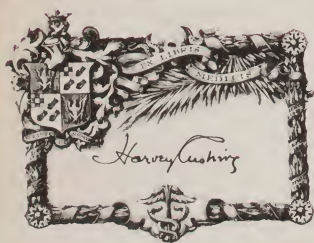

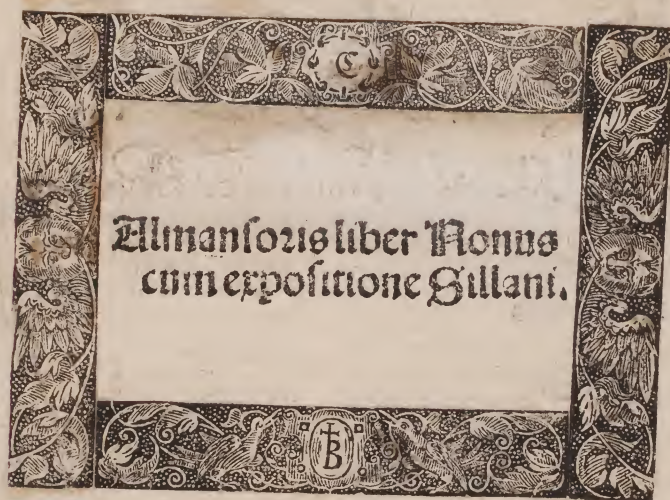
Harvey Cushing / John Hay Whitney
Medical Library

HISTORICAL LIBRARY

Yale University

Almanforis liber Bonus
cum expositione Sillani.

Registrum

a

vacat

C Incipit

gi fructus

lio quoq;

b

approximati

quando actu

Conueniunt

aliqua remedia

c

consolidatium

sus. **C** At peonia

pater. **C** Notandum

herbis vero

d

lapidis

da ibi

(Et cum super)

C Ponit curam

e

C De grauedine

saluat eger

C De apostematibus

gere res

f

infert

donec

detur decoctio

acerbe

g

mirobalanorum

tiy. succi

aeris accidentis

sirupo acetoso

b

a frigiditate

calidam. z

cum rob de

fieri sedendo

i

sz diuersitatem

xirbi camelini

gat anum

cum ex retentione

k

C Cum autem

dis facienda

iacuerit

l

interioris

centaurae

list sed semper

m

tusi calida

zuc. ro.

lenis. z quocūq;

§3138

Prologus

Incipit nonus liber Almanforis cum expositione eiusdem clarissimi doctoris. Syllani de nigris de papia.

Quus timor dei preueniat et principiet opera mea felicitabitur ea. Quia omne quod mouet ab alio mouetur: ut Aristoteles quinto physiorum. Ideo causa mouens me Syllanum de nigris de

papia ad scribendum super nono libro Almanforis tractatu de omnibus egritudinibus a capite vsque ad pedes contingentibus est: ut complacere Illustri principi ac etiam magnifico domino domino Galeatio vicecomiti virtutum imperiali vicario comiti generali virtutibus preclarissimo: et ideo virtutum comes merito noia: et precordialiter mihi dilectissimo. Quia in libro Almanforis ponitur modus salutis satis brevis in omnibus egritudinibus. Ideo hunc librum salutis volo nuncupari. In quo ordo talis seruabitur. Primo quid sit dispositio explicabitur. Secundo que et quot sunt cause. Tertio que et quot sint signa manifestabitur: et de pronostico aliquid addet. Quarto modus salutis in omnibus egritudinibus applicabitur: quibus omnibus deus felicem terminum imponat.

Decephalea et emigranea. Capitulum. I.

In principio huius libri quattuor ingrantur. primum que et quot sunt eius cause. Secundum quis sit libri titulus. Tertium cui parti philosophie supponat. Quartum quis sit ordo huius libri ad alios libros. Ad primum dicendum quod cause huius libri sunt quattuor. scilicet efficiens materialis formalis et finalis. Causa efficiens fuit Raschacharie filius precepto regis almanforis filij ysaias vel ysaias: et sic patet quod sit nomen auctoris. Causa materialis est subiectum huius libri: scilicet corpus humanum sanabile ab omnibus egritudinibus a capite vsque ad pedes et egrotabile: et sic patet que sit intentio libri: quod est determinare de omnibus egritudinibus a capite vsque ad pedes. Causa finalis est duplex. scilicet opus et operatoris. Operis est perfecta cognitio eorum que tradunt in hoc libro. Sed operatoris causa est duplex. scilicet mediata et immediata. Causa immediata est per cognitionem eorum que tradunt in hoc libro scire curare omnes egritudines contingentes a capite vsque ad pedes. Causa mediata est multiplex. scilicet exercitium proprium intellectus. Remanentia eius post mortem in fama viuendum propter obliuionem pringentem in senectute. Acquisitio honoris. Copia amicorum. et sic patet quod sit utilitas libri. Causa formalis est duplex. scilicet forma tractatus et forma tractandi. Forma tractatus est modus que tenet auctor in libro. scilicet diffinitiuus diuisiuius et c. Forma tractandi est diuisio libri in tot capitula: quot sunt passionibus de quibus determinat. Ad secundum dicendum quod titulus libri est. Incipit nona pars libri almanforis. quod fuit ille cui precepto fuit factus. et sic patet quid sit nomen libri. Ad tertium dicendum quod supponitur philosophia naturalis. Ad quartum dicendum quod iste liber est nonus in ordine. Dicitur enim totus liber habet decem partes. In prima determinat de

anathomia corporis humani et membrorum. In secunda parte determinat de signis corporis humani et physionomie. In tertia de virtutibus medicinarum simplicium. In quarta de obseruatione sanitatis. In quinta de decoratione. In sexta de preuentione iter agentium a nocumētis extrinsecis. In septima de chirurgia. In octaua de cura venenorum. In nona de omnibus egritudinibus a capite vsque ad pedes potentibus accidere. In decima de febribus.

Circa rubricas est notandum primo quod egritudo est duplex. scilicet generalis vel vniuersalis et particularis. Vniuersalis dicitur quattuor modis. vno modo via predicationis. et sic mala complexio est egritudo vniuersalis. Similiter dicitur vniuersalis solutio prinitutis. predicat enim de morbo et de figura. Secundo dicitur egritudo vniuersalis via occupationis vel continentie. et sic febris dicitur egritudo vniuersalis. Tertio dicitur egritudo vniuersalis via idifferentie. et sic apostema dicitur egritudo vniuersalis. quod l3 apostema sit in vno membro potest tamen fieri in alijs. Quarto dicitur egritudo vniuersalis via virtutis et inferens nocumētum toti corpori. et sic sincopia et tremor cordis et appoplexia dicuntur egritudines vniuersales. quod omnes virtutes cadunt sub eis. Sed egritudo particularis dicitur per oppositum quattuor modis. Uno modo ratione predicationis quod non predicatur nisi de vno. et sic mala complexio simplex inducta dicitur egritudo particularis. Secundo egritudo dicitur particularis via occupationis quod solū vnā partem corporis occupat. et sic appoplexia dicitur particularis capitis egritudo. Tertio dicitur egritudo particularis via idifferentie. quod sic fit in vno membro quod non in alio. et sic appoplexia est egritudo capitis quod non alteri membrum. et istis tribus modis capitur ab Auicenna. tertio tamen modo a Raschi in isto nono almanforis. Quarto dicitur egritudo particularis via virtutis. quod non infert nocumētum toti corpori. et sic paruus morbus qui non ledit omnem virtutem dicitur egritudo particularis. Secundo notandum circa rubricas capituli dicit de cephalaea et emigranea. quod sex sunt nomina quorum quodlibet importat dolorem capitis. scilicet Cephalaea. Emigranea. Quin. Clauus. Monopagia. et passio galeata. Differunt autem quod Cephalaea est dolor comprehendens totum caput siue magnus siue paruus siue brevis siue longus. Emigranea est dolor capitis existens in media parte. scilicet dextera vel sinistra vsque ad radicem oculorum. Quin est dolor comprehendens totum caput quando est multum fortis et chronicus et videtur quod quis percutiat caput cum baculo. Clauus est dolor existens in altera parte determinata capitis ut super cilio: et apparet quod caput pungatur cum clauo vel acu. ut aliqui vulgares dicunt quod sunt fascinatati aut incantati. Passio galeata est dolor capitis vbi quicquid fuerit quando est in vltimitate sue malicie. Et monopagia est dolor existens in quarta parte capitis. Sed vltra reperitur sodea quod idem est quod dolor capitis. et est nomen generale ad predicta. Ad propositum Raschi per cephalaeam et emigraneam intelligit omnes dolores alios non curauit de nobis. quod medicina est scientia rerum et non nominum seu vocum. tertio de accidenti. Tertio notandum quod dolor capitis proueniens ex sanguine ut plurimum in parte anteriori quod in anteriori parte est rethe mirabile cōtextu ex venis et arterijs in quo sanguis retinetur. Sed proueniens ex colera est in parte dextera. nam quod in parte dextera est kistis. fell que est cōtentia colera a qua cōcatur versus partes dextrā colera vel vapor colericus. Sed proueniens a mlia est in parte sinistra. Rō quod ibi est splen cōtentiu mlie a quo mlia cōcatur vel vapor melacolicus versus partē sinistrā. Sed proueniens a flegmate est in parte posteriori. Rō quod pars posterior est frigidior plus aggregans flegma et dicitur scōz plurimū. quod nō semper ita est. Dubitatur vtrū dolere vno vetriculo cerebri oēs alij doleat. Arguitur

De cephalea

q sic dolente stomacho vel matrice aliqui dolet cerebrum: ut per experientiam patet. ergo rē cōsequētia tenet q maiorē vicinītatē hz vñ vētriculū cū alio qz cerebrū cū alijs mēbris. ¶ In oppositū arguit vñ virtute cerebri lesa alie nō necario sūt lese: ut dīc hāc. tertio de accidētīz. Anī. pma terty. qz tenet pntia qz vñ tētes nō ledunt nisi ledāt vētriculi. ¶ Dīcēdū q nō qz mala pplexio pōt eē i vñ vētriculo faciens dolorē z nō in alio: Itē qz vñ vētriculus potest esse fortior alio expellens superfluitates debilioz. Ad rōnem negat pntia. Ad pbationē dīcēdū q licet ex parte vicinītatē illud deberet eē tamē ppter colligētiā maiorē ratiōe ortus nervoz iter cerebz z alia mēbra sit plus iste dolor. ¶ Scdo dubitat quis dolor debet esse periculofior an partis dextre an sinistre. ¶ Probat q partis dextre sic paratīz partis dextre est periculofior sicut dicit Avicēscda terty cañ. c. de paralīsi: gīf rē cōsequētia tenet a fili. ¶ In oppositū arguit pars dextera est fortioris virtutis: ergo partis dextre est min⁹ periculofior. cōsequētia tenet qz virtus est que curat morbos: aīcedens patet: qz in parte dextera est epar qd est pncipiū sanguinis z humoz ergo signū ē q pars dextera est nobilior. ¶ Pro solutōe notandū q morbz potest dīci periculofior quatuor modis: Uno modo rōne acuitatis materie z malicie accidentīz z sic dolor auris est periculofior in iuvene qz i senē: z sic dolor dextre partis est periculofior. Scdo mō qz diurnior: z sic dolor sinistre partis est periculofior. Tercio mō quia fit a fortiori cā: z sic si dolor dextre partis fiat in dīscuēnientia particulari est deterior. Quarto modo rōne debilitatis virtutis z sic dolor sinistre partis est deterior siue periculofior. Ad ratiōē nō valet cōsequētia nec similitudo: qz paralīsi fit a materia frigida z cū sit in parte dextera fit cum dīscuēnientia particularīz: sed nō sic est de dolore capitis: qz potest fieri dolor a mala cōplexione cum materia vel sine materia. s. fili vel dīfili illi parti. ¶ Al.

Quando rubedo z tensio z grauedo in facie z oculis cū istis affuerit z tactus calidus sētur z pulsus fuerit magnus ex cephalica minutio faciēda est in parte i qua est dolor vñ in qua dolor magis infestat: Silla.

Ista est nona pars libri. Almanforis in qua determinatur de oībus egritudinibus contingentibus a capite vsqz ad pedes que diuiduntur in nonaginta quinqz capitula generalia secundū q de nonaginta quinqz dispositionibus determinat: partes patebūt per capitula. Primū capitulū quod est de cephalea z emigranea diuidit in duas partes. Primo determinat de eis put proueniunt a causa intrinseca: Secundo put pueniunt a causa extrinseca: ppter multā morā in sole: ibi secunda. (Si autē cephalea). Prima diuiditur in duas: pmo determinat de eis secundū q pueniunt a causa calida: Scdo quādo a causa vel materia frigida: secunda ibi. (Or si cum soda). Prima i duas: pmo quādo a sanguine. Secundo quādo a colera: secunda ibi. (Si autem). Prima in quinqz: quia pmo pmittit signa qñ fit a sanguine: z ponit curā per flebotomiā. Secundo per vñū locale remediūz. Tercio per dietam. Quarto per medicīnā solutiūz. Et qnto iterato ponit curā per quedā alia localia: secunda ibi. (Deinde aqua). Tertia ibi. (Egervēro). Quarta ibi. (Venter autē soluat). Quinta ibi. (Quod si non). De pma dīcīt q quādo apparerent ista signa. pmo rubedo in facie z in oculis: secūdūz tensio. tertiū grauedo. quartū q sentī caliditas ad tactū. quintū quia pulsus fit magnus. His signis apparētibus pro cura oportet facere flebotomiā de cephalica illius partis in qua est dolor. ¶ Notandū de ratiōe signoz. Rō pmi est ru-

bedo: qz in tali mltus sanguis est in cerebro cuius pars cōmunicat ad faciē z ad oculū. ideo rē. Verificat secundū quia est tensio ratiōe multitudinis sanguinis extendētis. Ratio terty est: qz sanguis est multus z gravis. Ratio qrti est: quia sanguis est calide cōplexionis. ideo caliditatem tactui representat. Ratio qnti est: quia ppter multitudinē z pntiam sanguinis insurgit necessitas euētandi maior calidūz cordis. ¶ Dubitat vñ sit fīda flebotomia in cephalea in parte in qua est dolor. Arguit q non per gat. tertio regiminis auctoz in cōmento illius partis. Quādo dolor ad spatulas. Ubi vult q fiat flebotomia de parte opposita. Probat rōne. quia per illam fit diuersio materie fluentis ad locum doloris. ergo rē. Tercio in corpore pōt esse multa repletio. sed illa stante non debem⁹ incipere a flebotomia cephalice: quia plus attraheret: ergo rē. ¶ Preterea apparentibus signis predictis posset coniungi aliqua causa phibens flebotomiā: sicut ipregnatio. etas. debilitas virtutis. cōspatiō ventris. ¶ In oppositū est. Raf. ¶ Pro solutione ratiōis est notandum q dīctū raf verificat. pmo psupposito q nō sit aliq causa phibēs flebotomiā: secūdū verificat supposito q in corpore nō sit repletio magna: quia stante illa ordo flebotomie pmo de / bet esse de saphena illi⁹ partis. secundo de basilica. tertio de cōi. quarto de cephalica. Ratio quia pus debet fieri flebotomia de illa vena que trahit materiā plus ad partē distatē z cum hoc euacuet. Itē verificat dīctū raf. supposito q materia sit pauca fluxa. vñ pauca sit i fluxu. ita q plus sit intērio ad euacuādū qz ad diuertēdū. Et fm hoc patet solutio ad ratiōes. Ad pnam pbat tertiū dīctū. Ad aliū pbat pmi dīctū. ¶ Secundo dubitat vñ dolore exīte in posteriori pre capitis debeat fieri flebotomia de vena frōtis. Or sic arguit per ppo. quinta particula affozimozum. Posteriora capitis dolentia rē. ¶ In oppositū arguit per raf. qui vult q flebotomia debeat fieri de parte in qua est dolor. ¶ Muic respōdetur q vel sanguis faciens dolorem capitis est in fluxu ad caput seu ad partem posteriorem: z sic debz fieri euacuatio in frōte: qz itērio est diuētere pmissa tū vñ. de vena brachy dextri. vel posito q materia sit modice quātītatis. vel sanguis est fluxus ad partem posteriorem: z sic nō puenit: s. debet fieri vētosatio cū scarificatione. quia in parte posteriori non reperitur vena que flebotomari possit. ¶ Secundo principaliter est notandum q dolor capitis est accidens sequēs malā complexionem vel solutionē stinui: vel vtrūqz: z sic patet q cause doloris sunt tres. s. solutio continui. mala complexio: vel vtraqz. ¶ Tercio notādū q diuisiones particulares doloris capitis sunt tredecis. Prima ē dolor capitis: qdā est a cā extrinseca z qdā intrinseca. Cause extrinsece possūt reduci ad vñū z sunt. i. z. Prima est casus vel percussio vel obuiatio. Secunda ē caliditas aeris vel ignis: aut diez caniculariū vel vñguentoz calidoz. z filia his. Tertia est frigiditas niuis vel aeris vel aquaz. Quarta est nimia siccitas aeris vel vnguetoz. Quinta nimia humiditas aquaz aut pluuiay: aut la: cū vnguetoz. Sexta ē flar⁹ ventozū: z maxime meridionalium aut borealium post australes. Septima sunt vapores extrinseci eleuati a rebus fetidis sicut sunt cadauera assa fetida aut ex aromatib⁹ sicut sunt liliū rose. muscus. aut cuz aliq respicit puteos antiquos. aut cauernas pfundas. Octaua est supflu⁹ mor⁹ siue aialis vt iper⁹ ire aut furoris: aut corporalis sicut: cursus: labor: coitus supflu⁹. Nona cā est sicut sōnus nīmī⁹ aut pfundus z iordina tus z in tēpore nō suo z vigilie supflu⁹. Decima cā balnea supflua z inordinata z sulphurea z filia. Undecima cā ē inanitio nimia aut comestio superflua z crapula. aut receptio ciboz fumoso: sicut sunt allecū. Vinū forte. cepe. fū.

De cepha. 7 emigra.

gi fructus. **D**uodecima cā est terribilis son⁹ sicut tonitruū. **D**ecimatertia causa ē nimia capitis cooptura. Sed cāe i trincece doloris capitis sunt aut sanguis aut colera aut flā aut melia. aut aquositas vel ventositas. vel simplices vel composite vel vermes q possunt in capite generari. vt dicit Auicē. auctoritate in dōz l3 sit de raro contingentib⁹. **S**ecūda diuissio principalis dolor⁹ capitis. qdā fit a mala pplexione sine materia. scilicet calida vel frigida. sicca vl hu mida. simplici vel composita. qdā fit cum materia q est aut sanguis aut flegma aut colera aut mīa vel aquositas vel ventositas. simplices vel composite. **T**ertia diuissio dolor⁹ capitis qdā est morbus per se 7 appellatur qñ qñ nominatus morbus non pcecessit. l3 fm veritatem pcecessit mala cōplexio vel solutio continuitatis. 7 ideo ista diuissio non est realis sed vulgaris. Quidā est morbus per accidens 7 appellatur qñ talis dolor sequit apā aut febrez aut alios morbos. **Q**uarta diuissio pncipalis dolor⁹ capitis quidā fit per causam ppriā in cerebro. vt quādo causa coniūcta 7 aīa est in cerebro non aliunde pueniens. Quidam est dolor per cōitatem ad aliud memb⁹ vt quādo vapores ascedunt a stomacho vel matrice epate 7 splene. **Q**uinta diuissio pncipalis dolor⁹ capitis quidā ē ab intus. 7 appellat qñ morbus est subitus craneū. sin substātia vel in panniculis vel ventriculis. 7 est qdā ab extra. 7 est qñ est in partibus cooperientibus craneū 7 in locis vicinis exterioribus. **S**exta diuissio pncipalis dolor⁹ capitis qdā continet totū caput. 7 vocatur cephalica. aut ouū aut passio galleata. Et qdā cōtinet partē capitis. 7 si vñā medietatē dicif emigranea. si quartam partē dicif monopagia. si minores partē dicif clau⁹. **S**eptima diuissio dolor⁹ capitis qdā puenit subito in tempore sanitatis nullo morbo pcedēte. 7 hoc est ppter multitudinē materie aut ppter ventositatem. Quidā paulatim accidit 7 hoc est ppter paucitatem dicerasse. **O**ctaua diuissio pncipalis dolor⁹ capitis qdā est debilis sicut est in letargia. qdā fortis in tantū q ali quādo frangit craneū. 7 aliquādo iducit spasmū. aliqñ accidit pueris aliqñ iuuenibus. **N**ona diuissio principalis dolor⁹ capitis qdā est qui signat crisim. qdā non. Ex plūm primi vt si in die cretico aduenerit dolor capitis cu3 rubedine faciei cum apparitionib⁹ lampadum significat crisim per fluxum sanguinis nariuz. 7 si veniat cum titulatione laby inferioris cum dolore ipocūdroz significat crisim p vomitum. **D**ecima diuissio dolor⁹ capitis. quidam est fortis ad quē consequitur alius morbus sicut alienatio spasmi vigilie apostemata. Quidam est ad quem sequit nullum predictoz. quia debilis 7 corpus nō est pparatum. **U**ndecima diuissio dolor⁹ capitis. quidam est cum reumate. 7 est qñ aliquid distillat a capite ad partes determinatas. sicut ad aures oculos nares pallatum et pectus aut stomachum. Et qdā est sine reumate 7 est qñ nullum pdictoz apparet. **A**d ppositū ras. solum de oibus his facit tres diuisiones. quaz pma est dolor⁹ capitis. quidam ē recens quidam antiqu⁹. **S**ecunda dolor⁹ capitis qdā fit a causa extrinseca. qdā a causa intrinseca. **T**ertia dolor⁹ capitis qdā fit per cōitatem. qdā per cām ppropiā. **Q**uarto est notandū pncipaliter de signis dolor⁹ capitis. si cause dolor⁹ capitis sint extrinsece distingui possunt per iudicia patientis 7 astantium 7 per visum 7 per tactuz 7 per iuuantia 7 pernecentia. Sed si cause sint intrinsece statim debemus considerare si dolor est cum materia. aut sine materia. 7 distinguitur sic. **S**i dolor est cum materia habet signa. pimum grauitas in capite. 7 rō patet. **S**ecū dum si inclinet caput velut si oret 7 subito eleuet si tunc sētit se grauem 7 turbatum 7 magis dolorosum. tunc est cu3 materia. **T**ertium signum est quādo supfluitates plures

vadūt ad pallatū vel ad nares vel ad oculos. l3 si dolor sit sine materia accidunt signa pparia predictis. **S**igna ergo caliditatis sine materia sunt. caliditas 7 inflātio iuuamē tuz ab in frigidantib⁹ 7 puatio capitis grauitatis. **S**igna frigiditatis sine materia sunt paruitas color⁹ 7 inflātio nis paucitas extenuatōis faciei puatio rubedinis 7 malicia cogitationis. **S**igna siccitatis sine materia sunt pcessio euacuationum. aut exercitioz supfluoꝝ vigiliāz superfluaruz coitus 7 angustia. **S**igna humiditatis sine materia sunt stupor. l3 tamē dolor nō fiat ex humiditate sine materia. **S**ed signa dolor⁹ ex sanguine sunt calor 7 rubor ap parito venaz iuisibiliū in albedine oculoz. **S**igna dolor⁹ ex colera sunt punctura. mordicatio. sitis. inflātio. citrinitas coloris. **S**igna dolor⁹ a flegmate sunt color vergens ad albedinem. somnus grauis. multitudo superfluitatuz dolor plixus. **S**igna dolor⁹ a melancolia sūt paruitas coloris. lūoz. somnia terribilia. grauitas 7 pōdus 7 similia. sicut etas consuetudo tempus pplexio. **S**igna a ventositate sunt tinitus motus de loco ad locum. **S**i signa vermiū sunt pruritus in naribus anbelitus ferens cō motio iuolūtaria. sentitur i ventre corrosio. dolor pūgitu timor. dolor cū quiescit corpus. **S**igna ppter sensibilitatē sunt quia ppter qñcūqz cām dolet facile 7 frequenter. **S**igna dolor⁹ cū reumate cognoscunt p distillationem per nares aut oculos aut pallatum 7 per tussim 7 siliā istis. **S**igna doloris puenientis ppter cām ppropiā in cerebro sunt. q dolor ē pntin⁹ sine interpellatōe. nocumentū in reli qs opatōibus cerebri sicut tenebrositas in oculo. grauis sō nus. grauitas capitis cū bonitate dispositōis alioꝝ mēbroꝝ. **S**igna dolor⁹ p cōitatez sunt. qz dolor intendit 7 remittit fm q accidit mēbro cōicanti 7 sic accidit dolor cū interpellatione. Et si a stomacho cognoscit p grauitatē sōdachi p nauisā p vomitū fastidiū 7 maliciā digestiōis. l3 si ex colera molestat plus aī cibū. si ex flate 7 mīa generat plus post cibū. **I**ntelligēdū tñ q oīs dolor capitis pueniēs a stomacho a qñcūqz cā fuerit ē minor imediate post cibū qz cib⁹ statim impedit eleuationē vapor⁹. l3 si fiat a flate vel mīa post breue tēp⁹ magis molestat. 7 si ex ianitiōe lōgo tpe durauit ieiuniū. 7 si ex colera mediocriter. 7 iō apparet multos de crepitos. 7 quasi de dolore capitis pntine pāri bñtes. repletionis habitudine post comestione allenari. 7 ex hoc credētes dolorē capitis ex ianitiōe esse cū tñ illa allenatiō sit mēdosa. qz post dolor maior isurgit. **S**i vō fuerit dolor p cōitatez ad epar. discernit ppter grauitatē i dextro ipocūdro et qz dolor erit i pre capitis dextra. qz illa ps sibi magis pportioat. **S**i si dolor fuerit p cōitatem ad splenē discernitur ppter grauitatē ipocūdry sinistri. 7 qz dolor ē in sinistra pre capitis. **S**i si ex vētre fuerit discernit ppter dolorē i anteriori pre capitis. Et si ex matrice fuerit tūc discernit ppter grauitatē i margine sincipitis. 7 qz plimū ē post partuz. aut abozsiū. aut mēstruoz retētiōē vel paucitatē. l3 si ex renib⁹ 7 dorso declinat ad prē posteriore. **S**ed sciēdū vbi materia teneat i mirigis 7 cerebro dolor sentit pclariter i radicib⁹ oculoz 7 tēsiōi aut fuerit i pāniculo regēte craneuz sētit grauedinē 7 pūcturā 7 cōmotionem sub cute i capite. **Q**uinto pncipalr notādū de pnostico q vrina velut subiugaliū dolorē capitis pntē aut futur⁹ significat. **R**ō qz significat talis vrina ebullitiōē i materia ex q eleuat vaporē ad caput. **S**cōm pnosticū vrina q i febriz acutis cū crisi subito efficit alba 7 tenuis dolorē capitis 7 alienatōē significat. **R**ō qz p tale signū significat q materia diuertit ad supiora. **T**ertiu pnosticū vrina cū circlo grosso apparete dolorē capitis significat. **R**ō qz significat q i corpe est multa mīa 7 vīetosa 7 viscosa q eleuat ad supiora. **Q**uartū pnosticū. vrina granulosa vt plimū reuma 7 capitis dolorē

De cephalea et emigra.

significat. **R**o qz significat motū i materia et p̄mixonem materie cū vrina. **Q**uintū p̄nosticū ois dolor capitis potissime cibū auferēs et s̄onū ē mortalis: p̄bat qz significat nocumētū maximū i vtute aiali rōnali. **S**extū p̄nosticū dolor capitis i febre frequēter crīsim significat. **R**o qz significat motū meri ad supiora. vñ fit aliqñ crīsp fluxū sanguinis nariū. **S**eptimū p̄nosticū ois dolor fortis et acut⁹ potissime capitis oēm opationē medicinalē impedit donec sit curat⁹ vel mitigat⁹. **R**o qz dolor p̄sternit vtutē et iō morb⁹ obliuioni ē tradēdus. **O**ctauū p̄nosticū dolor antiquus galeat⁹ iter oēs ē pessim⁹ et difficilioris curatōis. **R**o qz talis ledit totū et alterat totū caput et cerebz tempore longo. **N**onū p̄nosticū dolor acutissim⁹ repētī cū amissione vocis est pessim⁹. **R**o qz significat appoplexiā. **D**ecimū p̄nosticū dolor capitis cum reumate ē deterior. **R**o qz significat i p̄edit ei⁹ rectā curationē. **U**ndecimū p̄nosticū ois dolor capitis ad quē sequit⁹ spasim⁹ et apostema sc. oculorū eductio aut nimia subuersio pessim⁹ ē et mortalis. **R**o qz significat nocumētū vltimatū i cerebro. **D**uodecimū p̄nosticū puatio s̄fatōis i fe. acutis pessimū est. **R**o qz significat stuporē et lesionē mētis. iuxta affozismū scdē p̄ticle.

Quicūqz dolētes aliqd corpis:

Al.

Deinde aq̄ ros. et oleū ros. et acetū sumant et sil mixta agitent donec vnū fiat: et sup̄ niuē ifrigidata sup̄ caput fundant.

Sillanus.

Hic ponit vnū remediū locale dicēs qz p̄missa fleboto mia d̄z fūdi sup̄ caput oleū ros. et aq̄ ros. et acetū sil agitādo et ifrigidādo i niuē. **N**otādū qz cā partis ē triplex. **P**rima qz ista p̄hibet ascēsus sanguinis et vaporū ad caput cum sint rep̄cussiu. **S**ecūda cā qz p̄fortat caput: cū sint s̄tptica. mēbz aut confortatū pōt meli⁹ expellere nocumētū. **T**ertia cā qz alterat cerebz a mala p̄plexione causata a sanguine i vtrazqz qualitate et ista sunt frigida sicca et s̄tptica et debent misceri: vt vna opatio pueniat ab eis. et fm iordanum debz eē tñ de aceto quātū de alyis: s̄ fm ras. debet q̄rta ps aceti p̄misceri: et ego b̄ idē credo. s̄ q̄r debet ifrigidari cā ē vt pp̄ frigiditatē quā h̄it i se et p̄ acq̄sitā cerebz alteret a mala cōplexiōe calida: et si nō habem⁹ niuē tepefiat illa et ponatur in puteo: qz tunc frigiditas aque penetrabit p̄ partes r̄a refectas. **S**cdō notādū qz si illa nō valeret possent poni aly succi frigidi et sicci: vt plātaginis: virge pastoris: solatri: semperniue: et generatoz: et si fortius ifrigidare velim⁹ ad dim⁹ aliqñ opū iusqamū mandragoram p̄pauer et similia. **S**ed intelligendū p̄ cautela qz narcotica debent p̄hiberi nisi s̄tate magna necessitate et quasi desperata et. **T**ertio notādū qz ad idē valet cerotū hoc. **R**o. ceroti al. gal. 3. y. lana lauatoib⁹ p̄lib⁹ cū aceto vel succo plātaginis vñ solatri. li ni caput: et suppone capiti folia salicis vel vitis et miraberis effectū ei⁹. **A**d idē valet vnguentū populeon. **A**d idē valet embrocatio hec. **R**o. ros. violaz foliorū salicis nenufaris et maluaris et coquātur in aq̄ et ex alto fundant super caput. **A**d idem. **R**o. violarū siccarū ordeī ex corticati seminis cucurbite aut corticū ei⁹ aut corticū papaueris seminis altee lactuce portulacē et ros. coquant in aq̄ et fiat vt supra. **E**t si vtutē resolutiā q̄ras tūc mellilotū vel camomillā ad oīus pōdus addas. **A**d idem valet suffumigiū. **B**o. sandal. citrinorū ros. rui. nenufar. añ. 3. y. cāphore. **A**spice. **S**o. ponant i vase eneo stricti ozificū cū aq̄ ros. q̄tuz sufficit. obtu ref. orificiū et bulliat sup̄ cinerē. deinde apia os et accipiat ei⁹ fum⁹ et est expertus. **E**t si resoluerē volum⁹. **R**o. sandoloz ligni aloes ros. añ. 3. y. floz camomille. 3. iij. aque ros. q̄tū sufficit vt fiat vt supra. **A**d idē valet caputpurgiū hoc. **R**o. olei violati. ros. nenufarini cū modico cāphore et nari b⁹ iponat. vel sic. **R**o. opy cāphore añ. p̄tes eq̄les. dissoluant

in oleo viol. et distillet in nasū. vel sic. **R**o. olei de semine cucurbite: olei de salice et narib⁹ imponat. **A**d idem valet odoramētū hoc. **R**o. olei ros. cūz aceto p̄quassati: istis in vase positis fiat odoramētū. **Q**uarto notādū qz ista p̄petunt ac tu frigida maxime i corpe multū raro et calido vtute exiūte forti et materia mltū calida: iō p̄z. **E**t notādū qz quidam sunt quorūz capitis modica ifrigidatio sufficit sicut capita senū et puerorū mulierū et eunuchorū et alborū et humidorū et aliorū oīum h̄itum caput debile qz de facili incurrūt letargiā et dolorē capitis. **Q**uinto notādū qz illa ifrigidantia non debent poni super partes posteriores: quia ibi ē nucha a qua oriunt⁹ nerui vñ timef⁹ ne nimis ledant. vnde frigidū inimicū est neruis q̄nto affozissim⁹. **I**tem qz pars posterior est nimis dura q̄ntum ad os. vnde non penetrant: sed poni debent super anteriores partem. supra frontem vel commissuram: quia ibi possunt penetrare et non timef⁹ de neruis.

Almanzor.

Eger vero a carnibus et vino abstineat et comedat adesciam citrinā et taphil et herbas frigidas et fructus frigidos.

Sillanus.

Ponit curā p̄ dietaz et dicit qz eger debet se abstinere a carne et vino et qz multiplicat sāguinē. **S**ecūdo dicit qz debet comedere adesciā citrinā et taphil. **R**o qz contrariant male cōplexioni sanguinis cū sint frigide et sicce p̄plexiōis. **T**ertio dicit qz debet comedere olera frigida. s. lactucas portulacas cucurbitas cōditas cū aceto vel agrestayl vino granatoz. **R**o qz p̄az generant de sanguine: et cū hoc cōtrariant sibi saltē in vna qualitate: valet etia mica panis lota in aqua frigida cū supponit vinū de granatis. silr lentes.

Quarto dicit qz ē d̄z comedere fruct⁹ frigidos. s. pruna pira p̄lica poma cytōia cocta i prunis: **R**o qz tales fruct⁹ triāt sāguini sola in vna q̄litate. **N**otādū qz ad h̄ecia citrina est cib⁹ factus ex lentib⁹ coctis cū aqua gb⁹ addit acetū et p̄az croci sed taphil est cib⁹ coctus ex lentib⁹ coctis sine alia cōmitione. **S**ecūdo notandum circa p̄mum dictū qz si patiens esset debilis possent comedere carnes ediy pulloz cōditas cū aceto vel agrestayl vel vino granatoz. **T**ertio notandū qz pot⁹ cōueniēs esset aq̄ decoctionis berberis vel prunoz. vel aqua cocta simplex vel vinū de granatis cum aq̄ frigida vel vinū debile cū q̄druplo aq̄ frigide.

Al.

Venter aut soluat ex mirobalanis citrinis et prunis et tamarindis et zuccaro albissimo: qz si ista nō sufficiunt semina maluanifici i aceto posita agitentur quousqz ad spissedinem pueniant de qb⁹ emplastr capiti supponat ex philio quoz et aceto emplastr fieri vtile est.

Silla.

Ponit curā p̄ medicinā solutiū et dicit qz euacuatio per secesum debet fieri ex mirobalanis citrinis tamarindis et prunis cūz zuccaro albissimo. **N**otādū qz in dolore capitis a sāguine medicina laxatiua ponit i hac forma. **R**o. prunoz damascenoz. 3. x. tamaridoz. 3. i. corticū mirobalanorū iusufoz i decoctōe p̄dictorū p noctē. 3. i. s. fricent de mane fortit et colent et colature addat zuccari al. 3. i. et mistref in auroza. **D**ubitat qz ras. nō docet p̄ digerere mām. iuxta affozismū p̄me p̄ticle. **D**igesta medicari et. **R**idē qz sāguini nō debet digestio. **P** Anū. q̄rto cāñ. fenipmo tra. y. c. d. cur putridaz i generali. **S**z statī diceret aliqz videt qz nō pueniat medicina tal. qz pipā nō euapozat nec euacuat sāguis peccās faciēs dolorē capitis. igr et. **R**idē qz illa valet i euacuādo colerā mō i dolore ex sāguine aliqua eius ps cohercat. **I**tem qz mūdificat corp⁹ a supfluitarib⁹ cōib⁹ i stomacho et itestinis p̄tēis. **(Q**z si ista) **P**onit iterato curam per alia localia et diuidit i duas f̄z qz duo pōti. scdā ibi. **(E**x p̄

De cepha. 7 emigra.

lio qqq) De pma die q si pdicta n̄ suffecerit. puenit vt capiti
supponat emplastr̄ fcm̄ ex semie maluanisci i aceto posito
agitado quousq; veniat ad spissitudinē. **R**o q B emplastr̄
sua frigiditate remouet malā discrasia calidā z q linitiuu
ē mitigat dolorē qd nō faciebāt alia q erāt sicca. **C** Notan/
dū q recepta hui⁹ emplastr̄i pōt sic formari. **R**z. aceti. qrtā.
i. s. s. lites alteeq; sufficit ad icorporādū fortissime aquasā
troia misce z fiat empl̄s ligdū medicoriter. **(Ex psilio qqq)**
Ponit scđm locale z dicit q vtile ē si fiat empl̄m ex psilio
z aceto qm̄ remouet malā discrasia calidā pueniētē ex san
guie. **C** Notādū q psiliū dz cē itegz z n̄ quasatū sic dice
bāt de altea. **R**o q i cētro ē calidū imo cauterizariuu; vt
Alui. z. can. c. de psilio. z mucilagoe er̄ tollat z fiat emplastr̄.
Valeat B empl̄m. **R**z. succū extrematū vitis cū nascūtū z
disponat cū farina ordei z oleo ros. ponat supz frōtē z lo/
co extrematū vitis pōt poni succ⁹ semperuue solatrii v̄l vge
pastoris vel lactuce z silib⁹ z cī. **C** Almansor.

Almanfor.

C Si autem cum illis fuerit impulsu velocitas et in tactu
sentitur caliditas: scilicet nec in facie nec in oculis fu-
erit rubedo nec tefio. In principio soluantur veter-
deinde fiat ea que dicitur. naribus autem oleum iniciatur
violatum: vel oleum cucurbitae dulcis: aut nenufaris
oleum: aut oleum de floribus salicis: quorum quolibet su-
per nimum ifrigidatum superfundatur et nutriatur ve-
l dicitur. Et ger quoque odor et capphorae et aquam
rosae: et salices et violae: et his filia. Quae si egritudo
multum inualescat sumat opii et capphorae vniuscuiusque
quatuor ponderat duo grana ordei que dissoluta
in oleo de salicibus mittat in nares et aures. **C** Sil.

CSil.

Ponit cura qñ cephalaea z emigranea puererit a mã co-
lerica. z diuindit qñ tuor. **P**rio ponit curã p medicinã laxati-
uam. **S**ecdo punctionez. **T**ertio p dictam. **Q**uarto per odo-
rametã. **S**cdo ibi. (Marib'at). **T**ertia ibi. (Et nutriatur vt
p'dixi). **Q**uarta ibi. (Eger vbi odorēt). In pma dicit qñ i bñ
tñ' emigraneã z cephalaea vbi apparēt ista signa. **P**rimus
velocitas i pulsu. **S**cđm qñ ad tactũ p'cipi caliditas. **T**er-
tiu qñ i facie z oculis ñ sētis rubedo nectēsio: arguēdũ ē qñ do-
lor sit a colera. **S**cdo dicit qñ istis signis appentib' dñ fieri
euacuatio p medicinã laxatiuã deide debēt fieri ea qñ dicēē
Et notādũ qñ rō dēoqñ sic vificat. p'mũ qñ colera peccã cū
sit multũ calida iudiciũ magnã necessitatē euēandũ calidũ
cordis. ergo zc. **S**ecũdũ vificat qñ colera cū sit calida yal-
de taliter se repñtat tactui. **V**erificatur tertiu qñ colera ñ ē
rubei coloris. iō nō causat rubedinē. **T**ē qñ ē pauce qñ titat
nō causat exrēsionē. **S**cđm dictũ vificat qñ p medicinã la-
xatiuã euacuat colera. iō zc. **V**erificat qñ tuor qñ subdit.
remedia localia debēt seq euacuatz regla riter. z iō dñ ex-
pōi. i p'mis soluat vēter. i. i p'mis soluat v'l p'us soluat. deide
zñ. nō vt sonat vocabulũ. **E**t **S**cdo notādũ qñ digestiũ dñ p
cedere. qñ colera ñ dñ euacuari saltē eradiciatue nisi ipa di-
gesta z dñ digestiũ eē tale. **P**. endiue scariole lactuce dul-
cis nonelle añ. **M**. i. sūmitatũ papaueris al. 3. y. quatuor sc.
froz. **M**. y. yuaq passaz mundata. 3. 5. floz viol. fadaloz
ruboz oiuq añ. 3. i. z. uccari al. l. b. i. fiat sirup' clarifioz' v'fsg
ad qñt. v. deē. 3. i. 5. cū duplo aq tepide z b qñ colera ē s'bitl.
z si colera eēt grossa addat radiciũ accori z cipi añ. qñt. 5. ani
si feniculi seis bafilicōis oiuq añ. 3. 5. z ñ pōat papauer nec qñ
tuor seia fraz qñ nimis i grossã. **A**liō digestiũ si colera sit s'bi-
tũ. **P**. si rupi endiue sirup' viol. si rupi nenufar oiuq añ. qñt.
p'tē. 3. i. 5. mifce. z si colera eēt grossa adde oxizicare tātũ dñ
p' possit. **N**otādũ qñ lauatiũ p't eē tale. **P**. floz viol. nenu-
far añ. 3. i. 5. floz sicadof arabici. 3. y. qñ dirigũt r'piciēdo ad

caput: prunoz damascēoz nūero. x. tamaridoz. 3. 5. v. uiaz
passaz mūdāraz ab arill. 3. i. cōricū mīrobālōz citrinōz
bñ gñōloz ifulōz p noctē i dēoctōe p d. 8. 3. i. vi. 5. fricē
d mae fortis z colet. z colatur addat cassie mudo bñ pignis
3. i. fiat colaturay fcaz qrt. i. 5. z mistret i auroz. z si passio
ē fortis addat diagridy. g. ii. aut ponat diaprunis. 3. ii. vel
electuary d succo rof. 3. ii. **Ad idē i fornia pfectōis. 1. x.** ele
ctuary d succo rof. vl diaprunis. 3. 5. malaxet cū sirupo ne
nufario vt dirigat ad caput. vel addat aliqd dūces ad caput
vt pconia z cōiciaf cū succaro i forma dātilu **Ad idē i for
ma pillular. 1. x.** reubarbari. 3. ii. maltic. 3. i. scamonee. 3. i.
fiat pillē cū succo rutevel apy vel vino dōē. 3. i. 5. cū teoze
xutis. vl. 3. i. z meli. (i larib' at). **Dic pōit curā p iectōez**
z dīc p q d3 imitti narib' oleū viol. aut dē cucurbiūis dulci
b' aut de nūfari: aut oleū de florib' salicis. Scōo dīc q
si ēt applicet ab eē fūdēd sup caput ifratū sup niue inuat.
¶ **Notādū q rō dictoz ē qz olea pdicta sūt ffa z būida**
q remouēt malā discrasia causatā a calore sine applicet na
rib' siue ab eē approximēt. ¶ 2. notādū q loco illoz po
tes ponere succos ifrigidātes vt ē succ' solatri sēpuiue lactu
ce dulcis i qb' ifudat pān' duplicat' vl stupa canapiayt ma
gis ifrigidēt. Ad idē v3 3. 1. x. lact' mlier' cū albumine ouoz
bñ agitet z ifudat stupe canapie z ponat supra frōtē z tpa.
Ad idē v3 ēbrocatio deoctōis floz violaz. nūfariis z foli
oz salicis. Ad idē valet lotio extremitatū z tibiaz scā ex d'
coctōe vitis salicis nūfariis viol. z qtuoz seminū frigidoz
(z nutritiā). Dic ponit curā p odoramēta z diuidit in ou
as. p rō fac 3 qñ ē debili. Scōo qñ est fortis dolor. scōa ibi
(z si frigido). De pma diē q p nārie d3 odoraz cāforā flo
res salicis. violas. aquā rof. 3. salia. rō qz talia cū sint frigida
remouēt malā discrasia a colera. ¶ **Notādū q rēcepta ras.**
pō: sic formari. 1. x. floz vol. nūfari. floz salicis añ. 3. i. rof
ru. 3. i. cāphoe. g. ii. cere qstū sufficit ad icōz pandū. vel pul
uerizēt sub tlr. misce oia malaxādo cū aq rof. z fiat pomū i
medio pforatū. vel sine cera ponat puluis i panno līneo ad
modū pomū. (z si egritudo). Ponit curā qñ dolor ē fortis
z dicit qñ dolor ē fortis sumāf opy z cāphoe añ. g. ii. dissol
uat i oleo de salicib' z mittat i aures z nares: qz forti egrit
tudini fortis pñit medicia. ¶ **Notādū q si ex istis stupefa**
ctiūis pcederet nocumtū aliqd d3 ponit pua qstitate aliqd
ē dñū vt castorez croc' cassialigneā dissolutū i aliq oleo
calidoyt camomille vltiyrqia. ¶ **Scōo notādū q illa olea**
qñ ponūt i aure debēt pōi i pua qstitate vt due gutte z actu
tepida z paz debēt stare ne putrefiant. ¶ **Almanfor.**
¶ **Qz si cū pdictis egritudib' nihil eoz q dixim'**
affuerit: fueritq3 egritudo ātiq: i pncipio venter
cū pillis cochys soluat: q3 ego feci. pfectio pillā
rū cochiaz. 1. x. plueris pigre. 3. x. cologntide. 3.
iiij. z tertiā scamonee. 3. ij. z 5. turbit sticados añ
3. v. fiat pille ex istis: z sūt doses. x. ¶ **Silla.**
¶ **Dic pōit curā cephalēe z emigrance qñ fuerit a mā ffa.**
i. f. faticā. z diuidit i duas. p rō pōit curā p medicinā laxati
uā. Scōo p localia. z' ibi. (post q3 vō). De pma diē q cū fo
da nō fuerit aliqd eoz q dca sūt de rubedinē z egritudo sit
cronica supple arguēd ē q mā sit ffa. Scōo diē q i tali ca
su pūs d3 fieri euacuatio cū pillis cochys qz descriptio est
hec. 1. x. yerep. gre. 3. x. cologntide. 3. iiij. z tertiā. scamonee. 3.
ij. 5. turbit sticados añ. 3. v. fiat pille ex istis. ¶ **Notādū p**
rōe dictoz vificat pñū. qz mā ffa nō pōr iducere rubedinē
Sillr mā ffa cū sit difficil resolutōis fac egritudinē cronica
Scōz vificat qz pille cochie euacuāt mām flaticā a capite.
¶ **Scōo notādū q mā ffa faciēs dolorē capitis ē duplex.**
q daz flegmatica z q daz melanconica flegmatica ē duplex

De cephalea et emigra.

quāda cū rheumate et quāda sine rheumate. **T**ertio notādū qd mā flatica sine rheumate an euacuatores pus os digeri. rōp. **D**igestiū ē **B.** radicu acori cineri añ. q̄r. 5. aristot. rotūde. 3. y. iterioz sglle. 3. y. vtriusqz saluie. cētaurce mīoz maiorane folioz lauri betthonice rute añ. **M.** i. anisi mara tri seīs fiseleos semis basilicōis añ. 3. 5. ligricie vuar passaz mūdaz ab arill. 3. i. vtriusqz sticados floz anthos añ. 3. i. aceti. 3. i. mell' elci zuccari añ. **Lb.** 5. fiat sirup clarificat vsqz ad q̄r. v. cui adde si materia ē fra mltū gariofil. cubebaz spīce pipis añ. 3. y. **A**d idē p paupib. **B.** oximell' pofiti sgl litici. 3. i. aq decoctōis saluie vel rosmarini. **A**d idē solutiū i forma pillulaz. **B.** pillulaz cochiaz. 3. y. pulpecollognti de bdelli subtr puluerizati añ. 3. 5. misce oia malaxādo cū sirupo de sticados. fiat pille dēf in itroitu lecti. **A**d idē sub forma decoctōis ligde. **B.** floz sticados arabici floz boragis buglose añ. 3. 5. vuar passaz mūdaz ab arill. 3. i. zin zibe. al. seīs basilicōis añ. 3. i. turbit mūdi bñ gūofī iterius agarici añ. 3. 5. corticiū mirobalanoz kebuloz ifusoz p noctē i decoctōe pdictoz. 3. i. 5. fricnt de mane fortiter et colē tur et dulcorent cū. 3. i. 5. zuccari. administret colatura i auroza. **A**d idē i forma pfectōis. **B.** zin zib. 3. i. 5. pipis lōgi galā ge añ. 3. 5. croci masticis añ. g. vy. turbit g. vi. diagri dy. g. y. polipody. 3. i. cubebaz pconie nucis muscate. 3. 5. sticados 3. i. cū. 3. vi. zuccari. fiat cōfectio cū vino citonioz et doē e. 3. i. vel. 3. y. **S** i materia flatica reumatica digestiū os ē tale. **B.** saluie folioz cipssi añ. **M.** i. y. masticis olibani añ. 3. 5. ligni aloes. 3. y. mell' zuccari al. añ. **Lb.** 5. fiat sirup clarificat vsqz ad ptes. v. qz i materia reumatica fra flatica pperit calidā sliptica glia sūt pdicta. et p ista iuētū ē dyabolianuz. **Q**uarto notādū qd ras nō pōit curā doloz capitis a materia mlica. i q digestiū os ē tale. **B.** boragis buglose radicu acori radicu cypri corticū fenicli petrosilini añ. 3. i. iterioz sglle q̄r. 5. vtriusqz saluie maiorane folioz lauri betthonice mellisse. fumiterre añ. **M.** i. vtriusqz sticados floz athos añ. 3. 5. floz boragis buglose añ. 3. i. aceti al. 3. i. mell' elci zuccari albi añ. **Lb.** 5. fiat sirup vsqz ad. v. **A**d idē. **B.** pillulaz de lapide lazuli vl de lapide armēo. vl pillaz indaz 3. i. pconie. 3. 5. ofician' cū sirupo de sticados. **A**d idē aliō i forma cōfectōis. **B.** pere ruffini vel rere logodiō. lapidis lazuli abluti añ. 3. y. seīs basilicōis. 3. 5. puluerizent puluerizāda malaxēt cū sirupo de sticados et ministrēt i itroitu lecti. **A**liud ad idē i forma pfectōis. **B.** dialene. 3. i. vl cōfectio. hamech. 3. y. **A**liud ad idē i forma ligda. **B.** floz boraginis buglose sticados arabici añ. 3. i. y. ligricie rasevuarū passaz añ. 3. i. thymi epithi follioz sene polipody mōtani añ. 3. 5. seīs basilicōis. 3. y. fiat decoctio i sero caprio et i decoctione tēperent cortices mirobalanoz idozū bñ gūofoz p noctē 3. i. fricnt de mane fortiter dulcorent. cū. 3. 5. zuccari et ministret i auroza. **A**d idē. **B.** pulueris sene. 3. 5. cūz brodio pulli dēf. **Q**uinto notādū qd vbi nō posset patiēs sumere medicinā laxatiuā pos cōuenit approximatio clisteris vl suppositoꝝ et materia flatica. **B.** decoctōis malue mercurial' aneti rute furfuris. **Lb.** i. yerepiare pulueris zuccari añ. 3. 5. salis 3. y. olei aneti vel rute. 3. i. y. **S**uppositoꝝ ad idē. **B.** colognide. 3. i. fell' thauri. 3. y. salis baurach añ. 3. i. cōficiāt cū mel le. **A**li tere i materia mlica. **B.** decoctōis malue violaz buglose fūiterre furfuris. **Lb.** 5. cassie. 3. i. sene polipody epithi añ. 3. olei oliuaruz. 3. i. y. salis cōmunis. 3. i. **A**l. **M**ost q̄ vcrōveter solut' fuerit ifūdat caput ex oleo sabbacio et oleo de ben. mittantur i nares. **E**ger quoqz odoret algalia et isufflet musc' narib'. q si egritudo mltū ifestauerit sumat enforbij et castorei āboz añ. vi. ps. 3. y. vniuz et dissoluta i paucō oleo sabbacio mittat i nares et aures.

In cephalea vero calida ēplz hoc frōti et tpiō ē iponēdū c' bec ē pfectio. **B.** se. lactucay siet meimibe sādaloꝝ alboz et rubeoz safel rosaz opii fiat ex eis ēplz postqz aceto et aq rosata pīpla fuerit: frōti iponant sup qd mittat pān' aceto et aq ro. ifusus q cū calefact' fuerit itez ifūdat et dīsup ponat. **L**inimētū vero cephalēe ffe. **B.** castorei enforbij pip sinapi storacē rutā marubij: q siccata et puluerizata et etiā triconizata misceat et pīpgat vino veteri ex qb' fiat trocisi et desiccet chqz necē fuerit ex vno i vino veteri: aut oleo castinovel caemillio dissoluto: fiat frōti ēplastruz multoties. **B. n.** emplastrz oi āriq cephalēe pferit nō solū suppositū s et auri ilectū q segt illd tps postqz i aliquo de pdcis oleis resolutum fuerit. **A**gro vero vniuer' et forte bādū ē. **A**si autē cephalea p hebdomadā vna p fenerauerit eger in balneū mittēd' ē: et sup caput aqua i q camoilla et amaracus et nemē et sticados arabicū cocta fuerit sil aut sigillatī ifūdēda est. **S**illan'. **H**ic ponit curaz per remedia localia. et diuiditur in sex. **P**rimo ponit curam per inunctionem et caput purgium. **S**ecundo per odoramentum. **T**ertio per linimentum. **Q**uarto per balneum. **Q**uinto per potum. **S**exto per embrocationem. **S**ecunda ibi. (Eger quoqz). **T**ertia ibi. (Linimentum vero). **Q**uarta ibi. (Eger vero). **Q**uinta ibi. (Dum autem cephalea). **S**exta ibi. (Et supra caput.) **D**e prima dicit primo. postqz fuerit facta euacuatio per medicinam supra caput debet fundi oleum sambacinum et oleum de been. **N**otandum q tale locale debet appropinquare mari premissa euacuatio. **R**atio qz tale cum sit caliduz attrahit materiam. sed post conuenit q remoueat malam cōplexionē frigidā et resoluat si paruz de materia remanserit: et B vel appropinādo ab extra supra frōtē vel ponendo in narib'. **S**ecōdo notādū q oleū sabbacinū ē oleū basilici minoris vel olei floz sabbaci. **T**ertio notādū q ad idē valet hoc cerotū. **B.** olei laurini vel nardini. 3. y. addat castorei enforbij pipis añ. paz cū cera fiat vnguetum. vel. **B.** olei de balsamo vel de castoreo. **A**d idē valet hoc. **B.** triace vel mitridati cū succo mēte misce et suppone. expertuz est. (Eger quoqz). **H**ic ponit curā podozamēta. et diuidit i tres. **P**rimo pōit curā quādo dolor est debilis. **S**ecūdo quādo est fortis. **T**ertio ponit iteratō curā sode qñ sit a materia calida p emplz. **S**ecōda ibi. (Q si egritudo). **T**ertia ibi. (In cephalea). **D**e pma dicit q patiēs os odorare galliā muscatā. **S**ecōdo dicit q narib' os isufflari musc'. **R**ōamboz. qz illa calefaciunt cerebrum. **N**otandum q ad idē valet hoc pomū. **B.** laudani puri. 3. 5. ligni aloes storacis calamite añ. 3. i. gariofilozum nucis muscate basilice añ. 3. 5. puluerizentur puluerizanda cum pistello calido misce omnia cum aq rosata. et fiat pomū per foratū in medio: et hoc pro pauperib'. **A**d idē nigella ifusa i aceto deinde exiccata in panno lineo odorata. (Q si egritudo). **P**onit curam quādo dolor est fortior et est. **B.** enforbij castorei añ. qñtū est sexta pars. 3. i. dissoluitur in oleo sambacino et mittatur in aures et nares. **R**atio quia fortiter calefaciunt et forti egritudini fortis. conuenit medicina. (In cephalea). **H**ic iterato ponit curam cephalēe a materia calida et dicit q in cephalea a materia caalīsta cōuenit hoc emplastrum. **B.** seīs lactucay siet. mēthe sādaloꝝ al. et ru. safel. ros opii aspgant aceto et

Desco. 7 vertigine

aq̄ ros. **R**o pz. **(Unimentū vō.)** Hic pōit curā sod ea m̄a frigidā p̄linimentū. 7 dicit q̄ si vn̄ trociscus q̄ ponit i litre ra dissoluat i vino veteri vl̄ i oleo costino vel camomillino 7 fronti applicet. iuuat. **S**cdo dicit q̄ si mittat de eodē i aure iuuat. **R**atio vtriusq̄ ē: q̄ tale remediū calefacit cerebrū.

CPrimo notādū q̄ descriptio trociscoz ē hec. **R**. castoreū euforbiū pip̄ sinapi storacē rutā marubiū siccent̄ 7 puluerizent̄ aspgāt̄ vīo veteri: 7 fiāt trocisci 7 exiccet̄. **C**Secūdo notādū q̄ ad idē valet hoc empl̄z. **R**. laudāi puri. 3. iiii. macis. 3. v. milii pap̄z torrefacti. 3. i. 5. terberie. 3. i. puluerizent̄ 7 misce cū oleo camōellio fiat empl̄z 7 applicet sup̄ cōmissurā capite raso. **R**. radices cucumeris asinini absinthij conuassati añ. **M**. y. aq̄ dulcis oli cōis añ. q̄rtū. i. buliāt sup̄ cineres calidos vl̄q̄ ad cōsūptionē debitā fiat empl̄z 7 cū de coctiōe fiat ebrocatio sup̄ ptē dolentē. **A**d idēz. **R**. empl̄i apostolicō. 3. iiii. malaxet̄ cū oleo camōillio 7 extendat sup̄ pra cōmissurā ad q̄sitatē dolētis. **A**d idē valet sacculus talis. **R**. bethōice sicce. **M**. i. floz melliloti milii pap̄z torrefacti añ. 3. i. floz sticados arabici floz ārbos añ. 3. ii. 2. quassēt̄ excepto milio fiat sacculus ad q̄sitatē partis dolētis. **A**d idē. **R**. bethōice sicce rute sicce añ. **M**. 5. floz anthos floru sticados arabici añ. 3. 5. cōquassent̄ 7 fiat pile⁹ ad formā capitis. **(Eger vero.)** Pōit curā p̄ portū 7 dicit q̄ egro dz dari vinū potēs 7 ātquū. **R**o q̄ tale ē calidū ideo remouet malā cōplexionē frigidā. Itē q̄ ex ip̄o restaurant̄ spūs aiales.

CNotādū q̄ vinū debet dari i pauca q̄sitatē ne vinū repleat nimis caput neq̄ cerebrū. **(Cū āt)** Pōit curā p̄ balneum 7 dicit q̄ cū cephalēa steterit per vnā hebdomadā eger debet itrare balneū. **C**Notādū q̄ balneū ē duplex. q̄ddaz ē vniuersale quoddā pticulare. **U**niuersale ē triplex. quoddā aereū s̄c stupbe 7 calefacit 7 exiccat. quoddā ē balneus ignis. vt ponere patientē i furno calido p̄ remotionē p̄is vel ponēdo i stufa sicca. quoddā ē balneus aque calide vt sulphureū vel partē decoquēdo herbas calidas. **S**z balneum pticulare cēt suffumigatio scā cū herbis calidis positis i siruppo sup̄a vel ablutio facta cū decoctiōe herbaz p̄dicarū sup̄a caput. **(Et sup̄a.)** Pōit curā p̄ ebrocac̄z: 7 dicit q̄ sup̄a caput dz fūdā decoctio camōille salsuci sticados arabici. ratio pz. **C**Notandū q̄ ad idē valet hec ablutio capitis. **R**. vtriusq̄ calamēti origani sansuci isopi folioz lauri añ. **M**. ii. floru anthos vel ameos vtriusq̄ sticados añ. 3. i. buliāt i l̄b vi. aque vsquequo redeāt ad l̄b. iiii. 7 forti⁹ erit si bulierit i lixiuio facto ex cinere ficuū vel vitis vel caulii. **A**d idē. **R**. maiorāe saluie floru camōille folioz lauri sticados añ. **M**. i. buliāt i aq̄ vt dictū ē v l̄xiuio 7 abluat caput 7 fricet̄. **A**d idē valz suffumigatio hec. **R**. thuris sādace ligni aloes añ. 3. ii. ponant̄ sup̄a carbōes 7 recipiat̄ fumus cū panno 7 fricet̄: caput ātē cibū cū p̄anis calidis 7 pectiet̄. **A**d idē valet masticatio hec. **R**. masticis vel pipis vl̄ piretri vel cubebarū vel zizib. 7 fiat masticatio 7 salina expuat̄. **A**d idē valet gargarisma hoc. **R**. oximell cū sinapi vel pipe. vel. **R**. yerepigre cū oximelle sglitico 7 distēperetur cū aq̄ decoctiōis origani isopi sicce vl̄ piretri. vl̄. **R**. yerepigre distēpate cū decoctiōe saluie vl̄ oximelle sglitico. **A**d idē valet sternutatio tal̄. **R**. ellebori al. subtiliter puluerizati. 3. i. 7 narib⁹ attrahat̄. Itē. **R**. castorei vl̄ euforbiū vel piretri. **A**d idē valet caput purgiū hoc. **R**. aq̄ maiorane. 3. y. 7 narib⁹ attrahat̄. deū lauet̄ aq̄ calida. **A**d idē valet suc e⁹ cucūeris asinini 7 forziter appit̄. **A**d idē valz p̄fectio dieta aurea alexādriay plirifarcoticō vl̄ diāt hos vl̄ tyriaca vl̄ mytridatū vl̄ diacastoreū vl̄ diacoz vl̄ kebulipditi. **Al.**

CQd si cephalia quotidie añ comestione iuuat 7 p̄ comestione recedat succurrēdū ē ifirmo ante horā qua venire cōsueuit dādo eis bu

cellas panis i succo granati: aut vne acerbe aut horum similitum infusas.

CSillantis. **P**onit curā sode pueniētis p cōitatē ad stomachū: 7 dicit q̄ si dolor capitis accidit añ comestione 7 recedit p̄ comestione. p cura dz exhiberi bucella p̄is ifusa i vino granatoz: cūz agresta 7 siliuz. **R**o q̄ talis dolor puenit pp fluxuz colere ad os stōachi. s̄z si pueniat exhibēdo bucellas panis ifusas i succo granatoz añ horā corrigādo 7 stiprigādo os stōachi phibz fluxuz colere. q̄re zc. **C**Notādū q̄ dolor capitis qdā puenit pp cāz pp̄as exiētēz i cerebro: 7 d hoc su pra dixi qdā p cōitatē ab alio mēbro 7 d isto hic. **S**z talis p cōitatē pōt puenire a stōaco vl̄ ab apate vl̄ a splene. **A**d p possitū itelligere de eo q̄ puenit p cōitatē a stōacho: q̄ sepius accidit pp maiorē colligatiāz. Itē tal̄ dolor pōt puenit a mācala vl̄ frigida. **A**d ppositū ras b̄ pōit curā pmi. **C**Secdo nota q̄ i cura doloris capitis puenientis ab alio mēbro duo regnūt. **U**nū ex pte mēbri mādātis. **S**cōz ex pte mēbri mādātis recipiētis. **E**x pte mēbri mādātis regnūt tria. s. euacuatio p fleborōiaz vl̄ p medicinaz vl̄ p clistere vl̄ p cauteriuz. **S**cō alteratio male p̄plonis. **T**ertio phibitio ascē⁹ vaporū ad caput. **E**x pte mēbri recipiētis vnū regrit. s. pfortatio capitis 7 b̄ vbi dolor n̄ ēēt cretic⁹ q̄ ipediet̄ cris zc. **C**Al.

CSi āt cephalēa ptigat pp multā i sole moraz sufficiēter ex oleo ro. 7 aceto ifrigidatis curari poterit q̄ tñ si ex hoc nō generit ex alijs ifrigidātib⁹ curāda erit. **C**Si āt soda ad huc p̄senerauerit 7 fortior fiat neq̄z vllo mō remoneat̄ 7 timeat̄ ne eger visuz amittat 7 aq̄ ad oculos descendat tēpoz arterie sūt icidēde 7 extrahēde. hoc tñ qd nūc loqmur ē p̄ter n̄raz itētiōez i hoc libro. **Sil.**

CPōit curā sod pueniētis pp cāz extrinsecā. s. ppter multaz moraz i sole. **E**t diuidit̄ i tres s̄z q̄ tris pōit remedia. se cūda ibi. **(Que tñ.)** tertia ibi. **(Si aut.)** De p̄ma dicit q̄ si dolor capitis puenit ppter multā morā i sole tunc cura pōt fieri ex oleo ros. 7 aceto ifrigidatis. **R**atio q̄ p hoc remouet̄ mala dīferasia calida iuncta a sole: 7 hoc si sit sine materia. **D**e secūda dicit q̄ si dolor nō cessat ex alijs ifrigidantib⁹ fortiorib⁹ curari dz. **R**o q̄ fortioriter extrahūt̄. **D**e tertia dicit q̄ si soda p̄senerauerit 7 fortificet̄ 7 sit timor de p̄ditōe visuz vel q̄ aq̄ fluat ad oculos. tūc arterie tēpoz sūt icidēde q̄ talis sit ex ascēsu vaporū. **E**t subdit q̄ hoc n̄ p̄tinet ad hāc partē s̄z sup̄a vbi determinat de chirurgia. **C**Notādū q̄ ex dictis pōt haberi diffictio dolorū capitis 7 cura i generali. **D**olor capitis ē duplex. **Q**uidaz ē causat⁹ ex cā extrinseca 7 ille ē duplex. **Q**uidaz causat⁹ ex reb⁹ iducētib⁹ malaz cōplexiōez frigidaz 7 curat⁹ p calida. qdaz causat⁹ a solutiōe cōtinui 7 curat⁹ p chirurgiaz. **A**li⁹ ē dolor causat⁹ a cā intrinseca. 7 talis ē duplex. qdaz ē causat⁹ p cāz pp̄as existētē i cerebro. qdā p cōitatē ab alio mēbro: 7 talis ē duplex. s. cū mā 7 sine mā. **D**olor pueniens a materia i cerebro existēte 7 n̄ p cōitatē curat⁹ p euacuatiā 7 alteratiā. **S**z pueniēs p cōitatē ab alijs mēbris phibet̄ p phibitionē ascē⁹ sus vaporū 7 euacuādo hūorē 7 alterādo malā p̄plexionez. **S**z dolor pueniēs a cōplexiōe mala sine mā seu p cāz pp̄as am seu per cōitatez curat⁹ per alterantia solum zc.

CDe scothomia 7 vertigine. **Ca. y.** **C**Sillanus. **I**ntra rubricā ē notādū. primo q̄ iter scothomiā 7 vertiginē ē pueniētia 7 differētia. pueniūt. **P**rio quia vtraq̄ causat⁹ ex vaporib⁹ existētib⁹ i spiritib⁹ visibilib⁹ 7 i nervis obticis ex pte āteriori cerebri. **S**cō cōne niūt q̄ vtraq̄z ifert nocumētū visui sēsu cōi 7 vtuti ymagi nature. **S**z dñt: q̄ scothomia ex vapore grosso fumofo generat̄ existēte in vya spūs visibil⁹ iprimēte similitudine

De scothomia et vertigine

i virtute seu potētia visiva: et ppter hoc vidēt res extra que nō sūt ad similitudinē illi? rei sū colorē et similitudinē illi? vaporis: et illa species ipressa in illo humore cristallino in primiti sensu cōi et i imaginatiua. q̄ videt q̄ apparent res extra que nō sūt. Et dicitur scothomia a scothos qd ē videre. et mia qd ē musca q̄si visio muscarū. Sed vertigo est a vapore spumoso existente i vīs spūs visibilis et vīs et arte rypis anterioris q̄ cū mouet inducit motū in spiritibus ppter subtilitatē vaporis iprimētis suā similitudinem sui mor? i potētia visiva. deinde in sensu cōi et i imaginatiua: et iō videt ei q̄ res extra que nō mouent moueant. Ex his patz q̄ homo i scothomia nō cadit in terrā vlraro: et in vertigie sic. vlr i plurib? **S**cdo notādū qd sit vertigo. ē enī vertigo q̄n homo imaginat q̄ res moueat supra ipm et q̄ ei? cerebrū rei? corp? inuoluant. quare accidit aliquādo vt q̄ nō regat se imo q̄ cadat. **T**ertio notādū q̄ vertigo et scothomia possūt capi dupliciter. primo quatū ad originē suā. et sic sūt actio lesa corrupti visus. quia primo visus cor rūpit ex illis vaporib? q̄ visui apparēt res q̄ nō sūt vel ex tra moueri q̄ nō mouentur. Scdo possunt sumi quatū ad eaz pplementū. et sic sūt actio corrupta virtutis ymagina tiue. quia virtus visiva iprimet in imaginatiua. **Q**uarto notādū q̄ scothomia et vertigo magis nocēt visui q̄ alyis sensib? extriorib?. **P**rima cā quia nervi visui sūt ppiquo res ymaginatie q̄ organa alioz sensuū. **S**ecūda cā quia in scothomia et vertigine est corruptio spūm et virtus visiva magis habūdat in spiritib?. ppter hoc enī nervi obtici sūt cōcui: vt patz quarto de accidenti et morbo. **T**ertia cā ē: vertigo est respiciēs motū. quia credit q̄ oīa moueant in gyrū. sed p visū magis mor? pceptū q̄ per aliū sensū. idco magis appropriat visui. **Q**uinto notādū quāvis scotho mia et vertigo noīnetur noīne accidētūz q̄ sūt actio corru pti visus: quia scothomia dicit q̄si visio muscarū. et vertigo dicit a verto vertis. possūt tñ dici duplices morbi. vn? con similis. quia in cōplexiōe fit ratioe male cōplexiōis causa. te a vaporib? in cerebro. Alius ē morb? officialis. quia fit oppilatio in nervis et vīs spūm in anteriori parte cerebri. **S**exto notādū q̄ apud medicūz tres sūt cāe vertiginis. i. primitiua et aīis et iuncta. **C**ā primitiua sūt res nō natura les mltiplicantes vapores i cerebro sicut cibi vaporosi. vt allea cepe et siliā. et fumosa vt legūia oua frixa vinūz nouū moueri circulariter aspect? ad res luminosas et hōi. **C**ā aīis sunt q̄tuor hūores. q̄a ex quolz hūore pūt eleuari vapores. **C**āe iūcte sūt vapores eleuati ab alyis humorib?. et si sint grossi fit scothoia. si vero sint subtiles fit vertigo. **S**c pmo nota de signis scothomie et vertigis. **S**igna q̄n fue rit ex reuolutiōe supra ipm. vlr ex reuolutiōe rez. sēfatarū vlr ex pcussīōe manifesta sunt ex reīpa iducentē. **S**igna q̄n fuerit ex vapore generato vlr retēto in ipo cerebro sunt aī cessio dolor capitis tynnit? et tenebrositas lōga vlr fixa aī oculos. et in gustu et odoratu abbreviatio et pulsatio i arterijs aīriorib? et spatul. **S**igna q̄n fiūt a sanguine sūt vene infla te et facies et oculi et caput rubea et calida et sōn? grauis. et la xitudo. et pulsatio i tporib?. et vrina spissa et subruffa. **S**igna ex colera sūt vigilie inflammatio absqz multitudie graui tatis ymaginatiōes citrie vlr auree. vrina aurea clara vlr ci tria. **S**igna ex flegmate sūt grauitas. timor. pigritia. mlti tudo sōni. albedo oculoꝝ et corporis hūiditātū mltiplicatio in toto corpore. vrina indigesta alba spissa. gulositas et idi gestio. **S**igna ex mltia sūt grauitas nō multū intēsa. vigilie cogitatiōes et imaginatiōes corrupte. vrina clara sbril indi gesta. capilli nigri. **S**igna q̄n veniūt a cerebro. passio pīua nō sēnt nocumētūz in alyis mēbris. **S**igna q̄n p cōitatem passio nō ē pīua nisi q̄n ascēdunt vapores et sentiūt in alio mēbro nocumētūz. **S**ignum pnoīsticū istī sūt p sanguinei et

amici epilepticoꝝ nec nō appopleticoꝝ quare si multipli cant malū regimē cadūt in illas passiones et. **A**lmanfor **C**um aliquis illud qd aī cū ē circulariter moueri viderit et oculi tenebescunt et cadere voluerit et facies et oculi in eadem hora rubuerint. vene quoqz q̄ sūt p? aures grosse apparuerint. ex ipis venis minutio faciē da est. **E**t ventose in collo et tibijs sunt ponende. **Q**u si predictē vene non apparuerint et facies fuerit rubea. sanguis ex basilica erit minuen dus. et ventose i tibijs sunt ponende. **I**n hac pre terea scothomie spē et in ea quā aī dīrim? caput ex oleo ro. et aceto est infondendū. **E**ger quoqz calida cibaria vitare dī. **V**enter quoqz ex apozi mate mīrobal. citrinorum quod in. c. de cepha lea dīrimus est soluendus. **S**illanus. **H**ic Raf. ponit curam scothomie et vertiginis. Et diui dit in duas. **P**rimo q̄n fuerint a sanguine. Scdo q̄n a flate scda ibi. (Cum at nec in facie). **P**rima in duas. **P**rimo po nit curam q̄n sunt a materia sanguinea pnta in cerebro. Scdo q̄n a sanguine ptero in alio mēbro scda ibi. (Q̄ si pre dicte.) De prima dicit q̄ cū apparuerint hec signa. **P**rimū signū q̄n vlr circulariter moueri qd ē corā se. Scdo q̄a oculi obīcurant. **T**ertūz q̄ voluerit cadere. **Q**uartū facies et oculi appēt rubei. **Q**uintū vene q̄ p aures sūt apparēt gros se supple ex istis signis arguēdū ē q̄ scothomia et vtrigo fiūt a sanguine ptero in cerebro. Scdo dicit q̄ flebotomia dī fieri ex illis venis. **N**otādū pro rōne dictoꝝ q̄ rō pri mī ē q̄a ppter pntiaz sanguis in cerebro eleuant vapores mouētes spūs visibiles circulariter. iō apparēt illd. scōz ve rificat q̄a multi vapores cōicant ad oculos iō obīcurant. **V**erificat tertūz q̄a ppter motū scm in spiritib? cerebri corp? non pōt sustētari. q̄a nō ē infirm vel organū pportio natū. **V**erificat q̄rū q̄a aliq̄ p sūguis cōicāt ad alias par tes iō rubificat. **V**erificat q̄ntū q̄a p flebotomiā illaz ve naz euacuat. sanguis peccans et diuertit l3 tñ diuersio sit pauca ex quo sūguis replēt vene vt dī in qnto signo. **S**cī dū tñ hic q̄ Raf. hic intelligit pmissa et psupposita flebo thomia de cephalica brachy vbi non sit aliud prohibens. **M**orādū q̄ dī Raf. i tertio signo. Et cader voluerit q̄ aliq̄ ē i vtrigine casus et aliq̄ nō. q̄a quando passio ē nimis fortis et ē inferens nocumētū in pte posteriori q̄ est pncipiū vtrutis memoratiue. sic ē casus q̄re tunc assimilāt epi lepsie. l3 sit dīa q̄ i epilepsia sit ptractio i casu. **S**z in ver tiginē nō ē cōtractio l3 casus. **S**z q̄n est passio debilis. q̄a pau cus dolor et paucus vapor nō inferens nocumētū in parte posteriori sic nō ē casus. (Et ventose quidē). **P**onit curam p ventosas et dicit q̄ in cura hui? debent poni ventose i col lo et i tibijs. **R**ō q̄ p has diuertit sanguis et euacuat. (Qd si predictē). **H**ic pōit curā q̄n scothomia et vtrigo pueniunt a sanguine cōicato ab alyis mēbris. et diuidit i q̄tuor. **I**n pī ma ponit curam p flebotomiā et ventosas. Scdo p iunctio nem capitis. **T**ertio p dietā. **Q**uarto per medicinā laxati uā. Scda icipit ibi. (In hac pte rea). **T**ertia ibi (Eger q̄q). **Q**uarta ibi. (Venter vero). De prima dicit q̄ si non appa ruerint predicta et facies fuerit rubea debet fieri fleboto mia de basilica. **R**atio q̄ signum est q̄ sanguis comunica tur ab alio mēbro et plus ab epe iō et. **S**ecundo dicit q̄ vtr tose sunt ponende in tibijs. **R**atio q̄ diuertunt sangui nem ad loca distantia a cerebro. **N**otādū q̄ sicut ven tose valent in tibijs diuertendo. ita positio pedum in aqua

Besco. 7 vertigine

calida valet diuertendo vapores ad inferiora ⁊ sic remo-
uet dolorē. dubitat⁹ vtrum alio humore ⁊ ſanguine peccan-
te cōpetat flebotomia. ratio p3. q2 ſi humor eēt admixtus
ſanguini cōpetit. ſi nō tūc cōpetit euacuatio cū farmaco ⁊
(In hac preterea.) **N**ic ponit curam ſcotthomie ⁊ t̃gigis ali-
unde cauſate per communitatē ⁊ per iunctionē ⁊ dicit q
in hac paſſione ⁊ in alia que ſit ⁊ materia exiſtente in cere-
bro: conuenit vt fundatur ſup caput oleum roſ. ⁊ acutum.
Ratio q2 iſta prohibent aſcēſum vaporum ad caput reper-
cutiēdo ⁊ cōfortando. **S**ecūdo q2 alterāt malā complonē
in cerebro. ¶ **N**otandū q dictū **R**aſ. eſt verū quādo paſ-
ſio eſt in principio vel augmēto ⁊ quādo materia eſt in flu-
xu. ſed in ſtatu ⁊ declinatiōe quando materia eſt fluxa nō
verificat dictum **R**aſ. q2 tunc competit reſolutiū ſic em-
brocatio facta ex decoctione camomille folioz lauri ⁊ ſi-
milii. ¶ **D**ubitat⁹ vtrū medicamē dictū repercuſſiū ⁊ re-
ſolutiū cōpetat. **A**rguit⁹ q nō q2 ſupra membrū p̃cipale
non cōpetit ponere repercuſſiua. **S**ecūdo pbat⁹ q non ſit
ficiū q2 tunc fieret inflammatio. **A**d p̃imum dicendū
q ſuper emūctorium cerebri vel alterius p̃ncipalis mē-
bri non cōueniūt repercuſſiua. hoc volunt auctores. ſed ſu-
pra cerebrū ſic. **A**d ſecundū dicendū q tale valet in ra-
tiōe cōiuncte cauſe. ⁊ maius ſequi iuuamētūz q̃ nocumē-
tuſ. (**E**ger quoqz.) **P**onit curam per dietam ⁊ dicit q eger
non debet aſſumere cibaria calida. **R**atio q2 illa ebullitio
nem inducunt in ſanguine ex qua aſcendunt vapores ad
caput qui ſunt cauſa iſtarū paſſionū. **S**ecunda cauſa q2 ta-
lia nutritia multiplicānt ſanguinē ⁊ colerā a quibus iſti
vapores eleuant⁹. ¶ **N**otandū q ſicut oportet cauere a ci-
bis predictis: ita oportet cauere ab alijs reb⁹ non naturali-
bus multiplicātib⁹ ſanguinē ⁊ coleram ⁊ ebullitionem ⁊
motum inducentib⁹. ſicut a ſuperfluo ſomno ſuperflua vi-
gilia ⁊ reſpicere in fundum a loco alto ⁊ ſic de alijs. ¶ **S**e-
cundo notandū q dieta cōueniēſ eſt. q2 debent vti lentib⁹
coctis cum agreſta conditis cū vino granatoz p̃nico milio
⁊ ſimilib⁹. aliquando debet comedere carnes hedi pul-
loz cōditas cū agreſta vel aceto ⁊ poſt carnes comedāt pi-
rum vel pomū coctū. vel comedāt lactucas vel portulacas
cū aceto conditas. **D**e potu bibāt aquam decoctionis ber-
beris vel granoz granatoz. vel bibāt aquā ſuccari cum
pſillio. vel bibāt vinū debile beneliſpatū. (**V**eteryo.) **P**o-
nit curā p medicinā laxatiuā ⁊ dicit q euacuatio fiat cum
decoctione mirobola. citrinoz de qua dictū ē in ca. de ce-
phalea. **R**ō q2 pillā euacuat colera. ¶ **N**otādū q ſi ver-
tigo ⁊ ſcotthomia ſiant ⁊ colera. cura c̃ṽr puoceſ vomit⁹ cū
ſirupo acetoso ⁊ aqua calida vel aq decoctionis aneti ⁊ ſe-
mis atriplicis ⁊ ſivomer nō poſſet bibat decoctionē hāc.
R. mirobola. citrinoz. ⁊. i. ſpiſtent ⁊ bulliant in. lb. ſ. aq. cuz
⁊. i. prunoꝝ ⁊ accipiant. ⁊. iij. illi⁹ aque. ⁊ in illa aqua addā-
tur. ⁊. iij. ſirupi roſ. vel viol. deſ ante diē. **A**d idē valer. **R**.
aq caſei. lb. ſ. reubarbari. ⁊. i. ſ. dimittant in lb. ſ. aq caſei an-
te diē coct⁹ ⁊ deſ iſiſumo. **A**d idē. **R**. ⁊. vi. decoctionis pru-
noꝝ. x. tamarindozum. ⁊. i. celli. de ſucco roſ. ⁊. ſ. **A**d idēz
R. tamarindoz. māne. añ. ⁊. i. diſſoluat cū. ⁊. vi. aque deco-
ctionis prunoꝝ. ¶ **A**lmanſoz

Cū aut neq3 i facie rubedo neq3 fe. cū scorthomia fuerit: attendēdus est an sit stomachi subuersio ⁊ nausea: que si affuerint prius vomere cogendus est: deinde de pillulis cochij3 dosim vnāumat: ⁊ a frigidis absteat cibis. **C. Scl.**
C hic ponit curā scorthomie ⁊ vertigis a materia flegmatica: diuiditur i duas ptes. p̄mo qñ est p̄ cōitarē ad stomachū. Scōdō qñ est p̄ p̄p̄lam cām in cerebro: scōda ibi. (Si autē): prima in duas. p̄mo ponit curā p̄ euacuationem

Scdo p dietā. Scda ibi. (Et a frigida) De pria dicit q vbi tam iytigie q̄s i scothōia n̄ fuerit i facie rubedo nec fe. o3 cōsidera an sit stōi subuersio ⁊ nausea: qz tūc arguēdū ē q fit a materia frigida p cōitatē a stomacho. Scdo dicit q i tali cā debz pri⁹ puocari vomit⁹: deide o3 fieri euacuatio cum pillis cō hys. ¶ Notādū qz nausea ē volūtās vomēdi sine effectū. Subuersio ē frequēs volūtās vomēdi. iō addit fre quētiā sup nausēā. ¶ Scdo notādū q si i scothōia nō ē ru bedo in facie nec fe. ē signū q pueit a frigida materia. Sz qñ accidit subersio ⁊ nausea stōi: signū ē q fit per comunita tē ad stomachū. Sed rō remēdy ē qz per vomitū euacuāt materia cōtēta in stomacho: qz pillē cochie euacuāt ma teriā flegmaticā a cerebro: iō rē. Ad idē valēt pillē auree imo plus euacuāt a stomacho ⁊ capite. Ad idē valet hoc R. yerepigre. 3. 5. oximellis cōpositi. 3. i. aque decoctōis rso pi vel zedoarie. 3. iij. v. l. vi. Ad idē. R. pillarum fetidaz 3. y. vel. 3. i. 5. syrapi rof. 3. y. aq mellis. 3. iij. ⁊ de f in matuti nis. (Et a frigida). ¶ Notā curā p dietā ⁊ dicit q o3 ab ūtinere a frigidis. Rō quia frigida angēt materiā flegmati cam. ¶ Notādū q dieta cōueniēs ē pmo qz o3 comede re carnes edi vel castrati paruaꝝ gallinarū ⁊ pdicū fasio rum ⁊ oīz auiū viuētiū in arborib⁹ ⁊ in pratis ⁊ nō i aquis ⁊ vt p3 comedat carnes assatas ⁊ nō elixas vtzellos ouoꝝ cicera fracta farrū ⁊ risū. De potib⁹ vinū debile ⁊ stipticūz qz ppter debilitatē nō fumat ad caput ⁊ ppter stipticitatē. cōfortat stomachū. Bonū autē esz vt biberet aquaz mell loco vini ⁊ hec dieta ē ēēt cōueniens qñ proueniet a mliā ¶ Notādū q rē verigro ⁊ scotomia possūt ēē ⁊ fieria ma teria existētē i alyis mēbris vt epate vel matrice: tñ vt plm pueiūt a materia existētē i stomacho: qz hic sūt latiozes vie qz materie trāsēūt p ineri ⁊ yfophagū. ¶ Notādū q medi cina vomitiua i tali casu ē talis. R. radicū raphani silue stris. 3. i. semis atriplicis assari añ. 3. 5. fiat decoctio i lb. i. aq quonqz veniat vsqz ad 3. iij. colef ⁊ colature addaf olei cois. 3. 5. croci fortiter conquassati. 3. i. quia fit fortioꝝ. aceti 3. i. de f in hora calidiori dieci post assūptioēz cibi vinctuosi ⁊ do f. 3. y. ¶ Notādū q vbi pilla nō sequit curatio tunc fit canteriū ⁊ ē tale. R. cataridaz remotis capitib⁹ ⁊ alis pul uerizataz. 3. y. fermēt. 3. 5. misce malaxādo cū aqua ardēti fiat massa. pōat sup mēbz ad q̄sitatē vnus auelane. ¶ Al. ¶ Si autē neq3 aie subuersio neq3 nausea fue rint neq3 caliditatis signa apparuerint: venter ex pillis cochijz multoties soluat. Libaria quoq3 frigida oino vitet. Et gargarism⁹ fiat quo fleg ma depōat. Un narib⁹ quoq3 pōatur aliquid de his q narrauimus quo caput calefiat. Silla. ¶ Hic pōit curā scothomie ⁊ vertiginis qñ fit a materia fri gida ppter cām ppiā i cerebro: ⁊ diuidit in quatuor pres qñ pmo pōit curā p euacuatioēz. Scdo per dietā. Tercio p gargarisma. Quarto p effusioēz in narib⁹. ibi scda. Liba ria quoq3 ibi tertia. (Et gāgarism⁹). ibi quarta. (In nari bus). De puma dicit q si subuersio aie ⁊ nausea nō fuerint nec apparuerint signa caliditatis debz fieri sepe euacuatio cū pillis cochys. ¶ Notādū p ratiōē dictoꝝ q qñ nō appa ruerūt signa p̄dicta. signū est q fit a materia frigida patz ⁊ q materia ē i cerebro ⁊ nō cōicat ab alio mēbro. ¶ Ratiō quare debz fieri euacuatio cū pillis cochus ē quia euacuāt materiaz flegmaticam a cerebro. ⁊ quare debet fieri sepe euacuatio est: quia morbus factus a tali materia est cronī cus. ideo debet fieri sepe euacuatio supposita indigestione in materia. (Libaria quoq3). Hic ponit curam per dietam ⁊ dicit q eger debet vitare cibaria frigida. ¶ Ratiō quia multiplicat materiaz flegmaticam. ¶ Notandum q nō solum patiens o3 vitare cibaria frigida: s3 vlr oia saltem

De frenesi

paliq̄ tps vt per duos dies aut p tres. **R**ō qz calor natu-
ralis nō repiens materiā cibalez in quā agit: agit flegma z
sic resoluit vel digerit y^l uertit in sanguinē. (**E**t gargarif-
ma.) **V**ic pōit curā p gargarisma z dicit qz fieri per qd at-
trahatur flegma. **R**ō qz tūc euacuat flegmatica materia
a q̄ eleuatur vapores facientes scothomiam z vertiginem.
Notādū qz dictū **R**af. verificat i corpe nō disposito ad
egritudines pulmōis vel ad p̄sis z hoc voluit auicē. tertio
cañ. sen. p̄ma trac. p̄mo. c. generali de cura egritudinū capi-
tis. **R**ō qz p ipm materia trahitur ad pect⁹ z ad pulmōē
iō rē. **S**cdo notādū qz gargarisma trahēs flegma a ca-
pite sic fit. **R**. bethonice yfopi. añ. **M**. i. ligritie rute yuarū
passaz mōdataz ab arill. añ. **z**. i. piretri radices yreos recē-
tiū añ quart. i. **S**. seminis sinapis. seīs statiflagrie zisib. al. añ
z. **S**. mastice. **z**. i. mellis electi quar. i. fiat. apozima purum
z clarissimum ysqz ad quartas. iij. capiant^r duo coeliaria
singulavice z paties teneat in ore diu z piciat extra z fiat
ante pradiū y^l ante cenā. **A**d idē valet masticatio piretri
vel mastice. sed qz piretrū habet mordicare liguā. igit po-
nitur in pāno lineo albo z ponit^r postea supra dētes. z sic nō
sētis tant⁹ dolor rē. (**I**n narib⁹.) **P**onit curā p imissioem
in naribus z dicit qz in naribus debet poni aliq̄ d eis que
dicta sūt q̄ calefaciūt caput p̄s. **N**otādū qz i narib⁹ pōt
poni illud qd puocat sternutatioēz vt eleborus albus vel
piretrum ye euforbiū vel piper z tale valet attrahēdo fleg-
ma a cerebro z euacuando sū^r valet. qz cōmouet cerebrūz
z sic calefacit. **E**t sū^r in narib⁹ pōt poni aliq̄ oleū resoluēs
z calefaciēs sic oleū de euforbio z cucumere asinino z simi-
le. **S**imil^r pōt poni puluis talis z insufflari nucis muscate
vel nigelle. z p̄ bec intelligēda sūt oīa istis similia que de-
bēt appropiari pmissa euacuatiōe. **S**cdo notādū qz si
scothomia z vertigo fiat a mā mlica cura oz esse talis: ga-
Raf. nō ponit. oz eē digestiū tale. **S**. syrapi de epithimo
z. y. syrapi de fumo terre. **z**. i. aque bozaganis ēdiuie buglo-
se añ. **z**. ii. vel sic. **S**. syrapi acetosi simplicis. **z**. iii. decoctio-
nis thimi epithimi bozaganis buglose. **z**. vi. clarificē opti-
me p duab⁹ vicib⁹. **S**olutiū in forma pillari. **P**illaz d
lapide lazuli vel armeno. **z**. i. vel. i. **S**. **A**d idē in forma deco-
ctiōis. **S**. oyasene. **z**. **S**. polipody. **z**. i. mirabol. indoz. **z**. i. pi-
stētur oīa z bulliāt in. **z**. vi. aque donec remaneāt. **z**. iii. dof
z. ii. detur in mane añ diē. **T**ertio notādū qz cura sco-
thomie z vertiginis q̄ fit ex vapore generato z retēto i ipo
cerebro. ē cerebrū pfortare z facere euapozationem cū aq̄
decoctiōis absynthii z floz camamille vel melliloti maio-
rane ros. ru. z facere ipm abstinere ab omnib⁹ leguminib⁹
z acutis vt cepis z alleis z special^r nucib⁹ z vino potēti. co-
medat carnes. **C**omedat post cibū pira cocta vel mēspilas
vel coriadrū pparatū vel coriādros pfectos. **Q**uarto no-
tādū qz cura ei⁹ q̄ fit pp reuolutiōem ei⁹ supra seipm. vel
ex aspectu eoz q̄ reuoluūt^r ē quiescere z abstinere a tali
bus rebus nocentibus. **U**ti etiam debet fomd⁹ z transilli-
tare: z abstinere a motu forti z intenso.

De frenesi.

Sillanus.

Circa rubricā notādū qz hec passio pōt qdrū
pliciter noiari. **P**rimo frenesis. **S**ecundo ca-
rinitus. **T**ertio firsē. **Q**uarto apostema cali-
dum cerebri. **D**icitur frenesis a frenis vel pā-
niculis refrenātib⁹ y^l restrigētib⁹ sūbam cerebri ne soluat^r
ga vt plurimū hz fieri in ipis pāniculis cerebri. **D**icit^r kara-
bit⁹ a suo acciūte qd ē alienatio: vñ karabit⁹ ē nomē accidē-
tis arabicū qd interpretatur alienatio mētis. **D**icit^r firsē
qd ē āpa cerebri vel capitis qz sū^r i arabico idē ē qd caput
in latino. z sen. i. āpa. **S**icut firsē ē āpa pectoris z dicitur
a bir qd ē pect⁹ z sen qd ē āpa. **S**ecūdo notādū qz fre-
nesis ē duplex. s. vera z nō vera. **V**era ē āpa calidūz cerebri

ad qd sequitur mētis aliēatio. **N**ōva est mala p̄p̄lio calida ce-
rebri ad quā seqt mētis aliēatio causata a vapore eleuato
ab alyis mēbris y^l a toto corpore sic p̄z i fer. cōtinua. **E**t di-
cit^r pafrenesis a para qd ē iuxta z frenes⁹ quasi p̄p̄qua fre-
nesi qz si nō remoueret ille vapor fieret va: z h sepe accidit.
Tertio notādū qz si frenesis vera dicat^r āpa calidum
cerebrinō ē itelligēdū qz sit qd cūqz calidū: s. solū illd qd ē
p̄essētiā calm. sic illd qd ē de sāguie y^l de colera licet i flā-
te z melāconia p putredinē agratur calitas nō tū ē frenesis
sed letargia. **Q**uarto notādū qz tres sūt cāe frenesis p̄m
medicos. s. p̄mitiua añcedēs z p̄iūcta. **P**rimitiua sūt res nō
naturales multiplicatēs sāguinē z colera z maxie i cerebro
vt cib⁹ calidus. aer calidus magna ināitio: vigilie superflue
mor⁹ supflu⁹ q̄sūi sint alie coadiuuantes. vt etas iuuetutis
p̄p̄lio calida. statio ad solē capite discopto. **C**ausa añcedens
ē sāguis vel colera vel vtrūqz siml^r nō faciēs āpa. **C**ausa cō-
iuncta sūt illimethūozes actu faciētes apostema i cerebro
Quinto notādū qz colā faciēs frenesiz ē triplex. s. adusta
z ex tali sūt maniāci. **C**olera ru. z nō adusta z colera citria
Dico in malitia ē: qz p̄ia ē deterior scōa: z scōa tertia. **R**ō
p̄z. **S**exto notādū qz materia faciēs frenesim: sāguis
y^l colera pōt p̄neri in pāniculis. s. i dura mfe. vel pia mfe
z in sba cerebri. **D**ico in malitia deterior ē illa. s. q̄ fit i sba
cerebri. **S**cdo illa q̄ fit i pia mfe. **T**ertio illa q̄ fit i dura mfe
Ratio p̄z bene speculāti. **S**eptio notādū qz lz frenesis pos-
set generari i quolibz vētriculo cerebri magis tñ genera^r
in āteriozi qm āterioz vētriculus ē calidior alyis z i illo ma-
gis agregatur sāguis pp rethe mirabile ibi exiēs qd ē p̄posi-
tū ex venis z artarys: z ideo i frenesi plus ledit^r virt⁹ ima-
ginatiua imo pōt esse lesa z alie nō. **U**t dicit **G**al. tertio de ac-
cidēt⁹: z iō hz p̄ssimā imagiatidēz. **N**otādū tertio qz
i frenesi ē fortis mor⁹ z sensus debil^r. **R**ō p̄mi qz in frenesi
cerebrū decliat ad calm z sicciū ppter mām frenesis. z sic
nerui motini sūt sicciōres ad tactū z ad motū sūt veloci-
res z magis obediētes nisi deuēiant ad tātā siccitatē qz cor-
rūpan^r z cā ē ex pte organi. **A**lia cā qz virtus imaginatiua
iperat motiue z caliditas excedit multū iō fortiter mouet
Ratio secūdi qz nervi sēstini sūt hūidi plus vt **A**uicē. p̄ia
primi illo ca. **D**ico qz deus. **I**deo in frenesi nimis recedūt a
tēperamēto iō debilitāt^r sensus: qz membrum nō exercet
suas opationes nisi cum temperamento.

Quando aliquē febris cōclusa inuase-
rit cū forti capitis z oculoz grauedi-
net: z in facie atqz in oculis vebemēs
fuerit rubedo z capitis dolor z hor-
roz suminis affuerit z in pulsu velocitas z fre-
quētie supfluitas inueniūt^r: signa frenesis cer-
tissima iudicabūt^r. **Q**z si lingua nigra aut citria
fiat: z p̄misceatur itellect⁹: z multum fuerit alie
natus: z vigilauerit multum: iam frenesis perfe-
cta erit.

Sillanus.

Circa rubricā determināt de frenesi z diuidit i quas. **P**rio
pōit signa. **S**cdo curā. **S**cda ibi. **A**rgo g⁹. **P**ria i dual. **P**rio
pōit signa. p̄nostica frenesis seu min⁹ certa. **S**cdo ponit si-
gna demonstratiua seu magis certa. **S**cda ibi. (**Q**z si lingua.)
De p̄ia dicit qz inueniūt ista signa. **P**rimū se. cōtinua con-
clusa. **S**ecūdu fortis grauedo capitis z oculoz. **T**ertiū ve-
hemēs rubedo faciei z oculoz. **Q**uartū dolor capitis. **Q**ui-
tū horzor lumis. **S**extū velocitas z freqntia pulsus talia di-
cūt signa frenesis certissima. **N**otādū d rōe signoz vifi-
cat. **P**rimū. s. febris quādo ē cōtinua cōclusa: scilicet. rati-
one sanguinis ascendentis caput z apostematis. **V**erifi-
cant secundum per idē. **V**erificatur tertium quia pars

De frenesi

sanguinis ascendētis ad caput cōmunicat ad oculos et par-
tes faciei ideo rubificant. Verificatur quartus: dolor ca-
pitis rōe male complexionis causare a sāguine et rōe soluti-
onis continui que est in apostemate. Verificat quintū qd
ē horro: luminis: Ratio q ex lumine magis inflammatur
et agitur. Ideo apparet contrarietas et displicentia. Ve-
rificat sextum qz propter pntiam sanguinis auget necessi-
tas magna cordis euitandi. (Oz lingua) Dic ponit signa
demonstratiua frenesis vel magis certa et dicit q si appa-
ruerint ista signa: Primū q lingua fuerit nigra. aut citria.
Secūdum permixtio intellectus. aut alienatio. Tertium
vigilie superflue: tūc frenesis est perfecta. Verificat pīmū
propter adustionē et caliditatem multā. Verificat secūdū
pp inflāmationē multam factam in ventriculo medio vñ
sit permutatio specierum. Verificat tertiū propter calidi-
tatem que est causa vigiliarum. Notandū q illa signa sūt
quando frenesis est a materia sāguinea: et pter illa. s. sunt
alia. Repletio venarum habitudo corporis grossa in qua
sāguis est multiplicat: vsus reruz. s. generantiū sanguinē
obhominatio. s. loquellē et pigricia in ea clamor post suum
dormire. extremoz frigiditas et agitatio et anhelit: s. inor-
dinatus vrina rubea et spissa a principio. Ratio patet. Se-
cundo notandū q si frenesis fiat a colera. Signa sūt vehe-
mens caliditas et acuitas febris continua alienatio mētis
vehemēs. Tertiū vsus ante eam reruz acutarū. vt sinapis
albi piperis mell. vini acuti. rei false et similiū. Quartus ve-
locitas pulsus et spissitudo. Quintus desiderium attraben-
di aerē vltra solitum continue. Sextum citrinitas faciei et
oculorum. Septimum inquietudo. Octauus clamor et vo-
ciferatio. Nonū vrina albificatur. Decimus sitis vehemēs.
Ratio omnium patet intelligenti. Sciendū est hic q si co-
lera aduratur. signa hec omnia intenduntur in suo cē et cū
hoc dispositio demoni et rixa et inquisitio reruz cum extre-
mis et oculi conturbantur valde. Tertio notandum q si
gnozum frenesis. quedam significant frenesim futuram et
sunt illa que dicta sunt in prima parte. Et quedam presen-
tem et sunt illa que dicta sunt in parte secūda. Quartus no-
tandum q si gnozum frenesis quedam significant frenesim
salubrem vt est diminutio malarum imaginationum et ac-
cidentium et materie euacuatio. s. per fluxuz sanguinis na-
rium vel per fecesum. Unde sequitur alienatio. Queda
significant frenesim mortalem. vt sunt vrina aquosa ple-
uerans egestionis retentio et intentio malorum accidenti-
um. Quinto notandum q hic est sermo de frenesi in qua ē
permixtio rationis qz differentia est inter stoliditatem et
amentiam et permixtionem rationis vel alienationē men-
tis. qz stoliditas est actio dimiuta virtutis cogitatiue et fit
a frigido. Amentia est ablutio virtutis cogitatiue et similis
fit a frigido vt plurimum. licet enī fieri posset a calido cuz
supfluit et deicit actu pprie virtutis. Sz alienatio mentis
ē actio corrupta. vt qñ imaginat videre muscas et alia extra
que nō sūt et fit a calido excedere qñ nō deicit actum pro-
prie virtutis.

¶ Almanfor.

**¶ Ergo igitur ante qz pdicta cōpleantur accide-
tia ē subueniendū ex sanguinis detractioe et vē-
tris solone cū succo fructuū. Nutrimētū vero
ei sit aqua ordei semel aut bis in die sumpta p m
cōsuetudinē quā in tpe sanitatis habuerit. Caput
autem ex oxirodino insūdendū erit. Oz si multe
affuerint vigilie sumat violaz siccaz. corticū pa-
paueris al. ordei ex corticati. sc. lactucay. radice
mandragore oīuz añ. Ad. i. que oia in cucuma**

plena aqua tā diu coquantur donec aqua rube-
fiat. Deinde aqua illa duz est tepida ab alto super
caput fundat. et sit caput super ciminile in quo
aqua colligatur que in cucuma posita iterū sup
caput fundatur. hoc autem omni die multoties
fieri cōuenit. Caput pterea muliebzi lacte ad-
mixto inungendū erit quod etiā in coto positum
capiti est superponendū.

¶ Sillanus.

**¶ Dic ponit curā frenesis et diuidit in quatuor. Prio pōit
curā per euacuationem. Secdo per dietā. Tertio per loca-
lia. Quarto iterato p euacuationē. Secūda ibi (Nutrimē-
tum vero) Tertia ibi (Caput aut) Quarta ibi (Cum autē
eger). De prima dicit q ergo est succurēdū atēqz pdicta
accidentia confirmētur per subtractionē sanguinis et per
euacuationē per secessū factā cuz succo fructuū. **¶ Nota-
dum q si a sāguie fiat frenesis. tunc fiat subtractio sāguis
flebotomando cephalicā ext rabēdo vsqz ad sincopi exclu-
siue. vt euacuet materia peccans si viri constitit. et hoc
debet fieri ante qz confirmetur quod est ad tres vel quatu-
or dies. Si tamē confirmat. hoc ē post quatuor dies cōue-
niens est vt fiat flebotomia de vena frontis vel nasi. qz p
hanc magis euacuatur materia peccans i capite. fit et sub-
tractio sanguis prouocando fluxū sanguinis nariū. fit etiā
subtractio per ventosas positas in spatulis. et hoc debet fie-
ri qñ nō pōt fieri flebotomia. **¶ Notandū q si frenesis fit
a colera euacuatio dōz fieri vel per assumpta p os vel p cli-
stere. Clistere erit tale. R. lactucay. dulcium. M. y. ordei
mundi. M. s. folioz malue. mercurialis. violarie añ. M.
y. folioz neufarum. 3. i. fur furum pugillū. i. olei viol. qrtā
s. casie fistule. 3. i. diaprunis. 3. y. fiat clistere vsqz ad quar-
tas. v. stomaco vacuo ministretur. **¶ Ad idem. R. viol. 3. y.
maluay. M. i. prunoz. lb. s. bulliant et i aqua accipiatur ex
aqua illa. lb. i. et dissoluantur in ea. 3. i. tamarindoz. māne
3. y. zuccari viol. 3. y. olei viol. 3. i. i. salis 3. s. facta mixtura
omnium coletur et tepidum impōatur in spatulis. Sed euacuatio sū-
pta per os est. R. tamarindoz. lb. i. bulliantur in. lb. y. aq
vsqz quo veniat ad lb. i. s. coletur et administrētur. 3. y. pro
vice. prima valet non solū euacuando sed etiā alterando
**¶ Ad idem. R. māne. 3. i. s. dissoluantur illa cum. 3. i. i. aque
decoctōis prunoz. colet illa aqua deē ante diem. Sed si
materia fuerit adusta addatur cum prunis in decoctione
aq sene sumit terre epithi. añ. 3. y. polipody. 3. s. et cum illa
dissoluantur manna et tamaridi. **¶ Ad idem. R. mirobola-
noz citrinorum. 3. i. s. prunoz. 3. y. pistentur et bulli-
liāt i aq donec medietas sit cōsūpta. colet et colature addā-
tur. 3. ii. sirupi ros. deē ante diem. Si at materia fuerit adu-
sta: loco mirobolanoz citrinorum ponat cum prunis in deco-
ctione. 3. ii. mirobolanoz indoz. et superaddant cum hoc
sene et epithi. añ. 3. y. et cū sirupo dicto deē vt prius. **¶ Ad idē
R. reubarbari. 3. y. aque decoctōis prunoz. 3. i. y. pulueri
3a reubarbarū. et pone i illa aq. tūc addā cū illis sirupio yio.
3. ii. dimittat totū sic p. xy. horas colet et deē ante diē. Si at
materia fuerit adusta pōat in decoctione cū prunis sene
epithi. polipody. añ. 3. ii. **¶ Tertio nota q post talē euacu-
ationē secure pōt fieri flebotomia de cephalica que est in
manu i curuatura brachy vel yerosatio in cruribz vt i spa-
tulyl aptio saphac. puocatō hemoroidaz. qz lz materia
fit colera tñ p illā inflāmā sāguis. id. 2c. **¶ Nutrimētū vero
2c. Dic ponit curā per dietā. et dicit q dieta debet eē talis
qz debet sumere aquā ordei semel vel bis in die cū cōsuetu-
die q erat tpe sāitatis. Notādū q rō pdictoz ē qz frenesis
ē egritudo valde acuata rōe materie. et accidētus ynde nō******************

De frenesi

debet distrahi natura a cibo. imo debet eē intēta circa digestionē materie. ideo cōpetit diēta subtilis: sicut aqua ordeī. **S**imiliter valet qz in frigidat et humectat. laxat ventrē et opilationē aperit et multa iuuamēta facit. Similiter valet succus granatorū vel panis ter in aqua lotus. **N**otādum scōdo qz patiens frenesim potest etiā cibari lactucis et portulacis conditis cum aceto vel agresta vel cū cucurbita coctis conditis cū agresta. et si esset debilis cum carnibus pullozū vel edi elixaris cum predictis herbis. vel cum papauere et berberis et granis granatorū et agresta. **(Caput autē).** **D**ic ponit curā p localia et diuidit in tres fm qz trina ponit remedia. **S**ecunda ibi. **(Qd si multe.)** **T**ertia ibi. **(Caput preterea.)** **D**e prima dicit qz caput debet embrocari cum oxirodino et medicamine in frigidatū in quo ponitur acetum et oleum rosaturū. **N**otādum qz ratio dicti est qz tale medicamē est in frigidatū et remotiū male complōnis calide inducte a mala materia. qz a colera peccante. **S**cōdo competit qz prohibet ascensū vaporū ad caput: et ideo tale solū competit materia existente in fluxu. **S**cōdo notādum qz in materia sanguinea medicamē ponit in frigidatū tale. **R.** succi plātaginis lb. i. aque rosa. quartā. i. aceti. **z.** i. misce et capiāt stupe canabine infuse in istis et compresse ponant in anteriori parte capitis. **A**d idem. **R.** succū virge pastoris. **yl.** succū barbe hircine. **yl.** ipoglossicados. vel succū acetosē. **S**ed in frenesi a materia colerica in frigidatū debet esse humectatiū. **R.** succū lactuce dulcis quart. v. aque. ro. quart. v. aceti. **z.** i. misce. **(Qd si multe.)** **D**ic ponit secūdu locale cōueniēs in cura frenesis maxime intendendo ad vigilias et dicit qz si vigilie fuerint multe sumant viol. sicca. corticorū papaueris al. ordeī excorticari lactuce dulcis seminis eius corticū mandragore añ. **M.** i. bulliant in aqua deinde embroceat caput. multum valet hoc quia puocat somnum. fiat multoties vt fortior fiat impressio. **N**otandus qz somnus potest puocari cū ab extra applicatis et ab itra. **S**z applicatoz ab extra. quedam applicantur capiti et quedam collo. quedam testiculis et quedam pedibus et brachijs. **A**pplicata capiti hec. **R.** lactis mulieris puellam lactantis quart. i. s. vitella quatuor uoiz fortiter agitatozū farine papaueris al. quod sufficē misce ad modum ynguētī fluxibilis. **A**d idē. **R.** cassie lignee. **z.** i. opy thebaici. **z.** i. croci. **z.** i. fiat puluis et incorporet cum modico aque ros. et aceti et liniant tēpora et est forte et expertū. **A**t applicat collo. **R.** aque frigide. aque ros. ana. **z.** i. y. aceti **z.** i. s. infundat pannus lineus duplicatus hoc facit in frigidando cerebrum applicatū testiculis. **R.** aque ros. **z.** v. aceti **z.** i. s. infundatur pān' lineus et applicet testiculis et mulieribus sub māmillis. et valet qz illa membra sunt neuosa et in frigidata in frigidant cerebrum et sic prouocant somnum. **A**pplicantur pedibus brachijs et cruribus. **R.** decoctionis herbarū frigidarū sicut foliozū salicis nenufa. viol. vitis lactucarū abluant tibiē et brachia. **A**d idem. **R.** terre sigilla. quar. i. s. malaxetur cum aqua ros. et parum aceti ad modum ynguētī yngatur planū pedum et manuz ad intra. **I**n forma confectionis applicate. **R.** serue viol. conferue nenufarū. ana. **z.** i. s. seminis papaueris albi. iusquiami. ana. **z.** i. s. zuccari al. quātū sufficit. conficiātur et detur cum aqua ordeī vel aqua cocti. et est experimētum alexandri. **A**d idem. **R.** seminis lactuce. seminis papaueris al. ana. **z.** i. s. zuccari albi. **z.** i. s. fiat targea grossa. vel puluis addat seminis endiuie seminis portulace seminis zinzib. semis iusquiami. ana. **z.** i. s. additur zinziber. vt virt' medicine meli' penetret et citi'. **A**d idem. **R.** diapapaueris. **z.** i. s. **A**d idem. loc de papauere i forma potabili. **R.** sirupi de papauere vel nenufarū. **z.** i. s. cum aqua ros. vel aqua ordeī. **A**d idem. **R.** lactuc. papaueris al. **z.** i. s. aque ros. vel aque ordeī. **z.** i. s. **(Caput preterea.)** **P**onit tertium locale et dicit qz caput debet inungi oleo vio

lato admixto lacte mulieris puellam lactātis infundēdo cortuz in illis et supponendo. **R**atio qz alterant malam cōplexiones. **E**t si hoc pyciat in nares est mirabile. **A**d idem inunctio facta cum oleo rosa. vel de salice vel de nenufare vel de papauere vel de populeon in quo sit aliquid aceti vel de mandragora vel de iusquiamo. **A**d idem. **R.** olei mandragore. **z.** i. s. opy thebaici. **z.** i. s. misce et ponat itra nares. **S**cōdo notādū qz pdicta maxie valēt mā existente in fluxu sed materia existente fluxa cōuenit resolutionū. **E**t vnum ē scindatur catulus lactās et euisceret et ponatur actu calidus supra anteriorem partem capitis. **A**d idem. **R.** pulmonem arteris calidum et applicet parti anteriori et si in frigidat ponatur in aqua calida et intra manus comprimat et iterū applicetur et hoc fit multis vicibus. **A**liud ad idē in forma cōfectionis. **R.** floz camomille aneti maiorane rosa. añ. **M.** i. bulliat in aqua et fiat embrocatio. **A**d idem. **R.** viola. anthos melliloti foliozū lauri añ. **M.** i. bulliant et fiat vt pre diximus. **A**llmanfor.

Cum autem eger in principio huius egritudinis in virium fortitudinem permanere inuenitur fuerit: minuendus erit nisi super infirmum timueris: **N**ostqz eius egritudo minui ceperit nequaquam minuatur. **Q**uod si eius virtus iam dissoluta fuerit ex alio regimine preseruetur donec euadat: **S**illanus.

Dic reuertit ad ponendum curā frenesis per flobotomiam et diuidit in duas. **P**rimo quando est egritudo in principio. **S**ecundo quando est in declinatione. **S**ecunda ibi. **(P**ostqz vero. **D**e prima dicit qz vbi eger reperitur cū fortitudine virtutis in principio debet flobotomari nisi sit timor de infirmo. **D**ubatur vtrū in principio frenesis cōpetat flobotomia. **V**idetur qz non per. **A**uic. quarta primica. de flobotomia circa principium. dicit enim qz in principio flobotomia penitus dimittatur. qz humores subtiliari et fluere facit: et sanguis admiscetur eis. et est euz nihil euacuat ex eo qd euacuari oportet. **I**n oppositum est ras. **D**icendum qz in aliquibus casibus potest in principio competere flobotomia. **P**rimus casus est quādo humores peccat sua quantitate. propter hoc verificatur afforism' ille secūde plicule. inchoantibus morbis et c. **S**ecūdu casus est magnitudo morbi vt in apostemate sicut in squinantia frenesi pleuresi et huiusmodi vt prohibeat fluxus ad locum apostematum et per consequens augmentatio apostematis. **T**ertius casus est quando materia est furiosa tunc enim non expectat digestio. **A**d auic. dicendū qz intelligit vbi materia peccat non sua quātitate: vel vbi non est furiosa vel non sit magnitudo morbi et apostema. vel aliter. qz auic. loquit ibi de eradicatione. hic vero est sermo de minoratiua. **(P**ostqz vero.) **D**ic ponit curam frenesis in declinatione et dicit qz si egritudo fuerit in declinatione nō cōpetit flobotomia. **R**atio qz signum est qz natura habet dominū supra materiā in resoluēdo vel in euacuādo. **S**ed natura nō indiget auxilio nisi cum nō pōt dñari morbo. **S**cōdo principali dicit qz si virtus sit debilitata nō cōuenit flobotomia: sed cōuenit pseruatio cum alio regimine. **R**atio qz debilitas virtutis prohibet ab euacuatione. **N**otandū qz dictū **R**as. debet itelligi de vera frenesi absolute. qz si in frenesi in declinatione essent signa dñy sanguinis vt repletio venarum: posset concedi flobotomia. **S**cōdo notādum qz debilitas virtutis ē duplex. quedā puenit ex repletionē et dicit debilitas virtutis accidentalis. **H**ec non prohibet ab euacuatione. **E**t alia est debilitas que prouenit ab euacuatione et dicitur essentialis et talis prohibet ab euacuatione. **A**d propositū est ser-

De appoplexia

mo de secunda debilitate et virtutis.

De appoplexia.

Gillanus.

Notandum circa rubricā. **Primo.** Appoplexia sic diffinitur ab alic. pma terty. Appoplexia ē ociositas mēbris euz priuatiōe sensus et motus pp oppilationē cōtingentē in oibus vētriculis cerebri et i cursib' spūs sensitiui et motiui. **Secundo** notandū q appoplexia duo iportat. sc. accidēs qd ē nocumētū i sensu et motu qd est priuatio sensus et motus: et quātūz ad hoc dicit ociositas i. priuatio sensus et motus. **Secdo** appoplexia iportat egritudinis essentiā q est cā huius accidētis et oppilatiōe: quātūz ad hoc dixit ppter oppilationēz contingentem. **Ratio** patet q appoplexia est morbus officialis quia oppilatio potest dici morbus cōsimil: qz cōplexio mala frigida vel cala scdm q cā facies oppilatōez causat malā cōplexionē calāz vel friāz zc. **Tertio** notādū q cause applie sunt tres. i. pmitiue aīcedētes et cōiūcte. **Primitiue** sunt res nō naturales materiā multipli cātes i cerebro: sc. sanguineā vel flegmaticā vt magna crapula. pot' nimius vini supflue vigilie. debilitas cerebri. potus aque. aer frigidus et humidus pluuię et venti. **Causa** antececedens est flegma vel sanguis non oppilans vētriculos cerebri actu aptus tamē oppilare. **Causa** coniuncta sunt illimet humores qn actu oppilant et tūc est deterius. aliqñ nō et tūc est minus malum.

Almanfor.

Cum aliquis quasi dormiens iacet et sine somno stertit et euz pungitur non sentit tūc iam patit appoplexiā. **Gillanus.**

Hic determinat de applia. et diuidit in quatuor. **Primo** ponit signa applie. **Secdo** distinguit appliam quātū ad suas spēs. **Tertio** determinat de applia quātū ad terminatiōem. **Quarto** pseguit ponēdo curā. **Secda** ibi. (Est autē.) **Tertia** ibi. (Hec qdē passio.) **Quarta** ibi. (Cū ergo ista.) **De pma** dicit q qñ illa signa apparēt. **Primū** q qñ dormiens iacet aliqz. **Secdm** q sine somno stertit. **Tertiū** q qñ pūgit non sentit. arguēdū ē q talis patit appliam. **Notādum** q rō ne dictoz verificatur. **Primū** qz sicut in dormiēte fit oppilatio pmi vētriculi ynde cessat sensus et mot' sic in applia pp oppilatōez phibet ne aer libere attrahat vel expellatur iō facit illū sonū stertorē. **Verifica** tertiū pp oppilatōez pfectā phibetur ne spirit' aialis sensibilis trāseat ad mēbra.

Secdo notādū q signoz applie. quedā sunt pnotifica. Et qdam demōstratiua. **Pronostica** sunt. stupor. verugo et dolor capitis. tenebrositas visus. inflatio venaz gule et colli. grauitas et pigritia. **Urina** plena resolutiōib' multis et varijs cuius in substātia ē color pallidus. **Demōstratiua** sunt q postea sunt. **Tertio** notādū q signoz appoplexie. quedā sunt mortalia et qdā sunt salubria. **Salubria** sūt aduētus paralif post appoplexiā. **Mortalia** sunt augmētatio maloz accidētū specialiter qñ cū stertutatioz forti patiens nō sentit nec mouet. **Notādū** q rto q differētia ē inter appoplexiā. epilepsiā. sincopin subeth et letargiā cū quibus vī habere magnam conuenientiam. **Differunt** enim appoplexia et epilepsia: quia epilepsia est egritudo partis anterioris appoplexia non. **Secundo** appopleticus dum cadit clamat. epilepticus vero non. **Tertio** quia in epilepsia est motus quia nerui contrahuntur versus cerebrum in appoplexia vero non immo fit relaxatio. **Quarto** differunt quia in appoplexia apparet plus priuatio anhelitus. q in epilepsia. **Quinto** quia appoplexia tarde terminatur. **Epilepsia** vero cito.

Sed conuenientia est. pma ex parte subiecti quia vtraqz fit in cerebro. **Secundo** ex parte materie quia vtrplurimūz fiunt ex flegmate. **Tertio** ex parte aduentus quia vtraqz aduenit subito. **Sed** appoplexia et sincopis differunt. **Primo** quia in appoplexia facies assimilatur faciei hominis viui.

In sincopi vero facies assimilatur faciei hominis mortui ratione reuocationis spiritus et sanguinis ad cor. et ideo est magnum dubium vtrum sint viui vel mortui quia si pun-gantur non sentiunt. et quasi omnes dicunt q non debent sepeliri nisi post. lxxij. horas et sunt tres dies naturales. **Secundo** differunt quia in sincopi deficiunt simul pulsus et anhelitus. in appoplexia vero vtrplurimūz reperitur pulsus et etiam anhelitus. **Tertio** differunt quia ante aduentum appoplexie caput erit graue. sed non sic erit ante sincopin. **Sed** in hoc conueniunt quia in vtraque passione stant sic cur corpora mortuorum. **Sed** appoplexia et prefocatio differunt in hoc quia in prefocatione matricis cum aduenit ap-paret contorsio fortis supra genua. sed in appoplexia non. **Secundo** differunt quia licet habentes prefocationem matricis non possunt respondere. intelligunt tamen et audiunt ea que dicuntur et post ablationem illius accidentis recoz-dantur. sed appopletici non. **Sed** conueniunt. in hoc quia in vtraque passione corpus stat sic priuatus operationibus naturalibus sicut corpus mortuū. **Sed** appoplexia subeth letargia et congelatio differunt. qz in subeth letargia et congelatione nō est priuatio anhelitus sicut in appoplexia est saltē ap-parenter. **Secundo** differūt. quia habentes letargiā subeth et congelationem sentire possunt sensibilia excellentia. sed appopletici nō pp maiore oppilationē. **Tertio** differūt qz subeth letargia et congelatio proueniūt paulatim. sc. applia subito. **Sed** conueniunt in hoc qz in oibus apparet corpus insensatum et quasi mortuū. **Sz** subeth seu stupor differt a letargia et congelatiōe qz in letargia ē febris. et in subeth nō. **Secundo** letargia ē passio posterioris cerebri. **Subeth** vero anterioris. **Tertio** qz i letargia ē apostema. et subeth nō. **Quarto** notandū q ad cognoscēdū vtrū appopleticus sit viuius vel mortuus signa sunt duo. **Primū** vt sumat cotū carminatū vel lana bene carpinata et naribus et ori apponat oibus fenestris clausis si mouet cotū vel lanā adhuc viuit. si nō signū ē q ē mortuus. **Secundū** signū sumat ciatus plenus aqua. et oibus in domo gescētibz ponat supra pectus vel cor si aliquid mouet est viuius si nō est mortuus. qz si nō tūc ē signū q cessat mot' cordis. **Dubitat** qre appopleticus debeat teneri. lxxij. horas anteq sepeliat. **Dicendū** q passio ē pperacuta ideo si fuerit viuius apparebit quarto die aliqđ signū. si nō apparebit facies hoīs mortui cū egritudo perperacuta terminat i qrtō die. **Secūda** ratio qz in tali tpe cōplentur motus spiritus et humorū i corpore. **Tertia** rō qz luna in tribus diebus transit vnū signū de signis zodiaci. et fin q ē in diuersis signis diuersimode influit et ideo in tali permutatione apparebit si sit viuius. **Quarta** ratio est quia sic expertū per experientiaz. **Secundo** dubitatur. **Utrūz** magis vel cui magis accidit appoplexia. an pueris vel senibus. **Et** pbat q pueris qz pueri magis accidunt epilepsia ergo et applia. psegntia tenet a fili. qz vtrplm fiūt a fili mā. **Antecedēs** ē Aui. pma terty tractat' qnto ca. de applia. **In oppositū** ē Auienna in dicto loco. **Ad** rationem negatur consequentia. et non tenet similitudo. et causa est quia epilepsia fit a vaporibus eleuatis a materia flegmatica ad caput et ad hec requiritur caliditas eleuans et hoc est in pueris. sed appoplexia fit a materia flegmatica vtrplurimum. **Et** ad hoc non requiritur caliditas eleuans. et hoc plus fit in senibus. quia sūt frigidi naturaliter et.

Almanfor.

Est autem huius egritudinis quantitas secundum q fortiter aut debiliter stertit. si autem spiritus ab ore extiterit non est ei medicandum. **Cum** autē parūz stertit egritudo est lenior. **Hec** quidez passio aut interficit cito aut in paralysim tran-

De appoplexia

fit.

CSillanus.

Dic Rasis ponit species appoplexie. et diuidit in duas. Primo facit hoc. Secundo ostendit per signa cognoscendi quod appoplexia sit curabilis et quod non. Secunda ibi. (Si tamē spuma.) De prima dicit quod quantitas huius egritudinis est secundum quod fortiter vel debiliter sterit. Dubitat quod sunt species appoplexie: et videt quod sunt quattuor per galienum in commento secunde periculis. scilicet solvere appoplexiam forte et. Prima in qua anhelitus est priuatus. Secunda est in qua est angustiosus et cum stertore. Tertia in qua anhelitus est sine ordine. Quarta in qua est cum ordine. Secundo probatur quod sunt due species per ypo. in afforismo. solvere appoplexiam et. scilicet fortis et debilis. Tercio probatur quod sunt tres per Aui. prima tertia. c. de appoplexia. Dicendum quod species appoplexie possunt distinguere multipliciter. Primo ex loco cause: quia causa appoplexie faciens oppilationem vel est in vasis quod sunt a corde ad cerebrum et in arterijs appopleticis. Vel i vasis quod sunt in cerebro ad alia membra: et sic sunt due species. Secundo possunt distinguere ex causa: et tunc distinguendo generaliter causa appoplexie vel est materialis vel immaterialis. scilicet mala oppilio sine materia et sic sunt due species. Sed specialiter causa appoplexie potest esse quilibet humor licet sepius sit sanguis vel flegma: et sic eunt quattuor species. Tercio potest distinguere ex manerie: quia appoplexia vel est curabilis vel incurabilis: et sic sunt due species. Quarto potest distinguere ex qualitate: quia vel fortis vel debilis: et sic sunt due species. et sic distinguit Rasis. Quinto possunt distinguere ex accidētibus circa anhelitum et tunc secundum Aui. sunt tres species. Prima in qua sit anhelitus valde priuatus cum stertore interceptus. Secunda in qua est omnino priuatio anhelitus. Tertia in qua seruatur anhelitus sine magno incommodo. scilicet secundum Galienum eunt quattuor ut dictum est in primo argumento. scilicet possunt reduci ponendo tres secundum Aui. Aut quattuor secundum Galienum. Aut duas secundum ypo. quia applicata vel est fortis et non curat. Vel est debilis et curat non tamen de facili: scilicet si fortis: vel talis est in ultimo in qua non apparet anhelitus. Sed secundum liliū ex prececidētibus est quadruplex et distinguit sic. Prima species est sine omni anhelitu et voce et spuma et cum sensu et motu. Secunda species est quod suspirat cum magna difficultate et est spuma in ore et vox est sicut strangulato ruz. Vel inordinatio anhelitus est magna valde et difficilis. Tertia species est in qua est suspirandi difficultas et inordinatio et aliquando quiescit. Quarta species in qua est suspirium: scilicet non est inordinatio ipsorum nec spuma nec vox strangulato ruz. Quinto possunt distinguere ex parte repletionis. quia si omnes ventriculi et meatus sunt repleti vel si oino tunc est maior species. Sed quod replentur cum quadam varietate tunc est media species. Sed quando repletur est vltima ad medium est minor species et sic sunt tres species. et sic patet ad dubium. (Si autem spuma.) Dic Rasis ostendit quod appoplexie non est medicandum et sic est incurabilis. Secundo dicit quod habes appoplexiam si parum sterit tunc talis applicata est lenior et sic potest curari. **N**otandum quod spuma causat in appoplexia quod oppilatio est magna in vasis anhelitus. Unde calor cordis ebullit et facit ebullire humiditatem pulmonis a qua eleuat materia viscosa ad presens oris et cum aere commiscet et fit spuma. **S**ecundo notandum pro ratione dictorum Rasis. Verificatur primum. quia tunc significatur maxima oppilatio que non potest remoueri. Verificatur secundum quod tunc significatur quod oppilatio non est tanta. (Hec quid est passio.) **D**ic Rasis ponit modos terminatiōis applice et dicit quod applica aut cito terminat ad mortem. aut ad paralysin. **N**otandum quod appoplexia cito interficit. quia in ea fit oppilatio magna que est causa suffocandi calidum cordis cito ut patet in illis qui suspenduntur per gulam. Sed aliquando terminatur applica ad paralysin: quia materia non est tanta ideo natura potest expellere ad membra vicina: scilicet ad nervos inhibendo in illis et sic fit paralysin. **S**ecundo notandum quod paralysin ad quam terminat applica fit in plurimum in parte dextra. Rō quod pars dextra est calidior et rarior et porrius ynde

est magis apta fluere materia pars sinistra sit debilior et etiam est deterior et cetera.

CAlmanzor.

Cum ergo ista accidentia visa fuerint attendendum est an patientis facies multum rubere: aut benigrari: aut viridis fieri videatur: quemadmodum continetur cum sanguis in aliquo membro ex coartatione retinetur: tunc enim sanguis ex duabus gidegit illico extrahendus erit: aut ex duabus cephalicis. Quod si ita non fuerit imo cum aere attrahit auditur in pectore oregmon ex hoc clisteri erit clisterizandus. Cuius bec est coactio. **R**. colloquide. buchormarie. ce tauree minoris. archauire. ell. albi: oinz an. **A**B. l. coquant oia in tribus libris aque: donec ad unam redeat. deinde colent et ex media libra huius apozimatis fiat enema: quod si cito extierit fiat iterum donec humorum multitudo cum eo creat. Maribus quoque codisi et eleborus albus suauiter insufflentur et est ingeniandum: ut anacardinum cum idromelle posset ad stomachum multoties descendere cogatur quaque die semel: ex quo unius aurei pondus in poru sumendum est: cuius descriptio est in c. de paralysi. Sartago preterea ferrea calefacienda est: et capiti multoties adeo vicinanda: ut patientis capilli adurantur. Quod si hoc modo non sanatur in medicando plus laborabitur. **L**aput namque rademus: et ex sinapi trito et castoreo et foenis simo aceto linemus.

CSillanus

Dic Rasis ponit curam appoplexie. Primo quando fit a sanguine. Secundo quando fit a flegmate. Tercio iterato quando fit a sanguine. Secunda ibi. (Quod si ita non fuerit). Tertia ibi. (In principio autem huius). De prima dicit quod quando apparuerint signa dicta appoplexie debemus considerare an facies patientis videatur rubere. aut denigrari: aut viridis fieri sicut contingit ex coartatione sanguinis quod super arguendum est quod fit a sanguine. Secundo dicit quod tunc debet fieri flebotomia duarum venarum guidere vel duarum cephalicarum. **N**otandum quod ratio dictorum est verificatio primum quod sanguine retento causatur color rubeus vel viridis vel niger. **V**erificatur secundum quod per flebotomiam dictarum venarum euacuat materia faciens appoplexiam. Si etiam post flebotomiam dictarum venarum fiat flebotomia vene nasi vel frontis adhuc magis euacuaret materia appoplexie. **S**ecundo notandum quod sanguis fit niger vel viridis in corpore humano quadruPLICITER. Primo per adustionem quod calidum agens in humidum denigrat ut prima primi doctrina quarta. c. de humoribus. Et pars ad sensum. quia ignis agens in ligna facit carbonem qui sunt nigri. Secundo per viam mortificationis sicut patet de frigiditate extrinseca denigrare manus. Tercio quod expellitur extra loca propria sicut per quod expellitur per intestina vel per vesicam. et quod spiritus sunt expulsi a sanguine qui sunt causa illustrationis. Quarto ratione strictionis. quia spiritus suffocant. **A**d propositum in appoplexia est sanguis viridis vel niger tribus vltimis modis. (Quod si ita non fuerit). **D**ic ponit curam appoplexie quod fit a flegmate et diuidit in duas. Primo ponit curam per clistere. Secundo per loca. Secunda ibi. (Maribus quoque). De prima dicit quod dum modo non apparuerint signa sanguinis sed cum attrahit aere. auditur in pectore oregmon: sonus factus ex humiditate flegmatica oppilante viam anhelitus. super arguendum est quod appoplexia fit a flegmate. Secundo dicit quod tunc debet

De subeth et letargia

aproximari clistere tale. **R.** colloqntide bochor mariē cen-
tauree minozis arthanite ell. al. añ. **M.** i. coquatur oia i tri-
bus lb. aque donec reducat ad vñ. colet et ex media libra fi-
at clistere. **S.** ubi dicit qd si cito exeat clistere fiat iterum donec
euacuet multitudine humor. **M.** Notadū qd rasis nō ponit cu-
rā per digestiū qd egritudo nō dat morā ad digerēdū cū sit
pperacuta. **S.** cōm qd per os nō pōt assumi ppter ablationē
sensus et motus et ppter hāc causā non possit curā per eua-
cuatiā sūpta per os. **T.** tertio notadū qd tale clistere puenit
qd per ipsum mā statica euacuat faciēs appliam. **L.**oco illi
valet hoc. **R.** centauree minozis vtriusq; salue rute abrotā
origani calamēti. añ. **M.** i. anisi inaratri seminis siseleos se-
minis basilici añ. 3. s. floz sticados arabici cinsi añ. 3. i. pul-
pe colloqntide. 3. ii. furfuris pugillū. i. mell' anacardi olei co-
stini añ. quartā. 5. salisgēme. 3. i. ierepigre gal. vi. fiat clistere
vsq; ad quart. v. **E.**st. n. valde appropriatū i applia. (**M.**ari-
bus quoq;). **H.**ic ponit curā p remedia localia et diuiditur i
q̄ttuor fm qd q̄ttuor remedia ponit. **S.**cōdo ibi. (**E.**t est inge-
niādū). **T.**ertia ibi. (**S.**artago p̄te rea). **Q.**uarta ibi. (**Q.**d si hoc
modo). **D.**e p̄ma dicit qd sternutatio debet fieri in sufflando
suauiter in narib' elleboz albi. **M.**otandū qd valet istud
sternutatoriū qd icitat virtutē cerebri ad expellendū mām
flegmaticā et mordicat miringas cerebri rōne sue acuitatis
M.otadū qd loco hui' valet puluis euforby p̄reti pipis
vel sinapis vel succus radices iresos vel puluis feminis na-
sturey. **T.**ertio notadū qd pilla sternutatoria debet itelli-
gi alia p̄ricularia que possunt excitare virtutē animalē vt li-
gature in pedibus coris et brachys fortis fricatio extremorū
duplicatio digitorū cōpressio nasis clamor fortis extirpa-
tio pilloz suffumigatio cum galbano et euforbio (**E.**t inge-
niādū). **H.**ic ponit curā p aliud locale. s. p̄sumptiones vniū
p̄fectionis et dicit qd ingeniādū est vt patiēti faciāt descendere
ad stomachū sepe anacardinū cū idromelle. **S.**cōdo vult qd
debeat sumi semel in die pōdus vniū aurei p̄fectōis cuius
descriptio ponit in. c. de paralisi. **M.**otandū qd rō dictoz ē
qd hec p̄fectio est magne caliditatis et ex illa puenit febris et
illa p̄sumit mām applie. **D.**ubitat vtz talis sit pueniēs et
arguit qd nō. qd nulla fortis medicina puenit i applia f3 **A.**ui-
cen. in prima terty et in. c. de paralisi qd materia est idigesta
I.n oppositū est **R.**asis. **I.**deo dicendū qd medicina pōt dici
triplr. **P.**rimo rōne q̄ttitatis. s. q̄n dat in magna quātitate
et sic cassia pōt dici medicina fortis. **S.**cōdo rōne q̄ttitatis vt
diagridiū. **T.**ertio rōne vtriusq; **A.**d p̄positū in applia pue-
nit medicina fortis in q̄ttitate debilis in q̄ttitate. et sic tollit
p̄trietas. **S.**cōdo dubitat vtz febris triges in applia sit
bonū signū. **Q.**d nō arguit per **A.**uicē. prima terty. c. de appo-
plexia vbi dicit qd est signū mortale. **I.**n oppositū arguit fe-
bris supueniēs sp̄asmo est bonū signū. ergo rē. **C.**ōsequētia
tenet a simili. **A.**ntecedēs est p̄po. scōdo affozisimoz. **S.**ebzē in
sp̄asmo rē. **D.**icēdū qd febris in applia pōt duob' modis p̄in-
gere. **P.**rimo rōne apostematis qd fit apostema cerebri. **E.**t
sic est mortale signū. **S.**cōdo pōt esse febris in applia sine apo-
stematē vt ex puocatibus febzē vt ponit **R.**asis hic. et sic est
bonū qd curat meli' applia qd fe. p̄sumit illā mās rē. **T.**er-
tio dubitat vtz in applia pōt iūgi fe. **V.**idetur qd nō quia
applia est morbus p̄peracutus sine fe. vt in p̄tento scōdo par-
ticule affozisimoz. **A.**cutoz morboz rē. **S.**cōdo i appoplexia
coris frigidat aliq̄n in tantum qd sequitur insensatus pulsus et
anhelitus vt dictū fuit ergo rē. **C.**ōsequētia tenet qd in fe. est
cordis inflāmatio. **I.**n oppositū est **R.**asis ip̄licite. et **A.**uicē.
prima terty. **D.**icēdū qd applia vt p̄lin nō est fe. **R.**atio qd
vt plurimū fit ex materia statica grossa viscosa nō putrida
oppilāte v̄triculos cerebri. **S.**cōdo dicendū qd in appople-
xia aliq̄n pōt esse fe. rō qd pōt ēē fe. ex mā apostemante vñ
accidit putredo vel ex materia calida vel ex forti agitatioe

facta in humoribus potest superuenire fe. **A.**d primā ratiō-
nem dicendū qd **S.**al. intelligit de appoplexia que vtp̄luri-
mum fit a materia statica non apostemante. **A.**d secundū
dicendū qd cum in frigidatione caloris cordis perviā resolu-
tionis potest stare calor fe. **Q.**uarto dubitat vtz appople-
xie forti sit aliquid agendū. **V.**idetur qd non quia morituri
solis pronosticis sunt dimittendi. vt in comento illius affo-
rismi. inchoantibus morbis. **I.**n oppositū est rasis et omnes
auctores medicine. **D.**icendū qd in applia maiori nihil mo-
uere audeamus quia mortale. **S.**ed propter cōplacere ami-
cis et cum protestatione siue p̄nostico potest aliquid medi-
cus operari. **I.**n minori vero curationis gratia potest medi-
cus aliquid operari. ratio quia talis est possibilis curatiōis
fm qd ponit **R.**asis. et sic patet ad rationes. (**S.**artago p̄te
rea rē). **H.**ic ponit curā per vñ locale exterius approxima-
tus et dicit qd sartago ferrea debet igniri et capiti vicinari sic
qd capilli vrantur. ratio quia ratione magne caliditatis acq-
siste ab igne p̄sumitur materia appoplexie. **M.**otandū qd
talis sartago si sit ad formā capitis est melior quia melius
attingit. **I.**te n̄ mltū d3 aproximari ad caput qd resolveret
cerebrū. **I.**te si abraderetur caput esset melius quia virtus
magis penetraret. (**Q.**uod si hoc modo). **H.**ic ponit curā per
aliud locale et dicit qd si nō curatur appoplexia ex predictis
modis adhuc est laborandū et linimentū debet approxima-
ri ex sinapi castoreo et aceto fortissimo. **M.**otandū qd ra-
tio est quia tale linimentū est fortissime caliditatis quasi in
quarto ideo p̄sumit materiā. sed ponitur acetum vt virtus
magis penetraret. **M.**otandū secundo qd loco illius valet
hoc. **R.** galbani serapini oppoponaci añ. 3. ii. sulphuris vi-
ui. 3. i. 5. ter bentine. 3. i. puluerizentur puluerizanda et lique-
fiant liquefienda. misce omnia et fiat massa et extēdatur su-
pra coriū vel sustaneū ad formā capitis. **A.**d idem valet
hoc vnguentū et est artificialius. **R.** radices accori costi ama-
ri añ. 3. s. siseleos semen basilici añ. 3. i. olei nardini. olei ca-
momillini olei de lilio añ. 3. ii. vini al. 3. iii. misceatur omnia
puluerizentur puluerizanda et liquefiant liquefienda buliāt.
super carbonēs vsq; ad p̄sumptionem vini colet et colature
addat cere quātū sufficit et fiat vnguentū et vngatur totū
caput et tota spina dozsi vsq; ad anum. **A.**l.

I.n prima autem huius passionis specie: post
flobotomiam stringendum fortiter adiutoria li-
gādo superius parū sub coniunctione ipsorum
cum spatulis et stringas tibias similiter. **C.**apiti
quoq; superfundendum est oleum rosa. et ace-
tum vini et flobotomia facienda est prius in pe-
dibus et postea in nasi extremitate. **S.**illanus.
H.ic reuertitur ad ponendum curam applie facte a san-
guine et diuiditur in duas. **P.**rimo ponit curam per localia.
S.ecundo per flobotomiam. **S.**ecunda ibi. (**E.**t flobotomia).
P.rima in duas. **P.**rimo ponit curam per vñ locale. scilicet
per ligaturam. **S.**ecundo per inunctionē. **S.**ecunda ibi.
(**C.**apiti quoq;). **D.**e prima dicit qd in applia facta a sāguine
primo flobotomiaz conuenit et fortiter stringere adiutoria
superius ligando sub coniunctione. conuenit etiam ligare
coras. **M.**otadū qd causa dictoz est quia per tales ligatu-
ras attrahitur fortiter sanguis a cerebro ad inferiora pro-
pter dolorem quia natura currit cum sanguine et spiritu ad
locum doloris. **S.**ciendum tamen qd nō debent longo tem-
pore stare immo vna vice fortiter stringere et statim remo-
uere vt non fatigetur. **S.**cōdo notandum qd ligaturas de-
bemus intelligere fricationes compressiones digitorum ge-
nuum nisi aurium: suppositoria clisteria acuta attrahentia
materiam ad inferiora: vel ventosas cum scarificatione po-

De subeth et letargia

fitas in coris et plus valent quod iducunt solutionem et inuitatis et aliquid euacuant de materia. (Capiti quoque.) **H**ic ponit curam per aliud locale: sper vncione et dicit quod super caput debet approximari oleum rosae et acetum vini. Ratio quod tale medicamentum est repercussivum phibens ascensum sanguinis ad cerebra et valet in principio quod quando materia est fluxa non puenit quod retinet materia in cerebro: sed tunc competunt resolutiones. (Et flobotomia.) **H**ic ponit curam per flobotomiam et dicit quod flobotomia primo debet fieri in pedibus. scilicet in saphena. deinde in venis existens in extremitate nasi. **D**ubatur quod videtur quod rasis contradicat sibi ipsi quod supra in appoplexia de sanguine dixit quod debet fieri flobotomia guides vel in cephalicis. hic dicit quod in saphenis vel extremitate nasi. Dicendum quod in appoplexia ultimata debet primo fieri flobotomia ex saphenis deinde in extremitate nasi. Ratio primi est quod fit maior diuersio in illis. Vel non est plectoria. et tunc primo debet fieri flobotomia ex cephalica vel ex venis guides. ratio quod plus euacuat a loco passionis. et ultimo ad euacuandum materia a loco perfecte est fienda flobotomia de venis nasi et sic tollit contradictionem. De dieta notandum quod rasis non ponit quod talis debet esse contentus aqua oz. vel auene vel spelte. vel aqua cicerum vel brodio pulli et carniui bedi et gallinaz. et nullo modo bibat vinum. Sed sit contentus aqua mellis que sic fit. **R**. aque lb. iiii. mellis. z. iiii. bulliant aliquantulum simul et colentur. **De subeth.** **G**illanus.

Notandum circa rubricam et litteram quod in rubrica ponitur subeth et de letargia segitur in littera et causa fuit quod proueniunt ex simili materia: scilicet frigida et humida et eadem est cura vtriusque. Est tamen differentia quod subeth sine somno profundius quod idem est: est passio anterioris cerebri: sensus communis: sed letargia est apostema posterioris partis. Secundo in letargia est febris ratione apostematis. in subeth vero non quod non est apostema. **N**otandum quod subeth differt a stupore: quia in stupore leditur virtus tactiva nervorum. in subeth vero leditur sensus communis. Secundo in stupore est diminutio sensus et motus: et fit in vigilis. in subeth autem est ablatio sed non fit in vigilis. **S**ecundo notandum quod fit somnus et diffinitur ab **A**uicena: sic: prima tertia. tractatus quarto. c. primo. somnus est reditus animalis spiritus ab instrumentis sensuum ad suum principium. scilicet ad cor alias ad cerebrum propter quod prius fuerunt organa sensuum a suis operationibus. **T**ertio notandum quod somnus est quadruplex primus est totaliter naturalis ut ille qui venit in tempore sanitatis tempore digestionis cibi et talis est triplex. scilicet fortis mediocris et debilis et suavis. Primus fit ex vaporibus prime digestionis. Secundus fit ex vaporibus secundae digestionis qui sunt medi. Tertius fit ex vaporibus tertie digestionis. ut in aurore. et ideo dicunt communiter vulgares quod suaue est dormire in aurore. **A**lter est somnus totaliter preter naturam et est ille qui fit a morbo et a mala complexionem frigida vel humida cum materia vel sine materia. et iste fit a mala complexionem frigida et humida cum materia vocatur subeth et fortiter oppilat partem anteriorem cerebri unde non potest dissolui nisi cum difficultate. **A**lius est somnus qui magis appropinquat somno naturali sicut somnus qui venit post euacuationem vel laborem vel exercitium nimium. **A**lius est somnus qui magis somno preter naturam appropinquat qualis est ille qui puenit ex ebrietate. **Q**uarto notandum quod causa subeth est triplex: scilicet primitiva antecedens et coniuncta. Primitiva sunt res non naturales multiplicantes humorem flaticum frigidum vel humidum in corpore vel vaporem ut cibi et potus aduentus paroxysmi frigiditas nimia exterior inducta ex aere seu vento ex narcoticis internis vel externis applicatis ut opium mandragora iusquiamus et papauer. **C**ausa antecedens sunt humores frigidi in cerebro abundantes vel vapores existentes in cerebro per se vel per communitatem ante-

quod inducant dispositionem. **C**ausa coniuncta sunt illi humores vel vapores qui actu causant dispositionem. **Q**uinto notandum quod signa subeth sunt somnus grauis cum oculis clausis. Ratio est propter oppilationem contentam in primo ventriculo. quare prohibetur ne spiritus animalis transeat ad instrumenta sensuum. et ideo est cum oculis clausis. et si est ex humiditate flegmatica color faciei tunc declinat ad albedinem et si ex sanguinea tunc declinat ad rubedinem. et si est ab alijs membris tunc cognoscitur ex dolore loci. quod ubi est dolor ibi est egritudo. **D**ubatur in qua etate maxime accidit subeth. **V**idetur primo quod in puericia. quia in puericia maior est humiditas. ergo etc. **S**ecundo spasmi de repletionem magis fit in pueris. ergo etc. **C**onsequencia tenet quod fuit a simili causa. **A**ntecedens patet. **I**n opposito est ratio hec letargia magis fit in senibus. ergo etc. **C**onsequencia tenet quod non differunt nisi ex parte loci. **A**ntecedens patet per experientiam. **D**icendum quod subeth magis fit in senibus. Ratio quod in eis aggregatur flegma grossum et innaturale. **A**d rationes. **A**d primum dicendum quod humiditas in pueris est magis naturalis vaporosa et resolvable. ergo etc. **A**d secundum respondetur negando consequentiam. et ad probationem dicitur quod licet fit a simili materia tamen nervi sunt debiliores virtutis in pueris ideo potest fieri spasmus talis et non subeth. **H**ic possent plurime questiones applicari. **S**ed quod presens liber est plus practicus ideo relinquamus et tunc ad questiones practicales et ad practicalia. **A**lmanzor.

Cum aliquis quasi dormiens iacet et tamen sentit et mouetur sed oculos secundum plurimum habet clausos quos tamen dux vocatur cum clamore aperit: et ite statim claudat iam patitur subeth. **G**illanus.

Hic determinatur de letargia ponendo curam et diuiditur in duas. **P**rimo ponit signa. **S**ecundo curam. **S**ecunda ibi. (Qui cum cluseribus). De prima dicit quod quando apparuerint ista signa: **P**rimum cum dormiens iacet secundum quod cum homo setit. **T**ertium quod secundum plurimum tenet oculos clausos. **Q**uarto quod cum vocatur fortiter aperit oculos. verum post statim claudit eos. ex istis signis arguendum est quod talis patitur subeth. **N**otandum quod letargia est duplex: vera et non vera. **V**era est apostema flegmaticum in parte posteriori cerebri. **N**on vera est apostema compositum ex flegmate et colera. et secundum quod prediatur vnde humor vel aliter vel equaliter apparent diuersa signa in facie. de hac non loquitur hic. sed dat intelligere quod morbus simplex indiget medicamentis simplicibus. et compositus compositis. **S**ecundo notandum quod species letargie possunt distinguui ex parte materie. et sic sunt due species: scilicet flegmatica et hoc est proprie letargia: et melica. **S**ecundo possunt distinguui ex parte partis in qua fiunt et tunc sunt tres species quia aut fit in meatibus substantie cerebri: et hoc est vltimum. **V**el in panniculis. **V**el in substantia: sed hoc est raro: quod flegma vel melia non possunt bene penetrare in panniculis propter duriciem nec in substantia cerebri propter viscositatem. **I**n ventriculis autem non fit quia tunc esset applicata vel epilepsia. **T**ertio vero possunt distinguui ex parte loci et tunc vel fiunt in parte posteriori cerebri et hoc est vltimum. **V**el fiunt in medio vel anteriori et hoc est raro. **T**ertio notandum quod apud medicum cause letargie sunt tres: scilicet primitiva antecedens et coniuncta. primitiva sunt quatuor: quod res non naturales multiplicantes humorem flegmaticum ut cibi potus. coadiuvant etiam complexio frigida et humida et etas senectutis et regio frigida et humida. **C**ausa antecedens sunt humores frigidi abundantes in cerebro antequam faciant letargiam. **C**ausa coniuncta sunt illi humores

De subeth 7 letargia

quando actū causant letargiā. **¶** Quarto notandū q̄ ratio signoz est qz verificatur p̄mum q̄ in letargia spiritus animales non possunt discurre ad organa sensuū exteriorū. Ideo quasi dormiēdo iacet. **¶** Secundū signū verificatur qz non est tanta oppilatio quin possint causari sensus 7 motus ideo sentit 7 mouetur. **¶** Verificatur tertium qz non possunt spūs libere discurre ad oculos clausos. **¶** Verificatur quartum quia non est tanta oppilatio vt phibeatur impressio in organo audituuo si sensibile sit excellens. Ideo cu3 fortiter vocatur aperit oculos et statim post claudit. qz statim post fit oppilatio phibens transitū spiritū ad oculos. **¶** Alterius notandum q̄ p̄ter illa signa sunt alia signa: p̄mū signū est obliuio. **¶** Secundū signū est somnus pfundus. **¶** Ratio p̄mi est. qz memoria est mediāte sicco. **¶** Sed in letargia materia flegmatica frigida 7 humida continetur in parte posteriori cerebri in qua fit retentio 7 memoria. ideo 7c. **¶** Ratio secundi est quia in letargia nocumentum est magnum in ventriculo posteriori 7 tale communicatur anteriori. ideo 7c. **¶** Item notādū q̄ signoz letargie quedā sunt pronostica: **¶** Ut sit grauitas capitis. vertigo. scotomia 7 somn⁹ profundus 7 similia abundantia flegmatis significancia. **¶** Quedam sunt signa demonstratiua vt sunt illa que hic sunt posita: **¶** Quedam salubria vt sunt diminutio accidentium euacuatio materie per nasū 7 per fluxum ventris. **¶** Quedam vero sunt signa mortalia vt sunt augmentatio 7 continuatio accidentium vt sudor frigidus retentio egestionis ryrine propter obliuionem 7 si applicetur sanguisuga super frontem 7 non adheret quia significat q̄ est paucus sanguis 7 si applicetur naribus forte sternutatoriū 7 sternatet.

¶ Almanfor

¶ Qui cū clisteribus acutis q̄ paulo ante nominauim⁹ curā dū est: **¶** In os quoqz ipsius mitte mus idromel 7 laborabim⁹ vt dīcedat: ip̄s. n. n. trimētū existit ei⁹.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curā 7 diuiditur in tres partes. **¶** Primo ponit curā p̄ euacuationē factā p̄ clisteria. **¶** Secundo p̄ potū. **¶** Tertio p̄ localia. **¶** Secūda ibi. (In os quoqz.) **¶** Tertia ibi. (Caput p̄terea.) **¶** De p̄ma dicit q̄ patiens curandus est cum clisteribus acutis de quibus ante dictum est supra. **¶** De appoplexia. **¶** Notādū q̄ ratio dicti est quia dicta clisteria incitāt naturam ad expellendū materiam 7 attrahūt 7 euacuāt materiā a cerebro. **¶** Secundo notandum q̄ loco clisteris puenit tale suppositoriū forte. **¶** Salis gēme castorei puluerizati añ. 3. i. conficiantur cum melle et fiat suppositorium. **¶** Tertio notandum q̄ si venter esset valde stipticus puenit clistere lenitiuū. **¶** De n̄ clistere ras. **¶** Ratō patz. **¶** Quarto notandum q̄ si potest fieri purgatio debet fieri cū isto solutiuo: **¶** R̄. i. repigre. 3. 5. aque mellis. 3. iii. **¶** Id idē. **¶** R̄. pulueris pillularū cochiarū. 3. i. 5. sirupi ros. 3. ii. aque mellis. 3. iii. misce. (In os quoqz.) **¶** Dic ponit curā p̄ potū 7 dicit q̄ debet exhiberi idromel faciendo q̄ deglutiat ipsuz: quia est nutrimentum. **¶** Notādū q̄ idromel est duplex qddā est pauce cōmitionis in quo ponūt octo partes aque 7 vna mellis. **¶** Sed tale non puenit hic. sed in pleuresi cōuenit secūdu3 Gal. 7 ypo. in p̄mo regiminis acutoz. **¶** Quoddā est multe cōmitionis in quo ponuntur quattuor partes aque 7 vna mellis 7 de tali est hic sermo: **¶** Ratio quia habet digerere materiā rōne clītatis mellis 7 abstergere. **¶** s̄. r̄. valet via nutrimentū 7 qz cū letargia sit morbus acutus 7 breuius valde cōuenit cibus modici nutrimenti. **¶** Secūdo notandum q̄ p̄ idromel debet intelligere alios potus digerentes 7 euacuantes materiā capitis de quibus dictum est supra de cephalēa. **¶** Ideo recurras illic.

¶ Almanfor

¶ Caput preterea vsqz ad blarritum p̄mum

oxitrodino infundendus. **¶** Post tertium autē diē sternutationē vocabimur ex hijs que nominabimur. **¶** Et rademus caput 7 linicimus ex sinapi 7 castoreo 7 aceto.

¶ Sillanus.

¶ Dic ponit curā p̄ localia 7 diuidit in tres: **¶** Primo ponit curā p̄ locale repussiuū. **¶** Secūdo p̄ sternutatoriū. **¶** Tertio p̄ locale resolutiuū. **¶** Secūda ibi. (Post tres vero.) **¶** Tertia ibi. (Et rademus.) **¶** De p̄ma dicit q̄ vsqz ad tres dies debet fundi medicamē repussiuū in quo ponit acetū. **¶** Notādū q̄ si intērio sit ad repenciendū acetū sit papz. 7 si ad erigilādū acetū sit multū 7 sic tollit p̄trietas in ter. **¶** Auicē. 7 serap. **¶** Notādū q̄ tale repussiuū est illud in quo ponit succus plātaginis aqua ros. 7 acetū. 7 ratio partis est: qz tale phibet augmentū apostematis 7 ascēsus vaporū ad caput: 7 hoc vsqz ad tres dies qz vsqz ad tres dies materia est in fluxu. sed post tres dies materia est fluxa: ideo non cōpetit repussiuū sed resolutiuū. **¶** Notādū q̄ ad idē valēt fricatioes pedū 7 crurium fortes cum sale 7 aceto vel sine hys 7 ligature. **¶** Ratio qz diuertit. (Post tres vero.) **¶** Dic ponit curā p̄ sternutationem 7 dicit q̄ post tertiuū diē debet puocari sternutatio cuz his que dicta sunt in. c. de appoplexia qualia sunt elleborus albus castoreū piper. **¶** Notādū q̄ rō dicti est ista qz hec incitat nāz ad expellēdū māz flegmaticā p̄tentā in cerebro 7 dissoluūt 7 euacuāt dictā māz. sed nota q̄ nō cōpetit nisi post tres dies qz ante timēdū est q̄ causarēt maiore dissolationē: qz nihil de mā est digestū nec euacuatum. sed postea nō sic timet. **¶** Secūdo notādū q̄ si loco illius pulueris di. cti sumat succus auricule muz: vel succus sicle et naribus imittat solus vel mixtus cū illis pulueribus mirabile est in extrahēdo materiā flegmaticā. **¶** Tertio notādū q̄ pilla sternutatoria itelligūt omnia que possūt excitare naturā ad expellēdū materiā flegmaticā p̄tentā scōz caput. vt ligature fortes in brachijs 7 cruribus 7 fricationes fortes et extirpatōes pilloz 7 barbe 7 pectinis 7 auris ventose dolose qz sunt in somno graui ideo oportet vt excitentur. 7 habeāt tubicine 7 soni fortes ne moriātur dormiēdo. **¶** Ad idē valet gargarisma factū cū oximelle cōposito cum aqua decoctiōis feniculi vel isopi vel oximelle squillitico 7 aqua calida. (Et rademus.) **¶** Dic ponit curā p̄ locale resolutiuū. **¶** Et dicit q̄ naso capite debet fieri linimētū ex castoreo sinapi 7 aceto: **¶** Ratio qz ista sunt calida in quarto gradu. ideo resoluūt māz flegmaticā in posteriori parte capitis p̄tentam. **¶** Notādū q̄ loco huius valet emplastrū vel ynguētū di. cti in. c. de appoplexia. **¶** Ad idē valēt rubificantia locū si fuerint ex sinapi vel aceto vel ex alleis pistatis mixtis cū aceto **¶** Ad idē valet si yngat locus ex oleo de costovēl de lilio vel de castoreo. **¶** Vel si epithimetur cum aqua ardentē vel vite 7c.

¶ De congelatione.

¶ Sillanus

¶ Notandum circa rubricam. **¶** Primo quid sit congelatio: **¶** Nam congelatio est passio posterioris part̄is capitis vel cerebri propter quāz homo perdit sensum 7 motum in corpore. **¶** Secundo notandum q̄ ap̄ medicos tres sunt cause congelationis: **¶** Primitiua antecedens 7 coniuncta: **¶** Primitiua sunt res non naturales inducentes fortem frigiditatem 7 siccitatem in parte posteriori cerebri sicut pot⁹ aque frigide. multa comestio fructuum frigidorum vel infrigidatorum in aqua frigida. vinum multum frigidum. vel cibus multum frigidus transiens per loca multum frigida: **¶** Causa antecedens sunt humores frigidi 7 sicci anteqz inducant dispositionem: **¶** Causa cōiuncta est mala complexio frigida 7 sicca cum materia vel sine materia immobilitans vel ingrossans spiritus ita q̄ non descendunt ad organa sensuum exteriorum vnde causarent sensum 7 motum.

¶ Almanfor

De congelatione

Cum aliquis quasi dormiens iacet et non mouetur: et licet sint oculi aperti: palpebras tamen non mouet: stupidus est siue rigidus.

C Sillanus. Hic determinat de congelatione et diuidit in duas partes. Primo ponit signa. Secundo ponit curas. Secunda ibi. (Curadus vero est.) De prima dicit quod quando appareret illa signa. Primum quod aliquis iacet quasi dormiens. Secundum quod non mouet. Tercium quod tenet oculos apertos. Quartum quod non mouet palpebras. Arguendum est quod talis est congelatus. Notandum quod de ratione doctorum signorum. Verificat primum patiens stat quasi dormiens: quod in congelatione frigiditas est maxime in parte posteriori unde spiritus redduntur immobiles et sic non possunt ire ad organa ideo ratio. Verificat secundum per verificationem primi. Verificat tertium si oculi sunt aperti ratione siccitatis: quod sicut humiditas est causa clausionis ita siccitas est causa apertionis. Verificatur quartum quod non mouetur palpebre ratione siccitatis quod est causa fixationis. et ideo tales sunt in eadem dispositione in qua erant quando aduenit eis congelatio et si recti erant stant recti: et si scribebant stant sicut scribentes: si respiciebant celum stant in illa dispositione: et sic de alijsfigurationibus. et ideo vulgares credunt quod sint rapti et loquuntur cum deo et angelis. Secundo notandum quod reperitur congelatio letargia subeth et stupor que videntur multum puenire sed differant. Congelatio et letargia conueniunt. Primo quod utraq; est passio posterioris partis cerebri vel capitis. Secundo in utraq; est ablatio sensus et motus. Tercio in utraq; est obliuio. Sed differunt quod in letargia oculi sunt clausi. In congelatione vero aperti. Secundo letargia fit a materia flegmatica faciente apostema in parte posteriori capitis vel cerebri. Sed congelatio fit a mala complexione frigida et sicca cum materia vel sine materia. Stupor et subeth differunt quia in subeth magis patitur sensus communis cum somnus sit passio primi sensitiui. In stupore magis languet virtus tactiua que est in nervis. Secundo quia stupor est diminutio sensus et motus. ideo potest esse in vigilijs. Sed subeth est ablatio sensus et motus. et nullo modo potest esse in vigilijs. Stupor et congelatio differunt quod stupor est in virtute tactiua magis. Congelatio vero in motiua. Secundo in congelatione oculi sunt aperti. In stupore vero non sic. Subeth et letargia differunt. quia in letargia est fe. et apostema. in subeth non. secundo letargia est passio posterioris partis capitis. Subeth vero anterioris. Congelatio et subeth differunt quod congelatio est passio posterioris partis. Subeth vero anterioris. Secundo in congelatione patiens est cum oculis apertis. in subeth vero oculi clausi. Tercio congelatio fit a mala complexione frigida vel sicca cum materia vel sine materia. sed subeth fit a mala complexione frigida et humida. **C** Almanzor.

C Curadus vero est ex medicis subeth.

C Sillanus. Hic ponit curam et diuidit in duas partes. Primo ponit conuenientiam inter letargiam et congelationem quo ad curam ex parte medicinarum. Secundo ponit curam quo ad duo localia. Secunda ibi. (Hoc tamen addito) De prima dicit quod habes congelationem debet curari cum medicinis. cum quibus curatur habes subeth. Notandum quod cura congelationis et letargie conueniunt et differunt. Conuenientia prima est in qualitate quod utraq; est frigida. et cum cura debet fieri per contrarium. Secundo in fortitudine quia utraq; materia est grossa difficilis eradicationis. Tercio in applicatione medicina rum quod supra partem posteriorem applicari debet in utraq; medicine quod quilibet est passio posterioris partis capitis. Sed differunt quod medicis que conueniunt in letargia debet esse appropriata humori flegmatico. sed in congelatione humori melancolico. Secundo nota quod medicine conuenientes

huic sunt medicine ille de quibus dictum est in primo capitulo in cura cephalice et emigrane a materia melancolica. Ideo recurras illuc quod ibi explicatur sirupi puenientes et medicine euacuantes. Tercio notandum quod differentia est inter sternutationes que sunt in letargia et congelatione. Nam sternutatio in letargia fit cum illo al. et in congelatione fit cum nigro quod euacuat melancoliam. Quarto notandum quod in hac cura valet hoc clistere. R. bo. raginis cum tota substantia buglose cum tota substantia mercurialis sumiterre anni. M. amaratri culcitrae anni. et thimi epithimi utrinque sicados anni. et furfuris pugillum. olei de lilio mellicis quatuor. salis gume. et yererussini vel ieregolodion. et v. cli. stercer fiat vsque ad. et v. plus vel minus secundum diuersitates corporum et virtutis et in hoc medici errant quod tantum dant paruo corpori quod magno et ita de sirupo quod plus dant de sirupo vni homini magno quam paruo.

C Almanzor. Hoc tamen addito ut oleum sambucinum super caput fundatur et in omni libra eius sit. et i. euforbij. Ipsi quoque caput ex castoreo et euforbio et oleo sambucino liniatur.

C Sillanus. Hic ponit curam per duo localia: et diuidit in duas partes secundum quod duo sunt localia. Secunda ibi. (Ipsi quoque) De prima dicit quod in cura congelationis puenit fundi super caput oleum sambucinum sic quod in eo sit euforbium ponendo lib. i. olei. et i. euforbij. Ratio quod resoluit mas. Notandum quod medicina ab extra que resoluit mas flegmatica resoluit in melancolica. ideo potest esse eadem. Sed ab intra approximata alia est medicina que euacuat flegma et alia que euacuat melancoliam ut patet. (Ipsi quoque) Hic ponit curam per aliud locale et dicit quod caput debet liniri ex euforbio castoreo et oleo sambucino. Ratio quod dissoluit mas. Notandum quod ad idem valet embrocatio facta cum decoctione boraginis buglose sumiterre sicados thimi epithimi quod talia habet proprietatem resoluendi mas melancolicas.

C De paralysi graui.

C Sillanus. Notandum circa rubricam quid sit paralisis. Dicedus quod paralisis est mollificatio nervorum cum ablatione sensus et motus. Per hoc quod dicitur mollificatio differt a spasmo: quia in paralysi est prolongatio nervorum: in spasmo vero est abbreviatio secundum longum. Quia non semel latum. Per hoc quod dicitur cum ablatione sensus et motus differt a stupore et tremore qui dicuntur minor paralisis ut videbitur in processu. et ideo dicitur in rubrica de paralysi graui. Notandum quod paralisis est duplex. scilicet vniuersalis et particularis. Vniuersalis est que medietates corporis tenet secundum longum et aliquando ambo latera excepto capite quod si esset in capite tunc esset apoplexia. Particularis est illa que in vno membro tantum est ut in manu vel pede et sic de alijs. Tercio notandum quod cause paralisis secundum medicos sunt tres. scilicet primitiua. Antecedens. et Coniuncta. Primitiua est omne illud quod auget humorem flegmaticum in cerebro: ut sunt res non naturales ut sunt cibi flegmatici pisces carnes porcine et similes eis: magna comestio fructuum: crapula: somnus superfluus: et etiam coadiuantur complexio frigida et humida: etas frigida. scilicet senectutis: repletio frigida et humida. Similiter sunt alie tres extrinsece ut casus percussio nervorum attractio ruptura et scissio per transfursum: dislocatio ira timor. nimia frigiditas exterior claudens et comprimens vias: caliditas exalans. constrictio. ligatura et sic de alijs. Causa antecedens ut plurimum est materia flegmatica imbibita in nervis antequam auferatur sensus et motus. Cum hoc etiam potest esse sanguis vel melancolia: Causa coniuncta est materialis: flegmatica actu imbibita existens in porositatibus nervorum: ratione cuius auferitur sensus et motus. et hoc ut plurimum. Quarto notandum quod inter paralysim et spasmum est puenientia et differentia

De paralisi graui

Conueniunt primo quia in vtraq; passione est ablatio sensus et motus: et loquor de spasmo in facto esse. qz in fieri est motus vt patet. Differunt pmo. qz in paralisi plongetur fms longum et minuitur scdm latu. qz materia paralisis est fluida aquosa qz fluit per porositates vt patet de corrigia made facta. sed in spasmo diminuitur mebrum scdm longu vt patet et augetur fms latu qz materia est grossa viscosa. ideo no fuit per porositates membru. Scdo differunt qz pars mollificata in paralisi sequitur partem sanam ratione plongetois. in spasmo vero pars spasmata trahit ad se partē sanā rōne cōtractionis. ¶ Dubitatur vtrum paralisis sit morbus vel accidens. Dicendū qd paralisis potest duplī cōsiderari vel qstū ad causam que potest esse mala cōplexio vel cōpositio vel solutio ptnētis. vel apostema et sic est morbus. Vel pōt cōsiderari rōne eius qd segtur. et sic est lesio virtutis motiue vel extēssio mēbri que psegitur et est accidens. ¶ Sed dubitatur statim qualis morbus est pmo modo vel pssimilis vel officialis. Dicendū qd est morbus officialis semp. licet etiā posset esse consimilis. ¶ Almanfor.

Cum aliq; se mouere non valet aut vnū vel plura ex mēbris mouere non potest atq; eorum sensum amisit ipsū paralisi ipsius membru aut ipsorum membrorum incurrisse pronunciamus. ¶ Sillanus.

¶ Sic determinat paralisi et diuidit in duas. primo ponit signa. Scdo curā. Scda ibi. (Quis curā). De pma dicit qd cū aliquis non potest se mouere hoc qstū ad vlt cor pus. vlt vnus vlt plura mēbra mouere non potest et hoc qstū ad particulare. similr perdit sensum eoz. arguendū est illū habere paralisi illius membru vlt illoz mēbroz. ¶ Notandū qd vltra signa predicta sunt alia signa paralisis. pulsus est occultus debilis frequens inordinatus. vrina est alba et tenuis. aliquādo tamē est multū colorata. ppter renes non potētes segregare. vlt rōne doloris vlt febris cōmunicātis. latus infirmū est frigidū sicut si esset in glacie. et sanum sentitur calidum valde. oculus aliquando minoratur. Nec sunt signa paralisis absolute. ¶ Signabumoz peccatiū. si est ex flegmate color est albus in mēbro. et signa flegmatis in toto corpore. Si ex sanguine pulsus est plenus color eoz poris est rubens. vene replete. totū corp' plenu. et signa sanguinis pcefferunt. Si ex melācolia erit membrum iuidū. et signa melācolie pcefferunt. Ratio signorum paralisis est. qz in paralisi fit oppilatio neruoz in originibus et porositatibus eoz. vnde pphibetur trāsitus spiritus animalis sensibilis et motiui vnde peditur sensus et motus in mēbro vno vel plibus fms qd paralisi est vltis vel particularis. ¶ Tercio notādū qd rōne alioz signoz. pulsus est occultus ppter frigiditātē debilis ppter idē frequens ppter prauitātē inordinatus ppter debilitatē virtutis. Urina tenuis alba qz mā trāsīt ad cerebz et ad neruos. qd subdit patet. Latus infirmum est frigidū. ratio qz nō transit spūs cuius pntia membrū reddat calidū. itez qz est pntia materie frigide. Latus sanū est calidū valde qz spūs qz solebāt ire ad membrū paraliticatū transeunt ad membrū sanū. Oculi alii quādo minora sūt. Ratio qz in parte paraliticata deficit nutrimentū ideo et licet tamen ppter paralisi siue relaxationē apparet magis pceeminens sicut manus paraliticata apparet longior sed tamē est plus macra. Sed ratio signoz scdm diuersitatē apparet intuentibus. ¶ Quarto notādū qd signoz paralisis quedā sunt pnostica et quedā demonstratiua. Pnostica sunt stupor mēbri et tremor. Demonstratiua sunt signa posita a Rasi et alia posita supra. ¶ Quito notādū qd signoz paralisis quedā sunt salutifera sicut recuperatio sensus et motus. Scdo quādo mouetur neq; mutatē

membrū a colore quem habebat in sanitate. Signa mortalia sunt ptnua ablatio sensus et motus. ptnua macrefactio membrorum mutatio color ad viriditātē vel macredinē vel nigredinē. ¶ Sexto notādū qd in mēbro corporis humani aliquādo aufertur motus et remanet sensus aliquando aufertur sensus et non motus. aliquando vtrūq; aufertur. Causa primi qz spūs motiui est grossior sensitio et maior qstas regitur ad motū qd ad sensum. vnde ppter oppilationē aliquādo pōt transire spūs sensitio et non motiui. Causa secundi est qz spiritus sensitio aliquando impellitur p vnū neruū et motiui per aliū. vnde pōt fieri oppilatio in sensitio et nō motiui. Causa tertiū qz pōt fieri oppilatio in neruis sensus et motus si differāt p diuersos neruos vel in vno si differāt p vnum neruū. vnde pphibetur transitus spūs sensitio et non motiui. ¶ Notandū septimo de quibsdā signis pnosticis paralisis. vel ad bonum vel ad malū. In sensibus paralisis nunq; vel de difficili curat. ratio ppter debilitatē virtutis et. Scdm paralisi pueniens ex dislocatione aut nimia neruoz cōtractione aut ruptura aut incisione p transuersum non recipit curā. Ratio patet. Tercium si membrum paraliticatum minuetur. aut mutetur color valde malum est. ratio patet et sic non est spes curationis. ¶ Quartum tremor superueniens paralisi bonum. ratio quia per illum motum calefit et resolutur materia paralisis. ¶ Almanfor.

¶ Quis curā icipiemus. pillulas fetidas quas compositū dando. que. x. pulueris pigre. 3. x. colognitide interioris. 3. v. eufozbi. 3. ij. 2. 5. castorei. piperis ase feride serapini oppoponaci. sandaragi indi. sinap. omniū. vij. añ. 3. i. cetauree minoris elactery amboz añ. 3. v. gūme in succo rute dissoluatur et alia ex eis pfiatū. et fiat pillule et fiant ex eis. x. portiones quarum vnā postq; eger sumperis per tres dies quiescat et nutriatur tunc cum aqua ciceris et oleo et sinapi deinde bibat aliaz portione. qd postq; ter fecerit p aliquos dies quiescat. ¶ Sillanus.

¶ Sic ponit curā et diuiditur in duas partes. primo ponit curā quādo puenit a causa itriseca. Scdo quādo fit a causa extrinseca. Scda ibi. (Qd si paralisi). Prima in tres. primo ponit curā p medicinā laxatiuā. Scdo p dietā. Tercio p localia. Scda ibi. (Et nutriat). Tertia ibi. (Mēbra quoq;). Primo dicit qd curā debemus icipere exhibendo pillulas fetidas fms descriptionē que est. x. pulueris iere. 3. x. colognitide iterioz. 3. v. eufozbi. 3. ij. 5. castorei piperis asse feride serapini oppoponaci sectaragi indi sinapis añ. 3. i. cetauree minoris elactery. succi cucumeris afinini amboz añ. 3. v. gūmi dissoluant in succo rute et alia ex eis pfiatū et fiat pillule. Scdo dicit qd fiat de istis. x. portiones et postq; vnā sumperit qescat p tres dies et nutriat aqua ciceris oleo et sinapi deinde debet sumere aliaz. Tercio dicit qd cū fecerit tribus vicibus. debet qescere p aliquos dies. ¶ Notandū qd ratio pmi dicti est. qz tales pillule euacuāt materiā faciētem paralisi. Ratio secūdi qz virtus est debilis ideo debet sumere paz p vice et similr debet quiescere post vt virtus subleuet. Ratio tertiū patet. ¶ Scdo notādū qd anteq; dētur iste pillule debet pcedere sirup digestiui materie flegmatice in paralisi et est talis. R. radicū acori qrti. 5. paralisi. M. y. herbe ipiconis vtriusq; saluie betthonice melisse vtriusq; rute folioz lauri añ. M. i. seminis xiselois xilobalsami carpobalsami seminis basilici añ. 5. y. ligricie rase vnaz passaz mundataz ab arilla añ. 3. floz anthos vel

De frenesi

ameos vtriusq; sticados añ. 3. i. mell. electi lb. 5. fiat sirup⁹ cū aqua pluniali diligēter clarificatus vsq; ad lb. i. **Ad idē** **R.** radicūz acozi lb. 5. saluie. **M.** ay. florum sticados arabici q̄rtl. i. mell. electi lb. 5. zuccari albi q̄rtl. ii. fiat sirupus clarificatus vsq; ad lb. i. 5. z est valde appropatus et est melior q̄ pōt fieri in hoc casu. **Ad idē** **R.** sirupi de sticados arabici. 3. iiij. **Tertio** est notādū qđ solutiū quo est vřdum in forma pillularum a pncipio qđ nō est sic forte est. **R.** ierepigregal. 3. y. turbith. bene gūmofi agarici añ. 3. i. pulpe collognide bdely añ. 3. 5. zinziberis al. castorei añ. gra. v. puluerizanda puluerizentur misce omnia cū idromelle facto cū aq̄ saluie. fiāt pillule z administrētur in itroitu lecti. **Ad idē** valet pillule fetide **R.** asis. scđz descriptionē positā z debent dari in corpore fortis virtutis. **Ad idē** valet pillule de euforbio descriptionē mesue. **Ad idē** valet pillule de sarapino descriptionē mesue. **Ad idē** valet pillule de oppoponaco descriptionē mesue. **Ad idē** valet elistere hoc. **R.** decoctōis saluie rute sticados cētauree mercurialis malue fursuris. lb. 5. addat ierepigre ierelogodion. añ. 3. 5. salis. 3. y. olei communis. 3. iiij. **Quarto** notandum qđ turbith. s. solum euacuat flegma subtile: sed cum. 33. euacuat flegma grossum: z ideo in paralisi debet poni parum de. 33. z in spasmus multum de zinzibere.

Almanfor.

Et nutriatur carne frustatim incisa z in sartagine frixa: z mutagemath in quibus sūt species calide: vt piper z bis similia. In potu hō sumat idromel.

Sillanus.

Dic ponit curā p dietā. Et pmo p cibuz. Scđo p potum. Scđa ibi. (In potu vero). De pma dicit qđ eger debet nutrir carne frustatim incisa in sartagine frixa cūz qua sunt species calide vt piper. **Ratio** qđ p hac generat nutrimentū magis siccū vnde magis sumat materia paralisis. **Notandū** qđ p istam assaturā intelligit alios modos sibi pportiones vt in veru supra crathiculā z filles. similr itelligit declinantes ad calidū z siccū. **Scđo** notādū qđ carnes castrati pnicis fassiani turturis colūbini z maxime antique passeris turdi. ratio qđ ex his generat nutrimentuz siccū. **Tertio** notādū qđ in cura paralisis nihil magis puenit qđ fames zieiuniū vigilie labor cū sudore vel motus fortis. ratio qđ illa deficiat mās flegmaticā in paralisi. ideo zc. **Quarto** notādū qđ q̄uis sint multe species qđ pueniūt in paralisi tam simplices qđ cōposite vt piper zc. tamen iste puluis est appropriatus. **R.** iterioz cinamomi elei q̄rtl. 5. coriādrī pparati. 3. i. gariof. ga lānge piperis cubebe domestice macis nucis mus. añ. 3. i. radicum acozi. 3. iiij. ligni aloes calami aromatici. añ. 3. 5. grane tinetoz. 3. iiij. saluie sicce floz sticados ara. añ. 3. croci. 3. y. minis anisi feniculi añ. 3. iiij. zuccari albi lb. 5. fiat puluis subtilis ponat in parapside vř alio mō quo placet. **Ad idē** **R.** piperis. 3. y. 5. gariofi. 3. i. cardamomi piperis longi zedoarie añ. 3. i. specie macis croci añ. 3. i. fiat puluis z vřat. **Ad idē** valet diacorus vř accor⁹ aditus vř diacastoreū vř potio sci pauli. (In potu vero). **Dic** ponit curā p potū dicēs qđ paties paralisiū dz sumere in potu idromel. aquā mell. rō qđ digerit mās z est pauci nutrimenti z p idromel possum⁹ intelligere quēcūq; sirupū digestiū materje z debet administrari loco vini qđ vinū nō cōpetit in pncipio maxime in passio nibus nervozum vt dicunt auctores quia est maxime penetratiūm dz facit penetrare cibum crudum ad nervos et in nervis conuertitur in acetum quod maxime est inimicum nervozum.

Almanfor.

Membra quoq; eius ex oleo costino inungātur. Qđ recipit. 3. i. pipis. piperis. euforby oīm

trium añ. tertiam. 3. i. castorei. 3. 5. dissoluantur omnia in media libra olei de keirim aut de narciso z vřatur eo.

Sillanus.

Dic ponit curā p localia z diuidit in duas. **Primo** p inctionē. **Scđo** p pfectionē. Scđa ibi. (Diebus vero quibus). De pma dicit qđ mēbra paralitica debēt inungi oleo costino qđ sic fit. **R.** costi. 3. i. piperis. piperis euforby añ. tertiā. 3. i. castorei. 3. 5. oia dissoluātur in lb. 5. olei de keirim aut de narciso aut oleo laurino qđ melius est. **Notādū** qđ rō dicti est: qđ illud oleū calefacit z exiccat mēbra z pfortat nervos z cōsumit mās flegmaticā ibibitā in porositatib⁹ nervoz z remouet malā cōplexionē frigidā z humidā que est in paralisi et quotidie vřor illo oleo. **Scđo** notādū qđ ad idē valet vñguētū hoc. **R.** radicū accori. lily. costi. añ. 3. 5. piperis piperis euforby castorei añ. 3. y. saluie sicce. 3. iiij. floz sticados arabici. 3. i. 5. spice nardi quinati añ. 3. i. succi herbe paralisis facta residētia. 3. i. olei de nuce idica olei nasturcy añ. q̄rtl. i. vi ni. 3. iiij. puluerizāda puluerizētur z aquassanda aquassent bulliāt simul sup cineres vsq; ad assumptionē vini colet et colature addat cere q̄rtū sufficit z fiat vñguētū. **Ad idē** **R.** bdely. 3. x. euforby. 3. iiij. castorei. 3. iiij. serapini. 3. iiij. cere. 3. xv. olei sambucini vel olei de kerua. 3. x. bdely z serapinus dissoluātur in aqua rute agrestis sumātur cū aqua calida z fiat vñguētū. **Ad idē** valet vñguētū arogon nicolai. **Ad idē** valet vñguētū marciaton nicolai magnū. **Ad idē** valet vñguētū dictū in. c. de appoplexia. **Ad idē** **R.** cere. 3. iiij. isopi humide succi rute añ. 3. y. euforby piperis armoniaci croci olei balsami castorei glutinis albotin oppoponacis añ. 3. y. sigie. 3. y. 5. olei qđ sufficit. **Ad idē** olei bñdicti olei terbetine añ. q̄rtl. i. cere q̄rtū sufficit fiat vñguētū. **Ad idē** valet inunctio cū oleo de maiorana vñlumpis vñlū oleo de crocovi de piperib⁹ vñlū oleo de gagate vñlū oleo p̄bōz. **Tertio** notādū qđ loco olei vñlū vñguenti puenit talis ablutio. **R.** saluie sicce. **M.** ay. aquassa z bulliāt in tribus lb. aque puluialis vsquequo redeat ad lb. y. z in fine decoctōis bulliāt duabus bulliōibus floz sticados arabici q̄rtl. 5. colet z collaturē addat aque marine lb. i. vini al. lb. 5. mell. electi quartl. i. z ista est bona ablutio in paralisi. **Vel** loco decoctōis saluie z sticados capiātur aque distillate eaz. **Ad idē** valet ablutio mēbri cū aqua ardēti de aqua vite solū vel mixta cū medietate vini albi z exptus sum frequenter in dolorib⁹ nervozū z spāl⁹ in vřore dñi de beccbaria. **Quarto** notādū qđ loco illius valet hoc emplastrū. **R.** succi rute facta residentia. lb. 5. pulueris stercozis colūbini qđ sufficit ad incorporādum misce z fiat emplastrū ligdū z extendat supra pānū z ponat supra membrum paraliticatum z supra nervozum originēz. **Ad idē** valet emplastruz competens in appoplexia. **Sed** addatur gūmi rute agrez. 3. y. **Quinto** notandum qđ mēbra que debent inungi vel emplastrari sunt duo in paralisi. s. membrum paraliticum z membrum a quo oriuntur nervi z vř ad illud intendimus verbigratia si in pede sit paralisis debet inungi pes z cum hoc spina dozi quātum ad partem inferiorem iuxta alkatū quia ab illa oriūtur nervi ad pedes. **Similiter** si manus sit paralitica debet inungi manus z tota spina colli quia ab illa oriuntur nervi ad manus. **Ut** vult **Auic.** secunda terty. z **Gal.** primo de interioribus. vbi recitat de illo qui cecidit de mula. z medici applicabāt medicinam supra partem paraliticā z non proficiebat. et ipse posuit medicinā super originibus nervozū z curatus fuit. **Sexto** notandum qđ talia vñguenta z inunctiones possunt applicari dupliciter. **Primo** cum balneo. **Secundo** sine balneo. **Si** sine balneo debēt approximari prius facta euacuatione vniuersali. z ideo errant vulgares cōmuniter z yetule que statim cum veniunt ad infirmū ponūt aliqua

De paralisi graui

aliqua remedia particularia supra mēbrū non pcedēte euacuatōe. Scđo possunt appropinquare post balneū et est meli⁹ pmissa tamē euacuatōe vti qz melius penetrāt. ¶ Notādū septimo q balneū cōpetēs in paralisi est duplex. scilicet naturale et artificialē. Nāle est balneū apposite supra capita neruoz mul-
po cooperiēdo balneū et recipiēdo solū fumū. Aliud est bal-
neū spāle cōpetēs solū i paralisi. R. aquā decoctionis vul-
pis itegre extractis visceribus cū pelle tota. fiat balneū duz
veter patiens sit bene pparatus: qz alit possit esse causa dis-
solutiōis materie. ¶ Octauo notādū q vtero sine scarifi-
catōe cū stricto orificio apposite supra capita neruoz mul-
tum iuuant. Ratio quia calefaciunt et ericcant. Similiter
fricationes facite in eisdem locis cum sale vel semine vtri-
ce vel sinapi: ratio p3 per idē et totuz post euacuatiōez fiat
diebus aliquot. ¶ Almanfor.

Diebus vero qbus quiescit bāde sunt quagz
die. 3. ij. de anacardio qd. R. 33. piretri nigelle co-
sti melanopiperis macropiperis oggij omnium
an. 3. i. myrrhe rute sicce feride aristol. baccaruz
lauri castorei setaragi indi sinapis gēiane oinz
an. 3. v. mellis anacardi. 3. v. yngant cū oleo nu-
cum: et cū melle cocto pficiatur. hoc. n. medica-
mē valde pfert paralisi: appoplexie torture et tre-
mori morise morisibus scorpionis et oibus pas-
sionibus frigidis et spasmio humido. ¶ Que cum
sumitur illico prouocat sudorem et fert febrē. q
si sumptū nō affert sanitatē eger ab oī medicami-
ne per. r. dies abstineat excepta dieta. deinde ad
ipsius curam redeundum. ¶ Sillanus.

¶ Sic ponit curā paliud locale. s. p. pfectionē sumptā pos-
et diuidit in duas. pmo facit hoc ostēdēdo effectusq sequū-
tur ex assumptione. Scđo ostēdit qd sit fiēdū cū ex assump-
ptione huius medicine nō sequat sanitas. Scđa ibi. ¶ Qz si
sumptum. De pma dicit q in diebus getis qualibet die de-
bet sumi. 3. ij. de anacardio qd sit fit. R. piretri. 33. nigelle co-
sti melanopiperis macropiperis oggij. i. acori oīum an. 3. x.
myrrhe rute siccaste aristologie baccar. lauri sectaregi indi
castorei sinapis gentiane oīum an. 3. v. mellis anacardi. 3. v.
yngant cum oleo nucū et cū melle cocto pficiant. hoc enim
medicamē pfert multū paralisi appoplexie tremori tortu-
re albaras morisibus scorpionis spasmio humido. Et oibus
passionibus frigidis. Scđo dicit q cū sumit tale medicamē
puocat statim sudorē et febrē. ratio est. ppter magnā calidi-
tatē. ¶ Notādū q ratio est duplex quare valet hoc medi-
camen: quia iducēdo febrē et puocādo sudorē psumit mām
flegmaticā et remouet malā cōplexionē frigidā inductā in
paralisi. Similiter qz cōfortat neruos quia ponunt multa
cōfortātia neruoz. vt costoreū anacardū et ita vtimur ana-
cardis. quia pfortāt memoriā pfortādo neruos. ¶ Tertio
notādū q cū medicamē istud sit fortis virtutis nō debet
appropinquare in paralisi si pcedāt alia electuaria magis do-
mestica: et de illis est illud quo cōmuniter utebat gerardus
R. pulueres pliris sine musco. 3. 5. iterioz cinamomi electi.
3. i. ligni aloes storacis calamite nucis musca. cubebe dome-
stice an. gra. v. macis grane tinctoz an. 3. i. seminis anisi se-
minis feniculi coriādrī pparati an. 3. 5. pserue accori. 3. 5. cor-
ticū citri. pdrati. 33. pserue anthos vel adiantos pserue stica-
dos arabici an. 3. y. aque saluie. 3. y. aque rosacee. domestice
qre. i. zuccari albi lb. i. fiat electuarius in bolis diligenter.
¶ Quarto notādū q ista electuaria et ynguenta que dicta

sunt in paralisi cōpetūt quādo tam causa antecedēs qz pū-
cta sunt frigide: qz si essent calide nullo modo conuenirent.
¶ Dubitat vtz illa die qua datur medicine competat ele-
ctuariū illud. Dicēdū q nō qz medicina solutiua trahit ad
interiora. sed hoc electuariū trahit ad exteriora. Scđo qz
medicina solutiua euacuādo debilitat sed hoc electuariū
qz fortis est virtutis causando febrē debilitat et sic addere
debilitas debilitati qd nō est faciendū. (¶ Qz si sumptū). Dic-
oñdit qd est fiēdū. quādo ex assumptione huius medicine nō
sequit sanitas: et dicit qz debet abstinere ab omnibus medi-
cinis p. x. dies excepta dieta. ratio vt virtus subleuet. Scđo
dicit qz post redeidū est ad eius curā. Ratio qz virtus iam
subleuata erit potens ad sustinendum fortitudinem huius
medicaminis. ¶ Almanfor.

¶ Qz si paralisis ex percussione aut casu euen-
rit et acciderit subito: taliter permanebit nunqz
eni sanabit. qz si nō repente ex predictis sed pau-
latim et molliter inuaserit: loco percussiois em-
plastrū hoc est apponēdū. R. 3. farinaz fenn-
greci semē been semen mahalep. semē resin bde-
lium armoniacū adipē anatis cera oleum yrinuz.
et his fiat emplim et supponat. ¶ Silla.

¶ Sic ponit curā paralisis facte a causa extrinseca. s. casu vt
percussione: et diuidit in duas. pmo ponit seu ostēdit quō se-
bz ad curā qñ talis puenit subito. Scđo qñ paulatiue. De-
cūda ibi. (¶ Qz si nō). De pma dicit qz si paralisis ex casu vel
percussione pueniat subito talis est icurabilis cū sic pmaneat
¶ Notādū q dictū rasis bz vez nisi ex tali casu vt percussio-
ne iducēte subito paralisis carēt dislocatiō: qz tunc sufficit
reducere mēbrū ad locū qz ppter illud sit ablatio sensus et
motus. ¶ Scđo notādū p rōne dicti qz signū est qz puenit
a cā multū forti cānte apā vel oppilatiōem in neruis. (¶ Qz si
nō). Sic ponit curā qñ paralisis venit paulatiue et dicit qz si
illa paralisis est ex casu vt ex percussione et fiat paulatim in lo-
co percussiois o3 poni b emplastrū. R. farine fenugreci semē
been semē mahalep semē resin. i. semē pentadactali bdeli-
um armoniacū adipē anatis ceram oleū de lilio ex his fiat
emplastrū. ¶ Notādū q ratio dicti est qz hoc est mitigati-
uum dolorum confortat neruos et resoluit. ¶ Secundo no-
tādū q emplim ponitur i forma sic. R. farine fenugreci bde-
lij armoniaci an. 3. i. pipis al. seis resin. an. 3. ii. adipis ana-
tis. 3. 5. oli de lilio vel irini. 3. ii. puluerizentur puluerizāda
liquefiant liquefiēda misce oia et fiat emplastrū extēdatur
supra pannum et ponatur supra locum percussum. Ad idēz
R. myrrē oppopōaci an. 3. v. castorei. 3. iii. euforby. 3. y. olei
de lilio olei de narcisco an. 3. i. cere. 3. v. puluerizentur pul-
uerizāda et liquefiāt liquefiēda: misce et extēdatur supra pā-
nū et ponatur supra locū. ¶ Tertio notandum qz in paral-
si ex casu vel percussione aliud est ponēdum supra locū per-
cussū et aliud in parte superiori iuxta neruuz percussuz po-
nēdū est qd est dictū sed in parte superiori debet poni reper-
cussiuū. et si materia fluēs sit calida ponēda sūt frigida stipti-
ca qualia sunt mūmia bolū ar. sumac. an. 3. ii. cū oleo mirrio
fiat emplim et suppone. si vero materia sit ffa ponātur cali-
da stiptica: qualia sunt nux cypressi olibanū et incorporetur
in vino stiptico. ¶ Quarto notandum qz in quassatione q
apparet in toto corpore valet induere pellem ouis calidaz
recenter excorticatam. Dicit gerardus recolo qz habebam
quendā vicinum cōquassatum totum et debilem et non po-
tuit flebotomari qz senex. lxx. ānorum feci qz haberet pellē
multonis et inuolutus in eam: erat liberatus in crastinum.
¶ Dubitatur vtrum in paralisi sit incipiendum cum forti-
bus. qz sic p3 per R. asim qui incipit curam cū fortibus: sicut

De stupore et tremore

cū pillulis fetidis. **Secūdo sic.** In apate dū timemus suffoca-
tionē icipim⁹ a pñ: cū fortib⁹. ergo in paralisi. tñ aqz para-
lisis aliq̄ pōt suffocare p puationē mor⁹ lacertoz pectoris et
diafragmatis. **In oppositū** est melius aucte gal. ca. de pa-
ralisi. **Dicēdū** q̄ regulariter in paralisi et in passionib⁹ ner-
uoz nō est festinandū cū fortibus a pñcio. **Ratio** qz talia
agitāt mās et deiciūt virtutes si sunt euacuātia nō iuenien-
tia mās aptā. **Secūdo dicēdū** qz coacte vbi mā paralisis vel
spasmi minaret mortē subito ppter mēbroz anhelitus no-
cūmētū possumus icipere a fortibus. **Ad rōnes.** **Ad pñā** di-
cēdū qz rasis itelligit pmissis leuibus medicinis. vñ q̄ illud
qđ dicit rasis nō est pñciū cure nisi coacte. **Ad scđaz** pbat
scđz dicitū. **Dubitat** secūdo cuius lateris paralisis sit dif-
ficilioris cure an dextri vel sinistri. pbat qz sinistri. qz vir-
tus in eo est debilior. pñā tenet qz curās pñcipalr est virtus.
Secūdo tremor lateris sinistri est difficilioris cure. ergo et.
añs pñ pñ. **Quic.** scđa terti. ca. de tremore. et pñā tenet a fili.
In oppositū arguit. paralisis dextri lateris fit a fortiori
cā. ergo et. pñā tñ pñ affozismū scđe particule. In morbi-
nus piclitātur egrotātes. añs pñ qz latus dextri est calidi⁹
sinistro. sed paralisis fit a frigida mā. **Dicēdū** qz paralisis to-
tius lateris dextri cuius pñciū icipit a cerebro et nuca est
difficilioris cure. **Prima** rō qz fit cū discōueniētia particu-
lariū. **Scđa** rō qz pñā debilitat fons caloris et nutrimenti
dextrar qđ situat in latere dextro. **Tertia** ratio qz paralisis
dextri lateris colligit maiorē partē materie qz dextra pars
est rarior et magis suscipiēs mās. **Secūdo dicēdū** qz paralisis
particularis vnius mēbri tantū vt manus vel pedis dextri
lateris in qua seruātur illela epar cor cerebuz et nucha pōt
esse facilioris cure. **Ad rationes.** **Ad pñā** dicendum qz aly-
paribus paralisis dextri lateris est difficilioris cure. **Ad se-**
cundam et tertiam patet solutio per secundum dictum.
De stupore et tremore.

Gillanus.

In Drādū circa rubricā. **Primo** qz stupor est dimi-
nutio sensus tātū si differat sensus p vñū mēbrū et mo-
tus p aliū. sed si ambo p vñū neruū. stupor est dimi-
nutio sensus et motus. **Secūdo** notādū qz stupor ē duplex.
qdā est stupor mētis. sic est actio diminuta virtutis imagi-
natiue. qz iperfecte imaginat. nō aut loquitur et videt qz ima-
gine. et talis vñ plurimū fit a frigidityte. **Et** qdā est stupor
corporis vel mēbri. et talis est actio diuina sensus tactus ad
quē vñ plurimū segtur diminutio motus. **Ad ppositum** de
scđo est sermo. **Tertio** notādū qz stupor differt a somno
inaturali dolore et paralisi. **Differt** pñmo a somno inaturali.
qz stupor fit in vigilia. sed somnus inaturalis nō. **Dicēdū**
etiā qz differt stupor a dolore. qz stupor est actio lesa dimi-
nuta sensus tactus. et dolor nō. itē stupor est nocumētum in
tactu. somnus aut inaturalis nō. et in stupore non est dolor.
sed differt stupor a paralisi qz in paralisi est ablatio sensus et
motus. in stupore vñ est diminutio sensus et mor⁹. **Quar-**
to notādū qz causa stuporis est triplex. s. pñmitina añs et iun-
cta. vel aliter causa in generali est omne illud qđ ipedit trā-
sitrū spūs ad neruos. **Sed** in spāli est duplex causa. vna pau-
citas sanguinis et spūs. vt in senibus. **Alia** pōt esse superflua
frigiditytas exterior seu iterior pñdēs spūs et oppilās neruos.
Alia cā pōt esse pñctura alicuius a alia venenosi. vel tactus
cuiusdā pisicis q vocat narchon. **Alia** causa pōt esse superflua
caliditas resoluēs spūs. sicut est febris ardēs. aut mora sup-
flua in sole aut in balneo aut superflua siccitas corrūgās ner-
uos. **Pōt** sñr esse strictura ligatura vel cōpressio sicut acci-
dit qñ vñū mēbrū stat supra aliud. **Alia** causa pōt esse oppi-
latio facta in neruo a quolibet humore siue sit sanguis oppi-
lans sua multitudine siue fla rōne viscositatis. vel melan-
colia ratōe grossitiei seu colera admixtione alioz. vñ pluri-
mum tamē est fla. et de hoc pñsequitur rasis. **Circa** tremorē

notādū qz tremor est duplex. qdā tremor est passio neruoz
et est particularis. s. factus in manu tñ vel in pede vel in ca-
pite. **Alius** est q nō est passio neruoz. iste qñqz accidit in fe-
bribus ex mā mala sparsa sup musculos. tñ virtus expul-
sua vult expellere et fit tremor et sic est operatio virtutis ex-
pulsue. qñqz accidit ille a causa extrinseca vt ab aqua frigi-
da sparsa super membro subito. et dicit vñs tremor et de isto
vtroqz nō loquit rasis hic sed in x. almanzor. vbi tractat de
febribus. **Sed** tremor q est passio neruoz de quo loquit ra-
sis hic diffinit sic. Tremor est motus pter nāz cōpositus ex
motu virtutis et motu morbi. vñ qñ virtus eleuat tñ mor-
bus depmit. **Alr** diffinit sic. Tremor est dispositio in qua ē
bellum et tētiue virtutis volūtarie ad superiora mouētis et
morbi inuolūtarie ad inferiora depmētis. **Alr** tremor est di-
minutio motus sicut stupor est diminutio sensus. **Secūdo**
notādū qz causa tremoris est omne illud qđ debilitat virtu-
tem aut istrumētū aut vtrūqz. **Sed** in speciali vna causa est
debilitas sanguinis et spūs. sicut accidit in pñalescētibus et
in patiētibus et bica. vñ de virtus non pōt regere membrū.
Alia causa est accidētia anime sicut cū aliqz est in alto et p-
spicit in fundū. et cū aliqz est corā pñcipe terribili sicut fuit
nero. vel cū est in aspectu leonis vel ira vel gaudiū supflūū.
Aliter causa est triplex. pñmitina. añs et iuncta. **Primitiua**
sicut ligatura frigiditytas extrinseca. accidētia anime. ira. gau-
diū supflūū. vel cū qz est in pñtia dñi terribilis vel fere vel
aspectus ad locum profundum. potius vini vel aque frigide
paucitas spūs vel sanguinis. **Alie** cause patēt. Causa antece-
dēs est humor flegmaticus paratus imbibi in porositatib⁹
mēbroz. **Alia** cā. s. iuncta pōt esse mā flegmatica ibibita in
porositatibus mēbri. et de tali loquit rasis. **Et** qz stupor bz
eādē causam quā bz tremor. **Ideo** simul determinat de cu-
ra stuporis et tremoris. **Alia** cā pōt ēē oppilatio mēbro sine
vicio humor. vt ex frigidityte pñdensata vel forti ligatura.
Dubitat qre tremor magis accidat capiti qz alyz mem-
bris. et post caput manib⁹ vt pñ ad experiētiā. **Dicēdū** qz cā
est. qz cerebrū est mēbrū flegmaticū in quo abūdāt multū
fla. et qz multe supfluitates cōmunicātur capiti ab alyz mē-
bris. **Ad scđaz** dicēdū qz man⁹ sūt pñque capiti et sunt mē-
bra rara satis apta vt ibibatur in eis materia. **Alia** causa qz
sunt membra multum distantia a fonte caloris. **Item** quia
sunt plus occurrentia extrinsecis alterantibus quia sunt
discooperta.

Almanzor.

Cum aliquis serit aliquod suoz mēbroz
sicut est dispositio pedis cū sit stupid⁹.
dicemus in illo membro stuporem esse
quapropter eius cura non est differēda. quādo
enim prolongatur tempus huius egritudinis p-
ducit ad paralysim.

Gillanus.

Hic determinat de stupore et tremore et diuiditur in duas.
Primo determinat de stupore. scđo de tremore. **Scđa** ibi.
(Tremor aut). **Prima** i duas. pñmo facit hoc. **Secūdo** ifert qz
cura nō ē differēda assignādo cāz. **Scđa** ibi. (Quapropter).
De pñma dicit qz cū in aliquo mēbroz est diminutio sensus
sicut suplet. cū pes est stupidus signum est qz illic est stupor.
Notādū qz cū in mēbro aliqz sentit sic pñctūz acus vñ
formicaz vñ qđ mēbrū sit obdormitatū tñc est signū stupo-
ris. **Rō** pñ ex dēis. **Notādū** qz rasis nō ponit signa tremo-
ris qz patent ad visum. **Dubitat** qre in pedib⁹ sit maior
stupor qz in alyz mēbris. **Dicēdū** qz cā est qz sunt magis re-
moti a fonte caloris et a mēbro a quo pñueniūt nerui sensiti-
ui. ideo min⁹ habere debēt sensationē. **Et** hec est causa qre
leprosi reperiūtur magis inflati in pedib⁹ et. **Secūda** causa
est quia pedes magis sunt ordinati ad motū qz ad sensum.

De tortura oris

(Quapropter): **H**ic ifert q̄ cura stuporis nō est differenda: **E**t dicit q̄ causa est q̄ cū prolongat stupor ad paralysim trā sit q̄ paralysim sit ex eadē materia cū stupore: s̄z est maioris quantitatis: ex hoc patet ratio. **(N**otandū q̄ stupor pue- niens a cerebro si continuauerit pronosticat appoplexiam vel epilepsiam: **S**i stupor i nucha pronosticat paralysim vel spasmū: ita in alijs mēbris: et aliquādo tremor in alijs mēbris: s̄z stupor i facie pronosticat torturā i facie: **(A**lmanzor:

Curatur autē hec passio ex aliqua parte medi- cinarū paralysim et cū diēta: et vinctioe ex oleo colti- no: q̄ si inueterauerit passio: eger ex pillulis feti- dis purgandus est: et cōplexio equāda ex nacar- dino et diēta: **(S**illanus:

Hic ponit curā stuporis et diuidit in duas: **P**rimo ponit curā in generali remittendo nos ad curas paralysim: **S**ecū- do in speciali: secunda ibi: **(Q**uod si inueterauerit) **D**e pri- ma dicit q̄ curat stupor sicut et paralysim ex aliqua pte me- dicinarū et cū diēta et cū inunctione ex oleo de costo: **(N**o- tādū q̄ stupor curat ex aliqua parte medicinarū sicut para- lysim: rō q̄ sunt ex simili materia: id ē: **S**ed nō curat ex to- to cū eisdē q̄ fortiores medicine regunt i paralysi q̄ i stu- pore: nam fortis egritudine fortis debet medicina fin gal: in cōmento illius affozissim: **E**lleborus periculosus est carnes sanas habētibus: **S**imiliter in stupore cōuenit fortis diēta sicut in paralysi: declinās ad calidum et siccū: rō quia talis diēta cōtrariat materie stuporis q̄ est frigida et humida: **S**i- militer cōpetit inunctio ex oleo coltino quia calefacit et con- sumit materias stuporis: **(Q**uod si inueterauerit: **D**ic ponit curam stuporis in speciali: **E**t dicit primo q̄ si passio inuete- rauerit cū pillulis fetidis eger est curādus: rō q̄ ex his euā- cnat materia flegmatica a corpore que facit stuporē: **S**ecū- do dicit q̄ complexio est rectificanda cum anacardina con- fectione: **(A**lmanzor:

Tremor autem ex eisdem curatur ex quibus sanatur stupor: **(S**illanus:

Hic ponit curā tremoris et diuidit i duas: **P**rimo ponit cu- ras in generali remittēdo nos ad curā stuporis: **S**ecundo ponit curā in speciali: secunda ibi: **(S**ed si ex) **A**lter potest diuidi in tres: **P**rimo ponit curas tremoris facti a materia frigida et remittit nos ad curas stuporis: **S**ecundo ponit cu- ras q̄n sit ex potu aque frigide et partes patebunt: **D**e pri- ma dicit q̄ tremor curat ex eisdē q̄ gbus curat stupor: rō q̄ habet similes causas: s̄z fortiores sint in stupore: **(N**o- tādū q̄ licet ex eisdē medicinis possunt curari tremor et stu- por: tñ aliqua sunt appropriata in stupore: et similiter in tre- more et paralysi: de numero quoq̄ aliqua sunt herba aliqua sūt olea: aliq̄ sūt cibaria aliq̄ sūt gūme: **H**erbe appropriatē sūt sic trifoliū cupatorū et sticados arabicū: id ē istis dz sic- ri bas in oibus receptis clisterioz et alioz: **O**lea sunt sicut oleuz cucumeris asininū: oleū de aneto: oleū de andacocha alio noīe de sulphure herba mirabilē habēs pprietatē i tre- more: **C**ibaria sunt cerebrum leporis assatus inter oia: secū- da tertij: c. de tremore: **S**ume sunt castoreū: licet valeat euz hoc in oibus passioibus neruo: **(S**ecūdo notandū q̄ i tremore clistere cōpetens est tale: **R**etāuree minozis vtri- usq̄ saluie rute p̄mule veris: ipericōis: mercurialis añ. **M**. i. cartami mūdari. z. i. seīs rute seminis xileos seminis basti- lici añ. z. s. agarici electi. z. v. vtriūsq̄ sticados añ. z. s. furfu- ris pugillū vñū mellē electi olei de lilio añ. quantū sufficit: sa- lis gēme pilulaz cochiarū añ. z. s. fiat clistere vsq̄ ad quar. v. et similiter valet in paralysi et stupore: **(N**otandum ter- tio q̄ signa tremoris facti a casu virtutis sunt: quia patiens deficit in quocūq̄ labore et motu et releuat ex omni re nu-

tribili: et q̄ nullo mō famē pati pōt qm̄ sincopizat et tūc tre- mor auget: **S**igna tremoris ppter vsuz vini sunt: q̄a potus aque cōfert et abstinere a vino et potus vini de granatis vel de agrestamulrū cōfert: **S**igna tremoris facti ppter do- minū humorū frigidi sup mēbrū sparsi sunt albedo et mol- lities corpis: pigrities et ebetudo sensuū: rō patet: **S**igna tre- moris facti ab alijs causis vt ex frigiditate extrinseca et: habentur ex relatu infirmi: **(A**lmanzor:

Sed si ex superflui vini potu euenerit eger ab ipso erit abstinendus: **S**imiliter si aqua queer- niue dissoluitur bibendo hanc incurrerit passio- nē ab ipsa abstinere: et balneū calidissimū ingre- diatur in qua tam diu moras faciat donec sudet: a quo cum egressus fuerit in sole assidue more- tur: **(S**illanus:

Hic ponit curam tremoris in speciali: et diuidit in duas: **P**rimo ponit curā quādo sit ex supfluo potu vini: secundo quādo ex potu aque: secunda ibi: **(S**imiliter si) **D**e prima dicit q̄ si tremor contingat ex superfluo vino sumpto eger debet se abstinere ab illo: ratio quia remota causa: remoue- tur et effectus: **(N**otandum q̄ vinū facit tremorem: quia ē maxie penetratiōis et pcutit neruos et ouertit i acetū i eis: **(S**il: si et) **H**ic ponit curā tremoris facti ex potu aquae: et diuidit i duas: **P**rimo pōit curā p abstinētiā aque: **S**ecundo p balneū: scda ibi: **(E**t balneū) **D**e p̄ma dicit q̄ si ḡs incur- reret tremorē ex potu aq̄ p cura dz abstinere ab ipsa: rō q̄a remota causa remouet effectus: **(E**t balneū) **H**ic ponit cu- rā p balneū et dicit p̄mo q̄ patiens tremorē dz igredi balneū calidissimū: dz i eo tñ trahere morā q̄ sudet: rō q̄ tunc aquositas p porositates neruo: expellit p sudorē: **S**ecūdo di- cit q̄ talis dz assidue morari in sole: rō q̄a psumit et exicat: hūiditas mēbroz q̄ erat cā tremoris: **(N**otandū q̄ troci- sci et sticados valēt ptra oēs tremorē a ppetate et ptra para- lysim et torturā: **R**eticados: z. i. isopi. z. ii. pconie. z. iij. siāt tro- cisci cū mucillagine dragaganti et melle ros. et sit vnusq̄sq̄ aurei vñi et de i auroza cū aq̄ decoctiōis sticados et mellis: **(N**otādū q̄ rasis nō ponit curā si tremor fiat a debilita- te virtutis regentis mēbra: **P**ro cura nutria carnib' assa- tis nutritilib' et aliq̄ elixatis vt carnib' pulloz hedi arie- tis annualis caponū p̄dicū fastianoz oīuz auiū viuētū i arbo- rib' et pratis et nō i agstz vitellis oīoz: de herbis posset cōe- dere feniculū boraginē et c. **C**onfortet cerebrū et cor cū ele- ctuarijs dietis i. c. de mlia: **D**e potibus potet ex aq̄ mellis et aliq̄n pōt bibere vinū optimū oderiferū i q̄ sit tñ de aqua quātū de vino vel plus dz aq̄: **(T**ertio notādū q̄ cura tre- moris facti a letargia sit letargiā remouēdo s̄z facti a frigi- ditate sine materia sit p calefacientia: s̄z facti ab accidētib' anime sit remouendo illa accidentia: **(D**e tortura oris: **(S**illanus:

Notādū circa rubricā q̄ tortura oris ē morb' offi- cialis figurā et formā naturālē faciei corrupēs: **A**li- ter tortura oris ē iclinatio oris et labioz ad pte dextrā vsq̄- nistrā cū ipotētia claudēdi altez oculo: et cū exufflatiōe ex- latere vno cū p̄cipit vt exufflet aerē vebemeter: **(S**ecūdo notādū q̄ cā torture oris ē duplex: vna ē palissis p̄tis faciei: alia ē spasmus ex repletiōe vel inanitiōe: vt plurimū tñ est spasmus de repletionē: **(A**lmanzor:

Cum hominis os p̄torquet et vnum de oculis suis claudere nō valet et si p̄ci- pitur ei vt sufflet flatus ab vna tantum parte exire videtur: ipsum tunc contorsione pa- ti dicimus: **(S**illanus:

De tortura oris

C Dic determinat de tortura oris et faciei et diuidit in duas: primo ponit signa: secundo ponit curam: secunda ibi: **(Cuius curam):** De prima dicit qd cum in aliquo apparer ista signa: **Primu** qd os hois cōtorquet: **Secundu** qd nō pōt claudere vñtū oculum: **Tertiū** si precipiat vt sufflet flatus videtur exire ex vna parte: tūc dicimus qd talis patitur torturā oris:

Notādū de ratione signorū: verificatur p̄mum qd ibi est paralisis vñius ptis faciei vel spasmus. **Sz** in paralisi ps in firma cadit supra sanam: i spasmō vero pars infirma trahit ad se sanā: verificat̄ secūdu: quia i altera parte faciei est spasmus vel paralisis i qbus est ablatio sensus et motus: ideo nō pōt claudere oculum illius ptis: verificat̄ tertiū quia pars infirma est debilis: ideo nō pōt claudere bene labia: **Secundo** notādū qd signū torture ppter paralysim pueniētis sunt debilis motus propter materiā fluidā relaxantē: turbatio sensus ppter materiā aquosā fluentem ad viscera sensuū: multiplicatio saluie et spūti ppter multitudinē materie aquosae: in paralisi sentitur in cute ex vtraq; parte leuitas: ratio ppter materiā aquosā que causat mollitiē: nō sentitur extensio: patet per idē: palpebra inferior oculi qd ē in parte gibbosa est dīuersa: ratio quia ppter relaxationem cadit i ferius pellis frontis ex parte gibbosa: s. per quā spūit et sufflat: et extensa absq; rugis: quia ibi est relaxatio qd remouet rugas: **Earet** motu vsuali: qd in paralisi auferit motus: apparet qd mediet̄ homo et aspiciat ad inferiora: causa qd p similia relaxat ad inferiora: **Sed** signa torture ppter spasmū sūt sensus turbati quodāmodo: qd i cerebro ē materia flegmatica grossa qd lz pturbet nō tū sicut fluida: **Extrē**io cutis qd destruitur ruge: **Sed** cōtra qd i spasmō fit corrugatio: dicit qd destruit̄ merito numeri qd alias fuerūt plures: vt destruit̄ qd eaz; fundamentum nō apparet s; latet oculis sub crispatura lacerti faciei dū: rō ppter spasmū qd est causa cōtractionis: **Mino**ra salina: rō qd in spasmō facto a materia est maxilla ingrossata: sed in spasmō facto ex inanitione patet declinatio cutis ad prem colli: rō qd ibi sunt p̄cipia multorū nervorū faciei: si in spasmō mouent̄ nervi et cōtrahunt̄ versus p̄cipia:

C Cuius curam incipiemus cū solutiōe ventris ex pillulis fetidis: **Nutrimētū** vero eius atq; ipsius potum ordinabimus vt in ca. de paralisi dixerimus:

C Sic pōit curā et diuidit i duas: **Primo** pōit curā torture pueniētis ex repletiōe: secundo ponit curā pueniētis ex inanitione et excusat̄ se: secunda ibi: **(De tortura vero):** **Prima** in duas: **Primo** ponit curā p euacuationē et remedia p localia: **Secūdo** ostēdit qd faciēdu qū predicta facta nō pferūt secūda ibi: **(Qd si passio):** **Prima** i tres: **Primo** ponit curā per euacuationē: **Secūdo** p dietam: **Tertiū** p localia: secunda ibi: **(Nutrimētū vero):** **Tertia** ibi: **(Egritudine pteca):** **De prima** dicit qd in cura torture debemus incipere faciendo euacuationē cū pillulis fetidis: **Notādū** qd prius incipiēdu est ab euacuationē: quia raro medicamina localia debent appropinquari nisi p̄missa euacuationē vt dictū fuit supra: s; ratio dicti est quia predictae pillule euacuāt materiā flegmaticā facientem spasmū vel paralysim que sunt cause torture ideo rē: **Secūdo** notādū qd anteq; de medicina laxatiua vel euacutiua debet pcedere sirupus digestiuis appropriatus i tortura et est: **R.** radicū accorū: lb. s; zinzib. al. num. i. an. 3. i. mell. elci quart. ii. q. fiat sirupus clarificatus vsq; ad lb. i. et de cū aqua decoctiōis saluie: **Ad idē** valet sirupus cōpetens in paralisi et in spasmō: **Tertiū** notādū qd medicina laxatiua debet esse talis: **R.** pillulaz cochlearū: 3. y. pulpe: colloqntide bdely puluerizati an. 3. i. si patiēs est fortis misce malaxando cum idromelle facto cum aqua

accorū: fiat pilule ad quātitatē cicerū: **Ad idē** valet medicie solutiue i cura paralisis et spasmī: **(Nutrimētū vero):** **Hic** ponit curā p dietā dicēs qd nutrimentū: i. cibus et potus debet esse sicut dictū ē in cura paralisis: verbi gratia comedat carnes ouium bonarū: i. degetiū i arboribus et pratis et non in aquis gallinas gallos annuales: pullos gallinarū: affatos: carnes hedorum et castratorum affatas: comedat cibaria ordeī auene spelte et farris et condiantur cū puluere qui sic fit: **R.** nucis musca: 3. i. piperis longi castorei galange an. 3. i. zedoarie: 3. i. s; terrant et cribellētur: de potibus summat aquā mell. rō patet:

C Egro ptecrea quotidie i mane anteq; comedat sinapi cū sirupo aquoso gargarizare faciem et mittemus eū in domū obscurā et precipiemus vt vnam nucē muscatam in parte oris que torta est teneat: naribus quoq; tūc insufflabimus conditi vt sternutatio prouocetur: **Spondiles** quoq; colli eius et faciē eius et frontē ex oleo castino inungere conuenit: est quotidie de anacardino vñius aurei pondus sumendū: et si passio hoc modo soluta nō fuerit ad ventris solutionē et egri preservationē redeundum est: **De tortura** vero que non repente: sed paulatim accidit non loquimur ipsa nanq; non contingit nisi in frenesi perniciosa morte iam imminente et est ex siccitate:

C Sillanus: **Hic** ponit curā p localia: et diuidit i sex: **Primo** ponit curā p gargarisimā: **Secūdo** p māsiones ostēdo i qd domo debet stare: **Tertiū** p vñū qd d; tenere in ore: **Quarto** p sternutatio: **Quinto** p iunctionē: **Sexto** p pfectionē: ptes patebūt: **De p̄ma** dicit qd debem⁹ facere gargarizare egrū anteq; comestione cū sinapi et sirupo acetoso: **Notādū** qd anteq; competat istud gargarisimā due cōditiōes requiruntur: **Prima** qd corp⁹ sit euacuātū: euacuatiōe vñ qd corpe existente pleno fieret attractio maior materie peccātis ad faciē: **Secūda** cōditio ē qd materia sit fluxa et hoc post tres vsq; tuor dies: qd anteq; materia eēt fluxa fieret maior attractio materie et flux⁹ materie maior: et rō qd valet tūc: qd tale gargarisimā subtiliat materiā torture cum hoc eā euacuat: **Secūdo** notādū qd gargarisimā rā: pōt sic formari: **R.** seia sinapis qrtā: i. s; aceti al. qrtā: s; mell. elci qrtā: i. fiat decoctio clarificata vsq; ad lb. i. **Ad idē** vsq; hoc: **R.** radicū accorū qrtā: i. aceti: s; i. fiat decoctio pax clarificata vsq; ad lb. i. **Ad idē** valet gargarisimā factū ex oximelle sqliitico et aq; decoctionis nucis musca: sticados et p̄iretri. **(Et mittemus eū):**

Hic pōit curā p māsione ostēdo i qd domo d; stare: et dicit qd d; eē dom⁹ obscura: qd virt⁹ visua ē obilitata: qd nō h; nisi vñū oculū: s; p domū luminosā apli obilitaret et p obscurā inuaret qd aggregat̄ spūs: rō qd i domo luminosa aspiciat ad diuersas ptes: et i obscuro aspiciat in speculo de calibe vt p aspectū ad p̄e p̄trariā rectificet ei⁹ faciē et nō solū valet speculū de calibe: v; et qdlibet aliud: **(Et precipimus):** **Hic** ponit curā p vñū qd d; tenere in ore: et dicit qd multū valet tenere in parte oris que est torta vñā nucem muscā: **Notandum** qd ratio dicti est quia subtiliat sua caliditate materiam qd confortat nervos et ratione stipticitatis confortat membrum: **Notandum** qd ad idem valent tales trocisci: **R.** radicū accorū quartā: i. s; zinzib. al. 3. i. nucis muscā: 3. y. puluerizāda puluerizentur et quasanda cōquassentur et infundantur in aqua saluie per duos dies et condiantur cum

De spismo

melle elcō quod sufficit pro formatiōe troscisci ponderis: 3. i. 5. et teneatur in ore: et si vnus eorum transglutiat non est visumino est melius. (Maribus quoq;). **Hic** ponit curā p sternutationem dicens q; conueniens est vt naribus insus fletur conditi vt prouocetur sternutatio: Conditi est herba similis spatule feride. **Notandum** primo q; ratio partis est quia per sternutationem expellitur materia coniuncta torture: ideo rē. **Secundo** nota q; loco huius valent sternutatoria dicta scilicet elleborus albus pteritrum enforbiū castoreum et similia. **Ad idem**. R. succi auricule muris facta residentia: 3. i. oppoponacis castorei puluerizati añ. 3. 5. misce et administretur curā rascali. (Spondiles). **Hic** ponit curam per inunctionem dicens q; est conueniens vngere spōdiles faciem et collum cum oleo costino. **Notandum** q; debemus vngere spondiles colli: q; origo nervorum ad faciem venientium est in parte superiori nuche in qua est nocumentum principaliter in tortura: sed valet hec vinctio q; confortat nervos et consumit materiam. **Secundo** notandum q; loco huius valet tale vnguentum. R. radicis accori quartā. 3. 5. zinzib. al. nucis mus. añ. 3. 4. y. olei costini. 3. 4. y. vini al. 3. 4. y. puluerizanda puluerizentur et conuassanda conuassentur et buliant super cineres calidos vsq; ad consumptionem vini: coletur et colature addatur cere quantum sufficit et fiat vnguentū et est speciale in tortura. **Ad idem** valet hoc. R. oppoponacis quartā. i. radicū accori. 3. 4. y. zinzib. al. nucis mus. añ. 3. 4. y. terbenitine. 3. 4. y. puluerizent puluerizanda liquefiant liquefiēda misce omnia simul fiat massa. postea extendatur supra alucam vel supra pannū de būbice et applicetur partibus superioribus colli. s. spōdilibus. **Notandum** tertio q; in tortura causata a paralisi possunt applicari olea resolutiua dicta vnguenta resolutiua abluuiones resolutiue et similia: dato q; non precedant mollificatiua: ratio quia materia est satis fluida subtilis et non timeatur q; resoluatur subtiliter et remoneat grossum. Sed in tortura facta a spismo de repletionē anteq; applicentur resolutiua dicta mollificatiua conueniunt: ratio quia materia in spismo est grossa: ideo rē. Et in hoc cōmuniter est magnus error medicorum. **Quarto** notandum q; vnguentū mollificatiuum competens in tortura causata a spismo est. R. mucilaginis feminis lini fenugreci añ. 3. 4. y. butiri sine sale. 3. 4. y. pinguedinis anatis. 3. 4. y. olei amigdalorum dulcius. 3. 4. y. olei de lilio. quarta. 5. cere modicus: liquefiant liquefiēda: misce omnia et fiat vnguentū et est valde bonū. **Et est quotidia**. **Hic** ponit curam per confectionē dicens q; eadē die est fumendum pondus aurei vini de cōfectiōe anacardina: et debet dari curā decoctione accori: ratio remediū ē q; tale electuarium prouocat sudorem et febrem: et ideo consumit materiam torture et est vltima virtutis et non competit nisi quādo non valent remedia. **Notandum** q; ad idem valet hoc. R. nucis mus. zinzib. al. añ. 3. 4. y. s. serue accori quartā. 3. 4. y. zuccari al. quātū sufficit et fiat electuarium facta prius vniuersali euacuatione: detur. 3. 4. y. quolibet mane. **Ad idem** valet iera hermetis. **Et si passio**. **Hic** ostēdit qd sit faciedū qñ predicta remedia non cōferunt q; non remouēt torturā dicens q; redeundū est ad euacuationē et preseruatiōnem egri. Ratio q; signū est q; remāsit de materia antecedente: ideo preseruandus est ne cadat in peius. **Ultimo** notandum q; vltimū remediū est cauteriū vnū i occipitio: aliud in venis post aures vel i radice mādibule i parte torta. **De tortura vero**. **Hic** ponit curam torture facte a spismo de inanitione excusans se et dicit q; non vult dicere hic de tortura que aduenit paulatiue et non subito: et cām adiungit q; talis non fit nisi in frenesi mortali: rō quia mors iā est proxima cum talis tortura fiat a siccitate humidi radicalis et resolutione caloris naturalis et spirituum: sed morturi so-

lis signis pronosticis sunt dimittendi. **Notandum** q; signū distinctiū quādo tortura fit a spismo de repletionē vel de inanitionē ē: quia a spismo de repletionē fit subito: et a spismo de inanitionē fit paulatiue: et precesserunt signa aliqua vt febres vigilie inanitionē: et cū hoc facies est corrugata. **Ad bi-** tatur q; pars faciei in tortura sit permutata a figura: an pars egra que habet spasmum vel paralysiam pars sana: et p cōsequēs cui parti debet approximari remedia: an parti q; apparet male figurata an parti que non apparet male figurata. **Dicendum** primo q; si tortura fiat a paralysi pars sana apparet male figurata: ratio q; pars egra paralytica cadit supra partem sanam: ideo facit in parte sana malam figuram et in tali remedia debent approximari super parte que apparet bene figurata. **Secundo** dicendum q; si tortura fiat a spismo pars egra apparet male figurata: Ratio q; illa contrahitur et contrahit ad se partem sanam ideo facit in parte egra malam figuram: et in tali remedia debent approximari super partem que est male figurata rē.

De spismo

Syllanus

Notandum primo circa rubricā quid sit spasmus secundū auic. secunda terti. c. p. p. p. spasmus est egritudo nervosa qua mouētur lacerti ad sua principia: et inobedientes sunt in dilatazione. **Secundo** notandum q; spasmus est duplex: Quidam pportionatus ad materiam: et talis est duplex: s. de repletionē et inanitionē: et qdam est non proportionatus ad materiam: Appellatur enim spasmus proportionatus ad materiam quādo fit ppter presentiam materie: vel ppter absentiam materie naturalis: s. humidi radicalis: Sed appellatur spasmus nō pportionatus ad materiam qñ fit ppter spēm nocumēti cerebro cōcitatā: vnde fit cōtractio dato q; nō fit ppter nervorum repletionē vel eorum inanitionē. **Notandum** tertio q; causa spismi de repletionē ē triplex: s. primitiua antecedēs et coniuncta. Primitiua sunt res non naturales cōcantes vel multiplicantes humilitatē i cerebro humano: s. flegma vel melācolia vel sanguis nē l3 vt plurimū flegma: vt cibi flegmatici potus supfluus crapula somn⁹ supfluus ges: et sic de alijs rebus nō naturalibus: Coadiuvantes sunt pplexio frigida etas et regio frigida: Antecedens est humor imbibitus in nervis anteq; faciat contractionem et vt plurimum est flegma l3 etiā posset esse melācolia vel sanguis vel colera l3 raro: Cā coniuncta sunt illimit hūores ibibiti i porositatibus nervorum q; actu faciunt spasmū. **Quarto** notādū q; cā spismi de inanitionē similiter ē triplex: s. primitiua antecedēs et coniuncta. Primitiua sunt res nō naturales extrinsece inanietes et consumētes humiditatem nostri corporis sicut cibi angustia ira et tristitia: Cā antecedēs est mala cōplexio sicca consumēs hūiditatem vel calida et sicca vt febres ardētes sicut causon⁹ vel melancolia vt cōplexio frigida fundata i nervis: Causa coniuncta ē ipsa mala cōplexio sicca actu inducens contractionem in nervis vt patet in corrigia posita iuxta ignem vel solē. **Quinto** notādū q; causa spismi non pportionati ad materiam ē dolor causa: tus in nervo vel ppter pūcturā cū stilo vel acu vel similib⁹: vel ppter pūcturā scorpionis vel similibus: vel ppter frigiditatem gelatē nervū vel lacertū ex qbus ptabit⁹ nervus versus cerebrū. **Sexto** notādū q; differētia est iter spasmū epilepsiā et singultu paralysiam thethanū et euzes: Et differunt spasmus et epilepsiā q; epilepsiā ē cōtractio oīus nervorum i spismo vero vnus mēbris: et qā nō ptingit ex nocumēto cerebri: sed ex nucha et fm q; fit i alia et alia pte ita fit cōtractio i alio et alio membro: Scōdo differūt q; l3 i epilepsiā fit cōtractio sicut i spismo: postea tñ fit dilataatio: materia cōsumpta: sed in spismo non fit dilataatio nisi fiat euacuatio: Tercio differunt quia epilepsiā est egritudo paroxysmalis: spasmus vero non: Differunt spasmus et singultus

De spasmis

q̄ in singultu qui est passio stomachi quando prius fiat cōtractio stomachi: post remouetur per expulsionem materiae siue sit flegma siue ventositatis v̄l vapor eleuatus ad os stomachi: sed in spasmis non nisi veniat ad curam. Secundo differunt quia singultus nō est passio neruorum sed la: certorū ipsius stomachi sed spasmus est passio neruorū. Differunt spasmus et paralisis quia in paralisi ē mēbris elongatio in spasmis s̄m longū abbreviatio: ratio quia materia spasmi ē grossa dilatans neruos et p̄ cōsequens abbrevians s̄z longus sed in paralisi est materia fluida aquosa subtilis relaxans. Differunt spasmus et thetbanus quia thetbanus est egritudo officialis phibēs virtutē motuā a contractione neruorū de quorū aptitudine est vt contrahant p̄pter nocumentum in neruis et lacertis: et spasmus est egritudo qua mouent lacerti ad sua principia et inobediētes sunt in dilatatione. Secundo differunt q̄ thetbanus est p̄prie quādo lacerti interiores et exteriores equaliter cēdunt et sic mēbrū est tensus: sed spasmus dicit̄ fieri q̄n nerui vel lacerti cōtrahunt solus ad vnā ptem tātū et sic mēbrū stat p̄tractū. Conueniunt tamen quia fiunt ex eisdem causis. Differunt spasmus thetbanus et cūzes fit a v̄tositate grossa dilatāte neruos et lacertos: sed thetbanus et spasmus fiūt a materia humoralis: et cūzes nō est nisi spasmus particularis: s̄ in oculo vel palpebra et talis appellat̄ grāphus: tñ solet cūzes seu alcuzes sumi p̄ ut est idē qd spasmus vel thetbanus. Septimo notādū q̄ in spasmis possumus cōsiderare v̄l motū malū p̄tractiū et sic est accidens vel malam figuram que cōsequitur ex tali motu vel oppilatiōe et sic est egritudo. Et ideo aliqui auctores dicūt q̄ est accidēs: alig q̄ est egritudo: nō est cura de hoc. **C** Dubitat̄ i qua etate magis accidit spasmus. Dicendum primo q̄ in puericia: prima causa est multitudo humiditatis exstentis in pueris vnde pōt libere fluere ad neruos. Secunda causa est raritas neruorū et mollicies vnde facilius recipiunt materiam. Tertia causa est malicia regiminis vnde generat̄ humiditas flegmatica et imbibit̄ in neruis. **C** Dubitat̄ vtrū sicut in spasmis auferatur motus ita auferat̄ sensus. Dicendum q̄ non quia maior quātitas spirituum requiritur ad sensum q̄ ad motū: ideo rē. **C** Almanfor.

C Aliquod mēbrū alicuius p̄trahitur et ad suā redit originē aut plura ex mēbris sic disponunt ipsa spasmata eē p̄nuociabimus. spasmus autem subito aut paulatim inuadit. **C** Sillanus.

C Dic determinat de spasmis et diuiditur i tres: primo ponit signa. Secundo notificat spēs spasmi. Tercio ponit curā. Secunda ibi. (Spasmus aut). Tercia ibi. (Sed spasmis). De prima dicit q̄ q̄n aliquod mēbrū p̄trahit et redit versus suum principiu: s̄ versus cerebrum: vel si plura mēbra sic disponant̄ dicēdū ē q̄ sit spasmus. **C** Notādū causa quare fit cōtractio in spasmis est propter materiam grossam contētā in neruo que dilatāt neruū et abbreviat s̄m longum. **C** Secundo notādū q̄ signa spasmi de repletiōe sunt: quia talis aduenit subito et apparēt signa repletionis. Sed signa spasmi de inanitiōe sunt: quia fit paulatim et ex successiōe egritudinū euacuantium: et successiōe euacuationis facit p̄ medicinā vel p̄ se sic de alyis causis. **C** Tercio notādū q̄ signa rū spasmi quedā sunt p̄nostica et quedā demonstratiua: p̄nostica sūt vt tremor et stupor mēbris. diminutio motus p̄ longum tēpus. Demonstratiua sunt vt actualis cōtractio neruorū versus suā originē cū ineptitudine dilatationis. Quedā sunt signa salutis vt receptio motus mēbris et dilatatio eius. (Spasmus autem): Dic ponit spēs spasmi dicēs q̄ spasmus qdā fit subito quidā paulatim. **C** Notādū q̄ spasmus diuiditur dupliciter: primo penes figurā et sic est triplex: p̄-

mus in quo nerui cōtrahunt̄ versus partē domesticā vel anteriorē: et est quando nocumētū est in partibus anteriorib⁹ et vocatur antistonus. Secundus est in quo cōtrahunt̄ nerui versus partē posteriorem vel siluestrem et est quando nocumētū est i neruis partis posterioris et vocatur prostonus. Tercius est in quo cōtrahunt̄ ex vtraq; pte et tunc mēbrū stat erectū: et est deterior et difficilioris cure et vocat̄ thetbanus: p̄ tanto auctores faciunt capla distincta. Secundo mō diuidit̄ spasmus s̄m cām: et sic sunt tres spēs spasmi. Una est ex repletiōe: s̄ ex humore imbibito i porositatibus neruorum v̄t plurimū flegmatico et aliquādo est dispersus et aliquādo aggregat̄ in vna parte et fit apostema. Secunda species est ex inanitione et fit ex transumptione humiditatum substantialium membrorum paulatim. Tertia species est a rebus inducentibus nocumentum in membris subito et dicitur non proportionatus ad materiam et tunc in generali sunt quattuor: prima est fortis frigiditas introducta in neruis et reducitur ad spasmum de inanitione: Ratio quia illa frigiditas condensat humiditatem neruorum et sic ea minoratur: et similiter etiam in illa condensatione aliquid de humiditate exprimitur et fluit ad extra et sic minoratur. Aliqui tamen reducunt ad spasmum de repletionē. Secunda causa illius spasmi sunt vermes mordicantes os stomachi inducendo nocumentum vnde virtus sentiens contrahitur et ille reducitur ad spasmum de inanitione quia ratione contractionis aliquid effluit. Tertia causa est morsus animalis venenosi et reducitur ad spasmum de repletiōe quia humiditas mala causata ab illo animali imbibit̄ in neruis. Quarta v̄o causa est dolor: quia virtus sentiens nocumentum contrahit neruos et talis reducitur de per se ad spasmum de inanitione: quia cum nerui contrahuntur tunc propter dolorem aliquid effluit de humiditate neruorum sed per accidens reducitur ad spasmum de repletiōe: ratio quia ad locū doloris hūiores ibibunt̄ in neruis. **C** Almanfor.

C Spasmo autē subito euenienti cadē p̄paranda est cura quā i paralisi cōferre diximus. In eo tamen fricatiōe manū et inunctione ex oleo castino plus v̄timur. **C** Sillanus.

C Dic ponit curam spasmi. primo de repletionē. Secundo de inanitione. Secunda ibi. (Spasmus vero). De prima dicit q̄ in spasmis de repletionē: primo conuenit cura talis quātis conuenit in paralisi. Secundo dicit q̄ in cura spasmi dicti debemus vti plus fricatione manū et inunctione ex oleo castino. **C** Notandum q̄ ratio primi dicti est: quia eadem est quasi materia v̄t v̄tq; scilicet flegma imbibitum i porositatibus. Ratio secundi dicti est: quia materia spasmi est grossior ideo tarde resoluitur ideo idiget̄ medicinis fortibus. **C** Secundo notandum q̄ spasmus de repletionē et paralisis conueniunt in cura: quantum ad ea que appropinquāntur ad intra: quia eadem sunt medicine digestine et solutiuē. Sed differunt quantum ad ea que applicantur ad extra: quia in paralisi solum conueniunt resolutiuā: quia materia est fluida subtilis: et non timetur q̄ remaneat grossus et remoueat subtilē. Sed in spasmis de repletionē quia materia est grossa et viscosa: primo vtendum est mollificatiuis: deinde resolutiuis: quia si e contra fieret resoluere subtile et remaneret grossum et putresceret. **C** Tercio notandum q̄ vnguentum mollificatiuum competens in cura spasmi ē: s̄: mucilaginis: fenugreci: feminis lini: anisi: ybutiri: sine sale: arungie anatis: anisi: cere modicum: liquefiant liquefienda: Et misce et fiat vnguentum resolutiuum dictum in capitulo de paralisi ita q̄ vtatur per duos dies vnguento mollificatiuo deinde vnguento resolutiuo per duos dies: et sic vadat continuando donec materia sit resolutiuā. Ad

De spasmo

idem valet cerotum isopi. **¶** Ad idem cerotum diateseren. **¶** Notandum quarto qd vnguentum resolutiuum competens est vnum mesue quod incipit Cerotū aliud fortissimū eiusdem virtutis ad dissoluendum articulozum duricies. **¶** Ad idem vnguentum aragon descriptione nicolai. **¶** Ad idem vnguentum marciaton descriptione nicolai. **¶** Ad idem vnguentum de bdellio mesue. **¶** Ad idem vnguentum filagry mesue. **¶** Quinto notandū qd emplastrū mollificatiuū cōpetens in cura spasmi est. **¶** Emplastrū ceroneū descriptione nicolai qd sufficit ad quantitatem membrū mollificat enī multū duriciem splenis. malaxetur cum oleo sissamino sed apparet mibi qd hoc emplastrū sit resolutiuū vt vult nicolaus. **¶** Ad idem ad mollificandum valet emplastrū de meliloro. **¶** Ad idem valet diaquilon. **¶** Ad idem valet ablutio bec. **¶** Semen fenugreci seminis lini seminis aneti añ. q̄r. t̄. i. s. amittatur malue bisinalue barbe iricine añ. M. i. con quassentur fortiter bulliant in l̄b. iiii. aque donec redeāt ad l̄b. i. colēt et de colatura fiat ablutio membrū et postea fiat ablutio resolutiua dicta in c. de paralisi vel vno die mollificatiua alio die resolutiua. **¶** Sexto notandum qd eodē modo potest fieri de balneo quia cōuenit primo mollificatiuū factum de herbis p̄dictis sed in pluri q̄ritate deinde resolutiuum dictum in c. de paralisi. **¶** Ad idem valet hoc qd est secretum resolutiuum. **¶** Semen aneti con quassati l̄b. iiii. caniculum vulpis euisceratum vnum bulliat in sufficiēti q̄ritate aque vsq̄ ad ossium separationem fiat balneus in illa aqua vel abluatur mēbrum. **¶** Septimo notandū qd pinguedines maxime appropriatē i cura spasmi sūt axungia vulpis leonis. **¶** Octauo notandū qd in cura spasmi de repletione valet pellis vulpis portata. **¶** Almanfor.

¶ Spasmi vero qui non repente sed suauiter accidit post febrem aut post multam ventris solutionē aut multū vomitū aut sanguinis fluxū malus est et vix curabilis. **¶** Sillanus.

¶ Sic ponit curas spasmi de inanitione et diuidit in duas. Primo ostendit quō se habet ad curandū spasmi de inanitione. Secundo prosequitur ponendo curas. secunda ibi. (Quicquid tamen). De prima dicit qd spasmi: qui non fit subito sed paulatim succedens ad febrem vel ad euacuationes per secessum vel per vomitum vel per fluxum sanguinis talis est malus et vix curabilis. **¶** Notandū qd spasmi de inanitione potest considerari dupliciter. Uno modo in suo principio et sic ē curabilis cū remedijs applicatis. **¶** Rō quia virtus in nervis adhuc non est debilis sicut et ethica in principio est facilis curationis vt auic. prima quarti. Secūdo potest considerari spasmi de inanitione quātū ad processum: et sic non est curabilis: ratio qd consumpta est humiditas naturalis et facta est etiam resolutio caloris naturalis et spiritus: unde virtus est nimis debilitata. Ad propositum hic intelligitur secundo modo. **¶** Secundo est notandum qd spasmi sequens ad febrem est duplex. Quidam est de inanitione vt quādo febris cōsumpsit humiditates substantiales membrorum. Quidam est spasmi de repletionē vt quando febris est solū potens ad dissoluendū humiditates et nō ad resoluendū sicut sol agēs in glaciē dissoluit ipas. Ad propositū hic intelligit p̄mo modo. **¶** Almanfor.

¶ Quicquid tamen accidit ei mederi incipiemus. **¶** Egro namq̄ ordeī aquam et iura vinctuosa et mollia ministrabimus: et in aquam dulcem repidas ipsas mittemus: et inungemus ex oleo viol. repido et oleo de seminibus cucurbitae: et p̄cipue nervorum radices in quibus spasmi existit. In ti-

na quoq̄ diu morietur et ex oleo viol. inungant. **¶** De vino bibat patiens parus: quod tamen multum habeat aque admixtionem et cibus nutriatur humidis.

¶ Sillanus. **¶** Sic ponit curam spasmi de inanitione quādo est curabilis: et diuiditur in quinque partes. Primo ponit curam p̄ potū aque ordeī et per iura vinctuosa. Secundo per balneum. Tertio per vncionem. Quarto p̄ balneū et vncionē iterato. Quinto p̄ dietā partes parebūt. **¶** De prima dicit qd in cura debemus incipere dare aquam ordeī et iura vinctuosa et liques. **¶** Notandū qd ad nutrimentū cōpetēs spasmō de inanitione quicquid cōditiones regunt. Prima qd sit facilis digestionis: qd virtus est multū debilis. Secūda qd sit facilis penetrationis: qd vix sunt multū stricte ppter defectum humorum et spirituum: quia ibi est oppilatio attenuatoria. Tertia qd sit multi nutrimenti: quia facta est deperditio humiditatis substantialis. Quarta qd tale nutrimentum sit alteratiuū: quia in mēbris est maxima siccitas et vt plurimū caliditas: et ideo d̄ esse vt plurimū infrigidatiuū et hūectatiuū. Quinta qd sit p̄solidatiuū vt fiat melior adherētia i partibus mēbris et si non habeat has totaliter saltem habeat aliquas vt plures. **¶** Secūdo notandū qd ex isto patet quare aqua ordeī cōpetat ratio qd est subtilis penetrationis et facilis digestionis. similiter ē alteratiua qd ē frigida et humida: et si coquantur i ea cancri fluuiales vel testudines nemozales vt docēt auic. bene abluti erit boni nutrimenti et sic erit nutrimentū mirabile et perfectum quia hic sunt quinque cōditiones dicte. Sed quare competūt iura vinctuosa: qd sunt facilis digestionis cito penetratiua et boni nutrimenti et multi vt aq̄ carniū et similia. **¶** Tertio notandū qd quāuis sint multi liquores humidi qd cōueniūt i spasmō de inanitione tū iter cetera sūt quatuor q̄ spāliter p̄petūt: p̄ma oua sorbilia: qd sunt facilis digestionis et facilis penetrationis subtilis substantie et multi nutrimenti: ideo quasi totū quertit i nutrimentū. Scd̄s quētiēs ē vinū multū limpharū: qd facilis digestionis facilis penetrationis multi nutrimenti et alteratiuū: ideo valet i sincopi: qd cito regenerat spūs et reuenat virtus. Tertiū quētiēs ē aq̄ carniū qd sic fit. **¶** De gallinā minutis incisam: pōe i vase vitreo et duo coclearia aque rosae et vini: claudat illd̄ vas ne possit exire fumus nec aliquid vapor: et ponat in cacabo in quo bullit aq̄ et opelli d̄ gallinā vt tota vinctuositas remoueat. Aliter pōt fieri i debilitate valde magna: Daceat capo et asseet ad p̄tē: et cū carnibus porcinis lardeet et p̄tūdāt multū cū torculari apotheca et exp̄mat: illud qd exhibet aq̄ carniū dicit et si misceat euz aq̄ carniū et deet cū illa aq̄ ē magis p̄fortatiua: Similiter et meli⁹. **¶** Ponat capo i vino p̄ die et p̄terat vt dicit et ponat i alēbico et distillet et illa aq̄ ē multū p̄fortatiua: et qn̄ paties ē debilis addat vn⁹ vitellus oui et ē res mirabilis. Aliter cū filo suspēdant mēbra pulli nō multū piguis i vase vitreo lato et claudat optime orificiū vasis vt aq̄ bulliēs nō possit itrare et tūc dimittat p̄ tres horas vel circa: deinde apiat et succus q̄ egressus ē colet ppter vinctuositatem: et tale d̄ distillatū et si ponat florē aurei: x. v. p̄fres erit meli⁹ ad huc qd ē magis cordialis aq̄ illa. Quartū quētiēs ē lac et iter alia ē lac muliebres: deinde asininū: deinde caprinū: cā qd ē facilis digestionis facilis penetrationis et subtilis nutrimenti p̄solidatiuū rōe caseitatis: et si ē possibile sumat ex vberē et vas i q̄ pōit lac pōat i aq̄ calā ne corūpat p̄ aerē: et si ēēt fluxus vētris lapides igniti v. calibz extinguant i ipō. **¶** Quarto notandū qd ad idē valet restauratiuū de carnib⁹ cū spēs qd cōiter fit p̄ medicos. **¶** Carniū pulli v. lēdi elixat⁹ vsq̄ ad q̄ritatē sufficiētē: pistet optie cū brodio et zucarō gb⁹ ad dāt species infra scripte. **¶** Cardamōi gariofiloz cubebarum galange zinzib. nucis musci dragaganti gummi arabici

De epilepsia

añ. 3. i. maris croci añ. 3. ii. 7 addantur cum istis speciebus: videlicet. **R**. amidi liquiricie vuarum passarum pinearum amigdarum dulcium 7 mundatarum sebesten fisticorumz feminis cucurbitarum melonum cucumerum papauer al. feminis lactuce portulace añ. 3. ii. pēdiaz. 3. iii. aque buglosse que sufficit ad infundendū zuccar. addat mellisse buglosse spody sumach corticū citri dactiloz añ musci parū: conficiatur optime 7 ponant in scatula 7 deaurent. **C** Aliud re/ stauratiuū nicolai. **R**. liquiricie ros zuccari añ. 3. ii. dragāri gūmi arabici añ. 3. ii. sandaloz alborz 7 ru. añ. 3. i. 5. feminis papauer al. 3. iii. succi liquiricie amidi feminis lactuce scariole spody añ. 3. i. gariofil. 3. 5. feminis cinami zizib. stora/ cis añ. 3. 5. croci. 3. ii. penidy. 3. iii. feminis citrulloz cucume/ ris melonis cucurbitae añ. 3. 5. feminis citoniorū. 3. vi. peni/ diaz amigdalaz sebestē añ. 3. ii. pficiantur cū sirupo quātū sufficit zuccari. lb. xij. **E**t i aqua. **V**ic ponit curā p balneū 7 dicit q puenles ē vt balneū i aqua tepida dulci. **C** No/ tādū q rō dicti est q tale balneū hūectat p viā irroziōis vnde pbihef resolutio humidi radical. **S**ecundo quia di/ latat poros: vnde nutrimentū pōt melius venire ad mēbra. **C** Secundo notādū q mora i balneo dz esse quousqz ve/ ne incipiunt tumesceri 7 nō vltra: qz tunc fieret resolutio 7 ideo medicus tūc debet esse presens. **C** Secūdo notādū q loco balnei dulcis aque tepide cōpetū: alia balnea. **P**ri/ mū est aque dulcis balneū in quo buliant res frigide 7 hu/ mide vt flores nenufaris violaz 7 saliciū: si est nobilis po/ nant res in sacculo ad decoquendū ne deturpef. **S**ecūdū balneuz appropriatū ē balneū lactis 7 est mirabile: qā sicut valet ab intra valet ab extra. **T**ertū balneus ē olei cōis 7 pualet duobus balneis pcedētibz: cauendū est tñ a calidi/ tate ipsius. **E**t inungemus. **V**ic ponit curā p vnctionē di/ cens q debemus vngere radices neruoz ex oleo violato tepido vel ex oleo de feminibus cucurbitae 7 illud intellexit sibi similia: vt oleū de feminibus 7 oleū de salicibus: rō qā tal iunctio pbihef epicationē. **C** Notādū q ad idē valet hoc vnguentū. **R**. x. ungule galline x. ungule anatis medulle vituli añ. 3. 5. mucilaginis psily mucilaginis dragagati gum/ mi arabici añ. 3. iii. olei violaz olei nenufaruz olei de salici/ bus añ. quartā. 5. cere qtrū sufficit. liquefiāt liquefiēda. mi/ sce oia: fiat vngētū quo vngat tota spia doz si possint vn/ gi alia mēbra. **I**n tina. **P**onit iterato curā p balneū 7 vn/ guēta vt dictū fuit supra. **D**e vino. **V**ic ponit curā p dietā dicēs q paz debet bibere de vino qd tamē sit mixtū mul/ ta aqua: rō patuit supra. **S**ecūdo dicit q dz nutriri ex cibis humectatibus: rō patet. **C** Notādū q aqua debet miseri/ vino anteqz paties bibat per longū tēpus vt fiat bona omix/ tio: illa aqua debet esse bulita: deide ifrigidata: qā erit me/ lior. **C** Secūdo notādū q vinū pōt fieri debile duobus mo/ dis: vno modo p admixtionē aque: **S**ecūdo infundēdo pa/ nē calidū in vino: 7 pro tanto p expientia repit aliqz q non veller bibere vinū in quo infundit panis assatus. **C** Terti/ o notādū q ras nō ponit curā si sit spasmus pportionatus factus ex punctura nervi. **C** Curat sic: ponat desup quasi feruens oleū de euforbio: fiat emplastruz de euforbio op/ ponaco piretro 7 castoreo 7 aperiat locus 7 cauterizet eua/ cuatiōe vniuersali pcedēte. **S**i vero spasmus ē pportiona/ tus ad materiā fiat ex scorpiionibus aut aialibus venenosis: def tiriaca aut mitridatus aut alia medicina q valeat ptra/ venenuz: vt saluia aristologia rotūda zizania bacca lauri 7 similia. **S**i spasmus nō pportionatus sit ex vulnere 7 dolo/ re curari pōt ponēdo sup locū ea q mitigāt dolorē vt oleum d camomilla calidū oleū aneti 7 oleū de femine lini. **C** Ad idē valet emplm de femine lini farina fenugreci floruz ca/ momille femine aneti 7 radice maluaulsci 7 debet condiri cum oleis predictis 7 farina orde: 7 debet poni actu calidū

super locum 7c. **De epilepsia. C** Gillanne. **I**n Otādū primo circa rubricā q hec passio diuersa nominibus appellat: aliqñ. n. dicitur epilepsia ab epi quod est supra 7 lesis lesio: quasi lesio ptis supioris: f. ca/ pitis. Aliquando dicit morbus caducus qz facit cadere ad terrā. Aliqñ dicit morbus lunaticus: qz qdā paroxysmat se/ cundū motū lune. Aliqñ dicit passio vel morbus infantilis qā cōicat multū infantibus 7 pueris. Aliquando dicit mor/ bus herculeus ppter sui fortitudinē ad similitudinē illius hominis q hercules appellabat. Aliquando dicit morbus diuinus: vel quia a deo credif fieri: vel quia locū diuinū pos/ sident. f. caput. Aliquando dicit morbus pedicon ab impedi/ ta pedū operatiōe: qz i epilepsia pedes inordinate mouent. Aliquando dicit ieranthos: qā iera qd est sensitiuū: 7 notos qd est nocēs quasi nocēs sensitiuis pribus: f. cerebro quod ē membrū sensitiuū ppter virtutes aiales. Aliquando dicitur morbus pmentalis: quia frequēter venit in diuinis plus ex inordinatiōe in cibis diuersis 7 vinis: vnde eleuant vapo/ res ad caput facientes paroxysmū epilepsie. **C** Secūdo no/ tandū q epilepsia est egritudo pbihef mēbra aiata a sensu 7 motu 7 erectione nō integre ppter oppilationē contingē/ tem in ventriculis cerebri 7 in meatibus spiritus animalis: ita quicē: ait prima terty. **A**lter epilepsia est morbus offici/ alis cerebri offendēs sensuz 7 erectionē toti corpori cū per/ turbatiōe motus maxima ppter oppilationē in vētriculis cerebri: nō pncipalibus. **C** Tertiū notādū q epilepsia du/ pliciter fit. **Q**uedā est p causaz ppiā i cerebro 7 dicit ppe epilepsia. **Q**uedā p cōitatē ad stomachuz 7 dicit analensia: vel p cōitatem ad aliquod aliud extremoz 7 dicit carbalē/ sia. **C** Quarto notandum q epilepsie tres sunt cause scilicet primitiua antecedens 7 coniuncta: **P**rimitiua sunt res non naturales multiplicantes materiam malam in corpo/ re vel in cerebro: vel excitantes materiam malam vt cibi 7 potus: vel multitudo ciborum 7 potum vt crapula 7 ebrie/ tas: multitudo ciborum fumofozum vt cepe 7 allea 7 frui/ ctus: 7 dieta declinans ad frigidū 7 humidū: superflua quies: multus somnus: 7 alie res flegmaticuz humores mul/ tiplicantes: quia vt plurimum causa est flegma: sed etiam causa primitiua potest esse mala qualitas bozibilis 7 feru/ da ventus australis dissoluendo 7 borealis comprimendo: similiter suffumigatio galbani vel apy vel cornu caprini 7 sic de alijs rebus excitantibus: coadiuant etiam regio friv/ gida 7 humida 7 etas scilicet infantie 7 complexio similis: **C**ausa antecedēs ē flegma vt plurimū: deinde melancolia: deinde sanguis: deide colera 7 raro: **C**ā diūcta ē malus va/ por eleuatus ab illis materia inducens nocumentum in ca/ pite: ratione cuius virtus sentiens nocumentum contrabi/ tur 7 contrahuntur nervi. **E**t signum q causa coniuncta sit vapor est: quia paroxysmus ē breuis: quia si causa coniun/ cta esset materia humoralis paroxysmus duraret longo tē/ poe: quia humor non posset resolui nisi tempore longiori 7 hoc vt plurimum. **C** Dubitatur vtrum epilepsia sit mor/ bus vel accidens: **D**icendū q si in epilepsia consideramus malum motum spasmosum sic est accidens: sed si conside/ ramus causam illius motus que est oppilatio ventriculoz vel viaruz sic est egritudo. **C** Et si queraf que egritudo di/ catur: responderetur q est egritudo viarum 7 receptaculoz: 7 sic est morbus compositionalis licet posset dici commoz/ bus similis considerādo malam complexionem quam in/ ducit materia faciens epilepsia. **C** Dubitatur secūdo vtrū in epilepsia ex toto auferatur sensus 7 motus: **A**rguitur q sic per gal: tertio de interioribus. v. c. sic dicentem: 7 alia huius passiois. f. signa 7 accidentia: qz compatiuntur nec vi/ dent nec audiunt nec aliquo sensu sentiunt neqz memoran/ tur neqz intelligunt. **C**ōfirmatur per experientiam: quia

De epilepsia

videmus epilepticos esse sine sensu et motu. **In oppositu** est Anic. pma terry: et gal. in cometo affozismo: secunde particule epilepticorum iuuenibus. **Probat** per rationem in epilepsia non est perfecta oppilatio nec completa ergo non ex toto auferi sensus et motus: pna euidens in diffinitione non intergra oppilatio. **Dicendum** quod prohibitio sensus et motus pside rat dupliciter. Uno modo si sic quibusdam accidit ablatio sensus et motus: quibusdam est diminutio: ratio quod videmus aliquos epilepticos ex prauitate paroxysmi iacere sine omni motu et sensu: unde videmus aliquos non recordari habuisse nocumetum: sed aliquos videmus habere lenem paroxysmum unde intelligunt et recordantur. **Secundo modo** prohibitio sensus et motus epilepticorum consideratur in compatione ad suam causam comparando ad appoplexiam: sic sensus et motus in omni epileptico curabilia paroxysmo est non intergre prohibitio: ratio quod in epileptico non est perfecta oppilatio. **Sed diceret aliquis** quod ergo in aliquo epileptico sensus et motus esset ex toto ablati. **Dicendum** quod si oppilatio non sit integra: tamen illud parum quod est de spiritu sensitivo et motui uo vadit ad membra: et illud quod est in ventriculis propter malitiam paroxysmi non potest exercere operationes suas sensus et motus ut patet. **Sed statim diceret aliquis** de quodam paroxysmo appoplexie similiter diceret. **Dicendum** quod non: quod adhuc minus transit de spiritu in appoplexia quam in epilepsia et difficilius remouet in appoplexia oppilatio quam in epilepsia: ideo sensus et motus sub hac consideratione dicuntur magis lesi. **Ad argumentum patz solatio**: **Dubatur** tertio utrum humor ante quam conuertatur in ventositatem vel vaporem posset facere epilepsiam. **Arguitur** quod non per aueroim tertio quod: vltima: **Et probatur** per rationem suam quod si sic tunc epilepsia non cito accideret et cito dissolueretur: pns est falsus per experientiam: pbat rone quod humor salte flegmaticus non sic cito dissoluitur. **Secunda ratio** sternutatio non fit ex materia flegmatica nisi conuertatur in ventum: ergo nec epilepsia: pns est gal. in cometo affozismo rru septime particule: sternutatio fit: pna patet: ga sternutatio est epilepsia parua. **In oppositu** est gal. tertio dteriori bus: c. vi. de epilepsia: et illud quod dictum fuit assignando causas epilenfice. **Dicendum** quod fin plurimum humor non facit epilepsiam nisi puerat in vaporibus ut pbat auerois: et alij doctores idem volentes. **Secundo notandum** quod humor potest aliquando facere epilepsiam dato quod non conuertatur in vaporem: ratio quia humor potest stimulare virtutem cerebri ad expellendum: vel per qualitate vel per quantitate: ergo potest esse causa ut cerebrum contratiue moneatur: sic erit causa epilenfice. **Ad auctoritatem auerois** patet quod vult fin dictum. **Ad rones** ad primam negat pna. **Ad argumentum** dicendum quod humor viscosus et grossus in membro latet: viarum potest cito colligi et cito dissolui per viam eliquationis: casus enim flegmatis potest cito fieri ad ventriculos: similiter eius expulsio per palatum et nares potest cito fieri et coicari nervis et terminari ad paralysim licet hoc sit raro: **Ad secundam** negat antecedens: **Ad probationem** dicendum quod gal. ibi errauit vel quod intellexit fin plurimum. **Dubatur** quarto: utrum epilepsia fiat in senibus: pbat primo quod sic per auerois tertio quolibet: c. vlti. dicit enim quod qui patiuntur hanc egritudinem sunt calidi et humidi: sicut pueri: aut frigidi et humidi sicut senes. **Secundo** in senibus contingit frequenter appoplexia: ergo et. pna tenet per se antecedens est ypo: v. affozis: ferte particule: appoplexia maxime fit et. **Tertio** in senibus est materia grossa potest facere oppilationem: ergo et. **In oppositu** est anic. pma terry: c. de epilepsia: et haliab: nono theozice: c. ppo. **Dicendum** quod epilepsia raro fit in eis: si senibus ro quia in eis est paruus calor incitans ad expellendum materiam: vel ad colliquandum quod requirit in epilenfia. **Ad rationes** ad primam negat auerois: vel dicendum quod loquitur de

mlia et non facta oppilatione a materia flegmatica. **Aliter** quod loquitur de epilepsia contractiua facta a vaporibus malignis que sepe fit in senibus et non de epilepsia facta ab humoribus. **Ad secundam rationem** negatur consequentia: ratio quia ad appoplexiam non requiritur calor motuius: sed ad epilenfia sic. **Ad tertiam** dicendum quod non fit a materia grossa tantum: sed requiritur motor illi materię: scilicet calor et ille non est in senibus. **Alia**:

Cum aliquis cadit in terram et torquetur et mouetur et intellectus amittitur: dicimus ipsum epilepticum fore. **Quod si spuma erit passio** aut se comingit aut spuma egreditur aut egestio: passio tunc est grauior et vehemensior. **Syllanus**: **Hic determinat de epilepsia**: et diuiditur in tres: primo ponit signa: **Secundo** ostendit per signa quando epilepsia est difficilis: **Tertio** ponit curam: secunda ibi. **Quod si spasmus**: **Tertia** ibi. **Si autem** de prima dicit quod cum appareret ista signa: **Primum** quod quis cadit in terram: **Secundum** quod contorquetur et mouetur: **Tertium** quod perdit intellectus arguimus ibi esse epilepsiam. **Notandum** quod signorum epilepsie: quedam sunt pronostica: et quedam demonstratiua: pronostica sunt vertigo scythomia incubus: demonstratiua sunt illa que ponit rati: **Verificatur** primum quia in epilepsia prohibetur spiritus ne descendat et transeat ad membra unde spiritus non potest regere corpus: **Secunda causa** est nocumentum subito eueniens in cerebro: quare virtus sentiens nocumentum fugit: ideo cadit in terram: **Verificatur** secundum: in epilepsia corpus contorquetur propter nocumentum adueniens subito cerebro: et quia non est facta oppilatio totalis: **Verificatur** tertium: quia illa passio infert magnum nocumentum cerebro propter malos vapores: unde virtus animalis interior non potest suas operationes exercere. **Secundo notandum** quod ultra signa dicta sunt alia signa: **Primum** est citrinitas lingue et viriditas venarum sub lingua: sub lingua fit viriditas propter in frigidationem vel mortificationem sanguinis partium capitis: et quia pars grossior sanguinis continetur sub lingua apparet ibi magna viriditas que dicitur citrinitas: et potest tamen verificari de citrinitate: **Aliter** quia in epilepsia propter nocumentum in anhelum fit aliqualis inflammatio in spiritibus et sic colericatur ibi: unde lingua fit tingitur: **Secundum** signum quia antecedit eum vltimum mutatio corporis a complexione sua: ideo quia ex hoc ipsa fit: **Tertium** est grauitas in capite scilicet cum est materialis et proprie cum irascitur: ratio quia ira comouet materias et facit eas magis ledere: **Quartum** est coartatio in motu lingue id est impedimentum in loquela: ratio propter nocumentum cerebri: **Quintum** somnia mala propter idem: **Sextum** obliuio propter frigiditatem complexionis cerebri vel propter humiditatem: **Septimum** pauor de preteritis et timor de futuris propter paucitatem caloris et spiritus: unde non sunt audaces: **Octauus** est constrictio pectoris propter nocumentum cerebri: **Nonum** est ira et acuitas ire: et ita non propter feruorem sanguinis: sed quia est paucitas sanguinis et caloris et si fiat a flegmate ratione humiditatis faciliter fit impressio: quia quadam vilitate animi propter paucitatem caloris existimant se parvipedi: ideo appetunt vindictam et ista cum signis rati dicantur. **Tertio notandum** quod signa epilepsie sunt et diuersitate carum. **Signa** quoniam fit a sanguine sunt: **Primum** inflatio venarum quod sunt in collo et gula: **Secundo** dispositio si pfocatiois antecedit: **Tertium** signum grauitas et lassitas: **Quartum** multiplicatio saline dulcis: **Quintum** signum rubedo cum fuscitie quod ad oculos et facie: **Sextum** vapor calidus sentiens in facie et capite: **Septimum** vrina vltima et rubra: aliquid sub ruffa: **Nonum** per intelligitur: **Signa** quoniam fit a bile sunt vrina in qua apparet frequenter aliquid simile vitro liqfco: **Secundo** salina spuo

De epilepsia

sa multa et grossa. Tertiū est pauor et timor. Quartū albedo oculorū et corporis. Quintū pituitia et grauitas. Sextū obliuio: sed somnus quies etas cōplexio regio vltus rex in preterito sūt notāda: q̄ iuuat ad significādū sup̄ materiā egritudinis. rō patet. ¶ **S**igna q̄do a mltia sēvina pallida subtilis: turbatio sensus: furia desipiētia color faciei et oculorū fuscus: siccitas lingue: paucitas humiditātū regimē sine dieta multiplicatiua in sic: tēpus autūnale. **S**igna q̄n fit a colera sunt color citrinus i facie et i oculis: salina citrina. stoliditas cū furia et motu: vrina rubea subtilis et acuta: siccitas lingue et fortis agitatio p̄ lectum: paroxysmus breuior. ¶ **S**igna q̄n fit a vapore: sunt q̄a infirmus sentit tinitū et motū eleuationis vaporū ex aliquo mēbro et in mulieribus maxime imūdis i matrice ppter mēstruū retētū p̄sertim i monialibus vidualis et virgibus et habilibus ad coitū. ¶ **S**igna q̄n sūt a vermibus sunt signa vermū: scōcauitas oculorū odorū q̄ sentit ex eis. fricatio nariū. obtenebratio faciei et oculorū palpitatio eorū. ¶ **N**otādū quarto q̄ epilepsia quādo venit ppter causas p̄prias: signa sunt q̄a poxismus adueniēs nō p̄senti tur: cōtinuus dolor capitis: grauitas et perturbatio sensus. rō patet. ¶ **S**igna quādo p̄ cōitatē sunt. q̄a p̄sentit poxismus dolor sentit in loco in quo ē materia passiois. Et si ē ppter cōitatem ad mirach cū v̄tositatē: si ab epate cū grauedine p̄tis dextre. si a splene cū grauedine partis sinistre: si a renibus polluit se i paroxismo: si a vesica secus mingit. si ab intestis emittit egōes: si a matrice mēstrua sunt retēta: et ita de alijs p̄portionabilr. ¶ **Q**uinto notādū q̄ signorū epilepsie quedā sunt signa salutis: quedā sunt signa incurabilitatis. ¶ **S**igna salutis sūt poxismi p̄sensatio. Si poxismatus recordat et verēcūdat post poxismū: sed raro aduenit peroxismus: si epilepsia pueniat ante iuuetutē: si pueniat ex malo regimie. ¶ **S**igna incurabilitatis sūt q̄n nō p̄sentit poxismus: et q̄n multus durat paroxismus: q̄n nō verēcūdat nec recordat post paroxismū. q̄n puenit post etatē iuuetutis: quando sepe aduenit q̄n parētes sūt epileptici. (Qd si spuma). ¶ **P**ic p̄ signa ostēdit quādo epilepsia est difficilis: et dicit q̄ si spuma exit p̄ os et secū migra: emittit vrinā i actu poxismi vel spuma vel egōestūc signū ē q̄ passio ē prauior et difficilior. rō q̄a tūc cogit virtus expellere violenter tales sup̄fluitates et sic euacuat eas irregulariter: nō rē. ¶ **N**otādū q̄ in epilepsia fit spuma q̄a ibi fit difficultas in anhelitu: vñ dissoluitur aliq̄e humiditates ppter inflātionē q̄ fit i membris spūalibus q̄bus admisceat aer et sic expellit ad os. ¶ **A**. ¶ **S**i aut eger ante accessionē sentit quasi aliq̄d ex aliquo suorū membrorū eleuari et ascēdēdo caput petere: et deinde sincopizari et cadit: tūc oportet in hora qua sentit illud anteq̄ illud accidat mēbrū qd̄ p̄dictum a quo p̄cedit fortiter ligare: p̄hibebit nāq̄ hoc accessionē venire. In tēpore vero quietis corpus multotiens erit euacuandum cum pillulis cochlys. ¶ **S**illanus. ¶ **N**ic ponit curam et diuidit in duas. Primo ponit curam quādo fit p̄ cōitatē. Secundo quādo fit ppter cām p̄prias. secunda ibi. (Qd cum epilepsia). Prima in duas. primo ponit curā quādo est p̄ cōitatē nō determinādo ad aliq̄d mēbrū. Secundo quādo est p̄ cōitatē ad stomachū. secunda ibi: (Eger vero). Prima in duas. primo ponit curā quādo est in tēpore poxismi. Secundo q̄n in tempore quietis. secunda ibi: (Tempore vero quietis). De prima dicit q̄ si eger ante accessionē sentit aliq̄d ex aliquo suorū membrorū eleuari et ascēdere ad caput et cadit et sincopizari: tūc oportet anteq̄ accidat illud mēbrū a quo fit illa cōicatio fortiter ligare. rō q̄a hoc p̄hibet ascēsiōē. Secundo q̄a p̄ ligaturā fit diuersione vaiores ascēdant inducēdo dolorē cū sanguine et spiritu

currete ad locū doloris: et per ligaturā intelligit sibi filia: vt p̄pressionē digitorū manūū vel pedū: fricationes v̄tostas super collū sine scarificationē. (In tpe v̄o q̄tis). ¶ **N**ic ponit curā quādo ē in tpe quietis et diuidit i duas: primo ponit curā p̄ euacuationē. secundo p̄ localia. secunda ibi: (Et loc⁹ a quo). ¶ **D**e prima dicit q̄ tēpore q̄tis corpus est sepe euacuādū cū pillis cochyl. Rō q̄ tales euacuāt materiā flegmaticā a cerebro faciēte epilepsiā s̄z debet fieri sepe: q̄ est egritudo cronica: ideo debet fieri paulatim et sepe. ¶ **N**otādū q̄ i epilepsia p̄ cōitatē ad aliq̄d mēbrū nō solū ē euacuādū cū pillulis cochyls imo debet admisceri cū eis medicina appropriata illi mēbro a quo cōicā illa materia. Verbi gratia si pueniat a renibus vel vesica cū pillulis cochyls debet admisceri benedicta vt euacuet materia nō solū a mēbro recipiēte s̄z etiā a mādante: et si pueniat ab epate apponat reubarbarum. si a splene lapis lazuli epitimū et sic de alijs. ¶ **S**ecundo notādū q̄ ante illas medicinas debent p̄cedere sirupi digestiui cōpositi ex medicinis respiciētibz mēbrū cui cōicā. verbi gratia si pueniat a matrice ex retētiōe mēstruorū debet apponi appropriata p̄ta retētiōē mēstruorū: vt rubea tinctorū et filia: et appropriata cerebro vt polliū montanū isopus. Si a renib⁹ p̄petit saxifragia pimpinella millefoliū pentafilon et similia: et sic de alijs membris. ¶ **A**llman. ¶ **E**t locus a quo exoritur passio ex sinapi et pipere et euforbio ac melle anacardi erit epitimū dñ⁹ et epitima dimittēdū erit donec vesicet et vesice rumpantur: et aqua que in eis est collecta effluat: ipse quoq̄ nō cito sunt consolidāde q̄n immo dimittēde: vt qd̄ i eis colligitur emanet: deinde cōsolident: hoc eni huius egritudinis omnino existit salus. Ad vltimū vero ventosas cum pua scarificationē supponere vtile ē. ¶ **S**illanus. ¶ **N**ic ponit curā p̄ localia: et diuidit in duas. primo ponit curā per vnū. epitima. Secundo per aliud locale. sc̄p ventosas. secunda ibi. (Ad vltimum vero). De prima dicit q̄ locus a quo oritur passio dñ⁹ epitimari ex sinapi pipere euforbio melle anacardo. Secundo dicit q̄ tale epitima debet dimitti sup̄ locū quousq̄ vesicet et vesice rumpant et aqua egrediat. Tercio dicit q̄ tales vesice nō sunt cito cōsolidande vsquequo aqua egrediat et vltimo debent cōsolidari: q̄a est certa cura egritudinis. ¶ **N**otādū q̄ in forma ponitur emplm sic. R. seīs sinapis piperis euforby subtiliter puluerizatoz añ. 3. i. mellis anacardi quantū sufficit ad incorporandū. misce oia et fiat emplm liquidū vel massa. ¶ **S**ecundo notādū q̄ debet poni supra mēbrū ad quantitātē ozobi vel fabe: Causa partis ē cā corrodēdi vel cauterizandi locū ex quo seq̄t euacuatio male materie q̄ erat causa huius passionis. ¶ **T**ercio notandū q̄ pillul cauteriū rāf: intelligit alia cauteria siue actualia siue potentialia: et vnū in forma pōt sic poni: et hoc ponunt et cōiter vtuntur practicanes. R. cataridaz remotis capitibus et alijs. 3. ii. mellis anacardi feramenti añ. 3. i. aceti fortissimi qd̄ sufficit ad incorporandū: puluerizāda puluerizentur. pone modicū supra membrū in mane donec fiat ampulla et postea perforentur cuz acui et filo et filum remaneat vt aqua possit exire ad placitum. ¶ **A**d idē. R. sapōis nigri ligdi calcis viue puluerizate añ. 3. ii. misce. ¶ **A**d idē et fortius. R. cataridaz veterū calcis puluerizate añ. 3. i. succi affodilloz. q̄ sufficit ad icoporandū. misce oia et fiat massa. Cauteriu actuale fit cū ferro vel auro exterius ignito: et per decē dies teneat locus aptus vt materia expellatur pfecte sic q̄ ponat circuitus. ¶ **Q**uarto notādū q̄ cā quare dñ⁹ dimitti sup̄ locū donec vesicet est quia agens nō inducit actionē in quocūq̄ spacio t̄pis: nō debet stare loco et tēpore sufficienti. ¶ **N**otandum q̄nto q̄

De epilepsia

consolidatiuum comune est tale. **R.** aristologie rotunde radicū ireos sicce myrrhe olibani sarcocolle añ. 3. i. ceruse lotelitargary. p nocte infusi i aceto añ. 3. 5. olei rof. 3. iij. cere. qđ sufficit. puluerizāda puluerisent. misce oia 7 fiat ynguētū. (**Ad vltimū**). **D**ic ponit curā p aliud locale. s. p vētosas 7 dicit qđ etiā vtile ē sup locū ponere vētosas cū leui scarificatiōe. **R**atio qđ euacuat sanguis a mēbro ne fiat cōicatio ad cerebrū: s. debēt poni vētose cum scarificatione pauca: quia multum debilitaret membrū 7 post ventosas debet confortari.

C Almansoz.

Eger vero si ante accessionē nausē aut tristiciā aut cordis tremorē sentit. 7 deinde egritudinis accessio sequitur: cogendus est multoties vomere ex aliquo vomitu. Deinde pigram in potu sepe accipere conuenit. **S**tomacho quoq; emplastrum ex spica 7 rof. 7 mastice 7 cortice thuris cum vino odorifico ponendus est. **N**utrimētū 7 vero eius totū taliter statuendus est vt paucarū sit supfluitatū: sicut caro frixa in sartagine: 7 caro cocta i gazol. 7 cibū q fit de aue quada 7 que bz i palato dentes 7 vocat taguid 7 caro de volatilibus 7 edina.

C Sillanus.

Dic ponit curā epilepsie per cōitatē ad stomachū: 7 diuiditur i duas. **P**rimo ponit curā p medicinas. **S**ecūdo p dietā. **S**ecūda ibi. (**Nutrimētū**). **P**ria i duas. **P**rimo ponit curā per euacuatiōez. **S**ecūdo p locale. **S**ecunda ibi. (**Stomacho quoq;**). **P**ria i duas. **P**rimo ponit curā p euacuatiōē p vomitū. Deinde p secessū. **S**ecūda ibi. (**Deinde**). **D**e pma dicit q si eger sentiat nausē ante accessionē seu tristiciam aut tremorē cordis: deinde sequit accessio egritudinis d. cogi vt sepe faciat vomitū. **N**otādū q vbi eger ante accessio nē sentiat nausē: arguit q epilepsia ē p cōitatē ad stomachū 7 tūc rō partis est: quia p vomitū euacuat stomachus a mala materia a qua vapores mali ad cerebrū eleuantur.

Secundo notādū q medicina vomitiua pōt esse talis. **R.** radicz raphani siluestris in qua sit virtus ell. 3. y. 7 sic fit. perfore radix raphani 7 postea ponat vnū frustū ell. al. 7 stet p duos dies aut p tres: 7 deinde remoueat eleborus: quia tūc radix raphani retinet virtutē ell. **R.** radices raphani sic pparati: 3. y. seīs atriplicis seīs rape añ. 3. i. assari. 3. 5. cōquassent 7 buliāt in. lb. 5. aque redeat ad quartā. 7 coletur 7 addat colatura zuchari. 3. 5. corticū sanbuci rasī versus ptez superiores. 3. i. ga quando radiē versus partē inferiorē. puocat fluxū ventris olei sisami. 3. 5. vel olei cōis loti ei aceti. 3. i. accori. 3. i. misce 7 administra in calidiori hora diei 7 sit tepidū 7 si ponat i eo casū ell. gra. v. erit fortior.

Tertio notādū q si vomitus nō pōt puocari q materia declinat ad partē inferiorem stomachi. vel quia etiā os stomachi sit forte. cōpetit tale clistere. **R.** radices yreos. 3. y. arist. rotūde. 3. 5. centauree minozis mēte absinthij saluie rute isopi polipody mōtani malue mercurialis añ. 3. i. seīs siseleos ameos seminis aneti danci carui seīs basilici añ. 3. i. seminis peonie. 3. i. furfuris pugillū. i. mell. ell. quar. 5. salis cōis. 3. y. yerepigre. 3. vi. sicle. 3. i. fiat clistere vsq; ad quar. v. (**Deinde**). **D**ic ponit curā p secessū 7 dicit q cōueniens est in potu sumere pigrā. **R**ō ga euacuat hūores malos existētes in stomacho sine lesiōe vt auic. xij. terty trac. v. de cura idropis: quod non inuenit in alia medicina ideo est vtilis idropicis. **N**otādū q anteq; de illa medici nā laxatiua debet pcedere sirupus digestiuis materię. **R.** radices ireos radices peonie corticū radicū feniculi añ. quar. 5. aristologie rotūde. 3. i. 5. interiorū sgle. 3. i. mēte absinthij añ. 3. i. 5. poly mōtani isopi visci quercini vtriūsq; saluie vtriūsq; rute añ. 3. i. anisi maratri seminis peonie mūde añ. 3. i. seminis siseleos sei basiliconis añ. 3. 5. liquiricie rase vuaz passaz mūdaz ab arill. añ. 3. i. florū stica dos arabici. 3. i. succi fumittere vel aq. 3. y. mellis electi lb. 5. succari al. quar. iij. fiat sirupus sufficienter clarificatus vsq; ad. lb. i. 5. **S**ecūdo notādū q pigra. gal. ē valde debilis in euacuatiōe sua: iō pōt dari talis medicina post sirupum. **R.** yerepigre gal. 3. y. 5. pulpe colognide bdely añ. 3. 5. 7 si paties sit fortis. 3. i. mastice. gra. iij. puluerizāda puluerizetur misceant oia malaxando cū succo absinthij ad quāritēz cicerū detur in introitu lecti vel iāz cena pcedere. **N**otādū tertio q post medicinā cōpetit tale electuarium. **R.** margaritarū electaz. 3. 5. galāge iteriozū cinamomi añ. 3. y. zedoarie. 3. 5. coriandri preparati coralli ru. añ. 3. i. nucis musca. gariofi. cucube domestice grane tinctorum seīs añ. si seminis feniculi añ. gra. xv. sandali aromatici mastice añ. gra. v. diptami visci quercini seminis peonie mūde añ. 3. y. corticū citrini cōditi. 3. 5. candiz. v. carnū vuaz passaz bene pinguium. 3. 5. 7 serue rof. ru. conferue sticados arabici añ. 3. iij. aque rof. 8 damasco. q. 5. succari albi. lb. 5. fiat electuariū p morcellos. **A**d idē. **R.** pulueris diamēte pulueris diagalange pulueris rosate nouello añ. 3. i. 5. pulueris pliris sine musco pulueris diamargariton coriandri preparati coralli ru. añ. 3. 5. corticū citri cōditi. 3. 5. candiz. v. carnū vuaz passaz bene pinguium. 3. i. cōserue rof. ru. 7 serue sticados arabici añ. 3. y. aq. rof. 8 damasco quar. i. zucca. al. lb. i. 7 fiat electuariū. **A**d idē 7 est secretū **S**erardi qđ facit icium no stomacho 7 precedente purgatiōe. **I**n aqua calida dissoluantur. 3. y. mastice electi ministret absq; eo qđ colet totū tepidū. q inter oia stomachū cōfortantia mastix est elegantius. (**Stomacho quoq;**). **D**ic ponit curā p vnū locale ap. proximatū stomacho. s. p emplastrū: 7 dicit q stomacho d. 3. approximari emplastrū factū ex spica rof. mastice cortice thuris cū vino odorifero. ratio qđ confortat stomachū rōne sue stipticitatis 7 phibet ascēsus vaporū ad caput: similiter remouet malā cōplexionē frigidā sicā 7 hūidā. **N**otādū q emplastrū i forma pōt sic poni. **R.** mastice quar. i. spice nardi rof. ru. olibani añ. 3. i. conquassent cōquassanda. misce oia malaxando cū modico vini odoriferi fiat emplastrū tenue ad modū scuti extēdat supra corū 7 ponat supra stomachū. **A**d idē quo **J**ordanus cōmuniter vtiur. **R.** laudani purissimi mastice añ. quar. 5. olibani. 3. y. galāge zedoarie ameos añ. 3. i. 5. rof. ru. sandal. al. 7 ru. añ. 3. i. mente sicce emathitis añ. 3. y. terbenline. 3. i. puluerizanda puluerizetur cōquassanda conquassentur cum pistello calido omnia malaxando cum succo absinthij fiat emplastrum ad modū scuti 7 dictum est. (**Nutrimētum vero**). **D**ic ponit curam per dietam: 7 dicit q nutrimentum debet esse paucarū supfluitatum sicut est caro assata in sartagine vel in cassula vel in veru. **N**otādū q carnes cōuenientes sunt sicut caro castrati perdicū fasianoz 7 omnium aniū viuētiū in arboribus 7 pratis 7 non in aquis condite cum pipere longo galanga zeodaria 7 croco. ratio qđ per has non augmentatur materia morbi. s. flegma cūm detur nutrimentū sic cum. **D**e potibus notandum q debet esse aqua decoctiōis peonie. 7 radices peonie in qua ponitur mel. **S**ecūdo notandum q idē quod dicitur de nutrimento. s. q debet esse calidum 7 siccum debet intelligi de alijs rebus non naturalibus quia debent tendere ad calidū 7 siccū: mutando de fomno ad vigiliam. 7 mutatio d quiete ad motū. **D**ubitatur. quia videtur q carnes assate non conueniant: quia sunt difficilis digestiōis: ergo 7c. nā tenet q virtus i epilopsia debilis propter malitiam materie: **D**icendū q debet dari in modica quantitate quia tūc est facilis digestio.

De epilepsia

nis.

Cairmanfor.

Cum epilepsia sensus affuerit et debilitas nec aliqua de predictis significationibus inueniatur ergo pillule cochle multoties sunt tribuende.

A eius cōseruatio subtiliāda ꝛ cibaria que dixi-
mus danda. **¶** **S**yllanus.

Gillanus.

Ponit curā epilepsie quādo fit ppter causas pprā i cerebro: ⁊ diuidit i duas: **P**rimo pōit curā qñ fit a flegmate. **S**ecundo quando fit a sanguine. **S**cda ibi: (**S**i quis aut.) **P**rima i tres: **P**rimo ponit curā p euacuationē. **S**ecundo p dietā. **T**ertio p localia. **S**cūda ibi: (**E**t eius) **T**ertia ibi. (**E**t gargarismus) ⁊ De pma dicit q si cum epilepsia fuerit debilitas sensus ⁊ nō inueniat aliqd de signis predictis supra: tunc arguendus est q fit ppter causam pprā in cerebro. **S**ecundo vult q egro dāde sunt pillule cochie: **N**otandum q ad cognoscendum q epilepsia fit ppter causas pprā i cerebro sunt illa signa que ponit **R**asis: ⁊ que posita sunt in notabilibus ⁊ pater. **S**ed ratio remedy ē qz pillule cochie euacuāt materiā flegmaticā a cerebro: **S**z quare sepe ratio est: qz egritudo est longa ⁊ vna vice non potest euacuari materia: qz virtus nō tolerat. **S**ecundo notāduz q ante exhibitionē istaz pillularū debet exhiberi talis sirpus. **R**ais eos radicū accoz radicū peonie radicū ciperi interiorū sgle añ: quar. 5. aristologie rotunde. 3. 5. isopi vtriūsqz saluierute maiorane poly montani tormentille visci quercini añ: **M**.i. anisil maratri seminis fiseleos seminis basilī añ. 3. i. seminis peonie munde. 3. y. liquiritie rase vtiarū passaz mūdātaz ab aril. añ. 3. i. floz anthos floz vtriūsqz sticados añ. 3. i. succi finitū reuel aque eius. 3. y. succi al. quar. iy. mell' elci. lb. 5. fiat sirpus viligēter clarificatus vti qz ad. lb. 5. **N**otādū tertio q pillule cochie quas pōit **R**asis possunt vigozari sic. **R**. pillulaz cochiaz. 3. y. pulpe colloquintide bdely añ. 3. 5. vel. 3. i. si patiēs sit fortis. seminis peonie munde. 3. 5. puluerizanda puluerizēt subtiliter: mixte oia cū succo rute ⁊ fiant pillule multū enī est appropria: tū ille succus. **A**d idē valent iste pillule. **R**. pulpe collognide sticados castozei oīuz añ. 5. i. lere. 3. i. y. agarici. 3. y. turbit. 3. i. terat ⁊ cōficiant. doz est a. 3. 5. vlsqz ad. 3. i. **Q**uarto notandū q cū pdictis eger d3 pseruari ante tps i q d3 venire paroxismus ⁊ vt plurimū i pē ⁊ autūno ⁊ semel i hieme ⁊ fel' i estate. (**E**t eius pseruatio). **H**ic ponit curaz p dietā: ⁊ dicit q dieta ē subtiliāda ⁊ cibaria de gbus dictū est: supra sūt dāda. **R**atio qz p dietā subtilē natura reddi' magis intenta circa materiā flegmaticā ad resoluēdū eā. **R**atio seculundi est dicta supra: qz d3 dieta declinare ad calidū ⁊ siccū ita ē intelligēdū ē de aere ⁊ alyis sibi bus. **N**otādū q si tēpus eēt pluuiosuz d3 patiēs stare in domo facta sicca p artifiū: qz i domo ponant herbe appropziate epilepsie: vt ruta poliū montanū isopus pconia ⁊ si ex his cōponat pullinar ⁊ ponat ad caput valet. ⁊ forma ē sic. **R**. isopi vtriūsqz sticados rute peonie poly mōtani floz anthos añ: **M**.i. vñ añ. 3. 5. aquasent' ⁊ fiat pullinar ad qritatē vñ? palme ⁊ medie ex vtraqz pte ⁊ teneat sub capite de nocte. **A**lmanfor.

Cargarismus quoq; fieri d3: **E**t sternutatio ex his q̄ dicimus p̄ocada: ac narib⁹ peonie pulvis subtilissimus q̄ sit similis alcophol insufflatus. Si q̄sahit cū epilepsia in facie ⁊ oculis rubedine habuerit: ⁊ venarū grossitie: flobotomādus erit a saphena. Sanguis at̄ ex carno sitate tibiarū cū ventosis erit extrahēdus: **C**apiti p̄terea oleū ro. ⁊ acetū soperfundat̄. **E**t abstineat a vino ⁊ a cepis ⁊ allcis ac sinapi ⁊ porris ⁊ aplo ⁊ fabis: ⁊

cauebit postremo ab oibus fumū caput ascēde-
tem ⁊ repletoꝝ generantibus. **C**ōfectio electua-
riꝝ qđ omni spēi epilepsie remediū affert. **℞.** pīre-
tri fiseleos sticados oīꝝ añ. **ʒ.** x. agarici. **ʒ.** v. cor-
dumeni recentis ⁊ acuti assifende optime aristo-
logie rotunde oīꝝ añ. **ʒ.** i. ʒ. v. deinde extrahatur
succus ex squilla mixtus cū pari quātitate mellis.
coquat ⁊ cōficiat ex eo spēs ⁊ fiat electuariū ex
quo patiens quotidie sumet ⁊ caueat sibi a cibis
grossis. **E**lectuariū hoc oibus epilepsie spēbus
excepta vna sanguinea quas **Sal.** noiauit ⁊ nos
ē iā fecimus mentionē: opitulat: cui dixit ꝑferre
florotomiā ex saphena prius ⁊ postea ex basilica
deinde eius regimē fit ex his q̄ sanguinēi corpo-
re inuoluit ⁊ ipm infricidant. **C** Gillanus.

T. Gillanus.

Dic ponit curā p localia ⁊ diuidit i tres fm q ponit tria localia: Secunda ibi: *(Et sternutatio)*. Tertia ibi: *(Et narium)*. De prima dicit q i cura epilepsie ꝑpetit gargarismus. **N**otandū q gargarisma ꝑpetēs ē: ꝑ radices treos radices peonie scilicet añ: quar: ꝑiopi poly mōtān añ: **M**: piper: tri: ꝑi. feminis staphisagrie masticis añ: ꝑi. ellā añ: **N**: y. feminis peonie munde: ꝑi. añ: ꝑi. vnaꝝ passaz sine arill: ꝑi. aceti: ꝑi. mel: electi qñi: fiat decoctio clarificata vsq ad lb: **N**otādū q rō remedy ē. qz enacuat materiā flegmaticā existētē i cerebro causātē epilepsiā: ⁊ dñ fieri ꝑcedēte euacuātōe vlī. sicut ⁊ alia remedia pñictoria ne agiteꝝ plus materia ꝑ attrahat. *(Et sternutatio)*: Ponit curā p aliud locale. s. ꝑ sternutatioē: ꝑ dicit q dñ fieri sternutatio cuz his q diximus. s. i cura letargie ⁊ applic. rō q ꝑ hoc icitatꝝ vtus ad expellēdā materiā flegmaticā i cerebro cōtētā. **N**otandus q hoc sternutatoriu ꝑtē eē tale: ꝑ corticis mediani s. an buci succi sicle sicut i maiore ane facta residētia añ: ꝑi. sellobori al. eu forby castorei seisc peonie puluerizatorum añ. gra. v. misce oia ⁊ cū nasali inyciat in nares icino stomacho. *(De narium)*: Dic ponit curā p aliud locale: s. ꝑ insufflationē in narium: ꝑ dicit caput purgū: dicēs q puluis peonie subtilissimꝝ vt alcophol dñ insufflari i nares: **N**otādū q alcophol est puluis q ponit i oculis. **N**otādū q rō dicti est: qz puluis peonie valet rōne qñtatis ꝑmerꝝ est calidus: silr ratione qñtatis secunde qz subtilitatꝝ rōne qñtatis tertie qñ ē a forma specifica: **S**ecdo notādū q si iste puluis dissoluatꝝ cū succo rute ⁊ narium inyciatꝝ erit meliꝝ: qz ruta hꝑ ꝑprietatē mirabilē i epilepsia: **T**ertio notādū q pillas iniectiones itelligit similia habētia ꝑprietatē circa epilepsiam qñlia sunt balnea odoramēta fomentationes capitis suffumigia. collo suspēsa qñda orationes ⁊ similia. **O**dozamētū: ꝑ. rute puluerizatꝝ subtiliter. ꝑi. ponatur i panno lineo forme rotunde ⁊ odorēt: **A**d idem valet hoc. ꝑ. pulueris peonie. ꝑi. ponatur in panno vt supꝑa: **A**d idem: ꝑ. succi gūmi rute agrestis: ꝑi. farne ozdei: ꝑi. aceti: q sufficit ad icoporādum fiat vt supꝑa. **F**omentatio capitis debet fieri cum decoctioe omniū herbarū positarū in puluinarū in magna quantitate. **B**alneum de his etiam potest fieri in magna quantitate corpore prius mundificato: ⁊ post exitū debet dari mitridati: ꝑi. cuz aqua peonie: vel tiriace alexandrine: vel yerbermetis i auxora vel alia hora: sin sero vel in mane ad quantitatē duarum auellanarum: **S**uffumigium ex radice peonie vel semine valet. **A**d collū suspēsa: ꝑ. lignū crucis: qz tale non permittit cadere ⁊ expertus sum in filio bassani de laqua: **A**d idem corallus vel smaragdus collo suspēsus: **A**t peonia scilicet semē vel radix iuuat collo suspē-

De epilepsia

Sus: **¶** At peonia: si semen vel radix iuuat collo suspensa. **O**rationes sicut cum alijs ē in paroxismo: si alijs ponit os sup aure patientis & dicat ter istos versus: **A**lpar fert myr rhāthbus **M**elchioni: **B**aldasar aurū: **D**ectria q secū porta uerit noia reguz: **S**oluiſ a morbo xpi pietate caduco: **S**ta: tū surget & pbatū ē. & dicif si scribant & portant ad collū q perfecte curat: ad idē alia oratio & dicif q si pater & mater vel patiesyl amicus ieiunat tribus diebus & postea vadāt ad ecclesiam & audiant missam & postea sacerdos fidelis dicat sibi supra caput illud euangeliū qd dicif ieiunys quattuor tēpoz: & in vigilijs post festuz sancte crucis: **U**bi dicit. erat spumans & ardēs: & hoc genus demony nō eyciſ nisi cū ora tione vel ieiunio: & postqz ille sacerdos deuote legerit supra caput qd scribat & portet ad collū: curat pfecte. zona facta ex corio lupi a capite vsqz ad caudā valet: **A**d idē si sit de co rio asini: **M**asticatio: **R**: piretri: 3. i. s. staphisagrie. 3. y. salis aromatici: 3. s. cūz mastice & cera partibus equalibus misce & fac formulas sicut auellanas: & masticef ieiunio: **A**d idē. **R**: piretrū cū mastice & cera in puenienti quātitate pmixtū & masticatū valet: **A**d idem valet vnctio cū oleo de mastice vl' spica supra caput: **A**d idē pectinatio: **(S**i qz) **D**ic ponit curā epilepsie facte a sanguine: & diuidit in duas. **P**rimo p euacuationē. **S**ecūdo per dietā. **S**ecūda ibi: **(A**carne pte: terea): **P**rima in tres. **P**rimo ponit curā p euacuationē: **S**ecundo ostēdit a qbus debet abstinere: **T**ertio iterato ponit curā epilepsie facte a materia frigida: & hoc p vnā cōfectio: nē. **S**ecūda ibi: **(E**t abstinere): **T**ertia ibi: **(E**lectuariū). **P**rima in duas. quoniam primo ponit curā p euacuationē. **S**ecūdo per vnū locale: **S**ecūda ibi: **(C**apiti): pma i duas. quoniam primo ponit curā per euacuationē factā p flebotomiā: **S**ecundo p vctōfas. **S**ecūda ibi: **(S**anguis): **D**e pmi ma dicit q si qz habuerit ista signa: frubedinem in oculis & facie & grossitiem venaz dō fieri flebotomia de saphena: **¶** **N**otandū q vbi i corpore sit plectoria. primo dō fieri fle botomia de saphena. ita itelligit **R**as q diuertit ad partem magis distantē: deinde de cephalica. deinde de vena fron: tis vl' nafi. deinde de venis que sunt sub lingua. qz euacuat imediatius materiā ptētā i cerebro: **(S**anguis): **D**ic pōit cu raz p vctōfas ponēdo eas i tibus & coxis. **R**atio qz peas fit euacuatio sanguinis & diuersio. idē tē: **¶** **N**otandū q p istas itelligit vctōfas positas i spatulis & i locis carnosus que ma gis distrabūt. **(C**apiti): **D**ic ponit curā p vnū locale dicens q super caput debet poni oleū ros: & acetū. **¶** **N**otādus q quātitas dō esse tres partes olei & vna acetū. & tunc ratio re: medij ē q ē reperculsiū frigidū & siccū. vnde pbiat ascen sus sanguinis ad caput & alterat malaz pplexionē ipressam a sanguine & ppetit illud euacuatoē pmissa: **(E**t abstinere). **D**ic ostendit a qbus dō se abstinere: qz a vino cepis alleis si: napi porris apio cauabit. i. caulibus iperialibus caput habē tibus & vniuersaliter ab oibus vaporosis que pnt replere ca put: **R**atio p. **¶** **N**otandū q qzuis ab oibus istis sit gene: raliter abstinēdū tū ē spālī abstinēdū a qnqz q a tota specie pmoūet epilepsia. pmi ē coriū capre epar: cornu: **U**ñ epile: ptici cornu caprino suffumigati statim cadunt: **S**ecundus est galbanum ita q non teneatur nec odorēt nec fiat suffu: migium. **T**ertium est myrrha vnde non fiat suffumigiu. **Q**uartum est apium. vnde recitat **B**erardus q vidit vnum qui epilepticus erat: qui qz cito vidit apium qd in orto erat statim cecidit epilepticus: **Q**uinto ossa odorata suffumigata tē: **(E**t electuarijs): **P**onit iterato curā epilepsie facte a mate ria frigida per electuariū dicens q in tali cōperit electuari um hoc. **R**: piretri siseleos sticados: ana: 3. x. a garici: 3. y. cor: dumeni recētis & acuti asse optime aristologie rotūde & lon: omnium añ: 3. i. & deinde extrahatur succus ex squilla & mi: sce cum pari quantitate mellis coquantur & fiant ex eis speci:

cies & de hoc sumat quotidie patiens. **¶** **N**otandū q ratio dicti est quia hoc electuariū calefacit: & resoluit materiam epilepsie & confortat caput & est vltimate virtutis: **A**d idē. **R**: margaritarū electariū: 3. i. gariofil' galange nucis mus: cucube domestice añ: 3. s. flozum cinamomi: 3. y. grane tin ctōruz ligni aloes storacis calamite añ: 3. s. sandali calami aromatici dozonici romani añ: gra: v. seminis peonie mun: de visci quercini diptani añ: 3. i. carniū vuarum bene pin: guium: 3. i. conserue anthos. conserue sticados: conserue bo raginis añ: 3. y. aque ros. damas. zuccari albi añ: lb. i. fiat ele ctuariū. **A**d idē. **R**: pliris sine musco diamargariton añ: lb. 5. **S**ed si esset bene diues loco diamargaritō ponat oia: bre fiat electuariū. **A**d idē. **R**: piretri fortis quar: 5. diui datur in frustra parua remolliatū deinde conficiatur cūz zuccaro & 33. **S**umatur vnus bolus stomacho ieiuno & an: te cenam: piretrum enim conditūz per se valet inter omnia electuaria. **A**d idē. **R**: conserue quille facte ad solem vel supra carbonēs cum zuccaro albo & sic fit: habeatur squilla & remoueatū pellis exterior que est dura: & sicca pistet for: titer in mortario & puluis zuccari cōmixtus fiat cōserua si: cut fit conserua ros: vel de viol: ponatur in vase mundo ad soles per quattuor dies. comedatur ieiuno stomacho de ma ne vel ante cenam: vel fiat supra carbonēs calidos si nō pos sumus expectare. **A**d idē. **R**: siseleos aureos tres baccar: lauri: 3. y. aristologie rotunde radices peonie añ: au. y. casto rei trocisi: 3. y. an: i. conficiantur cum melle dispumato: & da omni die cum aqua mellis vel cūz secaniabin facto cū acetō squillitico: **A**d idē. **R**: piretri siseleos sticados añ: 3. x. agarici: 3. y. cordumeni af. aristol. ro. affrodill. ligricie car pobalsami fiat vt supra: **A**d idē. **R**: peonie: 3. i. macis spice croci corallozum ru. margaritarum non perforatar: añ: 3. s. cinamomi nucis mus: gariofil: 33. pipis lon. cardamoi me: legete añ: 3. y. ligritic: 3. y. anacardi: 3. i. s. musci ambre añ: gra: vy. terantur optime & conficiantur cū melle dispuma: to bene cocto vel cum sirupo bene cocto facto cum. lb. viij. zuccari: hoc enīz conditū valet ad epilepsiam paralysim & spasmū de repletiōe & cōseruat memoriā & remouet obliui: onē sensus ebentes curat: **D**atur ad modum nucis in auro: ra & post illud bibif aqua mell' pōt ēt dari volēti ire ad dor: miēdū. **¶** **T**ertio notādus q loco huius electuarii pōt dari puluis talis. **R**: interioz cinamomi elci gariofil' galāge nu: cis mus: macis cubebe domestice añ: 3. y. omnium generuz pipis cardamomi: seminis anisi fenicli: seminis peonie mū: de: i fopi sicce: diptani: visci quercini añ: 3. i. croci: 3. y. candi. 3. y. fiat puluis ponat i facculo de aluta: vtaf i fassamentis cū omnibus rebus: & si detur ante digestionē confortat ca put. **A**d idē. **R**: peonie: 3. y. pentafilon oppoponacis añ: 3. i. lapidū q inueniunt in primo ventriculo irundinis cū inci ditur quozum vnus est vnus coloris & alter est diuersoz colorum. 3. y. terantur omnia & detur: 3. i. cum vino decoctio nis primule veris vel eius radices: vel cūz melle squillitico: & detur semel vel bis i hebdomada. **A**d idē. **R**: seminis gal li trici: 3. s. visci quercini. 3. i. tormentille. 3. i. s. fiat puluis de quo dentur. 3. y. ante aduentum paroxismi cum aqua deco: ctionis peonie valet enī a proprietate: **A**d idē. **R**: ossium anteriorum partis capitis hominis combustozum seminis peonie munde añ: 3. s. tormentille visci quercini añ: 3. y. fiat puluis & valet a proprietate: **A**d idē. **R**: pulueris cornu cerui detur cum vino. **A**d idē. **R**: pulueris iecoris milui. **A**d idē sanguis agni dicit gerardus: **A**d idē vesica apri cūz tota vna exicet in furno & detur singulis diebus ad mo: dum fabe cum oximelle. **¶** **N**otandū quarto q in cura epi lepsie comedere oua coruozum mirabiliter iuuat. **I**dez fa ciunt carnes irundinum comeste: **A**d idē cor: lupi datum multuz iuuat: **A**d idēz caro vulpis iuuat valde: **¶** **Q**uinto

De incubo

notandum q̄ in cura epilepsie succus rute facta residentia cū modico asse fetide iuuat valde ⁊ optime valet. Ad idem sanguis mustelle cū vrina pueri multū valet. Ad idem sanguis edī bibīt⁹ vt dicit Serapio. c. d. sanguine. Similiter sanguis testudinis nemoralis valet. Ad idē valet vngula asini cōbusta ⁊ in puluerē redacta ⁊ cum aceto forti linire caput. Serapio de extremitatibus aīaliū. Ad idē valet omne coagulū dissolutū ī aceto ⁊ datū ī potu. ⁊ specialiter coagulū leporinū vt dicit Serapio de mente alioz. c. de coagulo. Ad idē valet epar asini quādo comedīt stomacho ieiunovt Serapio. Ad idem valet fel vrsi quādo ex eo fit cohol. Serapio. c. de felle.

Almanzor.

A carne preterea ⁊ vino absteineat ⁊ bibat rob acetosoz fructuū. Capiti quoq; supponant ea q̄ ipsum infriquant.

Sillanus.

Vic ponit curā epilepsie facte a sanguine dicens q̄ d̄ se abstinere a carne ⁊ vino. Rō est qz multiplicat sanguinez. Scdo dicit q̄ debet sumere succū fructuū acetosoz. scitri limonis agreste ⁊ granatoz. rō qz repugnat sanguini vtriusq; qualitate. Tercio vult q̄ capiti debeāt appōi infriquantia. rō. qz phibēt ascensuz vaporū ⁊ alterant malā p̄plexionē calidā. **Notādū** q̄ si ea q̄ dicta sunt non iuuant recurrēdū ē ad vltimū remediū qd̄ est canteriū ī parte posteriori. si nō valet fiat ī cōmissura. **Notādū** secūdo q̄ si epilepsia fiat melācolia lz raro p̄tingat. ⁊ qz raro p̄tingit. ideo **Raf** nō ponit curā. p̄cedendū est hoc modo. Digerat p̄mo materia cū sirupo dicto supra ī cura doloris capitis pueniētis a melācolia hoc addito q̄ apponāt illa que a tota specie respiciunt epilepsia. vt isopus ruta. poliū montanum ponia. Deinde fiat euacuatio cū medicinis positis loco dicto. Si vero epilepsia fiat a colera qd̄ etiā est raro. ⁊ ideo **Raf** non ponit curā. Digerat p̄mo materia cū sirupis dictis in. c. de cura dolorū capitis pueniētis a colera hoc addito q̄ in sirupis ponant medicīne dicte epilepsia respicientes. deinde fiat euacuatio cū medicinis dictis ī p̄dicto. c. d. euacuātibus colera. Si vero epilepsia fiat a vermibus curanda est cura vermiū de qua dicitur in. c. determinato.

De incubo.

Sillanus.

Notādū circa rubricā q̄ incubus idē est q̄ strangulator. Vel est egritudo quā homo sentit cū ingredit somniū fantasma graue super se cadens. ⁊ cōprimit ipsuz ⁊ angustia ei⁹ spiritus ⁊ intersecat vox ipsius. ⁊ ei⁹ motus ⁊ fortasse p̄focat p̄pter poroz oppilationē ⁊ cū ab illo separat excitat subito. Ita ponit Auic. prima tertia trac. quarto. c. de incubo. Aliter diffinitur sic. Incub⁹ est egritudo vel fantasma corpus aggrauās motū ⁊ loquelam ipediens. **Secundo** notādū q̄ fm medicinā tres sunt cause incubi. s. p̄mitiua antecēdēs ⁊ cōiuncta. **Primitiua** ē frigiditas adueniēs posteriori parti cerebri q̄ cōprimit eā p̄ quā phibēt spūs ad inferiora descendere. **Sily** somnus fact⁹ sup repletioē cibi ⁊ potus. vnde ascendunt fumi grossi ⁊ malī qui nō possunt cōsumi a calore naturali oppilātes cerebriū. **Au**ta antecēdēs sunt humores abundantes in cerebro ⁊ alijs partibus a quibus possunt eleuari vapores grossi oppilātes cerebriū. ⁊ possunt esse sanguis colera flegma vel melācolia. causa coniuncta sunt ipsi vapores ī cerebro existentes actu ledētes qz causantes oppilationē ī parte posteriori cerebri ratione cuius probibēt descensuz spiritū ad inferiora mēbra. ⁊ qz primo deficiunt in extremis. ideo p̄mo videt patiēti q̄ illud fantasma incipiat descendere a pedibus. deinde paulatim occupat totū corpus fm q̄ vapores plus occupāt ⁊ ideo loquit mugiēdo petens auxiliū. ⁊ est p̄teritus totus ⁊ pauidus p̄pter fumū corruptū. Aliquādo dicit q̄ cā incubi est demon fm vulgum. Aliquādo dicunt q̄ est vetula

calcans et comprimens corpora. **Notandum** quarto q̄ hec egritudo siue dispositio magis fit in somno q̄ in vigilia qz ī vigilia sunt pori aperti. ⁊ in somno sunt oppilati ideo rē. **Dubitat** q̄re accidit multū icubus supine iacentib⁹. **Respondēdū** q̄ cā est qz talis modus iacendi est causa oppilationis faciendo materiā ad posteriora descendere. **Unde** tertia p̄mi. c. de somno ⁊ vigilia dicit q̄ resupine iacere est maluz ⁊ ad malas preparādas egritudines. s. epilepsia applia frenesim incubuz quoniā superfluitates facit ad posteriora declinare.

Almanzor.

Cum q̄s ī somno quasi rē graue aliqd̄ super se cadere senserit incubū pati nūciandus est. In ipsius itaq; cura nō est tardandū. ipse. n. epilepsie p̄ambulū est. ipsaq; nāq; p̄cedit.

Sillanus.

Vic determinat de icubo. ⁊ diuidit ī tres. **Primo** ponit signa. **Secundo** ponit causas p̄nosticas quare cura nō ē tardanda. **Tercio** ponit curam. **Scda** ibi. (Ipsius). **Tertia** ibi. (Eger quoq;). De prima dicit q̄ cū quis sentit in somno q̄s rem graue cadere super se dicimus talē pati icubū. **Notādū** q̄ in somno sentit illa grauitas p̄ oppilationē rōne cuius nō pōt virtus regere mēbra. **Scdo** notādū q̄ signa p̄stictis distinguunt p̄ iudicia patientis s. signa humorū frequēter dicta sūt. (In ipsius). **Vic** ponit cām p̄nosticā ⁊ cāz quare cura nō ē tardāda qz p̄nosticat epilepsia vel subeth vel applia vel spasmū vel paralysim. aut mortē subitā. **Rō** p̄. **Scdo** notādū q̄ si icubus pueniat ī vigilia est deterius. rō p̄ qz fit a fortiori cā. ⁊ si post excitationes sudet sudore frigido ⁊ sit cum tremore cordis est pessimuz. ratio patet.

Almanzor.

Eger quoq; si in colore rubeus fuerit ⁊ venas habuerit plenas. ex saphēa erit minuendus. Et vērōse in carnositate tibiaz ponende sunt. Eger preterea a potu vini ⁊ rebus dulciū comestioē abstīnendus erit ⁊ p̄cipue ab omni re q̄ multuz generat sanguinem.

Sillanus.

Vic ponit curā ⁊ diuidit in duas. **Primo** ostendit curā q̄ fit a sanguine. **Secundo** q̄ fit a flegmate. **Secunda** ibi. (O si huic). **Prima** in duas. **Primo** ponit curā p̄ euacuationē. **Scdo** p̄ dietā. **Scda** ibi. (Eger p̄terea). **Prima** ī duas. **Primo** ponit p̄ flebotomiā. **Scdo** p̄ vērōse. **Scda** ibi. (Et vērōse). De p̄ma dicit q̄ si eger fuerit rube⁹ ī colore ⁊ habuerit venas grossas d̄ fieri flebotomia de saphēa. rō qz signū ē q̄ ī corpore p̄lectoriz. iō vt fiat diuersio d̄ fieri talē flebotomia. deinde post de cephalica. deinde post de vena frōtis vel nasi vt venaz sub lingua. lz tñ **Raf** nō dicat ī littera. De scda dicit q̄ vērōse cū scarificatioē debēt poni ī pte carnosa tibiaz. rō p̄ vt supra in. c. p̄cedēti rē. (Eger p̄terea). **Vic** ponit curā p̄ dietā dicēs q̄ eger d̄ se abstinere a potu vini ⁊ a cōestioē rerū dulciū ⁊ p̄cipue ab oī re multiplicāte sanguine. rō qz talē dieta diminiuit sanguinem.

Almanzor.

O si hui⁹ contrariū accidit venter ex pillulis cochis multoties erit soluedus. Et eius regimē subtiliādū. Exercitio quoq; vtendū erit ⁊ mēbra inferiora erūt fricanda.

Sillanus.

Vic pōit curā q̄ puenit a flegmate ⁊ diuidit ī tres. **Primo** ponit curā p̄ euacuationē. s. p̄ dietā. **Tercio** p̄ exercitiū ⁊ fricationē. **Scda** ibi. (Et eius regimē). **Tertia** ibi. (Exercitio quoq;). De prima dicit q̄ si appareat cōtrariū eius qd̄ dicitū ē. qz nō sit rubedo s. poti⁹ albedo ⁊ nō sit repletio vena rū. sepe d̄ fieri euacuatio p̄ secessuz cū pillulis cochis. **Rō**

De melancolia

patet. **C** Notandum q̄ ante exhibitionem pillularum debet p̄cedere sirupus digestiuis flegmatis dictus i. c. d. epilepsia. (Et eius regimē). Dic ponit curā p̄ dietas et dicit q̄ ei⁹ regimē d̄z d̄minui: rō vt cōsumat materia flegmatica et d̄z d̄clinare ad calidū et sicū sicut i dieta epilepsie. (Exercitio quoq̄). Dic ponit curā p̄ exercitiū et fricatiōes: dicens q̄ i cura viendū est exercitio: Rō q̄z resoluit et exiccat materiam flegmaticā. Sc̄do dicit q̄ mēbra inferiora sunt fricāda: rō q̄z p̄ hoc diuertit materia a partibus capitis. **C** Notādū q̄ p̄ exercitia et fricatiōes debēt itelligioia illa q̄ excitāt virtutē vt clamor magnus: ideo talis d̄z habere sociū dilectū q̄ statim cū audit ipsuz lamētantez excitet eum siue cū fricatiōe forti siue aspersiōe faciei cū aqua rosā. **C** Sc̄do notādū q̄ si incubus fieret a magna frigiditate capitis d̄z inungi caput cū oleo castino laurino vel rutaceo et similib⁹ et si fuerit a nimia repletionē stomachi fiat vomitus clistere et similia. **C** Tertio notādū q̄ i cura incubi cōuenit vt p̄fortet cor et cerebrū cū electuario q̄d sic fit. R. corallorū ossis de corde cerui margaritarū nō perforatarū añ. 3. 5. sirici combusti. 3. 5. galāge cardamomi mellegete mirtilloz piperis longi gaz nuci mus. peonie añ. 3. 5. cinamomi. 3. 5. macis croci añ. 3. 5. succari albi. lb. iij. fiat electuariū durū: et pōt fieri cū melle melius i bieme. Sumat mane et sero ad modū nucis et bibatur post illud aliquid aque decoctionis peonie. Ad idēz valet diacameron. Similiter et diambra. Ad idēz valet si sumat bis in hebdomada p̄ qualibet vice i aurora. 3. 5. tiriace cū. 3. 5. aque decoctionis peonie et videbit mirabile. **C** Notanduz quarto q̄ i tali posset et fieri cauteriū in anteriori parte capitis i loco p̄missure coronalis specialiter post purgationes factas. **C** Quinto notādū q̄ modus cure istius egri tudinis est sicut epilepsie: q̄a materia est eadē. Nam incubus non est aliud q̄ parua epilepsia.

De melancolia.

Syllanus.

Notādū primo circa rubricas q̄ melancolia pōt dupliciter sumi. Uno modo p̄ hūore melancolico. Secūdo mō pro quadā passiōe cerebri sic noiata. Ad p̄positū hic sumit secūdo mō. **C** Secūdo notādū q̄ melancolia secūdo mō dicta capiū dupliciter. Uno mō generaliter. et sic est nomē generale ad manīā caninā et lupinā siue demoniacā et ad melancoliā p̄prie dictā. Secūdo mō capitur p̄ melācolia p̄prie dicta solū. **C** Tertio notādū q̄d sit melācolia p̄prie dicta nā melācolia est mutatio ex timationū et cogitationū a cursu naturali ad corruptionē et timorē et ad malitiā p̄pter p̄plexionē melancolicā faciētē silue. Stres spiritū i vus cerebri et faciētē ipm timiduz p̄pter tenebras ipsius. sicut tenebre extrinsece solitariā timere faciūt secūdu q̄ p̄plexio frigiditatis et siccitatis cōtrariānt spiri tui debilitans ipsuz et sic in eo videt esse lesio pluriuz virtutū. **C** Quarto notādū q̄ apud medicū tres sunt cāe melācolie. s. p̄mitiua antecēdēs et iuncta. **C** Primitiua sunt res nō naturales multiplicantes melancoliaz vt cibi melancolici sicut lētes et fabe et alia legumina carnes antique caseus caules carnes bouine leporum cuniculorū vinū grossum panis azimus timor et tristitia et cōplexio frigida et sicca. similiter et regio frigida et sicca: etas senectutis et c. **C** Antecēdēs ē humor melancolicus anteq̄ actu inducat corruptionē i virtute estimatiua vel imaginatiua. **C** Causa iuncta ē hūor melācolicus existēs i cerebro vel i alio mēbro iducēs corruptio nē in virtute imaginatiua vel estimatiua. **C** Quinto notādū q̄ differētia est inter manīā caninā et melancoliaz p̄prie dictā: q̄z mania canina causat ex melācolia generata ex sanguine q̄diu remanet in materia causa adurens. et sic in paroxismo garrulante et gaudent ratione sanguinis et tristatur ratione melancolie. **C** Ana aut lupina vel melancolia lupina catur ex melancolia causata ex adustiōe colere: et tali sit

rixa furia et agitatio: et a vulgaribus dicit q̄ demon intrauit corpus eius: et ē passio difficilis ad curādū. **C** Melācolia proprie dicta causat ex melancolia naturali buliente i cerebro: et aliquando catur a mala p̄plexione frigida et sicca sine materia l̄z raro ab illa. vel ex melancolia causata ex adustione aliorū humorū dum tñ caliditas sit separata ab illa materia. **C** Sexto notādū q̄ melancolia pōt considerari dupliciter: Primo mō quantū ad sui originē vel apprehensionē: et sic est actio corrupta virtutis imaginatiue. vel quantū ad sui complementū: et sic ē actio corrupta estimatiue. **C** Septimo notādū q̄ melācolia pōt fieri dupliciter. v. p̄ cām p̄prie i cerebro vel p̄ cōitatē: vt q̄a vapor melācolicus cōicat cerebro a mēbris inferioribus: vt a corde stomacho ipocondrys sple ne renibus: et a retentionibus mēbroz vel hemorroidarū. **C** Octauo notādū q̄ species melancolie sunt q̄si infinite. Quidāz enī timent casuz celi supra se. Quidāz timēt q̄ terra absorbeat eos. Quidāz timēt latrones. Quidāz ne lupus aggrediat eos. Quidā imaginant res coraz oculis suis q̄ nō sunt vere. Quidā imaginantur se factos esse reges: aut lu pos: aut demones: aut aues: aut instrumenta artificialia. Quidā ridēt: q̄dam plozant: q̄dam abhorrent aquas. Quidāz etiā melancolici illitterati sūt litterati: et litteraliter loquuntur. Quidāz p̄phetizant: et hoc non videt reducibile in causas rōnales nobis notas. et sūt plures alie spēs q̄s omitto p̄ multitudinem earum. **C** Allmansor.

C Alicui cogitationes male sine cā acciderit: et timor et tristitia i eo p̄ualuerit. **C** mlie p̄ncipiū i eo ē. **C** Quāt res ad hoc deuenerint vt et ea q̄ cogitare ceperit ore p̄mat verba sua atq̄ actus p̄misceat: iam melancolia perfecta est. **C** Qui ergo he male cogitationes et tristitia et tribulatio accidunt anteq̄ p̄ualere incipiant succurrendus est: quia si p̄ualuerint cura est difficilis. **C** Syllanus.

C Dic determinat de mlia: et diuidit i tres. **C** P̄rio pōit signa Sc̄do reddit cām q̄re cū apparēt male cogitationes nō ē diffēda cura. **C** Tertio pōit curā: sc̄da ibi. (Qui ergo he). **C** Tertio ibi. (Q̄ si cū mlia). **C** P̄ria i duas. **C** P̄rio pōit signa mlie q̄n ē i p̄ncipio. Sc̄do q̄n i sui p̄lemēto. sc̄da ibi. (Quāt res). **C** De p̄ma dicit q̄ q̄n i aliquo apparēt ista signa: **C** P̄rio q̄ male cogitationes accidunt sine cā. Sc̄dm q̄ timor et tristitia i eo p̄ualēt: tūc dicim⁹ q̄ mlia ē in sui p̄ncipio. **C** Notādū q̄ mlie tres sunt grad⁹. p̄mo q̄n false imagināt vt estimāt quia imaginantur illud q̄d nō imaginandum vel estimant q̄d nō est estimādū. Secūdu grad⁹ ē q̄n ore p̄ferūt q̄d mēte p̄cipiūt: q̄z loquūt fatue. **C** Tertius gradus ē q̄n p̄lēt ope q̄d mēte cōceperūt sicut alig mlici q̄ nō desinūt ire nūc huc nūc illuc: et nesciūt quo vadāt. et d̄f cuttubuth. **C** Sc̄do notādū de rōne signorū. **C** Verificat p̄mū q̄z hūor mlicus repugnat spiritui b⁹ sui substantia i grossando spūs ex sui q̄litate q̄z frigidus et sicc⁹. **C** Verificat 2⁹ q̄z sic hō ex n̄s i mēbris timet et tristat. sic spūs p̄mliāz et vapores melācolicos obtenebrāt. et iō est timor et tristitia et c. (Quāt res). **C** Dic pōit signa mlie q̄n ē i suo p̄lemēto dicens q̄ q̄n res puenit ad h̄ q̄d paties p̄ferat ore q̄ mēte p̄cipit. **C** Sitr vba et act⁹ suos p̄misceat: signū ē q̄ melia ē i suo p̄lemēto. **C** Notādū q̄ supra Ras: i p̄cedēti pte posuit p̄mū gradū mlie q̄ est male cogitare et false imaginari nūc i hac pte pōit 2m gradū mlie q̄ ē p̄ferre ore q̄d mēte p̄cepit. **C** Sc̄do notādū q̄ signa mlie sūt duplicia: q̄dā sūt p̄nostica et q̄dā demonstratiua. p̄nostica sūt timor pusilanimitas: extimatio mala: timor sine cā: velocitas ire: dilectio solitudinis. tremor et vigo et sonit⁹ p̄prie i mirach. **C** Demonstratiua sūt q̄n p̄dicta sūt p̄firmata. **C** Tertio notādū q̄ ratio

De melancolia

signorum ē. **Primo** timor et pusillanimitas propter tenebrositates melancolie vel vaporis melancolici obtenebratis spiritus extimatio mala ratione melie iprimetis specie tenebrosas. **Timor** et velocitas ire quia talis incipit esse solitarius et si quod illud a suo proposito diuertit irascitur. et quia imaginatur ab omnibus parvipendit dilectio solitudinis propter obscuritatem melie quam mouet ut sit solitarius et non conuersetur cum aliquo. et fit aliqui tremor ex vaporibus ascendentibus ad caput et sonitus et tinnitus proprie in mirach propter idem quia ibi eleuant mali vapores est fastidium propter multitudinem ventositatis subleuantis cibum. **Quarto** notandum quod signa melancolie cerebralis sunt hec superfluitas cogitationis assiduatio solitudinis oportunitas ad aliquam rem ut ad terram antecessio insomnietatis egritudines cerebri antecessas et non apparet in membris cerebro coicantibus nocumenta. **Accidētia** sunt valde magna et continua. ratio patet intelligētibus. **Signa** melancolie pro coitatu per totum corpus sunt nigredo totius corporis et arefactio et retentio eius quod fluuit euacuari a splene et a sto et hemorrhoidibus et mēstruis. vehemens nigredo pilorum. antecessio ciborum melancolico rum. Antecessio febrium putridarum cronicarum et diuersarum. **rō** patet. **Signa** melie propter coitatu ad splenē sunt multitudo appetitus propter effusionem melie ad os stomachi. paucitas digestiois stomachi propter frigiditatem melie. multitudo rugitus lateris sinistris. **Inflatio** splenis propter ventositates et hoc non separat ab eis. quia quod est febris quartana. **Natura** est lenis propter idigestionem. **Signa** melie propter coitatu ad sto machum sunt nauisatiua facietas cum idigoe et repletioe in hora digestiois. **Multiplicatio** doloris apud coestioes et gescit apud digoem. **Signa** melie propter coitatu ad mirach sunt grauitas in mirach et attractio ad supioramausea inseparabilis. et corruptio digonis. **Eructatio** acetosa. **Sputum** humidum. **Rugitus** exitus ventositatis. et inueniunt inuamētum. dolor est in stomacho auulter utrasque spatulas proprie post cibum antequam digeratur. **Signa** quia mlica passio fit a sanguinea melancolia sunt quia patiens est cum gaudio et risu propter proprietatem sanguinis. non est tristitia vehemens. oculi sunt ruber. **Vene** sunt plene. cibus multiplicates sanguine precesserunt. **Signa** melie quia a colera sunt. quia est cum saltu et cum furore et cum luppinositate et cum terribili aspectu. et appellatur a quibusdā demoniū. **Signa** melancolie quia fit a flegmate est cum pigritia paucitate caliditatis et cum gere. **Signa** quia fit a melancolia est cogitatio plurima. audacia minor quam in alijs odium cuius non obliuiscitur et cetera. **Quia ergo**. **Hic** reddit causam quare cum he male cogitationes appareret cura non sit differenda. et dicit quod cum accidunt male cogitationes tristitia et turbatio succurridū est antequam incipiant pualere. **Reddit** causas. quia si firmen et pualeat cura est difficilis. **Pronosticatio** fluxus vel varices quia veniunt habētibus melancolicā passionē est bonus. **Notandum** quod ratio huius dicti est quia si firmen signus est quod facta est fortis impressio in membro principali. scilicet cerebro. **Itē** quia talis egritudo fit ab humore melancolico. et talis repugnat curatiōi ratione substantie. quia est humor grossus et ratione qualitatis quia est humor frigidus et siccus unde contrariatur calori naturali qui curat morbos. **Unde** quartana curatur difficiliter.

Almanfor.

Quod si cum melancolia fuerit dolor vetricis et inflatio et malus color et digestiois corruptio et vomitus acetosus et excreatiois multitudo incipienda est cura cum flebotomia ex basilica aut saluatella sinistre manus. **Et** si sanguis visus fuerit niger dimittatur egredi in multa quantitate subillis alit et rubeus si fuerit restringendus erit illico. **Eger vero** ex rebus linientibus est nutriendus ut sunt

aleffidabegi que sunt ex carne edina et aretina et mittendus est in balneum in quo non diu moretur.

Gillanus.

Hic ponit curam melancolie et diuidit in duas. **Primo** ponit curam melancolie puenientis a splene. **Secundo** a capite. **Secunda** ibi. **Sia autem**. **Prima** in quattuor. **Primo** ponit curam p euacuatione. **Secundo** ostendit quibus est vtedū post euacuatione. **Tertio** ostendit a quibus est abstinedū. **Quarto** ostendit circa que medicus habet attendere in cura talis melancolie puenientis a splene. **Secunda** ibi. **Deinde tribus**. **Tertia** ibi. **Eger vero**. **Quarta** ibi. **Et studedū**. **Prima** in duas. **Primo** ponit curam p euacuatione factam p flebotomiam. **Secundo** p euacuatione factam p secessum. **Secunda** ibi. **Post hoc autem**. **Prima** in tres. **Primo** docet facere flebotomiam. **Secundo** docet curam p dietam. **Tertio** p balneum. **Secunda** ibi. **Eger vero**. **Tertia** ibi. **Et mittendus**. **De prima** dicit quod si cum melancolia fuerint ista signa. scilicet dolor vetricis et inflatio malus color corruptio digestiois et vomitus acetosus debemus incipere curam faciēdo flebotomiam ex basilica aut saluatella manus sinistre. **Secundo** dicit quod si sanguis fuerit niger debet dimitti fluere seu diminui in quantitate multa. scilicet si sit subtilis rubeus debet statim restringi. **Notandum** quod si in melancolia possit esse p comunitatem ad alia membra. scilicet ad cor quia generat spiritum vitale turbidum et grossum vel ad epar vel ad splenē vel ad matricē. **Hic** tamen ponit curam eius quod est p comunitatem ad splenē quia sepius accidit ex quo splen est receptaculum melancolie et illa cura curant alie. **Notandum** secundo de ratione signorum melancolie puenientis a splene. **Primo** est dolor vetricis quia propter abundantiam humorum in splene et propter colligantiam splenis ad stomachum debilitatur virtus digestiua stomachi et sic generantur ventositates que sunt causa doloris et inflationis stomachi. **Alie** verificat primū. **Verificatur** secundū quia malus color est propter malitiam digestiois. **Verificat** tertium. scilicet corruptio digestiois propter malitiam melancolie habundantis in splene. **Verificat** quartū. scilicet vomitus acetosus quia melancolia perfuit ad stomachum et corripit pueredo ad acetosum. **Verificat** quintū quia fit multum sputum propter malitiam digestiois ratione cuius generat multum de flegmate viscoso in stomacho. **Tertio** notandum quod ratio remedij est quia p euacuationes factas ex basilica vel ex saluatella manus sinistre vel brachij euacuat sanguis melancolicus qui peccat in splene et si sit niger debet dimitti egredi quia sanguis melancolicus est niger et grossus et sic euacuat materia peccans. si sit subtilis restringatur tunc talis sanguis est colericus et sic cut frenū melancolie et sic non euacuat materia peccans. **Dubitas** in habētibus passionē melancolicā peccato melancolie. quare competat flebotomia cum non peccat sanguis. **Dicendū** quod melancolia magis conuenit cum sanguine quia est fex sanguis et quia melancolia non est sic separabilis a sanguine. **Sed** si dices quod sanguis magis contrariatur in complexionem melancolie quam flegmati. **Dicendū** quod licet ex parte complexionis ita sit tamen ex parte multiplicationis non quia sunt ab eodem calore. **Aliter** licet sic sit tamen ex parte euacuationis non est simile quia flegma propter viscositatem adheret et non sequitur sanguinem in euacuatione. sed melancolia non immo egreditur cum sanguine et ideo posuit flebotomiam. **Aluc** et quarta primi capitulo. **xx**. de flebotomia dicit quod boies melancolici debent sepe flebotomari et in flegmaticis prohibet. **Eger vero**. **Hic** ponit curam p dietam dicens quod eger debet nutri ri ex carne edina et aretina. **Ratio** quia ex ea generatur sanguis bonus et multe quantitatis qui resistit melancolie et ex quo fit resumptio corporis et specialiter puenit hoc quia splenetici sunt macri propter idigestionem in epate. **Notandum** quod p illa iura debemus etiam intelligere alia iura ut gallinaz pullos vitellos ouos et similia buectantia et sanguinem multiplicatū. **De**

De melancolia

herbis vero boraginem et buglossam comedat. **(Et mittendus).** Sic ponit curam per balneum: dicens quod patiens debet potius in balneo et in coquina morari. **(C)** Notandum quod ratio primi dicti est: quia balneum aque dulcis humectat corpus: nam ibi peccat materia per frigiditatem et siccitatem. Ratio secundi est quia si diu staret in balneo, magis resolveret materiam subtilem et sic exsiccaretur. et ideo quod bonus curabat quartanam paucis diebus, ipse enim administrabat balneum omni die bis ut materia melancolica citius expelleretur in paroxismo. et sic infra mensem curabat quartanam. **Alia causa est quia balneum inducit leticiam.** et in passione melancolica est tristitia etc. **(C)** Almanfor.

(C) Post hoc autem decoctione de epithimo quam ego composui vras cuius hec est compositio. **R.** mirobalanorum indorum. 3. p. polipodij. 3. v. sene. 3. viij. turbitib. 3. iij. sticados. 3. p. passularum enucleatarum. 3. p. epithimi cretensis. 3. p. oia excepto epithimo in tribus. lb. aque coquenda sunt donec ad unam libram et mediam redeant. cumque hoc factum fuerit addat epithimum et illico ab igne remoueat et dimittat donec ifrigidari ceperint. **U**bi ifrigidata fuerint manibus fricata colentur. Deinde sumant agarici due tertias. 3. i. aloes. 3. i. sal indi. 3. 5. elii nigri quartam. 3. vnius. et conficiant cum melle aut cum iulep. et fiant ex eis pillule que per tres horas ante decoctionem exceptionem sumende sunt. postea sumat decoctionem. Deinde tribus diebus quiescat. In his autem diebus quibus quiescit nutriat ex eis que precepimus. et potum sumat vinum subtile et clarum et bene odoriferum. Post hoc quoque iterum soluetur et ut prius. hoc vero ita ut predicimus tertio iterandum est. quarta quoque portio ei danda. **E**ger vero ab omnibus que coleram generant nigram abstinetur: et ut sunt carnes siluestres omnes et caro vaccina et caprina vetulste et fabe: et caro salita et caseus vetus et lentes et precipue lentes et oia bisefactina. **U**bi nunc preterea grossum labores et vigilias euictet. nec patiat famem nec sitim. vino vero subtili in potum utat. et precipiendum est ei ut dormiat. **E**t est studendum in splenis curatione ex his que in sequentibus in capitulo de splenis curatione dicturi sumus que augmerat. **O**mnis quoque stomachi confortandus est. et precipue ex medicinis quarum mentionem in sequentibus facturi sumus cum egritudines stomachi nominabimus.

(C) Gillanus. **(C)** Sic ponit curam per euacuationem factam per secessum. Primo per decoctionem. Secundo per pillulas. Secunda ibi. **(Deinde sumat).** De prima dicit quod post flebotomiam conuenit decoctio de epithimo que est. **R.** mirobalanorum indorum. 3. p. polipodij. 3. v. sene. 3. viij. turbitib. 3. iij. sticados. 3. p. passularum enucleatarum epithimi cretensis an. 3. p. oia excepto epithimo coquantur in lb. iiij. aque donec ad lb. i. s. reddeant. **U**bi hoc factum fuerit addat epithimum et oia ab igne remoueat illico et dimittat donec incipiat ifrigidari et cum ifrigidata fuerint manibus fricata colentur. De secunda parte ponit descriptionem pillularum. et est. **R.** agarici duas tertias. 3. vnius aloes. 3. i. salis indi. 3. 5. elii nigri quartam. 3. vnius conficiant cum melle:

aut cum iulep. et fiat pillule. **S**ubdit quod tales sumende sunt per tres horas ante assumptionem potionis vel decoctionis: et debet implere recipi versus ad dies. xvi. et qualibet die antequam decoctio pillule omnes que fiunt in recepta sunt sumende per tres horas an. **(C)** Notandum quod ratio dictorum est: quia tales pillule et talis decoctio euacuant flegma grossum aggregatum ratione debilitatis epatis propter colligantiam cum splene et melancolia a qua fit principaliter illa passio et quare debet sumi per tres horas ante decoctionem quod pillule non possunt operari in tantum breui tempore. id adueniente decoctione pillule dissoluntur et filtrificiunt vna operatio ne. **(C)** Tertio notandum quod hora assumptionis pueniens non debet esse in die agitatiōis et commotiōis materie sicut in die paroxysmi: quia in illa die non debet esse assumptio alicuius medicine. **U**t Auic. prima quare de cura putridarum in generali. Sed in hora getis: quia virtus est fortis magis apta euacuationi. **(C)** Tandem quarto quod antequam de medicina debet precedere sirupus digestiuius materie existens in splene et talis. **R.** radicis feniculi petrosilini accori radicis ciperi an. quar. 5. radicis rase et radicis apij an. 3. i. radicis corticis capparorum medietas et tamarisci frassini et gemestre an. 3. 5. eupatorij calamiti abinthij capil. vne. endiuie scariole an. 20. anisi maratri cuscute seais portulace seminis melonis indorum an. 3. i. ligritie rase vnuum passarum sine arilla an. 3. i. succi boraginis succi summittere depuratorum an. 3. y. floz boraginis buglosse foruz sticados arabici an. 3. i. meli elci. q. iiij. succari alb. lb. 5. claperen cortices iacero forti p nocte. fiat sirupus perfecte clarificatus versus ad lb. i. 5. administretur cum decoctione boraginis floz tamarisci floz sticados arabici an. 3. 5. thimi epithi folliculorum sene polipodij quercini an. 3. 5. anisi. 3. y. ligritie rase vnuum passarum sine arilla. 3. y. fiat decoctio in sero capri. no. et decoctione temperent per noctem corticis mirobalanorum benegummosorum. 3. i. 5. fricent de mane fortiter et colentur et colature addat. et administretur si est delicatus cum. 3. i. succari al. vel cadi ouloze. Ad idem valent tales pillule. **P**ayere ruffini. 3. y. lapidis lazuli puluerizati subtiliter. 3. i. misce malaxando cum modico sirupi sumiterre fiat pillule ad quantitate ciceri an. Ad idem per debilibus valet diafene. 3. 5. Ad idem confectio hammeb. Ad idem pulueris sene. 3. 5. cum aqua lactis. **(Deinde tribus).** Sic ostendit quomodo est procedendum post euacuationem dicens quod post primam euacuationem debet quiescere tribus diebus. **R**atio quod virtus confortat per nutrimetum que virtus fuit debilitata per medicinam et iterato posset laxari. **S**ecundo dicit quod in his tribus diebus debet vti dieta de qua dictum est. **R**atio patet. **T**ertio dicit quod in potum debet dari vinum subtile clarum odoriferum. **R**atio quod generat bonum sanguinem et spiritus claros et contrariatur spiritibus grossis in melia. **Q**uarto dicit quod iterato post debet euacuari ut prius: et sic quousque quarta portio sit exhibitae. **R**atio quia materia melancolica est difficilis euacuationis: et id paulatim debet fieri euacuatio. **S**ed intelligendum est quod semper debet permitti digestiuius: quia in chronicis egritudinibus debet fieri paulatim digestio et paulatim euacuatio etc. **(Eger vero).** Sic ostendit a quibus est abstinentia: dicens quod eger debet se abstinere ab omnibus generantibus meliam. **U**t sunt carnes siluestres omnes. et vaccina caro et hyrcina et magnarum caprarum fabe caro filita caseus antiquus lentes precipue. **S**i militer olera nisi sint humectatiua quia sunt borago buglossa et filia. **S**ecundo dicit quod debet abstinere a vino grosso quod aggregat meliam et spiritus turbidos. debet abstinere a labore et vigilis quod exiccant. **T**ertio dicit quod non debet pati famem nec sitim: ratio quia talibus dispositiōibus corpus exiccatur. **Q**uarto dicit quod debet vti vino subtili: ratio quod generat spiritus subtile et claros et contrariatur melancolie. **Q**uinto dicit quod debet dormire. ratio quod celebrat meliorem digestionem et humectat corpus. **(C)** Nota quod studens non debet vti carnibus falsis nec alijs generantibus meliam: nec vino grosso quod ex his generat nutrimetum grossum et spiritus grossi humidi turbidi. vnde de cerebrum non disponit ad speculari et studere. **(Et est studendum).**

De melancolia

ceptio melancolie.

facienda est: Gillanus.

2. golie și colățare de mână deț. **Almansoz.**

funt odoret. C Gillanus.

calia ponit. ptes patebūt: De pma dicit qd aq tepida o3 ab

phalea z emigranea: z ibi patet: **¶ Allmanfor:**

tis fiat restitutio: **C** Gillanus.

difficilis euacuationis: **¶** Almanfor.

lico sancti erunt. C. Dillanus.

passionem: **Calmanfor.**

De melancolia

Cibi aut q illis pgruunt sūt caro arietina z edina z gallinacea z panis de simula: oppir⁹ aut panis nullo mō ē eis pgruus: vinū quoqz subtile z claz eis pueniēs ē: vinū hō grossū nō ē eis bonū nec nigrū: lac aut recēter ab vberib⁹ extractū dū adhuc calet eis pfert z pisces recentes z sisami de succaro fci z olco amigdalino. **P**reterea au dire cātilenas z gaudere z hē ante se res delitiosas z dormire plurimū pfert eis: ecōtrario hō cogitare z solus morari z vigilare maxime nocet eis: **P**illule q colerā nigrā expellūt de qbus dat his q decoctionē sumere nequunt. **R**. epithi cretēsis. 3. xx. polipodij agarici aboz añ. 3. x. ellī nigri salis idi amboz añ. 3. v. sticados. 3. vii. pulueris ierepigre. 3. xv. bibat ex eis. 3. iij. **I**n dieb⁹ vero qb⁹ qescit eger d3 sumere electuariū qd vo cat letisians: qd **R**. mellisse cortici citri gariofil. gallie muscate mastici croci ozietalis nucis mus. cinamomi cardamomi nebere. misch. be. hema albi z rubei zedoarie doronici semis ozimi maioris semis ozimi gariofil. oīum añ. ptes eqles musci: qzē ē dcima pars. 3. viii⁹ deide sumant **K**ebuli. xx. z embli. xxx. z terant z i trib⁹ libris aque coquant donec ad vnā redeāt z colent. in colatura vero addat mell. lb. i. deinde bulliat donec aq p̄supra sit: post ex hoc melle pficiatur spēs p̄dicte qd tñ in pōdere sit triplū ad spēs de quo cū necesse fuerit ad magnitudinē auellane sumēdū est. hoc enim medicamē letitiaz z coloris pulchritudinē z digestionis bonitatē operat z retardat canos.

C Sillanus.

Hic ostendit quibus pficiat dicta itētio. z diuidit in duas. **P**rimo explicat cibū z potū pueniētes z discōueniētes. **S**ecundo explicat q̄s alias res nāles. **S**ecundo ibi. (**P**reterea au dire): De p̄ma dicit q cibi pueniētes sūt caro edina arietina gallinacea z panis de simula. i. farina frumeti. **R**ō qz generat sāguinē laudabilē dñū melie. **S**ecundo dicit q panis opir⁹ .i. azim⁹ nō puenit: **R**ō qz est oppilās: z sic generat malū sāguinē melicū. **T**ertio dicit q vinū claz z subtile erit pueniens: qz gnāt spūs subtilēs claros dños melie. **Q**uarto dicit q vinū grossū nō ē bonū: **R**ō. qz ē oppilatiū gnāns meliā. **Q**uinto dicit q lac recēter extractū ab vberib⁹ dū ē calidū ē bonū. **R**ō qz bñ nutrit z humectat. **S**exto dicit q pisces recētes: z sisamū d succaro fci z oleū amigdalini pferūt. **R**ō qz humectāt. **D**e scdo dicit q audire cātilenas dulces z gaudere z hē res delitiosas i sui p̄ntia z dormire pferūt: **R**ō qz delectāt aiām z clarificāt spūs z sōn⁹ humectat. **S**ecdo dicit q cogitare z solus morari z vigilare maxime nocēt. **R**ō qz exicāt corp⁹ z sūt cā mltiplicatōis melie: (**P**illule). **P**onit curā p medicinā. dicēs q nō valētib⁹ sumere decoctionē pueniūt pillule euacuātes meliā q sūt. **R**. epithi cretēsis. 3. x. polipo. agar. aboz añ. x. elle. nig. sal. idi añ. 3. v. abo. sticados. 3. vi. ierepigre. 3. xvi. pficiant cū ydromelle vlruppo de sumoterre z sumant ex eis. 3. iij. **N**otādū q añ exhibitōez illaz pillulaz cōpetūt sirupi digestiui dicti i. c. de cura do. loz capitis a mā melica. iō recurrat illuc. **S**ecdo notādū q post euacuationē pueniūt oia p̄icularia dca loco allega-

to supra. s. fricatōes faculi fomentatōes sternutoria z sista. **S**z fomētatio pueniēs ē. **R**. folliculoz sene thyz epithi bo. raginis buglosse añ. 3. i. q̄ssent z bulliat i duab⁹ ebullitōib⁹ i q̄rtuoz. lb. aq in q decoctōe caput fomētē. **A**d idē fiat fomētatio cū succi boraginis succi fumiterre añ. lb. 5. z iste sūt spāles q̄s t3 **B**erardus. **S**ternutorii p̄petēs ē. **R**. lactis mulieris. 3. i. ellī nigri pluerizati. 3. i. misce z fiat iunctio i nares. z si iste pluis distēperet cū succo sicle erit fortissimū valde. **T**ertio notādū q loco pillulaz pōt dari sirup⁹ laxatiū tal. **R**. floz boragis bugl. sticados arabici añ. 3. v. polipody q̄rcini agarici elci añ. 5. 33. seīs basilici añ. 3. y. succi boragis succi fumiterre d̄puratoz añ. 3. i. succari al. lb. 5. fiat sirup⁹ papz coct⁹ z papz clarificat⁹ vsqz ad q̄r. iij. dissoluat i sirupo dyagridy. 3. 5. z sepe ponit i medicis. ad excitādū vtutes aliarū medicinarū succ⁹ ros. recentii mastici añ. gra. iij. **A**d idē valet tal colatura q p̄suat a passione melica. **R**. epithi q̄r. 5. anisi. 3. iij. q̄ssa z ebulliat sū vnā bullitōe i. lb. i. feri capni colent z colatura admistret. **A**d idē. **R**. mirobolanoz idoz. 3. i. 5. pistent z bulliat cū. 3. i. prunoz siccoz i. 3. viij. aq donec medietas aq sit p̄supra colet z cū illa colatura addat māne. 3. x. (**I**n dieb⁹ vo). **H**ic ostendit qd sit fiēdū i dieb⁹ qetl. dicēs q i dieb⁹ qetl d3 sumere d elcuarū qd d̄r letificat. **R**. mellisse cortici citri gariofil. gallie mus. mastici croci ozietal. nucis mus. cinamomi cardamomi. nebere. misch. been. al. z ru. zedoarie doronici seīs ozimi maioris se. ozimi. gariofil. oīuz añ ptes eqles musci q̄tū ē dcima pars. 3. viii⁹ deide sumant **K**ebuli. xx. emblici. xxx. terant z i lb. trib⁹ aq coquant donec ad vnā redeāt colent z in colatura mittat mell. lb. i. deide bulliat donec aq p̄supra sit postea ex illo melle pficiant spēs p̄dicte qd tñ i pōdere sit triplū ad spēs de quo cū necesse fuerit ad magnitudinē auellane sumēdū est. **B**. n. medicamē letitiaz z coloris pulchritudinē z digestionis bonitatē opat z retardat canos. **E**t ex his p3 rō qre **B** elcuarū seu medicamē i passione melācolica valet: qz p̄fortat cor z alterat malā cōplexionē. melācolicā: z qz euacuat f̄la qd multiplicat p̄idi. gestionē p mirobolanos kebulos z retardat canos. qz canis cātur a flegmate putrido i cerebro. **N**otādū q loz cohui⁹ valet **B**. **R**. margaritaz electaz. 3. i. iaciti smaragdi dozomici romani been. al. z ru. añ. 3. i. floz cinamomi galange nucis mus. macis. 33. al. añ. 3. 5. gariofil. piperis lōgi. cubebe domestice ligni aloes storacis calamite seīs basalice añ. 3. 5. croci. 3. i. musci boni ābre elctē añ. gra. v. cortici citri p̄diti 3. 5. ligritie rase. 3. y. cādi. vnaz passaz sine arill⁹ bñ pinguiū añ. 3. iij. succi pomoz dulciū bñ d̄purati. 3. i. p̄fue buglosse boraginis añ. 3. y. aque ros. 3. i. z succari al. lb. i. fiat elcuarū **A**d idēz. **R**. letitie gal. dyaboraginati pliris cum musco añ. quar. i. misce. **A**d idē valet diamargariton. **A**d idem diaro. don lily. **A**d idē. **R**. serici combusti. 3. i. corraloz rin. 3. 5. ossis de corde cerui. 3. y. margaritaz nō perforataz. 3. iij. cardamomi. 3. 5. prunoz mundatoz ligritie rase isopi añ. 3. y. nucis musca. gariofil. piperis lōgi. cubebe galāge añ. 3. i. 5. cinamomi. 3. v. macis. croci. añ. 3. i. succari. lb. vi. in bieme vero cōficiātur cū mellis dispumati z cocti lb. iij. z addātur in fine mus. 3. y. **S**umat mane z sero ad q̄titatē nucis magne. et post bibat aliqd vini al. clari odoriferi: hoc enim electuariū vltimū est ad p̄fortandū cor z cerebrū z animā gaudere facit z vīsum rectificat z remouet malas cogitationes: rectificat memoriā z p̄fortat digestionē z multiplicat humiditātē naturalē in toto corpore. **N**otādū vnū cōmune in cura passionis melancolie q aptio hemorroidaz z venaz ani vel puocatio sanguinis mēstruoz z aptio saphenei pede puocatio varici in cruribus maxime valet in cura. **S**ecdo est notādū aliud cōe vltimū remediū post exhibitionē medicinarū q fiat vnū cauteriū in parte anteriori. z duo i cornib⁹ posteriorib⁹ capitis pfūdando vsqz ad os: si ē possibile

De catarro

dimittatur locus apertus vsq; ad dies. x. pro posse et sic gratia Dei finitur egritudo melancolica.

De catarro.

Sillanus.

Notandum circa rubricā q̄ catarrus pōt sumi tripl̄r. s. p̄prie magis p̄prie et cōmuniter. Cōmuniter sumit̄ p̄ reumate: seu p̄ fluxu materie ab vno membro ad aliud vnde cumq; fluat: et ideo dicitur reuma quasi ruens mā. Sed p̄prie sumitur pro fluxu materie a capite ad tria membra maxime ad nares ad fauces et ad pectus: l̄z posset mā fluere ad nervos ad stomachū et ad alia mēbra. magis p̄prie sumit̄ p̄ fluxu materie a capite ad pectus et sic distinguitur p̄tra corizā et b̄ranchiū q̄ in coriza fluit mā ad nares. in b̄ranchio ad fauces. in catarro ad pectus. Ut patet in his versibus: si fluit ad pectus dicat̄ reuma catarrus. Ad fauces b̄ranchus. ad nares esto coriza. Ad p̄positū hic sumitur secūdo modo catarrus. **S**ecūdo notādū q̄ catarrus pōt fieri tripl̄r. p̄mo p̄ viā dissolutiōis vt a sole vel a balneo vel ab alijs rebus vaporosis assumptis vt alleis cepis sinapi pipere ex q̄bus dissoluit̄ mā in capite siue calida siue frigida. **S**ecūdo pōt fieri p̄ viā compressionis vel p̄strictionis: sicut a frigiditate extrinseca p̄stringente. vt patet in spongia madefacta si p̄stringatur fluit aqua. **T**ertio pōt puenire ex multitudine materie siue sit colera siue flegma siue ab alio extrinseco agente. **N**otādū q̄ apud medicū tres sunt cause catarr̄i. s. p̄mitiua antecedens et cōiuncta. p̄mitiua sunt res extrinsece dissoluentes vel cōprimētes: sicut aer frigidus vel calidus: Balneū. morari ad solē. et ventus australis vel borealis. Similr causa p̄mitiua sunt res non nāles multiplicātes mām colericā vel flegmaticā. Causa antecedens sunt humores colerici vel flegmatici anteq̄ causent fluxum a cerebro ad nares vel ad fauces vel ad pectus. Causa p̄iuncta sunt illi humores quādo fluūt a cerebro ad membra inferiora. **D**ubitat̄ qui hōies facilius incurrunt catarr̄m an habētes caput calidū: an frigidū. **D**icēdū q̄ habētes caput calidū citius incurrūt catarr̄m a causis extrinsecis q̄ habētes caput frigidū q̄z habēt p̄poros amplos et latos: ideo frigiditas extrinseca citius penetrat. **S**ecūdo dicēdū q̄ habētes caput frigidū citius incurrūt catarr̄m et facilius a causis intrinsecis. **R**atio. q̄ in ipsis poris sunt clausi: ideo nō facili p̄tueniūt a causa extrinseca: sed a causis intrinsecis: q̄z habēt cerebrū debile: vnde nutrimentū veniēs ad ipsum non debite p̄uertit̄ in substantiā cerebri: et sic aggregāt mās p̄digestionē. iō nō est mirū si mulieres vadūt capite discoperto magis q̄ viri q̄z hūt cap̄ magis frigidū et sic poros hūt clausos.

Al.

Cum caput alicuius in egressione balnei discopertū fuerit aut post exercitiū aut post aliud: fueritq; aer frigidus et vētus septentrionalis et accidit i narib⁹ et palato prurit⁹ et comotio et sternutatio.

Sillanus.

Hic determinat de catarro. et diuiditur in duas. p̄mo ponit signa. **S**ecūdo ponit curā. **S**ecūdo ibi. (p̄anus tunc). De p̄ma dicit q̄ vbi caput alicuius i egressione balnei. aut post exercitiū vel aliud fuerit discopertū: et fuerit aer frigidus. et vētus septentrionalis: si in naribus et palato veniāt pruritus cōmotio et sternutatio significamus supra catarr̄m. **N**otādū q̄ causa partis est. q̄z in egressione balnei vel post exercitiū caput est rarefactū et in poris aptum: vñ aer frigidus vel vētus septentrionalis sup̄ueniēs capiti discoperto caput penetrat et cōprimunt humiditates cerebri: vñ dissolute inducūt pruritū cōmotiōē et sternutatiōē et p̄sequēs inducūt catarr̄m. **N**otādū scōdo q̄ signa catarr̄i ex causa calida sunt subtilitas et acuitas materie catarr̄i. inflāmatiō rubedo in facie. asperitas nariū. caliditas vehemēs pruritus. et amaritudo cū acuitate que sentitur in gula. **S**igna catarr̄i ex mā fri-

gida sunt eminētia oculorū cū albedine et pallore faciei. op̄pilatio nariū viscositas et grossities materie fluētis in potētia attrahēdia aere et p̄ nasum destructio olfatus rez et c. **R**atio patet. **N**otādū tertio q̄ signorū catarr̄i. quedā sunt signa tantum. quedā sunt signa et cause. **S**igna catarr̄i calidi que sunt signa tantū. sunt q̄z caput sentitur calidum ad tactū. quando humor descendit pungit et mordicat. facies videtur rubea vel citrina. **S**ed signa que sunt signa et cause sunt cibi assumpti calidi vt cepe allea porri aer calidus cōplexio calida etas iuuetutis. **S**igna catarr̄i frigidi que sunt signa tantum. sunt quia caput sentitur frigidum ad tactum quando humor descendit non mordicat facies apparet pallida vel alba. **S**igna que sunt signa et cause. sunt res extrinsece multiplicātes flegma aquosū vel res cōprimētes vel dissoluentes sicut multiplicatio aeris frigidi. cōplexio frigida. etas frigida t̄ps frigidū.

Almanfor.

Pannus tunc calefaciendus est et capiti superponendus in quo tamdiu moretur donec eger calorem in capitis profunditate sentiat penetrasse. Deinde nigellam odorare incipiat.

Et prouocetur sternutatio: et caueat ne supinus iaceat et comedat parāz. **A** vino quoq; omnino abstineat.

Sillanus.

Ponit curāz catarr̄i frigidi vbi materia fluit ad pectus. **S**ecūdo ponit curāz corizie vbi mā fluit ad nares. **S**ecūdo ibi. (Si qd). p̄mo in duas. p̄mo ponit curā catarr̄i pueniētis sine febre. **S**ecūdo ponit curā catarr̄i puenientis cū febre. **S**ecūdo ibi. (Q si neq;). p̄ma in duas. p̄mo ponit curāz qñ passio est debilis. **S**ecūdo qñ passio est fortis. **A**l̄r p̄mo ponit curā qñ passio sit a mā frigida. **S**ecūdo qñ sit passio a mā calida. **S**ecūdo ibi. (Q si passio). p̄ma i qnq; p̄mo ponit curā p̄ appositionē p̄ani calidi supra caput. **S**ecūdo p̄ odoratiōē. **T**ertio p̄ sternutatiōē. **Q**uarto p̄ decubitū. **Q**uinto p̄ dietā. partes patebūt. De p̄ma dicit q̄ debet pannus cale fieri et supponi capiti et debet tātū morari q̄ eger sentiat caliditatē penetrare vsq; ad p̄funditatē capitis. **R**ō q̄z pannus p̄ suā caliditatē sumit mās et remouet malā cōplexiōē nē ductā in cerebro. **N**otādū q̄ loco illius p̄ani calidi possunt apponi alia calida resoluentia vt sacculus de milio et sale torefactis. et potest poni sic i forma. **R**amilij. 3. iij. salis communis. 3. s. torefiant simul in sortagine vel in tegula et sacculus ad quantitatem vnius palmi fiat et applicetur capiti. ratio patet. **A**d idem valet sal in magna quantitate ponatur in vino et pannus fortiter compressus ponatur supra partem capitis et est experimentum arnoldi de villa noua. ratio quia desiccatur. **A**d idem valet hoc vnguentum. **R**. ster coris columbini gumme ru. agrest. castorei seminis sinapis añ. 3. i. euforby. 3. s. olei ru. quar. i. cere qd sufficit. puluerizāda puluerizentur et conquassanda conquassentur misce oia et fiat vnguentum curabile. vngatur cōmissura in parte anteriori naso capite: et est vltime virtutis et valde exiccatiuū. **A**d idem valet cauterium factum in occipitio primo. deinde in commissura si sit necessitas cautery. ratio patet. **A**d idēz valet emplastrum dictum in cura doloris capitis facti a materia frigida. **N**otandum q̄ catarrus potest curari quatuor modis. **P**rimo modo per diminutionem materie vt per medicinam laxatiuā et resolutiuā. **S**ecundo per alterantia et ingrossantia materiam quia in catarro materia p̄mo est fluida et liquida sicut in principio. deinde incipit fieri grossa sicut in augmento. deinde venit ad mediocritatem quando materia est bene digesta sicut in statu. **T**ertio curatur per prohibentia illum fluxum vt si fluit ad pectus per gargarismata prohibentia illū fluxū et per illas pil-

De catarro

talis sub ligula. Quarto curatur p distractione materię ad
 partem contrariam. verbi gratia. si materia fluit ad pectus
 distrahetur materia ad nares. vel per cauterium factus in
 parte posteriori colli vel nucae. ⁊ si m̃a fluit ad nares distra
 hatur ad os dando gargarismata trahentia m̃am ad os.
C Notandũ q̃ si catarrus fiat m̃a frigida debet fieri in
 grossatio per stiptica calida. vt sunt mastix olibanũ nux cipsi
 filz similia. Ad idẽ valet talis sirupus. R. saluie folioz cipsi
 añ. 3. i. ligni aloes 5. y. mellis electi zuccari al. añ. lb. 5. fiat si
 rupus vsq; ad quar. v. **C** Notandũ q̃ post ingrossationem
 materie cõpetit euacuatio cũ pillulis chochys que fiunt. R.
 pulueris pigre 3. r. colloquintide 3. iij. ⁊ tertiã. scamonee 3.
 y. 5. turbith sticados añ. 5. y. fiant pillule grosse ad modũ ci
 cez cũ succo rute vel apy dosis est. 3. y. **C** Notandũ quinto
 q̃ post purgationẽ puenit dare patientibus cũ vadunt dor
 mitũ de pfectõe. 33. que fit sic. R. 33. mundati non cocti neq;
 exiccati. 3. iij. liquiritie munde 3. 5. mellegeste gariofil. nuc
 cis musca. cardamomi añ. 3. y. fiat electuariũ cum sirupo
 facto ex lb. iij. zuccari sumatur ad modũ nucis. ⁊ post bibe
 tur vinũ limphatũ calidum actu ⁊ potest sumi de mane. **S**i
 militer hoc electuariũ etiã administratur in introitu lecti.
 ⁊ sic administratũ ipedit cursum catarr̃i ⁊ lenit asperitatẽ ⁊
 facit totũ q̃d de flegmate in gutture 3 tinetur p pectore expel
 lere atq; expuere sine difficultate ⁊ supflũ digestum hora
 expulsiõis iuenitur. hoc etiã electuariũ pfortat stomachũ
 ⁊ omnia membra nutritiua. vt ait Guilielmus placentinus.
 (Deinde nigellã). **H**ic ponit curã p odoramenta dicens q̃
 debet odorare nigellã. **R**atio qz cũ sit calida ⁊ stiptica ha
 bet fumare m̃am ⁊ alterare malã cõplexionẽ cerebri ⁊ p
 hibere fluxũ ⁊ debet torrefieri ⁊ poni in pãno lineo i forma
 rotunda qz virtus magis attinget. **C** Notandũ q̃ p nigellã
 intelligit omnia alia calida et stiptica. vt est puluis talis. R.
 ligni aloes storacis calamite añ. 3. i. 5. nucis musca. nucis ci
 pressi olibani costi ficci. añ. 3. i. nigelle torrefacte. 3. y. fiat pul
 uis ⁊ ponatur in panno lineo in forma rotũda. Ad idẽ i for
 ma rotunda pforetur pomum ⁊ impleatur puluere olibani ⁊
 coquatur pomũ sub cineribus calidis ⁊ odoretur. ⁊ illo cõ
 muniter utebatur Gerardus. Ad idẽ. R. laudani purissimi
 p assy añ. 3. i. ligni aloes storacis calamite añ. 3. i. 5. nucis mus
 nucis cipsei olibani gariofil. añ. 3. i. ambre electe 3. 5. pulue
 rizanda puluerizentur et subtiliter misce omnia cum aqua
 rof. malaxãdo ⁊ fiat pomũ pforatũ in medio. vt possit pene
 trare chorda p quã teneatur. **S**ed pro pauperibus fiat sine
 ambra. (Et prouocetur). **H**ic ponit curã p sternutationẽ di
 cens q̃ in cura catarr̃i. s. in m̃a frigida debet prouocari ster
 nutatio. **R**atio qz p cã euacuatur m̃a catarr̃i ⁊ diuertitur q̃
 non fluat ad pectus. **S**ed que prouocãt sternutationẽ dicta
 sunt supra sepe. **U**t eleborus albus piretrũ euforbium. ⁊ sic
 de alijs. **C** Dubitat vtz sternutatio pueniat in cura catarr̃i.
Probatur q̃ non p Galienũ secũdo pronosticoy. illa parte.
 sternutatio vero cũ reumate. **S**cõo p Auicennã qnta terry. c.
 de catarro ⁊ corrigia. vbi dicit q̃ est nocua. **C** In oppositũ
 est **R**asis. **D**icendũ primo q̃ sternutatio ante digestionem
 materie ⁊ euacuationẽ in catarro est nocua. hãc probãt au
 ctoritates allegate. ⁊ ratio. qz cũ sternutatio sit fortis mot⁹
 attrahit m̃am aliunde. ⁊ ponit m̃am in fluxu. **C** Secundo
 notadũ q̃ sternutatio post digestionẽ materie ⁊ euacuatio
 nem est laudabilis. hoc intelligit rasis. probatur per rõnem
 qz significat virtutis expellentis fortitudinẽ ⁊ non malitiã
 materie. (Et caueat). **H**ic ponit curã p decubitus. dicens q̃
 patiens debet cauere ne iaceat supinus. **R**atio qz timef ne
 p illũ decubitũ m̃a fluat ad partẽ posteriõrẽ. ⁊ tunc cũ pars
 posterior non habeat manifestos meatus p quos m̃a fluat.
 timetur ne fluat ad neruos ⁊ faciat spasmus ⁊ paralysim. ⁊
 ideo patiens debet stare cũ capite alto. vt precipitur in actu

practico ppter causam dictā. ⁊ qz timetur suffocatio ⁊c: **(Et comedat)** Dic ponit curaz p dietā dicens qz patiens debet comedere paz: **Ratio** qz nā non habens mām cibalem in quā agat agit in mām catarrī ⁊ consumit eā. **Secundo** dicit qz debet abstinere omnino a vino. ratio qz est vaporosum ⁊ cū sit tale calidū dissoluit mām ⁊ auget catarrz. **(¶ Notandum** qz in cura catarrī conuenit abstinere a somno diurno. precipue post cibū. qz maior fit euaporatio ⁊ retētio in capite. **Similiter** non debet stare ad solem nec ad ignē. **Ratio** quia dissoluendo materiam auget catarrum. **Similiter** bonum est abstinere a vociferatione et clamore et a loquelā secundum possibilitatem. **(¶ Secundo** notandum qz cibi conuenientes sunt carnes edine arietine castratorūz ani malium et pullozū et auium degentium in arboribus et pratis et non in aquis assando et aliquando elixando: et vitelli ouozum: **Sed** porus conueniens est vt bibat aquam mellis vel aquam decoctionis liquiricie isopi et mellis. vel vinum album debile in quo ponatur duplum eius de aqua. **(¶ Tercio** notandum qz post cibum et potum debet accipere aliquid claudens os stomachi prohibens ascensum vaporum. vt coriandros preparatos panem assatum et citonium coctum. **(¶ Almanfor**

Almanfor.

C Et si passio ex appositione pāni calidi allenta
ta non fuerit nec minuitur per ipsaz fiat flebotō
mia ex cephalica: ⁊ soluat natura ex rebus que
non exasperant sicut hec decoctio quam in potu
sumere debet qui tussim patitur ⁊ in pectore as
peritatem habet ⁊ indiget ventris solutione que
℞. iulubas. ꝑ. sebestē. ꝑꝑ. passulaz enucleataz.
3.ꝑ. violaz siccaz. 3. iij. radcis ligricie fracte. 3.
v. sic⁹ citrinas. ꝑ. coquant in trib⁹ libz aque do
nec redeat ad. i. ⁊ colent⁹ ⁊ i colatura dissoluātur
cassie. 3. vi. terentabin. 3. ꝑ. **G**illanus.

Gillanus.

Cic ponit curam quando passio est fortis. Vel aliter po-
test dici q; ponit curam quando catarrus fit a materia calida. et diuiditur in duas. **P**rimo ponit curam per flebotomiam. Secundo per medicinam. Secunda ibi. **(Et solui-
tur.)** De prima dicit q; si passio non fuerit alieniata vel di-
minuta. scilicet catarrus per appositionem panni calidi de-
bet fieri flebotomia de vena saphena: aliqui dicunt q; de
vena cephalica. **D**ubitatur ytrum flebotomia sit con-
ueniens in cura catarrhi. arguitur q; non. quia est causa
fluxus humorum. ergo rē. Antecedens patet. quarta p;mi.
capituli de flebotomia. et cōsequētia satis patet. **E**n
oppositum est **R**asus. Dicendum primo q; si catarrus fit
a causa frigida quantum est ex parte materie nullo modo
conuenit flebotomia. ratio quia per talem flebotomiam in-
frigidatur caput et augetur materia catarrhi: Secundo
dicendo q; si in casu premisso sit repletio in toto et mate-
ria catarrhi sit digesta vnde non sit timor de fluxu humorum
conuenit flebotomia ratōe repletionis: Ratio patet. aliter
non. quia augetur fluxus. **T**ertio dicendum q; si catarrus
fiat a materia calida et fluat ab intus ad extra scilicet ad na-
res. vel ad os. vel lingua vel ad palatum non competit fle-
botomia. ratio quia distrahit materiam et trahit eam ad in-
tra: quod non est fiendum. **Q**uarto notandum q; si ca-
tarrus fiat a materia calida et materia fluat ab extra ad in-
tus sic competit flebotomia. quia per illam fit euacuatio il-
lius materie: et hoc sequitur magis inuamentus q̃ nocumē-
tū. et sic patet dubiū. **N**otādū q; anteq̃ fiat flebotomia
phibeat fluxus. vnde dicit Bordonius q; catarrho flebotom-
iati perpetuo fiunt ranci: et fluxus prohibet p; gargarisma

De catarro

z per pillulas refentas in ore et est secretum in cura catarrhi. Gargarisma prohibens fluxum materie calide. **R.** sirupi de papauere diamorō añ. 3. iij. aque ros. aque dulcis añ. quar. i. vini mali granati. 3. 5. misce. gargarizetur actu calidum. **P**illule prohibentes fluxum materie calide possunt esse tales. **R.** seminis papaueris al. seminis portulace seminis lactuce añ. 3. i. diadragagati gummi arabici croci añ. 3. 5. z ponit crocus ad refrenandū opii. amidi penidi. añ. 3. i. opy gra. v. puluerizāda puluerizent. misce oia simul cū sirupo de papauere. fiant pillule cōpresse ad q̄titatē parue fabe retineant in ore. **A**d idē. **R.** gummi arabici diadragagati amidi succi liquiritie seminis citonioz psily añ. fiāt pillule grosse ad modū fabe cū mucillagine psily z teneant sub lingua. **A**d idē. **R.** succi liquiritie zuccari al. añ. 3. x. amili draganti amigdalaz dulciū excorticataz añ. 3. v. fiāt pillule grosse cū mucillagine seminis citonioz z teneant sub lingua. i. piffant. m. catarz acutū. z leniūt asperitatē catarrhi z dicūt pillule bichichie zc. **(Et soluat).** **P**onit curā p̄ medicinā dicēs q̄ debet solui vēter cū rebus nō exasperantibus. qualis est hec decoctio. **R.** iuiubas. xx. sebesten. xxx. passulaz enucleataz. 3. x. violarū siccaz. 3. iij. radices ligritie fracte. 3. v. ficus citrinas. x. coquātur in tribus. lb. aque donec redeat ad vñ. coles. z in colatura dissoluant cassie fist. 3. xy. tereniabin. 3. x. **N**otandū q̄ medicina **R**asis valet i catarro causato a mā calida: qz illa q̄ ponit i recepta euacuat colerā. **S**cdo notādū q̄ talis medicina pōt apporximari sine digestionē pcedere: qz est medicina lenitiua z euacuat colerā z remouet tussim et asperitatē. **T**ercio lenitatis z euacuatōis. **T**ertio notādū q̄ si def. medicina fortis debet pcedere sirupus digestiuis talis. **R.** ordei mūdi. 3. iij. seminis papaueris albi quar. i. iij. iubaz sebesten añ. numero. xx. floz violaz. floz nenufarū ros. ru. añ. 3. i. zuccari al. quar. iij. fiat sirupus clarificatus vsq̄ ad lb. 5. de cū aqua decoctōis ordei. **A**d idē. **R.** sirupi de papauere. lb. i. z detur cū aqua decoctōis ordei. vel cū aqua decoctionis iuiubaz vel sebesten. **M**edicina laxatiua post sirupus est hec. **R.** floz violaz nenufaz añ. 3. i. prunoz damascenoz. x. tamarindoz electoz. 3. i. fiat decoctio in aqua in qua dissoluant cassie fist. mūde bene pinguis. 3. i. electuarij de succo ros. vel diaprunus. 3. iij. fiat colatura vsq̄ ad q̄r. v. detur in auroza. **A**d idē. **R.** decoctōis prunoz. 3. iij. z sit ferūs. deide addant reubarbari. 3. y. dimittātur simul per horas. xy. ad minus. postea coles. z in illa colatura addantur sirupi ros. 3. y. z detur in auroza frigidū in estate. tepidū vero in hyeme. **A**d idē in forma pillulaz. **R.** mirobolanz citrinorū absq̄ nucleis. 3. 5. reubarbari. 3. i. aloes scamonee añ. 3. v. masticis ligricie. añ. 3. i. fiāt pillule cū mucillagine psily vel seminis citonioz. dosis sit. 3. i. **A**d idē. **R.** electuariū de succo rosaz. 3. 5. malaxet cū modico sirupi nenufaz. fiāt pillule ad q̄titatē cicez z administrētur in introitu lecti. **N**otādū quarto q̄ post euacuatōez nō pōt exhiberi hoc electuariū. **R.** diapapaueris diadragagati frididi añ. quar. i. zuccari ros. 3. y. penidiāz cādi subtilr puluerizati añ. 3. i. z si est delicatus addant folioz auri. xx. misce. **A**d idē. **R.** diadragagati frididi. 3. 5. pulueris diapapaueris. 3. y. serue ros. ru. nenufaz añ. 3. iij. candi. 3. i. penidy quar. i. aque ros. elcē. quar. i. zuccari albi quar. iij. fiat electuariū. **A**d idē diapapauer. **A**d idē diaradiō. **A**d idē loch de papauere. **N**otādū q̄nto q̄ odorare sepe aquā ros. z attrahere p nares est valde vtile. **A**d idē odorare cāphorā sepe. **A**d idē odorare sandalos vel ros. **A**d idē valet pomum vel puluis dictus in cura doloꝝ capitis a mā calida ideo recurrať illuc. **A**d idē valet vaporatio facta ex aqua decoctionis viol. sic. et ordei excortic. z papa. al. z camomille. recipiat in os sine istrumēto. vel cū istrumēto qd̄ dicit embotū. z est istrumētum quo ponit vinū in yegete. post vaporatiōē yngātur nares cum

oleo viol. **N**otādū sexto q̄ in catarro a calida causa dicit cōpetēs est q̄ comedat succū ordei farri auene z spelte in quo succo semper ponant penedy. **C**omedat cibaria facta ex spinachys cucurbitis attriplicibus portulacis z silibus z si esset debilis comedat carnes hedoz z pulloz alteratas z pditas cū portulacis cucurbitis z similibus. **S**i vero sit cū fe. siue sine fe. potus cōueniēs est aqua ordei vel aqua decoctionis liquiritie vel zuccari. vel aqua frigida in qua sit sirupus ros. vel viol. vel vinū albū debile agresta cū duplo eius de añ frigida. **I**n cura catarrhi de mā frigida. Gargarisma p̄hibēs fluxū materie frigide. **R.** myrrhe olibani añ. 3. i. nucis cipressi nucis mus. masticis añ. 3. 5. fiat puluis z bulliat in lb. i. vini stiptici donec redeat ad lb. 5. coles. z cū colatura fiat gargarisma. **P**illule ad idē. **R.** masticis nucis mus. nucis cipressi añ. 3. 5. storacis calamite olibani añ. 3. i. 5. car. nū vuaz passaz bene pinguiū penidiāz añ. 3. y. puluerizāda puluerizētur z aqua sassa z aqua sassa. misce omnia cū idromelle fiāt pillule cōpresse ad q̄titatē fabe teneant sub lingua de die z de nocte. **S**irupus digestiui. **R.** radicū ireos radieis enule campane añ. 3. i. sopi capilloz ven. recentium añ. 3. i. liquiritie rase vuaz passaz sine arillis añ. 3. 5. ista valent pro pectore z capite. **A**d prohibendū fluxum catarrhi. **R.** masticis olibani añ. quar. 5. nucis mus. nucis cipressi. añ. 3. 5. mellis ros. quar. iij. fiat sirupus clarificatus vsq̄ ad lb. i. administretur cum decoctione liquiritie. **M**edicina laxatiua. **R.** pillulaz cochiāz. 3. i. 5. agarici electi pulpe collognide añ. 3. i. salisgēme. gra. iij. puluerizanda puluerizentur subtiliter misce omnia malaxando cum idromelle facto cū aqua saluie. fiāt pillule ad q̄titatē cicez. dentur in introitu lecti. **E**lectuarium. **R.** interiorum cinamomi. 3. i. 5. nucis muscate storacis calamite añ. 3. i. zuccari albi. lb. i. fiat electuarium. **A**d idem pro pauperibus transglutiantur tria grana olibani. i. thurris albi. omni nocte et valet loco electuarij.

C Almanfor:

C si neque flebotomia profuerit neque ventris solutio z inde ad pectus descenderit z superuenerint tussis z febris illico fiat flebotomia: z patiens a carne abstineat z vino z in potu summat aquam ordei z muraba violatum q̄diu calor fixus persenerauerit z tussis fuerit sicca z aspera.

Sillanus.

Hic ponit curam catarrhi prouenientis cum febre z tussis et diuiditur in duas. **P**rimo ponit curam per flebotomiaz. **S**ecundo per dietam. **S**ecunda ibi. **(P**atens). **D**e p̄ma dicit q̄ si in cura catarrhi a materia calida non profuerit flebotomia nec solutio ventris et materia fluat ad pectus unde sequatur febris et tussis: statim debet fieri flebotomia.

Notandum q̄ potest esse q̄ flebotomia et solutio non profuerint propter multitudinem materie: sed quia superuenit febris signum est q̄ materia est intra venas et tunc competit flebotomia et hoc quādo materia est a colera. **N**otandum secundo q̄ in isto casu ubi materia fluat ad pectus et faciat mala accidentia. vtile est distrabere materiam ad partem oppositam versus nasum: et potest fieri sic. **R.** arimniaci. 3. 5. piretri subtiliter puluerizati. 3. y. misce malaxando cum succo radieis ireos. fiat massa et cum gladio accipe modicum et calefac ad ignem et pone in narem et videbis aquam continue distillare et est speciale remedium. **A**d idem. **R.** succi radieis ireos facta residentia quar. i. i. piretri staphisargie añ. 3. i. misce bombacem in predictis infuso: ponat in narib⁹ tepidū zc. **(E**t patiens). **P**onit curā p̄ dietā dicēs q̄ paties dz abstineat a carnib⁹ z vino. qz augēt febrem. **S**ecundo dicit q̄ in potu debet sumere aquā

De optalmia

ordei et muraba. i. sirupum viol. donec calor infusus perfe-
uerauerit et tussis fuerit sicca et aspera. ratio quia in frigidat et
humectat et lenit pectus et grossat mās et hoc in materia ca-
lida. sed in materia frigida debet bul'iri cum aqua ordei ali-
quod capil. vene. vel isopi vel ligricie. **¶** Notādū quod tussis pot
esse sicca dupl'r. Primo ppter mālā cōplexionē pectoris si-
ne materia vt in ethica. Secūdo rōne idigestionis materie quia
est ligda subtilis nō obediēs virtuti expulsiue. Ad ppositū
est secundo modo et ideo oportet quod reducat'ur ad mediocri-
tatem cum sirupo violarum. vel aqua ordei et sic de alijs si-
milibus.

¶ Almanfor.

¶ Sed postquā calor quienerit et tussis mollifica-
ta fuerit et scire inceptit bulus decoctio qua-
libet die cum murabaviolato dāda est donec pectus
mūdificetur et tussis sedetur et vox clara reddat'.

¶ Que. R. ficus citrinus. v. iniubas. x. sebesten. xx.
passulaz albay enucleataz. 3. r. ligricie excortica-
te. 3. v. coquāt'ur vsq' ad dissolutionē et colentur
deide et dēt'ur omni die. 3. iij. cum muraba violato
3. v. Si vero tussis ineterauerit diuq' pmanērit
tūc ostēdemus qualiter curāda sit cū de tussis cu-
ra tractabim'.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā catarr' pueniētis cū fe. et tussis quā est in pces-
su plus: cuius signū est quia calor remittit' et tussis apparet hu-
mida quia incipit scire. et diuiditur in duas. Primo facit hoc.
Secūdo ponit curā tussis quā ineterata est. nō sic remittit' nos
alibi. Secūda ibi. (Si vero tussis). De pma dicit quod postquā ca-
lor remissus fuerit et tussis mollificata. quia iam incipit scire
debet dari omni die donec pectus mūdificetur et tussis sede-
at et vox clara redeat decoctio que talis est. R. ficus citrinus. v.
iniubas. x. sebesten. xx. passulaz albay enucleataz. 3. r. lig-
ricie excorticate. 3. v. coquāt'ur vsq' ad dissolutionē. dentur
ex hac colatura omni die. 3. iij. in potu cum muraba. i. sirup.
viol. 3. v. **¶** Nota quod iste potus puenit quā mās est calida et quā
est facta digestio. ratio patet. Si tūc mās esset frigida indige-
sta debet addi in illa decoctōe capill. vene. et vne passe et non
sirupus violaz. (Si vero tussis). **¶** Dic' p cura tussis remittit'
nos et dicit quod si tussis fuerit antiqua et diu pmanēs ostēdem'
qualit' sit curāda cū tractabim' de cura tussis. **¶** Notādū
quod tussis pot' dici antiqua duobus modis. Uno modo rōne
multitudinis materie fluentis continue. Secundo ratione
debilitatis membri mandantis vt cerebri et recipientis vt
pectoris.

¶ Almanfor.

¶ Quod si coriza in naribus diu pseuerauerit et nō
fuerit calor: flux' erit restrigēdus suffumigādo
nares p trajectoriū.

¶ Sillanus.

¶ Dic' ponit curā corizae quā flux' materie est a cerebro ad
nares. et diuidit' in duas. Primo in generali quā sit a mās frigi-
da. Secūdo in spāl'i. Secūda ibi. (Quod si quod p nares). De pma di-
cit quod si fluxus in narib' pseuerauerit et nō fuerit calor: flux'
restrigēdus est suffumigādo nares p trajectoriū. rō est quia p
illā phibet fluxus materie ad nares ideo quia igrossant mās
faciēte corizā.

¶ Almanfor.

¶ Et si quod per nares effluit subtile ac acutum et
citrinū fuerit suffumigatio fiat ex sulphure pri-
mo in aceto infuso et postea siccato aut ex fabis aut
ordeo excorticate et in aceto prius infusus et po-
stea siccatis: aut ex zuccaro albo et sandalo albo.
Quod si neq' calor neq' rubor in facie fuerit suffu-
migatio fiat ex costo aut thure: hec nāq' suffumi-

gatio fluxū restrigit.

¶ Sillanus.

¶ Dic' ponit curam corizae in speciali: et diuiditur in duas.
Primo ponit curā quā mās fluēs est calida. Secūdo quā mās flu-
ens est frigida. Secūda ibi. (Quod si neq'). De pma dicit quod si il-
lud quod fluit p nares sit subtile acutum citrinū d' fieri suffumi-
gatio ex sulphure prius infuso in aceto deinde exiccato: aut ex
fabis aut ordeo exiccatis et excorticate et prius in aceto infu-
sis: aut ex sandalis al. et zuccaro. Rō partis est: quia quāvis sul-
phur sit calidū: tūc acgrit frigiditatē rōne infusionis in aceto
et cū sulphur de se sit siccū et rōne aceti quod est siccū ingrossat
mās et phibet fluxū humorū ad nares. Sicut fabe et ordeum
excorticate valēt quā ponunt' in aceto quia acgrūt maiorē fri-
giditatē et exiccationē vñ phibet fluxū: quia ingrossant mām.
Sicut pot' dici de zuccaro albo: et de sandalis: quia ifrigidādo i-
grossat: iō rō. **¶** Notādū quod si p illas suffumigationes R. a. i.
telligit sibi siles. Una est vt sulphur grossū buliat in aceto ru-
beo et fum' accipiat' p nares. Ad idē valet suffumigatio ace-
ti pdicti positi supra lapidē ardētē. Ad idē valet suffumiga-
tio scā ex decoctōe ordeī nēufaz et semis papaueris albi rō:
(Quod si neq'). Dic' ponit curā corizae in spāl'i quā sit a mās frigi-
da dicens quod si nec calor nec rubedo fuerit in facie fiat suffu-
migatio ex costo et thure. Et verificat' semp quia talis restrigit
fluxū. Rō quia ista sūt calida et stiptica et mās fluens est frigida
ideo rō. **¶** Notādū quod p istā suffumigationē intelligit alias
siles. Ut est suffumigatio nigelle posite sup tegulā ardētē
aspsam vino et fum' recipiat'. Ad idē suffumigatio scā cū li-
gno aloes olibano et mastice positis supra prunas ita quod pul-
uerisent oia excepto olibano et patiens recipit fumū illū. Ad
idē suffumigatio vni' illoz tātū. Ad catarz descēdētē a capi-
te. lūtū armenū puluerizatū et sumptū. serapio de luto ar. et
Alicē. prima terty de asmate. Ad idē decoctio scā ex ifopo
ruta ficub' et melle si sumat' in potu. serapio. c. de isopo. Ad
catarz frigidū valet olibanū et myrrha. Si. n. teneat' in ore
abscidit fluxū. mesue in practica. c. de catarro. Ad idē valet
spica retēta in ore et est verificatū et inuamētū sublime et pci-
pue spica nardi. Ad fluxū catarr' calidi valet suffumigatio
facta ex sandaraca triturrata et posito puluere in aceto. et po-
stea superfundetur lapidi ardenti. mesue in practica.

¶ De optalmia.

¶ Sillanus.

¶ Notandum circa rubricam in generali. Primo quid
sit oculus: nam sic diffinitur. Ocul' est membrū
instrumentale vīsus. cuius complexio est humida
in forma rotunda cum quadam planitie ex septē tunicis cū
tribus humoribus perfecte compositum. Dicitur membrū
instrumentale quia est videndi instrumentum. Dicitur cuius
cōplexio est humida. quia in eo dñat aqua: vt patet p aristote:
in li. de sensu et sensato. et rō patet. quia terra nō est a dominio
in oculo cū sit grossa. mltū. n. impedit trāsītū spēs vībiliū:
nec ignis nec aer ppter eoz subtilitatē quod de facili resolue-
rent. Dicit' cuius forma est rotūda. ratio patet vt eēt magis
remotus ab extrinsecis alterātibus. s. nocumētis. Nā forma
rotūda est remotior a lesione quacūq' alia forma vt auero.
scō colligit. c. de inuamentis virtutis motiue. vñ ponit quod
antiquis castellani faciebāt turres rotūdas. vt machina nō
posset eis nocere. Dicit' cū quadā planicie nō ex toto rotun-
da vt species vībiliū in oculis habeant fixionē: quia si esset
ex toto rotunda species vībiliū non magis haberent fixio-
nem in angulis q' in alio loco. Dicitur ex septē tunicis et tri-
bus humoribus perfecte cōpositū. et per hoc differt ab ocu-
lo cui deficit aliq' illoz vt est in oculo cecū: quia licet cōponat'
ex his non tamen perfecte vt oculus sanū. **¶** Secundo no-
tandum de anathomia oculi. Circa quod sciendū quod in ocu-
lo sunt septem tunicē et tres humores situati iter predictas
tunicas. Prima versus intra est seliotica que coniungitur
immediate cum craneo et oritur a dura matrice. Secunda

De optalmia

post illam est secundina et oritur a panniculo subtili dicto pia matre. Tertia post illam est retina et dicitur talis quia facta ad modum rethae porosa ut possit melius extendi ad retinendum humorem vitreum et crystallinum et oritur a rethae mirabili cerebri. Quarta est aranea subtilis et diaphana ut non impediat receptio speculabilis in humore crystallino et oritur a rethina et sunt sicut due scutelle quoniam coniunguntur secundum officia includentes in se duos humores. scilicet vitreum et crystallinum. Quinta est vena et est perforata et eius foramen dicitur pupilla. et est perforata ut speculabilis melius possint penetrare ad humorem crystallinum et oritur a tunica secundina et recte se habet sicut due scutelle magne que coniunguntur et includunt omnia illa predicta. Sexta est cornua quam videmus et est ad modum cornu lucidi et oritur a tunica sclerotica et sicut habet se sicut due scutelle secundum officia coniunguntur. et exemplum est de hoc sicut de cepe in quo est tunica superior maior et frequenter alia minor et sic quousque veniat ad fundum. Septima et ultima est coniunctiva que est alba et dicitur coniunctiva quoniam coniungit totum oculum ab ante cum partibus faciei et oritur a panniculo immediate cooperiente cranium et dicitur conjunctiva mater. Humores autem sunt tres. scilicet albugineus vitreus et crystallinus. Si vero eorum est. Nam iter tunica rethina et aranea continetur humor vitreus et crystallinus est in medio sicut rex in medio regni et cor in medio corporis et est principalis pars oculi quoniam plus habet de dispositioibus requisitis ad visionem quoniam plus clarus et diaphanus. Post crystallinum versus cerebrum est vitreus qui nutritur ex eo quod vitreus parat nutrimentum crystallino. Modo iter nutrimento et nutritum non debet cadere medium. Albugineus vero humor continetur iter tunica aranea et vena quoniam est supfluitas crystallini et propter hoc fuit posita vena tunica in medio ut non lederet humor crystallinum. Tercio notandum circa rubricam quod optalmia est apostematum siue inflatio que accidit in palpebris oculorum vel in oculis donec aliquando cooperiat totam rotunditatem oculi. Alii diffiniunt sic. optalmia est aqua calida coniunctivae oculi naturalis quoniam fit a sanguine vel colera accidenta liter est vel propter putrefactionem quoniam fit ab humoribus frigidis vel propter attractionem humorum sanguinis et spiritus ad oculum unde calefiunt humores oculi. Quarto notandum quod causa optalmie vel est extrinseca vel intrinseca. Extrinseca potest esse aut a sole fumo vel pulvere. Causa intrinseca potest esse ex fluxu aliquo humoris simplicis. scilicet a sanguine flegmate colera vel melancolia. vel ab humore composito ex his. Alii potest dici quod causa optalmie est triplex. scilicet primitiva autem et coniunctiva. Primitiva sunt res non naturales multiplicantes aliquem humorem in corpore ut cibi et potus. Similiter potest esse res extrinseca ut sol fumus et pulvis. Causa autem sunt ipsi humores in corpore multiplicati apti currere ad oculos. Causa coniunctiva sunt ipsi humores quoniam actu faciunt. scilicet apostema in oculis. Notandum quod optalmia est duplex. scilicet vera et non vera. Vera est que causatur a fluxu humorum ad oculum quoniam ibi buntur in porositatibus coniunctivae causantes apostema. Non vera est que causatur ex causa extrinseca sine fluxu humorum ad oculum ut a fumo vel pulvere quoniam rarificatur humiditas ibi que rarificata occupat maiorem locum quam ante atque videtur quod ibi sit aqua cum non sit et talis facilius curatur quoniam remota causa extrinseca. Dubitatur in quibus oculis magis fiat optalmia an in magnis an in parvis. Dicendum quod in magnis ratio quod ad eos plures supfluitates delegantur a ceteris partibus quoniam habent latiores vias et quod spiritus magis discurrunt et propter hoc peius videtur. Dubitatur secundum in qua etate magis accidat optalmia. Dicendum quod in puericia ratio propter eorum ingluviem et eorum molliem et eorum tenebrositatem et humiditatem. Dubitatur tertio in quo tempore anni magis accidat optalmia. Dicendum quod in vere ratione caliditatis et humiditatis. Ratione caliditatis scilicet dissolvuntur humores congelatos in hyeme et quia aperiuntur pori unde humores sunt magis apti nati fluere ad oculum.

Almanfor.

Cum ea que in oculis alba sunt in rubedine mutata fuerint fluxerintque lachryme et in angulis oculorum lachrymalibus lippitudo collecta fuerit dicemus tunc egrum pati optalmiam. Et quanto plus sint bonatum vehementer aut ipsorum affuerit minoratio tanto plus erit optalmie fortitudo aut ipsius debilitas. Deterior autem optalmia est cum alba oculorum videtur inflata et adeo elevata ut oculorum cooperiant nigredinem et palpebre inuersionentur.

Syllanus.

Hic determinat de optalmia et dividitur in duas. Primo ponit signa optalmie. Secundo curam. Secunda ibi. (In principio). Prima tres. Primo ponit signa absolute. Secundo ponit signa fortitudinis et debilitatis optalmie in generali. Tercio ponit signa quando optalmia est ultimitate malitie. Secunda ibi. (Et quanto). Tercia ibi. (Deterior autem). De prima dicit quod quando apparent ista signa. Primum quod alba oculorum sunt mutata ad rubedinem. Secundum quod lachryme fluunt ab oculis. Tercium quod in angulis oculorum fuerit collecta lippitudo tunc dicimus egrum pati optalmiam. Notandum quod de ratione signorum. Primo alba oculorum mutantur propter fluxum sanguinis ad coniunctivam. ratio secundi propter multitudinem supfluitatis descendens ad oculum. Ratio tertia causa lippitudinis vel ex parte materie aque fluxu ad oculum que non potest reverti in nutrimentum et ibidem ingrossat vel causatur ex parte debilitatis virtutis nutritivae non potestis convertere nutrimentum in substantiam oculi. et significat mortem. et de hac non loquitur rasis. Secundo notandum quod signa optalmie propter sanguinem sunt vehementia rubedinis aperitio venarum in oculis. et in fronte. inflatio magna adveniens cum dolore et grauedine. multitudo lachrymarum cum lippitudine. ratio patet. Signa eius que fit a colera sunt dolor cum punctura in modum acus vel spine. inflatio cum rubedine trahentur ad citrinitatem. curfus lachrymarum adurentium et exorticiantium loca que tangunt lippitudo et inflatio et tensio minor quam in sanguine. ratio patet. Signa eius que fit a flegmate sunt gravitas non cum ardore undatio magna absque rubedine que tamen si tangitur cedit tactui et fit in loco impressio cum digito. multitudo lachrymarum aquosarum cum lippitudine ne non digesta. habitudo corporis humida. ratio patet. Signa eius que fit a melancolia sunt paucitas inflationis absque rubedine. diminutio lachrymarum et lippitudinis. nigredo corporis extenuata. dolor cum quadam grauedine et fractione loci. ratio patet in intelligenti. Signa eius que fit ex causa extrinseca discernuntur iudicio patientis et revelatione ipsius infirmi. (Et quanto). Hic ponit signa fortitudinis et debilitatis optalmie in generali. et dicit quod quanto fuerit maior intensio vel remissio accidentium tanto erit optalmia intensior vel remissior. Ratio vult accidens insequitur egritudinem velut umbra corpus. ut galenus. tertio de accidenti. ergo quanto egritudo est fortior tanto sunt accidentia fortiora et e converso etc. (Deterior autem). Hic ponit signa optalmie quando optalmia est ultimitate malitie. et dicit quod deterior optalmia est ubi alba oculorum videntur inflata et elevata ut cooperiant nigredinem oculorum et palpebre inuersionentur. Ratio quia significat multitudinem humorum unde prohibetur transitus specierum visibilium ad humorem crystallinum apostema calidum quod fita palpebris donec cooperiat duas orbitas cum totalitate sua. Notandum secundum serapionem capitulo de optalmia quod species optalmie sunt tres. videlicet. prima inflatio et elevatio facta in oculo a causa extrinseca. ut a sole pulvere vel fumo et quiescit quando

De optalmia

quiescit causa extrinseca. Secunda species eleuatio que accidit in oculo qñ currit aliqd de mā ad diuictinā ppter debitatē mēbri recipiētis. s. oculi ⁊ virtutē mēbri repellentis. s. cerebri. ista est deterior pma. **Tertia spēs est apostema calidū qđ fit in palpebris donec forsan cooperit duas orbītas cū totalitate sua sicut coriū ⁊ segtur iflatio ⁊ dolor duricies ⁊ rubedo que apparēt in oculis ⁊ replētur veneyalde cū cooptura palpebrarū ⁊ fortasse iuerfāt ad exteriora: ⁊ fit difficilis mot⁹ eaz ⁊ ē albedo oculorū altior nigredine ipsi⁹ ⁊ illa est deterior.**

Almanfor.

In principio vero curatōis optalmie cephalica est flebotomāda ex manu vel ex brachio partis p̄trarie in qua est oculis ifirm⁹ nisi leuīs fuerit optalmia ⁊ q̄to fortior fuerit optalmia tāto plus est minuendū de sanguine. Deinde vēter ex mirobol. citrinis ⁊ tereniabin ⁊ succo fructuum soluēdus ē. Eger a carne ⁊ a vino ⁊ a reb⁹ dulcib⁹ abstinere d̄z ⁊ cibū minuere.

Sillanus.

Hic rasis ponit curā: ⁊ diuidit in duas. Primo ponit curam p euacuationē. scđo p dietāz. Scđa ibi: (Et eger). Prima in duas. Primo ponit curā p flebotomiā. scđo p medicinā. Scđa ibi: (Deinde venter). De p̄ma dicit q̄ in p̄ncipio curatōis optalmie d̄z eger flebotomia ex cephalica man⁹ vel brachy partis cōtrarie in qua est oculis ifirmus. Scđo ponit exceptionē nisi optalmia sit leuissima. Tercio dicit q̄ q̄to optalmia fuerit fortior tanto de sanguine d̄z euacuari plus. **Notādū q̄ in optalmia ad hoc vt fiat flebotomia de parte p̄traria duo regnāt. Prīmū q̄ in corpore fit magna plenitudo l̄z auerois ⁊ auicē: p̄cipiāt in hoc casu fieri flebotomiā de saphena eiusdē partis. deinde de basilica eiusdē partis. Scđo regit q̄ mā sit in fluxu q̄ mā existente fluxa nō cōpetit flebotomia de brachio p̄trario. vnde non cōpetit diuersio sed euacuatio materie peccātis que fit p eandem partē: ⁊ sic patet ratio p̄mi dicti. Ratio secundū dicti est q̄ si optalmia sit parua p colliria ⁊ aquas pōt resolui mā optalmie: ideo nō cōpetit flebotomia. Ratio terti⁹ q̄ q̄to optalmia est fortior tāto fit a pluri q̄titate materie ideo plus de mā est euacuādū. **Notādū scđo q̄ vena cephalica que est vena capitis pōt capi vel in brachio vel in manu iter pollicē ⁊ idicē: Si in manu vel est vna vena iter pollicē ⁊ idicē. vel in brachio in curiatura: ⁊ si ambo sint ifirmi de vtroq̄ brachio fiat flebotomia. Tercio notādū q̄ post flebotomiā cephalice partis p̄trarie vel eiusdē cōpetit flebotomia frōtis que est in angulis oculorū: vel de venis que sunt retro aures imo in optalmia antiqua aliqui scindunt artarie tempoz a chirurgicis. Ratio q̄z illas immediatius euacuat mā optalmie. Quarto notādū q̄ loco flebotomie cōpetit vētosa posita in posteriori parte capitis ⁊ in parte supiozi collī cū incisione vel supra spatulas. **Notādū q̄to optalmia habet quattuor tēpora sicut alia apostemata. s. p̄ncipiū augmētū statū ⁊ declinationē. p̄ncipiū eius est quādo lippitudo est aquosa ⁊ subtilis in oculis. Augmētū est quādo talis lippitudo icipit igrossari ⁊ dealbari. Status est quādo est igrossata ⁊ dealbata ⁊ multa claudēs oculos. Declinatio est quādo talis lippitudo icipit diminui ⁊ sumi. (Deinde vēter). Hic ponit curā p euacuationē factā p medicinā dicens q̄ post flebotomiā vēter d̄z curari: i. euacuari cū māma mirobolanis ⁊ succo fructuum solubiliū. **Notādū q̄ dictū rasis habet veritatē quādo optalmia causat a mā calida vt a sanguine vel colera q̄z ille medicine euacuat colerā: ⁊ si p̄tgeret q̄ esset maximus dolor pōt fieri euacuatio sine digestionē pcedēte q̄z est mā furiosa rōne accidētū: sed si sit paruus dolor pōt pcedere digestiū ⁊ tale digestiū ⁊ euacua-********

tiū posita sunt supra. c. de dolore capitis pueniētis a colera: recurat ergo illuc. Sed si sit a flegmate cōpetūt digestiū ⁊ euacuatiū posita supra. c. de dolore capitis pueniētis a mā flegmatica. Sed si a melācolia puenit: qđ raro p̄tigit: cōpetūt digestiū ⁊ euacuatiū posita supra in dolore capitis pueniētis a melācolia. sic tamē q̄ in digestionē ponatur herbe appropate oculis que sunt bethonica verben a en fragia celidonia ruta filer montanus feniculus. (Et eger). Hic ponit curā p dietā dicens q̄ eger d̄z a carnibus se abstinere ⁊ vino ⁊ reb⁹ dulcibus. Ratio: q̄ talia multiplicāt humores q̄ sunt apti descēdere ad oculū maxime qñ optalmia fit a mā calida. Scđo dicit q̄ patiēs d̄z minuere cibū. Rō q̄ calor reddit magis itēt⁹ ad p̄sumēdū materiā. **Notādū q̄ in optalmia a materia calida dicta pueniēs est vt comedat lactucas portulacas cucurbitas p̄ditas cum agresta. vel succum farine ordeī auene silr ⁊ spelte p̄ditis cum lacte amigdalaz vel agresta vel portulaca. Si autē patiēs fuerit debilis poterit comedere carnes pulloz ⁊ hedi elixatas cū cucurbitis vel portulacis vel lactucis p̄ditis cū agresta: vel vino de granatis. De potu. Bibat vsq̄ ad finē aquam ordeī vel aquā decoctōis berberis vel prunoꝝ vel aquā mixtā cū agresta vel vinū de granatis. In fine autē pōt bibere vinum albū debile limphatū cū triplo eius de aqua. Scđ in optalmia de materia frigida dieta sit vt patiēs comedat aquā ciceꝝ vel farz vel farinā ordeī vel auene. p̄dianē cū puluere que sic fit. Cinamomi: 3. y. cardamomi: 3. y. croci: 3. ii. fiat puluis cribratus. Post dies. v. pōt comedere carnes edi pulloz castrati elixatas cū feniculo boragine ⁊ petrosi: ⁊ de potib⁹ bibat aquā mellis vsq̄ ad dies. viij. vel aquā decoctōis inubaz mellis. post vero dictū tēpus pōt bibere vinū albū limphatum.**

Almanfor.

Q̄ si ista non suffecerint sief album in lacte in uenecule puellam lactantis fricandus est ⁊ in oculis distillandus.

Sillanus.

Hic ponit curam per ea que approximantur ab extra. ⁊ diuiditur in duas. Primo ponit curā que debet obseruari ante declinationem. Secundo ponit curā quādo est in declinatione. Secunda ibi: (Si autēz oculus). Prima in tres. Primo ponit curam per vnum approximandū oculorū est colirium. Secundo docet remouere lippitudinem. Tercio ponit curam per quedam alia que competunt in cura. Secunda ibi: (Et lippitudinis). Tercia ibi. (Et eger). De p̄ma dicit q̄ si predicta non sufficerent in cura: tunc sief albū debet fricari in lacte mulieris lactantis puellam ⁊ distillari in oculum. Ratio est quia abstergit ⁊ mundificat. **Notādū q̄ sief est coliriū vel trosciscus vnus dissolutus in aliquo liquore ex quo fit colirium. Secundo notādū q̄ alia conueniunt in principio. alia in augmento. alia in statu: ⁊ alia in declinatione. nam in principio competunt percussiva habentia duas proprietates. Prima q̄ non sint nimis fortia ne condensent humorem in oculo ⁊ ne nimis infrigident oculum ⁊ alterent. Secūda vt sit doloris mitigatiua: ⁊ ideo non competunt sicca nec aspera: sed in augmento ⁊ statu competunt partim percussiva et partim resolutiua ⁊ nunq̄ maturatiua: quia tunc sanies corroderet tunicas. non enim est hic sicut in alijs membris. sed in declinatione totaliter competunt resolutiua. Tercio notādū q̄ in optalmia a materia calida percussiva que competūt in principio: quedam sunt simplicia ⁊ quedā cōposita. Simplicia sunt duo. vnum albumē oui fortiter agitatū ex quo vna gutta in oculis distilletur. secundū est lac mulieris puellam lactantis statim abybere mulsū ponatur in oculis. Composita sunt primū. Vaque ros. electe. albumē oui fortiter agitatū ⁊ dispumatū misce ⁊ fiat coliriū ⁊ vna gutta**

De optalmia

vel due ponantur in oculo vel in ambobus si fuerit dolor. Ad idē. **R.** mucillaginis seminis citoniorum vel psily vel dragagati. 3. ij. albumē vini ouī fortiter agitatū et dispumatū la-
tris mulieris puellā lactātis. 3. i. s. misce et fiat colliriū. Et si
est dolor magn⁹ fiat mucillago in aq̄ decoctōis seminis pa-
paueris. Et si dolor est in ultimo addat in collirio opy gra-
iij. et est valde exp̄tū. Ad idē. **R.** ceruse lote. 3. viij. gūmi ara-
bici. 3. iij. opy dragagati añ. 3. i. terant fortissime: misce cuz
albumine oui. fiat colliriū et ponat in oculo. Ad idē. **R.** folioz
solatri floz camomille rof. ru. pap. pistent et buliat et icorpo-
rent cū farina ordeī fiat emplastrū et ponat tepidū supra oculo.
Ad idē coquant tria poma in igne vel in prunis mūdēt
post coctionem cum quibus vitella trium ouozum misceā-
tur et tepidū ponat supra locū. Illa que pferūt i augmēto et
statu optalmie sunt. **R.** lac mulieris ab vberē cie-
ctū abstergit. n. mūdificat et repcutit et mirabilī cōmendat.
Ad idē. **R.** mucillaginis dragagati añ. 3. ij. lactis mlieris qd
sufficit et fiat colliriū. Ad idē. **R.** ceruse lote sarcocolle nutri-
te in lacte asine opy dragagati añ. 3. s. fiat puluis subtiliss-
mus icorpoze cū aqua pluuiāli et sufficit distēpere cū la-
cte mulieris fiat colliriū et est secretū. Ad idē. **R.** tucie bene
pparate cāphore subtilr puluerizate añ. 3. i. aq̄ rof. 3. i. vi-
ni albi. 3. s. misce et vna gutta ponat in oculo. et valet in dolo-
re oculoꝝum. **E**n declinatione vero optalmie de materia
calida. **R.** camomille melliloti añ. pap. fiat decoctio et im-
ponat spōgia et exp̄sa ponat supra oculū. Ad idē fiat ablu-
tiōes manū et faciei sepe cū aqua decoctōis melliloti floz
camomille et rof. ru. **E**n optalmia vero de materia frigi-
da cōpetētia in pncipio sunt bec. **R.** rof. ru. floz camomille
añ. 3. s. quassent et fiat sacc⁹ ifundat in vino qd sit actu frigi-
dū et bñ exp̄sus ponat supra locū. **E**n augmento et statu.
R. mucillaginis gūmi arabici mucillaginis fenugreci añ. 3.
ij. sarcocolle ifuse in lacte mulieris myrrhe aloes cinamo-
mi castorei subtilr puluerizati añ. 3. s. fiat colliriū. Ad idē
ex farina fenugreci et mucillagine eius et florib⁹ camomille
mixtis fiat emplastrū et ponat calidū supra oculū. Ad idē
R. camomille melliloti añ. 3. s. pistent et icorpozent cū mu-
cillagine fenugreci dragagati et vitell⁹ duoz ouoz ponatur
supra oculū. Itē in declinatōe dz poni patiēs in balneo seu i
stufa. Ad idē. **R.** sarcocolle. 3. x. licy oloes añ. 3. ij. spume ma-
ris croci añ. 3. i. succi celidonie. 3. ij. terant subtilissime vt
alcohol vel buliat in vino albo et aqua rof. et colat ligdum et
et mittat in oculū et substātia grossa sup oculū. Ad idē. **R.** ab-
sintby viridis. 3. i. licy. 3. s. farine fenugreci. 3. ij. sarcocol-
le. 3. x. succi celidonie. 3. s. aloes. 3. ij. spume maris croci añ. 3.
i. misce sit et fiat i forma emplastri. ponat calidū supra oculo.
v. exbat succ⁹ vel aqua et oib⁹ pistatis ad iuicē coletur et
ponatur intra oculum. Ad idē fiant ablutiones manuum
et pedum et faciei sepe ex aqua calida decoctionis absintby
melliloti floz camomille. **C** Almanfor.

Et si lippitudinis multitudo fuerit in oculis
collecta radius coto inoluat et madesiat in aqua
et cū eo oculus ab illa lippa mūdēt: deide puluis
albus aspergatur et supponēdo oculis aliqd vt
cotū suauiter elenēt sustētetur et ligetur. Et eger
in domū tenebrosā mittatur: et igeniandū qua-
tum possibile est vt somnus puocetur. **N**auet
tamen ne super oculū infirmū dormiat et ne ca-
put depressum sit sed superius eleuati. **N**ec ve-
stimentoꝝum capitia sint stricta nec in faciem se-
diu proijciat. **C** Sillanus.

Et sic docet remouere lippitudinē: et diuidit in duas fm

q p duo docet remouere. **S**cda ibi: (Deide puluis). De pma
ma dicit q si multa lippitudo fuerit in oculo collecta cū ra-
dio inuoluto cū coto ifuso in aqua mūdificet oculus. **R**o qz
talis aqua hz virtutē lenitiuā supfluitatū. (Deide puluis).
Vic ponit curā cū alio dicēs q post ablutionē factā puluis
alb⁹ dz aspgi sup oculo et dz suauiter supponi aliqd vt bōbix
vel aliud. f. tenta sup oculo et ligari. **R**o qz talis puluis pflu-
mit supfluitates et abstergit. descriptionē vō illius pulueris
ponit ifra. **C** Notādū q illud qd supponit et ligat sicut tēta
vt cotū dz statiz remoueri ne puluis cū sit siccus noceat oculo.
dz etiā remoueri vt dicit gordonius cū lacte mulieris. **R**o
p3. (Et eger). **V**ic ponit curā p qdā alia dicēs q eger debet
mitti in domū tenebrosā. **R**o qz de rōne lucis est attrahere.
vñ fieret maior fluxus humorū ad oculū: et rōne luminis
spūs dispugatur et resoluunt: vñ debilitat oculus. **S**cdo di-
cit q igeniādū est q puocet somnus. **R**atio qz calor reuo-
cat ad itra et fortificat et pōt digerere et psumere mām: sed
hoc dz esse de nocte et nō de die. **T**ertio dicit q patiēs dz ca-
uere ne dormiat supra oculū ifirmū et non stet cū capite di-
scpto: aut de pso sed poti⁹ eleuato. **R**atio vtriūsqz qz flux-
rēt humores ad oculos. ideo si optalmia fuerit in oculo de-
xtro dz iacere sup sinistrū si in ambobus dz iacere supinus:
et ideo tenētes caput cūruū vt plurimū hñt oculos humidos.
Quarto dicit q capitia seu vestimēta capitis nō debēt esse
stricta. **R**atio quia propter stricturaz fieret dolor circa oculo-
s et sic plus attraheret de materia. **Q**uinto dicit q patiēs
non debet se diu prosternere super faciem: qz fieret maior
fluxus ad oculos. **C** Almanfor.

Si aut oculus lenior fiat et dolor sedet ac la-
chryme minuatur flebotomia iam facta et vètre
soluta. **B**alnei multotiens ingrediat. ex hoc. n:
passionis reliqe dissoluētur. **C** Sillanus.

Vic ponit curam qñ est in declinatōe: et diuidit in duas.
p̄mo facit hoc. **S**cdo reuertit iterato ad curaz optalmie
qñ p̄dicta nō sufficiunt. **S**cda ibi: (Qd si in oculo). De pma
dicit q si oculus fiat lenior et dolor remittatur et lachryme
minuatur. flebotomia p̄missa et solutōe vētrip aties dz igre-
di balnei. **V**erificat se qz ex hoc mā que remāsit resoluet.
C Notandum q loco huius balnei spongia infusa in aqua
decoctionis camomille et melliloti expressa et posita super
oculū multū valet. **C** Almanfor.

Qd si in oculo humorositas et grauedo remā-
serint puluis citrinus est imittendus. **E**x his aut
que habēt optalmiā multū pferūt est vt frons et
palpebre ex hoc liniātur epithimate. **Q**uod. **R**y.
sicf menitbe ro. aloes licy sandali ru. fausel. cro-
ci orientalis omnium añ. partes equales fiant
ex eis pillule: cunque necesse fuerit resoluatur
vna ex eis in succo coriādri aut in succo endinie:
aut in aqua rosacea: et liniatur cum eo si deus vo-
luerit. **C** Sillanus.

Vic reuertit ad curā optalmie qñ p̄dicta deficiūt et di-
uidit in duas. p̄mo facit hoc. **S**cdo ponit descriptōes q-
rūdaz medicinarū de qb⁹ fecerat mētiōē. **S**cda ibi: (Sicf
albū). **P**rima in duas. p̄mo explicat vñū qd valet i decli-
natōe. **S**cdo vnum qd valet in pncipio. **S**cda ibi: (Ex his
aut). De pma dicit quod si remāserit humiditas et grauedo
puluis citrinus erit mittēdus in oculū. **D**escriptionē ponit
statim. **R**atio qz hz virtutē absterfina et psumptina non tñ
dz diu dimitti ne exsiccet oculus. **C** Notādū q ad idē va-
let aqua cuiusdā bidely cū aqua lucrabat panē suū et est. **R**y.

De vlceribus oculorum

lapidis calaminaris. 3. 5. turie qnges ignite 7 qnges exticte in aque ros. electe. 3. 5. gariofi. numero. xxx. terant cum. 3. y. mell. vini albi. lb. iij. puluerizanda puluerizent 7 cribel lentur subtiliter misce oia. Si esset necessitas magna adde caphore. 3. 5. (Ex his aut) **Hic** ras explicat vnū qd valet in pncipio: dicens q ex his valent haberi optalmia. s. in pncipio est vt frōs 7 palpebre liniant ex hoc epithiate. **Hic** memithe ros. licy aloes faufel sandal. ru. croci orientalis oīum añ. partes equales. fiant pillule 7 cū fuerit necessitas dissoluant cū succo coriandri aut aqua ros. aut celidonie.

¶ Notādū q remediū rasis bz veritate obseruatis. **¶** Pri^{mū} q optalmia sit in pncipio. q illa sunt stiptica phibētia fluxū ad oculum. **¶** Scōdybi materia sit calida. q illa q ponunt in epithimate sūt frigida stiptica. **¶** Tercio q optalmia fiat ex fluxu humorū ad oculos discedētū pvenas exterioriores. q si per intrinsecas nō valeret. q vt nō p fūda. ref. sed tunc magis valeret odoramēta 7 alia dicta in. c. de catarro 7 dolore capitis. **¶** Secundo notādū q loco hui⁹ epithimatis valet tale emplm quo cōiter vtit **Gerardus** i materia calida. **R.** acatie sanguinis draconis. añ. 3. i. boli ar. 3. y. fiat puluis 7 incorporet cū albumine oui agitato. fiat emplastrū 7 applicet supra tempora. **¶** Notādū q i materia frigida ppetit tale repulsiuū ab extra. **R.** aloes myrrhe myrti acatie añ. 3. i. masticis olivani añ. 3. 5. fiat puluis 7 in corpore cū albumine oui bene agitato qd sufficit fiat emplastrū 7 ponat supra frōtē 7 tempora. **¶** **Almanfor.**

¶ **Sic** album. **R.** ceruse ablute. 3. x. sarcocolle grosse. 3. iij. draga. 3. i. opii. 3. 5. fiat ex eis pillule forme lentis similes. **¶** **Puluis citrinus.** **R.** sarcocolle grosse. 3. x. aloes. 3. ii. croci. 3. ii. mirrbe. 3. i. licit. 3. ii. 7 his optime tritis imittat puluis cum opus fuerit. **¶** **Puluis albus.** **R.** sarcocollā albam 7 pingue q mittit in lac mulieris qd meli⁹ ē cum alicui⁹ inuēcule fuerit 7 dimittat i vmbra donec sicces 7 terat optime 7 oibus. 3. x. ipsius addat 3 sic memithe. 3. ii. q itez optime trita reponat 7 cū op⁹ fuerit i oculū mittant. **¶** **Silla.**

¶ **Hic** ponit **Ras** descriptionē medicinarū de gbus dictū est. 7 diuidit in tres s; q tres ponit descriptiones. **¶** Secūda ibi. **¶** **Puluis citrinus.** **¶** Tercia ibi. **¶** **Puluis albus.** **¶** De prima dicit q sic albu in forma ponat sic. **R.** ceruse ablute. 3. x. sarcocolle grosse. 3. ii. dragaganti. 3. ii. opy. 3. 5. fiat ex his pillule similes lenti. **¶** **¶** Notādū q illud colliriū valet in augumēto 7 statu optalmie 7 nō in pncipio. rō dicta fuit supra. **¶** **Puluis citrinus.** **¶** **Hic** ponit scōdam descriptionē 7 dicit citrinus. **R.** sarcocolle. 3. x. aloes. 3. y. croci. 3. y. myrrbe. 3. i. licy. 3. y. ex his optime tritis mittat puluis cū opus fuerit **¶** **Puluis albus.** **¶** **Hic** ponit tertiā descriptionē 7 dicit puluis albus. **R.** sarcocollaz albas 7 pinguem que mittat in late mulieris inuēcule dimittat in vmbra donec exiccetur 7 teratur optime 7 omnib; 3. x. ipsius addat sic memithe. 3. y. que itez optime trita reponantur 7 cū opus fuerit i oculum mittatur ad remouēdū lippitudinē 7 est de quo fecit mentionē supra rasis.

¶ De vlceribus oculorum

¶ **Silla.**

¶ Notandū circa rubricaz q vlc⁹ capitur dupliciter. **¶** Uno mō p solutionē p̄tinuitatis siue sit cum sanie siue sine sanie. **¶** Scōdo notandū q causa vlcis oculorum est duplex. s. intrinseca 7 extrinseca. **¶** Extrinseca vt casus 7 percussio. **¶** Intrinseca est humor calidus acur⁹ sal suscorrodens tunicas. 7 fit aliquādo ex successione borbor. **¶** Aliquando ppter pcussione. **¶** Tercio notandū q prin

cipiūz vlcis aliquando est interior 7 disrumpitur exteri⁹ idest disrumpendo pcedit. Aliquando pncipiū vlcis est ab extra 7 disrumpēdo pcedit ab intra. et de istis primū est deterius ceteris.

¶ **Almanfor.**

¶ **C**um in oculis fortis dolor 7 pūctio nociua ac plūs sentiunt 7 lachrymarū fluit multitudo 7 cū palpebre eleuant 7 oculi apiunt loca q sūt i albis ipoz iueniūt rubea. aut cū totū fuerit rubēū: vn⁹ loc⁹ magis rubere iuenit aut i nigredine loc⁹ aliq⁹ alb⁹ apparet pustula i oculo exorta est. **¶** Ad hāc vero curāda passio nē necessari⁹ est medic⁹ valde instruct⁹ i curis oculorū: nos tñ curatiōis ipsi⁹ sūmas 7 aggregatiōes dicem⁹. **¶** Dicim⁹ itaq; q vlcera q i cōiuncta nalcūt hoc est i albis oculorū nō adeo sunt timēda vt ea que i cornea hoc ē i oculi nigredine sūt. **¶** Deteri⁹ vērō vlcera ē illud qd i nigredie sub pupilla exiit: eminetia nāq; ad istū ē velocit⁹. **¶** **Silla.**

¶ **Hic** rasis determinat de vlceribus oculorū 7 diuidit in quorū: p^omo ponit signa. **¶** Scōdo oñdit qualis medicus sit necessari⁹ ad curationē vlcis oculorum. **¶** Tercio ostēdit qd vlcus oculorū est deterius. **¶** Quarto pōit curā. **¶** Scōda ibi. **¶** (Ad hanc rō). **¶** Tercia ibi. **¶** (Dicimus). **¶** Quarta ibi. **¶** (Dorū autem). **¶** De prima dicit q quādo in oculo apparent hec signa: p^omo fortis dolor 7 punctio nociua 7 pullatio sentit⁹. **¶** Scōm lachrymarū multitudo fluit 7 cū palpebre eleuant 7 oculi aperiunt alba oculorū apparent rubea 7 si totū fuerit rubēū vnus loc⁹ iuenitur magis rubere q alius. **¶** Terciu⁹ q in nigredine oculi: si in cornea apparet locus albus istis signis arguere debem⁹ q i oculo ē vlc⁹ siue pustula ad quā de necessitate seq⁹ vlc⁹. **¶** Rō signorū est p^oma p^omi. q; ex mā calida pūgitina causat dolor 7 punctio nociua: sed pullatio fit ppter generatiōes 7 augumētationē saniei: i cuius generatiōe sit ebullitio 7 pullatio. **¶** Rō secūdi q; pp dolorē ē flux⁹ humorū. vñ fit flux⁹ lachrymarū 7 multitudo. **¶** Rō terti⁹ q; rōne doloris fit attractio sanguinis ad cōiunctiua vnde alba oculorū apparēt rubea. **¶** Rō qrti⁹ q; cozp⁹ dyaphanum vñ cōdēsat fit albū vt appet de aq cogetata 7 de albumine oui cocto: q; fit dealbatio. s; cornea ē cozp⁹ dyaphanū 7 pp gnatiōē vlcis cōdēsat 7 sic dealbat. s; qñ fit vlc⁹ i cōiunctiua fit color rube⁹. q; fit extēsiō in venis q; attrahit sanguis cū pūctiua sit cozp⁹ hñs venas iō appet color rubeus. **¶** (Ad hanc rō). **¶** **Hic** oñdit q̄lis d; cē medic⁹ ad curatiōē vlcis rū oculorū dices q ad curationē necessari⁹ ē medic⁹ valde instructus. **¶** Scōdo dicit q oñdit sūmas 7 aggregationes curatiōis. **¶** **¶** Notādū q cā p^omi ē q; medic⁹ errās i illa passione causat nocumētū magnū. iō rō. **¶** (Dicimus ita). **¶** **Hic** ostēdit qd vlcus oculorū sit deteri⁹ dicens q vlcera que sunt i cōiunctiua: q; in albo oculorū nō sūt sic timenda siq illa q sūt i cornea. **¶** Rō q; talia vlcera plus distāt ab humore cristallino 7 a pupilla q sūt pncipaliora i visione. **¶** Scōdo dicit q deterius vlcē ē qd ē i nigredie sub pupilla. **¶** Rō q; ē magis ppiquū humori cristallino. **¶** **¶** **Almanfor.**

¶ **Hic** aut vlcera corā cū flebotomia icipere debem⁹ 7 sanguinis extrahere multitudinē s; q possibile fuerit. **¶** Conscq̄nter aut venter solvendus est. **¶** Et eger sibi canere debet a carne 7 vino dulci 7 esse contentus herbis frigidis 7 in potu sola aqua vti. **¶** **Sillanus.**

De vlcerib⁹ oculorum

Curā ponit curam vlcerum oculorum: et diuiditur in duas: primo facit hoc. Secundo ponit curam vestigi remanētis post consolidationem vlceris. Scda ibi: Cum autem: Primo in tres: primo ponit curā per euacuationem. Secundo per dietam. Tercio per localia que applicant ab extra: secunda ibi: Et eger: Tertia ibi: In oculo vero: prima in duas. primo ponit curā per flebotomiam. Secundo per medicinam. secunda ibi: Consequenter. De pma dicit q^d debem⁹ incipere curam vlcerum oculorum per flebotomiam extrahendo multitudinē sanguinis s^m q^d fuerit possibile. **N**otandum si sit magna repletio competit flebotomia de saphea eiusde⁹ partis: deinde de basilica. deinde de cephalica: et si non sit magna repletio sufficit de basilica. Rō predictorum ē q^d per flebotomiam phibet fluxus hūmōz ad oculos: qui fit in vlceribus oculorum. **S**cdo notādū q^d ad idem valētyē: rose posite supra spatulas et in collo cū scarificatione. **C**onsequenter autē. **D**ic ponit curā per euacuationē per medicinas. dicens q^d post flebotomiam venter debet euacuari: Nota q^d illa euacuatio debet fieri cū mirobalanis māna et succo fructuum solubiliū. q^d materia vlcerum est acuta moridicatio. Ad idēz valet euacuatio facta cū clisteri. **N**otandū secūdo q^d post euacuationē vniuersalez est cōueniēs euacuatio per gargarisma et sternutationē facta. **E**t eger. **D**ic ponit curam p dietā et dicit pmo q^d eger debet cauere sibi a carne et vino dulci. Ratio q^d multiplicat humores maxime calidos et acutos q^d multiplicati de facili currūt ad locum et augent vlceris. Secūdo dicit q^d debet eē content⁹ herbis frigidis: Ut sūt spinachia lactuca portulaca cucurbita et endiuia: rō q^d remittūt acuitatē generādo humores frigidū. Tercio dicit q^d i potu dzyt sola aq^d. q^d vinū ē vaporosū et eēt cā dissolutio humōz iloco vlceris. **A**lmanfor

In oculo vero initio sief albi cū lacte mulieris ē mittēdū: et si pulsus iā alleniari et sedari videt⁹ sperādūz est q^d egritudo soluat sine saniei collectione: **Q**uod si pulsatio post sanguinis extractionē et vētris solutoem ac sief albi inmissione quiescere non videtur: parua fiducia in hoc quod diximus est habenda. **S**illa.

Dic pōit curā vlceris oculi p remedia localia q^d appropinquant ab extra et diuidit i duas: primo ponit curā q^d pustula fuit parua. Scdo q^d si sunt magna. Scda ibi: Quando fuerit: prima i duas. primo ponit vniū locale q^d cōuenit in generatione saniei. Scdo ponit aliud q^d puenit q^d mā cōuertit ad sanie. Scda ibi: (Est itaq^d) pma in duas. pmo facit q^d dictū ē. Scdo pōit signa q^d debz cognoscere quādo egritudo remouebit sine collectioe saniei: et quādo nō. Scda ibi: (Q^d si pulsus): De pma dicit q^d i oculo a pncipio est mittendū sief albi cū lacte mulieris: rō q^d repulsiuum et sic phibet fluxum materie ad locum vlcerum. (Q^d si pulsus): Dic pōit signa et docet cognoscere q^d egritudo remouebit sine collectioe saniei vel q^d nō. primo dicit q^d si pulsatio videt⁹ alleniari et remitti sperādū ē q^d egritudo terminabit sine collatione saniei. Secūdo dicit q^d si pulsatio videtur alleniari et remitti meli⁹ et si nō remittitur pmo p flebotomiam et solutionē ventris et missione sief albi habenda est parua fiducia: rō predictoz est q^d pulsatio causat rōne generationis saniei propter bullitionem humorum acutorum. Sed si pulsatio remoueat⁹ signū est q^d sanies non generatur. **A**lmanfor

Est itaq^d tūc sief de olibano mittēdū i oculūz et pila aliq^d oculo supponēda et cū ligatura stringēda: an vero q^d hoc eueniat oculus suauiter ē ligādus et tūc suppositioe pile et non cesses i oculū

lū de sief de thure sepe distillare donec sanies in pila videat⁹. **E**t quo enīz hoc visus fuerit sief de plumbū necesse est vlquequo pfūditas fiat plana et tota caro generet⁹. ea tūq^d dixim⁹ tūc sūt faciēda cū pustula nō ē magna. **S**illa.

Ponit curā per aliud locale q^d puenit q^d mā cōuertit ad sanie et diuidit i duas. primo ponit p mundificatioem. Secūdo per carnē generantia. Secunda ibi: (Ex q^d enim) De prima dicit q^d q^d sanies generatur tunc sief de olibano debz mitti in oculum. secundo dicit q^d pila oculo est supponenda et cū ligatura stringēda. Tercio dicit q^d tu nō debes cessare mittere vel distillare sief in oculo donec sanies appareat in pupilla. **N**otādū q^d vlc⁹ oculi pōt mundificari tripliciter: et ita quodlibz vlc⁹: s. pmo cū absterfuius vt idro melle facto cū aq^d pluniali et mell⁹ ros⁹ colato: et q^d ponat⁹ pānus duplicat⁹ supra oculūz. Secūdo cā attractionis saniei sicut cū collirio rasis colato et q^d ponat⁹ armoniacum quod maxime attrahit imo s^m auctores trahit sagittam a corpore. Tercio cū desiccationis vt cū puluere trichie dicto supra et iste tertius modus est piculosus. Ad ppositū capis secundo modo et ponitur vt supra. **E**t quo enīz. **D**ic ponit curā per carnē generantia: et dicit q^d postq^d b⁹ visus fuerit erit necesse vt sief de plumbū quousq^d pfūditas fuerit plana et tota caro generet⁹. Rō patz q^d tale sief est generatiū carnis et vnitium q^d ē desiccationum non supflue et hoc conuenit in generando carnē ad desiccandūz humiditatē supfluum membri que impediret generationem carnis. Secūdo dicit q^d ea que dicta sunt sunt facida cum pustula: non ē magna rō: q^d in vulnere magno regit⁹ forti vnitium quod non est in illo collirio. **A**lmanfor.

Quoniam cū magna fuerit: fueritq^d iuxta pupillā: aut inferi⁹ ē tūc necesse vt cū cleysir medice tur nevea egrediat⁹. ad pile quoz suppositioe et ligaturā ē redendū. **E**ger pterea sp⁹ supin⁹ iace re dz et a forti motu abstinere. **S**illan⁹.

Dic ponit curā q^d pustula fuerit magna et diuidit i duas: primo ponit curā per vniū locale. Scdo ponit per q^d alia. secūda ibi: (Eger pterea): De pma dicit q^d vbi fuerit pustula magna circa pupillam vel inferi⁹ tunc erit necesse vt in cura appropinquet elersir: q^d daz medicamē ne vica egrediat⁹: rō q^d fortit⁹ exiccat b⁹ colliriū et fortiter ē vnitium vt patet p ingrediētia. Scdo dicit q^d redendū ē ad suppositionē pile vel ligature. rō pz: (Eger pterea). **D**ic pōit curā p q^ddam alia localia. et dicit q^d eger dz iacere supin⁹. rō vt humores fluant ad partē contrariā oculoz. scd pte posteriorē. Scdo dicit q^d dz abstinere a forti motu. q^d talis dissolutio humores q^d dissoluti fluūt facili⁹ ad oculū. **A**l.

Cū autē caro i loco vlceris pfecte generata fuerit: vt loc⁹ apostematis carne replet⁹ fuerit remanebit ibi in oculo albedo: q^d si vlc⁹ pfundum fuerit: albedo erit grossa et si in superficie tū corne fuerit erit subtilis: vlceris quoq^d si a pupilla fuerit remotum et steterit separatim p se vestigiū illud q^d redimet nihil mali faciet. Si at iuxta pupillā q^d fuerit post vlceris curatoem vestigiū remanēs phibebit visionē. **S**illa.

Dic ponit curā vestigi remanētis post cōsolidationem vlceris seu vulnēz: et diuidit in tres: primo ponit vel docet cognoscere quādo albedo remanens est grossa vt subtilis. Secūdo docet cognoscere quādo vestigiū remanēs non ipedit visionē et quādo sic. Tercio ponit curam: secun-

De his que extrinsecus cadunt in oculis

da ibi: (Ulcus quoq.) Tertia ibi: (Quapropter). De pma dicit q cum caro fuerit in loco vlcis pfecte generata remanebit in oculo albedo. Rō qz pp dēfatōez factā i mēbzo hñte diaphanitatē fit albedo rē. Scdo dicit q si vlcus fuerit pfundū albedo erit grossior. Rō qz fit maior cōdēfatō: r si vlcus fuerit supficiale albedo erit subtilis. rō qz nō fiet tāta cōdēfatō. Notādū q post curā vlcēz oculoꝝ tria pñt remanere. Primus est cicatrix que non pōt pfecte curari i mēbzo spmarico. sed paliari. Scdm ē color albus r talis pōt recipere curā vel magnā paliationē. Tertiū ē albugo r qdā supfluitas vuce q non est pfecte curata seu remota in cura r est sup corneam r vocat pānus seu tela: r d hoc determinabit infra: (Ulcus quoq.) Hic docet cognoscere qñ vestigiū remanēs nō ipedit visionē: r qñ sic. Primo dicit q si vlcus fuerit remotū a pupilla r steterit separatū tunc vestigium remanēs non ipedit visionē. Scdo dicit q si vlcus fuerit iuxta pupillam tūc vestigiū remanens post curationē ipedit visionē. Rō qz poterit coopire r restringere foramen pupille. vñ non poterunt recipi spēs visibiles i cristallina. **Almanfor.**

Quapropter tūc vtendū ē reb⁹ r medicinis q b⁹ vestigiū qd dicitur abstergi r deleri possit. Sief de thure. R. armōiaci sarcocolle āboꝝ añ. 3. v. thuris. 3. x. croci. 3. ij. p̄ficiant ex mucillagie fenugreci r fiat ex eis sief. 9 Sief de plūbo. R. plūbi vsti antimonij tutie ablute calcucecumen nō gūmi arabici dragagati oium añ. 3. viij. opil. 3. 5. terant r cū pāno siricino q fit subtilissimus cernant r cribellent r p̄spergant ex aq pluuiati r fiat ex eis sief. Sief ex quo caro i vlcēib⁹ oculoꝝ generat r vuce egressio phibet r vestigiū subtiliatur. R. clymie ablute tutie ablute ceruse anthimōij thuris oiuꝝ añ. 3. ii. myrrhe. 3. i. sarcocolle grosse. 3. i. l. 5. sāguis dra. aloes opil. añ. 3. i. fiat ex eis sief. Eleyfir quo ē vtendū cūz timef ne ex vlcere vhee seqtur egressio. R. antimonij ematitris āboꝝ añ. 3. x. acacie. 3. iij. aloes. 3. i. terāt r fiant ex eis sief. r administrentur apud necessitatem. **Sillanus.**

Hic ponit curā r diuidit in duas. Primo ponit curā in generali. Secūdo ponit descriptionē quarūdaz medicinarum. sc. collirioꝝ de quibus supra fecit mentionē. Secunda ibi: (Sief). De pma dicit q iā vtendū ē medicinis q b⁹ vestigiū remanēs possit abstergi r deleri. (Sief). Hic rasis ponit descriptionē q̄rūdam medicinarū. sc. collirioꝝ de quibus fecit mentionē: r diuiditur in quatuor p̄z q quatuor ponit descriptiones. Partes patebunt. De pma dicit q ponit descriptionē sief de thure que talis est. R. armōiaci sarcocolle añ. 3. v. thuris. 3. x. croci. 3. ij. asp̄gant ex mucillagine fenugreci r fiat ex eis sief. r istud colirium est mūdificās per viam attractōis. vt dictum fuit supra r d̄z distēpari q̄libet vice cūz lacte mulieris. (Sief). Ponit descriptionē sief de plūbo r est talis. R. plūbi adusti antimonij thutic ablute calcucecumenon gūmi arabici dragagati oium. añ. 3. viij. opy. 3. 5. terant r cū pāno subtilissimo de sirico attaminent r p̄sp̄gāt ex aqua pluuiati fiant ex eis sief. r tale ē carniū generatiū r p̄solidatiū in vlcere paruo. (Sief). Po nit descriptionē alterius sief ex quo caro in vlcēibus oculoꝝ generat r vuce egressio phibet r vestigiū subtiliat r ē. R. clymie ablute tutie ablute ceruse antimonij thuris omniū

añ. 3. ij. myrrhe. 3. 5. sarcocolle grosse. 3. i. 5. sanguinis draconis aloes opy oium añ. 3. i. fiat ex eis sief cū aqua pluuiati r valet ad generandū carnē in vulnere magno. qz multū cōsumit hūiditatē. scdo qz valet ad phibēdū egressiōē vuce qz est forte vñitiū ppter ei⁹ stipticitatē. (Eleyfir). Ponit descriptionē sief dicti eleyfir r est tale. R. ematitris antimonij āboꝝ añ. 3. x. achatie. 3. ij. aloes. 3. i. fiat ex eis sief r ad ministrēt apud necessitatē ei⁹ r valet ne seq̄ egressio vuce ppter ei⁹ stipticitatē. **Almanfor.**

De his que extrinsec⁹ cadūt i oculis. Amatut resina r per oculū trahatur r extrahit illd qd i oculo cecidit. **Sil.**

Hic ras docet remouere ea q cadūt i oculis. vt pilus vt palea dicēs q d̄z sumi resina. gūmi pini r trabi p oculū qz extrahit qd cadit in oculū. rō dicti ē qz resina rōe sue gūmositatis est cā vt ea que cadunt i oculis adhereāt r exeat cū ea. Notādū q loco illius docēt auctores lauare oculū cū aq calida dulci. Ad idē valet sepe mittere lac abybre in oculū. Scdo notādū q si non valēt p̄dicta eleuat palpebra supior r extrahat cū vngula parua vel corigia gracili vt tenacul r iuerlet palpebra supior. **Silla.**

De albugine q fit i oculo. Otandū circa rubricā q sex sunt passionēs oculoꝝ que iter se hñt puenientiā r d̄iam. sc. nubes tela albugo pānus macula r vngula. Cōueniunt in hoc qz pñt fieri ex hūore eodē. r vt plurimū flatico. sed differūt in grossitie r subtilitate in pfunditate r superficie. qz nubes fit ex pauca mā exñte in superficie corneae. Albugo fit ex grossiori materia q̄z tela. iō apparet ibi color alb⁹. Macula est ex grossiori r pluri mā q̄z albugo. r iō semp magis pfundat ad itra. Pānus fit ex grossiori r pluri mā q̄z aliq dictarum r fit vt plurimū i cōiunctiua: r est ad modū carnis addite. ras pōit solū curā albuginis r vngule qz eadē ē mā r cura aliaꝝ maculaz r ex eis dē curat. **Almanfor.**

Albugo q i oculis ptingit ē vestigiū post vlcēz curatōez remanēs qñ p̄solidat q cū i oculis puerorū fit lenior ē ad curādū q̄z cū i senib⁹. Cū n. fit i senib⁹ fortasse ad sanādū ipossibile est nisi subtilissima fuerit. **Silla.**

Hic ras determinat de albugine oculi. r diuidit in tres. Primo ponit qd fit albugo. Secūdo ostendit quādo ē facilis curatōis r qñ difficilis. Tercio ponit curā. secūda ibi: (Que cum). Tertia ibi: (De caū). De pma dicit q albugo q cōtingit i oculo est vestigiū remanēs post cōsolidationē vlcēz qñ p̄solidant. (Que cum). Hic ponit curā qñ ē facilis curatōis r qñ difficilis r dicit q vbi albugo fit in oculis puerorū talis ē lenior ad curādū q̄z quādo puenit in p̄cessu etatis. Rō qz humores ad oculū puenientes sūt magis resolutibiles r tunice oculoꝝ sunt rariores magis susceptibiles alterationis. Scdo dicit q si albugo fiat in etate post pueritiam. vt i iuuentute vel i senectute talis est ipossibilis curatio nisi fuerit subtilissima. rō qz humor faciēs albuginēz ē grossior r tunice oculoꝝ sunt duriores. Qd subdit p̄z qz ppter facilitatē r subtilitatē reddit facilis resolutionis. Notādū q signū remanēs post p̄solidatōez vlcēis p̄mū est cicatrix r de hoc nō ē sermo. qz nō pōt durari. secundū ē qdam infectio causata a flate i cornea r vocat albugo r de tali est sermo. Notādū secūdo q albugo curat velo cius i pueris q̄z in iuuenib⁹ r senib⁹ r s̄lir i iuuenib⁹ q̄z i senib⁹. Rō ē duplex. Prima qz i pueris hūores sūt subtiliores q̄z i iuuenib⁹ r senib⁹. r spālir senib⁹. licet vñ sit debilior i senib⁹ q̄z sūt magis apti resolutioni. Scda cā ē qz i pueris oculoꝝ humores sūt clari r tunice rariores q̄z in iuuenib⁹ r senib⁹.

De scabie palpebrarum ⁊ sebel

nib⁹. unde maior potest fieri ⁊ velocior alteratio ⁊ per consequens curatio.

C Almansor. Hec alit passio ex his medicaminib⁹ curada ē post q³ eger balneū ingressus fuerit aut faciē sup vaporē aq³ calide quousq³ rubea sit tēnerit: si tñ ex b⁹ medicamie i venis rubedo oculi ⁊ dolor pro uenerint: p aliquos dies ab eo qescendū donec oculus qescat ⁊ post ad idē remouēdū. **M**edicamē valde vtile ad albuginē remouēdā ⁊ cito eradica dā ego quoc³ nō vidi quod meli⁹ aut eq³ le eēt ad albuginē remouēdam: **R**. massacumie spume maris: stercoris magni lacerti baurach zuccari hygeri oīuz añ. 3. r. coquantur in lb. i. aq³ donec ad quar. redeat ⁊ colet ⁊ ex hac aqua inbibant spēs quas dixim⁹ ita q³ cōficiant ex ea ⁊ siccent in ymbra: deide itez terant ⁊ cōspergant vt pri⁹ ⁊ siccent.

Quod postq³ quas factū fuerit siccē ⁊ terāt ⁊ i oculis mittant. hoc enīz medicamē nulli vt p⁹dictū⁹ ppar existit i remotiōe albuginis. remouet enī hoc medicamē grossā albuginē etiā ex oculis animalium.

C Villanus. Dic ponit curā per ynnū locale. s. p balneū ⁊ vaporatiōez. Secundo p aliud locale. s. p colliriū. Secūda ibi. (Medicamen). De p⁹ma dicit q³ hec passio ē remouēda faciēdo egz balneari. vel faciēdo faciē egri sup vaporē teneri aq³ calide vsq³ quo rubescat. Secūdo dicit q³ si ex his pueniat rubedo ⁊ dolor in oculo qescēdū ē. ⁊ post ad idē redeūdū. **N**otādū q³ anteq³ p⁹dicta ppetāt regri⁹ debita purgatio corpis per flebotomiā p medicinas p gargarismata p ster/nutatoria ⁊ silia de qb⁹ dictū est supra. rō p⁹z. q³ fieret maior dissolutio. **N**otādū de rōe dictoz⁹ ⁊ p⁹mo p⁹mi dicti q³ albugo fit ex mā flegmatica grossa. iō idiget mollificatione ⁊ subtiliatōe vt disponat ad resolutionē. sed b⁹ facit balneuz ⁊ suffumigatio aq³ calide. ⁊ idēz facit si in aq³ coquat malua bismalua palea ordei ⁊ auene. silr aq³ decoctionis fenugreci ex p⁹ta ē. rō secūdi. q³ si balneū ⁊ enaporatio sint cause rubedinis ⁊ doloris eoz dimissio d⁹z ē cā mitigatōis q³ s⁹dit q³ ē redeūdū. **R**ō vt fiat bñ mollificatio ⁊ subtiliatio ⁊ preparatio ad resolutionē. (Medicamen). Dic ponit curam p aliā medicationē seu p aliud locale. s. colliriū dicens q³ medicamē valde vtile ad remouēdū albuginē cito quo non re p⁹it meli⁹ nec eq³le est. **R**. massacumie. i. aq³ nitri: ⁊ dī aq³ vasoz viridiū spume maris stercoris magni lacerti. baurach zuccari hygeri oīuz añ ptes eq³les. Deide sumāt accori celi/donie amboz añ. 3. r. coquant in lb. i. aq³ donec redeant ad q³rtaz colet ⁊ ex aq³ inbibas spēs q³s p⁹dicti ita q³ cōficiant ex ea ⁊ siccē in ymbra. deide itez terant ⁊ aspgant vt prius et excicent: ⁊ postq³ quater factū fuerit siccent ⁊ terant et in oculuz mittant. ⁊ remouet hoc medicamē grossā albuginē etiā in oculis aialū. **N**otādū q³ rō dicti est q³ hoc medicamen est absteritiū ⁊ cōsumptiū. vt p⁹z p materialia igre/diētia que nō sunt corrosiua ⁊ sic est extra periculū. **N**otādū scōdo q³ albugo vel macula aut est recēs aut antiq³. si recēs p⁹petūt spāl⁹ q³tuor colliria. Primū q³ in ynnū sine inie ctef lac mulieris frēq³nter ⁊ postea puluis subtilissim⁹ ossis sepie. Secūdu colliriū valet. **R**. succi folioz papaueris rufi. succi cētauree mioris facta residētia añ. 3. i. mell. 3. y. mi sce. Ad idē valet succ⁹ herbe passerine ⁊ est herba cū q³ pas

seres recuperant sibi visū. Tertiū ē. **R**. stercoris irūdinis subtiliter puluerizati. 3. 5. faui mell⁹ q³ sufficit ad icorpoz aduz misce ⁊ icorpozent cū aq³ accori. vel eufragie fiat colliriū ⁊ ē mirabile. Quartū est q³ vt⁹ gerard⁹ cōiter. **R**. spume maris. 3. y. zuccari albi. 3. i. fiat puluis subtilissim⁹. sed sialbugo sit antiq³ d⁹z p⁹mo mollificari albugo cū lacte ⁊ aqua deco/ctionis fenugreci. vel malue bismalue palee ordei vt auene postea cōueniūt colliria. **P**rimū ē ras⁹ quod est sume bonum. Secūdu ē colliriū corticū ouoz recētū modicū co/bustoz stercoz lacerte viridis spume maris sarcocollenu/trite in aqua celidōie. ceruse lote añ. 3. i. lapidis calamiaris thutie bñ pparate serapi galbani añ. 3. 5. ossis sepie. sinzib. al. añ. 3. i. fellis vlturis. 3. y. puluerizāda p⁹terizēt subtilr misce cū aqua celidōie. Tertiū est secretū ⁊ ē aq³ rosmari/ni facta sub terra. ⁊ sit hoc mō hēatur ollavitrea munda et ipleat flozib⁹ rosmarini ⁊ ponat sub terra in estate calida p. xl. dies. Aqua illa vocat⁹ aq³ rosmarini. Quartū ē. **R**. floz eris. 3. i. thuris. 3. y. vitrioli viridis d⁹ quo fit icaust⁹ 3. 5. spu/me maris celidōie rute rosmarini añ. 3. y. illa quatuor. f. celidonia ruta rof. rubea. ⁊ accori pistent tādū donec me/dietas sit p⁹supra colet ⁊ cū illa colatura misceat p⁹uis alia/riz rēp. siccent in ymbra ⁊ post excicationē terant itez su p marmore ⁊ fiat hoc quater. in fine aut optime terat ⁊ cri/bellet ⁊ cū pēna ponat sup albula. Hoc medicamen p⁹for/tat visum ⁊ delet albuginē absq³ dolore ⁊ angustia. **N**o/tandū tertio q³ vltimū remediū ē q³ remoueat albugo per cirurgiam cum acu ⁊ c.

C De scabie palpebrarum ⁊ sebel.

C Almansor. Quiduz circa rubricaz q³ sebel ē morb⁹ officialis causat⁹ ex repletionē venaz oculi ⁊ maxime cōiun/ctiue. **N**otādū scōdo q³ i illo casu seu morbo possunt eē q³nq³ morbi officialis. p⁹mo i via q³ oppilatio. Se/cundo figura q³ illud q³ debz eē gibbosus in oculo est pla/nym. vel ecōtra. Tertiū in quātitate q³ est additio rei p⁹ter naturā: Quarto i numero q³ est aliqd p⁹ter naturā supra cō/iunctiua. Quinto in situ q³ ē i superficie illud q³ d⁹z esse in pro/fundo. **N**otādū tertio q³ repletio pōt eē p venas extrin/secas ⁊ tunc est magna i faciē rubedo. ⁊ q³nq³ peruenit pve/nas intrinsecas ⁊ tunc non apparet tanta rubedo. **N**ota/ta q³ scabies ē asperitas pua cū rubedie accūs post ob/talmiā ⁊ vlcera ⁊ existit. i trisecca parte palpebre. assimilāt enīz palpebra cūz iuerfat ⁊ specialr cronica sicuti sicce scil/se vel diuise. **N**otādūz q³nto q³ cā huius egritudinis est plurimuz vt egritudo antecedeat vt optalmia vel vlcus: sed cā cam tenēs ē carnositas generata a materia salsa deriuata a cerebro per venas ad oculuz. **N**otanduz sexto q³ sil/ras determinat de sebel ⁊ scabie in eodem capitulo. q³ p easdē medicinas remouet. Dixit tñ Gerardus q³ nunq³ vi/dit q³ sebel curaret nisi cūz ferro. **N**otanduz septimo q³ signa h⁹ passiois vtriusq³ hñtur ex visu ⁊ ex tactu ⁊ c.

C Am palpebra inuerfat ⁊ interi⁹ appa/ret rubea ⁊ aspa: scabies adest. Et cum super alba oculoz ⁊ super nigredinem videtur similitudo panniculi ex venis rubeis ⁊ grossis testis adest passio que vocat⁹ sebel. Hic vero due passionēs sunt graues ⁊ cronice ⁊ vix curabiles.

C Villanus. Dic determinat de scabie ⁊ sebel ⁊ diuiditur i tres. p⁹mo ponit signa. Secundo ostendit quomodo he passionēs se habent ad curationem. Tertiū ponit curam. Scōda ibi. (Dic vero due.) Tertia ibi. (Patiens). Prima diuiditur in duas. p⁹mo ponit signa scabiei. Scōdo ponit signa sebel. Secūda ibi. (Et cū sup). De p⁹ma dicit q³ cum palpebra iuerfatur ⁊ interi⁹ apparet rubea ⁊ aspera tunc est scabies.

De lachrymalibus cum pruritu

(Et cum super). **H**ic ponit signa sebel et dicit qd cum super alba oculoꝝ et sup nigredinez videt similitudo pāniculi ex venis rubeis et grossis testistunc est sebel. (Debo due). **O**ñ dicit quomodo se hñt ad curā: dicens qd he due passiones sūt graues et cronice et quasi icurabiles. Rō qd materia ē mltā et valde grossa: quare est difficilis ad remouēdū. iō aliquando oportet facere icisionē cū ferro.

Almāsoꝝ.

Patens tamen dum sanus est flebotomia ex brachio et fronte et ventris solutione vti debet. **E**t i comestione vitare dactilos et sifamos et mel et vitet ebrietatem.

Sillanus.

Hic pōit curā et diuidit in duas. **P**rimo pōit curā qñ iste passiones sunt recentes. **S**cdo qñ sunt cronice. secunda ibi. (De si passiones). **P**rima in tres. **P**rimo ponit curā p euacuationē. **S**cdo p dietam. **T**ertio p illa q appproximantur ab extra. secunda ibi. (Et i comestione). **T**ertia ibi. (Et qñ non). **D**e pma dicit qd patiens oꝝ vti flebotomia facta ex brachio et fronte et solutione ventris. **N**otādū q ante qd ponat medicamē i oculo cōpetit flebotomia et solutione ventris ad pñibendū fluxū humorū ad oculū. (Et in comestione). **H**ic ponit curā p dietam et dicit qd i comestione oꝝ euitare dactilos et sifanos de melle. rō qd ex istis multiplicat materia et ponit apta ad fluxū ad oculos. **S**cdo dicit qd oꝝ euitare ebrietatē. rō qd replet cerebꝝ et oculos.

Almāsoꝝ.

Et qñ non est plen⁹ sepe ingredi balneum est ei vtile.

Sillanus.

Ponit curā p ea que appproximant ab extra. et diuidit i duas. **P**rimo ponit p balneū. **S**cundo p colliria. secunda ibi. (Et frequenter). **D**e prima dicit qd qñ corp⁹ nō est plenū. sepe ingredi balneū est vtile. rō qd subtiliat et mollificat materiā et disponit eam ad resolutionē. et dicit qñ corp⁹ nō est plenū qd i cōpeplēo fieret maior flux⁹ ad locū. iō rē.

Almā.

Et frequenter imittere oculo sief rubrum si militer confert. **S**ief rubenz. **R**. ematitidis colcothar cōbusti ambaz añ. 3. ij. eris vsti. 3. ii. myrrhe croci ambaz añ. 3. i. pipis longi. 3. 5. conspergant ex vino veteri et fiat ex eis sief. **I**stis pñerea egritudinib⁹ cōfert sief viride: cuius descriptio in capitulo de vngula continet.

Sillanus.

Hic ponit curā p colliria et diuidit i duas sñm qd duo ponit colliria. scda ibi. (De si pñerea). **D**e pma dicit qd sepe mittere in oculū sief rubeū est vtile. rō qd tale est absterfuiū et psumptiū. **S**cundo ponit descriptioē sief pñicti et tal. **R**. ematitidis colcothar cōbusti añ. 3. ij. eris vsti. 3. y. myrrhe croci. añ. 3. i. pipis lōgi. 3. 5. conspergant vino veteri et fiat ex eis sief rē. (De si pñerea). **H**ic pōit curā p aliū sief dicens qd i bis abab⁹ egritudinib⁹ cōfert sief viride. **D**escriptio ponit i capitulo de vngula. **R**. siniar. 5. ij. colcothar vsti. 5. vi. arseni et ci rubei. spume maris baurach oīum añ. 3. i. salis armoniaci. 3. 5. armoniacū cū succo rute dissoluat et spēs ex eo conspergant fiat ex eis sief est. n. mirabile. rō qd corrodit illas venas paruas. **N**otādū qd vltra colliria pñicta sunt alia valde vtilia. **P**rimū est. **R**. cortices vni⁹ oīi cū de gallina oīi ifundatur i aceto forti p dies. x. et postea desiccant puluerizent subtiliter et ponat puluis in oculo. **S**cdo colliriū. **R**. salis armoniaci ifusi per noctē in succo rute postea siccati. itercozis mūz zuccari albi sñit puluerizati añ. 3. y. fiat collirium cum aqua enfragie aut cum lacte mulierum.

Almā.

Quod si passiones iste vetuste fiant scabies frictione indigebit et sebel extractione non ta-

men mensure huius libꝝ puenit vt de his tractemus.

Sillanus.

Hic ponit curā qñ pñictae passiones sunt antieque dicens qd si ille passiones fuerint antiq et cronice: scabies indigebit frictione cum ferro. et sebel indigebit incisione. **S**cdo dicit qd ad hunc libꝝ non pertinet hic modus cure. sed supra ad septimū vbi determinat de cirurgia. **N**otādū qd scabies pōt curari cū succaro albo: vel cū sale armoniaco vel cū spuma maris. vel cum ferro cū quovetofatores faciūt plagas et fiat talis fricatio qd sanguis ide exeat et cū eo ēt aliqd de illa carne aspersa et scabiosa remoueat et est melior modus remotionis malicie. post abractionē cum ferro. abluat loc⁹ cum aqua calida et aliquanto aceti. et distillet sup frictione ciminū masticatus in pane i ortu solis. ponat supra locum ratiū et scabiosū puluis citrinus qui sic fit. **R**. sarco colle. 3. x. succi celidonie sicci. 3. ij. licy aloes añ. 3. y. croci. 3. i. 5. spume maris. 3. 5. terant in mortario et sup marmore cribellent et fiat puluis. **S**cdo notandum qd sebel oportet suspendi cū vineis. deinde incidi cum rasorio et hoc non bñ fit nisi per illū qd vsus est in opib⁹ istis. deinde ponat supra locū aqua cimini masticati in pecia. vel vitellus oui cū albugine postea puluerizet loc⁹ cū puluere citrino dicto. vel cū collirio viridi vel rubeo supradictis.

De lachrymalib⁹ cum pruritu.

Sillanus.

Notādū circa rubricam qd lachrymale est duplex. s. maius et minus. **M**aius sūt duo anguli iuxta nasum. **S**ed minus sunt duo alij anguli extrinseci.

Notādū scdo qd licet in qualibet parte oculi possit fieri pruritus rōne humoris acuti et salis: tamē i lachrymalib⁹ iteriorib⁹ magis fiunt ppter superfluitates acutas et salas descendentes ad ipsos latitudine viarum existentium in ipsis maiorib⁹.

Almāsoꝝ.

Endiuia tenera sumat et terat et fiat ex ea magdaleōes parui et ex oleo violato inungantur et oculis superponant. et in hora dormiendi ligent. rosatum tamē meli⁹ est et citri⁹ pñert. **E**t si hoc non suffecerit lētes absq corrici b⁹ et sumach et ro. ru. et granati carnositas sumat et contrita ex careno conspergant et more emplastrī superponant. **Q**d si non suffecerit prius flebotometur patiens ex cephalica. deinde ex vena frontis et ex vena que sūt i lachrymalib⁹ agulis. venter quoq frequenter soluat et multoties balneum ingrediatur.

Sillanus.

Hic determinat de pruritu apparente in lachrymalib⁹ oculoꝝ et diuidit in tres. **P**rimo pōit curā p vñū locale. **S**cundo per aliud. **T**ertio pōit aliaz curam qñ pñum non sufficit. secunda ibi. (Et si hoc non). **T**ertia ibi. (Qd si non sufficeret). **D**e pma dicit qd volēdo remouere pruritū lachrylib⁹ endiuia tenera debet sumi et pñeri et ex ea debent fieri magdaleones parui et inungi ex oleo viol. et supponi oculis et in hora dormiendi superligari. **R**ō remediū qd ipsum alterat malā cōplexionem calidam cū sit frigidus et sic remouet acuitatē humoris facientis pruritū. **S**cdo dicit qd oleū ros. ē meli⁹ q viol. et citius cōfert: qd ē magis repulsiuū et sic repercutit materiā quod nō facit violatū. (Et si nō). **P**onit curā p aliud locale qñ pñum non sufficit ad curam. **R**. lentes sine corticib⁹ sumach ros. ru. et carnositate granati et cōtrita cum careno qd est magis sñm et stipticum. **N**otādū qd carenū al' rob'i: vñū coctū cōiter accipit p vino ceruoso. sed spālī sumitur pro quolibet succo ispissā

De vngula

to vsq; ad tertiam partes. et de isto loquitur ras. (¶ **Si nō**)
Hic ponit curam per quedam alia remedia quando p̄di-
 cta non sufficiunt dicens primo q; si p̄dicta nō sufficiunt
 patiens debet flebotomari de cephalica: rō quia diuerſe
 a capite ⁊ ab oculis hūores acutos. deinde p̄petit flebotomia
 ex vena frontis: ⁊ ex venis que sunt in lachrymalibus: rō q; ⁊
 immediat⁹ fit euacuatio materie acute facientis pruritum:
 Scđo dicit q; venter d; sepe euacuari cū medicina: s; p̄ quā
 euacuat humor acut⁹ vt colera vel flegma falsū. Tercio di-
 cit q; cōueniēs ē ē vt ingrediat balneū. rō q; remittit acu-
 tatē hūorū. (¶ **Notādū**) q; i cura pruritus: licet ras posuerit
 curā mō p̄dicto ē p̄cedēdū: p̄io euacuādo cū flebotomia
 vel cū medicina: deinde pueniūt p̄dicte medicine frigide ap-
 proximate ab extra: deinde cōuenit balneū vel spōgia sepe i-
 fusa i aq; tepida. Ultimo puenit ablutio oculi cum aq; celi
 donec bene eufragietur femelli pūctim vel diuisis:
 (¶ **De vngula.** (¶ **Sillanus.**

Notandū circa rubricā q; vngula est excreſcētia me-
 dia iter carnosā ⁊ nervosā: Unde vngula ē macula
 alba i nigredine oculi tendens vsus pupillā antialis
 cui⁹ figura ē ad modū vngule. (¶ **Notādū** scđo q; vngula ē
 ex frigida mā coagulata ⁊ condensata i loco q; distillat a ce-
 rebro: (¶ **Notādū** tertio q; vngula ē duplex: q̄daz leuis ⁊
 subtilis nō plurimū phibēs visionē: q̄dā grossa ⁊ cronica p̄-
 hibēs visionē. (¶ **Notādū** quarto q; q̄dam fit incipiēdo vt
 qñ causat sine alio morbo p̄cedēte a mā grossa flegmatica:
 q̄dā fit p̄viā seque ad aliū morbū ⁊ dī accūs. vt qñ seq̄t vlt⁹
 cū oculis nō p̄fecte mūdā a mā. (¶ **Almanſor.**

Quam aliqd p̄aniculo simile ex angulo q;
 est ex parte naris oriri videt ⁊ albi oculi
 cooperire ⁊ p̄uenit vsq; ad nigredinē
 generatur passio que dicit vngula: Cuius noci-
 mentū tunc soluendum est pelus cum p̄uenit
 vsq; ad nigredinis partem que est iuxta pu-
 pillam. (¶ **Sillanus.**

Hic ras determinat de vngula: ⁊ diuidit in tres partes.
 Primo pōit signa: Scđo docet cognoscere quādo ē parua.
 Tercio pōit curā: scđa ibi: (Qui⁹ nociuitū). tertia ibi: (Hec
 igit⁹): De p̄ma dicit q; cuz aliqd simile p̄aniculo i trisecco p̄-
 niculo oculi videt oriri ⁊ albi cooperire ⁊ p̄uertat vsq; ad ni-
 gredinē signū est q; vngula ē in oculo ⁊ hoc ex visu medici
 pōt cogsci qñ est parua hec passio dices q; qñ hec passio pue-
 nit ad nigredinē iuxta pupillā: tūc talis passio non est parua:
 rō q; sua grossitē phibēs trāsitū spēs ad cristallinā. (¶ **Al.**
 Hec igit⁹ passio dū subtilis ē cū sief viridi ⁊ si-
 ef de calcāto ē medicada: Si autē vetusta fiat ⁊
 grossa cū ferro ē enellēda. (¶ **Sillanus.**

Hic pōit curā. ⁊ diuidit i tres: p̄io pōit curā qñ est vn-
 gla recēs ⁊ subtil: Scđo qñ ē antiq; ⁊ grossa. Tercio q; mē-
 tionē fecerat de sief de calcāto ⁊ de sief viridi ponit descri-
 ptionē illoz. scđa ibi: (Si autē vetusta). Tercia ibi: (Sief).
 De prima dicit q; qñ vngula ē subtilis ⁊ recens curat cum
 sief viridi: ⁊ cum sief de calcāto: rō q; talia sunt absterſiua
 fortiter corrosiua ⁊ cōsumptiua materie: (¶ **Notādū** q; añ
 approximationē taliū d; purgari caput cū pillulis coebys.
 ⁊ cū alijs euacuātib⁹ flegma: (¶ **Notādū** secūdo q; añ p̄di-
 cta colliria sūt approximāda alia debiliōra: p̄imū: R: flor
 machū passēz excorticatay. ⁊ olei amigdalay seīs bōbi-
 cis q̄ sufficit. misce ad modū vnguēti: Scđo: R: viride erl
 vitreoli salis armoniaci cris adustū añ. ⁊ s; trius gener⁹ pi-
 pis fragmētōz scutelle terre viridis sarapini galbani añ. ⁊
 i: fellis hircini. ⁊ puluerizent subtiliter cuz succo maiora-
 ne ⁊ modico mellis: fiat colliriū: (Si autē vetusta): pōit cu-

ram i ātiua. dicens q; si vngula est antiq; ⁊ grossa ē remo-
 uēda cū ferro: rō q; nō poss; remoueri cū medicinis p̄p̄e
 duritiē adherentiaz ⁊ grossitiē. (¶ **Notādū** q; talis vngula
 ātiua d; suspēdi cuz vncinis ⁊ icidi cū rasorio: deinde p̄for-
 tari loc⁹ cuz albumine oui ⁊ vitello ⁊ oleo ros. mixto: de in-
 de sup locū potest poni colliriū albu vel rubeum s; m̄ descri-
 ptionē que statī p̄est: Colliriū albu: R: ceruse lote. ⁊ x: opy
 ⁊ i: p̄sily. ⁊ i: amili. ⁊ y: mistis cū lacte mulieris vel cū aqua
 ros. Colliriū rubeū: R: eris vsti. ⁊ y: flor. eris. ⁊ ay: myrrhe
 croci. añ. ⁊ i: pipis. ⁊ s; terant ⁊ mistis cuz vino albo ⁊ distil-
 let p̄ alēbicū. vlt terant oia q̄ter ⁊ super marmore et infun-
 dantur in vino quater exiccant ⁊ i fine cribellēt cū petia ⁊
 fiat sief vel puluis ⁊c. (¶ **Almanſor.**

Sief viride quod p̄fert sebel ⁊ scabiei ⁊ vn-
 gule ⁊ albugini: R: ziniar. ⁊ iij. colcothar vsti. ⁊
 vi. arsenici rubei baurach: spume maris omniū
 añ. ⁊ i. salis armoniaci. ⁊ s; armoniaci. ⁊ y. armo-
 niacum in succo rute dissoluat ⁊ spēs ex eo con-
 spergant ⁊ fiat ex eis sief. est enī mirabile. Sief
 de calcāto quod cōfert vngule: R: eris vsti cal-
 cātī āboz añ. ⁊ s; ziniar. ⁊ ii. salis armoniaci. bau-
 rach arsenij sublimati oium añ. ⁊ i. terant ⁊ p̄er
 hebdomadā vnā dimittant. deinde sūt ex eis sief
 ⁊ frices vngula cum eis. (¶ **Sillanus.**

Hic pōit descriptionē sief viridis. ⁊ diuidit i duas: p̄i-
 mo ponit descriptionē sief viridis. scđo sief de calcāto: se-
 cūda ibi: (Sief): De p̄ma dicit q; sief viride q̄d cōfert scabiei
 ei ⁊ sebel vngule ⁊ albugini: pōit sic i forma: R: ziniar. ⁊ iij.
 colcothar vsti. ⁊ vi. arsenici rubei baurach: spume maris
 oium añ. ⁊ i. salis armoniaci. ⁊ y. armoniaci. cū succo rute
 dissoluat ⁊ spēs ex eo cōspergant ⁊ fiat sief. (Sief): Ponit
 descriptionē sief de calcāto quod cōfert vngule: R: eris
 vsti calcanti amboz añ. ⁊ i. ziniar. ⁊ y. salis armoniaci ba-
 urach arsenici sublimati oium añ. ⁊ i. terant et per vnā
 hebdomadam dimittāt ⁊ fiat ex eis sief: deinde frices
 tur ex eis vngula ⁊c.

De macula rubea vel alia re in oculo. (¶ **Sillanus.**
 Notandū circa rubricā q; macula in oculo rubea
 nō ē aliud nisi sanguis rube⁹ adherens diunctiue.
 Scđo notandū q; causa hui⁹ ē duplex. s; ex-
 trinseca ⁊ intrinseca: Extrinseca vt percussio. Intrinseca vt
 multitudo sanguinis ratione cuius refudat sanguis extra
 venas i albedine oculi. (¶ **Almanſor.**

Quam in oculo ex percussioe aut ex re alia pū-
 ctum rubeum fieri contingit sāguis qui
 ibi est dissoluendus est: postq; estuatio
 quierit. (¶ **Sillanus.**

Hic determinat de macula rubea ⁊ diuidit i duas: p̄i-
 mo ponit curam i generali: Scđo in speciali. secūda ibi:
 (Sumatur): De p̄ma dicit q; si contingat fieri punctū rube-
 um ex percussione vel ex re alia: q; sanguis ibi existens est
 resoluendus: Scđo dicit q; resolutio d; fieri postq; estuatio
 genit⁹: R: opz q; in tpe estuationis fieret maior attractio sā-
 guinis ad locum ⁊c. (¶ **Almanſor.**

Sumatur igitur arsenici rubei olibani armo-
 niaci myrrhe oium añ partes equales ⁊ fiant ex
 eis sief q; in succo coriandri fricentur ⁊ in oculo
 distillantur. Quādiū tñ doloꝝ perseuerat albu-
 men oni sumendum est ⁊ oleo ros. cōmiscendū
 ⁊ coctū ex eis i volutū oculo ē supponēdū. (¶ **Sil.**

De lachrymis oculorum

Ponit curā in speciali: et diuidit in duas. **P**rimo ponit vñū medicamē resolutiuū: **S**ecundo ponit curā itendēdo ad dolorem. **S**ecūda ibi: **Q**uādiū tñ: De prima dicit q̄ debz sumi arsenici rubei olibani myrrhe armoniaci oīum añ: p̄tes equales fiat ex eis sief fricentur in succo coriandri et in oculum distillent: **N**otandū q̄ in macula rubea qñ materia est in fluxu conuenit primo flebotomia diuersa ut flebotomia cephalice partis contrarie vel v̄etosatio in spatulis et collo: deinde debet liniri venter. deinde oportet trāsire ad localia repercussiuā et ex eis p̄mum est: **R**: albumis oui bene agitati et vna gutta in oculuz distillerur et lac mulieris puellā lactātis. **A**d idē: **R**: petias ifusas i succo solatri mixto cū albumine oui et oleo ros: **A**d idē: ifundant petie in aq̄ decoctionis coriādrī in qua dissoluat bolū ar: et psilium: **A**d idē: ifudat bōbix in albumine oui et oleo ros: et supponatur oculo: **S**i autē mā sit fluxa intentio ē ad dissoluēdū sanguinē i oculo existēte: **E**t ex eis vlt̄ est istud p̄mū: **S**anguis recēs colūbi vel turturis si capiāt sub ala et distillet i oculū et fuit ex p̄t̄ multius viciō. **A**d idē: **R**: olibāi salis gēme añ: 3. i. puluerizent et distillent i lacte mulieris et fiat colliriū: **A**d idē: **R**: aquā raphani distillatā et est mirabil q̄ dissoluit lapidē i renib: **A**d idē: valēt ēplāstra: **P**rimum fit de folys raphani vñis passis mūdatis ab aril et stercore columbino: **S**ecūm fit ex folys salicis soluz et ē spālissimū: **A**d idē: valet suffumigatio facta cū aqua decoctōis isopi origani et siliz: **Q**uādiū tñ: **D**ic pōit curā itendēdo ad dolozē dices q̄ q̄diū dolor p̄seuerat albumē oui cū oleo ros. dz miscei et supponi: **R**ō q̄ repercussiuū ē et doloris mitigatiuum.

De lachrymis oculor.

Sillanus.

Notandū circa rubricā q̄ lachryme sūt duplices. s. volūtarie et inuolūtarie. volūtarie sūt duplr: **P**rio p̄p̄ratificationē meatuū oculi: vt in gaudio: **S**ecō ex constrictiōe vt in tristitia: **I**nuolūtarie sūt duplr: **P**rimo ex magna debilitate cōtētiue oculor. et de istis non est sermo: **S**ecō sūt ex multitudine supfluitatū descēdētū a cerebro ad oculos: vt in hūitib: cerebz humidū et de istis loqr̄rā: **S**ecūdo notandū q̄ causa lachrymaz pōt ē icisso vngule vel alteri? i firmitatis in oculo existētis: q̄ cū ferro ab oculo remouet. qñq̄ pōt ē multiplicatio hūoris acuti aut falsi. aut humidi nō acuti: **T**ertio notandū q̄ signa lachrymaz puenientū ab humore acuto vel falso sunt purit̄us vel ardor vlt̄ inflatio in loco quē lachryme tangunt et q̄ stomacho ieiuno et tpe calido et hora calidiori magis ledūt̄ur et q̄ vñis re: calidaz acutaz et falsaz i festat pariētē: ratio signor̄ p̄: **S**igna lachrymaz q̄ non sunt a materia calida sunt multitudo lachrymaz spāl̄ in hyeme et tpe frigido et post cibum multiplicant̄ et non sentit dolorē nec inflatio nē nec puncturaz in oculis nec in partib: quas tangunt: silt̄ vñis re: humidaz et nimi? pot? vini eas multipl̄ cat: **R**ō si gnoz patet.

Almansor.

Quādiū lachrymales oculor anguli sp̄ bu-
midi vident̄ paries quoridie ieiun? i gre-
diat̄ balneū. **E**t i oculis istd̄ alcohōl mīt-
tat: **R**: thuric: 3. p̄. coralli ru. mirobāl. citrini. fri-
cati aloes oīuz añ: 3. ij. pipis: 3. 5. fiat ex eis pluis
q̄ assidue mittat̄ in oculo.

Sillanus.

Dic ponit curā lachrymaz et diuidit in duas. **P**rimo po-
nit curā per balneū. **S**ecundo per colliriū. **S**ecūda ibi: **E**t
in oculis. De p̄ma dicit q̄ vbi anguli lachrymaz oculorū
fuerint humidi paries omni die dz ingredi balneū: **R**ō q̄
balneū educit materias ad extra et p̄sumit eas et: **N**otā
quādiū q̄ dictuz ras. verificat̄ p̄missa euacuatiōe vlt̄ aliter no-
cent: **E**t in oculis: **P**onit curam per colliriū dices q̄ i ocu-

lis dz puluis poni q̄ sic fit: **R**: thuric: 3. p̄. coralli rubei miro-
balani citrini fricati oīuz añ: 3. ij. pipis: 3. 5. fiat ex eis puluis
q̄ assidue mittat̄ in oculuz: **R**ō q̄ est puluis multum defic-
catus: **N**otandū q̄ lachryme possunt remoueri q̄tu-
or modis: **P**rimo cuz repercussiuis. **S**ecundo cum attractiuis
materie ad p̄tem contrariā. **T**ertio cū euacuatiuis. **Q**uar-
to cum p̄sumptiuis materie: **P**rimo cū repercussiuis sic: **R**:
corticū granato et lentū ex corticataz añ: **N**o: pistent et in-
corporent cū mucillagine dragagati. **A**d idē: **R**: aloes acha-
tie pulueris glandiū licy boli ar. gūmi arabici añ: 3. i. ifudā-
tur in albumine oui vlt̄ cū mucillagine dragagati ponat̄ su-
per oculos et frontē: **A**d idē: ponat̄ petie infuse in succo sem-
peruiue vlt̄ solatri mixto cuz agresta et cum puluere glandis
myrrhe boli ar. **A**d idē: **R**: nucis cip̄ssi mumie sāguinis dra-
conis masticis draga. añ: 3. ij. puluerizent et incorporent cuz
albumine oui vlt̄ cuz mucillagine dragagati. **A**d idē: abluat̄
sepe oculi cuz aqua pluuiali decoctōis gallaz myrrhe boli
ar. nucis. cip̄res: sit aq̄ ablutionis semp calida: **S**ed cum at-
tractiuis curant̄ lachryme et si de materia calida cum fle-
botomia vlt̄ cuz ventosis: si sint de materia frigida curāt̄ur
cum gargarismatib: et cuz medicinis trahentibus mām ad
nares de quib: supra dictū est vlt̄ cum cauterio facto in occi-
pitio vlt̄ in loco vbi terminatur digitus medius cum cōpo-
nitur radix palme supra radicē nasi p̄fundado vsq̄ ad os: et
fit cuz ferro posset tñ fieri potentiale cū cantaridibus: et di-
mitti debet loc? apertus vsq̄ ad: xl. dies: **S**ed cum euacua-
tiuis curant̄ lachryme cum flebotomia ex cephalica quan-
do materia fuerit calida vlt̄ cū medicinis euacuātib: mām
a capite q̄les sunt pille cochie perapigra et ea que posita sūt
supra: c. de foda pueniēte ex flegmatēsi materia sit frigi-
da: sed cū p̄sumptiuis curant̄ lachryme et exiccatiuis et d̄ his
p̄mum thuria cuz aqua miri in lachrymalibus ponatur:
Ad idē: puluis ossium mirobalanor̄ kebulor̄ p̄bustor̄ modi-
cum sumach gallaz masticis olibani aloes opy oīuz añ: 3. 5
puluerizent subtiliter misce cum aqua in infusionis draga-
gati et gummi arabici dissoluantur cum aqua myrrī et fiat
colliriū: **U**ltimum remediū est scindere aliq̄s venas
tēpor̄: sed timēdus est de defectu nutrimenti et:

De debilitate visus.

Sillanus.

Notandū circa rubricā q̄ debilitas visus potest
causari dupliciter: **P**rimo ex nocumento causato i
organo. scilicet in oculo vel in partibus eius: **S**ecū-
do ex nocumēto causato in istrumento vt in spiritib: vñis
bilib: **P**rimo modo fit ex egritudinibus p̄tingentibus in
oculo vt accidit ex optalmia et similibus: **S**ecundo modo
fit quinq̄ modis. **P**rimo modo per retificationia nimis et di-
sgregantia vt lux magna albedo et cetera: **S**ecundo per
spirituuz densitatem vt sunt colores nigri tenebre et: **T**er-
tio per consumptiua et resoluētia vt vigilie et abstinentie.
Quarto per p̄hibentia transitū spiritū ad oculos vt sunt
humores flegmatici opilantes vias et nervos opticos: **Q**uin-
to per offuscantia et obtenebrantia vt sunt vapores et fumi
grossi: **A**d p̄positum determinat̄ hic ras de debilitate visus
pueniente ex nocumento in istrumento: scilicet in spiri-
tibus tribus vltimis modis dictis: **S**ecūdo nota q̄ triplex
est actio lesa visus: s. diminuta corrupta et ablata: **D**iminuta
ē qñ obiectuz p̄prehenditur eo mō quo est s̄ diminute seu
imperfecte: **C**orrupta ē qñ obiectū p̄prehēdit̄ aliter q̄ est
vt patet i scotdia vt qñ corripitur obita p̄portio porētie ad
obiectū vt p̄ i apphēdēdo rē nimis splēdidā: **A**cto abla-
ta ē qñ nihil apphēdit̄ vt p̄ i cecis: **A**d p̄positum primo et
scōdo modo sumitur.

Almansor.

De debilitate visus

Si cū debilitate visus humiditatis signa appaſſerit manifesta que i tempore famis et exercitij parūper dissoluant pillule cochie multoties erit tribuēde. **Nutrimētum** quoq; patiētis desiccatiū ēē d3. **Et eger** semp cogēd' ē vomere. **Pulueres** etiā desiccatiū oculis sūt imittēdi.

Sillanus. **Hic** determinat de debilitate visus. et diuidit i tres. Primo ponit curā debilitatis visus qñ puenit ex repletōe. Secūdo qñ puenit ex inanitōe. Tercio explicat quedā localia. scilicet colliria valentia in debilitate visus ex repletōe pueniēte. Secunda ibi. **Qz** si cū pdicta. Tercia ibi. **Confectio alcochol**. Prima i duas. Primo ponit curā per euacuationes. Secundo per localia. scilicet per imissionē pulueris in oculū. Secunda ibi. **Pulueres**. Prima in duas. Primo ponit curam per euacuationē per secessū. secundo per vomitū. secunda ibi. **Et eger**. Prima in duas. primo ponit curā per secessū. secundo per dietā. secunda ibi. **Nutrimētū**. De prima dicit. si cū debilitate visus fuerint signa humiditatis manifeste tunc pillule cochie sunt tribuēde. **Notandum** q signa debilitatis visus propter humiditatem a cerebro ad oculos currētē sunt q multiplicat post comestione et sōnū. et faciētē nausēā proprie. et ante oculos vident quedā humiditates aliquādo in modū aque descendētis vel in modū neblie oculi humidi apparēt. et mittūt lippitudinē indigestā post sōnū spāliter. Rō signozū pater. Signa debilitatis visus q est propter stomachū absq; eo q in cerebro sit humiditas. vel aliqua talis infirmitas. qz infirmitas cessat et nō fit sēp iō fortificat cū est repletio nausēatiua. et destruit cū fames adest et ieiunium et sobri' citi' sentit alleviationē medicaminis mūdificātis qñ ē ex stomacho qñ ē ex alijs causis. rō p3. **Secūdo** notādū q pillule cochie sūt pueniētes qñ mā peccat i cerebro. **Tercio** notādū q anteq; denf dicte pillule cōpetit tale digestiū. Radicis accori corticis radicis fenicli dauci carui seissylis an. 3. i. ros. ru. vnaq; passa. rū ab arill' mūdatur an. 3. i. floz sticados arabici. floz an. 3. i. thos an. 3. i. saq; celidonie. 3. i. v. zuccari al. mellis electi an. 1. lb. 5. fiat sirup' clarificat' vsq; ad qñ. v. **Quinto** notandū q si debilitas visus venit ppter stomachū vt plurimum cōtingit. qz a stomacho eleuāt sunt grossi. qz digevio prima fit in stomacho. tunc digestiū d3 esse oximel compositū vel sgl liticum cu3 aq decoctionis fiseleos isopi et feniculi. euacuatō fieri cū cum pillulis aureis vel stomaticis vel cu3 pigra. **Notādū** sexto q si debilitas visus puenit a mā mlica i cerebro d3 ēē tale digestiū. Radicis boraginis corticis radicis feniculi an. qñ. 5. maiorāe. M. y. bene eufragie rute sicce fileris montani sumiterre an. M. i. cuscute seminis feniculi an. 3. i. seissylis sebasici an. 3. i. 5. ligritie rase vnaq; passaz sine arill' an. 3. i. thimi epithimi folioz sene an. qñ. i. aq boraginis aq sumiterre an. 3. i. v. mellis electi zuccari albi an. 1. lb. 5. fiat sirup' clarificat' vsq; ad qñ. v. **Medicina** laxa et talis. Radicis yereogodion. 3. i. malaxet cu3 aq feniculi siant pillule. **Nutrimētum**. Ponit curas per dietas dicēs q nutrimentū d3 esse desiccatiū. Ratio vt humiditates exiccent et cōsumēt. iō cōuenit caro assata. scilicet castrati pullorum turtur perdicus et fastianoz. De potib' vortat aq mellis qz melior est vino. **Notandū** q visus feniculi in oibus suis comestionibus et ante cenā et post est valde vtilis. et idē est de fiseleos. **Et eger**. Ponit curā per euacuationem dicēs q infirm' est cogendus ad vomitū. et maxime qñ ē debilitas visus ppter stomachū. Rō qz maxime exiccat et consumit māz faciētē ipsā et mūdificat stomachū ab humiditatis supfluis. **Pulueres**. Hic ponit curā per localia. scilicet per pul-

ueres oculis iponēdos dicim' q i oculis debet poni pulueres exiccatiū. scilicet positi supra. Rō p3 qui exiccant et consumūt materiam faciētē debilitatem visus. **Almanfor.**

Qz si cum predicta egritudine affuerint siccitas et corporis inacies nutrimentū erit angēdū et vñ in potu est tribuēdū ac super caput ipsi' aqua tepida fundenda et incuruatio super eam facienda. **Balneum** preterea ingrediatur in quo tamē non multum sudet. naribus quoq; olei de amigdalibus dulcibus atq; auribus est imittendum. oculis vero lac adolescentis quaq; die est iniiciendum. quod etiam frequenter fieri conuenit.

Hec quoq; debilitatis visus spēs fortior fit i tpe famis. et cum venter vacu' fuerit. **Silla.**

Ponit curas per localia et diuidit in quatuor scdm q quatuor localia ponit. partes patent. De prima dicit q sup caput aqua est fundenda et incuruatio super ea est fienda. ratio quia humectat per viam irrotationis substantia oculi. igitur rē. **Balneum**. Ponit curam per balneum dicēs q patiens debet ingredi balneum non tamen in quo multum sudet. ratio quia humectat totum corpus. rationem subdit quod nō debet multum sudare. quia cēt causa exiccationis. **Naribus**. Ponit curam per aliud locale dicēs q in naribus et aurib' debet mitti oleum de amigdalibus dulcibus. ratio qz habet humectare cerebrum. et per cōsequēs oculos. iō rē. **Oculus**. Ponit curā p aliud locale dicēs q in oculis debet poni qualibet die sepe lac mulieris adolescentis. rō qz h3 humectare substantiā oculo. **Hec quoq;**. Hic docet per signa hanc debilitatē visus cognoscere ex inanitione dicēs q hoc cognoscit ex duob'. Primo qz fit fortior tēpore famis. Rō qz fit maior resolutio spirituum. Secdo qz fit fortior qñ stomachus ē vacu'. potest tamen poni vnicū signum. **Notandū** q signa debilitatis visus ex inanitione sunt quia alleviantur tempore somni et post comestionem. hora autē famis fit fortis. oculi quasi siccī videntur. sentitur puritas hora ieiunij specialiter. ratio signozum patet.

Almanfor.

Confectio alcochol quod valde acutū visum qui cā humoris debilitat. Radicis thutie ablute et siccate. 3. lb. deinde extrahat succ' sanfuci viridis et per noctem vnam residere dimittatur et coletur ex quo thutia conspersa dimittatur quousq; siccetur. postea teratur. deinde sumantur. 33. piperis nigri macropiperis celidonie omnium an. 3. lb. salis armoniaci. 3. lb. thutia fuerit. 3. lb. post hec oia terant et ex succo teneri fenicli pspgant et siccata itez terant et reponant et cū necesse fuerit oculis imittat. ad hoc pretereavalde cōfert sies de fellibna.

Sillanus.

Hic explicat qdā alia localia pferētia i debilitate visus ex repletionē et diuidit in duas p3 qz duo explicat. scda ibi. **Ad hoc pretere**. De pma ponit descriptionē cuiusdā pulueris. Radicis thutie ablute exiccate. 3. lb. deinde extrahat succus sanfuci viridis et per noctem vnam residere dimittatur et coletur ex quo thutia cōspsa dimittatur quousq; exicetur deinde terat. postea sumat piperis nigri. 33. macropiperis oluz an. 3. lb. salis armoniaci. 3. lb. cum thutia fuerit. 3. lb. pistentur hec oia et terantur et de succo feniculi aspergantur et exicetur et itez terantur et reponantur et cum necesse fuerit oculis

De tumore palpebrarū

lis imitant. et dicitur coſectio alchochol quod valde acuit viſum q̄ debilitat cā hūor. ¶ Notandū q̄ i cura debilitatis viſus puenientia ex repletioe valēt plurā alia: Primū ſe meli hebdomada recipere tyriace. 3. i. v. ſ. cū vino vel cū aqua rute v. ſ. feniculi et de meliorib⁹ reb⁹ i debilitate viſus et ſeruatione et. Ad idē. R. berthonice celidonie euſfragie iſopi pulegy oīuz ſiccorū añ. 3. 5. ſeis feniculi ſyleris mōtani aniſi coriandri pparati ſeis maiorāe ſeis baſilici carda momi añ. 3. 5. iterioz cinamomi. 33. galāge nucis muſ. ana. 3. 5. garioſ. pipis lōg. ligni aloes poly. maſticis ſpice nardi ana. 3. 5. corticis citri cōditi. 3. iii. cōſerue boraginis cōſerue anthos añ. 3. y. aque roſ. aque feniculi añ. 3. v. ſuccari albi quātū ſuffi. fiat electuariū i bolis. Ad idē mirabolani kebu bñli cōditi mirabiliter valēt. Ad idē electuariū ſpentinuſ ē. n. ſpāle qz pellit ſupfluitates a cerebro. ideo valet i lepra. paraſ. n. ſic. remoueat caput et cauda et coquat in vino poſt cōficiat. Ad idē viſus ramoz rute i vino hora comēſtiōis ſumat et expertū. (Ad hoc p̄terea). Hic exēplificat ſecūdū locale. dicēs q̄ i cura debilitatis viſus ex repletioe valde confert ſic de ſellib⁹. rō qz ſubtiliat. ¶ Notandū q̄ ſella oīa abſtergunt oculū et viſum clarificāt. Ex aialib⁹ p̄eeli ligat ſel hirci gaſel bonis leporis apzi vñ ſteſtudinis vulpis hedi capre. Ex volatilib⁹ aquile vulturū auſturis ācipi tris. et oīum viuentiū de rapina. hyrundinū paſſez galli et p̄dictū. Ex piſcib⁹. ſel fabre et porci marini et ſunt iuuamenti multi. ¶ Notandū q̄ piſta itelligit alia. Primū aq̄ celidonie diſtillata. verbene euſfragie feniculi. rute ſingulariter et cōiuncti. Ad idē inieccio baſſami. Ad idē liquor qui currit ex epate porci qñ aſſatur et larde et cū pipe lōgo. et valet ſpecialiter comēſtū et oculos ſuſſumigando. et hoc faciebat gerardus de ſolo. Ad idē. R. ſyleris mōtani maiorane rute celidonie euſfragie feniculi añ. 3. ii. 5. 33. al. ſpice nardi pipis lōgi garioſil. thutie p̄pate ſarcocole bene nutrite i lacte ligni aloes añ. 3. 5. puluerizanda pulueriſent cōquaſſanda cōquaſſent liqueſiant liq̄fienda et miſce i eſtate calido ſoto exñte agitando quotidie ſicut zucca. roſ. i hyeme vero ſup cineres calidos referueſ i vaſe mūdo et i oculū diſtillet et. ¶ De tumore palpebrarum. ¶ Sillanus.

Distādū ē circa rubricā q̄ cauſa tumoris palpebra rum ē duplex. Una ē extrinſeca vt caſus percuffio ratione cui⁹ ſit fluxus humoz ad palpebras. Alia eſt cā intrinſeca. et tal⁹ pōt eſſe materia calida. ſ. ſanguis vel colera et materia frigida. ſ. ſlegma et mīlia. ¶ Secundo notādū q̄ ſigna tumoris ſunt eadē cū ſignis dictis in. c. de optalmia q̄ ſit ex ſāguie colera ſlegmate et mīlia. ¶ Almad.

Disthymentur ex epythimare quod i ca pitulo de optalmia nōianū. ¶ Sil.

Hic determinat de tumore palpebrarū a cā extrinſeca vt a caſu vel percuffioe i cuius cura cōpetit emplm doloris ſedatiū vt ē emplm de vitell. oui cū oleo roſato factū. ratio p̄z. In cura tumoris palpebrarū a ſanguine v. colera cōuenit predictū emplm. rō qz phibet fluxū mitigat dolorē et alterat malā cōplexionē. In cura quādo puenit ex ventofitate cōpetit emplm factū ex ſaria mily et aq̄ feniculi et ſemie cymini. In cura quādo ex ſlegmate puenit cōpetit emplz factū ex tyriaca vel ex triſera magna et aloes cū modico aque feniculi et acetii. In cura quādo ex mīlia puenit cōpetit primo molificātia. deñ reſoluētia et poſt emplaſtrū v. cerorū molliitiū cū oſo amigdalorū dulciū.

¶ Depilis inuerſis. ¶ Almanſoz. ¶ Notandū circa rubricā q̄ triplex eſt piloz ſeu i pilis palpebrarū nocumentū. Primū ē multitudo pilozum. Secundū ē paucitas. Tertiū eſt plongatio eozū vnde aliqui intrant oculū. Ad ppoſitū de tertio itelligi

tur. Secūdo notandū q̄ cā multitudinis pilozū palpebrarum ē fortitudo cauſarū generantiū pilos vt fortis caliditas cōuertens materiā i ſumofos vapores et multitudo materie vt ſumoforum vaporum et raritas palpebrarū et paucitas pilozum. Cauſa paucitatis eſt debilitas cauſarum generantium eos. vt paucitas caliditatis non potentis puertere materiā in ſumos. paucitas materie et denſitas palpebrarū. ¶ 3. cā plongatiois pilozū ē multitudo materie. ¶ Al.

Sil. ¶ Pilus fuerit vnus aut duo aliſis pilis palpabraz cū maſtice ſunt anectēdi aut oleo ſeni v. radicit⁹ euellāt et loca a qb⁹ euulſi ſunt cū ferro acuto aut acu adurant. ſi ac mlti fuerit neceſſe ē vt caro palpebre incidatur loq̄ in d. b. noſtri libri meſura p̄tergreſſit. ¶ Sil.

Hic determinat de pilis cōuerſis ponendo curam. et diuiditur in duas. Primo ponit curā quādo pilus fuerit vn⁹. Secundo ponit curam quando pili fuerint multi. ibi ſecūda. (Si autem mlti). De prima parte dicit. ſi pilus fuerit vnus aut multi quia duo intrantes oculū. Modus cure ē duplex. Unus vt cum maſtice aut cum oleo de kerui ānectatur alyſis pilis. Secundus modus eſt vt radicit⁹ euellātur et loca a quibus ſunt diuulſa cauterizentur cum ferro ignito aut acu. ¶ Notandum q̄ cura huius eſt remotio. et modus remouendi eſt duplex. Unus vt remouēantur cū forſicibus et miſceantur cum pilis palpebrarum vt cum ali qua gūma adheāt vt eſt maſtix gūma pini et. Secundus modus eſt vt eradicentur et poſtea eius generatio probibeatur. Et prohibetur. primo generatio cū cauterio actua liat cum acu cauterizetur poruſ per quem tranſit ille pilus. Ad idē fiat inunctio cum unguēto facto ex oleo mādragore et mucilagine pſily et modico acetii et camphore. Ad idē opium diſſolutum cum maſtice. ſi i forame poſt eradicationem ponatur confert. (Si autē). Hic ponit curā quādo pili fuerint multi dicēs primo q̄ quādo multi fuerit neceſſe eſt vt caro palpebre incidatur. Secundo dicit qd lo qui de hoc non pertinet ad hunc librum. ſed ad. viij. in. quo determinat de cirurgia et.

¶ De aqua deſcendente in oculis. ¶ Sillanus.

¶ Notandū circa rubricā quid ſit cataracta. Eſt enim morb⁹ officialis ſcilicet oppilatio cauſata ex aqua ſituata inter humorem albugineum et corneam tunicam. ¶ Secundo notandū q̄ cataracta ſit ex materia ſlegmatica vel melancolica deſcendente a cerebro ad oculos exiſtente aliquando inter vueam et corneam. ¶ Tertio notandū q̄ cataracta ſit aliquando ex vicio cerebri quia vapores venientes a cerebro per neruos vſqz inter humorem albugineum et corneam tunicam ibi condēſātur propter frigiditatem oculi. vnde conuertuntur in aquam ſicut patet de pluuia quando a ſole eleuantur vapores vſqz ad mediam regionem aeris iō in principio videtur homini q̄ videat miſcas et ſimilia. ¶ Quarto notandū q̄ cataracta diuerſificatur in quantitate. quia aliquando eſt magna oppilās pupillam. et tunc prohibet viſum. Aliquando eſt parua ſolum vnam partem occupans et ſic non phibet viſum ex toto. Vel occupat ſolum partē inferiorem v. ſuperiorem v. mediam. ſicut in medio. et tūc oīa videntur ſic perforare. ¶ Quinto notādū q̄ ſpēs cataractę ſunt tres diſtiguēdo ex parte ſubſtātie. ſ. ſubtili groſſa et mediocri. et vocat cataracta ſubtili in principio qñ aq̄ eſt multum liquida. et talis nō pōt remoueri actu. ſed medi cinis ab intra applicatis et ab extra. Vocatur quandoque groſſa quando eſt antiq̄ et aqua eſt cōgelata multū et talis nō curat acu nec medicinis. et propter adherētia ad ptes oſi

De aqua descendente in oculis

non pōt curari acū. **V**ocat autē media qñ talis aqua nō est multū ligda nec cōgelata et talis pōt curari cū acū. **(¶ No-**
tandū sexto qñ signa ad cognoscendū qñ cataracta sit in me-
dia dispōne. **P**rimū est sumptū ex parte coloris vel albi vt
margaritaz. **S**cōm signū ē si paties pōt diminute respice-
re claritatē loci. **T**ertiū si claudat oculū ifirmū et fricet pal-
pebra aliqñ ad sinistrā et frequenter apiat post si illa aqua
dilates et pōt redeat ad dispōnes primā. **Q**uartū si claudat
oculus sanū et pupilla oculi ifirmi apparet qñ dilata. **(¶ Sep-**
timo notandū qñ spēs cataracte diuersificat ex pre loci. qñ
qdā fit ppter opilationes nerui. qñ substantia oculi et color ei?
nō variat et vocat gutta serena. **Q**uedā fit ppter opilatio-
nē factā ex mā i tunicis oculorū. **H**ec ē duplex. **Q**uedā fit ex
aq̄ descendēte qñ nō ē confirmata aliqñ et aliqñ est confirmata.
Quedā fit ex materia simili aque descendēti. et ē plus grossū
generatū i tunicis oculorū et dicit alchaminat. **(¶ Octauo**
notandū qñ signa aque icipiētis descendere sunt qñ an oculos
videat volare aliqd i modū muscay. rō qñ materia q̄penta-
tur cristallie faciens illas spēs ē subtilis et rara nō rō. **S**igna
cronice et cōfirmate sunt. qñ phibet visus. **R**ō ppter grossi-
tiē materie. **S**cūdo videt pupilla cū aspiciat opilata. **R**ō
ppter materā grossā. **T**ertio videt aliqd ē rei extranee
i modū televānti. habēs colorē extraneū a cornea et ynea
i pupilla et modi illi? sunt plures. qñ qdā ē clara: quedā ad
modū puris. **S**igna ei? qñ i modū puris sunt. **P**rimo qñ me-
dicus cōmonet caput ifirmi cōmotiōe forti videt manife-
ste pus ad inferiora descendere. **R**ō ppter fluxibilitates et
qñ medic? expit cū acū de eleuatiōe si sit cataracta cōfir-
mata descendit ad inferiora: si nō eleuat ppter spissitudi-
nē suā absqz cōglutinatiōe substantie puris. et hec ē dīa ma-
nifesta iter pāniz et pus. **S**igna eius que ē pp opilationes
nerui optici et dī gutta serena: sunt pñ qñ antecessit dolor
frōtis et oculorū. **R**ō patet. **S**cūdo i substantia oculi nō ap-
paret aliqua macula imo videt clari. **R**ō qñ opilatio ē in
neruis et non in substantia oculi. **(¶ Almanfor.**

Quandoqz videt alicui qñ ante se hēat ci-
mices vñ alia parua corpa subtilia et ra-
diosa. **Q**uod aliqñ cā stomachi aliqñ ex
pprio nocumēto ipsi? oculi cōtingit ideoqz dif-
ferētia iter hec duo cōsiderāda ē neqz p paruo ē
habendū cū hoc accēs euenerit. **E**x eo nāqz qd
cā stomachi accidit: nō ē multū timendū qñ ocu-
lo nocumētū iferat. **E**x eo vero qd ex pprio vi-
cio oculi cōtingit valde timendū ē hoc. n. aque pri-
cipiū existit. **H**ec aut passio dñ recens ē et in pri-
cipio cū medicinis curabilis ē: sed cū iā ad pfecti-
onē deuenerit sanari nō pōt nisi cū iclisione et for-
tasse etiā icisio p̄desse non poterit. **(¶ Billan?**

(¶ Hic determinat de cataracta vñ aqua descendere i ocu-
lū: et diuidit i q̄ttuor. **P**rimo pōit signa cataracte icipiētis.
Scūdo docet cognoscere qñ hec passio est curabilis et qñ
nō. **T**ertio docet cognoscere quādo hec passio puenit vicio
stomachi et quādo vicio cerebri vel oculi. **Q**uarto pōit cu-
rā eius qñ est ppria oculo. **S**cūda ibi: **(Hec aut passio).** **T**er-
tia ibi: **(Qua ppter).** **Q**uarta ibi: **(Cū aut).** **P**rima i q̄ttuor
p̄ponit curā cataracte. **S**cūdo pōit diuersitates ex parte
cause. **T**ertio ostendit qñ hec passio qñ accidit nō ē pūpen-
denda. **E**t quarto pōit que sit deterior cataracta an facta
ex vicio stomachi an ex vicio oculi. **S**cūda ibi: **(Qd aliqñ).**
Tertia ibi: **(Neqz p pauco).** **Q**uarta ibi: **(Ex eo nāqz).** **D**e
prima dicit qñ aliqñ alicui apparet qñ hēt āte se pulices. aut
alia corpa parua subtilia et supple: hoc ē signum cataracte.

rō qñ tunc iter corneā et albugineū sunt vapores s̄m quorū
grossitie et subtilitate vident ab extra diuersa qñ non sunt.
(Qd aliqñ.) **P**ōit diuersitatē ex parte cause dicens qñ hec
passio aliquādo cōtingit ex vicio stomachi aliqñ ex pprio
nocumēto oculi. **S**ubdit qñ iō hec dīa ē cognoscēda inter
ipsam. rō pñ. **(Neqz p pauco).** **H**ic ostendit qñ hec passio dñ
accidit nō ē parūpenda. rō qñ pp ipsaz seqt maximū: nocu-
mentū i visu: ablatio: et deinde toti corpori. **(Ex eo nāqz).**
Hic ostendit qñ est deterior: an facta ex vicio stomachi vñ oculi
dicens qñ si accidat ex cā stomachi nō ē multū timendū: rō
quia ad mundificationē stomachi seqt mundificatio illi?
et remotio illius: s̄ si accidat ex pprio nocumēto oculi: ē val-
de timendū. **R**ō quia talis pprie dicit cataracta: et nō ita
faciliter remouet. **(Hec aut passio).** **V**icōdit quādo hec
passio ē curabilis cū medicis et quādo nō. **P**rio dicit qñ
hec passio ē recens: qñ nō est cōfirmata. sed i p̄cipio tunc
ē curabilis cū medicinis. **S**cūdo dicit qñ quādo ē cor-
ruca tunc nō pōt curari nisi cū depositione cū acū aliqñ non.
Rō est dicta supra. **(¶ Notandū qñ cura cū acū fit.** **C**or-
pore mūdificatio tēpore veris vñ autūni. recipiat acū ro-
tundi capitis et per foret corneā a parte lachrymali minori
versus iferius et voluendo acū fit fouea i tunica p̄iunctiua
et trāsit illa acū inter tunicā yneam et corneā et caput illi?
acus ascendit versus superius et trahit versus iferius: et qñ
est tracta paz quiescat et postea trahat acū: deinde pōat
emplastrum super locum ex vitellis oui et oleo ros. **A**ly
addunt crocum et patiens ster in loco obscuro: vñ diebus
oculis clausis. **(¶ Almanfor.**

Quapropter dīa iter hec duo p̄dicta diligen-
ter ē iuestiganda qñ ē put dicem? **Q**ñ imagina-
tiones vident viriqz apparere oculo extiman-
dū ē hoc cōtingere ex vicio stomachi et cōuerso
Et cū imaginatiōes i hora fastidii et i hora male
digestiōis pla solito vidēturi hora aut famis et
laboris pauciora apparēt existimādū ē etiā hoc
ex stomacho ēē: et si ex quo iste imaginatiōes acci-
derūt duo p̄terierūt menses aut plures et i pupil-
la nō fuerit visa cōturbatio existimādū ē hoc
ex stomacho ēē: qñ aut iste imaginatiōes sibi ag-
gregate fuerint pillas cochias i potu tribue: et si
passio oino remouet: nā existiationes p̄dicte cer-
tificata erunt. **S**i aut vñ tñ oculo apparuerit
et vno mō i horis oibus p̄nāserint existimādū ē
vitū aque adesse p̄cipue cū i pupilla non fuerit
obfuscatio: namqz si fuerit in pupilla dubitatio
iam tunc erit sublara. **(¶ Billanus.**

(¶ Hic docet cognoscere primo quando hec passio p̄oue-
nit vicio stomachi. **S**cūdo quando vicio oculi. **S**cūda
ibi: **(Si aut).** **D**e prima dicit qñ dīa ē cognoscēda inter p̄-
dicta. **D**e sc̄do dicit qñ si apparēt ista signa. **P**rimū si ima-
ginationes p̄dicte appareant s̄z vtrūqz oculū. **S**c̄d̄z et cum
hec in hora fastidii et male digestiōis appareant plus soli-
to et pauciores in hora famis et laboris. **T**ertium postquā
ille imaginationes apparuerunt si p̄tercant duo menses
vel tres et in pupilla non fuerit aliqua conturbatio visa:
Sistis signis arguendū est hanc passionem ēē vicio stomachi
Paret ratio signorum bene intuenti. **(¶ Notādū qñ vltra**
predicta signa additur aliud signū: si aliqñ alleniat et gra-
uatur tunc est ex stomacho: rō pñ. **(Si autē).** **H**ic docet co-
gnoscere qñ hec passio est ex vicio oculi dicens qñ si p̄dicte

De noctilopis

imaginatiōes accidāt s; vnus oculū tñ pmaneat i tēpō
eōles. si in pupilla nō appareat obscuratio arguendū ē ibi
esse vitium aque. **S**ubdit q si fuerit obscuratio in pupilla
tunc non erit dubium. rō huius pater. **Almanfor.**

Cū at passio in oculo ppria fuerit pibēdū ē
isrmo ne cū vētosis minuat sanguinē nec ex bra
chio: nec comedat pisces nec omnia que hume
ctare possunt. **Almanfor.**

Ponit curā ei qñ ē ex vitio oculi: r diuidit i duas. **P**rio
ostendit a qbus ē abstinentiū. **S**ecūdo psequit ponendo
curā. **F**a ibi. **U**eter quoq; **D**e pzia dicit q si hec passio fue
rit i oculo ppria pibēdū ē ne fiat euacuatio sanguis euz
ventosis vlp flebotomiā ex brachio. **R**ō qz hec passio est
ex materia frigida r remouēdo sanguinē magis ifrigidare
tur. iō rē. **S**ecūdo dicit q patiens non debz comedere pisces
nec alia humectantia qz ex eis magis augeret materia ca
racte. **N**otandū q dictū **R**asis verificatur nisi quis
vellet ingrossare cataractā vt acui subyiciatur. ideo tunc cō
petunt pisces sed assati. **Almanfor.**

Venter quoq; frequēter solūēd⁹ ex pillis co
chijs. **E**t eger ex calefactiuis r desiccatiuis nutri
end⁹ ē. idromel pterea i potu ē ei tribuēdū. **Sil.**

Prosequitur ponendo curā r diuidit in tres. **P**rio ponit
curā p euacuationē. **S**ecūdo p dietā. **T**ertio p localia. scda
ibi. **E**t eger. **T**ertia ibi. **E**t i oculis. **D**e pma dicit q ca
put ē purgādū sepe cū pillis cochys. rō qz cum ill⁹ materia
flegmatica euacuat a capite faciens cataractam. **A**d idem
valēt pillule lucis mesue. **A**d idem valent pillule sine qui
b⁹ esse nolo nicolai. **A**d idem pillule de iera magna. **N**o
tandū secūdo q an exhibitionē pillarū cōpetit sirup⁹ dige
stius dicit⁹ in c. de dibilitate visus rē. **E**t eger. **P**onit cu
ram p dietam. **E**t primo dicit q eger debet nutriri ex cibis
calefactiuis r desiccatiuis. **R**ō p; **S**ecūdo dicit q i potu
ē dandū idromel. **R**ō qz vinū ē nimis vaporosū r hoc de
bet eē tēpōr sue curatiōis. **N**otandū q cibi cōueniētes
sunt carnes castratorū pulloz p dicitū fasianoz turturū co
lumboz r oium auiūz viuētiū in pratis r nō i aquis: r pl⁹
assata qz elixata. comedat feniculū r semen eius. condianē
ei⁹ cibaria cū puluere q sic fit. **P**ipis longi. **S**; cinamomi
3; cardamomi 3; iiii. croci 3; y. vel. i. **Almanfor.**

Et i oculis sief de fellib⁹ mittend⁹. sief de fel
lib⁹ qd pficit aque i pncipio r dilatatōi pupil
le r eis q post occasū solis nō vidēt r tenebro
sitati visus q ē ex hūore. **R**. fell gruis fell sabot
fell hircini fell ācipitris fellis aquile fellis p dicit
oīuz siccoz vñs aut plura. sumant quoq; d oi
b⁹. 3; x. istoz siccoz euforbii colloquintide papini
oīuz añ. 3; v. tri ta aggregent r cōsp gant ex suc
co feniculi teneri r mittat i oculū. **Sillan⁹.**

Pic ponit curā p localia: r diuidit i duas. **P**rimo i gene
rali: secūdo i spālī ponendo descriptionē quandā sief d fel
libus. secūda ibi. **Sief.** **D**e prima dicit q i oculis mitten
dum est sief de fellibus. **R**atio qz habet virtutem subtili
andi r consumendi materiam. specialiter fel anium de ra
pina viuētiū vt aquile. **Sief.** **P**ic ponit descriptionē
sief de seminibus r proficit in pncipio aque r dilatatōis
pupille r eis qui post occasum solis non vident r debilitati
visus que ex hūore est. **R**. fellis gruis: fellis saboth piscis
fellis vñs fellis ācipitris: fellis agle: fellis perdicū: om
nium siccoz vñm aut plura sumantur pro omnibus. 3;
x. istoz siccoz colloquintide serapini euforby: omni

um añ. 3; i. tri ta aggregentur r conspergantur ex succo feni
culi teneri r mittantur in oculum. **N**otandum q loco
huius valer collirium hoc. **R**. balsami fellis ācipitris añ.
3; y. electuary albi: piperis añ. 3; i. conficiantur cum aq.
raphani fiat collirium r oculis instilletur: deinde odoret
maioranam frequenter. **A**d idem. **R**. fel capre gruis agle
vulturis. aut aliquod ex istis r in scutella vitreata misce cū
3; i. tutie. 3; 5. armoniaci. r 3; 5. flozum eris. r 3; i. salis ru. r 3;
5. spume maris que omnia trita r cribellata sint in qua mi
xtione addantur succi celidonie feniculi rute añ. 3; iiii. vini
albi libram. i. hoc totum distilletur per alembicum. vel di
mittatur hoc totum ad solem per xl. dies. postea coletur r
iterum ponatur in vase vitreo ad solem per dies quattuor
r referuetur. **S**i autem non ponatur vinum: excutatur hoc
totum ad solem r fit puluis ex omnibus qui cititur super
marmore in fine dierum. xl. quattuor r ponitur in oculo.
hec puluis delet mirabiliter cataractam. **S**ecundo no
randum q rasis ponit si egritudo prouenit a stomacho cu
ratur cum exhibitione oximellis squillitici vel compositi.
3; 5. aque decoctionis feniculi isopi. 3; iiii. deinde cum euac
uatione facta cum pillulis cochys vel fetidis vel aureis
de octauo in octauum cū dieta sicca r cū potu aq mellis.
De noctilopis. i. d ill⁹ q post occasū sol⁹ nō vidēt. **Sil.**

Circa rubricā ē notādū q alig sūt q bñ vidēt de die
r male de nocte. r alig q male vidēt de die r bñ de
nocte. **R**ō vtriusq; ē. nā qñ spūs sūt valde subtiles
r clari bñ vidēt de nocte r ppe noctē. s. ppe occasū solis. qz
spūs aggregant r cōdensant adueniēte nocte. pncipue ē vtr
i bñtib⁹ spūs subtiles r paucos. s; male vidēt de die qz ra
tione luminis dici spūs magis spgunt vt pz i cartis. s; spūs qñ
sūt grossi valde bñ vidēt de die r male nocte. qz i nocte in
grossant nimis: i die vō subtiliāt rōne lucis dici. **S**ecūdo
notādū q alig sūt bñ vidētes a lōge r male de ppe r ill⁹ qñ
spūs sunt grossi r multi. r cā ē qz tales spūs idigēt multo lu
mine r magno motu: hoc ē i re q vidēt de lōge r nō i re q
vidēt de ppe. **A**ly sunt q bñ vidēt ppe r male longe: r hoc
ē qñ spūs sunt pauci r subtiles: qz nō sustinēt magnū motū
nec magnū lumē. iō rē. **A**ly sūt q male vidēt a lōge r a ppe
r ill⁹ ē qñ spūs sūt grossi r pauci: qz rōe paucitatis nō pnt su
stinere magnū lumē nec magnū motū qd requir⁹ si res a lō
ge dbeat videri: r rōe grossitiei idiget subtilitatiōē q fit per
magnū motū r magnū lumē: r hoc nō pōt eē si res videat⁹
ppe. **A**ly sūt q bñ vidēt a lōge r d ppe: r ill⁹ ē qñ spūs sunt
clari mlti subtiles: qz rōe claritatis r subtilitatis nō idigēt sub
tiliari: r si nō idigēt mltō lumie nec motu: r pñs bñ vident
de ppe. sed rōne multitudis pnt sustinere magnū lumen
r motum: r iō bene vident longinqua. **Alman.**

Hoc vtile existit epar irclnū scindere
r ponere sup vnā sectionē piper lōqz
r coopire ipsuz ex alia sectiōe pipe lon
go i medio exnte: deide ponere ipz i furno r di
mittere ipz donec asset r desiccet r nō cōburat
quo facto pip longū qd i medio erat sumat⁹ r be
ne terat cū paucō musco. **S**iñ ex liquoz q ex epa
te assato expsuz fuerit pspgat r siccet r i oculū
mittat. aut fel caprini cū melle mixtū i cucuma
sup ignē coquat: deide radi⁹ i eo illinit⁹ imittat
i oculū. **Q**d aut magis valet ad hoc ē vt sief de
fellib⁹ i oculū mittatur. **S**i aut hec nō suffecerit
vēter soluat r sanguis ex duabus cephalicis r
ex frōte minuat r regimē subtilietur. **Silla.**

De dilatatione pupille

Hic determinat de noctilopis quantum ad curam: et diuiditur in duas. **P**rimo ponit curam per quendam localia. **S**ecundo ostendit quod sciendum quoniam predicta non sufficiunt. **S**cda ibi: **(S**i autem hec) **P**rima in tres fuit quoniam tria localia ponit. **S**cda ibi: **(A**ut fel). **T**ertia ibi: **(N**o autem magis). **D**e prima dicit quod valde vitale est facere quod ponit in littera: scilicet incidere epam caprinam et ponere super vnam sectionem pipi longum et ipsius coopire cum alia sectione pipe in medio exstante. Deum ponere ipsius in fumo et dimittere ipsum donec exiceat quod facto pipi quod in medio erat sumat et bene terat cum pauco musco veli ex liquore quod epate assato expressus fuerit coispat et siccat et in oculum mittat. **N**otandum quod remedium est quod lubriliat per pipi longum et valz quod epam hircinam uiuat a tota proprietate quocumque modo sumat. **(A**ut fel). **H**ic ponit aliud locale dicens quod fel caprinum cum melle mixtum in vase super ignem misceat deinde radius eo linat mittat in oculum. **R**emedy est quod fel habet virtutem subtiliandi et mel habet virtutem abstergendi et acuen diu: **(Q**uod autem). **P**onit curam per aliud locale dicens quod illud plus valet: scilicet de fellibus in oculis missus. **N**otandum quod pilli intelligit omnia que dicta sunt in: de debilitate visus: et do recurat ad illud: **(S**i autem). **H**ic ostendit quod sciendum quoniam predicta non sufficiunt. **E**t dicit primo quod si predicta non suffecerint oportet fieri euacuatio per secessum: **R**emedy ut euacuetur materia flegmatica a capite que causat grossitatem in spiritibus et turbulenti am: **S**cdo dicit quod sanguis ex duabus cephalicis et ex fronte debet diminui: **R**emedy ad remouendum plenitudinem in corpore si sit. unde coicantur multi vapores ad oculum: **T**ertio dicit quod dieta debet subtiliari: **R**emedy: **N**otandum quod de cura illius qui de die videre non potest est ut regat dieta spinguiua generatilia sanguinis grossi et spissi ut sunt extrema porcellos et alius et agnos: et bibat vinum rubrum si dulce limphatur. ponat in oculo aquam rosam mixtam cum succo solatri et gummi arabico et dragagato et psilio quod ipsius spum clarum et subtile et tunicas raras et oculum reddunt robustum. **A**pire illos tales in hoc casu sepe in aqua veri frigoris est valde vitale: **R**emedy de se: **D**e dilatatione pupille: **S**illanus.

Notandum circa rubricam quod pupilla idem est quod foramen tunice vee: **N**otandum secundo quod in pupilla fit duplex nocumentum. **U**num est dilatatio: aliud est constrictio. **D**ilatatio est duplex: scilicet naturalis et accidentalis. **N**aturalis est a principio generationis. **A**ccidentalis fit post generationem: talis fit a causa extrinseca ut a casu vel percussione. **U**el a causa intrinseca et hoc duplur vel ex inanitione et hoc ex fumis malis desiccantibus vneat: vel ex repletionem scilicet ex humoribus aquosis relaxantibus tunicam vneat: de hac est plus sermo. **S**ed constrictio est duplex: scilicet naturalis et accidentalis. **N**aturalis semper est ad bonum: quoniam in eo virtus est unita. **A**ccidentalalis est duplex: ut ex inanitione: scilicet cum tunica est exiccata in omnibus partibus quoniam tunc partes contrahuntur. **U**el ex repletionem: scilicet ex humore grosso exstante inter tunicam vneam et corneam contrahentem vneam ab intra: **R**asus solum ponit curam de nocturno quod est dilatatio: quia eadem est cura dilatationis et constrictionis quando fuerit a repletionem. **T**ertio notandum quod signa dilatationis ex humiditate sunt: **P**rimum quod ipsa pupilla videtur dilata: **S**ecundum quod humiditates fluunt per oculum nares et palatum: **T**ertium quia apparent signa humiditatis coia in facie capite et in oculis. **Q**uartum quod fit subito et non paulatim: **R**atio patet: **S**igna eius que fit a siccitate sunt arefactio oculorum et frontis. **S**ecundum quia humiditates nec apparer nec fluunt ab oculis naribus et palato: **T**ertium quia paulatim fit et non subito: **R**atio patet: **S**igna eius que fit a dolore aut percussione manifesta sunt ex variatione infirmi: **A**lmanfor.

Quam pupilla adeo dilatari videtur ut vnde dicitur pringat ad albedinem: fueritque hoc

post vehementem cephalicam dolorem: parua est habenda fiducia in eius cura: **S**illanus.

Determinat de dilatatione pupille. et diuiditur in duas. **P**rimo ostendit quoniam dilatatio pupille est incurabilis. **S**ecundo ponit curam eius que est curabilis. **S**cda ibi: **(S**ed si). **D**e prima dicit quod vbi pupilla: scilicet foramen vee dilatetur sic quod proueniat vndeque ad albedinem et contingat post vehementem dolorem tunc parua fiducia est habenda in cura: **N**otandum quod ratio dicti est quod signum est quod prouenit ex supflua inanitione. unde exiccate sunt humiditates et tunice oculorum: **R**atio patet: **S**ecundo nota quod si dilatatio prueniens ex dolore est in principio et non esset multum dilatata curam ponere do super oculum lentes excorticatas pistatas et mixtas cum bolo ar. et cum puluere mirtillo et aqua rosam et vino granatum et succo berberis: **A**d idem. **R**emedy solatri sempuue plantaginis misce infundant in eis et ponant super oculis sepe die et nocte. **A**d idem infundantur perie in aqua rosam in qua dissoluta sit tucia: ponant super oculum. **A**d idem valet cauterium positum in posteriori parte capitis: scilicet in occipitio et in anteriori per fundando versus ad os et spaliter post purgationem cum pillis de iera conuenientibus ad dolorem capitis. **A**lmanfor.

Sed si dilatatio parua fuerit: tunc assidua solutionem ventris ex cochleis multotiens et sief de fellibus in oculos est mittendus. **S**illanus.

Ostendit quoniam dilatatio est curabilis ponendo curam et diuiditur in duas. **P**rimo ponit curam eius que fit a causa intrinseca. **S**cdo ostendit quod se habet dilatatio pupille prueniens ex percussione quantum ad curam. **S**cda ibi: **(Q**uod si pupilla). **D**e prima dicit quod si dilatatio pupille est parua per curam assiduam veteris solutionem cum pillulis chochys: **R**emedy: **S**ecundo dicit quod in oculo debet poni sief de fellibus: **N**otandum quod antequam pillule cochie dentur debet premitte digestium. **A**lmanfor.

Quod si pupilla post percussione dilatari contingat non est idem timendum: quoniam remouebit. **F**iat itaque eplos ex farina fabarum et camomilla et euisco cum vino et aqua: **S**illanus.

Hic ostendit quod se habet dilatatio pupille prueniens a causa extrinseca scilicet ex percussione quantum ad curam: et diuiditur in duas. **P**rimo facit hoc. **S**ecundo ponit curam. **S**cda ibi: **(F**iat itaque). **D**e prima dicit quod si contingat dilatari pupillam post percussione non est timendum: et rationem assignat quia curabitur. **(F**iat itaque). **P**onit curam dicens quod debet fieri emplastrum ex farina fabarum camomilla mixtis cum aqua et vino: **N**otandum primo quod hoc magis competit in processu quia abstergit et mundificat: **N**otandum secundo quod hoc emplastrum repercussiuum competit in principio: scilicet tale. **R**emedy: farie fabarum farine ordeii quoniam: oli rosam: vnum vitellum oui bene agitatum: cum succo endiuie misce quantum sufficit. **F**iat emplastrum. **A**d idem aqua rosam et succus solatri vel sempuue cum albumine oui ponatur super oculum: **T**ertio notandum quod in principio debet flebotomari ex cephalica partis prarie: **R**emedy patet. **D**e fistulis que in angulis lachrymalibus fiunt. **S**illanus.

Notandum est. circa rubricam quod fistula est vlcus sordidum concavum exterius strictum et interius latum cum calositate in fundo. **S**ecundo notandum quod fistula causatur ex humoribus male qualitatis fluxis ad oculum in lachrymalis qui humores ad oculos fluxi corrodunt carnem lachrymalis anguli et vlceraunt. de inde generatur calositas. **U**el potest fieri fistula propter apostema cerebri non perfecte curatum: **A**lmanfor.

De dolore auris

Cum agulus lachrymalis resudat et cum pmissis sanies et virus ab eo egrediat fistulam pati intelligitur. **Syllanus**

Determinat de fistula lachrymali et diuidit in duas. Primo ponit signa. secundo curat. secunda ibi. (Que cum cauterio). De prima dicit quod quoniam illa signa apparuerit. Primum quod angulus lachrymalis resudat. Secundo cum pmitur sanies et virus ab eo egreditur. arguimus ibi esse fistulam lachrymale. **N**otandum quod ratio signorum est. Verificat primum quod si fistula est cōcauitas interior et strictura exterior. id non egreditur virus et sanies quod generatur in fistula. nisi fiat cōpressio cum digito. **A**lmāfor.

Que cum cauterio chratur. de hoc tamen loquplus est quam huic nostro libro attineat. **Sylla.**

Hic ponit curam fistule. et diuidit in duas. ponit primo curam per cauterium. secundo per medicinam. secunda ibi. (Nos tamen). De prima dicit quod fistula lachrymalis curatur cum cauterio. Subdit quod loqui de hoc non pertinet hic. **N**otandum quod si cura illa nihil est melius quam cauterium potentiale. ratio statim apparet. **A**lmā.

Nos tamen iam ad adinuenimus medicamentum quod si adhibetur fuerit. ipsa per multos menses adeo tardare facit ut eger sanus videatur. **M**edicamentum autem illud est. **R.** aloes thuris sarcocolle sanguis draconis balaustie antimoni albis ovis anni. partes

equales. ziniar quantitas quarta per unius fiat ex eis sies. Cuius necesse fuerit fistula in tantum pma ut quicquid sanies in ea continetur egrediat. deinde infirmus super latum in quo non est fistula iaceat et de predicto sies aliquid dissoluat in aqua de qua in agulo lachrymali tres gutte aut quattuor itimarizent magno exite iterstirio iter plectione unius gutte et alterius quo facto eger per tres sic iaceat horas.

In mane quoque sequenti die si fistula bene premar et fiat eadem cura quod per hebdomadam unam fieri puenit et etiam tunc dum donec a fistula nihil egrediat cum pmitur. **E**x hac namque cura locum multis mensibus sic permanebit. **D**e curis oculorum quantum huic loco necessarium esse putamus iam satis deum esse credimus. **A**lia vero que sunt de curis que per ferrum exercetur dimittamus. quia multis indiget medicamentibus.

Sunt autem quedam ex eis que in locis in quibus de decoratiōe tractabimus et sanitatis custodia continetur. **Syll.**

Ponit curam per medicinam et diuidit in duas. primo facit hoc. **S**ecundo ponit descriptionem. **R.** aloes thuris sarcocolle sanguis draconis balaustie antimoni albis ovis anni. partes equales ziniar quantum quarta per unius fiat ex eis sies. Cuius necesse fuerit fistula in tantum pma ut quicquid sanies in ea continetur egrediat. deinde infirmus super latus in quo non est fistula iaceat et de dicto sies aliquid dissoluat in aqua de qua in agulo lachrymali tres gutte vel quattuor pnciant. **T**ertio dicit quod hoc oportet fieri per hebdomadam sic tamen quod fiat omni die et per unam guttam et alia cadat spaciū. ratio remedium quod sumit et consolidat et carnem generat. **N**otandum quod cura fistule est duplex. quedam vera et quedam non vera. sed blanditia et fit consolidando supiora quod fit per desiccationem. et de his esset medicamentum rasis. **C**ura vera perficitur quattuor intentionibus. **P**rima intentio est aperire foramen. **S**ecunda est mundificare fistulam. **T**er-

tia est remouere callositatem que est in fundo. **Q**uarta est regeneratio carnis et consolidatio. **P**rima intentio perficitur. iplendo foramen cum gentiana vel cum medula sambuci. **S**ecunda intentio fit cum idromelle facto cum melle ros. colato et aqua rute et vino stiptico et si non habet vinum stipticum per se bulliant in eo ros. et si sentiret ardor ex mundificatione fistule distillet intra fistulam albumen oui. **A**d idem. **S**omere tur locum cum spogia ifusa in aqua decoctiois gallarum et sumach et modico mellis. **T**ertia intentio potest perfici cum cauterio. scilicet ferro. **S**imiliter potest perfici cum medicinis. et si possint esse multe tamen fiant spaliter aliqua. **P**rima est. **R.** armoniaci acrameti viridis eris cantaridaz. remotis capitibus et alis salis armoniaci curipigmenti calcis vine albis anni. subtiliter puluerizent et incorporent cum vrina pueri virginis in ymbra et desiccant et ponant modicum in fistula quousque mane. **A**d idem. **R.** foliorum rute celidonie agrimonie anni. **M.** 5. coassentur et bulliant in tribus libris aque ardetis quousque redeant ad quartam. coletur et colatura fuerit et vna gutta vel due imponantur. et talis fit per gordonium. **A**d idem. **R.** 33. albis anni. et puluerizent subtiliter et bulliant in vase in quo sit dissolutum mellis. 5. vsque quo veniat ad spissitudinem vnguenti. **A**d idem. **R.** olei vetustioris quod possit repiri aceti vini boni veteris et electi anni. **L.** 9. litargirum subtiliter puluerizati et cribellati. **L.** 1. coquant illa simul in cazola per diem unam integrā donec nigrum et relucens fiat. deinde de illo fiant tente et ponant in fistulis. **D**e proprietate enim eradicat fistulam et desiccant. **Q**uarta intentio est regeneratio carnis et consolidatio perficitur sic. **R.** aloes oliban sarcocolle nutritie in aqua feniculi subtiliter puluerizatoz anni. 3. y. olei ros. 3. y. cere quantum sufficit et fiat vnguentum. **A**d idem. **R.** pulueris radices ieros. **S**ecundo notandum quod ultra duo predicta sunt alia duo singularia in cura fistule. **P**rimum est portio. **R.** foliorum agrimonie foliorum rute foliorum oliue anni. **M.** 4. coassentur et bulliant in libris. iiii. vini albi ad cōsumptionem unius lib. coletur et colatura admiscetur. **I**ta etiam portio curat omnem fistulam continuatam in quocumque loco fuerit. **A**d idem. colligat agrimonia cum oratiōe dñica portet ad collum et curat fistulam. **(D**e curis). **D**e curis oculorum quantum fuerit necessarium dictum est. **S**ecundo dicit quod alia que debent curari per ferrum et per chirurgiam hic dimittant. **T**ertio dicit quod quedam ex eis sunt que continentur in his que dicta sunt de decoratiōe et de cōseruatione sanitatis. **N**otandum quod si **R.** assis non dicat de dieta debet tamen abstinere a salsis acutis et mlicis et flegmaticis et vino forti et aceto. ratio patet.

De dolore qui fit in aure.

Syllanus.

Circa rubricam est notandum quod triplex est nocumētum quod fit in aure. siue actio lesa auris est triplex. scilicet diminuta ablata et corrupta. **D**iminuta est quando percipit sonus sicut sed diminute et est quoniam non audit nisi fortiter clamant. **A**blata est quoniam nullus sonus percipit. et vocatur surditas. **C**orrupta est quando percipit sonus extra qui non est. et sic percipitur obiectum aliter quam est. vel quando corrumpit bona portio ad obiectum ut in sono horribili. vel quando corrumpit bona cōpositio membri vel bona cōplexio vel bona unio. **S**ecundo notandum quod causa doloris auris est duplex. scilicet mala cōplexio et solutio cōtinuitatis. **M**ala cōplexio est duplex. quedam est cum materia et quedam est sine materia ut caliditas frigiditas etc. **M**ala cōplexio cum materia facies doloris auris est duplex. quedam a causa extrinseca ut frigore vel vento. quedam causatur a causa intrinseca. et hec est duplex. quia quedam est cum apate. et quedam sine apate. **S**ine apate potest fieri ex quolibet humore. scilicet ex sanguine colera flegmate et mlia et sile cum ventositate. **S**ed cum apate vel calido vel frigido. sed solutio cōtinuitatis est duplex. quedam causatur a causa extrinseca. ut a casu vel percussione. quedam a causa intrinseca. et hec est duplex. quia quedam catur ex ventositate ibi exite. et in tinitu

De dolore auris.

vel sonitu: quedam a malo humore cor rodente: **T**ertio notādū q̄ signa doloris auris pueniētis a causa extrinseca habēt ex relatiōe ifirmi: **S**igna doloris auris ex caliditate sine materia sunt: q̄ p̄rio sentit calor. sc̄do q̄ leditur a calidis. tertio ē leuitas: **R**ō p̄z: **S**igna q̄n fit a frigiditate sine materia sunt: q̄ p̄rio sentit frigiditas. sc̄do q̄ ledit a frigidis. **T**ertio est leuitas auris: rō pater: **S**igna q̄n fit a sanguine sine apate sunt rubedo faciei grauitas capitis et frontis pulsatio vehemens. inflatio venarū tēporū et frōtis. sensatio saporis rei dulcis i lingua sine p̄sentia ei: **S**igna q̄n fit a colera sunt dolor acutus mordicatu: citrinitas faciei et loci: amaritudo lingue. et vomit⁹ colericus: **R**ō pater. **S**igna quādo fit a flegmate sine apate sunt dolor remissus grauitas capitis: fuscado et albedo faciei et loci et inspiditas lingue: rō p̄z: **S**igna q̄n fit a mlia sine apate sunt dolor capitis aggrauatu: fuscado faciei et loci inspiditas lingue: rō p̄z: **S**igna q̄n fit ab apate sunt dolor subito adueniēs et febris rō p̄z: **S**igna q̄n fit ab apostemate colerico sunt dolor itolerabilis pducēs aliq̄n ad frenesim et pūctura cū mordicatione et vigilis. igetudo et mala tollerantia patiētis. sitis et febris acuta: **S**igna q̄n vēit ab apate flegmatico sunt febris lēta dolor grauius dolor remissus. ratio pater. **S**igna quando fit a solutione continentis sunt quia venit cū pūctura et mordicatione: dolor auriū fortissim⁹. rō p̄z: **Al.**

Si cū dolore q̄ fit i anre fuerit i facie inflatio et pulsatio: ex cephalica erit minuentur et oleū ro. et oleū de florib⁹ salicis tepidū cū pauco aceto ē imittēdū. lac quoque ita calidū vt ex māmilla egredit⁹ imittēdū erit multoties: **U**eter p̄terea et mirobal. citrinis et scamonea et aloee vehemēter soluat: q̄ b̄ modo fit: **R**. mirobal. citri. 3. xx. et puluerizate i duab⁹ lb. aque coquant donec ad duas tertias vnus lb. redeat: et colent. p⁹ b̄ sumāt aloes. 3. i. scamonee. vi. ps. 3. vni⁹. aggregent cō rob de citoniis et fiat ex eis pille q̄ p duas horas ante decoctionē sumatur: de iñ bibat decoctio: q̄ si dolor nō querit parum opij in oleo ros. resoluti in aurem mittatur. **C** Sillanus.

Determinat de dolore q̄ fit i aure et diuidit i duas: p̄rio ponit curā ei⁹ q̄ fit ab hūoralī materia: sc̄do ei⁹ q̄ fit ex v̄tositate: sc̄da ibi: **S**i at cū. p̄ria i duas. p̄rio pōit curas ei⁹ q̄ fit a materia calida. sc̄do ei⁹ q̄ fit a mā frigida: sc̄da ibi **Lū at dolor**. p̄ria i duas. p̄mo ponit curā a materia calida pueniēte sine apate: sc̄do pōit curā ei⁹ q̄n fit cū apate. sc̄da ibi. **Et si pulsatio**: p̄ria i duas. p̄mo pōit curā q̄n dolor ē debilis. sc̄do q̄n dolor ab apate calido ē fortis: sc̄da ibi. **Q̄ si dolor**: p̄ria i duas. q̄ p̄pōit curā p flobotomiā. sc̄do p̄ medicinā laxatiuā. sc̄da ibi: **U**eter p̄terea: p̄ria i duas. p̄rio fac b̄. fo pōit curā p localia: et ibi **Et olz ros**: De p̄ria dīc p̄mo q̄ si cū dolore q̄ fit i aure appareāt illa signa. p̄rimū inflatio: sc̄dū pulsatio: arguēdū ē q̄ fit a sanguine: sc̄do dicit q̄ i tali casu d̄z fieri flobotomia a cephalica. **N**otādū q̄ ratio signorū p̄z. 3. rō remediū ē q̄ p flobotomiā factā ex cephalica euacuat sāguis faciēs malā p̄lonez siue dispōnez: et d̄z fieri flobotomia ex cephalica eiusdē partis q̄ itētiō ē euacuatio: 3. de cephalica cōtrarie p̄tis q̄n itentio ē diuerso. **Et oleū**: Dic pōit curā p localia et p̄mo dicit q̄ oleū ro: et oleū d̄ salicib⁹ cū pauco aceto i aurē ē mittēdū: sc̄do dicit q̄ lac calidū vt extrahit de māmilla sepe aurib⁹ ē instillandū. rō vt rursū p̄z q̄ habent rez

mouere malā p̄lone calidam: et per consequens sedat dolē: q̄re rē: **N**otandū q̄ ad idē valet iniectione albumis oui bene agitati. **A**d idē valet oleū viol. cū modico camphore. **S**ecundo notandū q̄ ad iniectionē que fit i aure regrit: p̄mo q̄ illud q̄ inicit nō fit frigidū. q̄ oē frigidū ē inimicū nature. **I**tē q̄ nō fit calidū q̄ resoluēret et calorē et aerē cōnaturalē auri: **S**ecundo regrit q̄ inyciat in parua quātitate q̄d est ne remaneat aliqd intra. **T**ertio q̄ stet modico tpe q̄ non debet stare vltra tres horas ne illa hūiditas corrūpatur. **Q**uarto anteq̄ vnū inyciat aliud expellat: **Q**uinto q̄ ad hoc vt illud q̄d inicit i aurē moretur patiens iaceat supra partē sanā: **T**erto notandū q̄ ante q̄ aliqd inyciat corpus sit mūdificatū bene dicit ppter piculū et cōiter fit oppositū et pot⁹ pcedendū ē cū suffumigatiōibus et emplis. **U**eter. **P**onit curā p medicinā laxatiuā dīcēs q̄ d̄z fieri euacuatio cū mirobal. citrinis cū scamonea et aloē: **S**ecundo pōit descriptionē que talis est: **R**. mirobal. citrinorū. 3. xx. puluerizent et i lb. y. aque coquant donec redeat ad duas tertias vni⁹ lb. colent. postea sumatur aloes. 3. i. scamonee sexta pars vni⁹. 3. corrigat cū rob d̄ citonys et fiat ex eis pille que p duas horas ante potionē sumant: **U**erū ē q̄ tal̄ practica nō ē in usu: **N**otandū q̄ dictū **R**asismaxie verificat q̄n materia ē calida colerica: **R**atio ē q̄a bec medicia euacuat colera: **S**c̄do notādū q̄ ad idē valet euacuatio facta cū aqua decoctiōis p̄uinoz et reubarbari. **T**ertio ad idē valent clisteria lenitiua rē. **Q̄d si dolor**: **P**onit curā quādo dolor est fortis dīcēs q̄ nisi dolor quicuerit par opij i oleo ros. dissoluti debz poni i aure. **R**atio q̄a stupefacit et remouet dolorē: quia remouet sensationem et est cura periculosa: **Al**manfor. **E**t si pulsatio redierit et trib⁹ dieb⁹ p̄senera uerit oleū sisaminū i quo anad aut galline adeps fuerit resolut⁹ i aurē sepe in itat: ibi nāq̄ ē pustula que maturatione indiget: **C** Sillanus. **P**onit curam p̄oueniētis ex apostemate calido. et diuiditur in duas. p̄mo facit hoc. sc̄do docet cognoscere quando est generata sanies: sc̄da ibi: **Lū autem dolor**: De p̄ria dīc q̄ si pulsatio redierit et durauerit tribus diebus oleum sisaminum i quo adeps galine fit dissolutus vel anatis sepe in aurem inyciatur. **V**erificat se: quia ibi est pustula que indiget maturatione: **N**otandū q̄ in dolore auris ex apostemate sanguineo p̄mo conuenit euacuatio per flobotomiam ex cephalica in brachio vel manu: vel ventosatio in collo et in spatulis. deinde euacuatio cum medicinis statim dictis: **S**ecundo notandum q̄ medicine apostematum auris differunt i duobus a medicinis aliorum apostematum: p̄mo in repercussiuis. nō enim competunt repercussiuā ne materia percutiatur ad cerebrum: **S**ecundo in maturatiuis quia maturantia aliorum debent esse calida et humida potentia: sed illud auris debet esse parum siccum cum caliditate et humiditate secundum galienum: sexto de ingenio sanitatis secundo capitulo. **N**otandum tertio q̄ quando est pulsatio: si gnum est q̄ ibi est generatio saniei: nam in generatione saniei fit ebullitio et per consequens pulsatio et p̄ tanto competit medicamen maturatiuum dictum: **A**d idem potest fieri hoc emplastrum. **R**ecipe farine subtilis furmenti q̄r tam: 5. mucillaginis seminis lini fenugreci: ana. 3. 5. pinguedinis anguille dum affatur litargiry ceruse olibani ana. 3. 5. puluerizentur aceti. 3. i. 5. olei sisamini quantum sufficit pinguedinis anatis. 3. i. 5. fiat emplastrū mediocriter ligdū et potest applicari ad extra et pōt pōi i aure. **A**d idē: **R**. radi cis maluauisci numero. viij. decoquant et extrahatur ab eis

De vlcere quod fit i aitre

lignū quod i medio existit ⁊ icidat frustatiz: postea cōtun-
dant cū pilo ⁊ icorpoerē cū farina fenugreci ⁊ seīs lini ⁊ bu-
tiro ⁊ seīs aneti. ⁊ flore camōille ⁊ fiat emplm. **Ad idē. R.**
mucilagis maluanisci seīs lini seīs fenugreci añ. 3. iij. icoz/
porenf cū cepe lili cocto ⁊ cū. 3. i. seīs aneti ⁊ cū. 3. y. floz ca-
momille. ⁊. l. b. 5. butiri ⁊ fiat emplm ⁊ ponat supza aurē ca-
lidū. **Quarto** notandū q si fuerit apā frigidū qz rap nō
pōit curā. **Prio** cerebz dz purgari cū pillis cochys ⁊ si cor-
p⁹ fuerit plenū p⁹ purgationē fiat flebothomia de cepali-
ca vel vētosatio i spatulis itra aurē ponat oleū de spica ca-
lidū. **vl** oleū de amigdalīs amaris supza aurē ponat emplz
qđ sic fit. **R.** capita allei cocta nūero q̄ttuoz ⁊ cepas coctas
i prunis vel i igne q̄ttuoz: pistent pfecte postq̄ mūdare fue-
rint ⁊ icorpoerē in. r. vel v. vitell. ouoz ⁊ 3. iiii. butiri vel
arūgie porcie. **Ad idēz. R.** absinthij cocti ⁊ cōtusi. l. b. 5. ⁊ in
corpoerē cū mucilage seīs lini ⁊ fenugr. cū. 3. iiii. mellis ⁊ cū
capitib⁹ q̄ttuoz allei cocti pōat sup aurē. **en. bonū. C. Al.**

Cum autem dolor quiesuerit purredo iaz tūc
collecta erit: ideo q̄ pus subito ex isperato d au-
re egreditur: **C. Billanus.**

Hocet cognoscere qñ sanies ē generata dicens q vbi do-
lor generit tūc sanies est generata: ⁊ signū est q postea su-
bito egrediet de aure. **C. Notadūz** q facta sanie remittit
dolor qz remittit ebullitio i materia ⁊ solutio cōtinuitatis
nō fit magna: ⁊ pp hoc dicit affozism⁹ se particule. **Circa** ge-
nerationē saniei dolores ⁊ febres magis accidunt. **C. Al.**

Cū at dolor i aure sit post fastidiosaz satieta-
tē: aut post vētos frigidōz ⁊ olz i quo ruta aut ce-
pe cocte fuerit i aure distillet. **Et si** hoc nō suffe-
cerit oleū i quo turbith coctū fuerit distillet. **aut**
oleū d lilio sumat ⁊ cuiqz. 3. i. ex ea misceat eu-
forbij recentis. 3. i. castorei. 3. i. **C. Billan⁹.**

Ponit curā doloris facta materia frigida. ⁊ diuidit in
duas. **Prio** ponit curā p localia. **Secūdo** p euacuationē. se-
cūda ibi. **(Sed si hoc):** **Pria** i tres fm q tria localia pōit. se-
cūda ibi. **(Et si hoc):** **Tertia** ibi. **Aut oleū:** **De pria** dicit q
vbi dolor puenit i aure post fastidiosā satietatē: aut vētos
frigidōz oleū i quo ruta: aut cepe cocte fuerit distillet i au-
rē. rō qz calefacit ⁊ cōsumit materiā. **(Et si hoc):** **Ponit**
sz locale dicēs q si pdictū nō sufficiat oleū i quo coctū fue-
rit turbit dz distillari i aurē: rō qz nō solū cōsumit imo etiā
euacuat materiā. **(Aut oleū):** **Ponit** tertius locale dicens
q sumat oleū d lilio ⁊ vnicuiqz. 3. i. de eo misce euforby re-
cētis. 3. i. ⁊ castorei. 3. i. ratio qz resoluit ⁊ cōsumit materiāz
C. Notadū q iter alia succus fraxini ita q ponat in vna
petia magna supza ignē ⁊ qđ distillabit valz. **Ad idē** succus
rute cū modico mellis. **Ad idē** oleū colognide valer. **C. Al.**

Sed si hoc nō suffecerit vēter ex pillis cho-
chys soluat. paties quoz balneū igrediat i quo
sudet: vinū quoz ver⁹ ⁊ forte estribuat. **C. Sil.**

Pōit curā p euacuationē ⁊ diuidit i tres. **Prio** ponit
curā p euacuationē. **Secūdo** p balneū. **Tertio** p potū. **secūda**
ibi. **(Paties quoz):** **Tertia** ibi. **(Vinū quoz):** **De pria** di-
cit q si pdicta nō sufficiāt: vēter cū pillis cochys dz euacua-
ri. **Rō** qz signū ē q ibi sit materiā que nō pōt cōsumi cū p-
dictis sz pillis cochie euacuat pdictā mām. **C. Notadū** q
ante appoximationē dictaz pillaz dz appoxiari digesti-
um dictuz in cura doloris capitis puenientis a flegmate
(Paties): **Pōit** curā p balneū dicēs q vinū forte ⁊ anti-
quū dz exhiberi. **C. Notadū** q hoc cōuenit facta euacua-
tiōe. rō qz resoluit tūc ⁊ cōsumit residuū materie ⁊ remouet
malā cōplexionē frigidā: sz ante euacuationē nō cōueniret

qz dissolueret mām i capite: sz tūc cōpetit aq mellis. **C. Al.**
C. Si at cū dolore auris sonit⁹ ⁊ tinit⁹ fuerint
atqz vētositas panici siue miliū i sartagie toze
factū calidū multoties supponat. **Auris** quoz
sup vapore aque i qua sint cocta mētastrū ⁊ sti-
cados arabic⁹ ⁊ sanisuc⁹ teneat. **De castoreo p-**
terea ⁊ euforbio i oleo sabbacio dissolutis quo-
rum vnumquodqz quattuor. 5. ordei ponderis
in aurem mittatur. **C. Billanus.**

Ponit curam quando dolor auris prouenit a ventosita-
te ⁊ diuiditur in tres secundū q tria ponit localia. **secūda**
ibi. **(Auris quoz):** **Tertia** ibi. **(De castoreo):** **De pria** di-
cit q si cum dolore auris sit sonitus ⁊ tinnitus ⁊ vētositas
tunc panicum vel milium assatum in sartagine super aurē
debet poni. **C. Notandū** q panicum vel milium assat vel
tozrefit vt aliqua humiditas resoluatur: ⁊ tūc ratio reme-
dy est: quia hoc calefactorium est exiccatiūū ideo. **zē.** **Ad**
idem valet calefactoriū ex fursure ⁊ sale mixtis ⁊ calidis
Ad idēz valet sacculus factus ex bethonica sicca: **(Auris**
quoz): **Ponit** localia dicens q auris debet poni supza va-
porem aque in qua cocta sint mentastrum sticados arabi-
cum ⁊ sanisucus: rō qz talis suffumigatio est causa resolutio-
nis ventositatis. **(De castoreo):** **Ponit** curam per aliud lo-
cale: dicens q de castoreo ⁊ euforbio quantum ponderant
quattuor grana ordei debent poni in oleo sambacino ⁊ dis-
solui ⁊ in aurem poni. **Ad idē** oleum de aneto in quo cas-
toreum sit dissolutum aut euforbium: **Ad idē** oleū nar-
dinum ⁊ omnia ista olea: **oleum** sanisuci: **oleū** de ruta: **oleū**
um camomille: **oleum** de amigdalīs amaris: **oleum** aneti
num: **oleum** laurinum: **oleum** de psilio: **oleum** de narciso.
oleū de pficis: **oleū** de crisomillis: **oleū** de ben. **oleū** d ker-
ua **oleū** d gillini **oleū** de cinamomo **oleū** d nucib⁹. **zē.**

C. De vlcere quod fit in aure. **C. Billanus.**

Notandum circa rubricam q causa vlceris est tri-
plex: **Una** est apostema ex cuius rupturā sanies re-
manet in aure ⁊ per consequens vlcus. **Secunda** ē
humiditas superflua descendens a cerebro ad aurem que
digeritur a natura ⁊ i sanie puerit. **Tertia** ē debilitas vir-
tutis imitatie auris nō potētis cōuertere nutrimentū in
sui naturā ⁊ remanet hūiditas ⁊ fit sanies. **C. Scō** notā-
dū q signa vlceris i aure sunt dolor acut⁹ cū acuitate: ⁊ gra-
uedine ⁊ fetor ⁊ q sanies egredit a loco: rō patet. **C. Al.**

Quam pus ab aitre egreditur idromel te-
pidum multotiens in vna die in aure ē
distillandum: **Deinde** hoc medicamen-
optime faciens ad hoc est imittendū: qđ reci-
pit sarcocolle aloes ⁊ sanguinis draconis thy-
ris squame ferri zuniari omnia in aceto dissoluā-
tur ⁊ in aurem mittantur aut licinum melle illi-
nitum in predictis intrigatur: ⁊ sic imittat: pa-
tiens itaqz ex hoc medicamine ⁊ idromelle me-
dicetur donec sanus sit. **C. Billanus.**

Hic determinat de vlcere auris ponendo curam: ⁊ di-
uiditur in duas. **Prio** ponit curam per medicamen mū-
dificatiuum. **Secundo** per medicamen consolidatiuum.
secūda ibi. **(Deinde hoc):** **De pria** dicit q vbi sanies egre-
diatur ab aure multotiens idromel tepidum i vna die est
auribus instillandum. **C. Notandum** q auris potest mun-
dificari a sanie dupliciter: **Prio** cum applicatis ad itra.
Prio ē idromel. **Scō** est succus folioz oliue cū melle. ⁊
dicit auic⁹ q ē vltimū. **Tertiu** ē aq dcoctiois pisciū salsozū.

De sonitu sibillo siue tinnitu auriū

Quartū ē vinū decoctiōis bethōice. Quītū ē succ⁹ spenta-
rie cū melle. Secūdo pōt mūdificari cū applicatis ad extra
trabētib⁹ sanici. Et vna descriptiō ē hec. R. galbani. 3. y. ar-
moniāci terbetie cere an. 3. 5. fapi. 3. y. succi cepe. 3. i. 5. myr-
the castorei añ. 3. i. puluerizāda puluerizenī misce oīa ma-
laxādo cū oleo laurio ad modū ceroti. (Deiñ hoc). **D**ic po-
nit curā p medicamē cōsolidatiū dīcēs q post mūdifica-
tiōē d3 fieri tale medicamē. R. sarcocolle aloes sanguis
dracōis squame ferri ziniarthuris. oīa i aceto dissoluāt z
i aurē mittant^r. aut liciniū melle illinitū i p̄dictis imergat^r.
Notandū q si sanici z yle⁹ pueniant a mā calida cōpe-
tit tale cōsolidatiū. R. squame ferri frixe i sartagie extin-
cte quiges i aceto acetū inouādo. 3. y. olei rof. qrtā. i. aceti
3. vii. cere. q. sufficit. fiat ynguentū z tenta ifusa auri ipona-
tur. vel buliat i oleo rof. z modico aceti z de collatura mit-
tat^r i aurē vna gutta i die. Si materia fuerit frigida puenit
tale cōsolidatiū. R. myri be. 3. y. castorei aloes añ. 3. 5. oli
laurini qrt. 5. aceti. 3. y. cere quātū sufficit z fiat ynguentū.
Si at sit facta fistula i aure pycia^r fel thauri cū vna pueri
virginis. vel vinū decoctiōis olibāi albi. z illd exptū ē. R. vi
ni rubei mell añ. 3. 5. elli. al. 3. i. 5. misce z tēta i eo ifusa i au-
rē mittat^r vl ea que dicta sunt i fistula oculi valent. **S**e-
cūdo notandū q sepe purgat yle⁹ auris omne siue nouuz
siue antiquū fuerit cū ynguēto apostolorū iuuat.

De sonitu z tinnitu.

Sillanus.

Quia rubicā desc notādū q inlrm audit^r ē duplex
quoddā est descendēs a cerebro ad aurē spm̄ de-
ferens aialē: z dicunt^r nervi auditui. Quoddā ē re-
cipiens z est auris cū aere existēte cōnaturalī in ea. **S**e-
cūdo notandū q sonit^r z tinnit^r ē cōmotio aeris cōnatu-
ralis i aure exite z ē corrupta actio audit^r: qz p̄cipit^r extra
esse qd nō ē. **N**otandū tertio q cā sonit^r z tinnit^r aut est
exterior: aut interior. si exterior sic ē oē illud qd mouet aurē
violenter z cū ipetu sicut vent^r reclusus vomit^r cursus la-
boriosus circūuolutio crapula ebrietas multiplicatio cibo-
rū idigestibiliū casus fames angustia z silia. Si cā sit intrin-
seca cā est p̄pinqua aut remota. si remota: sic est crisis aut
hūiores ascendentes a stomacho aut a toto corpore: si p̄pin-
qua aut est ppter claritatē sensus qz spūs ē siccus z neruus
aut ppter d̄bilitatē capitis aut corporis aut ppter vaporem
grossū z ventosū q pcutit aerē generalē i aere. **Q**uarto
notandū q signa sonit^r z tinnit^r a cā extrīseca sunt nota ex
iudicio patientis. Signa qñ puenit a cā remota. vl p cōita-
tē sunt qā venit cū īterpellatione z sentit^r alteratio a mem-
bro cōicante. Rō pater. Signa vero p causā p̄piā z p̄pin-
quā sunt qz venit cōtinue z i alyis mēbris nō est nocumētū
Signa qñ sit ppter d̄bilitatē nerui auditui vl capitis sūt
qz oīs sonus ledit īfirmū z nō audit nisi sonos bene fortes
z distinctos. Signa qñ sit ex acuitate sensus audit^r sunt
qz fortifican^r z īfestat plus tēpore ieiunij z post repletionē
minus ledit. z quelibet causa parua occurrens sentit^r. Si-
gna ei⁹ q fit a ventositatē sunt qz sentit^r ascensus z descen-
sus sicut cū bulit mustū: z si ventositas vergat ab hūidita-
te videt^r sibi q pluat: z si vergat ad grossitiē videt^r son⁹ vni-
us molendini. si ad siccitatē videt^r sibi qñ sonus arborū cū
frangunt^r. Signa ei⁹ q fit ex repletionē capitis sunt qz acci-
die post stricturā ventris z post repletionē nauseatiua. Rō
p3. Est grauitas capitis z debilitas auditus.

Alman.

Ec fortasse qñz cōtigit ex subtilitate se-
sus audit^r z ei⁹ claritate cui⁹ signū ē q
i tēpore famis auget^r z i hora sacietatis
z ebrietatis minuit^r q p̄piā nō idiget cura nisi su-
pfluitatē obreiat. **T**uc. n. d opio dissoluto i olo
imitredū ē qñ duo gna ordeī pōderāt. **S**il.

Dic determinat de sonitu z tinnitu vl tremitu. z diuidit
tur in duas. **P**rimo pōit curā qñ puenit ex subtilitate au-
dit^r. **S**ecūdo qñ ex ventositatē. **S**ecūda ibi. (Si aut^r). **P**ri-
ma in duas. **P**rimo pōit signū distinctiū qñ puenit a sub-
tilitate audit^r: **S**ecūdo pōit curā. **S**ecūda ibi. (**T**uc. n.) **D**e p-
ma dicit pmo q sonit^r z tinnit^r aliquando cōtingunt ex de-
bilitate lenius audit^r z claritate. **R**ō qz qlibet parua cau-
sa occurrēs sentit^r. **S**ecūdo pōit signū distinctiū dīcēs q tē-
pore famis auget^r. **R**ō qā tūc nō impedit^r ppter fumosita-
tē sz tēpore repletiōis diminiuit^r. **R**ō qz tunc aliq vapores af-
cendentes reddūt organū auditus magis obtusū. **T**ertio
dicit q talia nō indigent p̄piā cura nisi superfluāt. (**T**uc
enī). **D**ic pōit curā qñ puenit ex acuitate sensus dīcēs q
de opio qñ ponderāt duo grana ordeī i oleo ē ponendū z
i aurē mittendū. **R**ō qz īgrossat spm̄ audit^r z remouet sen-
sum mēbri. hoc tñ ē piculosus. **N**otādū q loco dicti re-
medij valet hoc. R. opii. gra. i. castorei gra. i. misce in aceto
z due gutte ponāt in aurē. **A**d idē oleū coctū cū feie papa-
ueris z mirtilloz distillet^r i aurē. **N**otandū fo q dieta
i tali ē vt comedat lactucas portulacas z cucurbitas farrū
farie ordeī z hauene cōditā cū agresta z rizum. **D**e potib⁹
ē vinū liphatū cū aq decoctiōis berberis vel aqua granato-
rū vl aq decoctiōis sumach z agresta.

Almanfor.

Si at hec cū grauedine capitis z audiu^r d̄bilit-
tate affuerit: oleū d̄semie raphāi z oleū d̄ amig-
dalis amaris z oleū rof. i quo castoreū fuerit re-
solutū sūt imitreda. auris quoqz supponēda ē va-
pori aque i qua sanlic^r sticados arabicū absin-
thiū mētastrū organū cocta sint. **E**t venter mul-
tociens ex pillulis chochliis ē soluedus. **E**t ciba-
ria minuenda z vinum dimittendū.

Silla.

Dic pōit curā qñ sit a ventositatē z diuidit^r in tres. **P**ri-
mo ponit curam per localia. **S**ecundo per euacuationem.
Tertio per dietā. **S**ecūda ibi. (**E**t venter). **T**ertia ibi. (**E**t
cibaria). **P**rima in duas. **P**rimo ponit curam per iniectio-
nē in auribus. **S**ecūdo per suffumigationem: **S**ecūda ibi.
(Auris quoqz). **D**e prima dicit q si sonit^r sit cū grauedine
capitis z debilitate auditus oleum de semine raphani oleū
de amigdalīs amaris oleū rof. in quo castoreum sit dissolu-
tū sunt imittenda: **R**atio quia capite purgato illa olea ha-
bent resoluerē ventositatē. **N**otandū q per illa possū-
mus intelligere sibi similia: vt iniectio aque raphani olei lau-
rini. **A**d idē iniectio succi serpentarie cum melle. **A**d idē
iniectio olei de been. **A**d idē succus cepe. **A**d idē aqua ru-
te posita in aure cū bōbice. **A**d idē oleū de amigdalīs ama-
ris in quo dissoluta sit ruta vel aliquid euforbii. **A**d idē
oleum de spica in quo dissoluat^r opium castoreū z euforbii
Ad idē si distillet^r acetū decoctionis ellectuarii nigri me-
sue. (Auris quoqz). **P**onit curam per vaporizationem dīcēs
q auris debet poni supra vaporem aque in qua cocta sint
sanfucus sticados arabicum mentastrum z absinthium.
Ratio quia talis vaporatio est causa dissoluendi ventosita-
tem z debet recipi per cannā vel per aliud īstrm̄. **A**d idē
vinum decoctionis bethonice z est experimentū gordonii
bonum. (**E**t venter). **P**onit curam per euacuationē cū pil-
lulis cochiis. **R**atio quia euacuat^r flegma a cerebro a quo
euenatur ventositas que est causa sonitus z tinnitus. (**E**t ci-
baria). **D**ic ponit curam per cibaria dīcēs q cibaria sunt
minuenda. **R**ō quia calor redditur magis intentus circa
materiam ad resoluendum eam. **S**ecundo dicit q vinum
ē dimittendum. **R**ō quia tale est vaporosum z cōmouet ven-
tositates z vapores. iōzē. **N**otādū q debet abstiere a
porris leguminib⁹ nucib⁹ z silib⁹ oib⁹ vaporosis.

De grauedine auditus

De grauedine auditus.

Sillanus.

In dradu circa rubrica q̄ nocumētū in auditu: aut p̄
uenit a natiuitate: aut post: Si post aut puenit per
viā crisis aut p̄crisim vel sine crisi: Si sine crisi: aut
est ab itra aut est ab extra: Si ab extra sic est casus vel p̄cus
sio tonitruū puluis puliceo: vel alie res cadētes in aure: Si
ab itra: aut est p̄pter nocumētū in istrumēto auditus: aut p̄
pter cōpassionē alioz mēbroz: Si p̄pter cōpassionē alioz
mēbroz sicut sunt passionēs capitis aut dētium: aut retētio
flux⁹ et siliā: Si p̄pter nocumētū istrumēti auditus hoc est
aut p̄pter sp̄m q̄ puenit a cerebro p̄ neruū et ossa: aut p̄pter
nocumētū q̄d est in foramine: Si p̄pter sp̄m aut rōne q̄ti
tatis diminute: aut rōne qualitatis sue: q̄d est nimis calidus
vel nimis frigidus vel nimis grossus: Si p̄pter neruū et ossa
hoc est p̄pter tria: aut p̄pter malā cōplexionem calidā vel
frigidā: humidā vel siccā simplicē vel cōpositā cum mā vel
sine mā: Aut p̄pter morbū officiale: sicut est duricies oppi
latio nerui optici apostema: aut p̄pter morbū cōmunem si
cut est solutio ptinnitatis: Si p̄pter nocumētū q̄d est in for
amine: aut in locis vicinis: hoc est p̄pter tria: p̄pter malā
cōplexionē calidā vel frigidā: et: et p̄pter morbos offi
ciales: sicut est oppilatio facta p̄pter saniem: aut humores
aut veruicā: aut carnē additā: aut vermes aut apostema et si
milia: aut p̄pter morbū cōmunem sicut est solutio ptinnita
tis: **S**ecundo notādū q̄ de signis si puenit nocumētū audi
tus a nā vel causis p̄mitiuis vel alijs egritudinib⁹ capitis v̄
alioz mēbroz vel p̄pter crisim: signa sunt manifestavol
lenti p̄siderare: Signa si fuerint p̄pter nocumētū q̄d sit in
foramine: ponat in loco luminoso et erit manifestum visui:
Signa si fuerit p̄pter nocumēta intrinseca in neruo aut osse
aut alijs vbi est p̄ se iudiciū de auditu si est cū mā est cū gra
uitate capitis et loci: **S**cōd signū sumit a iuuatibus et nocen
tibus: q̄d omnis discrasia leditur a simili et iuuat a cōtrario:
et ex hoc multū deuenit in cognitionē discrasie: licet opoz
reat aliquas p̄ditiones attēdere quas nunc omitto: si discra
sia fuerit calida sentitur ab itra caliditas et ledit a calidis: si
fuerit frigida: sētur ab itra frigiditas et leditur a frigidis:
et iuuatur a calidis euacuatione facta: si fuerit sicca adsunt
vigilie v̄ plurimū dicitur capitis: si fuerit ab humiditate est
tumor in facie et de facili incurrit reuma et est cū grauitate:
si fuerit ab apostemate est semper dolor magnus et pulsatio
et calor et febris saltē effimera: si fuerit exlicere est bī p̄ctu
ra morzicario et dolor: **T**ertio notādū q̄ ad sciendū ex
perimentū v̄ p̄ in aure sit humiditas aut aquositas: aut sa
nies: aut alia res: **R**espōgiā et calefiat igne et p̄anus lineus ou
plicatus calidus supponat spōgie et applicet auri et dormiat
desup: Si inueniat p̄anū maculatū est ex illis: si vero nō tūc
passio auris nō est ex humiditate nec sanie nec aquositate:
sed ex alia re: **N**otādū quarto q̄ surditas auditus est du
plex: q̄dā est cāta ex lēssione organi a p̄ncipio generatōis: et
talis est icurabilis: **S**urditas vero accidentalis est duplex:
Quedā est noua et illa est curabilis: et q̄dā est antiqua: et est
postq̄ trāsit duos annos: et talis est icurabilis: **N**otādū
quinto q̄ hic capis grauedo auditus vel p̄ actiōe diminuta
vel ablata auditus.

Almansor.

Cum i auditu p̄tigit grauitas p̄siderādū
ē an sit ibi sordities q̄ vocat cera q̄ fit in
aure q̄ si iueuerit mūdet cū medicis h̄z
q̄ p̄dixim⁹ aut cū cura man⁹.

Sillanus.

Hic determinat de grauedine audit⁹ et diuidit in q̄tuor
p̄mo ponit curā q̄ puenit ex sorditie q̄ vocat cera: **S**e
cūdo q̄ puenit ex repletōe et v̄tositate: **T**ertio ponit curā
q̄ puenit ex inanitiōe: **Q**uarto ponit curā q̄ puenit post
frenesim: et remittit nos: **S**cōa ibi: (Si aut sordes): **I**bi ter

tia: (Si aut auditus): **I**bi quarta: (Q̄ si post): **D**e prima di
cit q̄ si in auditu puenit grauitas p̄siderādū est: an sit ibi
sordities q̄ vocat cera in aure: **S**cōo dicit q̄ si fuerit iueuer
rata d̄z euacuari cū medicinis s̄m q̄ d̄cū est: Aut cū opera
tione manuali: **N**otādū q̄ sordities auris aut est in sup̄fi
cier et sic p̄t remoueri cū operatōe manuali: Vel est in p̄fan
do et sic p̄t remoueri cū medicinis mūdificatiuis et aperiti
uis de quibus dictum est.

Almansor.

Si aut sordes nō affuerit: et euenerit hoc post
satiētate fastidiosa que cā p̄cessit: aut egritudinē
acutā auris ponēda ē sup̄ vaporē aque in q̄ ea q̄
p̄ditim⁹ cocta fuerit traiectorio iterposito quo
usq̄ vapor ascēdat: i q̄d hoc mō fieri puenit: **R**es
aut iste i cucuma h̄nt os acutū coquant: deinde
traiectorium ori cucume supponat: et ne vapor
egredi possit p̄anis iuuat et auris sup̄ os traie
ctorij ponat: **I**stud p̄terea sief i aurē mittat: **Q**
R: colloq̄ntide: 3: i baurach t̄tiā: 3: vni⁹ castorei
aristol: ro: succi absinthij oīz añ: 3: 5: costi q̄rtā
3: vni⁹ euforbij sextā: 3: vni⁹ fellis vaccini q̄rtū suf
ficat ad p̄dicta p̄ficiēda: s̄iat ex eis sief: **A**q̄z nece
fuerit sumat vñū i oleo de amigdalīs amaris re
solutū et i mittat auris: hoc: n: valde vtile existit do
lori p̄blarico et v̄tositati et sonitui et tinitui qui
ex grosso fuerit et surditati que est ex grossis hu
moribus.

Sillanus.

Ponit curā q̄ puenit ex repletōe et v̄tositate: et diuidit
in duas: **P**rimo ponit curā p̄ vaporationē: **S**cōo p̄ imissio
nē in aure: **S**cōa ibi: (Istud p̄terea): **D**e p̄ma dicit q̄ si in au
re nō fuerit sordes: et grauitas audit⁹ fiat post satiētate vel
repletionē que p̄cessit vel p̄pter egritudinē acutā: auris d̄z
poni sup̄za vaporationē aque in q̄ ea q̄ dicta sunt: si sanfucus
absinthij sticados mentastrū origanū cocta s̄m: **S**cōo ponit
modū quo recipi d̄z vapor: q̄ res debet cog in istrumēto: si
vase et post circūuolui d̄z vase ne vapor egredi possit et auris
sup̄ orificio poni d̄z: **R**ō q̄d hic fum⁹ p̄mit mām et resoluit
v̄tositatē: **N**otādū q̄ ante q̄z approp̄imes b̄ locale vel
aliud d̄z p̄mitti euacuatio cū pillulis cochyn⁹ et añ exhibitio
nē pillulaz d̄z p̄mitti sirup⁹ sup̄radict⁹: **I**stud p̄terea: **P**o
nit curā p̄ iniectionē in aurē: dicēs q̄ in aure d̄z poni istud
sief: **R**: colloq̄ntide: 3: i baurach t̄rtiā partē: 3: vni⁹ castorei
aristol: ro: succi absinthij oīz añ: 3: 5: costi q̄rtā p̄tē: 3: vni⁹
euforbij sextā p̄tē: 3: fellis vaccini q̄rtū sufficit ad p̄ficiēda
p̄dicta: fiat ex eis sief: et cū fuerit nece vñū i oleo de amigda
lis amaris resolutū i aurē mittat: **S**cōo explicat iuuamēta
ei⁹ dicēs q̄ vtile ē dolori p̄blarico et sonitui et tinitui pueniē
tib⁹ ex v̄tositate grossa et sorditati q̄ est ex humorib⁹ grossis
Notādū q̄ cā remedy est: q̄ d̄sumit v̄tositatē et mām
q̄ est cā grauitatis audit⁹: **A**d idē: **R**: baccaz lauri: 3: terā
tur et bulliāt et misce cū oleo de lilio et ponant in aurem et va
lēt: **A**d idē: **R**: oleū laurinū in quo sit bulliū spoliūz sp̄etis.
Ad idē: oleū iuniperis: oleū balsami: oleū amigdalaz ama
raz: **A**d idem valēt dicta in c. precedenti de sonitu et tinitu.
Secundo notandum q̄ per illa localia intelligere possū
mus alia: s̄ gargarismata sternutationes caput p̄nrgia et ma
nificationes.

Almansor.

Si aut audit⁹ debilitas post icinnū vigiliaz q̄z
cōtigit fueritq̄ facies extenuata et oculi concavi
eger balneū sepe i grediat. Et largiori cibo ac po

De egritudinib⁹ auris

tu vta^r: **¶** Et i sono fiat p^rsidio^r. **¶** Sup caput quo^r
q^r aquam tepidam cū oleo fundat donec sanet.
¶ Q^r si post frenesim cōtigat ex medicinis p^rimis
coretur.

¶ Sillanus.

¶ Hic ponit curā q^r puenit ex sanitōe z diuidit i q^rtuor.
Primo p^rmittēdo signa ponit curā p balneū. Scdo p dietā.
Tertio p sonū. Quarto p embrocationē. Scdo ibi: **¶** Et lar
giori. **¶** Tertia ibi: **¶** Et i sono. **¶** Quarta ibi: **¶** Sup caput. De
p^rma dicit q^r si debilitas audit⁹ pueniat post ieiuniū aut vi
gilias z cū h fuerit facies extenuata z oculi p^rcaui. p cura dz
sepe i^regedi balneū. **¶** Notādū q^r si appareāt p^rdicta signa
significat mltā p^rsuptio spūz: tal aut est cā grauitatis audi
tus. Sz rō remedy est q^r i talib⁹ itēfio ē humectatio ppter
siccatē scāz. Sz h facit balneū p viā irrozatiōis: **¶** Et largio
ri. **¶** Ponit curā p dietā dicēs q^r dz vii dieta i cibo z potu in
ma: ori q^rtitate. **¶** Rō q^r ex h generat magis de sāguine z de
spū zē. **¶** Et i sono. **¶** Ponit curā p somnū dicēs q^r dz plus dor
mitre q^r anteq^r son⁹ bonificat digestionē z humectat corp⁹.
¶ (Sup caput). **¶** Ponit curā p embrocationē dicēs q^r dz fūdi
aq^r tepida cū oleo supra caput. **¶** Rō p^rz. **¶** Q^r si post. **¶** Ponit cu
rā q^r venit post frenesim z remittit nos dicēs q^r si veniat
post frenesim debet curari cūz medicinis p^rimis. **¶** Notan
dū q^r post frenesim pōt puenire debilitas audit⁹ dupl^r v^r
p cōitatē materie colerice facietis frenesiz ad aures sint ho
matice vel p viā crisis z dz curari cūz medicinis dictis in x.
de soda i p^rncipio libz. **¶** Vel pōt fieri ex pte ventositatis z sic
p^retūt medicine p^rsuptine vētositatū. **¶** Scdo notandū q^r
cura grauitatis audit⁹ ex additōe carnis ē vt mūdificet cū
vnguēto viridi quod sic fit. **¶** Aluminis zucarini floz eris
aūz. Sz mellis. Sz sic opozent sili deide mūdificet cū vngtō
ap^rozum qd sic fit. **¶** Cere albe resine aūz. Sz xliij. n^ro p^ro naci
floz eris aūz. Sz y. armoniaci. Sz xliij. aristolilonge thuris mū
mic aūz. Sz vi. myrrhe galbani aūz. Sz iij. bdely. Sz vii. litargiri. Sz
viij. fūda^r bdeliū i aceto vini postq^r frustatū icisū fuerit
p^rficiat sic dissoluat oēs gūme cū bdelio z cera ad ignē in
oleo z postq^r oia dissoluta fuerit pfecte colet totum z tūc
addatur puluis aliaz rez que possunt p^reriet cribellari et
agitetur continue cum spatula donec in frigidatum fuerit.
¶ De ymib⁹ auris z paruis aialib⁹ i ipsā igrediētib⁹ vt sūt
pulices z similia.

¶ Sillanus.

¶ Notādū circa rubricā q^r ymes p^rit cē i carne dupl^r.
Primo ab ex^r sicut puluis pulex vel lapis. Scdo ab
itra ex mā putrefacta i aure p^rerit a calore nāliliv
cet putrefactio fiat a calore accūtaliz lz v^rplmū ymes ge
nerent in itestinis p^rit tñ gnāri i aure z alyz locis. **¶** Scdo
notādū q^r signa ymiū sūt ritillatio p^rurit⁹ z dolor z casus y
miū ab aure z q^r medic⁹ aspiciat itra aurē ad solē tūc n. cer
te poterit iudicare de ymib⁹. **¶** Rō p^rz.

¶ Almanfor.

¶ Am i aure fuerit ritillatio z p^ruritus z
dolor: deinde ceciderint x^rmes ab aure
imittat auri succ⁹ mētastrit aut de folijs
psicoz aut oleū de nucleis ipsoz: aut aloes in aq^r
dissoluat z imittat: hec. n. x^rmes auris z parua
aialia igrediētia ipsaz aut q^r in vlcētib⁹ nascitur
interficiunt.

¶ Sillanus.

¶ Hic determinat de ymib⁹ z alyz aialib⁹ p^ruis i aure dicēs
q^r vbi i aure fuerit ritillatio p^rurit⁹ z dolor: ceciderit ymis
ab aure tūc arguēdū ē q^r i aurib⁹ erūt ymes. Scdo dicit de
cura q^r i aurib⁹ dz poni succ⁹ mētastri vel succ⁹ de folijs p^r
coz: vel aloes i aq^r dissolutū v^r oleū de nucleis psicoz: ve
rificar se q^r hec posita i aurib⁹ iterficiunt ymes z alia aialia
parua aurē igrediētia. **¶** Notādū q^r p^rdicta iterficiūt ymes

rōne amaritudinis sue. **¶** Scdo notādū q^r vltra p^rdicta ad
iterficiēdū ymes valet. **¶** Succus absinthij. succus lupinoz.
succ⁹ cetauree. succus capparis. succ⁹ radice mori. succ⁹ ra
dicis coriadr^r. nā sibi iest p^rhetas mirabil^r. **¶** Distillatio ell^r fa
cta cū vino oia fella: euforbiū z hec sūt simplicia. **¶** Composita
sūt aloes. Sz. colloq^rntide agaric^r. aūz. Sz. terant z puluerizē
tur. misce cū aq^r fernēti z distille i aurē. **¶** Tercio notādū
q^r educētia ymes sūt p^rmū q^r vas i quo sit lac applicet auri z
paties decubat supra illā aurē q^r ymes descēdet ppter illā
dulcedinē lactis. **¶** Ad idem. **¶** V. vini. Sz. y. mell^r. Sz. y. olei rof. Sz.
iy. misce cū albumine duo^rz oio^rz z lana ifūda^r i p^rdictis: ex
q^r repleat aures. z paties decubat supra illā aurē z subito la
na ex^rha^r q^r ymis ex^ribit ex^r. **¶** Ad idē lana ifusa i melle ponat
in aure z subito ex^rha^r. **¶** Ad idē applicet auri vētosā q^r ex^rbit
ymes. **¶** Ad idē distille i aurē hora post horā oleū tepidū: de
ide sternutet cū p^rdisi ello albo z retineat os z nares vt spūs
ferat ad aures: nā cū ipetu ex^ribit ymes. **¶** Ad idē si pulex vel
alind tale aurem ingrediatur mittatur in aurē capillus vel
filum sirici duplicatum applicabitur vermis vel animal ad
filum z sic libere extrahetur.

¶ De his q^r extrisec⁹ cadūt i aurē.

¶ Sillanus.

¶ Circa rubricā ē notandū q^r eo^rz q^r igrediunt aurē ab
ex^r qdā sūt i solida suba: vt cicer lapis z cōqdā i suba
liq^rda vt aliq^r liquor vt aqua. **¶** Scdo notādū q^r si
aliq^r istoz itrat aurē ab irrifeco manifestū est medico per
narrationem infirmi z per aspectum in aurē cum exponit
ad radium solis.

¶ Almanfor.

¶ Am aliqd i aurē figit oleū tepidū ē imit
tedū z paties balneū igrediat ibi moraz
facies donec corp⁹ ei⁹ mollicescit deide
narib⁹ iufflet p^rdisi. z teneat anbelic⁹ vt sternu
ratio seq^rtur. forsitā. n. sic egredit⁹. Si aut fuerit
difficile z nō ex^rerit erit necē vt cū ferro auri imis
so extrahat⁹. **¶** Q^r etiā i narib⁹ ē faciēdū si qd cas i
gressū fuerit qd extrahi nō possit.

¶ Sil.

¶ Ponit curā eo^rz q^r igrediunt i aurē z diuidit i duas. **¶** Pri
mo facit h. **¶** Scdo ondit q^r cura nō est differēda. **¶** Scdo ibi.
(Necq^r h). **¶** Prima i duas. **¶** Pmo ponit curā q^r illud ad igre
dit⁹ i aurē ē i suba dura. **¶** Scdo q^r ē i suba liq^rda vt aq^r. **¶** Scdo
ibi: (Si aut). **¶** Prima i duas. **¶** Pmo ponit curā p iniectionem
olei i aurib⁹. **¶** Scdo p iniectionē i narib⁹. **¶** Scdo ibi: (Deinde).
De p^rma dicit q^r q^r aliqd figit i aure oleū tepidū ē imittēdū.
¶ Rō. q^r ē cā mollicicatōis. vñ res meli⁹ possit egredi: scdo di
cit q^r paties igrediēs balneū dz p^rhere morā donec mollifi
cet: rō p^rz supra. (Deinde narib⁹). **¶** Ponit curā p iniectōē i na
rib⁹ dicēs q^r i narib⁹ debēt iufflari p^rdisi z retineri anbelic⁹
vt seq^rtur sternutatio. q^r sic egrediet⁹. rō q^r p illā sternutatio
nē amouet nā ad expellēdū supflua z cū nō possit exire vē
tus p^rnares z os sic illa res egredit⁹. (Si aut fuerit) **¶** V^ric po
nit curā p opationē manualē dicēs q^r si fuerit difficile egre
di cū p^rdictis erit necessariū vt cū ferro posito i aure egre
dia^r. scdo dicit q^r si qd i nare igrediat quod nō possit egredi
idem est faciendum.

¶ Almanfor.

¶ Q^r si aq^r aurē itranerit capite ad p^rez auris il
li⁹ inclinato saliat eger. **¶** Q^r si nō ex^rerit p^ruocef ster
nutatio vt dixim⁹ deide oleū tepidū multoties i
mittat. **¶** Necq^r hoc p paruo ē habēdū z p^rcipue si
res malā hñs q^rlitate igressa fuerit: ex ea nāq^r gra
uis seq^rtur dolor.

¶ Sillanus.

¶ Ponit curā q^r illud qd igredit⁹ ē aqua aut suba liq^rda. z
p^rmo dicit q^r si aq^r igrediat i aurē capite ad aurem inclinato

De fluxu sanguinis narium

salat eger et saltet. rō qz cā ē vt egrediat p motu et saltu. Se cūdo dicit q si nō exierit oꝝ puocari sternutatio vt dicit est supra. Tercio dicit q oleus tepidū sepe ē imittēdum i aure. Rō qz ē cā lubricatōis. ¶ Notādū qz hec aq i aure pōt re/ moueri mūdificādo aurē cū stillo iuoluto i coto v l pēna sub tili mūda. Ad idē ponat in aure cū filo vt possit exhi spōgia marina vellana q repit i oꝝbis mariais. Vel frustū medu/ le sambuci. Ad idē ponat cānula i aurē et aliq psona exbat p illā cū anhelitu et exibat aqua ne def vacuū et etiā modus attrahēdi vmes. Ad idē ponat cāna in aurē et i canna ponat vga ignita qz psumit illā aquā. Ad idē fiat suffumigatio ad aurē ex dissoluētib⁹ vt camomilla aniso et fil b⁹ coctis i vino. ¶ Neqz b⁹. Quidit quōd hec cura nō est differēda dicēs q qñ i aure cadit aliqd eñeū nō ē differēda cura neqz p paruo bñ dū pēpue si igrediat res hñs prauā q̄litate. Verificat se. qz ex ea segtur grauis dolor et p oīs sequitur grauis egritudo. ¶ De fluxu sanguinis nariū. ¶ Sillanus.

Notādū q flux⁹ sāguis nariū aliqñ ē arterialis ali/ qñ venalis. Aliqñ venit post febres acutas et post apparitionē signoz digestionis et oꝝ creticus. Aliqñ ante apparitōes signoz digestionis i febrib⁹ acutis et nō acu/ tis. Aliqñ absqz febre fit corpe sano et ppter acuitatē vel ei⁹ multitudinē v l a casu vel a pūssioe. ¶ Scōdo notādū q flux⁹ sāguis nariū puenit pp apertionē orificioꝝ venaz que sūt i narib⁹. et hoc pp tria: aut rōe mēbris: aut virtutis: aut hu/ morz: si pp mēbrū cū est rarū et laxū. si pp virtutē vt qz ex/ pulsua est fortis et cōtētiua ē debilis: sed pp humorem. aut qz mlt⁹. aut qz acut⁹ aut qz aquosus et subtilis et iste sūt cau/ se comunes in oī eo quod egreditur. vt vult Sal. in sexto de accidenti et morbo. ¶ Tercio notādū q fluxus sāguinis na/ riū. aut est ab extrinseco aut ab intrinseco. Si ab intrinseco: aut cū crisi. aut sine crisi. sicut i frenesi aut pleuresi. aut apo/ stemate epatis aut splenis: aut synocha. aut tertiana. aut in variolis et morbillis et si libus. si sine crisi. aut puenit a capi/ te aut ab epate. aut a splene. ¶ Quarto notādū de signis: Signa distiguētia inter sanguinē venalē et alterialē sūt qz sāguis alterialis exit a loco cū inundatione et motu tortuo/ so: sed venalis nō. Itē sāguis alterialis est valde subtilis et magis ruber⁹ q venalis. Itē ad fluxū sāguis arterialis qua si sēp sequitur sincopis. in venali aut nō. Itē arterialis non sic ex oī medicina restrigitur de leui sicut venalis: Itē res q ponūtur super epa nō sic cōferūt in fluxu sanguinis arteri/ alis: quēadmodū res q ponūtur super cor et toracē. In vēa/ li vero satis cōferūt. ¶ Ratio patet. Sicut fluxus sāguis cre/ tici sūt qz fit post febres et post alias egritudines et post appi/ tionē signoz digestionis in supfluitatib⁹ et in die aliqua cre/ tica et q dolor corpis pcesserit et habitudo satis carnosa exi/ stit et colerica yrina visa fuerit citrina et ante oculos appue/ rit res rubee vt ignis et post fluxū sentit se alieniatū mani/ feste. rō pꝝ. Signa ei⁹ qui fit ex acuitate sāguinis sūt clari/ tas et subtilitas sāguinis qui egredit et cū egredit sētif cali/ ditas ychemēs et q exit paulatī et nō subito. Signa ei⁹ q fit pp multitudinē sūt qz corpe valde repletū videt rubedo fa/ cie et toti⁹ corpis et q subito emittit in quātitate maxia ad quā segt sincopis multoties et q ante fluxū visū ē patietēs vt reb⁹ multiplicatib⁹ sanguinē et q abstiniuit a coitu et fle/ botomia longo tpe et q dolor capitis ychemēs anteceffit. Signa quādo fit flux⁹ sāguis a mēbris determinat: si a ca/ pite significat ex dolore ychemēti. si ab epe significat q sā/ guis fluit a nare dextra: si a splene sāguis fluit a nare sinistra si ab virog fluit ab ytraqz. Signa qñ a cā extrinseca. vt casu. v l pūssioe sūt manifesta ex relatione infirmi. ¶ Quinto notādū de pnoſtico flux⁹ sāguis. qz si puenit pp rethe cer/ rebri vix aut nūqz curabit. Flux⁹ sāguis nariū q extēdit se vltra quatuor lb. malus ē: si yltra octo pessim⁹: et si extendit

se vsqz ad. xx. vel. xliij. nūqz viuere pōt. ¶ Flux⁹ sāguinis vt qz ad colorē palidū ducēs vt fuscū viridē v l liuidū pessim⁹ ē et mortalis. Flux⁹ at ducēs ad sincopi ē mortalis. Flux⁹ oīs subito veniēs et cū ipetu est mortalis. Flux⁹ oīs cum alienia/ tione infirmi est bonus. ¶ Almanzor.

Et his q sāguinis de narib⁹ fluxū retinēt ē succ⁹ albedarogi cū camphora fuerit i eo dissoluta naribus imissus. ¶ fert. n. ei qui hanc passionē incurere solit⁹ ē ante eā itect⁹ aut i hora egritudinis. Aut sumātur gipsū cinis carte de panno galle sanguinis draconis calx ge/ zi et puluerizata narib⁹ insufflentur aut licini⁹ in eis intinctum mittatur in nares aut alumē ia/ meni puluerizati vt alcohol cum amillo eius de z quantitatē naribus insuffletur. ¶ Si frequen/ ter adhuc manauerit superiores brachiorū par/ tes apud ascellas cum instita et core apud ingui/ na ligentur et testiculi sūt ligadi filr. ¶ Sillan⁹

¶ Sic pōit curā flux⁹ sāguis nariū et vidit i duas. pꝝio po/ nit curā qñ flux⁹ sāguis nō ē mltū magn⁹. Scōdo qñ excedit. ¶ Ibi scōda: (Si ypo passio). pꝝima i duas. pꝝimo. ponit curā p qdā localia. Scōdo p diuertētia. scōda ibi: (¶ Si adhuc). pꝝi/ mai tres fm q tria ponit q restrigit flux⁹ sanguinis nariū. pꝝimū est succ⁹ basilici maioris i quo dissoluat cāphora et inyciat narib⁹. Rō qz cāphora cū sit frigida igrossat sangui/ nē et succ⁹ basilici valet a pphetate. scōdo dicit q valet gypsū cinis carte panni galle: sanguis draconis calx: segi: i: calcan/ tū puluerizata narib⁹ insufflent: aut licini⁹ in eis intinctū na/ rib⁹ iponāt: rō qz gnāt crustā qz ē medicamē causticū. Tercio dicit q si alumē iameni puluerizatū subtilissime cū ami/ lo eius dē q̄tatis narib⁹ insufflet: valet. rō. qz ē pglutinatiū stipticū: et iux b⁹ dicit Gerardus q qdā mlier patiebat fluxū mēstruoz et fuerūt ei applicata diuersa remedia et nō pote/ rat restrigi et post ei fuit scū balneū de alumine et statim fuit curata. ¶ Notādū q flux⁹ sāguis nariū restrigit sex modis. pꝝimo cū frigidis vt sūt lactuca sempuina solatrū plātago aq frigida aq rof. aceti succ⁹ salicis semē insgami albi opū sāguinari cauda egna ymicularis cāphora bursa pastoris. rō qz talia i frigidādo sāguinē igrossat: vñ nō est apr⁹ ad fluxū: et iō bonū est fundere aquā frigidā ab alto sup caput: filr manutergiu ifusū i aq frigida vel i aq rof. et aceto et expsū alligē collo: Valet etiā mirabiter si sup spatulas aq frigi/ da ab alto fundat cū aq rof. mixta cū modico aceti donec tremat: Valet etiā epithima ex pdictis positiū supra prē a q venit flux⁹. Vel emplm tale: R. succi solatrii lb. s. m. qz rof. qz. s. farine ordei q. sufficit: fiat emplm applicet epi si fluit ab il/ lo. Scōdo flux⁹ sanguinis restrigit cuz stipticis sicut sūt aca/ tia corall⁹ rube⁹. Imumia aloes alumē idicū cauda egna ka/ rabe lapis emathitis yprostitidos bolus ar. terra sigill. balau/ stie lētes galle sumach. sanguis draconis et fructus oīz ar/ borz stipticaz: sicut sunt pira sorbe nespula citronia et succus folioꝝ ipsaz virga pastoris olibanū et hoc de simplicibus. De compositis aut troscisci d karabe troscisci de terra sigilla/ ta. rō qz illa sunt stiptica et claudunt orificia venaz. Valet etiā b emplm positiū supra frōtē: R. succi plātaginis aq rof. de stipticibus si possit haberi añ. qrt. i. s. acetii. s. albugmina duoz ouoz terre sigill. vel loco eius argille qd sufficiat. mi/ sce et fiat emplm mediocriter ligdū ponat supra frontē et tēpora. Ad idē: R. sanguinis draconis gūmi arabici oīi ami/ li assigūmi rute rof. acacie yproglides spodu balaustie boli/ ar. terre sigillate lapidis emathie coralli ru. karabe añ. s. s.

De vlcerib⁹ narium

feminis papaveris. feminis portulace añ. ʒi. opy. ʒ. ʒ. pulve-
rizada puluerizent subtilr ʒ icorpozent cū succo plātuginis
q̄ sufficit ʒ frōri ʒ tpib⁹ applicet. ¶ **Id idē** ʒ. mumie ʒ teraʒ
ʒ misceat cū tela aranee ʒ albumie oui ʒ ponat cū tēta ī na-
so. ¶ **Id idē** ʒ. p̄aloes cū albumine oui ʒ ibonat in narib⁹. ¶ **Id**
idē tēta īfusa in succo plātuginis in quo sit puluis coralli ru-
vel lapidis ematibitis vel karabe. ¶ **Id idē** succ⁹ caude eqne.
¶ **Id idē** fiat emplm̄ cū pulnere boli gr. albumine oui ʒ succi
sanguinarie ʒ tpib⁹ applicet. ¶ Tercio restrigū cū glutinati-
uis sicut dragagātū gūmi arabicū puluis thuris farina vo-
latilis molēdini albumen oui ʒ filia. ¶ **ʒ. ʒ. qz** faciūt adbere-
re partes adinice ʒ vtp̄lm̄ misce cum stipticis. ¶ Quarto re-
strigū cū cauterizātib⁹. sicut atramentū arsenicū calx viua
sal armoniacum vitreolū ita q̄ insufflet puluis in nares. rō
qz cānt crustā ʒ est piculū. qz si flux⁹ nō remouet sit maior
flux⁹. iō nō ē libētē vtēdū. ¶ Quinto restringū cū his q̄ a tota
spē ʒ faciūt ʒ est suce⁹ basilice. ʒ ster⁹ asini vel porci si odor
retr. vel fiat tēta ʒ si ponat in narib⁹. vñ fiat emplm̄. vñ dicit
gerardus q̄ ipse restrigit fluxū sāguinis mensruoz cū em-
plastro scō ex dictis posito supra pectē. ʒ ita si ponat ī collo
matricis. ¶ Scōdo restringū cū diuertētib⁹ ʒ trobētib⁹ ad par-
tē ʒiā sanguinē. ʒ hoc fit duplr. Primo p̄ flebotomiā saphe-
ne vel basilice. vel p̄ vērosas positas ī crurib⁹ ʒ spatulis cuz
scarificatōe. ¶ Scōdo fit sine euacuatōe vt cū ventosis positis
supra mēbrū a quo fluit sanguis sine scarificatōe ʒ est reme-
diū forte. ¶ Vel cū ligatura restringēdo ptes inferiores. sc̄. copas
vel testiculos vel mamillas vel foris tractio auris. ¶ **¶ Qz si**
adhuc ʒ. ponit curā p̄ diuersionē dicēs q̄ si cū p̄dictis reme-
dijs sanguis adhuc fluat ex narib⁹. ʒ brachia vsq̄ ad ascē-
las ʒ core vsq̄ ad ignina cum fascia sūt ligāder s̄itr testicu-
li. rō qz fit dolor rōne cuius currit sanguis ʒ spūs ad locum
doloris. ʒ sic diuertitur. ¶ **¶ Notandum** q̄ ligatura illa non
debet multum stare. sed debet frequenter fieri et fit maior
dolor. ¶ **¶ Allmanfor.**

Si vero passio inualuerit flebotometur ce-
phalica eiusdem partis de qua fluit sanguis: **S**i
autem nec hoc modo strictus fuerit magne ven-
tose superponantur vëtri ab ea parte de qua flu-
it sanguis: **M**edicamen quod vehementer va-
let ad sanguinem constrindendum: **S**uma-
tur calx alba et lenis qua vtuntur aurifices et se-
pe naribus insuffletur sine interpollatione et li-
cium albumine oui illinitum ea inuoluatur et
naribus imitatur. **G**illanus.

Hic ponit curā qñ flux⁹ excidit ⁊ diuidit in tres. **P**rimo ponit curā p euacuationē. s. p flebotomiā. **S**cdo p diuerſiōnē. s. p vētoſas. **T**ertio explicat vnum locale. **S**cda ibi: (Si autē). **T**ertia ibi: (Medicamē). **D**e pma dicit q si flux⁹ creuerit dz fieri flebotomia de cephalica eiusdē partis p quas fluit sanguis. **R**ō. qz p flebotomiā talem euacuaf sanguis ⁊ diuertit ad aliū locū ⁊ est remediū optimū. (Si autē). **P**onit curā p vētoſas. s. p diuerſionē ⁊ dicit q si flux⁹ p flebotomiā nō reſtrigit tūc ventroſe magne ſine ſcarificatōe debent poni ſupra vētrē ab ea pte a qua fluit ſanguis. rō qz talis vētoſa attrahit ad pte hui⁹ ⁊ diuertit licet nō ſequatur euacuatio. **N**otādū q oēs auctores laudāt has vētoſas in omni fluxu vñ poſita vētoſa magna ſub mamillis curat fluxū mēſtruoz iuxta aſſoſimū qñte pticula. **M**ulieri ſi velis mēſtrua. **E**t poſita ſupēpar curat fluxū ſanguinis pueniētē a nare dextra ⁊ ſi ſi ſupra ſpatulas curat fluxū ſanguis nariū. **S**i ſi ſi ponant ſupra ſymbolicū curat vomitū ⁊ hoc remediū fecit magnū bonoz ⁊ laudem in oīa **V**irgine de becheriā vxore dñi gozi. (Medicamē). **H**ic explicat vñ locale nari

bus applicadu dices q̄ sumat calx alba ⁊ levis q̄ vtutur an
rifices ⁊ sepe naribus insuffletur sine interpolatione. **S**ecundo dicit q̄ lacinium illiniatur in ea ⁊ naribus imittatur.
ratio quia cauterizat et facit crustam.

C De vlceribus narium.

Notādū circa rubricā pmo qd hic capit vlcus p vul-
nere: et est duplex. scilicet sicū et humidū. Sicū dī qñ fa-
cit crustā. Humidū qñ fluit humiditas. de vtriusq;
determinat hic Ras. ¶ Scđo notādū qd vlcera fiūt in na-
rib⁹ a mā acuta vel salsa vel adusta currēte ad nares ⁊ des-
cēdēdo vlcera t vlcera facit in parietib⁹ nasi ⁊ sic fiūt a cā
extrinseca. ¶ Tercio notādū qd signa vlcēz qd fiūt a cā intrinse-
ca sūt qz ism⁹ sentit pruritū ⁊ ardorē ⁊ acuitatē i naso ⁊ cū
fricātur partes intrinsece nasi exit sanguis ⁊ escara ⁊ aliqñ
post escarā exit subtile aquosum crocēū vel viride vel nigrū.
Sed signa quando fiunt a causa extrinseca sunt nota ex re-
latione infirmi ⁊c. ¶ Almansor.

Cum i narib⁹ fuerit vlcera cera ⁊ oleū ⁊
adepagallinace⁹ eis imittat ⁊ aq³ calidā
narib⁹ i mane mltiōies per aliquot dies
odorat. **¶** Siq³ pustule egredi ceperit liciniū aceto
fori infusi in quo sal sit positi naribus imittatur
ac super eas acetū ⁊ sal similiter ponantur. **Sic**
cabuntur enim ex hoc ⁊ non prolongabitur eaz
mora. **¶** Si vlcera ibi affuerint vnguento de ce
rusa curentur.

Ponit curā vlceꝝ nariū. ⁊ diuidit̃ in tres. **P**rimo docet remouere escarā seu crustā. **S**cdo docet remouere pustulas cū incipiūt egredi. **T**ertio docet remonere vlcera. **S**cda ibi. **Cūq; pustule.** **T**ertia ibi. **(O si).** **P**rima in duas fm q; pmo docet remouere. **S**cda ibi. **(Et aqua).** **D**e pma dicit q; ubi sūt i narib⁹ escare vel crusta cera oleū ⁊ adeps gallina⁹ deus debēt poni i narib⁹. **S**cdo dicit q; etiā conueniens est y⁹ temp p aliq̃t dies de mane sugat aquaz calidā i narib⁹. **R**6 q; illa medullat crustā. iō ⁊ c. **(N**otādū q; ad idē valet yn qnētū tale. **R**. medulle vituli gūmi arabici añ. 3. y. olei fisa/mini q̃rl. s. cere. q. sufficit fiat ynguētū. **A**d idē valet butirz blutū sine sale. **A**d idē aq; decoctiois maluanisficiaut aqua decoctiois solatri ⁊ malue. **Cūq; pustule).** **H**ic docet remouere pustulas nariū. dicēs q; cū pustule inceperit egredi lici/niū forti aceto ifusū i quo sal ponat narib⁹ imittat ⁊ sup eas lici aceti cū sale ponat. **V**erificat se. q; exicabūtur ex hoc. **(N**otādū q; **B** medicamē opetit qñ cruste sūt mltē adhe/retes. q; tūc cōperūt mordiciatā iter nares; q; nā tunc illas expellit. **(O si vlcera).** **D**ocet remouere vlcera. dicēs q; si i naribus fuerint illa vlcera debēt remoueri cū ynguēto de cerusa. **(N**otādū q; in vlceribus cadit duplex itētio. pma sūt mūdifi catio cū his que dicta sunt. in. c. de cura vlceꝝ au/cti. **S**cda itētio est cōsolidatio; hec fit cum ynguento de cerusa. q; cōsolidat. **A**d idē valet **B** ynguētū. **R**. ceruse myr/rhe litargiry calceumeno galle paz cōbusse aluminis añ. i. olei roſ. q̃rl. i. cere. q. sufficit puluerizāda puluerizentur i brili misce fiat ynguentū q; cōsolidat ⁊ desiccāt. **A**d idem valet ynguētū de mumia thure ⁊ mastice naribus ifusum. **A**d idē valet lotio cū vino calido decoctionis myrrhe ⁊ thuris. **(S**ecūdo notādū q; cū talia vlcera fiant vtrplurimum reumate cerebzi. in talibus ante localia dicta cōuenit purare cerebrum cum pillulis cochyis vel pigra vel decoctio/ e appropriata premittendo digestiūm. **(T**ertio notan/ dum q; si vlcera nasi fuerint a causa extrinseca cura est vt atim fiat flebotomia vel ventosatio in spatulis ⁊ ponatur super vulnus albumen oui mixtum cum puluere campbo/ s. ⁊ deinde consolidetur cum predictis.

De apostematibus narium

De apostematibus narium.

Syllanus.

Notandum est circa rubricam q̄ tria apata sunt cōter
intra nares: scilicet emorroides polip⁹ et cācer. Emorroides
sunt q̄ intra nares caro mollis orit⁹ et ex eis humo-
res fluxerūt et si nares stringātur inueniūtur molles si san-
guine t̄pāl̄ emiserit. si vero sanguine nō emiserit vocat⁹ car-
o mollis si autē pedē vel ifistulationē hūerit cū q̄da duritie
nō vltima appellat⁹ polipus. si vero duritiē et soliditatē ha-
buerit appellat⁹ sic⁹ vel cācer. **S**cdo notādū q̄ caro mol-
lis est ex mā humida et descēdēte a cerebro q̄ ē pueria in car-
nē p viā putrefactōis: s̄l̄ et emorroides. Polipus vero fit ex
mā melācolica mixta cū flegmate q̄ in formā illā et carnem
puertit a calore accitāli innata p putrefactionem et corrup-
tionē. Cācer vero fit ex melācolica mā adusta vel idurata
currēte p venas ex cerebro ad partes nasi et puertit i carnē
et duritiē a calore accitāli in mēbro illo et partibus nasi. vl-
timo infiltrat⁹ zinserit. **T**ertio notādū q̄ signa carnis
mollis vel emorroides sūt mollietates et q̄ nulla sordities ibi
reperit⁹ et humores ab eis manāt t̄pāl̄ et tact⁹ narin⁹ etiam
mollis est cū stringit⁹ a medico. signa polipi sunt oppillatio
meatus nasi et grossities q̄ apparet in parte posteriori et q̄ si
gura eius est sicut figura ficus et est ibi durities aliq̄ et fetor.
Signa cācri sunt q̄ apparēt i naso vena nigre plene sāguine
melācolico et durities ibi q̄si vltima reperit⁹ et fetor itole-
rabilis est illi et fetēs vir⁹ a loco emanās viride aut nigrus
aut ligdū currēs vt acetū et sentit calor in loco cū pulsatiōe
et aliq̄ dolore. **Q**uarto notādū de pnostico q̄si caro mol-
lis in naso seu emorroides nasi fuerit infiltrata q̄ non curat⁹
absq̄ reciduatōe: q̄ radices eor⁹ p chirurgiā remoueri non
pūt. Cācer si fuerit i carūculis curā nō recipit p chirurgiā: sed
poti⁹ auget i q̄litate malitia aut q̄litate. **A**lmanfor.

Cum intus in narib⁹ caro superflua mol-
lis et quasi dissoluta rubeat aut alba exor-
ta fuerint et nares ingrossari ceperint ac
ex carne predicta repleri cephalica prius erit fle-
botomanda.

Syllanus.

Determinat de polipo et alijs: et diuiditur in tres. primo
ponit curā carnis mollis polipi et emorroides. Scdo ponit
curā cācri quādo est possibilis. Tertio docet cognoscere q̄
passio nō est curāda ferro vel acuto medicamine et quando
est curāda q̄ predictis. Scda ibi. **U**ex cācer. Tertia ibi:
(Scdū nares): prima in duas: primo ponit curā p medi-
cinā. Scdo p ferz. Scda ibi. **N**ec p̄terea: prima in duas:
primo ponit curā p euacuationē. s̄ p flebotomiā. Scdo p
localia. Scda ibi. **D**eide liciniū. De p̄ma dicit q̄ vbi caro
superflua mollis sit in narib⁹ et quasi dissoluta seu rubea et al-
ba orta fuerit et nares ceperit ingrossari et repleri carne p̄di-
cta flebotomia d̄z fieri de cephalica. Rō. q̄ remouet mul-
titudinē et p̄hibet fluxum humor⁹ ad nasum et eodez modo
competit medicina.

Almanfor.

Deide liciniū ex vngueto viridi qd̄ in .c. de cor-
rodētib⁹ carne nominauim⁹ liniēdū et narib⁹ erit
imittēdū. Si vero illud nō suffecerit medicamē
acutū qd̄ ibi descripsimus apponat⁹ donec ex to-
to mundificetur.

Syllanus.

Ponit curā p localia et diuidit in duas scd̄z q̄ duo ponit
Scda ibi. **S**i vero illud. De p̄ma dicit q̄ post flebotomiā
liciniū cū vngueto viridi de quo dēss̄ est in cap. de corrodē-
tib⁹ carne. s̄. septimo hui⁹ narib⁹ est imittēdū. Rō. q̄ corro-
dit. Ad idē. **R**. arsenici citrini calcātī floz eris añ. lb. s̄. argē-
ti vini lib. salis armoniaci lib. i. iterantur subtilr et infundātur
in aqua que vocat⁹ aqua p̄ma. i. aqua calcis. Ad idē. **R**. aliū

nīs zuccarini floz eris añ. 3. s̄. mellis. 3. y. cribellētur et incoz-
porentur simul. Ad idē sepe in die abluat⁹ cū aceto sallitico
calido i quo dissoluat⁹ sal et alumē zuccarinū. Ad idē infun-
dat⁹ tenta in aceto et p̄us inoluat⁹ i puluere q̄ sic fit. **R**. pulue-
ris affodilloz. 3. s̄. racalgar. i. losofigar. 3. misce et ponātur
itra nares supra egritudinē. **S**i vero. **P**onit curā p aliud
medicamē: dicens q̄ si medicamen predictū non suffecerit
debet poni medicamē acut⁹ descriptū septimo almanf. c.
dicto: donec ex toto mundificet⁹. Ratio patet q̄ est fortius
corrodens.

Almanfor.

Nec p̄terea passio quandoq̄ curatur cum
ferro radicitus omnino incidendo. **M**edici ta-
men quandoq̄ in hoc errant: vnde ex eorū cura
eger maximū incurrat nocumētū: in hoc naq̄ lo-
co cācer plurimūq̄ exoritur.

Syllanus.

Ponit curā p ferz et diuidit i duas. primo facit hoc.
Scdo ponit cāsi. circa hoc. Scda ibi. **M**edici zc. De p̄ma
dicit q̄ hec egritudo aliq̄ curat⁹ cū ferro icidēdo totū radi-
citus. Scdo dicit q̄ medici in hac cura sepe errāt. q̄ ex cura
eor⁹ generat⁹ sepe cācer: et sic fit maximū nocumētū. Rō. q̄
bz radices multū fixas in naso: ideo nō pōt remoueri radix
nisi de substantia nasi remoueat⁹. **N**otādū q̄ si medicus
locū lesū et radices cū stilo ferro inflammato cauterizaret
esset valde vtile et supremū remediū et post vltionēz ponere
butyr et albumē ovi itra nasū et extra hora cauterizatōis co-
periat totā faciem et nasum cū pānis i fusis in aqua et aceto
vl aqua rosacea.

Almanfor.

Uex cancer q̄ in hoc nascit⁹ loco nec tolerat
acutas medicinas: nec icisionēz que cū ferro fit:
imo idiget vt suauiter tractet⁹ et medicaminibus
lenientibus et flebotomia et v̄tris solutiōe curet⁹.
Cognoscit autē an illud accidēs sit cācer: q̄ ē du-
rus ptingēs q̄nq̄ vsq̄ ad palatū. **S**i cū res sicce
sint et dure nec sit in eis aliq̄ humiditas superflua
sumope cauēdū est ne hec egritudo aut filis: fer-
ro aut acuto medicamine tangat⁹. **S**i at qd̄ i na-
rib⁹ exoritur caro est mollis superfluaq̄ ex eis hu-
mores et cū nares stringunt inueniunt molles et
cū tagūt tact⁹ nō sentit solid⁹ nō ē timēdū q̄n ex
medicaminib⁹ acut⁹ et ferro mederi possint.

Sil. **P**onit curā canceri q̄ nascit⁹ in narib⁹. Et p̄mo facit hoc.
Scdo ponit signa cācri. Scda ibi. **C**ognoscit. De p̄ma di-
cit q̄ q̄n cācer nascit⁹ in hoc loco nō tolerat acutā medicinā.
aut icisionē q̄ cū ferro fit. Rō. p̄z. Scdo dicit q̄ p cura indi-
get medicinis leniētib⁹ et euacuatōe p medicinā euacuatī
uā et p flebotomiā. Rō. q̄ remittūt dispōnē et p̄hibēt augmē-
tū. **N**otādū q̄ i cura puenit sepe purgare caput i oi-
bus istis egritudinib⁹ decoctione q̄ sic fit. **R**. mirbolanor⁹
idoz. 3. i. s̄. sene epithimi añ. 3. y. penidiz. 3. i. y. bulliant in. 3.
ix. aque tādū q̄ medietas sit cōsūpta: postea colet⁹ et i cola-
tura dissoluat⁹ māne tamaridoz añ. 3. i. et def̄ ate diē semel
i hebdomada. Ad idē purget⁹ cū pillulis stomacis alkindi
vltetidis. Rō. fortef loc⁹ bis in die vl pluries cū oleo rosaz
mixto cū cāphora vl cū vngueto scd̄ et ponat⁹ sup locū petie i
fusa i succo solatri. Abstineat a legumib⁹ caseo et carnibus
et ab oib⁹ reb⁹ generatib⁹ mliam: et tota itētiō sit i multipli-
catōe diete hūide. **B**ibat vinū limphatū. **C**ognoscit. **P**o-
nit signa cācri dicens q̄ illud accidēs cognoscit an sit accūs
cācri vel cancer q̄n ē dur⁹ ptingēs q̄nq̄ ad palatū. **S**i cū
nares. **V**ic p̄ndit q̄n nō ē medicandū cū ferro nec cū me-

De diminutione olfactus

dicinis acutis & qñ sic dicēs qñ nares fuerit sicce & dure & nō fuerit i eis humiditates aliq̃ cauēdū est ne hec egritudo t̃gāt ferro: aut medicina acuta: **Rō p̃:** Sc̃do dicit q̃ illud qđ orit̃ i narib⁹ si est caro mollis & fluit humiditas & si nares strigant̃ iueniunt̃ molles & ad tactū nō sentiūt durities: tūc potest fieri cura cū medicinis acutis & ferro: **Ratio patet.**

De diminutione olfactus.

Sillanus.

In otādū circa rubricaz q̃ triplex ē actio lesa olfact⁹: i. diminuta qñ odores p̃cipiūtur sicut sunt: sed iperfecte: i. b̃ est cōiter in nā boīs respectu alioz aialū p̃pter multā cerebri humiditatē nā in organo odorat⁹ dñat̃ ignis vt dicit Aristoteles in libro de sensu & sensato: iō aialia bñtia cerebriū siccū bñ odorāt. Alia est actio ablata & est qñ nullus odor p̃cipit̃: Alia est actio lesa: corrupta: & est qñ p̃cipit̃ odor alr̃ q̃ sit vt res fetide si p̃cipiantur odorifere: vel ecōtra. **Sc̃do** notādū q̃ cā diminutōis odorat⁹ est multa humiditas cerebri: Cā amissionis ē p̃pter ei⁹ oppillationē ex humorib⁹ supfluis & de illa loquitur ras: Cā corruptōis est humor malus corrupt⁹ i organo odorat⁹ vt i carunculis qñ res odorifere p̃cipiūtur fetide: s̃z qñ res fetide p̃cipiunt̃ odorifere cā ē p̃bā dulce i loco exis: **Tertio** notādū q̃ si gna puatōis odorat⁹ sūt p̃hibitio anhelit⁹ & vocis iperfectio & apparet oppilatio i naso manifesta cū i naso aspiciūt ad radīū solis & i sōno manet cū ore apto: **Quarto** notādū q̃ p̃uatio olfactus que est per naturā aut ciconia multū nō curat̃: si vero nō fuerit p̃ naturā aut cronica aliquādo curatur aliquando non.

Almanzor.

Cum sensus quo odorāda p̃cipiunt̃ misus fuerit nec i narib⁹ caro supflua enenerit & aer ita leniter vt p̃zi⁹ attrahat̃ & oculi ac sensus naturalr̃ existūt narib⁹ erit i sufflādus puluis adeo subtilis vt alchobol q̃ fiat ex cōdisi & artemisia & sale armoniaco: **Egro** quoq̃ p̃cipiat vt nares vaporē ex aceto calido p̃cederi multoties apponat.

Sillanus.

Ponit curā amissionis odorat⁹ & diuidit̃ in q̃ttuor fm q̃ q̃ttuor ponit remedia: **Sc̃da** ibi: **Egro** quoq̃: **Tertia** ibi: **Si aut̃:** **Quarta** ibi: **Et** b̃ qđē: **De p̃ma** dicit q̃ vbi sensus odorat⁹ fuerit amissus & nō creuerit i naribus caro supflua & ita leniter aer attrahat̃ vt prius & oculi ac sensus nāl̃r existūt narib⁹ d̃z i sufflari puluis subtilissim⁹ sc̃us ex p̃disi & arthanita & sale armoniaco. rō q̃ alterat malā p̃pōnē & aperit oppilatōes & vias & puocat sternutationē. **Notādū** q̃ ex eo qđ nō est caro i narib⁹ signū est q̃ nō puenit ex emorroidib⁹ vl̃ polipo vl̃ cācroz ex humorib⁹ vl̃ ex frigidityte i meatib⁹ cerebri: **Egro** quoq̃: **Ponit** curā paliud locale dices q̃ egro d̃z p̃cipi vt recipiat p̃ nares vapores ex aceto calido pueniētes & b̃ sepe: rō q̃ b̃ medicamē ē mordicatiū & iducit sternutationē: **Ad** idē. fugat p̃ nares multoties i die aquā calidā decoctōis melliloti i sopi & sticados aut aquā sumiterre assari & s̃abuci: **Ad** idē odorēt nigellā puluerizārā & sepe recipiat fumum nigelle posite supra carbonēs: **Ad** idēz prouocetur sternutatio cum ellō albo: aut piretro. aut euforbio & similibus.

Almanzor.

Si aut̃ hec nō suffecerit narib⁹ i sufflēt puluis quē noiabim⁹ cui⁹ descripto est: **R.** nigelle fellis gruis colloq̃ntide ellī al. oīuz añ. p̃tes eq̃les puluerizētur & ponātur i vrine cameli arabici q̃stitate tāta q̃ cooperiri possint & ponant̃ ad solē donec siccent̃: deinde fiat ex eis sief: cūq̃z necesse fuerit vnū ex eis lētis bñs magnitudinē i oleo s̃abuci

cino iunctis narib⁹ imittat̃: optimū. n. ad hoc existit: **Si aut̃** ex eo qđ narib⁹ imittit̃ fortis sequat̃ dolor olei de semine cucurbitē eis imittat̃ & aq̃ calida sup caput sūdāt & sorbeat calida ea q̃ humectat̃ vt prissana & qđ sit de aq̃ furfuris & de farina & filia: **Et** hoc qđ ē medicamē ad amissionē olfact⁹ p̃batissimū qđ sic p̃ficiūt: **Nigella** puluerizēt donec fiat vt puluis & misceat̃ cū oleo veteri: deinde eger iplēs os suū reclinet caput retro q̃to plus poterit & tūc ex p̃dicto medicamine aliquāte gutte narib⁹ distillētur: **Egro** quoq̃ p̃cipiat vt q̃stū ei possibile est aerē extrinsecus iterius attrahere nitat̃ qđ i trib⁹ dieb⁹ & trib⁹ vicib⁹ fieri puenit. **Si aut̃** mordicatio superuenerit fiat hoc quod p̃dictimus.

Sillanus.

Ponit curā paliud locale: & diuidit̃ i duas: **Primo** facit b̃. sc̃do docet succurrere qñ sequitur dolor ex eo qđ i narib⁹ iusum ē: **Sc̃da** ibi: **Si aut̃** ex eo: **De p̃ma** dicit q̃ si nō sufficit b̃ qđ dñi ē i sufflēt i narib⁹ b̃ medicamē: **R.** nigelle fellis gruis colloq̃ntide ellī oīuz añ. p̃tes eq̃les: puluerizētur & ponant̃ i vrine cameli arabici tāte q̃stutatis q̃ ea possint cooperiri: ponātur ad solē & siccent̃: fiat sief ad magnitudinē lētis & cū fuerit necē ponat̃ vnū i oleo de sambuco & i naribus imittat̃: q̃z ē optimū i b̃ casu. **Notādū** q̃ loco eius valet attractio succi radicū ireos i q̃ puluis piretri sit infusus. **Ad** idē sit iniectio olei nardinii quo euforbiū castoreū & musc⁹ puluerizent̃ subtilr̃ & dissoluant̃: **Si aut̃:** **Docet** succurrere dolori ex iniectionib⁹ dñaz rex dicēs q̃ oleū de semine cucurbitē i narib⁹ mittat̃ & aq̃ calidā sup caput sūdāt: **Rō** q̃ talia remittūt caliditatē & acuitatē rex p̃dictaz. **Notādū** q̃ ad idē valēt oīa q̃ ifrigidāt & humectāt & appoximāt ab intra vl̃ ab ex: iō ṽz p̃an⁹ i fusus i oleo viol: & applicat⁹ naso et aq̃ ros⁹ iuncta i nares: **Et** b̃ qđē: **Ponit** curā paliud locale dices q̃ i amissione odorat⁹ medicamē p̃batissimū sic fit. nigella puluerizēt donec fiat puluis: misce cum oleo veteri deinde eger iplēs os suū aq̃ iclinet caput suū retro q̃to plus poterit & tunc ex p̃dicto medicamine aliquāte gutte i narib⁹ distillant̃: **Rō** q̃z nigella ē apitua & ponit̃ i oleo veteri ad sedādū dolorē & iplēs os aq̃ frā ne medicina itret i os & iō erāt q̃ sic nō faciūt: q̃z qñ medicina itrat̃ i os nō opat̃: **Sc̃do** dicit q̃ egro d̃z p̃cipi vt q̃to ē pole aerē exteriorē iterius attrahat ad sternutationē & sic fac̃ ad apitōez: **Tertio** dicit q̃ si aut̃ mordicationē supueniat fiat vt dictū ē statiz: **Notādū** vbi peccans materia videretur in capite debet fieri euacuatio cum pillulis cochyis vel cum pigra. & similibus.

De dolore dentium.

Sillanus.

Circa rubricā notādū ē p̃ q̃ dētiū ē mltiplex diuersitas: **Nā** qđā sūt icisui & sūt octo: s̃ q̃ttuor i feriores & q̃ttuor supiores capitū q̃ gnāt̃ ex subtiliori supfluitate olfact⁹ capitis: **Ally** sūt canini & sūt q̃ttuor & gnāt̃ ex supfluitate mediocri: ally sūt molares & sūt: xx. s̃: xi. p̃tes supiores & x. i p̃tes inferiores & gnāt̃ ex supfluitate grossa: **Sc̃do** notādū q̃ dētes hñt inuamētū i masticado & sic p̃parāt ad meliorē opationē: si ad digōnē stōi & hñt inuamētū ad loqlā aerē retinēdo: hñt ēt inuamētū ad decorē: **Tertio** notādū q̃ dētes patiunt̃ mltas dispōnes: qñ patiuntur dolores: aut i se. aut in suo ligamēto. apata corrosiones p̃foratōes ṽmes cōmotionē & gelationē: & fedā eoz colorationē: **Quarto** notādū q̃ cā dolor dētiū ē mala p̃plo & solo p̃tinuitat̃: iustavt̃ ab extrinsecō cāta. s. a casu vl̃ p̃cussione vl̃ a ṽeto vl̃ a comeſtione rei nimis calide vl̃ frigide: vl̃ a potu: vl̃ siq̃s yellet frā

De dolore dentium

gere res nimis duras. vñ comederet res duras cū melle pfectas. Vel cānt ab intrinseco tūc aut a cerebro. vt qz reuma descendit ad dētes vñ gingiuas. aut a nervis veniētib⁹ ad dētes z cāt ibi corrosiones ymes vñ fistulā cācrū apata z siliā. **U**omir⁹ etiā mltū nocet z potissime cū fuerit acetosus fumosus acut⁹ aut putrid⁹ corrupt⁹. **Q**uinto notādū de signis si fuerit ex causis extrinsecis b̄ pōt sciri ex iudicio patietis. aut assistētū z a capite discernit p dolore capitis z p grauedinē ei⁹ z p reuma qz frequēter fit ex illo. **S**i ex dētib⁹ z gingiuinis manifeste apparet. z si nō pōt distinguere ex quo dēte incipiat dolor: primo masticare incipiat cū vno dēte: postea cū alio donec venerit ad illū vbi erit dolor itēssor z manifestior i eis. **S**i fuerit a nervo discernit: qz i alijs nihil apparet zē. **S**i fuerit a stō discernit p grauedinē z dolozē loci. **S**igna diuersitatis materie. **S**i fuerit a sāguine discernit p tumorē calozē z rubozē. **S**i ex colera discernit p pūcturā z mordicationē. **S**i ex flāte palbedinē z dolozē remissū. **S**i ex melia discernit p humorē duritiē z tumorē: si ex humiditate discernit p grauedinē z salinā mltā. si ex siccitate discernit ex ariditate z siccitate mltā. **S**i ex vētositate discernit p pulsationē z motū. **S**igna pnostica linor viriditas z nigredo i dētib⁹ i se: pessimū. **I**n dētib⁹ limositas i se: lōgitudinē egritudinis significat. **I**n febrib⁹ p̄tinuis si dētes fuerit aridi sñ lignū pessimū ē z mortale. **A**lmanfor.

Singiua cū dolore dētiū fuerit sāguinolēta z apostemosa z rubea fueritqz apatio cū p̄ssatōe extrahat sāguis cū vētoſis flebotomia ex cephalica p̄i⁹ scā. **S**illanus.

Primo ponit curā qñ puenit a mā calida. **S**cdo qñ puenit a mā frigida. **S**cdo ibi. **G**ingiuas: **P**rima in duas: **P**rimo ponit curā p euacuationē. **S**cdo p localia. **I**bi scda: **D**e idē i ore: **D**e p̄ma dicit q si apparuerit ista signa: **P**rimū ē gingiua cū dolore dētiū fuerit sāguinolēta z apata seu tumeſcā. **S**cōz q fuerit rubea. **T**ertiū q tal tumeſfactio fit cum pulsatione supple istis signis arguēdū ē q talis dolor fit a sāguine. **S**cdo dicit q p cura dz ex hī sāguis cū vētoſis p̄missa flebotomia de cephalica. **T**ertio notādū q rō signoz p̄z. **S**z rō remedy ē qz p̄mo puenit flebotomia ex cephalica qz euacuat sanguinē a capite z diuertit a loco doloris z post flebotomiā vñz dictā puenit flebotomia p̄ricularis de labijs inferioribus vel de venis sub lingua z cōmuniter fit: s̄z vētoſe cōpetūt in collo vel sub mēto ad distrabēdum mās z euacuandum. **A**lmanfor.

Deide i ore aliquādū acetū z oleū ros: teneat postqz elegerit hoc idē itez fiat: post hoc oleum ros. i ore teneat. **E**t si ex hoc nō euaserit fueritqz pulsatio vebemēs z cū inflamatōe cāphora z p̄retrū terantur z i radicib⁹ dētiū ponant. **U**ñz dissoluta fuerit itez mittat: cotū quoqz oleo ros. illinitū supponat. **O**z si dolor aliqn augmentet z vebemēti⁹ fiat opij sexta ps. 3. vñ⁹ in oleo ros. dissoluat ex quo cotū illinitū radici dētis dolētis adhibeat. **S**i aut nōdū sedet scalpellād⁹ ē loc⁹ z sāguisuge supponēde sūt. **S**illanus.

Primo ponit curā p localia z diuidit i duas. **P**rimo facit b̄. **S**cdo ponit p chirurgiā. **S**cda ibi. **S**i aut: **P**rima in tres b̄z q tria localia ponit. **I**bi scda: **E**t si ex b̄: **I**bi tertia. **O**z si dolor: **D**e p̄ma dicit q patiens dz aliqto tpe sumere acetū z oleū ros. i ore. deide z iterato sumere z teneat in ore oleū ros: z acetū: p̄hibet. n. fluxū mitigāt mām z humorē z expellūt malā p̄lōnē humor z mēbri: z p̄portio sit vna ps

aceti z tres olei. **N**otādū q si fuerit apatio gingiue manifestā pforēt cū flebotomo z post pforationē abluat ter i die cū vino z aceto decoctionis. aluminis zucarini vel salis vel myrre fiat omni die ab extrinseco sup mādibula emplm de farina semis lini floz camomille radicū maluanisci z butyro z farina fenugreci misce. 3. iij. olei de aneto vñ camomilla: **D**e p̄petate sedat oēs dolozē maturat z finalr resoluit.

Scdo notādū q loco remedy **R**asis. valet si paties teneat aquā frigidā i ore vñ acetū cū aq ros. vñ vino granatoz. **U**el valet succ⁹ repz frigidaz: sñ solatri ymicularis plātaginis sempuine portulace z cucurbite. **A**d idē valet vinū decoctōis gallaz. ab ex ponat supra maxillā lana succida i fusa i oleo ros. vñ violaz vñ de salicib⁹. **A**d idē valet facculus de ros. ifusus i aceto vñ bullitus i aq z aceto z exp̄ssus. **E**t si ex b̄: **P**onit curā p aliud locale dicēs q si ex b̄ dolor nō cessauerit z fuerit inflamatō z pulsatio cāphora z p̄retrū dz teri z i radicib⁹ dētiū dz poni z cū dissoluta fuerit itez ponant.

Rō qz p̄retrū puocat sputū z resoluit mās. **S**z cāphora sedat dolozē z debēt misceri eq̄lr: z ē exp̄t. **S**cdo dicit q cotū oleo ros. illinitū dz supponi. **R**ō qz mitigat dolozē. **O**z si dolor: **P**onit curam p aliud locale dicēs q si dolor augeat dz dissolui sexta ps vñ⁹. 3. opy cū oleo ros: z cotū illinitū radici dētiū dz iponi. **R**ō qz stupefacit z remouet ab eo sēsum.

Notādū q olea stupefactiua valēt loco opy sñ sūt mandragora hyusgam⁹ papauer filoniū. attamē addat cum his aliqd rep̄mēs malitiam vt croc⁹ cassia lignea z camemilla. **S**i aut: **P**onit curā p chirurgiā siue p opationez manualē. dicēs q si dolor nō remoueat loc⁹ ē scarificādus. **S**cdo dicit q sāguisuge sūt apponēde. **R**ō vtriusqz est: qz ex eis euacuat sāguis a loco a quo fiebat dolor. **N**otādū q si dolor fiat a mā colerica p̄us dz purgari caput cum decoctiōe p̄uoz mannē z reubarbari: conuenit etiam clistere lenitiuuz: deinde localia dicta. **A**lmanfor.

Gingiuas s̄o si nō sāguinolēta fuerit nec apostemosa nec dolor ē cū pulsatione nec i facie fuerit inflatio: aut dolor acciderit post fastidiū ex satietate z p̄ cena comederitqz ex cibo frigidus multū egre soluedus est ex pillulis cochijis. **S**il.

Pōit curā qñ dolor dētiū puenit a mā frigida z diuidit i quattuor. **P**rio ponit curā p euacuationē. **S**cdo p medicinas locales. **T**ertio p dietā. **Q**uarto p opationē manualet. s̄. p ferrū. **S**cda ibi. **E**t dolentiū. **T**ertia ibi. **P**reterea. **Q**uarta ibi. **S**i aut: **D**e p̄ia dicit q si apparuerit illa signa **P**rimū q gingiua nō fuerit sāguinolēta nec apata. **S**cōz q dolor nō ē cū pulsatione. **T**ertiū q i facie nō est inflatio. **Q**uartū q dolor accidit post fastidiū satietatē z cenā. **Q**uī tū qz comedit d̄ cibis frigidis multū supple. **I**stis signis arguēdū ē q tal dolor fit a mā frigida qz flegmatica. **S**cdo p cura vult qd fiat euacuatio cū pillis cochijis. **N**otādū q ratio signoz patet. sed ratio remedy est quia pillule cochie euacuat mās flegmaticā a capite ēt dolēti. **A**lman.

Et dolētiū dētiū radices ex hoc medicāie fricade sunt q sic fit. **R**. p̄retrū sinapi sceitargi idī baurach piper. 33. z ex eis puluerizatis dentiuz fricent radices. cotū quoqz i eis illinitū sup dentiuz radices ponat. postquā eger os ex aceto in quo p̄retrū z mētastrū z origanū fuerint cocta colluerit. **A** foris p̄terea panich sine miliū i sartagie torrefactū sup maxillā ē ponendū. **A**ut ex piperis puluere mellī cōmixto dens z ei⁹ radix fricet. **E**t si hoc nō suffecerit i dētis radicib⁹ hec

De medicamine dentium

tirlaca ponat. q̄. **R.** castorei assii pipis. 33. itora-
 cis opij oiuꝝ añ. pres eq̄les. ꝑficient cuz melle ꝛ
 administrent. **E**ger ꝑterea palicūtulū r̄pis a co-
 mestione abstineat maneatqꝫ famelic⁹ ꝛ igredia-
 tur balnei ꝛ vitat moru. **S**i aut nec sic q̄scat fer-
 ri ignitū radci dēis miltoriēs apponat. aut era-
 dicet. **S**i vero dēs corrosus fuerit repleat ex me-
 dicaminib⁹ q̄ noiauin⁹ ꝛ que sunt corrosiua aut
 extrahatur. **¶ S**illanus.

Billings.

Ponit curā p̄ medicinas locales: q̄ diuidit̄ i q̄tuor: **S**e-
cūda ibi: **(A foris p̄terea): Tertia ibi: (Aut ex pipis): Quar-**
ta ibi: (Et si B): De p̄ma dicit q̄ radices dolētū sūt fricāde
ex B̄ medicaminē: **R.** p̄iretrū sinapiseitaragi indipip bau-
rach: 33: puluerizent̄. **S**cdo vult q̄ corū eis illinitū sup̄ radi-
ces dētū ponat̄: **T**ertio vult q̄ eger p̄us obluat cū aceto in
q̄ p̄iretrū metāstrū z origanū cocta sūt. rō q̄ illa consumūt
mās f̄ laticā exsūtē i gingiuis. **(M**otādū q̄ i cura doloꝝ dē-
tiū a mā frigida itētio p̄ma ē purgatio capit̄. deide z scdo p̄-
hibitio flux⁹ z p̄ficiū sic: **R.** masticeis. 3. i. saluie: **M.** i. p̄q̄ssen-
z bulliāt i l̄b. 5. aceti v̄l vini. si mā sit multū frigida v̄l vtriū
q̄. egs p̄tib⁹ quousq̄ redeat ad q̄rtl. i. colef̄ z ex colatura ois
absoluat̄. **A**d idē v̄z nux muscata nux cupissī. deide itētio ē res
solutū z p̄ficiū cū eo qd̄ ponit rassis i l̄ra: **A**d idē. **R.** v̄tiaz pas-
saz mūdaraꝝ ab arill⁹ dozsoꝝ allectoꝝ: **M.** i. bulliāt vt p̄di-
cta: **A**d idē v̄z acetū decoctōis spoly sp̄ētis. z B̄ v̄z a p̄petate.
sitr emplm̄ sc̄m de codē. sitr valet acetū decoctōis colloꝝ-
tide. **A**d idē valz vinū decoctōis hedere. **A**d idē collutio ozis
ex decoctōe radice asparagi. serapio. c. de sparago. sitr collu-
tio ex decoctōe folioꝝ tamarisci. serapio. **A**d idem collutio
ozis cū decoctōe radice capparoꝝ cū vino v̄l aceto z masti-
ce: **A**d idē fricatio dētū cū radice pastinace valet ad imēsū
dolorē: **A**d idē radix diptami bñ trita tollit dolorē dentiū z
collutio ozis cū eo ex vino: **A**d idē si dēs hoīs mortui tangit
dēre dolētē tollit dolorē sine dubio. **A**d idē masticatio pipe-
ris v̄l p̄iretri v̄l radice dyptami v̄l stafisagrie z talis valet a
p̄petate. **A**d idem collutio ozis ex aceto decoctōis ellī. **M**e-
sue: **A**d idē collutio ozis ex decoctōe rane in aceto z aq̄. sera-
pio. **A**d idē coquant̄ lūbrici i olco z distillef̄ ex eo i aurē op-
positā dētis dolētis. serapio. **A**d idē decoctio corricū pini cū
aceto qñ colluit̄ os cū ea: **A**d dolorē dētū **A**uic. **A**d idē coq̄-
tur i aceto stafisagria z colluat̄ os. **A**uic. **(A foris p̄terea):**
Ponit curā p̄ aliud locale ab eē approximatū dicēs q̄ mi-
liū in sartagine torefactū ab eē dz poni supra maxillā: **R**ō
q̄ exiccat z p̄sumit. **(Aut ex pipis):** **P**onit curā p̄ aliud loca-
le dicēs q̄ uenit vt radix z dēs fricent̄ ex puluere pipis cō-
mixto cū melle: **R**ō. q̄ abstergit z mūdificat radices dētis
z gingiuas a mā. **(M**otādū q̄ loco hui⁹ valet B̄: **R.** p̄iretri
stafisagrie puluerizatoꝝ añ. 3. i. cere al. 3. y. misce z cū modicō
o illi⁹ cere dēs inoluat̄ z exptū ē. **A**d idē valet semē de sta-
fisagria positū supra dēre. vel stafisagria ipsa: **A**d idē valet
epar lacerte viridis fruct⁹ tamarisci radix cucumeris asini-
ni titimalii radix aristoli radix colloꝝtide z illud qd̄ adhe-
rer parietib⁹ alueary apū z oia illa a p̄petate siue cā sit cali-
da siue cā sit frigida valet: z B̄ suffumigādō v̄l vaporādō v̄l
gargarizādō v̄l subaz eoꝝ sup̄ maxillā ponendo valde p̄fe-
rūt z: **(Et si B):** **P**onit curā p̄ aliud locale dicēs q̄ si p̄dicta
nō sufficiāt radiceb⁹ dētū dz iponi tyriaca q̄ sic fit. **R.** casto-
rei asse puperis. 33. i. foracis opy. añ. p̄tes eq̄les p̄ficiant̄ cum
melle ros. rō p̄3. **A**d idē valet metridiatū approximatū ab
itra z ab eē. **(Eger p̄terea):** **D**ic ponit curā p̄ dietā dicens p̄-
mo q̄ eger dz aliq̄ o tpe abstinere a cibo z stare famelicus.
Rō q̄ calor nālis v̄rit se supra mā. **S**cdo dicit q̄ eger dz in-
gredi balneū z itelligit stufā. **R**ō. q̄ p̄sumit mās: **T**ertio di-

cit q̄ eger d̄z vti motu. **R**ō p̄s idē. (Si autē). **P**onit curā p̄ opationē manualē: dīcēs q̄ si dolor nō gescat ex p̄dīs: radi- ci dētis sepe d̄z apponi ferz ignitū cū cānula erea v̄l ferrea. **R**ō q̄ p̄sumit mās: **S**cdo dicit q̄ si nō alī pōt fieri d̄z eradi- cari. (Si v̄o dēs). **P**onit curā dētis corrosi & putridi: dīcens q̄ si dēs sit corrosus & putridus d̄z impleri ex medicaminib⁹ q̄ statim dicent. **R**ō q̄ p̄blēt corrosionē: **S**cdo dicit q̄ si non: d̄z exībī q̄ b̄ est vltimū remediū. **(M**otādū q̄ in cura p̄- trefactōis & corrosionis cor̄p⁹ mūdet sīc ōz & distrabat mā & p̄fortet mēbrū mādās. deide abluit os cū vino decoctiōis v̄triusq; calamētī & p̄iretri: deide p̄cauitas ipleat cū pulue- re galle viridis rasis: aluminis & nitri et fiat sibi cassula de galla viridi & resina & rubētina. **A**d idē i foramine ponatur vna gutta aque ardētis. **(M**otādū scdo q̄ curatio v̄mis in dēte ē: v̄l suffumigēt dēs vbi ē v̄mis cū opio castoreo & semi- ne cepe. **U**el cū iusqamo & semine sinapi & fiat cassula dēti. **A**d idē. **R**auripigmenti radices cappis radices collognitide eq̄l̄r & ex eis fiat suffumigatio. aut decoquant in vino & v̄l teneat i ore. **U**el puluis i dēte ponat. **A**d idē. **R**myrrhe aloes storacis calamitē: fiat puluis de quapoztio itus mī- taf. **A**d idē suffumigatio de semine porri cū alkitrā deycit & iterficit v̄mes. **A**d idē storax iterficit v̄mes & p̄fert pulsatiōi & corrosioni dētīū. **S**erapio. **(M**otandū q̄ cura corrosio- nis dentis: si cā sit calida sit p̄ frigida stiptica q̄lia sunt galle sumach balauistic acatie: sādali rose coralli ipogistidos bul- lianti ocreo & fiat gargarisma. aut puluis desup aspergat: aut fricatio fiat cū istis: aut cassula: aut empl̄z: & igeniet oīs mo- dus quo virtus medicaminis possit applicari dēti dolenti. **S**i vero causa est frigida: cura est per calida qualia est ma- stix macis vernix nux muscata: nux cupressi folia ipsius stor- racis calamita ambra alumen sal commune cinimum anisuz asia spica nardi myrrha ruta laudanum. fiat gargarisma cū vino. **U**el puluis desuper aspergatur et ita de alijs modis. **A**d idem ligentur dentes commoti cum filo vel lino cū dē- tibus qui non mouentur in filtrando filum cum dentibus ad- modum sepiis & omni die abluantur dentes cum vino cali- do ne remaneat superfluitas & post continue ponatur supra ginginas & dentes puluis factus de corallo & mastice equali- ter. **A**d idem cornu cerui adustum: **D**icta sit quia abstineat a rebus duris masticalibus & a rebus nimis calidis: quia dis- soluunt ligamenta dentium & resoluunt spiritus dentium & abstineat a rebus frigidis: quia mortificant. **U**tatur sorbi- tibus. **(Q**uarto notandum q̄ cura fit quando in dentib⁹ sēda coloratio est: **R**artari vel greppule vegetis in qua po- natu bonum vinum. s. y. tereatur & cribelletur postea fru- centur ex isto omni die dentes & post fricationem ablu- antur cum vino calido in hyeme & frigido in estate. **A**d idem **R**salis gemme spume maris aluminis succarini. añ. ʒ. i. si- ut puluis cum quo fricētur dentes. **A**d idem spuma maris per se vel pumex vel os sepie vel conche maris al. vel aristo- logie ro. vel radix canne v̄ste: vel cornu v̄stum: quia quodli- bet summe clarificat dentes. **(Q**uinto notandum q̄ cu- ra difficillia exitus dentis est v̄l fricetur gingiua cum buti- ro vel cum oleo de lilio vel cū p̄t pinguedini⁹. **A**d idem ce- rebum leporis valet a propietate. **A**d idem laccatule va- let a proprietate. & sic fiat fricatio:

Q De extrahendis dentibus & costringendis. **¶ Sil.**
Ira rubricam notandum q̄ dentes possunt extra-
hi cū medicinis aut cū ferro. **¶ S.** cū medicinis nōvi
deī posse fieri l̄z a multis ponat̄. **¶ Almanforz.**

Medicamen qđ cuꝝ i dēte corꝛoso ponit
 ipsius sedat dolorē aut ipm pstringit.
Sumat Rebilzengi ⁊ piper ⁊ trita ex
 allzitrano pspergant ⁊ ipleant ex eo; **C**Silla:

De congelatione dentium

Hic docet extrahere dentes seu ponit curam extractiois dentium: et diuidit in duas. **P**onit medicamentum quod frangit dentes. **S**econdo docet et explicat medicamina extrahentia dentes. **S**econdum ibi: **(Medicamentum.)** De prima dicit quod medicamentum quod cum ponitur in dente corosio sedat dolore ipsius ac et frangit. **R.** keli os: i. herba portulace filis quam cum frangit lac emittit et piper et tria ex alkitrano conspergant et ipleantur ex eo. **(Almansor.)** **(Medicamentum quod dentes debiles ac dolentes quod sunt extrahendi eradicat.)** **R.** cortices radicis celisii et radicis capparis et piperis et lac titimalli atque lac anabule et arsenicis et resinis: et rad. colloquintide: sumantur et trita ex tanto aceto quod eis sufficiat conspergant. acetum quoque per hebdomadas unam semel in die ut prius addat. post hoc dentes in circuitu scalpentur et ex predictis decies in die epithimantur donec ad mouendum sint faciles et postea extrahantur. **Aut fiat epithima ex fece acetis acutissimi per multos dies et postea extrahantur.** **Aut rane fluuiales in oleo coquantur donec dissoluantur.** **U**bi necesse fuerit dentium radices scalpellen et ex oleo isto multoties inungant donec facile moueri possint. postea cum isto euellendi dentes euellantur. **(Sillanus.)**

Explicat medicinas extrahentes dentes: et diuidit in tres secundum quod tres explicat medicinas. **S**ecunda ibi: **(Aut fiat.)** Tertia ibi: **(Aut rane.)** De prima dicit quod medicinas extrahentes debiles quod sunt extrahendi sunt hec: **R.** cortices radicis mori: cortices capparis et piperis et lac titimalli lac anabule. i. esule arsenicum rubrum et radicem colloquintide: sumantur et trita ex tanto aceto conspergant quod eis sufficit et dimittant per hebdomadam acetum omni die addat. **S**ecundo dicit quod dentes in circuitu debent fricari decies in die ex istis predictis et debent epithimari donec sint faciles ad mouendum et ita extrahantur. **R**atio quod consumit et corrodit ligamentum cum quo ligatus denter cum gingiuis. **(Aut rane.)** **E**xplicat alias medicinas dicens quod rane fluuiales in oleo decoquantur donec dissoluantur et cum fuerit necesse radices dentium scarificentur et ex isto oleo unguentum multoties denter remoueri. deinde extrahantur cum isto extrahenti denter. **(Notandum quod ad idem facit hoc.)** **R.** piperis scamonee et illi al. enforby: et y. tere et dimittantur in aceto et cum eis tagant multoties denter in die postquam fuerit multoties scapellatur. **A**d idem valz semel vtrique radix mori et radix celidonie ut dicitur quando ad idem si dicitur et ibi scalpellen: deinde leuiter tagant cum puluere enforby et non est deceptio: quod eradicat a perpetate: deinde leuiter extrahantur cum ferro et sine dolore per posse et per abstractionem abluantur locum cum vino decoctionis myrrhe et videbis mirabile et quasi statim solidabitur locum et dolor perfecte remouebitur. **(Aut fiat.)** **E**xplicat aliud medicamentum dicens quod fiat epithima cum fece acetis acutissimi per multos dies: deinde extrahantur. **R**atio per se. **(Notandum quod emplastrum pueniens ad omnes dolores dentium ex quocumque causa fiat quod ponatur ex super maxilla dolorosa sic fit.)** **R.** xy. radices maluanisci. coquantur bene et perfecte et per decoctionem seciantur et extrahantur ab eis lignum et icidantur frustati et per pistent ita quod per pistationem in modum assungie puerantur cum eis misceantur istas. **R.** farine fenu greci seia lini aneti floz camomille an. 3. i. farine ozdei. 3. iij. olei de aneto vel de lilio vel de camomilla. 3. iij. ponatur actu calidum super locum: sedat omnes dolores a perpetate et maturat omnes materiam et ipse resoluuntur.

(De dentium congelatione et stupore sine malitia.) **(Sillanus.)**

Notandum circa rubricam quod stupor dentium puenit ex commotione reorum acetofoz vel reorum habentium stipticitatem vel potitatem vel acerbum saporem et similia. **(Alma.)**

Portulaca et amigdale amare masticeantur: aut his similia. **Aut fiat fricatio cum sale.** **(Et masticeat cera.)** **(Sillanus.)**

Ponit curam et diuidit in tres secundum quod tria ponit remedia. **S**ecunda ibi. **(Aut fiat.)** Tertia ibi. **(Et masticeat.)** De prima dicit quod si portulaca et amigdale amare masticeantur remouent dentium congelationem et stuporem. **(Notandum quod portulaca cum amigdalibus amarior est causa huius quod portulaca est multum humiditas et ibi est frias cum alioque stipticitate: et amigdalibus est cum siccitate: cum ergo miscetur masticeando temperies nascitur quod remouet mortificationem membrum viuificando locum et multum iuuat admixtio saluie cum eis quod est caliditas actualis cum salsedine et acuitate et nitrositate.)** **S**ecundo notandum quod quolibet per se facit ad curam sed portulaca a perpetate non a perpetate: sed amigdale amare faciunt illud per perpetate quod est caliditas: quod caliditas confortat calorem in dentibus et remouet frigidum congelatum. **S**ed siccitas consumit humidum superfluum ad quod iuuat frigidum congelatum. **(Aut fiat.)** Ponit secundum remedium dicens quod puenit si fiat fricatio cum sale. **R**atio quod consumit humiditates quod erant in dentibus causa stuporis. **(Et masticeat.)** Ponit tertium remedium dicens quod puenit ut masticeat cera. **R**atio quod per viscositatem remouet commutationem. **(Notandum quod vinum calidum si teneatur in ore aliquantulum ad idem valz: et si masticeat sex grana pipis hora stuporis dentium et per ablutionem os cum vino calido statim remouet stuporem.)**

(De mortificatione dentium seu ifrigidatione.) **(Almansor.)**

Circa rubricam est notandum quod cum res frigida tangit dentes extinguendo paruum caliditatem quam in dentibus inuenit. ledit et eos ad mortificationem aperit et cetera. **(Almansor.)**

Oleum calefactum in panno desuper ponendum aut vitellus oui assatus calidus multoties mordeat. **Aut fricatio ex balsamo: aut oleo de lilio siluestri.** **(Sillanus.)**

Ponit curam: et diuiditur in quattuor secundum quod quattuor remedia ponit. **S**ecunda ibi. **(Aut.)** Tertia ibi. **(Aut.)** Quarta ibi. **(Aut.)** De prima dicit quod oleum calefactum in panno est desuper ponendum. **R**atio quia oleum de natura sua mittit dolorem et sua actuali caliditate remouet frigiditatem. **(Aut.)** Ponit secundum remedium dicens quod si vitellus oui calidus sepe masticeat iuuat. **R**atio patet per idem. **(Aut.)** Ponit tertium remedium dicens quod si patiens sepe mordeat pannem calidum iuuat. **R**atio patet per idem. **(Aut.)** Ponit quartum remedium dicens quod si fiat fricatio ex balsamo: aut oleo de lilio siluestri iuuat. **R**atio patet. **A**d idem fricatio olei de balsamo: **U**el de spica iuuat. **A**d idem retinere in ore vinum calidum solum. vel vinum decoctionis cubebarum. **A**d idem si mastix masticeatur dentibus et abluatur post illud vino calido confortat valde.

(De cola idest pustulis que nascuntur sub lingua.) **(Sillanus.)**

Circa rubricam est notandum quod passio ipsarum fit aliquando a materia calida acuta vel non acuta: vel a flatu putrefacto: aliquando fit a putrefactione in ore et in dentibus. **S**ecundo notandum de signis. **S**igna pustularum et rigetium in ore a materia calida vel acuta sunt rubedo in ore acuitas et fortis feruor cum excoricatione palati et lingue et multitudo pustularum in locis: et quod si firmus res acuta et calida masticare non possunt. **S**igna quod a flatu putrefacto et marcido sunt albedo pustularum et latitudo ipsarum. ista ratio labiorum et gignarum multitudo saluie cum salsedine calore. **S**igna quod si fuerit a corrosione et putrefactione sunt corrosio et putrefactio lingue et gignarum et multiplicatio saluie cum fluxu aquae. **(Alman.)**

De gingiuis sanguinolentis

Spnstule fiāt rubee sumantur anthe-
re amili spodij lentili excocticataz seīs
portulace coriādrī fīccī seīs sene deme-
cha oīuz pres eqles cāphore paz. ex his pulueri-
zatis fiāt fricatio. ⁊ cū aceto mixta ⁊ oleo ros. ⁊
aq ros. teneat. **Et sanguinis minutio cūz vento-
fis fiāt.**

Cillanus.

Ponit curā pustulaz i ore vel in lingua: ⁊ diuidit i duas
primo ponit curā qī fiunt a materia calida: **Secūdo** qī fi-
unt a mā friā: **Secūda** ibi. (Albe ro.) pma i duas. pmo pōit
curā p localia. **Secūdo** p euacuationē. **Secūda** ibi. (Et sangui-
nis.) **Prima** i duas sūm q̄ duo localia ponit. **Secūda** ibi. (Et cūz
aceto.) **De pma** dicit q̄ si pustule fuerint rubee. **R.** anthere
.i. semis ro. al. balaustie amili spodij lentius excocticataz se
minis portulace coriādrī fīccī seīs sene demecha oīum añ.
ptes eqles cāphore modicū. ex oībus istis puluerizatis fiāt
fricatio. **Rō p3.** (Et cū aceto.) ponit sūm locale dīcēs q̄ p dī-
cta cū aceto mixta ⁊ oleo ros. ⁊ aq ros. teneant i ore. **Rō q2**
p solidat ⁊ remouet malā cōplexionē. **C** Notādū q̄ vlcera
oris vel fiūt cū corrosiōe vltīne. si cū corrosiōe d3 psumi ma-
teria faciēs corrosionē. **Medicamē** ē tale. **R.** arsenici rubei
calcis viue aluminis gallaz floz eris subtiliter puluerizato
rū añ. 3. i. ifundat i aceto modico p vnā hebdomodaz ⁊ exic-
cēt deinde ponat supra locū. 3. 5. p horā vnā postea iungat
locū cū oleo viol. vlt ros. ad sedādū dolores. **Si** vlcera sint
sine corrosiōe ⁊ sint magna. p̄ puenit mūdificatō cū idrome-
le colato vel vino i quo sint bullite rose. **fo** pperit cōsolidā-
tio ⁊ pōt fieri cū puluere quē pōit ras. h. vlt cū yngtō tali. **R.**
ceruse lore amidi calcis viue lore litargiry puluerizati añ. 3.
y. icorpozent sil cū mucilage dragagati ⁊ gūmi arabici: ⁊ si
scissura sit parua sufficit pulis dragagati ⁊ gūmi arabici: ⁊ si
sit excoctatō valz puluis ligni putrefacti ⁊ ē mirabilis i exco-
riatōe vbi cūq̄ sit. **C** **Secūdo** notādū q̄ vbi pustule p̄dcē sint
i pncipio vlt i augmēto puenit vt paties gargarizet aqz ros. p
se vel mixtā cū aceto. aquā p̄sily vel p̄runoz p se vlt cū aceto.
Ad idē. **R.** gallaz. 3. i. aq ros. lb. 5. aceti quar. 5. bulliat ⁊ fiat
ablutio. **rō p3.** **Ad idē** teneat i ore medicamē qd sic fit. **R.** ro-
saz spody coriādrī sumach lētū excocticataz seīs pōit lace
seīs cucūeris cucurbite añ. 3. 5. pistent ⁊ sil misce ⁊ i fine alu-
qd cāphore addat. abluat post illud os cū aliq̄ dictaz aq̄rū
⁊ cū aceto. **Ad idē** fiat fricatio cū puluere boli ar. 3. vbi pu-
stule sunt i pcessu cōuenit hoc medicamē. **R.** aluminis zuc-
carini. 3. 5. sirupi ppositi. 3. y. aceti. 3. i. aq. 3. y. bulliat simul ⁊
colent. fiat gargarisma vlt collutio oris ⁊ erit valde vtile. **2c.**
(**Et sanguis.**) **Ponit** curā p euacuationez dīcēs q̄ i talibz d3
fieri euacuatio sanguis cū v̄tosis ⁊ debent poni sub mēto.
vel saltē circa collū. **Ratiop3.** **C** **Notādū** q̄ ē vtile eēt si
fieret flebotomia de cephalica.

Almanfor.

Albe vero si fuerint pustule: cum sale ⁊ melle
fricentur: sirupus acetosus aut almuri in ore te-
neatur.

Cillanus.

Ponit curā qī fuerit materia frigida ⁊ diuidit i duas f3
q̄ duo localia ponit. **Secūda** ibi. (**Et sirupus.**) **De pma** dīc
q̄ si pustule fuerint albe debēt fricari cū sale ⁊ melle ros. co-
lato: q2 dissoluūt flegma ⁊ abstergūt. **Secūdo** dīc q̄ sirup ace-
tosus: aut almuri d3 pōi seu teneri i ore. **Rō q2** mūdificat
⁊ abstergit. **Ad idē** valet collutio oris cū melle ⁊ alumine vel
vitriolo de quo fit encaustū vel attramētū vel cū oximel/
le cōposito mixto cū aq ros. vlt aqua p̄runoz. **Ad idē** teneat
i ore mirobalanos citrinos ⁊ piretrū mixtū cū iulep. **Ad idē**
valet si abluat os cū aqua calida i q̄ sit oximel ⁊ alumē zuc-
carinū ⁊ post illā ablutōez gargarizet mel ros. mixtū cū aq

p̄sily vel cū aqua decoctiōis p̄runoz. **C** **Notandū** q̄ ante
cōuenit vt fiat purgatio cū pillulis cochys: cū pigra: vlt cum
medicamine de turbitib. **C** **Secūdo** notādū q̄ cura pustulaz
q̄ sūt i lingua ⁊ i ore ex corrosiōe ⁊ putrefactione ē vt anteq̄
fiat purgatio prius approximet medicamē qd sic fit. **R.** alu-
minis zucarini floz eris mellis añ. 3. y. misce pōat hoc me-
dicamē sup locū corruptū. dimitrat aliq̄tūlū postea locū ab-
luat cū aceto ⁊ aq fria. hoc p̄bauim⁹ lōgo tpe. **S**acta mūdifi-
catōe ⁊ remota putredine ponat supra locū. mūdificatus
puluis q̄ sit ex mastice thure ⁊ corallis albis ⁊ i auroza ablu-
atur os cū vino calido ⁊ sic locus cōsolidabit ⁊ pfirmabit.

De gingiuis sanguinolentis.

Cillanus.

Irea rubricam est intelligendum q̄ fluxus sangui-
nis gingiuarum potest fieri a causa extrinseca scilicet
ex casu vel p̄cussioe. **U**el a cā intrinseca ⁊ hoc
dupliciter. **U**el ex multitudie sanguinis vlt ex mā mala acuta
pueniēte a cerebro p modū reumatismi corrodētis gīgiuas
⁊ venas: vt aflate falso ⁊ colera. ⁊ qī antiq̄ sit vltimū cā-
cer ⁊ sepe cadūt dētes. **Ad** ppositūz h loq̄ **secūdo** mō. **C** **Se-**
cūdo notandūq̄ signa sūt manifesta visui ⁊ per relationem
patientis.

Almanfor.

Uz ex gingiuis sanguis subtilis p̄tinue
manauerit: vtriusq̄ arsenici. s. rti. ⁊ ci-
trini calcis gallaruz albis oīum pres lu-
mant eqles ex q̄b puluerizatis ⁊ cū aceto mixtis
pui formēt trocisci: cūq̄ necesse fuerit ex eis pul-
uerizatis suinat quātūz sexta pars. 3. vni⁹ fricent
ex eo optime ⁊ pmaneat sic parūz. deinde teneat
oleū ros. i ore: ē enī hoc mirabile ad hanc egritu-
dinē curandā ⁊ putredinē ⁊ herpestiomenūz qui
est in ore.

Cillanus.

Ponit curā illi fluxus dīcēs q̄ cū ex gīgiuis sāguis sub-
til emanauerit valet. **R.** vtriusq̄ arsenici rubei ⁊ citrini cal-
cis aluminis ⁊ gallaz oīuz pres eqles ex q̄b puluerizatis et
cū aceto mixtis fiāt pui trocisci ⁊ cū necesse fuerit ex eis su-
inat puluerizatis quātū est sexta ps. 3. vni⁹ ⁊ fricēt ex eo gī-
giue oprie. **Secūdo** dicit q̄ d3 sic pmanere paz. deinde tenere
oleū ros. i ore. **S**ubdit q̄ b ē mirabile ad hanc egritudinē re-
mouēdā ⁊ putredinē ⁊ herpestiomenū q̄ ē i ore. **C** **Notan-**
dū q̄ in fluxu sanguinis causato a corrosione gingiuarz q̄tu-
or regunt. **P**rimo remouere illud totū qd ē corruptum in
gingiua: **Secūdo** bona mūdificatio. **T**ertio bona cōsolidā-
tio. **Q**uarto bona cōfortatio gingiue ne vltiori⁹ mala mā flu-
at ad ginginā. **P**rima itēno pficiē cū eo qd ras pōit. **Ad idē**
fricent gingiue cū puluere affodilloz. mixto cū puluere
granati. s. corticuz ei⁹. dimittat p horā. deinde abluat gīgiue
cū vino calido vel aceto. **Ad idē** fiat tal decotio. **R.** folioz
oliue. **M. i. 5.** radices yreos piretri añ. q̄r. i. 33. mastice. añ. 3.
5. mellēlecti añ. 3. y. fiat decoctio clarificata vsq̄ ad q̄r. iy.
cū q̄ gīgiue abluant. **S**ecūda intētio sic pficiē. **R.** aq cale. 3. i.
mellis ros. 3. iy. cūz pānis ifusus i p̄dictis abluant gīgiue cū
vio ē decoctiōis ros. siccap. 3. itētio pficiē sic. **R.** olibāi. alo-
es sarcocolle sanguinis draconis añ. 3. i. subtiliter pulue-
rizen ⁊ misce. ponat modicum inter gingiuas. **Ad idēz.** **R.**
laudāi mastice añ q̄r. 5. cāphore subtilr puluerizate. g. xv.
misce malaxādo cum aqua ros. fiat massa extēdat supra pā-
nū lineum ⁊ ponat supra gingiuam. **Ad idē.** **R.** mastice
thur. ⁊ coralloz fiat puluis ⁊ pōat supra gīgiuas ⁊ p solidat
⁊ idurat ⁊ firmat gīgiuas. **Ad idē** valet puluis ossis sepi e et
puluis dealbat dētes abstergēdo. 4. itētio pficiē sic. **R.** d3
coctiōis folioz cipssi ⁊ pān⁹ ifusus i ea ponat sup gīgiuas.

De casu yuule.

Almanfor.

De sanguiſugis ꝛc.

Circa rubricā ē notādū qꝫ radices lingue ſūt qnqꝫ. pꝛio due amigdale generāres ſaliuā. Scđo ē trachea arteria pꝫ quaz exit aer. Tertio ē yſophagus pꝫ quē itrat cibꝫ. Quarto ē guttꝫ z ē ſpatiū mediū iter tracheaz z yſophagū. Quinto ē vuula z ē quedā pellicula coopies vias anhelitꝫ z aliqñ vias cibi. Secundo nota qꝫ vuula facit duo iuuamēta: vnuz qꝫ deſcēdit pꝫ pectorales a nocumētis extrinsecis vt a vēto vꝫ ab extrinsecis vt a reumatidꝫ illi qꝫ abſcindi ſiūt pꝫfici. Scđm iuuamētū ē qꝫ facit ad formā dum vocē. Tertio notandum qꝫ caſus vuule ſit aliqñ a mā calida currēte ad locū aliqñ ſit a frigida z hūida deriuata a cerebro i modū catarri. Quarto notādū qꝫ ſigna caſus vuule ſūt qñ aliqꝫ ſentit i gutture qđ nō ſtuenit ſentire. Vel i radice lingue z tūc medicus pꝫcipit apire os z liguā attrahere z extrahere dꝫ vt videat vuula oblongata z mollificata: tūc dicēdū ē illū pati caſus vuule. Signa qñ ſit a mā calida ſunt tumor z rubedo loci z qñ iſfirmꝫ ſentit i ſaliua ſua quā dā dulcedinē z eiꝫ facies ē tota rubea z calida z vene oculorū z frōtis apparēt z ſūt replete z cū aperit os iſfirmi videt pēdēs rubea cū qđā groſſitie in ſumitate eiꝫ plus ſolito. Signa qꝫ ſit a mā friasūt multitudo hūiditatis z qꝫ ſentit catarrū deſcēdētē z vox eiꝫ rauca audiet z color vuule ē albus z tota facies cū oculis trahit ad albedinē z cū i ore iſfirmi aſpicit vꝫ elōgata z pēdēs vltra debitū. **Almanſor.**

Cum eger ſenſerit aliqd radici ſue lingue iſſistere aut gutturi z cū iubet apire os z extrahere liguā videt vuula eiꝫ iā eē fluxa z elōgata: ramech z ſal armoniacꝫ ſumāt z bene puluerizata cū iſtro iſuffladi ſup vuulā iſufflet z ex eis i ſumitate pꝫdicti iſtro aliqd pōat z radici vuule cū eo dirigat z ipa iſtro paz exteriꝫ extrahat. Aut granatū acetosū cū pulpa ſua terat z fiat ex ea gargarismꝫ. Si diu pmanſerit taliter z elōgata fuerit eluſqꝫ pars ſupior ſubtriliata z caput eiꝫ rotidū fuerit tūc radiciꝫ erit icidēda. **Almanſor.** tūc ne anteqꝫ ita vt pꝫdiximꝫ ſit diſpoſita icidat: ex hoc. n. ſeqꝫret qñqꝫ ſanguinis fluxus qꝫ reſtringi nō pōt. **Sillanus.**

Curā pōit curā caſus vuule z diuidit i duas. pꝛio explicat vnā medicinā. Scđo aliā. Scđa ibi. (Aut granatū.) pꝛia i duas. pꝛio pōit curā pꝫ medicinā. Scđo pꝫ opatōes manualē. Scđa ibi. (Si diu.) De pꝫia dicit qꝫ vbi eger aliqd ſentit i radice lingue exiſteret aut i gutture z cū ei pꝫcipit apire os z extrahere liguā videt vuula eiꝫ eē elōgata pro cura ramich z ſal armoniacū ſumāt z bene puluerizata cū iſtro iſuffladi ſup vuulā iſufflent z i ſumitate naſi aliqd pōat z radici vuule dirigat z valet qñ ſit a mā ſlegmatica. Rō qꝫ reſoluit materia ſlegmaticā faciētē deſcēdere vuulā. **Almanſor.** Notādū qꝫ cura caſus vuule qñ ſit a materia frigida ē vt purget pꝫ caput cū pillulis cochus aut cū pigra. aut cū medicamē dꝫ turbit. Adueniūt ē clifteria acuta z lenia. De localibꝫ. pꝛio ponit gargarisma decoctiōis maſticis z nucis cipiſſi. Ad idē valet gargarisma cū rob de nucibꝫ vꝫ cū eiꝫ ſyrupo cuz aqꝫ calida. In pꝫceſſu dꝫ gargarizet oximel cōpoſitū cū decoctiōe balaustiarum vꝫ roſ. Ad idē valet decoctio ſinapis cuz modico mellis z aceti. Ad idē diſſoluāt vitriolū cū qꝫ ſit i caustꝫ qđ vocat zegi i aqꝫ decoctiōis balaustiaz aut roſ. fiat gargarisma. Rō alius zucarini. 3. y. oximell. cōpoſiti. 3. y. fiat gargarisma cū aqꝫ decoctiōis balaustiaz aut roſ. (Aut granatū.) pōit aliud medicamē qñ ſit a mā calida dices qꝫ granatus acetosū cū pulpa ſua terat z fiat gargarisma. Rō pꝫ. **Almanſor.**

tādū qꝫ cura caſus vuule a mā calida ē vt fiat ſlebotomia. pꝫ cephalica manꝫ dextre vꝫ vētoſatio i ſpatullis z collo: fiat ēt clistere lenitiuū de qꝫ dictū ē i cura frenetiſis. De localibꝫ a pꝫncipio fiat gargarisma cū aceto z aqꝫ roſ. Ad idē valet decoctio ſeis roſaz z vocat anthera cū ſucco barbe hyrcine z modico mellis. Ad idē diamargariton cum decoctione roſ. vel balaustiarum fiat gargarisma ex illo puluere coclear vnū appꝫximando vuule ſuauiter. Ad idē fiat gargarisma cū aceto z melle z roſ. (Qđ diu.) pōit curā pꝫ opatio nē manualē. z diuidit i duas. pꝛio facit b. Scđo docet euitare erroꝫ. Scđa ibi. (Cauēdū.) De pꝫia dicit qꝫ ſi vuula diu remāſerit z fuerit ſubtriliata z ps ſupior elōgata z caput eiꝫ rotidū fuerit tūc dꝫ incidi. **Almanſor.** Notādū qꝫ vuula pōt incidi multis modis. pꝫmo cū ſlebotomia. Scđo cū acu ignea tranſeūte pꝫ cānulā. Tertio cū medicamine corroſiuo. Scđo notādū qꝫ poſt iciffionē dꝫ fieri gargarisma cū aqꝫ roſ. z aceto. vꝫ cū aceto z aqꝫ decoctiōis balaustiaz. Ad idē fiat gargarisma cū aqꝫ decoctiōis ireos ligritie mell z paz aceti.

De ſanguisugis qꝫ igrediūt guttur. Almanſor.

Cum aliqꝫ i gutture ſuo titillationē ſenſerit z ſanguis iſbrilis idē manauerit extimādū ē tūc ſanguisugā i ore eſſe z pꝫcipue ſi aquam loci in quo ſanguisuge fuerint biberit. **Sillanus.**

Hic determinat dꝫ ſanguisugis qꝫ igrediūt os z guttur: z diuiditur in duas. pꝫrimo ponit ſigna. Secundo curam ibi ſecunda. (Os ergo egri.) De pꝫia dicit qꝫ cum quis ſenſerit in gutture ſuo titillationē z ſanguis ſubtilis inde manauerit: arguendū eſt ibi ſanguisugam eſſe: z pꝫcipue ſi biberit aquam loci in quo ſanguisuge ſint. **Almanſor.** Notādū qꝫ ratio ſignoz ē qꝫ ibi ē mordicatio pꝫ motū z corroſionē quā faciunt ibi z exit ſanguis: qꝫ ſanguisuge corrodūt z ſoluūt pꝫtinuo. **Almanſor.**

Os igit egri ē aperiēdū z lingua extrahēda z iſferi pꝫmēda z guttur i ſole ē aſpiciedū z ſi ſanguisuga i loco pꝫpinquo pēdere viſa fuerit cū forſicibꝫ bꝫ qꝫ ſagitte educit extrahēda erit qđ bꝫ mō fiet caput a quo pender eſt ſtringendū z ſic extrahitur. **Sillanus.**

Curā pōit curā z diuiditur in duas. pꝫrimo ponit curam qñ ſanguisuga eſt manifeſta. ſecūdo qñ eſt occulta. ſecūda ibi. (Qđ ſi nō.) De pꝫia dicit qꝫ os egri ē aperiēdū z lingua extrahēda z iſferius premenda z guttur i ſole iſpiciedū. Si fuerit viſa ſanguisuga pēdere i loco pꝫpinquo erit extrahēda cū forſicibꝫ cū qꝫ ſagitte extrahunt ſtringēdo caput a quo pēdet vel cū vnginis. **Almanſor.**

Os ſi non fuerit manifeſta eger multoties gargarizet ſinapi cū aceto. qꝫ de loco i quo ē mouebit aut fiat gargarisma ex aceto z aſſa z ſale. **Almanſor.** gella pꝫterea z ſinapis trita iſufflent gutturi: fiat ēt gargarisma ex ſucco cepe. Si aut pꝫ eiꝫ caſus remanſerit egro ſanguinis deſudatio fiat gargarisma ex apozimate i quo cortices granati z balaustie z ſumach cocta fuerint z gutturi iſuffletur puluis ex balaustijs z thure z ſanguine draco nis z amido. **Sillanus.**

Curā pōit curā qñ ē occulta z diuidit i duas. pꝫrimo facit b. Scđo pōit curā fluxꝫ ſanguis remanēt pꝫ exctiōes. Scđa ibi. (Si aut pꝫ) pꝫia i qñqꝫ 3. y. qñqꝫ i media pōit. pꝫtes patebūt. de pꝫ di

De grauedine lingue

cit qd si sanguisuga fuerit occulta eger dz gargarizare sinapi cu aceto: De scda dicit qd et valet gargarizare cu aceto et sale: De tertia dicit qd et valet gargarizare cu aceto et sale: De quarta dicit qd nigella et sinapis trita sufflēt guttur. rō p3: De quinta dicit qd et valet gargarizare ex succo cepe. Ad idē valet aq decoctiois alleoꝝ. (Si aut): Pōit curā flux⁹ sanguis remanētis post casuz sanguisuge dicēs qd si remāserit flux⁹ sanguis dz fieri gargarisma cu decoctioe balaustiaz. rō p3. Secdo dicit qd et gutturi dz sufflari puluis ex balaustis thure et sanguine draconis et amido añ. 3. y. Ad idē aq decoctionis balaustiarum z aluminis zuccarini. restrngit enim sanguinem.

Almanfor.

Si at sanguisuga stōacho annexa fuerit medicamina qb⁹ vermes expellūt i potu sumāt. Ex his et q sanguisuga exire facit ē vt eger balneuz igrediat⁹ et moꝝet i eo donec magnā patiat⁹ sitis et tūc aq⁹ ifrigidatā i niue frigidissimā. i. i ore aliquā diu teneat. cuiq⁹ tepescieri cepit ea expellat et aliaz sumat. sanguisuga enīz quādoq⁹ venit ad os frigiditatem querendo.

Sillanus.

Pōit curam qñ ē i stō z diuidit i duas fz qd duo pōit remedia. scda ibi. (Ex his): De pma dicit qd si sanguisuga fuerit annexa stomacho debēt sumi medicinae qbus expellunt vermes: Ad idē valet aq decoctiois alleoꝝ absinthij lupinorum asse fetide zc. (Ex his): Pōit aliud remediū dicēs qd eger dz itrare balneū et moꝝari donec patiat⁹ sitim magnā et demū tenere i ore aq⁹ frigidā imo frigidissimā z vū icceperit calefieri dz cā expuere et alia recipe: qz sanguisuga querens frigiditatem venit ad os: Ad idē comedat patiens allea et teat aq⁹ frigidā i ore qz sanguisuga fugit: Ad idē. p. farine lupinoꝝ turbith sicados poly seīs nigelle añ. 3. y. i corpoz tur cu succo absinthij et fiat troisci et sit. vñs qz 3. 3. vñi⁹ detur stomacho ieiuno cum aqua decoctionis nigelle et videbis bonum iuuamentum.

De his que ingrediuntur guttur sine sint spine siue aliud extrinsecū.

Almanfor.

Am aliqd qd guttur igredit⁹ et ifingit i eo aut meri. fuerit bol⁹ magn⁹ aut effile de his q nō hnt frustra scissa cōtēta i cis: aut acuta: pferit plerūq⁹ pcutere egz i collo posteri⁹ et multoties: et aq⁹ sepe trahere. fortassis. n. de scēder iferi⁹: Eger quoq⁹ balneū igrediat⁹ et oleū multoties trahat. qd postq⁹ scm fuerit magnos deglutiat bolos. qd si nō descēderit istm quo illi simile iferi⁹ duci p̄suevit i os mittat. Est at in istm illud de plūbo qd cū sit reti simile ē longum gibbositate i se hns.

Sillanus.

Et pōit curā: et diuidit in tot ptes quot remedia pōit. scda ibi. (Et aq⁹): Tertia ibi. (Eger): Quarta ibi. (Qd postq⁹): Quinta ibi. (Qd si nō). De pma dicit qd si illd qd igredit gutt⁹ et ifigit fuerit bol⁹ magn⁹ vñ sibi sit de his q nō hnt frustra sicca et acuta: pcutere posteri⁹ in collo iuuat. rō qd ex p mouet res infixa et sic pparat ad expulsiōez vñ descēsus. (Et aquā). Pōit secūdū remediū dicēs qd trahere sepe aq⁹ ē pueniēs et multoties trahere oleū rō. rō qz mollicat et dilatat guttur et oleū lubrificat: quare forte descēdet cā lubrificatōis. (Eger quoq⁹). Pōit tertiū remediū dicēs qd eger dz multoties igredi balneū. (Qd postq⁹). Pōit quartū remediū dicēs qd eger dz trāsglutire ma-

gnos et duos bolos pmissis istis. rō qz pmet illud cui obuia bnt et sic faciet descēdere. Ad idēz ponat cādela dura i meri vel gutture et cū ea ibellat res iferi⁹ aut fiat hoc cū tēta sub rili plūbea: **Notādū** qd si res illa possit videri capiat⁹ cuz vncinis vel tenaculis et extrahat. (Qd si nō). Pōit gntūre mediū dicēs qd si nō descēderit i os dz mitti istis cū qd cōsuevit duci inferius. et est instrumentum de plumbo perforatum simile rei longam habētes gibbositate in se: **Notādū** qd hoc remediū valet qñ illa res i guttur fuerit scissa vñ uersa vñ fuerit frustrata eo qz tūc aliqd illi rei poterit trāfire p illud foramē et sic extrahet: Ad idē valet si deglutierit patiens aliq⁹ pte spōgie marine ligatā cū filo et cū deglutierit vñ lēter extrahat: Ad idē valet gargarisma cū oleo calido et oximelle cōposito vel squillitico mixtis et remollit res infixa.

De grauedine lingue.

Sillanus.

Græa rubricā ē notādū qd grauedo lingue ē duplex quedā a natiuitate vel qñ et vñ antiq⁹ et talis nō curat. qdā vñ nō ē a natiuitate et p sequeus causata a cā accitāli: vt a mala mā ibibita i neruis et lacertis lingue et talis pōt curari. Secdo notādū qd cā grauedinis ē vel mā fria ibibita i neruis vñ lacertis lingue vñ mala p̄plo vel mala ppositio sequeus pp febrē. vñ sit aspitas i lingua et sit exiccatio et ppterea debilitat vñus morina et hoc ē signū i febribus acutis significās mortē et b vidi i plurib⁹ q fuerūt mortui i tertia die. vñ cā ē breuitas ligamēti exitis sub lingua. vñ cā ē ranula q ē sub lingua et nascit ad modū carnis hntis figuram ad modū lingue pue: **Tertio notādū d signis. signa grauedinis lingue ex mā fria ibibita i neruis et ligamēti lingue sūt ipedimēta i loq̄la et platio mala i decōib⁹ i qb⁹ cadit r. et qd au dit⁹ et alij sensus sūt turbati. et ex platioe sua cū vult loq̄ sub bito aut fortiter pferre aliqd vltra volūtātē suā emittit salinā et hūiditātē ab ore et ē signū paralisis vñs: Signa grauedinis lingue ex fe: sūt diminutio loq̄le et qd ifirm⁹ volēs attrahere ligūā suā nō pōt: et adustio cū nigredie et aspitate: Signa grauedis lingue pp breuitatē ligamēti sūt qd ei⁹ lingua adhe ret pti iferiori et nō pōt ex os emittere: Signa ei⁹ q sit pp rā nula sūt qd cū eleuat⁹ lingua apparet ibi eē glādula manifeste atq⁹ apparet qd ibi sit alia lingua pua et inflat et emittit sub mēto cū amigdalīs cū augmētabit.**

Almanfor.

Am lingua absq⁹ alijs mēbris grauedi nē fuerit passa et eger neq⁹ febreim neq⁹ acutā egritudinē icurrerit sal armonia: et pip⁹ et 33. et sinapi albū ac pirety et stafilagria et baurach atq⁹ origanū et sal idi. et nigella et salsuc⁹ sic⁹ sumāt et i aq coquat⁹ et fiat ex eis gargarism⁹. caueat tñ patiens ne ex eo aliqd trahat: aut eger ieiun⁹ multis dieb⁹ gargarizet almuri nabati: aut fiat gargarism⁹ ex aceto et piretro. postq⁹ vñ gar garizare cessauerit sumant sal armoniaci piretri pipis sinapis oīuz ptes eqles et ex his bene puluerizat⁹ lingua diuti⁹ fricet. **Qd si cuz lingue grauedine auditus aut reliquozuz sensuū grauitas fortis affuerit fiat egri curatio secūdū doctrinā qua paralisis curatur.**

Sillanus.

Determinat d grauedie lingue: et diuidit i tres. pmo pōit curā grauedis lingue pueniētis a mā fria. scdo pueniētis a febriz. Tertio pueniētis ex pte ligamēti. 2⁹ ibi. (Si at loq̄la.) Tertia ibi. (Est diu) Prima in duas. pmo pōit curam grauedinis lingue absq⁹ alijs mēbris: Secundo pōit curaz grauedinis cum alijs mēbris sensibilibus: secunda ibi: (Qd si cū lingue.) Prima in quatuor fin qd q̄tuor localia

De excrementis lingue

ponit. secundum ibi. **(Aut eger.)** Tertia ibi. **(Aut fiat.)** Quar-
ta ibi. **(Postq.)** De prima dicit qd cū lingua absq membris
aliis passa fuerit grauedinē et nō incurrit febrē nec acutam
egritudinē sal armoniacū et pip et sinapial. 33. et piretrū et sta-
fisagria et baurach et salsuc et ficcus sumaf et coquaf et fiat gar-
garisma ex eis. **Rō p3.** q2 cōsumit materiā flegmaticā. **Sb.**
dit et qd paties caueat ne de dicto medicamēte trahat: ratō
p3 **(Aut eger.)** ponit secūdū medicamēte dicēs qd eger debz
multis dieb gargarizare alumē nabati. **rō** q2 abstergit et exi-
cat. **(Aut fiat.)** Dic ponit terriū locale dicēs qd fiat gargaris-
ma ex aceto et piretro. **Rō p3.** **(Postq.)** ponit quartū loca-
le dicēs qd postq cessauerit gargarizare sumaf salis armo-
niaci pipis piretri sinapis oīz ptes equales et eis bene pul-
uerizatis diuti fricef. **rō p3.** Ad idē fiat gargarisma cū deco-
ctione saluie et acori et facit loqui pueros. **(Notādū qd)** āte
qd appropinquet localia predicta debz pcedere euacuatio cū
pillis cochys vel fetidis vel cū pigra. vñ cū medicamēte d tur-
birib. possūt ē fieri clisteria leuia et acuta. **(Qd si cū.)** pōit cu-
rā grauedinis lingue cū grauitate alioz mēbroz et sēsum
dicēs qd si cū grauedine lingue fuerit grauitas andit et alioz
sensuū d3 curari f3 qd curaf palis. **Rō p3.** **(Almanfor.)**
**(Si autē loquela in acutis febribus aggraua-
ta fuerit et videris ipsam cū grauitate in loquela
extenuatā et abbreviatā et spasmatāz aq calida ab
alto sup spōdiles dorsū et auris pncipia fundat
et cū oleo fricent.)** Eger quoqz oleū tepidū in ore
tenere debet. **(Et si diu est ex quo loquela sua mi-
nui nō cessauerit vel et semp cōsiderandū ē an li-
gamētū quo iferius lingua cōnectit maius sit q3
debeat.)** Qd si ita fuerit ex eo parē icidēdū et. 33.
puluerizati imittēdū.

(Sillanus.)
**(Pōit curā grauedinis lingue pueniētis ex febre et diui-
dit in duas f3 qd duo remedia ponit. secūda ibi. (Eger quoz
q2) De prima dicit qd si loquela in febribus acutis fuerit gra-
uata et appet ligua extenuata et tracta d3 ifūd aqua calida
ab alto supra spondiles colli et pncipia auris. rō q2 mollifi-
cat et humectat illas partes vnde sequit humectatio et mol-
lificatio in lingua. (Eger quoz) pōit aliud remediū dicēs
qd oleū tepidū d3 teneri in ore. rō q2 humectat liguā et mol-
lificat. et hoc oleū pōt cē ros viol. onfantinū vel de salicibus
Ad idē valēt cadi retēti in ore. Ad idē mucilago psily vñ se-
mis citonioz in ore retēta. Ad idē abluaf os cū aqua calida
acetovē melle ros. et iulep mixtis si fuerit vērōstas in lin-
gua. Ad idē vna sicca i ore retēta: sūc succuligritie. Ad idē
tamariidi aut māna. Ad idē fricef lingua cū cana plicata hu-
mectādo sepe cū aqua zuccari calidavñ cū aqua dragagati.
**(Et si diu) pōit curā grauedinis lingue pueniētis ex parte
ligamētū dicēs qd si diu sit qd loqā sit ipedita d3 considerari
an ligamētū quo iferi lingua cōnectit sit mai. q2 si sic: ex eo
parē debet poni. Ad idē valēt alumen et.****

(De lingua que adeo crescit vt os egrediat.) **(Sillanus)**
**(Qd) circa rubricā ē notādū qd cā magnitudis lingue ē ma-
teria sanguinea vñ flegmatica. et vñ psumū tales mate-
rie descēdūt a capite. (Secundo notādū qd) signa
magnitudis lingue sūt magnitudo multiplicata f3 oēs dia-
metros. retētio sputi vñ saluie i ore et phibitō ei et difficultas
rō p3. S3 signa diuersitatis materie sūt fm diuersitatē ma-
terie. s. sanguinis et flegmatis. patet supra. (Almanfor)**

**(C) Am cōtingit linguā adeo inflari vt pze
magnitudine os egrediat fricāda est ex
cepe aut ex citri acetositate aut ex ribes
aut ex granato acetoso donec salina multa ab ea**

fluat: hoc nāqz mō detumescit et ad primā redibit
mensuraz. **(Si autem non sufficit fiat fricatio ex
sale et aceto. et si nondum sufficit fiat inunzio ex
vtriusqz cephalicis prius et postea ex venis sub
lingua.)**

(Sillanus.)

**(Nūc ponit curā et diuidit in duas. Primo ponit curam
quādo fit a materia frigida. scdo quādo fit a materia calida
secūda ibi. (Et si) Prima in duas f3 qd duo ponit remedia.
scda ibi. (Si aut.) De prima dicit qd quādo cōtingit liguam
inflari vt pp magnitudinē egrediat os. lingua est fricāda ex ce-
pis. aut ex acetositate citri aut ex ribes aut cū granato ace-
toso donec salina egrediat. Rō q2 talia icidūt materiā fleg-
maticā. (Si aut.) pōit scd3 remediū dicēs qd si hoc nō suf-
ficiat fiat fricatio ex sale et aceto. rō p3. Ad idē fiat gargaris-
ma ex oximelle sglitico et aqua decoctionis castorei seu cū
aceto decoctiōis rute cipi et pipis. (Notādū qd) ante cōue-
nit purgatio cū pillis cochys fetidis aut pigra. **(Et si nōdū.)**
pōit curā qñ fit a materia calida dicēs qd si nō suffic qd
dicitū est: d3 fieri flebotomia ex vtriusqz cephalicis prius. deñ
ex venis que sūt sub lingua. rō q2 fit euacuatio sanguinis.**

(De glādula qd sub lingua nascitur et dicitur ranula.) **(Sillanus.)**

**(C) Circa rubricā ē notādū qd hec passio fit a mā hūda
q i carnē puerit et aliqñ acgrit i loco qd sub lingua
forma lingue pue et tē vocat ranula et acgrit aliqñ si
gurā rotūdā: et tē vocat nodus vel grossities. (Secdo notan-
dū qd) rānlayl ē magne qñtatis vñ pue. et illd ē f3 multitudine
vñ paucitate mae. Tercio notādū qd signa ranule sunt
qz ab vtraqz pte lingue vñ qdā eminētia hūs formā lingue.
Signa mōi sūt qz vñ circa ligamētū lingue ad modū auellāe
et qd ipedit eleuatioz ad palatū et loqā et cōstetoz. p3. **(Al-
manfor.)****

**(C) Circa sub lingua glandula nocua fuerit
in principio ex sale armoniaco et gallis
fricanda est.** **(Sillanus.)**

**(Pōit curā ranle qñ ē pue qñtatis. et diuidit in duas. Prius
pōit curā qñ ē i pncipio. Scdo qñ ē ātiq. fa ibi. (Si aut.) De p-
ma dic qd qñ sub lingua fuerit glādula nocua d3 fieri fricatio
ex sale armoniaco et gall. et debet intelligi facta scapellatione
ratio patet.**

(Almanfor.)

**(Si antez vetusta fiat ex medicamine gingiue
sanguinolēte fricāda ē qd ē medicamē acutum.)**

(Eger at acetū et salē i ore teneat.) **(Sillanus.)**

**(Pōit curā qñ ē ātiq. et diuidit in duas f3 qd duo pōit reme-
dia. 2ª ibi. (Eger at.) De pna dic qd si fuerit ātiq d3 fieri ex me-
dicamēte ginguie sanguinolēto qd ē medicamē acutū et tale fit
ex melle alūine zuccario et flore erl eqf. De scda dic qd eger
d3 tenē i ore acetū et sal. rō p3. (Notādū qd) si ranla sit ma-
gne qñtatis cura ē vt icidat et extrahat. p posse. postea frice-
tur cū zegi. i. cū alūine fecū et aq calida secum mixta.**

(De apostematibus lingue.) **(Almanfor.)**

**(Si ex eis dē sunt curanda ex qbus cu-
rant cola que nouimus et sinaria sanan-
tur.)** **(Sillanus.)**

**(Dic p cura apatū accētū i lingua ras. remittit nos ad cu-
rā apatū et pustulaz qd sūt i lingua et dicūt alcola. et d3 dcm ē
superi ad plenū. nā cōuenit i signis causis et curis.**

(De squinantia) **(Sillanus.)**

**(C) Circa rubricā ē notādū prius qd vñ radices lingue sūt
duo meatus qz vñ ē via cibi et alter ē via anhelitus:
et vocatur trachea arteria et caput eius vocat epi-
glotis. via cibi appellat meri siue isophag. via media inter
istofonos appellat guttur. sed lingua que est stās super istos**

De apostematibus lingue

duos meatus ad modum digiti appellat vula: sed quedam caro addita in radice lingue appellatur oue amigdale. pars interior colli appellatur gula: et est proprie gula via anhelit⁹. Pars autem posterior colli qua transit meri appellat ceruix. **S**ecundo notandum quod squinantia appellat apostema gutturis et partium vicinarum impedies viam anhelit⁹ et viam cibi. **T**ertio notandum de causis quod cause squinantie vel est extrinseca. et tunc potest esse sanguis colera flegma vel mlia et ordo est ut plimū a sanguine: deinde a colera. deinde a flegmate: demum a mlia. et raro valde. Aliqui tamen dicunt quod primo a sanguine secundo a flegmate. tertio a colera de materia mliarum. vel est extrinseca ut casus vel percussio in sufflationes ventorum vel frigiditas coestio quorumdam frigorum vel venenorum. **Q**uarto notandum quod species squinantie sunt tres. Una in qua rubor apparet esse in collo et est leuior in qua materia declinat ad exteriora. Alia est in qua apparet rubor et tumor intra ore aperto et est deterior prima. Alia est in qua non apparet rubor neque tumor nec intra nec extra et talis est mortalis quod materia est in occultis et suffocata. **Q**uinto notandum quod squinantia potest tripliciter terminari. Primo per infensibilem resolutionem quando materia est pauca et subtilis. et illi signum est alienatio et illa terminat infra quatuor dies. Secundo per conuersionem eius in sanie. ut quando materia est grossa. cui signum est. quod magis cooperat coopimēta. et cum sanies est generata alienat magis. **I**tem quod sit maior dolor et febris et cum facta est remittit. **T**ertio per mutationem materie ad alium locum cuius signum est diminutio et resolutio absque aperitione ad exteriora. et tunc materia potest ad nervos permutari vel ad partes colli. cui signum est dolor et aggrauatio vel tortura. vel permutari potest ad pulmonem. cui signum est tussis dolor pectoris difficultas anhelit⁹. vel permutari potest ad cor. cui signum est tremor cordis sincopis occupatio pulsus: vel potest permutari ad stomachum cui signum est nausea vomitus dolor stomachi. **S**exto notandum de signis. signa quando fiunt de sanguine sunt rubedo faciei et oculorum testis corporis totius repletio tumor loci et dolor aggrauatus: dulcedo salina: carnositas manifesta corporis: comestio ciborum generatio sanguinis: difficultas transglutiedi cibum vel aerem anhelat diuineque liter vel inequiter. **S**igna quod ex colera sunt sic infatio dolor acutus: punctura et mordicatio: color citrinus salina amara habitudo corporis magis extenuata quam carnositas: antecessio ciborum generatio sanguinis colericum et multitudo eorum. **S**igna quod sunt ex flegmate sunt multitudo cursus salinae raucedo vocis paucitas doloris cum granedine albedo loci et faciei habitudo flegmatica et humida. mollities tumor antecessio ciborum generatio humoris flegmatici. **S**igna mlie sunt durities liuor tarditas afflictio et duratio morbi. **S**igna quod sit a causis primitiuis sunt manifesta per indicia patiens et per ea que precesserunt. **S**igna pronostica ad bonum sunt somnus quies alienatio doloris bonitas anhelitus facilitas transglutiedi. et breuiter signorum malorum prius. **S**igna pronostica ad malum sunt quod squantia venit et febribus acutis seu continuis in die critica sincopis vehemens difficultas anhelit⁹: difficultas transglutiedi sic quod reiciat potum ad nares: vox catulina ita quod videatur log cum naribus: spuma in ore: emissio lingue: color liuidus et niger in lingua oculis et labijs: frigiditas extremitatum: contractio colli sic quod non possit iacere supra dorsum. **D**ubitat quod sunt species squinantie. et probat per asiz nono continetis quod sunt due: secundo probat quod sunt tres per ypo. ly. pronosticoz. **H**ab. et quic. **D**icendum quod species squantie potest distingui speciali distinctione et sic sunt due: quod cum apate vel sine: et sic loquitur rasis dicendo quod sunt due: vel possunt distingui ex parte acciderit et sic sunt tres species. vel possunt distingui ex parte materie et sic sunt quatuor: ut sunt quatuor humores. vel potest distingui ex parte musculorum et sic sunt plures species secundum quod loca tam intrinseca quam extrinseca sunt diuersa. **A**lmanfor.

Ut in deglutiendo sentis angustia adest passio que squantia vocat. Et eius grauitas aut leuitas secundum angustie quantitates deprehendi potest. **S**illanus.

Hic determinat de squantia et diuidit in tres. Primo ponit signa squantie. Secundo docet distinguere quod est debilis et quando est fortis. Tertio ponit curas: secunda ibi. (Et eius grauitas). Tertia ibi. (Locus trahendi an.) De prima dicit quod si in transglutiendo sentitur debilitas siue angustia signum est quod ibi est passio que dicitur squantia. **N**otandum quod ultra illud signum est costrictio anhelit⁹. et ratio vtriusque est quod ratione materie existens in vix anhelit⁹ et deglutitio cibis fit costrictio illis: vnde fit difficultas in eis. Aliud signum quod os remanet apertum ut continue aliquid de aere possit attrahi per viam anhelit⁹. (Et eius grauitas). Docet distinguere quod est fortis vel debilis squantia dicens quod fortitudo vel debilitas squantie possit distinguere secundum diuersitatem angustie. verbi gratia si angustia est fortis squantia est fortis: si debilis: debilis. ratio quod angustia est signum squantie. modo secundum diuersitatem signorum apparet diuersitas in dispositionibus. **A**lmanfor.

Locus trahendi angustia fuerit in facie et oculis rubedo et repletio: in principio curatio cephalica flebotomia et gargarismus ex succo granati muzzi cum carnositate sua fiat. aut ex rob mali macian acetosi. aut ex rob mori de sceni. **S**illa. **P**onit curam et diuidit in duas. quod primo ponit curam quod squantia fit a materia calida: Secundo quod sit a frigida: secunda ibi. (Si autem.) de prima dicit quod si in facie et oculis fuerit rubedo et repletio. istis arguendum est signis quod squantia est a sanguine. De secunda dicit quod in principio debet fieri flebotomia de cephalica. ratio per hoc: **N**otandum quod si in corpore fuerit repletio debet primo fieri flebotomia de sa phena eiusdem partis vel lateris si vultus sentit. Deinde de venis que sunt sub palato inferiori: vel que sunt sub lingua. ratio patet ex supradictis sepe. Ad idem ventose possit in spatulis. **A**lmanfor.

Et post hoc fiat gargarismus ex aqua ros. in qua sumach fuerit infusus: quod postquam per tres dies sic factus fuerit: et veter ex succo fructuum: sicut prius tamaridoz cassie fist. et terantabi solut⁹ fuerit fiat gargarismus ex apozimate ficuum citrinarum et passularum aut ex medulla cassie fist: cum idromelle. quod si passio inueterauerit ex gargarismis et infusione fortium medicaminum que dicturi sumus curanda erit. **S**illanus.

Ponit curam per localia: et diuidit in duas. Primo ponit curam in principio. secundo in processu. secunda ibi. (Quod postquam). De prima dicit quod in principio appetit gargarismus factus ex succo granati acetosi cum carnositate sua: vel cum succo pomi maciani acetosi. vel cum succo mori de sceni. Secundo vult quod post operatur gargarismus de aqua ros. in qua sumach sit infusus. Ad idem valet gargarismus ex aqua decoctionis coriandri sumach gal laz ypopistidos et mali granati. Ad idem valet gargarismus factus ex dyamozon et aqua ordeii. Ad idem valet gargarismus ex lacte: quod repercutit et mitigat dolorem. Ad idem valet gargarismus ex sirupo de papauere dyamozon anis. aqua ros. et iy. **N**otandum per rationem dictorum quod intentio in principio est repercutio et prohibitio fluxus materie ad partem gule: sed hoc perficitur cum gargarismis dictis et sunt frigidi et stipricti. et hoc tempus durat circa tres dies. (Quod postquam). **H**ic ponit curam per localia in processu et diuiditur in duas secundum quod duo ponit localia: **S**el

De squinantia

cunda ibi: **(Q si passio)**. De prima dicit q postq factū fuerit p tres dies qz dictū est de gargarismis r premissa fuerit euacuatio ex succo fructuū solubiliū: sicut tamarindoz pzu noz cassie r manne cōuenit vt fiat gargarisma ex decoctio ne ficuū siccatz citrinariū r yuis passis: aut ex medulla cassie fistule cū idromelle. ratio patet: qz isti gargarismi digerunt r materiā maturāt. iō rē. **(Q si passio)**: pōit secūdū locale r patet: **(N)**otādū q p illa gargarismata itelligit sibi filia de qbus ē pmiū. R. ligritie passulaz mundatarū ab arill' da ctuloz añ. 3. 5. seīs psily seīs citonioz se. papaueris al. añ. 3. 5. ordeī mūdātī quar. 5. mellis. 3. y. fiat decoctio paz clara vř qz ad quar. iij. Ad idē. R. ligritie isopi mirre añ. 3. iij. terant r misce cū melle ros. Sz ad maturādū ad eř valet tale vnguentū. R. vnguentū de altea q. 5. mucilaginis seīs psil. mucila. seīs citonioruz añ. 3. y. medulle cassie fistule butiri sine sale añ. 3. 5. fermēti dactiloz pingulū añ. 3. 5. olei viol. 3. y. misce r fiat vnguentū. Ad rūpēdū āpa ppetit oximel diureticus cū decoctioe caricaz fenugreci sglle r fiat gargarisma: aut rumpat cū digito aut vngue aut cū ferro. Si post rupturā fiat gargarisma cū melle r vino. **(S)**ecūdo notādū q i sq nātia de materia colerica pzo soluat venter cū decoctioe q sic fit. R. medulle cassie fist. 3. i. māne tamarindoz añ. 3. i. 5. dissoluāť oia in. 3. vi. aque decoctiois prunoz. Ad idē. R. māne. 3. i. reubarbari. 3. y. in aq fermētati dissoluāť in decoctioe prunoz siccatoz. sic dimittat p hozaz postea colet. sit quātitas aque. 3. vi. Ad idē clistere put dictū fuit i cura frenessis. deinde fiat flebotomia de cephalica q ē in manu: aut fiat ventosatio in spatulis r collo. Dis pmissis fiat gargarisma i pncipio cū aqua decoctiois prunoz vel vino de granar tis. vel cū oxizacra vel cū his de qb' ē dictū supra. In pces su fiat gargarisma. R. decoctionis prunoz. 3. vi. cassie man ne. 3. i. dissoluāť cū pdicta aqua r ab extra fiat emplm. R. farine fenugreci seīs lint añ. 3. i. seīs maluausci malue floz camomille isopi añ. 3. i. olei d camomilla olei de lilio añ. 3. y. bulliant simul vsq ad spissitudinē in aqua cū oleis pdi ctis r pone calidum super locū: **(A)**lmanfor.

(S)i asit in facie nō fuerit rubedo fluxeritq ab ore saline multitudo r eger fuerit hūctat' i pncipio soluatnr vter ex cochlys. Et fiat enema cū clisteri acuto: quod in capitulo d appoplexia no minauimus.

(S)illanus: **(P)**onit curaz sgnantie qñ sit a materia frigida: r diuidit i duas: pzo ponit curā p euacuationē: secūdo p localia. se cunda ibi. **(Cū passio tñ)**: pza i duas: pmo ponit curā cum medicina laxatiua. secūdo cū clisteri. secunda ibi. **(Et fiat)**: De prima dicit q si signa illa apparuerit. Primū q in facie nō sit rubedo. secunduz q fluxerit multitudo saline ab ore. Tertium q eger fuerit habitudine frigide vel humide. sup ple arguēdū ē q sit a materia frigida. rō pz. Secundo dicit q p cura dz fieri euacuatio cū pillulis cochys: qz euacuant materiā flegmaticā. Itelligēdū tñ q dz pmitti digestiūm meri flegmatice. rō pz. Ad idē valēt pillule fetide: Ad idēz ierapigra. vř pillule d yera. Ad idē medicamē d turbith. **(Et fiat)**: Ponit curā p euacuationē factā p clistere dicēs q dz fieri clistere acutū qd ponit i. c. de appoplexia. **(A)**lman.

(Cūm passio tamē inceperit fiat gargarismus ex sirupo acetoso.

(S)illanus. **(P)**onit curā p localia r diuidit in duas: Primū i pncipio Secūdū i pcessu. secūda ibi. **(Aut cū idromellis)**: De pma dicit q cū sgnātia de mā frigida fuerit i pncipio fiat garga risma d sirupo acetoso. Ad idē valet gargarisma supradictū scñ ex diamerō. vř ex rob nucūpiridiū. Ad idē valēt pillule iste: R. mastice thuris yuaz passarū mundataruz ab aril

lis storacis calamentum añ. 3. y. terantur r conficiantur cūz melle r teneantur in ore. **(A)**lmanfor.

(A)ut cū idromelle r pipere r oximelle deinde ex almuri nabati fiat etia3 gargarismus ex idro melle r sinapi. De his pterea q male sgnātie con ferūt: est vt ex venis q sunt sub lingua fiat minu tio r vctose absq scarificatioe in collo ponant. Et epithimē collū ex melle anacardino donec vesice i eo generent. r fiat gargarismus cū sina pi. r fiat gutturi isufflatio ex hoc medicamie qd sic fit. Sinapis sal armoniacus pīrettrū nitrū assa piper mētastrū sumant. r ex eis cū idromelle fiat gargarismus.

(S)illanus. **(P)**onit curā p localia in pcessu. r diuidit in tot ptes quot localia pōit. ptes patēt: De prima dicit q gargarisma factū ex idromelle r pipere r oximelle. r deinde ex almuri naba ti valet. R. d qz incidit materiā attrahit r euacuat. De secū da diē q valet gargarisma factū ex idromelle r sinapi. R. o vt supra. **(N)**otādū q ad maturādū materiā valet tale gargarisma: R. radicis ireos isopi capilloz vene. añ. 3. i. li gritie rase yuaz parū mundataz caricaruz añ. 3. 5. seīs lini seīs fenugreci añ. 3. 5. ordeī mūdī quar. 5. mellis. 3. y. fiat de coctio paz clarificata vsq ad quar. iij. Ad extra. ad idē: R. dyaltee quar. 5. mucilaginis seīs lini se. fenugreci añ. 3. y. me dulle cassie fist. butiri sine sale añ. 3. 5. fermēti dactiloz pin guiuz añ. 3. i. olei amigdalārū dulciū. 3. y. fiat vnguentū. Ad idē rūpēdū ppetit oximel sgllicū fiat gargarisma r rūpat cū ferro vel cū digitis. **(De his)**: Ponit curā p flebotomia dicēs q de his q cōueniūt i cura squinantie ē vt fiat fleboto mia de venis q sunt sub lingua. rō patet. Scdo dicit q ven tose posite in spatulis r collo sine scarificatioe pueniūt: qz di uertūt a loco: iō rē. **(Et epithimē)**: Ponit curā paliud lo cale dicēs q collū dz epithimari cū melle anacardino dōec vesice generēt i eo: rō ē qz p illud aperit locus r segē diuer flo r euacuatio materie. **(Et fiat)**: Ponit aliud locale dicēs q fiat aliud gargarisma ex sinapi. rō qz attrahit materiā flegmaticā. **(Et gutturi)**: Ponit aliū locale dicēs q garf gar risma fiat ex sinapi sale armoniaco pīretro nitro: mētastro r pipere cū idromelle. **(N)**otādū q i vtraq materia valet gargarisma decoctiois morsus diaboli vel masticatio ex eo dē: Ad idē gargarisma stercoris canis albi ossa comedentis vel irūdinis vř lupi: vel fiat puluis ex eis r isufflet vel mi sce cū melle r fiat liniñtū sup gulā r collū. valēt a ppetate. Ad idē sumāt fila r ppe tincta i murice r ē cochiliū marinū cui sanguine fit tinctura pfoceť cū eo vīpa: deide circūapte tur collū ei' q bz āpa i gutture: qz fert mirablī. **(N)**otādū q vltimū remediū ē vt apiat gula icisioe facta iter anuluz cāne pulmōis vt possit ispirare r respirare r cū sgnātia fue rit remota tunc consolidetur rē.

(De tussi.) **(S)**illanus. **(C)**irca rubricam est notandum q tussis est motus expulsive naturalis pulmonis coadiunatus p vir tutem animale sensibilem r motiuam lacertozum pecto ris propter nocumentum expellenduz. **(S)**ecdo notādū q de numero motuū q nō sunt in pfecta sanitate. qdaz ē pure nālis vt singul' qdā ē volūtari' purus: vt mot' de latere i la t' i febriz: qdā pti naturalis r pti volūtari' vt tussis: r d nu mero istoz qdā ē i quo naturalis supat volūtariū vt in tuss si. qdā ecōtra vt i egestioe. **(N)**otādū q motuū naturalū quidaz sunt simplices r fm naturam: vt est motus progres siuus. quidā sunt compositi r pter naturā vt sternutatio. Et sciendum hic q tussis est motus appropinquatus pectori:

sternutatio cerebro et singultus stomacho: **¶** Quarto notā dū q̄ tussis ē duplex. q̄dā ē siccā et quedā humida. siccā habz qnqz cās: Una ē mala p̄plexio exis in pulmōe calida v̄l frigida: qz l̄z ibi nō vt materia: cogit natura et. Secda cā est cōplexio dyasfragmatis: qz dū pulmo non pōt p̄fecte dilatari et p̄stringi vt i ap̄ostemate gibbi epatis. vel i casu vel p̄cussio/ ne. vel p̄pter frigiditatē aeris p̄stringētē. Tertia cā ē mate ria grossa viscosa adherēs v̄s canne pulmonis et i partibus pectoralibus rōe cuius nō possit expelli. Quarta cā ē nimia subtilitas materie quā refugit natura qz nō pōt eā expelle/ re seu apprehendere taliter vt possit eā expellere. Quinta cā est debilitas virtutis nō potēis expellere materiā. s̄z tussis humida fit a materia cūstētē i pectore et pulmōe descēdēte v̄t plurimū a capite ad pectus p̄ modū reumatismis l̄z possit p uenire ab alyis mēbris: **¶** Quinto notādū q̄ cā tussis in ge/ nerali pōt eē illud qd̄ in cāna ē actu aut i cānalibus inducit nocumētū actu: s̄z i spālī hoc nocumētū pōt puenire vel a causis exterioribz: sicut sunt puluis cibis acerosus aut acur/ tus aut falsus aut venenosus vel in potiōe sumptū iducēs no cumētūz gutturi: vt aer corruptus vel pestilētiālis: Vcl pōt puenire a causis intrinsecis et hoc dupliciter vel p cōitatem. s̄cū reuma descēdit a capite ad partes pectoris vel a stoma cho qz mali sumi vadūt ad cānā pulmōis: qz p̄primunt mē bra spūalia p̄ repletōez stomachi: v̄l ab epate eodē mō: v̄l a splene vel a matrice et sic de alyis. vel pōt puenire p̄ cām p̄p̄ia: s̄. p̄pter nocumētū partiū pectoralium p̄p̄iū et hoc est p malā cōplexionē calidā vel frigidā humidā vel siccā simplicē vel cōpositā cūz materia vel sine materia: sicut est sanguis vel colera vel m̄lia. vel pōt puenire p̄pter ap̄apicu re vel pectoris: sicut est pleurexis vel p̄plemonia aut sanies vel vlcus. **¶** Sexto notādū q̄ signa causaz extrinsecarū sunt vel indicio astantiū vel egri vel p se: Signa qñ puenit a capite sunt grauedo capitis sputū cū sreatu et sentit aliqd descēdere ad cānā: Signa qñ puenit a stomacho vel ab epa te a splene vel ab alyis membris sunt loci dolor et grauedo et signa suaz passionūz indicent suo loco: Signa qñ venit aut puenit p̄pter malā cōplexionē. si p̄pter caliditatē ē cū calo re et p̄stura: et ledit a calidiā et iuuat a frigidis: si p̄pter fri giditatē signa sunt p̄traria. si p̄pter siccitatē ē tussis siccā cū puatiōe sputi et cū ariditate et asp̄itate: si ab humiditate ē cū quadā hūiditate et mollitie. Signa qñ puenit p̄pter ap̄a aut sanies signa p̄p̄ia sunt q̄ dicent suo loco: Signa qñ puenit a sanguine sūt sputū rubeūz dulcedo in ore et alia signa san guinis: Si a colera sputū citrinum oris amaritudo et alia si/ gna colere: Si a p̄legmate sputi multitudine sputū viscosūz et alia signa flegmatis: Si a m̄lia sputū vergit ad liuorem et grossiē cū accrositate stiptica et alia signa m̄lie: l̄z raro fiat a m̄lia: Signa p̄nostica tussis idropis veniēs p̄ idropem est signū p̄ditionis: qz significat materiā idropis eē auctaz adeo qz p̄p̄iat dyasfraginā et spūalia coz. Tussis i senibz decrepitis si diu durauerit est molestia: rō qz coz virtus est debilis: Tussis nimia et diu p̄seuerās ē mala: rō qz ducit ad p̄tissz vel et̄hicā vel rupturā vene i pectore et ad sputū san guis et sanies: Tussis ois cūz reumate si durauerit ē mala: rō qz est cā p̄tissz p̄cipue si m̄ā descēdens fuerit calida et acuta Tussis ois auferens somnū et cū aggrauatōe et molestia et cū alyis conationibus multis ad expulsiōē et cū rubedine oculo z et cū pauca eductiōe ē mala: rō qz inducit rupturā: Tuf sis ois cū modico conatu et alieuiatōe et veloci et magna ex/ pulsiōe et sine labore optima: rō qz significat fortitudinē vir tutis expulsiue et mūdificationē pectoris et digestiōē mate rie et obedientiā eius ad exitū. Tussis est maior i nocte q̄ in die: ratio qz in nocte pori claudunt et fit decursus materie ad interiora: s̄z i die pori sunt aperti et vaporat materia sicut i vigiliis et exercitiis et p̄cipue post somnū lōgū. **¶** Alman:

¶ Cū tussis acciderit fueritqz aspera et sicca et cum rubedine et calore: egro mu/ rab viol. et p̄sana tribuēda erit. fabas quoqz excorticatas et spinachias cū oleo de amig/ dalis dulcibz in comestioe accipiat. In ore vero semp tenere dz pillulas bichichie. Aque aut quā bibir sirupus viol. est amiscēdus. Pillule bichi chie: R. succi liquiritie zuccari albi amboz añ. 3. x. amidi dragaganti amigdalaz dulciū excorticatarūz añ. 3. v. ex his cū mucilagine se. citoniorz consper/ sis informetur pillule. **¶** Sillanus.

¶ Bie determinat de tussis diuidit i duas: p̄rio pōt curā qñ prouenit a caliditate et siccitate. Secdo qñ fit a materia flegmatica. Secda ibi. (Q si curz): p̄ria i quattuor. p̄mo pōt curā p̄ dietaz. secundo p̄ pillulas tenēdas i ore. Tercio p̄ potiū. Quarto ponit descriptionē pillulaz q̄ dicunt bichichie. secunda ibi. (In ore): Tercia ibi. (Aque autē): Quarta ibi. (Pillule bichichie): De prima dicit q̄ si tussis acciderit et fuerit aspera et sicca et cū rubore et calore egro debet dari zuc carū viol. et p̄sana. rō qz hūectat. Secdo dicit qz comedere fabas excorticatas et spinachias cū oleo d amigdalis dul cibis. rō patet. Ad idē cibēz cucurbita endiua lactuca portulaca carnibus edi et pulloz alteratis cum p̄dictis lacte farine amidi dragaganti. Ad idem valet balneū aque tepi/ de soli? vel decoctiōis violaz maluarū maluanisci. rō patet. Ad idē valet electuariū: R. dyapapaueris. 3. i. dyadragaganti frigidī dyapenidiōis sine speciebus zuccari viol. añ. 3. iij. dyap̄rin: 3. 5. m̄isce. Ad idē dyadragaganti frigidū. Ad idē dyapapauer: Ad idē dyapēdiō sine cinamomo. Ad idē cā di de o mmo zucaro. Ad idē loch de papauere. Ad idē loch de amigdalis dulcibus. Ad idē zuccarum viol. vel penidy. (In ore). Ponit curaz p̄ pillulas tenēdas i ore dicēs qz i ore debet tenere semp pillulas bichichias qz leniūt p̄tes pecto ris. et sciēdū ē qz si dissoluant cū aliquo sirupo hūectatiuo et bibant valent multū. (Aque autē): Pōt curā p̄ potiū dicēs qz aq̄ quā bibere dz misceri dz sirupus viol. ratio patet. Ad idē valet aqua ordeī sola et si in ea coquant cancri stumiales vel resudines nemozales valet amplius. Ad idem sirupus violi. Ad idem sirupus de papauere. Ad idēz sirup? de iuu/ bis. Ad idē sirupus d mirto aut sirupus de cucurbita. (Pill/ lule bichichie): Ponit descriptionē pillulaz q̄ dicunt bichi chie. R. succi liquiritie zuccari al. añ. 3. x. amidi dragaganti amigdalaz dulciū excorticatarūz oīuz añ. 3. v. ex eis cū mucilagine se. citoniorūz p̄p̄eris informetur pillule. Ad idem. Reliquiritie. 3. x. seminis cucurbitae vel citrulli seminis por tulace añ. 3. v. conficiantur cū mucilagine p̄sily vel albumi/ ne oui fiant pillule ad modum cicerū teneant in ore. **¶** No tandū qz in tussi sicca ab extra cōpetit tale ynguētū. R. mu cilaginis dragaganti gummi arabici añ. 3. y. assungie galline medulle vituli añ. 3. 5. olei violarum olei amigdalaz dul/ cium añ. quar. Scere quantum sufficit fiat ynguentum. Ad idem: R. olei viol. 3. iij. cere albe quantum sufficit extenda tur super panno de sustanco ad quantitatem vnius palme et duorum digitorum in longitudine et vnius palme in latitu dine et ponatur supra pectus. **¶** Secundo notādū qz in cu ra tussis prouenientis a materia calida descendente a capi te ad pectus competunt ea que dieta sunt supra in. c. de ca/ tarro qui fit a m̄ā calida siue sint sirupū siue electuaria siue pillule siue gargarsina: iō recurat illic. **¶** Almanfor.

¶ Q si cum tussi multū affuerit sputum quod cum expuendo expelli non potest nocumētum

De asmate

infert. s. neq. febris neq. vebemens vëtris solu-
tio cōcomitant. ex his troc. dādū erit ifirmo. qd
R. se. se. feniculit. se. se. apil. succi ligritie capilli ve-
ner. amigdalaz oīuz pres eqles. ex his cū mucila-
gine se. se. lini cōspersis iformēt trocisci ex qb. 3.

**iii. tribuant. Decoctionē aut qua i hac egritu-
dine vtendū ē i. c. de catarro iā descriptim. cui
rñ. 3. v. capilli veneris sunt addēde.**

Silla.
Pōit curā qñ pñit a materia frigida z diuidit i duas
pōio pōit curā qñ tussis n̄ ē antiqua. Secūdo qñ ē antiq
secunda ibi. (Decoctionē). De prima dicit q si cū tussi mul-
tū affuerit spūuz quod cū expelli nō pōt iferat nocumētū
q si nō sequat febris. nec solutio ventris ifirmo dandi sunt
trocisci. g. sunt. **R.** se. se. fen. se. apy succi ligritie capilli vene-
ris amigdalaz dulciū omniū partes eqles ex his cū mucil-
lagine semis lini cōspersis forment trocisci ex qbus. 3. iii. dē-
tur.

**Notandū q isti trocisci debēt distēperari cū aq de-
coctionis capilloz veneris v. l. fopi. z tunc ratio partis ē q
trocisci subtiliant materiā z pparant eā expelli z nō pmit-
tunt eā inherere pectori. (Decoctionē). Ponit curam p de-
coctionē dicens q iam dixit decoctionē q ē vtendū i. c. de
catarro. subdit q. v. 3. capilli vene. sunt addēde. Rō patet**

**Notandū q i tali tussivalet iste sirupus. R. radice yre-
os radice enule cāpane añ. quartā. s. ifopi capilloz vene-
recentiū añ. M. y. calamēti pipinelle prassū origāi añ. M.
s. semis lini affi. 3. i. ordeī mūdi quartā. s. ligritie rase vna-
rum passaz mundatay lab arill. añ. 3. y. mell. z zuccari albi
añ. l. b. s. fiat sirup. v. qz ad l. b. v. z vt sit delicatus p̄ualet
mel. Ad idē. R. sirup. ligritie vel de ifopo. Ad idē valet si-
rupus capill. veneris aut aq scabiose vel aqua capilloz ve-
neris. Ad idē aqua bethonice. Post sirupū v. l. aquas laxet
venter cū pillul. de agarico que fiūt sic. R. radice lily praf-
fi añ. 3. y. agarici. 3. y. turbit. 3. y. pulpe cologntide sarcocole
añ. 3. i. ierepigre. 3. y. puluerizent puluerizanda cōquassē-
tur conquassanda z misce omnia cū sirupo capill. veneris
fiant pille. Ad idē. R. cassie. 3. i. agarici. 3. i. s. turbit. 3. i. s. sa-
lia gēme. 3. añ. gra. iii. cū decoctiōe capilloz veneris ifopi
liquiritie scabiose viol. distēperent. Ad idē valet ab extra-
tale vnguentū. R. mucilaginis seminis fenugreci. mucila-
ginis seminis lini añ. 3. y. butiri sine sale. 3. i. olei amigda-
rum dulciū quart. s. cere q̄tū sufficit fiat vnguentū. Ad
idē dialtea ad intra valet z confectio dicta dianisum. Ad
idē diapenidion cū cinamomo. Ad idē diadragagantū cali-
dum. Ad idem diacalamentū. Ad idem loch de pino. valet
etiam loch sanum z expertū. Ad idē loch squille. Ad idem
ficus sicce affe z comeste dactili penidy passe pinee. **Se-
cundo notandū q in cura tussis puenientis a materia fri-
gida descendente a capite ad pectus competunt illa que di-
cta sunt i. c. de catarro qñ sit a materia frigida. z ideo recur-
ratur illis.****

Almanzor.
Qd si tussis antiqua z nociua fuerit adeo vt
egru i nocte dormire nō pmittat pillule storacie
sunt bānde que. **R.** myrrhe storacis opii oīum
añ pres eqles iformēt ex eis pille ad lupinoz
similitudinē ex qbus vna aut due patienti tribu-
ant. In potu vero sumat sirupū de papauere z
comedat semē albi papaueris cū zuccaro. Qui
hanc p̄erea patitur egritudinē vitet i comestio-
ne acetosa salsa pōrica acuta atqz amara. Fumi-
giū ad antiquā tussim z spūū fetidū. **R.** aristol.

myrrhe storacis galbāi oīuz pres eqles arsenici
rubei ad pōdus oīum. oīa puluerizata ex butiro
vaccio cōspgant. ex qbu. magdaleōes ad pille
pue similitudinē iformēt z cū necesse fuerit in
ieiunio ex vno eoz p tralecturiū suffumigetur
eger.

Sillanus.

Ponit curā qñ tussis ē antiqua z diuidit in duas. p̄io
ponit curā p pillas. Scōdo per suffumigium. Secunda ibi.
(Suffumigiū). Prima in tres. p̄imo facit hoc. Secūdo
iterato ponit curā tussis a materia calida per sirupū. Ter-
tio ostendit a quibus debet se abstinere patiens tussim.
secunda ibi. (In potu). Tertia ibi. (Qui hanc). De prima
dicit q si tussis fuerit antiqua z nociua sic q egrū nō pmit-
tat dormire de nocte egro debent dari pille de storace que
sunt. **R.** myrrhe storacis opy oīuz añ. pres aqles. forment
ex eis pill. ad similitudinē lupinoz ex qb. vna aut due tri-
buant. rō qz p̄hibēt fluxū materie dissilātis a capite ad pe-
ctus. (In potu). Pōit curā a materia calida p sirupū dicēs
q i potu o. s. sumere sirupū de papauere z comedere semē
papaueris albi cū zuccaro. rō qz igrossat materiā z p̄hibet
fluxū z descensū. (Qui hanc). Dic pōit a qb. o. s. se abstinē
patiens tussim dicēs q o. s. euitare acetosa salsa pōrica acuta
aerea atqz amara rō qz nimis pcutiūt pect. atqz restrigūt
(Suffumigiū). Pōit curā p suffumigiū ad antiq. tussim z
ad spūū fetidū. **R.** aristol. ro. storacis myrrhe galbāi oīum
pres eqles arsenici ru. ad pōd. oīuz. oīa puluerizent z buti-
ro vaccio cōspgant. ex qb. magdaleōes ad similitudinē pille
forment z cū necesse fuerit i ieiunio vno eoz suffumigēt
eger.

**Notandū q hoc suffumigiū plus valet qñ ē sanies
z qñ n̄ ē valz hoc. R. ifopi. M. ligritie rase vna. passarū
añ. qñ. s. se. fenugreci se. lini añ. qñ. s. cōquassent z bulliāt
i l. b. iii. aq. quousqz redeāt ad l. b. y. s. fiat suffumigatio
ita vt paties apiat os z coopiat olla bñ z fiat aliquod fora-
mē p qd paties recipiat fumū. Pro paupib. valz suffumi-
gatio ligritie z vuarū passarū. **Notandū q qz tussis est
passio cōis sit. volo explicare medicias que valēt p̄tra tuf-
sim i cā calida z sunt viole sebesten dragagātū gūmi ara-
bicū amilū semen papaueris albi iniube mora celsi ordeū
mucilago p̄sily z citoniorū seia quatuor cōia frigida mun-
data. semē malue endiuie scariole lactuce portulace cucur-
bite melones anenatū. ordeatū cādī amigdale penidy olz
viol. nenufaris z silia. In cā vero frigida ifop. ligritia ra-
dix ireos capilli vene. squilla liliū prassū scabiosa betho-
nica sarcocolla serpillū calamētū origanū ozubus fenugre
cū semē lily assum piper assa sulphur semē vrtice passul. fi-
cus dactili enula mel zuccarū. **Itē diceret medic. indicet
formas v. l. p modū sirupi v. l. p̄diti v. l. pillarū v. l. trociscoz
v. l. vnguentoz v. l. gargarizādo v. l. emplastrando. Accipiat
ergo vñū v. l. multa mixta puenientia particulariū. Et sciē-
dū hic q tres sunt passiōes que curant cum eisdem mate-
riabus. s. raucedo tussis z asma.******

De asmate.

Sillanus.

Quia rubrica est notandū q tres sunt species dif-
ficultatis anhelitus. Una i attrahēdo aerē z hoc fit
qz villi longitudinales pectoris sunt debiles z vo-
cantur dīsnia. z dicitur q est difficultas anhelādi sine soni-
tu. Secunda species difficultatis anhelitus est in expellē-
do aerē. z hoc est quando villi latitudinales pectoris sunt
debiles. p̄pter quod non expellitur aer z vocatur asma z
dicitur q est difficultas anhelit. cum sonitu vnde dicitur i
versu. dīsnia se celat. canit asma morbumqz reuelat. Ter-
tia species difficultatis anhelitus est quantum ad vtrūqz
z hoc est quando villi longitudinales z latitudinales pectoris

De asmate

ria sunt debiles: et vocat orthomia: ut patet in versu. Orthomia quoque morbo vexat utroque. **N**on hic capit asmatum est nomen generale tribus egritudinibus supra dictis. **S**ecundo notandum quod asma siue difficultas anhelitus habet tres causas et easdem quod et easdem habet tussis: sed sunt fortiores in asmate quam in tussi absolutione. id est pro his recurrit ad caput preedens. Dicit tamen rationem ponit curam asmatum siue difficultatis anhelitus causati ex multitudine flegmatis viscosi exstitis in concavitate pectoris vel in porositatibus pulmonis vel venarum vel artiarum pulmonis quod ut plurimum fit ex illa causa. **N**otandum tertio quod signa asmatum sunt diuersitate causarum possunt haberi ex signis diuersitatis tussis dictis scilicet precedenti: ideo pro illis recurritur illic. Signa pronostica: asma in senibus nunquam curatur: aut cum magna difficultate. **N**on quia virtus eorum est debilis: et causa ut plurimum est humor flegmaticus viscosus multum difficilis eradicationis. Secundum asma quando multum antiquatur non recipit curationem. Tertium quoniam in asmate anhelitus est parvus tardus et frigidus est signum mortis propinquum. **Q**uartum in asmate anhelitus tremulus et pulsus malus: ratio ergo significat quod vene pulmonis sunt plene. Ideo timeatur de suffocatione. Quintum in asmate tussis et syncopis pessimum est. Sextum in omni difficultate anhelitus in quo patiens sepe ad anhelandum cogitur ad anhelitum suscipiendum mortale. Patet quia talis anhelitus est profectus. Septimum si asma venit propter dislocationem spondilium vix aut nunquam curatur. ratio namque patet. Octauum asma si puenit per catarrum et caput est debile naturaliter nunquam curatur. Sed intelligendum est hic quod asma et difficultas anhelitus sunt egritudines cronice et mouentur perisomaliter. **A**li-

Quam aliquis assidue patitur tussis: et aerem attrahit sicut fit post cursum aut per vehementem motum: et cum iacet supinus est ei deterius: et cum sedet est ei melius. Decoctio ei danda est: quod sicculi citrinorum. 3. r. dactyloz multas humiditate habentium: seorsum apud feniculi capilli veneris ligitie isopi prassii olearum an. 3. v. coquantur in tribus libris aque dulcis donec redeant ad unam et coles. De hac vero decoctione tribus diebus egro in potu tribuatur cum potere duorum aureorum huius decoctionis quod: succi ligitie isopi capilli vene. olearum an. 3. r. cordumeni pipis amigdalaz amaraz aristol. ro. seorsum vrtice olearum an. 3. v. mellis dispumati. q. sufficit. **B**ec enim decoctio superfluitates que sunt in pectore mirabiliter expellit et est optima. Danda itaque est per hebdomadam unam continuo. Deinde eger postquam comederit sinapi et mel vomere cogendus est et venter ex his pillis soluetur. quod: agarici grana ordei xviii. cologntide iterioris grana ordei. vi. elactery grana. lili. succi ligitie. 3. 5. fiant ex eis pillule: et sufficit ad dosim unam. post hoc quoque iterum redeat ad decoctionem et decoctionem sumendam et postremo ad vomitum et ventris solutionem ut prius. **S**epe faciedum est de hoc eger sanitati restituatur. Interim tamen a cibis grossis et stipticis acetosis abstineat. **S**il. **P**onit curam asmatum et diuidit in quattuor: primo ponit curam per decoctionem et confectionem. Secundo per euacuationem. Tertio ostendit a quibus oportet egrum abstinere. Quarto ostendit quod sit fiedum post euacuationem. secunda ibi. (Deinde eger) Tertia ibi. (Post hoc) Quarta ibi. (Interim tamen) De prima dicit quod cum apparent ista signa. primo quod patitur tussim. Se-

cundo quod attrahit aerem vehementer: sicut fit post cursum aut forte motum. Tertium cum iacet supinus est ei deterius. et cum sedet est ei melius: supple arguendum est quod talis patitur asma. Secundo dicit quod pro cura debet dari decoctio que est: **S**icculi citrinorum. 3. r. dactyloz multas humiditate habentium seorsum apud seorsum feniculi capilloz veneris ligitie isopi prassii olearum an. 3. v. coquantur in libris. iii. aque dulcis donec redeant ad unam. et datur dari egro de ista decoctione tribus diebus cum ponderi auri huius decoctionis quod est: **S**ucci ligitie isopi capilli veneris. an. 3. r. cordumeni pipis amigdalaz amaraz seorsum vrtice an. 3. v. mellis dispumati. q. sufficit. **B**ec enim decoctio superfluitates que sunt in pectore mirabiliter expellit et est optima et dari datur per unam hebdomadam continuo. **N**otandum per rationem fignorum in asmate est tussis. ratio quod in membris spiritualibus est res nociva quam natura tetat expellere et sic fit tussis. Sed verificatur quod in asmate per nocumentum in membris anhelitus cogitur ad sepe anhelandum: ideo attrahit aerem sicut fit post cursum. **U**erificatur tertium quod in asmate cum patiens iacet supinus est deterius quod fit costrictio maior canne pulmone. **S**ic aer non potest ita bene attrahi et exire sed stando melius itrat aerem: id est. **S**ed ratio remedium est quod talis decoctio est rerum icidentium materiam grossam et subtiliantium et sic ipas disponetur ad euacuationem. **N**otandum quod per ista intelligitur eis filia ut sirupum dictum scilicet: d. tussis addedo scille. 3. i. **A**d idem valz brodiu galli antig cocti cum isopo ligitia vuis passis mudis ab arillis et seie vrtice et seie fenugreci. **A**d idem valz pomu granatu dulce coctum et cineribus cum modico zuccari candi sic quod scindatur et ponatur pulvis zuccari candi et inuoluatur in petia panis madefacta et parum dimittatur in cinere calido et grana i cacia ponantur et comedantur et valz mirabiliter. **A**d idem aqua distillata enule capae. **A**d idem si comedatur duo boli de folijs scille cum ficubus vel succaro cando quod mane. **A**d idem valz pulmo vulpis sic: per se. 3. y. dens cum eo quod conuenit de potibus. est res mirabilis. **A**d idem valet omnia dicta scilicet: de tussi causa a materia flegmatica. **A**b erra vero puenit tale emplastrum. **S**ucco dactyloz pinguium caricarum pignium an. 3. y. ramozum malue bismalue an. q. r. 5. quassa fortiter et bulliat deinde. **S**tercoris colubarum terbentine rasine an. 5. misceantur omnia cum mucillagine fenugreci et seorsum lini. q. sufficit. fiat emplastrum et ponatur supra pectus. **A**d idem. **S**ucco rotu isopi supponetur lana calida. **A**d idem vnguentum dialtee. **A**d idem valet inunctio facta supra pectus de oleo de lilio et de oleo de ireos vel ex oleo laurino vel ex oleo de aneto etc. (Deinde eger) **P**onit curam per euacuationem dicens quod postquam comederit sinapi et mel datur puocari ad vomitum et hoc habet veritatem quoniam materia est in stomacho. **R**atio quod sinapis et mel soluunt materiam ibi existentem et preparent ad vomitum. **S**ed vomitum valz quod euacuat materia illa. **S**ecundo dicit quod datur euacuari cum pillulis que sunt. **S**ucco agarici quatuor ponderantur xviii. grana ordei cologntide iterioz quatuor ponderantur sex grana elactery grana. lili. succi ligitie. 3. 5. fiat ex his pillule et sufficiunt ad unam vicem. ratio patet quod euacuant materiam a pectore et est intelligendum quod in euacuatione multiplicatio melior est pillularum de agarico cuius descriptio stat sic in forma. **S**ucco agarici. 3. iii. cologntide elactery amboz an. q. r. iii. vni. succi ligitie an. 3. 5. fiat ex eis pillule. **N**otandum quod medicie mudificantes pectus et pulmonem ab humoribus grossis aut etiam putridis sunt isopum et olearum modis administrationis et se rapinum prope cum vino et scilla et vrtice et se. ei est multum iuuans. educit enim humores grossos sepultos in pectore et pulmone et prope forbitiodes decoctionis ei in aqua mellis et ordei et ficubus siccis et radix alsefere sunt omnem modum administrationis ei est mirabilis et decoctio volubilis cum melle et filis ireos expellit enim omnem materiam ab eo et mundificat pectus efficaciter et plures alie poni possent. (Post hoc) **O**stendit quod sit fiedum per euacuationem dicens quod iterum datur redire ad sumendum decoctionem et decoctionem dictam vel ad euacuandum per vomitum

De pleuresi

donec restituat sanitas p secessus vt prius subdit q sepe dz fieri. (Interi tñ). Ostēdit a qb^o cibis dz abstinere dices q dz abstinere a cibis grossis et stipticis ac acetosis. rō qz retinēt et restringūt materiā i stomacho. ¶ Notādū q non solū dz euitare pdicta imo multa alia: vt oia vētosa et oia alia multiplicātia flegma: Euitet ē balneū et somnū sup repletiōē pferim i sero. vitet supflūū motū tristitiā et sollicitudinē. ¶ Et notādū q iter cetera coit^o ē sibi mortāl. Eligat panē bene coctū fermentatū et pisatū cū aniso croco cina/momo et feniculo. carnes sint vt plurimū volatiliū vsualīū nō viuētīū in aga. caro vulpis et hericy nemozal^o et potissimē pulmones quocūqz sumant. De fructib^o ficus sicce et calefacte ad ignē vne passe pbistici pinee amigdale dulces. De olerib^o borago buglosa fenicul^o petrossi. origanū calamētuz nasturtiū serpillū isop^o. De potib^o. aq mell. vinū clarū antiquū odorifex bene maturū. s; pauce quātītatis. ¶ Scōdo notādū q post medicias dictas valēt suffumigia de qb^o ē primū. R. sulphuris citrini arsenici añ. ptes eqles. fac formas similes auelāis cū adipe renū capzarum aut vacce et ponat supra carbones et recipiat fumus ad os ptraicetozū. Ad idē ex croco myrrha costo aristol. casta et arsenico. fiat formulē cū adipe capzio. Ad idē ex arsenico et aristol. cū adipe. fiat formulē vt pri^o. Ad idē valet sulphur pos si deē cū ouis forbilib^o. vlt sulphur et arsenicū cum ouis forbilib^o et melle. Aut arsenicū cū aq mell. aut pillē cū arsenico et gūma pini. ¶ Tercio notādū q si asma contigerit a sanguie cōpetit flebotomia de basilica: et si tingerit pp retentionē emorroidaz aut mēstruoz. puocatio eoz ē iuuatiua. s; si asma fieret pp materiā descēdētē a capite cura est itēdenda ad caput cū cōfortatib^o et phibētib^o fluxū de gb^o dictuz ē i. de catarro: cura ē itēdenda ad materiā retentā i pectore cū his de quibus statū dictū ē supra ad caplz pcedens. ¶ De pleuresi. ¶ Cillanus.

Quoniam rubricā ē notādū q duplex ē pleuresis. s. vera et nō vera. Vera ē vt apā dyafragmatis et media stini. Nō vera ē duplex. Una ē apostema exiis i lacerat spectrois seu carne costaz exterior. Alia ē q fit avēto sitate. Ad ppositū bicitelligit d vera. ¶ Scōdo notādū q pleuresis qdā fit a latere dextro. qdā i sinistro: vt plurimū fit i dextro. s; q fit i latere sinistro ē piculosior et citi^o terminat pp ppingratē ad cor. ¶ Tercio notādū q pleuresis cā pōt ē exterior vt nīm^o calor nimius frīg^o supflū^o mot^o vēr^o boreal qñ vēit post australē supflū^o potus aque frigidē vlt vini. ¶ Et ē interior. et tunc cā antecēdēs ē repletio capitis et toti^o corpis. Lā cōiuncta vt plurimū ē colera: deīn sāguis: deīn flegma. deīde mliā: s; raro. Vētoistas ē pōt esse cā l3 pleures nō vere. ¶ Quarto notādū q pleuresis pōt terminari qnqz mōis: Pri^o p resolutionē i sensibīlē: vt per calefactoria qñ materiā ē paucā et subtilē. Scōdo p euacuationē sensibīlē seu excreationē vt p sputuz qd fit cōmūiter. Tercio p cōuersionem ei^o i sanie sic qñ materiā ē grossa et talis ē piculosa. qz tales vt plurimū sunt ptfici et empici vt p3 i affozismo gnte pticule. Quicūqz plereticī facti zc. Quarto p cōuersionē ei^o ad folyrosim et hoc fit raro: et hoc fit p medicias calidas resoluētes materiā subtilē et grossaz dimittētes qñ sunt nimis calide. Quito p mutationē materie ad alias partes. sicut aliqñ ad cerebrū et fit frenesis. Aliqñ ad neruos: et fit spasm^o. Aliqñ ad vias yrinales per venas magnas: et aliqñ ad intestina. ¶ Quito notādū q pleuresis salubris bēt qtuor tēpora. s. picipium i quo nihil expuit. Augumētum i quo incipit expuere et apparēt si gna digestiois. Statum qñ sputum est album bñ digestū et facili ter expuit cum facili tussi et alleuiatiōe. Declinatio nē qñ ista incipiunt minui et febris et alia acūtia: et illa tēpora assignantē distinguēdo tēpora ex parte digestiois materie. s;

alia assignantē distinguēdo ex pre accidetium et illa cum illis nō coincidunt: qz picipium quo ad digestionē materie cōprehendit augumētum picipium et statum quo ad difficultatē accidentium. et declinatio quo ad accidentia pprehendit augumētum statum et declinationē quo ad materie digestionē. ¶ S; notādū q signa ppa vere pleuresis sunt qnqz: Pri^o dolor lateris pungitiu^o: qz ibi ē mala pple/xio et solutio cōtinuitatis. sunt at hec cā doloris. Est at pungitiu^o pp sensibilitatē loci et ex parte materie: qz calida naturaliter vlt accidentaliter. Scōdz signum ē febris cōtinua qz materia ē putrefactiua i locis ppiquis cordi. Tercius signum ē difficultas anhelit^o. qz pp apā seqt cōpressio pulmonis. Quartum est tussis concomitās: qz aliqd refudat a loco apatis ad cānales pulmōis. iō zc. Quintum signum est pulsus frinus qz morb^o seu apā ē i mēbro duro neruoso. s. pāniculo coopiente costas. vñd fit extensio et durities et fit pulsus ferrinus. Signa materie peccātis si sit colera: yrina citrina et itensa et subtil. pulsus durus velox et frēqs: dolor acut^o pungitiu^o multum. citrinus color: et alia signa colere discurrendo p res naturales nō naturales et pter naturam. Signa si sunt a sanguie sunt yrina rubea et spissasputuz rubrum et pulsus plenus: dolor nō sentiū sicut cum punctura s; cum quadā grauedie: repletio venaz: antecessio rez multiplicitatū sanguinē. Signa si cā fuerit flegma sunt. yrina apparet palida vlt remissa: pulsus paruus et mollis et alia signa flegmatis. Signa si fuerit mliā l3 raro sunt sputum liuidum et paucum: dolor nō est itensus nec acutus. yrina est remissa: et alia signa mlie. Signa pnostica ad malum sunt si signa pdicta pleuresis sunt intensa multum et laboriosa morte significant: sicut dolor vehemens pternens virtutem difficultas anhelitus addens ad caliditatē: et caliditas ad frequentiam tussis multum laboriosa ipediens somnū et cibum. febris fortissima. sputum liuidum nigrum viscosū cur laboriosa tussi. silt si medicus recte operet p vlia et picularia et patiens p medicinā nō alleuiet vlt nō libret sed potius aggrauat est signum pessimum et mortale. Signa pnostica ad bonum sunt sputum album lene et eqle cū modica tussi et alienatiōe patientis qd cito appareat picipio: et cōtinuetur proculdubio significat salutem et pcepit si alia signa conueniunt. sicut est bonitas somni et appetitus et bona tolerantia et egestio non fit frequens: sed iuncta et equalis et hora consueta: et yrina vergat ad rubedinē et quādam mediocritatem et cito incipiat facere bonam residentiam. ¶ Notandum q yrina in egritudinibus epatis et venarum certam habet significationem si sit bona siue mala: sed in egritudinibus alyz q sunt extravenas: si yrina est laudabilis bonum signum est sed non certum salutis: quia ex alyz potest piclitari. sed si yrina fuerit mala et indigesta et ita de alyz signis malis. certum signum est q eger tendit ad mortem. quia postq digestio deficit in radice deficit in ramis. ¶ Almanzor.

Quoniam aliquis sub costis suis dolore sentit pūgitiuū: et ppeic qñ sicca patit tussim et febrē: expedit vt si dolor sup partē costarū et furculam tendit: fiat minutio ex basilica ei^o partis i qua ē dolor nisi totū corp^o multo sāguine repletū fuerit: tñc. n. ex latere cōtrario sanguinis detractio faciēda ē. egritudo quoqz si iā p aliquos dies ifestauerit egrū a picipio sui flebotomia a parte dolente faciēda est. ¶ Silla. ¶ Determinat de pleuresi et diuidit in duas. primo ponit curam. secundo manifestat ipsam quantum ad nomen. se

De pleuresi

cunda ibi: **(De passio)**: Prima i duas. prio pōit curā pleu-
ressis vere: secūdo nō vere. secūda ibi: **(Si aut ex teri)**: Pri-
ma i duas prio pōit curā. scdo docet pnostrari d pleuresi
scda ibi: **(Qd si i principio)**: Pria i duas. prio pōit curā obser-
uandā anteq̃ icipiat excreare. secūdo qñ icipit excreare: se-
cūda ibi: **(Lūgū sc̃reār)**: Pria i duas. p̃ ponit curā p euacua-
tionē secūdo p diētā. secūda ibi: **(Qd si eger)**: Pria i duas.
primo oñdit quō euacuatio sit siēda p flebotomia: scdo p
medicinā. secūda ibi: **(Qd si dolor)**: De pria dicit q qñ ali-
quis sub costis suis sentit dolorē pungitiuū z patit febres z
siccā tussim: z dolor tendit supra partē costaz z furculā: d3
fieri flebotomia de basilica illi? partis cui? ē dolor: Scdo
pōit exceptionē dicēs q hoc totū d3 itelligi nisi corp? totū
fuerit repletū multo sanguine: qz tūc flebotomia d3 fieri ex
latere cōtrario: Tercio dicit q si egritudo ifestauerit. egrū
p aliquos dies a principio suo d3 fieri flebotomia d eadē par-
te dolēte: **(Mōtādū q si i pleuresi corp? fuerit plectoziiū**
d3 fieri flebotomia ex pte cōtraria dolori: qz si ex eadē fie-
ret traheret materia ad locū vñ ex saphēa eiusdē p̃tis. qz dī
uersio fit ad locū satis distātē a loco doloris: Si vero corp?
nō sit plectozicū vñ materia ē i fluxu: z sic flebotomia debz
fieri de parte cōtraria: vñ materia est fluxa z sic d3 fieri de
eadē parte: rō qz pria itentio ē phibere fluxū. secūda vero
est euacuatio: z sic ex his verificat̃ textus: **Raf**: **(Scdo**
notandū q si pleuresis sit a sanguine d3 fieri flebotomia vt
dictū ē: Post flebotomiā yngat̃ locus cū oleo de camomil-
la z oleo de aneto mixtis simul z actu calidis. z pōat̃ super
vñctionē emplz qd sic fit: **R**: radices altee. i. maluaufici coc-
te z p̃parate: z.iii. viol. floz camōille añ. z.ii. farine ordeiz.
vi. i. cozpozent̃ z misce cū oleo de camōilla z oleo viol. q. suf-
ficat ad faciendū emplm z calidū pōat̃ supra locū: Si ven-
ter ifirmi eēt sic? fiat oī die suppositoziū vel clistere leniti-
uū z eēt meli? z possit aliquibus diebus mundificari cū hac
medicia: **R**: māne. z.ii. aq̃ decoctiōis viol. z iuiubaz. z.iiii.
Ad idē: **R**: cassifist. z.ii. aq̃ decoctiōis p̃dicē. z.iiii. coletur
z detur ante diem in matutinis.

(Almanfor.

(Qd si dolor inferi? ad pte costaz posteriorē
rēdit: vñter ex decoctiōe quā i. c. de reumatismo
descripsim? ē soluēdus: **Meli? tñ ē vt fleboto-**
mia fiat: deide aqua ordeiz cū zuccaro assidue tri-
buat̃. z si videris tussiz ei? vehemētis siccitatis
ba ei i biluculo oī die iulep: deide ba ei in potu
aquā ordeiz: q si eger fuerit debil? nutria? cū pane
z zuccaro: si autem fortis fuerit aqua ordeiz vsqz
ad diem quartum sufficiat:

(Sillanus.

(Hic ponit curā pleuresis qñ dolor tendit iferius ad pte
costaz posteriorē. z diuidit i duas: Prio facit hoc: Secūdo
pōit curā p potū. secūda ibi: **(Deide aq̃)**: Pria i duas: prio
facit b. secūdo cōpat flebotomiā ad farmatiā. secūda ibi
(Meli? tñ): De pria dicit q si dolor rēdit iferius ad par-
tē costaz iferiorē: vñter d3 euacuari cū decoctiōe quā d̃scrip-
simus. c. de catarro. iō recurrat̃ illic. rō. qz materia talis sa-
tis apta ē euacuari p talē medicinā laxatiuā: **(Mōtādū**
q i materia colerica ante solutionē cōpetit tale digestiū.
R: ēdime scariole lactuce epatice diptami capillozū vene-
ris recentū añ. **M**: i. q̃ttuoz seminū frigidozū: seia malue
bismalue seia boraginis mundati añ. z.ii. ordeiz mundi. z.ii.
ligritie raseyuarū passarū ab arillis mundatarū iuiube fe-
besten. añ. z.ii. violarū florū nenufaris añ. z.ii. zuccari albi.
lb. i. fiat sirupus vsqz ad q̃rt. v. Ad idē sirupus de iuiubis:
Ad idē: **R**: sirupū viol. z. vi. sirupū papaueris sirupū capil. ve-
neris añ q̃rt. i. misce: **M**edicina laxatiua pōt esse tal. **R**. flo-

rum violarū boraginis buglose añ. z.ii. p̃mnozū damascen-
noz iuiube febesten añ. z.ii. spice nardi z.ii. ligritie raseyua-
rum passarū añ. z.ii. fiat de octio i q̃ dissoluat̃ cassifist.
z.ii. reubarbari ifusi i modico aq̃ ordeiz. z.ii. vl. z.ii. Si paties
sit fortis fiat colatura vsqz ad quart. i. deē in aurora. deñ
post euacuationem ponat̃ spogia infusa in aqua decoctiōis
camomille viol vñ aneti: Ad idem sponsia infusa in aqua
calida solū z exp̃ssa. Ad idē fiat calefactoriū cū vase eneo i
uoluendo pānū lini iplēdo vas aq̃ calida. Ad idē valz vesi-
ca plēa aq̃ calida z loco applicata: **(Scdo notādū q i mā**
flegmatica p̃petit tal sirupus: **R**: isopi capil. vene. añ. **M**:
ii. ligritie rase yuarum passarum mundataz ab arillis añ.
z.ii. ordeiz mundi. z.ii. quartuoz seminū frigidozū mundato-
rū seia bursi seia sparagi seia lini seia fenugreci añ. z.ii. lace-
ti albi. z.ii. ponit̃ ad incidendum mellē elci q̃rt. i. zuccari al.
quart. iii. fiat sirupus clarificatus vsqz ad quart. v. z iste cō-
peteret si esset colera grossa. Ad idem sirupus de ligritia si
rupus de isopo z sirupus de capilli veneris. **M**edicina laxa-
tiua: **R**: floz viol. boraginis buglose añ. z.ii. liquiritie rase
yuarū passarū mundatarum ab arillis añ. z.ii. caricarū. z.ii.
agarici. z.ii. fiat colatura vsqz ad quart. i. deinde post eu-
acuationem yngatur locus cum oleo de camomilla vel de
aneto vel de lilio vel de ireos. inde fiat calefactoriū ex flo-
re camomille z melliloroz: pōt fieri hūidū decoquendo in
aqua. vel siccum faciēdo sacculū de predictis: Ad idē va-
let sacculus talis: **R**: ordeiz orobi añ. quart. v. fur furis pugil-
lum. i. conqassent̃ z fiat sacculus ad q̃ttitatem palmi ab
vtraqz parte buliat in aqua z modico aceti expressus sup̃
ponat̃ lateri: Ad idem valet sacculus ex milio z sale z plus
valet si materia esset ventosa. **(Tercio notandū q si ma-**
teria esset mlia. licet rato. accidat debet dari cū predictis
p dirigendo succus boraginis cū tota radice buglosa cum
tota radice añ. **M**: i. Et medicina laxatiua potest fieri cū
ello nigro. vel cū thimo epithimo polipodio sene z simili-
bus: Deinde procedendum est cū predictis localib? **(Me-**
lius tamen): Cōparat flebotomiam dicens q melius ē vt
fiat flebotomia qz vt detur farmatia. rō qz melius remoue-
tur materia a loco. qz farmatia nō sic attingit ad pāniculos
sicut flebotomia. lz quantū est ex parte materici peccantis
p̃petit farmatia: **(Deinde da)**: Pōnit curā p potū dicens
q aqua ordeiz cū zuccaro d3 dari cōtinue in potu. rō qz ifri-
gidat b̃iectat z laxat ventrē: Secundo dicit q si videris
tussim vehementis siccitatis p̃petit dare oī mane in potu
iuleb vel aquā ordeiz: Tercio dicit q si virtus patiētis fue-
rit debilis d3 nutriri cū pane z zuccaro: si fortis sola aqua
ordeiz sufficit vsqz ad quartū diem: **(Mōtādū q in pleu-**
ressi a materia calida potus potest esse aqua ordeiz vel aq̃
fontis cum pane zuccari vel succus malozum granatozū
dulcium cū multa aqua fontis: z vbi esset sitis isomnietas
z ariditas lingue sirupus violat? vel nenufarinus vel pa-
paueris cū aqua ordeiz aut fontis: z iste potus valet loco ci-
bi quando virtus est fortis: si esset debilis pōt vti brodia
pulli parui decocti in aqua fontis cum lactucis aut semini-
bus frigidis sine sale coq̃tur vsqz ad ossium separationē
potest etiam vti p̃tisana ordeiz z farina tritici p̃parata cū
lacte amigdalorum z spinachys: z potest vti passulis mun-
datis amigdalis cucurbitis iuiubis violis: z pane loto cū
aqua seu vino aquoso debili. sed in materia frigida potest
potus esse aqua mellis vel aqua multum zuccarata. de ci-
bis p̃tisana z similia:

(Almanfor.

(Quisq̃ sc̃reare cepit decoctionē quā i. c. d̃ren-
matismo noiaulm? quotidie sumat z ante aq̃
ordeiz bibat donec sanet. Si aut febris z acuitas
pleuerent z egeri. excreatiōe difficultatē patiat̃

De perypneumonia

de decoctio quā in .c. d' asmate nominauimus : qd' s'it est faciendū cum sanici sit excreatio. Q' si i principio passionis qd' excreatur nigrū aut velut citrinū apparet et sic p' m'aserit et se. n' generit nec calor vsq' i die. vsq' timor osus ē : et si cū hoc toto aeris attractio nō allenuat et in pectore affuerit oregmoni aut in maxillis rubedo et in oculis la bor est mortis propinquus.

Sillanus.

Ponit curā qn' patiens icipit screare et est egritudo i aug mento et diuidit i duas secundū q' duo ponit remedia. se cūda ibi. **(Sillanus.)** De p'ia dicit q' cū iciperit screare debet quotidie sumere decoctionē quā diximus in .c. de catarro antequā aquā ordeī bibat q' mūndificat pectus. De secūda dicit q' si febr' acuitas pseuerauerit et eger patiat' difficul tatē in screatu debet dari decoctio quā dixim'. c. de asma terz idē ē faciendū cū est excreatio sanici. rō quia talis abster git et pectus mundificat. **(Qd' si i principio.)** Dic docet p'no sticare i pleurexi dices q' si i principio passionis illd' qd' screa tur apparuerit nigrū et citrinū et sic cōtinuauerit et nō quie uerit febris vsq' ad diē septimū. est suspicandus de malo. Secūdo dicit q' si cū hoc toto nō fiat allenuatio i attractiōe aeris i pectore et fuerit sonus qui dicit' oregmō. et i maxillis rubedo. et in oculis linoz ē primus mortis. Rō primi quia si gnū est q' sit ex malitia materie et significat debilitas virtu tis succubētis. et sic verificat secundū dictū.

Almafor.

Si alit' exteri' i latere apparuerit rubedo aut apostematio et cū p' m'is loc' dolet p'ponat' d'su per vētosa aut empl'z ex sinapi et ficub' et dimittat' ibi donec loc' vlcere't. De his vero q' ex erro re stolidoz ad augmentū nocumēti accidit hāc egritudine patientib' ē cū dolor sentit' i principio sub costis existimāt grossaz fore ventositatem. ideoq' electuariū diamuscūz aut ei s'ilia egroti bus inieciūz iterficiūt. Hec passio vocat' birsen c' causa est apostema qd' ozitur interius ex costis ipocūdriz.

Sillanus.

Ponit curā pleurexi nō vere. et diuidit i duas. p'imo facit hoc. secūdo ponit errorē quorūdā. secūda ibi. **(De his vero.)** De prima dicit q' si apparuerit i latere exteri' ru bedo. aut apostematio et cū loc' p' m'itur dolet. signū ē q' ē pleurexis nō vera facta ex materia cōtenta in costis extra. Secūdo vult q' p' cura d'z supponi ventosa. rō q' attrahit m'az ad extra plus. Tertio vult q' ēt p'petit' epl'z ex sinapi et ficubus et dimittat' donec loc' vesice't. rō q' tunc materia exhibet. **(Notandū q' i tali nullo mō competūt repessu na. rō q' repercutere't materia ad itra ad loca mobilia imo nec in pleurexi vera cōpetunt. et si illud eēt marie esset i p'ci pio p'incipiante si q's p'ns esset et deus dedisset talē gratiā q' p'incipiū p'incipians cognoscere't et q' portaret in manu v' i bursa medicīnā repessuā. sed nō videt' qn' talia possūt cōcurrere. iō mirandū quō bonus eben mesue dormiuerit.)** **(Notandū q' i pleurexi vera nō cōpetunt maturatiua ni si quando egritudo p'olonqat' et non videmus aliā viā: q' sanies est periculosa.)** **(De his vero.)** Pōit errorē quorūdā dicens q' qdaz stolidi medici i cura huius passiōis errabāt q' cū dolor sentiebat' sub costis i principio egritudinis exi stimabant grossam fore ventositatē. vnde dabāt electuari um diamuscū et sibi si similia calida. et sic agebant nocumē tum. et egrum iterficebāt. ratio pater. **(Hec passio.)** Osten dit denominationē huius passionis dicens q' hec passio vo

catur birsen. cuius causa est apā qd' ozitur interius i costis ypoūdriz. vnde sicut birsen dicitur apā pāniculorum cerebri. ita birsen dicitur apā panniculoz pectoris.

De perypneumonia.

Sillanus.

Prima rubricam est notandum q' perypneumonia est apostema pulmonis. **(Secūdo nota q' perypneumonia potest terminari quinqz modis. p'io p' resolutionem i sensibilem. Secundo per euacuationem sē sibilem vt per sputum et hoc est v' plurimum. Tertio p' p'uerionē eius i sanici. et talis ē piculosa q' cū rumpit' apā fiunt p'ifici. Quarto p' soliofism vt cū resoluit' subtile et re manet grossum. Quinto p' trāsmiſsionem materie ad aliū locum.)** **(Tertio notandū q' pypneumonia qnqz est egritudo p' se. aliqñ est sequens aliā egritudine vt pleurexi et fluxum catarrhi.)** **(Quarto notandū q' cā pypneumōie pōt esse quilibet humor sed sicut pleurexis v' plurimū sit de colera ita pypneumonia v' plurimū sit de flegmate. et hoc flegma vel fluit ad pulmonē p' venas v' distillat a ca pite.)** **(Quinto notandū q' signa pypneumonic qn' est egritudo p' se. et fiat a materia calica sunt febris p'tinua acutissi marō ppter p'pingtatē materie putrescentis ad cor et cali ditatē materie et pulsus est vndosus. q' apostema ē i mem bro molli colligente de materia multū subtili. vnde pulsus est plen' et vndosus. difficultas anhelit' cū suffocatiōe ita vt videat' isirimo q' p'creat p'ze nimia suffocatiōe. rō p'z. q' ppter apā oppilant' v'ie pulmōis q' attrahit' aer ad euen tandū caliditatē cordis. rubedo maxia in maxill' q' a pul mone eleuant' vapores retinentes colorē pulmonis q' cōica tur pōis maxillaz. dolor in anteriori parte pectoris et i me dio duaz spatulaz. et talis est aggranatiū rōne pāniculi su spendentis q' pulmo est membz i sensibile de se. rō patet q' pulmo continetur in medio pectoris. et in omni pypneu monia est materia aggranans et tussis multa. q' in pectore ē mala materia que deciditur a membro spongioso i quo cō tine't m'itus aer et miscetur cum illo v'rina rubea ppter fe. et materiam asperitas lingue cum nigredine. quia eleuant' multi vapores et continentur in lingua et aduruntur. et sic fit nigredo in lingua. Signa eius qui fit a materia frigida sunt costrictio anhelitus cum sonitu in pectore absqz ali quo dolore sensibili. lingua est multotiens absqz nigredie. In principio pulsus est molis et rarus. rō signorum p'z. Si gna qn' pypneumōia sequit' aliā egritudine sūt signa dicta q' apparere incipiunt post egritudine p'cedentē.**

(Am homini superuenerit fe. et anhelitū tātā patit' p'strictionē vt se p'focari putet et i maxillis ita vebemēs sit rube do vt tincte videant' et anterior pars pectoris dolet et tussis adest et qd' cū screatiōe emittit' exi stit spūosus et i pectore sentit' g'uitas sine pun ctioe et sine calore. tūc oia hec accidit' acutū i pul mone patit' apostema et vocat' hec passio pypneumonia. In principio igit' curationis eius basi lica est inuenienda. deinde eger ex his quibus me dicatur pleurexis est curandus.)

Sillanus. **(Determinat de pypneumonia. et diuiditur in duas. p'ri mo ponit signa. secundo curā. secunda ibi. (In principio.)** De prima dicit q' ad hoc sunt ista signa. p'rimū q' est febris. Secundū q' est costrictio anhelitus vt putet se suffocari. Tertii i maxillis vebemens rubedo vt videantur tincte. Quartū dolor pectoris in parte anteriori. Quintus tussis. Sextum quod emittit' p' screatū est spumofum. Septimū in pectore est grauitas sine punctione et sine calore. cū appa

De sputo sanguinis

rent hec signa oia signū ē q̄ patit̄ acutū apostema ⁊ vocatur p̄pneumōia: **Rō** signoz̄ patet ex dictis: (In p̄ncipio) **P**onit curā dicēs q̄ in p̄ncipio debet fieri flebotomia ex cephalica: **Rō** q̄ p̄hibet fluxū ad locum. secundo dicit q̄ post flebotomiā eger debet euacuari cuꝝ his cū quib⁹ curatur pleureſis: **Rō** quia ſunt a ſimili loco. quaſi ex conſumili materia: ideoq̄ recuratur illic. ſad. c. p̄cedens. ⁊ ita ſit in cibis ⁊ potibus ſicut dictū eſt ibi.

De sanguinis proiectione cum sputo ⁊ ſine vomitu ⁊ ſine rāſcatione.

Quia rubricā ē notandū q̄ ex ſtus ſanguinis ab ore p̄t puenire a pluribus locis. **P**rio a cerebro p̄ viā ſtillicidy ⁊ maxie illis qui ſunt ſoliti pati fluxū ſanguinis nariū. **S**ecūdo a gigiūis. **T**ertio a palato. **Q**uarto a gutture. **Q**uinto a trachea arteria. **S**exto a pulmōe. **S**eptimo a pectore. **O**ctauo a ſtomacho ⁊ ab alijs mēbris iſeri orib⁹ vt ab epate ſplene ⁊ matrice. **S**ed notādū q̄ ſigna diſtinctiua q̄ puenit a dictis locis ſunt q̄ a cerebro ē dolor ⁊ grauitas capitis ⁊ cōſueuit exire p̄ nares. **S**igna diſtinctiua q̄ a gigiūis ſunt q̄ gingiue ſunt ſanguinolente v̄l v̄l cerate ⁊ cū fricant̄ ſanguificāt ⁊ q̄ aduēt abſq̄ rāſcatōe ⁊ tuſſi ⁊ ſilib⁹. **S**igna q̄ a palatu ſunt q̄ venit cū modica rāſcatione ⁊ modica tuſſi ⁊ q̄ ſanguis ē elauſ⁹ ⁊ ſpumofus ⁊ ſine dolore ⁊ i maxillis apparet alteratio coloris ad rubedinez. **S**igna q̄ a pectore ſunt q̄ venit cuꝝ magna tuſſi ⁊ magno dolore ⁊ ſanguis ē plenus groſſus ⁊ n̄ ſic ſpumofus. **S**igna q̄ a ſtomaco vel ab alijs mēbris iſeri orib⁹ ſunt ga venit cū vomitu ⁊ dolore loci vel mēbr̄i v̄l ex retentiōe alius euacuatiōis. **S**uete. vt ſanguinis mēſtrui v̄l emorroidali. **S**igna q̄ puenit ex ruptura vene: q̄ venit cū magna quatitate. ſi venit ex excoziatiōe cū parua. **T**ertio notādū de ſignis p̄noſticie. **S**i ſputū apparet ſubrubcū i pleureſi v̄l p̄pneumōia bonū. **O**mn̄e ſputū ſanguis cū tuſſi q̄ diu durat ducit ad p̄ſim. **S**putū ſanguinis q̄ ſubito vēit ſi vadit ad corcito iſterficiat p̄pter nimia ſua euacuatiōnez. **O**mn̄e ſputū ſanguis ex excoziatiōe nix aut nunq̄ curatur. **S**putū ex parte fiſtulaz̄ pueniēs frequenter reit̄erā: patet. **S**anguis q̄ venit cū vomitu ſi notabilis quantitatis ⁊ cum ſe fuerit mortale ⁊ c.

Quam ſanguis cū rāſcatōe aut paruo ſonitu q̄ ſit ſine tuſſi egredit̄ nō ē egro ide timendū. poterit. n. ſanari gargarizādo ea que in. c. de ſgnātia nominauimus ⁊ regimē ſubtrillando.

Vic determinat de exitu ſanguinis ab ore ⁊ diuidit̄ in tres. **P**rio determinat de ſputo ſanguinis cū rāſcatōe. **S**ecundo de exitu ſanguinis cū vomitu. **T**ertio de exitu ſanguinis cū tuſſi. **S**ed ibi. (Cū vomitu). **T**ertia ibi. (Q̄ ſi). **P**rima i duas. **P**rio docet p̄noſticari ex tali ſputo ſanguinis cū rāſcatōe. **S**ecūdo ponit curā. ſed ibi. (Poterit eni). **D**e prima dicit q̄ cuꝝ ſanguis exit cuꝝ rāſcatione. aut paruo ſono qui ſit ſine tuſſi nō ē timēdū ex eo. **Rō** q̄ ſignū eſt q̄ ſit a partib⁹ p̄pinq̄is: vt a gula trachea arteria ⁊ palato. v̄l medicia conſolidatiua poterit faciliſter applicari. (Poterit eni). **P**onit curā dicens q̄ ſputū ſanguinis dēciū poterit curari gargarizādo ea que v̄xim⁹ ſic de ſgnātia. **Rō** q̄ talia medicamina ſtringunt ⁊ p̄hibent fluxū ſanguinis. p̄ hijs recurat̄ illic. **S**ecūdo dicit q̄ curat̄ ſubtrillando regimē. **Rō** q̄ natura redditur potens ad retinendum fluxum ſanguinis.

Quam vomitu quoq̄ ſi exit ſanguis non magnum affert timorem.

Ponit curā vomitus ſanguis. ⁊ diuidit̄ i duas. primo docet. p̄noſticari. **S**ed ponit curā. **S**ed ibi. (Curat̄. nāq̄).

De prima dicit q̄ ſi ſanguis p̄ vomitū egrediat̄ non ē multū timendū. **M**otandū q̄ vomitus ſanguis cauſat̄ dupliciter. **P**rimo ex ſup̄fluitate ſanguis. **S**ed ratione male q̄ litatis ſanguis ⁊ tunc ſi venit ante ſigna digeſtiōis ⁊ in die criſis nō ē timendū. **A**d p̄poſitum. **R**aſis loquitur de primo vel de vltimo.

Curat̄ nāq̄ hec flebotomando. **S**illanus. **P**onit curā ⁊ diuidit̄ i duas. **P**rimo facit hoc. **S**ed oſtendit in q̄bus nō eſt operandū. **S**ed ibi. (Quib⁹ aut). **P**rima in duas. **P**rimo ponit curā p̄ flebotomiā. **S**ecundo oſtendit curā p̄ aſſumptionē p̄ os. **S**ed ibi. (Et ſi comederit). **D**e prima dicit q̄ ſi fiat flebotomia talis fluxus curat̄. **Rō** q̄ p̄ flebotomiā ſanguis diuertit̄ ab illo loco ⁊ operat̄ p̄ aliu locū. **A**d idē valent ventroſe poſſite in naribus. **A**d idē p̄uocatio emorroidaz̄ v̄l mēſtruoz̄.

Et ſi comederit ſtiptrica ſicut ſumach ⁊ ſuecū v̄ue acerbe. **I**n potu p̄terea ſumat ex boliar. meni gūmi arabici balauſtie ſanguinis draconis thuris oīuz̄ añ. partib⁹ eq̄lib⁹. dēnt̄ ex eo. 3. iij. cū rob ſimpli de citonijs. **Q**uib⁹ aut̄ ſolet accide re ſanguis exitus cū interpollatiōe ex quo nullū ſentit nocumēnt̄ ideoq̄ ſic ē dimittēd⁹.

Ponit curā p̄ aſſumpta p̄ os. ⁊ diuidit̄ i duas. **P**rimo ponit remedia. **S**ed ibi. (In potu). **D**e prima dicit q̄ talis vomitus ſanguis curat̄ comedēdo ſtiptrica qualia ſunt ſumach ⁊ ſuecū v̄ue acerbe. **Rō** p̄. **M**otandū q̄ cib⁹ conueniēs eſt farina tritici amidū faba fracta lentes cicera fracta riſi coſtus recens panis azimū p̄dices turtures colūbi. **D**e fructibus v̄t ſtiptriciſ qualis ſunt neſpule ſore citōia pruna corna pira. (In potu). **P**onit ſcōz̄ remediū dicēs q̄ i potu d̄z̄ ſumi ex boliar. gūmi arabici balauſtie ſanguis draconis thuris oībus partib⁹ eq̄lib⁹. dēnt̄. 3. iij. cū rob de citonijs. **Rō** p̄. **A**d idē lac coctū cuꝝ lapidib⁹ ſimulalibus. **A**d idē aqua pluuialis v̄bi ferrū ignitum fuerit extinctum. **A**d idē vinū groſſum. **A**d idē bibat ſepe ſyrup⁹ de papauere cuꝝ aqua decoctionis ſeis citonijs vel mirtilloz̄. (Quib⁹ at). **O**ſtendit in quib⁹ nō eſt operandū dicens q̄ in aliq̄bus ſolet accidere exitus cuꝝ interpollatione ex quo ſequit̄ alieuatio ⁊ nō nocet ⁊ i talibus nō eſt operandum.

Quod ſi cum tuſſi ſuperueniat ſanguis egreſſio eſt timorofum.

Determinat de exitu ſanguis cū tuſſi ⁊ diuidit̄ in duas. **P**rimo docet p̄noſticari. **S**ecundo ponit curaz̄. **S**ed ibi (Et tamen). **D**e prima dicit q̄ ſi cū tuſſi egrediat̄ ſignū ē ſuſpectū. **Rō** q̄ ſignū eſt q̄ p̄uenit a partibus diſtātib⁹ vt a pulmōe vel pectore. v̄nde timor ē de p̄ſi. **I**tem quia remedia non p̄nt ſic attingere ad locum. **E**ſt t̄n̄icipiēdū i curatiōe egri cū flebotomia ex baſilica. **D**eide ex trociſis iſtis i potu ē tribuēdū. **Q**ui. **R**. thuris ſanguis draconis amboz̄ añ. 3. iij. ⁊ tercia Karabe. 3. v. ematit̄ terre ſigillate amboz̄ añ. 3. x. aluminis. 3. ij. ⁊ 5. balauſtie. 3. iij. opil. 3. ij. rauerſeni. 3. ij. ex his oīb⁹ ſiant trociſci. x. de q̄bus quotidie vnus i potu ſumat̄ cū ſucco ozimi maioris aut portulace ⁊ ſi egritudo v̄ebemēs fuerit alius circa noctē dādus ē. **A**d interpollatiōē quoq̄ ac coraz̄ partes ſupiores ſunt ligāde ⁊ extremitates fricāde. pectus ē p̄cipue ſi fuerit i eo loc⁹ dolēs ex p̄dictis trociſcis ex aqua ⁊ aceto epiribief. **E**i⁹ p̄terea cibaria ſuccū v̄ue

De prisi

acerbe et sumach et eis filia adinirra habeat.

Et patiens supinus iacens de terra sigillata aliquid paulatim comedat.

C Sillanus.

Ponit curā et diuidit in duas. **P**rimo ponit curā p fletu botomiā. **S**ecundo per alia localia. **S**ecūda ibi. **D**eide ex trocisci. **D**e pīa dicit qd i cura ē incipiendū faciendū flebotomia ex basilica. rō qz ppter flebotomiā sanguis diuertitur a partib⁹ pectoris. **A**d idē fiat flebotomia de saluatella. **A**d idē ventose posite in artibus. **A**d idē flebotomia d saphena. **D**eui ex trociscis. **P**ōit curā p alia localia et diuidit i gñqz fm qz gñqz pōit remedia localia. partes patēt. **D**e pīa parca dicit qd i potu tribuendū ē de istis trociscis. **R**eturis sanguis draconis amboz añ. 3. iii. et tertiā karabe. 3. v. ematib⁹ terre sigillate añ. 3. x. aluminis. 3. y. s. balaustie. 3. iii. opy. 3. y. x. uedemi. i. reubarbari. 3. y. ex oib⁹ istis fiat trocisci. x. de qbus quotidie vnus in potu sumat cū succo portulace. **S**ubdit qd si egritudo ē fortis alius trociscus ē dandus circa noctē. **A**d idē trocisci de karabe. trocisci de terra sigillata. **A**d idē. **R**eturis masticis boli ar. sanguis draconis añ. 3. s. terant et pficiant cū succo solatri v l plātagis. fiat trocisci. 3. vni⁹ cū succo portulace. **A**d idē. **R**eturis rof. viol. añ. 3. i. triafandali qrt. i. coralli ru. seīs portulace seīs plātagis añ. 3. y. cōficiant ad iuicē cū aq ro. fiat electuariū. **A**d idem **R**eturis pulueris diadraganti frigidī. 3. s. karabe coralli ru. lapidis ematib⁹ boli ar. añ. 3. s. sanguis draconis gūmi arabici añ. 3. i. seīs plātaginis sempuue añ. 3. s. masticis olibai añ. graiii. carniū vnaqz passaz bñ piguiū. 3. i. aq ro. aq portulace añ. 3. i. succari al. q. sufficit. fiat electuariū. **A**d idē puluis lapidis ematib⁹ distēperat cū succo portulace paulatiz trāsglutiat. **A**d idē. **R**eturis granorū mirthi seīs plātaginis subtiliter puluerizat añ. 3. i. misce cū aq portulace et paulatiz trāsglutiat. **A**d idē puluis terre sigillate. **A**d idē pluis boli ar. **A**d idē cauda equina. **A**d idē semē mirtilloy. **A**d idē sirupus papaueris v l de iuinib⁹ v l mirtilloy cū aq decoctiōis seīs citoniorū v l mirtilloy. **A**d idē valet masticatio portulace et succ⁹ et corp⁹ et semē et sum expr⁹ qd valet a pprietate. **A**d idē succus plātaginis rotat cū modico opy et ē vltimū remediū. **A**d intozū. **P**ōit fm locale dicēs qd partes braehiorū et coxaz superiores sunt ligādē et extremitates frican. de. rō qz ex his diuertit sanguis ad cōtrarium rōe doloris. **P**ectus ē. **P**onit tertiū locale dicēs qd pectus d3 ephiti mari ex trociscis p dicit cū aceto et aq. rō qz cōstringunt et phibent fluxū. **A**d idē. **R**eturis olei rof. olei mirtilini olei amigdalaz dulciū añ. 3. i. succi citoniorū. 3. i. cere qrtū sufficit. fiat vnguentū. **A**d idē. **R**eturis puluerē thuris cū albumie oui et suppone. **N**otandū qd l3 p dicit trocisci valeant ex parte sanguinis nocēt tñ ex parte tussis. qz cōstringūt i hoc errāt ponētes ab extra pure stiptica. iō cōuenit vnguentū dictūz. **E**t pterea. **P**ōit curā p alia localia dicēs qd cū cibarijs d3 miseri sumach et succ⁹ vne acerbe. rō p. **A**d idē terra sigillata i cibis sumpta rē. **E**t paties. **P**onit curā p aliud locale dicēs qd patiens iacēs supin⁹ d3 paulatiz sumere de terra sigillata. qz stiptica p solidat partē a q fluit san. **A**d idem valet pillule iste posite sub lingua. **R**eturis diadraganti seīs portulace modiciū assati gūmi arabici añ. 3. s. lapidis ematib⁹ anthere boli ar. terre sigillate. karabe coralli ru. añ. 3. i. mucillagis psily. 3. i. s. puluerizāda puluerizent subtiliter. misce oia cū aq portulace et mucillagie psily. 3. i. fiat pillule ppreste ad qrtatē fabi. **A**d idē fiat pillule ex puluere boli ar. gūmi arabici et penidu cū aq ordēi i infusione dragaganti. teneant sub lingua v l dissolute trāsglutiant et trāseāt ad spinalia. **N**otandū qd si vena cōsolidata remaneat sanguis i concanitate pectoris cōperunt mūdificātia et iter oia triacha antiq valet cū aq decoctionis ligritie et capill⁹ vene-

ria. **S**ecundo notandū qd i exitu sanguis a pectore. cōpe tit modica locutio. vitet balneum et exercitium salia acuta et acetosa. **R**atio patet.

De prisi.

C Sillanus.

Circa rubicā est notandū qd prisi ē vlcus pulmōis cū cōsumptiōe totius corporis. **S**ecūdo notandū qd cā huius passiōis sunt oia que vlceraunt pulmōē et vna causa pōt esse materia reumatica decurrēs a capite si ne fuerit sanguinea siue acuta colerica siue flegmatica salia corrosiua. vnde sicut guta cauat lapidē sua frequētatiōe siue frequētia. ita stillicidiūz reumaticū pulmōē vlceraunt. **S**ecunda cā pōt esse apā ozis cū rūpi⁹ et vadit ad pectus et nō mundificat. **T**ertia cā pōt esse passiōes que sunt iuxta clibanū pectoris et nō mundificant bene sicut est i pleuresi pipneumōia sputū sanguinis et sanies in pectore aggregata vt i empimate. **Q**uarta causa pōt esse retentio mēstruorū et emoroidaz et vapor corrupt⁹ ascēdēs ad pulmōē. **Q**uinta cā pōt eē nimia caliditas exterior et frigiditas rūpens venas aer vētus et longa mora in cauernis mineraliū et iuxta fornaces vbi fundunt metallā et operari cū argento viuo et filia que stringunt pectus et pulmōē ledūt. sic aer aurum nalis casus et pcussio. **T**ertio notandū qd signorū quedā significāt pparationē et dispositionē ad prisi et pōt dici si gñ pnofticātia prisi. qdā significāt prisi actu et dicunt demonstratiua. **S**igna significantia pparationē ad prisi sunt habere collū longū eminentiā epiglotti humeros eleuatos pect⁹ strictū et debile cerebr⁹ reumatizans actu. **S**igna vero que significant prisi actu. sunt fe. ethica lēta. laboz et aggrauant magis post cibū. tussis et difficultas anhelit⁹ rubedo maxillaz sputūz saniosus. pulsus subtilis et strict⁹. vrina subtilis nō multū tincta oleaginea. et ppe mortem apparet curuitas vnguiū. casus capilloz. fluxus vētris et retentio sputi. **R**atio signorū qd i prisi pulmo ē vlceraunt vnde nō pōt debite euentare calorē cordis. vnde calefactū esse ponit i corde et i oibus mēbris. et tale ē ethica cū cōsumptione corporis. **V**erificat fm qz i prisi ē fe. ethica. si i tali semp sentit calefactio et aggrauatio post cibū et hoc ē qz ois arida caliditas cū irrorat pnciorē ostendit caliditatē. **V**erificat tertiū qz i prisi ē materia nocua i pectore que facit tussim et qz phibet attractionē aeris facit difficultatem in anhelitu. **V**erificat quartū. qz in prisi est vlcus in pulmōe vnde a pulmone eleuant mali vapores ad maxillas hñtes colores pulmōis. **V**erificat quintū. qz i prisi ē sanies i pulmone que expulsa facit sputū saniosum. **V**erificat sextum qz in prisi ē debilitas virtutis. et sic fit pulsus subtilis et pzi uatio humiditatis naturalis et sic fit strictus pulsus. **V**erificatur septimum. quia in prisi est cōsumptio totius corporis. ideo vrina subtilis est et nō multū tincta. qz pauca colera admiscetur ppter debilitatē expulsiue et pziuationē digestionis cōtingentē ex debilitate virtutis. apparet ē oleaginea ex liqfactione pinguedinis membrorū que cū liquefit currit ad epar et cū vrina misceat. **V**erificat octauūz prope mortē qd est curuitas vnguium et sic icuruant et fit casus capilloz ppter cōsumptionē humiditatis naturalis. vnde radices pilorū non possunt conseruari. fit flux⁹ ventris ppter multā virtutis digestiue debilitatē vel naturalis et retentio sputi ppter vltimā debilitatē virtutis expulsiue. **S**ed notandū circa quintū signum sumptū a sputo qd expimentum ad cognoscendum vtrū sputum ē saniosum ē. **P**rimo qz si pyciat super carbones et feter est saniosum. **S**ecundo pyciatur i aqua in aliquo vase si descenderit ad fundum est saniosum et ista signa sunt multū notanda in actu pacticō et ego multoties expertus sum et verū iueni. **Q**uarto notandū de signis pnofticis. prisi antequā nō recipit curaz **P**rima causa ē qz vlcus est iam fistulatum et pfundū. **S**e-

tunda causa ē q̄ pulmo ē i continuo motu. Tertia cā q̄ vlcus n̄ pōt mūdicari cū tussi ē i tussi ē fortis mor̄: ideo fac ad dilatationē vlcis. Quarta cā est: q̄ vlcus ē in p̄fundo z virtus medicina nō pōt attingere z si attingit hoc ē cū modica virtute. Quinta cā potest esse carentia rez cōuenientiū q̄ si medicamina sint calida febris augmentabitur cū semper ethica cōcomitret̄: z si frigida nō poterit penetrare vir- tus: si sint sicca desiccabit corpus z consumet̄: cū sicca sint cōsumptiua: si sint humida oppillant z putrescunt. Cauendū tamen ē in p̄noscitōe p̄tiscor̄: q̄ loquendo moriuntur. ¶ Notandū etiā q̄ p̄tiscor̄ pōt lōgo tēpore palleari: s̄n pueris z in senibus z pinguib⁹ z carnosiss specialiter in mulieribus. Secundum signū est quādo sputū p̄tisci cadit sup carbones z fetet z ē castus capilloz icuratio vnguium p̄stratio appetitus merentio sputi fluxus ventris: tunc p̄tiscus appropinquat morti z est expeditus. ¶ Almanfor:

Cum aliq̄s diminutionē pati videt post tussim ex cronica passione z sputo sanguinis aut saniei pcedente lac asininū i potu tribuat. Qd si iueniri nō poterit caprinū cū pauco succaro dandū est cum quo etiā panē sepe comedat ipsūq̄ quāto plus pōt loco aque i potu sumat. Vinum tamē subtile z temperatū aliqñ ē tribuendū. Nutrimētū quoq̄ egri sit ex carnib⁹ aliis z hedina. Eger p̄terea ante co- mestionē z post balneū igrediat qd nō sit cali- dū sed tepidū z i semicupio morā faciat. ¶ Sil: ¶ Hic determinat de p̄tiscis: z diuidit i duas. primo pōit cu- ram p̄ ipsū lac. Scdō ostendit qd fiendū quādo ex lacte fe- bris generat̄: scdā ibi: (Qd si lac): p̄tia i duas. primo fac quod dictū ē. Scdūdo ponit canonē obseruandū. scdā ibi. (Summo ope.) p̄tima i duas primo ponit curā p̄ dictam scdūdo p̄ balneū. secunda ibi. (Eger.) p̄tima i duas. p̄timo ponit curā p̄ lac asininū. scdūdo p̄ vinū. Tercio p̄ cibū. scdūda ibi. (Vinū tñ.) Tercia ibi. (Nutrimētū.) De p̄tia dicit q̄ cū aliq̄s habuerit cōsumptionē carnis puenientē ex tussi cronica cū sputo sanguinis: aut saniei: sup̄ hoc signū ē p̄ti- sis: in potu d̄ dari lac asininū. secundo dicit q̄ si lac asininū nō reperit ē dandū caprinū cū pauco succaro cū quo ē pōt comedere sepe panē. Tercio dicit q̄ ipsū debz sumi i potu loco aque quantū plus possibile est. De scdā parte p̄tici- pali dicit q̄ vinū subtile z tēperatū aliqñ i potu ē tribuendū. De tertia dicit q̄ nutrimētū egri d̄z eē aniū z hedoz. ¶ No- tandū q̄ eoz q̄ valēt i cura p̄tiscor̄: qdā sūt q̄ habēt naturā cibi z pot̄: qdā sūt q̄ hnt naturā cibi z medicie. qdā sunt q̄ hnt naturā medicie. Ea q̄ hnt naturā cibi z pot̄ sunt tria: s̄ lac vinū z p̄tisana: p̄tio dicam⁹ d̄ lacte. In p̄tiscis sunt tria: s̄ vlc⁹ sanies z cōsumptio. vlcus idiget cōsolidatiuis: sanies mundificatiuis: cōsumptio nutrimētis resumptiuis. nunc autē sumus deus creauit omnia ista in lacte. In lacte enim est pars serosa per quam abstergit̄: z ibi est pars casealis per quam consolidat̄: z ibi est pars butirosa per quā nutrit z re- sumit. Lac tamen mulieris magis conuenit. deinde asina- rum: deinde lac caprinū z sicut aīalia nutrita in locis altis z siccis: z nutrimentum sit ordeum bethonica feniculus pe- troselinum agrimonia: z aduertatis q̄ si sit asina nō sit ni- mis larga nec nimis constipata nec nimis i ocio nec nimis i labore. Modus autem assumendi sit ab ybere: z si non sit possibile habeatur scutella abluta aqua calida z sit vacua z stet super aliam scutellam plenam aqua calida z mulgea- tur z sorbeat statim. lac enim citissime corrūpitur: z si times corruptionē bulliatur ad ignem: z ponatur parū salis z mel

lis z sorbeantur: z proyiciantur i lacte lapides igniti flumina- les. aut ferrum ignitum: z consideret medicus q̄ bene di- geratur. ita q̄ post cōsumptionem non sentiat tortiones nec dolores nec eructationes fumosas: aut acetosas: quo- niam sicut cum digeritur facit magnum iuuamentum. ita cum non digeritur facit magnum nocumentum. Sciēdūz est hic q̄ in toto illo tempore quo lac est in stomaco non de- ber sumi vinum. quoniam vinum facit coagulare lac in sto- macho. vnde transit in naturam veneni: z propter hoc vi- num non datur pueris purus. Cauendum est etiam a lacte quando est se: putrida. Secundum qd̄ habet naturam po- tus z cibi est vinum. quoniam abstergit mundificat z nu- trit: z velociter conuertit in spiritus z sanguinem: sit ergo vinum album clarum non nouum cum multa aqua pluui- ali. vitetur tamen si sit se: putrida z cum sumitur lac vt di- ctum est. Tercium autem qd̄ habet naturam cibi z potus est p̄tisana ordeī vel aqua ordeī: ipsum enim abstergit mun- dificat z nutrit z in frigidat: z potest dari omni hora seruata debita quantitate. Ea autem que habent virtutem cibi z medicine sunt quattuor scilicet succarum mel de ros. can- eri flumiales ficus sicce z multi alij fructus. De melle intel- ligendum est q̄ abstergit nutrit mundificat z penetrat. iō est veiculum aliarum medicinarum que valent ad spiri- tualia. Si autēz esset febris putrida: aut calor fortis posset fieri idromel aquaticum. secundum est succarum ros. an- tiquum: z quidam nutriunt eos cum. tali solum z p̄olon: z gant eos in vita: z hoc dicit Auic. decima terty capitulo d̄ etis: z si propter ros. acciderit aliqua constrictio. vtatur sy- rupo facto de isopo: z si propter isopum accidat calefactio vtatur trociscis de camphora z diadragaganto frigido. Tercium est cancri flumiales de quibus notandum q̄ sunt medicina benedicta vt volunt omnes sapientes. decoquā- tur ergo in aqua dulci: donec possint mundari z abiectis in- terioribus z extremitatibus fortissime abluantur cum li- xurio facto cum aqua cineris vitium: z post coquantur vsq̄ ad perfectionem in aqua ordeī z comedatur substantia z potetur aqua decoctionis. Quartum est ficus sicce z simi- les fructus: sicut pinee p̄bistic vne passe munde sebesten iunbe. Ea autem que habent naturam medicine. quedaz sunt simplices z quedam compositae. Simples sunt radix ireos aristologia capillus veneris recens isopus ozobus se- men bombacis semen papaueris fenugrecum z familia. Sed composita sunt diuersa. Sirupus: p̄timo: Recipe ra- dices ireos isopi ana: 3i: capilli veneris recentis: M. iiii: quattuor seminū frigidorū mundatorum seīs endiuie se- minis scariole seminis lactuce seminis portulace seminis coriandri seminis papaueris albi seminis malue bombar- cie fenugreci ozobi liquiritie munde vuarum passarum ab- arill⁹ mundatarum: caricarum iunbe sebesten p̄bisticorum pinearum mundatarum amigdalorum excocticarum ordeī mundi ana. 3. y. decoquantur lento igne lignis siccis de iunipero cum aqua dulci fontis sine fumo: addatur mel- lis: ros. lb. 5. succari albi. lb. 7. fiat sirupus z clarificetur. ¶ Valet enim p̄tiscis ethicis z consumptis in tussi z asmate: quoniam abstergit mundificat lenit nutrit z consolidat z ad saniem spuendam virtutem fortificat. Sapiens enim medicus potest accipere vnum vel plura ex istis vel potest facere sirupū v̄lectuariū vel pillas v̄trocis: v̄temp̄z iux- ta puenientiā particulariū. Ad idē. p̄. radices ireos. 3. y. ca- pill⁹ veneris recentis isopi añ. M. i. ordeī mundi quartam: 3. 5. quattuor se: frigidorum maiorum z minorum munda- torum seminis malue bismalue seīs fenugreci ozobi iunbe sebesten añ. 3. 5. liquiritie rase vuarum passaz mundatarū ana. 3. 4. mellis electi quart. 3. succari al. q̄r. iiii. fiat sirupus p̄fecte clarificat⁹ cū aq̄ pluuiali: z si in aqua extinguat ser-

De tremore cordis

rum est bonū et fiat vsq; ad q̄r. v. Electuaria calida que mū-
dificāt et abstergūt sūt hec: dyarria dyarrop^o et dyaprasinz
dyacalamētū dyasilla loch de syllā. Electuaria frā sūt hec
succaz rof: succarum viol. dyadragagantum frigidū. Vel
electuariū resumptiūm dyapenideon sine spēbus calidis
dyarodō abbatris. sllr trocisci de camphora. Composita sūt
Rozuccaz rof. veteris karabe margaritaz nō pforatarum
ossis de corde cerui sanguis dracōis añ. 3. s. misce. sumat ma-
ne et sero ad modū nucis. Ad idē bethonica data cuz melle.
Ad idē radices rrcos recentis ifuse p noctē i syrupo rof. 3. ay.
diadragagātū frigidū. 3. i. candi penidiāz añ. q̄r. 5. succari al.
lbi: fiat electuariū totū albū. Ad idē. R. carniūz testudis
nemoz bene pparataz. 3. i. misce. Ad idē. R. dyarrys dyope
nidion añ. lbi. 5. Ad idē. R. serue rof. ru. q̄r. 5. pulueris dra-
gagātū frigidū. 3. v. pulmōis vulpis. 3. i. se. fenipuluerizati. 3. 5.
succari al. q. sufficit misce. Ab extra fiat emplm. R. sūmita
tū aneti fenugreci orobi se. lini ordeī dactiloꝝ pinguiū cari-
caz aristol. ro. añ. 3. ay. cōquassent et bulliāt in aqua. si ē calor
fortis misce cū oleo viol. si debilis cum anetino fiat emplm
et extēdat supra pect^o. Ad idē valent ynguenta resumptiua
dicta in. c. de spasio et alia que cōpetūt in herbis sicut vn-
guentū albū Gal. ynguentū populeō. ¶ Nota de cibis pti-
fico. ū carnes sint vsualiu volatiliūz viuentiū in pratis arbo-
rib^o et nō in aquis bedine et vituline lactantis carnes pullo-
rū vtat testiculis vulpis et pulmone. q. mirabilr cōferunt. ci-
bus de farina cocta. cibus de colatura furfuz de simula de
farina ordeī et farina fabaz lentiu. rizo spelte cicerū auene
et amidi. p̄ficiant cū lacte amigdalaz. aut capzinarū aut cū
brodio pulli coquant. fm diuersitatē particulariū secundū
q. volumus aglutinare abstergere vel nutrire. Interdum
pōt vti spinachys bozagine feniculo petrosil. lactuca poru-
laca melonib^o et cucurbitis. et si nō esset febris putrida vtat
ouis sorbilibus et fructibus dictis supra. Panis sit debite
fermentat^o cum debita q̄titate sal bene coct^o. (Eger prete-
rea). Ponit curam p balneū dicēs q. eger ante comestione
et post comestione debet igredi balneū qd sit rapidus. valet
ad humectandū ante cibū per viā irrorationis sed post va-
let. q. retrahit nutrimentū ad mēbra. Secundo dic^o i vase
debz contrahere moram quousq; apparet inflationem ve-
narum fieri.

¶ Almanfor.

¶ Sūmope vero cauēdū ē ne vēter soluat. Cui
tñ si solut^o fuerit ex hui^o pulueris bibitis de succur-
rendum est. Qui. R. gūmi arabici spodij boli-
ar. seīs mirtino oium añ. 3. i. fiat ex eis puluis de
quo i die. 3. i. q. si syrupo de papauere al. ant rob
mirtino dent. hui^o quoq; pulueris bibitis oib^o
ventris constrictione indigentibus q. tussim pa-
tiunt remediū affert cui plimūq; addunt xiloca-
racte de siria et bdeliū de mecha. Q. si lac egro fe-
bre generauerit anseredū ē ei lac et prisana quousq;
q. se. recedat danda. deinde lac ei denuo tribuat^o
et si febris itez redierit remoto lacte prisana ē dā-
da. post cui^o recessionē vt prius ad lac est redeū-
dum. hoc autez semper est faciendum cum ne-
cessitas vget et venter summe cauendum est ne
soluatur.

¶ Sillanus.

¶ Pōit canonē obfauandū et diuidit in duas. Prio facit B.
Secundo docet succurrere fluxui ventris. Secunda ibi.
(Cui tñ). De pma dicit q. valde est cauendum ne fiat flux^o
ventris. De scdo docet succurrere fluxui ventris. dicēs q.
si fiat fluxus ventris est dādū de hoc puluere. R. gūmi ara-

bici spody boli ar. seīs mirtino añ. 3. i. fiat ex eis puluis de quo
oi die. 3. i. q. si syrupo de papauere al. cū rob de mirto dent.
Subdit q. aliquādo addat xilocaracte de siria et bdelium
de mecha. R. o. p. (Q. si lac). Scdo ostendit qd sit fiendus
qñ ex lacte sit febris. dicēs q. si lac generauerit fe. prisana
quousq; se. cessauerit danda est. scdo dicit q. post recessum
se. lac est tribuendum et sic est faciendū qñ necessitas vget.
Tertio dicit q. custodiendum est valde ne fiat fluxus ven-
tris. r. o. p. ¶ Notandū ē q. licet i pipleumonia rumpatur
apa et sit ibi sanies et vlcus non tñ ppter hoc necesse ē pris-
is p tato. q. in pipleumonia apa est magis i velamine pulmo-
nis q. in substātia sui cū vlcus nō est magnū et cū hoc sani-
es non est ppter putrefactōez in substātia pulmonis. 3. apa-
tis. in prisā aut putrescit pars substātie pulmonis. ¶ Scdo
notādū q. ras nō fecit inentōez de epimate qd ē dispositio
satis ppinqua ad prisim qd epima ē sanies i cōcauitate pec-
toris existens. ¶ Tertio notādū q. causa empimatis est
vt catarrus descendens a capite ad cōcauitatem pectoris et
non expellitur nec per tussim mūdificat. vnde in sanie tras
mutatur. vel q. apa rumpitur et ad cōcauitatem pectoris
fluit materia sicut in squantia pleuresi vel periplcumōia
vel q. humores fluunt a toto corpore ad cōcauitatem pec-
toris. ¶ Quarto notandum q. signa empimatis sunt feb-
lenta. sed plus de nocte q. de die supercalefactio manuum
et pedum. tussis cum falsa quiete. Signa ad cognos- endum
in qua parte sit sanies sunt duo. primum q. si sanies sit in
parte dextra et iacet supra sinistra parte maior dolor et ma-
ius pondus sentitur. Q. si iacet super parte dextra non
potest ire ad sinistram. ideo in tali decubitu iacet super pā-
niculuz mediastinū diuidentē pect^o p mediū et sic sentitur
maius pondus q. e contra. Scdm signum intingat filum
in bolo ar. et circūcingat pectori et vbi citius epicecabit ibi
erit sanies et si i vtroq; latere fuerit vtrobiq; verificant ea q.
dicta sunt. Signa pnostica. p. r. mū sanies post sputum san-
guinis malū. Scdm sanies pectoris si sit multa et virtus for-
tis poterit expelli pars p tracheam siue per sputū. pars p vi-
as occultas transit ad stōm et expel. l. p vomitū. pars trāsit
ad par. e. si ad cōcauū epatis ad itestina expellit. si vero ad
gibbū ad vias vrine. si sanies sit multa et v. debilis suffocat
vel q. mā vadit ad cor vel ad vias anbelitus. Si mā fuerit
pauca et virtus debilis mūdificari pōt in. xl. dieb^o et si vltra
maneant transit ad prisim. Tertiu signū si materia saniosa
sit viridis aut nigra. malū est q. expellit cū laboriosa tussi et
se. nō cessat molestum est. Quartū signū. si spurū fuerit al.
lene cum modica tussi et alieniatōe fe. et bōitate appetitus et
fortitudine virtutis est signum salutis. contrariuz vero est
signum mortis. ¶ Sciendum hic q. sanies in cōcanitate
pectoris existens deludit medicum. quia vtpurimum lu-
dicantur prisici et incurabiles et sanie mūdificata euadunt.
quod est medico vituperium. Considerentur ergo predi-
cta superius de prisici hec significancia. ¶ Quinto est notan-
dum q. cura empimatis satis conuenit cuz cura tussis appli-
cādo modo emplastra modo sirupos modo electuaria mo-
do pillulas modo trociscos modo gargarismata. De istis
omnibus dictum est supra. ideo recurrat illia.

¶ De tremore cordis.

¶ Sillanus.

¶ Iuxta rubricam est notandum q. tremor cordis
est motus tremulus preter naturas. ¶ Secun-
do notandum q. causa tremoris cordis potest
esse extrinseca vel intrinseca. Si extrinseca sicut
supflu^o calor subito supfluū frigus. inanitio superflua. et ac-
cidētia anime cum sint in processu. venenum sumptum
morbus animalium venenosorum. febris pestilentialis. ver-
mes et omnia que in excessu de virtute cordis. Si causa sit
intrinseca sic potest esse ex malitia membror. habentium

De tremore cordis

vicinitatē. aut colligantia cū corde. vt pp passionē stōi cere
bri epatis pulmonis splenis et matricis. **Silr** pōt eē propter
vetrostare: aut pp nīmū sensuz: aut vaporē sāguis corrupti
vētis ad cor. aut a calore flatis: aut mlie. aut ppter malā
plexionē calidā aut frām: cū mā vel sine materia cū apate
vel sine apate. **Tertio** notādū de signis cāp. **Signa** cā/
ruz extrinsecas habent ex iudicio patientis. **Si** ex passio/
nibus alioz mēbroz discernit p passiones et signa illoz. **Si**
venit ex vñib' plus affligit ante cibū. si ex sensu et raritate
aduenit ex q̄cūq; facili cā. si ex ventositate cito aduenit et
cito recedit. si ex caliditate pulsus et anhelit' sūt veloces fre/
quētes et iordinati. **Signa** si ex sanguie ē tremor cordis yri/
na ē grossa et plūs spissus facies rubea calor in parte cordis
sitis regimē pcedēs multiplicās sanguinē si fuerit letus et li/
beralis. **Signa** si ex colera. **Urina** citrina et tenuis pulsus ye/
lox et frequens sitis nimia color itēsus regimē pcedens mul/
tiplicās colerā si iuuenis animosus. qz eucurrerit et labora/
uerit. **Signa** ex flegmate. **Uria** ē remissa spissa pulsus par/
uus tardus et iordinat' somnolent' et pusillanīm' regimē
multiplicās flegma. nō sit flatic' et i hyeme. **Signa** si mlie. **Si**
fuerit mlie' timid' et extēnat' i autūno et silib'. **Signa**
pnoistica si tremor cordis diu durauerit significat mortem
Scdm signū. si post tremorē adueniat vomit' ppassinus et
tremor nō crescat significat spasmū et mortē. **Tertiū** signuz
si apā aduenit cordi. si magnū et caliduz iterficit eodē die. si
pnū sicut pustula iterficit q̄rto die. **Quartū** si vultus adue/
nit cordi et si in dextra pte statī iterficit si sit magnum. si sit
puum eodem die. si in sinistra eodem die siue sit magnum
siue sit paruum. **Almanfor.**

S cum cordis tremore fuerit pulsus ve/
locitas et febris eger ex basilica est in/
nuendus. **Sillanus.**

Determinat de tremore cordis. et diuidit in duas. **Pri/
mo** ponit curā q̄ puenit a cā calida. **Scdo** q̄ fit a cā frigi/
da. **Secūda** ibi. **(Si aut).** **Prima** i duas. pmo ponit curam
p flebotomiā. **Scdo** p localia. **fa** ibi. **(Et trocisci).** **De pma**
dicit q̄ si cū tremore cordis fuerit velocitas pulsus et febr/
tūc arguēdū ē q̄ fit a cā calida. **Scdo** dicit q̄ p cura cōpetit
flebotomia d basilica. si si fuerit a sāguie. **p3.** **Al.**

Et trocisci cāphorati cū succo maloz acetoso
rū i potu sunt tribuēdi. **Qd.** **R.** spody scil' cucu/
meris citruli endiuile lactuce portulace rosaz sa/
dali albi omnium pres equales et pro vno quoq;
pōd' aur. vñi' ex eis sumant trīs. **g.** cāphore oz/
del pōdus: ex qb' cū succo matianoz pfectis fiat
trocisci de qb' i potu quotidie vñi' aurei pond'
quaq; die tribuat qd p duas hebdomadas fieri
cōuenit. **Si** aut hec nō suffecerit lac de quo buti/
rū fuit extractū ad bibēdū def. **Ipse** vero nutriat
ex pillulis cū aceto et succo vine acerbe et ex ace/
roso. **Sirupum** preterea acetosum de zuccaro
factum bibat. **Sillanus.**

Ponit curā palterātia et diuidit i duas. **Prio** pōit curā
p trocis. **Scdo** p dietā. **fa** ibi. **(Ipse vo).** **Prima** diuidit i du/
as. **Primo** facit qd dñi est. **Secūdo** ponit curā palind as/
sumptiuū pos. **fa** ibi. **(Si aut).** **De pmo** dicit q̄ i potu sunt
oādī trocisci de cāphora. cū succo maloz acetosoz qui sunt
R. spody scis cucumeris citruli endiuile lactuce portulace
rosaz sandali al. oium pres equales p vnoquoq; sit pond'
aurei vñius. ex his sumatur camphore ad pondus granoz
trium ordeī ex quibus cum succo macianoz pfectis fiant

trocisci de qb' def oī die ad pōdus aurei vñi'. et hoc d3 fieri
ad duas hebdomadas. **Notandū** q̄ i tremore cordis ex
cā calida cōpetunt aromatica frigida quoz qdam sunt sim/
plicia et qdam cōposita. **Simplicia** sūt sic viole nenufar ro/
se sandali oēs coralli margarite cāphora os de corde cerui
iacint' smaragd' rasura eboris karabe coriādz lutū sigilla/
tū acetū agresta succ' acetose succ' granatoz succ' acetosi/
tatis citri limonuz citrāgnuloz aqua rosaz fruct' aromatici
sic citronia pira poma lac acetosū. **Cōposita** sunt ille pfectio/
nes q̄ sūt ex his dyamargaritō dyarodō abbatris sine spēb'
dyaboraginatu zuccaz ros. aut viol. dyadragan tū tria san/
dali aq ros. manus xpī cū plis et mixtura cum his pdictis fa/
cta q̄ cōmuniter vtunt medicī cōfectio ex acetosis. **Desue**
trocis. de viol. trocis. de cāphora. **Ad idē** valet hec pfectio.
R. aserne ros. ru. 3. 5. asue buglose. 3. y. aserne nenufaris. 3.
y. electuariū margaritaz. 3. i. iacitoz sappiroz smaragdo/
rū scis citri scis acetose coralli ru. añ. 3. i. oium sandaloz co/
riandri pparati spody romani been al. et ru. añ. 3. 5. ossis de
corde cerui i fusi i aqua ros. 3. 5. limature auri et argenti. 3.
y. pānoz auri numero. xv. zuccari al. q̄r. 5. puluerizēt subtili/
liter i vase marmoreo sine igne et aspgāt aq ros. **Ad idē.** **R.**
coralloz plaz iacintoz et smaragdoz añ. 3. i. subtilissime
puluerizēt et i potu def pap. p vice. **(Si aut).** **Ponit** curā
palind assūptuz pos dices q̄ si trocisci non sufficiunt lac ex
quo butirum sit extractuz d3 dari ad bibendum. ratio quia
nutrit et alterat. **(Ipse vero).** **Ponit** curā per dietā dicens
q̄ patiens d3 nutrirī cum aceto et succo vine acerbe conditis
rō qz alterat et restaurat. **(Sirupū).** **Ponit** curā per sirupū
dicens q̄ patiens debz bibere sirupum acetosum factū cū
zuccaro. rō p3. **Notādū** q̄ multi alij sirupi pueniunt ad
idē. sicut sirupus de succo limonū sirupus de ribes sirup'
rosi sirupus viol. sirupus nenufarin'. sirupus acetosus de
succo ei'. sirupus de acetositate citri. sirupus acetos. de pru/
nis. sirupus acet. de succis fructuum. sirupus de agresta
iuleprofi iulep viol. **Ab extra** fiat tale epithima. **R.** aq ros.
aq acetose añ. 3. y. aq buglose. 3. y. coralli ru. sandal. ru. ros.
rube. añ. 3. i. musci ambre añ. gran. iy. croci. 3. i. acet. 3. i.
5. misce. **Ad idē** valent odoramenta dicta i. c. de dolore ca/
pitis a cā calida pueniēte. **Almanfor.**

Si at cū tremore cordis nō fuerit fe. troci. mus.
i potu sumāt. **O.** **R.** mastice spice pilloaloes cia/
momi gariofil. gallie mus. nue. mus. cubebe car/
damomi maioris tñbeleth. corticis citri oium añ.
pondus vñi' aur. musci sextā. 3. vñi' ex his oib'
cū vīno bñ redolēte cōpersis fiat trocis. cōferūt
sincopi et tremor cordis. **Electuariū** diama scū
p̄ciosū qd est ad sincopi et tristitiam cordisq; tre/
morē et tepidū facies. **R.** mastice cinamomi se.
ozimi maioris se. ozimi gariofilari se. mellisse se.
fimbriū se. sansuci macropis oium pres equa/
les ex qb' oib' puluerizatis. 3. x. sumant marga/
ritaz miutaz coralli ru. cubebe sete crude Kara/
be been albi et ru. folij oium añ. x. musci tñbapi/
tici puri. 3. 5. cōficiant melle de mīroba. cbebnl.
B. n. electuariū ad frigiditātē stōi et digestiue egri/
tudinē optimū existit. **Sillan'.**

Ponit curam tremoris cordis facti a causa fra: et diuidit
i duas. **Primo** ponit curā p trociscū. **Secūdo** p electuariū.
secunda ibi. **(Electuarium).** **De prima** dicit q̄ si cum tre/
more cordis nō fuerit fe. tūc arguendum est q̄ fiat a cā fra.
Rō p3. **Secundo** dicit q̄ p cura trocisci debent dari qui

De collirica passione

sūt: **P**anastictis spice xiloaloes cinamōi gariofil. gallie musca cucube. cardamomi maioris tobelerb. minoris corti- cum. citri omnium añ. pondus añ. vnus musci sexta ptes. 3. vñ ex his omnib. cum vino bñ redolēti conspersis fiant trocisci de gallia muscata ratio patet. (Electuarium): **P**onit curā p electuariū dices q ad cristinā sincopiz et tremorē cordis: valet electuariū damascē p̄ciosū qd ē. **M**astictis cinamomi se. o. gimi maioris se. o. gimi gariofilati se. melisse se. si. simby. se. sanfuci macropipis ois. añ. ptes eq. les ex qb. oib. puluerificatis. 3. x. sumant margaritaz miniv. taz corall. ru. karabe fete crude beē al. 7. ru. foly ois. añ. 3. x. musci tubapitici. 3. 5. cōficiant euz melle de mirobalanis. **R**e blis. Subdis qd ē ad frigiditātē stōi 7 debilitatē digestiue optimū existit. **M**orādū q in cura tremoris cordis a cā ffa pperunt aromatica calida. 7 istoz qdā sunt simplicia et qdam cōposita. **S**implicia sunt ābra musc. croc. lignū alo. es storaz calamita. gariofil. cortex tiri 7 citranguloz nux muscata. cinamomū. semē maiorāe 7 basiliconis foliū. emi. lamellissā buglosa borago been albus 7 ru. doronicus zedo. ariā. cardamomū. rosmarin. xiloaloes. o. simū. ex his pñt fi. eri electuaria. vel pulueres. aut trocisci. vñ sirup. aut saccu. li. 7 pōt cū eis rectificari aer. **C**ōposita sūt dyābra. dyārbos. dyacamerō. Julij potio. gallia musc. electuariūz letificās. aromaticus musca. electuariū de gēmis. dyadoronici cōfe. ctio de musco. cōfectio de xiloaloes. pfectio d citro. electua. riū plurifar corticon cortices citri cōditi cōdiruz de citro. cō. ditum de buglosa. **A**d idē valet sirup. de corticib. citri. **A**d idē iulep tale. **P**ra q mellisse aq buglose añ. lb. 5. succari al. q. ri. 7 fiat iulep vsq ad lb. i. **A**d idē. **P**ra q buglose cū gario. fil. 7 ē mirabilis. **A**b extravalet tale epithia. **P**ra succi mel. lisse succi buglose scā fīdētia añ. q. ri. 7 accepti. 3. y. gariofil. 3. 5. musci. **A**n. pluerisāda puluerisēt. misce oia fiat epithia sup mamillā sinistra. **A**d idē valet tale ēplm. **P**ra. laudāi q. r. i. gariofil. corticū citri añ. 3. i. musci. **A**n. interbētine. 3. 5. pulue. risāda puluerisēt. qñssāda cōquasēt. cū pistello calido misce oia malapādo euz aq buglose 7 fiat ēplm ad mediera. tē medij palmi pvtraq pte pōat sup māillā sinistra. **A**d idē pōt fieri saccul. cordialis. **P**ra floz boragis floz buglose añ. 2. lb. beē al. 7 ru. añ. 3. i. croci. 3. i. fete d. grana. **A**n. gariofil. cinamomi añ. 3. i. 5. puluer. coralloz ru. rof. ru. añ. 3. 5. ossis d cōde cerni grani musci ābre paz fiat saccul. i syndōe ru. 7 aspgāt aq buglose. **S**accul. i cā cala. **P**ra floz boragis viot. buglosa añ. 2. lb. i. fādaloz 7 coralloz al. 7 ru. rof. ru. been al. 7 ru. oium añ. 3. i. croci. 3. 5. fete. 3. x. v. ossis de corde cerui. **A**n. i. spody. 3. 5. scāphore musci ābre añ. paz 7 fiat saccul. i syn. donec ru. **E**r qz rāb nō dixit de sincopi q satis appropinquat tremori cordis. iō circa mām sincopis ē notanduz q sincop. pis ē ablatio sēsus 7 mot. i toto cope 3. maiorē pte pp debi. litatē. **S**cdo notādus q cāe sincopis pñt eē due. f. iō illd qd facit exaltatōē caloris ex corde 7 omne illud quod facit ad cōculcationem caloris in corde 7 ille pñt eē trisece 7 ex. trisece sēc dēñ fuit assignādo cās trēoris cordis. qz nō differt nisi 3. magis 7 min. qz i tremore cōdis sūt remissiores qz i sincopi. **T**ertio notandū q signoz sincopis quedaz sūt pnostica seu pnosticiāia sincopi futurā. qdā demonstratiua actu sincopi. pnosticiāia sunt. tremor cordis actu 7 pmuta. tio coloris faciei i nō nāles colores. pmutatio pulsus ad tar. ditatē 7 puitatē 7 frigiditas extrēitatū. **S**igna demonstra. tiua sūt ablatio sensus 7 mot. pulsus formicās 7 mortifica. tio faciei. rōps. signa fm diuersitatē cāp patent fm q dēñ fuit de signis tremoris cordis. **S**igna pnostica. primum si aliqz longo tpe patiat tremorē cordis 7 subito veniat sincop. is expeditū ē negociū. **S**cdm signū si aliqz patiat lōgā sin. copiz 7 color faciei mutat. sit in liuorē vel viriditatē vel ni. greditatē nunq calcabit terrā. **T**ertius si subito veniat sin.

copis sine cā manifesta 7 sincopis fuerit lōga cōsumatum ē. **Q**uartus si alicui sincopizātū datum fuerit sternutatorium sic ellebor. 7 nō sternutauerit dū fuerit ei licet. i narib. nul. lū valet consiliūz nisi q crux 7 turribulū portet. **Q**uar. to notādus q in sincopi q nō ē mortalis ē opandū. **P**rimo fricent extrema euz manib. 7 pāno asponant euz sale 7 ace. to 7 q fiāt fricatōes 7 ligatōes extrēmitatū euz dolore. **S**e. cūdo qd ponant in aere claro 7 vocent p̄prio noie i aure vo. ce alta plurib. vicib. **T**ertio aspgatur facies aqua ros. mu. scata 7 aqua ffa ab alto cadente. **Q**uarto applicent narib. aromata calida i frigida sincopi 7 frigida in cā calida 7 pul. uerē aromaticus narib. insuffle nisi sincopis esset ppter p̄focatōem matricis. tunc ponat glabanum aut assa feti. da aut nares 7 inferi. ponant aromatica. **Q**uinto adhibedū est vinū euz musco. **S**exto apiat os euz cullelo ligneo 7 fri. cent dētes 7 lingua cū tiriāca 7 potione musc. **S**eptimo po. nanē sternutatoria i narib. 7 si sternutet bonū ē. si vero nō est malū. **I**n paroxismo non existēs si timet in sincopiz aut poxismuz fet. aut qz velit facere flebotomiā 7 alias non fece. rit. aut qz patit tremorē cordis 7 de similibus debz sumere aliōd aromaticū. **S**umat g bonuz panē iunctū in aqua cito. nioz aut succo eoz aut vino granatoz aut aq rosiant aqua acetoze aut citri aut brodio carniū aut sumat aliqd de dyā. bra vel potioe muscata vel succaro ros. 7 ita de alijs scūdū cōueniētiā particulariū. **I**n alijs p̄tib. pcededū est scdm q dictum est de tremore.

De collirica passione:

Almanfor:

Quia rubricā est notandum q passio collirica est in qua hō sil in eadē hora eycit pyomitū 7 p secessum hūiores 7 cibaria 7 nihil retinet. **S**cdo notādus q hec egritudo aliqñ fit ab humorib. frigidis 7 aquosis in stō 7 intestinis multiplicatis debilitātib. vtutē retētiūz in pte supiozi stōi 7 in pte inferiozi. Aliqñ fit ex multiplicatione colere rubee in intestinis 7 stō mordicantis iestina 7 stōm. vii excitat vomitū eadē hora 7 secessū. hec ē p̄cioz. **T**er. tio notandus q signa collirice passiōis a causa frigida sunt antecessio nausēe et fastidij multiplicatio ventositatum in ventre 7 in intestinis ante egritudinem per aliquot dies et q incipit cum dolore vmbilici et punctura eius. deinde ad. uenit solutio plurima cum vomitu flegmatico antecessio ciborum flegmaticorum facientiam nausēam 7 fastidium. **S**igna collirice passiōis ex effusione colere rubee ad stō. macum. 7 intestina sūt nausēa vchemens. sitis assidua 7 cū bibat aquam frigidam sedatur nausēa donec calefit in stō. maco. deinde euomit eam 7 est solutio ventris. et quadoqz superfluit donec faciat sincopim 7 cadit pulsus ei. 7 ē cū eo estuatio 7 mobilitas 7 inflammatio magna et multotiēs perturbatio mētis.

Almanfor:

Quia punciō 7 tristitia alicui superue. nerit affueritqz cum ea vel post eam vo. mitus vel ventris solutio i aqua calida multotiēs i potu tribuatur. 7 si adhuc perseue. rauerit vomit. 7 vētris fluxus i aq calida iterum detur. sedabitur enīz passio.

Sillanus:

Hic determinat de collirica passione 7 diuiditur in du. as. **P**rimo ponit signa collirice passiōis. **S**ecundo ponit curam. 7 illa diuiditur in duas. quia primo ponit curam qñ passio est debilis. **S**ecundo quando est fortis. **S**ecunda ibi. **(Qz si).** prima in duas. **N**am primo ponit curam ante de. clinationem. **S**ecundo in declinatione. **S**ecunda ibi. **(Luz autem egritudo).** de prima dicit q cum alicui accidit pun. ctura 7 tristitia 7 sit cū ea vomit. vñ post 7 solutio vētris. tūc arguēdus ē q est collirica passio. **S**cdo p cura dicā q i potu sepe debet dari. rō qz lauat 7 mūdificat stōm a mā peccāte.

De colirica passione

Tertio dicit qd si vomit⁹ et flux⁹ v⁹tris puenerit itez d³ da
ria qd calida q⁹ remouet hec passio. ¶ **M**otadum qd p illaz
itelligere debem⁹ oia illa q⁹ m⁹dicat st⁹m a m⁹ faciere il
laz punctoez. et i⁹ si m⁹ e flegmatica couenit medicina m⁹
dificatiua flegmatis. Si colerica couenit medicina euacua
tiua colere. q⁹ vomit⁹ curat vomitu⁹ et flux⁹ fluxum. et hoc ca
euacuadi m⁹m faciere vomitu⁹ vl fluxu⁹. ¶ **A**lmanfor.

¶ **Q**uasi egritudo generit balneū igrediat eger
i quo p⁹mi⁹ hore spatii moret. Egressus autē de
balneo leniala f⁹nutrim⁹to: diē dormiat. ¶ **S**il.

¶ **P**onit curā i declinatōe et diuidit i duas. p⁹ ponit curaz p
balneū. scdo p⁹ dietā et s⁹ntū. scda ibi. (Egressus at). De p⁹ma
dicit q⁹ colirica passio vbi fuerit remissa vel generit eger d³
igredi balneū in q⁹ d³ morari p⁹ spatii vni⁹ hore. Rō q⁹ resol
uit m⁹m vel trahit ipsā ad extra et si diuerit ab euacuatio
ne zc. (Egressus at). p⁹dit curā p⁹ dietam dicēs q⁹ d³ nutrirī
post balneū nutrimēto facilis digestiōis. Rō q⁹ stomachus ē
debilitat⁹. Scdo dicit q⁹ deide eger d³ dormire. rō q⁹ forti
ficat digestiū et retētiū stōi et phibz sensatōez male mate
rie et pro tanto in euacuatiōib⁹ restringendis somn⁹ p⁹mē
datur preterq⁹ in sudore. ¶ **A**lmanfor.

¶ **Q** si vomit⁹ et v⁹tris solutio vebemēs fiat sin
thomata terrefaciētia supuērit nō tñ ē timēdūz
imo cū medicaminib⁹ q⁹ ego noiabo succurrēd⁹.
¶ **I**n p⁹ncipio itaqz trocisci d³ olibāo cū aq⁹ et nīue et
rob granatoz denē semel q⁹ itez sūt et bādī si vo
mit⁹ nō cessauerit. Duo quoqz adiutoria et core i
supremis p⁹rib⁹ lgent. Et aq⁹ nīue ifrigidata sup
crura et pedes fundat et in spaz et mittant. ¶ **A**n
ter quoqz ex sādalis rof. cāphora gallia aq⁹ rof.
p⁹spersis epithimē. Et pān⁹ aq⁹ rof. i nīue ifrigi
data ifusus desup pōat q⁹ postq⁹ reperfact⁹ fuerit
ē remouēd⁹ et ali⁹ vt p⁹ri⁹ desup mittēdus. Ad p⁹
tandum autē paulatim tribuatur vinum verus
temperatum cūz rob granatoz et quādo vomue
rit iterum tribuatur. ¶ **S**illanus.

¶ **P**onit curā q⁹ passio ē fortis. et p⁹ facit hoc. Scdo ponit
descriptōez q⁹rudā medicīnaz q⁹ fecerat mētiōē. Ter
tio pōit curaz vomit⁹ sup flui⁹ fa ibi. (Trocisci). Tertia ibi.
(Si at vomit⁹). Prima i duas. p⁹rio ponit curā itēdēdo ad
vomitū retinēdū. Scdo ponit curā vomit⁹ post cessatōz vo
mit⁹. fa ibi. (Postq⁹ vo). Prima i tot quot remedia pōit. p⁹
tes patēt. De p⁹ma dicit. p⁹mo q⁹ si vomit⁹ et fluxus fuerit
vehemētes et accidētia iducētia timorē non ē tūc recedēdū
a cura imo succurrēdū cū medicaminib⁹ q⁹ sequūt. Scdo
dicit trocisci de olibano semel sūt bādī cū aq⁹ et nīue et succo
granatoz. Rō q⁹ cōfortāt stōi retētiū. Tercio dicit q⁹ ta
les trocisci itez sūt bādī si vomit⁹ nō cessauerit. (Duo q⁹q⁹).
¶ **P**onit z⁹ remediū dicēs q⁹ adiutoria et core debēt ligari i
p⁹rib⁹ supremis et rō. q⁹ humores distrabunt p⁹ligaturā. (Et
aq⁹). ¶ **P**onit terciū remediū dicēs q⁹ aq⁹ frigidata in nīue d³
fudi sup crura et debēt pedes poni i ea. rō q⁹ talāq⁹ igrossat
humores et sic nō sūt apti ad fluxū. scda rō q⁹ ex hoc fortifi
cat calorē i interiorib⁹ p⁹p⁹ renocationē. (Vēter q⁹at). p⁹dit q⁹ r
tū remediū dicēs q⁹ vēter d³ epithiari ex sādalis rof. cāpho
ra et gallia et p⁹pgi aq⁹ rof. rō q⁹ ifrigidat et alterat malā cō
plexiōē et sua stipticitate p⁹fortat et iō valet i m⁹ colerica et
nō in m⁹ flatica. ¶ **M**otādū q⁹ loco illi⁹ valet B. p⁹. laudāi
mastic aī. q⁹r. s. olibani. s. sādali albi et ru. cora. ru. sumach
aī. et i. anthere acatie p⁹poqstidos p⁹sidie balaustie aī. et i.
terebētiue. et i. puluerizāda puluerizēt malaxāda malaxēt

misce oia malaxādo cū oleo rof. et fiat empl⁹ ad modū scuti
ad quātitatē medij palmi p⁹ui abvtraq⁹ pte. et si vomitus sit
fortis fiat duo epla. vñū ante aliud vñū retro. Ad idē. p⁹. suc
ci plātagis aq⁹ rof. de stiptib⁹ aī. q⁹r. i. aceti. s. s. masticis oli
bāi aī. s. s. farie lētiū. q⁹ suffic. pluerizāda puluerizēt misce
et fiat empl⁹ in Ad idē vngat stōac⁹ cū oleo de mastic et oleo
de rof. et aliquāto aceti. (Ec pān⁹). ¶ **P**onit q⁹ntuz remediūz
dicēs q⁹ pān⁹ i aq⁹ rof. et i nīue ifrigidat⁹ ifusus desupponat.
Scdo dicit q⁹ cū calefact⁹ ē remouēd⁹ ē et ali⁹ supponēd⁹ nō
remedy q⁹ h⁹ ifrigidare et sua stipticitate cōfortare stōm et
valet q⁹ fir a colera. (Ad potādū). ¶ **P**onit sextū remedium
dicēs q⁹ paulati in potu d³ sumere vinūz ātiquū tēperatum
cūz succo granatoz. rō q⁹ p⁹fortāt stōz. Scdo dicit q⁹ q⁹ vo
muerit itez d³ dari. rō p⁹z. ¶ **A**lmanfor.

¶ **P**anē quoqz in succo granatoz ifusū cogēd⁹
ē sumere cū vīo et comedere q⁹ si vomuerit iterū
bādus est ei donec quiescat. ¶ **Q** si sincopis super
nenerit muscum cum vino dare conueniens est
et succ⁹ carnis hedine et pulline cū pauco citōioz
succo et vīo mixt⁹ i potu ē tribuēd⁹. ¶ **P**ulli p⁹tereā
affādī et antenares ip⁹ si d³iscerpēdi sūt. tbus ē bā
dū est vt masticet ip⁹ et paulatiz traūciat et po
stremo bolū corascenū cōditū cū cāphora tribua
tur. ¶ **Q**uicqd ar de hui⁹ passionis cura nuncysqz
dixim⁹ donec vomit⁹ sedet et stomachus cibuz re
cipiat fieri conuenit. ¶ **S**illanus.

¶ **P**ōit septimū remediū et pōt diuidi i duas. p⁹ facit B. scdo
docet succurrere sincopi supueniēti. fa ibi. (Q⁹ si sincopis)
De p⁹ma dicit q⁹ paries ē cogēd⁹ sumere panē ifusū in succo
granatoz cū vino. rō q⁹ ifrigidat os stōi et sua stipticitate cō
fortat retētiū et phibet fluxū humoz ad stōm spāl⁹ colere
Scdo dicit q⁹ si itez vomuerit itez ē bād⁹ dōec qescat et reti
neat. (Q⁹ si sincopis). Docet succurrere sincopi dicēs q⁹ si
sincopis supuenit puenit dare muscū cum vino. Rō q⁹ vī
uificat vīuē vitale. scdo dicit q⁹ ē d³ dari succ⁹ carnis hedie
et pulline cū pauco succo citonioz. Rō q⁹ generāt spiritus
et stōm p⁹fortāt. (Pulli). ¶ **P**onit octauū remediū dicēs q⁹
pulli sunt affādī et aī nares d³isnēbrādī. rō q⁹ sua aromatici
tate et odore p⁹fortāt. (Tbus). ¶ **P**onit nonū remediū dicēs
q⁹ tbus ē dādus et masticet et paulatiz deglutiat. Rō q⁹ est
stipticus et calidus. et iō valet in m⁹ ffa pl⁹. scdo dicit q⁹ ē d³
tribui bol⁹ ar. cūz cāphora. rō q⁹ ē frigidus et stipticus. iō va
let i m⁹ calida. Tercio dicit q⁹ dēn ē de cura h⁹ passiois vīqz
nunc docet vt vomitus sedet et vt stomachus possit cibum re
cipere. ¶ **A**lmanfor.

¶ **P**ostq⁹ vero stomach⁹ ipsius recipe poterit:
nutriēdū ē eger et paz vīuivēis i potu sumat bñ
redolētis et dormire i ciplat. ¶ **T**rocisci de olibano
ad vomitū bādī. R. boli corasceni thuris āborū
aī. s. r. cucube cardamomi āboz aī. s. i. j. et. s. xā
phore gallie gar. oīnz aī. vi. s. vñūz. fiat trocisci
pōdere aur. vñū. bi. n. vomitū mltum cōferūt.
¶ **R**ob de malis granatis succus maloz grantoz
acetosoz sumāt et p noctē vñā aut āplius dimi
tant donec qd grossus est in sūdo resideat et dei
de coquat et dispumeretur donec iulep silitudinez
habeat in quo ab igne d³ispositor adhuc tñ calido
mēte vīridis stiptices mittantur et in ipso perma
nere permittant quousqz ifrigident. Et qz ifr

De debilitate stomaci

gidatū fuerit extrahant ad cui⁹ similitudinē syrup⁹ de citonij⁹ z syrup⁹ de malis macianis fieri puenit: Si aut vomit⁹ hora aliq̄ inualuerit nimis z supfluerit mag⁹ vērōsa stō supponat⁹. **C Sillan⁹:**

C ponit curā post cessatōez vomit⁹ dicēs q⁹ postq̄ vomit⁹ cessauerit z potuerit eger recipe cibū: o³ eger nutriti vt subleuet v̄tus: Scdo dicit q⁹ paz vini veteris bñ potētis i potu recipe o³. Rō q⁹ restaurat spirit⁹: Tercio dicit q⁹ o³ icipe dormire: (Trocisci): Ponit descriptōez q̄rūdā medicinaz de qb⁹ supra fecerat mentionē. z diuidit i duas scōz q⁹ pōit descriptione duaz medicinaz. scōa ibi. (Rob o³ malis granatis): De pma dicit q⁹ trocisci de olibano ad vomitū dādi sunt: Roboli coraseni thuris āboz añ. 3. x. bi. n. vomitui mlt⁹ coz cōf. runt. (Rob de mal⁹ granatis): Ponit descriptionē rob de granatis z fit sic. sumat succ⁹ granatoz acetosoz et sic p noctē dimittat donec qd grossū ē in fūdo resideat. deinde coq̄tur z despumet dōec hēat similitudinē ulep i quo ab igne deposito tñ calido mēte stipites virides mittant z i ipo pmanere dimittant quousq⁹ ifrigidet z cū ifrigidatū fuerit extrahāt. Scdo dicit q⁹ ad similitudinē hui⁹ potest fieri syrup⁹ de citonij⁹ v⁹ d⁹ macianis: Ad idē valet syrup⁹ de agrestaz v⁹ syrup⁹ de granis myrti. (Si aut vomit⁹): Ponit curā dicens q⁹ sy vomit⁹ aliq̄ hora nimis supfluerit o³ suppoi stō magna ventosa: **C** Notādū q⁹ i fluxu vētris o³ poi supra stōm magna ventosa. Rō q⁹ diuertit ad supiora z o³ eē sine scarifi catōe z recolo in vna de sancta cristina p restringendo vomitū poni supra vmbilicū vñā ventosā magnā z totā fuisse repletā p inguedine. vñ mortua ē:

C De debilitate stomaci:

C Sillanus.

C circa rubicā ē notādū q⁹ stomac⁹ pōt pfortari qnq⁹ modis: pmo pviā alteratōis. vt si sit calidus per frigida z ecōuerfo. Scdo pviā vnionis partiū z fit per stipica siue calida siue ffa. Frigida sunt vt citonia pira nespula pūna pūnelli z sozbe. calida sunt vt mastix olibanū z absinthiū: Tercio pviā mūdificatōis ei⁹ a malis humorib⁹ z hoc faciūt medicine diuerse secūdū diuersitatē hūorū: Quarto pviā nutritatōis: vt p cibos faciles digestiois z boni nutriti: Quinto p ea q⁹ pueniūt a ppetate: vt absinthiū mastix z galāga: Ad ppositū Rāf i hoc. c. docet cōfōzare stōm pmo z sō mō: **C** Scdo notādū q⁹ debilitas stōi ē nom⁹ dispōnis stōi qñ nō bñ digerit z turbat cū cib⁹ vehe mēter. **C** Tercio notādū q⁹ debilitas stōi pōt puenire pp causas intrinsecas aut extrinsecas: Cause extrinsecas sūt accidētia aie vt ira. sollicitudo. z tristitia. z istia accidētia. quāti tas cibi z potus. addita v⁹ diminuta. mala qualitas. v⁹ ventositas. aut cib⁹ iordinate sup⁹ q⁹ grossū ppoi⁹ subrili z similes cāe: Si vō fuerit ppter cās intrinsecas. aut hoc est ppter stōm aut ppter alia mēbra. aut ppter passiones cerebri sic est reuma: aut ppter passiones cordis: sicut est tremor z istia aut ppter passiones epatis. vt q⁹ nimis sibi mittit coleram Aut ppter passiones splenis. vt q⁹ nimis sibi mittit mliam supflua. aut ppter passionē matricis. z sic de alyz mēbris q⁹ pnt mittere supfluitates ad stōm: Si ppter stōm. aut rōne male pplonis calide vel frigide: humide vel sicce. cū mā v⁹ sine mā: Et si cū mā vel cū apate v⁹ sine apate. aut rōe male pplonis: spariuat v⁹ magnitudis z male texture v⁹ sit z solutōis cōtinētis: **C** Quarto notādū q⁹ signa debilitatis a causis extrinsecis hñtur ex relatōe i firmi z assistētū z medicidustria: Signa si fuerit debilitas ex passionib⁹ alioz mēbroz a stō hñtur cōsiderādo subtiliter oia mēbra corporis q⁹ noticia nō latebit: Signa debilitatis stōi ppter malam cōplonē calidā sunt q⁹ sentit calor i stō z sitis z male digerūt tur cibaria ffa z inuat a frigidis: z ledit a calidis: z si ē cum hūoris vitio adest pōd⁹ aut aggrauatio z oris amaritudo et

vomit⁹: Signa si fuerit pp malā cōploem ffram sentit frigiditas i stō z paucitas sitis: digerit male res difficil⁹ digōnis z v⁹ plurimū ē appetit⁹ itēlus: inuat a calidis z ledit a frigidis. z si ē cū hūoris vitio. adest pōd⁹ aggrauatio istatio ex tēfio nausea multiplicatio spuri velocitatis desētus cibi ab q⁹ ei⁹ nimia alteratōe z eructuatio acetosa z bñ sit ffa: Si vō ē mliā ē pōd⁹ z aggrauatio z vomit⁹ faciēs cōgelationez i dērib⁹ appetit⁹ plim⁹: magnitudo splenis sollicitudo tristitia istatio magna: Signa si sūt pp siccitatē sūt sit⁹ vebemēs ericatio ligue supflua ericatio corpis. inuamētū cū cibis humidis nocumētū vō cūz siccis: Signa pp humiditatem sūt paruitas sitis. ledi ob humidis. inuari a siccis: multitudo saluē z sputi: Signa ppositaz hñtur ex simplicib⁹: Signa qñ sit pp raritatē texture sunt q⁹ nō inuenit signū male cōplonis nec signū apatis z nō inuat ciboz pmutatio: Signa qñ pp apā dicēt i. c. seqnti: Signa pnostica sūt. pmm ois idigō stōi ē mala z potiss⁹ me cerebzo. rō pmi q⁹ nō recti ficat p aliā digōnē. rō fi. q⁹ ē radix fere z origo oium egritudinū. sic epilepsie difēterie idropisis zc. f3. si aliq⁹ i cōuale scētia parit idigestionē z hēat os acetosus: cauēdū ē de recti dua z q⁹ mā putrefiat. tertiū deterior debilitas stōi ē q⁹ puenit a raritate texture stōi: **C** Dubitat q⁹ malaz pplonū stōi sit deterior tā simplicius q⁹ cōpositaz z q⁹ sit ordo: pzo c⁹ solutōe ē notādū q⁹ ille male cōplones cōpanit v⁹ q⁹ tuz ad alteratōez v⁹ lesionē opatōis pncipalis mēbri. f. stōi v⁹ q⁹ tuz ad curatōez: Si pmo sic ē ffa cōplexio iter simplices deterior: scdo sicca. tertio calida q⁹ rto hūida: Et iter eas compositas: pmo calida z sicca. secundo frigida z sicca: Tercio calida z humida. **C** Almanfor.

C Am stōi debilitas cū pauca siti z tarda cibi de stō descētiōe z accido ructu fuerit: fueritq⁹ oia accidētia hec parua nec fuerint vetusta: stomac⁹ ex trociscis de ros. est curād⁹ de qb⁹ eger quotidie in mane pōd⁹ aur. vni⁹ z. 5. cū. 3. i. decoctōis d semib⁹ sumat: Decoctio at de seib⁹ hec ē. sumatur cimīni nabati z ameos bulliant i mīna donec aq⁹ fiat rubea: de q⁹ postea cū troci. de ros. vt p dicitū ē i potu tribuat: Troc. vero de ros sūt q. 1. pulueris ro. ru. 3. iij. pilalo es spice mastix. xilocassie sgnanti cinamomi absinthij oīuz. 3. i. cōspgat ex vino veteri z iformēt: troc. Nutriat vero ex his q⁹ cito digerunt z paucorū sūt hñoz ac paucarū supfluitatū q⁹ et ex redolētib⁹ z seib⁹ sūt p dīta sicut sūt calagie z mutagenar: Ipse quoq⁹ añ comestione multo vtaf exerctio z aquā min⁹ solito bibat z post comestione mltū dormiat de vino quoz veteri z puro parū bibat: totaq⁹ nutritatōz minuat. **C** Silla:

C Determinat de debilitate stōi z vidit i tres: pzo pōit curā qñ puenit a frigiditate. scdo qñ a caliditate. tertio qñ a siccitate. ffa ibi. (Q⁹ si digestiue): itia ibi (Si at cū B): pzia i duas. p pōit curā qñ debilitas stōi ē noua. z. qñ ē atiq⁹ ffa ibi. (Q⁹ si hec accidētia): pzia i duas. p pōit curā p medicias alteratiuas. scdo p dietā: ffa ibi: (Nutriatur): pzia i duas. p pmo ponit curaz p trociscos de ros. z per decoctiōem de seib⁹: scdo ponit descriptionē decoctōis de seib⁹ z troci. de ros. secūda ibi: (Decoctio at): De prima dicit q⁹ vbi debilitas stomaci fuerit cum pauca siti tarda descensione cibi de stō z eructuatiōe acetosa cum istis signis arguēdū est q⁹ debilitas stomaci venit a frigiditate. rō patz. secundo dicit

De debilitate stomachi

Quibz predicta signa sunt parua et non antiqua stomachus dicitur curari dando in potu trosciscos de ros. quotidie de mane post aur. i. s. cu. 3. i. decoctiois de seib. Ros. q. sunt calidi et stiptici. Ad idem valet troscisci de ligno aloes. Ad idem troscisci de cappis. Ad idem troscisci de diarodon. (Decoctio) Ponit descriptionem decoctiois de semib. et troc. de ros. et post primam. fo. 343. Secunda ibi. (Troc. vero) De prima dicitur quod decoctio de semib. est. R. cimini nabati ameos et buliant in mina donec aqua fuerit rubea de qua tribuat cum trosciscis. Secundo ponit descriptionem troscisci de ros. que est. R. ros. 3. i. y. xiloloes mar. sic. spice. xilocassie. squinanti absinthii omnium an. 3. i. con. spargat vino veteri et fiat troc. Ad idem de aqua vite 3. i. in potu provice. (Nutritus) Ponit curam per dietam dicens quod patiens debet nutriri ex his que cito digerunt. Ros. quod virtus digestiva est debilis. Secundo dicitur quod illa quibus nutritur debet esse paucorum superfluitatium. Tertio dicitur quod talia debet esse condita cum speciebus redolentibus qualia sunt galaga. et alie species stomachice ut pip. z. 33. gariof. ameos et filia. Quarto dicitur quod est ante coctionem dicitur exercitio fortis vel multo. Ros. quod reficit et calefacit. Quinto dicitur quod debet bibere aquam min. solito. Ros. quod ifrigidat et relaxat stomachum. Sexto dicitur quod post coctionem debet multum dormire. Ros. quod iuuat coctionem digestionem confortando calorem per eius reuocationem. Septimo dicitur quod de vino veteri puro debet bibere paucum. quod calefacit stomachum. Octavo dicitur quod debet sumere de cibis min. coctis. Ros. quod virtus non est sufficiens digerere magnam quantitatem cibi. (Nota dicitur) quod cibi que nectens sunt carnes arietum. hedorum. pullos. animum. volatilius ut pedicam. fastanos. pullos. columbos. qualescunque vel coturnicum et similia et plus assata quam elixatas conditas cum speciebus oua forbilis et similes cibi.

Almasor.

Quod si hec accidemia vetusta fuerint electuarii diacimini et diaolibanii amboz an. vnus aur. post duo cu. 3. i. veteris vini puri in potu sumat. **Regimen autem eius sit ut patitur.** **Sillanus.**

Ponit curam quam foret hec accidemia antiqua et diuidit in duas. Primo ponit curam per eam approximantem ad itra. s. per coctionem. Secundo per eam approximantem ab extra. s. per emplastra et vinctiones. Secunda ibi. (Emplin.) Prima tres. Primo ponit curam per coctionem. Secundo per dietam. Tertio ponit descriptionem illarum coctionum. Et ibi. (Regime) Tertia ibi. (Electuarii) De prima dicitur quod si hec accidemia fuerit antiqua electuarii diacimini diaolibanii an. post duo aur. vni. cu. 3. i. vini veteris puri in potu sumant. Ros. quod illa sunt calida et stiptica. (Nota) quod ad idem valet alia ut diatrion pipere diagalaga dianisum diametra gariofilatum aromaticum ros. aromaticum gariofilatum aromaticum nardinum electuarii aromaticum coctionem de seminibus coctionem de cinamomo electuarii de citro rosata nouella dyacitonite cum speciebus. Monticu calidum zinzib. coditum cortices citri conditi tragea optima. Ad idem. R. iterio. rus. cinamomi electi. 3. i. y. galange. 3. i. aq. ros. de damasco lb. i. fiat electuarii. Ad idem. R. 33. al. 3. i. gariofil. iterioz cia. momi galage an. 3. 5. sedoarie pipis lon. coriandri preparat. 3. i. se. anisi feniculi ameos spice nardi cardamomi ma. i. cis an. 3. y. corticum citri coditi vuaz passaz bñ pinguium 3. i. aq. ros. de damasco q. 3. succari al. lb. i. et fiat electuarii. Ad idem. R. coriandri preparati iterioz cinamomi electi an. 3. 5. triu genez pipis gap. galage 33. al. an. 3. i. se. anisi feniculi an. 3. i. y. croci. 3. i. succari al. lb. i. fiat electuarii. Ad idem. R. predicta oia et fiat puluis et coctus. Ad idem. R. cinamomi electi 3. 5. macis spice an. 3. i. granor. paradisi. 3. i. pipis lō. 3. i. cardamomi. 3. 5. floz cinamomi. 3. i. succari al. 3. y. misce et fiat puluis. Ad idem. R. gariof. macis cinamomi pipis cipi an. (Regime autem) Ponit curam per dietam dicens quod dieta debet esse dictum est supra.

Almasor.

Electuarium diaciminum. R. cimini carmenis. 3. c. 33. 3. x. piperis. 3. x. folioz rute baurach. 3. succari albi an. 3. x. hec oia cum mele dispumato conficiantur et detur de hoc electuario si venter strictus fuerit.

Sillanus.

Ponit descriptionem electuarii dictorum et diuidit in duas. Primo ponit descriptionem diacimini ostendendo quando debet exhiberi. Secundo ponit descriptionem diaolibanii ostendendo quando debet exhiberi. Secunda ibi. (Quia si solut.) De prima dicitur quod electuarii diacimini est. R. cimi carmenis. 3. c. 33. 3. x. pipis. 3. x. folioz rute baurach succari al. an. 3. x. hec oia cum melle dispumato sicut conficiat. Secundo dicitur quod debet dari de hoc electuario si fuerit venter stipticus. Ros. quod cimini si terat grosso modo laxat ventrem. Si subtiliter puocat venter nam et est pulchrum. pbl. Ad illud pbleuata respōdet si cimini si terat grosso modo ratione grossicie non potest transire nisi si per intestina et ideo tunc laxat ventrem. sed si terat subtiliter tunc melius poterit transire per vias mesaraicas ad epas et tunc transit ad vias yrine et bñ puocat vrinam. Solutio non placet. quod foris debet puocare secessum. Quia vrinam cum subtiliter tritum debet magis et melius transire per intestina quam per vias yinales.

Almasor.

Quod si solut. fuerit venter electuarii diaolibanii ostendendo quando debet exhiberi. **Sillanus.**

Sillanus.

Ponit descriptionem diaolibanii ostendendo quando debet exhiberi. Ros. quod diacimini si terat grosso modo laxat ventrem. Si subtiliter puocat venter nam et est pulchrum. pbl. Ad illud pbleuata respōdet si cimini si terat grosso modo ratione grossicie non potest transire nisi si per intestina et ideo tunc laxat ventrem. sed si terat subtiliter tunc melius poterit transire per vias mesaraicas ad epas et tunc transit ad vias yrine et bñ puocat vrinam. Solutio non placet. quod foris debet puocare secessum. Quia vrinam cum subtiliter tritum debet magis et melius transire per intestina quam per vias yinales.

Almasor.

Si autem hec non suffecerint squama ferri cum vino tribuat. scorie autem ferri perfectio hec est. R. seminis apij. seminis feniculi anisi cimini ameos amidi origani. Reisi carni seminis coriandri melanopipis macropiperis cinamomi thuris spice gar. nucis mus. ciperi zinz. omnium an. post duo aur. vni. scorie aur. x. oibus sextuplum vini addatur et coquantur donec ad medietatem redeant et colect. deinde eger de hoc sirupo postquam colabit post duo. 3. x. quotidie sumat et nutritionem alleuet. quod per tres hebdomadas faciat. **Caueat** sibi ab acerosis et a fructibus recedat et aqua frigida vinum vero mesurate bibat.

Sillanus.

Dicit ostendit quod si eduxit quod per diem remedium non sufficit. At post facit. Secundo ostendit quod debet cauere. Et ibi. (Caueat sibi). De prima dicitur quod si non suffecerit squama ferri cum vino debet tribui. Ros. quod calefacit stomachum et confortat et stipticum reddit. Secundo ponit descriptionem quod est. R. se. apij. se. feniculi anisi ameos cimi amidi origani keisiz se. coriandri carui melanopipis macropipis spice cinamomi thuris gariof. nucis mus. 33. cipi oium an. post duo aur. vni. scorie. x. aur. oibus sextuplum vini addatur coctus donec ad medietatem redeat colect. Deinde de hoc sirupo postquam colabit post duo. 3. x. bibat quotidie. Tertio dicitur quod debet alleuare dietam. Ros. quod quarto dicitur quod debet faciedum per tres hebdomadas etc. (Caueat). Ostendit quod debet cauere et dicitur quod ab acerosis. Ros. quod autem geret fluxum per medietatem a fructibus recedat quod lubricat et auget visceras. Tertio ab aqua frigida. Ros. quod.

Almasor.

Emplin quod stomachum confortat et calefacit. R.

De debilitate stomachi

Stomachē spicā squinatū absinthii calamū aromati-
fici mastice ex his cū vino veteri ⁊ succo citonio-
ri cōspersis emplm sup stōm ponat. Ad hoc p-
terea pferit vt stomach⁹ fricādo iungatur ex oleo
quod sit ex spica nardi ⁊ ciperō: vt lana carmi-
nata i predicto oleo calefacto inoluta sup stōm
ponat ⁊ cū pāno liget.

Sillanus.

Ponit curā p ea q̄ approximant ab extra. **P**rio facit B. Scdo iterato ponit curā p ea q̄ approximant ab extra: scda ibi. **E**ger q̄q. **P**rima i duas: pmo ponit curā p emplastr. Scdo punctionē: scda ibi. **A**d hoc: De pma dicit q̄ cōne-
niēs plurimū calefaciēs ⁊ pfortās stōm est tale. **V.** stomacis
calamite spice sgnanti absinthii calamī aromatici mastici
ex his oibus cū vino veteri ⁊ succo citonioz conspersis fiat
emplm ⁊ supponat stō. **A**d idem. **V.** mastici q̄r. i. galange
ameos zedoarie añ. 3. s. mente sicce absinthii siccī ⁊ viridis
añ. 3. i. terbentine. 3. s. puluerizāda puluerizent ⁊ quassāda
quassent cum pistello calido misce omnia malaxando cū
oleo de mastice ⁊ fiat emplz ad modū senti ex vtraq̄ pte ⁊
extēdat supra sustaneuz. **A**d idē saccul⁹. **V.** mēte sicce ab-
sinty siccī. añ. 3. i. pulueris gaz. ameos cinamomi añ. 3. i.
asp̄gat saccul⁹ cū aq̄ absinty ⁊ mēte facta residētia añ
3. i. olei mastici q̄r. i. cere. q. sufficit ⁊ fiat ynguētū. **A**d idēz
V. laudami. 3. iij. mastici cinamomi garlofil. nucis mus. ga-
lange spice. añ. 3. iij. stomacis calamite. 3. i. olei nardini. olet
mastice. añ. 3. i. cere. 3. s. fiat cerotū ponat supra coriū. **A**d idē
valet si sup latere calido vl ibrice calido asfso sup bono vi-
no ponat petia lini ⁊ sup ea ponat mastix elec⁹ ⁊ dissolua-
tur ⁊ calid⁹ applicet stō ad modū ēpli. **A**d idē. **V.** garlofil.
mastici: spice galāge pipis lōgi añ. 3. i. cere laudami armo-
niaci añ. 3. i. fiat emplm cū oleo de spica. **A**d hoc: **P**onit
curā punctionē dicēs q̄ pferit vt stomach⁹ fricādo yngat cū
oleo qd sit de spica nardi ⁊ cipo. **U**el q̄ lana carminata i di-
cto oleo ifusa ponat supra stōm ⁊ cū pāno liget. **A**d idē va-
let iunctio facta cū oleo mastici vel de absinthio vl de co-
sto vel laurino vel de enulavel de cinamomo vl pulegio vl
de sanfuo vel de ruta. **A**d idem valet ynguentum. **V.** olei
mastici olei absinty olei spice añ. 3. i. pulueris gaz. masti-
cis ameos añ. 3. i. cere. q. sufficit ⁊ fiat ynguētū. **A**d idēz va-
let amplecti infātē nudū bñ pplexionatū: s. p̄cipue ⁊ longe
meli⁹ ē amplecti antiquā vetulā. xij. vl. 3. iij. añoz vl carulum
puū bñ piguē. **U**t tenere supra stōm manū calidā vl frica-
tio stomachi ab extra cū aq̄ vite ⁊ sepe sū exp̄. **U**t i fuso pā-
ni i p̄dicta aq̄ ⁊ supponat stō. **A**d idē panis frumenti calid⁹
bñ p̄p̄sus i puluere mente absinty mastici cum optimo
vino puro.

Almansor.

Eger quoq̄ vinū vetus bibat: aut miuam aut
idromel. **M**uia aut B mō fit: succ⁹ citonioz mu-
3oz sumat ⁊ p diem ⁊ noctē vt residere possit di-
mittat ⁊ colet: deinde ei⁹ qd claz est partes due
sumant: zuccari p̄vna vini veteris. i. ⁊ inclpiat
coq suauiter ⁊ dispumari donec i iuleb silendi-
nē transeat: postea p̄vna q̄q. lb. ex toto sumat
33. spī. cinamomi gar. oīuz añ. 3. i. mastici. 3. iij.
oīa puluerizata i pāno ligent ⁊ intus dum cale-
facti est mittant ⁊ cū ifrigidari ceperit pannus
extrahatur ⁊ exprimat: deinde sirupus recon-
datur.

Sillanus.

Ponit curā p approximatoēz ab itra ⁊ diuidit in duas:
p̄mo facit B. Scdo ponit descriptionē miue. Scda ibi

(**M**uia): De pma dicit q̄ eger d̄z bibere vinū atiquū: aut mi-
uā. aut idromel. **R**ōps. Scdo pōit descriptionē miue. **Su-**
mat succ⁹ citonioz muzoz p diē ⁊ noctē dimittat vt reside-
re possit: deinde ei⁹ qd claz ē due ptes sumat zuccari p̄vna
vini veteris p̄vna: ⁊ incipiat cog suauiter ⁊ dispumari donec
iuleb habeat spissitudinē. postea p̄vna q̄q. lb. ex toto su-
mant: sinzib. spice cinamomi garlofil. oīum añ. 3. i. mastici
3. iij. hec oīa puluerizata i pāno ligent ⁊ dū ē calidū dimitta-
tur ⁊ cū ifrigidari cepit pān⁹ extrahat ⁊ dispumet. deinde si-
rup⁹ recodat. q̄re valet. p̄z q̄ sit ex reb⁹ pfortatib⁹ stōm. **A**d
idē valet oximel ppositū vl sgllicū. **A**d idē sirup⁹ de mē-
ta. **A**d idē sirup⁹ d absinthio vl de corticib⁹ citri. **A**d idē aq̄
vite i potu sūpta. **A**d idē claretum p stō frigidō ⁊ vocat stel-
ladia. **V.** cinamomi gar. añ. 3. i. piperis melegete galāge. añ
3. i. s. cardamomi. 3. i. succari vel mell. q. suffic ad lb. y. vini
fiat claretū vl stelladia.

Al.

Quod si digestiue debilitas fuerit cū mīta siti ⁊
paucorū ciborū appetitū ⁊ fetido ructu sirup⁹ ace-
tosus de citōlo bibat. **S**irup⁹. **V.** succi citonioz
acetosoz ptem. i. zuccari al. ptez. i. aceti clari q̄r-
ta p̄vni coquant omnia sil donec inspissentur.
Est at sirup⁹ iste stōachi pfortatiu⁹ ⁊ ad suas p-
agendas opatoēs iuuatiu⁹ ⁊ vehemētiā icēsiōis
⁊ iflationē q̄ est i stomacho sedat. **E**gri vero nu-
triciatio sit res i q̄ sil cōgregant acetositas ⁊ stip-
ticitas vt est caro cum succo vne acerbe cocta ⁊
cū malis macianis silr cocta cū ribes ⁊ facta ex
aluleheri ⁊ alinosi ⁊ illis filia ex cibis. **D**e isto p-
terea de puluere vt trasglutiat q. **R.** ros. ru. 3. r.
spody. 3. iij. seminis coriandri. 3. v. dosis ei⁹ sint
3. li. cum succo granati muzi ⁊ cum sirupo de
citoniis acetosis.

Sillanus.

Pōit curā debilitatis stōi qñ sit a cā cala. ⁊ diuidit i tres
p̄rio pōit curā p sirupū. scdo p dietā. **T**ertio p puluerē. **S**e-
cūda ibi. **E**gri vō. **T**ertia ibi. **D**e isto. **P**ria pōit i duas.
p̄mo pōit curā p sirupū acetosū de citoniis. Scdo pōit d̄scri-
ptōēz ei⁹. fa ibi. **S**irup⁹. **D**e pma dicit q̄ si fuerit debilitas.
digestiue cū siti mīta ⁊ puo appetitū ciborū ⁊ eructuatoē fe-
tida. tūc ex istis signis arguēdū ē q̄ debilitas stōi ē ex calidi-
tate. Scdo p cura dicit q̄ bibat sirup⁹ acetosus de citōis. **R**ō
q̄ ifrigidat ⁊ sui stipiticitate pfortat stōm calidū. **A**d idē va-
let sirup⁹ de agresta. **A**d idē valet sirup⁹ de piris vl de p̄ficiis
Ad idē sirup⁹ de berberis vl de ros. **A**d idēz sirup⁹ acetosi
rat citri. **A**d idē sirup⁹ de granis mirri. **A**d idē sirup⁹ d̄ gna-
tis vl oxizachara. **V**alet et sirup⁹ acetosus de succis vl ags-
fructuū. **D**esue. **A**d idē iuleb rosati. **S**irup⁹. **P**onit de
scriptiōem sirupi acetosi. **V.** succi citonioz acetosoz ptes
ij. zuccari pte. i. aceti clari q̄r. ptes. i. x. oīnt oīa sil. donec in-
spissent. scdo dicit q̄ ille sirup⁹ ē pfortatiu⁹ stōi sedās iflāma-
matōēz seu sedās vehemētiā iflāmatōis. **E**gri vō. **P**onit
curā p dietā dicēs q̄ eger d̄z nutrirē reb⁹ i q̄ ē acetositas ⁊
stipiticitas. vt est caro p̄dita cū agresta ⁊ succo ei⁹. **U**el cum
succo granatorum vl cum alijs acetosis. **A**d idem valent
arātia: limones. granata. pruna damascena. lactuca cocta.
portulaca cocta. condita cum aceto vel agresta vel p̄fana
ordei. pira cocta. citonia cocta ⁊ amarene. **D**e isto p̄te-
rea. **P**onit curam per puluerem dicēs q̄ detur de isto
puluere. **V.** ros. rube. 3. r. spody. 3. iij. coriandri. 3. v. dos.
est. 3. iij. cum succo granati acetosi. **U**el sirupo de citoniis.
Ad idem dyacidoniten sine speciebus calidis tria sanda-
li dyarodon abbat electuarium de p̄ficiis acetosis vel

De dolore stomachi

Confectio de acetosis: vel confectio de fructibus. Ad idē troc. de spodio. Trocisci dyarodon abbatis troci. de sandalis troci. de cāphora troci. de berberis. Ab extra emplz. R. succi plā taginis aque ros. añ. lb. s. acet. 3. i. sandali al. 2. ru. coralli ru bei coriandri pparati añ. 3. y. se. citoniorz semis acetose añ. 3. i. farine ordei. q. sufficit. puluerizanda puluerizenf. fiat em plastrz mediocriter ligdum applicet ori stomachi. **Ad idē yn guentū.** R. oium sandaloz coriandri pparati se. citoniorz se. acetose se. berberis añ. 3. y. succi citōioz. 3. i. olei ros. 3. iij. puluerizanda puluerizenf. bulliant sil sup cineres calidos vsq ad cōsumptionē. colet z addat colature cere. q. sufficit z fiat ynguentū. **Ad idē ynctio facta cuz oleo ros. vl oleo cito nioz vl oleo myrtilloz.** **Ad idē.** R. ros. ru. sandal corall. al. 2. ru. semis citri. añ. 3. i. coriandri pparati. 3. i. 5. quassatis fiat sacculus pro stomacho.

Almanzor. **Si autē cū hoc quod diximus fuerit in corpo re extenuatio z inflatio: egrolac z aqua ordei dā da sunt.** Ipse quoq ex herbis humectantibz nu triendz est: vt sunt lactuce malue cucurbitae car nes hedoz z agnoz lactantiū z pisces recentes. **Valneū p̄terea anteqz cōdat z postqz cōderit z tinaz quotidie igrediat.** Et vinū claz valde tē peratum bibat z assidue vtat gete z motū z exerci tiū viter: sitqz totum eius regimen sicut eius qui corporis grossiciem adipisci desiderat. Et si cuz hac dispositione inflāmatio fuerit z incensiove bementissima stomachus ex rebus frigidis est li niendus z aqua ordei danda sitqz eius regimen sicut ethicam habentis.

Sillanus. **Ponit curā debilitatis stōi qñ sit a siccitate z diuiditur in qñq.** Primo ponit curā per lac z aquā ordei. Secundo per dietaz. Tercio per balneū. Quarto per potū z qdā alia. Quinto per linimentum ab extra. **Scda ibi.** (Ipse quoqz) **Tertia ibi.** (Balneuz). **Quarta ibi.** (Et vinū). **Quinta ibi.** (Et si cum hac). De p̄ma dicit q si cuz bis que dicta sunt sit corporis extenuatio: suple arguendū ē q sit ex siccitate. scdo p curauit q def lac z aqua ordei. rō qz ifrigidat z hume ctat z lac statim resumit corpus. (Ipse quoqz). **Ponit curā per dietam dicēs q ipse dōz nutriri ex herbis in frigidantibz z humectantibus. vt sunt lactuce malua cucurbita z citrul li z ex carnibz que sūt agnoz hedoz lactantiū z ex piscibus rō est que ifrigidat z humectant z aliq in frigidat z aliq re staurat corpus cito.** **Ad idēz valēt ona cum vino cocta z ru pra z diciē sambaglonū quod mirabl̄ restaurat corp.** **Ad idēz ius pulli alteratū cū in frigidantibus. ad idēz distilla tum. ad idē restauratiū quo vtuntur practici de carnibus.** **Ad idē restauratiū qd diciē marciapā.** (Balneū). **Pōit curā p balneū ante comestione vt fiat irroatio z hūectatio per viā irroatois z post comestione nō tñ imediate vt attra hat nutrimentū ad membra.** (Et vinū). **Ponit curā per pot um z qdā alia. dicēs pmo q dōz bibet vinū claz temperatū rō qz humectat z restaurat spirit.** scdo dīc q dōz vtī gete: rō quia ges humectat corpus. **tertio dicit q debet vitare mo tūz z exercitiū. rō qz hāt ericcare. itē dōz vitare coitū.** **Quar to dicit q regimē ei dōz ē sicut illi qui vult ipinguari.** (Et si cuz). **Pic ponit curā p linimentū ab extra dicēs q si cum hac dispoñe fuerit inflāmatio z incensio vehemēs patiens dōz liniri cum oleis siccis sic ex oleo ros. vl viol. z silibz.** **Scdo di cit q aq ordei dōz dari. rō p̄s.** **Tercio dicit q regimē illi dōz esse sicut habentis ethicaz zc.**

De dolore z apostemate stōi. **Sillanus.** **Ira rubicam ē notādū de dolore. pmo q dolor ē**

sensibilitas rei contrarie subito z fortiter imprimētis. **Secūdo notādū q causa doloris stōi est duplex. i. mala p̄plexio z solutio cōtinuitatis.** Mala p̄plexio pōt ēē calida vel ffa cum mā vel sine materia cū apate vel sine apate. **Sed solutio cōtinuitatis pōt ēē ex vērositate extēdēte i sto maco ex pte.** Ad ppositūz ras determinat de dolore stōi ex mala cōplexione cum materia cū apate vel sine apostema te z non ex mala cōplexione sine mā: qz de illo dixit i. c. p̄ce dēti. **Notandū q signa doloris causati a mala p̄plexiōe cū materia sine apate. d. sunt in c. p̄cedenti.** **Signa doloris causati ab apate stōi si fuerit a colera sūt dolor acut q senti tur in ore stōi se. cōtinua z amaritudo oris citrinitas coloris sitis maxima vrina rubea subtilis. pulsus velox spissus z du rus. z si fuerit apā i ore stōi destruit appetit z apparet emi nentia in pte posteriori. si āt fuerit i alys partibz stōi nō ap parebit eminētia nec nimis magnū nec multuz eminēs. rō signoz p̄s.** **Signa si fuerit a sanguine sunt dolor gravis se. cōtinua sitis rubedo oculoz inflāmatio venaz. vrina rubea spissa. pulsus velox spissus z mollis z alia silia vt i p̄dicto. c. d. est.** **Signa si fuerit a flate sunt dolor modicū cū granēdie z se. lenta plus. color albus mollities in tactu cum ifrigida tōe mltitudo spūi pulsus paru mollis z spissus. vrina non mltū tincta z spissa.** **Signa si fuerit a mltia sunt dolor cū pō dere febris ocula durities loci: fuscedo in colore.** **Urina glauca pulsus paru z subtil̄ stric z dur cogitationes: ma le supra seipz isōnietas mala z iordiat.**

Al. **Si cū dolore stōaci adsit turbatio z an gustia z nausea: egro aqua tepida i potu est tribuenda z vt vomat precipiendus.** **Et si hoc non suffecerit venter ex yerapigra sol uat.** **Qd.** R. p̄lueris ros. ru. spice masti. xilobal sami carpobalsā: cinamomi xilocassie asari oiu añ. 3. v. aloes scotrensis duplum oium quod be ne tritū misceas cum medicinis tritis z cum pā no sericino subtilissime cribellatis quarū tritura tio cum aloe scdo iteretur cuius dos sit a pōde re dñoz añ. vsq ad. 3. ij. **Egro quoqz quotidie detur panis in vino z succo maligranati infusus z in sirupo acetoso de citonijz.**

Sil. **Determinat de dolore stōi pueniēte a mā sine apate z di uidit i duas.** **Primo fac b. scdo ponit documētū qdā ob seruādū.** scda ibi. **(Ad dolore).** **Prima i duas.** **Primo ponit curā penacuatoēs.** scdo p dietā. scda ibi. **(Egro quoqz)** **pri ma i duas.** **Primo ponit curā per euacuationē p vomitu scdo per secessūz.** scda ibi. **(Et si b).** **De p̄ma dīc q si cuz dolore stōi adsit turbatio z nausea suppl. arguendū est q sit a materia calida.** scdo dicit q p cura debz sumi aqua tepi da in stomacho. **Rō qz leuigat in stō z laxat ipz z sic disponit ad vomitū. z si non valet misceat paz de oleo.** **Ad idēz fiat decoctio aneti viol. se. atriplicis cū sirupo acetoso.** **Ad idēz fiat medicina vomitiua.** **(Et si hoc).** **Ponit euacuationem per secessūz dicēs q si non sufficit hoc dōz fieri euacuatio per secessūm cuz yerapigra cuius descriptio est.** R. pulueri ros. ru. mastici spici xilobalsami carpobalsami cinamo mi xilocassie asari añ. 3. v. aloes scotrensis ad dupluz oium quod bene tritū cū alijz misceatur medicis bene tritis z cuz pāno sericino subtilissimo cribellatis quaz tritatura cū aloe duplo iteretur. **Dos ē pondus anreoz. y.** **Ratio reme dy ē. qz tales medicine euacuant coleram rōne aloes z silis rōne flegma. rōne aliaz medicinarz scdū mixturaz.** **Ad idēz.** R. floz viol. floz boraginis. añ. 3. 5. prunoz damascenoz. x. tamarindoz electoz. 3. i. yua z passarum. 3. y. corticum

The apostemate stomachi

mirobalanorum bene gumosorum infusorum per noctes in decoctione predictorum. **3.** i. fricent de mane et colent et colature addat cassie fist. **3.** 5. def i auroza. ¶ Notadū q ante debet pcedere syrupus digestius talis. **6.** ordei mudi. **3.** 4. endiuie scariolē. añ. **℞.** i. quattuor semini frigidor. mūda toz añ. **3.** i. floz viol. ro. ru. añ. **3.** i. vini mali granati. **3.** i. zucar albi. ij. quar. Siat syrupus clarificatus vsq ad lb. **℞.** Ad idē valet oxizacara cū aq̄ ordei vl endiuie vl cū aq̄ frigida. (Egrognoq.) ¶ Ponit curā p dietā dicēs q̄ egro dcoz dari pa nis infusus i succo maloz granatoz et siruppo acetoso de citonys. **℞.** qz rōne stipicitatis confortat stomachū et rōne frigiditatis alterat cōplexionē calidā. **℞.** Ad idē valet succus ordei vel auenē et si eēt nimis debilis patiens def aq̄ pulloz vl bedi decocta cū portulacis lactutis cucurbitis endiuia agresta et vinū de granatis. Bibat iulep vl sirupū ro. vl viol. vel vinū de granatis vel agresta cū aqua decoctionis lactucæ endiuie portulacē. ¶ Almansoz.

Quod si cum dolore ructus multitudo et repetitio atque singultus: ergo electuarium diaciminis et diacalamethi et alie confectioes que vetositate dissolunt que in .c. de colica notabimus danda erunt. **C**ibaria quoque ei sunt calagie et munda gerat cum se. **V**ini veteris puri parum bibat et utatur motu et ingrediat balneum. **S**yllanus.

[illegible]

elci succari elci añ. l. b. s. fiat siru. clarificar vñqz ad qñ. v. Ad idē valz oximel sgliticiū cum decoctiōe boragis z buglosse. **M**edicina laxatina tal' ē. **R.** flor boragis buglosse añ. 3. i. anifi. 3. y. rase vñaz passaz mūdaz ab arill' añ. 3. i. thimi epi thi polipody qñcini añ. 3. 5. corticis mirobalanorū indoz be ne gūmosoz ifusorū i decoctiōe p̄dictorū p noctē. 3. i. colet z colature addat lapidar. 3. i. det i auroza. Ad idē p̄fectio nis amech 3. y. vñ. 3. 5. Ad idē diacitōitē solūis mliā mesue Ad idē dyafene. 3. 5. **(Cibaria verō.)** ponit curā doloris sto machi facti a mā frigida dices qz cibaria debēt eē cuz spēb' cōdita. rō p3. **S**ecūdo dicit qz d3 sumere paruz vini v̄eteris. **R**ō qz stomachū calefacit z cē. **(Et vñaf.)** ponit curā p mo tū z balneū dices p̄mo qz d3 vti motu. **R**ō qz motus calefa cit z exiccat. **S**ecūdo dicit qz d3 igredi balneū. **R**ō p3 qz ca lesfacit z confortat digestionem z consumit materiā que remansit zc. **(C)** Almanfor.

Cromachus quoq; ex oleo de neridē. vt dixi
m^o i pāno inoluto vaporet. **C**Sillanus.

C Donit curam per vncionem dicens q^d stomachus debz
vngi cum oleo de spica. **C** Almanfor.

Si autē cū dolore stomachi fuerit fe: & ap̃a ma-
nifestū & cū tagit sentit caliditas: eger p̃r ex bafi-
lica flebotomet & loco dolēri duo supponāt san-
dali & ro: & cap̃pora cū aqua ros: & succo citonio-
rū: **N**utrimētū vero ei: nō sit nisi sola ordeī aqua
& custodiat a carne & vino & cōfectiōib: q̃ de mel-
le sūt & bibat succū granatorū mizoruz & rob de
fructib: frigidis: **C**ūq; caloris vehemētia sedata
fuerit: egro castefiſt: cū succo endiuie diſſoluta ac
bullita & diſpumata ad bibēdū deſ: **C** **B**illa.

Ponit curā doloris stomachi pueniētis ab apostemate
 et diuidit i duas. p^{rio} pōit curāz qñ puenit ab apate calido.
Secūdo qñ puenit ab apate frigido. **S**ecūda ibi. (Lūār.)
Pria i duas. p^{rio} ponit curā apostematis calidi nō ueris i
 duritiē. Scōdo pōit curā apatis cal. cōuersi in duritiē. Scōda
 ibi. (Cūqz aut egro.) **P**ria i qttuor. p^{rio} ponit curā p flebo
 tomia. Scēdo p vñū locale. **T**ertio p dietā. **Q**uarto p me
 dicinā laxatiuā. Scōda ibi. (Et loco.) **T**ertia ibi. (Nutrimē
 tū.) **Q**uar. ibi. (Cūqz caloriz.) **D**e p^{ria} diē q si cū dolore stōi
 fuerit apā māifestum. cū tangit sentit eger calidus et supple
 arguēdū ē q apā sit a sanguine vel colera. Scōdo diē q p cura
 cōpetit flebotomia facta ex basilica. Rō p^{rio} q² per flebotō
 miā euacuat mā sanguinea directē si apā sit sanguineū vel
 colera indirecte si apā sit colericū. q^a refrigerat. (Et loco.)

ponit curā pynū locale dicēs q̄ sup loco debili. s̄stomacho
d̄z supponi eph̄ima de sandalis rof. cāphora aqua rof. ⁊ sic
co citoniorū. ¶ Notādū q̄ eph̄ima pōt poni sic in forma.
R̄. aq̄ rof. lb. ʒ. succi citoniorū quar. ʒ. sandal. al. ⁊ ru. an. ʒ. y.
cāphore. ʒ. i. puluerisāda puluerisē misce oia ⁊ valz a p̄n
cipio qz ē frigidū s̄ipticū rep̄cussiuū. Ad idē valz emplastr
de sandalis. ro. farina ordei oleo rof. ⁊ aceto. Ad idē vnga
tur locus cū oleo rof. puro ⁊ aceto parum. In augmēto vero
valet vnguētū hoc. R̄. folioꝝ malue maluanischi añ. ʒ. ii.
ordei mūdli. ʒ. i. assūginge galline anatis ⁊ anseris añ. ʒ. i. bacti
loꝝ pinguiū quar. ʒ. i. mucilaginis seīs lini mucilaginis fenug
reci añ. ʒ. i. cōquassanda aquassent ⁊ misce oia fortiter ⁊ fi
at emplz. Ad idē emplm factū de farina fenugreci seīs lini
⁊ maluanischo ⁊ oleo de camomilla ⁊ vitellis ouoy. Ad idē
R̄. farine fenugreci seminis lini aneti camomille. f. floꝝ ct
añ. ʒ. iij. pinguedinis anatis anseris galline añ. ʒ. i. maluan
sci cocti ⁊ bene mundati a ligno intrinseco bene pistati lb. i
corporent s̄timul ⁊ si ingreret in spissatio incorporent cū fa

De apostematib⁹ stomachi

ina frumenti vel fliginis et ponant. 3. iij. mell⁹ et ponat calidū sup^a apā. (Nutrimētū.) Ponit curā p^a dietā dicēs q^d nutrimentū nō sit nisi sola aq^a ordeī. rō q^d ifrigidat et lenit et p^aparat. Secūdo dicit q^d d³ cauere a carnibus vino et p^afectionibus de melle. ratio q^d calefaciūt et augēt materiā apostematū. Tercio dicit q^d d³ bibere succū granatorū acetosorum et succū de fructib⁹ frigidis vt p^aporū citroniorū. Ratio q^d ifrigidat et sua stipticitate solū cōfortat. (Cūq³ calorū.) Ponit curā p^a medicinā laxatiuā dicēs q^d si calor nō itēsus imo remissus fuerit et p^asequēs egritudo fuerit i declinatōe egro debet exhiberi cassia fist. dissoluta i succo endinie. cā ē q^d nō debet dare medicinā fortē q^d nō est apostema in stomacho q^d nō purgaret materiā peccantē: sed agitare. ideo cōueniūt lenitina dicta sup^aius. q^d nō iducūt dolorē. Notādū q^d post euacuationē i tali tēpore troscisci de ros. si recipiant cū iulep vel siru. ros. valent.

Almanzor. Cū aut⁹ egritudinis dies elongati fuerint et calor oio generit. si remāserit apostema cū duritie ex h⁹ eplo epithief loc⁹ q^d R. viol. siccarū. 3. r. ro. ru. 3. v. spice odorifere. masticeis ambozū 3. an. 3. iij. cipi sgnati calami aromatici oium an. 3. ij. farine fenugreci. 3. r. floz camomille seīs maluanū sci. al. farine ordeī oium an. 3. r. cōspgant oia ex mucillagine se. lini. deinde locus ex oleo de neriden tepefacto iunctus emplastre ex p^adictis per quattuor horas ante q^d cōcedat. Et post q^d cib⁹ fuerit digest⁹ et stomach⁹ fuerit euacuāt⁹ ex oleo de nereidē: cū lana vt diximus vaporet. Confectio olei nardini simplicis. R. olei de ben. lb. i. spice. 3. 5. masticeis costi cipi sgnati calami aromatici oium an. octaua. 3. i. oia hec puluerizata i p^adicto oleo posita ad solē p^a hebdomodā vñq^a vasis ore clauso dimittant: deinde colent et exprimant feces et scofe q^d i manib⁹ remanserint emplis admisceant: optie. n. erūt.

Sillanus. Ponit curā apostematis calidi pueri i duritie: et diuidit in duas. Primo ponit curā p^a emplm. Scōdo p^a vncionē. Secūda ibi. (Et post q^d.) De prima dicit q^d si egritudo fuerit p^alongata et calor cessauerit si remanserit apā cū duritie supra stōm d³ poni emplm. R. viol. siccarū. 3. r. ros. ru. 3. v. spice odorifere masticeis abozū an. 3. ij. cipi sgnati calami aromatici. 3. ij. farie fenugreci. 3. r. floz camomille seīs maluanū sci. al. farine ordeī. an. 3. r. cōspgant oia ex mucillagine seīs lini. postea locus ex oleo de spica tepefacto inunct⁹ emplet et hoc ante cōestioēz p^a quattuor horas. Ad idē valet emplm de melliloto. Ad idē emplm dyaglon. Ad idē cerotuz isopi descriptioe gal. vl⁹ descriptioe philagry. Notādū q^d apā calidū pōt pueri i duritate dupliciter. P^amo p^a ea q^d ab extra applicant: vt sūt olea fortissima resolutiua p^aris subtilis et remanet grossuz: ideo cessat febris. Secūdo ex beozogeniate materia. Quia p^amo resoluit mā subtilis: et ideo valet empl⁹ dictū: q^d mollificat et resoluit et d³ poni ante cibatioēz vt cibus nō impediāt i digōne. (Et post q^d.) Ponit curā p^a vncionē: et diuidit i duas. P^amo facit hoc. Scōdo pōit descriptio nē olei de spica. Secūda ibi. (Cōfec. olei rē.) De p^ama dicit q^d post q^d cibus fuerit digestus et stomachus euacuatus vñq^a d³ cū oleo de spica cū lana vt dictū ē: q^d facta mollificatioe tale oleū resoluit. Ad idē valēt olea et vñq^a nēta. d. i. c. de cōfortaribus stōz. (Cōfectio.) Pōit descriptioēz olei nardini: q^d sic fit. R. olei de ben. lb. i. spice. 3. 5. masticeis costi cipi sgnati calami aromatici oium an. octaua. 3. i. oia hec puluerizata i p^adicto oleo posita ad solē p^a hebdomodā vñq^a vasis ore clauso dimittant: deinde colent et exprimant feces et scofe q^d i manib⁹ remanserint emplis admisceant: optie. n. erūt.

nati calami aromatici oium an. octaua. 3. i. hec oia puluerizata in oleo dicto posito ad solē per hebdomodā ore vasis clauso dimittantur. deinde colentur et extrahantur feces et scofe que in manibus remanserint oleis misceantur q^d erūt optime.

Almanzor. Cū aut⁹ apā in stō inueterauerit troci. de spica erūt dadi. Qui. R. floz sgnati rilocassie raved semi calami aromatici spice oium an. 3. iij. croci mirre anisi costi pipis oium an. 3. i. bdelij variij. 3. iij. masticeis. 3. ij. armoniaci. 3. i. informent troc. quoz vnusq³q³ pōderet aur. i. de qb⁹ vn⁹ quorū die cū vino cocto det. Emplm quoq³ istud fiat q^d R. bdelij mollis. 3. r. armoniaci. 3. v. se. been se. apij ambozū an. 3. r. spice masti. nigri ambozū an. 3. v. cere. 3. iij. olei d³ neridē. 3. r. v. gūme i vino dissoluant. deinde oia cōiungant et fiat ex eis emplastrū. Ad dolorē tñ stōi et epatis curādū medicus valde eruditus ē necessarius q^d ipsozū diligenter attendat dispositiones. Nos tamen aggregationes et summas ad hoc conferentes iam diximus: licet in quantum potuimus in hoc abbreviarem sermonem.

Sillanus. Ponit curā apatis frigidi: p^amo p^a trosciscū. secūdo p^a emplastrū. secūda ibi. (Emplm.) De p^ama dicit q^d vbi apā i stō inueterauerit troscisci de spica sūt dadi q^d sūt. R. floz sgnati rilocassie raved semi calami aromatici oium an. 3. ij. croci mirre costi anisi pipis oium an. 3. i. bdelij variij. 3. ij. masticeis. 3. ij. armoniaci. 3. i. forment troscisci quoz vnusq³q³ pōderet aur. i. oio die det vn⁹ cū vino cocto. Rō q^d subtiliat iciduat et resoluit materiā. (Emplm.) Pōit curā p^a emplastrū dicens q^d d³ fieri hoc emplastrū. R. bdelij mollis. 3. r. spice masticeis nigri ambozū an. 3. v. cere. 3. ij. olei de neridē. 3. r. v. gūme i vino dissoluāt deinde oia cōiungāt et fiat emplastruz ex eis. Ad idē fiat emplastrū ceroneon quar. i. 5. malaxet cū oleo amigdalaz dulciū extēdat supra coriū ad quantitātē medij palmi ex vtraq³ p^ate. Rō q^d mollificat subtiliat et resoluit. (Ad dolorē.) Ponit vnū documētū dicēs q^d ad dolorē stomachi et epatis remouēdū necessariū ē h⁹re medicū pitū q^d viligēter inuestiget dispositōes. Rō q^d ex errore p^amissio i istis mēbris sequitur error i alus cū i istis fiāt digestioes ex q^dbus nutritur alia mēbra. Scōdo dicit q^d aggregationes et summas ad hoc p^aferētes iā dixit i 3. iā abbreviauerit sermonē iquātū fuerit possibile. Notādū q^d i stomacho ex apate stomachi pōt cārī vlcus. Tō sciēdū p^amo q^d vlcus ē solutio p^aritutatis cū sanie. Secūdo notādū q^d vlcus stōi sit aut p^a rupturā apostematis stōi. aut ex mā venenosa vl⁹ acuta vlcerate substantiā stomachi: aut sit a cā extrinseca. Tercio notādū q^d si gna significatiua sup^a vlcus stōi sūt dolor stōi i loco in q^d vlcus existit et q^d ē fortior si comedat res acutas et acetosas et i ege⁹ stioe atq³ vomitu apparet sanies atq³ ruct⁹ ei⁹ vl⁹ sanies vel vētositas ei⁹ q^d exit ab ore fetet et post digestionēz alleniāt a grauitate et dolore. Rō signoz p^a bene itelligēti. Quar⁹ to notādū q^d vlcus cura q^d fit i stō ē vt mūdificet bene cū aq^a decoctiois ordeī q^d d³ dari i aurora vl⁹ an vespas vl⁹ mūdificet cū aq^a decoctiois gūmi arabici et ligritie. aut aq^a casei. et hoc i estate i 3. i hyeme eisde⁹ horis sumat decoctionis mellis aut ordeī aut aq^a decoctiois yfopi sgnati i mellis vl⁹ mel ros. colatū cū aq^a cali. Et sit quātitas cuiuslibet q^dlibet hor. 3. iij. vl⁹ vi. post mūdificationē p^a duas horas ante cōestio nē sumat medicamē q^d sic fit. R. ro. balaustiaz karabe an. 3. ij. boli ar. 3. ij. fiat puluis de quo sumat bis i die. 3. ij. cū 3.

De singultu

siy. succi citoniorz vel sirupl cum aqua decoctionis sumac aut mirtilloz vel portulace ab extra ponat supra locū emplastrū qđ sic fit. **R.** boli. ar. mūmic mirre mastice aloes añ. terant ꝛ corpꝑ cū 3. y. picis nauallis aut resine fiat emplꝫ.

¶ De singultu.

¶ Sillanus.

Circa rubricā ē notādū qđ singultus ē motus expulsiue virtutis naturalis stomachi incitatus a virtute sensibili ppter nocumētuz expellēdū. ꝛ dicit quasi spasmus stomachi. **¶** Secūdo notādū qđ singultus ē duplex qđā ē de repletioe. qđā ē de inanitione sicut spasmus. **¶** Tercio notādū qđ singultus ꝛ spasmus differūt ꝛ cōueniūt. Conueniunt primo qđ ambo possunt causari ex inanitione ꝛ repletioe. Secūdo qđ sicut spasmus ē tractio neruoz versus suā originē ita singultus ē tractio stōi ꝛ ptiū eiꝫ versus suā originē. **¶** S. differūt qđ i singultu ē tractio villoz ꝛ i spasmo cōtractio neruoz qđ spasmus ē passio nerui ꝛ singultus ē passio villoz stomachi. Secūdo differūt qđ i spasmo ē ita tractio qđ postmodū nō ē dilatatio nisi curet. Sed in singultu quāuis pmo sit cōtractio tñ postea seqꝫ dilatatio. Sed i singultu ē ptiariū qđ post cōstrictio seqꝫ. **¶** Quarto notādū de causis singultus. Cause aut sunt intrinsece aut extrinsece. si extrinsece sunt sicut frigiditas aeris ꝛ hoc patet. quare cum puerorꝫ stomachus nimis ifrigidat de facili icurrūt singultuz aut nimia repletio cibi ꝛ potꝫ corruptio in stōi aut assumptio reꝫ acutaz sicut piperis ꝛc. si specialꝫ qñ post vinū sumit qđ facit qđ imbecit pipi. si vero singultus sit pp causas intrinsecas aut hoc ē ppter stōm. aut ppter alia mēbra. aut ppter apā capitis aut casuz aut percussioe. aut fracturas cranei aut ppter apā enatis aut hūiores mordicātes acutos pungitios aut acetosos delegatos a toto corpore ad stōm. si vero fuerit ppter stomachū aut hoc ē ppter hūiores frigidos inuiscatos aut calidos pungitios aut ppter apostema. aut vlcera. aut ppter nimium sensum. aut pp nimiam inanitionem. **¶** Quinto notādū de signis singultus. Si fuerit ppter causas extrinsecas manifestat ex iudicio patiētis. Si fuerit pp causas alioz mēbroz aut totius siliꝫ pꝫ ex iudicio patiētis. Signa si veniat ex inanitione sūt qđ venit post febreꝫ ꝛ post longā corporis afflictione ꝛ post labores ꝛ post abstinentiaz ꝛ post euacuatiōes lōgas p secessuz vꝫ p vomitū. ꝛ nō sit subito s. panlati. Signa si fuerit ex repletioe sūt. qđ sit subito ꝛ absqꝫ alia egritudine pcedēte lōga. ante cibū bene se hꝫ ꝛ post male. qđ sic stetit i lōga qeꝫ ꝛ se repleuit. Signa si fuerit ppter hūiores frigidos i stōi inuiscatos sunt qđ inuaf a calidis ꝛ senti frigiditas i stōi. Signa si fuerit pp hūiores calidos sūt qđ inuaf a frigidis ꝛ senti calitas punctura ꝛ mordicatio in stōi. Signa si fuerit pp nimium sensum stōi sūt qđ patit a qualibet re facili singultū. Signa si fuerit ppter apostema stomachi sūt febris dolor ꝛ nauſea ꝛ alenciā ifirmus post vomitū ꝛ assellationē magnā. Signa si fuerit ppter vlcera sūt qđ cū sumit acuta ꝛ pūgitia tūc senti dolor ꝛ aggrauatio i stōi. Signa pnostica. Primū si singultus in crisi bonis signis apparētibꝫ bonuz qđ significat crisi p vomitum. Si vō si gna mala appareāt malū qđ significat spasmus. Secūduz singultus eueniēs post quācūqꝫ euacuatiōez supflua siue naturalē siue artificialē malū ē signū. Tertiū si post vomitū singultus nō sedat neqꝫ minuat. sed potiꝫ augeat malū. Vel apostema stomachi vel inanitio sequitur tunc malum est pronosticandum ꝛc.

¶ Almanfor.

Cum singultus post grossi cibi cōestione aut vini valde teperati bibitionē superuenierit aqꝫ calida in qua ciminū ꝛ mētastrū ꝛ paz thuris bullerit mltoties i potu ē sumēda. Et egroꝫ dormiat ē pꝫpiēdū ꝛ venter vaporandus ꝛ ieiunādū ē ei. Cū āt p multos

dies a cōestioe abstinerit iubendū ē balneū sepe ingredi. Deinde paucis cibis desiccātibꝫ tñ est alēdus sicut sūt galagie ꝛ mutagenat cū seminibus ꝛ vini paz puri i potu tribuēdū. Et si hec nō suffecerint troscisci isti bādi sunt qđ dicunt de thure. **R.** thuris. 3. v. enule. 3. iij. mētastri foliozꝫ rute sicce ambozꝫ añ. 3. ij. seminis sisimbꝫ. 3. iij. s. informētur troscisci ex eis pondere aur. vnus ex quibus vnus in die cūz apozimate cinamomi tribuatur.

¶ Sillanus.

Cic determinat de singultu ꝛ diuidit in duas. **¶** 1o ponit singultū de repletioe. Secdo de inanitione. secunda ibi: **(¶ De si singultus)** Prima in quatuor. Primo ponit curā p decoctionē quandā. secūdo per somnū enapozationē ꝛ abstinentiā. Tercio p dietā. Quarto per trosciscos. secunda ibi: **(¶ Et egro)** Tercia ibi: **(Deide)** Quarta ibi: **(¶ Et si hoc)** De prima dicit qđ ubi singultus puenit post comestione cibi grossi aut potū vini valde mixti aque arguendū est eē ppter repletione a materia frigida. Secūdo dicit qđ p cura debet dari aqꝫ calida in qua ciminū ꝛ mētastrū ꝛ paz turis bullerit. **R.** 6. qđ dissoluit ventositatē ꝛ materiā frigidā. Ad idem valet si ifundat spongia ꝛ expssa leuiter applicet stomacho. Ad idē valet hoc. **R.** diptā subtilꝫ puluerizatiꝫ tiriace elcē 3. i. vi. ni al. cal. 3. s. misceant ꝛ ministrent i potu. ꝛ valet et ad dolorem stōi fortissimū puenientē a materiā vētoſa. Ad idē diptamus. Ad idē valz aqꝫ ardens aut olea ꝛ yngtā ꝛ sirupi dicti supra ea. de dolore stomachi. Ad idē cōfectiones dicte supra sicut diatrion pipeon diaciminū. **¶** Notādū qđ in singultu de repletionē ante predicta priꝫ fieri euacuatio cū vomituz ꝫuocatio cū orimelle ꝫposito ꝛ aqua radice rafani fortis ꝛ seis aneti ꝛ sinapis ꝛ atriplicis ꝛ cepaz vel fiat euacuatio per secessū cū pillis stozacis vel cū pigra. **(¶ Et egro)** Ponit curā per somnū ꝛ plura alia. dicens primo qđ pꝫpiēdū ē egroꝫ dormiat. Ratio qđ somnus reuocando calorem ē cā dissolutionis ventositatū. Secūdo dicit qđ venter est euaporādꝫ. Ratio pꝫ. Tercio dicit qđ est abstinentiā a cibo. Ratio qđ calor vertit se supra materiā frigidā in stomacho existentem ꝛ cōsumit eam. Quarto dicit qđ cū fecerit abstinentiā multis diebꝫ debet ingredi balneū. rō patet. qđ cōplete ꝫfecte cōsumit materiā frigidā facientē singultū. **¶** Notandū qđ loco euaporatiōis facie supra stomachū fricatio stōi valet cū aqua ardenti facta. Similꝫ facculꝫ factꝫ cū absinthio ꝛ mēta siccis ꝛ puluere cimini aut ex milio ꝛ sale torrefactis. Ad idē fiat suffumigatio ex thure mastic ꝛ ligno aloes ꝛ pannꝫ in fumigatꝫ stomacho applicet ꝛ ē optimū. **¶** Notādū qđ cibi cōuenientes sunt carnes siluestres vsuales pulloꝫ colūboz ꝛ similes plus assate qđ elix. ꝛ si elix sint pparent cū speciebꝫ ꝛc. **(¶ Et si hec)** Pōit curā per trosciscos dicens qđ si hec non sufficiant debet dari troscisci de thure. rō qđ sunt calidi dissoluentes ventositates. secūdo ponit dscꝫpꝫtoes eozꝫ. **R.** thuris. 3. v. enule. 3. iij. mētastri foliozꝫ rute aboz añ. 3. ij. seis sisimbꝫ. 3. iij. s. informē ex his troscisci pderis aur. vnus. ꝛ detur vnus in die cum decoctione cinamomi. Ad idē electuariū de baccis lauri diaciminuz diani. sum dingalāga diatrion pipeon. Sed iter oia valēt gariofilꝫ. ꝫfortādō stōm ꝛ cōsumēdomām.

¶ Almanfor.

Co si singultus post se acciderit fueritqꝫ cum eo tribulatio aut nauſea aut sitis aut in ore siccatas aqꝫ calida egro multoties tribuēda erit nō tamē repente sed panlatim. Et si sedatus non fuerit aqua ordēi cū oleo de amigdalibus dulcibꝫ detꝫ.

De appetitu canino

Spondiles quoque colli et dorsum ex oleo tepido iungantur et fricentur. Et mucilago psilly cum iulep et succo granati in potu tribuantur singultui pretereaz et sternutationi pferunt retinere anhelitum. **(Sillanus.)** Ponit curam singultus cum inanitione et primo facit hoc. Secundo ponit curam et reuertit ad ponendum curam singultus et repletionem. Secunda ibi. (Singultui.) Primam quatuor sunt quod quatuor ponit remedia. Secunda ibi. (Et si sedat.) Tertia ibi. (Spondiles.) Quarta ibi. (Et mucilago.) De prima dicit quod si singultus pueniat per febrem et cum eo fuerit turbatio aut nausea aut sitis aut in ore siccitas tunc est arguendum quod singultus fit in inanitione. Secundo per curam dicit quod aqua calida sepe est danda in firmo non tamen subito sed paulatim. Rationes quod habet humectare. (Et si sedat.) Ponit curam per secundum remedium dicens quod si singultus non fuerit remotus de variis aqua ordei cum oleo amigdalorum dulcinis. Rationes. Ad idem valet succus ordei conditus cum lacte. Ad idem lac calidum sunt quod extrahit ab ybere. Ad idem iura carni pullos. Ad idem vitella ouorum forbillum. Ad idem vinum dulce debilis mixtionis. (Spondiles.) Ponit tertium remedium dicens quod valet si fricentur spondiles colli et dorsum cum oleo codi vel violato tepido. Rationes quod humectat. Idem plus valet si iungantur totum corpus. Rationes. (Et mucilago.) Ponit quartum remedium dicens quod mucilago psilly cum iulep et succo granati de variis in potu. Rationes. (Singultui.) Ponit curam iterato singultus de repletionem dicens quod in tali de per tuocari sternutationem. Rationes quod ipsa est mori fortis. Rationes quod confortat virtutem expulsiua stomachi. Secundo dicit quod valz retentio anhelitum. Rationes quod ex hoc confortat calorem in interioribus. Rationes quod est plus potest ad resoluendum materiam singultus. Notandum quod ad idem valent ac cidentia aie subito iducta ex ipso ut timor magnus ira gaudium magnus. Rationes quod diuertit mens virtutis aialis sensibilis quod cecurrit in singultu. Ad idem vetose supra stomum et spondiles sine scarificatione. Rationes quod resoluunt et diuertunt. Ad idem fortes fricationes in extremitatibus facite.

De appetitu canino.

(Sillanus.)

Circa rubricam est notandum quod quadruplex est appetitus. Propter naturam vel naturalem quod dicitur n. vocat appetitum caninum. quod dicitur bolismum vel vaccinum. quod dicitur sincopalismum. et quod dicitur vocat appetitum corruptum. Ad propositum rationis loquitur de primo. Sed sequitur de omnibus ut placebit. **(Secundo)** notandum quod appetitus caninus est appetitus infatigabilis deriuatur a canibus. quod sicut canes nunquam satiatur donec reuertuntur usque ad vomitum. ita patiens hunc appetitum non poterit satiari. **(Tercio)** notandum quod canis est duplex. scilicet caliditas resoluens et inanities sicut est calitas aeris cursus laboris vigilie supflue sepecedens resoluens euacuationem supflua caliditas stomachi et totius corporis. Vires exites in stomachum et strepitibus deuorantes cibum reuma descendens ad stomachum debilitas contentiu facies cibum cito descendere. debilitas continere et fortitudo et pulsus. Omnes iste cause possunt reduci ad inanitionem et resolutionem. Secunda causa principalis est frigiditas comprimens que agit actionem similem succioni. et sic iducit tractum et sensationem et ideo quod habet officium stomachi frigidum habet appetitum ite sum. et ideo quanto est frigidius tanto appetitus est ite flos nisi ad tactum deueniat quod mortificet et deiciat virtutem. Tertia causa principalis potest esse humor acetosus in officio stomachi existens sicut flegma acetosum vel melia suscitans appetitum et hoc abstergeudo humores grossos viscosos in ore stomachi impedientes appetitum et debilitates digestiuas. **(Quarto)** notandum de signis si fuerit appetitus caninus ex inanitione scilicet ex caliditate aeris vel laboris vel vigilie vel cursu vel febribus precedentibus scilicet ex iudicio patientis vel astutium. Si per vermes scilicet quod appareret signa vermium. si per caliditatem stomachi vel totius corporis tunc est sitis et tunc cum hoc plimum est constipatio et pilosus et musculosus et similia. Et si per reuma vel propter debilitatem continere vel propter fortitudinem expulsiue et fluxus ventris et scilicet. Quia ci-

bus exit quasi indigestus. **Signa** si fuerit caninus appetitus per secundam causam. scilicet per frigiditatem sunt fluxus ventris paucitas sitis inflationes ventositates. **Rationes per.** Signa si fuerit per tertiam causam. scilicet per humorem acetosum sunt paruitas sitis eructatio acetosa pura cum multa humiditate. et si fuerit ex melia est cum puritate et quod dicitur ficitate. ratio patet. **(Almanzor.)**

Cum aliquis famem assidue patitur et cibum post comestione adeo grauat. aut vomere. aut per inferiori regione ipsum eicere cogat. rizi dandum est ei quod cum coquitur ex liquore quod fluit ab agno quod in furno assat ipsum ignat. et canda et ci similia. nec non ex omni cibo quod vinctuosus est. Et vinum vetus purum dandum est de quo quantum poterit bibat. **Deinde** precipiendum est ei ut euomat et hoc regimine ei perueniendum est donec sanetur. **(Sillanus.)**

Determinat de appetitu canino et diuidit in duas. Primo ponit curam ei quod fit a materia frigida. Secundo quod fit per caliditatem resoluente. Secunda ibi. (Quod si.) Prima tres sunt quod tria ponit remedia. secunda ibi. (Et vinum vetus.) Tertia ibi. (Deinde precipiendum.) De prima dicit quod cum quis assidue appetit et sic post comestione cibum grauat cum ut cogat cum cibum vomere. aut expellere per secessum. tunc per curam puenit exhibere rizi quod dum coquitur ipsum ignat ex liquore quod fluit ab agno quod assat in furno. et similiter cibum ex omni cibo vinctuosum. Rationes quod talia vinctuosa superpernatant et relaxant os stomachi et fastidium iducunt. Ad idem valet oleum violi. potatum cum fero caprino per plures dies. **(Et vinum vetus.)** Ponit secundum remedium dicens quod vinum antiquum purum quantum est possibile de sumit. Rationes quod puocat vomitum in magna quantitate natando in ore stomachi et sic destruit appetitum et sic debet dari cum cibo vel post cibum. quod melius perficit illud. Si tamen iteratio est resolutio debet dari ante cibum et in parua quantitate. **(Deinde precipiendum.)** Ponit tertium remedium dicens quod precipiendum ut fiat vomitus. et sic cum hoc regimine custodiatur donec sanetur. **(Almanzor.)**

Quod si nec cibum cum grauat nec ipsum euomit nec per secessum expellit carnes vaccine sunt dande et frumentum coctum ut puls et rizi cum lacte et aqua frigidam in potu sumat. et in aere frigidus morietur. **Hac autem** egritudine laborans nihil acetosum et stipticum nec acutum comedat. sed dulcibus et vinctuosis solum utatur. **(Sillanus.)**

Ponit curam quando fit per caliditatem resoluente. Primo facit hoc. Secundo explicat quedam a quibus oportet cauere. Similiter explicat quedam que pueniunt. Secunda ibi. (Hac autem.) De prima dicit primo quod si non aggrauat patientem nec ipsum expulit per vomitum nec per secessum tunc debet exhiberi carnes vaccine et frumentum coctum ut puls et risum cum lacte vel vinum cum lacte. ratio quod talia sunt difficilis digestiois replent stomachum et non cito dissoluuntur. Secundo dicit quod debet in potu sumere aquam frigidam. Ratio quod alterat malam complexionem calidas que sic resoluunt in inanit stomachum. Tercio dicit quod morari in aere frigidus. ratio patet per dietam. (Hac autem.) Explicat quedam a quibus debet cauere et quedam conuenientia. Primo dicit quod patiens hanc dispositionem non debet comedere aliquod acetosum nec punctum nec stipticum nec acutum. ratio quod talia augent appetitum. Secundo dicit quod debet solum uti vinctuosis. Ratio quia deiciunt appetitum. **Circa appetitum** preter naturales qui dicitur bolismus. est primo notandum quod bolismus est fames membrorum cum destructione appetitus in stomacho et talis satiatur uno solo bolo. **Secundo** notandum quod bolismus fit ex frigiditate

De dolore epatis

aeris accidentis itinerantibus qui exprimit materiam venarum et membrorum ad stomachum et replet ipsum unde membra remanent famelica et stomachus replet et sic destruit appetitus. similiter talis frigiditas mortificat omnem virtutem stomachi. vel fit ex caliditate dissolvere materiam venarum et humorum tunc humorum dissolvitur et membra expelluntur ad stomachum et destruiunt attractionem et appetitum stomachi ut accidit febrientibus et laborantibus. **Tertio** notandum de signis biliosis. **Signa** eius communia sunt accessio frigoris aeris et praesertim cum quis in itinere vel alibi in toto corpore sustinuerit magnam frigiditatem et post habuerit desiderium comedendi et ipsius in brevi tempore amittit et exiccatio membrorum. **Signa** si biliosus fuerit ex aeris frigiditate et materia in ore stomachi fuerit frigida apparebunt talia: scilicet fastidium satietas et vomitus flegmaticus et viscosus et ructus acetosus vel insipidus salivam trahit ad insipiditatem vel ad acetositatem. et cum hoc sustinuerit frigus in stomacho et in omnibus membris ut color totius corporis sit pallidus aut terreus et urina trahens ad albedinem vel palliditatem et pusillus est debilis parvus et frequens et egestio mollis viscosa et alba et aliquando dura: quia nihil comedit. **Signa** si biliosus fuerit ex dissolutione vel labore hora vel tempore calido et fuerit in coacuitate vel in ore stomachi colera apparebunt talia. scilicet amaritudo oris ardor cum exiccatione lingue et aspitare et sentiet caliditatem in stomacho et in omnibus membris alijs. urina subtilis cum citrinitate eructuatio famosa color corporis trahens ad citrinum. **Quarto** notandum quod cura si fuerit ex frigiditate aeris cum cura ex praesentia materie frigide in stomacho est ut sumat bis in die oximel propositum vel squilliticum cum aqua decoctionis galange. deinde purge per vomitum vel per secessum cum pilulis feridis vel stomaticis vel cum decoctione facta ex mirbolanis kebulis emblicis et belliricijs. Est enim melior purgatio quod remouet materiam in stomachum confortat et stipticat et corroborat: sic ex citat appetitum. deinde comedat electuarii de musco et dyambra et dyatrion pipereon et galanga. **Ab extra** vngat locus ante prandium et ante cenam cum oleo de mastice et de spica simul mixtis. **Balnei** in aqua decoctionis absinthij melliloti camomille sumach et tyriaci aliquando et specialiter post purgationem cum vino odorifero. **Cibaria** sint assata ut plurimum. **Codiant** cum speciebus odoriferis et bonis. **Bibat** vinum claz odoriferum paucum stipticum paucum. **Si** biliosus fiat propter dissolutionem et laborem hora et tempore calidis cum praesentia materie colerice in stomacho et in ore eius sumat sepe vinum de granatis vel oxizacaram vel aggressam vel aquam frigidam deinde purge cum mirbolanis citrinis aut reubarbaro aut ramarindis dissolutis in aqua decoctionis prunorum deinde balneet infirmus cum aqua decoctionis rosae mirtilloz et endiuic et post balneum vngat stomachus et totum corpus cum oleo de mirto et oleo rosae mixtis in quibus sit aliquid aceti: praeterea etiam irrorari membra et confortari cum aqua rosae vel aqua frigida. **Comedat** carnes elixas conditas cum aggressa vel sumach vel berberis. **Confortent** omnia cibaria sua cum rebus odoriferis et rebus acetosis. **Bibat** vinum odoriferum clarum bene limphatum vel vinum de granatis cum aqua frigida. **Circa appetitum** quod fames simplicis dici non debet notandum quod talis appetitus dicitur quia tale accidens sequitur quod est sincopis. **Secundo** notandum quod causa huius appetitus est quando quis habet os stomachi ita debile et sensibile quod non potest tolerare ieiunium: unde in hora famis si careat cibo debet facili incurrere sincopi. **Tertio** notandum quod signa sunt quando quis non tolerat ieiunium immo si tolerat cadit in sincopim. **Quarto** notandum de cura si tales sint acti in sincopi fricent extrema fortiter et ligentur ligatione dolorosa et aspergantur facies aqua rosae. **Non** propter quod omnia trahunt calorem ab extra. **Sed** si non sit actu sincopis sed timor sit de casu vtatur pane infuso in vino et brodio carniuum. **Circa appetitum** quod dicitur corruptus notandum quod appetitus

talis dicitur enormis et irrationalis: ut cum quis appetit comedere res extraneas humane speciei: ut cretam vel carbonem gypsum lutum glandes pisces et carnes crudas. **Secundo** notandum quod talis appetitus accidit propter humores corruptos potissime melancholicos existentes in stomacho inficientes stomachum: et sic causantes appetitum: et fit in pregnantibus ex materia menstruali ad os stomachi redundante que cum sit multiformis et diuersa secundum plurimum diuersimode inficit et varijs modis conturbat locum appetitus. **Sed** in alijs non pregnantibus fit: vel quia menstrua retinentur et ad os stomachi redundant: vel quia epas et splen oppilantur et redundat humor melancholicus ad locum appetitus. vel quia in stomacho generantur mali humores melancholici per adustionem vel etiam in venis sicut fit in quartanis vel flegmaticis de flegmate falso et redundant ad locum appetitus et inficiunt et diuersimode turbant. **Tertio** notandum quod signa huius dispositionis super causas trahuntur et verificantur ex modo appetendi diuerso. **Quarto** notandum de cura. Si appetitus sit corruptus in pregnantibus cura est ut comedat sepe dyacitonit cum speciebus non laxatiuis aut electuarii de cardamomo vel diagalanga. Et vomat quibusdam horis post comestionem et inducat vomitum leuiter prout fuerit possibile cum aqua tepida et sirupo acetoso. **Ungatur** os stomachi continue cum oleo de mastice et spica mixtis et addatur aliquid aceti. Et de carnibus comedat: ut hedi pulloz affatas et gallinarum perdicum et aliarum avium siluestrium et aliquando comedat de cerebris hedi et arietis affatis et elixatis. **Bibat** vinum odoriferum clarum purum. Si vero appetitus corruptus est in non pregnantibus muliere vel viro sumat ieiuno stomacho oximel compositum cum aqua decoctionis ciperi vel cardamomi. **Uel** Oximell squilliticum. **Deinde** fiat vomitus cum oximelle et aqua decoctionis sinapis feminis attritiplicis feminis aneti ceparum et radicis rasani acuti. deinde sumat electuarii de cardamomo vel de musco vel dyambra. vngatur stomachus et os eius cum oleo de mastice et de spica mixtis simul et addatur aliquid aceti. **Sumat** cibaria delectabilia. ut carnes castratorum hedorum perdicum sasanorum pulloz caponum. **Bibat** bonum vinum odoriferum et amenum et cetera.

De dolore epatis.

Sillanus.

Circa rubricam est notandum quod epas potest dupliciter considerari. Uno modo quo ad sui substantiam. et sic non patitur dolorem quia substantia epatis de se non sentit. **Secundo** potest considerari quo ad panniculum et sic patitur dolorem aggrauatiuum ratione multiplicationis materie. **Secundo** notandum quod causa doloris epatis est vel mala complexio calida epatis vel frigida et vel solutio continuitatis vel apostema vel oppilatio in epate. **Tertio** notandum de signis. **Signa** si fuerit propter malam complexionem calidam sunt. **Urina** est colerica. egestio tendens ad citrinum. appetitus in potu est augmentatus et in cibo est diminutus. pulsus est velox et leditur a calidis et iuuatur a frigidis et accidit aliquando vomitus diuersorum colorum modo citrinus modo liuidus modo viridis. coadiuuant etiam illa scilicet complexio calida etas iuuentutis cibaria calida tempus calidum. **Signa** si fuerit propter malam complexionem frigidam sunt color faciei et totius corporis albus vel palidus vel liuidus. urina alba vel liuida. pulsus tardus. paucitas sitis. paucitas bone digestionis. egestio liuida declinans ad albedinem pauci fetoris. iuuatur a calidis et leditur a frigidis. coadiuuat etiam complexio frigida regimen preteritum multiplicatiuum materie frigide et similia. **Signa** male complexionis sicce sunt siccitas oris et lingue. ariditas corporis. sitis. egestio sicca. pulsus

De dolore epatis

Unus vrina subtilis. **S**igna male complexionis humide sunt vrina spissa egestio humida paruitas sitis pulsus mollis. i. flatio faciei et oculorum. mollities carnis et ipocundiorum. Signum pronosticum de his passionibus male in cacesiam et ydro pifis si diu durauerint finaliter terminant. **(Almansor:**

Eum quis male fuerit coloratus et cum hoc malam habuerit formam habueritque dolorē in dextro latere apud costas posteriores et fuerit eius malus color citrinus et fuerit cum hoc in ore siccitas et sitis vehemens aqua ordeii et succi berbarum ut endiuie et solatri et cuscute cum sirupo acetoso de zuccaro al. facto in potu tribuat. **E**mplim quoque ex duobus sandalis et ros. et capphora et aqua ros. cum panis lineo loco superponat. **N**ō hoc modo fiat. pannus in predictis inuolutus supponat. cuius tepere ceperit remoueat. **I**n potu preterea sumat granatorum succum et robur quod in frigidare conseruetur. **H**ic quoque a vino et a cofectionibus que de melle sunt sibi caueat et a cibis calefactoribus. **E**t sumat trociscos de berberis. **N**ō. **R**. succi berberis. 3. r. se. endiuie. se. citrulli portulace oium an. 3. iij. ros. 3. iij. rauetsemi. 3. i. spice. 3. s. informetur trocisci pondere aut. vni. ex quibus de vni. cum sirupo acetoso de zuccaro aut cum succo granati. **V**enter quoque si necesse fuerit cum succo fructuum soluat. ut sunt pruna et tamarindi et zuccaro albo.

Sillanus. **D**eterminat primo de dolore epatis. secundo. p. cura apertu epatis remittit nos alibi. secunda ibi. **(Siaut.)** **P**rima in duas. pmo ponit curam epatis quā sit a caliditate. secundo quā do sit a frigiditate. scda ibi. **(Oz si malus.)** **P**rima in duas. pmo ponit curam p alterationem. secundo per euacuationem. secunda ibi. **(Venter quoque.)** **P**rima in quattuor. pmo ponit curam p sirupum. scdo p epithima. **T**ertio p euacuationem. **Q**uarto p trociscos. secunda ibi. **(Eimpl.)** **T**ertia ibi. **(I**n potu.) **Q**uarta ibi. **(E**t sumat.) **D**e pma dicit quod ubi appareant ista signa. **P**rimo quod fuerit male coloratus. secundo quod habuerit malam habitudinem. **T**ertio quod habuerit dolorē in latere dextro apud costas posteriores. **Q**uarto si color eius fuerit citrinus. **Q**uinto quod in ore ipsius fuerit siccitas. **S**exto quod fuerit sitis supple arguendum ē quod sit a caliditate. rō p. **S**ecundo p cura dicit quod aqua ordeii et succi herbarum ut endiuie solatri cuscute cum sirupo acetoso facto ex zuccaro in potu detur. **R**ō ga talis sirupus de oppilat epar et in frigidat. **A**d idē valet sirupus digestiue materie calide epatis. **R**. endiuie nouelle nō sicce. **M**. i. lactuce dulcis rostri porcini ytriusque epatice an. **M**. quattuor. seminum frigidorum sandalorum al. et ru. an. 3. i. vini mali granati. 3. i. zuccari albi. **L**. s. fiat sirupus clarificatus vsque ad. **L**. s. **A**d idē valet oxizacare sirupi viol. an. quar. i. sirupi endiuie. **L**. s. amisce. si colera sit pax grossa addat in pmo sirupo aceti brusci an. quar. s. vel aceti. 3. i. **A**d idē. **R**. sirupi acetosi simplicis sirupi endiuie an. **L**. s. misce et si venter sit costipatus adde sirupi viol. 3. iij. **S**i vero colera sit adusta addat in sirupo borago et sum. terre. **M**edicina laxatiua materie calide epatis. **R**. florum viol. boraginis an. 3. s. prunorum damascenorum tamarindorum an. 3. s. spice nardi. 3. i. fiat decoctio in aqua in qua dissoluat cassia fist. bene pinguis. 3. i. reubarbari infusi in modico aque endiuie. 3. i. fiat colatura vsque ad quar. s. vel loco reu-

barbari ponat electuarius de succo ros. 3. iij. vl. 3. s. si patiens sit fortis. **A**d idē. **R**. sirupi viol. 3. s. aqua ordeii. **Q**. i. reubarbari infusi in modico aque endiuie. 3. i. pilorum spicenardi gra. iij. electuarius de succo ros. 3. iij. misce de totum tepidum in aurora absque eo quod coletur. et his duobus modis vtrūque cōiter praeticantes. si colera sit grossa valet quod ponat in predicta colatura loco reubarbari agarici electi et reubarbari electi an. 3. s. **A**d idē. **O**yarob cum reubarbaro. **A**d idē. **P**illule de reubarbaro. **(N**otandum quod ad oppilationem valet. **R**. sirupi de bisancys. 3. iij. mellis ros. colati. 3. i. aque endiuie aque feniculi aque absinthii an. 3. iij. fiat iulep pro duobus vicibus detur in aurora. **(E**mplastrum.) **P**onit curam p epithima ex duobus sandalis ros. capphora et aqua ros. in panis lineo supponatur epati. secundo dicit quod cum calefit pannus debet remoueri. rō remedium quia in frigidat et epar calefactum confortatur. **(N**otandum quod epithima potest sic formari. **R**. aque ros. 3. vi. sandali al. et ru. et ros. ru. an. 3. i. capphore. 3. v. puluerizentur omnia et misceantur cum. 3. i. aceti. **A**d idē. **V**alent succi lactuce succi solatri aque endiuie an. **L**. s. aqua ros. quar. s. aceti al. 3. i. sandali al. et ru. seminis citri puluerizatorum an. 3. i. misce. **A**d idē. **E**mplastrum. **R**. ros. 3. s. seminis papa. al. quar. s. succi absinthii facta residētia. **Q**. i. succi solatri. **L**. s. aceti. 3. i. farine ordeii. **Q**. i. sufficit puluerizanda puluerizentur misce omnia et fiat emplastrum mediocriter liquidum. **S**ed hic sciendum quod ista valent corpore modificato quia aliter incuniant materiam. **A**d idē. **S**umat cucurbita et incidatur et frustum eius super epar ponatur. **A**d idē. **C**erotum sandalorum. **M**esue est bonum. **(I**n potu.) **P**onit curam per potum dicens quod in potu debet sumere succum granatorum et succos in frigidantes. **A**d idē. **V**aleat iulep ros. cum aqua endiuie. **A**d idē. **V**inum crispinum. **A**d idē. **R**. aque bulglosse aque capillorum veneris aque endiuie an. **L**. s. vini mali granati. 3. i. zuccari albi quar. iij. fiat iulep. **(H**ic quoque.) **H**ic ostendit a quibus se abstinere et pmo a vino. ratio quia calefacit. secundo dicit quod debet se abstinere a cofectionibus de melle propter idē. **T**ertio dicit quod a cibis calefactoribus. **(N**otandum quod dicta debet esse talis. comedat succum ordeii vel auene vel spinachia vel cucurbita cum agresta vel aceto endiuia portulaca persica pruna acetosa. **S**i patiens esset debilis comedat carnes edipulorum et similia alteratas cum endiuia lactuca vel aggesta vel vino de granatis vel succo berberis vel acetose. **(E**t sumat.) **P**onit curam per trociscos dicens quod debet sumere trociscos de berberis. ratio quia sunt in frigidantes. secundo ponit de cofectionibus que est. **R**. succi berberis. 3. r. seminis endiuie seminis citrulli seminum portulace omnium an. 3. v. ros. 3. iij. reuadsemi. 3. i. spice. 3. s. informetur trocisci pondere. vni. ex quibus detur vni. cum sirupo acetoso de zuccaro aut vino de granatis. **A**d idē. **T**rocisci de camphora et de spodio. **A**d idē. **T**rocisci de sandalis. **(N**otandum quod cofectiones ad idē valentes sunt tria sandali dyarodon abbatia stomaticum frigidum zuccarum ros. **S**ecundo notandum quod medicine simplices in frigidantes epar calidus sunt endiuia lactuca viole sandali rose solatrum spodium camphora quattuor semina frigida. maiorana scilicet melonum cucurbita cucumeris et citrulli acetum aqua ros. aqua endiuie aqua solatri et aqua fontium. **V**enter quoque. **P**onit curam per euacuationem dicens quod venter debet solui cum succo fructuum solubiliū.

(Lilunfor. **Q**uod si malus color qui est cum dolore epatis fuerit albus medius videlicet inter eum qui est cum fluxibilitate et eum qui est cum tumore fueritque cum eo ventris solutio et palpebrarum atque extremitatum tumor trocisci de rauetsemi cum

De dolore epatis

siropo acetoso de melle i potu dādi sunt: qđ. **R.** spīce mastice succi eupatorij succi absinthij seminis feniculi anisi oīuz añ. 3. ij. raueseni. 3. p. in formen troisci pondere aur. vnus ex qb' vn' in potu oī die tribuat. **Sumanē** p̄terea mastix spica ciperi squinantuz calamus aroma: crocus myrrha: deide myrrha z mastix in vino dissoluta cum alijs misceantur z ex eis emplastrū epa ri superponat. **Eger** vero a cibis frigidis z grossis abstineat.

C. Sillanus.

Pōit curā doloris epatis pueniētis a frigiditate z diuiditur in quattuor: p̄mo ponit curā p troiscos: secundo per emplm: **Tertio** ostendit a qbus se cauere dī: **Quarto** docet qdam alia qñ p̄dicta nō sufficiūt: scđa ibi: (**Sumanē**): **Tertia** ibi: (**Eger**): **Quarta** ibi: (**Si autē hoc**): De p̄ma dīc q si ista signa appareāt: s̄q malus color cū dolore epatis fuerit albus: **Secūdū** q fuerit fluxus vētris: **Tertiū** q fuerit tumor palpebrarū z extremitatū suple arguēdū ē q dolor epatis sit a frigiditate: rō patet: **Sed** p cura dīc q troisci raueseni cū siropo de melle sunt dādi in potu: rō q calefaciunt epa z incidunt materiā frigidā epatis z ipsum cōfortāt: **Tertio** ponit descriptionē troiscorū de raueseni: **R.** mastice spīce eupatorij añ. 3. succi eius seminis feniculi anisi oīuz añ. 3. ij. raueseni. 3. p. in formen troisci pōdere: 3. vni' de qbus in potu vnus i die de f: **Ad idē** troisci de absinthio troisci d eupatorio: **Ad idē** troisci de reubarbaro mēf: **Ad idē** dyacostū mēfue: **Ad idē** cōfectiōes: s̄ dyacalamētū dyacalū dyaciniū z similes: (**Sumanē**): **Pōit curā** p emplastruz dīcēs q sumanē mastice spīce ciperi squinanti calami aromatici croci myrrae añ. deinde myrra z mastix in vino dissoluti cū alijs misceant z ex eis emplastruz epati superponat: **R.** q calefacit epa: **Ad idē** emplm ceroneon nicolai: **Ad idē** valer epithima tale: **R.** succi eupatorij lb. i. acetici. 3. s. vel. 3. ij. spīcenardi. 5. i. s. tepefiat z infundat pānus z superponat epati: **Notādū** q anteq̄ applicent p̄dicta debet p̄mitti talis siropus digestiūis materie flegmatice: **R.** radicis feniculi petrosi. añ. quar. 3. radicis apij. 3. eupatorij capilli. vne. recentij añ. 20. i. scolopēdrie. 20. i. macis cuscute añ. 3. ij. ligritie rase vna. passaz mundataz ab arillis añ. 3. i. acetici al. 3. i. mellis electi zuccari al. añ. lb. 5. fiat sirop' clarificatus vsq̄ ad quar. v. **Ad idē** siropus de eupatorio: **Ad idē** siropus acetosus dyarodō: **Ad idē** siropus de bisantys: s̄ sirop' acetosus cōpositus: **Ad idē** secaniabin de key sin aut senabin de color: **Medicina laxatiua:** **R.** floz boraginis buglosse añ. 3. ij. 3. al. 3. s. piloz spīce. 3. i. agarici electi polipody quercini añ. 3. s. fiat decoctio i qua dissoluitur turbitb bene gūmosi mūdi interi' z exteri'. 3. i. fiat colatura vsq̄ ad quar. v. de f i auroz: **Ad idē** valet dyarob cuz turbitb: 3. s. **Eger** vero: **Ostēdit** a qbus debet se abstinere z dicit q a cibis grossis z frigidis. rō p̄z: **Notandū** q cibi cōueniētes sunt sicut sunt carnes pulloz bedoz columborum perdicis fastianozum z aliaz auīū similitū: rō quia sunt facili digestiōis z boni nutrimentū z calidi z possunt condiri cum speciebus:

C. Almanfor.

Si autē hoc nō suffecerit troisci de lacca cum apozimate de radicibus sunt dādi: **Troisci** at de lacca sūt: qđ. **R.** lacce raueseni amboz añ. 3. ij. spīce se: apij ameos mastice sgnati se: iuniperi amigdalaz amaraz costi amari rubei succi eupatorij assari aristol. ro: gentiane oīum añ. 3. i. z 5. in formen ex bis troisci cum pondere: s̄ aur.

Apozima de radicibus: **R.** corticis radicis apij feniculi amboz añ. 3. i. se: apij se: feniculi floris sgnanti ameos oīniū añ. 3. v. rosarū rubeaz spīce odorifere amboz añ. 3. ij. coquant in lb. aque donec ad tertiā redeāt z de f i potu cū p̄dictis troiscis: **Si autē** apata in epate fiāt: eoz cura erit vt apatū q in stomacho generant:

C. Sillanus.

Pōit curā per aliud quādo p̄dicta nō sufficiunt: p̄zi mo facit hoc: secūdo ponit descriptionē illaz medicinarū: ibi: (**Troisci**): De p̄ma dicit q si illa nō sufficiāt debet dari troisci de lacca cū decoctiōe d radicib': rō q dēducūt materiam flegmaticā z calefaciūt epa z puocant vzinā: **Ad idē** valet dyalacca: s̄ si r dyacucuma zē: (**Troisci**): **Vic** auctor ponit descriptionē troiscorum de lacca: secūdo ponit descriptionē decoctiōis de radicibus: secūda ibi: (**Apozima**): De p̄ma dicit q troisci de lacca sunt: **R.** lacce raueseni amboz añ. 3. ij. spīce seis apij ameos mastice sgnati se: iuniperi amigdalaz amaraz costi amari rubei succi eupatorij assari aristol. ro: oīuz añ. 3. i. s. in formen ex his troisci pōderis: 3. vnius: (**Apozima**): **Pōit** descriptionē decoctiōis de radicibus: **R.** corticis radicū apij seminis feniculi floz sgnanti ameos añ. 3. v. rosarū spīce odorifere amboz añ. 3. ij. coquant in lb. aque donec ad tertiā ptē redeat: (**Si autē**): **Vic** p cura apatis epatis remittit nos dīcēs q si fiant apata in epate talia curant sicut apata stomachi: z illa ē causa quare ras nō ponit curā: **Aliter** pōt dīci q vtp̄ plurimū est mortale: **Notandum** circa apata epatis q quedam sunt in concauo: quedam in gibbo: quedam in lacerto qui est super epa: **Secundo** notandum q cause apostematis epatis aut sunt interiores aut sunt exteriores: **Interiores** sunt crapula indigestio stomachi debilitas digestiue epatis malitia mūdificatiōis chistis fellis z splenis aggregatio hūoz i epate: siue hūoz sit sanguis siue colera siue flegma siue melancolia: **Tertio** notādū q signa cōia apatis epatis sunt: continua dolor dextri hypochondrij grauitas z malitia occubitus supra vtrūq̄ latus: z iō decubūt supra dorz: malitia coloris z habitudinis: **Signa** si apata sit in gibbo sunt qa hic sentit grauitas illic sentit tensio apud suspensoria z ad tactū percipit tale apata z precipue in exarnato: tussis sicca malitia anhelit' ppter cōitatē diafragmatis z pulmonis i nocumēto: minorat vzinā z qñq̄ retinet anhelit' cū apata sit magnū z apparet in figura lunari: **Sed** apata factū i lacertis super epa apparet in figura oblonga i figura stili: p hoc apparet differentia inter vnū z aliud: **Signa** si apostema epatis sit i p̄cauo sunt grauitas minor ppter sui sustentationē supra stomachū z nō ē tussis z cōstrictio anhelit' de qbus ē curādū z nō tñ cadit sub tactu z cōscat meseraicis z stomacho vtp̄ plurimū: z iō apparet singult' z nausea: **Signa** apatis calidi sanguinei sunt vzinā rubea z spissa pulsus magn' latus z mollis color faciei rubeus mixtus fuscedini dolor sub costis aggrauatiūis cuz pulsatiōe z motu: habitudo carnosā sanguinea regimen precedēs multiplicatiūū sanguinis: dulcedo in ore: **Apostematis** colerici signa sūt: vzinā ruita: cura pulsus veloc' z durus color faciei z toti' corpis citrinus ozis amaritudo z vehemētia sitis: **Signa** apatis flegmatici sunt vzinā pallida z spissa pulsus paruus z mollis: color totius corpis alb' vel liuidus: habitudo pinguis z mollis: regimen precedēs multiplicatiūū flegmatis: z non sentit cū duritie: **Signa** apatis melancolici sunt qz vzinā est clara subtilis pulsus pūis strictus z durus: color faciei z toti' corpis fuscus z cinericus z sentit res dura: **Pronosticatio** flux' vētris cuz apate epatis est mortalis: omne apata epatis generat oppillationē: oppillatio indigestiōe indigestio aquositate z aquositas idropis

De ictēritia

z sic apostema epatis pronosticatur idropisiz. Apostema du-
rū epatis nisi velociter medicet a pncipio pessimū ē z icura-
bile. Apostema gibbi terminat tribus modis p sudore p vri-
naz z p fluxū sanguinis nariū. Apostema ē qd ē in cōcauo
etiā terminat tribus modis: s. p sudore p fluxū vētris z per
vomitū. Alia gibbi est deterius qd āpa qd est in cōcauo ipsi
epatis. Cura apatis i eodē est eadē cura cuz apostemate sto-
maci z uenit cū cura male diserasse epatis pēdētis a mate-
ria qd cura sit p flebotomiā p digestiū p solutiū p epithi-
ma per confectiones per emplastra zc.

De ictēritia.

C Sillanus.

Circa rubicā ē notādū qd ictēritia ē vniuersalis cu-
tis defecatio absqz ipsius inequalitate. **Secun-**
do notādū qd ictēritie tres sūt spēs: s. citrina viridis
z nigra. Citrina fit ex expulsioe colere citrine vel rubee ad
ipsaz cutim: sed viridis causat ex expulsioe colere ppassine
ad ipsaz cutim: qz ipa colera ē viridis z ambo sunt vitio epa-
tis. Nigra fit ex expulsioe colere nigre ad cuti. z hec pōt fie-
ri vitio splenis z hoc ē vt plurimū: s. pōt fieri vitio epatis.
Tertio notādū qd ictēritia citrina vl viridis pōt fieri vl
ppter malā cōplexionē epatis calidā vñ multiplicat colera
i mltā qritate: vl ppter oppilationē vie chistis fellis: s. illi p
quā trahit colera: vl illius p quā ad itēstia mittit: vl illi p
quā mittit ad stomachū: z ex istis cāis fit vt plurimū z iō dixi-
eas: Sed ictēritia nigra fit ppter splenē: s. ppter oppilatio-
nē factā in meatu p quē attrahit melancoliā ab epate: vl p
quē expellit ad stomachū: vel ad itēstia: vel ppter calidi-
tatē supflūā epatis: vel venaz adurētē sanguinē sicut cōtin-
git in febribus: aliqñ ptingit p viā crisis: aliqñ vi finitoma-
tis ptingit. **Quarto** notādū qd signa ictēritie ppter multi-
tudinē colere sunt macies totius corporis: grauedo ptis dex-
tre z expellit vomitu colera vel secessu ictēritia manēte in
eodē statu: z vrina manet ru. z spissa. **Signa** si fuerit oppila-
tio poti fellei transeuntis a chisti fellis ad itēstia sūt qd ege-
stio subito fit alba: difficultas exitus fecis vt apparet aliqñ
vomitus colere z oris amaritudo z sitis z si epar sit debile i
expulsione supfluitatū ad alia loca vrina remanet tincta z
frissa. **Signa** si fuerit ppter oppilationē poti vadētis a chi-
sti fellis ad stomachū sunt qz vrina z egestionē sunt grosse
substantie rubee sicut lutū armenū p effusione colere ad
itēstia z vias vinales z qd infirmus est absqz omni ama-
ritudine oris z sine vomitu colere oio. **Signa** ictēritie nigre
ppter splenē sūt durities splenis z grauedo eius z magnitu-
do z aliqñ sunt egestio z vrina nigra. **Signa** si fuerit ppter
epatis caliditatē z venaz adurentiū sunt nocumēta mani-
festa in epate z nō in splene nisi i pcessu fiat cōcatio. **Pro-**
nosticatio i ictēritia: egestio crocea i colore z remissio vrine
sine aliqua alleniatōe z insomnietas z ablatio appetit sūt
signa mala valde z cōtraria sunt signa bona valde. In ictē-
ritia si epar sit durū malū ē: rō pz. Ictēriti valde nō fiūt in-
flati ppter caliditatem coleram resoluentez: z si sic est si-
gnum mortale.

In ictēritia emorroides innate bonuz. **Almanfor.**

Sicuz ictēritia fuerit febris: succus endi-

Suie z solatri z aqua ordeī caro i potu tri-
buat. Ipse quoqz ex cucurbita z crisolo-
cāna z citrullis z his similibus herbis frigiditati
attinentibus nutriendus ē. Et sirupū acetosum ex
fortissimo aceto i potu sumat. Epatis pterea em-
plastrū ex duobus sandalis ē supponēdū. Et ven-
ter ex succo prunoz z zuccaro soluendus. **Qz** si
nō suffecerint trocisci de cāphora cū succo gra-
natoz dādi sunt. Trocisci de cāphora: s. zucca

ri spodiū rosaz rubearuz oīum añ. 3. iij. seīs endi-
uie seīs citrulloz cucurbite lactuce portulace se-
minū ex oibus sandalis ru. oīum añ. 3. i. i. formē-
tur ex his trocisci pōdere. 3. ij. ex qbus quotidie
vn cū sexta. 3. i. de cāphora det. Si autē eger ve-
nas habuerit plenas fueritqz diu ex quo minuit
nō fuerit flebotomet.

C Sillanus.

Determinat de ictēritia: primo ponit curam eius quan-
do fit a febre: secundo quando fit sine febre: Tertio reuer-
tur ad ponendum curam ictēritie quando fit cum fe: secun-
da ibi. **Qz** si. **Tertia** ibi. **Ictēritie pterea:** **Prima** in
duas: primo ponit curam per medicinas alteratiuas z ena-
cuiuas: Secundo ponit curam per flebotomiā ostendē
do quando debet fieri cura per flebotomiā: secunda ibi:
Si autem: **Prima** in sex: primo ponit curam per potum:
secundo per dietam: Tertio per sirupum: Quarto per epi-
thima: Quinto per medicinam laxatiuam: Sexto per troci-
scos: partes patebunt per se: De prima dicit qd si cum ictē-
ritia fuerit fe: in potu debet dari succus lactuce solatri z aqua
ordei: ratio quia alterant malam complexionem calidam
ex qua fit ictēritia z cetera: **Ipse quoqz:** **Ponit** curam per
dietam dicens qd pariens est cibandus ex cucurbitis crisolo-
canna citrullis z similibus herbis frigidis: vt sunt endiua
nouella lactuca scariola condite cum aggregata vel vino gra-
natoz: Ad idem succus ordei. Ad idēz valent carnes pul-
loz vel hedozum condite cum dictis herbis frigidis vel
aggregata vel vino granatoz: bibat vinum limphatuz val-
de debile album clarum z cetera. **Et sirupum:** **Ponit** cu-
ram per potum dicens qd debet sumere in potu sirupū ace-
tosum ex fortissimo aceto: Ad idēz valet sirupus de endiua
vel de portulaca: Ad idem valet talis sirupus: s. endiue sca-
riole lactuce cicoree melliloti añ. 12. i. scolopendrie capil-
loz veneris añ. 12. i. pruna numero: xx. seminis melonis
cucumeris cucurbite citrulli ciperi capparis accori añ. 3. i. pi-
stentur z bulliant in lb. ij. aque donec medietas sit consum-
pta: coletur z in colatura addantur: lb. ij. zuccari vel mellis
reducatur ad ignem z coletur z postea sirupizetur z valet
maxime si sit ictēritia de oppilationē. **Epatis pterea:** **Ponit**
curam per epithima dicens qd epithima ad epar ex duo-
bus sandalis est approximandum suple cum aqua endiue
z aqua ros. z ponitur in forma. **Aque** endiue z aque rosa.
añ. 3. iij. sandalozum al. z rub. añ. 3. i. misce. **Et venter:** **Ponit**
curam per medicinam laxatiuam dicens qd venter est
euacuandus cum succo prunoz z zuccaro. ratio patet. **Ad**
idem valent medicine laxatiue dicte in: c. de vuloze epatis:
ideo recurratur illic quia euacuant materiam colericaz ab
epate. **Qz** si non. **Ponit** curam per trociscos dicens qd si
non sufficiant que dicta sunt trocisci de cāphora cum suc-
co granatozum sunt dādi: ratio patet. **Secundo** ponit co-
rum descriptionem: s. zuccari spodiū ros. ru. omnium añ. 3.
ij. seminis endiue seminis citrulloz cucurbite portula-
ce seminz ex omnibus sandalis ru. omnium añ. 3. i. i. formē-
tur ex his trocisci pōdere. 3. ij. ex quibus quotidie vnus cum
vino: 3. vnus detur. **Ad idem** tria sandali pyarodon abba-
tis: **Si autem** eger. **Ponit** curam per flebotomiā dicens
qz si eger habuerit venas plenas z fuerit longum tempus
ex quo nō fuerit flebotomatus tunc debet fieri flebotomia
ex basilica: ratio patet.

Almanfor.

Qz si ictēritia fuerit sine fe. venter ex his pillu-
lis soluat. q. s. aloes. 3. i. scamonce quartam. 3.
vni. ex his cū succo endiue pfectis fiat pillule z
sufficiēt ad dosim: i. deinde dent trocisci de lac-

De idropisi

ca cum apozimate de radicibus. **C**Sillanus.

Cponit curā ictericie sine fe. et diuidit in duas: primo facit hoc. Secūdo ponit curā itendēdo ad defecationē remanētē in oculis. Secūdo ibi. **Si autē ictericia** prima i duas: primo ponit curā p euacuationē. Secūdo p trociscos. Secūdo ibi. **(Deide dētur):** De pma dicit q si sine fe. fuerit ictericia o3 fieri euacuatio cū pillulis istis. **P**. aloes. 3. i. scamonee qrtā vnius. 3. agarici partes. 4. 3. vnius. succi eupatorij tertiam. 3. vnius. ex his cū succo endiuie pfectis fiāt pillule 7 sufficiūt ad dosim vnā. **Ad idē** valēt pillule de reubarbaro. **C**Notandū q si sit sine fe. signū ē q sit a mā mixta. scilicet colera 7 flegmate: 7 tales pillule euacuāt colerā 7 flegma. **C**Secūdo notandū q an euacuationē est pueniēs pmittere sirupū acetosius cōpositū: vel sirupū q est de bisātis. **(Deide dētur):** ponit curā p trociscos dices q post euacuationē debēt dari trocisci de lacca cū decoctiōe de radicibus. **R**atio q2 aperiūt vias yrine 7 puocat yrinā 7 sic euacuāt colerā 7 flegma. **Ad idē** trocisci de reubarbaro. **Ad idē** dyalacca. **Ad idē** aqua raphani distillata. **Ad idē** comestio eupatorij. **Ad idē** B. succi artanie. 3. iij. dissolue cū zuccaro 7 coque vsq ad. 3. iij. 7 ē expētū 7 puocat sudorē. **C**Almanfor.

CSi autē ictericia in oculis remāserit eger for. tissimū acetū paulatim olfaciat: 7 balneū igrediat. ei quoq3 oculis q ictericia cū febre patit aq ros. imittēda ē. **I**ctericie pterea valde pfert vt eger per. iij. hebdomadas sex bibat. **C**Sillanus.

Cponit curā defecatiōis cutis remanētis in facie 7 in oculis: 7 diuidit in tres fm q ponit tria remedia. Secūdo ibi. **(Et balneū igrediat):** Tertia ibi. **(Eius quoq3):** De pma dicit q si defecatio remāserit in oculis eger debet odorare for. tissimū acetū paulatim. **R**atio q2 rōne moridatiōis quā inducit in cerebro icitat virtutē expulsiuā cerebri ad expellēdū. **I**te q2 subtiliat mās 7 pparat ipsam ad expellēdū. **(Et balneū igrediat):** ponit curā p balneū dicens q debet ingredi balneū. **R**atio q2 resoluit mās illā. **Ad idē** valet laua re oculos cū aqua decoctis camomille. **(Eius quoq3):** ponit curā p aliud locale dices q in oculis patiens ictericiam debet poni si sit cū fe: aqua ros. 7 valet in pncipio maxime. **R**atio q2 ifrigidat 7 pbiher fluxū materie ad oculos. **(Ictericie):** Reuertit ad ponēdū curā ictericie cū fe. dicens q valde pfert vt patiens p tres hebdomadas bibat sex: aquā lactis. **R**ō q2 mūdificat sanguinē a cholera adustā. 7 p tātō valet similiter in scabiosis. **C**Notandū q cura ictericie nigre perficitur sicut cura doloris splenis cū 3 sirupis 7 medicinis euacuantibus melancoliā de quibus infra dicitur 7 cum clisteribus 7 flectotomia.

CDe idropisi.

CSillanus.

CIrca rubricā est notādū q idropisis est egritudo mālīs cuius causa est mā exuberans frigida mēbra igrediēs 7 crescūt p eam aut oīa mēbra manifesta: aut loca partiū in qbus sit regimē nutritiue 7 humor. **A**li ter diffinit sic. **I**drops est error virtutis nutritiue in toto corpore sequēs imutationē vntis digestiue in epate. **C**Secūdo notādū q spēs idropisis sunt tres. scilicet ascites timpanites et iposarpha. **C**Tertio notādū q cause idropisis sunt aut extrinsece aut intrinsece. **E**xtrinsece sunt sicut percussio casus nimia caliditas nimia frigiditas fluxus sanguinis superfluous aut vētris 7 similia. **C**ause intrinsece aut sūt ab alijs mēbris: aut ab epate. **S**i ab alijs mēbris tūc sūt ista qbus cōpatiē epar. vel cū qbus habet colligantiā vt ppter passiones stomachi meferaycaz vel matricis vesice renū splenis dyafragmatis pulmonis 7 sic de alijs. si ab epate aut ppter morbos p3 miles sicut sunt mala cōplexio calida vel frigida 7c. **A**ut p

pter morbos officiales sicut sunt oppilatio apostema 7 similia aut ppter morbum cōmunē sicut est solutio p3munitatis: 7 hoc in generali. cause idropisis ascitis in speciali sūt due. scilicet aīs 7 p3iuncta. **C**ausa aīs est debilitas digestiue epatis non potentis puertere chilum in debitos humores 7 puerit ad aquositate: 7 hec debilitas fit a frigiditate 7 a caliditate re. soluente calorem naturalem. **C**ausa coniuncta est aquositas in epate generata effusa per porositates ad concavitatē que est inter syphac et intestina. **C**ausa idropisis timpanitis est duplex. scilicet antecedens et coniuncta. **C**ausa antecedens est debilitas virtutis digestiue membrorum vnde nutrimentum vel chilus conuertitur in ventositatem 7 potest fieri a frigiditate et a caliditate resoluente calorem naturalem: 7 hec debilitas est minor ea que generat aquositate. **C**ausa coniuncta est ventositas contenta inter syphac 7 intestina. **C**ausa idropisis iposarpha est duplex. scilicet antecedens et coniuncta. **A**ntecedens est debilitas virtutis digestiue membrorum vnde nutrimentum cōuertitur ad naturam flegmatis et non potest debite vniri membris. **C**ausa coniuncta est materia flegmatica sparsa per membra que non potest adherere et coniungi cum membris. **C**Quarto notandum q signa que significant idropisim futura sūt. **P**rimo quando superfluitates que solent expelli per tempus solitum longo tempore retinentur sicut est sudor eger stio yrina emorroides menstrua et similia. **S**ecundum signum est casusua. id est inflatio faciei. **T**ertium est mala coloratio faciei preter solitum. **S**igna cōmunia idropisis cōtinentur sunt inflatio pedum et oculorum tumor ventris dolor in latere dextro. sitis diminutio appetitus cibi mala coloratio. **S**igna ascitis sunt grauitas in ventre sensibilis 7 cū percutitur venter auditur sonus sicut sonus aque commo. te. etiam quando mutatur de latere in latūs: et tactus eius est sicut tactus vtris pleni aqua et non magnificantur membra omnia sicut in iposarpha. scilicet collum et extrema alia preter pedes: imo extenuantur. pulsus est parvus frequens declinans ad duriciem extensione velaminis et aliquando decinatur ad mollitiem ex leuitate humiditatis superflue. yrina colorata: quia non fit sequestratio superfluitatis. **S**igna timpanitis sunt egressio vmblici plurima et tensio mīrach in modum timpani et corde et membrorum arefactio et cum percutitur manu venter sonat quasi vter inflatus non sicut vter plenus aqua. et patiens eructationē per illam alueniatur et per exitum ventositatis: pulsus velox frequens et durus. yrina est subtilis non multum tincta habens ampullas magnas. **S**igna iposarpha sunt vniuersalis inflatio omnium membrorum et faciei et cum digitis premitur in omni loco corporis apparet pressura et remanet vestigium et non inflatur venter nec vmblicus vt in timpanite et ascite. et plerumq3 sequitur fluxus ventris et leuitas nature tendens ad albedinem: 7 fit pulsus vndosus 7 latus et lenis. **P**ronosticatio omnis idropisis in acuta febre malum fluxus ventris superueniens idropico sine aluenatione est mortalis. fetor anhelitus et sputi et egestionis et sudoris signum est mortis quando in ydropico est egestio si cut est lotura carnis vel sanguinis coagulati proximus est mortis. **U**rina bicolore sicut cum est rufa inferius et liuens superius vel econuerso: vel rubea superius et nigra inferius est mortalis. **S**i ydropico superueniat dismia et diffcultas anhelitus et fluxus ventris infra tres dies morietur. ydrops in complexionē calida et sicca est valde malus ydrops que prouenit ab epate est peior illa que prouenit a splene vel ab alijs membris: ydrops ascites est inter omnes alias peior deinde tympanites: deinde iposarpha.

CAlmanfor.

Causa syphac

Et iposarpha

Signa idropisis

Signa ascitis

Timpanitis

iposarpha

Pronosticatio

De idropisi

Cum venter post epatis dolore et fe. an-
gumetari ceperit et qd est ab vmbilico vsq;
ad femur exteri⁹ pminuerit et curis q est
ibi subillari et albere visa fuerit et cu veter mo-
uet audif son⁹ q si aq i vase no pleno mote et si cu
bisvina fuerit rubea parua e hnda fiducia et p-
pte si virtutis no affuerit fortitudo. **C Sil.**

C Determinat de ydropisi et diuidit i tres. qz pmo determi-
nat d asclite. Scdo d ypoarcha. Tercio de tympanite. Se-
cunda ibi. (Q si palpebre). Tertia ibi. (Si vero veter). Pri-
ma i duas. Primo determinat de ydropisi asclite qn est cu
fe. Scdo qn est sine fe. Scda ibi. (Si aut cu bac). Prima in
duas. Primo docet pnotificari. Scdo ponit cura. Scda ibi.
(His tñ). De pma dicit q si appareat ista signa. Primu qn
veter ceperit augeri post dolores epatis et e. Scdz qn illud
qd est ab vmbilico vsq; ad femur pminuerit. Tertia q cu-
tis ibi visa fuerit albere. Quartu cu veter mouet auditur
sonus quasi aque comote i vase no pleno. Quintu qz vrina
visa fuerit rubea istis signis apparētib⁹ parua est habeda fi-
ducia in ydropisi asclite et pcpue si fuerit debilitas vtutis.
Ratio signoz patet. **C Almanfor.**

C His tñ si virt⁹ fortis fuerit et veter vebemeter
sic⁹ pil. de ramed seni q recipiunt mezereon dade
sūt. q. R. ramed semi succi eupatorij seminis endi-
uie oīuz añ. 3. iij. agarici. 3. v. mezereō. 3. r. fiāt ex
his pillu. qz dof. sit. 3. ij. z. 5. ex qb⁹ quaq; heb-
domada dosis vna sumat. Q si virt⁹ fuerit de-
bilis trocisci de mezereō dadi sūt. Q d. R. semi-
nis endiue. 3. r. mezereō. 3. l. z duas tñas agari-
ci. succi eupatorij sūt tñs dētrofay semis citrul-
loz amboz añ. 3. ij. z. 5. ex his oib⁹ fiāt trocisci. p.
de quibus vnus in die cu sirupo acetofo de zuc-
caro dandus est. **C Sillanus.**

C Ponit curā idropisi asclitis et diuidit in duas. Primo
ponit curā qn veter est stiptic⁹. Scdo qn est fluxibilis. Se-
cunda ibi. (Si aut). Prima in duas. Primo ponit curā p ena-
cuationē p medicinā laxatiuā qn est fortis virtus. Scdo qn
virtus est debilis p trociscos. Scda ibi. (Q si virt⁹). De pri-
ma dicit q si virtus fuerit valde fortis et veter fuerit valde
stipticus pillule de ramed in gbus ponit mezereon sunt dā-
deratio qz euacuāt aquositate et confortāt epar ne amplius
generet aquositas. Scdo ponit descriptionem pillulaz de
raued. R. raued succi eupatorij semis endiue oīuz añ. 3. iij.
agarici. 3. v. mezereon. 3. r. fiāt ex his pillule qz dof. sit. 3. ij.
5. ex gbus vna qz hebdomada de f. vna sumat. Ad idē pil-
lule de mezereō. Ad idē succ⁹ cucumeris asfinini. Ad idē.
R. feri caprini. 3. iij. radices yreos recēter quaslatas mūda-
tis ab exteriori cortice. 3. 5. bulliāt simul lēto igne vsque quo
redeāt ad quar. colent et colatura administretur cuz modico
zuccari albi. Ad idē. R. succi radicū yreos scā residētia. 3. i.
bibat crude vel p se vel cu zucc. vel cu ouo sorbili vl cu mo-
dico sero capno et mirabilr ostendit ab oibus et pculdubio
oēz idropi. curat dū tñ pminuet. educit. iij. vl. iij. fellas aque
citrine. Ad idē. R. floz laure ole sicce puluerizate subtiliz.
5. ifundat p. iij. dies nāles i succo citonloz et aceto. postea in-
corpozet cu sirup. ros. et fiat massa. de q pōt dari pondus. v.
gra. orde. et erit vna pillu pua et erit pillule ex pte Ber. et so-
lus por⁹ gra. orde fecit aff. llare rusticū vicib⁹. **C Notā.**
dū q sirup. digestiu⁹ i idropisi pueniēte a caliditate dz pce-
dere tal. R. endi. 20. iij. scolopē. capil. veneris recētū añ.

M. i. se. feni. petrosil. cuscute añ. 3. 5. spic. nardi. spic. celtice.
añ. 3. y. zucc. al. l. 5. fiat sirup. clarificat⁹ vsq; ad q. r. v. (Q si
vt⁹). Ponit curā qn vt⁹ e debil⁹ dicēs q si vt⁹ est debil⁹ troci-
sci de mezereō sūt dadi rō qz euacuāt aquositate et confortāt
epar. Scdo ponit descriptionē. R. se. endiue. 3. iij. duas ter-
tias. 3. i. aggarici succi eupatorij sūt tātūdē ros. fe. citrulloz
āboz añ. 3. y. 5. ex his oib⁹ fiāt tro. r. ex qb⁹ vn⁹ i die cu siru.
acetofo d zuc. e dādus. Ad idē tro. d reubar. **C All.**

C Si aut veter fuerit solutus datur trocisci de
berberis cu sirupo acetofo. Eger quoq; nutria⁹
ex ziberget. et bibat sirupū acetofo de citonij et
si vtrius solutio vebemēs fuerit citonioz rob so-
lum dandū est. **C Sillanus.**

C Ponit curā asclitis qn veter e fluxibil⁹ et diuidit in tres.
Primo ponit curā p trociscos. Scdo p dietā. Tercio p siru-
pū. Scda ibi. (Eger quoq;). Tertia ibi. (Et bibat). De pma
diē q si veter fuerit fluxibil⁹ debet dari trocisci de berberis
cu aceto. rō qz alterat malā pplonē calidā. qz sūt frigidī et qz
stiptica sūt confortāt epar et restringit fluxū. Ad idē trocisci de
sodio cu seie acetofo mef. Ad idē de sandalis mef. (Eger
qz). Ponit curā p dietā dicēs q eger dz nutrirī ex ziberget
et e mod⁹ cibarij sci ex brodio carnis cu ouis. **C Notādū** q
b cib⁹ e pueniēs qn veter e stiptic⁹ qz e satis fluxibil⁹. (Et bi-
bat). Ponit curā p sirupū dicēs q patiens dz bibere sirupū
d citonuz. rō qz ifrigidat et sua stipticitate pstringit. Scdo di-
cit q si fuerit vebemēs solutio vtrius solus succ⁹ citonioz
est dādus. Ratio qz plus constringit. Ad idē valet succus
plantaginis. **C Almanfor.**

C Si aut cum hac passione no fuerit vrina rub.
nec calor. pillule iste dade sūt. q. R. mezereō se-
rapini amboz añ. 3. 5. salis idi fimi colūbini am-
boz añ. sexta. 3. vni⁹. pillule. n. iste aqua vebemē-
ter descēdere faciunt. Trocisci pte rea de laccha
cu apozimate de radicibus dadi sūt. Emplastrū
ascliti pueniens. R. farine orde. ciperi stercozis
ouini veteris baurach bollar. oium partes equa-
les. ex his omnibus tritis fiat epithima super vē-
tem tribuū nāq; ppletas est aque magnā par-
tem ericcare. **C Sillanus.**

C Pōit curā ascliti qn e sine fe. et diuidit i tres. Pri⁹ pōit cu-
rā p pillulas. 2⁹ p trociscos. 3⁹ p emplz. 2ª ibi. (Trocisci). 3^a
ibi. (Emplz). De pma diē q si cu asclite no fuerit vrina ticta
nec calor debet dari pillē q sūt. R. mezereō serapini añ. 3. 5.
salis idi fimi colūbini añ. sexta pte. 3. vni⁹. Verificat⁹ lra. qz
pillē iste faciūt descēdere aqua vebemēter de vētre. Ad idē
pillē d alsebrā. Ad idē pillē de mezereō mef. Ad idē myn-
guētū d arthania et. (Trocisci). Diē q trocisci de laccha cu
dcoctōe d radicib⁹ sūt dadi. R. d qz puocat aquositate pvi-
nā. **C Notādū** q sic ydrops curat p medicinas laxatiuas.
ita et curat p medicinas vrine puocatiuas. Et iter alia expli-
cabunt qdā pma. R. feri capni. 3. iij. spice nardi pluerizate.
3. iij. bulliāt sūt lēto igne vsq; qz redeāt ad. 3. iij. colef et colatu-
ra ieiuno stō de f. Ad idē. R. succi calamēti scā residētia. 3.
i. Ad idē vrina capna i q bullierit spice nardi. Ad idē vrina
pueri i potu sūpra. Ad idē vinū albū dcoctōis folioz. vl floz
ārbos. Ad idē troc. mefue. Silrvalz dyalaccha. Ad idē via
curcuma. Valet etiā pfectio de mezereō mef. **C Notādū**
q ad idē valet ea q valet ad doloz epatis i cā frigida supra
dicta. (Emplastrū). Ponit curā p emplastrū dicēs q empla-
strū pueniēs e. R. farine orde. ciperi stercozis ouini veteris
baurach boli ar. omniū añ. partes equales. Ex his omnibus

De idropisi

tritis fiat emplastrū supra vētrē. Verificat se. qz ei? ppietas est exiccare magnā partē aque. Ad idem emplastrū de stercore bouino vel caprino cū vīna infantis. Ad idē. Rx. carīca ⁊ pinguiū quar. i. stercozis colūbini. ⁊. iiij. masticeis spicō nardi añ. ⁊. s. puluerizāda puluerizētur ꝓquassanda ꝓquasent. misce oīa cū vīna a capra ad modū emplastrū. Ad idem emplastrū ceroneon Nicolai. Ad idēz emplastrū relatū ad aristarchū qđ ponit mesue. Ad idē. Rx. spica ⁊ allei. munda ⁊ tap. ⁊. iiij. s. storacis bdely añ. ⁊. iiij. ter bentine. ⁊. iiij. asfungle porcine recētis ad ipis anseris añ. ⁊. v. masticeis olibani añ. ⁊. i. s. enforby. ⁊. i. croci. ⁊. s. cere citrine. ⁊. xy. olei nardini ⁊ viij. ni odoriferi. qz sufficit. Ad idē emplastrū de baccis lauri cū stercore vacca ⁊ vel capraz. ⁊ est operationis mirabilis. Ad idē emplastrū scū de stercore vaccino. baccis lauri ⁊ yreos Ad idē stercoris vaccini. lb. i. ⁊ bulliat cū aqua et sale. Deide supra ips puluerizet sulphur ⁊ ponat supra ventrē. Ad idē baurch emplastrū cū ficubus. ⁊. Auicē. scđo cañ. c. de baurch. Ad idē fiat emplm de ostrachis ⁊ tritis vel cū obilys suis. Ad idē ynguētū agrippa Nicolai ⁊ est mirabile. Ad idē ynguētū atthanie. ¶ Notādūz qđ si idrope fiat a cā frigida emplastrū ꝑdicta possunt poni supra vētrē ⁊ supra epaz. Sz si fiat a cā calida tūc emplastrū debēt poni supra vētrē ⁊ super epaz ⁊ sz poni epithima frigidū. ¶ Almanfor.

Co si i palpebris z extremitatib⁹ fuerit aposte
ma molle z testiculi apostemant: facies quoq³
ac totū corp⁹ mollitie qdā teneat erit tñc idropi
sis spēs q̄ iposarcha vocat̃. **C**Syllanus.

Ponit curā iposarca: et diuidit in duas. Primo ponit si-
gna. Secūdo ponit curā. Scōa ibi. (Egrotas). De p̄ma dicit
q̄ si apparuerint ista signa: primo q̄ in palpebris et in alijs
extremitatib⁹ fuerit apostema molle. Scōo q̄ testiculī inflā-
tur. Tertiū q̄ facies et totū corp⁹ mollitiē teneat: arguendū
est q̄ sit idropisus q̄ dicit iposarca. ¶ Motūdm q̄ ratio si-
gnorū verificat. p̄mum q̄ in iposarca mā que cōmunicat p̄
nutricatōe ad mēbra sit iconueniēs p̄ nutritione et ibi re-
manēs causat tumorē et mollitiem: s̄ in palpebris et mēbris
extremis. Verificat scōs quia in iposarca multa mā fluida
flegmatica cōmunicat ad testiculos. Et tertiū verificatur
sicut p̄mum. ¶ Almansor.

Egro itaq; hac spē laboranti trocisci de lac-
cha cū apozimate de radicib⁹ sūt tribuēdū ⁊ vē-
ter quaq; hebdomada ex pillulis de reubarba-
ro ē soluēdus: ⁊ paries i arena calida est sepeliē-
dus: ei quoq; est p̄cipiēdū vt exercitio vta⁹ ⁊ fa-
mē ⁊ siti sepe patia⁹. **S**yllantus.

C Ponit curā iposarce: ⁊ diuidit in tres. Primo ponit curā p trociscos. Scōdo p medicinas laxatiuas. Tercio p quedaz alia. Scōdo ibi. (Et venter). Tercia ibi. (Et patiēs). De pma dicit q patiēt iposarcā trocisci de lachca cū decoctōe de radicibus sunt dādī: rō qz icidūt ⁊ subtiliāt ⁊ euacuāt mās flegmaticā que est causa iposarce. (Et vter). Ponit curā per medicinā laxatiuā dicēs q vter est euacuādus cū pillulis de reubarbaro omni hebdomada. Ad idē valent medicine laxatine posse in cura ascitis. **N**otandū q ante uenit sirupus digestiuis dictis: de dolore epatis a mā flegmatica. (Et patiēs). Ponit curā p qdā alia dicēs. Primo q pa tiens est sepeliēdus in arena calida. rō qz desiccāt. Scōdo dī cit q patiēs d3 vti exercitio. rō qz resoluit ⁊ exicat. Tercio dicit q patiēs d3 tolerare famē ⁊ siti: rō qz calor acuit ⁊ red dit magis potēs ad resoluēdū mās flegmaticā. Ad idē va lēt balnea nātr calida. Ad idē stufa sicca. Ad idē valet q po natur patiēs in furno calido. Ad idē valet calor solis sic q

teneat vetrē discopertū ad solē ybi non sit ventus ⁊ q̄ frige
tur fortiter. **¶** Almanfor.

Si vero veter inflat⁹ fuerit ac tēsus ⁊ cū pcutit
sonū reddit vt tipanū idropisis spēs adeē signi-
ficabit q̄ timpanites dicit. **S**yllanus.

C Ponit cura timpanitis et diuidit in duas. Primo ponit signa. Secundo ponit cura. Secunda ibi. (Quas et patit). De prima dicitur quod si appareat ista signa. primum quod veter appareat ista. tus et telus. secundum quod percussus veter reddit sonum ut timpanum arguendum est quod ibi sit idropisus. timpanites ratio signorum patet quia in timpanite est ventositas extendens et cauans sonum claus ut timpanum.

¶ Quam qui patitur a comestione olerum abstinere debet atq; eorū omnium que ventositatis sunt generatiua. **¶** Syllanus.

Ponit cura ⁊ diuidit in duas. primo ponit a qb⁹ d⁹ ab
stinere. Scdo ponit cura. Scda ibi. (Uter quoq;). De pri
ma dicit q patiens timpanirez debet abstinere a comestio
ne olerum ⁊ generantium yentositatem: ratio quia talia au
gent morbum: **A**lmanfor:

Ueter quoq; omni die ex panico est vaporā-
 dus: ⁊ vētosū sup vētrē ponēdē: ⁊ medicamina
 tumorē dissoluētia danda sunt vt diacinsi ⁊ ele-
 ctuarii de laccha lauri qđ in. c. de iliaca nomina-
 bimur: eger p̄terea exercitio vri assuescat ⁊ famē
 pati ⁊ ex colicijs que vētositate dissoluūt: quorū
 faciemus mētionē: sibi subiiciat. Ueter quoq;
 cū mandili donec icēpiat rubere fricē: ⁊ ex oleo
 rutaceo clisterizē: **S**yllanus.

Ponit curā: ⁊ diuidit in tot quot remedia ponit: partes patet. De p̃ma dicit q̃ ṽt̃er ē omni die cū p̃āno fricāduſ ſi ue euaporāduſ. rō q̃: reſoluit ṽt̃oſitatē. **A**d idē valet facculuſ d̃ millo ⁊ ſale tozrefact⁹ ⁊ ſupra ṽt̃rē poſit⁹. (*Et ṽt̃oſe*).
Ponit curā p̃ ṽt̃oſas dicēs q̃ ṽt̃oſe ſūt ponēde ſup ṽt̃rē ſine ſcarificatōe. rō q̃ p̃ caliditatē actualē reſoluit ṽt̃oſitatē. (*Et medicina*).
Ponit curā p̃ p̃fectōes p̃ſumētēs ṽt̃oſitatē vt̃ diaciniū electuariū de baccis lauri de quo dicit i. c. de paſſione iliaca ⁊ per haſ itelligit alias. (*Eger pretereā*).
Ponit curā p̃ abſtinentiā ⁊ exercitiū dicēs q̃ eger d̃z aſſueſcere exercitiū. Rō q̃ reſoluit. Sc̃do dicit q̃ d̃z pati famē. rō q̃z eſt cā reſoluēdi ṽt̃oſitatē. (*Et ex colirys*).
Ponit curā p̃ ſuppoſitoria dicēs q̃ debēt poni ſuppoſitoria diſſoluētia ṽt̃oſitatē de q̃b⁹ dicit iſra i. c. de colica. **A**d idē. **R.** ſalia gēme floz vel folioz rute añ. 3. y. vel. 3. ſcaſtozei euſorby ſeminia ṽrtice añ. 3. y. mellis q̃ſtū ſufficiūt ⁊ fiāt ſuppoſitoria. **A**d idē. **R.** cūmini baurach ſe. rute añ. 3. y. mellis q̃ ſufficiūt fiāt ſuppoſitoria. (*Ṽt̃er quoq̃*).
Ponit curam p̃ fricatōes ṽt̃ris dicēs q̃ ṽt̃er d̃z fricari cū mātili donec ic̃piat rubere. rō q̃z eſt cā ep̃iccatōis ⁊ reſolutōis ṽt̃oſitatis. **A**d idē valz exponere ṽt̃rē ſolidi vbi nō ſit ṽt̃. **A**d idē valz fricare ṽt̃rē cū oleis calidiſ reſoluētib⁹ ṽt̃oſitatē vt̃ oleū aneti oleū rute ole. lauriniū oleū de kerua ole. de coſto ole. de mezeore. (*Et ex oleo*).
Ponit curā p̃ cliſtere dicēs q̃ patiēs timpani

tē o3 clisterizari ex oleo ruteaceo. rō p3. Ad idē3. R. radicia
ireos.3. i. lōpī apy absinthij brāce vrfine añ. M. i. anifi ma
ratri ameos granorum lauri añ.3.5. vel.3. i. Si patiens sit
fortis mellis electi olei rute quatuor.5. salis gemmis.3. i. fiat cli
stere vlsq ad quar. v. ¶ Et nota hic vnum de yerapigra q
ierapigra est mirabilis: quia euacuat folia malos humores
et bonos dimittit. ¶ Notandum secundo q in idropisi si
omnia alia remedia deficerent valent duo: primum est

De dolore splenis

continua comestio epatis lupi vel puluerizando vel aliter. valet enim quilibet a proprietate. Sed est facere cauterium sub ymblico per duos digitos vel tres ita quod perforetur panniculus mirach sed debet prius trahi pellis sursum ut osificia amboz panniculor sibi non obuient: sed exterior cooptat interiorē z omni die extrahere de canula parua quantitate aque: z hoc notabile dicitur poni in fine partis de cura asclitris.

De dolore splenis:

Syllanus: circa rubricā est notandum quod splen potest considerari dupliciter: Uno modo quantum ad sui substantiam z sic in eo non est dolor nisi grauatius ratione multitudinis materie: Secundo potest considerari ratione paniculi ipsius regentis: z sic bene in ipso est dolor. Secundo notandum quod dolor splenis potest fieri a mala complexionē vel a solutione prinitatis vel ab vtriusque. Et si a mala complexionē vel sine materia. scilicet calida z frigida: vel cum materia: scilicet flegmatica vel melancolica vel vtriusque z hoc cum apostemate vel sine apostemate. Notandum tertio quod splen est melior a natura ordinatum ad mundificationem sanguinis a melancolia: ideo quando corpus est bene mundatum z bene dispositum bene statim pro tanto splen ridere facit z quando male aduenit tristitia z multe alie passionēs male: quoniam si splen propter debilitatē deficiat in attrahendo generat icteritiam. Sed postquam attraxit si deficiat in retinendo causat fluxus vetricis. Si vero deficiat in purtendo nutrimentum tunc causat durities oppilatio vel aqua z hoc est vtriusque. id dicitur in vtriusque. Cor sapit: pulmo loquitur: splen mouet iram. Splen ridere facit: cogit amare iecur. i. stomachus vel epar. Quarto notandum quod cause duricie vel sunt extrinsece vel intrinsece. Si extrinsece: sic est multiplicatio ciborum z potuum melancolicorum sicut est caseus caules caro salita legumina et filia. z filii timor. Si intrinsece vel pueniunt ab epate multiplicatē melancolicū humorē: vel a splene cum iecur mala complexionē calidā vel frigidā debilitatē splenē. Quinto notandum quod signa duricie oppilationis z apostematis splenis sunt vrina remissa z tenuis. durities notabilis in splene. difficultas anhelare: fedus color faciei z totius corporis. tristitia somnia terribilia timor z similia prinitia melancolie. Sed differētia quando splen apostematus est: est quod durities et timor est in altera parte tantum. sed in duritie sine apostemate z oppilationē est per totā regionē. Pronosticatio vrina alba tenuis si continuauerit in passionibus splenis multum malum est: fluxus sanguinis piferius est bonum signum in passionibus splenis. Si alicui splenetico propria adhibeantur medicamina z non aliter malus significat: passio etiā splenis in principio satis facilliter potest curari: sed cum iueterat. aut nunquam aut valde difficulte curat. Durities z oppilatio z apostema splenis inducit maciem in toto corpore: z ideo quod ledit digestiua epatis. vnde id generant mali humores quibus non bene nutrit totum corpus. Splen indiget fortiori medicamine cum oppilat: quod fit oppilatio fortior z plus distat recte.

Si cum dolore splenis fuerit calor: z vrine rubedo z calor: eger ex his trociscis summat. Trocisci de agno casto. R. semis agniscasti semis tamarisci amboz an. 3. p. semis endintie. se. portulace amboz an. 3. v. ex his fiant trocisci de quibus de quorundie vnus cum sirupo acetoso de zuccaro cuius pondus sit. 3. ij. Eger vero si repletus fuerit ex saluatella que est in sinistra manu flebotometur. Splen quoque ex frusto filtri aceto calido infuso embrocet: z obseruet a rebus dulcibus z cibis grossis. Quod si cum predicta egritudine non fuerit calor egro trocisci de capparis dā-

di sunt. R. corticis radice capparis se. agniscasti amboz an. 3. p. scolopendrie. 3. vij. aristol. lon. foliorum rute. se. nastureij accori nigelle oium an. 3. ij. armoniaci. 3. ij. armoniacum in aceto dissoluatur ex quo cetera perficiantur z informetur ex eis trocisci poderates. 3. ij. ex quibus vnus cum sirupo acetoso de melle z apozimate de radicibus i potum sumatur. Si autem splen tetens fuerit z cum premitur audit sub eo rugitus: ex predictis trociscis cum apozimate de radicibus est dandum z vniuersum verum tribuendum z potus aque minores quanto plus possibile fuerit. Emplastrum ad duritiem z vetustatem que est sub splene. R. foliorum rute. 3. i. baurach metastri sicci amboz an. 3. ij. armoniaci. 3. vij. armoniacum in vino veteri dissoluatur ex quo cetera perficiantur: z fiat ex eis emplastrum quod loco supponatur.

Sil. hic ponitur cura doloris splenis. z diuiditur in duas. Primo ponit curam doloris splenis. Secundo ponit curam duricie splenis. Secunda ibi. (Emplastrum). Prima in duas. Primo ponit curam doloris splenis prouenientis a materia melancolica. Secundo quando prouenit a ventositate. Secunda ibi. (Si autem splen). Prima in duas. Primo ponit curam doloris splenis quando est cum febre. Secundo quando est sine febre. Secunda ibi. (Et si). Prima in quatuor. Primo ponit curam per trociscos. Secundo per flebotomiam. Tertio per vnum locale ab extra. Quarto ostendit a quibus est abstinendum. Secunda ibi. (Eger vero). Tertia ibi. (Spleno quoque). Quarta ibi. (Et obseruetur). De prima dicitur quod si cum dolore splenis fuerit calor et vrina rubra et febris eger lumere debet trociscis de agno casto: ratio quia confortant splenem z remittunt calorem materie putrefacte in splene et debent dari cum sirupo acetoso et zuccaro. et pondus sit. 3. ij. Notandum quod ante competit sirupus digestiuis qui est. R. corticis radice capparis mundi. corticis radice tamarisci frasinis genestre an. 3. i. endintie scariole portulace siluestris capilli. vene. recentium an. 3. i. quatuor se. frigidorum passularum munda. ab arillis an. 3. i. mellis electi quar. 3. i. zucari albi quar. 3. ij. temperentur per noctem cortices in aceto et fiat sirupus clarificatus usque ad quar. 5. Medicina laxatiua. R. prunorum damascenorum tamarindorum florum boraginis buglosse an. 3. 5. yuarum passerum 3. 3. i. i. polipody quercini thimi epithimi an. 3. 5. corticum mirobolanorum indorum bene gummosorum infusorum per noctem in decoctione predictorum. 3. i. fricentur de mane fortiter z de colatura detur in auroza. vel loco mirobolanorum dissoluatur in colatura dyasene ierepigre an. 3. ij. (Eger vero). Ponit curam per flebotomiam dicens quod si eger fuerit repletus debet fieri flebotomia de basilica in parte sinistra quando intentio est plus euacuatio. Sed si intentio esset plus diuersio debet fieri flebotomia de saluatella sinistre manus que est inter annularem et auricularem. ratio patet (Spleno quoque). Ponit curam per vnum locale ab extra dicens quod debet epithimari splen infundendo frustum filtri in aceto calido: ratio quia materiam subtiliter preparat ad euacuationem. (Et obseruetur). Ostendit a quibus est abstinendum dicens quod debet abstinere a rebus dulcibus et cibis grossis. Ratio. quia generant talia melancoliam z oppilant splenem. (Et si cum). Ponit curam doloris splenis quando est sine febre dicens quod si cum dolore non est febris debet dari trocisci de capparis: quia sunt calidi subtiliatiui materie melancolice nondum putrefacte. Secundo ponit

De iliaca 7 colica passione.

descriptionem: **R**. corticis radice capparis se. agnificasti
amborum añ. 3. r. scolopendrie. 3. vy. foliorum rute aristot.
lon. seminis nasturtii accori nigelle oium añ. 3. iy. armonia/
ci. 3. iy. armoniacum in aceto dissoluatur 7 ex ea cetera con
ficientur. in formentur troscisci. 3. y. ex quibus vnus cum
sirupo acetoso de melle 7 cum decoctione de radicibus su
matur: **C** Notadū q ante uenit sirup^o digestiū^o materie
melancolice talis: **R**. radice ireos radice feniculi petrosi.
añ. 3. r. 5. iterioz sglle. 3. i. corticis capparis fraxini genestre
añ. 3. i. capill. veneris recetium scolopendrie gariofil. came
dreos camepitheos anthos añ. 3. i. anisi maratri cuscute
assari seis portulace añ. 3. i. ligritie rase vnaz passaz mū/
daturuz ab arillis añ. 3. i. floz tamarisci boraginis buglosse
añ. 3. 5. mellis elci. lb. 5. succari. al. q. r. iy. fiat sirup^o clarifica/
tus vsqz ad q. r. v. **U**el vsqz ad lb. i. 5. **M**edicina laxatiua: **R**.
floz boraginis buglosse floz tamarisci añ. 3. 5. anisi cuscute
añ. 3. y. thimi epithimi agarici elci añ. 3. 5. vnaz passaz mū/
dataz ab arillis. 3. i. fiat decoctio in q dissoluunt ierepigre
ruffini. 3. y. lapidis lazuli abluti. 3. 5. fiat colatura vsqz ad q. r.
i. 7 def i auroza. **A**d idē. **R**. ierepigre iere ruffini. 3. y. lapidis
lazuli abluti. 3. 5. v. lapidis armeni puluerizati. 3. i. misce ma
laxado cū sirupo scolopendrie. fiat pillule ad qtitatē cicez.
Ad idē capparoz scolopendrie assari lupinoz cuscute ciperi
endiui añ. 3. y. epithimi. 3. i. ordei prunoz tamarindoz vio
laz. fiat decoctio p i fine decoctōis addant epithimū 7 se
ne. deide bulliat p dicte res vsqz ad cōsumptionē tertie partis.
deide decoctio p dicta colet 7 de colatura sumant. 3. i. y. 7
dissoluant i ipsa decoctōe medulle cassie sūt. 3. 5. plueris pil
lulaz de lapide lazuli. 3. 5. **A**d idē bulliat ruta i aceto forti 7
filtrū i eo ifusū bñ cōpressus applicet actū calidū supra sple
nē. **A**d idē. **R**. pillulaz de lapide lazuli. 3. i. **A**d idē. **R**. pillu
laz de lapide armeno vel pillulaz indaz. **C** Notadū q
post euacuationē valēt cappares p diti cū aceto. **I**dē faciūt
radices apy in aceto cocte cū aneto. **A**d ex oleū de frascino
oleū de cappis. (Si autē). **P**onit curā doloris splenis dicēs
qn fuerit ppter vētositatē dicēs q si splen fuerit tēsus 7 cū
pmiū andī rugit^o sub eo significat vētositatē 7 de trosciscis
de capparis est dādū. **R**ō p. 3. **S**cdo dicit q vinū antiquū est
bibedū. **R**ō q. 2. resoluit vētositatē. **T**ertio dicit q dz mino
rari potus aque qstū ē possibile. **R**ō q. 3. generat vētositatē.
C Notadū q si potaraquā dz eē aq in q ferz ignitū sit ex
tinctū. **S**ilr valet aq decoctōis rute costi cinamomi anisi
spicenardi squinatū. **A**d idē bulliat ruta i aceto forti 7 filtrū
in eo ifusū bene cōpressum ponat actū calidū supra splenē.
(Emplastrum). **P**onit curam duricie splenis per empla
strum. dicens q ad duritiem splenis 7 ventositatem va
let hoc emplastrū. **R**. folioz rute. 3. x. baurach mēastri sicci
amboz añ. 3. iy. armoniaci. 3. vy. armoniacū in veteri vino
dissoluat ex quo cetera oficiant. fiat emplastrum qd ponat
sup loco. **R**ō q. 2. mollificat resoluit 7 cōsumit vētositatem.
Ad idē. **R**. armoniaci bdely picis nautalis añ. 3. r. 5. troscisci
capparoz seis sinapis sulphuris alei siluestris stercoris vac
cini añ. 3. i. mucillaginis seminis fenugreci. mucillaginis se.
lini añ. 3. y. puluerizāda puluerizent subtiliter 7 gumme i
aceto fortissimo dissoluant misce oīa malaxado cum oleo
laurino 7 fiat emplū. **A**d idē emplū de melliloto mesue.
Ad idē. **R**. succi arthanite viscositatis que mulget ex radi
ce silicis. añ. lb. i. succi tamarisci. 3. y. olei irini. lb. y. isopi hu
mide. 3. xv. acetū. 3. i. fiat decoctio cōpleta. **A**d idē ynguen
tum tale. **R**. radice malue bismalue radice lily cepe sglle
seis lini seis fenugreci caricaz pinguiū vnaz passaz pignū
añ. 3. 5. conuassent fortiter 7 ifundant in aceto forti p no
ctē. bulliat postea in aq 7 itez cōquassēt. deide. **R**. ynguētū
dialtee. 3. y. assungie anatis medulle vituli. butiri sine sale
añ. 3. i. olei amigdalaz dulciū. 3. iiii. cere quatū sufficit fiat

ynguentū 7 malū valet. **A**d idē cerotū isopi descriptōe fila
gry. **A**d idē ynguentum marciaton ynguentū nicolai. **A**d
idem qñ splenetic^o bibit vrinam suam oī mane vsqz ad dies
aliquot sanat splenē. **C** Notandū q medicinalia que hñt
aspectum ad splenē sunt ireos accoris aristol. gētiana liliū
apium perrosi. vtriqz tribuli cappares agnus cast^o frasinus
genestra tamariscus 7 mediane cortices istoz. **S**imiliter
ebuli sabcu lupuli. vitis absinthii capill. veneris recēs iso
pus sglle scolopendria euph. cuscute calamētū cēcaurea be
thonica assarum came dreos camepitheos pānis porcinus
anifum maratrū ameos spica nardi squinantum xilobalsa
mum. **V**alent etiā a ppritate pulmo vulpis. vespertiliis
splen asini siluestris. splen pulli equi siccēt 7 puluerizent.
accipiatur vnus ex his vel plures.

C De iliaca 7 colica passione.

C Sillanus.

C Irca rubricā est notadū q ītestinoz quedam sunt
subtilia seu gratilia. quedā grossa. Subtilia sūt tria
primū est duodenū qd cōtinuat cū stomacho. **S**e
cundum est ieiuniū qd dicit ieiuniū. qz sunt ibi multe ye
ne mesaraice sugentes ipm. **T**ertiu ē yleon. 7 in tali sit ilia
ca passio 7 alio noie dicit gratie 7 iūolūtū quia habet mul
tas reuolutiones. vt si alqd benignū morēt de chilo attra
hatur p mesaraycas. **I**ntestina vero grossa sunt tria. **P**ri
mum dicit orbus siue saccu^o siue monoculū. **S**cdo dicitur
colon. 7 in tali sit passio colica. **T**ertiu dicit rectū 7 cōtinuat
cū ano. **S**cdo nōndū q colica passio ē passio ītesti colō
dolorosa cūz difficultate exitus stercoris per iferioza. **I**lia
ca passio ē passio ileon cum cōstipatione ventris 7 frequēti
vomitu 7 dolore vehemēti ac si ītestina terebello pforaren
tur. **T**ertio notandū q īste passiones. scilicet colica 7 iliaca cō
ueniūt i signis causis 7 pñoliciis 7 curatōe aliquat licet sit
dīa multiplex vt patebit iferius. **C**ause ergo istaz passio
num aut sūt extrinsece aut intrinsece. **S**i extrinsece sunt sicut
superflus potus aque frigide. assūptio ciboz grossoz stipti
corum sicut caseus durus carnes bouine legumina nespua
sorbe pira prunelle coctana et omnia que coartant et corru
gant et oppilant ītestina casus percussio ruptura. superflu
us calor aeris exiccans et resoluens subtilē. superflua frigi
ditas aeris constringens. sicut ventus borealis. superflus
exercitium labor superflus. relaxatio siphacet casus inte
stinozum in bursam. assumptio venenozum. **S**i cause in
trinsece hoc est vel propter alia membra. scilicet apostema
epatis vel meseraycarum vel renum aut vesice vel propter
ītestina. **S**i propter ītestina hoc est propter sex causas.
Prima est propter apostema yleon vel colon calidum vel
frigidum. **S**ecunda est humor frigidus inuiscatus. **T**ertia
est ventositas inclusa. **Q**uarta est fex indurata in ītestinis.
Quinta ē ymes iūolūtū ītestinis. **S**exta ē obilitas ymz sēsi
tiue obilitas ex pñsiue. **C** Quarto notadū dñgnis si fuerit
hepassiōes ex causis extrinsecis cognoscitur ex iudicio patiē
tis. **S**i vero fuerit propter alia membra habent alia signa
scilicet dolorem locorum et si per signa illarum passionum
Si fuerint ex apostematibus ītestinozum calidis. signa
sunt febris continua dolor sitis grauitas pulsatio. **S**i fue
rit ex apostematibus frigidis omnia sunt remissiora cum
grauitate et mollicie et inflatione. et quia precesserunt fri
gida et humida sicut lac pisces et fructus. **S**i fuerit ex feci
bus induratis est dolor grauis et videtur sibi q scindantur
ītestina et precessio causarum iudurantium feces sicut ca
lidas interior vel exterior. ventus vel vfus rerum exiccans
trium humiditatem in fecibus. **S**i vero fuerint ex ventosi
tate inclusa mutatur dolor de loco ad locum cum tortio
ne et rugitu et videtur sibi q acus sint incluse in inte
stinis et q ītestina perforantur terebello. **S**i fuerint
ex flegmare inuiscato est cum frigiditate et grauitate et

De iliaca et colica

precefferunt ea non multiplicant flegma: Ratione etiam doloris aliqui fit ibi calor: et rubedo et sitis et hoies indicat quod hec causa sit calida et non est. Si autem fuerit propter ymes dicentur signa ymiu in suo loco: et ex his cognoscentur. Si fuerit ex debilitate sensus tunc longe egritudines precefferunt. Quinto notandum quod colica et iliaca differunt in pluribus: quia iliaca est maior dolor et citius interficit propter sensibilitatem intestini subtilis maiorem. Secundo quod in iliaca dolor est magis ambulans versus dextrum et sinistrum propter circuitiones intestini ileon. Tertio quod iliaca passio est magis ab umbilico superius: ratio proposita situm intestini. Quarto quod iliaca remediatur magis per assuptionem per os: colica vero ex clisteri: ratio patet. Sexto notandum de differentia que inter colicam et lapidem renis quod multi practici peccant in hoc non distinguentes bene. Prima differentia est superius ex quantitate doloris quod dolor renalis est per quam quasi acutus: sed colicorum dolor est magnus. Secunda ostensa sumit ex loco: quod dolor colicorum incipit a parte inferiori dextri lateris et tendit ad superiora sinistri: et est versus anteriora et pectinem declinior quam sit ad posteriora: et renalis incipit a superioribus et descendit paulatim usque ad locum ubi confirmatur et est declinior ad posteriora. Tertia differentia sumit ex tempore: quod renalis est fortior tempore vacuitatis: et colicorum alleviatur in ea et forte sumitur aliquid. Tercio colica incipit subito et in brevi tempore renalis vero paulatim. Quarta differentia sumit ex iuuatibus: quia clistere et exitu ventositatis et fecum alleviatur dolor colicum: sed non alleviatur dolor renalis alleviatione de qua sit curandum. Tercio medicine fragentes lapidem alleviatur dolorem renalem: sed non colicum. Quinta differentia sumit ex his que ad herent yrine: quia in renali precefferit yrina arenosa ad modum sabule vel arene. Deinde fit subtilis: deinde apparent arene: sed in colica non: pronosticatio passio colica est horribilis et detestabilis eo quod stercus emittit per superiora et adveniunt accidemia terribilia et detestabilia: sicut sincopis spasmi frigiditas extrimitatum et desipientia: sunt signa mortalia si continuentur: et si accidemia minor est: et medicina sumpta per os si descendat ad inferiora bonum est signum: si in colica superuenit vomitus malum est signum: quia significat quod inferior pars est oppilata et stercorea non possunt exire per inferiora: timetur ergo ne egrediat per superius: similiter aduentus malorum accidemum est malum signum. **Almanfor:**

Si cum dolore ventris fuerit ipsius restrictio et nausea: sed nec calor nec effluvia: affuerit ea egro danda sunt quod ventrem sine vomitu de fiderio solvant: vnde electuarii de gallia: quod: R. mastice gar. 33. melanopipis macropipis cinamomini nucis musc. gallie musc. oiu 3 an. 3. r. scamonee 3. r. postea exprimantur citonia acetosa et recetia et succus eorum cum eiusdem quantitatis melle misceatur et coquatur usque ad spissitudinem paulatim et conficiatur ex eo medicamen quod tamen eiusdem quantitatis sit cuius species sunt. cuius dosis sit a. 3. ij. usque ad .ij. et .5. **Sillanus:**

Hic determinat de colica et iliaca passione: et dividitur in quatuor: primo ponit curam quando puenit a materia flegmatica: Secundo quando sit a materia ventosa. Tertio quando sit a caliditate et per consequens a duricie fecum: Quarto quando sit ab epate: secunda ibi. **(De si)** Tertia ibi. **(Si autem)** Quarta ibi. **(Cum autem)** Prima in duas: primo facit hoc: Secundo docet pronosticari: secunda ibi. **(Vnde pretere)** Prima in duas: primo ponit curam quando cum dolore ventris est restrictio et nausea: et non febris nec calor: per electuarii solutiuum: Secundo ponit curam quando non est timor de nausea et ebemeti per evacuationem per vomitum et per pillas: secunda ibi. **(De si nausea)**

De prima dicitur quod si cum dolore ventris fuerit stipticitas ventris et nausea: sed neque febris neque calor: supple arguendum quod sit a materia flegmatica: tunc debent dari egro evacuationia non inducentia appetitum ad vomitum: sicut est electuarii de gallia: secundo ponit descriptionem: R. mastice gar. 33. melanopipis macropiperis cinamomi nucis musc. gallie omnium an. 3. r. postea exprimantur citonia acetosa et recetia et succus eorum cum eadem quantitate mellis misceatur et coquatur paulatim usque ad spissitudinem: conficiatur cum eis medicamen: soluit et confortat stomachum ratione specierum: Ad idem diacetonireo solutiuum cum speciebus descriptione mesue vel nicholai: Ad idem brodium antiqui galli in quo cocta sint polipodii quercinui semen aneti anisi usque ad ossium separationem: Ad idem medicina dicta ea de dolore stomachi a materia frigida: Ad idem confectio delectabilis laxativa: Ad idem dyarob cum turbitib: Ad idem electuarii idem. **Almanfor:**

Quod si nausea et ebemetia non fuerit nec eger medicinas vomuerit: pille iliace sunt dande: **Que: R. colloquintide serapini aboz an. 3. r. scamonee 3. ij. et tria. i. formetur pille de quibus vni aurei pondus est dandum: velociter enim passione dissolvit iliaca. Sil.**

Posit cura per evacuationem per pillas quando non est timor de vomitu. Et primo facit hoc: secundo ponit remedia alia: secunda ibi: **(Si autem passio)** De prima dicitur quod si non fuerit ebemetia nausea et eger non vomuerit pillas vel medicinas debent dari pille iliace: ratio quod evacuant materiam flegmaticam: Secundo ponit descriptionem: R. colloquintide serapini amboz an. 3. r. scamonee 3. ij. et tertia: formetur pille de quibus pondus est dandum: quia cito dissolvunt dolorem iliace: Ad idem medicine dicte in dolore capitis a materia frigida: Ad idem ierapigra: Similiter valet benedicta. **Almanfor:**

Si aliter passio iliaca difficilis fuerit nec medicamina ventris solutiva eis ptulerit hoc suppone colliriis: **Quod R. salis panis 3. r. colloquintide ireriz oris scamonee aboz an. 3. ij. et 5. fiat ex eis colliria longa et supponantur: Et si non ptulerit ex enemate leni clisterizet: quod R. siccitrias. v. surfuris quatuor vna manu capi potest maluanis sci. Ad. i. b. i. panno ligato et ficile folia: r. i. duab: lb. aq. coquantur donec ad vna redeat. bide colet et poot sup ea baurach pondus vni aur. olei sisami: 3. f. et fiat clistere ex eo. Si autem quod fortius et acutus facere voluerit pondus aur. vni de collirio quod prius diximus admisceat: Clistere vehementer solvens quo tunc ventrem est cum medicamina non ptulerit nec veter soluit: R. colloquintide inferioris 3. r. cetauree 3. v. buchor mariæ arthante amboz an. 3. ij. oia in trib: lb. aq. donec ad trias duas redeat: coquantur et colentur: deinde dissolvantur in calceitratâ mellis aboz an. 3. ij. castoreis: serapini opoponaci colliriis quod prius diximus oiu 3 an. 3. ij. misceantur oia et deinde tepidum fiat ex eo enema et si squale exierit iteret clistere donec exire videat: hoc namque clistere administrari debet cum res fortissima est et pessima et in colica mala et illa in qua sit nausea valde vehementer et infirmus non egerit: Dulce pretere egritudinis quinquaginta ferida supueit cructuato et plexus stercus per os egredietur: quod cum accidit sepe mortem preedit. **Sil.****

De iliaca & colica

Pōit curā p alia remedia: & didit i duas: p̄rio pōit curā p suppositoia: Secūdo p clistere: Secūda ibi: (Et si nō): De p̄ma dicit q si passio iliaca fuerit difficilis: & medicīne vētris solutūe nō offerūt: & supponi suppositoia tale: **R**: salis: 3. i. terioꝝ colloqntide scamonee añ: 3. i. 5. siāt suppositoia longa & supponat: rō q dolor dscēdit i inferiorib⁹ itestinis. vñ suppositoia plus attigūt ad locū: Ad idē fiant suppositoia cū modico salisgēine cula & melle: & fiat lōga vt plus attin- gant ad partes superiores: (Et si non): Pōit curā per cliste- ria & p̄mo ponit curam per clistere lenitiū. secundo p cli- stere acutum. scda ibi: (Si aut): De p̄ma dicit q si non cō- tulerint suppositoia dicta debet fieri clistere lenitiū. ratō qz mollificat & relaxat: vnde materia est plus apta ad euacuationē. Secūdo ponit descriptionē: **R**: ficus citrinas. v. furfuris quātū potest capi vna manu. maluanifci: M. a. hec in panno ligata & folia ficul: x. coquātur in lb. y. aque: donec ad vñā redeat. deide colet: & ponat baurach pondus aurei vñius olei flsamin: 3. i. fiat clistere: (Si aut) Pōit curā p clistere acutum: p̄mo vñū: scda aliud. scda ibi: (Clistere.) De p̄ma dicit q si quis vellet facere clistere acutius & forti- us pond⁹ aut vñius de collirio quod p̄ius dixim⁹ admistre- tur: **N**otandū q clistere lenitiū ponit alicubi sic in for- ma: **R**: malne bisinalue mercurialis brāche vrsine añ: M. i. caricaz piguium numero: x. seminis fenugreci: se. lini: se. aneti. añ: 3. i. furfuris pugill. i. olei flsamin: mell: añ: q̄r: 5. salisgēine: 3. i. vel salis cōis: 3. i. y. cassie bene pinguis: 3. i. iere: pigre: 3. i. y. fiat clistere vsq; ad quar. v. (Clistere): Pōit ali- ud clistere fortius quo ē vtēdū qñ medicamīa alia nō cōfe- rūt: **R**: interioꝝ colloquintide: 3. x. buchozmariē arthanite amboꝝ añ: 3. i. rute mentastri origani. añ: M. i. ioia i trib⁹ lb. aque coquantur donec redeāt ad duas tertias. deide co- let & dissoluat in ea alkytrā mell: añ: 3. i. y. castorei serapini oppoponaci collirij quod dixim⁹ oīuz. añ: 3. i. y. misce oīa & dū ē tepidū fiat enema. Secūdo dicit q si squibale non exierit iterē clistere: qz debent iterari cū res est fortissima & mala Ad idē: **R**: paritarie centauree minozis origani calamenti mōtani añ: M. i. anisi cimini cartami mundi. añ: 3. i. polipo di querini turbit bene gūmofi seīs raphani añ: 3. i. pulpe colloquintide: 3. i. y. furfuris pugill. i. mell: olei rute añ: quar. 5. salisgēme: 3. i. succi ficul: 3. i. fiat clistere vsq; ad quar. v. (Vñc p̄terea): Docet p̄noscicari dicens q in hac egri- tudie aliqñ accidit eructuatio fetida & aliqñ stercus per os egredit: Secūdo dicit q cū accidit ista p̄noscicant mortē. rō qz significant defectū virtutis. et hoc maxie accidit quā do apostema est in intestinis: **A**lmanzor.

Cū si cū dolore ventris nō fuerit ipsi⁹ strictu- ra. s. i. inflatio & rugit⁹ & tēso i vētre existūt: **C**ōse- ctio de baccis lauri danda est: que: **R**: folioꝝ ru- te siccoꝝ. 3. i. r. ameos cimini nigelle cheyfi3 origa- ni carui alexandri amigdal: amaraz melanopi- peris macropipis mēastri dauci accozi baccaz lauri castorei oīum añ: 3. i. j. serapini: 3. i. iij. oppo- ponaci: 3. i. j. p̄ficiant cū melle eiusdē ponderis: cui⁹ dosis sit vt auelanavna aut nabacha: mult⁹ vicib⁹: 3. i. vini calefacti: aut cū apozimate de ra- dicib⁹: hñc p̄fectioni in remouēda vētositate & dissolnēda nihil equiparat: **H**oc p̄terea supposi- toziū subiiciat q sit ventositatis dissolutiū: **R**: cimini folioꝝ rute viridis amboꝝ añ: M. i. bñc- chozmariē arthanite āboꝝ añ: 3. i. j. baurach: 3. i. cōficiant ex melle & supponat cū spongia vella

nathoc enī dissoluit ventositatē iferi⁹ & expellit. **V**enter quoq; assidue ex pāno calido vaporād⁹ est: & eger i tina mittēd⁹: **S**i aut hec nō suffece- rit vētosa cū igne ponēda ē: & loc⁹ donec ruberē īcepit fricād⁹: **P**ost hoc iterato fieri cōuenit ex oleo rutaceo & ex alijs oleis calidis & ex eis cliste- rizād⁹ ē eger: postq; eis admixta fuerit castorei euforbij āboꝝ añ: 3. i. 5. **N**āc vero solit⁹ pati egri- tudinē dū san⁹ ē caueat ne vinum aqua mixt um bibat: nec etiā sumat vinū nisi puruz & forte: nec aquā multā bibat: & abstineat ab herbis & lacte: & omnib⁹ iflatiuis: **F**iloniū faciens illioꝝ cū ma- p̄mo coartantur dolore: & timetur ne sincopis superueniat vētositate carminat & sōnū prouo- cat: **R**: pipis ameos folioꝝ rute mēastri casto- rei baccaz lauri cimini oīum añ: 3. i. opij mādra- gore iusquiami oīum añ: 3. i. 5. conficiantur cum melle eiusdē q̄titaris det ex eo pōd⁹ aut: vñius: hñc quoq; electuario addit plerūq; scamonce. 3. i. & sit tñc medicamē vētris solutiū: **S**il: **P**ōit curā colice qñ fit a ventositatē: & ita iliace. & diui- dit in tot quot sūt partes: & quot remedia ponit: p̄tes pate- būt: De p̄ma dicit q si cū dolore vētris nō fuerit strictura s. i. inflatio & rugit⁹ & tēso i vētre dō dari cōfectio de baccis lauri. rō qz dissoluit & euacuat ventositatē: Secundo ponit descriptionē: **R**: folioꝝ rute siccoꝝ: 3. x. ameos cimini nigel- le keyfi3: i. leuisticū origanū carui alexandri amigdalaz amaraz macropipis mēastri dauci melāopipis accozi bac- caz lauri castorei oīum añ: 3. i. y. serapini: 3. i. iij. oppopona- cis: 3. i. y. conficiāt cū melle eiusdē ponderis: dosis sit q̄tuz vna auelana cū: 3. i. vini calefacti. aut cū decoctide cū radici- bus: **T**ertio dicit q hñc cōfectiōi p vētositate remouēda nihil equipat: Ad idē valz diaciminū diatriōpico: **S**il: rva- let comestio cimini torefacti mediū coclear de mane: & si nō det ante cenā: & istud est secretū & valet p paupib⁹: **H**oc p̄terea: Pōit curā p suppositoia dicens q debet subiici ei hoc suppositoia: **R**: cimini folioꝝ rute viridis añ: M. i. buchozmariē. i. ciclamis arthanite āboꝝ añ: 3. i. y. baurach. 3. i. cōficiant cū melle & supponat: qz dissoluit vētositatem & expellit p inferi⁹: Ad resoluendū vētositate valet aq̄ vite i q bulierit ameos & castoreū & aristol: lon. **I**tē oleū rute & aneti. **I**tē tyriaca antiqua per os & per extra. **I**tē emplm d̄ grais lauri d̄scriptōe mesue. **I**tē spōgia ifusa in decoctione rez carminatū vbi addat oleū rute & aneti: añ: 3. i. 5. ierepi- gre añ: 3. i. 5. vñ: 3. i. i. diffinicōis: 3. i. y. vñ: 3. i. 5. cassie: 3. i. y. **S**up stōz pōat oleū de spica vñ de costa i quo bulliāt gā. ameos & m a- stix: **I**tē suppositoia cōia vbi addat salgēma agarie & pul- uis ierepigre: **V**enter quoq; Pōit curā per euaporati- onē factā ad ventrē dicens q vēcer ē vaporād⁹ pāno calido **R**atio qz actuali caliditate resoluunt ventositatē. Ad idē va- let sacculus de pānico & sale torefactis. (Et eger) Pōit cu- ram per balneū dicens q eger debet intrare balneum: ra- tio p̄z: **N**otādum q balneū quod approximāt vel ē bal- neū aque dulcis calide vñ frigide. & tunc valet solū ad miti- gandū dolorē: qz anodinum: vel est balneū aq̄ dulcis natu- ral: calide vt sulphureū: & c. Et plus valet dissoluendo: vñ est balneum artificiale: in quo coquunt res resoluentes vē- tositatem vt herbe vel semina: De herbis: vt ruta antheos feniculum calamentum pulegiū camedreos camepitheos De seibus: semē anisi fēiculi cimini rute carui ameos aneti

De iliaca et colica

Ad idē valet spongia infusa in decoctione predictarū herbarū exp̄ssa et superposita vētri. et hoc fiat sepe. **A**d idē p̄an^o calidus in quo ponantur dicte herbe. octe. **A**d idē vesica impleta aqua decoctionis herbarū predictarū. **V**el vas eneus plenum aqua predicta circumlucū panno calido. **A**d idē valet stupba. **S**imiliter valet suffumigiū factū ex thure malle ligno aloes et vernice. **A**d idē. **R.** seminis lini torrefacti. lb. 5. cimini pap. torrefacti. 3. l. furfur. grossi. pugillū. i. conquassatus. et fiat sacculus vni palmi largi ab utraque parte bulliat in aqua vel vino. et fortiter expressus ponatur supra ventrem. et debet coqui donec vadat pinguedo supi. **S**i autē. **P**onit hic curā per ventosā dicens qd si nō sufficit quod dictū ē dō ponit ventosa cū igne sine scarificatione supra ventrē rātō p̄z. quia caliditas actualis resoluit ventositatē. **E**t locus. **P**onit curā per frictionē dicens qd locus est fricandus quousq; incipiat rubere. **P**ost hoc. **P**onit curā per iunctionē dicens qd debet fieri iunctio vētris ex oleo rute et alijs oleis calidis. sicut sunt oleum de aneto oleū de kerna oleum laurini oleū de enula oleum nardinum oleū de pulegio. rō p̄z. quia omnia talia dissolunt ventositates. **A**d idē emplastrū de granis lauri. **E**t ex eis. **P**onit curā per clistere dicens qd eger debet clisterizari cū predictis addendo castorei euforbi. añ. 3. Si ratio patet. **H**ac vero. **O**stendit aqbus sit abstinentium dicens qd consuetudo pati hanc egritudinē dū ē san^o dōz abstinerē a potu vini mixti aqua. rō. qz gñat ventositatē. 3. dōz sumi vini antiquū puz. ratio qz est calidū et siccū resolvens ventositatē. **S**ecundo dicit qd dōz abstinerē ab herbis lacte et alijs inflatiuis. **S**iloniū. **P**onit curam p̄ filoniū dicens qd filoniū valet iliaciis cum coartant maximo dolore. et cū timeat ne sincopis superueniat egro et ventositatē resoluit et maxime puocat somnū. **S**ecundo ponit descriptionē. **R.** pipis ameos foliorū rute mentastri castorei baccarū lauri cimini oīum añ. 3. i. mandragore seminis insquiami añ. 3. 5. conficiantur cum melle eiusdem quantitatē detur ex eo pondus. 3. vni. **S**ubdit qd hinc electuario aliquando additur tertia. 3. scamonee. et efficitur solutiuum. **A**d idē valet sarrace. **N**otandū qd stupefactiua non debent exhiberi nisi quando nō cōferūt alia. et debet dari ī parua quātitate et parā morari. **A**lmanfor. **S**i autē cum dolore se affuerit cassia fistula in succo edine bulbo et dispumato dissoluta egro ē danda. et sirup^o vio. ī potu est tribuendus. et nutriendus est ex taphea cum oleo de amigda. dulcib^o p̄dita. et ex leni clisteri clisterizad^o. **S**illa. **P**onit curā collice quando fit a caliditate febrili. et diuiditur in quatuor. **P**rimo ponit curā per medicinam laxatiuā. **S**ecundo per sirupū. **T**ertio per dietā. **Q**uarto per clistere. **S**cda ibi. **E**t sirupus. **T**ertia ibi. **E**t nutriendus. **Q**uarta ibi. **E**t ex leni. **D**e prima dicit qd si cū dolore etiā fuerit fe. debz dari cassia fist. dissoluta in succo endine bulbo et dispumato. **R**ō. qz est lenitiua et vacuatiua colere si ibi sit. et qz remollit feces duras factas propter fe. **A**d idē valz manna data. **A**d idē decoctio prunorū et tamarindorū cū succaro. **E**t sirupus. **P**onit curā per sirupū dicens qd sirup^o vio. est dandus in potu. rō qz in frigidat et lenit et sic valet contra fe. **E**t nutriendus. **P**onit curā per dietā dicens eger ē nutriendus cū taphea cū oleo de amigdalīs dūcib^o rō. qz ē cib^o lenitiu^o. **A**d idē valent spinachia. **E**t ex leni. **P**onit curam per clistere dicens qd eger debet clisterizari ex clisteri lenitiuo. **A**d idē. **R.** olei mūdi. quar. sumitatu malue bismalue herbe violarie. añ. 3. i. prunorū damascenorū sebesten añ. numero. 3. seminis melonis. mūditi. fe. portul. seminis cucurbi. añ. 3. i. furfurum pugillū. olei ros. olei viol. añ. 3. 5. cassia fist. bene pignus. 3. i. electuary de succo ros.

3. v. fiat clistere vsq; ad quar. v.

Almanfor.

Cum autē loc^o doloris ī vētre apparuerit grossus et eger habens apostema in principio flebotomet. **D**einde cassia fist. cū succo herbarū sepe dāda est. **E**t sit cib^o ei^o cui hic dolor ex consuetudine accidere sol. tapheavinctuosa cū succaro et oleo sisamino. **A**bstineat a stipticis et acetosis et a cibis grossis et ventrem stringentibus. **Q**ui autē cū hoc dolore vētositate pati solit^o ē. cibetur cū calagie et mutagenat conditis cū seminibus et abstineat ab oleribus et lacte et oībus que inflant. **E**t bibat vini forte et non viciatunt. aut idromel cū speciebus que pro condito ponēt^{ur} vt piperi qz dicem^o. **H**ec est confectio ei^o. **R.** mell. mūdi. lb. 1. aq. lb. 5. misceant et coquantur diu et spumetur bene donec fiat ad spissitudinē iuleb. **C**ūq; hoc factū fuerit ī vnaquaq; lb. ex eo mittatur. 3. ij. puluerizati piperis in panno ligati donec appropinquet finis decoctioni eius. et cū ī frigidatur extrahatur p̄an^o et exprimatur et cū necesse fuerit propinquet. **C**ōfert etiā cui hec passio ex vētositate et grossa supfluitate accidere solet oleū de cherna cum apozimate de seibus sumptum. **C**onfectio apozimatis de seminibus hec est. **R.** ameos cimini cheisim carui ozigani nigelle oīz añ. pugillū vnum. **I**stis autem admisceatur lb. iij. aque et coquant donec ad lb. i. 5. redeant. **H**oc itaq; apozimate sumatur. 3. ij. qb^o. 3. iij. olei de cherna addatur et multis diebus bibant. **S**ed si cui dolor iste cū calore superuenerit pruna r. et siccus citrine. v. et passulaz enucleatarū. 3. v. sumant et coquant et colēt. **D**einde cassia fist. ī eo dissoluta colēt cui oleū amigdal. admisceat et sumat. **E**t ex apozimate qd in ca. de reumatismo dicit^{ur} in potu tribuat. **V**enter vero si multū fuerit siccus predicto apozimati addant polipodij et turbit^o amboz. añ. 3. ij. et coquant cū eo et de^o donec venēt solna. cū aut solut^o fuerit remoueat polipodij et turbit. **C**onfectio ellij quod vētrē soluens destruit ventositatē et grauedinē. **R.** turbit^o albi fricati et puluerizati. 3. r. 3. zuccari. 3. r. 3. 3. 3. r. bul^o pulueris 3. iij. ad bibendū tribuat^{ur}. **M**ille de quibus cū qd vētrē soluere voluerit vnam sumere debet qz appetitū excitat et inflationē resoluit et grauedinē et cibū digerit. **R.** mastice. 3. cinamomi gar. neresmic et melanopiperis macropiperis scamonee zuccari violaz oīnū añ. 3. i. fiat ex eis pillule ad magnitudinē ciceris et sūat vna monebit enī sel aut bis. **S**illa. **P**onit curā collice quando fit ab apate. et diuiditur in quatuor. **P**rimo facit B. **S**cdo reuertit ad ponendū curā qñ sit a vētositate. **T**ertio qñ sit a caliditate. **Q**uarto quādo sit

De fluxu ventris

luerit soluere vētrē d; sumere pillulas istas q̄ appetitū exci-
tāt ⁊ inflatōes repimūt ⁊ grauedinē ⁊ cibū digerūt. **℞.** masti-
cis gar. ʒ. ʒ. neremiscb. i. femis peonie anisi melanopipis. sca/
monee viol. oīū ʒ. ʒ. i. fiāt pille ad q̄ritatē cicep. ⁊ sumat
vna q̄ mouebit femel aut bis. **℞.** Notādū q̄ hec tragea cō
sumit vētofitatē. **℞.** ʒ. ʒ. al. ʒ. ʒ. anisi. ʒ. ʒ. couādriparati ⁊ cō
difi q̄r. ʒ. ʒ. macis galāge cucube domestice. nucis mus. subti/
lissime puluerizate an. ʒ. i. gar. in partes diuisorū numero.
xxx. liquiritiā ⁊ v. succari al. quātū sufficit. fiat tragea gros/
sa et de ipsa petur patienti ad comedendum ʒ. ʒ.

C De fluxu ventris.

1

De fluxu ventris

stomacho inducit mordicationē: vñ excitat virtus sensibilis sentiens nocuentū ad expellēdū. **S**igna lenterie in spālī si fuerit a causis intrinsecis si fuerit ab alijs membris a stomacho habetur ex lesione illorū mēbroz. **S**i vero fuerit a stomacho, si causa fuerit humor flegmaticus cognoscit. qz est cū eructatione acetosa, et ledit a frigidis, sed si humor est colera est amaritudo oris sitis mordicatio et calor et ledit a calidis. **S**i causa sit vlcera stomachi sentit mordicationē et pūcturā spālī ex cibi assumptione p̄cipue acuti vel acetosi. **P**ronosticatio. si lenteria venerit post dissinteriaz mortale. **I**n lenteria oxiremia supueniēs pus nō existēs signū bonum. **N**otādū qnto de signis et causis dyarie ī speciali. **C**ause .n. dyarie pnt variari s̄m modū materie, vel ex parte locoz a qbus venit talis mā. si ex parte materie sic causē sunt q̄tuor. s. sanguis, colera, flegma, et melācolia: qz qlibet humor pōt facere dyariā. **S**i ex pte locoz a qb^o venit talis mā que causat dyariā sic venit aliqñ a capite ex reumate descēdere aliqñ ab epate: vel a splene, aliqñ a matrice vel a stomacho, aliqñ a toto corpore. **S**igna dyarie diuersificate ex pte materie sūt: si mā sit colerica sentit ī ano ardor et pūctura et color eius qd egredit est citrinus. substantia eius sit fluida non viscosa, sitis, amaritudo oris, vrina citrina subtilis: et si pūngat habitudines corporis colerice pplexio colerica et etas iuuetutis erūt magis certa. **S**i vero mā flegmatica fuerit ī ano nō sentit ardor nec pūctura, color eius quod egreditur est albus, substantia non multum fluida nec multum viscosa, puatio sitis et amaritudinis, vrina alba et subtilis, si pūngant habitudo et cōplexio flegmatica, et regimē plurimā multiplicatiū flegmatis magis erūt certa. **S**i vero mā sit melācolica color ei⁹ qd egredit erit niger substantia grossa nō viscosa: et si pūngant habitudo et cōplexio melācolice: et regimē pteritū multiplicatiū melancolie signa erūt magis certa. **S**i aut mā sit sanguinea: color qd egredit erit rube⁹ substantia mediocris nō viscosa, et si pūngant cōplexio sāguinea et habitudo et regimē mltiplicatiū sāguinis signa erūt magis certa. **S**igna dyarie diuersificate ex pte loci ex quo venit mā talis dyarie, si sit a capite sūt signa catarrī et aduenit post sōnū lōgū. **E**t si fuerit ab epate et ppter oppilationē epatis, signū est qz est chilosis et yniformis fluxus, si ppter debilitatē virtutis digestiue signū est qz fluxus est silis loture carnis recentis: si fuerit ppter multitudinē sanguinis signū est: qz est plurimus et nō semp p̄tinuus et sine dolore, et venit post egestionē cū modica pmixtione, si venit a splene et cū duricie splenis verget ad nigredinē et apparēt signa melancolie, si fuerit a matrice erit grauitas matricis et dolor, si fuerit a stomacho erit dolor ī stomacho et egestio chilosa idigesta, si fuerit a toto corpore cognoscat: qz p̄cessit repletio cibi et potus: vel qz p̄cessit retentio euacuatiōis p̄uete: vel qz corpus pax excitat et resoluī et pōt venire p viā crisis bone et hoc cū virtus sit fortis vel p viā sintontis et hoc ī mā la crisi, qz mā est mala et virtus debilis. **P**ronosticatio nullus fluxus erecticus est restringēdus: qd cognoscit qz p̄fert et bene fertur ab infirmo. **O**mnis fluxus vētris q̄uenit subito et repēte post lōgā egritudinem est mortalis. **O**mnis fluxus vētris pueniēs a melācolia que p̄iecta supra terrā ebullit et habet odore acetosum est mortalis. **S**exto notādū de causis dissinterie et signis ī spālī. **C**ause dissinterie aut sūt exteriores aut interiores. **E**xteriores sūt aer corrupt⁹ cibaria acuta penetrātia sicut allea cepe acetū et filia: et medicina vt est dyagridiū aloes: aut pulpa colloqntide et filia. **I**nteriores sūt: vel colera acuta pūgēs mordicās et vlcerās: vel flegma falsū, aut alijs humor acutus adustus, vel aperitio ali cuius apostematis, et tunc illa mā pōt puenire a diuersis vt dictū est in dyaria, et cognoscit a quo mēbro veniat p̄signa dicta. **S**igna si dissinteria fuerit ex causis extrinsecis habē

tur ex relatione īfirmi, si fuerit a causis intrinsecis et fuerit colera vel flegmate falso ex p̄sideratōe eius qd egredit et colore et c. **S**ed si fuerit ab humore vel alio mēbro cognoscit, vt supra fuit dictū de dyaria. **S**igna si dyaria fuerit in superioribus intestinis vel in inferioribus sunt. **S**i fuerit in superioribus tūc est ibi dolor et grauitas supra vmblicū et egestio est sicut lotura quedā, aut rasura ppter subtilitatē ītestinoz et sanguis est plus mixtus cū egestione et clisteria nō multū cōferūt, sed assūpta p os. **S**i fuerit in inferioribus intestinis est dolor sub vmblico et grauitas et egestio est cū qbusdā p̄entis fursureis et squamosis, et hoc ppter duritiē ītestinoz illorū et sanguis nō est sic mixtus cū egestione et clisteria plus p̄ferūt qz assūpta p os. **P**ronosticatio, mutatio coloris in dissinteria est malū. **S**i ī dissinteria post aurē sinistra appareat pustula similis orobo cū magna siti infra .xx. dies morietur. **I**n dissinteria ī p̄ncipio fluxus est ad modū loture carnis, et postea sicut rasura pergameni, et postea sicut quedā frustula carnis, et si fuerit in ītestinis superioribus expeditus est, et si in inferioribus adhuc potest curari. **O**mnis fluxus ventris post egritudinem manente egritudine: si sit cum mala tolerantia est mortalis. **O**mnis fluxus cum vomitu et singultu et cum alienatione est mortalis. **I**n omni fluxu casus appetitus est malum signum. **E**t si in ītestinis subito malum, fluxus sanguinis vel sanguinolentus in idropi est malus et c. **A**lmanfor.

Cum cibus in stomacho more solito nō morat imo citius egredit non mutatus nisi pax et fuerit cum hoc mordicatio et dolor in vētre et sitis cū quo etiā plurimūqz adest vētris flurs in quo añ comestione iuenit purulent⁹: de⁹ egro rob de succo vne acerbe: aut de succo ribes aut de succo granatoz cum spodiū et ros, amboz añ. 3. i. **T**rocisci quoqz de spodio cōstrictiui tridē tribuātur. **N**utriatur vero ex adesia citrina et pullis cū aceto coctis et assatis et cū succo vne acerbe positis. **I**n potu vero sumat sumach cū aqua ro. deide nutriet ex cibo cui admisceat sumach q̄uocatur sumachia: totūqz eius regimē ad hoc perducatur vt īfrigidare possit et constringere. **C**yllanus.

Determinat de fluxu ventris et diuiditur in quattuor. **P**rimo ponit curam lenterie. **S**ecundo dyarie. **T**ertio dissinterie. **Q**uarto tenasimonis, secūda ibi. (**S**i vero cibus). **T**ertia ibi. (**O**z si ex fluxu). **Q**uarta ibi. (**T**rocisci quoqz). **D**e prima dicit qz si cibus non moratur in stomacho imo citius egreditur qz sit digestus et alteratus: suple tūc est liēteria. **S**ecundo dicit qz si appareant ista signa. **P**rimo qz fuerit mordicatio et dolor in stomacho, secundum est sitis. **T**ertium qz aliquando ante cibū est fluxus suple purulent⁹: arguendū ē qz lenteria ē ab humore colerico: ratio signorū patet. **T**ertio dicit qz pro cura egro debet dari rob de succo granatoz cum spody ro. añ. 3. i. **R**atio quia ē frigidum et s̄pticiū: vnde phibet ne colera inducat tantā mordicatōez vnde stimulat expulsuā ad expellendum cibū ante temp⁹. **A**d idem rob de agresta: rob de berberis: rob de ribes: rob de sumach: rob de citonys. **N**otādū qz in tali casu conuenit euacuatio materie colerice et debet fieri cum medicinis dictis de dolore stomachi a materia calida pueniente, et curat vt supra. (**T**rocisci quoqz) ponit secūda medicinam dicens qz trocisci de spodio etiam constrictiui debent dari. **R**ō quia rōe frigiditatis alterant malam complexionem

De fluxu ventris

calidā. et rōne stipticitatis pstrigūt vētre et debēt dari pmissa euacuatiōe. qz nūq̃ stiptica debēt dari ante euacuationē qz icrudaret et pstringeret materiā. Ad idē. **R.** boli ar. terre sigill. cozalli sandali sumach berberis seminis citonior p̃si die: balaustie gallaz accatie ypogstidos mirtilorz sāguinis draconis ros. añ. 3. i. puluerizent et misce cū succo plantaginis et succo absinthij: fiat troiscisci: et cū vti volueris distēperet vnus cū lacte vaccino vel ouino in quo lapides ardētes sunt extincti. **C.** Notādū qz si ex colera pueniat vlceratio in stomacho. sicut qñ sanies apparet: mundificādum est cū idromelle et aqua oz. ita qz dētur tria coctaria aque mellis cū tribus coctearibus aque ozdei. deinde cōpetit tale p̃solida tiuū. **R.** dragagati gūmi arabici masticias thuris karabe añ. 3. i. puluerizetur subtilr et p̃ficiātur cū succo absinthij et fiat pillule et capiat duas ieiuno stomacho. **R.**ō remediū est. qz habet p̃solidare et c. **(Nutriat).** Ponit curā p dietā dicēs qz patiens lienteria ex colera debet nutriri ex adhesia citrina. et p hoc intelligit cibos frigidos acetosos: et ppter hoc oz etiā nutriri pullis cū aceto coctis et assatis et p̃ditis cū agresta. rō p̃3. Scdo dicit qz in potu debet sumere sumach cū aqua ro. Tercio dicit qz etiā oz nutriri ex cibo q vocat sumachia. i. i quo ponit sumach. Quarto dicit qz totū regimē oz ē ifrigidās et pstrigēs. rō p̃3 qz illa faciūt descēdere colerā ad intestina et eā restringūt. Ad idē. **R.** sumach q̃r. 5. cū lacte amigdalaz. Ad idē lac capre ip̃sistū in decoctōe cū riso torrefacto. Ad idē ordeū torrefactū cum lacte amigdalaz: ita qz ex eis fiat ordeaceum.

C. Almansor.

C. Oz si nō fuerit cū eo in vētre mordicatio neqz qd egredit pus habet admixtū sed est viscosū et adest inflatōis paucitas et ructus acidus et pauca sitis: egro siela et sinapis et pisces saliti tribuant. Deinde cogat ea vomere sumēdo salem et mel et anethi coctuz. Que si nō suffecerit medicamē qd expellit flegma tribuat: qd. **R.** aloes. 3. i. colloq̃ntide iterioris. 3. iij. salis idi. 3. iij. turbith. 3. i. ex his fiant pillule et sufficiūt ad dosim. i. Vomitu p̃terea sepe vtiat. Et cibaria q̃b vti i almuri p̃se itigant et comedat sulcida q̃ sale p̃diunt et acrimonia hnt q̃ appetitū puocare p̃suevere.

C. Sil.

C. Ponit curā lienterie qñ puenit ab humore flegmatico: et diuidit in duas. p̃mo facit hoc. Scdo ponit curā qñ mā est euacuata. Scda ibi: (Si aut cū hoc): p̃ma i tres. p̃mo ponit curā p pparātia mās et icidētia: Scdo p euacuatiōnem. Tercio p dietā. Scda ibi: (Deinde cogat): Tercia ibi: (Et cibaria). De p̃ma dicit qz si cū lienteria nō fuerit mordicatio in vētre: vel stomacho et qd egredit nō est sanies s̃ mā viscosa et est pauca inflatio et pauca sitis et eructuatio acetosa suple arguēdū est qz est a mā acetosa flegmatica. Scdo p cura dicit qz egro oz dari siela sinapis et pisces saliti: rō qz incidunt mās flegmaticā et abstergūt et pparāt ad euacuatiōnez. (Deinde cogat): Ponit curā p euacuatiōnez et diuidit i tres. p̃mo p vomitū. Scdo p secessum. Tercio ponit can. circa euacuatiōes p vomitū. Scda ibi: (Que si nō): Tercia ibi: (Vomit p̃terea). De p̃ma dicit qz eger oz cogi ad euacuādū dādo ei sal et acetū et mel coctū: rō qz vomit p̃diuertit ab euacuatiōe p secessū. p̃terea qz p talē vomitū euacuat mā faciēs lienteria. Ad idē valēt medicine vomitiue de q̃b supra dictū ē et spāl ille q̃ euacuat flegma: (Que si nō): ponit curā per euacuatiōē q̃ fit p secessū dicēs qz si nō sufficit qd dēū est puenit medi cina euacuās p secessū. Scdo ponit descriptiōnē. **R.** aloes. 3. i. colloq̃ntide iterioris. 3. iij. salis idi. 3. iij. turbith. 3. i. ex his fiat pillule. Ad idē valent medicine solutiue

posite supra. c. d dolore stomachi pueniēte a flegmate. (Vomitū): Ponit canōi. circa euacuatiōē p vomitū dicēs qz sepe oz vti euacuatiōe p vomitū. rō p̃3: (Et cibaria): Ponit curā p dietā dicēs qz cibaria q̃bus vti debent intingi in almuri qd est qdā genus fassamēti: debēt etiā comedere sulcida cū sale p̃dita que habēt acetositatē. vnde puocat appetitū sicut sunt cappares et oliue. ratio qz icidūt abstergendo materiā flegmaticā.

C. Almansor.

C. Si aut cū hoc qd dixim⁹ nihil egredit supflūū neqz qd expellit aliqd puluerulētū vel flegmaticū h̃3 admixtū. egro vinū forte et puz tribuēdū est. et diaolibanū dādū. **R.** olibani. 3. r. piperis ameos spice cheissim anisi nigelle oīuz añ. 3. iij. balaustie. 3. r. mellis dispumati. q. sufficit ad p̃ficiēdū de ex hoc i potu qz stomachū calefacit et vehemēter d̃siccat. Apozīma quoqz qd i. c. coctice passionis noiabim⁹ de et assuescat i potu sumere vinū puz. Si vero cib⁹ nō egredit: s̃ res subtilis alba et aquosa cū q̃ sūt ea q̃ epatis significant debilitatē: egro tribuat id qd fit de scorzia et diaolibanū et electuariū diacalamentū et troiscisci calefaciētes epar quos noiāuim⁹ et electuariū diacalamentū: qd. **R.** folioz rure folioz calamēti siccoz ameos carui cheissim. 33. cinamomi macropipis oīum p̃res eq̃les: p̃ficiant cū melle cocto et dent alia medicamina q̃ noiāuimus in. c. epatis de his q̃ ipsā calefaciūt et p̃fortāt. Si aut cū p̃dicta egritudine non fuerit significatio debilitatis epatis imo qd egredit subtile ē et albū et fuerit in stomacho grauitas: puluis d̃ malis granatis ad trāsglutiēdū dād⁹ et cui⁹ p̃fectio: **R.** ossiū granatorz acetosoz et citrinorū vt alcohol. 3. c. carui se. coriādri aceto acerrimo ifusoz et postea assatorū añ. 3. r. rilocaracte sumach balaustie oīniū añ. 3. r. puluerizent optime et misce et de ad trāsglutiēdū. Electuariū quoqz qd d̃ chāzi de: qd **R.** arilloz passaz triorū vt alcohol. lb. i. mirtillo rū siccoz puluerizatoz vt alcohol. lb. 5. rilocaracte nabati balaustie se. tamarisci. ameos oīuz añ. 3. r. p̃ficiant cū melle de canna: aut cū melle ap̃si optime dispumato et electuariū sumat. Siāt qd egredit citrinū fuerit et añi mordicat egerqz sitis patiat et febrē. troiscisci p̃strictini de spodio et aq̃ saule et ozdei dent. Troiscisci p̃strictini de spodio **R.** rosaz ru. spodij añ. 3. r. se. acetose sumach balaustie gūmi arabici oīuz añ. 3. v. iforment troiscisci p̃dēre. 3. iij. quoz vn⁹ cū 3. j. rob citoniorū simplici sumat. Quauero sanich ozdei ita fit ordeū fractū i aq̃ ip̃3 cooperiēte buliat donec aq̃ ip̃sisse tur: deinde colet et bibant ex eo. 3. iij. cū 3. iij. spodij et gūmi arabici eadē q̃ritate.

C. Sil.

C. Ponit curā lienterie quando puenit a mala cōplexione frigida sine materia. et diuiditur in tres s̃m p̃ tria remedia

De fluxu ventris

ponit. Secunda ibi. (Et diaolibanum). Tertia ibi. (Apozima). De pma dicit q si in lienteria nihil egrediat de materia flegmatica: tunc egro debet dari vinu puru et potens: vt maluasii vel romania. ratio qz calefacit stomachu et exiccat et confortat nervos et virtute. Ad id e valet aqua ardens et stella dia: (Et diaolibanu). Ponit scd remedium dicēs q in tali casu dz silr dari diaolibanu. Et ponit descriptionē eius. R. olibani. 3. x. piperis ameos spice keissim anisi nigelle. añ. 3. ij. balaustie. 3. x. mellis spumati. q. sufficit ad pficiendū. Scdo verificat se: qz calefacit stomachu et valde exiccat. Ad id e valet dyamēta diagalāga diazinz. diatrion pipereon diacironitē cū spēb. Ad id e valet trāsglutire tria grana olibani vel masticis et hoc de nocte i titoitu lecti. (Apozima quoqz) Ponit tertiū remediū dicēs q debet dari decoctio de sem nibus de qua dictū est supra in. c. de cura colice. R. dz qz cale facit stomachu et exiccat. Scdo dicit q dz assuefacere ad assumēdū vinu puru. rō pz: (Si vero cibus). Ponit curā dia rie et diuidit in duas: pmo ponit curā qn puenit ab epate Scdo qn a stomacho. Scda ibi: (Si autē). De pma dicit q si non egrediat cibus sed res subtilisal. et aquosa significat debilitatē epatis pueniētē a frigidityte tūc egro dz dari cō sectio de scoria ferri diaolibanu et trocisci calefaciētes epar de gbus supra deū est. (Et electuariū diacalamētū). Scdo ponit descriptionē diacalamēti. R. folioz calamēti folioz rute sccoz ameos carui keissim. 33. cinamomi macropipis oīz añ. partes equales. pficiātur cū melle cocto. Tercio di cit q debet dari medicamina alia que diximus in. c. epatis que calefaciūt et confortāt epar. ¶ Notādū q rasis ponit curā fluxus vētris pueniētis ab epate duplr. pmo qn pue nit ab oppilatōe epatis. qz in tali puenit diacalamētū qd est aperitiuū et ducit nutrimentū ad mēbra. silr valet aqua cicez et petros. Valent etiā medicamina alia aperitiua vt diagalāga. diacinamomū. Scdo ponit curā fluxus vētris pueniētis ab epate ppter debilitatē pterine epatis: et hoc p medica mina stiptica vt oiaolibanu pfectio de scoria ferri. et valēt qn debilitas puenit a frigidityte. si vero puenit a caliditate pueniūt frigida stiptica vt est trisandalū. Ad id e valet puluis triasandalū puluis diapenidiō añ. 3. ij. coralli rubei conā dri pparati añ. 3. 5. se. citonioz se. acetose se. arilloz añ. 3. i. iterioz cinamomi olibani añ. gra. v. serue rof. ru. facte ex rosis siccis. 3. i. aque rof. 3. ij. zuccari al. quar. ij. fiat electua riū in bol. Ad id e. R. zuccari rof. facti ex rosis siccis trisfan dal. añ. qri. diacodiō sine spēb. pediti cū pane zuccari añ. q. r. 5. et si est delicat addātur pāni añ. x. pte in forma potabili valēt puluis mirtiloz dar. cū aqua pluuiali vel cum aqua plātaginis. Ad id e. R. aque plātaginis aque rof. facte de sti pitib. aque endiue añ. q. r. ij. fiat iulep. vsqz ad lb. 5. Ad id e 3. R. aque plātaginis q. r. 5. cū puluere se. rof. vel anthere. 3. i. (Si autē). Ponit curā diarie puenientis a stomacho: et diui dif in duas. pmo ponit curā qn puenit a flegmate. Scdo qn a colera. Scda ibi: (Si autē). De pma dicit q si cū diaria non fuerit signū debilitatis epatis et illud qd egredif fuerit subtile albū et fuerit grauitas i stomacho suple arguēdū est q sit a stomacho ppter mās flegmaticā. rō pz: Scdo dicit q puluis de granatis p cura dādus ē i potu. rō qz confortat dige stinā retētina et sumit mās flegmaticā. Tercio ponit dseri ptionē. R. ossiū granatoz acetosoz assatoz tritoz. vt alco hol. 3. i. se. carui coriādrī amboz in aceto fortissimo ifusoz et post assatoz añ. 3. x. pilocarate balaustie sumach añ. 3. i. pnuerizētur optime et misceātur et de f puluis cōuenit euacuatio materie flegmatice et medicina laxatiua est talis. R. corticū mirobol. kebuloz modicū cōbustū supra regulaz calidā. 3. y. mirtilloz aque oz. fiat massa et distēperet cū siru po mirtilloz limphato cū aqua pluuiali. (Electuariū). Po nit curā p aliud remediū dicēs q cōuenit remediū aliud. f.

electuariū dictū canzi qd sit sic. R. arilloz passullaz tritoz vt alcohol. lb. i. mirtilloz sccoz puluerizatoz. vt alcohol. lb. 5. pilocarate nabri balaustie se. tamarisci ameos omniū añ. 3. x. pficiātur cū melle apū despumato et fiat electuariū. rō qz sumit materiā flegmaticā derelictā post euacuatio nem. Ad id e valēt alia electuaria calida stiptica dicta supra vt diaolibanu diagalāga. Ad id e valet anisum assum auela ne asse. (Si autē). Ponit curā diarie pueniētis a stomacho ab humore colerico. et diuidit in duas. pmo ponit curā. Scdo ponit descriptionē medicinaz de gbus facit mēno nez. Scda ibi. (Trocisci). De pma dicit q si illud qd egredif fuerit citrinū iducēs mordicationē in ano et eger patiat sitiz et se. suple arguēdū ē q diaria sit a stomacho ppter colerain eo exntem ratio patet. Scdo dicit q p cura debet dari tro cisci de spodio pstrictiui et aqua sauih orde. ratio patet. qz pstringit et ifrigidant. Sed diceret aliquis aqua orde laxat vētrē. Dicēdū duplr. pmo q valet euacuando colerā la uādo. Alr q ordeū dz esse torefactū et assum. qz tūc sit illa aqua stiptica. ¶ Notādū pmo debz dari talis medicina colere euacuatiua. R. corticū mirobol. citrinoz bñ gūmo soz reubarbari modicū cōbustū sup regulā calidā añ. 3. i. cu bebe boli ar. añ. 3. 5. dragāti gūmi arabici modicū torefa cti añ. 3. i. fiat puluis et incorporetur cū sirupo mirtilloz et si at massa et administret vt dictū est in alia medicina. (Tro cisci). Ponit descriptionē. pmo trociscoz de spodio. Se cundo aque orde. Scda ibi. (Aqua vero). De pma dicit q Trocisci de spodio pstrictiui sic fiunt. R. rof. ru. spody añ. 3. x. seminis acetose sumach balaustie gūmi arabici oīum añ. 3. x. informētur trocisci pōdere. 3. y. quoz vnus cū. 3. i. de rob citonioz simplici sumat. (Aqua vero). Ponit descriptionē aque orde dicēs q sic fit. R. ordeū cū aq ipz coopiēte buli at donec ispisset aq. deinde colet et bibant. 3. iij. ex ea cū. 3. iij. spody et gūmi arabici i e. de gūtitate et. ¶ Almanfor ¶ Q si ex fluxu ventris enenerit excoziatio pul uis dz bolo ar. ad trāsglutiēdū def. Qui. R. pilli 3. x. seminis plātaginis. 3. x. gummi arabici boli ar. amboz añ. 3. iij. psiliū asse et gūmi et bolū pul uerizētur et cōmisceātur et sumātur in potu ex eo in mane. 3. iij. cū rob de citonijs et circa noctē tā tūdē. Libus vero eius sit pulmētū scm cū granis granatoz et passis cū aq et aceto et cibus scūs cū succo vñe acerbe et sumach et raphea cui admi sceet suc. sumach et his filia cibaria. ¶ Bil. ¶ Ponit curā distinterie et diuidit i tres. pmo ponit curā p puluerē. Scdo p dietā. Tercio p trociscos. Scda ibi. (Lib. v). Tertia ibi. (Trocisci). De pma dicit q si ex flu xu puenit vētris excoziatio dz fieri puluis boli ar. ad trāf glutiedū. rō qz ifrigidat et pstringit. et rō valet si excozticatio fiat a mās colerica. Scdo ponit descriptionem pul. de bo. ar. R. psily. 3. x. seminis plātaginis. 3. x. gūmi arabici boli ar. amboz añ. 3. ij. psiliū asse et gūmi et bolū puluerizētur et cōmisceātur et sumātur de eo in potu de mane. 3. ij. cū rob de citonijs et circa noctē tā tūdē. (Libus vero). Ponit curā per dietā dicēs q cibus eius debet esse pulmentuz factuz de granis granatoz et passulis cum aqua et aceto. Et simili ter succus factus cum vnis acerbis. i. cibus factus cū ipsi s et sumachia. i. succus sumach et similia. ratio patet. Secun do ponit descriptionē trociscoz de balaustys. R. gallaz si liqua et seminis tamarisci nabari olibani balaustie omniūz añ. partes equales gūmi arabici opy amboz añ. partes eq les informētur trocisci ponderis. 3. y. de quibus vnus cū vino sumatur. Si non fuerit calor neqz se. et si se fuerit tūc

De fluxu ventris

cum rob de citonyis acetosis. ¶ Notandum q̃ cura diffin
terie pficiat̃ vel cū medicinis vel cū dieta. Si cū medicinis
vel tales appoximātur ab intra vel ab extra: si ab intra vel
per superius: s. per os: vel per inferius: s. per anū: hec sūt cli
steria quoz quedā sunt lauatiua t̃m: qdā lauatiua ⁊ abster
siua quedā stipticiua: ⁊ quedā solidatiua ⁊ quedā silt sup
posita ab extra. Appoximata sūt diuersa: sicut ligare extre
ma superius: fricare mēbra extrema: sessio in decoctōe rez
stiptica: ⁊ emplastrū factū supra vētrem positū: vētose sine
scarificatione supra ventrē posite: ablutio pedū ⁊ tibiāz ex
decoctione radicis salicis: De oibus discutiā icipiēs a dieta
Dieta ergo sit q̃ debet vti cibis stipticis stipticiuis de qbus
sunt omnes cibi affati specialiter i veru ⁊ pulli perdecus tur
tures fasciani pullus coctus in aqua in qua ponitur citoniū i
vētre pulli vel grana sumach vel risū torrefactū vel mirtil
loz ⁊ decoctū cum lacte: ⁊ similiter fiat ex milio. Itē lentes
cocte in duabus aquis ⁊ postea in aceto. Itē fabe cocte cum
aceto: Itē lac in quo lapides candentes ⁊ ardentes extigui
tur. similiter calibs. Itē caseus recens sine sale. Itē caseus
antiquus valet multū dū fuerit bullitus in pluribus aquis
dulcibus donec falsedo cessauerit: ⁊ de istis pōviti quocūq;
vel per se ⁊ vidi affari aliquatiter. vel tritūrado ⁊ ponēdo cū
riso in rasolis vel in similibus cibis: De potibus vinū nigrū
stipticū aqua ferrata: aqua sumach: ⁊ decoctōis vel mirtil
loz. Segitur nunc de medicinis: ⁊ pmo de his que appoxi
mātur ab intra: Et pmo p inferius. vt de clisteribus: Clistere
lauatiū solū fit cū aqua decoctōis ordei: Clistere lauatiū
⁊ abstersiū fiat cum aqua decoctōis ordei ⁊ melle ros: co
lato vl cū puluere zuccari. Clistere stipticiū fit cū stipti
cis: s. cū succo plātaginis cū succo sassi barbasti cū succo aca
cie: i. prunelloz paruoꝝ addendo de cinere papiri cōbusti ⁊
vitellos duoꝝ ouoꝝ affatos duos: possit etiaꝝ addi puluis
troscicoꝝ de balaustis vel troscicis de achacia vel de ypo
gsthidos vel de terra figill: vel fiat ex succo plātaginis cū bo
l armeno: Clistere solidatiū fit sic. ⁊. gallaz nō pfoza
taz sumach boli armeni añ. 3. y. sepi renū capraz quar. 5. vi
tellos duoꝝ ouoꝝ coctos. succi plātaginis facta residentia.
3. i. fiat clistere cū aqua pluuiali vel cum aqua decoctōis su
mach. ⁊ teneat ipsum satis parciē. Ad idē. ⁊. lētum excoꝝ
tataz milij vel pānici excoctati ros. balaustis gallarum
oiuz añ. Ad idē. bulliāt in tribus lb. aque donec veniat ad cō
sumptionē medietatis. deide colet ⁊ sumant̃ ex ea. 3. x. ifū
danē in ea olei ros: 3. i. cineris papiri: 3. i. adipis hyrci 3. 5. vi
tellū vniuz oui affati. Deide medicine que appoximantur
ab intra sunt suppositoria ⁊ talia fiūt ex stipticis: ⁊ quādoq;
addūt stupefactiua de gbus: ⁊. se. fusquami albi opy papa
ueris spody balaustiaz ⁊ thuris partes equales. valēt: qz i
grossant materiā ⁊ puocat̃ somnū qui est melior res que sit:
qz aufert sensationē. Ad idē. ⁊. thuris feminis lini croci añ.
3. i. fiant licinia cū filis. Segitur de medicinis que appoxi
mātur superius. 1. p os. Sirupi sunt: Sirupi de citonyis. siru
pus de piris. sirupus p talibus. ⁊. zuccari. lb. vaque pluui
lis vel ros. lb. 5. in q̃ coquātur mirtilli: 3. i. ros. sumach acha
cie ypo gsthidos balaustiaz spody añ. 3. 5. sorbaz nō matura
rū. x. nespiloz viridiū. y. prunoꝝ imaturatoꝝ. ⁊. ligricie ora
gagati gummi arabici añ. 3. 5. iterēda terant ⁊ bulliāt donec
ad lb. i. redeant. postea colet ⁊ itēz ponat̃ supra ignem cum
predico zuccaro donec ad ipsitudinem veniat ⁊ fiat siru
pus. Ad idem commisce puluerem boli ar: cum succo plan
taginis et detur per os. Rob sunt rob de citonyis rob de su
mach rob mirtillorum rob de piris: Succi sunt: succus sola
tris succus plantaginis succus achacie et similiū stiptico
rum. De pulueribus puluis de granis mirti: puluis sumach
pulis de granis granatorum et de terra sigillara: et similiū
rerum stipticaz ex quibus potest fieri puluis. De troscicis.

[illegible]

Almanzor.

De fluxu ventris

Trocisci quoque de balaustijs q̄ cū nimie p̄ferat diarr̄ie dandi sunt cū fluxus fuerit sup̄fluous siue habeat sanguinē admittū siue nō. **R.** gallaz filiq̄ nabari se. tamarisci olibani balaustie oium partes equales. opij gūmi arabi. amboz añ. par tem. 5. iformētur trocisci pōdere. 3. ij. ex qbus. i. cū vino sumat. si neq̄ calor affuerit neq̄ febris s̄ si se. affuerit cū rob de citonijis accrosia sumat q̄ tūc bādī sūt chv̄etris flux⁹ sup̄flū⁹ fuerit. **Cō**fectio d̄ trociscis ad tenasmon q̄ tūc dandi sūt cū caloris absentia fuerit ⁊ vētositas erit nociua ⁊ sonitus. **R.** seminis iusqami al. se. aneti. se. feni. omniñ añ. 3. v. ameos. 3. ij. ⁊. 5. opij. 3. iij. se. apij. 3. i. fiāt trocisci de qb⁹ pōdus. i. aūt. in potu sumat. **Cō**fectio electuarij de stozace que antiquo fluxu vētris confert ac tenasmon cū neq̄ febris neq̄ calor affuerit sed aderit ventositas nociua bāda erit. **R.** castorei opij assari stoz. liqde myr rhe se. iusqami nigri thuris omniū partes equales mellis. q. sufficit ad sp̄ez p̄fectionē cui⁹ dosis sit. 3. ij. vel. iij. **S**i aut postq̄ tenasmon. x. trā s̄ierit dīes non visa fuerint medicamina p̄ferre ⁊ eger sup̄ pectinē sentit dolorē redeūdū est ad clistere. qd. **R.** panici excorticati rizī excorticati lē tium excorticataz ros. siccaz balaustie cupulaz glandiū omniñ añ. 2. lb. j. omnia in trib⁹ libris aq̄ coquant donec ad. j. ⁊. 5. redeāt deide colētur. deinde sumant ccruse cineris papiri amboz añ. 3. j. boli ar. 3. 5. vitelli oui vnus assati duritolei ros. 3. 5. ex his omni⁹ in p̄dicto apozimate fri cādo dissoluris clisterizet eger semel aut bis. **Q** si tenasmon fuerit lōgī tēporis in quo nō egredit sanguis sed rasura alba mucilagīni similis medi camē putredinis qd in. c. putridaz gingiaz nō minauim⁹ bādū est ex quo in apozimate eorum q̄ noianim⁹ fricato ⁊ dissoluto clistere semel aut bis fiat. **Q** si ex vētris fluxu i vētre vebemēs pū ctio secuta fuerit clistere fiat ex oleo ros. tepido. si at nullo mō mordicat clisteri ex illo medicami ne addat mīrtotiens donec sanet. **E**pithima de quo vēter cū flux⁹ vebemēs est ⁊ virt⁹ debilita ta liniēdus est. **R.** gallie achacie ciperi mīrte gal laz cipressi thuris añ. ex oib⁹ his vino veteri. aut succo citōioz p̄persis liniat venter. huic quoq̄ quādoq̄ addit panis coci⁹ de siria. **S**tatur cū hac egritudine fuerit calor. epithima fieri cōuenit ex duob⁹ sandalis ⁊ ros. ⁊ bolo ar. ⁊ faufel ⁊ gall ⁊ pāe biscocto cū succo mactanoz aut citonioz aut mirtino. **Q** si eger vebementer patiatur te nasmon ⁊ sepe vadit ad sellā ⁊ nihil in egredit col liriū istud subiiciat. ē. n. mirabile ad sedandū te

nasmon. **Colirij.** **R.** thuris licij croci gūmi arabi ci añ. 3. j. opij. 3. ij. informētur colliria ⁊ suppo nantur.

Sillanus. **P**onit curas tenasmonis. ⁊ diuidit in tres. **P**rimo facit hoc. **S**cdo reuertit ad ponēdū curā fluxus ventris. **T**ertio ponit curā tenasmonis p̄ colliriū. **S**cda ibi. **(Q̄ flex).** **T**er tia ibi. **(Colliriū).** **P**rima i tres. **P**rimo ponit per trociscos. **S**cdo p̄ p̄fectōes. **T**ertio p̄ clistere. **S**cda ibi. **(Cōfectio).** **T**ertia ibi. **(Siaūt).** **D**e p̄ma dicit q̄ si tenasmon fiat a ven tosite ⁊ non sit ibi calor debet dari trocisci tales. **R.** semi nis iusqami al. se. aneti se. se. oīuz. añ. 3. v. ameos. 3. ij. opij. 3. ij. se. apij. 3. i. fiāt trocisci de qbus pōdus aurei vnus i po tu sumat. ratio q̄ dissoluūt vētositatē ⁊ aliquid stupefa ciunt. **(Cōfectio).** **P**onit curā p̄ p̄fectionem dicēs q̄ in te nasmonē cū non est se. nec calor nec cum fluxu vētris anti quo p̄fectio puenit de stozace ⁊ ponit descriptionē. **R.** casto rei opij assari stozacis liqde se. iusqami nigri myr rhe ⁊ thur is oium añ. partes equales mellis. q. sufficit ad sp̄ez cōfe ctionē dosis sit. 3. ij. vel. ij. vt in trocisci. **(Siaūt).** **P**onit curā p̄ clistere dicēs q̄ postq̄ tenasmon trā s̄uerit. x. dies ⁊ non visa fuerint medicamina p̄ferre ⁊ eger sup̄ pectinē dolorē sentit redeūdū est ad clistere p̄strictiū. qd est. **R.** panici excorticati rizī excorticati lē tium excorticataz ros. siccaz balaustiaz cupulaz gladiū añ. 2. lb. i. lb. ij. aque. coquant donec redeāt ad lb. i. 5. colef. deide sumat ceruse cineris pa piri amboz añ. 3. j. boli ar. 3. 5. vitellus vnus oui assati ⁊ duri olei ros. 3. 5. ex his oib⁹ i p̄dicto apozimate fricādo dissolu tis clisterizet eger semel vlt⁹ bis. rō remedy p̄ziq̄ mitigat do lorē ⁊ p̄strigit fluxū. **(Q̄ si tenasmon).** **P**ōit curā tenasmonis ātig dicēs q̄ si tenasmon fuerit lōgī tēpis i q̄ nō egredit sāguis s̄ rasura al. filis mucilagī dz dari medicamē dēnī i. c. d̄ cura giginaz putridaz dissoluēdo i d̄coctōe rez p̄dcāz ex his fa ciēdo clistere semel aut bis. **R**ō q̄ p̄solidat. **(Q̄ si ex ven tris).** **R**euertit ad ponēdū curā flux⁹ ventris. **E**t diuidit in tres. **P**rimo ponit curā p̄ clistere. **S**cdo p̄ emplastrū qd va let siue fiat a cā frigida siue cala. **T**ertio p̄ epithima qd va let qñ flux⁹ fit a cā calida. **S**cda ibi. **(Epithima).** **T**ertia ibi **(Siaūt cū hoc).** **D**e prima dicit q̄ si ex fluxu ventris sequa tur in ventre mordicatio vebemēs dz fieri clistere ex oleo ro. tepido. rō q̄ mitigat mordicationē. **S**cdo dicit q̄ si nō sit mordicatio ex illo medicamine multoties ē addēdū donec sit sanitas. **(Epithima).** **P**onit curā p̄ epithia qd va let in ytraq̄ causa. scilicet calida ⁊ frigida dicēs q̄ si flux⁹ vētris supernenerit virt⁹ fuerit debilitata venter debet liniari epi thimate quod est. **R.** gallie achacie ciperi mīrte gallaz ci pressi thuris oium añ. partes equales. ex his oib⁹ vino vete ri. aut succo citōioz cōsp̄sis liniat vēter. **R**ō q̄ p̄fortat ⁊ cō stringit. **S**ubdit q̄ aliquādo huic addit panis biscor⁹ d̄ siria **(Siaūt).** **P**ōit curā p̄ epithia qñ flux⁹ fit a cā calida dicēs q̄ si cū hac egritudine fuerit calor cōuenit epithia factuz ex duobus sandalis ⁊ ros. ⁊ bolo ar. faufel gall. ⁊ pane biscocto cū succo citonioz ⁊ mactanoz ⁊ mirtino. q̄ ifrigidat ⁊ con stringit. **(Q̄ si eger).** **P**onit curā tenasmonis p̄ colliriū di cens q̄ si eger valde patiatur tenasmonem ⁊ sepe vadit ad ascellam ⁊ nihil egrediat⁹ debet supponi colliriū tale. **R.** licij thuris croci gūmi arabici oīuz. añ. 3. j. opij. 3. ij. informē tur colliria ⁊ mirabilia sunt. ratio quia sunt valde stipti ca. **A**d idē. **R.** achacie thuris balaustie gūmi ara. sanguinis dra. boli ar. añ. 3. i. iteratur ⁊ conficiatur cum succo plātagi nis vel solatri ⁊ formentur ad modum ossis dactili. **N**o tandum circa tenasmonem q̄ tenasmon est volūtas nimia egerendi cum modico vel nullo effectu. **S**ecundo notā dum de causis tenasmonis q̄ est multiplex. **U**na est mala complexio frigida inducta in intestino recto. et. hoc potest

De difficultate vrine

fieri sedēdo super res frigidās. vt super lapides frigidos &c. **S**ecunda causa est ventositas existens in intestino recto in clusa. **T**ertia est humor calidus ibibitus in intestino recto. **Q**uarta causa est humor flegmaticus viscosus ibibitus i po rostratibus intestini recti. **Q**uinta cā est apostema illi? intestini. **T**ertio notādū de signis tenasmonis i generali. **S**igna tenasmonis sunt frequentia assellatōis paucitas emissionis. p̄ssio magna cū appetitu assellādī. dolor etiā circa anū. **S**i gna tenasmonis ppter malā cōplexionē frigidā factā a cau sis p̄dictis extrinsecis habētur ex iudicio patientis & reuelat iōne eius. **S**igna si fuerit ppter vētositatē sunt rugitus in flatio & extēssio. **S**igna si fuerit ppter humorē calidū iclusu sunt dolor mordicantiū pūgitū arsurā & punctura & tur uat a frigidis & ledit a calidis. **S**igna si fuerit ppter humo rē flegmaticū ibibitū sunt qz sentit frigus & iuuat a calidis & ledit a frigidis & expellit humor mucillaginosus. **S**igna si fuerit ppter vlcus intestini recti sunt. qz ibi est maximus dolor cū aliqd itromittit & exitus saniei ab intestino. **S**igna si fuerit ppter apostema sunt qz sentit si tāgīt cū digito tu mor notabilis. **P**rima si est ppter emorroidas. **P**ōt etiā pti gere ppter feces duras. & scit qz diu est q nō assellauit. **P**ōt etiā tringere ppter medicinas laxatiuas et scit ex relatione patiētis. **P**ronosticatio. **T**enasmon si diu durauerit pducit ad colicā & itiacā & ad isomniatē & debilitatē virtutis & ad passionē capitis & malitiā tolerādī. **Q**uarto notandū de cura s̄m diuersitatē cāz. **S**i tenasmon fuerit a mala cōple xione frigida i ducta a causis intrinsecis. cura est vt sedeat in balneo aque dulcis calido & yngat locus cū oleo laurino et similibus calidis aperitiuis. **A**d idē valēt pāni calidi positi ad anū similī spōgia ifusa in decoctione camomille. si vero fuerit a vētositate iclusa in intestino recto. cura est per troc. & p̄fectiones de quibus dixit rasis paz ante. **A**d idē valet bal neum in quo sedeat si in eo fuerit bulitū anthos ifopus oriz ganū calamētū anetū semen anisi semē feniculi. **A**d idē va lēt clistere fieri ex oleo rutaceo. vel ex decoctōe p̄dictaz re lū carminatiū vētositatē cū oleo rutaceo. **A**d idē valet spō gia ifusa in decoctōe p̄dictaz rez & calida posita supra anū & omnia valētia in colica ex vētositate. **S**i fuerit ex humo re calido ibibito in intestino recto cura est vt purget cū cliste ri dicto in. c. de colica. & postea ifundat filtrū in aceto calido & fortiter expressum applicetur ano & circuitus ani yngatur oleo ros. & albumine oui. **E**t valet etiā ynguētū aut empla strum aut faccellatio facta ex rebus frigidis calidis tamen actu. **A**d idēz buliat fursur cum aqua in aceto & vino p̄equa les partes & exprimat & desuper ponatur. **U**el spōgia ifun dat vt pānus ano applicetur. **A**d idē fiat balneū vbi sint rose camomilla. **U**el ex his fiat sacculus factus ex fursure & milio torrefactis. **A**d idē yngatur ex oleo ros. & assungia galline. **S**i fuerit ab humore mucillaginoso purgetur cum clistere dicto in. c. de colica quando prouenit ab humore fle gmatico. deinde infundatur spongia in vino decoctionis se minis fenugreci seminis lini & caulii rubeoz et applicetur ano post expressionē fortē. **A**d idē sacculus factus ex his su per quo patiens sedeat. **A**d idēz fiat sacculus ex sale & milio: vel de fursure bullitis in vino rubeo puro. vel fiat cū aniso & maratzo. **A**d idē filtrus balneatū in vino puro & aspergat puluere rutē anisi maratzi ponat itra crūra ita qz cōprehē dat anchas. **A**d idē fiat inunctio cū oleo laurino & de casto reo & de ruta & pōt fieri emplastrū de his. **A**d idē fiat fōmē tatio vel cathaplasma ex tasso barbasso ita qz ponatur suc cus & herba simul. **A**d idē fiat balneū vbi sit isopus anthe os calamētū olibanū yterqz sticados. & postea terantur illa dicta & fiat emplastrum. **A**d idē suffumigatio facta cū pi nea p̄fracta sup carbonēs vel cū sulphure & subito inuatur aut cum thure aut yernice aut myrrba. **A**d idē cortex

arboris pini qñ ponit sicut emplastrū curat & nū melius co. **S**erapio. **S**i fuerit ex vlcere intestini recti cura est vt mū / dificitur pus cū vino & melle. deide solidetur cū ynguēto facto ex oleo ros. dragaganto gūmi arabico aloē loto masti ce thure & cera noua. **S**i fuerit ab apostemate calido cura est vt supponatur a p̄ncipio tēta de bōbice: vel de pāno lini mollis ifuso in oleo ros. & albumine oui. **I**n augumēto inua tur si fiat ynguētū ex piguedine galline mucillagine semi nis lini oleo amigdalaz dulciū. **A**d idē fiat ynguētū ex assū gia galline farina receti volatili molēdini & modico mell. **S**i fuerit ex apostemate frigidocura est vt in p̄ncipio fiat hoc medicamē. **R**. succi apy succi caulii añ. 3. i. olei camo mille olei ros. añ. quar. 5. misceatur & tēta infusa supponat sed in augumēto addatur ad maturādū seminis lini fenu greci añ. 3. 5. & semp administrētur calida. **S**i vero est ppter emorroidas cura est cura emorroidaz & de ista dē m fuit su pra. si vero sit ppter duritiē secū. p̄mo fiat clistere lenitiū & mollificatiū scñ ex decoctōe malue bisfualue olei viol. deide fiat clistere addatur blites ierapigra. **N**otādū hic qz ifrascripta valēt in tenasmone a q̄cūqz cā fuerit. **R**. se. fe nū greci se. lini bisfualue meillori camomille sūmitatis cau liū. añ. 3. 4. 5. aquassa & buliat simul in aqua & spōgia itingat i illa aqua & expmat & sup locū applicetur. si si sit sessio in p̄dicta decoctōe. **A**d idē emplastrū scñ de vitello oui camo milla altea mucillagine seminis lini fenugreci. **A**d idē allea bulita p modū emplastri supposita ano. **A**d idē porz eliza tum cum butiro vaccino oleo ros. & pauca cera fiat ynguē tum & superponatur. **A**d idē collirium ros. quod dictum fuit supra & ponitur quando alia non conferunt.

De difficultate vrine.

Cyllanus.

Circa rubricā est notādū qz triplex est nocumētū in emissionē vrine. sc̄ actio lesa diminuta corrupta & ab lata. **V**ocatur actio lesa diminuta qñ vrina nō pōt expelli nisi diminute & in lōgo tpe & p̄terualla & dicitur dis suria. **S**ed ablata est qñ nullo mō pōt expelli & vocatur su ria. **S**ed corrupta est quando expellitur guttati & vocatur stranguria. vnde versus. **E**grum guttatiū stranguria min gere cogit. **I**mpedit ad tēpus disuria. suria semper. & sic p̄z qz disuria est inuolūtaria retētio vrine. **S**ecundo no tādū qz cā retētionis vrine quedā est naturalis & quedā innaturalis. **N**aturalis sicut in sudore vel fluxu ventris. **S**ed innaturalis vel prouenit a causā intrinseca vel extrin seca. **S**i ab extrinseca aut ppter flatum venti bozealis aut ppter potū aque frigide vel balneum vel quia sedet longo tempore super marmore: aut lapide frigidocaut ppter fri gida applicata super ymblicū sicut narcotica & similia: aut casus & percussio. **S**i pruenit a cā intrinseca vel ab alyis mē bzis aut a vesica. **S**i ab alyis mēbzis tunc cōstringit vrina & retinet inuolūtaria: aut p̄p̄ passionēs matricis aut p̄p̄ pas siones testiculorū aut ppter intestina: aut qz feces sunt ni mis indurate aut ppter passionēs renū: sicut est āpa lapis & similia: aut ppter passionēs epatis vt cacesia idropisis: aut ppter passionēs cerebri sicut est mania m̄tia vbi obliuiscet ur mingere: aut ppter passionēs neruorum cum sūt mo lificati. aut spasmati. aut fit ppter passionēs toti? corporis sicut est febris acuta febris liquefactiua que fit ossificans & corrugans. **S**i prouenit a vesica aut est ppter passionēs aia les aut naturales. **S**i animales & cum hoc aliquis est in lo co nobili & non vult remouere se: tunc repletur vesica & su perius dilatatur & constringitur inferius. ideo cum est i lo co non venerabili nihil potest epire propter coartationem foraminis: si propter passionēs naturales vesice: hoc fit tri pliciter. aut propter morbos cōsimiles sicut mala comple xio calida & sicca in fe: & hoc fit raro. v̄l mala complexio fri gida. & hoc fit frequenter. aut fit propter morbos officiales

De difficultate vrine

Sicut oppilationes proueniētes ab humore vel sanie vel lapi-
de aut vētositate aut carne supflua. aut verruca vel similib⁹.
aut sit ppter morbū cōe sicut in vlcerib⁹. **T**ertio notā-
dū de signis. signa difficultatis emissionis vrine sūt manife-
sta. **S**igna cāp habētur p hūc modū. Si. n. cause sint ex-
trinsece habētur ex iudicio patiētis. Si intrinsece et fuerit ab
alijs mēbris distiguūt ex signis passionū alioz mēbroz q̄
pcesserūt et postea seguit strāguiria. Si vō fuerit a vesica di-
scernit p dolorē loci. qz vbi dolor ibi egritudo. **S**z si fuerit
ppter passiones aiales habētur ex iudicio patiētis. Sed si
fuerit ppter passiones nāles vesice. et si ex mala cōplexione
calida et raro tūc discernit. qz est febris et ardor. Si ex frigi-
da tūc est ibi frig⁹ et puatio ardois. Si ē ppter morbos offi-
ciales et si ex apate et tūc est ibi tumor et febris. Si ex lapide
pcesserūt arenule. Signa si ex vētositate dolor est extēsiu⁹
et inflatiu⁹. Si ex humore pcessit vrina turbida et humorosa et
grossa et sic de alijs causis cōsiderādo pōt sapiēs medic⁹ veni-
re ad cognitiōem. Si ppter morbū cōez. i. ex vlcere cognō-
scit. qz pcessit sanies et pūctura. **P**ronosticatio. ablatio vri-
ne si diu durauerit mortē significat. **A**lmanfor.

Cum vrina minuit et ex toto retinetur nec
tumor apparet in femore nec granitas
nec dolor in renib⁹ sentit. succurrēdū est
ex medicaminib⁹ vrine puocatiuis que notant
m⁹ quoz vni⁹ cōfectio. **R.** seīs apy nītri rubee ti-
ctoꝝ seīs olisatri se. iuniperi assari ameos spīce
amigdalaz amaraz añ. 3. r. se. melonis. 3. r. cā-
taridaz quaz capsa et ale abscisa fuerit. 3. i. armo-
niaci. 3. iiii. armoniacū in vino dissoluat et alie spēs
ex eo pspgant ex qb⁹ fiāt pille magne ex qb⁹ su-
mat ab. i. 3. vsqz ad tres. hoc. n. medicamē valde
pferit corpi cū dissolutionē et laxatōez patit et ipo-
sarce ad expellēda oīa accīa cā quoz corpus de-
ficari oportet. qz si cōtingat migēdi difficultas ex
casu vel pcussione in femore vel i ano vel in eoz
circūitu eger ex basilica minuat. deinde aq̄ calida
loco sepe supfundat et vsqz ad spatū medij diei ex
oleis fricet. **E**gro quoqz precipiatur vrinā ex-
pellere nitatur. **S**illanus.

Determinat de difficultate vrine et diuidit in qnqz. Pri-
mo ponit curā qñ puenit ex debilitate expulsiue. Scdo qñ
puenit ex casu et pcussione. Tertio qñ puenit ex oppilatiōe
Quarto qñ puenit ex lapide. Quinto ostendit q̄ generalr cō-
petūt in difficultate vrine. Scda ibi. **O**z si ptingat. Tertia
ibi. **S**i aut. Quarta ibi. **S**i aut. Quinta ibi. **A**d difficul-
tatē. De pma dicit qz qñ vrina minuit aut ex toto retinet et
non apparuerit in femore tumor neqz granitas neqz dolor
in renibus sentitur suple arguēdum est qz sit ex difficultate
expulsiue. rō p. **P**ro cura dicit qz est succurrēdū cū medica-
minib⁹ vrinā puocātib⁹. rō qz talia iuuat vtutē expulsiuā ad
expellēdū. Tertio ponit descriptionē vni⁹ medicaminis. **R.**
seīs apy nītri rubee tictoꝝ olisatri seīs iunipi assari ameos
seīs feniculi spīce amigdalaz amaraz oīuz añ. 3. r. se. me-
lonis. 3. r. cataridaz qz capsa et ale abscise fuerit. 3. i. armo-
niaci. 3. iiii. armoniacū in vino dissoluat et alie spēs ex eo pfi-
ciant ex qb⁹ fiāt forme auelanis siles ex qbus sumat añ. 3.
vsqz ad. iij. **H**oc enim. **P**onit iuuamēta medicaminis di-
cēs qz valde pferit corpori habēti dissolutionē et laxationē et
iposarcā et ad expellēdū oīa accīa cā quoz ptingit corp⁹ exie-
cari. **A**d idē valet electuariū ducis dētur. 3. ij. i ieiunio et po-

stea bibat vinū albū vel brodiū cicez. **O**z si ptingat. **P**o-
nit curā difficultatis vrine qñ puenit ex casu vel pcussione
dicens qz si ptingat difficultas migēdi ex casu vel pcussione i fe-
more. aut i ano. aut partib⁹ circūstātib⁹ o3 fieri flebotomia
de basilica. rō qz diuerit sāguinē ne fluat ad locū. Scdo di-
cit qz aq̄ calida loco sepe supfundat. rō qz ē cā dissolutiōis sā-
guinis i loco coagulati. Tertio dicit qz o3 fricari ex oleo vsqz
ad spatū medij diei. rō qz talia olea. s. calare soluit. Quarto
dicit qz egro est precipiendum vt nitatur miogere. **A**d idem
valet emplastrum de mastice et myrrha. **A**d idem sacculus
de absinthio bullitus in vino fortiter cōpressus valet mul-
tum in percussione.

Almanfor.

Si aut migēdi difficultas cōtingat vesica exi-
stente plena et extensa. et sit hoc post sāguis vel
puris mictis. medicamina que trūbos sanguinis
vel puris qd i vesica generat soluere et eliqua-
re consueuerūt dāda sūt. **C**ōfectio medicaminis
sāguis vel puris trūbos q in vesica fiāt dissoluēt
R. cordumēni myrrbe rubee d q̄ tingit. seīs iu-
niperi armoniaci asse feride añ. armoniacus dis-
soluatur et i formentur pille ex eis. ex alijs specie-
bus ex eo confectis de qbus qter in die sumat cū
apozimate de semib⁹ qz nomianimus. **S**irupus
etiā acetosus ex forti aceto factus mictoties des.
Per siringā preterea imittat aq̄ in vesicam in
qua dissolutus fuerit sal aut aq̄ cineris. **E**t ista ē
confectio aque que sit de cinere. **R.** cinerem de
glandibus cierē de vitibus cali. calcē his oibus
adinisceat tñ aque vt ex ea coopiri possint et di-
mittant sic per tres dies. deinde colēt et per siri-
gam inijciāt i vesicā. **H**erba quoqz croci hortu-
lani et sula cocta suppoant. **T**inā pterea assidue
ingrediat i q̄ sit aq̄ i q̄ cocta sit camomilla stica.
dos arabicus sansucus sisimbriū. vel in q̄ extre-
mitates caulius et sula et sim⁹ columbinus cocta
fuerit et sedeat in ea qz diu poterit. **E**t ex herbis
istis sic coctis fiet emplm sine epithimia super
femur et pres ei circūadiacētes. **E**t dū i tina mo-
rat sumat ea in potu q̄ vrinā puocant. **E**t si hec
oīa non pferuerint ad instrumētum quo vrina p-
uocat redendū ē. **S**i aut migēdi difficultas post
lapidis signa affuerit eger supius laceat et pedes
ei⁹ diu et diuersis modis et fortiter q̄tēdi sūt. **E**t
si vrina n̄ egressa fuerit oportebit vt cū instrō cu-
ret p qd mēbro iunctū sit impulsio. **C**auēdū tñ ē ne
roge imittat cū ē apa. **A**d difficultatē rō vrine
vald pferit sepe igredi tinā et ungere locū ex oleo
et medicamina vrinā puocātia i potu sumere. et
absticere a nutriētib⁹ acetosis et grossis. **S**il.
Ponit curam quando difficultas vrine prouenit ex opi-
latione. et diuiditur in tot partes quot remedia ponit. par-
tes patent. De prima dicit qz si difficultas mingendi cō-
tingat vesica existente plena et extensa. sit et hoc post mictū
sanguinis et faciei debent dari medicamina que consueue-
runt liquare aut dissoluere trūbos sanguinis. aut pus qd

De lapide vesice ⁊ renum

in vesica fuerat. Ratio patet. Secundo illius medicami-
nis ponit descriptiones. **R.** cor dumeni rubee de q̄ tingit se is.
iuniperi armoniaci añ partes equales. armoniacū dissolu-
tur ⁊ informetur pillule ex alijs spēbus ex eo affectis de qui-
bus quater in die sumat cū decoctōe de seminib⁹ de q̄ dictū
ē supra. **(N)**otādus q̄ vesica pōt impleri trib⁹ pmo ex vřina
qñ hō morat iter nobiles ⁊ in hoc pualet vt hō decubat su-
pra vētrē ⁊ supra pectinē ⁊ q̄ sic fricef q̄ vřina vadat p in fe-
rius ⁊ vře inferiores dilatētur. Scđo pōt impleri ex humori-
bus ⁊ vř plurimū ex flate descēdēte quāuis pōt ēē sanguis
vel colera licet raro ⁊ tunc competit medicamen ras. **T**er-
tio potest impleri ex lapide ⁊ de illo determinat inferius.
(S)irupus. **P**onit curā per sirupum dicens q̄ datur sirup⁹
frigidus. **R**atio q̄ aperit ⁊ dilatat vias. **A**d idē vinum deco-
ctionis radicis filipendule datum in potu est valde exper-
tum. **A**d idē **R.** semi. feniculi capilliueneris scolopendrie se-
minis cucurbite melonis cucumeris lactucay endiuie cicō-
ree añ pistentur ⁊ bulliant in aqua ⁊ dulcoretur cum zucaro
⁊ fiat sirupus valde aquosus. **A**d idē dyacalamētum mesue
dētur. 3. y. vel. 3. i. cū vino. **A**d idē valent aly pot⁹ prouocati-
ui vřine: quoz vnus ē oximel squilliticum administratu-
cum aqua cicep ru. ⁊ seminis melonum. **A**d idē. **R.** pilozuz
spice nardi. 3. y. cantaridaz remotis capitibus ⁊ alis. 3. s.
fiat puluis subtilis ⁊ datur cū decoctione cicep ru. ⁊ semine
melonū. **A**d idem aqua rasani si potetur. ⁊ similiter oēs po-
tus qui pferunt in fractura lapidis qui infra dicētur. **(P**er
siringam. **P**onit aliud medicamē dicens q̄ per siringam
debet poni in vesica aqua in qua dissolutum sit sal: vt aqua
cicep: q̄ mordicacina erit ⁊ incitat expulsuam ad expellen-
dum. Scđo ponit descriptionem illius aque. **R.** cinerem de
filice. cinerem de viribus. caly ⁊ est herba qua vtuntur tin-
ctozes. calcis. his omnibus admisceatur tantum aque: vt
ex ea cooperiri possint ⁊ dimittantur per tres dies. deinde
colentur ⁊ per siringam in vesica ponantur ⁊ inyciantur.
Ad idem valet si per siringam inyciatur oleū scorpionū in
quo carnes sunt dissolute ⁊ colate. **(V**erba quoq;.) **P**onit
aliō remediū dicens q̄ herba croci hortulani ⁊ sula. i. herba
aribetica. cocte debent superponi. **R**ō q̄ tales herbe sunt
aperitiue. **A**d idem. **R.** folioz rute. **M.** y. aquassa et torefi-
ant paz in patella cum oleo amigdalorū amaray vel scorpi-
onum et supponant pectini. **A**d idē lapaciū decoquat in vi-
no vel aqua vel frixū in patella cum oleo amigdalorum vel
scorpionū. **A**d idē **R.** paritarie senaonum saxifragie dypta-
mi. añ. **M.** i. seminis feniculi anisi añ. 3. s. bulliāt in aqua vel
pino lineo: deinde predictē res exprimantur et innotiātur
pāno lineo et apponātur pectini. deinde spōgia infundat in
pdicta decoctione et expressa ponat supra locuz et si ex pre-
dicta decoctione impleatur vesica et loco applicetur multū
valet et ex his pōt fieri balneū. **(T**inā.) **P**onit aliud reme-
dium dicens q̄ patiens debet ingredi tinaz in qua sit aqua
decocta cum camomilla sticados arabico sansuco sisimbzo
vel aqua in qua extremitates cauluz ⁊ sula ⁊ finus colum-
binus cocte fuerint ⁊ debet sedere in dicta decoctione. **A**d
idem balneuz aque decoctionis apy petros. paritarie ⁊ her-
be marine ⁊ cōmuniter pataui vtunt istō. **(E**x herbis.) **P**o-
nit aliud remediū dicens q̄ ex herbis dictis coctis fiat em-
plastrū sup femur ⁊ ptes circūstātes. **A**d idē. **R.** assungie ca-
tuli assung. cattī añ. 3. i. armoniac. 3. s. olei de lilio. 3. y. olei
scorpi. 3. i. cere modicū fiat vnguētū cū quo vngat pectē ⁊ lo-
ca circūstantia. **A**d idē fiat vnguētū ex oleo balsami ⁊ oleo
ros. ⁊ cera. **A**d idē fiat inunctio ex oleo de scorpionibus vel
de amigdalīs amaris vel de lilio vel de his similibus. **U**el
ex oleo de cerasis vel oleo balsami. vel de granis citri ⁊ ci-
trangulorum vel de piperibus. **(N)**otandum q̄ ista parti-
cularia debent fieri premissa euacuatione per clistere ⁊ per

medicinam cum benedicta ⁊ vera ⁊ similibus. **(S**ecundo
notandum q̄ sunt duo que in omni casu vřinam consue-
runt prouocare. **U**nū est assungia cuniculi. ⁊ pellis eius su-
pra pectinem ⁊ virgam applicata. **S**ecūdū est cimices siue
viui siue mortui ponantur supra caput virge ⁊ ponantur in
sacculo ⁊ sacculus induatur virge. **(E**t dū.) **P**onit aliud re-
mediū dicens q̄ cum patiens morat in tina debet sumere
prouocantia vřinam. ratio patet. **(E**t si hec.) **P**onit iterato
vřinum remediū dicens q̄ si predicta non sufficiāt ē reuer-
tendum ad supra dictū cū quo vřina puocat: s. siringaz. **(S**i
autē.) **P**onit curā difficultatis vřine quādo puenit ex lapi-
de. **E**t primo facit hoc. **S**ecundo ponit cañ. obseruandum.
Secunda ibi. **(C**auendū tamen.) **D**e prima dicit q̄ si fuerit
difficultas mingendi post signa lapidis eger debet iacere su-
pinus ⁊ pedes eius diu ⁊ diuersis modis sunt contrahēdi vl
concutiendi fortiter: ratio quia est causa: vt lapis descēdat.
Secundo dicit q̄ si vřina nō fuerit egressa opoztebit q̄ cu-
ra fiat cum instrumēto p qđ imissum i membro fiat expulsio.
(N)otandū q̄ in tali cura tria sunt iuuantia. **P**rimū est
vt digitus longus ponatur in ano ⁊ q̄ vesicā cōprimat sic q̄
eradicef lapis a collo vesice. **S**ecundū est vt patiens stet
supinus ⁊ eleuentur eius anche ⁊ crura concutiantur ante
⁊ retro quousq; lapis descendat. **T**ertiū est cū instrumento
dicto. **(C**auendū.) **P**onit cañ. obseruandum dicens q̄ ca-
uendū est ne siringa ponatur in membro cū sit ibi apa. rō q̄
induceret magnū dolorē ⁊ sic attraheret materiā ad locuz.
(Ad difficultatē.) **O**stendit q̄ generaliter cōpetunt in diffi-
cultate vřine dicens q̄ valet sepe ingredi tinā: s. inungere
sepe loca ex oleis. **T**ertio sumere in potu. prouocantia vřinaz.
Quarto abstinere a cibis acetosis ⁊ ponticis ⁊ grossis. **R**a-
tio patet. **(N)**otandum q̄ loco horum cibozum valent ra-
dices bene cocte de petrosilino.

De lapide vesice et renum.

(Sillanus.
Notandum circa rubricam q̄ lapis est morbus offi-
cialis in numero addito preter naturam. **(S**ecū-
do notandum q̄ lapis aliquando generatur in vesi-
ca. aliquando in renibus. aliquando in concavitatibus licet
raro. vt in pulmone. **(T**ertio notandum q̄ causa genera-
tiōis lapidis i renib⁹ vl i vesica ē duplex. qđā mālīs. qđā ef-
ficiēs. **M**aterialis sunt hūozes flegmatici grossi viscosi exi-
stentes in renibus vel vesica. **R**ā efficiēs est duplex. quedaz
est imediata. vt caliditas renū ⁊ vesice agens i materiā gros-
saz resoluēdo subtile ⁊ remanet grossum ⁊ petrificat. **Q**ue-
dā ē mediata ⁊ talis est duplex: quedā i trinsēca. vt debilitas
stomachi ⁊ epatis rōe cuius generant hūozes grossi. que-
dā ex trinsēca: sicut potus ⁊ cibus grossi aer turbidus reple-
tio. oīs res nō naturalis generās hūozes grossos. **(Q**uarto
notādū q̄ differētia est iter lapidē renū ⁊ vesice q̄ lapis ve-
sice ē albi⁹ durior ⁊ maior ⁊ generat pl⁹ i etate puerilli. **L**a-
pis vero renuz est rubicundior mollior ⁊ minozis quantita-
tis ⁊ generatur plus i senib⁹ ⁊ iuuenibus. **(Q**uinto notan-
dū q̄ signa lapidis existētis i vesica sunt illa q̄ pōt ras. **P**ri-
mū q̄ eger fricat sepe virgā ⁊ manut tractat. **S**cđm q̄ erigit
vřga. **T**ertiū q̄ vřina egredit cū difficultate ⁊ dolore. **Q**uar-
tū q̄ intestinū rectum aliquando egreditur. **S**igna lapidis
existētis in renibus sunt que ponit **R**as. **P**rimū quia cū
difficultate mingendi sentit dolorem vehementem in reni-
bus ⁊ emunctorijs. **S**ecūdū q̄ habet nauseaz. **T**ertiū q̄ bz
stipicitatē vētris. **S**ilr sentit dolorē i spina dozi ⁊ i anchis.
Silr videf sibi q̄ pungat. **P**ronosticatio. cū vřina est spissa
turbida cū arenis mltis ⁊ cito efficiē tenuis cū dolore illaz
partiū pculdubio significat lapidē generari. **S**i post gene-
rationē lapidis adueniāt multe arene cū vřina spissa signifi-
cat dissolutōez lapidis. **L**apis renū ⁊ vesice ē morb⁹ heredi-
tari⁹ silr i lepra ac podagra ⁊c.

(Almanfor.

De lapide vesice 7 renum

Cum egervirgam sepe fricat ⁊ manu tra-
ctat ipsa quoq; frequēter erigit ⁊ subtilia-
tur ⁊ vrina indifficiliter ⁊ cū dolore egre-
dit i qua caritudine fortasse ⁊ longaon erit lapis
in vesica esse significat: si aut eger cū difficultate
mingēdi sentit vehemētē dolorē i renibus ⁊ i in-
guibus ⁊ nausea ⁊ vētris cōstrictionē in renib⁹ la-
pis esse monstratur: **S**illanus.

Sillanus,

Determinat d lapide: z diuidit in duas. **P**rio pōit signa lapidis vesice z renū: scōo ponit curā: fa ibi: (**Lapidi:**) **P**ri^o ma in duas. pmo ponit signa lapidis vesice. scōo renū. scōa ibi. (**Siaūt eger:**) De pma dicit q cū lapis ē in vesica apparet illa signa: pmo q̄ eger fricat sibi sepe virgā: si radice z manu sibi tracet cā: **R**o qz talis lapis hz aspitates z iducit prurituz z titillationē in radice virge: fm virga aliqñ erigitur. **R**o qz calor vesice est debilis z aggregat vētositatē q̄ ē cō erectiōis virge. **T**ertiū qz vīna distilla difficulter z cūz dolore egredit. rō pmi qz ppter oppillationes: **R**o si qz pp aggregatōes scōa a lapide i locis illis. si pectie: **Q**uartū alquādo exit intestīnū rectū duz affellat patiēs. rō ē cōpressio egri pp nocumētū lapidis: (**Siaūt eger:**) **P**onit signa lapidis i renibus: scōs qz si lapis sit i renibz apparet illa signa. pmo qz difficulter mingit. rō pp oppillationē venaz qb̄ trāsit vīna: scōm ē dolor i renibz z emunctōrys pp oppillationē facta: i locis illis: **U**nde si sit i dextro rene ascēdit dolor ad epar. si sit i sinistro dolor descēdit plus iferi? **C**ā hui⁹ potest eē: qz ren in parte dextra plus ascēdit q̄s in pre sinistra z hoc pp colligatiā. **T**ertiū signū est nausea. rō qz cōpanit sto machus. **Q**uartum signum est constrictio ventris. ratio propter constrictionem intestīnoꝝ.

Lapidi vero q̄ ē ī vesica p̄fectio hec v̄illis exi-
tit z̄ ē optima ad frangēdū lapidē cū fuerit vetu-
tus: **E**go quoq; laz fregi cū eo magnū lapidē ī
minori spatio q̄s: xl. dierūz: **Q**d: **R**: carpoballa-
ni seminis rafani se. olivatri cortic. radicis oppo-
donaci. corticū radicū capparis amigdalaz ama-
riū dapno cochle Ignanti ciperi spice ide cassie
igne saculo cōdrion: barmel. gentiane aristot:
o. assari cōrdument armoniaci serapini bdellij pi-
peris acori an. gūme dissolute sufficiēti balsamo
nalarent z̄ ex eis alie species cōspergant ex qui-
bus īformēt pillule z̄ sumant ex eis inde: 3. i. cū
pozimate de seminibus. **Q**uādoq; septima ps-
ni⁹: 3. de cinere scorpiōnū cū eis dat. **A**nīs ve-
ro de scorpiōnibus hoc mō fit: scorpiōes suman-
tur z̄ ī ollam nouā positi os habētē oppilatū su-
per laterculū ī furno mittant ī quo nō sit nīmī⁹
alor neq; vehemens z̄ sint ī. vj. horarū spacio.
ē inde extracti pulverizent z̄ reponāt. **A**ger ve-
ro nutriat ex aqua cicēris z̄ calagie z̄ mutagenar:
abstineat a lacte z̄ caseo z̄ ab alijs nutritiōibus
rossis: z̄ ingrediat rīnā vbi sit aqua ī qua cocta
sūt folia caulī z̄ sula barē gerief z̄ mētastrū z̄ fi-
nus columbinus z̄ medulla croci ortulani. **S**e-
quit etī sepe iungat ex oleo scorpiōis z̄ īmittat
īrge: **Q**d: **R**: aristot. ro. gentiane ciperi cortic:

radic: capparis añ: 3. lib: bec omnia in: lb: .i. olei de
amigdalis amaris posita ad solē p hebdomadā
vñā dimittat̃ ⁊ colent̃ ⁊ p vnaquaq: lb. ex eo ad
iungant̃ ei scorpiōes: r: ⁊ totū i vas cuius os op
pilatū fuerit missum ad solē p duas septimanas
moret̃ deinde colatū reponat̃. Est. n. optimus ⁊
mirabile de quo guttatim quotidie i virga mī
rendum est postq̃ eger egredit̃ de tina. Q: si la
pis magnus fuerit nō inuenit̃ aliud remediū ni
si vt cū incisioe extrahat̃. de hoc tñ loq̃ huius no
stri libri modum excedit. ¶ Sillanus.

Cyllanus.

Ponit cura lapidis ⁊ diuidit i duas. **P**rimo ponit curas lapidis existētis in vesica. **S**cdo i renib⁹. **S**cda ibi. (Cū āt.) **P**rima i duas. **P**rio ponit curā qñ lapis nō ē magn⁹. **S**cdo ponit curā p cirurgā qñ lapis ē magn⁹. **S**cda ibi. (Qd si la-
pis.) **S**cda i tres. **P**rio ponit curā p medicinas assumptas p os. **S**cdo p dietā. **T**ertio p ea q̄ exteri⁹ appropinquant. **S**cda ibi. (Eger vō.) **T**ertia ibi. (Et ingrediat.) **P**ria in duas s3 q̄ duas ponit medicinas. **S**cda ibi. (Quāq.) De pma dic q̄ i lapide vesice d3 dari ista pfectio q̄ dicit q̄ ē utilis ad frāgendū lapidē cū lapis fuerit magn⁹ ⁊ antiqu⁹. **S**cdo testat se fregisse lapidē i minori tpe. xl. dieb⁹. **T**ertio ponit descriptionē. **R**. carpopallami se. rafani dauci oxilatri. i. semace. donici. corticū radicū opposonacis corticū radicū capparis amigdalārū amaray dāno cochie. i. saxifragie sgnanni ciperi spice idē cassie lignee saculo dāron. i. scolopendrie bar mel gentiane aristol. ro. cordumeni armoniaci ferapini bēly assari accozio oīum añ. ptes equalies gūme sufficiētī balsa mo dissolute malaxen⁹ ⁊ ex eis alie spēs pspergant ex gbus informen⁹ pillule ⁊ sumat ex eis i die. i. cū apozimate de c. (Quāq.) **P**onit medicinā aliā dicēs q̄ qñq3 d3 dari cū p dicto medicamine. vi. pars. z. i. d cinere scorpionū. **S**cdo ponit descriptionē cineris scorio. qui sic fit. **R**. scorpides ⁊ in olla noua positi hñte os oppilatū sup laterculū in furno ponant vbi nō sit vehemens ignis stēt ibi p spatū. vi. horarū. deinde extrahit puluerisē ⁊ reponant. ratio istius ē q̄ in cidunt ⁊ subtiliāt lapides in vesica. **A**d idē. **R**. crete marīne nily folis cicep añ. z. i. s. sanguinis yrci bene pparati. z. y. la- pidis spongie lapidis iudaci añ. z. i. se. melonū mundatorū. i. i. saxifragie. z. i. succari al. q. sufficit fiat electuariū. **A**d idē comedat duo boli crete marīne quolibet mane madesate acetō in quo sit vinū albū ⁊ cū isto fregi lapidē i qdā mulie-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel elixatayl-
R. **E**ger vero ponit curā p dietā dicēs q̄ eger d3 nutriti r aqua cicep ⁊ calagie ⁊ mutageāt ⁊ sunt p dīmēta facta ex peciebus. **R**ō q̄ cōprimūt ⁊ dilatant. **S**cdo dicit q̄ d3 ab-
R. **A**d idē valēt si comedētur oī mane tres rotule radices ra- ani siluestris. **A**d idē valēt quis q̄ dicitur caudatremula quociq3 mō comesta vel in puluere si assetur vel el

De lapide vesice 7 renum

exit a balneo. **C** Notandum q̄ antequā fiat vinctio ex oleo scorpionuz valde virile est mollicicare cum emplastro qđ sic fit. **R.** malue bismalue seminis altee seminis lini caricaruz pinguū butiri recētis añ. q̄r. s. olei amigdarū dulciū q̄r. i. cōquassa fortiter z extēde supra pannū z ponat sūpra locuz z postea iungat cū oleo de scorpionib⁹. (Et imittat.) **P**ōit curā p̄ imissionē i virgā z cū eger egrediat balneū. **R.** o pater. **S**cđo ponit d̄ descriptionē olei de scorpionib⁹. **R.** aristol. ro. genciane ciperi cōticū radice capparis oīuz añ. 3. i. hec oīa in l. b. i. olei amigdarū amararū ad solē posita p̄ hebdomo dā dimittant z colent z expūnt z p̄ vnaqua q̄ l. b. ex eis addant. x. scorpionē z totū i vase cuius os sit obturatū p̄ sitū ad solē per duas ebdomadas moxetur deinde colet z re pōatur. ē. n. optimū z mirabile d̄ quo quotidie inūgat. (Qđ si lapis.) **P**ōit curā p̄ chirurgiā dicēs q̄ si lapis ē magnus nō repit aliud remediū nisi p̄ incisionē extrahendo lapidem. **S**ubdit tamē q̄ hoc nō p̄tinet hic determinare: s. ad cirur gicos exptos. **C** Notādū q̄ lapis aliqñ ē ad magnitudinē oui colūbe z vidī plures z ē cinericius dur⁹ cū aspitare. Et sciēdū q̄ iciso d̄ fieri intra anuz z virgā in collo vesice q̄ ē carnosum deinde d̄z confui. **C** Almanfor.

Cū at i renib⁹ fuerit lapis eger frequēter igre diat balneū. Et renes z illa ex oleis iungat z ea q̄ calefaciūt locū desup cuz panno ponant. vt sunt ea que noiāuimus. **I**n potu quoq̄ sumantur ea que lapidem frangunt. **C** Sillanus.

Ponit curā lapidis exītis in renibus z primo anteq̄ la pis descendat in virgā. **S**cđo ponit curā eius qñ ē in virgā. **S**cđa ibi. (Si aut.) **P**ria in q̄tuor s̄m q̄ ponit q̄tuor reme dia. **S**cđa ibi. (Et renes.) **T**ertia ibi. (Et ea q̄.) **Q**uarta ibi. (Iñ potu.) **D**e prima dicit q̄ cū lapis fuerit in renibus eger d̄z sepe ingredi tinā. **R.** o q̄ tale balneū virtute herbarū ape rit vias z dilatat. **D**e secūda dicit renes z ylia yngant oleis. **D**e tertia dicit q̄ super locuz ponant ea que locū calefaciūt. **D**e q̄rta dicit q̄ i potu dent ea q̄ frangunt lapidem. **C** No tandū q̄ curatio lapidis est triplex quedā p̄seruatiua que dā mitigatiua doloris z quedā vere curatiua. **P**reseruati ua sit cū bona dieta qua phibetur generatio materie grosse viscosę flegmaticę que ē materia lapidis. sit etiā cū euacua tionibus factis p̄ vomitū z p̄ fecesuz z plus p̄ clistere i quo sit benedicta. **C**ura mitigatiua dolorū est vt vtaf balneo in quo sit malua bismalua semē altee semē lini tribuli marini z cāpestis anisi cimini oīum añ. l. b. s. z embrocef locus fre quēter z cadat aqua supra pectinē ab alto. z post exitū a bal neo vtaf qualibet vice tyriaca vsq̄ ad 3. i. cū brodio ciceruz z sit tyriaca noua. **A**d idē emplm qđ ponat supra pectinem. **R.** malue bismalue seminis altee seminis lini caricarū pin guū butiri recentis. añ. 3. i. fiat emplz. z si nō mitigat dolor puocef vomitus cuz semine rafani z semine attriplicis aut cū mediano cortice sambuci aut cum nuce vomica aut fiat clistere in quo sit perepigrā. **C**ura lapidis vere curatiua ē p ea q̄ approximant intra z ab extra. **S**i ab intra. aut i forma dactili vlt pulueris vel cōfectiōis. **S**i ab extra vlt i forma bal nei vel embrocatiōis vel emplastri vel vinctiōis vel de simi libus. **E**go incipiā ab hys. z p̄mo q̄ approximāt ab intra in forma potus sirupus. **R.** sparagi bruschi graminis añ. q̄r. s. scolopendrie cum radicibus crete marine capilli veneris tribuli marini saxifragie pinpinelle millefolij. añ. **M.** i. ci cerus ruz. 3. y. aceti squillitici. 3. i. zuccari albi mell. electi añ. l. b. s. fiat sirupus clarificatus vsq̄ ad quar. v. **A**d idē. **R.** aque saxifragie. 3. y. aque lupini aq̄ rafani aque feniculi aq̄ pentafilon añ. 3. i. dulcorē cū zuccaro z ponat sanguis bir ci cinamomi electi milij solis. añ. 3. i. puluerizētur z agitenē cum predictis aquis. fiat colatura z clarificetur in modum

stelladie. **A**d idē. **R.** aque saxifragie aque peritarie aque pentafilon aque senationuz aque feniculi aque rafani aque capilli veneris. **A**d idē. **R.** aque mecedonici milij solis lei minis apy petrosilini añ. 3. y. seminis genestree. 3. y. anisi fe niculi añ. 3. y. pistentur simul z in duabus quar. vini bulliat vsq̄ ad consumptionē tertie partis. **A**d idē. **R.** radice grā minis pentafilon radice saxifragie origani pulegy paritar rie senacōnū oīuz añ. p̄tes. y. dauci radice apy radice se. ra. sparagi radice bruschi radice endiuie capilli veneris ante parte. i. camedreos camepitheos leuistici omnium añ. par tē. s. dimittantur bullire in tina cum musto deinde dimitte exire mustum z sit dof. omnium simul in vna bzenta vini. **M.** i. bonum z quando exiuit cum eo mustuz misce species infra scriptas z accipe omnes in vna pecia. z post pone i vno vetriculo z dimitte sic bullire in vino. **R.** flozum cinamomi 3. 3. gar. melegete galange nucis musca. cardamomi spice ameos anisi feniculi seminum comunium frigidorum om niuz añ. 3. y. puluerizanda puluerizentur omnia ponantur in saculo z hoc dicitur vnum artificiale appropriatum. **A**d lapidem renuz in pulueris forma z est puluis regine. **R.** cu barbari costi xilobalsami reupontici carpobalsami. añ. 3. s. spice. 3. 3. accori cinamomi pencedomin melanopiperis sa xifragie. añ. 3. y. gariofil. ciperi dragaganti alexandrie came dros ameos sparagi basiliconis vitice se. citri seminis gene stre quattuor seminum frigidorum mandragore añ. 3. y. cassie lignee poly croci signanti bdely leuistici mastici amo mi preos nasturtij. añ. 3. y. granorum milij solis seminis fe niculi petros. fileris montani cardamomi cinamomi anisi euforby añ. 3. y. **S.** i. epatis leonis balsamire sanguinis byr ci pentafilonis añ. 3. i. s. cantaridarum. 3. s. piperi pinpinelle lingue auis pulegy añ. 3. y. s. liquiritie. l. b. s. bzionie fragari ne turbith se. malue attriplicis aristol. ro. cētauree maioris foliozum lauri añ. 3. i. z. gra. v. leucopiperis saxifragie añ. 3. i. litargiry graminis sifeleos aristol. lon. hermodactillozum añ. 3. s. lapidis lincis lapidis gagatis armeni spongie z lazuli añ. 3. i. dof est. 3. i. cum vino subtili aut aqua diuretica. **A**d idē lapis spongie iudaicus cinis scorpionis puluerizatus cinis leporis combusti cinis ouorum galline postq̄ euacua te sunt a pul. cinis auicule que vocatur caudatremula san guinis hyrci bene preparati lingue serpentis. s. illa que va let contra venenum puluis lumbicorum terrestrium cum exiccatur z omnia ista valent a proprietate z additur aqua rafani que valet a p̄petate. z p̄t dari glibet p̄ se vel mixtus z hoc cū brodio cicez ru. vlt cū aqua rafani vlt cū aqua appro priata. **I**n forma cōfectiōis dent iustini. 3. y. cū ribola vlt mal uanissia vel cū vino i quo sit coctū miliū sol z saxifragia. **A**d idē filoātrops litontripon. **A**d idē nefre catarticū. i. re nes purgās. **N**icolai. **A**d idē adrianū. **N**icolai. **A**d idē ele ctuariū de cinerib⁹. **N**icolai. **A**d idē. **R.** cineres scorpionuz. 3. y. cataridaz abscissis capitib⁹ z alyis. 3. i. sanguis hyrci exic cati. 3. y. cineris vitri cauliū nō trāplātatorū cineris leporis cineris auis caudetremule cinerū ouoz ex q̄b⁹ exiuerūt pul li añ. 3. y. lapidis iudaici lap. inuenti in felle bonis spongie piperis dauci caruise. altee gūmi arabici se. saxifragie milij solis sifeleos carpobalsami xilobalsami spice nardi capillis veneris recentium quattuor seminum frigidorum añ. 3. i. cō ficiātur cū melle ros. q̄ sufficiat. z fiat p̄ditū z vtaf eo ad q̄ titatē ouarū ouellanarū mane z sero cū aq̄ decoctiōis cicez z tribuli marini. **A**b ex approximata fiat iunctio i renib⁹ z p̄ cetine cū oleo de scorpionib⁹ vel de lilio vlt d̄ amigdalīs ama ris vel de cerasia vel de granis citri z citrangularū vlt de pi peribus. **B**alneum embrocatio emplastrum fiat sicut in cu ra difficultatis vrine. **C** Almanfor.

C Si at lapis ceciderit z i virga obstaculū fecerit aqua calida ab alto distillādo ei supfundat dōcc

De apostemate renum vel vesice

rubere videatur: deinde oleum tepidū guttatim sup̄ficiat et si necesse fuerit sugatur et ex hoc movebit lapis et eribit. **Q** si magnus et angulosus fuerit necesse est ut virga inferius incidatur et extrahatur.

C Sillanus.

Ponit curam lapidis quando descendit in virgam. Et dividitur in duas. Primo ponit curā qñ lapis nō ē multus magnus qñ posset egredi p virgā. Scdo ponit curā qñ lapis est valde magn⁹ qñ nō posset egredi p virgā. Scda ibi. (**Q** si magn⁹.) De pma dicit q si lapis descēdat i virgā aq calida distillādo fundat ab alto donec videat rubere. Ratio p idē. Tercio dicit q si necesse fuerit dō sugi p foramē vge. Rō qz ex tali successione fit fortis attractio lapidis. (**Q** si magn⁹.) Ponit curā qñ lapis descēdit i vga et ē magn⁹ dicens q si lapis ē magnus et nō pōt descēdere necesse ē vt virga inferius leidat et sic extrahat et postea consolidetur.

De apate qd fit i renibus vel vesica.

C Sillanus.

Notandū circa rubricā qd fit apā renum vel vesice. Secundo notandū q cā i trinfeca apatū renuz et vesice aliqñ ē calida et aliqñ ē frigida scdm q mate-
ria diuersa pōt fluere ad renes vel vesicā vel ibi cōgregari. S3 cā extrinfeca pōt eē casus vel pcusio vel inepta egatio et fistula. Tercio notandū q signa apostematis renū sūt qz dolor est i diuerso aggrauatiuz et ipedit vrine transitus se. pmixta cuius qua ē rigor et horripilatio. Signa apatis vesice sunt: qz apparet tumor manifestus i pectine. et dolor itensius sicut mulieris p̄uriētis maxime si mā sit calida qd declarat se. et dolor acutus. Si vero mā sit frigida dolor et se: sunt remissiores et vrina et mingit cū difficultate. Signa si apā sit i rene dextro. dolor ascēdit vsq ad epar. Si i sinistro descēdit vsq ad vesicā. Pronosticatio talia apata in renibus sūt diffilia ad curādū et possunt terminari tripliciter. Prio i sensibilibiter vt qñ mā ē paucā. Scdo p puerionē mae in saniez. Tercio p puerionē eius ad clyrosum cuius signū ē se. erratica et frequēs mict⁹ vrine et qñ mouet videt q habeat aliqd suspensum in illis locis. **Apostema** renum indicat ydropisiz si non cito curatur.

C Almansoz.

Apostema quod fit in renibus et vesica cū comittat febzis permixta que non est vehementis caloriz cum qua est horripilatio et rigor et frequēs mictus et dolor in inferioribus costis et grauitas et cum impellitur videtur q aliqd ibi sit suspensum.

C Sillanus.

Determinat de apate qd fit in renibus et vesica: et diuidit in duas. Prio ponit signa. Scdo curā. Scda ibi. (**C**ū itaqz hec signa.) De pma dicit q apata q fuit i renibus et vesica sequuntur hec signa: Prio ē febzis p mixta q nō ē multus calida in q ē horripilatio et rigor pp materiā putrescētē i loco apostematis si ē pmixta qz sumi nō cōtinuāt semp ad cor pp ni miā distātiā: s3 nō ē vehemētis caloriz i qz materia putrescit i loco satis distāte a corde et si sit i vesica pp frigiditātē membriz: s3 ē horripilatio et rigor rōne male materie punitiue a q eleuant sumi punitiui supra dorsuz. Pm signū ē frequēs mict⁹. Rō p3. Tercio ē dolor i inferioribus dorz. Ratio patet. Quartū cū mouet et pellit videt egro q aliqd sit suspensum ibi. Ratio patet.

C Almansoz.

Cum itaqz hec signa visa fuerint eger ex basilica minuatur eius partis in qua grauedinem et dolorem sentit. Loco quoqz emplastra infrigidantia superponant et si egritudo sic dissoluta fuerit bonum erit. Si autem febzis et dolor et graui-

tas persenerauerint et vlna nimium et frequenter egrediatur: significat ibi pus colligi. **Emplastrum** igitur est tunc super dorsum ponendum ex camomilla sc. lini oleo sisamino fursuris conspersis. Est ergo precipiendus vt in tina sedeat. Si autem eger minuerit pus semina que nominabimus in: c. de ardore vrine sunt banda donec pus minuatur deinde trocisci dētur quos in: c. de mictu sanguinis et puris nominabimus. **Apostema** vero quod fit in vesica debet concomitari se. conclusa et difficultas mingendi et dissuria et semoris et virge dolor: et tunc eger ex basilica minuendus est et fiat huius egritudinis cura quemadmodum prediximus. Est autē quandoqz q renuz apostema non peruenit ad saniem immo transit in duritiem cuius grauitas in renibus sine febre persenerat. Est ergo elisterizandus ex mucilagine fenugreci et seminis lini et apozimate camomille et caulium et melliloti et maluanisci et fursuris. Et vomat frequenter: i renibus quoqz superponatur emplastrum ex his que nominauimus: et si vlna minui videtur vrinam prouocantia dētur. Hoc quoqz pro paruo nō ē habēdū: qz ex eo puenit ad idropisum.

C Sillanus.

Ponit curā et diuidit i duas. Prio facit hoc. Secundo ponit cā. obseruandū. Scda ibi. (**H**oc quoqz.) Prio in qrtuor: Prio ponit curā apostematis renū a pncipio añ puerionez materie i sanie. Scdo ponit curā i pcessu quādo materia puerit ad sanie. Tercio ponit curā apatis vesice. Quarto ponit curā apatis renū qñ mā puerit ad duritiē. Scda ibi. (**S**i autē se.) Tertia ibi. (**A**pā.) Quarta ibi. (**E**st autē.) Prio i duas: Prio ponit curā p flebotomiā. Scdo p vnū locale. s. emplz scda ibi. (**L**oco quoqz.) De pma dicit q vbi nō fuerit signa pdicta eger dō flebotomari ex basilica illi p̄tis i q sentit dolore et grauitatē. Rō qz phibet augmētum apatis diuertēdo materiā et euacuādo: sed qre ab eadē pte: qz sufficit vna dyameter. s. ab inferiori ad supius. (**L**oco quoqz.) Pōit curā per vnū locale. s. p emplm dices q loco debet supponi emplm in frigidatā. Rō qz phibet fluxū mae ad locū a pncipio. Secundo dicit q si egritudo dissoluat sic erit bonū signū. **N**otandū q si apostema sit calidū emplz dō ē tale. R. rof. ru. 3. i. se. portulace se. papaueris al. añ. 3. 5. olei q. r. aq. rof. 3. 5. farine orde. q. sufficit. puluerizāda puluerizē. misce oia et fiat emplm mediocriter ligdū. S3 si mā fuerit frigida a pncipio ppetit emplm tale. R. succi absinthij. lb. 5. olei rof. camomille añ q. r. 5. farine orde. q. sufficit. misce oia et fiat emplm. (**S**i autē.) Ponit curā quādo generat sanies et diuidit i tres: Prio ponit signa generatiōis saniei. Scdo pōit quoddā emplz qd facit ad generatiōē saniei. Tercio pōit curā post generatiōē saniei. Scda ibi. (**E**st ergo.) Tertia ibi. (**S**i autē eger.) De pma dicit q si febzis et dolor et grauitas p senerauerint et vlna minutiz et frequēter egrediatur ar. ē supra generatiōē saniei. Rō qz i generatiōē saniei plus agit calor i materiam et agit et commouet et fit maior febzis et dolor et grauitas. Sed quare minutim et frequenter egrediatur vlna. Ratio patet quia in generatione saniei fit maior acuitas in materia et plus stimulat. (**E**st ergo.) Ponit emplastruz maturatiuum et generatiū saniei dicens q debet poni emplastrum supra dorsum factum ex camomilla sc. lini fursuris oleo

De ardore vrine

Aflamino d'sp's. Ad idē empl's maturatiūū i apate calo. **R.** mal. bismat an. **ND.** s. caricaz p'guūū q'r. s. medulle cerui vl viruli. 3. i. vl. 3. i. solei z farine tritici. q. sufficit. q'assanda cōquassent fortiter misce oia z fiat empl'm. Empl'm matura- tiūū in apate frigidō. **R.** carica z pinguiū. 3. ij. radicis lily quar. s. mucilaginis fenugreci mucilaginis seminis lini. an. 3. solei sifamini quar. i. ydromellis pauce z mixtiōis q'r. i. s. farine tritici. q. sufficit. cōquassanda cōquassent fortiter mi- sce z fiat empl'm. **(Sia aut eger.)** Ponit curā p ea q debēt ap- proximiari post generationē saniei dicēs q si eger minxerit sanie debēt ei dari semina q dicent. c. de ardore vrine donec minuat. Dicit scō q deinde debēt dari trocisci d qbus in- fra dicitur. c. de mictu sanguinis z saniei. **R.** o qz illi mūdi- ficāt vias vinales a sanie z remittūt acuitatem. **(Ipa vo.)** Pōit curā apostematis qd sit i vesica. p'mo p'mittit signa. Secūdo pōit curā. Scō ibi. **(Est aut.)** De p'ma dicit q apo- stema vesice sequunt illa signa. p'mū ē se. cōclusa. Secū- dū est difficultas mingendi z dysuria. Tertiū ē dolor virge z femoris. **Ratio p.** Et tūc dicit q eger debet flebotomari ex basilica. ratio patet vt supra. Secūdo dicit q alia cura. s. p localia debet eē vt dictū ē de cura apostematis renuz. ra- tio patet p idē. **(Est autē.)** ponit curā qn apostema cōverti- tur ad duritiem. z diuiditur in duas. p'mo p'mittit signuz. Secūdo ponit curā. Scō ibi. **(Est eger.)** De p'ma dicit q apostema renū aliquādo cōvertit ad duritiē z signū distin- ctū est quia grauitas p'senerat in renib' sine febre. **Ra- tio patet.** qz resolutū ē qd erat subtile enapozabile z reman- sit grossū. **(Est ergo.)** pōit curā z diuidit i tres. p'mo po- nit curā p clistere. s. p euacuationē p vomitū. Tertiū p em- plastrū. Secūda ibi. **(Et vomat.)** Tertia ibi. **(Renib' quo qz.)** De p'ma dicit q eger debet clisterizari cuz mucillagine seminis lini z fenugreci z decoctiōe caulii camomille mel- liloti z maluauiſci z fursuris. rō qz tale ē mollificatiūū. **(Et vomat.)** Ponit curā p vomitū dicēs qd d3 vomere frequē- ter. rō qz diuertit a loco. **(Renibus quoqz.)** Ponit curā per emplastrum dicens q renibus debet superponi empl'm ex his que dicta sunt. s. ex mollificatiuis. ratio patet. Secūdo dicit q si vrina apparet minū debēt dari puocātia vrina. **Ratio patet** q ex ea puenit ad ydropisizqz tale apostema debilitat renes. vnde nō possunt trahere aquositate ab epa- te z sic remanens residat ad concuitatez ventris z causat ydropisim z cetera.

De ardore vrine.

Sillanus.

Notandū circa rubricam qd sit ardor vrine. p qz est acuitas z mordicatio quedā ipsius vrine. **Scō** notandū q causa ardoris vrine ē duplex. **Una ē p** mixtio humorū calidorū cū substantia vrine z est colera vel flegma falsus qn transit p vias renum vel vrine. **Alia causa** est vlcus existens i vjs vrine. vnde cuz vrina transit p loca inducit ardorē. Ad ppositum p'mū capitur hic. **Tertio** notādū q signa ardoris vrine habēt ex indicio patiētis pno- sticato. talia pnoſticat super vlcere in vjs vrine seu vriali- bus pp excoziationē quā iducit vrina acuta. **Almanſor.**

Cum eger dū mingit sentit ardorē z pun- ctionem i virga a salis acetosis z acutis abstinēdus ē z nutriendus est ex rapheis lenibus z zibzebezi z eorū similibus. **Hec quoqz** medicina danda ē ei. **R.** se. melonis excozicati. 3. xxx. citrulli cucurbite portulace papaueris albi semini an. 3. iij. seminis hyſqami albi. 3. ij. zuc- cari albiſſimi ad pondus oīum pulueris horum quotidie. 3. iij. in mane alie. iij. circa noctē cū. 3. i. sirupi viol. aut iuleb sumant. **Hec ergo egritu-**

do nō est pūpēdēda qā cū sit māſina z p'senerās proueniunt ex ea in vesica z in instrumentis vri- nalibus vlcera.

Sillanus.

Ponit curam ardoris vrine. z diuiditur in duas. p'mo ponit curam. Secundo ponit cañ. p'noſticū. Secūda ibi. **(Hec ergo.)** p'ma in duas. p'mo facit quod dictum est. Secundo ponit curaz per medicamen. Secūda ibi. **(Hec quoqz.)** De p'ma dicit q si eger in emissionē vrine sentit pun- ctionem z dolorem debet abstinere a salis z acutis z aceto- sis. **Ratio** quia augent ardorē in vrina z debet vti cibis hu- midis. vt p'ſana non colata spinachia lactuca z portulaca z similibus. **Ratio** quia remittunt acuitatez. **(Hec quoqz.)** ponit curam per vnum medicamen dicens q debet dari vnuz medicamē quod est. **R.** se. melonis excozicati. 3. xxx. se. citrulli se. cucurbite se. papaueris albi omniūz an. 3. iij. se. hyſquiami. 3. ij. zuccari albiſſimi ad pondus omniū. de pul- uere horum quotidie in potu sumat in mane. 3. iij. z totidez in nocte vel circa cum. 3. i. sirupi viol. vel iuleb. **Ad idēz.** **R.** seminum communium frigidorum. 3. iij. se. portulace hyſ- quiami papaueris albi liquiritie paſſularum an. 3. i. zuccari. 3. i. s. fiat targea. **Ad idē** lac amigdalārū cuz aqua decocti- onis se. melonis. **Ad idē** valet iniectio per ſiringam albu- minis oui bene agitati. **Ad idē.** **R.** mucilaginis se. pſily se. citoniorum an. 3. i. lactis mulierum vel asine in virgam per se proiecti. **Ab extra** valet emplastrum hoc. **R.** sandali al. z ru. ſumach ſpody myrtillorum an. 3. ij. acacie ipoquistidos an. 3. i. s. succi plantaginis aque ros. an. 3. i. farine ordei. q. suf- ficit. puluerizanda pulueriztur. misce omnia z fiat empla- strum mediocriter liquidum. possent etiam addi duo albu- mina ouorum. **Ad idēz** valet pannus duplicatus infusus in albumine oui bene agitati z lacte mixtis z positus supra lo- cum. **(Hec ergo.)** Ponit cañ. obseruandū dicens q hec egr- tudo non est parui pendenda. quia cum antiquatur prouen- unt vlcera in vesicam z instrumentis vrine.

De mictu saniei vel sanguinis.

Sillanus.

Notandum circa rubricam q sanguis apparens in vrina. aliquādo prouenit ab epate. aliquando a re- nibus. aliquando est purus. aliquando impurus. ali- quando cum sanie. aliquando sine sanie. **Secundo** notā- dus q causa mictus sanguinis est aliquādo interior. aliquā- do exterior. **Si** exterior est sicut casus percussio superfluous coitus exercitiuz nimium superflua ciborum z potus reple- tio. dimissio alicuius fluxus soliti sicut menstruorum emor- roidarū z mutilatio membri. **Si** vero causa sit interior hoc est propter habundantiam humorum aut propter acuitatē aut propter aquositatem vel ventositatem. vel vlcus vel apostema vel propter debilitatem renum z vesice z sic de alijs. Aliquando prouenit per viam crisiſis z mundificatio- nis. aliquando per viam ſinthoatis. **Tertio** notandū de signis diſtinguentibus si prouenit ab epate ē sine dolore qā epar non sentit z est purus nisi sit ex debilitate epatis z est mixtus cuz vrina. **Si** a vesica tunc est dolor in pectine z est trumbosus separatus ab vrina. **Si** prouenit multus z subti- to significat rupturaz vene. z quando paulatī significat cor- roſionem vel refudationez vel paruam apertionem. **Si** p- uenit sicut lotura carnis recentis significat debilitatem epa- tis. **Si** propter repletionem prouenit discernitur ex habitu- dine. **Si** prouenit propter acuitatem humorūz discernitur ex ardore. **Si** vero puenit ex alijs causis cognoscitur ex si- gnis apostematum renuz z vesice dictis supra. **Si** prouenit per viā mūdificatiōis tunc discernit ab allenatiōe. **Si** p viā sit sto. tūc discernit ex grauitate. **Pronosticat.** ois flux' san- guinis rubet z mundi si sit mult' ē malus. flux' sanguinis ex vesica tardius curatur qz ab alijs mēbris. **Sanguis appa-**

De ardore vrine

rens in vrinam longo tempore pessimus est qz significat vl
cera fraudulenta in corpore: **¶** Quarto notandū de mictu
ra saniei qz mictus saniei est propter vlcera in renibus exi
stentia z vesica: **¶** Vel est a membris superioribus: sicut pro
pter rupturā pleuretis z pipleumonie vlapatis epatis z sic
de alijs: si vero pp vlcera i renibus vel i vesica sic eā vl ite
rior vel exterior: si exterior ē sicut pcussio plaga casus coit?
supflus medicine acute z nimis diuretica z similia: si cā sit
terior: vel pp apā male curatū z male mūdificatū: vel pp
humoz abundantia vel pp malā q̄litate: vel pp grossitie z
vetoſitate vel viscoſitate vnde adheret vl pp lapidē cū ibi
dissoluit: **¶** Quinto notādū qz si sanies veniat a mēbris su
perioribus discernit plesione illaz ptū: Si a renibus z ve
sica discernit ex loco doloris: Si a renibus dolor ē i renib?
et dorſo: Si a vesica dolor ē i pectine: Sz si sit a cā intrinseca
discernit ex relatiōe infirmi: si ab intrinseca facilius discer
nit bene cōsiderāti: **¶** Pronosticatio: **¶** Ulcera renū facilius cu
rant qz vlcera vesice: qz ren mēbrū ē carnosū: et vesica est
membrum non carnosum: **¶** Ulcera renū et vesice diuturna
nunquā curantur qz fistulata sunt: in istis a vanis promissio
nibus desistamus.

¶ Almanſoz

¶ Am aliqs pp casum vel pcussione san
guinē minxerit ex basilica minuat: **¶** Et
trocisci qz dicūt trocisci d Karabe tribuā
tur: **¶** Qul. R. Karabe gūmi tremule arboris añ:
3. v. balauſtie ypoqstidos añ: 3. ij. z. 5. olibanī: 3.
ij. se. apij opij añ: 3. i. formēt trocisci pōdere aur:
f. ex qb? vn? in die cū apozimate sumach tribuat:
¶ Ad comedēdū vero tribuant carnes cocte cū su
mach z carnes cocte cū succo vne acerbe: **¶** Abſti
neat a nutrientibus acutis z salsis: **¶** Loco vero p
cussiois supponat emplastrū ex bolo armeno z
acacia z aloē z litio cōfectis cū aceto z aq: **¶** Si aut
sanguinis mictus euenerit post cōctionē ciboz
acutorum t aut potum vini acuti flebotometur
eger: trociscos de Karabe i potu sumat z eodem
quod dixim? gubernet regimie: **¶** Pus vero si min
xerit egro trocisci isti dādi sūt: **¶** Qul. R. se. melo
nis citrulli cucurbite absqz corticib? oium añ:
xx. boli ar. gūmi arabici thuris pinguis sanguinis
draconis oium añ: 3. x. opij: 3. iij. se. apij: 3. ij. ifoz
ment trocisci pōdere: 3. ij. ex qbus oī die vn? cū
sirupi d papauere: 3. i. i potu tribuat: **¶** Virge quo
qz ex isto collirio imittat: **¶** Collirij de cerusa: R.
ceruse sarcocolle olibai gūmi arabici opij sangui
nis draconis oium ptes equales: fiat ex eis colli
ria z p sirigā pri? fiat inieccio ex ydromelle z min
gat eger z post eius egressionez fiat itex inieccio
istius collirij dissoluti i lacte asine: **¶** Gillanus.
¶ Determinat d mictu sanguinis z saniei z diuidit i duas:
prio pōit curā mict? sanguinis qñ puenit a causis extrinse
cis: Secūda ibi: **¶** Pus vō: **¶** Pzia i duas: prio
pōit curā mict? sanguinis qñ puenit a causis extrinsecis: Se
cūdo qñ puenit pp cōctionē ciboz acutoz vl potū vini an
tig: Scda ibi: **¶** Si at: **¶** Pzia i qtuor: prio pōit curā p flebo
tomia: fo p troci: Tertia p dietaz: Quarto p emplm. fa ibi.
¶ (Et trocisci) Tertia ibi: **¶** (Ad comedēdū) Quarta ibi: **¶** Lo
co vō: **¶** De pma dicit qz qñ qz minxerit sanguinē pp casus vl

percussione dz fieri flebotomia d balica: **¶** Rō qz diuertit ma
teriā ne fluat ad loca renū vl vesice: **¶** (Et trocisci) **¶** Ponit cu
rā p trociscos dicēs qz debēt dari i potu trocisci de karabe:
rō qz sūt frigidi z stiptici z a ppetate restringūt sanguinē. fo
ponit descriptionē: R. karabe gūmi tremule arborz ambo
rū añ: 3. v. balauſtiāz ypoqstidos amboz añ: 3. iij. formēt tro
cisci pōderis aur. vn? ex qb? omni die cū decoctiōe sumach
tribuat: **¶** Ad idē valēt trocisci de karabe positi supra. c. d spu
to sanguinis z administrent cū aq plātaginis: **¶** Ad comedē
dū: **¶** Ponit curā dicēs qz ad comedēdū debēt dari egro co
cta cū succo vne acerbe: rō qz igrossant sanguinē z remittūt
ebullitionē. fo dicit qz debet abstinere a cibis acutis z salsis
rō p. **¶** (Loco vō.) **¶** Ponit curā p emplm dicēs qz loco pcussio
nis dz supponi emplz factū de bolo ar. accacia aloē z litio cō
fectiōis cū aceto z aqz ros: **¶** Ratio p. qz ē stipticū z solidati
uū. **¶** Ad idē emplz factū ex folijs plātaginis portulacē z sem
perniue cōquassatis: **¶** (Si at sanguis) **¶** Ponit curā mict? san
guinis pueniētis post cōctionē ciboz acutoz: aut potū vi
ni antiqui dicēs qz si mict? sanguinis fiat mō dicto dz fieri fle
botomia: rō qz sūt frigidi z stiptici. fo dicit qz eger dz regi vt
dictū ē supra: **¶** Notādū qz mictus sanguinis qdā ē non?
z tunc sufficit qd ē dictū p ras: **¶** Ali? ē antiquus z tunc sufficit
mūdificare vias vrinales a sanguine: z tunc medicina mun
dificatio vesice ē. **¶** R. capill. veneris: **¶** M. iij. ligritie rase: 3.
i. se. melois qz: 5. succari albi mellis electi añ. qz. ij. fiat si
rupus clarificatus vsqz ad lb. i. administret cū decoctiōe se
minis melonis: **¶** Ad idē: R. folioz pētafilon: **¶** M. iij. succari
albi qz. ij. fiat sirupus clarus vsqz ad qz. i. vel: lb. i. z admini
stret cū decoctiōe folioz plātaginis: mūdificat. n. z solidat
z ē: **¶** Berardi z nunqz iuenit defectū **¶** Ad idē p pauperib?
sufficit comedere: **¶** lb. ij. pētafilon. d mane: **¶** (pus vō.) **¶** Ponit
curā mictus saniei z diuidit i duas. pmo ponit curā p troci
scos: **¶** Secūdo p colliriū qd dz imitti p sirigā: **¶** Scda ibi: **¶** Vir
ge quoqz: **¶** De pma dicit qz si eger mingit saniem debēt dari
trocisci isti: **¶** R. semini melonum citrulli angurie cucurbite
oium absqz corticibus: 3. xx. boli ar. gūmi arabici thuris pin
guis sanguinis draconis oium añ: 3. x. opij: 3. iij. se. apij: 3. ij. i
formēt trocisci pōderis: 3. ij. ex qbus omni die vn? cū si
rupo de papauere: 3. i. tribuat: **¶** Rō qz tales trocisci alterant
malā cōplexione qualitatiue q ē i vlcere. mūdificāt vlcus z
cōsolidāt z hoc vlcere renū regrit. **¶** **¶** Notandū qz i vlee
re renū z vesice: aliquando administrātur mundifican
tia z consolidantia per se: aliquādo simul: **¶** Mundificatiuuz:
R. se. melonis mundati se: altee se. solatri añ: 3. iij. amigdal.
amararum se. citrulli capilli veneris recentium radicis re
os liquiritie rase: 3. i. se. baucie se. apij añ: 3. i. zuccari albi.
lb. i. fiat electuariuz per bolos: z de istis potest fieri sirupus
si completur quantitas: z talis sirupus administretur cum
decoctione se. melonum: **¶** Ad idem sunt aqua ordeī ydromel
aqua ficuuz decoctio yfopi piasij capilli veneris recentius
et lac: **¶** Consolidatiuū est: **¶** R. consilide maioris z minoris
añ: 3. ij. sanguinis draconis thuris mastice boli ar. añ: 3. i. reu
barbari assari acacie myrti: 3. 5. spice nardi: 3. 5. succari albi
q. sufficit: fiat electuariuz per bolos: z de istis potest fieri si
rupus si dupletur quantitas: **¶** Ad idem: **¶** R. liquiritie rase: 3.
ij. capilli veneris recentium folioz arnoglossi: e. plantag
inis añ: **¶** M. y. cucumeris cucurbite citrulli indi. añ: 3. i. se.
papaueris albi se. altee mucillaginis se. citonior añ: 3. 5. dra
ganti gummi arabici: 3. ij. reubarbari ros. ru. añ: 3. i. quaz: 3. i. suc
cari albi quaz: 3. ij. fiat sirupus clarificatus vsqz ad lb. i. **¶** Ad
idem cauda equina sumpta intus et extra: **¶** Sed simplicia
sunt bolus ar. sanguis draconis mirra spodium rose cauda
egna z similia: z inter omnia valet potus lactis capzini: **¶** Nā
valz loco cibi z potus z medicine: **¶** (Virge quoqz.) **¶** Ponit cu
ram per collirium quod imponitur per sirigam: dicens qz

De fluxu vrine

per fīringam debet poni collirium de ceruſa. **R**atio qz conſolidat. ſcdo pōit deſcriptōez: **R**. ceruſe ſarcocollē gūmi arabici olibani opy ſanguinis draconis oīz aſi. ptes eqles. ſiāt ex hys colliria. **T**ertio dicit qz d3 prius fieri iniectio p ſirīngā ex ydromelle. deinde d3 mingere eger. poſt egreſſionē d3 fieri iniectio illius collirij diſſoluti i lacte aſſinino. **(N**otā dū qz d3 medicus mō cū ſolidatiuis mō cū mūdificatiuis modo cuz mitigatiuis procedere z ſic reiterare quouſqz fuerit cura completa.

(De fluxu vrine.

(Sillanus.

Motādū circa rubricā qz dyabetica paſſio ē imodera ta vrine emiſſio vel effuſſio. **(S**cdo notādū qz cā huius paſſionis. vel eſt ſupflua caliditas renū attra hēs aquoſitate ab epate z epar a ſtō z hoc ē vtplurimū. **U**el cā ē frigiditas renū z tori corporis mortificās z paraliſicās vnde nō pmittit cōtineri vrinā. **(T**ertio notādū qz ſigna huius paſſiōis ſūt manifeſta qñ vrina mingit i magna quā titate z frequēter. **S**igna vō ſm diuerſitate cauſaz varian tur. **S**i fiat a caliditate ſentit caliditas i renibz z dolor z pū ctura z magna ſitis. **S**i ex frigiditate ſentit frigiditas i reni bz z extremitatibz z ledit a frigidis z iuuat a calidis. **P**rono ſticatio: ſi hec paſſio p̄tinuauerit maceraſ corpz z debilitat z deducitur ad perditionem.

(Almanſor.

Cum eger mulcū vrine emittit z i emiſſio nē ardorē nō ſentit aut mingit in ſomno ſuo nec patit ſiti nec corpis extenuationē incurrit. **E**a qz vrinā p̄stringit dāda ſūt. **M**edica mēretinēs vrinā. **R**. glādiū. 3. i. olibani. 3. xxx. ſe minis coziandri ſicci boli armeni gūmi arabici añ. 3. r. fiat ex eis puluis d quo i mane. 3. iij. z cir ca noctē totū hē ad trāſglutiēdū dēt. **Q**d ſi cū hac egritudine ſitis fuerit validiſſima clamora z aqua qz bibiſ cito egrediat aqua ordei cū pſilio dēt. **E**t nutriaſ cū ſucco vne acerbe z ſumach z ſimilibz hoz nutriētū. z cū cibo qz ſit de ſila ordei z maſal z rob acetosum da ei i potu z p̄ſibeat a labore z cū muliere p̄ſibere. **I**ſti quoqz trociſci i potu ſu manſ. **R**. ſpodij. 3. r. lactuce ſe. portulace añ. 3. xv. coziādri ſicci. 3. i. ſe. roſ. ru. boli armeni añ. 3. v. balaustie. 3. ij. cāphore. 3. 5. ſumanſ in potu cū ſucco granati acetofi. **D**erbe ēt frigide teranſ z ſup renes ponanſ. **E**t caueat ſibi a cibis calidis z vino z ab oibus qz vrinā puocat. **I**llud aſit qd ex nimio ſtolidoz errore puenit ē: qz dant i hac egritudine medicinas calidas: vnde illico ducit iſpum ad priſim.

(Sillanus.

Pōit curā fluxu vrine: z diuidit i duas. **P**rio pōit curā qñ puenit a frigiditate. **S**ecūdo qñ puenit a caliditate. **S**cda ibi. **(Q** ſi cū.) **D**e p̄ma dicit qz ſi eger emittit multā vrinā z in ei emiſſiōe nō ſentit ardorē vel mingit i ſomno z nō pa tit ſitim nec extenuatōez corpis: ſuple arguēdū ē qz ſit a fri giditate z hūiditate relaxate villos veſice. **S**cdo dicit qz p cura debēt dari reſtrigētia vrinā: z tūc pōit vnū medicamē qd ē. **R**. glādiū. 3. i. olibani. 3. xxx. ſe. coziādri ſicci boli ar. gū mi arabici añ. 3. r. fiat de hys puluis dēt. 3. iij. de mane z tan tūde circa noctē. **A**d extra valet emplm. **P**elaudani maſti cis añ. 3. y. ligni aloes ſtoracia calamite galāge ſe. citoniozū añ. 3. i. terbenſtine. 3. i. puluerizāda puluerizenſ. **Q**uaſſanda cōquaſſenſ cū p̄ſello calido. miſce oīa malaxādo cū ſucco

mēte z fiat emplz tenue ad quātitate medij palmi ab vtra qz pte extrēdaſ ſupra coriū z applicet pectini. **A**d idē. **R**. ſuc ci mēte. lb. i. olibani maſticis. añ. 3. 5. nucis cipeſſi. 3. y. galani ge ligni aloes añ. 3. i. pulueris cinamomi. q. ſufficit z ſi ē pau per valet puluis cimini aſſati z fiat emplm. **A**d idē ynganſ loca femoris z virga z ptes adiacētes cū oleo d̄ lilio vl de co ſto i qz diſſoluāſ caſtozeū bolū armeniū maſtiy mumia mir ra. **(Q** ſi cū.) **P**ōit curā fluxu vrine qñ puenit a caliditate: z diuidit i duas. **P**rio facit hoc. **S**cdo pōit errorē quorūdā ſtolidoz. **S**cda ibi. **(I**llud aſt.) **P**ria itres. **P**rio pōit curā p ea qz app̄oximanſ ad itra. **S**cdo p ea qz app̄oximanſ ad ex tra. **T**ertio oñdit a qb d3 abſtinere. **S**cda ibi. **(D**erbe ēt.) **T**ertia ibi. **(E**t caueat.) **P**ria i tres. **P**rimo pōit curā p po tū. **S**ecūdo p dietā. ſ. p cibū z qdā alia. **T**ertio p trociſcos. **S**cda ibi. **(E**t nutriaſ.) **T**ertia ibi. **(I**ſti quoqz.) **D**e p̄ma dicit qz ſi cū fluxu vrine fuerit fortiſſima ſitis z aqua quē bi bitur cito egrediſ credendū ē qz ſit a caliditate. **S**cdo dicit qz p cura debet dari aq̄ ordei cuz pſilio. **R**atio qz remittit caliditate renū. **A**d idē valet ſirupus viol. vl iuleb vi. cum aqua frigida. **(E**t nutriaſ.) **P**onit curaz p dietā dicēs qz de bet nutriri cū ſucco vne acerbe z ſumach z ſimilibz z cibo fa cto de ſimila ordei z ſimilibz cibis frigidis. **S**imiliter valet lac acetof. maſal. i. **R**ō qz oīa illa in frigidat z alterāt malaz cōplexionē calidā: z p hos itelligit ſimiles cibos z fructz fri gidos z ſtipricos vt ſūt neſpile ſorbe prumelli z cornule: z ca neat a labore z coitu. **R**ō qz talia calefaciunt renes. **(S**itis qz.) **P**ōit curā p trociſcos dicēs qz debēt ſumi trociſci iſti qz ſunt. **R**. ſpodij. 3. r. ſeis lactuce ſeminis portulace añ. 3. xv. coziandroz ſiccoz roſ. ru. boli armeni oīum añ. 3. v. balau ſtiay. 3. y. cāphore. 3. 5. ſumanſ i potu cū ſucco granati aceto ſi. **R**atio qz ſunt frigidi. ideo alterāt cōplexionem calidā: z ſtiprici ideo claudūt vias vrine. **A**d idē tria ſandali. **A**d idē diarodon abbatis. **(D**erbe ēt.) **P**onit curaz p ea qz app̄oxi manſ ab extra dicēs qz herbe frigide teranſ z ſuper renes ponanſ ſicut ſūt lactuca portulaca ſolatx ſempuina z ſimi lia. **A**d idē folia vitis folia ſalicis cucurbita z fructus qz dicitur anguria ſimilis cucurbitis p̄ ſuſtra incuſis. **A**d idē. **R**. vnguētū populeon quari. olei roſ. olei mandragore añ. 3. 5. mucilaginis pſily. 3. y. aceti. 3. i. cere paz. fiat vnguētū. **A**d idē. **R**. ſucci lactuce dulcis ſuc. ſolatri. añ. q̄ri. 5. aq̄ roſ. q̄ri. i. aceti. 3. 5. papaueris albi. q. ſuffic. miſce oīa z fiat emplz me diocriter liqū. **A**d idē petia plūbi i multis locis pforata i fundatur in aceto per noctez z ponatur ſuper renes. **V**aleat religioſis z continentibus qui non affectant coitum. **(E**t ca ueat.) **O**ſtendit a quibus debet cauere dicēs qz debet ab ſtinere a cibis calidis z a vino et ab omnibus vrinam gene rantibus. **R**atio quia augent fluxuz vrine. **(I**llud aſt.) **P**o nit errorem quorūdam ſtolidozum. dicēs qz aliqui ſtoli di in cura huius paſſiōis dant medicinas calidas vnde egrū perducunt ad p̄tiſim et ethicam et cetera.

(De vermibus qui generantur in ventre. **(S**illanus.

Circa rubricam eſt notandum qz vermis generatur ex putredine in corpore humano ſicut etiam gene rantur vermes et muſce et alia animalia ſibi ſimi lia et ſic patet que ſit cauſa efficiens. **(S**ecundo notandū qz cauſa efficiēs vmiū eſt duplex. ſ. remota et imediata. **R**emota ē oē illud qd generat hūorē crudū ſicut repletio nau ſeatiua coit. **S**upflu. poſt cōeſtionē mltā repletio fructuū et ſic d̄ alys. **L**a imediata ē mā ſlegmatica cū putreſcit i teſtis ſupioribz generāſ vmes lōgi et rotundi et appellāſ lōbrici. **S**i i longatione vel recto generanſ qdam parui et rotundi ſicut ſunt vermes qui repiūtur in caſeo. **D**3 i teſtis medys generātur vermes curti z lati z vocanſ aſcarides vel cucur biti qd idē ē. **(T**ertio notādū de ſignis qz ſignoz vermū quedam ſumuntur a ſomno quedam a vigilia. **A** ſomno. pri

De verimibus

mo qñ gariunt i somno ⁊ patiuntur sudores ⁊ masticat sicut si haberet i ore cibū ⁊ habet et somnia terribilia ⁊ excitant terribiliter ⁊ cū ingetudine. **S**igna sumpta i vigilia sunt qz patiūt fricationē ⁊ mordicationēz nasi ⁊ oculoꝝ cōcauitatez ⁊ alienationez ⁊ dolorē i vētre ⁊ clamorē ⁊ emissionez saluue egrediſ lingua ⁊ exiccat os plus de die q̄ de nocte ⁊ habet anhelitū fetidū ⁊ amariqñ aliqui eyciunt p nares os ⁊ p inferio ra. **I**tem qñ aliqui pforat i testina ⁊ excūt extra ⁊ ē iupor au dire si vez ē ⁊ osueuerūt seg terribilia accidētia sicut ē ma nia epilepsia appetitus canin⁹ ⁊ bolismus sincopis iliaca pas sio ⁊ colica ⁊ epatis passiōes ⁊ sūt cū stipticitate vētris vplu rimū. Et si sunt i testinis supiorib⁹ ascēdit dolor ⁊ i lōgitudi ne sentiunt quēdā pruritū qñ cōmuni sicut si formice eēnt i ano. **S**i sūt i testinis medys causat ibi dolor in medio lo co. **P**ronosticatio. **V**ermes frequēti⁹ generant i pueris aut i gulosis ⁊ circa autumnū. **V**ermes in febribus aut sunt in principio aut in medio aut in fine. **S**i in pncipio aut sunt vi ui aut mortui. **S**i viui malū signū ē qz significant fe. pestilē tialē ⁊ malā corruptōez. si mortui bonū signū ē qz significāt mūdificationēz. si i fine apparēt ⁊ sunt viui bonū ē signū qz veniūt tūc rōne mūdificationis. **S**i vero mortui malū est si gnū qz significat hoc ē ex malitia materie. **S**i vō apparent i medio temp malū ē signū siue viui siue mortui appareant. qz fe. cōitans vīnea semp ē malū qz sūmit nutrimētū ver minuz ⁊ auget putredinem ex qua generantur vermes ⁊ ita angustiantur ⁊ magis mouentur sic patiens magis molesta tur.

Almanzor:

Qui hoc nocumēto solit⁹ est ledi a cibus grossis ⁊ vnctuos sibi cauere d3. ⁊ quori die anteqz comedat sumat bucellas ali quas cū sinapi ⁊ almurī. hoc. n. iplos generari p bibet. **S**i vero eos generari cōtingat nō cōuenit nisi vt expellant. **M**edicamē ascarides expellēs burūgi excorticati cū valde famelic⁹ ē eger. 3. vij. sumant. **M**edicamē magnū expellēs libricos. **B**urūgi excorticati turbith se. nil. oium partes eq̄les lupinoꝝ nasturtij cambil. añ. pte mediā su māt ex eo i potu. 3. vij. pñ tñ bibat eger lac mor vt mltctū fuerit p tres dies. ⁊ dein die q̄rta dietet se. ⁊ de p̄dicto medicamine i lacte adhuc calido vt est mulctū dissoluto aceto dñ ē valde famelic⁹ bibat. **V**ermes vero minuti q i ano fiūt p qbus generat prurit⁹ in eo ⁊ iō cū fricat an⁹ expellunt cūz cōro qd ex oleo abluto inuolutū imitrat aut imitrat cū oleo de grisonil. aut succo mentastri aut inoluat ex pua quātitate aloes ⁊ felle vacci no ⁊ superponatur.

Billanus:

Determinat de verimibus ⁊ diuidit i duas. **P**rio docet pseruare a vīmib⁹. **S**cdo ponit curā qñ sunt generati. **F**a ibi. **(S**i vō eos.) **D**e prima dicit q ille q ē osuer⁹ ledi a vīmib⁹ d3 cauere a cibus grossis ⁊ vnctuos. rō qz talia generāt materiā vīmū. **S**o dicit q añ cōestione d3 sumere bucellas aliq̄s cūz sinapi ⁊ almurī. rō qz icidūt ⁊ sūmūt flegma qd ē materia generatiōis vīmū. **(S**i vero eos.) **P**ōit curā qñ vīmes sūt ge nerati ⁊ diuidit i duas. **M**a pōit curā generationis vīmū q generat i testis supiorib⁹ ⁊ medys. **S**o q generat i lōgatiōe. scda ibi. **(V**ermes vō.) **P**ria i duas s3 q duo pōit remedia. **F**a ibi. **(M**edicamē.) **D**e pma dicit q si p̄tigat vīmes gene rari nō cōuenit aliud nisi q expellāt. ⁊ tūc pōit vnū medi camē dicēs q eger sumat. 3. vij. burūgi excorticati cū ē val

de famelic⁹. **B**urūgi ē quoddā semē nigrū sile pipi qd aspor tat de seni. **D**e fa pōit aliud remediū. **B**urūgi excorticati turbith nil. oium ptes eq̄les. lupinoꝝ nasturtij cābil oium añ. ptes equales. sumant ex eis in potu. 3. vij. **S**o dicit q prius d3 bibere lac p tres dies. deinde qd die q̄rta de p̄dicto me dicamine cū lacte dissoluto bibat. **R**o p3. **(M**orādū q cu ra vīmū p̄dictoꝝ p̄ficiť p simplicia ⁊ p cōposita. **S**implicia qdā sūt cala qdā sūt fria. **S**implicia cala qdā sūt q̄ iterfici unt tñ qdā sūt q̄ iterficiūt ⁊ educūt ex. **S**implicia cala q̄ i terficiūt sūt absinthiū folia lauri nucle⁹ p̄fici ruta metaltz cost⁹ amar⁹ cetaurea p̄assū lupini amari mēta radix enule gra. lauri exiccata abrotanū anisū. semē apy nigella assarū ciminuz nasturtiū amigdale amare dyptamū pulegiū aleū fella aialū. **S**iplicia vō calida q̄ iterficiūt ⁊ educūt ex sunt aloes succus yreos succ⁹ cucumeris asinini agarie pulpa col logntidie cartam⁹ succ⁹ enule recētis. ⁊ Auic. c. de cura ver minū dicit q si sumāt. 3. iij. extrahit eos sine nocumēto ⁊ ē mi rabile. **S**iplicia fria i vīmib⁹ sūt semē coriādri sumach ppo gñidos. lutū sigillatū lotuz. magra ⁊ ē spēs terre mirabil. se. porulace endinie amare. lactuce amare. se. salicis. se. cauliū tribuli arō glossa sicca se. atriplicis oleū onfaciniū i mltā qz titate sūptū interficit eos pp magnā amaritudinē ⁊ educit extra pp viscositatē ⁊ ē vtēdū istis diuersimode. **S**i ē fe. vtē dūz est frigidis. et si non est febris vtēdū ē calidis ⁊ sūt ma teria pposita. **C**ōposita que approximāt quēdā iterficiūt ⁊ educunt extra. ⁊ talia approximantur vel ab extra vel ab itra. **S**i ab itra vlti forma pot⁹ vlti pulueris vlti p̄fectis vlti pil lular⁹ vlti suppositoꝝ vlti clisteris. **S**i ab extra vlti forma vn guētū vel emplū vel epithimatis vel succuli vel de p̄similib⁹ de singulis discurrā. **E**t pmo i forma pot⁹. **S**irup⁹ acetosus simplex cū aqua absinthij vel alicuius decoctiōis simplicis calis vel frigidis valet. **A**d idē fit aqua mirabilis p̄tra vermes. **B**urūgi terre sigill. ipogñidos acatie oium añ. 3. y. ⁊ bul liāt i aq̄ vsqz ad sūmptionē medietatis ⁊ de ea sumant i po tu ⁊ ita de alyis pōt fieri decoctio cū vino. **A**d idē. **R**o vini al bi. l. b. i. s. absinthij. 3. i. nigelle. 3. i. cōquassata nigella ⁊ absin thio tñ bulliāt q veniāt ad medietatē. deinde colet. dosis sit. 3. i. s. p vice. **A**d idē. **R**o radices graminis sumach fiat in aq̄ decoctio ⁊ vtrā illa. **I**n forma pulueris. **R**o coriandroz ppa ratoꝝ seminis apy preparati. añ. 3. i. s. ossis de corde cerui p̄busti. 3. vi. coralloꝝ. 3. i. cinamomi electi. 3. s. croci. 3. i. agri rici. 3. s. floꝝ boraginis ⁊ buglosse añ. 3. i. s. ligni aloes. 3. s. calami aromatici. 3. s. margaritarum. 3. s. dyptami armo niaci limature ebozis serici cōbusti añ. gra. y. folioꝝ lauri numero. viij. zuccari. 3. vi. ex his fiat puluis subtilissim⁹. **A**d idem. **R**o cornu cerui combusti. 3. i. seminis peonie seminis apy seminis coriandri seminis caulium nigelle seminis plā taginis añ. 3. s. seminis endiuie. 3. i. dyptami. 3. i. sandali cor raloꝝ margaritarum añ. gra. vi. zuccari pondus omniuz ⁊ fiat puluis subtilissimus. **A**d idem. **R**o rasura cornu cerui parum torrefacti. 3. y. coriandrozum preparatoꝝ. 3. i. s. dy ptami. 3. i. s. terre sigill. 3. i. fiat puluis subtilissimus. **A**d idem. **R**o cornu cerui adusti. 3. i. seminis coriandrozum. 3. s. aloes. 3. s. terantur subtilissime ⁊ dentur in potu cum siru po acetoso. **A**d idem apium puluerizatum est valde bonū. **A**d idem rasura cornu cerui data in potu excludit vermes. serapio. **I**n forma cōfectionis. **R**o cornu cerui combusti. 3. i. seminis peonie seminis coriādri preparati seminis apy se minis caulium nigelle seminis plantaginis seminis endiuie añ. 3. s. dyptami. 3. s. herbe marine. 3. i. sandali coralloꝝ rubeozum margaritarum añ. gra. v. zuccari. 3. vi. fiat confe ctio. **A**d idē tiriaca. **A**d idē yerapigra ⁊ cū hoc simul educit extra. **A**d idem aloes cum melle datū. **A**d idem succi enule 3. iij. **I**n forma pillularum. **R**o pillularum communis fm diuersitates corpoꝝ aliquandoynam aliquādo. y. aliqñ. iij.

De emorroidibus

35 diuersitate ⁊ sic vltra ⁊ sūt mirabiles: qz vmes iterficiūt
 ⁊ educūt. In forma clisteri: Primo sūt clistera acuta cū ye-
 rapi: ⁊ sili⁹. In forma suppositoꝝ: sūt suppositozia ex mel-
 le ⁊ aloē vel ex carne falsa. vt lardone. Ab extra appropa-
 ta i forma vnguenti. ⁊ aloes absinthij olei pscioꝝ olei amig-
 dalaz amaraz oli masticeis olei spice: añ: 3. ⁊ uacatie ppo-
 gtidos terre sigill. lupioꝝ añ. 3. ⁊ aloes yerepigre añ: 3. 5.
 nigelle gallie mus. abrotai fell. tauri ligni aloes añ: 3. i. cor-
 nu certū cōbusti: 3. y. se. endiuie: 3. i. cū cera fiat vnguentū
 sūd. Ad idē. ⁊. olei d absinthio olei myrtilloꝝ añ: 3. 5. pulue-
 ris aloes enatici coriādroꝝ pparatoꝝ terre sigill. nigelle oi-
 um añ: 3. y. vini citronioꝝ fell. vaccini cere paz: fiat vnguentū
 Ad idē. ⁊. olei absinthij olei pscioꝝ olei myrtilloꝝ ros si-
 mach coralloꝝ aloes gallie mus. añ. parū cū pauca cera fiat
 vnguentū ⁊ ē mirabile. Ad idē. ⁊. rute cū farina lupinoꝝ
 absinthij aloes fell. bouin. añ: 3. i. buliāt i aceto ⁊ oleo ami-
 gdalaz amararū. ⁊ oleo rute oīz añ. ptes eqles: cere. q. suf-
 ficat fiat vnguentū. Ad idē. ⁊. vnguenti agrippa. Nicolai
 ⁊ iungue ventrē ⁊ ē mirabile. De oleis valet oleū pscioꝝ oleū
 amigdalaz amaraz oleū d absinthio: In forma emplā. ⁊.
 mēte absinthij añ: 3. y. cetauree mioris agarici añ: 3. 5. aloes
 y. acetici: 3. y. aq. ros: 3. i. farie lupinoꝝ ad pōd. oīz fiat ēplm
 pōat supra stōs. Ad idē. ⁊. farie lupinoꝝ succi absinthij suc-
 ci psciarie succi mēte: succi folioꝝ pscii ⁊ succi seuuini cito-
 nioꝝ añ: 3. y. pulueris terre sigill. coriādroꝝ pparatoꝝ nigel-
 le farine lupinoꝝ masticeis mirtilloꝝ aloes epatici: añ: 3. 5.
 fell. vaccini: 3. i. coralloꝝ um. ru. 3. i. misceant cū modico vini
 ru. odoriferi: Ad idē. ⁊. mēte absinthij farine cicerū ru. alo-
 es fell. vaccini añ: 3. i. y. buliāt i aceto ⁊ oleo amigdalaz ama-
 rarū. ifundant petie ⁊ ponant sup stōm añ ⁊ retro: In fōma
 sacculi. ⁊. mēte plegij absinthij mētastri ru. abrotai ros ar-
 noglossie añ: 3. 5. terant grosso mō. ponant i sacco ⁊ appo-
 nant stō vtrē. In forma odoramēti. ⁊. panē asū ⁊ assatū
 ⁊ ifundat i aceto fortissimo ⁊ odorēt. Ad idē nigella odo-
 ret. (Uermes ho). Ponit curā vmiū q sūt i longatōe. vlin-
 testino recto: ⁊ dicit qvmes minuti q frūt i ano cui⁹ signū ē
 qz generat pūrie in ano: vñ cū fricat anus expellant. tunc
 cotū ex oleo abluto iuolūtū imittat aut ex oleo d crisomill
 aut succo mētastri vlin. iuolua ex parua qstitata aloes ⁊ felle
 vaccino ⁊ supponat. Ad idē valet suppositoꝝ de carnisbus
 falsis. qz icitat expulsua. Ad idē suppositoꝝ de melle: sed
 subito extrahat. Ad idē clistere cū lacte i q sit lac cū yerepi
 grav. cassia qz vlcis. Ad idē. ⁊. abrotani absinthij añ: 3. 5.
 se. cicute se. cimini asse. cepay. añ: 3. i. se. alexādrini: 3. y. fur-
 furis: p. i. mell. pscioꝝ amaroꝝ añ: q. r. 5. sac. cois: 3. y. yerepi:
 ⁊. y. succi folioꝝ porri: 3. i. fiat clistere vsq. ad q. r. y.

¶ De emorroidib⁹ fistlis ⁊ ragadys q̄ i ano fiūt: ¶ Sil:

Notādū circa rubricā q̄ emorroydes q̄dā sūt māise
ste sic q̄ appent i orificio ani ad oculū. q̄dā sūt occl̄
te iter anū q̄ nō p̄nt videri nisi digiti ponant iteri⁹.
Et istarū ābe s̄ duplices. vt q̄ sāguis emanat ab eis ⁊ a vu
garib⁹. p̄pe dicūt emorroydes. q̄dā sūt surde. vt q̄ nihil em
nat ab eis. ¶ Scō notādū q̄ triplex ē gen⁹ emorroydarū
q̄dā dicunt v̄cuales ⁊ sūt extrifecce existētes i ano q̄dā dicūt
morales qz h̄nt s̄ilitudinē cuz moro ⁊ sūt extrifecce i ano cā
te a sāguie. Alij addūt aliā sp̄z dicētes q̄ alie sunt sic vesice
⁊ sūt a s̄late licet raro. Aliē dicūt v̄cuales ⁊ h̄nt colorē v̄ue
b̄i mature causate a sāguie m̄lcoz. ⁊ sic p̄z cā trifeca ip̄arū
emorroidarū. s̄z cā extrifeca ē sic acceptio medicie acute p̄u
gitine ⁊ s̄ilia. ¶ 3. no. q̄ signa emorroidarū extrifecarū sūt
māifesta ad v̄isus. qz eminētes extra ⁊ ad tactus. Signa ea
ruz q̄ sunt p̄funde sūt dolor ⁊ ḡuitas itra anuz ⁊ difficultas
egerēdi. ⁊ veri⁹ signuz ē iuerfare lōgatoz cuz v̄etola magna
absq̄ ic̄isioē. ⁊ tunc aspect⁹ iestimi iuerfati idicabit v̄itatez
imediare sup̄a egritudine. Signa q̄n sunt ab humozib⁹ fri

gidis: qz sentit dolor z turbatio z grauitas i vtre. **S**i sint
ex humoribz calidis scit punctura circa anuz ac si pateret
tenasmonē: z fluuerunt p illa accita pseq discoloratio fa-
ciei z grauitas coratur. ¶ Pronosticatio fluxus emorroida-
ruz si ē tps pseruat a mltis egritudibz mlticis feis ex humo-
ribz adustis sicut est filia mlti lepra idropis morfea mali-
mortuuz qrtana passio splenis. Cū emorroides fluuerunt
fluere z nō fluunt. imo oīo cessā sunt cā idropis z ptifis:
Dēs emorroides sunt difficil curatōis: p qz illa ps est enor-
mis z rugosa z nō pōt sic inuestigari cā: **S**cdo qz illa ps ē ml-
tuz sensibil. **T**ertio qz talis ē semita mltaz supfluitatuz et
qsi ptinaz. **Q**uarto qz ē mēbz frigidū nō hīs vtute: ¶ **U**-
teri notādūz d fistulis ani. pzo qz fistula ē vlcstrictuz su-
pius latuz iferi fordiduz z cōcaui cum callositate i mēbro
¶ **S**cdo notādūm de fistul ani qz qdā sunt penetrātes z qdā
nō. ¶ **T**ertio notādūm qz fistula i ano cātur ex materia
mlica venenosa adusta decurrēte ad iestinum longatōe q
ipm corrodit z vlcerat z parit p tps fistulā i loco: cātur etiaz
pp āpa emorroidas z filia: ¶ **Q**uarto notādūm qz signa fi-
stule penetrātis sunt qz feces exiunt p fistulā z vētositates
manifeste z māifestat cirurgico cuz iuiserit tētā i fistulam
z tractauerit cā iuenit tētā pfund. riuvsq ad longatōes et si
digit ponat i ano nō poterit bñ pstringi vndiqz. **Q**n fistula
penetrauerit iestiniuz oīo icurabil ē: si est curabil timēdū
ē valde de larcato. ¶ **U**teri ē notādūm pncipali de raga-
dys ani qz ragadie ani sunt fissure i ano sine tumore: ¶ **Z**o
ē notādūz de causis. **Z**a ragadiāz pōt eē gntplex: **P**rima
dissinteria: **S**cba cā pōt eē feces dure qz trāseuntes p anuz
inducunt magnuz dolorē z scissurā z solutōes ptinui: **T**er-
tia cā pōt eē caliditas z siccitas ozificy ani scindētis anum
Quarta cā pōt eē āpa ani z emorroides qn rumpunt: **Q**ui-
ta pōt eē aliqd exteri scindēs z rumpēs. ¶ **T**ertio notan-
dū de signis ragadiāz ani: **S**igna sūt dolor z ardoz cū scif
suri apparētibz z qz ex eis emanat vir nigr: aut rubcuz aut
fetēs valde rviride: ¶ **P**ronosticatio: **R**agadie sunt diffi-
cilis solidatōis z curatiōis ppter causas super allegatas
de emorroidibus: ¶ **A**lmanfor:

Almanfor:

Omnis sanguis recēs sine doloze p iserio
rē fluit regionē iter pollato m̄ tpe nō est
cōstringēd⁹ nisi paries debilitet: a mltis
eni passionib⁹ erinde liberat⁹. Si aut ex eo debili
tet ⁊ idiger cōstrictōe: trocisci de charabe cū suc
co sumach dent⁹. In comestione quoq; sumat
sumachiā ⁊ cibū q cū succovne acerbe sit et his
silia de illis q nutriētia sunt. Si vero multū de
bilitet nutriat cū succo carnis cui plurimū ad
misceat succus citonior⁹ ⁊ vinū. Vinū quoq; bi
bat stiptichū. Et sup epar ponat emplm de spica
q d̄ in. c. de epate nominauim⁹. Et si ista nō suf
fecerit: confectio de scozia ferri det⁹. **Qd. R.** mi
robalanoz indoz beliricoz ⁊ embillicoꝝ omniū
aū. 3. v. spice squantri cipi. 33. pipis olibani ame
os oium aū. 3. ij. scozie ifuse i aceto p hebdoma
dam vnam ⁊ postea torrefacte. 3. xv. cōficiant
oia cū melle dispumato quod fuerit coctū cum
apozimate embillicoꝝ sicut in. ca. de melancolia
noiaūim⁹ de quo quotidie ad nūcis magnitudi
nē sumat⁹. hoc nāq; emorroidaz ⁊ mēstruoꝝ sā
guinē pstringit: fluxū quoq; vētris lōgi tēpoꝝis

De emorroidibus

remediū affert: Si aut i ano orit aliqd pminens extra ex quo magn⁹ puenit dolor nec ab eo fluit aliqd i luce⁹ cepe cū pauca lana: aut fel vaccinu³ supponat. Suppositoriū quoq; lōgū d cyclami ne subijciat qd paties p tota teneat noctē: z si cō tīgat egredi remittat donec ifrigidet: z egrediat sāguis. **Ad idē:** Si aut dolor vebemētissim⁹ fuerit z āpa magnū i ano flebotomet egerit emplm. hoc su pponat: sedat. n. emorzo. dolore cū adest āpa cū eis. **Ad idē:** Mellilotū camomillā q tādū i aqua coquant donec dissoluant. deide sumat ex aqua decoctōis eaz quātū vna manu capi pōt: vitellus oui assati vii⁹ croci. 3. ii. opij. 3. ii. se. lini triti fenugreci maluanisci oīum añ. **Ad idē:** cōficiant oīa ex rob in quo bdeli. 3. iii. fuerint dissolute z folia supposita postq; supficies ex oleo sisamio in quo adeps galliace⁹ fuerit dissolut⁹ aut anatis infecta fuerit more emplī suppoat dū adhuc sit tepida. **Alia pfectio dolorē z āpa sedās:** Cepe albū opime coctū terat z cū butiro vaccino misceatur vt mollescat z tepefactū ano in quo est āpa supponat. **hec. n. dolorē sedat vebemētē:** **¶ Sil:** Determinat de emorroidib⁹ fistul⁹ z ragadys ani. z diuidit in tres. **prio** determinat de emorroidib⁹. **Secdo** de ragadys. **Tertio** de fistul⁹. **Scda** ibi: (Cū vō i ano). **Tertia** ibi: (Sistuleyo). **Prima** i tres. **prio** ponit curā qn emorroides sūt fluentes docēdo restringere. **Secdo** ponit curā qn sūt surde nō fluētes docēdo apire. **Tertio** docet sedare dolorem. **¶ Fa** ibi: (Si aut i ano). **Tertia** ibi: (Cū āt dolor). **pria** i duas. **prio** ponit curā qn emorroides fluūt z non sunt restringēde. **Secdo** ponit curā qn idiget restrictōe. **¶ Fa** ibi: (Si aut). **De pma** dīc q cum sanguis recēs fluit p anū cū iterpollatōe tal nō ē restringēd⁹ nisi paties debilitet. z vificat se. qz paties liberat z pseruat a mltis egritudinib⁹ mltis de gb⁹ dcm ē. **Rō p:** (Si aut). **ponit** curā qn idiget restrictōe: z diuidit i qtuor. **prio** ponit curā p trociscos. **Secdo** p dietā. **Tertio** p ēplm. **Quarto** p pfectōes. **¶ Fa** ibi: (In comestione). **Tertia** ibi: (Et superpar). **Quarta** ibi: (Et si ista). **De pma** dīc q si ex fluxu emorroidaz paties debilitet debet dari trocisci d charabe cū decoctōe sumach. **Rō** qz sūt fīi z stiptici z cōsolidāt a ppetate restringētes sanguinē. **Ad idē** pillule de bdelio. **Ad idē** pillule de sandaraca. (In comestione). **¶ Pōit** curā p dietā. **Et pōit** q i comestione d sumere sumachiam z cibuz q fit ex succo vne acerbe et pfilia. **Rō** qz tales cibi sunt stiptici z igrossāt sanguinē z claudūrvias z pstringunt. **Secdo** dīc q si paties mltū debilitet debz vti succo carnis cui adiūgit succ⁹ citonior⁹ z vinū. **Rō** qz magis subleuat⁹ tūtē z pstringit. **Tertio** dīc q d bibere vinū stipticū. **Rō p:** (Et superpar). **ponit** curā p emplm dīcēs q superpar est ponēdū emplm de spica de quo ē dcm. **ca:** de epate. **Rō** qz stipticū ē pfortat epar z phibet fluxū ab epate. **¶ Notādū** q sup anū dz poni hoc emplm. **¶ aloes** succotrini sanguis draconis piloz leporis subtili puluerizatoz añ. 3. y. tele araneae. 3. y. albuminis oui bñ agitati. q. sufficit ad icoporādūz z extēdat sup pāno z applicet ano. **Ad idē:** succi plātag. 3. y. aq. ros. 3. 5. pulueris sumach. q. sufficit ad icoporādūm misce oīa z fiat emplm mediocriter ligduz. **Ad idē** p paupe rib⁹ yngat ex oleo ros. v. l. mirtio vel puluis sumach sumat cū oleo z applicet ano. **Ad idē** sedeati aq decoctōis gallaz

balaustraz sumach myrtilloz z siliz. **Uel** fiat decoctio in vino stiptico. vel fiat fomētatio ex tasso barbasso decoctō i vino. (Et si ista). **ponit** curā p pfectōem dīcēs q si ista nō suffecerit dz dari cōfectio de scoria ferri. **Secdo** ponit descri ptōes. **¶ mirobali.** indo. belliricoz ēbilioz añ. 3. y. spise sq nanti cipi. 3. 3. ameos piperis olibani oīuz añ. 3. y. scorie ferri infuse in acetō per ebdomodā vna z torrefacte postea. 3. y. conficiatur misce cum melle dispumato quod sit coctū apozimate emblico⁹ sicut dictū est in ca. de mlia. **Tertō** ponit iuuamētū dīcēs q hoc electuariū restringit sāguinē emorroidaz z menstruo⁹. **Silr** restringit fluxū ventris antiquū. **Rō p:** (Si aut in ano). **ponit** curāz quādo emorroides sūt surde docēdo apire eas: z diuiditur in duas sūm q duo ponit remedia. **secda** ibi: (Suppositoriū). **De pma** dīc q si i ano emorroides fuerit appentes. **¶ extra** pminentes z nō fluit aliquid tūc succ⁹ cepe cū pauca lana dz supponi aut fel taurinum. **Rō** qz talia appiunt emorroidas vlyvās emorroidales vbi est materia retenta. (Suppositoriū). **ponit** aliud remediū dīcēs q debet supponi suppositoriū longū d cyclamie quod paties dz tenere tota nocte. **¶ dīc** q si cōtingit egredi debet remitti donec scidat z egrediat sāguis. **Ad idē:** succi cucūerl asinini stasifag. añ. 3. y. cōficiat cū mel le fiat suppositoria. **Ad idē:** pulpe colloqntides. 3. y. amigdalaz amaraz. 3. y. fiat licinia lōga. **Ad idē:** olei pscorū amaroz. 3. y. medulle crisomilloz z cōsoz alleoz añ. 3. y. fiat ūguētū cū cere. q. sufficit z suppoat cū tēta. **Ad idē** supposito scā ex radice ireos aperit oīficia emorroidaz. **¶ Mesie** **Ad idē** idem panis porcin⁹. **Ad idē** inunctio cūz oleo persicoz vel de crisomilis. vel de amigdal⁹ amaris. **¶ Notādū** q emorroides possunt aperiri cūz folys sic⁹ z frice⁹ loc⁹ ex eis a pre āpa donec lac egrediat. vel cūz succo cyclaminis vel cepe. **Silr** valet si frice⁹ loc⁹ cum lanā vel panno ifuso i me dicamine quod ē. **¶ aloes** succotrini subtili puluerizati. 3. y. folioz leuistici. 3. y. amiscantur. **Silr** possunt aperiri cūā flomo. z vt non claudantur yngat loc⁹ cum ynguento i me diate dicto. **Silr** possunt apiri cum sāguis fugis appositis ad emorroidas cūz vna cāna cōcaua ne vadāt ad aliūz locū zc. (Cum āt dolor). **docet** sedare dolorē emorroidaz. z diuidi tur in duas. **prio** docet p flebotomiā. **Secdo** p ēplz. **De pma** dīc qd qn āpa fuerit vebemēs z magnuz i ano debz eger flebotomari. **Rō** qz diuertit ne mā fluat ad locū. (Et ēplz). **ponit** seu docet sedare p ēplm. et diuiditur i duas scdm q duo ponit. **¶ Fa** ibi: (Ad dolorē). **De pma** dīc q ad sedādūm dolorē emorroidaz dz supponi emplz qd ē. **¶ mellilotum** cāmollā diu coctā i aq donec dissoluat. deide sumat ex aq decoctōis eaz quātū vna manu teneri pōt. vitellus oui assati croci. 3. ii. opij. 3. y. se. lini triti se. fenugreci maluanisci añ. 3. y. cōficiant oīa ex rob i quo sint bdelij. 3. y. dissolute z folia superposita postq; coz superficies ex oleo sisamino in quo adeps anatis mixta fuerit more emplī supponat. **¶ nā** dīc qd sūt tepida. **Rō** qz resoluunt pp camomillā. **¶ sup** faciunt pp opiu⁹ mollificāt z maturāt pp assugiā anatis cū bdelio. **Ad idē:** mucillaginis se. lini añ. 3. y. butiri sine sale sepi renum capraz añ. 3. 5. vitelluz vni⁹ oui ros. 3. y. cere modicum fiat yngētū. **Ad idē:** floz malue camomille añ. 3. y. se. fenugreci se. lini añ. 3. y. 5. quassa sil⁹ z bulliāt oīa in aq in qua paties tencat anchas aut spōgia fortiter cōpressa ifusa in pdicta aq applicet ano. vel ex pdictis fiat sacculi longi z stricti z superponantur. (Alia confectio). **¶ po** nit aliud sedans dolorē dīcēs q cepealbu⁹ optime coctum terat z cū butiro vaccino misceat. z molefiat z tepefactum ano supponat qz resoluūt vebemētē dolorē. **Ad idē** porru⁹ elixatuz pfectuz cum butiro. **Ad idē:** limaciaz qz testa z cōbure in fornax z puluerizata aspgantur qz statim dolor sedatur. **Ad idē** valet suffumigatio scā cum bdelio z adipe

De morzoidibus

irbi camelini. Ad idē vntio scā cum oleo seia lini de pſci vel crisomil valet. ¶ Notādū q̄ iter oīa folia cauliz se-
dant dolorem. Ad idē vntio cuz adipe anatis ē maximi
iuuamenti.

¶ Alunfor:

¶ Cū vero i ano ragadias habuerit paties q̄ elī
ledūt cū ipsi vter sicce ē pillis de bdelio vraf. q̄.
R. mirobal. ni. chebul aboz añ. 3. r. serapini. 3.
lij. nastrutij al. 3. ij. bdeli al. moll' z pigula. 3. r. v.
dissoluaf bdeliū in succo porroz z ex eo pſiciant
alla z iformēt ex eis pille z sumaf ex eis freq̄nt.
ab. 3. i. vsq. ad. 3. iij. Loc' vero si adustione pa-
tiat ex vngueto d cerusa iungat. si at nō sentitur
i eo adustio vngat ex vngueto q̄ fit ex adipe q̄ in
gibbo cameli iuēt z bdelio q̄ sic fit. R. cere citri-
ne olei fſamini adip. anatis medulle cruris vac-
cini adipis q̄ ē i gibbo cameli bdelij oīuz ptes eq̄-
les. bdeliū pū mucillagie se. lini dissoluaf. dein
de oīa misceatur. hoc enī optimū existit. Si autē
eger ragadias i ano habuerit pſidas a qb' ferēs
vir' fluxerit medicamē acutū q̄ i. c. de vulneri-
b' descriptū ei supponat q̄ eger p duos dies
patiat. Et si i eis aliqd remaneat q̄ resudet me-
dicamē itez apponat q̄ eovsq̄ fiat donec loc'
sicce z nō resudet. Qz si ea que ibi sūt eminetia
extra z pēdētia fuerint i tū vt areſcāt z nigrescāt
butirū tepidū mſoties supſudatur donec nigre-
do ab eo remoueat. Si autē resudatio reuerſa fu-
erit acutū medicamē itez ibi appoatur. z si nō re-
suderit ex vnguento de cerusa curetur. Et etiaz
q̄n eminetes emorroides extra curātur cū ferro
cauterizādo. loq̄ tñ de h' pl' est q̄s huius nri libi
mod' reqrat. Fistule vero generātur i ano velo-
cī. qm̄ figura ei' fac ē illd' necessariū. Que sūt
vtriqz penetrātes aut nō penetrātes. Cū at pfo-
rate sūt vtriqz sterc' egreditur ex eis z vētoſitas
Si at nō egredit sterc' neqz vētoſitas non ē pene-
trās abvtraqz pte. Loq̄ vero de ei' cura perfecte
pl' ē q̄s hic nī liber expectat. Is qz oēs fere boies
sp̄ maximū icurrūt errorē i cura ei'. vñ z maximū
icurrūt nocumētū nos excitābim' eos ad hoc q̄s
huic egritudini pgrūū erit. z oīdem' q̄l' a pdcō
errore se custodiant. z dicim' q̄ fistula vtrinqz
pforata cū ab ano remota fuerit nullo mō ferro
rāgēda ē i cisione enīz ferri pſtrigīt sterc' iuolū-
tarie egredi. Est et aliud q̄re fistula abvtraqz pfo-
rata ferro rāgi nō dī. qz toto tpe vite egri sic per-
māere poterit nō magnū faciēs nocumētū neqz
puēiet ex ea aliqd nisi resudatio z flux'. Si q̄s ab
ea fluxerit acutū fuerit z mordicatū z feridū bū-
erit odorē c' ēt quantitas quotidie augeat. erit si
stula putrida z cuz hoc herpetestio mēno cul ex
medicamine acuto z ex eo q̄s pplet oīa succurrē

dū ē ateqz dlatef z magnificet. Cū at resudaueri
nisi paz neqz quantitas quotidie augeat neqz
magnificet neqz odor ibi augumētat' fuerit nō
ē i ea aliqd q̄s sit tūmēdū nisi resudatio z flux' que
medicari pōt donec sicceatur z detumescat z nō
resudet per lōgū tps. Si autē resudatio redierit
medicamē pdictū adhibeat. Et hoc mō poterit
blādiri p totū tps vite egri z nō nocebit. Mod'
adhibēdi huic egritudinī medicamen ex collirio
q̄s i. c. de fistula oculi noīauim'. sumaf z optie-
teraf z fistula pmaf dōec qcqd i ea cōtinet egre-
diat z si radi' eā igredi poterit iuoluaf coro. dei
de ex pdicto medicamine postqz mollificatū fu-
erit itiner' i fistulā imittat. Si vero i ea minime
radi' igredi poterit dissoluaf medicamē in aq̄ z
subleuet corā egri supposito puluinarī z eo supi
nō lacēte pdictū medicamē distillādo sup fistulā
fūdat z fiat hoc i mane z circa noctē ptes dies
z sedeat iaq̄ de circūma z lanet ex ea. ¶ Sil.
¶ Pōnit curā ragadiarū q̄ fiunt i ano z diuidit in duas.
pmo facit hoc scdo reuertit ad pōnēdū curā emorroidarū
maxime q̄n fuerit putredo. Fa ibi. ¶ Qz si i ea. p̄ima in du-
as pmo pōnit curā ragadiarū q̄n nō sūt pſide nec sanioſe.
Scdo q̄n sūt tales. Fa ibi. ¶ Si at. p̄ima i duas. p̄ponit cu-
rā p euacuatōez q̄n vter est stipricus. scdo p localia. Fa ibi.
(Loc' dō). De p̄ma dicit q̄ q̄n paties habuerit ragadias in
ano ledētes cū cuz vterē stipric' dz vti pillis de bdelio que
sunt. R. mirobal. nigrozū kebulozū embilicorū. añ. 3. r. se-
rapini. 3. iij. nastrutij al. 3. ij. bdelij moll' z albi. 3. r. v. dissolu-
tur bdeliū i succo porroz z ex eo cōficiant alia iformēt
pille z ex eis sumaf freq̄nter ab. 3. i. vsq. ad. 3. iij. rō qz iste
pille ppter mirobalanos euacuāt z cōsolidāt pp bdelium.
¶ Notādū q̄ meli' eēt si darent' medicie laxatiue vel fie-
rēt clisteria qz mirobalani cōstringunt post laxatōez. deide
cōsolidet loc' cuz vngueto cōsolidatio z cerusa dicta supe-
ri' sepe. z sic facit gerard'. (Loc' dō). Pōnit curā q̄n i loco
fiat adustio. scdo quādo in loco nō ē adustio. Fa ibi. ¶ Si at nō
De p̄ma dicit q̄ si in loco fuerit adustio dz fieri inunctio cū
vngueto de cerusa. rō qz ē in frigidatiū z cuz hoc cōsolida-
tiū. ¶ Si at nō. Pōnit curā q̄n in loco nō est adustio dicēs
qz dz iungi cuz vnguento q̄s fit ex adipe q̄ in gibbo cameli
inuenit z bdelio z sic fit. R. cere citrine olei fſamini adipis
anatis medulle crur' vaccini adipis q̄ ē i gibbo cameli bde-
ly oluz añ ptes eq̄les. bdeliū pū i mucillagie seia lini dis-
soluaf deide misceant qz hoc optimū existit. ¶ Notādū
qz loco adipis q̄ i gibbo cameli repitur valet sepū caprarū
vel assungia galline z iungant scissure. eodē mō valet i scis-
suris manū. Ad idē. R. dragagati gallarū añ. puluerizēt
cū sepo capnovl' bouino z pauco olei ros. misce z fiat vnguē-
tum. Ad idē suffumigatio facta cum bdelio cōfecto cū adi-
pe. Ad idē terbetine. 3. ij. adipis anatis olei viol. añ. 3. ij. mu-
cillaginis dragaganti. 3. i. cere citrine. 3. i. dragagati pulue-
rizati. 3. ij. fiat vnguētum zc. ¶ Si at eger. Pōnit curā raga-
diarū q̄n sunt pſunde z sanioſe dicēs qz si eger habuerit
i ano ragadias pſundas a qb' egredit vir' ferēs dz supponit
medicamē acutum q̄s scripsit in. c. de vlcērib' oculoꝝ et
d polipo. rō qz corrodit. iō psumit mās sanioſa vñ furioſa. z
dicit qz si in eis aliqd remanet q̄s resudat iterum dz nō me-
dicamē z h' fac donec loc' exiceat z nō resudet. Ad idē valet
cerotū viride positum i eodē. c. deide loc' cōsolidetur cum

De egressione ani et matricis

unguento de cerusa: (¶ si ea) ponit iterato curam emorroiday: spali: et diuidit in duas. pmo ponit curā p medicinas. Scdo p cyrurgiam: fa ibi: (Est et): De pma dicit q si emorroides fuerint extra pminetes et pedetes et fetetes i tantuz q arefcunt et nigrescunt dz sepe supponi butir: tepiduz donec nigredo remoueat: Scdo dicit q si resudat viri fetes medi camē acutū ibi pōat: Tercio dicit q si nō resudat viri fetes curet cū vnguento de cerusa: rō qz solidat: (Est et): Ponit curā p cyrurgiam dices q curat aliqñ cauterizādo cum ferro. scdo dicit q si nō p̄tinet ad istū locuz: ad septimū almanforis: (¶ Notā dum q emorroides p̄t remoueri p icisionē eaz ita q tota icidant qñ sūt ātque cū ferro: sic cū forfici b): Scdo p̄t icidi sine dolore cū filo de serico p cū pilis egzifundant i aq in q cāphora fuit dissoluta: vñ nō sentit dolor stupefaciēdo mēbruz: et post icisionē ponat emplm scm ex vitell ouoz et oleo ros: ad sedandū dolorē. postea solidetur vngēdo locū cū vnguento solidatiuo qd fit cū cerusa lota aloē mastice thure sanguine draconis oleo ro: et cera: (¶ Si fistule): Ponit curā fistulaz q fiūt i ano. et diuidit i tres: pmo p̄mittit quōd se hñt fistule ani quātū ad generatōem: Scdo ponit diuersitatē fistulaz: Tercio p̄seqt ponēdo curā: scda ibi: (Que at vtring): Tercia ibi: (Logyō). De pma dicit q fistule i ano cito generant et discernit ex figura ei: (Que aut vtring): Ponit diuersitatem eaz dices q tales aut sunt penetrates aut nō: Scdo dicit q penetrates distinguunt ex eo q egredi de loco fistule sterē et v̄tositas: si nō sūt penetrates tūc nō egrediet ab eo nec sterē nec v̄tositas: (Logyō). Proseqt ponēdo curā fistulaz ani: et diuidit in duas. pmo ponit i tētem suā: scdo p̄seqt eaz: scda ibi: (Et dicem): De pma dicit q loqndo de cura fistule pfecte trāsīt metas huius libri: De secūda dicit q fere oēs hoies maximū icurrunt errozē i cura huius passionis. vñ maximū seqt nocumētū. Et hic ip̄e itēdit excitare nos illud explicādo qd ē cōgruū i cura huius pp qd possim cauere a dicto erroze: (Et dicemus). Proseqtur et diuidit in duas. pmo p̄mittit documētū obfugandū i cura fistule penetrātis. scdo ponit curā illi p medicinas ibi: (¶ Si at illud): De pma dicit q fistula penetrās ab vtraq pte si fuerit distās ab ano nō ē tāgēda aliquo mō ferro rōne assignat. qz ex icisione facta cū ferro cōtingit sterē cū egredi iuolūtariē: Rō qz lacert cōstringēs et dilatans ē icifus. scda cā qz talis fistula toto tpe v̄tē: egri sic p̄māe re pōt nō iducēs magnū nocumētū nec p̄uit ex eo aliū nisi resudatio fluxus: (¶ Si at): Pōit curā fistule saniose: et didit i duas: qz pmo ponit curā in gnālē: scdo in spālē: fa ibi: (Modus): Prima i duas: p̄mittit i generali qñ fistula ē saniosa et p̄funda: et qñ ē panca: scda ibi: (Cū at nō): De pma dicit q si illud qd egredit a fistula fuerit mordicatiū et acutū et fetiduz et q̄titas cōtinue augeat talis fistula erit saniosa et cū herpestiomeno: Scdo dicit q in cura tali succurrēduz est cū medicamine acuto et cū eo qd p̄ficiat itētiōes oēs āreqz dilatetur: De scda dicit q si fistula nō resudat nisi pax et q̄titas nō augeat quotidie nec malus ē odor: tūc dz medicari cum medicamine exiccatiuo donec exicceat et detumescat et nō resudet aliqd lōgo tēpore: Tercio dicit q si resudatio reuertatur dz exhiberi medicamē acutū et sic blādiri toto tpe egri: (Modus): Ponit curā i spālē: et diuidit i duas: Primo explicat medicamē ponēdo modū approximatiōis: scdo ostendit qd fiēdū qñ nō pōt approximari mō p̄dicto: fa ibi: (¶ Si vō): De p̄ia dicit q dz exhiberi medicamē factū ex collirio. de quo dcm est i cura fistule oculi: et hoc dz fieri dōec egrediat qd i fistula cōtinet: scdo dicit q si tēta pōt igredi iuoluarur radi coto ex p̄dicto medicamine inucto et mittat i fistulam. De secūda dicit q si radi nō pōt igredi i eā dissoluat medicamē in aq et dz subleuari coxa egri supposito puluina ri: et i firmo supino iacēte p̄dictū medicamē dz infundi super

fistulā distillādo et dz fieri de mane et circa noctē p tres dies. Dicit et q dz sedere i aq de curcuma et lauari ex ea: (¶ Notā dū q cura fistule penetrātis ē vt totū corp̄ mūdificet cūz pillis fetidis: aut ex decoctōe mirobalādoz chebuloz sene epithimi sumiterre dulcorata cūz zuccaro ros: veteri: deinde tota fistula mūdificet vsqz ad lōgatiōē cum vnguento viridi facto ex melle ros: et aluie succotrino et flore eris mixt et tritis eq̄l naut ex puluere affodilloz: et dilate os fistule cū tēta de spōgia: aut cū medulla cāne mellite aut cū tenerita te aristologie rotūde: et cū scm fuerit cauterizet loc⁹ vsqz ad p̄fundū: deinde remoueat crusta cū butiro. deinde icarnet illud cūz puluere thuris mīnuti rotūdi et i fine solidet cum puluere nucis cipssi et cū: Cura fistule nō penetrātis ē vt mūdificetur loc⁹ cum vnguento viridi dicto vel cūz puluere affodilloz et dilate os vt dcm ē et pōt cauterizari: qz cauteriū oēm remouet malā p̄plexionē mēbri et dissoluit mās corruptas cōtētas i mēbro et stringit fluxū sanguis. (¶ Medicamē valde bonum ad fistulā ani: et aceti vini fortissimi clari olei vetustioris quod possit inēiri añ. lb. i. litargiry puluerizari et cribellati. lb. s. coquant ista donec nigz et lucens fiat: deinde ex eo fiat tēta: si enī valde exiccat absqz mordificationē et solidat plagas recētes et vulnēra et ylcera ātq̄ cōsolidat et mūdificat: Ad idē: et aloes sarcocolle thuris sāguis draconis aluis zuccarini añ. 3. i. floz eris: y. fiant ex eis stēf cū succo sumiterre et reponant tādiu qz idurescāt et cum necesse fuerit pōat vñ i fistula et pōat ol die vsqz ad: vñ dies mūdificat: nō de p̄petate fistulā et finalit cōsolidat: (¶ De egressione ani et matricis: (¶ Sillanus:

Notandū circa rubricā de exitu ani q cā exitus ani est duplex: Una est relaxatio lacerti seu musculi retinētis feces: hec ab humore relaxante lacertum. Alia cā ē āpa intestini faciēs ipm descendere: (¶ Secundo notādū q signa exiti ani ppter relaxatōē sūt. qz p̄missiōne cum digito pōt igredi anus sine dolore: Signa exiti ani ppter āpa sunt q itestini nō ingredit nisi ipellat cūz digitis. dolor loci cum eminētia manifesta et cum duritie: (¶ Tercio notandū circa rubricam de exitu m̄icis q exitus m̄icis est duplex: scā extrinseca et intrinseca: Extrinseca ē sic casus et p̄cussio sup flū coitus sessio sup lapidē frigiduz vel statio in aq frigida vel vñctio cum vnguentis frigidis: Cā intrinseca est v̄l āpa m̄icis et sic exit extra. vel relaxatio vel mollificatio siue paralisis: hoc vel ab hūore imbibito i cōcunitate matricis vel ppter fluxum humiditatis aquose ab alijs mēbris ad matricē: (¶ Quarto notādū q signa exitus matricis ad extra ppter relaxatōē sunt multitudo humilitas fluentis a vulua mollities mēbroz et lapitas: Signa exitus ppter āpa sunt dolor intrinsec⁹ et aliqñ febris: febris et aliqñ durities: (¶ Pronosticatio exiti m̄icis extra nunq̄ vel difficulter curatur: (¶ Almanfor:

Quā an⁹ extra egredit carēs āpate et ita dispōit q si ipellat igredit i ceruse balanstie gallaz aluis antimonij oīuz pres sumat eq̄les et i puluere redigat: et sup locū ex oleo ros: calefacto inunctū puluerizent et an⁹ itromittat et cōstringat: qd tñ fieri cōuenit postqz eger a sella reuersus fuerit ne cū cito ad sellam surge re sit necesse: Sumant et galle balanstie cynpule glandiū folia mirti et coquant in aqua donec rubea fiat et sedeat in ea et lanet ex ea: Qd si an⁹ qui apostemosus ē igredi m̄inime pōt eger aqua calidam frequenter ingreditur et in ea sedeat et vñ

De supfluitate menſtruoz.

gat anum ex cetera z oleo camomillino aut aneti
no donec igrediat. **C**hiqz inromissus fuerit ex his
q nomina uim⁹ curet. **T**ulua preterea si egressa
fuerit filr erit medicada. **E**st tn necesse vt forti
ter ligetur z vt egra semp supina iaceat z cora su
perius elenet. **G**illanus.

¶ Gillanus.

Determinat de exitu ani ⁊ matricis ⁊ diuidit i duas. p*ri*mo ponit curā exit*us* ani. scdo matricis. f*aci* ibi: **(U**lula p*re*te*re*a). **P**rima i duas scds q*uo*d duo ponit remedia. f*aci* ibi: **(S**u*man*t). **D**e p*ri*ma dicit q*uo*d cum an*no* extra egredi*er* ⁊ sine ap*er*te p*ro*signu*er* e*st*. q*uo*d si digi*tu* ipellit igredi*er* t*u*c d*icitu*r an*no* sup*er*sargi pul*u*ere tal*ia*. **P**er se balaustiaz gallaz antimony alui*is* o*mn*i*u*m an*no*. p*re*s eq*ui*les: puluerizet*ur* ⁊ sup*er* an*no* p*ri*mo oleo ro*sa*e. salis in*ter*cut*us* ponant*ur*. deide an*no* itus mittat*ur* ⁊ stringat*ur*: r*ed* q*uo*d talis pul*u*is e*st* siptici*us*. **S** oleo iungat*ur* vt meli*us* retineat*ur* puluis sup*er* an*no*. **A**d idē. **P**. sumach. ⁊ s. gallaz an*the*re nucis c*ip*ssi myrr*h*. olibani an*no*. **S**i fiat puluis c*ui*us s*um*p*er*izet*ur* itest n*on* s*ed* p*ro*signu*er* iungat*ur* oleo ro*sa*e. **P**onit aliud remedi*u*m dicens q*uo*d sumant*ur* curule gladiu*us* galle balaustie folia myrti: coquant*ur* i aq*ua* donec fiat rubea ⁊ sedeat*ur* i ea ⁊ ex ea lauet*ur*. r*ed* q*uo*d s*u*t s*u*p*er* p*er*ica. **A**d idē fiat balne*u*m de folijs nucis c*ip*ssi. **A**d idē valet sessio si fiat i decoct*io*e acharie v*el* feismirti t*ass*i. bar*ba*ssi v*el* caude egne. **N**otadu*m* q*uo*d i cura p*er*fecta d*ebet* p*ro*cedere balne*u*m deide iunctio: deide puluis. **(Q**u*o* si an*no*). **P**onit curaz exitus ani q*uo*d fit p*ro*p*ter* ap*er*ta c*ui*us signu*er*. q*uo*d n*on* p*ot*est igredi*er* p*er* p*ro*signu*er* digiti eger d*ebet* i gredi*er* i aqua calida ⁊ sedere i ea. **S**ecundo d*icitu*r q*uo*d d*ebet* iungere an*no* ex cera ⁊ oleo camomille v*el* aneti. r*ed* q*uo*d illa mollificat ⁊ sedat dolorē. **N**otadu*m* q*uo*d balne*u*m eoz que cōpetu*er* i exitu ani e*st* eoz q*uo*d mollificat. vt malua bismalua fenugrecu*us* semeli*ni* ⁊ anetu*us*. **S**il*icet* solu*us* balne*u*m aq*ua* dulcis valet i hoc casu. **(U**lula p*re*te*re*a). **P**onit curā exit*us* matricis dicens q*uo*d si matrix egredi*er*at extra codē mō*e* curāda. **S**cd*o* d*icitu*r q*uo*d t*u*n*de* e*st* necesse vt fortiter liget*ur* ⁊ egra iaceat sup*er*ia ⁊ coxa sup*er*i*or* eleuet*ur*. r*ed* p*ri*mo q*uo*d eadē videt*ur* c*ui*us exit*us* ani ⁊ matricis. **R**ed sc*ilicet* q*uo*d i tali situ matrix meli*us* ascēdit ad locu*us* suu*us*. **N**otadu*us* q*uo*d ad exitu*us* matricis ad extra sex p*ar* ordinē regunt*ur*. **P**ri*or* v*et*o fe. **S**cd*o* suffumigatio. **T**ertio balne*u*m. **Q**uarto vnguentum. **Q**uinto suppositozi*u*m. **S**exto empl*um*. **M**od*us* est vt d*icitu*r de p*ar*tib*us* p*ar* ordinē. **U**terose sint tres. **U**na ponat*ur* sup*er* vmbilicu*us*. ⁊ alij d*icunt* sub mamilla. ⁊ vna ab vtroq*ue* latere ⁊ fit vt matrix ascēdat ad locu*us* suu*us* v*el* ad sup*er*iora. **S**uffumigatio. habeat olla parua in q*ua* sint carbones igniti ⁊ supponat*ur* puluis talis. **P**. camomille acharie radices bistorte an*no*. **S**i. pfidie balaustie an*no*. **S**. y. asse fetide. **S**. i. masticis olibani galbani an*no*. **S**. y. **S**. nucis c*ip*ssi gallaz folio*rum* myrti an*no*. **S**. y. v*el* c*ui* i*ns*tr*o* d*ebet* recipi*ur* fum*us* circūtegēdo pānis ollā ne fumus ascēdat ad nares: s*ed* d*ebet* tenere aliq*uod* odorife*ru*m ante eas: ⁊ t*u*c r*ed* remedi*u* y e*st*. q*uo*d ex fetidis e*st* cōpositu*us* faciētib*us* matrix ascēdere ⁊ siptici*us* p*ro*bētib*us* descensu*us*. ⁊ d*ebet* fieri ventosia exiūtib*us*. **B**alneus sit talis. **R**. ro*sa*. y. q*uo*d. **S**. mirti radices t*ass*i bar*ba*ssi an*no*. **M**. i. tormētille radices bistorte āthere masticis olibani an*no*. **M**. i. succi matricarie succi lauendule an*no*. q*uo*d. **S**. asse fetide q*uo*d. **A**quasētur ⁊ in sacculo ponant*ur*: buliāt in modico vini siptici ⁊ submergat*ur*. r*ed* p*ri*mo idē vt sup*er*a. **U**nguentu*us* cu*ius* quo d*ebet* iungi ozificum masticis v*el* vulue int*er* ⁊ extra ⁊ kenes. **O**lei myrtini olei de lilio olei masticis an*no*. **S**. y. **S**. asse fetide radices bistorte tormētille an*no*. **S**. y. cere: q*uo*d sufficit fiat vnguentu*us* vt sup*er*a. **S**uppositozi*u*m v*el* pessariu*us* i oura suba positu*us* in collo masticis. **P**. asse fetide. **S**. i. pulueris c*ui*us puluerizāda misce malaxādo c*ui* oleo mirtino: fiat massa de qua fiat suppositozi*u*m. r*ed* vt sup*er*a. **E**mpl*um* q*uo*d imedi*u* d*ebet* pon*er*i sup*er* vullum ne iterum accedat. **R**. gūmi pini. **S**. y. t*ur*buris masticis an*no*. **S**. i. nucis c*ip*ssi. **S**. i. liq*ui*ant*ur* i olla noua c*ui* oleo de mastice fiat empl*um*. **A**d idē

Remasticis q̄rit. olibani. 3. 5. nucis cipressi gallay myrrillo-
rum añ. 3. i. psidie balaustie añ. 3. 5. terbetine. 3. i. puluerizā-
da pulueriscñt aquassanda aquassñt cum pistello calido.
misce oia sñ malaxādo cum olco. fiat emplm teneu ad q̄rit-
tatem vñus palmi parui i longitudine 2 medi in latitudi-
ne extendatur suprapānum. ¶ Ultimo notādū q̄ in cura
hui' passionis valet vomit' qui trahit ad supe. ior.

¶ De supfluitate mēstruorū strigēda: **¶** Gillan?

Otra r b r i c a 3 est notanduz q mēstrua fluunt natu
raliter qualibet reuolūtōe aut renouatōe lune soli
scdm q conuenit etati mulier 2 alys pccularibus.
2 durat a dieb 7 trib 7 vsq ad .vii. scdm diuersitates pplexio
num: 2 qm mēstrua currunt i o g ātate qualitate 2 ordine
tunc sunt mulieres sane caste 2 secunde: qm autē illa mutāf
tunc sunt egrotatiue icōtinētes 2 steriles: 2 si generāt ibecil
les 2 morbosos generāt pueros. supfluit ergo aliqñ ppter
naturā 2 sunt cā morboz. ¶ **S**cōdo notandum q cā supflui
fluxus aut est intrinseca aut extrinseca. Si extrinseca sic cas
us 2 percussio abozus parte innaturalis magnitudo nimia
virgo ragadie in vulua mulier. Si cā intrinseca aut ppter
vītutē aut ppter mēbria: aut ppter humorē. Si ppter vītutē
hoc ē ppter vītutē expulsiuā 2 mūdicatōes tori: 2 sic ē ad
bonuz quātuz ē ex hoc aut ē ppter vītutis debilitatē ptenū
e hoc ē maluz. Si fuerit ppter mēbz hoc ē q mēbz ē ra
rem molle laxum mollificariū latuz 2 apertum. Si fuerit
ppter humorē hoc est qz peccat rōne nimie quātūtatē 2 nō
potest prehendi in vase: aut rōne qualitatis male: vt quia
nimia subtilis calidus venenosus falsus acutus mordicatus
uius putridus aut frigidus aquosus subtilis. ¶ **T**ertio no
tanduz de signis si fuerit a causis extrinsecis habetur ex in
dicio patientis si diligens inquisitor velit eē medicus. ¶ **S**
vero fuerit ppter causas intrinsecas et fuerit cum virtute
forti tunc est cum bona coloratione tolerantia 2 alleniatōe
Sed si fuerit ex debilitate virtutis tunc mulier est discor
lorata 2 debilis 2 male tolerat: 2 si fuerit ex mēbro cognosci
tur ex habitudine corporis. si est pilosa extenuata macilen
ta 2 de facili passibilis: si fuerit ex humorum quātūtate co
gnoscitur ex plectozia quia vene sunt plenae si fuerit ex hu
mori peccantis qualitate. ¶ **C**aliditatis sue est calor stis mō
dicatio 2 cognoscit ex colore: si fuerit ex sanguine color me
struoz cōuertit ad albedinē: si ex colera tendit ad citrinita
tem: si ex flegmate ad albedinē. si ex mlia ad liuorem et ni
gredinē: 2 est optimuz signuz ad distinguendum. ¶ **P**ronosi
catio fluxus menstruoz supfluius ducit ad egritudines cō
sumptiuas: si ad idropisimū ppsimū et bica: colorē doxi: 2 pas
siones stomaci: debilitatem digestiue ablationem appeti
tu 2 similia. ¶ **C**onfectio p retentione menstruoz. ¶ **R**: succa
ri ros. 3. y lapidis emathitis troisc: de carabe troic: de ter
ra sigill: 2 troic: de spodio añ. 3. i. misceant 2 ponantur i seu
tela parua 2 deauretur. ¶ **U**nguentum ad idem. ¶ **O**lei ma
sticis olei absinthij añ. 5. olei myrtilloz 3. i pulueris masti
cis 3. i. puluis troic: de carabe troic: de terra sigil. boli armēi
lapidis emathitis añ. 3. 5. xere pap: fiat vnguentum: ad das
aceti 3. 5. ¶ **A**lmansoz.

Almanzor.

PRo supfluis menstruis constringendis
 trocisci de carabe per hebdomadā vnā
 sunt dandi: q̄ si non contulerint conse-
 ctio de scorja derur. Et fiat minutio ex basilica.
 Ventose quoq; ad mamillas apponantur. Et i
 comestione cibis vtrā stipticia. Et hoc medica-
 mene gra sibi subijciat. **℞.** olibāi balanstia
 rum gallaz antimoniꝝ achatic alēis omniū par

De puocatione menstruoꝝ

res equales. puluis boꝝ optimetritoz cuꝝ pau-
calana subiiciatur. Femur vero ⁊ doꝛsuz ex epi-
thimatis que in. c. de fluxu ventris nominavi-
mus epithimēf. Et sedeat in aqua de curcuma.
Q si ista nō contulerit ex alio pessaro acuto fiat
inmissio ⁊ maneat in vulua.

C Gillanus:

Ponit curā qm̄ mēstꝛua superfluunt. ⁊ diuidit i tot quot
remedia ponit. partes patebūt. De p̄ma dicit q. p̄ superfluis
menstruis restringēdis debet dari troisci de charabe per
vnā hebdomadā cū aqua plantaginis. **R**atio. q. sunt frigi-
di. Ideo alterant. ⁊ sūt stiptici. idē restringunt vias ⁊ a forma
specifica restringūt sāguinē fluentē. Ad idē valet potare
z. i. coralloꝝ cū. z. i. aq̄ plātaginis ante p̄adiū ⁊ tantū de no-
cte. Ad idē pillule facit ex troisci. stipticis ⁊c. **(Q** si nō). **P**o-
nit aliud remediū dicēs q. si non contulerit debet dari con-
fectio de scoris ferri. ratio patet. **(E**t fiat). **P**onit aliud re-
medium dicēs q. conuenit flebotomia facta de basilica.
Ratio q. diuertit ⁊ euacuat aliunde. ⁊ tūc si peccet sanguis
p̄petit flebotomia directe. si alī humor uenit flebotomia
indirecte. **(V**entose quoq;). **P**onit aliud remediū dicēs q.
v̄tose debet poni ad mamillas. s. sub eis. rō q. p̄pter colli-
gantia mamillaz cū infice diuertūt ad sup̄iora mām ⁊ ē re-
mediū forte ⁊ familiare ⁊ sepe exptus sum. Ad idē valet li-
gare brachia. q. ē diuertit mām ad sup̄iora. **(E**t in come-
stione). **P**onit aliud remediū. s. p̄ dictā dicēs q. i cibo dꝝ co-
medere stiptica sicut risuz lētes far coctū carnes affatas vi-
num grossū stipticū. rō p̄. **(E**t hoc). **P**onit aliud remediū
dicēs q. dꝝ subici tal puluis. **P** olibāi balaustie gallarū anti-
mony acatie alūis oīz aū. p̄tes cōles puluerizēt subtilr ⁊
cū lana supponat. Ad idē. **P** olīoꝝ plātaginis. **M** d. s. d. q̄ssa
⁊ supponat. Ad idē succi plātaginis. **L** b. s. troci. charabe. z. s.
mīscē ⁊ colet ⁊ excollet ⁊ excolatur mittat i matrices. Ad
idē suppositoꝝ ex achatia ⁊ succo sāguinarie et supponat.
Ad idē ⁊ est secretū inieccio stercoreis asinini ⁊ valet a p̄p̄ie-
tate. **(S**emurūo). **P** ōit aliud remediū dicēs q. femur dꝝ epi-
thimari ex epithimate de quo dēfū ē sup̄a. c. de cura flux⁹
v̄etris. ratio patet q. constringit. Ad idē fiat epithima ex
succe plantaginis ⁊ troiscis de charabe ⁊c. Ad idē valet
emplm̄ de stercore asini recenti factum. Ad idē. **P** succi
plātaginis. **L** b. i. aq̄ ros. q̄r. i. acetū. z. s. coralloꝝ rubeoꝝ cha-
rabe lapidis ematibris boli ar. myrrilloꝝ cupulaz glandiū
olibani aq̄. z. y. terre sigil. q. sufficit puluerizāda puluerizen-
tur mīscē oīa sicut duo emplā vnū āte ⁊ aliud retro. ratio p̄
(Et sedere). **P** onit aliud remediū dicēs q. debet sedere in
aqua de curcuma. ⁊ est balneū factū ex radice rubee tictoz
⁊ ē radix cum qua tingant panni. Ad idē valet aqua mir-
ti ⁊ corticis radicis ylmi ⁊ corticis radicis quere. ⁊ alioꝝ
stipticoꝝ sicut sunt cōtices granatoꝝ balaustiaz glades lē-
tes folia nespuloꝝ citonioꝝ piroꝝ. Ad idē valet balneū
aque decoctōis aluminis puluerizati ⁊ est experimentū ve-
tularum ifallibile. **N**otādū q. p̄dicta remedia valent
multū quando fluxus est d sanguie colerico. vnde si p̄dict⁹
sanguis sit aquosus compertit balneum ⁊ alia emplāstra fa-
cta per res calidas ⁊ stipticas vt olibanū mastix nux cipse si
verniz laudanū myrrha storax calamita anisū assūm ⁊ his
similia. ⁊ hec sunt simplicia calida et stiptica. **S**ed frigida
stiptica sunt cāphora achatia spodiū coriandrum sanguis
draconis sandali lapis emathitis p̄poquistidos bolus ar. cu-
pule glandium sumach galla mirra balaustia plātago gn
q. semina frigida sanguinaria ⁊ similia. **(Q** si non). **P** onit
aliud remedium dicēs q. si predicta non sufficiant. de-
bet dari pessarium aliud acutum. et diu teneri in vulua.
Ratio patet.

De puocatōe mēstꝛuoꝝ:

C Gillanus:

Circa rubricam notandum q. menstrua currunt na-
turaliter ab anno. xliij. vsq; ad. xxxv. vel. l. vel. l. i.
aliquādo citi⁹. aliquādo tardi⁹. scdm̄ diuersitatem
complexionum ⁊ alioꝝ particularium. **S**ed retinentur ali-
quando naturaliter vt infra ānum. xy. ⁊ vltra. i. x. aliquan-
do retinent p̄ter naturaliter vt in temporibus medys.
Et sciendum q. menstrua plus deficiunt in mulieribus q̄
sp̄ritia i viris. **S**ecundo notandū q. menstrua fluunt
scdm̄ etatem lune. puellis fluunt in prima quadra. iuueni-
bus i secunda. **S**ed illis que magis p̄cesserunt i tertia qua-
dra ⁊ alijs in vltima. et ex hoc possumus percipere q. iuue-
nes debent flebotomari in noua luna ⁊ senes in antiq̄. quo-
niam ars imittatur naturaz ⁊ ideo bene dicit. **L**una vetus
veteres. iuuenenes noua luna requirit. **T**ertio notādū
q. menstrua retinentur p̄ter naturam. p̄pter causas extri-
secas. aut intrinsecas. **S**i propter extrinsecas. aut propter
nimium exercitium fame accidentia anime nimia pingue-
dinem feb̄e p̄fissim ydropisim cicatricem in vulua ⁊ his si-
milis. **S**i propter causas intrinsecas vel ratione virtutis
hoc est propter aliquam de malis complexionibus debili-
tantibus virtutem. vt mala complexio calida cum excedit.
aut frigida humida vel sicca. vnde debilitat expulsuam
et non expellit superfluum. aut rōne membri. aut quia os
strictum conuatum oppilatum clausum. sicut est matrix
et orificia venaz. **S**i propter humorem vel propter quan-
titatem. v. l. qualitatem humor. vt quia sanguis erit nimis
grossus viscosus frigidus ⁊ sic de alijs. **S**i propter causas
intrinsecas rōne virtutis discernit. **Q**uarto notādū de si-
gnis. **S**i fuerit retentio menstruoꝝ propter causas extrin-
secas facilliter cognoscitur ex iudicio patientis. **S**i propter
causas intrinsecas ratione virtutis discernit ex signis ma-
larum cōplexionum. q. si sit mala complexio calida ibi est
fistis pulsus velocitas vrina intensa ⁊ alia signa caliditatis.
Si vero sit mala cōplexio frigida mulier est discolorata. sō
nolenta. cuꝝ paucitate sitis. pulsus tarditas. vrina remissa.
Si ratione mēbri cognoscitur ex habitudine. s. si est p̄guis
superflue vel nimis extenuata. si p̄pter apostema vel cica-
tricem in matrice. **S**i rōne humor. discernit p̄pter quali-
tatem. vt quia sanguis est viscosus grossus frigidus ⁊ cogno-
scitur ex habitudine superflue pinguis. vel ex regimine p̄e-
terito multiplicante humores grossos ⁊ viscosos causantes
oppilationes. **P**ronoscitatio si menstrua retinēt p̄ter na-
turam medicus potest p̄noscari alteram ex his passionib⁹
aut multa. s. mania mīlia caligo ⁊ epilepsia. **E**t hoc quantū
ad cerebr⁹. sed quantum ad spiritualia membra p̄fiss tuf-
sis suffocatio. sed quantum ad naturalia nausea ydropis. ⁊
quātum ad membra inferiora podagra.

Almanfor:

Cum ex retēde mēstꝛuoꝝ magna sequit
passio trocis. de myrrba dentur. quod.
R. myrrbe. 3. iij. lupioꝝ optimē tritoꝝ
3. v. folioꝝ rute mentastri pulegiceruini rubee
de q̄ tingit asse serapini oppoŋonaci. oīz aū. 3.
ij. iŋformētur troisci ponderātes. 3. ij. ex qbus
def in die vn⁹ cum aqua in q̄ semen iunipi coctū
fuerit. hoc nāq; medicamē adeo vebem̄s existit
in p̄uocad. s. mēstꝛuis vt ēt fetis excuriat si qua
eo sepe vtat. **V**entose quoq; sub curnature po-
plitis sunt ponēde ⁊ flebotomia ex saphena faci-
enda est. postremo quoq; ventose femoꝝ sūt su-
perponende.

C Gillanus:

Ponit curam retentionis menstruoꝝ. ⁊ diuiditur in
tot quot remedia ponit. partes patebūt. De p̄ma dicit q.

De ragadys vulue

cum ex retentione menstruoꝝ sequitur magna lesio tūc de-
bent dari trocisci de myrrha. Ratio patet quia incidūt ma-
teriam viscosam subtiliant aperiunt. et mundificāt matricē
et sic etiam confortant expulsiuam. Secundo ponit descri-
ptionem. R. myrrhe. 3. ij. lupinoꝝ optime tritoꝝ. 3. v. folio
rute. mentastri pulegy. ceruini. rubee de q̄ tingit serapi-
ni asse oppoponacis oīum añ. 3. y. in formēt trocisci ponde-
ris. 3. y. ex qb̄ detur vnus in die cuz aq̄ decoctōis iuniperi.
Tertio dicit q̄ hoc medicamen ē ita potens in puocatione
menstruoꝝ. q̄ etia valet ad extrahendū fetum. ¶ Notan-
dum q̄ in puocatione menstruoꝝ quedā approximantur
per supius quedā p̄ inferius. et q̄dam ab extra. Approxima-
ta p̄ superius. super os. R. rubee tinctoꝝ maioris. 3. y. leui-
stici sparagi graminis radices cipi añ. q̄r. 5. siseleos. 3. y. mel-
lisse. M. y. arthemise saune valeriane pulegy calamenti
añ. M. i. xilobalsami carpopalsami añ. 3. i. spice nardi. 3. 5. li-
gritie rase vnaꝝ passaz mundaꝝ añ. 3. i. floꝝ anthos floꝝ
ruz sticados arabici añ. 3. i. mellis electi. 15. 5. succari al. q̄r. ij.
fiat syrup⁹ clarificatus vsq̄ ad 15. i. 5. detur cuz brodio cice-
rum. Ad idē. R. saune pulegy. et rubee maioris añ. partes
equales fiat decoctio cū vino albo subtili de f̄ ad bibendū.
Ad idē. R. trifere rubee maioris añ. 3. 5. siseleos. 3. iij. y.
seminis fenugreci faseoloꝝ rubeoꝝ ciceꝝ nigroꝝ añ. partē
mediā. coquant in 15. 5. aque quousq̄ redeat ad partē. i. co-
lect et colatura cuz modico zucaro admistret et multū ape-
rit. Ad idē valet aqua distillata rubee maioris et est multū
fortis. ¶ Ad idē valet vsus trifere sine opio quolibz mane cū
aqua cicerū vel cū vino albo. Ad idē. R. cassie lignee. 3. y. tro-
ci. cassie añ. 3. i. puluerizentur subtiliter et de f̄ ad bibendum
cuz vino in quo bulierit sauna et subito puocat. Ad idē pul-
uis cassie lignee cū vino datus. Ad idē. R. myrrhe castorei
storacis. omniū añ. aur. i. saune cinamomi amboꝝ añ. aur.
5. conficiant cū melle. dos. est aur. y. si de f̄ cum vino est me-
lius. Ad idē. R. saune. 3. y. asse armoniaci rubee añ. 3. i. 5. fi-
ant pillule et sunt aur. Ad idē croci. 3. y. vel. i. detur ad bibe-
dū. Similiter dyacalamēti. 3. i. Valet etia dyacinamomū
cuz rubea tictoꝝ. Ad idē cordumēni triti. 3. i. Approximāda
per inferi⁹. s. p̄ vuluaz sunt suffumigia. R. coloquintide quatū
vis cui⁹ recipiat fumū super carbones ponēdo cū instrumē-
to et statim puocat. Ad idē fiat suppositoꝝ cū asse serapino et
euforbio. Ad idē supponat euforbii cū aceto et statim puo-
cat. Ad idē fiat suppositoꝝ ex asse fetida armoniaco et sera-
pino vel ex sola asse. Ad idē suppositoꝝ ex trifera magna
et puluere aloes et mastice. Ad idē itingat cotū in oppopoba-
lamo et supponat. Ad idē. R. radices gētiane pulegy regalis
añ. 3. y. nigelle. 3. i. carniū ficuū caricaz. q̄ sufficit ad i. corpo-
randū puluerizāda puluerizent misce oīa cuz succo maio-
rane et fiat massa et liget in vltimo cuz filo vt possit extrahi.
sed hoc pessariū ifert dolorē i collo matricis. et Berar. eo val-
de vtebat. Ad idē. R. radices gētiane. 3. y. seīs stasif. grieco-
logntide nigelle añ. 3. i. 5. carniū ficuū siccaꝝ. q̄ sufficit ad i.
corpora dū omnia misce cū succo mercurialis fiat massa et
potest fortificari cū ello vel eu forbio. Ad idē. R. benedictē.
3. 5. stasif. grieco logntide nigelle puluerizatoꝝ añ. 3. i. 5. mis-
ce malaxando cuz succo cucumeris asinini. 3. i. succi mercu-
rialis quar. 5. misce et fiat suppositoꝝ de bōbice ifuso sup-
ponat. Ad idē. R. radices ru. maioris radices ciperi añ. q̄r.
5. succi arthemise isopi saune calamēti pulegy mōtani añ.
M. i. seīs siseleos. 3. i. nigelle. 3. y. pulpe colognitide. 3. 5. mell-
olei 8 lilio. añ. q̄r. 5. succi arthemise. 3. i. benedictē. 3. y. fiat
pessariū. Vel in iuyat in matricē ad modū clisteris vel abus
vicibus. Ad idē galbanus. Ad idē yngula asini vel stercus
asini. Vel oculi pisciuz salitorum a p̄prietate valent. Ad idē
bucchoz mariē. idest panis porcinus. Ad idē supponat radix

serpentarie. Ab extra approximāda per balneus. R. arthe-
misse saune añ. M. ij. malue bisinalue. branee vsine. añ.
M. i. seīs feniculi. seīs petros. asini aneti aslari dauci. añ. 3.
5. floꝝ camomille floꝝ sambuci floꝝ anthos vtriusq̄ stica-
dos. añ. 3. i. fiat sacculus sup quo sedeat in balneo et illō ape-
rit vias et mollificat. Ad idē ynguētū. R. mucillaginis seīs
lini seīs fenugreci añ. 3. i. butiri sine sale. 3. y. yngie galline
anati et anseris medulle vituli. añ. 3. 5. olei sisamini olei ami-
gdalaz dulciuz añ. 3. v. fiat ynguentū quo yngatur ante et
retro. Ratio q̄ mollificat et dilatat et debet precedere alia
remedia. (Ventose quoq̄). Ponit aliud remediū dicēs q̄
ventose sunt ponēde i curuatura poplitis. Rō quia trahit
sanguines ad inferiora. Ad idē ligature dolorose in coxis et
fricationes fortes. (Et flebotomia). Ponit aliud remediū
dicēs q̄ flebotomia est fiēda de sapheia. Rō quia p̄ col-
ligatiā quā habet cum matrice trahitur sanguis ad inferio-
ra et hoc faciunt moniales et alie nolentes impregnari. (Po-
stremo). Ponit aliud remediū dicēs q̄ vltimo valent ven-
tose si superponent femori. Rō patet. ¶ Notandum q̄ in
puocando menstrua prius d̄ fieri purgatio cōmunis mul-
lieri secundum exigētiā humoꝝ peccantiū. deinde approxi-
mare de iuretica et puocatiua menstruoꝝ. Simplicia mat-
rialia sunt rubea maior arthemisia origanū calamentum di-
ptamus anisuz maratꝝ ciminiuz siseleos spicanardi squinā-
tuz calamus aromaticus myrrha asse oppoponacū piretrū-
cusca castoreū fella nigella muscus serapinū coloquinti-
da pipa assaz. sauna. iuniguis. radix apy. brusci semē spara-
gi. scolopēdie. et ista sunt calida. S; frigida materialia sūt
ista simplicia scariola semina quatuor cōmunia frigida. scz
melonis cucurbite cucu. et circuli semen endiue semē lactu-
ce semē scariole. Et ex his potest fieri pessariū emplastruz
ynguentū. vuluis. oleū potio. vel balneū. vel quodcūq̄ aliud
cum similia.

¶ De ragadys vulue.

¶ Sillanus.

¶ Circa rubicā est notāduz q̄ ragadie sunt quedam
scissure cū quibsdā eminētis carnosiss a qb̄ cū fri-
catōe cū virga nō per se emanat sanguis. ¶ Secū-
do notandum q̄ causa ragadiā matricis aut est extrinse-
ca aut intrinseca. Si extrinseca vt casus et percussio. et part⁹
inaturalis et grossities virge viri ipositiō medicaminis acu-
ti. sicut est nigella et similia. Sed intrinseca est sicut ruptu-
ra apostematis humores acuti corrosiui et sanies que egredi-
tur. ¶ Tertio notandum q̄ causa ragadiā si sunt extrin-
sece signa habentur ex iudicio patientis. Si intrinsece et sūt
ex ruptura apostematis cognoscitur ex sanie que egreditur
et que precesserunt signa apostematis matricis que dicent.
si autem sunt ex humoribus acutis corrosiuis est ibi calor
dolor et punctura mordicatio et inquietudo et si sint ex exte-
rioribus de facili discernitur ex exeuntibus et ex dolore et ex
impositione speculi in vulua. quia tunc apparent si fuerint
ragadie vel vlcus vel verruca. ¶ Pronosticatio ragadie
vulue sunt difficilis curationis et specialiter si sint ex pro-
fundo.

¶ Almanfor.

¶ Curande sunt ex medicamine de ra-
gadys añ. Pessarium quoq̄ ex adipe
anatis et isopo et ceroto et medulla crū-
ris cerulni mixtis cum cera dissoluta in oleo de
lilio. aut narciscino subijciatur si neq̄ febris neq̄
acuitas affuerint. ¶ si illud fuerit cum calo-
re et acuitate oleum ros. adhibeatur. Ex yngue-
to quodq̄ de cerusa similiter fiat pessarium. si aut

De apostemate matricis

calor fuerit vehemētiōr: sumat succus portula-
ce semperuine lactuce aut mucillago psylli z fiat
tabula de plumbo similis marmorū in qua te-
runtur colores habens in circuitu labiūz parū
z ponat in ea aliquid de predictis succis z cum
pistello plumbeo adeo sup ipsam moleat vt de
plumbo predicto liquori multum misceatur z i-
spissetur succus ex quo fiat pessariū postq̄ oleū
ros. ci admixtum fuerit z supponatur: hoc enim
medicamen cancro vulnerato q̄ in matrice op-
timū existit z alijs ci filib⁹.

C Sillanus:
C Ponit curam z diuidit in duas: Primo ponit curam in
generali. Scdo in speciali. Secda ibi: (Pessariū): De pri-
ma dicit q̄ ragadie matricis sunt curade sicut ragadie que
fiunt i ano: Ratio qz eadem est causa z loca sunt p̄pinqua:
(Pessariū): Ponit curā in speciali z diuiditur i duas: Pri-
mo ponit curāz quādo nō est acuitas: scdo qñ ē acuitas z fe-
bris calor: fa ibi: (Q si). De p̄ma dicit q̄ oz subycti pessariū
factum ex adipe anatis yfopo croco z medulla cruris cerui
mixtis cum cera dissoluta cuz oleo de lilio. aut narciso possi-
to q̄ nō sit febris neqz acuitas: Ratio qz glutinat scissuras:
z non timef de caliditate: (Q si). Ponit curāz quādo est cal-
lor z acuitas: Et p̄mo dicit q̄ si ragadie sint cū dolore z acui-
tate oleū ros. debet approximari: Ratio quia remittit calo-
rem z acuitatē: Scdo dicit q̄ pessarium debet fieri ex vn-
guento de cerusa: ratio patet: quia alterat malam p̄plexio-
nem z cōsolidat. Tercio dicit q̄ si calor fuerit maior debet
sumi succus portulacae vel mucillago seminis psylli que fue-
rit dissoluta super plumbo: sic q̄ de plumbo dissoluat ali-
quid admiscendo oleū ros: quia magis alterat z cōsolidat:
Subdit q̄ hoc medicamē valet etiā cancro vulnerato qui
est in ventre: **C** Notandū q̄ ragadie si sunt extravalet vn-
ctio solum: Si sint intra ponat tenta: Si vero sunt in cōca-
uoyulue ponatur pessarium: **C** Scdo notandum q̄ ad re-
mouendum ardorem valet suppositoriū de bombice ifuso
in aqua ros. vel in aqua plātaginis: Ad idem valet ablutio
cum aqua calida solū: Ad idem balneū decoctionis rerum
frigidarum: vt myrtilloz ros. lentium z similia: Rō pater:
C Tercio notandum q̄ ante cōsolidationē valet decoctio
yfopi cuz melle: aut ydromel cū radice yreos: Consolidati-
uum in forma vnguētū pōt esse tale: R: dragagātū gūmi ara-
bici ifusoz in aq̄ ros. aloes ceruse lote olibani loti sanguis
draconis añ. z i. litagiry. z. s. olei ros. z. y. cere. q. sufficit: pul-
uerzanda puluerizent subtiliter. misce oia simul z fiat vn-
guentum cōsolidatiū: Ad idēz i liquida substātia ad iny-
ciendum in matricem potest esse tale: R. ceruse lote aloes
olibāi sanguinis draconis: boli ar. añ. z. y. cōquassent z buli-
ant in lb. s. lactis caprini donec redeat ad q̄r. i. coletur z co-
latura inyciatur i matricez:

C De apate qd sit i matrice:

C Sillanus:
C Circa rubricā notanduz q̄ causa apostematis matri-
cis est duplex: exterior sicut casus z percussio su-
perflu⁹ coytus aborsus inaturalis obstetrix cuz est
indocta z similia: Aut causa est interior sicut est retentio
menstruorum retentio spermatis retentio humoris acuti
ad locum descendētis: sicut est sanguis colera flegma vel
melancolia ventositas vel aquositas simplicia vel compo-
sita: **C** Scdo notanduz q̄ signa apostematis calidi in ma-
trice sunt fe. dolor vehemens inter vmbilicum: z pectinez
renum z ylioz vigilie z inquietudo difficultas vrine z ege-
stionis z frequentia pulsus dolor capitis z oculoꝝ propter
continuitatem z colligantiam. difficultas anhelitus dolor

stomaci z nausea. Signa apostematis frigidi. omnia accidē-
tia sunt remissa: Si apostema sit conuersum ad duritiē co-
gnoscutur: quia reuertit feb. quia resolutus est subtile z gra-
uitas z durities in pectine: Prognosticatio omne apostema
matricis est difficilis consolidationis z spāl̄r quāto magis
appropinquat ad intra:

C Almanfor:

S I cuz apatibus istis adest calor z febris
flebotomia ex cephalica fiat: Et patiens
aqua ordeī nutriatur. Et liniatur renes
z femur z illa z sumē ex epithimate apostema-
tis calidi z infrigidetur loc⁹ quantū possibile est:
Si vero postq̄ febris z acuitas quieuerit z re-
manferit ex apostemate calido aliquid erit vn-
ctionibus liquidis curetur: z mulier in huiusmo-
di liquidis sedeat donec mollescat z maturetur
Pessarium mollificans dura apostemata ma-
trici: z conferens doloribus in ea factis z pau-
latim ea quiescere faciens: R. adipis anatis me-
dulle cruris cerui vel medulle cruris vaccini bde-
lij moll. croci vitelli oui affati fecis olei d semini-
bus: fecis olei de lilio oīum añ. partes equales
dissoluantur in vino aut rob z fiat ex eis pessariū.
est enim optimum ad sedanduz dolorem z mol-
lificandum duritiem matricis: Patiens pre-
terea sedeat in aqua in qua acoquātur fenugrechū
z canomilla z mellilotū z canlium extremitates
figillatim aut omnia simul.

C Sillanus:

C Ponit curā apatis mtrici. Et p̄ qñ ē calidū: Scdo qñ est
pueruz ad scilicet z duritiē: Scda ibi: (Si vō): P̄ia i tres
p̄mo ponit curā p flebotomiā. Scdo p dietā: Tercio per
vnū locale. fa ibi: (Et patiens): Tercia ibi: (Et liniaf): De p̄-
ma dicit q̄ qñ cū apate mtrici sit calor z febris oz fieri flebo-
tomia de basillica: Rō qz phibet flux⁹ trahēdo māz aliūde
z euacuādo eā: De scda dicit q̄ patiens oz nutriri aq̄ ordeī:
Rō qz remittit caliditatē z fe. De tertia dicit q̄ debet liniri
z epithiari femora z renes z alia ex epithimate apatis calidi z
ifrigidari loc⁹ i q̄tū ē possibile rōne ardois: **C** Notādū q̄
i cura apatis mtrici quātū ad localia a p̄ncipio extrahat suc-
c⁹ plātagis z colet: z tepid⁹ inyciat i mtricē z frequēter. Deide
aq̄ decoctōis gallaz lētiū balastiaz sumach ros. z sādāf:
inyciat i mtricē: deide mūdificet mtrix cū decoctiōe yfopi
absinthy mell. ros. vini al. z lacte colet z colatura inyciat p
pessariū: Deide vtrāq̄ vnguētū: R: dragagātū gūmi arabi-
ci ifusoz ceruse lote litagiry amidi sāguis draconis boli ar:
ro. ru. añ. z. i. corticis eris. z. y. olei ro. z cere. q. sufficit: Et si
vnguētū nō possz attingere locū decoquant oia ista i lacte
cū olo ro. colet z colatura p pessariū inyciat. deide si carnē
voluerit regenerare fiat vnguētū d aloes myrrha z thure sar-
cocolla sāguine draconis litargirio z thutia lora cū oleo ro:
z cera. fiat vnguētū coquat i lacte z colet z inyciat cū ifro:
(Si vō): Ponit curā apatis mtrici qñ ē puerū ad duritiē z
diuidit i duas scdm q̄ ponit duo remedia: fa ibi: (Patiens
pterea): De p̄ma dicit q̄ postq̄ acuitas geuit z remāsit duri-
ties oz cē cura inyciēdo in mtricē aliq̄ ligda mollificatiua.
z ponit descriptionem vnus pessari quod est: R: adipis
anatis medulle cruris cerui medulle cruris vaccini bdelu
mollis croci vitelli oui affati fecis olei d lilio añ. partes eq̄-
les dissoluantur in vino vel rob z fiat pessarium: z causā af-
signat: qz sedat dolorem z mollificat duritiē matricis: (p a

De vlceribus matricis

tiens.) Ponit aliud remedium dicēs q̄ patiens debet sede
re in aqua in qua sint cocta fenugrecum semen lini camo-
millia mellilorum extremitates caulium: quia mitigat do-
lorem et molliciat. Ad idē balneū de lilio cōquassato:

C De vlcerib⁹ q̄ sūt i matrice et eius cancro: **C** Sillanus:

C Circa rubricam est notandum q̄ vlcus matricis est
solutio facta in matrice cū sanie: sed cancer est apo-
stema durum melancolicum. **C** Secundo notan-
dum q̄ cancer fit a materia melancolica adusta in Alstrata
et inserta in venis circundantibus locum que expirant su-
perfluitates melancolicas: **C** Tercio notandum q̄ signa
canceri sunt quia incipit ad modum ciceris vel fabe et vene
apparent circa locum sue natiuitatis nigre vel liuide et fit
continue augmentatio cum duritie et calore et pulsatione in
loco quousq̄ in loco vlceretur: tempore vero vlcerationis
emanat ab eo virus viride vel nigrum fluens vt acetum vlt
aqua et fetet fetore exeunte a cadauere qd est in via putre-
factionis et facit deambulationem continuam. **P**ronosti-
catio: vlcera matricis possunt curari: Sed cancer in matri-
ce impossibilis est cure vel difficillime. **C** Almanfor:

C Am a vulua fluxerit sanies spissa: aut
virus tenue: si ex propinquo manat lo-
co: neq̄ fuerit ibi profunditas fetida: ne

que putrida: sumenda sunt aloes et myrrha: et
sanguis draconis et sarcocolla atq̄ olibanum:
et loco superponenda donec consolidetur. Si
autē ex loco manauerit remotus: ex pessario qd
nominauimus in capitulo de sanguine et sanie
fiat prodignia. Si autem quod fluxerit est feri-
dum odorem habens malum: ex pessario secun-
do acuto fiat iniectio postquam locus mundifi-
catus fuerit ex aqua et melle iniectis per instru-
mentum eueum: Si vero cum hoc quod fluit
fuerit punctio et dolor est apostema durū quod
tactu discernitur summopere cauendum est ne
aliquo acuto medicamine tangatur: Sed fiat i-
iectio ex confricatione plumbi quam diximus:
aut ex unguento de cerusa. Et flebothometur
ex basilica: et custodiatur ab omnibus q̄ coleraz
nigram gignunt et seminibus et speciebus que
pro condimento admiscantur cibis. **C** Sillanus:
C Ponit curam vlcis matricis et diuiditur in duas: Pri-
mo ponit curam quando est in extremitatibus: Secundo
quando est in interioribus: secunda ibi: (Si autem:) De pri-
ma dicit q̄ cum a vulua vel matrice exit sanies spissa vel
virus subtile si fuerit in loco propinquo debet supponi alo-
es sanguis draconis myrrha sarcocolla et olibanū. **R**ō q̄ ē
consolidatiū. Sciendū tamē qd debz premitti mundifica-
tiū cū ydromelle factū: (Si autē:) pōit curā qn̄ ē i interio-
rib⁹: et diuidit i tres. p̄io pōit curā qn̄ illd qd fluit nō ē mul-
tū fetidū. Scdō qn̄ ē multū fetidū. Tercio qn̄ ē mltū durū:
scdō ibi: (Si autē:) tertia ibi: (Si vero:) De p̄ia dīc q̄ si sani-
es fluat ex loco remoto et p̄fundo debet fieri iniectio cū eo
qd noiaui⁹ i. c. d. sanie et sanguine. Scdō dicit q̄ si illd qd fluit
ē fetidū hīs malū odore d̄z fieri ex pessario acuto iiectione
p̄missa enacuatione vniuersali et p̄missa mundificatione
loci cū idromelle: rō p̄z: (Si vero:) pōit curā qn̄ āpa ē durū
et p̄z. Scq̄es cancer. Et p̄io dīc q̄ si cū eo qd fluit sit pun-
ctio et dolor ē apostema durū qd discernit ad tactū: et p̄io ca-

uendū ē ne aliq̄ medicamine acuto tāgāt: rō q̄ auget malitiā
scdō dicit q̄ d̄z fieri iniectio cū fricatione plumbi d̄ q̄ dixit: aut
ex unguento de cerusa. rō q̄ remittit acuitatē. Tercio dīc q̄
d̄z fieri flebotomia ex basilica. **R**ō q̄ diuerit ne materia
fluat ad locū: Quarto q̄ d̄z cauēt ab omnib⁹ mltiplicatib⁹
melancoliā: rē: **C** De pfocatiōe matricis: **C** Silla:

C Otādū circa rubricā q̄ pfocatio m̄ficus ē ascensio
matricis ad superiora vsq̄ ad dyaphragma: **C** Se-
cūdo notādū q̄ cāe pfocatiōis matricis sūt hūores
vetoſi existētes i matrice q̄ accidūt ex sp̄mate retēto: et hoc
accidit potissime viduis q̄ cōsueuerāt coire et mō nō coeūt
et puell̄ adultis q̄ carēt viris vlt̄ia accidit ex corruptione
hūoz i matrice: **C** Tercio notādū d̄ signis qn̄ mulier d̄z in
currere pfocationē matricis patit scotomiā et vertiginē et
dolorē capitis et sentit res ascēdētes ad supiora et sētīt supra
vtrē manū p̄p̄lā et tenet genua flexa: et si vocet p̄prio nōie
bñ audit et itelligit: s̄z nō pōt respōdere et post p̄ximū d̄ oī
b⁹ recordat: **D**iffert ab epilepsia: q̄z hic nō ē sp̄ma in ore:
Differt etiā ab appoplexia: q̄z hic nō ē tāta difficultas anhe-
litus: **D**iffert a litargia: q̄z hic non ē febris: **P**ronosticatio
l̄z sp̄s pfocatiōis matricis sint multe tñ illa q̄ ducit ad dif-
ficultatē ābelit⁹ ē p̄ior: et si cū hoc p̄xim⁹ est lōg⁹ frequē-
ter moriunt: et hoc iā vidi: **U**tz i pfocatiōe sit mortua actu
discernitur sic i appoplexia et cyato pleno aqua posito supra
pectus et ex coto carminato supra nares: **C** Almanfor:

C Am mēstrua p̄ longū spaciū tēporis
retēta fuerit. aut muliera cōmixtione vi-
ri diu abstinerit licet vald̄ affectauerit
et euenerit granitas et dolor i inferiorib⁹ partib⁹
femoris et senserit q̄si aliq̄d sursum trahia parte su-
mis fortasse post ista supuenit ei sincopis et q̄si
mortua cader: p̄p̄dī quoque vir poterit q̄ ip̄a
attrahat aerē vel habeat pulsus et forsitā pfoca-
bit et moriet et fortasse sanabit laboriose tñ: **D**ec-
itaq̄ passio illico vt euenerit curāda ē: cui⁹ cura
ē vt pedes fortiter fricēt et ligent et ventosa ma-
gna sumini superponat et obsterici quoq̄ p̄ci-
piat vt digitū oleo bene redolēte inungat et i cir-
citu oris vulue dū ē intus bene cōmoueat: **M**a-
rib⁹ p̄rerea cōdīsi i fūflent et circa aures ip̄s⁹ vo-
ces clamādo proferantur et nihil qd bene redo-
leat olfaciat imo redolentia et algalia remoueāt
et pecten et eius inferiora ex eis epithimētur et
naribus maluz reddentia odores applicentur vt
stercus castoreuz et sulfur: **A**uz autē sanitati re-
stituta fuerit ex hoc medicamine curetur ne egri-
tudo redeat: **C** si hec egritudo post menstru-
um venerit restrictionem: ea dentur que men-
strua prouocant et in pedibus fiat minutio et vē-
tose in eis apponantur: **S**i autē post longaz vi-
ri disunctionem contingat ex quo etiam sepe ac-
cidit icipiat viri cōsuetudinē habere: aut obste-
trix iteret illd qd sepe dixim⁹ i omni pauco tēpo-
re: aut medicāna q̄ minuit sp̄ma dētur q̄ p̄dixi-
m⁹ et dent troci. de myrrha quos i. c. d. mēstru-
is prouocandis nominauimus: **C** Sillanus:

De mola matricis

Determinat de prefocatione matricis: et diuidit in tres. Primo ponit signa pfocationis matricis. secundo pōit vnū documentū. Tercio ponit curā: secunda ibi. (Et forsan.) Tertia ibi. (Cuius cura est.) De prima dicit qd qñ apparēt ista signa: Primū qd menstrua fuerint lōgo tpe retenta vel talis mulier abstinuit a coitu: lz valde affectaret. Secūdū est grauitas et dolor ī parte īferiori suminis. Tertiū qd sentit qñ aliquid sursum eleuari a parte suminis et postea superuenit sincois et cadit quasi mortua: vnde vix pōt ppendi qd habeat anhelitū vel pulsus: arguere debem⁹ sup: pfocationē matricis. rō signoz p3. (Et forsan.) Ponit vnū documentū dicens qd cū hec passio aduenit subito ē curāda. verifical se qd vel pfocabit⁹ et moriet⁹: vel de difficili sanabitur. Ratio qd nō pōt stare longo tēpore sine anhelitu. (Et eius cura.) Ponit curā et diuidit ī tres: p1o ponit curā qñ est in actu pfocationis. Secūdo docet pseruare qñ puenit ex retentione menstruoꝝ. Tercio docet pseruare qñ puenit ex abstinencia viri et affectet euz. secunda ibi. (Cū autem.) Tertia ibi. (Si autē.) P1a in tot quot remedia ponit. partes patent: De p1ma dicit qd cura est vt pedes fortiter fricentur et ligentur. ratio quia fit diuerso ad inferiora. Secundo dicit qd debet precipi obstetrici vt inungat digitum oleo bene redolenti sicut est oleum de lilio et ipsum amoue at in circuitu oris vuluerō quia inducit titillationē in loco et hoc facit aliquale diuersionē et incitat matricē ad descendendū inferius. Quarto dicit qd debet prouocari sternutatio ponendo in naribus puluerē ellī albiratio quia in sternutatione fit fortis motus: vnde fit cōpressio ad inferiora. Quinto dicit qd debent pferri voces magne fortiter clamādo iuxta aures: ratio qd expurgatio et motus spiritū ad exteriora fit. Sexto dicit qd non debet odorare aliqd odoriferū sed pecten et īferiora debent ex eis epithimari. Septimo dicit qd debēt naribus applicari reddentia malū odorem. qualia sunt assa fetida galbanū castoreū fursur pluma cōbusta et sole solutarium cōbustoz et capilli cōbusti. Secūda ratio quia matricē currit ad aromatica et fugit ferida et ī collo matricis debent poni aromatica. **N**otandū qd odorifera que ponuntur in collo matricis sunt muscus amba et ille puluis. R. storacis calamite ligalo. gar. añ. 3. i. musci ambre añ. 3. i. fiat puluis et ponat in panno lineo et supponatur et si ista non suffecerint supponant suppositoria acuta dicta in: c. de prouocatione menstruoꝝ: quia talia trahunt ad īferiora. **Cū autē.** Hic docet pseruare mulieres quādo pfocatio prouenit ex retentione mēstruoꝝ dicens qd cū mulier fuerit restituta sanitati vbi timor sit de aduentu post retentionē pro pseruatione dentur puocātia mēstruoꝝ. Secūdo fiat flebotomia in pedibus: quia de saphe nis. Tercio apponant ventose in coxis: ratio quia oīa puocant menstrua vt dictū fuit superius. **Si autē.** Docet pseruare mulieres quādo puenit ex abstinencia viri dicens qd si contingat pfocatio ex abstinencia viri longo tempore incipiat vt viro: ratio patet. Secundo dicit qd obstetrici debet fricare ozificium vulue cum digito iuncto vt dictus fuit et hoc sepe fiat. ratio quia incitat ad expulsiōes superfluitatū. Tercio dicit qd debet dari medicina que minuit sperma vt ruta agnoscatus et similia. Quarto dicit qd denē trocisci de myrrha: ratio quia mirabiliter puocant menstrua et sperma. **N**otandum qd rasis non facit mentionē de precipitatione matricis: precipitatio ergo matricis est: quia matricē declinat versus alteram partem: si ad superiorem dicitur pfocatio: si ad inferiorem casus vt dictum ē. **S**ecundo notandum qd precipitatio matricis accidit ppter causas extrinsecas vt est casus percussio nimis coitus sessio super lapidem frigidū. vel in aqua frigida vel in

iectio ex aliquo frigido. **U**el accidit propter causas intrinsecas: et tunc accidit aut a paralysi vel mollificatione neruorum et lacertoz et concursu aquosarum humiditatum versus matricem vel propter humiditatem aqueam. Tercio notandum qd signa precipitationis matricis sunt quia extenditur dolor in altero latere et grauedo: et si passio fuerit occulta obstetrici debet ponere digitum in collum matricis: et si foramen intrinsecum matricis est ex directo alterius manus intrinsece nulla ē precipitatio et si est tortuosum tunc est precipitatio vel dislocatio. **P**ronosticatio si diu steterit dislocata matricē de difficili curatur aut nunq̃. et pessime si exit extra. Cura si prouenit ex repletionē prius purganda est matricē: deinde est ponenda ventosa in latere contrario que sit magna precedente balneo aque dulcis tepide. Ratio quia mollificat et ventosa trahit ad medium. Deinde ponatur alia ventosa super vmblicum cum reduta sit ad locum naturalem: deinde fiat suppositorium factum ex cera longum et grossum ad quantitatem sex digitorum ad modum virge et vngatur ex oleo de lilio: vt sustineat corpus matricis. Ponatur emplastrum sipticum super matricem dictum in capitulo de prouocatione menstruoꝝ. Balneum cōstrictum matricis. **R**ecipe folia quercus folia nespiloz folia sorbe summitates bedaguar folia cipressi in quantitate. M. i. pro quolibet summitatum myrti valeriane nepite ana. M. y. fiat sacculus super quo sedeat in balneo. Ad idem valet suppositorium illud. **R**ecipe nucis cipressi gallarum non perforatarum querciflorum squinanti florum cameleunte vel camomille ana 3. s. ros. rubearum. 3. y. pilozum leporis. 3. s. fiat puluis ponatur in panno lineo raro ad longitudinem vnus digiti et ei⁹ grossitatem: infundatur in vino decoctionis florum camomille calido et supponatur.

De mola matricis:

Syllanus:

Notandum circa ru. qd mola matricis est duplex: qdam vera et est frustum carnis enormis et quasi sine figura. sed non vera est quedam ventositas aggregata in matrice vel aquositas inducens inflationem. **S**ecundo notandum qd mola causatur ex multitudine sanguinis menstrui mulieris quando currit in matricem cum carentia seminis viri et posito qd esset semen viri et non esset potens vnde non posset fieri embrio sed generatur quidam globus enormis et credunt mulieres se esse pregnantes et tamen non sunt. **T**ercio notandum qd mola assimilatur impregnationi propter multa. **P**rimo quia menstrua retinentur. **S**ecundo quia venter est tumefactus. **T**ercio quia sentitur motus sicut ī pregnantibus. **Q**uarto quia mammille indurantur. **Q**uinto quia cadit appetitus. **S**exto discoloratur mulier: et hec omnia sunt in pgnantibus. Sed distinguuntur inter impregnationem et molam sunt quia non est ordinatus motus ī mola sicut in pgnatione quia res inanimata. **S**ecundo quia venter est durior in mola nec sic trahibilis sicut in pgnatione. **T**ercio quia non fit motus de latere in latus nisi cum compressione et violentia. sed in pgnante non sic est: quia mola est reanimata. **Q**uarto in mola pedes et man⁹ sunt molles valde et apparent digiti breues: in pgnante vero non. **Q**uinto in mola non est mulier ita habilis ad mouendum sicut in vere pgnante. **S**exto quia vt plurimum in nouem mēsis discernitur fetus: sed in mola non est tempus determinatum. **P**ronosticatio. **M**ola vniuersaliter est difficilis cure: nam aliquando stat. quattuor annis: aliquando stat vsqz ad terminum vite et non recipit curam. Aliquando vero egreditur quoddam frustum carnis: aliquando sanguis multus: aliquando ventositas multa patet. et. **A**lman.

De sterilitate mulierum

Mulieribus plerumque accidit passio ex qua
pregnantis dispositio similitudine incur-
rit: venter namque crescit et discolorare fi-
nit et retinet menstrua: mori tamen quod in hac egritu-
die non est ut mori infantis licet quicquid de suo mouet
loco cum duriter tangitur: ad ultimum vero cum angu-
stia et dolore frustum carnis in forme ac si pare-
ret emittit: plerumque vero solis modo vetustitas et
humorum multitudo emittunt et deinde inuicem ve-
ter et remouent acciderit. Postquam vero tempus
preterierit in quo scilicet puer debere moueri si ad-
fuerit: trocisci de mirra bandi sunt et apozima de
seminibus et oleum de resina ad bibendum: et pessarium
ex ruta et mentastro et alia pessaria predicta id est de
alleviatione partus sunt imitanda: doses quoque de
pillulis feridis frequenter tribuende sunt: cum hoc
enim cito euadunt.

C. Sillanus:

Determinat de mola et diuidit in duas. Primo ponit con-
uenientiam quam habet mola cum fetu et diuizat. Secundo ponit curas
secunda ibi: (Postquam uero:) Primum diuis. primum ponit conuenientiam
secundo diuizat. secunda ibi: (Mor?) De prima dicit quod mulieri-
bus aliquando accidit passio huius similitudine cum ipregnatio: et
hanc quod veter tumescit et sunt discolorate quod retinet menstrua
sicut in pregnatibus. De secunda ponit diuizam dicens quod motus
qui fit in hac egritudine non est sicut motus infantis. quia solum
mouet dum duriter fit compressio sed fetus mouet ad utrumque
diuizam per se. Secunda diuiza est quod in mola ad ultimum egreditur
frustum carnis non figuratum cum angustia et dolore: et aliquando
sola ventositas. Deinde inuicem venter et remouent acciden-
tia. ratio per: (Postquam vero:) Ponit curas mole et diuidit in tot
quot remedia ponit. partes patet: De prima dicit quod postquam
sentit tempus in quo fetus debet moueri transiisse usque ad de-
cem menses et non mouet. tunc trocisci de myrra sunt dandi
ratio quod puocant et aperiunt. De secunda dicit quod etiam conuenit
decoctio de febris. ratio quod aperit subtilat et puocat: De tertia
dicit quod oleum de balsamo est dandum ad bibendum: De quarta
dicit quod debet fieri pessarium de ruta et mentastro. Si uero ualeat
alia pessaria dicta id est de alleviatione partus. De quinta dicit
quod de pillulis fetidis frequenter est tribuendum: ratio quia sunt ual-
de fortes in hoc. **N**otandum quod predicta etiam ualeant ad extra
bibendum fetui siue sit mortuus siue uiuus? et vlcera predicta: sunt
alia: Primum suffumigatio facta ex ungula asini et ualet a p-
prietate. Ad idem suffumigatio facta ex laudano. vel ex myr-
ra galbano et castoreo. Ad idem suppositorium. Rellum nigri sta-
sisagrie aristologie ro. pulpe colognitide armoniaci an. 3. u.
fell bouini. 3. i. puluerizanda puluerizent dissoluant in succo
artemisse. misce et fiat suppositorium. ex istis posset fieri pes-
sarium in forma ligda et mitti in matrice. Ad idem pessarium factum
ex opponaco et aristolo. ro. cum succo artemisse et extendat
super alupta ad quietatem vni palmi et duorum digitorum. Ad idem
R. succi rute. lb. 5. myrrhe puluerizate. 3. iii. pulpe cologni-
de qru suffic. misce oia et fiat emplastrum mediocriter liquidum
et ponat supra ventrem calidum. Ad idem. R. galbani. 3. u. ifun-
dant cum lacte caprino. 3. i. 5. et statim expellatur: et hoc ad diffi-
cultatem partus. **S**ecundo notandum quod omnia predi-
cta valent ad difficultatem partus: et ultra hoc valent alia
approximata ab intra: et quedam approximata ab extra. Ad
intra approximata. R. pulueris corticis cassie. stule. 3. vi.
cum vino albo et cum brodio cicerum rubeorum. Ad idem. R.
myrrhe costistozacis calamite an. 3. 3. armoniaci electi saui-
ne an. 3. 3. 3. fiat puluis. Ab extra. Primum est agrimonia cum

radice et radix ponat versus matricem et cum pepererit remo-
ueatur ne matricem descendat et exeat. Ad idem magnes alli-
gnatus coxe. Ad idem corallus rubeus alligatus coxe cum
radice versus matricem. Ad idem radix serpentarie. Ad
idem sinaragmus alligatus coxe. Ad idem cyclamen si fue-
rit alligatum super femur parturientis facit cito parere.
Serapio. similiter caput aquile. Ad idem. R. assari casto-
rei subtiliter puluerizatoz an. 3. 3. detur cum decoctione ci-
cerum rubeorum. Ad idem puluis sifeleos.

De sterilitate mulieris et prohibitione ipregnationis. **C. Sil-**

Notandum circa rubricam quod sterilitas idem est quod p-
hibitione ipregnationis. **A**lterius notandum de cau-
sis sterilitatis: quia sterilitas aut accidit ex parte
mulieris aut ex parte viri aut ex parte utriusque. Si ex par-
te mulieris aut accidit propter causas extrinsecas aut intrin-
secas. Si propter extrinsecas aut quia mulier potauit aquam
in nimia quantitate vel quia continuat cibaria nimis acetosa
vel mala vel accidit propter accidentia anime. ut sunt ira ri-
mor et similia. vel accidit cum post coitus saltat vel nimis ve-
lociter mouetur. vel est mulier malitiosa que cepit aliqua ste-
rilitate facienda. Si autem est propter causas intrinsecas tunc
accidit propter membra generationis vel propter totum cor-
pus. Si propter totum corpus hoc est vel propter passiones no-
tas et manifestas cerebri cordis epatis splenis vel stomaci
quia menstrua sunt retenta: vel quia nimis fluunt: vel quia ni-
mis pinguis: vel quod puella est vel vetula. Si autem fuerit propter
membra generationis mulieris vel propter matricem tunc accidit
illud vel propter morbos compositionales vel conformales sicut est ma-
la complexio calida vel frigida humida vel sicca vel posita ex
his: vel propter morbos officiales. ut verrucas emorroides. aut
pinguedo in orificio intrinseco. aut strictura aut nimia laxi-
tas. aut amplitudo aut oppilatio aut tortura aut nimia laxi-
tas. ne continui vel vlcus. Si fiat sterilitas ex parte viri vel acci-
dit propter causas extrinsecas vel intrinsecas. Si propter causas ex-
trinsecas sunt sicut superflui coitus potus aque frigide vel
nimia frequentia et usus ciborum acetosorum vel alterius male-
olentis: vel quod est puer vel decrepit? vel crapulatos? vel ebri-
sus vel quod vitur superfluo coitu vel propter accidentia ani-
me vel quod fastidatus vel quod sumpsit quedam sterilia: si propter
causas intrinsecas aut propter totum corpus aut propter membra
generationis viro: si propter egritudines membrorum pri-
cipalium aut nobilium vel eis adiacentium. sicut cor cerebrum
epas stomachum splenem. vel quia been iuueniles. vel quidem
post aures sunt incise: vel quia nimis pinguis vel nimis ex-
tenuatus: si propter membra generationis tunc accidit: vel propter
morbos conformales. sicut propter malam complexionem
nem spermatis et testiculorum calidam vel frigidam humidam
vel siccam vel ex his compositionibus: vel accidit ex morbis offi-
cialibus. ut quod virga est nimis longa vel nimis brevis vel quod mo-
lificata vel spasmodica et testiculi similiter vel quia testiculi
non sunt aut foramen virge est tortuosum. Vel accidit propter
morbum commune. sicut propter solutionem continuitatis
vel vlcus: si autem fuerit sterilitas propter utrumque. quod
ambo conueniunt in malitia complexiois vel quod disconueniunt
et malitia est nimis intensa: quare semina non possunt se
contemperare vel corrigere ad inuicem: vel quia unus
anticipat emissionem seminis ante alium. quia simul de-
bent emitte semina. Vel accidit sterilitas propter membra
quia quoniam non sunt proportionata: ut quia matricem est ni-
mis ampla et concava et virga est nimis brevis. **S**ecundo
notandum de signis: signa sterilitatis propter causas ex-
trinsecas sunt manifesta ex iudicio patientis. Signa sterili-
tatis propter egritudinem totius corporis vel membri pri-
cipalis sunt nota ex signis aliarum egritudinum que pre-
cesserunt. Et signa sterilitatis ex malitia complexionis ca-
lide sunt quod virga est intensa et circa genitalia est multitudo pilo-

De sterilitate mulieris

rum calor et punctura et appetitus ad coitum. vel velox emissio seminis: delectatio nimia: menstrua citrina et sunt calida tactu: et sunt animose: pulsus velox sitis velocitas in motibus et in omnibus suis actionibus. **Signa sterilitatis** ex malitia complexionis frigide sunt opposita: quia via est remissa: paucitas pilorum: paucitas desiderii ad coitum paucitas instructionum et color albedo: tarditas emissionis seminis: modica delectatio in coitu pulsus tardus paucitas sitis: pigritia in motibus. **Signa sterilitatis** ex mala complexionem sicca: mulier est extenuata: parum vel nihil emittit de semine in coitu: urina pauca tenuis: labia vulvae arida et sicca. **Signa** ex mala complexionem humida sunt matrix humida et post menstrua remanet humida: et quasi semper exit a matrice quoddam liquidum aquosum et fluidum et non delectatur in coitu: et matrix est humida et ligida sic quod non potest retinere seminem: et hec causa plurimum coniungit frigiditati. **Signa** ad cognoscendum utrum mulier sit parata ad concipiendum: primum est: suffumigetur mulier inferi cum aromatibus et tunc si penetrat odor versus ad naves parata est conceptioni: si non penetrat: tunc est ibi oppilatio prohibens transitum suffumigum: et hoc experimentum valet in vermibus. **Secundum** experimentum supponat mulier dorsum allei aliquoties aquasatam et consideret si invenit saporem et odorem eius: iocunde: quia tunc est parata conceptioni. aliter si: hoc est ad sciendum utrum ea est oppilatio. **Tertium** experimentum: quod pyciant duo spermata in aqua et quodcumque natat in aqua ex parte illi est defectus cuius urina exsiccat. **Quintum** experimentum: sumant quicunque grana frumenti septem ordeum et septem fabas: ponant in vase terreo et mingat super ea unus amborum: et dimittat septem diebus: tunc si grana nascuntur non est sterilitas in illo. **Sextum** sumatur aristolochia: aut iterum et conficiat cum melle et supponat cum lana succida a mane versus ad meridiem in ieiunio: si tunc dulcescit salivam eius concipiet mascululum: si amarescit est concipiens feminam: et si non altera non est concipiens neque pregnantem. **Signa** sumpta ab urina sunt: urina in principio est habens colorem citrinum clara declinans ad albedinem vel ad colorem yreos et super ipsas apparet aliquid simile nubibus et quodcumque sit in ea apparet sicut cotus carminatum et etiam cum eo sunt granula ascendunt et descendunt: sed si sine impregnationis apparet rubedo: et quando movetur urina levis urina pregnantis conturbatur. **Sed** alia signa impregnationis sumpta ab alijs sunt: quia retinent menstrua et posterni appetitus: discoloratur mulier: mammae indurant: venter tumidus fit: et ultimo sentitur motus embryonis. **Signa** masculinitatis: mulier est melioris coloris et pluries levitatis et agilitatis et mundioris faciei et melioris appetitus et getiorum accidentium et sentit gravitatem lateris: et quando movetur fetus masculus movetur a latere dextro et mamma dextra prius: et grossatur et prius fluit lac ab ea: et lac eius est grossum et viscosum: et fit pulsus eius dexter plenius vehementior et frequentior: et quando movetur a loco mulier prius movetur pedem dextrum quam sinistrum: et cum egreditur sustentat prius supra manum dextram: et est oculus eius dexter levior velociusque motus. **Pronosticatio**: mulier fecunda magis vivit sana: sed citius canescit et antiquatur. **Mulier** sterilis magis proferuat iuventutem suam sed est magis egrotativa quam non est sterilis. **Cura**: Notandum de cura sterilitatis ex malitia complexionis male calide si particula renuant. In primis fit flebotomia de basilica: deinde de saphena: deinde utatur de sirupo rosae vel violae vel de endivia. deinde purgeur cum trifera sarracenicum et reubarbarum: deinde fiat stufa cum herbis frigidis: deinde utatur rubea troscif: deinde utatur zuccaro rosae triasandalum et dyadragagato frigidum: deinde odor et rosae capborae sandalos aqua rosae: deinde pessarium fiat de stercore et de matrice leporis et semine mercuriali cum modico melle rosae et continuetur ordeata et panem ordeum non solum per dies: sed et per menses et per annos et si fuerit necesse utatur piscibus squamosis de ags mundis: utatur coriandris et salsametro

et utatur lacte acetoso et ordinentur sex res non naturales in gradu opposito donec calor ex predictis ad temperatum sit reductus. **Si** sterilitas provenit propter frigiditatem et humiditatem eius cura est ut digeratur materia per hunc modum: Rubee maioris artemesie saule an: lib: 5 foliorum mente foliorum absinthii sumitatum origani calamiti an: 3 y: ignati spice nardi calamii aromatici an: 3 y: anisi marafrici amicos siseleos an: 3 iii: mellis ro: lib: 5: fiat sirupus. Et materia digesta cum tali solutio evacuetur. **Rebenedicte** theodoricon emperisicon an: 3 iii: esule majus sticis an: 3 ii: 5: misce et fiat pillule. **Ad idem** pillos fetide: deinde fiant stufe et in stufa ponantur ea que in sirupo ponuntur et in exitu stufe detur aitre alexandrine meridati an: 3 ii: misce et fiat multis vicibus: deinde mundificetur matrix: **Re** sirupum cum aqua decoctionis absinthii myrrhe colloquintide et misce et proiciantur: 3 iii: in matricem et deinde utatur isto electuario. **Re** pulvis triferre magne sine opio: pulvis stomaticon confortativi conferne cytrangulorum an: 3 ii: ligni aloes ambre gresse an: 3 y: musci: 3 y: zuccari al: quatum sufficit fiat electuarium. **Ad idem** si non fuerit secunda: **Recipe** testiculum dextrum verris si vult masculinum et sinistrum si vult femellam et desiccetur in umbra et pulverizetur et **Re** limaturam eboreis seminis siseleos matricis leporis et coaguli eius ana: et fiat pulvis et utatur illo pulvere mane et sero cum brodio cicerum aut carniarum aut vino albo potest poni pulvis liquiritie aut zuccari. **Et** si sterilitas est ex humiditate lubricante et lubricitate matricis: cura est ut purgetur cum pillulis factis ex pulpa colloquintide turbitu hermodactilis et 33: mixtis et incorporatis cum vino in quo sit mastix dissoluta: utatur vomitu facto ex aqua decoctionis radicis raphani acuri seminis aneti seminis atriplicis et sinapis similiter et ceparum in qua: 3 i: oximellis compositi dissolvatur. **Recipe** sumum factum ex pipere euforbio storace vel ex similibus fiat pessarium utatuli butiri vaccini sine sale et adipis caprarum cere et mellis quantum sufficit fiant pessaria et supponantur. **Ad idem** tange sepe os matricis cum adipe anatis anseris et galline mixtis ad invicem et liquefactis: fiant ex his pessaria et in utiatur in matricem sepe. **Et** quasi omni die sedeat in balneo decoctionis malvausci florum camomille fenugreci malve boraginis et lingue bovine. **Utatur** electuarijs restaurativis et impingnantibus: Sumat iura gallinarum et animum pinguium cum vitello oui et pulvere cardamomi et croci: dormiat et quiescat et sic de alijs humectantibus sicut in letitia et gaudio. **Si** sterilitas sit ex ventositate utatur lavatione facta ex decoctione amicos amomi carui cimini pulegi calamiti siseleos et utatur pulvere istarum specierum misce cum pipere longo. **Et** apponantur ea que consumunt ventositatem per modum emplastri ante et retro: **Pessaria** suppositoria emplastra suffumigia clisteria et balnea ex his fiant in quibus sit ruta et semen eius nasturtium anisum ciminum anetum castoreum agnoscasus et similia: sumat sepe electuaria calida et dyagalanga dyaciminum: et tangat sepe os matricis cum oleo de costovell spica et oleo balsami: et est melius in quo ponatur aliquid siseleos et pulvis peonie. **Si** autem sterilitas sit propter pinguedinem matricis tunc pessarietur cum aurea alexandrina et tyriaca et sa et et milio et nuce cipressi et nitro: torrefiat

ab urina

974

De hermia et eminentia

et fiat pessaria et faccellatiões. Siat ieiunius et dicta subtil
et pauci nutriti et exiccata: et cōpetit ira tristitia soli
cudo vigilie plurime dur' dūbit' et similia. Si vō sterili
tas sit pp stricturā orificij matricis balneef sepe cū deco
ctōe bismakie palce ordei et auene. Siat pessaria et paulati
ue igrossent de apio aniso cymio et melle. Et si fuerit neces
sariū fiat multa pessaria de stagno quedā parua: et qdā ma
gna et iuoluant i lana et aragon et supponant: et sint ita gros
sa qd fiat qsi qdā violētia. Si sterilitas sit ppter nimiam am
plitudinē orificij matricis: balneef i aquis stipticis: vt sunt
caude egne plātagis sumach myrtilloz: nucis cipressi masti
cis thuris galle boli ar: cupulaz glandiū et similiū: et ex istis
pōt fieri pessariū. Ad idē abluat osyulue et sedeat p horam
i aqua calida decoctiōis gallaz nucis cipressi et gūmi arabi
ci et imediate remoueat et exiccet os vulue cuz peria linea
munda et ponat circa ipsaz vuluā et circa os ei' petia lini in
re que sic fit. R. galle nucis mus: an: 3. iiii. gar: 3. i. vini stiptici
aliquantulū: et ad ignē calefiant. ¶ Notādū qd ea que valēt
a proprietate ad cōceptionē et preparant mulierē ad cōcipi
endū sunt semen baucie quādo teritur et potat cū vino odo
rifero et ei' radix comedit: et hoc p̄tinue vsqz ad duos mēses
Ad idē def in potu vīna elephantis. valet: nia proprietate et
mirabilis est ad ipzēgnationē. Ad idē bibat mulier de rasu
ra eboris: qz est maximi iuuamenti. Ad idē semen fiseleos
et est expertū: et dat mulierib' fecundā in potu. vt multipli
cet generationē. Ad idē in forma pessarij. R. ameos tera
tur et misceat cum medulla ossis cerui: aut vituli et suppona
tur cū licinio vel lana ante horam coitus die primo vel ter
tio post purgationē menstruoz. Ad idē coagulū leporis qm
misceat cū butyro cocto et supponat. Ad idē stercus leporis
cū oleo ros: mixtum et supponat cū licinio. Ad idē suppona
tur succ' peonie femine vel masculi et misceat cum puluere
seminis eiusdē et est mirabile. Ad idē fiat suppositozius de
felle gazelli masculi et supponat cū eo aliquid de testicul' vul
pis et stercois eiusdem. Ad idē suppositio fellis vulpis et le
poris et leonis an: pondus tertie: 3. vnius. Ad idē suppositio
stercois leporis. Et notandū qd omnia illa que supponunt
in vulua cā impregnationis plus valent in die quarto post
purgationē qz alyz p̄tibus qm in omnib' valeant t̄pibus.
¶ Optimū pessariū est illud qd fit de oleo de beē et de oleo bal
sami et oleo de lilio. Colliriū bonū fiat de mastice mirra gal
la castoreo et oleo nardino. Experimentū quod faciebat guli
elm' tempore suo: mundificabat mulierē ante mēstruatio
nē cū aqua virobali: kebuloz ros: 2u: et dulcorabat ipam cū
zuccaro ros: veteri et dabat de illa aq: 3. iiii. vl' cū vino stipti
co rubeo an: diē p horā et faciebat semivl' bis an: qz mēstrua
acciderēt et post purgationē mēstruoz mulier oib' diebus.
v. primis pynā horā sedeat i aq decoctionis ros: ru. gallaz
balaustie et radice peonie pistatis grosso mō: et cū exibat de
aqua itrabat lectū et exiccabat ei' vuluā cū pāno lineo mū
do et statim imediate supponebat cū cādela vl' licinio de balsa
mo cū puluere peonie: et oī die p mēse in ortu sol: vl' stoma
co ieiuno comedebat d semie fiseleos: 3. y. vl' p sevl' mixtas
cū ameos. Et i b iuenit miracū plus alyz. Expimētū qd fe
cit dñā d laturre tpe quo fuit cū dño martio d laturre et bñ
successit sibi. Prio faciebat tale balneū. R. mirtilloz ros: an
lb: 5. corticis mandragore lb: 5. corticū galley valeriane lb:
ij. buliāt oīa ista aliquātulū postqz fuerit pistata grosso mō
cū duab' situlis aqueū qua ferrarij extingūt ferrū ignitum
et illacū fuerit tepida sedeat cōtinue mulier cū fuerit pur
gata a suis menstruis p dies: ix. oī sero cū vadit dormitū cū
itraverit lectū: supponat sibi cādela itra os matricis q sic fit
R. olei ros: 3. i. musci g: vi. ambre pōd' granop: xx. pulvis cor
ticis mādagoz plucizate cū petia lini: 3. 5. misceat oīa ista
Ultima vero die sui mēstrui auroza diei sumat trifere ma

gne: 3. 5. cū vino rubeo calido: et hoc faciebat de quarto i q
tū. oī tñ mense donec ipgnabat: qz absqz dubio si fuerit pos
sibile h're filios cū taliboie ipzēgnabit. Expimētū aliud p
batū per ipm si possibile fuerit qd medicina ad impgnatōez
poterit pdesse hec proderit. R. corticis mādagoze peonie
agnicasti ro: ru. piperis lōgi cassie lignee an: 3. 5. pistent gros
so modo et buliāt in vino rubeo odorifero quod sit lb: vi. tā
diu q resoluant lb: y. coles et de illo vino bibat mulier i au
roza diei: 3. iiii. et 3. 5. trifere magne de quarto i qrtū preter
qz i dieb' in qbus habet mēstrua. deide oī sero cū vadit dor
mitū preter qz in tpe mēstruoz sedeat in aqua q sic fit. R.
lb: y. aq ferrarij i q extingūt ferrū ignitū et ea buliāt hec
R. artimisie papaueris al: corticū mādagoze agnicasti ro:
ru. peonie et cassie lignee an: lb: 5. pistent grosso mō: oī sero
faciens ipam tepidā et semper herbe dimittātur in aqua.

¶ De hermia eminentia et ruptura: ¶ Sillanus:

¶ Irea rubricam est notandum qd hermia est duplex:
quēdam inguinalis: et quēdam testiculorum: et hec
est multiplex: quia quēdam est ventosa quēdam
varicosa: quēdam intestinalis: et quēdam humoralis. In
guinalis ē tumor apparens i inguie: Sed hermia testiculo
rum est tumor apparens in testiculis. ¶ Secundo notan
dum de causa hernie aut crepature: qz aut fit propter cau
sas extrinsecas: aut intrinsecas. Si cause fuerit extrinsece
vt sunt casus et percussio aut labor exercitium coitus vox
alta: et hoc post nimiam repletionem: tunc de facili rum
pitur syfac: similiter propter cursum laboriosum et rufum
laboriosam. Si propter causam intrinsecam tunc fit ingui
nalis propter relaxationem syfac: vnde intestina vel zirb'
descendunt et causatur eminentia in loco: sed hermia testi
culorum causatur ex ventositate in bursa testiculorum et
aquosa ex aquositate et carnosa ex carnositate addita testi
culis et verrucosa ex sanguine melancholico replente venas
et sunt varices grosse: sed intestinalis fit ex descensu intesti
norum in bursam testiculorum: sed humoralis fit ex descē
su humorum flegmaticorum. ¶ Tertio notandum de si
gnis: si hermia est ventosa est rugitus et mouetur ventosi
tas de vna parte ad aliam: et est leuitas respectu aliarum
et fit sonitus ad modum timpani: si est aquosa est molities
aquosa et cito cedit tactui: si est carnosa videtur testiculis
tumesfactus sine dolore cū duritie: si vero fuerit varicosa ē
dura oblongata ad modum varicum vel rugarum. si fue
rit intestinalis reuertitur satis de facili si iaceat supinus. si
fuerit humoralis discernitur quia corpus est repletum si
ne dolore etiam et cedit tactui et est mollis media inter
carnosam et aquosam. Sed differentia inter relaxationez
et rupturam est quia cum aliquis ē supra pedes suos et im
pellit anhelitum versus inferiora: si de facili ad impulsio
nem anhelitus descendit est ruptura: si non est relaxatio:
prognosticatio: omnis ruptura de facili curatur a principio
precipue i pueris: varicosa ē difficilis curatiōis: sed itestial'
postqz ē antiqz videt' icurabilis nisi p cyrurgiā et licet mul
ta pmittant pauca a medicis attenduntur. ¶ Almanfor

¶ Qui aliqz i mirach vētris habuerit emi
nentia q cū supinus iacuerit et cū leuiter
digitis loc' cōpressus fuerit remouetur
et cum sederit redibit: passio adest que ruptura
dī. Qui b itaqz patit sibi cauere d3 ne post cōe
stiones moueat neqz comedat fabas et hoc p̄ci
pue faseolos neqz lentes neqz olera neqz aliqū
cibum inflatiū. Sruere etiā d3 vt ei' vēter se
per sit mollis: hoc nāqz regine possibile ē ipsuz
euadere dolore: loco pretea aliqd semp ponē

De hernia et eminentia

Ad obstaculū: et strigendus et propter eū se mo-
uere voluerit. **G**rossus quoque si fuerit et vētre
habuerit graue nō dē vltimoru: prius
sub vmblico ampla cigas fascia. **E**mplastrū ad
rupturā. **R**. gallaz ciperi partes. ij. myrrhe ci-
peri sanfuci gallaz achacie olibāi gūmi arabici
ōiuz añ. partē vnā: gūme pri⁹ in vino soluant et
aggregent cū eis reliq: et sup rupturā egro supio
iacēte ponant et strigat loc⁹ et nō soluat vsqz ac-
tres vñ q̄tuor dies. postea egro supio iacente so-
nat: et illo electo de eodē emplastro supponatur
ex hoc. n. phibet ampliari. **I**n ruptura aut testi-
cnloz pell ossei augumentat: qd fit aut ppter vē-
rositate aut ppter aquā que ibi cōgregat: aut qz
itēstina descendūt ad locū illū. **S**i vero ppter i-
testinoz descensuz cōtingat: erit grauis et dolo-
rosus et sentiet dolore cū tāget. **T**aliter itaque
partēs sicut p̄dictim⁹ regend⁹ ē et emplz p̄dictū
supponendū ē et locus ligatura assidue stringē-
dus ē. **R**uptura. n. cū nō stringit dilatā et augu-
mentat semp. **S**i aut causa aque fiat loc⁹ appa-
ret lucidus et tersus: huic itaqz cōfert epithiari
epithiate qd i. c. de idropisi notauim⁹. **A**q̄ vero
i hac egritudine plerūqz petit inferiora et fluit ide:
vnde eger p aliq̄ tēp⁹ san⁹ efficit sed postea re-
dit egritudo: postqz ergo aqua fluxerit curand⁹
ē eger ex cauterio et medicamine acuto: ex hoc. n.
proptus curabit nec redibit egritudo: de hoc tñ
loqui plus eqz hic noster erigat liber. **C**ū autē
hec egritudo vērositate causa cōtingat: loc⁹ fri-
candus ē et ex oleo sambucio in quo castorei et
euforbii dissoluta fuerit iungend⁹: et ex eodem
itus i virgā guttatim distillandū ē. **C**yllan⁹.
Determinat de hernia et diuidit i duas: **P**rio pōit signa
secundo curam. secunda ibi: **(Q**ui hoc itaqz.) **D**e pria dicit
q si aliqs habuerit eminetiā i mirach vētria et cū supia⁹ ia-
cuerit et loc⁹ digitis p̄fessus fuerit remouebit et cū federit re-
dibit passio: arguendū ē q ē ruptura et p consequēs hernia:
(Qui hoc itaqz.) **P**onit curā prio i generali: secūdo i spālī:
secūda ibi: **(I**n ruptura.) **P**ria i duas: prio ostēdit a qb⁹ de-
ber se abstinere. secūdo pōit curā i generali: secūda ibi: **(L**o-
co p̄terea.) **D**e prima dicit q habens herniā d3 se cauere
nō postest cōmestione moueat: rō patet. **S**cdo d3 si cauere
ne cibū comedat inflatiū vñ fabas faseolos lentes et siliā:
ratio patet. **(L**oco p̄terea.) **P**ōit curā i generali et diuidit
i duas: prio facit hoc. secūdo applicat vnū remediū: secūda
ibi: **(E**mplastrū.) **D**e pria dicit q loco d3 supponi aliquod
obstaculū vt braceale et cōstringi et p̄prie cū vult sermone fa-
cere et p̄ferre: ratio qz phibet descēsus. **D**e secūda explicat
vnū remediū: s. emplm⁹ et pōit descriptionē. **R**. gallaz cip̄ssi
partes. y. mirte ciperi sanfuci gallaz achacie olibani gūmi
arabici partē vnā: gūme pri⁹ dissoluant i vino et aggregent
cū eis relique medicie et sup rupturā egro iacēte supino po-
nat et stringant loc⁹ et nō soluat vsqz ac tres vel q̄tuor dies
rō patet. hoc emplm⁹ ē stipticū et vniūtiū partiū. **A**d idē. **R**.
gluminis pisciū. 3. y. colofonic. 3. i. 5. picia naualis armonia.

ci añ:3. i. icidant p frusta z ifundant p die z noctem i:3. i. i. aceti albi:7.3. y. olei de mastice: liquefiat i patella: colentur z colature addat mastice: thuris boli ar: sanguis draconis mūmie gumi arabici seisc fenugreci subtiliter puluerizatoz: triū añ:3. i. i. misce diu agitādo fiat emplm. **Ad idē.** **R.** corticū rūiū solidaz yscici quercini añ:3.5. mastice olibā aloes añ:3. y. sanguinis oracōis boli ar. gallaz nucis cipressi draga/ ganti subtiliter puluerizatoz:3. y. misce diu agitādo fiat emplm. **Ad idē.** **R.** radicū triū cōsolidaz añ:3.5. mastice:3. y. acacie balaustie añ:3.5. piloz leporis:3. i. i. yscici quercini. 3. i. picis nualis:3. y. cere nouez:3. v. puluerizāda puluerizet rur liquefienda liquefiant misce oia malaxando cū oleo rōfato: fiat emplm z ponat sup loco rupturē z postea brachia / le desup liget vt supra: **¶** Notandū q i ruptura ista sum/ pra p os valet. **P**rimū q paties sumat quolibz die de mane i potu:3. i. pulueris radice valeriane cū vino. **S**ecundū est nasturtium integrum admistratū cū vino. **T**ertiū ē radi/ burfe pastoris minutissimē icisa admistrata cū vino. **Q**uar/ tū ē vinū cū decoctiōe nucis cip: bibitū. **Q**uitū ē pes colūbi n° z pes cameleūte puluerizet z potet. **S**extū ē scrofularia i potu supra. **S**eptimū ē puluis vtriusqz cōsolide vat° i po/ tu. **O**ctauū ē puluis caude egne z succ° ei°. **(In rup.)** **P**oit curā i spālī. primo pōit curā iflatiōis testiculoz: secūdo po/ nit curā scōz vñā diuersitatē. secūda ibi. **(S**i vero ppter.) **D**e pria dicit q i ruptura pelt ossei augmētat vlt pp ventosi/ tatē vlt aqz vlt pp uestigia qñ descēdūt. **(S**i vero pp.) **P**onit curā qñ puenit pp descensuz uestigioz. scōz qñ prouicit pp aquositate. **T**ertio qñ ē pp ventositatē. fa ibi. **(S**i at.) **t**er/ tia ibi. **(Lū at.)** **D**e pria dicit q si ptigat iflamatio testiculū rū pp descensū uestigioz: crit grauis z dolorosa z sentiet do/ lorē cū tangeat pp sensibilitatē uestigioz: fo dicit q paties ē regend° f3 qz dictū ē iponēdo emplz supra locū. de iñ pstri/ gēdo cū brachali. rō qz si n cōstringit dilatat ruptura. pri/ tū obēt itroduci uestigia. rō pz. **(S**i at.) **P**oit curā qñ est pp aqz itatē dicens q si fiat pp aqz loc° apparet lucid°. rō par3: fo dicit q i talib° puenit epirhima dictuz i capitulo d idro/ pisi. **T**ertio dicit q aliquā aqz petit iferiora z cōuenit vt fiat cauterisatio. ratio vt aqz nō redeat itez. **¶** Notandū q in/ hermia aquosa priō cōuenit emplz vlt fometatio talis. **R.** si/ lescos cimini añ:3. i. floz camomille melliloti añ:3. i. aqua/ senē z buliāt i lb. iiii. aqz quousqz redeat ad lb. y. colef z cuz colatura tali fiat fomentatio. deide facta fomentatiōe cō/ petit tale emplz stipiticū i radice testiculoz: **R.** mastice qrt: i. i. nucis ciñssi. 3.5. dragagāti gumi arabici añ:3. y. puluerizā da puluerizet. aquassanda cōquassent: misce oia malaxā do cū pistello calido z cuz oleo rosato: fiat instrm pforatuz i medio qd possit itrare p virgā z ponat i radice testiculoz qz phibet ne materia fluat z illa debēt pōi post cauterium **(Q**uā autē.) **P**oit curā qñ ē ppter ventositatēz dices q lo/ cus ē fricādus cuz oleo sambacio i quo castoreuz z enforbi/ um fuerint dissoluta: ratio qz dissoluti ventositatē z resol/ uir. **S**ecundo dicit q de eodē est distillantdu z virga gutta tim z ponat i radice testiculoz: rō p idē pater. **Ad idē** valet sacculus de fursure z cimino bullit° i vīno albo. ratio qz re/ soluit. **Ad idē** emplz hoc. **R.** succi ebuli vini alai. añ: qrt:5. fa/ rine fabaz: q. sufficit fiat emplm. **Ad idē** fiat emplz ex ruta cimino agnoscato calamēto bacis lauri sanfucio z storace: rō pz. **Ad idē** sedeat i aqz decoctiōis pdictaz rez. **L**ura her/ nie carnosē qz rassis nō pōit est: vt in priō mollicet cuz em/ plastris z gūmis z piguedinib°: deide applicent emplastra z vnguenta resoluentia dicta: **S**z alio mō pōt curari p cirur/ giā scicindendo pellē cuz rasoro z excarnando ipaz a car/ nositate z tunc eleuet tota carnositas cuz suis radicib° fin/ q fuerit possibile: z postea continuetur pellis cum sutura z cōfortetur locus z consolidetur: **L**ura hernie humoralis

De podagra sciatica et artetica

est sicut cura aquose et ventose et satis dictum est de illis:

De podagra sciatica et artetica.

Syllanus.

Notandum circa rubricam quod inveniunt ista nomina gutta artetica podagra ciragra et sciatica. Gutta est nomen generale et ita artetica ad omnem dolorem factum in iuncturis siue pedis siue manuum siue ancharum. Podagra dicitur quia materia est copulsa in ligamentis et lacertis manuum. Sciatica vero quia materia fluit ad loca ancharum in loco qui appellatur vertebra: licet etiam sciatica posset fieri ex mala complexionem. **S**ecundo notandum de causis harum passionum quod causa aut est interior aut exterior. Si exterior sicut est caliditas nimia dissolvens aut nimia frigiditas condensans aut ocium nimium aut retentio alicuius quod consuevit fluere aut nimium exercitium post saturitatem aut coitus nimius precipue post repletionem aut crapula vel nimia repletio cibi et potus. Si causa fuerit interior vel puenit ex abundantia humorum sicut sanguis flegmaticus colore melleo siue sint simplices siue compositi. Aut ex parte membrorum quod rari lapsum amplius dilatatum in vasis suis aut foraminibus. Aut ex parte virtutis ut quod membrum est debile et hanc naturam ut quod filii podagrici et hoc patitur. **T**ertio notandum de signis si dolor arteticus fuerit sine grauedine est mala complexio sine materia. Si autem cum grauedine est mala complexio cum materia. Signa cum puenit a sanguine sunt color ruber dolor magnus intensus extensus et pulsatiuus. Vrina spissa rubra pulsus magnus plenus quod magis tempore matutinali affligitur complexio sanguinea etas adulescentie vite suauitas tempus veris et precessit gaudium et regimen sanguine multiplicans signa tamen debiliter sumuntur a colera quia materia est itus profunda. Signa quia puenit a colera sunt dolor acutus penetratiuus multus intensus color citrinus. Vrina colorata et tenuis egestiones colericę pulsus velocis tactus calidus et precipue pericula patiens et est colericus iuuens qui cucurrit et laborauit et tempus est calidum etestas et precessit regimen multiplicans coleram et magis affligitur hora mortis colere. Signa quia puenit a flegmate sunt dolor modicus et color non est mutatus de quo sit curandum. Vrina remissa vel spissa egestio mucillaginosa et tactus frigidus et est flegmaticus et tener tempus hyemale et precessit regimen multiplicatiuum flegmatis et est homo mali regiminis et diues. Signa quia puenit a melleo raro contingunt sunt dolor modicus patiens extenuatus. Vrina remissa et tenuis et est melleus complexio tempus autumnale et precessit regimen multiplicatiuum mellei. Signa quia puenit a viscositate sunt dolor extensus sine grauedine et precessit regimen multiplicatiuum viscositatis. **S**ciendum circa predicta quod cognitiōe cause decipiuntur medici plusquam in alijs vbi grauius passio iuncturarum erit a materia frigida et approxima bimus frigida et iuuabunt. Et stupefaciēdo membrum et dolore sed dādo et ex his credimus quod causa sit calida si sit frigida sit aliqua erit e contra si causa erit calida et approximabimus calida et iuuabunt exalando si corpus non fuerit plectoriciū. Et ex hoc credimus quod causa sit frigida si sit calida et sic sumus decepti. **S**ecunda deceptio puenit alicui quod multa materia fluit ad iuncturas et tunc inducet dolorem magnū et fiet attractio colericę et sanguis ad locum et apparebit rubedo et caliditas exterior et creditur quod materia sit calida cum tamen sit frigida. Consideret ergo locus quo ad tactum et si complexio consuetudo et etas et aer et tempus anni conueniunt in caliditate probabile esse videtur quod materia sit calida et sic per oppositum quod materia sit frigida. **P**ronosticatio omnines iste passiones ut plurimum sunt hereditarie et precipue podagra. Vrina spissa multum velut subiugaliū aut verices sunt cura huius egrotudinis. Sciatica et podagra cum sunt curate de facili propter modicam occasionem reuertuntur propter situm membrum et latitudinem meatuum et in alijs iuncturis non sit. Dolor arteticus non inducit spasmodum quod non est in cordis et nervi sed est in ligamentis. Eunuchi non podagrizant neque clauis fi

unt. si quantum ex parte coitus et ex alijs sic. Inter omnes dolores iuncturarum sciaticus dolor est maior licet alij dicant quod podagricus quod fluxus humorum sit maior et coartatio et compressio maior. Dolores artethici ducunt in membrum maciem et tenuitatem. Dolores iuncturarum frequenter accidunt in vere propter humores qui tunc mouentur et fuerunt aggregati in hyeme. Secundo plus fiunt in autumno propter irradiationem temporis et regiminis. **A**llman.

Quam in iuncturis fuerit dolor et a parte et loco cum tangitur fuerit tactus calidus et color rubens eger si dolet in dextro pede ex dextra manu flebotometur et si in sinistro ex dextra est flebotomandus et locus ex hoc medicamine est leniendus. Epithia. R. ros. ru. sandali fau fel scie finemithi boli armeni apij omnium pres equalis ex istis in aqua et aceto dissolutis fiat epithima. philiū quoque aceto infusum in carta missum superponatur et cum tepuerit mutetur et loco eius aliud superponatur.

Syllanus.

Determinat de passionibus iuncturarum et antequam adueniat ad textum notanda sunt quedam generalia obseruanda in curis harum passionum. Nam si passio sit ex mala complexionem tantum conueniunt solum alterantia et si ex materia tunc digerantur prius deinde materia euacuetur et si materia est simplex ponantur simplicia et si materia est composita componantur et diuersimode secundum diuersitatem componentium. Deinde consideremus an materia sit frigida et tunc non ponemus nimis calida quia materiam traherent ad locum et resolveretur subtiliter. Materia sit calida non ponantur nimis frigida quia condensant materiam nimis et hoc nisi cogeret nos vehementia doloris et tunc ponantur repressa et parum morientur. Deinde consideretur de flebotomia quia non conuenit a principio quia reddunt humores fluxibiles nisi materia esset sanguinea et alia particularia conueniunt. Deinde considerentur medicine laxatiue quia non dentur fortes a principio sed si dentur sit hoc in parua quantitate. Deinde considerentur balnea aque dulcis sed in declinatione possunt fieri sulphurea et ex aqua marina. Deinde considerentur cauteria vnguenta et emplastra quia nullum remedium locale fiat nisi cor poris mundificato et bono regimine supposito nisi malitia accidentis nos cogeret ad hoc quare stupefacientia ponantur. Deinde confortetur membrum mandans ut non mittat materiam et membrum cui mandatur ut non recipiat. Deinde diuretica considerentur quia non competunt a principio quia faciunt materiam fluere ad locum. Deinde considerentur medicamina que imitari debent. Deinde considerentur vomitus quia mirabiliter iuuant ante cibum et post. Deinde considerentur cibaria que debent declinare ad grossitiem ne humor de facili currat ad locum. **H**ys generaliter visis rasis determinat de podagra sciatica et artethica et diuiditur in duas. Primo ponit curam quando sit a caliditate. Secundo quando sit a frigiditate. Secunda ibi. **Cum autem.** Prima in duas. Primo ponit curam passionis quando est presens. Secundo docet perseuere rare ne adueniat. Secunda ibi. **In tempore.** Prima in duas. Primo ponit curam quando materia est in fluxu. Secundo quando est fluxa. Secunda ibi. **Cum autem.** Prima in quattuor. Primo ponit curam per flebotomiam. Secundo per localia. Tercio per medicinam laxatiuam. Quarto per dietam partes patebunt. De prima dicitur quod quando in iuncturis dolor affuerit et apostema vel inflatura et locus ad tactum fuerit calidus et color rubens arguendum est quod sit a materia calida. Ratio signorum patet. Secundo pro-

De podagra sciatica et artetica

cura dicitur quod si dolor fuerit in pede dextro dicitur fieri flebotomia de brachio dextro: et si in sinistro de sinistro: ratio per quod prohibet fluere sanguinem ad locum euacuandum et diuertendo materiam. **¶** Notandum quod in podagra non conuenit flebotomia nisi in sanguinea. aliter enim subtiliat humores: et eos facit fluere per corpus. **¶** Et locus dicitur per localia et diuiditur in duas species quod duo localia possunt. scilicet ibi: **¶** (Piliu.) De prima dicitur quod locus est epithimandus ex hoc medicamento. **¶** Ros. rub. sandal. fau. fel. si efmemite boli ar. opy an. partes equales: et istis in aceto et aqua dissolutis fiat epithima: ratio quod prohibet fluxum repetitum. **¶** De secunda dicitur piliu in aceto infusus: et in panis imissum superponatur. **¶** Ratio quod alterat malam complexionem. **¶** Notandum quod in podagra calida repitur duplex emplastrum. Unum quod ponitur circa locum ad prohibendum fluxum: et dicitur esse totaliter stipticum. Aliud quod ponitur supra locum. erit autem parti dolorum sedatiuum. **¶** Primum emplastrum. **¶** Mirtilloz. sumach. boli ar. an. 3. sandali albi et ru. acacie. psidie. balaustie. gallaz. an. 3. i. aque ros. plataginis an. quart. i. olei ros. qrt. 5. aceti. 3. i. farine ordei aut lentum. q. sufficit. puluerizanda puluerizentur. misce omnia et fiat emplastrum mediocriter liquidum. **¶** Ad idem. **¶** Sandal. al. et ru. amidi. ceru. se. lote. an. 3. y. se. papaneris. 3. 5. caphore. 3. i. olei ros. qrt. i. butiri sine sale qrt. 5. mucilaginis se. psily. 3. i. 5. vitelli duo rui. ouoz. agitati. puluerizanda puluerizentur. misce omnia et fiat emplastrum. **¶** Ad idem. **¶** Olei ros. quart. i. aceti. 3. i. agitentur fortiter ad inuicem. vngat enim locus. quod multum dolorem mitigat et prohibet fluxum humorum. **¶** Ad idem. **¶** Pulueris insigami par. calefacti supra tegula et calidus superponatur. **¶** Ad idem. **¶** Frice locus cum aceto tanto. **¶** Ad idem. **¶** Lac mulieris multum supra locum vel cum petia valet. **¶** Ad idem. **¶** Lactis vaccini. lb. 5. opy. puluerizati 3. 5. panis siliiginis fortiter coquassati. q. sufficit. fiat emplastrum mediocriter liquidum. **¶** Ad idem. **¶** Si liniatur cum sanguine menstruo tollit dolorem. **¶** Serapio. **¶** Ad idem. **¶** Vngat locus ex oleo ros. vel de mirto vel de nenufere. **¶** Ad idem. **¶** Epithimetur locus cum succo solatri vel sempuue vel plataginis vel oib. simul. **¶** Alina. **¶** Venter preterea ex apozymate microbal. et hermodactil. soluat. **¶** Apozima. **¶** Microbal. citri. 3. xv. pulueris turbiti fricati. polipodij amboz. an. 3. iiii. sene se. sumiterre. an. 3. iiii. hermodactil. al. se. endiuie se. apij ros. oiz an. 3. ij. coqn. i. trib. libris aq. donec ad unam redeant deinde manibus fricentur et colentur et bibant cum zuccari tabarzet. 3. r. **¶** Si quis autem apozima fastidiuerit pillas istas summat quod in lecto iacentes surgere et incedere faciunt et pedibus ambulare. pill. quod non valentes incedere faciunt surgere. **¶** Aloes. 3. i. scamonee qrt. 3. i. rosa. ru. tritaz. sexta. 3. i. hermodactil. albi. 3. 5. i. formetur ex eis pille que erunt dos. i. **¶** Eger vero nutrietur ex cibis frigidis et stipticis et abstineat a vino et confectionibus que ex melle fiunt et carne. **¶** Cum autem apatis calor generit et eius inflamatio: ex his que calorem apatis dissoluit reliquas curet. **¶** Quorum unum. **¶** Cera in oleo de lilio resoluta cui admisceatur mucillago fenugreci et se. lini. deinde terantur simul donec uniatur et fiat ex eis epithima. **¶** Sil. **¶** Ponit curam per medicinam laxatiuam. et diuiditur in duas secundum quod duo possunt. Secunda ibi. **¶** (Si quis autem.) De prima dicitur quod ventris doli ex decoctione mirobalanorum et hermodactilorum. **¶** Et ponit descriptionem. **¶** Microbal. citrinorum. 3. xv. pulueris turbiti fricati polipodij. an. 3. iiii. hermodactil. albi se. endiuie se. apy ros. ana. 3. y. sene se. sumiterre. an. 3. iiii. co-

quantur in iiii. lb. aque donec ad unam redeat. deinde manibus fricentur et bibant cum zuccari tabarzet. 3. r. quod euacuat coleram. **¶** De secunda dicitur quod si quis non valens sumere medicinam predictam in forma decoctionis sumat pillas que faciunt surgere et ambulare non valentes. **¶** Et ponit descriptionem. **¶** Aloes. 3. i. scamonee qrt. 3. i. ro. ru. tritaz. vi. pt. 3. i. hermodactil. albi. 3. 5. coñficiat ex his pille que erunt dos. i. pillas. ratio ut supra. **¶** Notandum quod si peccet colera sine alio humore appetit prius digestiui hoc. **¶** Endiuie. **¶** Microbal. citrinorum. 3. xv. sandal. 3. i. zuccari al. lb. i. fiat sirup. clarificatus vsque ad quartum. **¶** Potest fieri laxatiuum tale. **¶** Electuary de succo ros. 3. y. vel 3. 5. quod est appropriatum inuncturis. **¶** Ad idem. **¶** Caricaz. pigui. 3. i. vel 3. 5. yuaz. passaz. munda taz. 3. y. cortic. mirobalano. citrinorum. ifusoz. p nocte decoctione predictorum. 3. i. fricentur de mane fortiter et colentur et colature addat electuary de succo ros. 3. y. fiat colatura vsque ad quartum. et de aurora. **¶** Eger vero. **¶** Ponit curam per dietam dicens quod eger dicitur nutriti ex cibis frigidis et stipticis. **¶** Ratio quod ratione stipticitatis claudunt vias et ratione caliditatis reprimunt coleram. **¶** Secundo dicitur quod dicitur abstinere a vino et confectionibus de melle et carne. ratio quod talia multiplicat coleram. **¶** Notandum quod potest potest esse aqua ordei vel aqua decoctionis prunorum vel aqua frigida cum vino granatorum. **¶** Cum autem apatis. **¶** Ponit curam qui materia est fluxa dicens quod ubi calor remissus fuerit tunc admittit stricte ea que resoluuntur. ratio quod signum est quod materia est fluxa. **¶** Potest ponit descriptionem. **¶** Cera in oleo de lilio resoluta cui admisceatur mucillago fenugreci et se. lini. deinde terantur simul donec misceantur. fiat iunctio. **¶** Ratio quod mollificat et resoluunt. **¶** Ad idem. **¶** Florum camomille melliloti an. quart. 5. ros. ru. 3. i. se. fenugreci se. lini an. 3. y. furfuris pugill. i. quassentur et bulliant in lb. y. aqua dulcis quousque redeant ad quartum. coles et colature addat aceti albi. 3. 5. et fiat fomentatio. **¶** Ad idem. **¶** Emplastrum factum ex semine fenugreci se. lini aneti mastice incorporati cum maluanisco decocto et mudificato a ligno iteriori et pistato cum his addant. 3. y. vinctuositatis vel piguedis anatis anseris et galline. hec enim sedant dolorem et resoluunt absque attractione. **¶** Almanfor.

¶ In tempore autem sue icolumitatis et propter circa tempus in quo egritudo euadere consuevit et quod maxime in vere assuescat flebotomia et ventris solutione et ex his que coleram expellunt ru. **¶** Et a potu vini abstineat: et a comestione eorum que ex melle conficiuntur et a carne: et sint ei cibaria acetosa et stiptica et his filia ex his que ifrigidant. **¶** Debra autem que hanc consueuerit icurrere passionem minus solito laborare pati assuescat: et precipue cum tempus inuasionis tunc met et cum corpus fuerit plenum et vene plene et fuerit diu ex quo neque minus neque solius fuerit. **¶** Sil. **¶** Docet preseruare a podagra ut non eueniat. **¶** Primo per euacuationem. **¶** Secundo per dietam. **¶** Secunda ibi. **¶** (Et a potu vini.) De prima dicitur quod tempore sue sanitatis et precipue illo tempore quo consuevit egritudo sua veni et maxime in vere dicitur uti flebotomia et euacuatione per secessum cum eis que euacuant coleram: ratio quod cum istis materia euacuat: si retineretur faceret podagram. **¶** (Et a potu.) **¶** Docet preseruare per dietam dicens quod dicitur cauere a vino et confectionibus de melle et similiter a carne. ratio quod multiplicat materiam que esset causa podagre. **¶** Secundo dicitur quod cibaria debent esse acetosa et stiptica ifrigidatiua. **¶** Ratio quod non sunt apta ad fluxum. **¶** Tertio dicitur quod debra que consueuerit icurrere egritudinem hanc debent fatigari minus solito et precipue cum plenus tempus inuasionis et cum corpus fuerit plectoricum et vene plene: et diu fuerit quod non fuerit flebotomatum nec euacuatum. **¶** Ratio quod motus calefacit illa membra. **¶** Almanfor.

De podagra sciatica 7 artetica

Cū autē est dolor lumborum neq; calor neq; rubor i color fuerit fueritq; eger frigidus plexio nra 7 loc⁹ t actū sentit frigid⁹ i principio curatiōis e⁹ pille maiores d hermodac. satirion meissabara omniū añ: 3. v. ierapi: 3. p. cologntide cetau: mi. qboz añ: 3. v. euforbij: 3. ij. turbith: 3. r. sectarigi idi: 33. sinapis pipis castorei oiz: 3. i. i. foimentur ex eis pille ex qb⁹ a duab⁹: 3. 7. 5. aur. iiii. sumaf. be nanq; pille valde cōferūt: qz n̄ valētes surge re icedere faciūt. **E**pithia ad podagrā frigidam **R**: castorei storacis ligde euforbij myrrhe alo es acbarle oiz pres eqles ex his oib⁹ vino vete ri admixtis fiat epithia: **C**ū itaq; dolor qeuerit succurrat parietē ex distillatiōe mīte aq̄ calide ab alto 7 iunctio fiat ex oleo d lilio. **E**t emplm de bdelio molli 7 storace ac fenugreco 7 seie lini 7 armoniaco supponat. **Q**d h̄ mō cōficiat: ar moniacti 7 bdeliū i vino veteri resoluant 7 alia oia eis admisceant ex qb⁹ fiat emplz 7 suppona tur. **D**ec nanq; egritudinis spēs ē q̄ i lapidis du rictē transit 7 reddit mēbra 7 iuncturas fungis similia. **Q**uapp hanc habēs passionē a fastidio 7 ab aq̄ frigida 7 a cibis grossis abstineat 7 a fre quēti ebrietate custodiāt: elq; p̄cipiendū v̄t dñz sanus ē motu v̄taf: 7 a coitu abstineat p̄cipue cū satur fuerit neq; balneū igrediat neq; exercitet post comestione: vinū preterea vetus 7 purum bibat: eis quoq; dū sanus ē v̄taf que v̄rinaz pro nocare consueverunt.

C Billanus.

Ponit curā podagre pueniētis a materia frigida 7 dini dit i duas: p̄rio pōit curā p medicinā. **S**ecūdo p dietā: se cunda ibi. **D**ec nanq; p̄ria i duas: p̄rio ponit curā p euacuationē. **S**ecūdo p localia: **S**ecunda ibi. **(E**pithima.) **D**e p̄ima dicit q̄ vbi cū dolore iuncturaz nō fuerit calor neq; rubor 7 eger fuerit frigide cōplexiōis 7 ad tactū sentit fri gus: arguendū ē q̄ a frigiditate. **S**ecūdo dicit q̄ p cura de bent dari pille de hermodactil maiorib⁹ q̄ fiunt. **R**: hermo dactilos satirion meissabara 7 ē spēs citimali: añ: 3. v. ierapi: 3. p. cologntide centauree minoris añ: 3. v. euforbij 3. u. tur bith: 3. r. sectaragi idi: 33. sinapis pipis castorei añ: 3. i. foimē tur pille. 7 dof. xui⁹ ē a: 3. y. vsq; ad 3. iiii. **P**onit iuuamentū qz be pill faciūt surgere nō valētes ābulare. **R**ō qz euacu ant materiā flegmaticā 7 cū hoc h̄nt stipticitatē 7 claudūt vias ne hūores possint descēdere. **S**ecūdo notādū q̄ an teq; fiat talis euacuatio puenit digestiū hoc. **R**: saluie p̄i mule veris yue añ: 3. i. i. succari albi: 1. lb. i. fiat sirup⁹ clarifi cat⁹ pfecte vsq; ad q̄r: v. 7 cōuenit materia existēte i fluxu. **S** materia existēte fluxa cōueniūt sirup⁹ talis: **R**: acori gēciane añ: 3. y. aristoliro: 3. i. ypericon saluie yue p̄imule veris herbe arthetice folioz lauri camedreos camepithe os: añ: 3. i. anisi maratri sepeonie añ: 3. i. seie basiliconis cinamōi añ: 3. i. ligritie rafe yuaz p̄asaz mūdator añ: 3. i. vtriū qz sticados floz āthos añ: 3. i. acetis q̄litici: 3. i. mell. 1. lb. 5. succari q̄r: iiii. fiat sirup⁹ clarificat⁹ vsq; ad 1. lb. 5. **S** laxatiū fit tale: **R**: turbith bene gūosi iteri⁹ 7 exterius: 3. 5. hermodactiloz ellcōz: 3. y. diagriduz 3. 5. masticiis: 3. 5. suc cari: 3. i. fiat puluis 7 dof q̄r: pars pulueris yna vice: 7 potest

fieri i pillis: **A** i idē **R**: pillaz arteticaz: añ: 3. i. misce 7 for menē pille ad q̄titate cicez 7 dent: 3. iiii. introitu lecti: **A** idē pluis hermodactiloz alboz mūdator: 3. y. turbith: 3. i. dyagriduz: 3. iiii. 33. 3. y. succari: 3. y. i. corozet ad inuicem. **(E**pithia.) **P**ōit curā p localia: **E**t p̄rio pōit vñū locale qm mā ē i fluxu. **S**ecūdo admixtrat localia materia iā fluxa: scda ibi. **(C**ū itaq;.) **D**e p̄ria dic q̄ ad podagrā frigidā valz epi thia hoc. **R**: storacis ligde castorei eufor. mirrhe aloes oiz añ pres eqles: 7 ex eis oib⁹ cū vīo veteri mixtis fiat epithia **C** Morādū q̄ i podagra fria p̄petit duplex emplz: **P**rimū d3 poni circa locū doloris 7 d3 eē emplm stipticiū. **R**: nucis cipressi mirrhe masticiis thuris añ: 3. 5. gūmi arabici draga ganti añ: 3. iiii. aq̄ saluie: 1. lb. 5. aq̄ ros: 3. i. acetis: 3. 5. farie nucis cipressi: q̄ suffic: misce oia p̄i⁹ tñ puluerizata 7 fiat emplz me diocriter ligdū 7 pōt pōi supra locū factā euacuatiōe. **A**liū emplz d3 poni supra locū qd ē mitigatiū sedatiū 7 resolu tiū. **R**: mucillagis fenugreci se. lini añ: 3. i. butiri sine sale quar: 5. olei sisfami olei ros: añ: 3. y. cineris radices cauluz 3. 5. cere q̄ suffic: fiat emplm v̄l vnguētū. **A**d idē valz saccu lus ex semie lini aquassato q̄ saccul⁹ sit bullit⁹ i aq̄ 7 forti ter opressus. **A**d idē v3 emplz de stercore vaccino recētū 7 ē expimentū rusticoz. **A**d idē **R**: fenugreci d3 stat: 3. 5. acetis quar: i. bulliāt diu simul 7 i fine decoctiōis addat mell q̄r: 5. 7 fiat emplm ex radice sp̄entarie melle 7 stercore capraz. **A**d idē q̄tuo vitella ouoz bñ agitata plueris hermoda ctilis: iiii. misce 7 fiat emplz. **(C**ū itaq;.) **P**ōit curā qm mā ē fluxa dicēs: **P**rio q̄ cū dolor fuerit remissus fiat distilla tio ab alto cū aq̄ calida: rō qz resoluūt 7 mollicat. **S**ecūdo v3 iunctio scā ex olō de lilio. **T**ertio dicit q̄ v3 emplz de bde lio molli 7 storace 7 se. fenugreci 7 se. lini 7 armoniaco 7 fi at hoc mō. armoniacti 7 bdeliū i vino veteri dissoluant 7 cū eis alia misceant 7 fiat emplm. **A**d idē **R**: armoniacti oppo ponacis galbāi distēperatoz i aceto añ: 3. i. picis naual q̄r: 5. misce malaxādo cū oleo costio fiat emplz 7 extēdat supra coziū. **A**d idē v3 fomētatio aq̄ dulcis cū decoctiōe vulpis i teare. **A**d idē v3 fomētatio aq̄ sulphuree naturaliter v̄l ar tificialiter talis. **A**d idē **R**: folioz maiorāe rute ana. **M**ii: floz anthos floz camomille vtriūsq; sticados añ: 3. i. con quassent 7 bulliāt i aqua cū qua fiat fomētatio. **A**d idē olm vulpinū olz costinū oleū vipaz. **A**d idē **R**: diaculū quart: malaxet cū oleo costio 7 extēdat supra coziū. **A**l **R**: fecis olei d seie lini mucillagis fenugreci pignedis anatis medu le cruris vituli olei de radice cucume: affni pignedis gallie armōiaci oiz añ: 3. y. dissoluāt armōiaci cū aliq̄ olōz 7 cū cera qd sufficit: fiat vnguētū. **A**d idē balneū si deoquat vul pis i olō. **A**d idē euaporatio cū decoctiōe de sticados. **S**ciē dū q̄ oia valēt euacuata materia cū clisterib⁹ medicis 7 vo mitū q̄ mltū valz i hoc casu. **D**ec nanq; **P**ōit curā p die tā dicēs q̄ d3 abstiere a fastidio 7 ab aq̄ frigida 7 a cibis gro sis 7 frequēti ebrietate. **R**ō qz augēt materiā: **S**ecūdo dicit q̄ dū ē san⁹ d3 vti exercitio: **R**ō qz exiccat 7 resoluūt. **T**er tio dic q̄ d3 abstiere a coitu: **R**ō qz d3 bilitat iūcturas 7 fac lubricare materiā 7 ipaz reddit aptā ad fluxū. **Q**uarto dic q̄ nō d3 igredi balneū: **R**ō qz dissoluit. **Q**uinto dicit q̄ n̄ d3 se exercitare post comestione: rō: p3. **S**exto dic q̄ vinū d3 eē puz 7 āriquū. rō qz calefac 7 exiccat 7 resoluūt 7 d3 fieri i dclinatiōe. **S**eptio dicit q̄ d3 vti puocatib⁹ vrinā. **R**ō qz supfluitas reumatica expellitur p v̄rinam. **A**lmanfor: **C** Dolor vero q̄ sciatic⁹ vocat⁹ ē q̄ ab oncha per corā totā vsq; ad genu i lōgitudinē p̄dicit: qñqz ē i lōgitudie ad virge similitudinē extensue: per crua vsq; ad pedē descēdit: 7 tñc i cōplexione dñatus fuerit calor 7 i v̄ria rictura ex basilica ma

De gibbositate

nus eiusdem partis prius minutio facienda est
deinde ex sciatica.

C Sillanus:

Ponit curā sciaticæ passionis: et diuidit i duas: **P**rio facit hoc: secūdo docet pseruare a tali passiōe. secūda ibi: **T**aliter pterea: **P**ria i duas: **p**rio pōit curā qñ fit a materia calida: secūdo qñ fit a materia frigida: secūda ibi: **(S**i autē.)

De prima dicit q̄ dolor sciaticus est ille q̄ ab ancha p corā totā vsqz ad lōgitudinē extendit p crus vsqz ad pedes per similitudinē virge: **S**ecūdo dicit q̄ si fuerit i dplexiōe dñius caloris et yrina tincta: arguendū est q̄ fit a caliditate: **T**ertio p cura dicit q̄ prio d̄ fieri flebotomia de brachio eius de partis. deinde d̄ fieri ex sciatica. **R**ō q̄ flebotomia pria plus diuertit q̄ euacuet et sc̄da plus euacuat. **C** Almanfor:

Si autē egri cōplexio frigida fuerit z color fusus sepe puocādus ē vomit⁹ ex apozimate rafani cū sirupo acetoso: **L**ora quoqz ac pedes. z crus ex oleo i quo castoreū z euforbiū z storax sint resoluta iungant assidue.

C Sillanus:

Ponit curā qñ fit a materia fria: diuidit i duas: **P**rimo pōit curā p medicias: **S**c̄do p cauteriū: secūda ibi: **(S**i egri tudo.)

Pria i duas: **p**rio ponit curā qñ dolor nō ē māstius: secūdo qñ ē māstius: secūda ibi: **(D**olor i corā.) **P**ria i duas: primo ponit curā p vomitū: **S**ecūdo p vnū locale: secūda ibi: **(L**ora quoqz.) **D**e pria dicit q̄ si dplexio egri fuerit frigida z color fusc⁹ arguendū ē q̄ fit a frigiditate: **R**ō p̄s: **S**ecūdo dicit q̄ p cura d̄ vomitū puocare cū decoctiōe rafa ni z sirupo acetoso: **R**ō q̄ diuertit materiā z euacuat multū ideo valz i passionib⁹ mēbroz inferioz: z d̄ fieri euacuatio cū pillis fetidis z hermodactil: **(L**ora quoqz.)

Pōit curā p vnū locale dicēs q̄ corā z crus debēt iungi cū oleo in quo castoreū euforbiū z storax sint dissoluta: **R**ō q̄ resoluta materiā sciaticæ passionis: **E**t sciendū q̄ solū cōuenit materia existente fluxa z nō qñ materia ē i fluxu: z p̄t opetūt mollificatiua vt sit apta materia ad resoluendū: **A**d idē vngat loc⁹ ex oleo de lilio vel de spica vel de costo vel de vulpino: vel de laurino: **A**d idē emplastre loc⁹ vel ancha cū mēplo facto ex maluausco pparato z faria fenugreci z seminis lini mixtis z incorporatis cū butiro z cū piguedinib⁹ auiū: **A**d idē vngat loc⁹ melle z puluerizet semē nasturcy: q̄ aufert dolorē: **S**erapio.

Notādū q̄ materia existēte i fluxu d̄ iungi loc⁹ oleo rof. vel mirtio v̄l de absinthio fortiter calido tāgendo locū cū pēna suauiter: **A**d idē loc⁹ epithime cū succo folatri z sempine z absinthij: **A**d idē emplastre loc⁹ cū eisdez herbis decoctis z pistatis z incorporatis cū faria seia fenugreci seminis lini z ordeī cū aliquo predictozum oleozum: **R**atio patet.

C Almanfor:

Q si dolor i corā mansu⁹ fiat: eger ex alimuri nabati z baurach clisterizet z ex enemate acuto qd̄ i: c. de appoplexia noianim⁹: **C**olliriū quoqz ex cyclamie z colognitida factū supponat: q̄ eo vsqz fieri cōuenit donec eger excoziationē incurrat: ex ea enī dñ accidit plerūqz cōsegt sanitas: si autē passio ineterauerit: sinapis sumat z cū simo colūbino eiusdē quātitaris terat z ex apoziate si cū cōficiant ex qbus corā emplz supponat: qd̄ tā diu dimittat donec i loco vesice plene aqua fiant z scidant z fluat aq̄ que i eis ē z vapores loc⁹ cū aqua calida. deīn eger p aliquot dies q̄ scere dimittat: z si nondū sanitati restitutus fuerit ad bāc eandē curā redeundus ē: **Q** si egritu-

do valde māstius fuerit z lōgiteporis z timetur ne vertebrū resiliat: aut egressus fuerit: loc⁹ ex instrumento qd̄ rote assimilāt cauterizādus ē: z i tēdat cū coctura sup caput anche ap̄ core pici pñi ponēda: hui⁹ ide rei sermociatio isti⁹ nostri opis metas trascēdit: **T**aliter pterea paties i tēpore sospitatis vomere cōsuescat z soluere ventrē z regimē subtiliare z a cibis grossis z frequēti ebrietate abstinere:

C Sillanus:

Ponit curā qñ dolor ē māstius: **p**rio facit hoc: **S**c̄do qñ ē ātiq⁹: secūda ibi: **(S**i autē.) **P**ria i duas: **p**rio pōit curā p clister. secūdo p suppositoziū: **S**ecūda ibi: **(C**olliriū quoqz.) **D**e pria dicit q̄ si dolor in corā fuerit māstius eger debet clisterizari: ex alimuri nabati z baurach ex clisteri acuto de quo dictum est i capitulo d̄ appoplexia: **R**atio quia talia clisteria distrabūt z euacuat materiā flegmaticā grossā: **D**e se cūda dicit q̄ d̄ supponi colliriū factū ex ciclamie z colognitida z debēt talia fieri donec eger icurrat excoziationē: qñ aliqñ seqt sal⁹: **(S**i autē.) **P**ōit curā qñ hec passio ē ātiq⁹ d̄ cēs: **p**rio q̄ si hec passio fuerit ātiq⁹ d̄ sumi sinapis cū simo colūbino eiusdē q̄titaris z teri z cōfici cū decoctione ficuū z fieri eplz z suppoi: **T**ertio dicit q̄ tā diu debēt dimitti dōc vesice sint i loco z aq̄ ipleat z scidant z fluat aq̄ rō p̄s: **(Q** si egritudo.)

Pōit curā p cauteriū dicēs q̄ si egritudo fuerit māstius z lōgi t̄pis z timef ne vertebrū egrediat foras: aut fuerit egressus loc⁹ ē cauterizād⁹ cū instrumento qd̄ similat rote z ponat supra anchā: q̄ sumit materiā existēte iter ytebrū z pixidē: **E**t subdit q̄ hoc nō p̄tinet ad hūc locū. **(T**aliter.) **D**ocet pseruare a dicta passiōe dicēs q̄ existētes i tēpore sanitatis debēt vti cūatiōe p vomitū z p secessū z subtiliare regimē z abstinere a cibis grossis z a frequēti ebrietate: **R**atio patet.

C De gibbositate.

C Sillanus:

Notādū circa rubricā q̄ triplex ē gibbositas: qdam sit versus p̄tē iteriozē qdā versus p̄tē posteriorē seu exteriorē qd̄ p̄tigit. v̄l p̄tigit qdā sit v̄tra v̄tra que. s. anteriorē z exteriorē dextrā z sinistrā: **S**c̄do notādū q̄ cā gibbositatis ē duplex. s. intriseca z extriseca: **E**xtriseca: vt cas⁹ z p̄cussio: **I**ntriseca fit qñ ligamēta sp̄diliū colli z spatulaz relaxant aut ipleat a materia corrente illuc: **V**el ppapa natū i loco v̄l pp v̄tositatē monētē z ipleat ipa ossa z faciētē r̄filiū d̄ locov̄l pp spasmū. d̄ ianitiōe: **T**er. notādū q̄ signa gibbositatē pp r̄laxationē sūt gūitas z mollificatio corpis z r̄gimē p̄teritū: **S**igna qñ fit pp apa sūt dolor i dorso siue i loco antecedēs cū febrib⁹ acutis z magnitudo pulsus: **S**igna pp v̄tositatē sūt q̄ ifirm⁹ sēst cōmōtione z tēssione p lōgū tēp⁹ i dorso anteq̄ veniat gibbositas: **S**igna qñ pp spasmū d̄ ianitiōe sūt q̄ appet i corpe d̄sūptio z extenuatio: **P**ronosticatio: gibbositas post ei⁹ cōfirmatio nē a q̄cūqz cā cōtigat si pōt curari: **S**i i p̄cipio sic: **S**i gibbositas v̄tē pp asma z tussim iterficat āte iunētutē iuxta asforismū sexte p̄ticle: q̄cūqz ex asmate gibbosi fiūt: **S**ibbositas q̄ fit versus inferius est mortalis: **C** Almanfor:

Quā gibbositas fieri icipit pille maiores de hermodactil dāde sunt z oleū d̄ rasim cū apoziate de seibus sepe sumēdū: loc⁹ quoqz ex olo sambacio i quo storax ligda z castoreū z euforbiū resoluta sint frequēter insigendus z a cibis frigidis z grossis abstinendū: **A**qua ē calida i q̄ cocta sunt mētastrū z sancus z sticados arabic⁹ ab alto sup locū distillāda ē: deīn frequēs fricatio z iunctio ex olis cali-

De varicibus

dis faciēda ē. **Q**uod si is q̄ hanc patitur egritudinez puer fuerit balneum solis modo ⁊ inunctiones sufficiunt ex his que diximus. **C** Sillanus.

Pōit curā gibbositas q̄ fit pp̄ relaxationē. **S**cdo pōit curā ei⁹ q̄ fit pp̄ ap̄a. **S**cda ibi. **S**iaūt. **P**ria i q̄tuor. p̄mo pōit curā laxatiuā. secūdo p̄ iunctionē. **T**ertio p̄ dietā. **Q**uarto p̄ embrocationē ⁊ vñctionē. p̄tes patēt. **D**e p̄ia dicit q̄ cū gibbositas icipit d̄bēt fieri dari pilse d̄ hermodactilis. **R**ō q̄ euacuāt materiā flegmaticā q̄ ē cā relaxatiōis. **A**d idē pilse fēride vel cochie. **D**e secūda dicit q̄ ē sumēdū oleū d̄ pentadactil cū decoctiōe d̄ seminib⁹. **(L**oc⁹.) **P**ōit curā p̄ vñctionē dicēs q̄ loc⁹ ē vngendus ex oleo sambacio i q̄ storax ligda ⁊ castoreū ⁊ euforbiū. sint dissoluta. **R**ō q̄ talia dissoluūt ⁊ subtiliāt materiā flegmaticā. **A**d idē ēplm qd̄ fit de bdello oppoponaco armoniaci ⁊ serapio dissolutis i vino mixtis ⁊ icorporatis cū piguedinib⁹ auū ⁊ farina fenugreci ⁊ seīs lini. **E**t a cibis. **P**onit curā p̄ dietā dicēs q̄ ē abstinēdum a cibis frigidis ⁊ grossis. **rō p̄z.** **(A**qua ē.) **P**onit curā p̄ embrocationē ⁊ inunctionē dicēs q̄ aqua in qua decocta sunt sansūc⁹ mentastrū sticados arabicū debz distillari ab alto supra locū. **R**ō q̄ calefacit ⁊ resoluit. **S**cundo dicit q̄ post d̄z fieri fricatio fortis ⁊ frequēs iunctio ex oleis calidis. **T**ertio dicit q̄ si ille q̄ patiē hāc egritudinē fuerit puer balneū solū ⁊ vñctiones ex his q̄ dicta sunt sufficiunt sepe numero absq̄ alyis medicinis. **C** Almanfor.

Si autē cū gibbositas icipit affuerit febzis a p̄ dicto regie oīo abstinēdū ē. s̄z apozia ex herbis factū cū cassia. i potu ē tribuēdū. **F**lebotomia quoq̄ ex basilica faciēda ē. ⁊ empla vehemētia loco superponēda sunt. **C** Sillanus.

Pōit curā qñ sit ab ap̄ateyl qñ ē febzis ⁊ didi fī duas. **P**rio pōit curā i generali. **S**cdo in spali. **S**cda ibi. **(S**z apozia.) **D**e p̄ia dicit q̄ si fuerit febzis qñ gibbositas incidit ⁊ cetera. est abstinēdum a p̄dicto regimie quia calefacit. **(S**z apozia.) **P**onit curā i speciali. ⁊ diuidit i tres. p̄rio pōit curā p̄ medicinā. **S**cudo p̄ flebotomiā. **T**ertio p̄ vñ locale. **S**cunda ibi. **(F**lebotomia.) **T**ertia ibi. **(E**t empla.) **D**e p̄ia dicit q̄ d̄z dari i potu cassia fist. cū decoctiōe herbarū frigidaz. **rō p̄z.** q̄ euacuāt leniēdo ⁊ alterādo. **D**e secūda dicit q̄ d̄z fieri flebotomia ex basilica. **rō q̄** diuertit ⁊ euacuat. **D**e tertia dicit q̄ empla sunt supponēda loco. **C** **N**otandū q̄ i p̄icipio d̄z vngi loc⁹ ex oīo ros. vl mirtino ⁊ emplastrari loc⁹ ex ros. murtis sandal. ⁊ faria ordei ⁊ silibus. **I**n declinatiōe vngat loc⁹ cū oleo de camomilla vel aneto vl de lilio ⁊ ponat supra locū emplz factū ex maluanisco p̄parato faria fenugreci ⁊ se. lini piguedinib⁹ auū. f. anseris anatis ⁊ galline. ⁊ vltimo possunt addi pp̄ maiorē resolutionē ⁊ fortificationē loci armoniacū bdellū oppopōacū dissoluta i oleo de camomilla ⁊ mixta cū alyis reb⁹ deīn s̄fortēt spōdiles posteriores ⁊ ossa pectoris cū ligaturis plumaceol ⁊ substētacul⁹ factis ex stupa madefacta ⁊ pecys iuolutis i albumie oīi positis ⁊ locatis sup̄ emplz dictū. **P**onant p̄stea astelle fortiter p̄presse vt bñ teneāt ne spōdiles possint āpli⁹ dislocari. **S**cudo notādū q̄ si gibbositas fiat a vētostitate cura ē vt a p̄icipio p̄cedat cū reb⁹ carminatib⁹ vētostitate ⁊ specialr post purgationē. vl cū pillis fetidis vl de hermodactil. supra locū ponat emplz factū ex pullegio calamēto origāo carui cimino faria lupinorū seīe lini ⁊ fenugreci mixtis ⁊ icorporatis siml. **S**illr armoniacū cū oleo de costo vel d̄ lilio bñ mollificatū p̄fecte opat i hoc. q̄ resoluit vētostitatē ⁊ ossa suis pp̄p̄is locis firmat expicādo loca lesa. **U**ltio ponat emplz qd̄ fit ex sinapi stercore colūbino ⁊ ficub⁹ siccis ⁊ icorporatis siml. ⁊c.

De varicibus.

Notādū circa rubricā q̄ varices sunt vne grosse virides vel nigre plene sanguie melācolico inuolure sup̄ crus apparentes ⁊ hoc fit cā varicū. **S**igna sūt manifesta ad sensum. pronosticatio. **V**arices non bene recipiunt curam.

C Almanfor.

Quam vene grosse ⁊ plene ⁊ diuerso modo curuate ⁊ virides in crure apparuerint egritudo q̄ vitis vocat a deesse significat. **B**ec asit egritudo frequēti⁹ accidit his q̄ multū pedib⁹ laborare cōsueuerūt ⁊ q̄ cibaria q̄ colera nigrā generant sepe sumunt. **C** Sillan⁹.

Determinat de varicibus. ⁊ diuiditur i tres. **P**rimo docet cognoscere varices. **S**cundo ostendit a quibus magis accidunt. **T**ertio ponit curā. **S**cda ibi. **(B**ec autē.) **T**ertia ibi. **(I**n p̄icipio) **D**e p̄ia dicit q̄ vbi vene grosse ⁊ virides plene ⁊ diuersimode curuate in crure apparuerint. signū est q̄ sunt varices. **D**e scda dicit q̄ bec egritudo frequēti⁹ accidit consuetis itinerare vl ferre onera ⁊ frequēter vtētibus cibarijs multiplicantibus melancoliam. **C** Almanfor.

In p̄icipio itaqz curatiōis hui⁹ passionis basilica minuire cōuenit. **E**t ventrē ex his q̄ colera educit nigrā soluere quoz mētionē fecimus i. c. de mīlia. bec asit sepe faciēda sunt. **E**t ab oib⁹ a qbus mīliaz patiētes custodiunt i hac egritudine abstinēdū. **P**ostq̄ vero hoc regimē diu adhibiti fuerit ex venis quas i crure appuisse dixim⁹ minutio fiat a qbus sanguis tā diu fluere dimittat donec quicqd̄ i eis ē euacuet. **D**eide butusmōi patiēs colera nigrā expellētib⁹ vtaf ⁊ ex basilica minuat⁹ ⁊ caueat sibi ab omnib⁹ q̄ coleram generant nigrā. **C** Sillanus.

Ponit curā varicū. **E**t p̄rio qñ sunt i p̄icipio. **S**cdo qñ sunt i declinatiōe vel i p̄cessu. **S**cda ibi. **(P**ostq̄ vero.) **P**rima in tres. p̄rio pōit curā p̄ flebotomiā. **S**cudo p̄ medicinā laxatiuā. **T**ertio ostendit a qb⁹ ē abstinēdū. **S**cda ibi. **(E**t venter. **T**ertia ibi. **(E**t ab omnib⁹.) **D**e p̄ia dicit q̄ i p̄incipio cōueniēs ē facere flebotomiā de basilica. **rō q̄** phibet ne fluat sanguis ad p̄es iferiores. **D**e scda dicit q̄ pueniēs ē soluere ventrē cū euacuātib⁹ soluētib⁹ meliam de gb⁹ dictū ē supra. c. de mēlia. **S**ubdit q̄ ista sepe sūt fiēda. **rō p̄z.** **(P**ostq̄ vero.) **P**ōit curā qñ ē i p̄cessu dicēs q̄ si passio sit in p̄cessu fiat flebotomia ex venis q̄ sūt i carne tātū q̄ euacuet totū qd̄ ē cōtētū i eis. **rō q̄** materia existēte fluxa puenit euacuatio. **S**cdo resumit quoddā dictū dicēs q̄ patiēns vtaf euacuātib⁹ mēliaz ⁊ fiat flebotomia a basilica ⁊ abstineat a mltiplicātib⁹ mēliaz. **C** **N**otādū q̄ aliq̄ sūt vtētes cauterio. **S**z si fiat d̄z fieri in vena sup̄ioria qua oēs alie oriunt⁹ fm lōgū. deīn d̄z emplz stipticū supra cauteriū poni ⁊ supra alias venas puenit emplz factū ex farina lupinorū cū aq̄ decoctionis tamarisci. aut emplm de fimo caprino ⁊ vino rē. **C** **D**e elephantia. **C** Sillan⁹.

Notādū circa rubricā q̄ elephantia ē duplex. qdā est large dicta. vt qdā inflatio manū vel pedū a q̄cūq̄ re causet. siue a p̄cussione siue a casu. siue a fluxu humorū. ⁊ de tali nō determinat q̄ de facili curat. **A**lia ē elephantia p̄p̄ie dicta ⁊ causata ab hūore multū grosso flegmatico vel melācolico viscoso ibibito i porositatib⁹ pedū vel manūz ⁊ sic d̄z cā. **S**cdo notādū q̄ signa elefātie ex sanguie melācolico grosso sūt caliditas loci ad tactū. tenebrositas i co

De vlceratione renū

loze. aspitato loci et aliqd ex eminetiua et exit⁹ sanguis nigri ex locis cruris vel pedis. vria spissa et tenebrosa et vltus renū generatiū sanguine grossū. **S**igna elefantice ex flate vehemēter grosso sūt grossitudo cruris et pedis absqz rubedine et in tēsa aspitato loci et tuer⁹ loci videt⁹ frigid⁹ absqz calitate ad min⁹ itēsa et si hz eminetes pustulas vt supior. pronosticatō postqz sit māsua nō curat⁹ szi pncipio bñ pōt curari. **Al.**

Hec passio postqz mansiua fuerit incurabilis est. **C**um autem incipit si ei subueniatur et vt debet medicata fuerit aut sanatur aut manet sic nihil addens. **Billan.**

Determinat de elefantia et diuidit in duas. p^oio ostendit qñ ē curabil⁹ et qñ incurabil⁹. **S**ecundo pōit curā scda ibi. **Cū ergo.** De p^oia dicit q postqz hec passio sit māsua ē incurabilis. **R**ō qz pp antiqtatē illi⁹ morbi debilitat⁹ ē calor natū. ralis pedū q erat debilis. **S**ilr qz talis passio sit ex hūorib⁹ grossis ifiltratis nō de facili remouibilib⁹. scdo dicit q si fuerit i pncipio et medicet⁹ vt dz vel curat⁹ vlt phibet ei⁹ angumētatio. rō qz tūc vlt ē fortis et iuuat p iudicias. **Almā.**

Cū ergo pedis grossities augeri videt⁹ et color obfuscar⁹ vne quoqz q vites vocant appa-
rere ceperit. eger quotidie cogēdus ē vomere et custodiēdus ab ambulatiōe et statioe et vter vo-
mitu pcedere ex pillis maiorib⁹ de hermodacti-
lis soluēdus ē deīn ad vomitū redeundū p ill⁹
hoc quoqz mltoties fieri dz. **E**ger pcrea a cibis
grossis ē abstinēdus et tibia a calcaneo icipiēdo
sursum vsqz ad genu strigēda. an tñ cōstrictionē
epithimāda ē ex aloe et mirrha et achatia et ypo-
qstidos et alumine cuz aceto forti dissoluit⁹. ex
basilica quoqz man⁹ cōtrarie partis minutio fa-
ciēda ē. neqz erect⁹ stet nisi pes strict⁹ ligat⁹ fue-
rit neqz epithimavillo mō dimittat⁹ vomitu quo-
qz frequenter vta⁹. **Q** si parū intercesserit spa-
tiū a precedenti vomitu et apperit qescere vapo-
ra ipm cū seminib⁹ caulū et sticados arabico ci-
nere de vitib⁹ et lupinis et mēastro et stercore
caprino et farina fenugreci et linia et ex aqua ci-
neris p spatū vni⁹ diei. aut duoz. **I**pe eni hui⁹
egritudinis maximam resoluit partem adqz le-
uiorem reddit. **Billan.**

Pōit curā et diuidit i sex. p^oio pōit curā p vomitū. **S**e-
cūdo p secessū. **T**ertio p dietā. **Q**uarto p ligaturā. **Q**uinto p
flebotomiā. **S**exto p vaporatiōes. ptes patebūt. De prima
dicit q vbi grossities pedis videt⁹ augeri et color obfuscar⁹
et vne q dicunt varices apparere ceperit. tūc eger cogēd⁹
ē vomere. rō p^o. **S**ecdo dicit q dz canere a deābulatiōe. rō
p^o qz ē cā flux⁹ humoz iferi⁹. De secūda dicit q dz fieri so-
lutio vētris cū pillis de hermodactil maiorib⁹ et hoc facto
p^o vomitū. rō qz euacuāt materiā flegmaticā et melicaz
grossā. De tercia dicit q eger dz se abstinere a cibis grossis
rō p^o. De quarta dicit q tibia a calcaneo icipiēdo vsqz ad ge-
nu strigēda ē. ratio ē qz phibz ne hūores descendāt. **S**ub-
dit q āte pstrictionē et ligaturā dz epithiari ex aloe mirrha
accatia ypogstidos et alumine vlt bolo ar. cū aceto forti disso-
lutis. rō qz pstrigat et phibet fluxū materie ad iferiora. De
quinta dicit q ē fiēda flebotomia man⁹ cōtrarie partis et b
qñ ē i pncipio et sit a sanguine melacōlico. **I**deo qz diuerit.

secūdo dicit q nō debet stare sup pedes. rō qz hūores de-
scēdunt. **T**ertio dicit q dz vti frequēter vomitur. rō p^o. De
sexta dicit q euaporatio dz fieri cū decoctiōe caulū stica-
dos arabico cinere de vitib⁹ et lupinis et nitro et stercore ca-
prino et farina fenugreci et linia et etiā ex aq cineris p spatū
vni⁹ diei vlt duoz. rō qz resoluit et exiccat. **A**d idē vlt si pes
vltus frequēter teneat i stusa sicca facta ex lenib⁹ resol-
uentibus. sicut sunt ebulus laurus ruta et similia.

De vlceratiōe renū q exteri⁹ sit i cute. **Billan.**

Ostādū q vlcera renū sūt duplicia. qdā itriseca fa-
cta i substantia renū vlt lacertis eoz q vocant lūbi
et de istis dictū ē supra. **A**lia sunt extriseca et sūt ma-
nifesta sensui et de istis psequit⁹ rasus. **Almanfor.**

Cū aliqz lōgo tpe supin⁹ sup dorsum
iacet loca renū plurimūqz rubent et ma-
la ibi sunt vlcera. **Billan.**

Notandū q ras hic determinat de vlcerib⁹ exteriorib⁹
renū et diuidit i duas. p^oio assignat cās generationis co-
rū. **S**ecundo pōit curā. scda ibi. **Cū ergo.** De p^oia dicit q
cū aliqz lōgo tpe iacet supin⁹ supra dorsū loca renū sūt
rubea et sunt ibi vlcera. ratio patet. **Almanfor.**

Cū ergo loca ista rubere cū augmēto visa fue-
rit mltū siue paniciū aut folia salicis sub eo ster-
nenda sunt et ipse i die mltoties ē eleuāndus. lo-
ca quoqz q rubet aqua ros⁹ sup nūē infrigidata
rōrāda sunt et flabellāda. **Q** si calor persenera-
uerit iponat epithima de alubzari qd i. c. de apa-
tib⁹ noianū. **E**t si vesice et vlcera ibi exorta fu-
erit ex vnguēro de cerusa curentur. **Billan.**
Pōit curā et didit i duas. p^oio pōit curā ruboris appa-
tis an vlcerationē. scdo pōit curā vlceratiōis. **S**a ibi. **E**t sit.
De p^oia dicit q vbi loca apparuerit rubere mltū vlt paniciū
vlt folia salicis sūt sub ea sternēda. rō qz alterāt malā p^olo-
nē. De sa dicit q loca pdicta sūt rōrāda aq ros⁹ et flabellā-
da. p^o. **S**ecdo dicit q si calor pserauerit dz appōi epithia
dictū i. c. d. apatib⁹. p^o. **A**d idē vs vngtū al. gal. vlt vngtū po-
puleo. vlt folia vitis ifusa i aq ros⁹. vlt folia salicis. **A**d id friv-
stra cucurbite similiter et lamina plumbea perforata. **E**t
si. **P**ōit curā vlceratiōis dicēs q si vesice et vlcera sūt orta
loebēt curari cū vngtō d cerusa. rō p^o qz p solidat.

De dolore q fit i mēbris manifestis. **Billan.**

Ostādū circa rubricā q dolor i extrētatib⁹. si mani-
b⁹ vlt pedib⁹ pōt cāri vlt a cā exteriori vel interiori.
sicut a causa vel percussione et similibus. **S**i ab ite-
riori vel a mala p^olone cū mā vlt sine mā. **Cū mā vlt calida**
vlt frigida. **Cū apate vlt sine apate vlt a solutiōe p^onitatis.**
Ad ppositū. **R**as pōit curā qñ sit dolor a mā calā vel frīa.
Secdo nota q doloris pueniētis a mā calā signa sūt rube-
do calor p^ourit⁹ et c. **E**t si sit cū duritie et tumore loci apā cali-
dū futuz significat. **S**z signa qñ sit a cā frigida sūt p^ouatio
rubedis et caliditatis et stupor et fuscedo gūitas et formicatio.
Decū affuerit palisiz vlt mortificatiōes significāt caloris.

Cū dolor i manu aut i pede sit eger in-
terrogād⁹ ē si ex pcussioe hoc ei accidit
aut si aliqd sup ipz mēbz cecidit. aut si
sup ipz diu iacuit. aut si p^oigit ex cā extrise. **Bill.**
Determinat d dolore q fit i mēbris extrēis. si pedib⁹ vlt
manib⁹ et diuidit i duas. p^oio docet uestigā qñ sit a causis
exteriorib⁹. **S**o pōit curā qñ sit a cā itriseca. **S**a ibi. **S**i aut.
De p^oia dicit q vbi dolor sit i mā vlt pede dz interrogari eger
si accidit ex pcussioe vlt si aliqd cecidit supra mēbz vlt si diu

De vlceratione rentim

iacuerit supra mēbz sic puenit a cā extrinseca. ¶ **Almanzor:**
¶ Si aut ab exteriori cā nō cōtigerit loc^o dolēs
cōsiderādus ē an sit magis rubeus q̄ reliquum
corp^o aut nō. si. n. toto corpore rubicūdiōz fuerit
ex cali apatis medicamie curādus erit. z si mē
bz neqz fuerit calidū neqz rubeū. sed iam quoti
die obfuscat z siccat aq̄ cala ab alto sup ipm di
stillāda ē z ex oleo z cera resoluta iungēd^o z di
mittendus sic donec dolor sedet. ¶ **Sillanus.**
¶ Pōit curā p̄io q̄n sit a cā calida. Scōdo q̄n sit ab exicca
tiōe mēbz. Tertiō pōit curā q̄n sit a materia frigida. Scōda
ibi. (Et sit.) Tertia ibi. (Q̄ si.) De p̄ia dicit q̄ si dolor non
fiat a cā exteriori dōz cōsiderari loc^o dolēs an sit rubicūdiōz
reliquo corpore. q̄ si sic dōz curari ex medicamie apatis calidi
scū oleis frigidis z olo ro. vel viol. z silib^o. ¶ **Notādū** q̄
in tali cāu conuenit flebotomia. z si dolor fuerit i pedibus
fiat flebotomia de manibus z e conuerso. (Et si.) Pōnit cu
ram q̄n sit ex siccatione dicens q̄ si mēbz nō fuerit rubeū
vel calidū s̄z quotidie obfuscat z exiccat dōz distillari aqua
calida ab alto. Ratio q̄z humectat deinde yngere ex oleo
z cera dissoluta patet zc. ¶ **Almanzor:**
¶ Q̄ si loc^o grossior videat z tactu ēt frigidū
oz sentiat frequēter erit fricādus z aq̄ cala i qua
sanct^o z camo. z sticados arabic^o cocta fuerit
ab alto vt dixim^o sup ipsuz erit distillanda z ex
oleo de Keiri cirrio iungendus. Regimē quoqz
subriliandū erit. Ipse vero vta^r exercitio z i bal
neo sudet si aut ista nō suffecerit v̄ter ex his sol
nat q̄ hūiditates educt. Adēbz p̄terea si tactu
sēt frigidum fricetur prius z deinde iungatur
ex oleo costino z sambucio z oleo de been re
pidis z his silib^o. ¶ Q̄ si ista nō suffecerit ex vn
guētis q̄ i capitulo de paralisi nominauim^o iun
gendus erit donec sanetur. ¶ **Sillanus:**
¶ Pōit curā q̄n dolor sit a materia fria. z diuiditur i tres.
P̄io pōit curā p̄ q̄da localia. Scōdo p̄ cūonē. Tertiō iterato
p̄ localia. Fa ibi. (Si aut.) Tertia ibi. (Mēbz.) P̄ia i du
as. P̄io pōit curā p̄ duo localia. Fo p̄ dictā. Fa ibi. (Regi
men.) De p̄ia dicit q̄ si loc^o appareret grossior z ad tactū
frigidus erit sepe fricādus vt fiat rarificatio poroz deinde
dōz fieri embrocatio ex aq̄ decoctiōis camom. sanctuci z sti
cados arabici. rō q̄z resoluūt materiā fria. scūdo dicit q̄
dōz iungi cū oleo de Keyri cirrio. Ad idē ex oleo costino vel de
lilio z silib^o. rō p̄z. De Fa dicit q̄ regimē z dieta dōz subtilia
ri quo ad q̄titatē rō p̄z. vt calor natural^o reddat potētiōz ad
resoluēdū. scūdo dicit q̄ dōz vti multo exercitio. Rō quia
calefacit z resoluūt. Tertiō dicit q̄ dōz sudare i balneo. ratio
patet. (Si aut.) Pōnit curam p̄ euocationē dicens q̄ si ista
modo dicta non sufficiant debet fieri euacuatio cum me
dicinis euacuantibus materiam flegmaticaz verbi gratia
cum pillulis de hermodactilis vel fetidis vel medicamine
diurib^o. (Membum vero.) Pōnit iterato curam per lo
calia dicens q̄ si membrū sentitur frigidū debet fricari. de
inde iungi ex oleo costino z sambucino z de been z similib^o.
Scūdo dicit q̄ si nō sufficit debet iungi cum ynguentis
de quibus dictum est in capitulo de paralisi donec sequat
sanitas. Ratio quia sunt fortioris virtutis.
¶ **Explicit nonus liber Almanzor. cum expositione do
mini Sillani de papia.**

Incipit tabula capitulorum noni libri Alman zor per ordinem cartarum.

La: de cephalea z emigranea folium	ca: de magnitudine lingue	37.
La: de scotomia z ytigie fo: 4	ca: de ranula que nasci ē. sub lingua	38.
La: de frenesi.	ca: de apatib ^o lingue	38.
La: de aplia	ca: de squinantia.	38.
La: de subet z litargia.	ca: de tussi	39.
La: de congelatiōe	ca: de asmate	40.
La: de paralisi	ca: de pleuressi	41.
La: de stupor z tremor	ca: de peripleumōia	42.
La: de tortura oris	ca: de sputo sanguis	42.
La: de spasmo	ca: de prissi	43.
La: de epilepsia	ca: de tremore cordis	44.
La: de incubo	ca: de collirica passiōe	45.
La: de melancolia	ca: de debilitate stōi	46.
La: de catarro	ca: de dolor z apate stōi	47.
La: de obtalmia	ca: de singultu	49.
La: de vlcerib ^o oculoꝝ	ca: de appetitu canino	49.
La: de his q̄ extrinsece cadūt i oculis.	ca: de dolore epatis	50.
La: de albugine que fit in oculo	ca: de ycteritia	51.
La: de scabie palpebre z se bel	ca: de idropissi	52.
La: de lachrymalium pruritu.	ca: de dolore splenis	53.
La: de yngula	ca: de iliaca z colica passiōe	54.
La: de macula ru. i oculo	ca: de fluxu ventris	56.
La: de lachrymis ocu.	ca: de difficultate v̄rie	59.
La: de debilitate visus	ca: de lapide	60.
La: de tumor palpebray	ca: de apate qd fit in renib ^o vel vesica	61.
La: de pilis iuerlis.	ca: de ardore v̄rie	62.
La: de aqua descendente in oculis	ca: de mictu saniei v̄l sāgu.	62.
La: de noctilopis	ca: de fluxu v̄rine	63.
La: de dilatiatiōe pupille	ca: de vermibus qui in ven tre generantur	65.
La: de fistulis in angulis la chrymalium	ca: de emorroidibus fistilis. z ragadys in ano	64.
La: de dolore auris	ca: de egressione ani z matri cis	65.
La: de vlcer qd fit i aur	ca: de supfluitate menstruo rum	66.
La: de sonitu z tinitu auriū.	ca: de prouocatiōe menstruo rum	66.
La: de granediē audit ^o	ca: de ragadys vulne	67.
La: de vermibus aurium z paruis animalib ^o .	ca: de apostemate que fit in matrice.	67.
La: de his q̄ extrinsece cadūt i aurem.	ca: de vlceribus z cancro ma trici	68.
La: de fluxu sang. nariū	ca: de pfocatiōe m̄ficis	68.
La: de vlcerib ^o nariū.	ca: de mola matricis	68.
La: de apatib ^o nariū.	ca: de sterilitate z prohibitio ne impregnationis	69.
La: de diminutiōe olfat ^o .	ca: de berniaz ruptura	70.
La: de dolore dentiū.	De podagra z sciatica	71.
La: de extractiōe dentiū.	De gibositate	72.
La: de congelatiōe dentiū	De varicibus	73.
La: de mortificatiōe dentiū.	De elephantia	73.
La: de chola	ca: de vlceratione exterioris in cute renum	73.
La: de gingiuis sāguino lentis	ca: de doloribus membroru exteriorum.	73.
ca: de casu v̄uee		
ca: de sāguisugis q̄ bibūt		
ca: de his q̄ intrāt guttur		
ca: de granediē lingue		

§3735

tio dicitur digesti

Quarto ponere
in paratiōis eorū.

te mēbris nři co

20 Medicine für

seia cõia fria: f: cu

lus: spodiū cāph
pillus veneris la

frigidī. papauer l
 1. Lānōfita niger

z bon? **R.** gncg r

Solutia simplici
pul' mirrh: citri

af:viola tamarī.

libz materie dyd

purgātes colāz ē
tri vidētes fil col

t colaz cū purgā

...ciam oî gaf: a n: 2

5:3uc.al:5:xvi:7
tes:mediciapur

ctii. scariole portu
aestă a nūve r

p. ven: epatice m

soluāt mirobal.
ari. 3. 5. siru. vi. 3.

lēt z exprīmāt al
da šlicatis i ab?

epib' mltū colerū

i. tamari: ꝛ i: z ho
ri. p diē z noctē z

carial. 3. i. deñ i a
l. ē diuielect. añ.

ularū cap. v. c. flo

3:4:vl'reubar:3:

omatizeer 2 de 1 to
reductie fleam

ogtida turbirhag

ermodactili eu

3. v. itet p die demū coleſt z deſ in auroſae ē doſyna leuiſ.
Tractat' 3. de digerentib' z ſoluētib' ſil' z primo colere.
Digeſtiua hūoz z ſolutia ſil'. Et p colere. **P**rimoz ſebe
ſtē añ. numero. **C**amaridoz. lb. i. mīroba. 3. iij. ſucci roſ. re
cētūz. 3. iij. māne caſieſi añ. 3. iij. fiat ex iſtis ſyrū. cū aq z ſuc
caro z poſtea funde ſup illuz acceti lb. ij. ſucci granatoz. lb.
i. 5. decoq cū facilitate. demū acceti diagraphi bōiz. v. rēre
z riga i pāno ſubtili z pice i ſyrupo z decoq ſp fricādo pānū
vſqz duz pſciaſ ei' deco. meſue diſtictōe. vi. doſ ei' ē. 3. iij.
vſ' circa. **D**igeſtiua ſlatiz z ſolutiū ſil'. **R**adi. fe. petro.
gramis ſcolopedrie ēdiūe añ. 20. i. radiciſ pycos iſopi añ.
3. ij. capilli veneris. 20. y. hec buliāt i aq ſufficiēti ebolitōe
pma demū adaſ iſta groſſo mō puluerizata z buliant ſil'z.
ebulitōe. **M**iroba. chebuloz. 3. i. agarici. 3. 5. ſalgēma. 3.
y. polipody. 3. y. turbit opti. 3. añ. 3. iij. deide liq fiat i ea ſtōa
ticō laxatiūū. 3. i. z cū ſuccaro fiat ſirup' lōg' fm artē. doſ ē
3. iij. **E**odē mō ſumaſ aliō digeſtiūū ſlatiz de ſupradictis i
pma pte z dū ē i ſuo fieri ad ignē pōaſ ſolutiū ſlatiz q' vult
euacuare tamē correctū vt iſfra diceſ z ligatū in petia i dco
digeſtiūo ſlatiz quſqz dcm digeſtiūūſt pſcē coctū p'ca ſiru
piſet z cū aceto acetofet z ſui ſeruet. **D**igeſtiua mlie z ſo
lutiua. **R**adiciū caparoz. tamarifci añ. 3. i. radiciū. v. grami
nis añ. 20. i. ēdiūe ſcolopē. añ. 20. y. ſumiterre ſcabioſe la
pacy acuti añ. 20. y. canſute. añ. 20. y. violap boza. buglo. añ. 3. i.
buliāt i ſufficiēti aq pma bulitura z i ſa bulitōe adaſ folicu
loz ſene mīrobalanoz. idonā. 3. i. thimi epithimi añ. 3. 5. thī
muz. lanēſ z fricēſ i dca decoctōe poſtea adaſ electuary d
ſucco ro. dyacatolicō añ. 3. i. z cū ſuc. fiat ſiru. lōg' f'zartē. doſ
ſis ē. 3. iij. vſ' circa. **E**t nota q' hoſ ſirupos poteſ variare fm
q' variis ſolutiua. vide per te ipm.
Tractat' quart' d doſibus ſolutiuozum ſimpliciū pmo.
Nūc q'ito ponēde ſūt doſ ſolutiuoz. nō oīuz ſed vſitato
riuz magis. p ſimpliciū. **F**o ppoſitoz. **C**amoece doſ ē a tri
b' granis vſqz ad. xy. **R**euſbarbi doſ ē a. 3. i. vſqz ad. iij. in
deco. ē. a. y. vſqz ad. iij. caſieſi. ē. a. 5. vſz ad. iij. hermodatili
a. 3. i. vſqz ad. iij. agari. a. 3. i. vſqz. y. i. deco. a. y. vſqz ad. iij. la
pidis armēi n loti doſ ē a. 3. 5. vſqz ad. i. 5. z loti a. 3. i. vſqz ad
y. lapidis laſuli loti doſ ē a. 3. i. vſqz ad. x. 5. n loti a. 3. 5. vſqz
ad. i. ſene doſ ē 3. y. vſz iij. iuſe āt a. 3. iij. vſz ad. 3. i. polipo.
doſ a. 3. y. vſz ad. vi. mīrobalanoz. citrinoroz. doſis eſt a
3. 5. ad. y. i. i. ſuſozum eſt a. y. vſz ad. x. kebulozū. i. idoz doſ
ē a. 3. y. vſz ad. iij. i. ſuſoz a. y. vſz ad. x. ebilicozū doſ ē a. 3. i.
vſz ad. v. i. ſuſozū a. y. vſz ad. xy. **D**ec ſūt doſ mediciarum
maioz z mio. f. 3. ſiia. 3. meſue. **E**t no. q' meli' ē iſra ſbſiſtere
p' exq' ſiſtine euacuāſ poti' ateleſt' mīoz i q' malozi. z nō
p' hāz mediciali. q' aliq' dāſ i ſba aliq' dāſ ſolū eſt iſuſo
reſ aliq' ponūſ i decoctōib' z colāſ. **Q**uā dāſ i ſba. regrit' mīoz
q'ritas q' qñ ponūſ i decoctōib' q'z mag' pſvadit i ſumūg' ma
oz regrit' q'ritas i dco. z qñ ponūſ i iſuſiōe quantitas mīnoz
equiritur. **Q**uando medicine ſolutive iſuſūſ dñt p' tps d/
p'itū iſuſiōis cola. tū pāno lini vſ' i ſtāmia z digiſſillē expmāſ
p' mediciaz vt p' medicie remāeat i liqre z ſba abiciēda ē
iſte mod' ſoluēdi valde tut' ē. **D**oſ ppoſitoz vſitatoz.
Dyarob cū turbit doſ ē a. 3. y. 5. ad. 3. vi. diarob cū reubar
a. doſ a. 3. y. 5. vſqz ad. vi. **E**lectuary mei doſis ē a. 3. y. 5. vſz
d. v. diarob cum agarico doſis eſt a. 3. y. vſqz ad. vi. **C**le
tarnium de ſucco ro. doſis eſt a. 3. iij. vſqz ad. 3. 5. diaptunis.
doſis eſt ab. 3. 5. vſqz. i. y. erepigre communis doſis eſt ab. 3.
vſqz ad. 3. i. **B**enedicte doſis eſt ab. 3. 5. vſqz ad. 3. i. **B**lance
oſ ē a. 3. y. vſqz ad. iij. **S**tōaticū laxatiūū ab. 3. 5. ad. iij. **T**eo
zoicū anacardini ab. 3. 5. vſqz ad. i. **P**aulli ab. 3. iij. vſqz. vi.
illāz arteticaz. 3. i. pille de hermodatilis. 3. i. pille aurees.
pille. cocie. 3. i. **T**atarici perial. ab. 3. 5. vſqz ad. y. **D**yaſene
ab. 3. 5. vſz ad. i. i. e. rufy a. 3. i. 5. vſz ad. iij. y. erelegodiō a. 3. y.
ſqz ad. iij. **T**eodorico ipiſticon a. 3. iij. vſqz ad. vi. **E**t nō q'

he medicine dñi appropinā p euacuātōe hūoz dñt dari cū aq decoctōis rez respiciētū hūozes quos volum' euacuare qz ex se sūt idifferentes qñ ad mēbzū qdlibet z qñ ēt ad hūozes. pñ nō sic ad hūozes sic ad mēbzū vt dñm ē iiz: **Tractat' qnt' d' pparatōe medicīaz simplicīū pdictaz.** **Dād' emod' pparatōis medicīarū simplicīū pdictarū** qz **Adeli** suo de cōsolatōe āplā fecit doctrinā iō cū breuitate trāseūdū ē: **Dico** g' q' scamonea qñ pparat decoct' in citonio z daf cū sirupo ro: vl' cū succa: ro: vl' violato aut aqua decoctōis masticiis aut citonioz aut mirobalo: citrino: rū: **Reubarbarū** pparat cū sero capno in quo bullita fuit spica nardi aut cū bonovino z daf cū aliquo ipoz. **Et in estate** daf cū aq endiuie: **Assiafistula** daf cū decoctōe cōi: **Turbit' pparat** cū tertia pte: 33: z daf cū melle ro: cola: vl' nō cōlatōe cū aq passularū: nec d3 multū pteri: **Agarie** pparat cū tertia pte salisgēme vel euz: 33: **Et daf euz melle ro: col: z d3 mltū pteri.** **Bermodatil'** pparat cū masti: ciamomo: 33: añ: pte: v: z mīceat' p' ea daf cū oximelle vl' melle ro: col: lap: armen' sic pparat' p' terat' in vase lapideo vl' metallino: de iide laue' euz aq dulci vigesies terēdo: demum laue' decies euz aq ro: z daf euz diabo: originato z aq buglose rvinio odorifero: lapis lazuli pparat' vt lapis armen'. **Gene** pparat' euz 33: salisgēme añ: de iide daf cū decoctōe boragis buglose yolaris masti: gar: cardamomi polipodius pparat' cum anisofeni: gar: cināomo cimino: 33: dñm cū aq mellis daf aut passularū: mirobālā pparat' cū amigdalīs dulcib' aut passul' scie fē: z spica z dantur cū sero capno sen succo sumi terre vl' cū decoctōe cōi: **Et sufficiāt** hec pp breuitatē: **Si vis** yltre rius quere in mesue:

Tractatus vi: d' medicinis simplicib' ducētib' virtutes digestiuorum z solutiuorum ad mēbzū. **Medicine** simplices ducētes vtutes digestiuoz z solutiuoz ad mēbzū i qb' z a qb' volum' digerere z euacuare hūozes dicēndū digne stina z euatiua pdcā vl' idifferēter euacuāt a qñqz mēbzō p admixtionē igr' medicīarū simplicīū dicēdaruz digerēt sic hūozes i vna pte corpis qz nō i alia: **Et sūt** euacuabūt sic ab vna pte qz nō ab alia: vbi grā: **Oximel** digerit flā absolute z nō pl' i vna pte corpis qñ i alia: s3 p admixtionē cum multis pconia cubebis sic digerit flā i capite qz nō i alys mēbzis. **Et si** dēf cū caparib' z tamarisco digerit i splene z sic d' alus mēbzis z iō he medicine appellari pñt medicine appropantes vl' picularizātē. **Ducētes** ad cap: **Medicie** igr' ducētes vtutes digestiuoz z solutiuoz ad caput sunt iste nux muscatus cubebē peonia poliū maiorana balsam' lignū ei' semē ei' anacard' thue castoreū foliū laudanum mellilō: tū acor' lignūz aloes myrrha camedreos camepites sglā spī. nardi gentiana yfop' grana pini pipe serapinū. **Ducētes** ad pect': **Medicie** ducētes ad pect' z pulmonē sunt yreos yfopus ligritia passule capill' venesquilla amigdal' gna pini pulmo vulpis prasiuz meli succaz dragagātuz psiliū fenugre. ordeū croc' ameos cōdumēt succ' caulii ius galli āti g nasturtiuz xilaloes auela: oppoponacuz myrrha sapinū rafa: afodil' arist: solibanū liliū. **Ducētes** ad epat: **Medicine** ducētes vtutes aliaz ad epat sūt spica sgnātū eupatoriū fumul' terre cuscute ediuia absinthiuz lactuca aq ordei sādali spodiuz asarūz fenicul'. anisūz amigdale amare foliū danc' ciamomū spagi aq cicerū kemedreos aronoglossayo lubilis yreos laur' aq casei sglā vinū dulce poliū. **Medicine** retinētē sal i sō. **Medicine** retinētē vtutē aliaz in sō qz nō idigēt medicis ducētib' vtutē aliaz ad eū sunt hec galāga coctana mala gñata mastix vt' z qñ oia stiprica. **Ducētia** ad splē: **Medicine** q faciūt venire ad spē sūt tamarisc' scolopēdria caparis rubea tictoz sglā asaz scordeo dauc' calamitū spica buchozmatiē cortices salicis salgēma sal id' acor' yreos prasiū absinthiuz eupatoriū anisū feni. cuscute

agn' cast' cāepitheos amigdale amare: **Ducētes** ad rēnes et yescam: **Medicine** que ducunt ad rēnes z yescam sunt saxifragia miliūm solis petroselinū macedonicūz cātarides radices gnqz: s: fenicu: petrosi: apy spagi brusci: iij: seia fra: s: cucurbite melonis cucumeris citruli: **Ducētes** ad matricē: **Medicine** q ducunt ad mīcē sūt plegiuz cala mētū sauina iunipus mīcaria mo: zella ruta pipinella mille foliū pētafilō ruta myrrha saluia mēta rubea tictoz lupini z oēs ducētes ad rēnes z yescā ēt ducūt ad mīcē. **Ducētes** ad iūcturas: **Medicine** que ducunt ad iūcturas sunt sglā asaz: accor' poliū oppopodū aq por: succ' caulii cor dūmēi scordeon cāedreos camepitheos amomū:

Tractat' septim' d' medicinis euacuātib' a quolibz mēbzō. **Et primo a capite:** **Nūc** dicēde sūt medicine euacuatiue a quol3 mēbzō simplices z cōposite a capite euacuātes: **Medicie** simplices sūt iste: coloquītida agarie' sticados alo: es: la: lazuli lapis armen' epithim' sglā sal id' kebuli indi. **Compositē** sūt hec yerapigra biacha yeralogodion thodorico anacardi: pille cocie: pille auree: pille de yera: **Solutiua** a pectore: **Medicie** simplices euacuātes a pectore z pulmone sūt he: **Agarie'** isop' volibil' sarcocolla cassiafist: yfros coloquītida. **Cōposite** sūt paulimū dyafene pille d' agarico descriptiōe mesue quas hēs ifra ca. de tussi: **Electu** sū mēū supi' descriptū i sa pte. **Medicie** simplices:

Solutiua a sō. **Medicie** simplices euacuātes a sō z ab itestinis sūt he: **Ab** sinthiū aloes mirobalani. **Et oēs** medicie solū lenitiue siue lābificatiue z etiā ppsue: **Cōposite** sūt dyaprunis sōaticō laxatiuū atarticiū ipiale yerapigra pille de yerapigra pille stomatice descriptiōe mesue: **Et ē** hec recepta: **R.** turbit' z: masticiis: 3: iij: rof: 3: iij: alo: es boni ad pondus oīum confice cū succo absinthiuz i oī tpe valent. **Doz ē:** 3: iij: **Solutiua** ab epate **Medicie** euacuatiue ab epate simplices: **Agarie'** aq casei volubil' maior: laz: pulus reubarba: succ' cro: absinthiū sum' terre: eupatoriuz mirobalani citrini tamaridi yreos mezereon serapinū sarcocolla. **Cōposite:** **Dyaprunis** trifera saracēica: pille d' reubarbaro descriptiōe mesue: quaz hec ē recepta: **R.** reubarb: 3: iij: succi liquiritie succi absinthi masticiis añ: 3: iij: mirobali: citrinor: 3: iij: yerepigre: 3: s: sēs apu feniculi añ: 3: s: trociscor: diarodon: 3: iij: s: confice cū aqua fenicli. **Doz ē:** 3: iij: daf in sero cū aqua casei. **Solutiua** a splene: **Medicie** simplices euacuātes a splene: **Agarie'** sene epithim' elebor' niger calamētū mōtanuz: **Cōposite** sunt dyafene pille i e di descriptiōe haliud recitat mesue: z sūt mltū singlares: qñ recepta hec ē: **R.** mirobali: idoz ellī nigri añ: 3: v: agarie' lapidis lazuli loti pfecte scolopēdrie salis idi añ: 3: iij: succi eupatoriū spice añ: 3: iij: gar: 3: iij: yerepi: 3: iij: fiāt pille cū succo apy. **Doz ē:** 3: iij: daf cū aq casei. **Solutiua** a iūcturis: **Medicine** euacuātes a iūcturis z mēbzis remotis vt rēib' z yescā simplices sūt: **Bermodactil'** turbit' z oppo: salgēma sal idū serapinūz euforbiū cētānrea cucumer afrani' elebor' niger polipodius sarcocolla. **Cōposite** sunt he: **Elln** de succo ro: bñdicta hermodatilata: pille de bñd cā pille arterice: katarticiuz ipiale. **Et notā.** qz nō solū pdictē medicine euacuāt a pdcis mēbzis s3 et pñt euacuare a qlibet mēbzō si dēf cū medicis hñtib' vtutē ducēdi solutiua vel vtutes eoz ad mēbzū a quo vis euacuare:

Tractat' octau' de medicis cōfortatis cuiuslibet mēbzū **Et p capitis:** **Nūc** dicēde sunt medicine mēbzoruz pfortatiue calide z frigide simplices z cōposite. z primo de calidis. **Calide** medicine simplices pfortates caput sūt iste: **Saluia** ruta maiorana betonica: peonia saturegia comōilla ferpillū pulegiū calamētuz siler mōtanuz fenicul' lignū aloes xilo: balmum carpobalsamuz foliuz thus laudanū folia lauri sti cados melegetes sglā nux muscata cubebe ābra musc' me

hilorum: **C** Opofite sunt: Aurea alexadrina. Pliris arcotico
diacastoreo dyarodo iuly diatos cum musco. **C** Frigide me-
dicine simplices caput confortantes sunt. Papaver albus iusq
am^o lactuca viola capphora madragora folia mirri folia sali
cis aceru. **C** Opofite sunt zuccar^o ro. violatu. diapapauer.
C Confortantia pect^o et pulmonē. **M**edicine simplices cale
facientes pect^o et pulmonē. yop^o marubiu^o yreos enula cap
na camoilla radix altee yua passa sglu lignu balsu myrrha
serapinu^o liliu^o capilli veneris lignitia spica etc. **C** Opofite
sunt. dyacalametu^o dyaprasiu^o dyayop^o dyayris loboc de
pino et filia. **C** Medicine simplices ifrigidantes pect^o et pul
monē sunt iunibe sebestē dragagatu^o gumu arabicu^o amidu^o
seipapa^o amigdale dulces viole cadi mora celsi sadali zucca
rum. **C** Opofite ifrigidantes: dyapapauer dyadragagatu^o
dyapenidinu^o sine spēb^o zuc^o ro. zuc^o viol. **C** Confortantia cor: me
dicine simplices q^o cor confortat et calefaciunt. melisa borago
enula capana gar^o cardamomu^o rosma lignum aloes ambra
musc^o os de corde cerui croc^o meta abe be^o cortex citri dozo
nici cubebe ozimu^o gar^o poliū. **C** Medicine simplices tpan
tes: cor q^o ē sunt rpta sunt be^o acie^o faphir^o smaragd^o beli
riciauz argentu^o buglosa. **C** Opofite calefacientes cor sunt
dyamargarit^o dyacinamomuz cordiale dyamargarit^o pli
ris arcotico dyaboraginatu^o. **E**lectauriu^o letificas vide hic: de
mlia alma. dyatos. **E**lecturiuz de lapidib^o. **M**edicine sim
plices ifrigidantes cor capphora viola margarite coralli rasi
ra ebois poa odorifera rose spodium sadali oēs karabe ne
nufar. lutu^o sigillatu^o cori adp. **C** Opofite sunt: dyarodo aba
tis sine spēb^o zuc^o ro. et viol. syrup^o viol. et nenufar^o. triasada
li man^o xpi plaru^o troci. de bolo ar. **C** Confortantia stom. **C** Medicine simplices stom calefacientes
sunt meta salua maiozana absinthiu^o marubiu^o anisuz fe
ciminuz mastix galaga garofil^o. 33. cinamomuz macis sglu
spica rasan^o fenugrecuz. **C** Opofite sunt diatrio pipeo dia
galaga ro. nouella mel ro. colu^o colu^o dianisuz diaciminu^o dia
calametu^o et filia. **C** Medicine simplices stom ifrigidantes ff.
rosaviola platago lactuca cucurbita meloes portu. cucu. ci
truli mala granata acetosa citonia pira agresta acetum. etc.
C Opofite sunt: diacitonite cum succaro sine spēb^o zuc^o ro.
firu. ro. vio. et triasadali. **C** Confortantia epar. **C** Medicine
simplices calefacientes epar: spica sgnatu^o ciamo. assaz eupa
tozu^o absinthiu^o fum^o terre radice^o gncq^o capill^o veneris se. fe.
anisi carui ameos costuz. **C** Opofite sunt diaciminu^o diaco
lla ro. nouella dianisuz diacalametu^o. **C** Medicine simpli
ces ifrigidantes epar sunt: ediuia lact. portu. epatica viola seia
eaz aq^o orbi sadali solatru^o spodiū capphora q^otuor seia fra aq^o
ro. aq^o ediuie acetuz berberis et filia. **C** Opofite sunt triasā
dali. zuccaz ro. vio. et filia. **C** Confortantia sple. **C** Medicie
simplices calefacientes sple sunt. caparis tamarisc^o cicozea
scolopedria aristologia cortex median^o frasinu^o cortex radi
cu^o genestre borago buglosa nasturtiu^o calametu^o arinodia.
cuz calam^o aromatic^o ruta thim^o epithim^o amigdale amaf
aq^o frassē anisi feni. carui ameos radices gncq^o sglu acetuz
sglu ticuz agn^o cast^o lupin^o bdeliu^o castoreu. **C** Opofite sunt
diacapis diacalametu^o diaciminuz et filia. **C** Medicine:
simplices ifridantes sple sunt lactu. ediuia seia eaz sadali
spodiū q^otuor seia fra acetuz. **C** Opofita sunt dyaboragiātū
triasadali et filia. **C** Medicine t pate ele q^o pnt administrari
p nocumēto stōi epatis splenis fellis et testinoz et sunt iste
camomilla mellilotum radix lily borago nenufar^o fum^o ter
re capillus veneris. et scolopedria. **C** Confortantia renes:
C Medicine simplices calefacientes renes saxifraga mili
um solis petroselinuz macedonticu^o eruca semē ei^o yrtice cu
cube brodiuz cicez rubeoz radices gncq^o spica nar. spica cel
rica sgnatu^o pitari^o fenatōes dau^o iuniper^o grana pini et fi
milia. **C** Opofite sunt: diacalametu^o electuariuz ducis fi

lo atropos. **C** Medicine simplices infridantes renes sunt
nenufar. sen lactuce portu. endiuie papauer albus rba pass o
ris seia cōia fra q^otuor psilium vinu^o citonioz platago et filia.
C Opofite sunt: syru. nenufar^o syru. acetosus si daticu^o ffrim
Et oia splene et epar ifrigidantia. **C** Confortantia matricem:
C Medicine simplices calefacientes matrice sunt artemi
sia ruta salua fauina assa rubea tinctoz iunipus pulegium
metastz calametu^o myrrha oppoponacu^o lupini spica sgnā
tū galia cinamomu^o calam^o aromati. fapinu^o et oēs simplices
calefacientes renes dicte. **C** Opofite sunt q^o dicte sunt supra:
C Medicine simplices ifridantes matrice et opofite sunt ea:
de cuz medicinis simplicib^o et opofitis ifrigidantib^o renes.
C Confortantes iuncturas: **C** Medicine simplices calefa
ciētes iuncturas hermodactul. pycō sglu armoniacu^o assaz
castoreu euforbium storax ligda myrrha nasturtiu^o sterc^o
vaccaz origanu^o calamentu^o sinapis gra. pini cortex radice
caparoz artetica camomilla enula. galia rasan^o ruta serapi
nu. **C** Opofite sunt cōfectio anacardina electuarium dia
marre oximel iuliani oximel sglu ticu. **C** Medicine simpli
ces infridantes iuncturas sunt solatru^o sempiuia lactuca en
diuia mir^o mucillago psilly acetum aq^o ro. bol^o. arne. apiuz
C Opofite sunt eedē cuz ifridantib^o renes q^o dicte sunt. et
syru. d seib^o frigidis. syru. limonium et similia.
C Tractat^o non^o de cura egritudinis ptielarium a capite
vsq^o ad pedes fm rasi. et p de soda. **C** Nunc nono descēde
dū ead receptas ptielariū egritudinū se q^odo ordine capi
tuloz alia. et p dicem^o ea q^o pētūt i supmōvetriclo aialiu^o
Prio g dicem^o receptas ptielares. i. c. sode et q^o ē a cā calida
p^o ē recepta ras. q^o sic pponi d3. **R.** aq^o ro. olei ro. an. 3. y. aceti
3. 5. q^o sient fil^o et capiti apponant^o. et nota q^o q^o ras noiat ace
tum cum alyz medicinis ligdis de aceto d3 solū sumi q^otra ps
Et hec regula vitatē hzin oib^o dicēdis lz possit sumi q^otra
maior. **C** No: fo q^o q^o medicine posite a rasi sunt magis ap
propriate alyz iō medic^o sp d3 ab illis icipe et q^o ille officiūt
ponant^o alie siles ill^o q^o pōit ras saltē i vtut^o. **C** Evacuatiū
cole ras sic ordinari pōt. **R.** punoz damasknu^o ro. x. tamar
ridoz. 3. i. corticu^o mirobalan^o fuso^o i decoctōe pumoz pvnā
noctē. 3. i. i. mae misce et cuz mātib^o fricē bñ et colet. postea
addat zuc. al. 3. 5. et dent ad bibēduz i auroza calā. Et si ifun
dāt mirobalāi citrini p noctē. p modū expmat et de aq^o ad
bibēduz multū valet. fil^o de punis et tamaridis. **C** Empl^o ras
sis sic ordinat. **R.** aceti q^otra. 5. se. altee. q^otra. ad icorpoz aduz
et misceat et fiat empl^o ligdū aliq^o et extēdat sup pāno et capi
ti apponant^o. Et no. q^o piculū ē magnū ē mltū fra appōere
pti capitis posteriori. 3. nē sic d^o pre āteriori. **C** Cura si cā sode
sit colera. **C** Digerētia colera i capite faciētē soda. **R.** de sy
rupis digeretib^o colera i pma pte et addo syrupū de nenufa
re q^o vtutē portat ad caput vl illos syru. distēpa cū decoctōe
aliq^o simpliciu^o portatiuz vtutē ad caput dictoz i. vi. ptiela
Ad idē. **R.** oxizachare sirupiedū. si nenufar^o an. 3. 5. misce ad
iunice et de cū decoctōe aliq^o simpliciu^o portatiū vtutē ad
caput q^o ē sint fra. **A**d idē. **R.** seiu^o cōiu^o q^otuor ffoz. 3. y. floz
vio. nenufaris ro. ru. an. 3. i. endi. scariole lactu. an. 3. **A**d i. sumi
tatū papa. al. 3. 5. vini granatoz. 3. i. y. et cū succaro fiat siru.
et cū aceto vini granatoz acetose. **S**oluētia colera a capite
R. medicie d scriptis supi. i. fa pte hñtes soluere colera q^o i
cepit medicie hec purgās colera cui addas sticados. 3. y. q^o
dirigit eā ad caput. **A**lic medicie ibi d scripte optie sūt si ad
dāt aliqd q^o dirigit ad caput. **A**d idē. **R.** electuary de succo
ro. 3. 5. vl diaprunis. 3. 5. distēpere^o cū siru. nenufar^o et de i
auroza. **E**pthima ifrigidās. **R.** aq^o ro. 3. y. aceti. 3. 5. conuas
sentur optime et fiat epthima super parte coronali capitis.
Ad idē pdictis pōt addi succus solatri portulace sempiuie.
C Ad idem mucillago psilu cum aceto multuz valet omni
bus morbis capitis calidis. Et nota q^o anteq^o ponantur illa

frigida debent euacuationes precessisse stante capite reple
to. **Q**uod si ferum confortas cerebrum ab extra rasis fri-
gidum taliter fiat. **R.** florum violarum salicis vel nenufaris
an. 3. i. rose rube. 3. 5. camphore. 3. i. cere quantum sufficit et
fiat pomum cum aqua rosata. Et melius est si fiat sine cer-
ra et ponatur in sindone illa puluerizata et sepe aspersa cum
aqua rosata. **M**edicamen apponendum post impositio-
nem narcoticorum in nares vel aures ad remouendum stu-
porum qui sequi possit et conuenit cuius membrum cui appo-
situm fuerit narcoticum. **R.** cassie lignee. 3. i. puluerizetur et
miscetur cum oleo et in nares vel aures mittantur post emis-
sionem narcoticorum. Et si stupor fuerit inductus misceat-
ur cum castoreo. 3. 5. croci. 3. i. et dissoluatur cassea lignea. cum
istis in oleo de costo et mittatur in aures vel nares. **C**u-
ra si ca sode sit flos. Digerentia flos in capite qui non distillat i
soda a ca flos. **R.** radicis accorzi cipi an. 3. i. aristologie ro. 3. y.
sterioris sille. 3. i. vtriusque saluie cetauree minoris maioris
foliorum lauri betoice rute an. 3. i. anisi maratri se. sileos
basiliconis an. 3. 5. ligritie rase vna passaz mundataz ab
arill an. 3. i. vtriusque sticados floz athos an. 3. i. aceti al. 3. i.
mell et zucca al. an. 3. i. 5. fiat syrupus secundum artem. et si ma for et ml
tu fra pnt addi iste spes. s. gariofiloz cubebaz pipis ana. 3.
y. et fiet mltu acut et delectabil. **Ad idem ali' syrupus.** **R.** syru.
d sticados 3. i. mell ro. co. 3. 5. misce. **Ali' qm ma e mltu grof.**
R. oximell. **Propositi** sirupi de sticados oximell sglitici an. 3.
5. sumat cu 3. y. aq decoctois sticados nuc. mus. saluie an. 3.
y. zuccari ru. 3. y. digerit cu digestis ipma pre deisy vide ibi
Digestiuu flaris distillatis a capite. **R.** saluie floz cipssi.
an. 3. y. masti. olib. an. 3. i. nucis mu. nu. cipssi an. 3. 5. ligni
aloes. 3. y. mell zuccari an. 3. i. 5. fiat syrupus secundum artem. Et no. q
stiprica calida pferut i isto casu qz tabula. xi. c. videbis p or
dinem. **S**irupus valēs passioib' capitis ffris et neruoz. **R.** sal-
uie sticados folioz lauricalameti isop. origai salsuci mente
radicu accorzi feni. petrosilli. spagi ediuie an. 3. 5. passulaz
mundataz granoz pini seius coluz ro. apy anisi. an. 3. 5. cube-
baz seius peonie gar. nucis mu. an. 3. i. 5. spice. 33. cinamoi pi-
pis calami ardati an. 3. 5. ligritie caparoz an. 3. y. ex deco-
ctoe pdictoz cuz melle et zuccaro sufficieti fiat syrupus. Et si
vis q sit solius adde cartami polipody hermodactiloz an.
3. 5. agarici. 3. vi. salis gēme. 3. 5. turbit. 3. y. et i petia ligata bu-
liat cu pdcis et acetose cu aceto sglitico. **E**uacuationum
flatis a capite. **R.** pillaz cochiaz. 3. y. plpe cologn. bdely an.
3. i. officiat cu syru. d sticados vl aq saluie et fiat pille ad mo-
du cicep et def. 3. i. qz sunt fortes. **Ad idem.** **R.** pillaz cochiaru
3. 5. pillaz de yerapi. 3. y. reficiat cu syru. de sticados et fiat
Ad idem. **R.** pillaz elefagiaz pillaruz aurearu pillaru de alo-
es et sunt appropate. **Doz e 3. i.** **Ad idem.** **R.** floz sticados ara-
bici floz boragis buglose an. 3. i. passulaz mundataz ab arill
3. i. 33. se. basili. an. 3. i. anisi. 3. i. agari. turbit mudati iteri et
exteri an. 3. 5. corticu mirobalanoz kebloz ifusoz p nocte
i decoctoe pdcoz. 3. i. 5. fricet de maie fortiter et colat et denf i
auroza. **N**o plz qz nimis fortia e sufficeret etia ps ei i vna de
si. **Ad idem.** **R.** yerapi. agar. 3. i. spice croci. an. 3. i. salgēme. 3. 5.
y. dissoluat pdca cu decoctoe stica. nucis mu. saluie an. 3. 5. do-
sis cois. **Ad idem.** **R.** mell ro. co. sirupi d stica. an. 3. y. agarici
3. y. turbit. 3. 5. 3. 5. spi. 3. y. salgēme. 3. y. yerapi. 3. 5. dissol-
uat pdca cu decoctoe imediate dicta et ppinet calida i auro-
za. **P**ille cochie fm almā. **R.** pulueris pigre. 3. v. cologn.
3. y. et ter. pte scamone. 3. y. 5. turbit stica. an. 3. v. fiat pille cu
syruo stica. **Doz e vt supra.** Et no. q i puluere pigre d q ite-
dit B ras q e f3 gal. nec igredit aliqd solutinu nisi aloes. oiz
alia sunt ad confortadu et alioz solutiunoz malitia repmeda
scamoea at pof ad incitadu vtutes. **P**ille cochie gal. et qfi
eqli purgat colera et flos. **R.** aloes mast. cologn. scamoea suc-
ci absinthii pres eqles et fiat pille. **P**omū calidū confortatiuū

cerebri ffr. **R.** laudai. 3. 5. ligni alo. stoa. calaitē an. 3. i. gar. nu-
cis mu. se. basilicōis an. 3. 5. et cu aq ro. i q sit aliqd de musco
fiat pomū. Et si addat de abra pl' valet. **I**te nigella torefca
ligata i pāno valz si odoret. Et no. q musc abra croc et fides
medicie q igreditur midicias ppositas in pua qstitate sp de
bet distepari cu maq diligetia cu liqz b' vbi gra si. 3. i. mu-
sci igrediat vnu ponu p distepet cu modicissima aq et bn et
postea duplet aq illa qusq fuerit bn distepara et itez aq du-
plet. **D**igestiuū. **C**ura si ca sode sit mltia. mltie etis i
capite faciet soda. **R.** boragis bug. an. 3. i. radicū accor. radi-
cipi corticu radicū se. petro. an. 3. i. iterioz sille. 3. i. saluie sa-
luci maio. folioz lauri betoi. mellisse. fūterre an. 3. i. anisi
si mara. se. basl. an. 3. 5. se. ligritie rase vna passaz pas. mu. ab arill.
3. i. vtriusque stica. floz athos an. 3. 5. flo. bora. flo. bug. an. 3. i. 5.
aceti. 3. y. mell zucc. an. 3. i. 5. fiat syru. diligetē f3 artē. **Ad id**
R. syru. de epithio oximell simplicis an. 3. vi. fiat deco. cu
aq bora. saluie stica. nenufaris et def i maie. **E**uacuatia
mlia capitis. **R.** yere rufi. 3. y. yere logodiō lapis lazuli bene
abluti. 3. y. se. basili. 3. et cu syru. de stica. fiat pille. e dosis
3. i. vl circa. **Ad idem.** **R.** flo. bora. sticados ara. an. 3. 5. ligritie
rase vna passaz passa. mudataz an. 3. 5. thimi epithimi polipody
qrcini folioloz sene an. 3. 5. anisi se. basl. an. 3. y. fiat deco-
ctio i sero capno et in nocte ifudat corticu mirobol. indo. bn
guosoz. 3. 5. diascene. 3. y. cassie fistile. 3. 5. et i mane colat et e
vna doz. **S**i vis alias medicinas solutinas. **R.** recurre ad se-
cudā pte. Et si vis ppoere syru. alios a pdcis digeretes hūo-
res in capite ptes sumedo simpliciā spicietia caput calida
ad digerendu hūores frigidis. frigida ad digerendu homo-
res calidos et facere decoctionem et demum sirupizare
fm artem. **I**tem. **R.** triace auree alexandrine an. 3. y. mi-
sce et def cuz modico boi vini b mltū valet et def bono maie.
Medicina extrifeca i soda flos epim fm. **R.** asis leuc. **R.**
laudai. 3. i. y. maruby. 3. v. mltū modicu torefca. 3. i. 5. ter be-
q. suffic ad icoporadu et epim fiat seu cerotū cu oleo camo-
mille. **P**otest ex his et fieri saccul' et pof supra cōsura sa-
gital' et phibet cursuz hūiditatu ad pres inferiores et oculos.
Pnt et alia addi si volum'. **I**te valet et epim ras f3 e multū
forte qz ingrediunt ipm cala i qrtio. **A**liud et mediocre. **R.**
radicu cucu. asini absinthii an. 3. y. aq dulcis olei an. 3. i. fuf.
buliat fil sup prunas vsq ad cōsuptōz tertie ptes. Et d deco-
ctoe fiat embrocatio et de suba fiat epim. **A**uic. mirablr cōmē-
dat et. **S**accul' d soda ffram lenis. **R.** betoice sicce. **M**.
i. flo. bora. melliloti mltū modicu torefca. an. 3. 5. floz
athos stica. ara. an. 3. y. cōquassē et fiat saccul'. **A**li' sacculus
fortior. **R.** betoice sicce. rute an. 3. 5. floz athos. stica. ara.
an. 3. i. se. basl. se. rute an. 3. 5. p qssent et fiat saccul'. Et no. q
rose nec alia medicina simpliciā stiptica nō cōpetūt i pdcis
emplastris siue sacculis qz phibēt resolutōz l3 confortent.
Ad idem saccul' fcūs ex milio torefacto cuz qrtā pte salis et
flo. camomille. valet multū. **Ad idem.** **R.** sticados cāomil-
le calamēti maiorane folioz lauri. **M**. i. folioz sene nucis
cipressi corticum citri ana. 3. y. cubebaz nucis muscate
gar. an. 3. i. macis spice cipi calai ardati an. 3. y. pipis ni-
3. 5. cu pdictis puluerizatis fiat duo sacculi p capite. Et si vis
forti' calefacere addat ster' colūbinuz sinapis an. 3. y. ca-
stoei euforby an. 3. i. **U**ncio fiat cuz oleo de lilio nardi
no costio de castoreo cāomellino anetino. Et cuz puluerib'
et cera pōt fieri vngm. et caput vngat. **E**mbrocatio et pōt
fieri ex decoctoe pdictoz i embrocare caput. **I**te lotio
cum aqua vite multum valet. **S**acculus calefactiūis et
f solutin' maie ffre. **R.** corti. citri nucū cipssi an. 3. i. 5. stica. cāo-
mille maiorae folioloz sene an. 3. 5. nucis musca. cubeba-
rum gariofiloz. spice ana. 3. 5. stercois columbini sinapis
an. 3. i. 5. laudani ro. an. 3. y. et fiat saccul'. **P**onēda in li-
xurio de quo caput lauet. **R.** sticados floz camomille foli

culorum sene foliorum lauri. assari maiorane. ana. **M. s. te**
runtur aliquantiter: **C** Suffumigatio:

C Gumigium fiat ex thure ligno aloec. mastice. nuce mus-
cata storace calamita.

C Vomitus cum aq rafani: & oximelle prouocetur:

C Gargarisma fiat ex decoctoe mastice acori ligritie pas-
sulaz an: 3. s. s. s. p. yreos an: 3. y. p. yretri saxifragie 33. sinapis
an: 3. i. 2. quassent: **C** Clisteria confortantia:

C Clisteria conferentia dicuntur capitulo de paralyti & epi-
lepsia: **C** Caplm de scotomia & vtrigine:

C Diuertentia quando e de ma fra. Vauteriu potentiale: **R. s.**
cataridaz abscessis alis & capitib: & cum fermento misceant &
cu aceto vel aq vite & ponant post aures I occipite ad diuer-
tedu: qm: i tibys qm: i naribus: **C** Vomitiuum.

C Vomitiu bonu: **R. s.** dicē vna rafani & i ea ifige ellebo-
ri nigri aliq ptes: & stet p nocte: demū extrabe ptes ellebo-
ri rafano & buliat rafanu i aq & colet: & colature addat croci
3. acetia 3. iij. & dent duo coclearia & plus valet si fiat assum-
pto cibo p duas horas: **C** Et si vis digerere mas q sunt i ca-
pite recurrere ad receptas pme partia. **C** Et si vis euacua-
re recurrere ad receptas: de cefalea & emigranea et ad rece-
ptas que dicuntur in ca: de paralyti:

C Digeretia: **R. s.** Syrupi de sticados 3. i. oximell: 3. s. fiat de-
coctio simplicium ducetium ad caput. **C** Euacuata:

C Euacuata: pillule cochie pille d yrapigra Sal & silia.

C Clisteria referetia i hac passioe dicet: ad epilepsia & palisi

C Gargarismata & caputpurgia sut cōferetia in declatioe:

Gargarisma depones flegma a capite qd cōpetit solu illis q

nō sunt apti ad passiones pulmonis pōt eē tale: **R. s.** betonice

ylopi an: **M. i.** ligritie rase passulaz mūdataz ab aril: an: 3.

piretri radicis ireos recētis an: 3. i. se: saxifragie 33. an: 3. s.

masti: 3. i. mell: 3. y. fiat apozima vsq ad cōsuptōez itie ptes: &

fiat bis i die māt & sero & teneat patiens in ore diu postea ei

ciat: valet ad deponēdu flegma a capite: **I**te ad idē piretrū

positū in vino albo vel aqua calida. vel in solutū in pano li-

neo subtili nē rōrdicet retētum in ore valet ad deponēdu

flegma a capite: **A**d idē: **R. s.** sinapis ozlgani piretri piperis lō

gi saluie an: **M. i.** buliant in vno vrceo aque vsq ad cōsuptō

nē medietatis & colet. **A**d idē: **R. s.** piretri piperis macropipe-

ris 33. an: 3. y. sinapis 3. y. macis radicū yreos calamētū aco-

ri an: 3. iij. buliant i aqua vrcei: vsq ad cōsuptōem medie-

tatis & colature addat yerepigre mellis an: 3. i. & fiat garga-

risma: **C** Caputpurgia: **R. s.** aque maiorāe: lō: acetū i glitici:

3. y. & misceatur. **A**d idē: **R. s.** acetū i glitici. lō. i. pulueris origa-

ni piretri macropiperis sinapis an: 3. s. misceat & e forte: **A**d

idē & est expertū: **R. s.** folia herbe que vocat morfus galine: i

pipinela minor & fricentur nares nā ide faciet fluere hūidi-

tatē: **E**t nota q i caputpurgis & gargarismis oz appōi aliqd

sal yr cerebz stimulet: **E**t si foret oppilatio magna appōat

baurach vel de cōi in maiori quantitate: **C** Sternutatoria

g frenesis sit digestiū colere sic syrup violat: vl sic syrup

nenufarin: vl syrup de papauere albo et ē de papauere ni

gro pp sōnū: **C** Soluetia colera: **S**olutiū colere i frenesi

oz sic fieri: **R. s.** solutiū alicuius colere descripti i scda parte

& misce cū aliqb ducētib: ipm ad caput de eis q oca sunt in

sexta pticula: vl sumas de solutiis dictis ducētib: a capite

i: vy: pre respiciētib: colera: **C** Clistere lenitiū: **R. s.** decoctio

nis malue blitis mercurialis violaz ordeī flozuz nenufaris

metrerā vna trifare saracēice: 3. i. diapurnis 3. i. s. olei viol.

3. iij. salis papz et fiat clistere: **C** Nota q tamarindi valent

mltū qz alterāt & euacuāt cāz qm ille passiones vl alie cōsi-

miles sūt a cā calida: **E**t nota quādo frenesis ē de sāguie me-

dicine posite ab extra debēt ēt frigide & sicce. qm āt de cole-

ra fre & hūide: **C** Epithia i frenesi de sāguine: **R. s.** succi plā

taginis lō: i. succi burse pastoris aq rō: an: 3. iij. acetū 3. y. &

i istis ifundant pceie & ponant sup pte anteriori capitis. **A**d

idē: **R. s.** violaz lactucapz ordeī fracti mūdati an: **M. i.** torti-

ticū papaueris radicis mādragore nenufaris an: **M. s.** seis

i usqami papaueris lactuce an: 3. s. camomille mellilori mal-

ue an: **M. s.** Et sufficiētī decoctoe hoz fiat embroca ab alto

sup cōsura coronali cū spūgia ifusa i ea: & hoc cōpetit i qcu-

q pte: **A**d idē: **R. s.** succi sempuine succi lactuce succi porula

ce succi solatri an: lō: 5. aq rō: 3. iij. acetū 3. y. misceant & fiat

vt supra hoc ēt puocat sōnū maxime si apponant succi pa-

paueris 3. iij. **S**i vis narcoticare adde de oppio & succo mā

dragore & si succi nō habent accipiant aq q fiūt i lābico: **E**t

si vis emplm facere adde ad pdictas aqs farine ordeī. q. suf-

ficit & cu 3 oib: pdictis fiat emplm: **E**t nota q ista fīra vīra

qz solū ppretūt i pncipio qz quādo mā fluxa ē & cōfirmata fre-

nesi cōpetūt resolutiua vl resolutia cū repensuū. **C**atul

pu: lactās reuiferat: pōst: sup capite raso valet mltū: **E**t

si vis sōnū iducere scā euiferatōe catuli pone itus catulū de

pulvere i usqami p totū & appone capiti: **A**d idē valet colū:

b: scissus p dorū: **S**ilr gall. silr pulmoarietis si capiti appo-

nant & quādo pulmo ifrigidat ite & calefac bii in aq calida

& reponat et valet: **E**t hec valent i qcuq frenesi qz resoluūt

māz apatis. **E**mbroca ēt optia ē: **E**t hec decoctio qz resoluūt

qnis aliqua calida apponat: **R. s.** violaz mellilori malue an

thos folioz lauri cozticū papaueri an: **M. y.** buliat i aq & si

at decoctio. **C** Unguētū ad sōnū: **R. s.** lactis mlieris lactātis

puella: 3. iij. albumina: iij. ouoz fortiter agitatoz farie pa-

paueris aliq sufficiat acetū fortissimi 3. i. ponant i pāno & ca-

piti applicēt: **E**t si vis potes cerā apōere & facere vngtū. **A**d

idē: **R. s.** olī mādragorati nenufarati ro: vnguētū populeō an

3. s. puluis i usqami mādragore cozticū nenufaris an: 3. s. ce-

re: q. suffi: & fiat vnguētū. **A**d idē & ē forti: **R. s.** i usqami: 3. i.

opy. tebaici: 3. y. croci: 3. y. & icorpeni cū modico aq rō: & ace-

ti & linia: frōs: **A**d idē aq rō. cū aceto ifrigidādo testiculos

iducit sōnū silr ifridādo collū iducit sōnū. **S** mlierib: ifri-

dādo mamillas iducit sōnū. silr ifridādo man: & pedes. **A**d

idē: **R. s.** terre sigill: 3. iij. misceat cū aq rō. & aceto i modū vn-

gri et nō sit actū fridū et solū pedes vngas & puocat sōnū.

Electuariū ad sōnū: **R. s.** pūe violaz pūe nenufaris: an: 3.

5. se: papaueris al: 3. i. se: i usqami: 3. i. succari. q. suff. & misceat

oia sic succaz rō: & dat cū aq ordeī oi die: **T**ragea ad sōnū.

R. s. se: lactuce se: papau: al: an: 3. y. se: ēdiuie. se: portula: 33. an: 3.

i i usqami: 3. i. s. pānis succari: 3. iij. & fiat tragea grossa. **A**d

idē: **R. s.** se: papa: 3. i. se: lactū. se. portula: an: 3. y. se: i usqami: 3. i.

cucube mastice an: 3. s. succa: 3. iij. & fiat tragea & hec magl

appōat capiti. **A**d idē lac papa. i cibis suis i māt & i sero ē

bonū. **I**te pille d opio sūt fortis & sic fiūt: **R. s.** opy croci: cassie

lignee an ptes eqles dēt vna pvice vl due ad plus & dan fī.

castibz vlyimis: **E**t nota q in frenesi si non est aliud qd pbi

beat p flebotomia de cephalica: deinde flebotoma venas

Pille alie coes q̄r sūt vtiles tpe pestilētie. **R.** ligni aloes
calai arōatici xilobalsāi gar. nucis mu. **℞.** spice galāge croci
ciamōi carpobal. cardamōi absinthij mēte apy petro. feni.
sileris mōtāl leuistici añ. **z.** **℞.** myrrhe. **℞.** y. reubar. ad pōd
oīus. aloes epatici ad pōd^r reubar. z aliaz rcz. et cū bono vi
no fiāt pille grosse ad modū cicez. doē ē añ. **℞.** i. vsq. ad. y. et
hec ē ofōrat mēbza nalia alia z vitalia. **P**ille alie coes. **R.**
myrrhe croci **z.** i. aloes. **z.** y. fiāt pille grosse ad formā cicerū
doē ē. **z.** i. vsq. ad. y. **P**ille mediocriter solūētes. **R.** arōatici
spapi oppopōal casto. bachap. lauri stica. z edoa. macis anisi
maistic. feni. cardamōi. **℞.** ciamōi. spice nar. gar. galāge. nu.
muc. vbebe croci pilos aloes sgnāti. v. añ. **z.** mirobal. añ. **z.** i. tur
bithz. añ. i. aloes ad pōd^r oīus. **℞.** spice cū succo saluie vl maio
rāe. **℞.** i. vsq. ad. y. **P**ille ad pōd^r oīus. **℞.** i. vsq. ad. **z.** i. **P**ille
alie feride **℞.** i. illo. c. **R.** pulueris piare. **z.** r. colognide

interioris. 3. v. euforby. 3. y. 5. castorei pipis asse serapini op-
poponaci seitaragi indi. 3. i. cassie sinapis añ. 3. i. centauree
minoz elactery. succi cucumeris asinini añ. 3. v. gumme in
succo rute dissoluantur. 7 alia ex eis officia: fiant pillule. **Ea**
ri dos e añ. 3. y. vsqz ad. i. 5. 7 hec regunt digestōez i mā qz sol-
uūt satis 7 mltus. **P**illule alie ēt sūt q arabice appellāt 7
mltū valēt i dolore capitis qstūcūq fuerit ātīqu. **R.** aloes.
3. i. y. mirobalanoz citrinoz kebuloz emblicoz beliricoz
idozū masticis dyagridy a sari ro. añ. 3. i. croci. 3. i. castorei. 3.
i. y. oficianē cū succo caulū et fiāt pillule. **D**os e añ. 3. y. vs-
qz ad. i. 5. **E**xpt sum maxie i dolore capitis antiq nec mltū
soluūt. **P**illule artetice alie sūt q appropziāt ad arteticā
frias. **R.** ermodactiloz turbit agāci añ. 3. y. cassielignee spi-
ce nardigario. xilobalsami carpobalsami. 3. y. macis galāge
asse fetide se. se. saxifragie se. sparagi brusci gra. solis ro. fa-
lis gēme añ. 3. y. aloes ad pōdus oīum oficiāt cū succo feni.
Dos e añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. **P**illule alie securores et p me
mltū expte. **R.** mirobalanoz citrinoz. 3. x. aloes. 3. i. y. 3. y.
pipis nigri 7 lōgi añ. 3. i. sinapis. 3. y. cētaruee salis idi colloq-
tide añ. 3. y. pēdion. 3. i. y. tēpera cū succo pozi 7 fiāt pillule.
Dos e añ. 3. y. vsqz ad. i. 5. **P**ille alie de serapino. **R.** se. apy. se.
armeli añ. 3. i. serapini bdely añ. 3. y. yere. 3. i. y. pulpe colloq-
tide agarici añ. 3. i. turbit. 3. y. vi. fiāt pillule cū succo feniculi.
Dos e añ. 3. y. ad. 3. i. y. **S**ūt et pille d agarico. 7 pille aggre-
gatine vide a mesue descriptōe. 7 i. 7 i. 7 i. sufficiāt. **P**illule
fortiter soluētes. **R.** euforby colloquintide agarici serapini
bdely añ. 3. y. aloes. 3. y. masticis. 3. y. ofice cum succo pozi 7
fiāt pille. **D**os e añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. **E**xpt vsus n placet qz edu-
cēdo itestia excoziāt 7 nimis calefaciūt fm mesue. **P**ille
fetide maiores sūt mesue. **R.** aloes turbit añ. 3. y. serapini
ermōdiaci oppopōacis bdely se. armel. mirobalani colloqti-
de iteriozis añ. 3. i. y. scamōee. 3. y. cassie hermodact sebra ca-
stori euforby. agarici añ. 3. i. cinamomi croci cardamomi
spice añ. 3. y. gūme ifūdā i aq pozi scā ad capellū fiāt pille
grosse aliquantulū. **D**osis e añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. **P**illule
herofaldie. **R.** hermodactiloz. 3. y. aloes. 3. y. dyagridy. 3.
i. colloquintide. 3. y. euforby turbit añ. 3. y. **D**os añ. 3. i. y. vsqz
ad. y. **N**ō placent q solutiua nō sunt bene correctā. **P**il-
lule d oppopōaco sūt mesue distīn. 7. viles sunt i palisi spāli
ter 7 sūt fortiter soluētes 7 vsus e añ. 3. y. ad. 3. i. y. vsus pilāz d
euforbio. vide ibi. **A**lias receptas posses pōere. sūt ista suffici-
ant. **E**lectuaria solutiua leuiter. **R.** cinamomi macis nu-
cis musc. gariofil. añ. 3. i. 3. y. accori. 3. i. y. turbit. 3. y. mel-
lis qstū sufficiat. 7 fiat electuariū. **E**lectuariū aliū fm me-
sue alcaz boni saporis. vide distīn. i. y. **D**osis est añ. 3. y. ad. 3. i. y.
Electuariū dyafinico ad idē descriptū a mesue distī. i. y.
7 appellat eū pfectio d oactil bonū 7 exptū p me. **D**os e añ.
3. y. vsqz ad. 3. y. 7 eo vtoz audacter. **C**ōfectio de māna
ex iuētide. **R.** posita a mesue distī. i. y. mirablī valz. vide ibi.
Eserapigra Nicolai ēt ē d istis. 3. y. qz amara nō pōt rūpi in
forma electuary. o3 q distēperet 7 iō ponā ipaz cū potiōib
mediocriter soluētib. **E**t nūerē iter ista dyacassiafi. cu
ins hec ē descriptio. **R.** prunoz violaz añ. 3. i. y. buliāt i sex. 3. i. y.
aq vsqz ad pūptōez medietatis 7 addāt colature mane cas-
stesi. añ. 3. i. y. tamarindoz. 3. i. y. buliant vsqz ad spissitudinē
demū addāt cādī puluerizati. 3. i. y. penidū. 3. i. y. succari. 3. i. y.
i. sirupi viol. 3. i. y. fiat ellm. **D**osis est añ. 3. i. y. vsqz ad. 3. i. y. 7
est medicā p delicatis. **E**lectuaria medio mō soluentia.
Primū sit electuariū meū superi dscriptū i scda pre d soluti-
uis flegmatis. **A**liū ē diacitonitē fm mesue di. i. y. vide ibi.
Diasene valde bonū. **R.** nucis musca. galāge gariofilī fo-
ly macis ligni aloes cardamomi pipis lōgi. 3. y. cinamomi añ.
3. i. y. sene turbit añ. 3. i. y. auelanaz mūdātaz a cortice exteri-
ori. 3. i. y. mellis qstū sufficiat 7 fiat electuariū isto mō. recurē
tur auelane 7 icorpoiet cū melle. ad vitimū vō addāt aro-

mata **D**os e añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. **E**lectuariū ad idē qd dī
cesaris 7 hūozes purgat a lōge 7 citā opatiōez fac. **R.** macro-
pipis. 3. y. scamōee turbit añ. 3. y. se. apy ameos piretri salis ta-
barzet añ. 3. i. y. succari. 3. y. fiat electuariū cū vino citoniorū.
Dos e añ. 3. y. vsqz ad. 3. y. **A**lia dimittāt i b ordie. 7 hec suf-
ficiāt. **E**lectuaria fortia. **E**ra hermetis sūt mesue distīn.
i. y. **D**os e añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. **E**ra colloqntide sūt rasis. vi.
de i mesue di. i. y. **D**os añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. **A**liud qd mira-
bile ē i passiōib neruoz maxie i palisi. **R.** castorei mirobala-
noz citrinoz añ. 3. y. aloes. 3. i. y. asse mirre euforby añ. 3. y.
3. i. foly ciomomi calami aro. 3. y. tamarisci nitri galbani sq-
nāti spice oppopōacis reubarbari serapini storacis calamite
añ. 3. i. y. 3. y. saxifragie dauci maratri pancedani apy petrosi
ly storacis rubee sanguis dracōis thuri cardamoni maiora-
ne añ. 3. i. y. agarici masticis salis armo. sedoarie añ. 3. y. s. fatu-
regie isopi camedreos pulegy origāi balsamite mēte aqrice
bzance v. sine basilicōis diprami rute se. aristologie lōge 7
rotūde lauri succi caulis aggrestitis asari saluie bdely añ. 3.
y. epithimi polipody carpobalsami añ. 3. i. y. radicū laure ole-
caparoz anacardoz sauiue gētiane corticū mādragore añ.
gra. xi. absinthij yreos añ. gra. v. mellis. q. suf. 7 fiat electua-
riū. **D**osis e añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. post fermētātōez duoz mē-
siū 7 pēc cū aliq decoctiōe respiciēte mēbrū a quo vis euac-
uare ēt mām quā uis euacuare. **D**ic ēt possz enūerari ele-
ctuariū qd diamarie dī. positiū ab **A**uic. fo canone tractatū
pino cū dōsis e añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. **A**duertēdū ē q cū me-
dicis oib sic est turbit agaric reubarbar pnt fieri medici-
ne fortiter soluētes mltiplicādo qstiatē eaz. 7 eaz vsus ē
magis tur qz facē alia medicinalia ita fortia q semp sumū
cū piculo. 7 iō vitāda sūt qsto pl fieri pōt. **C**ōfectiōes le-
uiter soluētes. p q scias q oia electuaria pdcā pnt reduci i
formā pfectionū si fiāt cū succaro bono 7 qz non bñ pnt tot
plueres icorpari o3 q dōsis sit maior. **D**iarob cū turbit
i b valet mltū. **R.** turbit albi camillofi 7 gūmosi. 3. y. cinā-
momi gario. añ. 3. y. galange pipis macis añ. 3. i. dyagridy. 3.
i. y. succari al. 3. i. y. cū vino granatoz aq simplici añ. fiat cō-
fectio. **D**osis añ. 3. y. vsqz ad. 3. i. y. **E**t ē diarob cū agari-
co cui receptas hēs i pa pre d medicis solutis. 7 hec sufficiāt
7 mltā possent addi. **C**ōfectiōes medio mō soluētes po-
tes addere d solutis 7 minnē d aliis nō solutis i recepta dia-
rob cū turbit sic addere turbit 7 dyagridiū 7 minuere alia.
vbi gra. **R.** turbit. 3. i. y. 3. i. y. dyagridiū. 3. y. cinamomi gar.
galāge pipis añ. 3. i. y. macis. 3. i. y. succari. q. suf. cū aq simplici 7
vino citoniorū añ. 7 fiat pfectō. **S**ilr sit diarob cū reubarba-
ro. 7 v3 qū mā foret mixta ex flate 7 colera. **R.** reubarbari
turbit añ. 3. i. y. 3. i. y. galāge pipis añ. 3. i. y. croci macis spi-
ce añ. 3. i. y. succari 3. i. y. vini citoniorū. 3. i. y. fiat pfectio. **D**os e
añ. 3. y. ad. 3. y. pnt ēt addi diacridy. 3. i. y. 7 erit forti. **D**iarob
cū sene. **R.** sene mūde. 3. i. y. cinamōi gar. macis masti. añ. 3. y. dia-
gridiū. 3. y. cū succaro fiat pfectō cū vīo gra. **D**os e añ. 3. y.
vsqz ad. 3. y. 7 hec sufficiāt. **P**nt ēt fieri alie pfectiōes for-
titer soluētes sic diarob cū turbit 7 mezereō scāonea collo-
qntida. **D**iarob cū turbit 7 euforbio bdelio 7 silib. 3. y. qz n
sūt i vsu dimitto descriptōez. **E**t meli ē ēt reducere i forma
ellii qz meli pūat 7 pportionāt ad iuicē 7 ēt meli fermētā-
tur. **P**otiōes leuiter solutie. **R.** cassie. 3. i. y. distēpēt cū de-
coctiōe cōi 7 arōatizēt cū cinamomo. **D**ecoctō cōis sic sit. **R.**
ordei. 3. i. y. prunoz nūero. xii. ligritie tamaridoz anifi feni.
añ. 3. y. aq 3. i. y. buliāt sil vsqz ad pūptōz tertie partis lēto
igne. **A**lia potō. **R.** bñdcē. 3. i. y. distēpēt cū decoctōe cōi 7 arōa-
tizēt cū cinamomo. **A**lia potō 7 ē magis appropāta istis pas-
siōib. **R.** yerepi gre. 3. i. y. distēpēt cū decoctōe cōi 7 arōatizēt
cū cinamomo. **A**d idē cassie. 3. y. ellii solutiui mei dscripti i
pa pre d medicis. 3. i. y. distēperet cū decoctōe cōi 7 arōatizēt
cū cinamomo. **E**t nō. q cuilibz pdcāz potiōnū pōt addi.

in paralisi

Summate
nota

3. i. ellij de succo rosa. 7 pl' aciti' faciūt opatōes suā. nā ellm
 d' succo ro. affe par' soluit 7 solutia cito fac' soluere. ē. n. cal /
 caraliaz mediciaz vt ait mē sue. **P**otōes medio mō sol /
 uētes 7 vocāt medicie salutifere. **R.** cassie. 3. i. agarici. 3. i. 33.
 ciamōi an. 3. i. fundat' agaric' 33. ciamomū i melle ro. co. in
 moratorio p' diē. i. 7 bñ tere cū pistello reubarbari. 3. i. spice. 3.
 .s. reubarbar' 7 spica ifūdā i vino bono v' sero caprino vel
 aq' endiuie p' diē. Deide fiāt exp'essioēs bōe 7 s'ca abyctiāt 7
 cassia distēpēt cū dca exp'essioē 7 decoctioē cōi cui addat' sal'
 gēme. y. gra. 7 arōatizēt cū ciamomo 7 dēf calā. hec medici
 na p'suenit cōiter ducere sex vicib' 7 purgat mliāz caput pe
 ct' renes matricē 7c. Et educā neruis 7 maxie si dimissa de /
 coctōe cōi distēpēt cū decoctōe respiciētū neruos. Et diuer
 ficut q' qñq' addit' ell' 3 d' succo ro. 3. i. qñq' sumif. 3. i. cassie.
 qñq' sumif d' agarico 7 reubarbaro an. 3. i. 7 hec fiāt 7z dispō
 nes corpoz. Et tpe q' reubarbar' erat i bono foro mltū yte
 bar hac medicia. **P**otō alia. **R.** bñdē. 3. s. v' 3. vi. turbitib'
 3. i. 33. 3. s. distēpēt cū decoctōe cōi addat' salis gēme pōdus
 gra. v. turbitib'. 3. s. 33. 3. i. salis gēme pōderis q'tuoz granoz
 distēpēt cū decoctōe cōi v' decoctōe rez portatiū vtutē ad
 neruos sic decoctō sticados peōie artetice palitice folij 7 filij
 p'nt mltre alie s'iles d'scribi. **D**ecoctō cōis ex prunis ligri
 tia p'deo passulif 7 tamaridif. **P**otōes fortel. **R.** yere her
 metis. 3. vi. distēpēt cū decoctōe polipody sene cetauree cia
 mōi p'monū ordē 7 addat' electuary succi ro. 3. s. 7 arōatizē
 3c. Ad idē **R.** yere collogntide. 3. i. distēpēt cū decoctōe cōi
 7 arōatizēt cū nuce musc. Ad idē **R.** seis anifi fenicli petro
 filij. apy an. 3. s. sene thimi an. 3. y. 3. y. passularū. 3. i. agarici
 collogntide serapini an. 3. y. caparozū. 3. iii. turbit. 3. i. esule.
 3. i. mezereon. 3. s. polipodii cartami an. 3. v. fiat ex eis dco
 ctio lēto igne 7 colature addat' chatartici ipialis. 3. i.
 bñdite. 3. ii. arōatizēt cū ciamomo. **D**ec medicina l'z fortis
 sit pp mltā solutia q' igrediūt. tñ hec solutia resoluūt in fu
 mū pp ebullitōem. 7 iō v' ei' remittit'. **E**t scias q' qñ vo
 lum' fortes medicias meli' ē eas sumere i forma pillularū.
 q' pp lōgā morā quā i stō trahūt attrahūt hūores a remotif.
Et qñcūq' p'gerit pillulas trāglutini i posse. p'stēt 7 tri
 buat' i apōsimatē appropiatio hūori 7 mēbro aq' vis eūare.
Pluis leuiter soluēs. **R.** alozo. 3. i. myrre masticis an. 3.
 s. ciamōi gar. an. 3. ii. croci. 3. i. succari ad pondus oīum 7 fiat
 puluis: dōf ē ad libitū vsqz ad. 3. s. **N**ota q' aloz q'to ma
 gis ē lot' rāto magis p'fortat stōm 7 rāto minus soluit 7 q'to
 min' ē lot' rāto magis soluit 7 min' stōz p'fortat. **A**li' q' satis
 ē i vīu 7 daf i q'cūqz etate 7 q'cūqz hora q'zēt daf cū cibis **R.**
 sene. 3. iij. ciamōi. 3. i. tartari. i. facis vini q' radet a pietib' va
 sis. 3. i. puluerizāt 7 fiat puluis 7 si vis adde succari ad pōd'
 oīum: dōf ē ad placidū vsqz ad. 3. s. **A**li' 7 ē vltimus **R.** sene
 epithimi passularū florūz boragis polipodii recētis añ ptes
 eqles tritūrēt postq' polipodii fuerit exiccātū 7 cribelēf.
 Daf cū zuccaro f' estate i bieme cū melle. dōf est ad placidū
 vsqz ad. 3. s. **P**ulueres medio mō soluētes. **R.** turbit op /
 timi 7 elci sine cōrice ex'teriori. 3. i. 3. i. 33. 3. s. puluerizēt
 7 misceant'. dōf ē a. 3. ii. vsqz ad. 3. iii. daf i māne cū aq' calā
 Et si vis ex eo opari dē m fortiorē exhibe ipm cū dcoctōe da
 ctillorū hermodactil' lorū 7 ciamōi. **I**ste puluis mirabil' p'
 dest gutois. **A**li' **R.** folliculorū sene. 3. ix. ciamōi. 3. ii. gariofi.
 3. s. tartari. 3. v. diagridii. 3. s. siue. 3. v. 7 fiat puluis dōf ē a. 3.
 i. vsqz ad. 3. iii. 7 soluit bñ. **A**li' purgās s'ca maxie de stō 7 epa
 te. **R.** turbit. 3. ii. 3. ii. kebuloz eblicoz an. 3. ii. 33. 3. ii. c'ame
 of dōestici. 3. ii. zuc. al. 3. ii. fiat pluis. dōf ē a. 3. i. vsqz ad. 3. iii.
Ali' maxie efficacie i gutis 7 passioibus neruorū frīs **R.** her
 modactilloz. 3. xii. s. turbit scamōce an. 3. x. mirrhe folli an.
 3. s. 33. gariofil. aristologie lon. 7 ro. se. sparagi bruschi anifi
 apii. an. 3. ii. s. fiat puluis. **D**ef i mane cū aq' calā. dōf ei' a. 3.
 i. vsqz ad. 3. i. **A**li' q' ego vtor maxie efficacie. **R.** 33. 3. s. an. 3.

ii. salis gēme. 3. s. turbit. 3. i. zuccari ad pōd' oīuz ei'. dōf ē a. 3.
 i. vsqz ad. 3. iii. **M**ulti alii p'nt fieri 7 d' diuerfis solutiuis q' n
 bñ forēt securi ex eo q' solutina nō bñ corrigūt i istis pulue
 rib' iō p'dicti sufficiāt q' sūt securi valde 7 possum' eis vti se
 cure 7 tute. **E**t nota q' turbit nūq' d'z multū p'teri ne adbe
 reat stō 7 semp d'z secū. 3. amisceri. **A**garic' at semp bene cō
 teri o. **P**lures soluētes piculosi sūt 7 iō dimitēdi. **M**o
 dus tñ apōnēdi sit talis: **R.** d'iffi. 3. iii. diagridii. 3. i. s. 33. pire
 tri kebulorū citrinorū emblicoz masticis spice xilaloos fan
 dali albi 7 rubei an. 3. i. zuccari ad pōd' oīum. **E**t dōf q'tūcū
 qz pua piculosa ē. s'lt pōt fieri de hermodactillo euforbio af
 sa fetida 7 filib'. **A**lius. **R.** diagridii. 3. s. turb. 33. 3. iii. elebozi
 albi foliorū mezereon correctorū an. 3. i. s. succari ad pōdus
 oīum 7 fiat puluis. **D**osis est a. 3. s. vsqz 3. s. 7 ē piculosus. **E**t
 hec sufficiāt de dictis solutiuis in dictis passionibus. **E**t
 gestiua i p'dictis passioib' 7 p'mo sirupi. **D**igestiuū pncipale
 ē sirup. de sticados fm mēf. distinctioē. vi. **E**t dēf cū decocti
 one portate vtutē ad mēbrū vbi ē mā. **A**liud. **R.** cinamomi
 galiofil. nu. mu. galāge spice nardi xiloballami carpopalva
 mi xilocassie amōi carui sanxucci masti. sgnati celcice anifi
 feni. apii affari petrosi. sticados dauci cuscute eupatorii sal
 uie herbe pal' se. aneti costi acori cipi añ. ptes eqles fiat de
 coctio 7 cū melle sirupizēt 7 parū musci addat' 7 fiat sirup.
 lōgus quo vtaf sine alia decoctioē mane 7 sero stō ieiuno. 3.
 iii. 3. p' q'libet vice. **E**t nota q' l'z opimel digirit i talib' pas
 sioib' scdm mēfue distinctioē. vi. **R.** zinian. 3. s. folii foliorū
 saluie 7 reliq' vide ibi. **D**of ē. 3. ii. cū calāmane 7 sero. **A**liud
 qd dicit' sirup. berodis. **R.** squille l'b. i. 33. se. anifi feni: p'retri
 ifopi ciamōi gariofil. costi acori an. 3. i. pipis ciamōi amōi an.
 3. ii. dauci ameos leuistici carui añ. 3. x. aceti fort'. l'b. i. s. mel
 lis. l'b. ii. hec oīa ifūdā i aceto 7 bulliāt ad sufficiētā. postea
 cola 7 addat' supradictū mel dispūatū 7 spēs ponāf i facculo
 vsui referuet'. **D**of. 3. ii. cū decoctioē portate vtutē ad mē
 brū vbi ē mā. **P**uluis digestiu' i p'dictis passioib'. **R.** ciamo
 mi. 3. iii. 33. 3. i. pipis. 3. i. mirtilorū. 3. i. s. galāge nu. mu. fo
 lii cardamōi melegete gariofil. an. 3. ii. fileris mōrani. 3. iii.
 eufragie rute sicce celidonie an. 3. ii. s. cribelēf bñ zuccari
 ad pōdus oīum 7 fiat puluis. **D**of ē. 3. ii. daf i mane stō ieiū
 no cū bono vino. **E**t diaradō abatis digirit mās flaticā si de
 tur stō ieiuno dōf ē. 3. s. **E**t dic possēt pōi oēs sirupi digerē
 tes mām flaticā possit. c. de soda fria. vide ibi p' te illa.
Cōfortatia neruosi assumpta p' os p'ferētia factis euacua
 tioib'. **E**lectuariū anacardinū d'scriptuz a rasi capitulo
 de palis 7 puocat febrē 7 facit sudorē vide ibi. **D**of est a. 3. i.
 vsqz ad. 3. ii. ieiuno stō pōt bibi parū vini subtilis s'c ribolū
Aliud 7 ē potio mirabilis q' pōt dari oī mane a pncipio vsqz
 ad finē siue purgatio p'cesserit siue nō q' ericcando digirit 7
 resoluūt 7 neruos cōfortat. **R.** yue anifi foliorū rute an. **M**.
 ii. bulliāt cū trib'. l'b. aq' vsqz ad. l'b. i. s. 7 colet cui' colatur' **R.**
 3. iii. triace antiq'. 3. i. misceat' s'lt 7 dēf stō ieiuno. 33. additum
 sūprū stō ieiuno ē: valet 7 bibere parū post p'dicta decoctioē
 sine tiriaca p'ficat multū. **A**cori cōdi iter cetera valēt 7 om
 ni hora possūt appropiari. p'diūt s'c. 33. vide mēfue distin
 ctioē q'ta. **V**aleat ēt dyacalamētū diatrion siperion vi
 de d'scriptioēs a **M**esue distinctione p'ma. **T**iriaca anti
 qua passioib' neruorū de mā fria valz. **D**iaciminū ē valz
 7 q'si oēs p'fectōes calē. **E**t possūt p'pōi addēdo aromata pl'
 7 min' put fuerit necessitas. **D**e clisteribus lenitiuis. **R.**
 brodii carniū. l'b. ii. olei. 3. iii. cassie v' zuccari. 3. i. melis ros.
 colati. 3. ii. salis parū 7 fiat clistere 7 si vis sume de brodio in
 minozi q'titate. **A**liō. **R.** decoctioēs malue blitis mercurial'
 furfuris. l'b. ii. olei camomille. 3. iii. salis parū cassie v' bñdi
 cte. 3. i. fiat clistere. pōt ēt addi vitellus vn' ou' v' duo. p'nt
 addi decoctōe anifi feni. cimini camomille 7 filia 7 rema
 neāt cōia 7 cōferūt i pncipio. **C**listeria media. **R.** decoctioēs

centauree polipodii malue camomille blitis fuffuris carta
 mianisi feni. cimini ozbate añ. lb. i. s. olei rute. 3. iii. bñdicte
 yerepigre añ. 3. i. melis ro. co. 3. ii. falis parū r fiat clistere.
In his possum addere fenugrecuz alcea mellilorū ficus sic.
 z filia z remanēt medio mō soluentia. Et nota q̄ aq̄natis
 clisteriorū o3 eē fm q̄titatē corpis cui app̄ximāf. nā i cor
 pore pue q̄titatis o3 eē pue q̄titatis. **Clisteria fortia.** R.
 cetauree polipodii colloq̄ntide an. M. i. cartami. 3. iii. ani/
 si fen. petro. cimini ozbate seminis. aneti ameos an. 3. v. mal/
 ue mercurialis pitarie calamēti mōtani ozigani rute pulex
 gy an. M. i. ficuū siccaz nūero. x. fiat decoctio lēta in lb. iij.
 aq̄ vsq̄ ad cōsumptōz tertie ptis z colēf z colature addāf. olī
 rute. 3. iij. bñdicte cassie an. 3. i. salisgēme. 3. y. agarici turbit
 an. 3. i. z fiat clistere. alia p̄nt fieri valde fortia q̄b̄ n̄ ē vrēdū
 nisi sit necessitas magna. **Unguētū de euforbyo mirabile.**
 R. olei antig multū. lb. i. cere ru. 3. y. liq̄ fiat cera cuz oleo ad
 ignē z euciāf desup euforby. 3. i. castorei. 3. 5. z fiat vnguētū
 B. n. mirabile ē i passioib̄ neruoz z expt̄ sū. Aliud. R. serpe
 tes sic sūt bisse z amputatis capitib̄ z caudis spacio. iij. digi
 toz z iteriorib̄ deiectis fac frusta duoz digitoz z pōē i olla
 vitreata hñte i medio vnū fūdū pfōatū sup q̄ ponāf illa fru
 sta: deide pone ollaz i caldario pleno aq̄ buliēte quousq̄ di/
 stillet piguedo ad fūdū. postea deponē ollā ab igne z. R. il/
 li pinguedis. 3. y. succi cetauree. 3. 5. radicu caparoz piretri
 euforby castorei an. 3. 5. cere. q. suf. z fiat vnguētū z mltū v3
 gutis z dolorib̄ neruoz. B̄ ē mirabile ē i foratōz neruoz
 olea oia. Olea cala in B̄ valēt sic oleū de costo cuius receptā
 vide a rasi. c. d. palisi. Oleū laurini. Oleū anacadinū. Oleū
 d. lilio. Oleū de pipib̄ z filia. has q̄tuo3 receptas vide a me/
 sue distinctōe. xy. Oleū vulpinū mirabilr ēt opaf. vide me/
 sue. **Unguētū optimū.** R. succi saluie. 3. i. absinthij maio/
 rane apy an. 3. 5. bachaz lauri iuniperi castorei an. 3. vi. mar
 ciatō olei laurini añ. 3. y. cere ru. 3. v. aceti paz z fiat vnguen
 tū z ē vrile valde. **Emplm de sinapi optimū** vide receptā
 a mesue distinctōe. xy. Et recorderis eleuare ipaz de hora i ho
 rā ad vidēdū opationē ne nimis vleret. **Ampla oia i. c. d. ap**
poplexia ytilia sūt i B̄ casu. Balnea stufe embroce z epitibi
 mata pferūt 3. pl̄ pferūt stufa i palisi q̄ balneuz qz stufa plus
 psumit q̄ dissoluat balneum z reconuerso. **Fiat stupba ex ar**
thimisa mēastro marubio ruta origano paletica nasturcio
z i exitu stufe deē tyriace antiq̄. 3. i. iste herbe possunt poni in
stupba sup prunis i aq̄ buliēte z sic iterius sine alio. **Em**
brocatio admiistrāda sup caput z loca neruosa. R. floz ca/
 momille. lb. 5. yue folioz saluie eupatoz sanfuci sticados
 añ. 3. iij. decoquāf i q̄tuo3. lb. aq̄ vsq̄ ad. iij. fiat embrocatō
 z ēi potest fieri sic emplm cū herbis istis. Ad idē. R. camoil
 le sticados eupatoz sanfuci origani folioz lauri añ. ptes eq̄
 les. fenugreciv3 p̄ē mediā z coquāf z fiat embrocatio. **Epi**
thia ēt ras̄ descriptū i. c. d. gutta ad guttā frias valet i B̄ casu.
Balnea naturalr cala sic sulphurea aluminosa ferrea z si
milia mltū valent qz exiccant. illas mās z p̄fortāt neruos.
sz p̄mittēde sūt eūatiōes z alia req̄sita. **Balneū i q̄ bulie**
rit catulus vulpis euiscerat z canis mltū valet. Et v3 bal/
 neū aq̄ maris qz exiccāt maxie si non balneat caput. **Siant**
ē alia balnea artificiosa cū aq̄ dulci q̄ p̄dictoz virtute hñt.
Nā i aq̄ dulci ponūt ad balneādū res q̄ exiccāt z neruos cō
fortāt sic sulfur sinapis z sterc colūbinū salcinis pulegiū sti
cados artetica palitica z p̄similia. z extinguit ferrū ignituz.
neq̄ p̄dicta diu buliāt qz v̄t̄ resoluere herbaz. **Et nō qz**
post balneatōz stādū ē i loco vbi bene sudare possit: qz ali
ter materie agitate p balneū irēt ad extrema z lederent ner
uos. **Et nota qz post sudorē z balneatōz assumere aliqd**
d̄ p̄dictis p̄ferētib̄ neruos optimū ē. z p̄ istū ordinē vidi mul
ta bōa seg. **Pronocātia febrē z de his cū q̄b̄ qz piculū est**
aliq̄liter puocare febrē maxie corpe recepto: iō subtiliter i

stiedū ē. **Pronocātia febrē duplicia sūt. nā qdā sumūt pos**
z qdā app̄ximāf ab eē. **Assupta pos sūt sic electuaria cala**
siē triacia antiq̄ mitridatū p̄fectio anacardia scripta supra
i. c. affa fetida castoreū sinapis q̄ dāf simplicia v̄l mixta ad
duplū cū melle. **Que exterius app̄ximāf sunt sic olea cali**
da mltū. Et hoc speciale ē. R. olei petrolei siue de costo siue
 laurini. lb. i. carniū leonis. 3. iij. buliāt dicte carnes i frusta i
 cisa pua quousq̄ dictū oleū sit cōsumptū scdm̄ tertiā eius.
Ad idē. R. alicui oleoz p̄dcōz. lb. i. onoz formicariū. 3.
 iij. z buliāt simul vsq̄ ad cōsumptōz tertie ptis. Ad idē aliud
 R. alicui olei p̄dcōz. f. lb. i. pipis piretri euforby an. 3. 5. pul
 uerizēf z buliāt i p̄dicto oleo vsq̄ ad cōsumptōz tertie ptis.
Mod̄ operadi ē iste iungas p̄sus brachioz z tēpoz ex isto
oleo aliq̄liter calefacto z ēt emūctoria sic subascellas p̄ au
res z ignina z ypocundriū de x̄p̄ z sinistrū z viris pudibun
da z mulierib̄ māmillas sepe i die. **Aliter pone illuz cui**
febrē vis puocare i vno loco bñ calō z da cōcedere res calas
sic aleatā v̄l sinapismū imagna q̄titate v̄l piperatū cū bono
vino z potenti. z postmodū cū aliquo p̄dictoz oleoz facias
ynctionē i oib̄ locis p̄dictis. **Enapozatoria bōa sūt z ma**
xime qñ euapozāt collū spōdilia ps capitis posterior ceruic
facies mēbrū paliticū. Et istō ē solēne valde. R. yue asse ca/
 lamēti sticados saluie an. 3. y. aceti. lb. 5. aq̄. lb. iij. buliāt siml
 ad cōsumptōz medietatis demū sumāf lapis molēdini z ignita
 tur z pyciāf de dicta decoctōe sup ladide ignito z euapozēf
 mēbrū z post euapozationē p̄dicte herbe ponāf sup mēbro
 euapozato z diuittat p̄ modū emplī z subsquef effect̄ op/
 tim̄. Et expt̄ sū sepe. nā v̄t̄ p̄fundat z icidit z resoluit hūo
 res. z iō multū v3 i sciatica. **Valēt ēt euapozatiū sc̄m̄ de p̄**
dictis herbis bulitis i aq̄ si sup fāmo teneat loc̄ lesus coop
t̄ bñ pānis: hoc ēt v3 si sup lapide p̄dicto ponat solū acetū.
Et ē sciēdū qz post fumigatōz o3 stare i loco calō pp̄ sudare
posse. **De gargarismatib̄ z caputpurgys.** **Nota qz gar**
garism̄ fit ad. v. itētōes. P̄rio ad alterādū v̄t̄. R. piretri sina
 pis sticados acozi an. 3. i. pipis. 33. an. 3. 5. buliāt i aq̄ z colēf
 z addaf colature salis armōiaci castorei an. 3. i. z fiat garga
 risma z v3 ad exiccādū hūiditates i ore existētes. **Aliud.**
 R. radicu acozi. 3. y. piretri. 3. iij. sinapis. 33. an. 3. i. nu. muf. 3.
 iij. 5. aceti 3. y. mell. 3. iij. aq̄. lb. 5. buliāt oia sil vsq̄ ad cōsu/
 ptōz. **P̄t̄.** R. aceti sgllitici. lb. 5. ozigani piretri macropipis
 sinapis añ. 3. 5. puluerizēf subtiliter z misceāf z fiat caput/
 purgiū. **Secdo fit ad euacuandū v̄t̄.** R. castorei. 3. i. panis
 porcini pipis baurach pulpe colloq̄ntide euforby felis tauri
 ni subtilr exiccari an. 3. y. oia puluerizēf subtilr cui p̄lueris
 accipe. 3. y. aq̄ maiorāe. lb. 5. z fiat caputpurgū. mirabilr. n.
 caputpurgū. **Et si vis leni illo fac oia eq̄liter bulire sil z co**
la. Et aq̄ maiorane vt̄ere p gargarismo. **Aliud.** R. sinapis
 3. 5. mel. 3. y. aceti. 3. vi. buliāt lēte ad ignē ad cōsumptōz me/
 dietatis. deide accipe huī d̄coctōis postq̄ colatū fuerit. 3. i.
 aq̄. 3. iij. z fiat gāgarisma. **Tertio fit gargarizatō ad absterge**
dū mās d̄ prib̄ gulle. **Quarto fit ad p̄strigēdū vel ad cōpin**
gēdū catarrū. **Quinto fit ad p̄positas itētōes.** **Caputpurgū**
R. euforby castorei añ. ptes eq̄les dissoluātū i oleo ros. i q̄
bulitū ē costū z de eo distillet i nasū z multū exiccabit z bñ
succedet ei. **Aliud.** R. colloq̄ntide radicu sicle nigelle
 granoz armel añ. ptes eq̄les buliāt in aq̄ maiorane z colēf
 z fiat caputpurgū. **Alia si vis q̄re i. c. de appoplexiā vide ibi.**
De flebotomia z v̄tōsis. **Raro p̄petit flebotomia i egri**
tudinib̄ neruoz z si accidat euenire qz cā sit ex sāguine tūc
p̄petit flebotomia diuersiua p angulū vnū vt si paralisis sit
i brachio lateris dextri fiat i sinistro ad partes inferiores. Et
 aliqñ d̄git fieri p āgulos duos vt si paralisis eēt i brachio
 dextro fiat in sinistro pede z in hoc opere p̄prudētia medici.
Uetose sepiissime p̄ferūt. nā aliqñ p̄ferūt ad euacuātōz
materiei cāntis paralism̄ z tūc p̄petit scarificatio z maxie

qñ mā fluit ex vētoſitate. Et qñto mā fuerit pſūdior tanto fiat ſcarificatio pſūdior. **Ally** pſerūt ad attrahēdū ſpū ad mēbra paralitica poſtq̄ ſcā ē euacuatio ⁊ tūc nō fiat ſcarificatio q̄ ſpūs attracti p vētoſas exalarēt ⁊ euacuarēt imo oꝝ q̄ fiat appoſitio alicui⁹ q̄ faciat cruſtā vt ſpūs illic attracti p maneāt. Et dñoreſ locus leſus ex ſui caliditate ⁊ hec cruſta fiat aſpēdo picē nauale ſup mēbro vētoſato vñ aliā gūmā. Et debēt appōi vētoſe cū mltō igne ⁊ hñe capita valde ſtrieta ⁊ ſubito eleuari ⁊ cū eleuate fuerit laſpgere d̄ puere p̄dīcto vt hec ſufficiāt i curis egritudinū neruoz. **In** qñ nō ta qđ mā faciēs ſpaſmū groſſior videreſ mā faciēte palifi⁹ ⁊ a⁹ turbit euacuata ſe ſcā ſubtile. ⁊ ſi miſceat cū .33. euacuat ſcā groſſi⁹ iō maior q̄ritas. .33. oꝝ amiſceri cū turbit in cura ſpaſmi q̄ in cura palifi⁹. **In** tremore valet a p̄petate eupatorizū ſticados garioſilata perforata caſtozeuz. **In** fine palifi⁹ poſt vētoſas i mumia ſumac ſarcocola cū oleo mirtino. **Mota** q̄ pellis arietis vꝝ vñ bos vñ equ⁹ vñ aliū aial vinū ſubito euſſerātū i cura dictaz egritudinū. **In** cura ſpaſmi d̄ inanitōe i ſcō eē n̄ curat ſz tñ i p̄ncipio. **Libaria** d̄bet hñe p̄ditōes qñq̄ p̄ q̄ curā p̄ficiſ. **Pr̄ia** q̄ ſint facilis digōis. **Secūda** q̄ ſint facil penetratiōis. **Tertia** q̄ ſint mlti nutriti. **Quarta** q̄ ſint alteratiua p̄lonis q̄z fria ⁊ hu. **Quattuor** ſūt cibaria p̄ncipalia p̄mū oua ſorbilia. ſm vinū multū limfatū. tertium aq̄ carnis. q̄rtuz lac ſpālirer mulieris ⁊ poſtea aſſine. **Triplex** ē balneū cōferēs. p̄mū aq̄ dulcis i q̄ bulierint herbe frie ⁊ hu. viole ſalciſ nenufaris. ſm lactis. tertiu deo coctōis carui. Et iter alia hñectātia ⁊ p̄hibētia qđ maxie cōfert pigued i ſpine ē hoc. **px.** aſſungie aſeris galline medule vituli an. 3. ſ. mucilaginis p̄ſily dragagātū gūmi arabici an. 3. iij. olei violacei olei nenufaris an. 3. ſ. cere. q. ſuffi. aceti parum ⁊ fiat vnguentum. **Capitulum** de epilepſia. **Digerētia** i epilepſia. **px.** rute vñ iſſq̄ ſaluie. maiorē iſſo pi ſicce añ. **MD.** ſ. radicu yreos accori cipi iteriozis ſḡle ame os viſci q̄rcini poly origani calamēti ariſto. ro. añ. 3. y. ſemi. anifi maratri ſiſeleos ſe. baſilicōis ſe. peonie an. 3. iij. liq̄ritie mūdare paſſulaz mūdaz an 3. i. nu. mu. cubebaz p̄iretri an 3. i. floꝝ anthos ſticados radicu feniculi bruſci an. 3. ſ. ſuc ci abſinthij ſucci ſumiterre añ. 3. i. ſ. cū melle ⁊ ſuccaro ſuf ficētib⁹. fiat ſirup⁹ q̄ acetofcē par cū aceto ſḡllitico ⁊ p̄p̄icē cū decoctōe pēdie rute nu. mu. Et ſi velles ei⁹ caliditate re mittere eidē ſcariole coziādri recētis ſeminū cōiuz an. 3. ſ. **Item** pōt ſumi de ſirupis p̄dcis digeretib⁹ ſcā i p̄ma pte vel dcis i. c. de palifi cū decoctōe rep valētiū a p̄petate epile p̄ſiā pronere. **Et nota** q̄ reql̄r p̄gēd⁹ ē epilētic⁹ i āno ſex vicib⁹. bis i vñ bis i autūno. ſel i eſtate ſel i hyeme. **Et nō.** ē q̄ qñ p̄odi ſūt i aduētū lune vñ i augmēto ē ſignū q̄ mā ē hñida. ⁊ qñ veniūt i d̄clinatōe lune ē ſignū q̄ ē fria. **Res** valētes a p̄petate p̄ra epilepſiā pēdia ſuſpēſa collo vñ iteri us aſſūpra. **Itē** ruta frequēter odorata ⁊ ſucc⁹ ei⁹ cūz modico aſſe fetide. **Itē** viſc⁹ q̄rcin⁹ i collo ſuſpēſus. **Itē** iſop⁹. **Itē** poliū montanū. **Itē** coziū lupi maxie caude ⁊ capitis. ⁊ fiat ex hac pelle zona ⁊ ſiſt zona d̄ corio aſſini. **Itē** ſanguis muſtele cū vñina iſantis ⁊ corio ei⁹. **Itē** p̄iretrū cū melle mixtū. **Itē** ſempnard⁹ i collo ſuſpēſus. **Itē** coagulū lepozis potatū. **Itē** oſſa capitis hñani ⁊ maxie p̄tis anterioris aduſta ⁊ pulueri zata. **Itē** legāſ verſus ad aurē epilētic⁹. Baſpar fert myrrhā thus melchior balbaſar aux. **Hec** tria ḡ ſecū poztauerit nō mina regū. **Soluū** a morbo xpi pietate caduco. **Coſortā tia** ⁊ p̄ferētia ſcā purgatōe tiriaca mitridatū aurea alexan drina p̄liris arcticō nicholai. dianthos dimargaritō meſue ell⁹ d̄ genis meſue accori p̄diti. **Aliud.** **px.** plueris diamā tis pulueris diagalāga pulueris roſate nouelle an. 3. i. ſ. pul ueris arcticō ſine muſco pulueris diamargariton coziādri p̄paratū cozalli rubei an. 3. ſ. cōticū citri p̄ditū. 3. i. ſ. p̄di. 3. v. carnū vñaz paſſulari. 3. i. ſerue ro. ru. ſerne ſticados ara bici añ. 3. y. aq̄ ro. q. ſuf. ſuccari. lb. y. fiat ellm. **Aliū** ⁊ me

li⁹. **px.** aq̄ cale. 3. iij. plueris maſticis. 3. y. miſceat ſiſt i n̄ colē tur ⁊ potēſ oī mane ieiuno ſtō qñ epilepſia puenit ex ſtō ⁊ ē res ſingularis. **Aliud.** **px.** margarita ⁊ mūdaz. 3. gaſ. ga lāge nu. mu. cubebe doēſtice an. 3. ſ. floꝝ ciami. 3. y. gra. tin ctōꝝ ligni aloes ſtozacis calamite. an. 3. ſ. ſandali aromati ci ſerici crudi dozonici romani an. gra. v. ſe. pēdie viſci q̄rcini diprāi an. 3. i. carnū vñaz paſſarū piguiū. 3. ſ. cōſue āthos cōſerne ſticados arabici cōſerne bozagis an. 3. y. ſuccari. lb. i. ⁊ cū aq̄ ro. fiat electuariū. **Aliū.** **px.** pulueris artoricō ſi ne muſco diamargariton an. lb. ſ. diābre. 3. y. muſci. 3. y. ⁊ ſi at electuariū. **Puluis** oprim⁹. **px.** ciamōi gaſ. galāge ma cis nu. mu. cubebari. 3. y. triū generū pipis cardami ſe. anifi fenick ſe. pēdie iſopi ſicce diprāi viſci q̄rcini. 3. i. croci. 3. i. cā di. 3. v. ſuccari ſm teriā p̄te oīum ⁊ fiat puluis d̄ q̄ vñat i ci bis ⁊ oī mō. **Puluis** valēs a forma ſpecifica. **px.** galitria. 3. ſ. viſci q̄rcini. 3. i. tozmētile. 3. i. ſ. ⁊ fiat pluis d̄ q̄ admittret. 3. y. añ aduētū poꝝſimi cū aq̄ decoctōis pēdie. ⁊ nō bñ. **Alſic** **px.** oſſiū capiti hñani d̄ pte āteriori p̄buſtoꝝ ſeis peonie añ. 3. ſ. tozmētile viſci q̄rcini añ. 3. y. ⁊ fiat puluis. **Soluētia** i epilepſia. pillule cochie pille d̄ perapigra pille fetide yera diacollo gntidos yera hermetis yera galieni. **Alſic** **px.** yere galieni. 3. y. ſ. plpe collogntide bdelu an. 3. ſ. maſticis gra. iij. ſe. peonie. 3. y. cū ſucco rute ſiāt pille groſſe ad formā cicc ris. doſ an. 3. i. ſine. 3. y. **Res** q̄ mouēt epilepſia odorare galbanū vñ ſomētatio apy vñ coꝝu caprini cōbuſti. oīa hec mouēt epilētiā. ⁊ ēt cere alcū poꝝū ſinapis fabeyinū ⁊ ſur mantia ad caput. Diuerſentia ligature extremozū cōtoꝝſo digitoꝝ ⁊ p̄pe puozū traccio naſi auri ⁊ ſiſtuz. **Cauteria** cōferētia ſup cōmiſſurā coronalē vñ i pte poſteriori ⁊ ſūt re media q̄ deberēt fieri qñ alia nō valēt. **Pr̄mū** ē emplm raſ qđ ſic fieri d̄. **px.** ſinapis pipis euſozby pluerizatoꝝ ſubtili ter añ. 3. i. mellis anacardini q̄rtū ſufficit ad icorpoꝝadū ⁊ ſi at ep̄l⁹ liq̄dū ⁊ fluidū. **Itē** fiat cauteriū cū melle anacardi no ⁊ cātari d̄b⁹ abſciſſis alis ⁊ capiti b⁹ ⁊ fermēto ⁊ aceto for tiſſimo. **Itē** pōt fieri ex p̄dcis ſine melle anacardino. **Itē** po teſt fieri ex calce viuā ⁊ ſapone nigro añ ⁊ cū ſucco affodillo ruicoꝝpē. **Aliud** ⁊ ē mirabile ⁊ cito opaf. **px.** cortici ouo rū ⁊ cortices p̄ cōpmāt manu ⁊ poſt lauē ⁊ fricē pluribus vicib⁹ cū plurib⁹ ags abuciēdo cortices ſurfuraceos. **Sēdo** lauē cū aceto forti codē mō. **Tertio** ſumaf terra d̄ q̄ ſit ol la i q̄ vitriolū liq̄ſt ⁊ ſiāt duo vñceoli ſe i vicē claudētes ⁊ po naſ ad ignē vitriarioꝝ ⁊ ſtēt p̄ vñā diē ⁊ vñā noctē. deinde auferat ⁊ reſoluaf i puluerē cortices p̄dicti cui⁹ pulueris ſu maf. 3. i. argēti ſublimati. 3. i. ⁊ cū piſtello cito miſceat ⁊ ſa ti p̄ addaf ſapōis albi tēdēt ad nigredinē. 3. i. ⁊ bñ cū piſtel lo p̄q̄ſſet. demū ſumaf ſupra manu ⁊ cū ſaliua balota p̄na fiat. **Itē** pōt ēt fieri cauteriū actuale cū ferro ignito vñ largē to vñ auro. **Et nō** q̄ talī fiat cauteriū q̄ n̄ pueniāt ad pā niculū coopietē craneū ⁊ teneat cauteriū aptū ſaltē p̄ dies q̄ttuoz ⁊ meli⁹ ē ſi ſtabit p̄ decē. **Unguetū** ad ſolidādū cau terizatoꝝ. **px.** ariſtologie yreos myrrhē olibā ſarcocolle añ. 3. i. ſ. dragagātū gūmi arabici ſanguis dracōis añ. ſ. ceruſe lo te litargiry. iſuſi i aceto p̄ noctē añ. 3. y. olei ro. 3. iij. cere. q. ſuf. ⁊ fiat vngtū. **Itē** vꝝ vngtū d̄ ceruſa. **Pro** vōitis qñ epilepſia ē a ſtō recurre iſfra caplo d̄ appetitu cāino. **Pro** cluſterib⁹ i epilētia ⁊ ſuppoſitoꝝ ſiſt recurras ſupra ad cri ſteria mediocriter ⁊ fortiter ſoluētia d̄ſcripta i caplo d̄ pali ſi. Et ad ſuppoſitorio fortia d̄ſcripta i. c. d̄ ſubet. **Aliū** ⁊ ē p̄ priū i epilepſia **px.** radiciſ yreos ariſtologie ro. an. 3. ſ. cētāu rec miozis mēte abſinthij ſaluie rute iſopi poly mōtani mal ue blitis mercurialis an. **MD.** i. ſe. ſiſeleos ſe. aneti anifi car ni ſe. baſilicōis an. 3. ſ. ſe. pēdie. 3. i. ſurfuris pugillū vñū. oīa ſiſt buliāt i aq̄ ſufficiēti ⁊ colē ⁊ colature addaf olei rute. 3. iij. mell. 3. y. ſal cōis. 3. y. yerepigre. 3. i. ⁊ fiat cluſtere. **Pro** ſternutatoꝝ recurre ſcā. d̄ appople. q̄z ibi ſūt mltā ⁊ hōa i b̄ caſu. **Pro** gargarismis ⁊ cappurgys recurre ſcā ca. d̄ pa

liffi fz semp addas pediaz z rutā z aliqd d appropriatis d epi
lēfia. **C** Odozifera i epilēfia. **R.** rutte ficee subtilr plueriza
te. 3. i. pōat i pāno lineo i forma rotūda z odorē qz bz vturē
subtiliādī. **A**ld id. **R.** gūmi rute agrestis. 3. i. farine orde. 3. 5.
aceti. q. suf. ad icorpdādū z fiat magdalcon z odorē. **C** Ref
a gb^o spālter ē cauēdū. **P**rimū ē coriū capre z cornu ei^o z ei^o
eparneqz d3 bfi suffumigatio alicui^o pdcōz. **S**cōz ē suffumi
gatio galbani z retētō ei^o ore. **T**ertiu suffumigatō myrrhe.
Quartū ē apiū vinū potēs z filia. **C** Caplin d icubo.
C Cura icubi sit cura epilēfie z cū eisde medicis cū qb^o cu
rat epilēfic^o curat icub^o. vide i. c. pcedēti. **C** Capl3 d mlia.
C Melacolic^o ē triplex. i. male existians male pferēsoze qd
existiat z ope exeqns qd existiat z oius pōat h cura. **C** Si
rupi digerētes in passiōe mlica. **R.** radicu petrosily fenī. ag.
apy endiuie capilli vengeris ligue ouine cādreos cāepitbe
os abfinthij mellisse an. **M**. 5. floz boraginis buglosse stica
dos viol. an. **M**. i. se. anifi caruiameos fiseleos sādaloz ro.
cipi berbīs cuscute sgnāti an. 3. iij. ligritie rase z mūdāte pas
sulaz mūdāta an. 3. v. timi epithimi polipody sen. an. 3. y.
mirobal. citrioz kebuloz idoz an. 3. iij. gar. ciāmōi fe. basili
cōis an. 3. i. myrrhe croci an. 3. i. prunoz nūero. x. succi boza
gis succi fūmterre an. 3. iij. z cū succaro sufficiēti fiat sirup^o
z acetosēf aceto vini vl^o aceto sglitico. **A**li^o siru. qm mlia ēi
splene dscript^o i. c. d dolore splenis. vide ibi qz optim^o. **A**li^o
siru. qm mlia ē scā padustōez. **R.** endiuie scariole lactuce an.
M. i. floz viol. floz nenufari ro. ru. an. 3. i. succi boragis suc
ci fūterre succi pomoz acetosoz siue siluestriū an. 3. y. ace
ti sglitici. 3. i. z cū succaro fiat siru. dāf cū reb^o portatib^o vru
tē ad cap^o z splenē si ibi ē radice. **S**oluētia i passiōe mlica **R.**
pillaz idaz dscriptōe hali. 3. y. pillaz aggregatinaz. 3. 5. in
corpozēf cū succo boragis sil^o z fiat. xi. z ē vna dof. **D**eoctio
epithimi rasis cū pillis qz pōit q pillē pus dnt dari an. p. iij.
horas z p^o elapsis trib^o horis d3 dari dcoctō epithi q talis ē.
R. mirobal. idoz. 3. x. polipody. 3. v. sene. 3. viij. turbit. 3. iij.
sticados passulaz mūdāta epithi cretēss an. 3. x. oia exce
pto epithio i trib^o libris aq dcoqnt dōec redeāt ad. lb. i. 5. po
stea addat epithimū z illtō ab igne dpoat. **A**ūq ifriata fue
rit māib^o fricata colet. **C** Pille q dnt dari p tres horas an di
ctā deoctiōem. **R.** agarici. 3. y. aloes salidi an. 3. i. elli nigri
ptē q. i. 3. z cū melle vl^o iuleb fiat pille. dof ē. 3. i. **C** Pille ēt
raf dscripte circa finē scdi capli v3 i β. **C** Pille alie **R.** yere
rufini. 3. iij. lapis lazuli bñ ablut. 3. i. misceat z cū modico si
rupi de fūoterra fiat pille. dof. 3. i. 5. **M**edicie **R.** floz boza
gis tamarisci sticados arabici passulaz an. 3. v. deoqnt i fe
ro capzio z colēf z colature infūdāt mirobo. 3. y. p noctē z i
māe dulcoref cū succaro z ppiet calā. z si volum^o medicina
fōtiozē addē possum^o folliculoz sene. 3. iij. i deoctōe z ēt de
polipodio z ēt de alyis medicis soluētib^o mliaz. **D**ecoctō op
tia q ppuat hoiez a mlia z lepra z mlti alyis malis dispōib^o zc
epithi. 3. i. anifi. 3. y. paz buliāt lēto igne i sero capzio. lb. 5. co
let z colature addat succari. 3. i. z ppiet i māe. x. dieb^o pti nu
is. **A**pproximanda capiti ab e3 qñ cerebriū ē siccū. fiat epithia
siue lotō ex deoctōe pedū z capitis castrati z se. papaueris
albi. **I**tē v3 deoctio folliculoz sene floz boragis buglosse
timi epithi an. **E**t fiat lotio capitis. **I**tē fiat ebriocatōes dē
supi^o i. c. de frenesi. **I**tē **R.** succi boragis succi fūterre an. lb.
5. z fiat fomētatio ad cap. **S**ternutatoria vide s. de appople
xia. **E**lectuaria pferētia i passiōe mlica. **E**lectuariū raf dscri
ptū i fine ca. mltū v3. ei^o recepta bec ē. **R.** mellisse corticu ci
trigario. galie muscate croci oziētalīs masticis cinamōi nu.
mu. cardamomi nu. mu. loco eius ponit spica ben al. z rub.
zedoarie dozonis se. ozimi maioris se. ozimi gariofila. an
musci. q. ēps dcia vni^o pris. demū sumāf kebu. xx. eblici. xx
x. z terat z i iii. lb. aq coquāt donec ad vnā redeāt z colēf z
in colatura ponat. lb. i. demū buliāt donec aqua cōsū

pta sit z p^o ex hoc melle cōficiāt pcedē spēs q tñ sit i pō
dere triplū ad spēs z vsui seruet. dof. ē quātitas vni^o anela.
Et letitia coloris pulchritudinē bōitātē digōis pcurare ad
coniciē retardat. **E**lectuariū de lapidib^o ē v3. diamuscū ēt
v3 letificās cor ē v3. oia a mesue ponūt. vide ibi. **C** Capl3
de catharro **C** Digerētia qñ mā ē frā fluēs ad pect^o. **R.** ra
dicū yreos enu. an. 3. i. isopi capilli vene. an. **M**. i. ligri. pas
sulaz mūda an. 3. i. mastice. olibāi an. 3. i. nu. mus. nu. cipssi.
an. 3. 5. z cū succaro fiat siru. c^o dēf. 3. ii. cū decoctiōe cōtra
tussim. 3. iii. quā ponit raf. recepta c^o ē bec. **R.** iuiubas. xx.
sebeni. xxx. passulaz enucleataz. 3. x. vio. siccap. 3. iiii. ligri.
icife subtilr. 3. v. sic^o citri. numero. x. coquāt in lb. iii. aq quo
vsqz ad vnā redeāt z colēf. **A**ly sūt sirupi digerētes mām.
frām a capite fluentē ad pect^o q dscripti sūt supra ca. d do
loze capitis vide ibi. **S**oluētia mām frās de capite. pille co
chie hoc faciūt. **S**ilr pille de yerapi. **G**alieni ēt medicie qñ
oēs dscripte i ca. de palisi. vide ibi. **A**lia medicia qñ ēt ista.
R. pillaz cochiap. 3. i. 5. agāici. 3. 5. pulpe collogntide bdely
an. 3. 5. solisgēme gra. tria. puluerisēf subtilr z misceat z cū
idromelle scō cū aq saluie icorpenē z sint pille grosse ad qz
titatē cicoris. dof ē. 3. i. **E**lectuariū ad mīstrādū i sero i itro
itu lecti. **R.** cinamomi electi. 3. i. c. nu. mu. storacis calamēte
an. 3. 5. ligni aloes masticis olibāi an. 3. i. ligri. passulaz enu
cleatarū an. 3. i. cādī. 3. i. 5. zuccari. q. suf. z fiat ellin z zuccaz li
q fiat cū decoctōe ad pect^o supi^o dscripta. dof ē. 3. 5. **I**tē trāf
glutir i sero qñ itrat i lecto tria grana thuris albi adeo ē vti
lē q nō ē sibi ppar stāte catharro grosso. **P**omuz laudani z
saccul^o ad cap^o z vngtū **R.** laudani purissimū. 3. i. ligni aloes
storacis calamite olibani an. 3. 5. nu. mu. nuncis cipressi sanda
rice an. 3. i. nigelle cinamōi gariofi an. 3. y. galie muscate. 3.
5. myrrhe spice masticis costi an. 3. i. abze. 3. i. musci grana
tria. pluerizāda pluerisēf z qñssēt cū aq ro. z vino odorise
ro z modico cere fiat pomū. **I**tē ex maiori pte pdictozū pōt
fieri sacculus ad cap. **I**tez posset fieri saccul^o ex duab^o pti^o
mily torrefacti z vna parte salis. **C** Aliud odoramentum.
R. ligni aloes storacis calamite an. 3. i. c. nucif musca. nucif ci
pres. olibani costi an. 3. i. nigelle torrefcē. 3. y. puluerizentur
z ponāt i pāno lineo i forma rotūda z odorē. **A**nguētum
exiccatiū inuncto capite pti^o naso **R.** stercoris colūbini ru
te agrestis se. sinapis castorei an. 3. i. enforby. 3. 5. olei ru. q.
sufficit aceti paz z fiat vnguētū. **A**lia vnguēta ceroti z em
plastrā z sacculos qñe supra ca. de dolore capitis. **C** Sirupi
digerētes de mā calā de catarro. **R.** orde. 3. 5. seīs papauē
ris al. 3. i. iuiubarū sebesteni an. xx. flozum viol. floz nenu
fari ro. rube. an. 3. i. zuccari. q. suf. z fiat sirup^o z denf d eo. 3.
y. cū decoctōe orde. 3. iij. z dēf i māe calas vl^o dēf cū deco
ctōe pdcā ad pect^o. **S**i vis alios recurrere ad pñā pte de siru
pis digerētib^o colerā. **S**oluētia in catharro calō. **P**illule de
reubarbaro describēde infra. de cui^o recepta pōit raf. vide
ibi. **A**lia medicina pōt ē ista **R.** flozū viol. flozū nenufari
an. 3. i. prunozū nūero. x. tamarindozū. 3. 5. z fiat decoctio in
aq in q dissoluāt medulle cassiefi. 3. i. **E**lectuary de succo ro
sa. 3. iij. vel dyaprunis. 3. iij. z colēf z dēf mane calā. **A**lia **R.**
elcūary d succo ro. 3. 5. distēpēf cū decoctōe ad pect^o supi^o de
scripta z dēf bono māe calā. **S**i vis alias medicias soluētes
catharrū regras ad scōz pte z ibi inuenies mltā. **E**lcūariū
ppetēs i catharro d mā calida. **R.** diaprunis diadragagati
3. i. zuc. ro. 3. ii. pēidiap cādī an. 3. i. z misceat cū sirupo dñe
nufare z fiat elcūariū. **V**el alr sic. **R.** pulueri diadragagati
3. 5. plueri diaprunis. 3. ii. cādī. 3. i. pēidiap. 3. iij. zuc. q. suffi.
z fiat elcūariū. **O**dozifex in catarro calido. **R.** ro. ru. sādā.
al. z ru. an. 3. ii. floz nenufari floz vio. an. 3. 5. spody. 3. 5. cā
fore gra. iii. boli armeni nucis mus. an. 3. y. z cū aq ro. z glu
tine gūmi arabici z cera alba fiat pomum odorifex. **C**aput
purgū trahens mās p nares. **R.** armo. 3. 5. piretri subtiliter

habe ordis appaten

regula

Sief albu

dum lunule citrine. maturat enim ⁊ consolidat vlcera oculi
lorum. **R**asis capitulo de vlceribus oculorum.

rief albu

C Sief de plūbo. *R.* plūbi vsti antimony tuecie ablute cal-
recumenō. i. es vstū vel feces metalloy: gūmi arabici añ. 3.
v. opy. 3. 5. 7. fiat sief. cū aq̄ pluuiali vlt albumine oui ⁊ ytere
cū aq̄ ro. ⁊ albumine oui qñ sanies nō ē i cornea vel pupilla ⁊
qñ itēdis vlc^o p̄solidare ⁊ repleri carne. *R.* asis. c. de vlceri-
bus oculoꝝ. **C** Sief gñatiūū carnis. *R.* climie ablute tuecie
ablute ceruse antimony thur^l añ. 3. y. myrrhe. 3. i. sarcocol-
le. 3. i. 5. sāguinis draconis aloes opy añ. 3. i. fiat sief ⁊ ytere cū
albumine oui vlt aq̄ feni. facit carnē gñare. phibet. n. egres-
sionē vuc ⁊ vestigiū subtiliat. rasis in. c. de vlcerib^o oculoꝝ.
C Sief alexre. *R.* antimony sebedenagi. i. lapidis emati-
tis añ. 3. x. acacie. 3. iij. aloes. 3. i. ⁊ fiat sief cū succo rubi: ⁊ ad-
ministrē cū albumine oui ⁊ aq̄ ro. i. oclis distillado cū lapī-
de barberi valet vt sief p̄cedēs. *R.* asis. c. de vlcerib^o oculoꝝ.
C Sief rubēū lapidis ematit colcotar p̄busti añ. 3. y. myr-
rhe croci añ. 3. i. pipis lōgi. 3. 5. aspergat ex vino veteri ⁊ fiat
sief. ras. c. de scabie siue sebel. **C** Sief viride. *R.* viride eris
3. iij. colcatar. i. vitrioli vsti. 3. y. arsenici vsti baurach spume
maris añ. 3. i. salis armoniaci. 3. 5. amoniaci. dissoluā i succo
rute ⁊ spēs eis p̄spanē ⁊ fiat sief. ras. c. de vngula. **C** Sief
maculā rubēā. *R.* arsenici rubei olibani myrrhe amoniaci
añ. p̄tes eq̄les. fiat sief cū succo coriādrī cū q̄ distille i oclō
q̄usq̄ dolō p̄seuerauerit. ras. c. d. maculā rubea. **C** Alcolol
lachrymas tē. *R.* tuecie. 3. x. coralli rubei mirobolanoꝝ citri-
noꝝ siccatoꝝ aloes añ. 3. y. pipis. 3. i. ⁊ fiat plūis subtilissim^o
ras. c. d. lachrymis. **C** Alcolol 3. visū. *R.* tuecie ablute ⁊ exic-
cate. s. gñes ignite ⁊ exicte in vrina pueri vginis: deide itēz
ignite ⁊ p^o exticte i aq̄ ro. 3. x. deide ex hāc succ^o sāfuci viri-
dis ⁊ p̄ noctē residere p̄mittat ⁊ colet ex q̄ tuecia p̄spa oimit-
tat q̄usq̄ exicceat ⁊ postea terat: demū sumat piperis nigri ⁊
macropipis. 33 celidome. añ. 3. y. sal amoniaci. 3. i. postea oia
terant ⁊ succo teneri feniculi p̄spanē ⁊ siccata itēz terant
⁊ reponant ⁊ cū nece fuerit ponant in oculū. sief. rasis. c. de
debilitate. **C** Sief. de fellib^o. *R.* fellis gruis fell saboth fm
q̄sdā episcis hñs rostrū lōgū fm alios ē luci^o. fell hircini ac-
cipitris agle p̄dicū oīus añ. vñū. siccū q̄q̄ p̄ oibus. 3. x. illoꝝ
succoꝝ euforby colloq̄ntide serapini añ. 3. i. trita aggregent
ex succo feniculi ⁊ ponant i oclō emeti. i. illi^o q̄ nō pōt vide-
re post occasū solis ⁊ valet aliq̄l r i p̄ncipio dilatatois pupil-
le. *R.* asis. c. de aq̄ scēdēte i oculū. **C** Sief memite. *R.* me-
mite comedreos cortici thuris myrrhe aloes sarcocolle at
tramēti aristologie rotūde añ. 3. i. terātur sic alcolol ⁊ ytere
C Capitulum de vlceribus oculorum.

C Siat primo euacuatiōes vniuersales ⁊ flebotomie scdm
modū sepius dictū superius ⁊ reiterētur sepe ac etiā diuer-
simode diuerstones. Primo ponit sief albū dissolutū cum
lacte mulieris. Et si nō p̄fert ponit sief de thure cum lacte
mulieris ⁊ fila de bombace posita super oculo donec sanies
sit egressa. Tercio ponit sief de plūbo ad generandum car-
nem ⁊ si egreditur vucā amiscetur sief de alixiri. Quarto
vtimur medicinis remouentibus vestigiū. et dicentur. c.
de albedine. **C** Nota q̄ tribus modis extrahitur sanies de
oculo. primo cum absterfus sicut cum ydromelle factō cū
aqua pluuiali ⁊ melle ro. col. ⁊ panno lini madefacto in di-
cto idromelle tepido. Secundum est cum attractiuis sicut
sief de thure quod mirabiliter attrahit adeo q̄ sagittas at-
trahit ad se ⁊ hoc maxime est ratione amoniaci. Tercio cū
desiccantibus sicut est cum puluere tuecie extincte pluries.
Emplastrū cum mucillagine qd̄ maxime valet in his vl-
ceribus. *R.* se. lini fenugreci añ. 3. 5. ⁊ conterātur bene ⁊ mi-
sceantur cum lacte asine vel mulieris quantum sufficit ⁊ di-
mittatur per duas horas ⁊ postea ab eis distrahantur mucil-
lagines cum petia linea subtili forti ⁊ cum eis misceatur ali-
quid croci: quia maturat ⁊ resoluit. Et si vis ipsum facere cū
aliquali percussione adde de mucillagine p̄sily. ⁊ si vis cū

aliquali p̄strictōe pone de mucillagine cistrinoꝝ cū eis. be. n.
mucillagines debēt poni sup oculū cū sanies fuerit i cornea
tā diu q̄ sanies fuerit euacuata ⁊ resoluta ⁊ nō vltēri^o. ponē
do semp de sief de thure sic dcm ē tervl q̄ter i die 33 q̄ fue-
rit ne cū ⁊ sic dbēt euacuari vlcera oculoꝝ. Et nō q̄ hec egri-
tudo ē pickosa ⁊ ē difficil cure quando prouenit a variolis.

C Capitulum de his que cadunt in oculo.

C Ducere gummam pini per oculum in hoc valet. et laua-
re oculum aqua calida ⁊ etiam lac mulieris ab vberē mul-
tum valet etiam si necesse est aperto oculo capiatur cum re-
naculis paruis et leuibus. Aliud. *R.* betbonice berbere celi
donie eufragie isopi pulegy.

C Capitulum de albedine que est in oculis.

C Nota q̄ albedo veniens propter cicatricem curam non
recipit nota sed quandam paliationem. Defectio proueni-
ens ab humore flegmatico vel alio modo purgato bene re-
cipit curam et hoc melius in pueris q̄ in senibus. Et scias
q̄ hec egritudo nunq̄ curatur nisi beneficio chirurgie. si al-
bedo est subtilis et in corporibus teneribus assiduatur eua-
poratio cum aquis calidis et balneis et sepe administratio
sit pulueris post puluericationem huius pulueris. *R.* sar-
cocolle albe zuccari tabarset spuma maris añ. partes equa-
les. fiat puluis. ⁊ puluerizet sup oculū ⁊ itēz administratur
stere^o lacerte sarco. cadi alexā. añ ⁊ puluerizet ⁊ pulueriza-
ta cōferūt sp̄ oculū. Itē puluis ossis sepie cū lacte mulier/
puluerizat mltū vñ. Itēz succ^o ligue passeris ⁊ ē herba cū
q̄ irūdiēs visū recipiāt. Itē. *R.* stercozis irūdinū exiccati. 3.
5. faui mel. q. suffic ad icorpādū misceāt ⁊ distēpent cū aq̄
feniculi vel saxifragie ⁊ fiat coliriū. Itē. *R.* spume maris. 3.
y. zuccari. 3. iij. ⁊ fiat plūis subtilissim^o. Et nota q̄ albugo se-
pe oꝝ mollificari cū lacte mlieris ab vberē vlt cū mucillagi-
ne fenugre. cū decoctiōe malue ⁊ bismaluc^o postea debent
medicari cū medicamie ras cui nullū pōt ēē cōpar sibi i bo-
nitate. Aliud ē vales ⁊ ē aqua rozismarini scā sub terra ⁊ fit
sic. hēat vitz mūdū ⁊ i pleat florib^o rozisma. ⁊ obture^o ⁊ po-
nat i estate sub terra. xl. dieb^o magni est.

C Capitulum de
sebel ⁊ scabie. p̄rio oꝝ facere corpis mūdificationē cū fle-
botomia. soluto v̄eris ⁊ v̄etofatione ⁊ alys diuersim^o. Et
si ē ātiqrata oꝝ vt frice^o ocul^o cū folio fici vt sāguis egredia-
tur vlt cū alio faciēte euacuatiōē illi^o sāguis: deide lauētur
ocul^o cū aceto ⁊ aq̄ ro. ⁊ emplastre^o cū vitello oui ⁊ oleo ro.
C Coliriū basilicō. ⁊ si res nō ē ita ātiqrata^o colirio basilicō
cū ē hec recepta. *R.* climie. 3. x. aloes. 3. viij. pipis macro-
pipis ziniar. i. erugo eris. 3. iij. bau. 3. iij. gardamoni gar. sp̄
ce añ. 3. i. salis amonia. 3. i. 5. musci. 3. i. cāphore. 3. 5. ⁊ terāt ⁊
fiat sief ⁊ admistre^o qñ nece fuerit cū lacte mlieri. Aliud co-
liriū quod remouet pruritū ⁊ scabiē oculoꝝ. ⁊ cōfert sebel
⁊ tenebrositatē visus de quo dicit isaac q̄ v̄edit pondere au-
ri p̄pei^o excellētiā. Coliriū qd̄ v̄edit pondere auri. *R.* tuecie
ēblicoꝝ añ. 3. i. antiony aui. y. croci memite añ. 3. i. cāphore
aui. 5. galienusca. daui. i. salis amoni. 3. i. terāt contritione
bōa i vase lapideo mūdo ⁊ puce sup eā aquā pluuiālē i qua
isuse fuerit p̄ oclis. y. ex mirobal. nigris ciciter. 3. y. post q̄s fu-
erit cōtriti. demū cola aquā ⁊ isude ex ea parz sp̄ medicinā.
⁊ dimitte exicari. demū sūde de aq̄ p̄dcā ⁊ fiat sicut prius.
⁊ paulisp̄ effūdēdo ⁊ triturādo vsq̄ ad totū aq̄ cōsūptiōem.
deide fiat coliriū cū aq̄ ro. ⁊ vino albo. vlt fiat alcolol sub-
tillissim^o ⁊ admistre^o vbi oꝝ. In hoc et valet coliriū rube-
um ⁊ coliriū viride. *R.* as. vide ibi Aliud auicēne. *R.* corti-
ci. ix. dieb^o. postea exicceat ⁊ subtilissime puluerizet ⁊ de il-
lo puluere i oculo ponat. Et nota q̄ bonū ē vti cōtinue re-
b^o mollificatib^o p̄tes oculi sicut decoctio fenugre. ⁊ silium.

C Capitulum de lachrymis cum pruritu.

C Epitima ad frōtē rasis d̄scriptū i. c. de obtalmia i augu.

meto d ca cala pferit. Aliud valēs ad dolorē oclorū z lachrymas. **R.** lanā nō lorā z cōburat z ei cinerē diligēter tēt z ex eo cū albumine oui sup frōtē z tpa lauet z statū mae fluxū z lachrymaz tollit z amputat. Aliud optimū ad lachrymas z tenebrositatē. **R.** succi granatorū acetosorū cocti vsq ad medietatē z colati lb. 5. demū pone sup ipz sief memite aloes boni puri licy croci añ. 3. y. mltē. i. adromell qd fit ex vino aq z melle dauich. y. demū pone i vase vitreo z obtura orifi ciū ei z dimitte ad solē dieb qtuor: z vtē i oclis mane et sero. ē. n. xptū bonū. Aliud pferēs ardori aspirati egritudi nib assuetis calis z ei q patit dscēlū colere z ei cui videt vna res due. **R.** sarcocolle i lacte nutrita mlier dieb p lib. 3. iij. dragagātī albi olibani scorie ferri margaritaz nō pforataz añ. 3. iij. spice idē climie argēti auri añ. 3. i. 5. amidt ceruse añ. 3. y. tucie subrubee. 3. iij. tere oia z ibibe cū aq ro. sic pterēdo demū fac exiccari demū ibibe i succo granatorū acetosorū si at sic pus. demū cū aq solatri. demū pone cāphore. 3. i. zuc. ta barzet. 3. i. 5. omū tere vltima ptritōe z fiat sief z vtē cū aq ro. z albumie oui z lactis mlieris. Aliud pānū cōrōdēs sāgu nē z puritū remouēs ab oclis z lachrymas strigē. **R.** tucie alexādrie. 3. i. tere optie i mōtario i lb. i. optimi vini albi acer bi z mitte aliq tūlū d oclō vino cū dca tucia z duc optie pterēdo. z sp adde paz vini z itez duc bñ. z tācū sic fiat qusqz totū vinū itromittat. postea mittas i vase rami z fac bulire ad ignē aliq tr z p remoue ab igne z adde aloes epatici optime pluericeti. 3. y. duc bñ. z cū fuerit bñ fricatū pone i ampulla z vsu refua. z cū necē fuerit pone. y. vel. iij. guttas i oculo z stet supin p duas horas. Et nō q i hac positōe sic. i. alyz oclorū pcedūt euacuatiōes flebotomia diuersiōes z filia sepe superius dicta.

Capitulum de yngula.

C Ungle cura meliō ē dnuatio ei cū ferro si grossa ē z residuū ei psumere cū reb astrigētib z abstergētib z cōrōsi uis sic ē sief viride z sief d calamēto posito a rasi. Sivo sbril ē fiat sine ferro cū pdcis z alyz leuiozib sic sūt ista. **R.** stōz passēz scōricaz. 3. i. olei medule. scis bōbac qd suffic ad icō pozādū misceat ad modū yngti liqdi. Aliud. **R.** viride eris vi trioli sal amōiaci eris vsti. añ. 3. i. fell yrcini. 3. ii. pluericēt sbril z cū succo maiorāe z modico mell fiat coliriū. Et nō q illa pcedūt euatiōes flebotomia diuersiōes z filia sic i aliis.

Capitulum de macula rubea oculorum vel de alia rei

C In pncipio h cōpetūt euatiōes flebotomia diuersiōes z si liavento sitates i spatul z epithia ad frōtē. **R.** as. descripte sup ca. de obtalmia alia ēt repcussua q ponūt i obtalmia cala i pncipio z augmētū supra oculū cū bōbace. sic bō ar men lutū sigilatū chimolea cū albūie oui. Seda cura p pncipiu. i. augmētō z statu distillet i oculū sāguis pulli colūbi nī aut turturis capiat de sub ale dextre z sit recēs. ēt v3 aq rafani distillata in oculū tepida. Et ab extra ponat em plm de folys rafani z passulaz cū modico stercois colūbi nī z fiat euaporatio cū reb resolutis in ca. d obtral. dcis. f. fe nugre. camo. melliloto ros. z silib. In fine ponat i oclō coliriū gabriel z forti illo ē sief sabeth. Sief pferēs macle ru bee. **R.** thur. mirrhe croci z amo. añ. 3. i. arsenici. 3. 6. z fiat si ef cū aq feni. admistret. Aliud cōferēs bonū. **R.** thuris p tē. i. z tere vltra cōtritionē z fūde sup ipz ex aq pluuiāl i q dissoluti sint sal mase sal amōi. z sal gē. añ. pti. i. pte tertiā cōterāt z distilet mae z sero. Sief sabeth. **R.** arseī. loti z sb limati omū loti z friati cū aq coria. 3. iij. sarcocole piperis amōia. la. lazuli añ. 3. i. distilet z dissoluat amōiacū i aq dis solutū sit ex sale amōia. 3. 6. z fiat sief z vtē cū lacte mlie ris. **C** De lachrymia. Nota q lachryme magis cōingunt oculū magnis qz pnis z maxie capiti epnti hūido. Et nota fa ctis eūonib flegmatis ex diuersitatib. pzo ad tpa z ad frōtē repcussua cōferūt. que dca sūt i ca. de obtalmia. Se cū dore solutia sic b eplz positū sup cōmissurā. **R.** laudāi. 3. i. amonia. 3. i. mastice. 3. y. mily mūdati torrefacti. 3. y. mi

sceat cū oleo cāemi. z fiat eplm in lōgitudie palmi z latitu dine sup. digitoz. Tercio conferūt exiccata. **R.** tucie. 3. y. puluerizet cū aq myrrhe ad oculū ponat. fortiter exiccat. **Uel sic.** **R.** pulueris ossiū miroba. kebu. 2bustoz z cū aqua mēte fiat coliriū. **Uel sic.** **R.** tucie i fufe z ablute cū aq mirri. 3. i. corali al. z ru. ossiū miroba. kebuloz cōbustoz sumach gallaz aloes masticeis olibāi opy añ. 3. i. puluerizēt subtili ter z cū aq infusōis dragagā. z gumi ara. fiat coliriū. Item valent in hoc coliria descripta sup d lachrymalib z puri tu. vide ibi. **C** Cap dñvisus debilitate. **C** Premissis eua cuatiōib sepe reiteratis z pbia si expeditet diuersiōib se pe reiteratis admistrari pti tiria. 3. i. 5. cū aq feni. stō ieiūo stē miroba. kebu. conditi qdūqz hora valet oclē. Aliud. **R.** berbōice berbe. celido. eufragie isopi pulegii siccozi añ. 3. 5. sileris mōtāi. se. feni. ani. coria. ppati se. maiorāe se. basili. macis carda. añ. 3. 5. cina. 33. galā. nu. mus. añ. 3. i. pipis lōgi aloes folii mastice spice nardi añ. 3. 5. corticū citri. 3. iij. pue boza. pue anthos añ. 3. iij. zuc. q. si. z cū aq ro. z a q feni. fiat elcūariū d q sepe vtaf. dof ē. 3. i. vl. 3. i. pvice. vl circa ēt ocu lo ponēd ē liqz q egredit ab epate yrcino affato i q sūt poss ta mltā gra. pipis lōgi z bñ sfortat visum. **C** Tiria cū aq feni. mltū v3 dof ē. 3. i. ēt v3 suffumigiū ad oclōs scm ex dco ctōe vaporū z epatis hircini. **C** Itē z B plus aliis v3 aq distilla ta celidonie feni. berbene eufra. maio. rute singlrvl p mixte posite i oclō ēt v3 coliriū raf qd ē sup dscriptū zē alcocol 3 visū. **C** Itē B y3. **R.** sileris mōtani maiorāne eufra. rute celi. feni. añ. 3. i. 5. 33. spice nardi pip. lō. gar. tucie bōe p pate sarco colle nutrita i lacte. ligni aloes añ. 3. 5. fell sāguille fell ācipi tris fell hircini d q libz vñū bal. 3. ii. mell ro. co. 3. 5. pluericēt liqfiat misceatur in estate in sole calido cōtinue agitādo. z si fuerit hrems fiat sup pznas z refuec in vase vitreo z oculi instilletur.

Capitulum de pilis inuersis.

C Pili iuersi curāt. v. mōis. i. ad heretia vl iulicatōe caute rio ordie cū acu abzeuiatōe palpebrez psectōe z euulsiōe pbi bētiū. **C** Nō q fel ericii z sāguis ei cū casto. z erugine ferri ad iuicē icōpata z ducta ad formā filii lēvli i qmispiciū phibz gñatōz piloz maxie si euulso pilo distēpet cū salina hois ieiuni z pōat sup loco vñ euulso ē pil horayna z miti gat dolorē. **C** Tūoz palpebrarū et iuersatio curāt cū cirurgia seqndo curatiū palpebre. **C** Nō palpebre curāt icidēdo cuti z apponēdo granū sal z niri vbi nata stabat z p modū d sup d albūie oui z cimo. ista oia hnt ppleri cū cirurgia. nō vlte rius dicēdū.

Capitulum de aqua descēdēte i oculū.

C In cura imagiam significatō kate. z iitū aq ad oclōs. p ordiet dieta. **C** Euaquec cū appropat i flebotōe si expedit z diuertat. **C** pfortet visus cū his q dca ff. c. d d bilitate visus vid ibi. **C** admistret d i f rascripti medicis clarificatiū z i sol uētib mās i oculū exātē sic ē coliriū scm ex aq maiorāe feni. rute ro. pfortatā tñ cū cināomo pipe lōgo spica nucis mus z vltio pōat sief de fellib scrip h a rasi s rubricā. Aliud. **R.** fell ācipitrl bal. añ. 3. ii. elcūariū al. pip. añ. 3. pluericēt z cū aq raphāi fiat coliriū. Aliud. **R.** fell hirci asse fetide. 3. i. pōat i pāno lico mūdo z ricef sbril qusqz totū dissoluat demū addat bal. 3. i. z fiat coliriū. Aliud. **R.** sal amōiaci oppopōaci añ. 3. i. distēpen cū lacte mlieri z fiat coliriū. z nō q oia dca i. c. ugle mltū valēt. z odorare maiorānā ē res singlar mltū. Si at cataracta pfirmata forz cū acu d pōi d3 scis euatiōib z aliis adhibiti nēciū cū fuerit dposita sup oclz pōat eplz scm d vitello oui q statū olo ro. vl vior z stet i loco obscuro z an tro reorus ab oi motu aie z cōpis p dies. ix. z vtaf pfortati bus visū z maxie colirio dscripto i d bilitate visus curaf etiā intra balanis p ditis. z alia faciāt q mādāt alic. videas p te. **C** Nō aspicere acute i oclis asini remouet cataractā z ē qd dā mirabile auenogar. **C** Caplz de dilatatiōe pupille. **C** Si at p euacuatiōes vles. z fiat pūne diuersiōes sic cau teriūa pte posteriore laqus i oclōs scarificatō auriū z filia

3. fiāt tolerātia fames. 4. admistret̃ resoluētia hūorē exñ
tē i oculo faciētē dilatatōes sic alcohol ex felle edi cū succo fe
ni. 7 paucō sale amoniaco aut ex felle hirci aut ex felle testu
dinis aut ex capitib⁹ irundinū adustoz 7 ēt fiat ex melle cū
succo celidonie 7 est exptū. sup frōrē voponant̃ emplāstra 7
epithimata repcussiva 7 resoluētur ac etiam super oculum.
Capitulū de fistulis que in angulis lacrimaliū sunt.
C Nō q̃ ruta ē de reb⁹ mirabilib⁹ ad hāc egritudinē 7 ppe
scō emplo ex ea cū exp̃ssione granatoz sanans. In hac cura
q̃ruoz p ordinē sūt obfūada. p. q̃ fiat ampliatio vlcēis sic
q̃ fūdū videāt 7 B fit cū spōgia ṽl medulla s̃buci ṽl tritici
ṽl rasoio. f. q̃ mortificet̃ caro calosa q̃ ē i fūdū q̃ ē radix fi
stule 7 B fit cū canterio actuali ṽl potētiali sic B. x. arsenici
ru. attrimēti cātaridaz abscis̃ alia 7 capitib⁹ calcis viue sal
amoniaci aluminis añ. 3. i. pluerigēt̃ 7 icorpenē cū vīna pue
ri ṽginis 7 d̃siceet̃ ad vmbzā 7 modicū ponat̃ i fistula q̃libz
mane 7 postea mūdificet̃ loc⁹. Aliud bonū. x. 3. 3. i. y. viri
de eris. 3. i. pluerigēt̃ subtilr̃ 7 buliāt i aceti. 3. 3. ṽsq̃ q̃ ve
niāt ad spissitudinē 7 vnguātur tēte 7 ponant̃ i fistula. Aliud
x. folioz rute agrimonie celidonie añ. 3. 3. q̃ssēt̃ 7 bu
liāt i lb. 3. aq̃ vite ṽl rute ṽsq̃ q̃ redeāt ad medietatē 7 colē
7 de colatura due gutte ṽl tres p̃nt poni q̃libet die i fistula.
Tertio ē mūdificatio 7 id fit cū idromelle scō ex aq̃ rute et
melle rosa. co. 7 ēt cū vino calido stiptico ṽl stipticato cū ro
sis. Quartū ē carnis regnatio 7 pōt fieri cū isto medicamie.
x. aloes olibani sarcoColle nutriti i aq̃ feniculi añ. 3. y. olei
ro. 3. y. cere. q. suf. 7 fiat vngtū 7 pōt fieri cū puluere radicu
yros. Aliud 7 mltū valet i fistula. x. folioz agrimonie fo
lio 7 rute añ. 3. y. q̃ssēt̃ 7 buliāt in. i. y. lb. vini 7 colē
7 q̃libet die ponat̃ i fistula. **De dolore auris.** Recepte ad
iecte tractatū egritudinū auris f. 3. ordinē noni almāsois 7
ip̃si caploz. p̃ma ē de dolore q̃ fit in aure. Circa illud capl̃
no. p. q̃ sex sūt d̃ditōes obfūade i his q̃ inuiciunt̃ i aurē. p. q̃
istud nō sit mltū calidū nec frigidū 7 tres horas. 4. a
q̃ anq̃ aligd̃ eyciat̃ p̃mū sit exp̃ssum. 5. dū aligd̃ inuiciat̃ pa
tiēs stet i latere sano. 6. q̃ loc⁹ sit bñ mūdificat̃ cū dētissi
mis pp̃ tōtūositatē auris. **C** Nō q̃ repcussiva nūq̃ opētūt
āpatib⁹ au. q̃ repcūterēt ad cerebr⁹. 7. maturatiua āpatū sp̃
d̃bet h̃re ṽtūte exiccatiua aliq̃l̃r ad d̃fuarōes au. vt ait. g. v.
d̃igenio sanitat̃ illū medicū. **M**aturat. māe calē. x. farve
frumēti. q. suf. mucillagis fenugreci mucillagis se. lini añ. 3.
5. p̃guedis gal. ṽl anguile cū assat̃. 3. y. litargi ceruse oliba
ni pluericatoz añ. 3. i. aceti. 3. i. 5. olei s̃isami. q. suf. misceat̃ 7
fiat aliq̃l̃r ligdū emplm̃. Et si mā fuerit frā ponatur plus de
mucillagib⁹ 7 loco pig. gal. ṽl āguile p̃guedo anat̃ ṽl vultu
ris. Itē q̃ mā frā sit empl̃ d̃ cepe d̃cocto s̃b cinerib⁹ cū bu
tyro. q̃ mā ē frā B ṽz 7 ē exp̃imētū mēf. x. colloq̃ntide. 3. i.
buliāt i oleo. 3. vi. ṽsq̃ q̃ d̃eāt ad. y. 7 d̃ illo oleo mitte. y. gut
tas i au. Itē succ⁹ ligni frasi. cū pōit̃ supra carbōes frasinū 7
dissoluit̃ succ⁹ ille 7 refuec̃ i vase 7 ponant̃ tpe necitatis. y.
gutte. ṽl. i. exp̃imētū ē mirabile. Itē. x. succiru. 3. y. mell. 3.
i. casto. 3. y. misceat̃ ad ignē lētū exp̃tū ē auct. Balneū i q̃ i
gredit̃ si mā sit frā sit cū herbis. f. d̃ sticados camo cimi. bac
cis lauri. q̃ cā doloris ē ṽtōstas sit saccul⁹ ex betoni. sicca
7 mltū ṽz. Silr̃ saccul⁹ ex aniso 7 cimi. 7 d̃z tōze fieri. Ad idē
q̃ d̃olō mltū ifestat̃. x. olei. 3. i. opy. g. i. y. cassie lignee gra.
y. croci. gra. i. 2. misceat̃. Itē filoniū cū oleo ro. ṽl cū lacte q̃
dolor ē frigid⁹ cū s̃bilo. x. olei d̃ amig. ama. 3. i. olei d̃ casto.
3. 5. musci. gra. i. y. misceat̃ 7 fiat iiectio. Itē ṽz ad idē ole. nar
dinū ole. costinū ole. d̃ lilio ole d̃ ruta 7 pōt addi buty 7 bñ
lorū 7 adeps galie vel āserl̃. 7 i B valēt lūbzici terrestres 7 y.
mes q̃ stāt s̃b ṽzeis si offēnt̃ 7 pluerigēt̃ 7 misceant̃ cū oleis
p̃dcis. Aliud. x. calām. absinthi cina. origa. s̃alsuci floz lauri
añ. 3. i. cimi. anisi aneti añ. 3. 5. terant̃ pap̃ 7 ex eis decocti
aliq̃l̃r i aq̃ sit euaporatio ad au. **E**mpl̃ anadinū 7 q̃si sedat̃

tiū cuiuscūq̃ doloris. x. radicl̃ altee folioz camo. mellilo
ti violaz siccaz añ. 3. 5. fabaz faria oz. añ. 3. y. olei camo.
olei amig. dulciū añ. 3. i. 5. 7 fiat fm̃ artē emplm̃ 7 est bonū 7
p̃ueniēs. **Capitulū de vulnere quod fit in aurem.**
C x. armōiaci terbetine cere añ. 3. 5. papini. 3. y. succi cepe.
3. i. 5. myrrbe casto. añ. 3. i. misceat̃ oia cū oleo laurio. **E**mpl̃
mūdificās sanie ab aure. Succ⁹ folioz oliue cū melle iiect⁹
i aure purgat̃ eā a sanie 7 ē exp̃imētū auct. Itē aq̃ decoctōis
piscii salitoz ṽl oliuaz salitoz idē fac̃ iiecta i au. ad idē vi
nū decoctū cū beto. ad idē oximel q̃n ē mā mltū frā. **U**ngtū
ēt mūdificatiū vlcēl̃ mūdificata sanie. x. s̃q̃. ferri frixi in
sartagio exticte q̃nges i aceto sēp renouādo acetū. 3. y. olei
ro. cere añ. 3. i. 7 fiat vngtū d̃ q̃ tēta iungat̃ 7 pōat̃ i aurē. Ad
idē. x. s̃q̃. ferri p̃pate buliat̃ i oleo ro. y. priū i aceti. 7 d̃ co
latura ponant̃. y. ṽl. i. y. gute i aurē. **U**ngtū solidatiū p̃fe
rēs q̃n puēt̃ a mā frā. x. mire casto. alo. añ. 3. 5. olei. lau. 3. i.
aceti. 3. 5. cere. q. suf. 7 fiat vngtū. Ad idē si fistula sit scā i aurē.
x. mell. 3. 5. vini ru. 3. y. misceant̃ 7 cū tēta ifusa i p̃dcis mit
tas i aurē. Et i B ṽz vīna pueroz ṽgis cū fele tauri. Et oia q̃
d̃cā s̃t i fistula lachrymali pōat̃ liciniū cū fele tauri 7 pōat̃ i
aurē. Ad idē 7 forti⁹. x. scorie ferri. 3. 5. fricec̃ cū aceto i sarta
gine. x. 7 p̃modū auri. p̃pinec̃ pap̃ ad itra. Ad idē q̃n ē d̃olō.
x. vini potētis. 3. y. aq̃ piscii salitoz. 3. i. 5. fūdāt̃ i aurē q̃n ē
vehemēs d̃olō cū sanie. Dic̃ p̃ferūt̃ ea q̃ d̃cā s̃t. i. c. de d̃mo
re auri. **S**uffumigiū sc̃m d̃ stipitib⁹ fabaz i aq̃ mltū inuoz
tinitū 7 sonitū auri q̃n cā a mā frā fumosa. Ad idē valēt p̃scri
pta i folio p̃cedēt̃. vid̃ ibi. aliq̃n cuēt̃ s̃ibil̃ 7 sonit⁹ ex acuta
te s̃fus audit⁹ 7 tē d̃stilla oleū ro. decoctū i aceto fōtivald̃. Ad
idē ṽz lac mlierl̃. ad idē gra. pini. 3. 5. cast. 3. y. terre ṽtriusq̃ cū
aceto 7 tepidū distilla i aurē. Et q̃n f̃iet̃ ex ṽtōsitate grossa
fiat ista suffumigatio. x. aneti. calām. orig. s̃alsuci rute sicca.
camo. floz lauri añ. 3. i. buliāt i aq̃ sufficiēt̃ 7 fiat enapo
ratōes ad foramina auris p̃ infirm̃ debitū. **P**urgatōes sēp
p̃mittātur. **Capitulū de grauedine auditus.**
C Oleū laurinū iiectū i aurē q̃n puēt̃ ex r̃ptōe. Silr̃ ole.
amig. ama. Silr̃ ole. bal. ole. iunipi. Et nō q̃ pōre gutā olei
sinapis d̃. i. y. diē i aurē n̄ aud̃ ēt libat̃ eū. Bē. n̄ arat̃ i suis
p̃siliys q̃ curauit̃ q̃ndā inuenē a surditate nā fec̃ cū ṽtri pillis
arcoticō postea distillauit̃ i aurē mirrā cū ole. fa. 7 lau. ad idē
distillēt̃ i au. ea q̃ h̃nt̃ dissoluere 7 resoluere hūores crudos
sic sūt mel sel sal capre succus rute. ole. aneti. 7 filia. Et nō q̃
purgatōes 7 diuersiones p̃rinue sūt i B maxie neciē. 7 idē nō
sūt dimittēde. **Capl̃m ad extrahēdū vermē de aure.**
x. vini. 3. y. mell. 3. i. y. olei ro. 3. i. y. misceant̃ cū albumibus
y. ouozū demū lana infundat̃ in p̃dcis 7 impleat̃ au. d̃ ista
lana. postea sub. ista lana extrahat̃ de au 7 p̃pariēs accūbat̃
sup au. p. y. horas. Aliud. x. olei de absin. olei amig. ama. añ
3. i. pluerizēt̃ aloes mistū 7 i au. pōe f̃z reglās p̃dcas. Ad idē
ṽz distillatō cucūc. asinini i au. 7 si adiponat̃ diagridū me
li. x. succ. cucu. asini. 3. y. diagri 3. i. misceat̃ 7 guttati pōat̃.
Capl̃m de his que figunt̃ in aurē ab exterioribus.
C Appositio ṽtōse magne capiēt̃ totā au. ex̃hit oēs rē de
au. Ad ex̃hēn. aquā d̃ au. apōsitō fac̃ ex reb⁹ exiccātib⁹
sic cimio ani. 7 s̃ilib⁹ itē ābulare sp̃yno p̃d̃ capite ieliaro sp̃
au. i. q̃ ex̃it aq̃. ad idē q̃n̄ suffic̃ fusio ole. calidoz sic ol. cāo.
ole. anc. d̃ amig. ama. Ad idē fiat enapatio au. cū flo cāo. se
lini i aq̃. **Capl̃m d̃ sāguie ex narib⁹.** **S**āguis fluēs ex
narib⁹ restrigit̃ sex mōis. p̃zio p̃ ifridātia ex q̃b⁹ sāguis igrof
fat̃ sic lactū. sēpui. aq̃. ro. 7 acetū 7 filia. 7 si expedit̃ addat̃
opimū. Jusq̃. mādra. 7 filia. 7 idē. Ad idē p̃nā l̃ie ifusus i aq̃
7 aceto 7 exp̃ssus exp̃posit⁹ circa colū mltū ṽz. Silr̃ ifridare.
spatulas ac ēt ifridare ep̃armltū ṽz. ēplā rare ēt frōrē ex
fris 7 tpa. **S**cōmō restrigit̃ cū stipric̃ sic acc̃cia ypog. bo
lo ar. cora. la. emātites. itra sigil. 7 alys q̃ restrigūt̃ orifici. ve
naz. It̃ idē valet hoc ēplm̃. x. succi plantagi. aque rosate
añ. 3. i. y. aceti. 3. 5. albumina duozum ouozū terre sigillate

q̄tū sufficit misceant̄ et fiat emplastrū ligdū aliq̄l. **Valent**
 troisci ex puluere ostricino et. **Recepta** scribit a Mesue
 et est talis. **R.** sanguinis draconis gūmi arabici assari ante. i.
 seminis rosarum acacie ypoqstidos spody balauſtie boli ar
 meni terre sigillate emarites corali rub. añ. 3. i. 5. seīs papa
 ueris semis portulace cornu ceruini adusti cineris galarum
 nuces cipſi añ. 3. i. puluerizent̄ subtilr et incorporent cū succo
 plātaginis et fiat troisci p̄nt etiā reduci i formā emplastri et
 sup tpa apponant̄. **Tertio** mō restrigif pglutinatus pglu
 tinādo orificia venaz sicut tus mastix dragagātū farinayo
 latis i molēdino tella arance et filia et hec misceat̄ etiā cū
 frigidis et magis adhereat. **Quarto** mō restrigif cū restrigē
 tib⁹ a forma specifica sicut ster⁹ asininū succ⁹ ei⁹ cinis eius
 iteriect⁹ ster⁹ porcīnū carabe portulata: mēta: et ei⁹ succus
 q̄ diu stetit in inlaustro tella arance. **Et nota** q̄ oēm fluxū
 sanguinis ster⁹ asininū restrigif quocūq; mō approximet̄
 siue emorroidalis sit. siue ex vulnere et maxime succ⁹ ster
 coris. **Quinto** restrigif flux⁹ sanguis nariū cū distrahētibus
 siue iterueniat euacuatio vt flebotomia cefalice siue epati
 ce vel safene vel vene magne q̄ est in spatulis vel alteri⁹ ve
 ne in pte diuersa siue euacuet̄ vt cū vtrōso posita supra mē
 bro a quo puenit flux⁹ siue sit epar siue splen et cū ligamini
 bus exteriorib⁹ sicut brachioz coraz mamillaz testiculoz et
 p appositionē vtricaz fortiter ptingentiū ad extrema et sub
 asclis et alijs ptrib⁹ corporis. **Sexto** mō restrigif flux⁹ sanguis
 cū cauterizantib⁹ iducēdo crustā sup orificijs venaz a quib⁹
 manat sāguis sicut atramentū arsenicū calx viua i sufflādo
 eā i nares etiā ferrū ignitū si caute ponat̄ salumē operat̄ a
 q̄litate et forma specifica et etiā cauterizat multū facit lau
 des **Unic.** de balneo aluminoso i restrigēdo menstrua. **Em**
 plastratio fiat et iunctio in tpi⁹ et frōti ex gypso et albumine
 oui cōmixtis. **Itē** sāguis draconis boli armeni terre sigilla
 te añ. pilloz leporis vltroz et cū albumine oui misceat̄ et fiat
 stuellū. **Itē** siela maior apposita sup epar ipsum cōstringit.
Capitl⁹ de vulncrib⁹ q̄ sūt i iteriozib⁹ partibus nariū.
Recene medulle vitelli oui dragagātū gūmi arabici añ.
 3. y. olei sisamini. 3. i. cere q̄tū sufficit et fiat vnguentum. **Ad**
 solidandū valet vnguentū de cerusa scriptū a **Nicolaso.** **Ad**
 idē. **R.** olei amigdalaz dulciū. 3. i. olei rosati. 3. 5. butyri loti
 adipis galine mucillaginis dragagātū añ. 3. y. cere q̄tū suffi
 cit et fiat vnguentū ad remotionē escare. **Ad idē** qñ egritudo
 est fortior pap. **R.** ceruse. 3. i. 5. merdasengi. 3. 5. plumbi adu
 sti abluti contriti. 3. 5. acetiparum. cere quantum sufficit et
 cum sufficienti oleo mirtino fiat vnguentum.
Capitl⁹ de emorroidibus q̄ nascūtur in narib⁹ et polipo.
Dec sit corrosiua polipis et carnis mollis. **R.** arſei citri
 ni et calcis viue et floris eris añ. lb. 5. argēti vini lb. 5. salis amo
 niaci. 3. y. oia terrant̄ et buliāt i aq̄ et tāk resuata reddif cor
 rosiua et sūt alia corrosiua sicut cauteria potentialia et aqua
 i qua calx sit exticta si i ea extinguit̄ argētū vinū ē corrosiua.
Remouēs dolorē post cauteriū ē vitell⁹ oui cū oleo rosato
 mixtis rosis. **Ad idē** et est vtile calcis viue et extincte arseni
 ci citrini añ. 3. y. coloraz floz eris aluminis añ. 3. i. galaz ba
 laustiaz añ. 3. y. terātur p̄dicta in mortario ereo et cū ace
 to forti multū et trituratōe forti mltū fiāt troisci et cū nece
 fuerit vtere vno illoz troiscioz distēperādo et pōe cū lissiuo
 i nares. Aut puluis i sufflet̄ in nasū. **Ad idē** de exptis. **R.** ar
 tramētiz puluerizētur subtilr mane et sero i sufflet̄ i nares.
Capitulū de amissione odoratus.
Succ⁹ p̄reos cū puluere p̄retrivalz i amissione odorat⁹
 ab opilatōe iniect⁹ i nares. **Itē** oleū nardinū i quo fuerit de
 puluere enforby vel castorei vel musci vlt de oib⁹ silib⁹. **Ad**
 idem. **R.** sanſuci camomille folioz lauri calamēti sticados
 añ. 3. y. p̄reos nigelle. añ. 3. y. et cū aqua decoctōis p̄dictaz
 fiat caput purgiū. **Ad idē.** **R.** pillulaz dyacastorei. 3. i. dissol

uāt̄ in succo rute aut sicble et fiat caput purgiū. **Et solū** sue
 ci p̄dicti valent. **Ad idē.** **R.** nigelle collogntide elebozi albi
 agimi piperis ana partes equales et fiat puluis et insuffletur
 in nares. **Odorare nigellam torefactam in pāno lineo**
 ligataz multum valet. **Ad idem.** **R.** storacis calamite nucis
 muscate cubebarum gariofilū nigelle ligni aloes spice cina
 momi ābre musci et cū laudano sufficienti fiat pomū vt su
 pra dictuz ē. **Ad idē** fiat suffumigiū ad nares de camemilla
 et melliloto ruta origano bulitis in aq̄ et vino simul.
Capitulū de dolore dentium.
Flebotomia venaz labioz i dolore de materia sāguinea valz
 pinissa tñ flebotomia vlti hoc medicamē vtile est. **R.** mastici
 3. i. saluie. 3. i. buliāt in bono vino. lb. 5. donec redeat ad q̄r
 tam ptē. **Et si** dolor fuerit de materia frigida. si vero d̄ ma
 teria calida buliat i aceto cōmuniter. tñ ponit̄ de aceto quā
 tū de vino. euacuat rōe mastici flegma mucillaginofū. stip
 ticat rōe saluie. **Aliud.** **R.** passulaz mūdatoz a suis botris
 3. i. dolfoz aleoz mūdatoz añ. 3. i. buliāt in vino et aceto añ.
 3. iij. et colet valet q̄ euacuat. **Itē** acetū decoctōis spoly ser
 pentis valet. **Itē** emplm scūm de spolio serpētis valet et mi
 rabile. **Itē** acetū decoctōis colognitide valet q̄ euacuat fle
 gma. **Itē** valet vinū decoctōis edere. **Itē** vinū decoctōis ale
 vel castia et fumiterre. **Medicamē solēne.** **R.** p̄retri se. saxi
 fragie subtiliter pluerizatoz añ. 3. i. cere albe. 3. iij. misceā
 tur simul et dens dolorofus ponat̄ in illa cera mitigat acui
 tatē et alia euacuat flegma. **Itē** valet saccul⁹ de sēte saxifra
 gie. **Itē** valet radix diptami a tota spē et ideo masticata filr
 et radix celidonie in dēte corrosybi est vermis. **Et** semine
 iusgamiyl cū semie porizel se. sinapis multū valet in dēte
 corrosybi est hūoz putrid⁹ et corrupt⁹. debet fieri mūdifi
 catio cū medicina aliqua de p̄dictis. demū ponat̄ aliqd d̄
 aq̄ ardētū. **Puluis** cōueniēs ad remotionē defecationis dē
 tiū. **R.** ossis sepie cōchalaz marinaz albaz spuma maris
 nieri aluminis aristol. rotūde radice cane vste orde vsti sul
 furis vsti cinamo. pipis lōgi oia puluerizēt et misceant̄ cū
 melle et postea fricent̄ dentes. **Itē** aqua que distillat a vite
 qñ incidit si ex ea dentes lauet̄ mitigat dolorē dentū. **Ad**
 idē et est exptū lauare ter in mēse cū vino cū quo bulita sit
 radix titimali p̄feruat dentes a dolore.
Capitl⁹ de dentib⁹ extrahēdis et restrigētib⁹.
Lactitimali malalatu cū pastayl cera scā cassula dēti cor
 rolo corrodit ligamētū dētis. sic q̄ p se cadit. **Ad idē.** **R.** la
 ctis titimali. 3. 5. radice abrotani. 3. iij. radice titimali. 3. y.
 mell. q. sufficit et incorpēt ad ignē et ponat̄ supra dētē. **De**
 dicamē cōstrictiū dentū. **R.** aluminis turis mastici gala
 rū cipſi floz rozis marini añ. p̄tes equales buliāt i aq̄ pluui
 ali in vino sufficienti et lauentur dentes ex eo tepido. **Ad**
 idē. **R.** cornu cerni vsti salis vsti mirrhe vste añ. 3. y. et cum
 melle fiat decoctio de q̄ liniāt gigne a pte it̄rseca et extrin
 seca. **Et nota** q̄ debet sibi cauere ab oia masticatione et a tā
 gendo ipsum cū māuyl lingua.
Capitulū de congelatione dentium.
Ligritia et succ⁹ ei⁹ remouet cōgelationē dētū si masticet̄
Ad idē masticatio portulace et ei⁹ seīs cōtriti infusi in aq̄.
Ad idē masticatio amigdalaz dulciū. **Itē** lotio dētis ex aq̄
 salita calida. at̄ ex lacte asininio. **Itē** ex decoctōe aristolo.
 longe valet abluēdo. **Ad idē** lotio dētū ex decoctione gra
 norum lauri.
Capitulū de dētib⁹ qui dolent cū aere frigida tāgūf.
Quodlibet oleū actū et potētia calidū dolorē dentū p̄di
 ctū remouet. **Ad idē.** **R.** granoz lauri aristol. lon. aluminis
 añ. p̄tes equales buliant in vino sufficienti et sepe ex co ca
 lido lauent̄ dētes. **Ad idē** et forti⁹ sumat̄ p̄decā decoctio
 et addatur yerepigre. 3. i. et ex calida lauentur dentes et cō
 tinuet̄ per boram. **Ad idem** valet si colluant̄ bñ cū tiriacā

bona et antiqua et diu stetur q̄ nō apponat aliq̄s liquor ibi:
Ad idē dyasina p̄simus si teneat in ore Ad idē valet si vngā
 tur dētes cū oleo de sinapi et sumat p̄dictū oleū et cum cera
 fiat casula vna dentibus multum valet. Et nota q̄ medi-
 camina dētibz apponēda nō debēt esse multū calida actu
Recepte de egritudinibz oris et lingue
Capitulum prīmū de vlcēribz oris et pustulis in lingua
Capitulum de vlcēribz oris
Absterfio giginaz fit cū ydromelle scō ex melle ros. vel
 cū vino ru. in q̄ sint rose bulite. Puluis quē h̄ ponit ras. p̄so-
 lidat. Dedicamē corrodēs mās corruptas in vlcēribz. R.
 arsenici rubei calcis aluminis galaz floz eris subtilr pulueri-
 zatoz añ. 3. i. ifundant i modico aceti p̄hebdomadā vñā et
 exiccet et isti medicine ponat. 3. i. p vñā borā sup locū vlcē-
 ratū et postea iungat locū cū oleo rosato ad sedādū dolorē et
 postmodū reiteret quāq̄ mās sit tota p̄supta. medicina p̄so-
 lidās. R. galaz. 3. i. aq̄ rosate lb. 5. buliant sil vsq̄ q̄ q̄tra ps
 sit p̄supta et colet et cū colatura fiat ablutio. Et nota q̄ co-
 medere p̄fica remouet etiā fetorē pueniētē ex nō. Et qñ vlcē-
 cera nō sūt mltū p̄fida valet decoctio scā i vino ex istis. R.
 rasure p̄gamenti aluminis gallaz añ. ptes eq̄les et buliant. Ad
idē collutio oris ex melle rosato colato mixto cū decoctiōe
 copularum glandium galarū corticum granatoz et similiū.
Capitulum de fluxu sanguinis ex ginguis
Lotio corrodēs malā carnē giginaz. R. florū oliue. M.
 i. 5. piretri et radicū añ. q̄rtū vñū yreos. 33. albi masticeis añ.
 3. 5. mellis electi. 3. y. fiat decoctio clarificata vsq̄ ad q̄rtas
 tres. Lotio mūdificans ginguas. R. aq̄ camomille. 3. i.
 mellis rosati colati. 3. i. y. misceant et cū pāno ifuso in p̄dictis
 abluant giginē vel lauentur cū vino decoctōis rosaz. Re-
generās carnē qñ bñ fuerit mūdificate. R. olibanī ligni alo-
 es sarchocholē sāguis draconis subtilr puluerizatoz añ. 3. i.
 misceant sil et de illo ponat modicū in giginā. Ad idē et etiā
p̄firmās dētē scōz Quicēnā. R. laudani masticeis añ. 3. i. cam-
 phore subtilr puluerizatoz grana. vi. misceantur malafando
 cū aq̄ rosaz et fiat masa et extēdat sup pānū et ponat sup gin-
 guas. Vic puluis posit sup ginguas corrodit carnē malā
 et mūdificat bonā. regenerat carnē et p̄fortat ginguas. R. alu-
 minis iamenti. 3. y. salis costi. 3. i. puluerizētur et ponātur sup gi-
 guas. Pān diffusus i aqua p̄stillata folioz cīp̄si sup gigin-
 uas p̄fortat augēt ei p̄tes vñit. Collutio oris p̄hibēs flu-
xū sanguis ex giginis. R. balaustiaz aluminis rosaz arno-
 glose copulaz gladiū plātaginis añ. ptes eq̄les. buliāt i vino
 rubeo sufficiēt et sufficiēt et coluat osex eo et optime valet
 q̄ p̄fortat ginguas et restrigit sanguinē idē fluētēz et. Ad idē
valet collutio ex decoctōe galarū et folioz oliue rosarū len-
tiū capitū rosaz et corticū granatoz. Ad idē. R. piretri radi-
 cis lily añ. 3. i. sumitātū galaz nō p̄fortat balaustiarū añ.
 3. y. terant subtilr et ginguis aspgant et cum eo fricent. Ad
idē valet si ex p̄dictis sumptis in dosi maiori fiat decoctio i
vino rubeo cūz q̄rta pte aceti et ex ea fiat collutio oris. Et
si ē ibi vlcē p̄fundū addat aluminis due partes et fiat deco-
 ctio. Silr cū deā decoctōe pōt poni mel rosatū colatū p mū-
dificatōe saniet ab vlcere. Capitlm de casu vultus
Qñ est a mās calida scā flebotomia et euacuatiōe vli i p̄n-
cipio cōpetunt rep̄cussiva sicut ista. R. decoctōis galarū. 3.
 iiij. dyamorō. 3. y. misceant et fiat gargarisma. p̄hibet dila-
 tationē. Arē in augmētō cōpetit medicamē rosarūz scm ex
galis et sale ā moniacō tritis sil. Arē decoctio rep̄cussiva scā
ex decoctōe cītri seminis rosarū cum succo barbe yrcine
et modico aceti in p̄ncipio p̄hibet dilatationem. Arē garga-
risma thuris masticeis nucis cīp̄si cum dyamorō. Qñ est
mās frigida i p̄cessu valet h̄ gargarisma saluie seminis sina-
pis añ. 3. iij. buliāt in aq̄ sufficiēti et colet et addat colature
mell colati ro. 3. iij. et fiat gargarisma. Ad idē valet gargarif

ma scm ex oximelle sinapi molito cum aceto añ ptes eq̄les
Ad idē valet p̄cluatōe ei R. balaustiarū aluminis añ.
 pte vñā cāphore pte. 1. ponat cum istrumento in vuulā. Ad
idē. R. anthere. 3. i. succi barbe yrcine. 3. 5. buliāt in vino et
 ex eo fiat collutio oris. Ad idē. R. galarū partes duas salis
 amoniaci pte mediā puluerizent et ponat ad vuulā. In
ifātibz linitio sinapitis ex galia aduila cū aceto mltū valet.
Capitulum de sanguifugis et alijs que ingrediuntur
Decoctio scā ex rebz amaris interficit sāguisugā et cā fa-
cit remoueri ab adherētia gargaricādo Arē medicīne ex so-
lutōe interficiūt si fiat gargarisma. Arē puluis restrictiuus
sanguinis p̄suet valet ad restringēdū sanguinē postq̄ san-
 guisuga fuerit remota et est. R. pulueris sanguinis draconis
 terre sigillate. alocs pillorū leporis añ. fiat puluis et ponatur
 cū istrumētō in gutture vbi sit appositā sanguisuga si vide-
 ripoterit. Ad idē p tollēdo adherētia sanguisuge. R. alco-
 rū lupinozū colloq̄ntide añ. partēz. i. ingelle partē. 5. sinapis
 partē. i. 5. buliāt omnia in aceto vini sufficiēti sufficiēt et
 colet et colature addat salis amoniaci. 3. iij. et fiat gargaris-
 ma. Ad idē succus salicis gargaricati ex proprietate. Ad idē
valet gargarisma cū aceto et asa fetida. Ad idē valet si p̄p-
liqda misceat cū aqua et fiat gargarisma. Ad idē valet masti-
catō aleoū rapro ore stes ad solē appositā aq̄ frigida añ os.
Capitlm de his q̄ i gutture ingrediunt siue sint spine siue sit os.
Modus extrahēdi spinā potest esse tribus modis. Prī-
mū vt liget filus in capite canipe recentis et qđ illa canipa
trāsgluriat et nō masticeatur fortiter ne vna pars ab alia sepa-
ret et qñ fuerit in gutture subito extrahātur. Et qz canipa ē
viscosa ideo talis spina infigitur ibi et extrahitur cum cani-
pa. Vel fiat decoctio cum canipa et inde fiat gargarisma.
Secundus modus est qz capiat de spongia in parua q̄ntita-
te et ligata cū filo in parua q̄ntitate trāsgluriat et subito inde
extrahat sic cum spongia extrahet spinā. Tertius modus
est vt fiat emplastrū de mucillaginibus seminis lini cū but-
tyro et medulla cassie et oleo amigdalino dulci valet multū.
Ad idē valet si pcutiat in collo fortiter. Ad idē valet si vo-
mat fortiter post cibū sumptū et sepe. Ad idē si fiat gargarif
ma cū robvne in quo decoctē sint yue sicce vel ficus. Ad idē
valet si ficus trāsgluriat ligata cū filo modice masticata et
inde subito extrahat cū dicto filo. Ad idem transgluriatur
aliqua corda duplicata et inde extrahatur debito modo.
Capitulum de granitate lingue
Remanēt euacuatiōes capitl et flebotomia si expedit fri-
care linguā cū saluia si expedit facit loq citius et cōpetit pue-
ris et etiā qñ lingua paraliticat. Gargarisma scm ex decoctōe
saluie isopi acori valet ad faciēdū loq. Piretrum ligatū in
pāno si aliq̄l masticeat valet. sed si masticeat sine panno pu-
 stulas facit in ore. Ad idē valet oximel squilliticū quādo ex
eo coluit os. Ad idē. R. edisi. 3. i. eufozby. 3. 5. puluerizētur
 simul et cū eis fricetur lingua. Ad idē. R. salis armoniaci pi-
 peris sinapis baurach. 33. saxifragie origani sanlicis salis na-
 ptici añ. partem. i. puluerizentur subtiliter et aque calide mi-
 sceantur et fiat gargarisma diebus continuis et est res exper-
 ta. Ad idem. R. mellis rosati colati. 3. y. salis gemme. 3. y. mi-
 sceantur et lingua sepe colluatur.
Capitlm de lingua que adeo tumescit qz os egreditur
Gargarisma ex decoctione yreos sinapis piretri et simi-
liū valet in hoc. Puluis fricatus surer linguā factus ex pi-
pere. 33. piretro et similibus valet. Ad idē gargarisma factū
ex decoctione dactilorū ficū passularū cum vino dulce. Ad
idē. R. oximelis squillitici. 3. iij. rob. vini. 3. iij. misceatur
 et fiat gargarisma continuum. Ad idem decoctio fenugreci
passularum feniculi radices lily ficum cni addatur mellis
ros. colati. 3. iij. et fiat gargarisma continuum.
Capitlm de glandula sub lingua et vocatur ranula.

C Trocisci positi a Rasi in .c. de pustula que nascit in lingua sunt corrodentes hac gladiola q̄ est apa ex flegmate. **A**d idē. **R**. origani p̄fici corticū granatorū salis añ. partes eq̄les puluerizētur et cum eis fricetur lingua infantis et est res exp̄perra. **E**tiam sola fricatio cum sale aliquando sufficit.

C Capitulum de ambobus apostematibus in lingua.

Gargarisma factū ex decoctōe p̄iretri se. v̄tice yreos m̄ltū valet in hoc. **N**ota tamē si apostema est cū caliditate tūc frigida cōpetit et si cū frigiditate calida. **E**t nota q̄ i passionibus ligue multū valet flebotomia venarū eius.

C Capitulum de squinantia.

Recipe i p̄ncipio qm̄ mā est calida gargarismus ex succo lactuce valet a cōplexione et a forma specifica. **I**te gargarismus ex decoctōe galaz sumach et dyamoron. **I**te gargarismus ex decoctōe mirtilorū valet. **I**te. **R**. sirupi de papauere dyamoron añ. 3. 5. aque rosate. 3. y. misceant et fiat gargarismus. **P**illule valet tenere pillulas i ore q̄ phibēt descēsu reumatis calidi q̄ posita sūt in .c. de catarro. **A**d idē. **R**. aque rosate. 3. liij. aceti. 3. i. misceātur et gargariza. **A**d idē rob vini i aq̄ rosata. s̄l̄r si ponant vini granatorū. **I**n augmento. **R**. ligritie rase yuaz passaz mūdaz ab arilis. añ. 3. 5. carica. rū piguiū. 3. i. semis p̄sily semis citoniorū semis papaueris albi añ. 3. 5. ordeī mūdātī quar. 5. mellis. 3. y. fiat decoctio pap̄ clarificata vsq̄ ad cōsūptionē medietatis et colet. **A**d idē. **R**. dyamoron. 3. y. mellis rosati co. 3. i. fiat decoctio ficuū ligritie ordeī passularū dactilorū et fiat gargarisma. **I**n statu cōpetit oximel dyurcticū et rep̄cutit mā. **U**nguentū ab eē maturatiū. **R**. mucillaginis semis p̄sily seīs citoniorū añ. 3. y. medulle cassie fistule butiri sine sale añ. 3. 5. fermētica. ricaz piguiū añ. 3. i. vel. 3. i. olei violati. 3. y. misceat et vnguentum fiat. **I**n squinantia frigida i p̄ncipio qm̄ mā est frigida grossa cōpetit gargarismus subtilissim⁹ sicut iste. **R**. radicis yreos. 3. 5. isopi capilli veneris recentis añ. 3. i. ligritie rase yuaz passaz enucleataz caricaz añ. 3. i. semis fenugreci semis lini. añ. 3. 5. ordeī mundati q̄rtū. 5. mellis electi. 3. y. fiat decoctio pap̄ clarificata vsq̄ ad q̄rtos. iij. **I**n statu ad rūpēdū cōpetit oximel squilliticū maturatiū ab extra. **R**. vnguenti dialtee q̄r. 5. mucillaginis semis fenugreci seīs lini añ. 3. y. medulle cassie fistule butiri recentis sine sale añ. 3. 5. fermēti caricaz añ. 3. i. olei amigdalaz dulciū. 3. y. misceant. **P**illule sup̄i descripte p̄tra reuma frigidū retēte in ore valet. **I**n p̄ncipio squinantie. **G**argarismus ex decoctōe morsus diaboli p̄tinue valet. **A**d idē. **R**. oximellis cōpositi. 3. 5. dyamoron. 3. 5. fiat decoctio ficuū passularū yreos isopi. mirri et apponatur modicum croci. **E**t si decoctio fiat sine pipere et pipere sale et armoniaco et nitro erit gargarisma valde fortius aliquo predictorum.

C Capitulum de tussi.

Maturatiū i tussi sicca calida et aspera sūt sicut sirup⁹ violat⁹ sirup⁹ de papauere de iunibis aque decoctōis ordeī violaz ligritie passularū sebesten zucc. al. **E**nuaciatiū i tali passiōe. **R**. medulle cassie. 3. i. 5. distēpent cū p̄dcā decoctōe et addat i decoctōe pruna tamaridi añ. 3. 5. seminū coīuz papaueris capilli veneris añ. 3. y. **C**ōfēcōes valētes dyadragātū lac dyapapauer penidy ligritia pillē bichechie rotūde subli gua i tussi sicca et aspa. **U**ngētū i tussi sicca et calida. **R**. mucillaginis p̄sily mucillaginis dragagātī gummi arabici añ. 3. y. affligie galine medule vituli añ. 3. 5. olei violati olei amigdalaz dulciū añ. q̄r. 5. cere q̄rtū sufficit et fiat vngētū. **A**d idē. **R**. olei violati cere albe añ. q̄rtū sufficit et fiat sp̄radrap⁹ ad lōgitudinē vni palmi et ad latitudinē medij et ponat supra pect⁹. **I**n tussi frigida flegmatica qm̄ mā est flegma grossū i pectore exis cā tussis valet iste sirup⁹. **R**. radicis yreos radicū enule cāpane añ. q̄r. 5. isopi capilli veneris recentis añ. 3. y. serpilli calamēti origani p̄sily. 3. i. anisi

feniculi semis v̄tice orobi semis fenugreci seīs lini assi añ. 3. i. ordeī mūdātī q̄r. 5. ligritie rase yuaz passularū mūdātā rū ab arilis añ. 3. y. mellis zuccari añ. 15. 5. fiat sirup⁹ clarificat⁹ vsq̄ ad q̄r. y. **I**te valet sirup⁹ de orobo vel de isopo et extēfor bon⁹. **I**te sirup⁹ de ligritia et sic fiat. **R**. sirupi de isopo. 3. i. de ligritia. 3. 5. fiat decoctio ligritie ordeī dactilorū passularū cū zuccaro. **I**te sirup⁹ de prasio oximel squilliticū pillule de agarico s̄m descriptionē melue et auicēne cū q̄b⁹ oz purgari post sirupū. **R**. radicū lily radicūz feniculi añ. 3. i. agarici. 3. i. turbit. 3. 5. pulpe colloquintide de sarcocolla añ. 3. 5. ierepigre galieni. 3. y. puluerizētur et fiāt pillule cū succo capilloz veneris et administretur i itroitu lecti. **U**ngētū ad pect⁹ qm̄ est tussis humida de mā flegmatica in pectore. **R**. mucillaginis fenugreci mucillaginis seminis lini añ. 3. y. olei amigdalaz dulciū cere q̄rtū sufficit et fiat vngētū et fiat sp̄radrap⁹ in q̄rtitate vt supra. **A**d idem valet bōbix bñ carminat⁹ et madesact⁹ i oleo amigdalaz dulciū et calefact⁹ ad ignē. **S**uffumigiū ad idē. **R**. isopi. 3. i. ligritie passularū mūdātā rū ab arilis q̄rtū. i. 5. semis fenugreci semis lini añ. q̄rtū. 5. bulliāt i q̄rtuor libris aque vsq̄ quo redeāt ad duas libras et fiat cū tractōe dicta in .c. de catarro. **C**ōfēcōes pueniētes loch de pino dyapenidon loch sa. nū et exptū est dyaprasū. **E**t est fortior alys loch de squilla dydris vt puto salomonis. **I**te ius galli antiq̄ cū quo bulliāt semina cartami isop⁹ yreos passularū semis v̄tice. **I**te a p̄prietate m̄ltū valet β. fenula croc⁹ pulmo vulpis bñ lor⁹ cū vino et exiccat⁹ et det. 3. y. cū bono vino dulci v̄l cū decoctōe predicta.

C Capitulum de asmate.

Maturatiū materie asinatis qm̄ est grossa flegmatica sirup⁹ de isopo sirup⁹ de prasio oximel squilliticū cum aq̄ decoctōis passularū isopi et. **I**te ad idē ius galli cū bulliāt semina cartami isop⁹ yreos passule semina v̄tice cū aq̄ mellis aut ad supradicta. **I**te valet pulmo vulpis vt supra. **C**ōfēcōes bone in hoc loch de pino loch sanuz et exptū loch de squilla dyaprasū dydris enula oi mō et croc⁹ qm̄ ambo valēt a forma specifica. **A**d idem. **R**. ligritie. 3. i. v̄ue passule 15. 5. capilli veneris. 3. i. mellis 15. i. 5. coquantur iste res in 15. viij. aque vsq̄quo remaneat 15. y. et cū illa aq̄ tēp̄ere vinū suū. **A**d idē sumat malū granatū dulce et diuidat in q̄rtuor p̄tes et i medio ponat de zuccaro albo puluerizet et pomum claudat et ponat sub cinerib⁹ demū grana p̄dci pomi postq̄ steterit sub cinerib⁹ aliq̄tūlū eyciat i vno vase et cū cocleari capiat i ore et teneat lābēdo. pect⁹ mirabilr clarificat vocē et p̄fert tussī. **A**d idē sumat ordine duo boli folioz enule cāpane cū ficub⁹ maturis siccis. **A**d idē si corū panis. s. co. et cū aniso feniculo et croco. **U**ngētū siue emplastrū supra pect⁹. **R**. dactilorū piguiū caricaz piguiū añ. 3. y. radicū malue radicū bismalue añ. q̄r. 5. q̄s̄sēnt fortiter et bulliāt in aq̄. **D**emū. **R**. stercoris colūbini termētine resine añ. 3. i. misceant oīa in mucillagine p̄sily semis lini q̄rtū sufficit et fiat emplastrū et ponat sup̄ pect⁹. **E**nuaciatiū pille almā foris hic descripte. **A**d idē pillule de agarico valēt multū.

C Capitulum de pleurexi.

Quā est in principio de mā ventosa vel subtili pauca vel aquosa calefactoriū sc̄m ex duab⁹ partib⁹ mily et tertia salis multū valet si fiat sacculus et ponat sup̄ dolorē. **E**t valet si fiat decoctio cum spōgia. **I**n pleurexi colerica vel sanguinea digestiū pueniēs in p̄ncipio. **R**. sirupi violati. 3. i. sirupi de ligricia. 3. 5. cū duplo aqua decoctōis ordeī violarū iunibarū et zuccaro. **I**te sirup⁹ de papauere valet saltē p̄pter vigilias. **A**d idē aliud. **R**. endiuie scariole epatice lactuce dulcis capilli veneris recentis añ. 3. i. iij. seminū frigidū mūdatorū semis malue bismalue semis bōbicis mundati añ. 3. i. florū violarū florūz nenufaris añ. 3. i. zuc. 15. i. et fiat sirup⁹ clarificatus. **S**olutiū in codē solutiū sc̄m i

tusi calida et sicca et multum valens est hoc. **R.** medulle cassie fi.
 3. i. 5. oistepereñt cuius decoctio de orde ligritie passularum iuiui
 baz. viol. prunorum. an. et aromatizet cum cinamomo. pot ad
 di reubarbaz. 3. 5. spice. 3. i. et pl^{us} vs. **A**ffectioes loch de papa
 uere dyapenidio dyadragatuz pille bichichie et eterie sub li
 gna. **In** augumeto et qm ma e grossa maturatiuū **R.** sirupi de
 yfopo. 3. i. 5. cum aq pdcā. **U** fiat talis. **R.** yfopi capill. vene
 ris recetis an. **M.** y. ligritie rase yuarū passaruz mūdataz
 ab arill an. 3. y. orde. 3. i. seuz qtuoz froz mundato. se. bru
 sei se. spagi fenugreci se. lini an. 3. i. aceti. 3. 5. melis q. r. i. zuc
 cari qrtos. iij. fiat siru. **E**mpl^{us} maturatiuū pdcē materie. **R.**
 radicz altee. **M.** i. floz cinamomi melliloti viol. siccarum
 an. **M.** 5. farie se. i. lini farine fenugreci. an. 3. 5. farine fabe fa
 rine orde. 3. y. olei amigda. dulciū olei anetini olei violaruz
 an. 3. i. fiat ex his oib^{us} emplū. **C**alefactoriū i hac mā. **R.** or
 dei orobi an. q. r. 5. sulfuris. **M.** i. quassienē fil^{us} et fiat saccul^{us}
 ad qstitate vni^{us} palmi et buliat i aqua et modico ace. et expse
 ponant sup locū. **M**itigatiuū doloris i quacūq^{ue} pleuresi. **R.**
 malue bifmalue an. **M.** i. pistenē et cū oleo yio. et asūgia por
 cina recete p modū epli et ponant sup locū s3 nō vni teneat.
 qz rematuraret mām. **C** Solutiū qm mā e grossa et dige
 sta. **R.** flo. bora. flo. buglose an. 3. 5. ligritie rase yuarū passa
 munda. ab arillis an. 3. i. cartami mūdi. 3. 5. fiat decoctio i q
 dissoluat cassie fi. 3. i. agarici elci turbit gūmofi mūdati iteri^{us}
 et exteri^{us} an. 3. i. et fiat colatura vsq^{ue} ad q. r. i. 5. Et si vis forti^{us}
 opari qm mā e mltā vti pores elebozo thimo et epithimo et
 istis s3ibus. **C** Capitulu^{us} de peripleumonia.
C Muic opetūt recepte q opetūt plesi qm e d mā flāica et pi
 pleu. qm e d mā flā q vt sit i plūb^{us} pūeti. **Q**uā dō piplemōia
 e d mā col^{ica} ca opetūt recepte q opetūt plesi qm e d mā colica.
C Capitulu^{us} de spūto sāguinis quomodocūq^{ue} egrediatur
 pos i vomitu sāguinis. **E**lectuariū ist^{ud} vs. **R.** diarodō
 dyapapaueri triasāali zuccari ro. fci q. r. rof. siccis citōioz
 cōditōioz cuius zuccaro sine spēb^{us} an. quar. 5. misceant^{ur}. **A**d idē
R. cōferue rosa. ru. 3. i. triasāali. 3. 5. corali ru. charabe lap.
 ematitidis se. portulace se. plantagis an. 3. i. sāguis draconis
 dragagā. qūi ara. spody an. **M.** i. pulueris zuccari. q. sufficit
 puluerisē puluerizanda subtili et misceā^{nt} oia i moduz zuc
 cari rosati. **A**d idē trocisci iōānis mēlie admistrati cum aq
 plātagis quozuz rubrica posita ē i ea. de tussi. **A**d idē aq ro.
 potate succi virge pastoris potati. **A**d idē efficaciter valz suc
 c^{us} plā. cum modico opū. **E**mplū sup sōm ab extra factum
 ex succo plāta. sis modico aceti et terra sigillata et ē plāta
 gō pistata cum modico aceti. emplū valens in spūto sāguis
 in tussi et spūalib^{us}. **R.** trocisco. de terra sigillata. 3. i. trocisc. d
 charabe. 3. 5. puluerisē et misceā^{nt} cum aqua plāta. aqua por
 tu. an. 3. i. 5. in ore teneant lābēdo. Et trocisci descripti et ex
 perti i ea. de ventris fluxu infravide rubricā. **A**d idē. **R.** tiri
 ace recetis. 3. i. 5. aceti aq portulace an. 3. i. 5. vel. 3. i. 5. **A**d idē
 pulueris lupinozū la. ematitidis et destēpē^{nt} cum aqua pluuiā
 livel portulace puluerisē et teneat in ore lābēdo. **A**d idē
 vtile folia portu. masticata. **A**d idē la. ematitidis. 3. i. cuius aqua
 plā. 3. i. iii. **A**d idē grano mirri se. plā. subtili puluerizatorum
 an. 3. y. aq portu. misceā^{nt} et potē lābēdo. **E**lectuariū. **R.** zu
 cari ro. ātīqu. 3. i. 5. **E**lectuariū cōstrictiui. 3. i. man^{us} xpi plati
 triasāali dyapapaueris an. 3. 5. troci. de terra sigillata tro.
 de charabe. an. 3. i. i. corpozē^{nt} cum sirupo mirrino. **A**d idē ali
 ud. **R.** pinearū mūdatarū ab vtroq^{ue} corrice. 3. i. passularuz
 mūdatarū. 3. i. 5. liquiritie subtilissime icise. 3. 5. 35. 3. i. cina
 mo. 3. y. amigda. dulciū zuc. albi ad pōd^{us} oīuz et fiat electua
 riū vel fiat tragea in forma solida. **L**och valēs aliud ad idē
R. dragagā. 3. 5. carabe corali ru. la. ematitidis boli ar. an. 3. i.
 sāguis draco. origani gūmi ara. an. 3. 5. se. portulace se. plan
 ta. coriādzū ppati an. 3. 5. masticis olibāi grana tria yuaz pas
 saz piguiū. 3. i. aq ro. 3. i. aque portu. 3. i. zuccari al. lb. i. et fiat

electuariū quoyta^{nt} tenēdo i ore lābēdo. **U**nguētū ad pecc^{us}
 hoc vnguētū est singulare qz restrigit sāguinē et nō auget tūsz
 sic illd qd scribit **A**lmāfor. **R.** olei ro. olei amigdalaz dulciū
 olei mirtilloz an. 3. y. succi citonioz cere. q. suff. fiat vnguētū.
Ad idē. **R.** acatie ypoqstidos sāguis draconis balaustiarum
 gallaz masti. ro. 3. i. 3. i. turbit boli ar. an. 3. i. olei ro. oli mir
 tini masticini an. 3. 5. albumis vni^{us} ouī cere. q. suff. fiat vnguētū
C Pille bichichie subligua tenēde. **R.** dragagāti se. portu.
 paz afare gūmi arabici an. 3. 5. lapidis ematitidis ātere boli
 ar. terre sigill. charabe corali. ru. an. 3. i. mucillagis psilu. 3. i.
 puluerisē subtili puluericāda et misceant^{ur} cum aq portu
 lace et fiat bichichie in forma lupini. **S**iru. **S**tricti^{us}. **R.** gra
 noz mirti sumac rof. balaustiarū ātere copularuz glādiū
 galaz acatie ypoqstidos an. 3. 5. sādaloz al. se. citonioz spo
 dy an. 3. y. dragagāti gūmi arabici boli ar. sāguis draconis
 an. 3. i. 5. terre sigill. masti. an. 3. y. thuris papa. al. 3. ii. 5. lapi
 dis ematitidis. 3. 5. succi plātagis vini citonio. an. lb. 5. d. spūmēt
 succi et colē^{nt} et fca decoctioē cū aq pluuiali et zuc. al. sufficie
 ti fiat siru. **P**urgatio cuius farmaco. **R.** pillarum de agarico.
 3. y. pillaz cochia. 3. i. **O**ficiat^{ur} fil^{us}. **R**esolutiō sāguinē p^{er} qz
 fuerit vēa cōsolidata fmanētē i cōauitate pectoris. **R.** tūria.
 ātīq. 3. i. 5. def. cum. 3. y. decoctiois ligritie et capilli vene. **A**d
 idē. **R.** tūria. ātīq. 3. i. aceti. 3. i. aq ro. 3. ii. et misceā^{nt} et. **A**d idē
 aq scabiose vs. **E**t nota qd si spūtū puenit a coruptioē. p fca
 fl. botomia d3 fieri purgatio ei^{us} qd e cā coruptiois. s3 isti ra
 ro vel nunq^{ue} euadūt. **M**edicamē vltimū i oī fluxu sāguinis
R. piretrial. iūsgami an. 3. v. terre sigillate opy an. 3. ii. se. ca
 naris croci an. 3. i. 3. i. castorei spice euforby piretri marga
 ritarum nō pforatarū charabe cēdoarie dorōici an. 3. cam
 pbo. g. vi. ofice cum melle ro. coto. q. suff. **D**of ē a. 3. 5. vs ad
 3. i. cum aq plāta. 3. i. 5. vini subtilissimi. 3. 5. **C** Capitulu^{us} de pūti.
Siru. valēs pūtiis cataractis sāguinē spūetib^{us}. **R.** ligrit
 tie. 3. y. capilli vene. 3. i. anisi papaue. al. pulmonis vulpis se.
 cōium fforūm rof. violaz se. feniculi croci puluerū cācro
 rum flūuialium adultozū an. 3. v. isopi sicce. 3. i. virge pa
 storis plātaginis an. **M.** 5. se. citoniorum se. malue iuiuba
 rum an. 3. ii. cubebarū nucis mu. an. 3. i. passularum. 3. 5. pe
 nidy et zucca. q. sufficit et fiat siru. cū aq pluuiali vel fōtis cla
 ri et def in auroza. **P**urgatio cum farmaco qū eēt necessaria
 sed euitāda quāto plus pōt. **R.** pillaruz de agarico. 3. ii. pil
 lularū rochiaruz. 3. 5. incorpozē^{nt} pille. **L**och valēs pūtiis
 et cōsumpris et educēs sanie et pecc^{us} mundificās. **R.** se. se. par
 paueris albi spody se. lini torrefacti croci amigdalaz dul
 cium an. 3. y. amidi gūmi arabici dragagāti se. citoniorum
 se. citrulozū an. 3. vi. granozū nasturtij croci amigdalaz
 amararū fabarū an. 3. i. 5. penidiorū. 3. v. dissoluant^{ur} peni
 dy cū aq fontū et fiat loch. **P**otus valēs pūtiis loco lactis
 mundificans pecc^{us} et cōsolidans vlcē. **R.** radicz yreos. 3. ii.
 isopi capillive. recetū an. **M.** i. orde mūdati qrtū. i. qtuoz
 se. fforūm maioruz et minorū se. malue se. bōbacis mūdato
 ruz se. fenugreci iuiubarū sebestē an. 3. 5. ligritie rase yuaz
 passa. mūdata. ab arill. an. 3. i. mellis electi qrtū. i. zuccari
 al. quartos. iij. fiat siru. cū aq pluuiali. **E**lecti qrtū. i. zuccari
R. radicz yreos recentium in fusorū p noctem in sirupo
 rof. 3. y. plūeris dragagāti. 3. i. cādū penidiorū ana. quar. 5.
 zuccari. lb. i. fiat electuariū. **E**t pōt pōi corniū testudinis ne
 mozalis pparatarū bene quar. i. mūdatarū ab arilis. 3. 5. fi
 at electuariū. **A**d idē. **R.** rosa. ru. quar. 5. capillorū vene. 3. 5.
 passularū plūeris dragagāti. 3. v. plūeris pulmōis vulpis. 3.
 i. feniculi puluerizati. 3. 5. zuccari qrtū sufficit et fiat sicut zuc
 carū rof. **U**nguēta dāda. c. de ethica. **A**b extra appoximā
 da valēt i hoc casu. **I**tē valet electuariū restauratiuum de
 scribendum in capitulo de ethica.

C Capitulu^{us} de tremore cordis et sincopi.
En cā calida tremoris trocisci āthoz q dicunt cāporati

valēt maxime bati cū aq̄ ro. **E**lectuariuz ad idē. **R.** cōserue rosaz ru. 3. 5. cōserue nenufaris cōserue buglose an. 3. ii. margaritarū. 3. i. iacitorum safirorū smaragdorū se. citri. se. acetose coralloru. ru. an. 3. i. sādā. al. coriādrī ppari spody doronici beē al. 7 ru. an. 3. 5. ossis dē corde cerui ifusi. 3. 5. aq̄ ro. limature auri 7 argē. an. 3. ii. plūerizēf puluerizāda sic zuccarū ro. sine igne. **S**accul⁹ cordialis ab ex⁹ fiat ex istis puluerib⁹ 7 sindōe 7 gna. epithia. **R.** aq̄ ro. aq̄ nēu. an. lb. i. succi pomoz acetosorū facta residētia. lb. 5. aq̄ bug. aq̄ mellisse añ. 3. ii. aceti. 3. i. sādāli se. citri. se. acc. an. 3. i. cāphore. 3. 5. pulueris rosarū. 3. ii. 5. 7 fiat epithima. **O**dozariū sūme odorariūz scñ dictū i. c. de cura doloris capitis pueniētis a cā calida. **S**irup⁹ valēs in hoc 7 iuleb. **R.** aq̄ ro. succi pomoz acetosorum aq̄ buglose an. q̄r. i. zuccari. lb. 5. fiat iuleb vsqz ad lb. i. siru. viio. siru. nenufaris siru. de acetosa siru. acetosus sirup⁹ rosat⁹. **A**n tremore 7 siccō. a cā ffrā trocisci antozū 7 sua cōfecta diamuscū. **A**d idē. **R.** margaritarū. 3. i. doronici beē al. 7 ru. 33. floz cinami macis. galāge mellisse an. 3. i. gar. cubebuglose mellisse an. 3. 5. sandali serici crudi grana tictoz ligni aloes storacis calamite se. basilicōis an. 3. 5. radici buglose. 3. i. croci. 3. 5. corticū citri cōdifi añ. 3. ii. ligritie. 3. 5. cādi. 3. 5. carnū vūaz pas. bñ pinguiū. 3. i. aq̄ buglose. 3. 5. aque mellisse succi pomoz dulciū aq̄ ro. d damasco an. 3. 5. musci ambre an. 3. i. zuccari lb. 5. 7 fiat electuariū. **A**d idē v3 dia. margaritō dyacameroē simplex vl mīxtū. **E**lectuariū de margaritis sp̄u valēt i quocūqz tpe 7 siccōpi 7 q̄si in quacūqz cā. **R.** doronici corticū citri flo. boza. rosaz ru. beē albi 7 ru. coralloz ru. limature eboris an. 3. ii. spody macis. gallie muscate charabe ossis de corde cerui. sādaloz ru. an. 3. i. 5. se. ba silico. floz morelle melise coziandri cinamomi cubebe cardamomi zedoarie spice nardi ligni aloes sete cōbuste croci añ. 3. i. miroba. oīuz. 3. 5. margaritarū argenti foliatū an. 3. 5. beliricorū iacintorūz smarag. saphi. an. 3. i. mellisse buglose an. 3. ii. ābre. 3. 5. cāphore. 3. i. musci. 3. 5. succi pomoz redolētū dispumati succi buglose an. 3. ii. 7 cū zucca. sufficiētī 7 aq̄ ro. 7 buglo. fiat pfectio ponēdo sup. lb. i. zuccari. p q̄libet. vi. 3. i. pulueris p̄dictoz. **P**ot⁹. **R.** aq̄ bug. 3. ii. pulueris gar. 3. 5. maluasie. 3. i. 7 misceant 7 potest sūmo mane pynaz hebdo madā oī die. **A**d idē. **R.** aq̄ buglo mellisse an. lb. 5. zuccari. 3. ii. fiat iuleb vsqz ad lb. i. **E**pithia 7 ēplm saccul⁹ 7 sirup⁹. **R.** aq̄ mellisse. aq̄ buglo. an. lb. i. aceti. 3. ii. gar. 3. ii. croci. 3. i. musci. 3. i. puluerizēf 7 fiat epithia cū sacculo. **A**d idē. **R.** lauda nūq̄r. i. corticū citri gar. 3. i. musci electi. 3. i. termētine. 3. 5. et cū aq̄ boglose fiat ēplm 7 ponat⁹ tenue ad q̄ritatē vni⁹ palmi sup cor fiat saccul⁹ de p̄dictis puluerib⁹ i sindone de grano. sirupi cale faciētes valēt. sirup⁹ de absinthio de mēta et silia. **C**aplin de passiōe colerica. **R.** rosarū balaustie galie musan. 3. i. 5. mēte acatie mirte thuris an. 3. i. absinthii ypogstidos cipi gar. masti. an. 3. 5. coralloz al. 7 ru. spice an. 3. i. panis vsti. 3. 5. cāphore. 3. 5. terant⁹ p̄dicta grosso mō 7 bu liāt cū vino citonioz aq̄ ro. an. 3. vi. vini nigri stiptici. 3. vii. aceti. 3. ii. 7 cū spōgia ifusa 7 exp̄ssa fiat stōi fomētatio. et de p̄dictis fm ebullit⁹ pōt fieri optime ad stōm. 7 pōt de p̄dictis fieri saccul⁹ ad stōm. **P**unctio siue ēplm siue sacculus **R.** olei mastici olei citonioz olei mirrini añ. 3. 5. pulueris ro. coralloz ru. mēte an. 3. 5. gar. mirrini an. 3. ii. misce 7 cum modico aceti 7 cere. q. suf. fiat vngtū. **P**ōt fieri et in forma ēplatri. **A**d idē. **R.** laudāi masti. añ. q̄r. 5. olibāi. 3. 5. sādaloz ru. 7 al. coralloz ru. sumach berberis añ. 3. i. anterie acatie ypogstidos balaustie an. 3. 5. termentine. 3. i. 7 cum oleo ro. fiat ēplm ad modūz scuti 7 ponat⁹ vn⁹ a pte añ 7 ali⁹ a pre post 7 ex opposito stōi 7 iuolutio pānoz fforūz infusorūz i aqua ffrā reuolutorūz circa guttur. **A**d idē. **R.** succi plāta / ginis aq̄ rosate. q. suf. 7 fiat emplm. **E**xpimentū mulierum panis affati 7 pistet cui addat pulueris masti. 3. ii. 7 fiat sac-

culus 7 calefact⁹ ad ignē ponat⁹ sup stō. **S**irup⁹ valēs ad vomitum. **R.** sirupi de mēta mine sine spēbus. 3. 5. trociscorūz de thure bic descriptoz. 3. i. aq̄ ad duplum 7 calefactū def i mane. **R**emedia auctorūz sūt spālia 7 singularia spālī vē / rosatio dyacitonitē sine spēb⁹ post cibum retinet vomitum **S**ilr coriādrum preparatum post cibum.

Caplt⁹ de his q̄ stōm pfortāt 7 ciboz p̄ficiūt digōnem.

In debilitate stōi a cā ffrā. cōfectōes calide stōatice oia / ciminū diagalāga diaciamomū dianisuz diacitonitē cū spē bus diatriō pipereō fm mesue pliris arcoticon diaolibanū 33. conditū tragea facta ex 33. cinamomo gariofil⁹ aniso 7 coriandro. qñqz addit⁹ musc⁹ cū multo zuccaro. **A**d idē. **R.** cinamomi. 3. ii. 33. nu. musc. cardamomi galāge gar. añ. 5. i. ma cis ligni aloes añ. 3. 5. anisi. 3. i. pellicularū itrinsecarū stō. rum gallinaz bñ ablt⁹ ozū cum vino bono 7 exicaroz. 3. ii. 33. zuccari al. lb. 5. ex his fiat cōfectio solida. **A**d idē. **R.** cinamomi. 3. ii. galāge. 3. i. aq̄ rosa. odorifere. 3. i. zuccari. q. sufficit 7 fiat pfectio 7 bñ restaurat appetitū 7 eavtere in delicatis. **A**d idē. **R.** 33. 3. i. gar. galāge añ. 3. 5. pipis coriādrī pparati an. 3. i. se. anisi se. feni. ameos spice nardi cardamomi an. 3. i. 3. 5. corticū citri conditi. 3. i. ligritie rase. 3. ii. candi. 3. 5. passu larū mundatarū ab arill⁹. 3. i. aq̄ ro. odorifere quartū. 5. zuccari q̄tum sufficit 7 fiat cōfectio. **P**uluis stōm cōfortāz fri gidum. **R.** coriādrī cinamomi añ. 3. 5. triū generū piperis galāge gar. 33. an. 3. i. 5. anisi se. feni. añ. 3. ii. croci. 3. i. zuccari al. ad pond⁹ oīum fiat puluis. **A**d idē. **R.** cinamomi elci et rasi 33. an. 3. vi. galāge flozū cinamomi an. 3. ii. ligritie rase. et recētis. 3. ii. 5. gar. 3. ii. nu. mu. 3. i. macis cardāomi pipis mar gnian. 3. 5. zuccari ad pōdus oīum 7 fiat puluis. isto vtoz m⁹ tū. digerētia materiā frigidā stōi. **R.** oximellis simplicis vl cōpositi. 3. i. mellis rosati co. 3. 5. aque absinthii vel feniculi 7 ii. approxime⁹ calidū. **A**d idē. **R.** de absinthio sirup⁹ de mēta sirup⁹ de smoterre 7 siles. **A**d idē. **R.** mēte apy ab sinthy capilli veneris an. 3. i. anisi maratri ameos an. 3. i. corticū adicis feni. petrosilini an. q̄r. 5. ligritie rase passu laz an. 3. i. aceti. 3. i. mellis elci zuccari an. lb. 5. fiat sirup⁹. **E**uacuantia mām frigidā i stō. **R.** yerepigre. 3. i. turbit. 3. 5. 33. 3. i. sumat⁹ 7 distēperet cū dcoctōe cōmuni 7 aromatize turcū cinamomo. **A**d idē pille de agarico pille de perapigra pillule inde descriptione hali auctoritate mesue. **S**tomati cum laxatiū stomaticū frigidū confortatiū ab extra em plastruz 7 vngtū rasis et exigrediētib⁹ ēplm si fiat saccul⁹. **A**d idē. **R.** masti. galāge zedoarie ameos an. 3. 5. mēte sicce absinthii sicci an. 3. 5. 7 termēte cere an. 3. 5. 7 cū oleo de mastice fiat ēplm. **A**d idē. **R.** olei mast. olei de absinthio an. 3. i. olei mirri. 3. 5. gar. cia. galā. an. 3. 5. ligni alo. 33. an. 3. i. cere. q. suf. aceti paz 7 fiat vngtū 7 cū p̄dictis potest fieri cerotum addendo mastice. **A**d idē. **R.** aque mente aq̄ absinthii maluasie ana lb. i. pulueris gariofilozum. men / te cinamomi. ligni aloes. galange ana. 3. i. 7 fiat epithima cum quo epithime⁹ stomacho cum filtro. **M**ina de citonyz descriptōe auctorūz multū valet. **G**re valet amplecti infan / tē nudū ad debilitatē digestiue 7 h̄re saccellum de pluma bñ minuta. **A**d idē. **R.** bachaz lauri mastici añ. 3. i. cināo. ligni aloes ciperi sādaloz cubebaz añ. 3. 5. mente absinthii ro. ru. añ. 3. i. 3. i. spice mac. ora. rub. añ. 3. i. gale muscate. 3. i. galange calami aromatici thuris cimi. añ. 3. ii. laudani. 3. ii. 7 cū sufficienti q̄ritate rasine 7 modico olei mastici. fiat cerotū sup corio subtili extenso ad modū scuti. **D**igerētia materiā melicā i stomacho ligitie passulaz añ. 3. i. bo ragis buglose corticis radicū feni. anisi maratri cuscute añ 3. 5. 33. 3. vi. mell. zuc. añ. lb. 5. 7 fiat sirup⁹ fm artē. **A**d idē oximel squilliticū approximatū cū aqua bozaginis. **V**ide su pra medicinas soluētes mliam qz ille bic valet. **I**n stō de bili a causa calida confectiones trie stomatice triasādali

zuc. ro. violatū. Diacitonitē sine spēb⁹ z qñ stōatice tēpate. aromaticū rosatū. Rosata nouella. Diarodō abatis. **C** Di geretia mām colicam in stō siru. viola. siru. ro. **O** rizacara si ru. de berberis z ille magis depmit caliditate alyis. siru. ace tosius simplex. siru. de eduiua. **A** d idē. **P** x. endiuie scariolē la ctuicarū an. **M**. **S**. se. cōium ffoz. **Z**. i. absinthij. **M**. **I**. rofaruz vio. an. **Z**. i. ordeimūdari. **M**. **I**. vini granatoz. **Z**. i. iij. acetij. **Z**. i. iij. zuc. q. suf. z fiat siru. clarificat⁹ fm artē. **E** uacuātia mām colericā de stō. **M**edicine purgātes coleraz tā simplices qz pposite. **C**ōfortātia stōm calidū ab extra approximatus zc. succi plātagis aq ro. an. **L**. **S**. acetij. **Z**. i. sādaloz ru. al. cora. ru. coriādrī pparati an. **S**. **Y**. se. citonio. se. acetose an. **Z**. i. farie oz dei quartū. **I**. z fiat emplm z caue ne diu teneat. **A** d idē. **P** x. sādaloz al. z ru. coriādrī pparati se. acetose berberis citoni oz an. **S**. **Y**. succi citonio. **S**. **Y**. olei masti. **Z**. i. iij. puluerizēt pul uerizāda z bulliāt lēte sup calidū cinerē vsqz ad cōsuptiōem succi z colet z colature addat cere. q. suf. z fiat ynguentū z de hoc yngas stōm z ē medicamē notabile. **A** d idē fiat sac cul⁹ ex illis pluerib⁹. **A** d idē. **P** x. aq ro. aq endiuie mēte. **L**. **I**. i. vini cito. acetosoz. **Z**. i. sādalozū al. z ru. coriādrī pparati co rallozum ru. rosarū ru. an. **S**. **Y**. cimarum absinthij an. **M**. **S**. z fiat epithima siue fomentatio.

Caplm de dolore et apostemate stomaci.

Digeretia z euacuātia qñcuqz mās exstētes in stō bite se imediare supra z iō nō reperunt. **E**mplm apatis calidi. **P** x. sādaloz ru. al. ros. an. **S**. **Y**. plātagis portulace absinthij an. **Z**. i. **S**. farine ozdei. **Z**. ii. cāphoze. **Z**. i. olei ro. olei citoni. an. **Z**. i. **S**. pdicta ad iuicē bulliāt z fiat emplm i pncipio. i augmēto fiat pdictū emplm cui addat malue. **Z**. i. mastici sgnāti. **Z**. i. **S**. fungie gallie anatis. an. q. suf. **I**n statu fiat pdictū ēplm cui addat apy dactili fenugreci bdely ace. an. ex oibus fiat emplz. **A** d idē. **P** x. ro. violaz an. **M**. **I**. cipi sgnāti sādalis al. z ru. an. **Z**. ii. camemille melliloti absinthij an. **M**. **I**. farie oz dei. **Z**. **S**. radicū maluanisci. **M**. **I**. olei spice. **Z**. i. olei ro. **Z**. **Y**. et fiat ēplm fm artē. **E**mplm i pncipio apatis duri z frigidi et ēt valēt i pcessu. **A** d idē. **P** x. camemille melliloti ciamomi po ly aneti an. **S**. **Y**. absinthij spice ana. **S**. **Y**. masti. **Z**. ii. aloes. **Z**. **S**. thuris. **Z**. iij. radicū altee. **Z**. ii. olei ro. **Z**. iij. et fiat ēplm cū mu cillagie altee. **E**t dū fuerit i augmētatiōe vltatu adde amo niaci oppoponacis storacis an. **S**. **S**. adipis gallie āferis an. **Z**. i. olei de spica **L**. **S**. et fiat emplm qd ē resolutiū valde. **I**te emplm d melliloti fm mesue v3 i oī tpe. **M**itigātia dolorē a cā fra z vtofitate. **C**arminātia vtofitatē vt cōfortatiōes calide pdictē imediare supra aq rute carminata alexādrini cui⁹ hec ē recepta. **P** x. cinamo. olei. **Z**. ii. **Z**. **S**. **Z**. i. **S**. gar. **Z**. galāge **Z**. **S**. nucis mus. **Z**. vi. cardamōi. **Z**. iij. macis. **Z**. ii. pipis. **Z**. **S**. folij **Z**. ii. cimini. **Z**. i. **S**. croci. **Z**. iij. zucca. **Z**. iij. z puluis subtilissimus de f cum bonovino calido. **A** d idē fomētatiōes calide ab ex tra saccul⁹ ex fale z milio. vtofitatē supraymbilicū z sumē. **E**t nota qz decoctio masti. c. z ei⁹ assumptio preferuat stōm a malis egritudinib⁹.

Caplm de singultu.

In singultu de repletōe pot⁹ cōferētes et cōfectōes ster nutatoriā hēs supra. c. d appliarecurre ibi. **A**qua quā noiāt auctoz mltum v3. **I**te aq rute supradicta i mās stō ieiuno. **I**te hoc vinū. **P** x. diptami subtili puluerizati. **Z**. iij. tiriace. **Z**. i. misceant z cū bonovino distēperent z v3 in oī dolore stōi. **I**te. **Z**. **S**. cōditū valet. **I**te. **P** x. spice sgnāti calami aroma. ani simaratri mēte absinthij costi an. **S**. **I**. croci ligni aloes. gar. an. **Z**. ii. masti. **Z**. i. **S**. rosaz. **Z**. i. **S**. opy coriādrī pparati se. papa ue. cassie lignee an. **S**. **C**ū mucillagie pshij fozmēt trocisci vltiuis cum zuc. fiat cōfectio. **A**b extra approximāda sunt ēpla yngtā calida dicta in pcedēti. c. silr z sacculi. **I**te appo sitio vērofe supra stōm. **I**te fomētatio cū aq rute. **I**n singul tu d iani⁹ de cura sicut curat ethic⁹. cū humectatib⁹ z restau ratib⁹. **P**ille multum valētes in singultu a cā calida. **P** x. spo

dy endiuie portulace ligni aloes an. **S**. **I**. **S**. pulpe tamaridop an. **S**. **S**. ranēi elci. **Z**. i. cōficiant cū aceto i forma pillaz.

Caplm de appetitu canino.

In frigida cā competūt calefaciētia z extinguetia vlex tergetia mām fram de ore stōi dicta i. c. de his q stōm pfoz tāt. **I**te valent he pille. **P** x. turbit al. z mundi agarici an. **Z**. i. spice. **Z**. **S**. an. **Z**. **S**. pvice stō ieiuno. **I**te aq rute i **B** v3. **I**te diaci minū in bocv3 z ē res singularis. **I**te vinū antiquū puruz z bonū multū in bocv3. **I**n cā cala rob d granatis multū v3 z oia frigida stiptica phibētia dissolutem i mēbris ac ēt va lēte aq dca sūt i cā cala d his q stōz cōfortāt. **C**alefaciētia vome re. **P** x. radicū rafani siluestris in q sit v⁹ elebozi. **Z**. ii. z sic fit **P** x. radicē z pfoza z i foramine illo ponat suppositozium ele bozi et ponit rafan⁹ in terra z stat p. **X**. dies. vel. **X**. et tūc re manet v⁹ elebozi et remouet sba elebozi z sit elebozus al. **E**t tūc. **P** x. radicis ei⁹ rafani sic pparati. **Z**. **Y**. se. atriplicis sina pis an. **Z**. i. afari. **Z**. **S**. **S**. quassent z bulliāt in. **L**. **I**. **S**. aque doulcis quousqz redeat ad qrtā ptē z colet z colature addatur succi mediāi corticis sādabuci rasi v3us ptē supiorē. **Z**. i. qz qñ radi f xlus ptē āteriorē puocat vomitū olei sifamini. **Z**. **S**. z bibant tepidū. **A** d idē. **P** x. oximellis simplicis. **Z**. **Y**. aq decoctōis ra fani. **Z**. iij. misceat et sumat tepidū. **A** d idē. **P** x. acetij. **Z**. iij. aq decoctōis aquoz rafani se. atriplicis. **Z**. iij. z bibat tepidum **M**ulta solidiora et fortiora possent fieri silla sufficiāt.

Caplz de dolore epatis et apate i fllatōe epatis.

Sirupiozizachara siru. de endiuia siru. ro. vio. siru. ace tosius simplex. **A** d idē. **P** x. lactuce scariolē rostri porcini vtri usqz epatice ana. **M**. **I**. endiuie. **M**. **Y**. qtuoz cōiuz ffozum an. **Z**. sādaloz al. z ru. **Z**. i. vini. **Z**. i. **S**. zucari. q. suf. z fiat sirup⁹ de decoctōe pdictoz z si eēt cū colera grossa addat radices feni. petro. spagi brusci z gramis et acetosent. **E** uacuā tia. de f medicina purgās colerā respiciēs epaz vt supra. **A** d idē reubarbarū quōlibet v3. **A** d idē. **P** x. cassie fistule. **Z**. i. cle ctuary. d succo rosaz. **Z**. ii. **S**. distēpent cum aq endiuie. **I**te valet diarob cum reubarbaro. **C**ōfectōes ad idē triasādali zucarum ro. vio. diarodō sine spēbus z filia. **E**pitima yn guēta z ēpla. **P** x. aq ēdi. **L**. **I**. aq ro. aq sola. an. **L**. **S**. aq absin thij. **Z**. iij. succi lactuce accori an. **Z**. iij. pulueris sādaloz al. z ru. spody sgnāti rosarum ru. an. **S**. **Y**. cāphoze. **Z**. ii. fiat epi thia. **E**mplm ad idē. **P** x. farie ozdei **L**. **S**. ro. ru. **Z**. ii. se. papa. al. **S**. i. succi absinthij sine residētia succi solatri an. **Z**. iij. acetij. **Z**. i. et cū oleo ro. fiat ēplm. **A**ngtū. **P** x. olei ro. **Z**. ii. olei vio. olei de spica an. **Z**. i. acetij. **Z**. **S**. pulueris ro. spody sgnāti sādali al. ru an. **Z**. i. cinamomi. **Z**. **S**. cāphoze. **Z**. ii. cere. q. suf. z fiat yngtū. **I**n ffriditate epatis cōfectōes. **C**ōfectiōes oēs cale facietes sūt et calefacietes epaz vt diagalāga diaciminum diacostū dialacca z filia. **D**igestiū. **P** x. radicis se. petro. apii spagi brusci ana. **Z**. **S**. eupatoz. **Z**. i. anisi maratricuscute an. **Z**. iii. colopēdrie dianos gariofilate an. **M**. **I**. z cū succaro fiat sirup⁹ et acetosef. **A** d idē siru. de eupatozio calamitō d fumoterre oximel cōpositū siru. de bisāriis siru. de acetosis ppositis. **E** uacuātia diarob cū turbit electuariū solutiū dseriptōe supi⁹. c. z. **P**ille aggregatiue de agarico et euacuā tia flla ab epate. **E**pitbia ēplz yngtū i cā fra. **P** x. ace. **Z**. ii. suc ci eupatozii sine residētia **L**. **I**. spice cinamomi an. **Z**. i. **S**. z fi at epithia. pōt addi aq absinthij **L**. **I**. **S**. **E**mplm. **P** x. farine oz dei. **Z**. ii. floz camomille melliloti an. **M**. **S**. mucillagie al tee. **Z**. **S**. cipi sgnāti masti. spice an. **Z**. ii. sādalo. ru. calami aro matici eupato. absinthij an. **Z**. ii. spodii. **Z**. i. croci. **Z**. **S**. acetij **Z**. **S**. olei ro. **Z**. i. ficuū sicca. nūero qtuoz. olei de absinthio oī nardini an. **Z**. ii. z fiat ēplm i duritie epatis. **A**ngtū. **P** x. olei ro. **Z**. **S**. olei de absinthio olei nardini an. **Z**. i. sādalozum alb. z ru. spodii sgnāti cimini an. **Z**. **S**. cinamomi. **Z**. i. eupatozii ca lami aromatici an. **Z**. ii. mastici spice an. **Z**. i. croci. **Z**. **S**. ce re. q. suf. acetij pax z fiat yngtū. **C**aplm d ietiericia.

Digeretia qm̄ mā ē cala. **R.** cor. radi. capa. mediāi corti. tamarisci geneste. an. 3. i. ēdi. scariole pōtu. scolopē. capil. ve. fceitū an. **MD.** i. q̄tuor feiuz omuniū frozuz mūda. se. portu. se. apy se. bru. se. spagi an. 3. i. mell. eli. q̄r. i. zuc. q. suf. 7. fiat si ru. pus tñ ifudāt 7 acetos cortices pōie **Ad idēz** siru. acetos yoximel simplex et filia. **Soluētia** qm̄ ē mā cala. **R.** flo. tamarisci flo. boza. flo. buglo. an. 3. 5. yua. paf. mun. ab arill. 3. i. anifi. 3. ii. polipo. q̄rci opithi. 3. 5. corti. mirob. idozū ifu. p noctē in deco. p̄dcā. 3. i. fricē de mae fortiter 7 colēz 7 colatura admistret de mae in auroza. vel loco miroba. dissoluāt in colatura diasene yera rufini an. 3. y. Et no. q̄ biberet q̄ vasis fcis ex lignis tamarisci q̄ suat ab egritudib⁹ spleis e alyis accidētib⁹ malis supueiētib⁹ splei auēzoar. **Digeretia qm̄ mā ē fra.** **R.** radicu yreos radi. accori. corticu radi. fenic. petro. an. q̄r. i. iteriozū sgle. 3. i. cōticū radi. capa. mediāozū corti. tamarisci frasini 7 genestre an. 3. i. scolopē. capil. ve. fceitū an. **MD.** i. ani. maria. cuscute amaredos capmepiros adiātos. is. **MD.** i. ani. maro. cuscute cafari se. portu. añ. 3. i. ligritie ra. se yua. paf. munda. ab arill. añ. 3. i. mell. lb. 5. zuc. 3. ii. fiat si ru. **Ad idē** oximel cōpositū oximel sgllitricuz siru. de eupatōzio siru. de calamēto siru. de scolopēdria 7 filia. **Ad idē** si ru. descript⁹. c. b idropisi puēiete a fortib⁹ opilaroib⁹ **Ad idē** qm̄ ē mlica 7 cāt mlica. **R.** corti. radicu se. petro. radi. acco. radi. cipi añ. 3. i. radi. rafai radi. apy añ. 3. 5. corticu capa. mediāni corticis tamarisci frasini geneste añ. 3. i. germādre scolopē. añ. **MD.** i. 5. eupatozy calamēti absinthii capil. ve. endi uie scariole an. **MD.** i. anifi baratri cuscute se. portu. se. melo. añ. 3. i. blacte spi. nar. sgnatē se. basi. añ. 3. ii. ligritie paf. mun. añ. 3. i. lucci boza. succi fmiter. an. 3. ii. flo. boza. flo. bug. stic⁹. ara. añ. 3. i. 5. 7 cuz zuc. 7 melle an. fiat siru. et acetosef cū acetovini i q̄ p̄sterit radices ifuse pynā noctē **Soluētia qm̄ ē mā fra.** **R.** tamarisci flo. boza. bug. an. 3. 5. anifi maratri cuscute añ. 3. ii. thimi epithimi aga. elci an. 3. 5. passula rui mun. ab aril. 3. i. 7 fiat deco. i dcoctoe dissoluāt yera rufi. 3. ii. lapidis lazuli nonies abluti. 3. 5. fiat colatura vni⁹ ciati. **Ad idē** **R.** yera rufini. 3. ii. lapi. lazuli nonies abluti puluerizatozū. 3. i. 5. mifcēā cuz siru. p̄dcōvel oximelle pposito 7 fiat pille. dof ē. 3. i. **D**osectōes diacapar. diacalamtuz diaci minū 7 filia. **Vngtñ.** 7 ēplā. **R.** mucil. se. lini fenugre. an. 3. i. adipia gallie āfisi anatis an. 3. vi. butyri loti asfonge porci ne sine fale medulle bouine an. 3. 5. pulueris corticu tamarisci salicis sclopē. corticu mediani frasini corti. radicu capa. foliozū rute calmēti ficii an. 3. ii. olei de caparib⁹ 3. ii. y. aceti pap. ce. q. suf. 7 fiat vngtñ. **Emplz** ad idē. **R.** armo. bdely pici sine nauat an. 3. i. corticuz capa. se. sina. scordeon ster. vaccini ster. ouis ericatoz an. 3. i. 5. mucilla. fēugre. se. psily an. 3. i. puluerizēf puluerizāda 7 i forti aceto dissoluāt gūme 7 cuz oleo laurio fiat. ēplastrū. **Ad idē** **R.** radicu malue bismalue radi. lily cepe sgle se. li. se. fēugre. caricaz piguiū yua 7 paf. fine aril. añ. 3. 5. infundāt in aceto p noctē 7 postea bu liāt i aq̄ cāemil. lēto igne 7 oia ponāf i facculo 7 qp splenez ponāf mirabilr remouet duriciē splenis. **Epihia** ad idēz **R.** oximel. simplicis lb. i. corticum caparoz. 3. y. absint. 3. i. puluerizēf 7 cū oximel. buliāt 7 epithief cum filtro. **Ad idē** **R.** vnguēti dialtee afmige anatis medulle vituli buti. sine fale añ. 3. i. olei amig. dul. 3. iiii. cere. q. suf. ace. pap. 7 fiat vngtūz. **Cap⁹** de colica. **Digeretia** mās flegmaticā faci etē colicā vel iliacā sirup⁹ de absinthio siru. d calamēto oximel sgli. oxī. cōpositū 7 filia. **Soluētia** **R.** cina. 3. y. nu. mu. ligni aloes. spice carda. macis añ. 3. 5. mafficis bacha. lauri macropipis an. 3. ii. scamēce p̄pate. 3. iiii. turbitoptimi. 3. vi. 33. 3. iiii. zuc. 3. iiii. fiat cōfectio solida. dof est. 3. iiii. vqz az. 3. iiii. **Ad idē** **R.** diaphinico. 3. 5. vini. 3. ii. mifcēanē simul bec est

letis 7 qdūq tpe pōt appropiari. **Ad idē.** **R.** electuary mei
supi^o descripti. c. z. 3. 5. 7. de^o subito. **Ad idē.** **R.** yerepigre ma
gne. 3. i. turbit. 3. 5. 33. 3. i. distēpent cū. 3. i. y. boni vi. vel dco/
ctōe cōi. **Ad idē.** **R.** turbit. 3. 5. 33. 3. i. masti. 3. 5. succari ad
pō^o 1° oīuz fiat puluis. **Ad idē.** **R.** pillaz ilicaz. 3. i. vl. 3. 5. l. **R.**
diacitonitē solutini vel cū spēb^o. 3. 5. **D**fectiōes diaciminū
diatriō pipeō diagalāga oianisū diacalamtū pliris corticō
tragea cōis 7 filia. **I**tē tiriaca mitridatū cū bonovio. **Ad idē**
dolorē mltū ifestātē. **R.** tiriace. 3. i. trifere. 3. 5. filonii. 3. i. mi
sceant^o de^o cū vino. **Ad idē** p paupib^o aleū cōstū vl^o ciminūz
torrefactū paz cū bonovino añ. 7 dap^o cibū. **A**listeria 7 ē ce/
teris media melior 7 ē suppositoria. **R.** se. anisi cimini ane/
ti bachaz lauri ameos feni. carui añ. 3. 5. origāi calamētū ru
te añ. **M**. 5. folioz sicie mercurial^o cāemille cētauree mino/
ris añ. **M**. 5. castorei. 3. i. 5. fursurie. **M**. i. cardamōi polipo.
añ. 3. i. y. aga. 3. i. 5. buliāt pdcā sufficiētē 7 colent^o 7 addat^o co
lature olei rute olei aneti añ. 3. 5. sal cōis. 3. i. yerepigre cas/
siesi. añ. 3. 5. mel. 3. i. 5. 7 fiat clistere fortis mltū qd nō fiat ni
si i magna nēitate. **Ad idē** ius galli dcrepiti ātig cū dcoctio
ne cartami polipody cimini aneti cētauree anisi fe. añ. lb. y.
7 addat^o cassiesi. yerepi. añ. 3. i. olei rute. 3. i. y. 7 fiat clistere 7
ē optimū 7 ē satis lene. **I**tē valēt suppositoria de melle lōga
7 acuta cū agarico 7 oppopōacoy^o exula salgēma 7 ster. mu
ris. **A**listere mollitiū stāte fece sicca. **R.** deco. malue mal/
uauisici blitis mercurial^o se. li. fenugre. añ. **M**. i. ficuū siccaz
nūcro. v. ani. fe. añ. 3. 5. fursu. **M**. i. sal. 3. 5. yerep. cassiesi. añ.
3. i. olei rute. 3. i. y. 7 fiat clistere. **Ad idē.** **R.** paritarie. abrotāi
cētauree mioris cala. origāi mercurial^o añ. **M**. i. ani. cimini.
cartāi añ. 3. i. polipo. 3. i. turbit 7 apini añ. 3. 5. fiat dco. cui ad
dat^o cassie yerepi. añ. 3. i. olei rute olei aneti. añ. 3. 5. sal parūz
7 fiat clistere. **E**mplin yngtā **R.** saccul^o ex sale 7 milio cale
fēs 7 supposit^o. **Ad idē** vērō. magne 7 posite sū ūbilitū. **I**tē spō
gia ifusa i decoctōe pdcōz i clisterib^o. **I**tē saccul^o ex se. li. ci.
mio torrefcō 7 fursure grosso. **I**tē balnea cū her. pdcis. **I**tē
ēpla ex pdcis. **I**tē yngtā. **Q**ñ ē mā cala siru. vio. siru. de ēdi
uia siru. aceto. origachara 7 filia. **S**oluetia colerā i b valēt.
Alistere ad mollificādū qñ ē āpa. **R.** lactisvac. lb. i. cassiesi.
3. i. 7 fiat clistere. **I**tē ēpl^o ex mollitiūis qñ ē dolor ab āpate
mltū v3. **T**ragea carminās vērōstātē 7 pphibēs ēā gnāri **R.**
33. 7. 5. anisi coriādri ppa. añ. 3. 5. galā. cubebe dōestice nucif
mu. añ. 3. i. gaf. 3. i. y. ligritie. 3. 5. zuc. ad pō^o 1° oīuz. pulue. pul/
uericāda 7 icidāf icidē. 7 fiat tragea. **C**ap^o d flu. vētris.
C **E**re m^o simplices stiptice sūt iste sūach berbe. ypoq. ba/
laustia gala acatia rose gūmi arbicū lutū armenū lu. sigilla
tū spodiū assus cāphora gna granatoz semē portulace ace/
tosa coriād^oz arnoglossa portu. ābra mirti ātere sādali corāl
li sāguī. dra. se. papa. cauda egna corigola lābzusca plātago
succ^o ei^o. semē ēt maxie assū 7 filia. **S**ruer^o ffrī stiptici citonia
sorbe excula pira siluestria matia siluestria cornula agresta
moza imatura. **S**irupi stip. ffrī rob citōioz sine spēb^o. **R**ob
de ribes rob de agre. rob de cornib^o siru. mirtin^o siru. ro. vel
sic. **R.** aq plāta. aq ēdi. aq ro. 7 cū zuc. fiat sirupus siue iuleb.
Emplin meū singlāre. **R.** succi esculoz succi sorbaz suc. cor
ticū granatoz suc. balaustiaz añ. 3. 5. pūioz sine ossib^o nūc
ro. xxx. vini cito. vini ru. añ. lb. i. olei mir. olei citoni. añ. lb. 5.
pulueris mast. colofonie ātere acatie filigis añ. 3. i. san. dra.
terre sigil. boli. ar. añ. 3. 5. mediāi corti. castaneaz. 3. vi. ce. q.
suf. aceti parū 7 fiat ēplm. **E**mplin ffrī stip. dfortatiūū ptiū
circūstatiū. **R.** suc. plā. vitz ymū aq ro. aceti añ. 3. i. sūach ber
be. añ. 3. 5. mirrob. oim boli. ar. añ. 3. 5. corāl. ru. sādā. al. 7 ru.
āthere mast. añ. 3. i. psidie balau. gal. añ. 3. 5. far. lētiū. q. suf.
puluerisē. sbitl^o 7 fiat ēpl^o mediocriē liqdu v3 mirabl^o qñ flu
xui iūgīf mala calitas. **T**roci. ffrī stip. tro. d spodio cū se. ace
tose troci. de berbere troci. de bala. troci. de fra sigil. troc. de
k rabe troc. de ramich troc. de bolo ar. **D**fectiōes stiptice 7
fēe zuc. ro. ātiquū triqā. diacitonitē sine spēb^o man^o xpi cus

lapidib^o. vel sic fiat. **R.** sādalozi al. 7 ru. diarodō abatis. añ.
3. 5. cora. ru. coriādri ppa. añ. 3. 5. se. ace. se. cito. añ. 3. i. cināo
mi. 3. 5. d fūe ro. ru. sic. 3. 5. aq ro. 3. i. y. zuc. q. suf. fiat ellm. **M** de
dicie simplices calē 7 stiptice ciminū assū ameos anisū thūs
myrrha storax mastix nux mu. nux cipssi laudanuz reubar.
assus absinthiū mēta lignū aloes cipi gario. case^o vet^o affiat^o
ablato sale p mltā ablutōz. coagulū edi 7 lepo. **D**fectiōes
cale diagalā. diacimi. diacinamomū diacitonitē cū spēbus
tiriaca meridiāmēta. **E**mpl^o calidū. **R.** anisi cimini nastur
ty. affatozuz mast. olibāi añ. 3. i. y. succi absinthi. 3. i. 5. aq ro.
vitrū vnum aceti for. 3. i. farie nu. cipssi. q. suf. puluerisē pul
uerizāda 7 misceat^o et fiat ēplm aliq^o tr liqdu. **S**irup^o cū fēi.
sine fe. v3. **R.** rob de achatia rob de grāis mirti rob de cito
nyso añ. lb. 5. pulueris boli. ar. se. ro. añ. 3. 5. buliāt sū 7 sirupi
zēt 7 yrat^o cuz cibo 7 ē cibuz qz v3 d flu. 7 febrē. **M**edicina
euacuās stipticādo pferēs fluxui colico. **R.** mirrob. citri. 3. i.
5. kebulō. ido. añ. 3. i. reubar. 3. i. 3. i. dragagātū. 3. 5. ifundāt
i vio cito. 3. 5. aq ēdi. 3. i. p diē 7 noctē 7 mae expmat^o et cola
tura ppiet^o. **Ad idē.** **R.** miclete. 3. vi. trociscorū spody. 3. i. mi
sce cum aq pluuiāli 7 ppiet^o i mae. **M**undificātia vlcera cū
disinteria p supi^o. **R.** idromell. 3. i. y. aq ordei. 3. vi. de^o sepe
i die stō ieiūo. **E**t bonū ē clistere lauatiūū. **C**ōsolidātia vlce
ra scā mūdificātōe. **R.** gūmi ara. mast. thuris karabe añ. 3.
y. iformet^o cū siru. ro. l^o cū succo absinthi 7 fiat sic pille 7 su
māf. v. stō ieiūo oī die sēl aut bis. **Ad idē** zuc. ro. 3. i. 5. elcū
ry pstricti i feri^o dscribēdi. 3. vi. dragagātū. 3. 5. troci. de fra si
gil. 3. i. corpef 7 de^o stō ieiūo. 3. i. pvice. **T**roci. expi 7 opti d
oēs fluxū ei febrē. **R.** thuria sād. dra. añ. 3. 5. boli ar. 3. i. cma
titis ffrē sigil. 3. v. balaustie. 3. i. 5. spi. cina. añ. 3. i. opy. 3. i. kara.
3. i. 5. 7 fiat tro. 3. i. cū suc. portu. aut aq cis. 7 aliqñ d fūe aliuf.
3. i. 5. 7 b qñ mā fuerit būida mltū 7 qz pstrigūt spu. sād. i illo
ca. feci mētōz. **E**t scias q i singlo troci. solū igredit^o dciāndō
ps. 3. i. opy 7 secūf dāri pnt. **M**ō q ista sim. i qūqz qñ fluxu
pferit p^o coagulū edi l^o leporis 7 de^o añ pā. 3. i. 7 cenā cū. 3. 5.
aq plā. z^o ē case^o ātīqu^o q butiz totū 7 sal fuerit fmotū 7 d3
miuti icidi 7 dciēscū aq calā lauāri malaxā. ip3 7 p^o ca eric
cef 7 quōlz v3 appropiātū. 3° ē tiriaca fēcā. 3. i. cū aq plā. 4°
ē nastur. assū admiltret^o cū aq plā. aut lacte cap. 7 daf bis in
die stō ieiūo. 3. i. 5° lētes coc. i dñā. ags 7 p^o ea affate ipatella
cū modico aceto 7 piguedie castrati 7 de^o loco cibi. **Adē** far
ciūt fabēppate. 6° ē diacitōitē sine spēb^o añ cibū. 7° ē lac ca
pnū a quo butiz ē extractum in quo sint extincti lapides
fluuiāles ardētēs vl^o calidā vl^o ferz. **C** **S**cōdo notādū q tria
sūt remedia singulāria q cōferūt exteri^o appropiāta in quo
cūqz fluxu. **P**rimū ē appositio h^o ventose sū vmblicū. **E**t si
flux^o fuerit fortis ponat^o. 3. i. 5. circa vmblicū 7 a quolz alio
latere alia. **S**cōm ē balneū rute qz mltū diuertit. **T**ertiū
ablutō pedū 7 tibiāz cū decoctōe illi^o berbe q vocat^o calca
trepa 7 ē ypicon 7 pl^o valet si lorio fiat vsqz ad coras. 7 lotō
radicis salicis 7 cordumē valet loco illi^o. **A**listeria lauātia
i fluxu fiat ex aq ordei lb. i. aq mell. 3. i. y. vel fiat ex aq or
dei cū melle ro. co. **Ad idē.** **R.** orde. **M**. y. rof. **M**. i. florū
camomille. **M**. 5. fiat decoctio 7 colature addat^o zucca. al.
7 ru. 3. i. et si vis q sit sedatiūū doloris addat^o olei ro. 3. i. y. se
pi capraz. 3. i. 5. **A**listeria stiptica cōsolidātia. **R.** gallaz nō
pforataz sūac boli armeni añ. 3. i. dragagā. gūiara. añ. 3. 5.
succu plāta. scā residētia. 3. vi. adipis renū capraz recētis. 3.
y. vitellū vni^o oui et fiat clistere cū aq pluuiāli vl^o aq ferrea
7 sit clistere i sūma l^o f. i. **Ad idē.** **R.** butiri recēt. 3. vi. sāguis
draconis. 3. y. et fiat clistere. v3 i qūqz disinteria. **A**listere.
R. rof. mirre balaustiaz copulaz glādiū rizi gallaz sūach
añ. **M**. i. buliat i aq cisterne et decoctōis ipi^o. **R.** lb. i. succi
plā. 3. y. olei mixti. 3. i. 5. vitellū vni^o oui affati sepū capraz. 3.
i. puluerisē dra. gūmi ara. assū boli ar. mast. añ. 3. 5. car. te bōba
cis dñst. **M**. i. 7 fiat clistere. **C** **C**aplin de tenafmōc.
C **I**n cura tenafmonis. nota q tenafmō ē nimia volūtās m

egeredi 3 modi. l' n' llo effuē **P.** 3. coc. fenu. fur. cau. añ. **MD**
i. vnā megetā z calefiat p' p'ea ifūdā filtz z eger sedat s.
eo exp'fio ab aq' vz3 f'ru. ex ill' calis fiat faccul' z f'edat eger
fp eo. ad iō f'ormatō tāfibar. l' cataplas'. **Suffūgiū optiz 3**
tēafmo. **P.** folioz piro. efcu. cito. s. d. oza. boli ar. balau. ter
re figi. buliāt oia i' vio z vadat ad afelā cū afelanit p' vice añ
q3 i'ciat p' e'p'mere accipiat lapis q' fit calefē oigne fortit
z pyciat d' ifto v'io fp lapidē z pō. t' lapis f' b' f'cāno f' b'ano z re
cipiat an' illū vapoze calm' z fic fiat o'vice p' q3 p' vice afe/
lavit añq3 i'ciat p'mere. **Licinia lōga 3**olidatā z dolorē
fēdātia. **P.** turl' opti mirre acacie. fe. iulq. papa. al. gūi arab
añ. 3. y. cro. boli ar. añ. 3. 5. plueris ēē z fiāt lici. cū adi. capra
rū l' castra. **Ad iō.** **P.** croci tu. gūi ara. añ. 3. i. opy. **3. i. s. zc.**
albu. oui fiāt lici. lōga. **Ela 3**trictia. **P.** g. mirti balau. rof
corticū grana. añ. **MD.** 5. fūac se. aceto. fe. plāta. ātere f'berl
fāda. al. masti. spody añ. 3. y. fe. papa. al. 3. i. y. anifi. fe ēdi. cipi
turus añ. 3. i. 5. coriā. ifufi i' aceto cina. coza. ru. añ. 3. 5. acie
pyog. amidi cipl. gūi ara. affi an. 3. i. tēatē tēredā z fufficiē
p'dcā coquāē i' aqua cifterne. dñi i' f'piffē cū zuc. al. z fiat ell3.
poff3 addi d' v'io g'na. pap. **Alid.** **P.** galla. bala. cupu. glādiū
cori. grana. an. 3. i. 5. t're figil. carabe fā. al. z ru. bo. ā. fāg. ora.
thu. mast. fe. papa. al. gūmi ara. affi p'fily affi margaritarū n
p'forataz an. 3. i. auelanaz affa. granopz v'ue an. 3. i. spody cīa
mo. an. 3. 5. ramich. ro. cipi ana. 3. y. fpi. nar. cerni pyog. an.
3. 5. liatu. eboris i' lacuū. 3. i. z cū3 zuc. al. fufficiēti fiat p'fectio
folida. **Exp'mētū fūā affis** d' arboze q' d' p'p'f3 z bñ calefiat
z ano nudo fēdat f' f' eā z qñ affis i'cipit tepefcere hēāf alia
cala z fic tā diu fiat qñf3 f'etiat calozē ad itra z fi nō hēf illa
arbor fūāf d' abiere. **C**ap' de difficultate migēdi. **P**rio no
ta carnē illd. **Strāgrū gutati** fur m' d' ifurq3 p' hozas. **Diffi**
cultas v'ie qñ3 p'uēit a casu z p'cuiffioē z qñ3 ex d' bilitate ex
pulfiue. qñ3 a f'pletioē. z illa f'pletio qñ3 ē ex f'itōē v'ie lōg
vt cū q3 diu f'ecūdia f'ituit v'ina qñ3 ex hūozib' vel fanie
qñ3 ex lapide. **S**i ē ex casu z p'cuiffioē fiat p' flebo. bafilice et
fiat clifte. fiat effufio aq' cale i' q' cāmo. mellil. rof bulier i'
z ab alto f' loco p'cufo p' du. hozas pyciat. p' ea vngaf loc' cū
ifto vngtō. **P.** myrrbe masti. an. 3. i. oleiro. 3. i. olei ane. 3. 5. ce
re. q. fuf. z fiat vngtm'. **Ad idē v3** faccul' de abfynthio bulit' i'
v'io al. exp'fius poffit fupza femur z loco p'cufo. **M**ā def ifir
mo q' fepe cōēf migere. **S**ixō fuerit ex f'pletioē v'ie tē d' cū
bat f' v'etē z p'mat fortit pectē q' tē p' f' inferior apif cū v'ia
egrdi. **3** fi ex f'pletioē hūoz v'f' f'antē i' fāguis fuerit hē me
dicie p'fert. **M**edicie p'pofite d' ifpgō litōri. v'f'itūū nicolai
tiriaca ātiq' metridatū. **M**edicie fimplices aq' fpagi aq' fapī
fra. rafani ius cicez ru. cū radicib'. v. aq' limonū v3 3' rñū z
vefice lapidē. **P**luis op. de q' fūāf liqre diuretico. 3. i. pvice
P. feiuz apy petro. p'cōie fe. genestre f'axifra. an. 3. ii. se. feni.
anifi carui an. 3. 5. feiuz cōiuz. 3. 5. mily fol. 3. i. fpi. cīamo. an.
3. i. lig. 3. iii. zuc. al. 3. i. 5. fiat ex his puluis f' b'itl' f' m'. **N**o. ip3
q' optim' ē z eo pōt vti p'riue. **B**alneū f'ue feicupii. **P.** fo
lio3 cauili malnauī. erefonū f'ue fenarōiuz p'itatie artetice
flo. camōil. flo. apy petro. radicū eozū dē an. **MD.** i. y. fiat bal
neū. **M**ifteria fiat ex p'dcis herbis z i' colatura addaf bñdē
3. y. caflie. f. yerepl. an. 3. 5. olei rute. 3. i. y. z fiat cliftere. **Un**
3tm' op. **P.** olei de fcorpio. olei coftint olei de lilio olei aneti.
an. 3. 5. adi. anatis. 3. 5. p'itatie f'axifra. 3. i. plueris cimi. 3. i. y.
ce. q. fuf. aceti pap' fiat vngtm'. **E**piēria accipe totū zirbum
thaurivni' rēcēs f'ue bonis iunēis p'fci z illd calefac ad ignē
z calm fuppoē fēoz z ē mirabile i' puocādoyzina. **Ad idē v3**
berba q' nafc' f' f'ūdū nauī f'tātiū i' aq' falca co. i' v'io f'tili al.
pofita fp feur. ad iō fi ponāf cimices iter pellē z carnē v'ge.
Nō q' arterica ab itra z ab e' app'ozziata m' lūū ē puocatia
Nō q' oia frāgētia lapidē q' dicēf i' f'eqñti ca. valēr ad puo
catō3 v'ie z p'dcā i' illo ca. z dicebāf valēr ēē 3 lapidē. **Ad di**
uerica magri tadei q' mirabil' ē i' puoē v'ie ē frāgēdo lapi.
z rēonēdo dolorē ilioz. fi p'fē fiat qd raro cōtīgāt z ē mul

tū medicina mea. **R.** crefo. **M.** y. radiciū. **v. an.** **M.** i. radiciū
rafani enu. pēcedini cipi acco. yrigi macedōici radici felī
cis radi. valō bōe albe et nigre treteat cice. ara. palī. pipiel.
aī. **M.** i. milū solgramis vtriusqz scolopē. capil. venē. saxi
fra. leuisti. polipo. ypicon melisse pitaric aristo. eufragie be
toice caul agrellis cico. politrice citrac adiatī cādre. cāepi
te. herbe apy aī. **M.** y. pilofele ēdī. radici melore siluestre.
aī. **M.** i. nasturtū filopē. rute siluest. saxi. maioris extrēta
tū vitis albe corti. genestre corticū radici rubee tribuloz
maio. aī. **M.** y. sifeleos inſq. thi. epi. polipo. aī. 3. y. milū. ſo.
3. iij. amcos leui. sene cuscute ſe. cōiū aī. 3. y. celtice galan.
ſpice an. 3. 5. anifi feni. aī. 3. iij. cimini cie. ſcorpi. aī. 3. i. 5. ſe.
apy roſ. an. 3. i. lapidis liscis lapi. ſpōgie lapi. hois lproci aī.
3. i. nucleoz cereſoz pſicorū et cortic. cācrozū aduſtoz ſter.
gallie ſter. colū. ſgille aī. 3. i. offis mādibule Lucy ſang. lepo.
lan. hirci aī. 3. iij. ſe. genestre ſe. nastur. an. lb. 5. ſaxi frag. ſic
ce lb. i. et ex iſtis fiat aq̄ piſtū mo. **R.** oēs radi. p ſe et minutū
icidas et tere cū piſtello pap̄ eas et pōe ad capellū et diſtilla et
ſua p ſe. dōmū accipe ſcia et lapides ſil et ſac puluerē et iſiude
i cribrū vrcis vini al. ſtilis et pōe ad capellū et ſac diſtillare.
p. modūz oēs iſtas tres aq̄s accipe et ſil miſce et vſui reſua.
Uex ſi addat cū lapi. aq̄ nitr. 3. i. adhuc fiet fortior ſuā d ea
vitū vñū l. 3. iij. et p l tpe neccitatis ſi ſit ſp ſtū a cibis vacu.
et hñtes calculū vñū tpe ſātar et i pſuatōe a dolore illoz
nā i b ē potiffia. Et no. q̄ ſuffumi. cū pelle hirci i fterōe vñe
diſſoluit eā ſi n fuerit pcedē ſab apate lapide vñ obſurātū
b auēſoar. Cap b lapide renū vñeſica. **U**alēria d lapi. a. p. **g** lapid a
petate la. iudaic cinſ ſcorpio. lapis ſpōgie la. lic leporis vñi
cinis reſtar ouoz a qb egreſſus ē pullus ſang. hirci aq̄ rafāi
cauda tremā q̄ cū q̄ mō ſūpta. Et no. q̄ gylus fuerit cōde
re vrticas ſecurabit ab arenul et gnātōe lapidis et d ex p̄tis
auēſoar. **S**iru. **R.** ſcolopē. capil. ve. tribuli marini ſaxifra
crete marie pipi. milū ſo. leuisti ēdūne an. **M.** i. radi. ſpagi
bruſci petro. rafāi gramis aī. 3. i. ſe. ſifeleos ſe. altee ſe. ſenu
gre. anifi ſe. aī. 3. 5. ſe. cōiū. 3. i. ligritie mūdare paſſularū
mū. an. 3. i. cicez ru. **M.** i. ſpi. nar. 3. y. ace. ſgill. 3. y. mel. elci.
zuc. al. lb. i. et fiat ſir. et dant. 3. y. pvice cū. 3. iij. aq̄ rafa. l alia
d pdcis i. c. pcedēti. **E**la. **R.** ely bucely litō. an. 3. y. miſceat
deſ. 3. i. cū aq̄ aliq̄ diure. d pdcis aliō. **R.** cina. 33. aī. 3. 5. ſpi.
3. 5. carda. 3. i. gari. nu. mu. cipi ſgn. an. an. 3. i. pip. lō. et ni. aī
3. y. ſe. melo. 3. i. la. ſpō. la. iuda. mēte vñte la. liciſ aī. 3. y. cre.
ma. 3. i. 5. ſaxi. 3. 5. milū ſo. 3. ii. 5. ſe. mace. xilo. carpo. ani. per.
an. 3. y. lq. 3. 5. radi. ſpar. **M.** i. 5. et cū lb. iij. zuc. fiat et 3. b de
bēt i. radi. et dco. cū zuc. et piſtari agitādō. diñ ſpēs addāf.
aliō forte mltū. **R.** plus. ſcorpi. vñ ſtriviti vñ ſine radi. caul.
cine. lepo. ſag. hirci cine. corti. ouo. a qb pulli ē egreſſi la. iu
da. gar. nu. mu. acco. 3. i. ſe. petro. dau. pule. gūi ara. ſe. altee.
pp̄. an. **M.** i. 5. la. ſpō. la. rēa. hūdi an. 3. ii. pluerizēf pdcā
et pſici. cū mel. doſ. ē. 3. ii. cū aliq̄ aq̄ diure. **N**o. q̄ i cura la. oz
admi. mollificatiōe la. magnū idureſcat ex appropia. vim
hñtiū frāgēdi. ēplz mollificatiū q̄ appropiar d 3. **R.** mal.
biſ. ſe. alt. ſe. li. ficu. cari. piguiū buti. ſcē. 3. i. olami. 3. y. et
oibz fiat ēplz et pōat ſ renes ſi ibi ē lapis. l i ſeore ſi vñeſica ē
lapis et ſter p diē mediā. et illo rēoto iungat olco ſcorpi. l i fra
ſcripto ſūgtō. **R.** olei ſcorpi. 3. iij. lapi. ſpōgie cine. caude tre
et mſe la. iuda. an. 3. 5. ce. q. ſuſ. et fiat vngtm. **B**alncū molli. et
mitigatiū dolor. **R.** malue biſm. pitarie abrotāi crete ma
rie ſe. altee ſēngre. ſe. li. et buliāt pap̄ i aq̄ ſuffi. p balneo et cū
egredi ſ iungat ſūgtō ſupradcō. pluis ad id op. **R.** ſaxif. aīſi
petro. pipis apy milū ſol ſe. ſpagi. tere oia et cribrā et cū mel.
miſce et da bibere coclear vñi cū aq̄ clā et d optiū et ex p̄t p
me. **A**d id. **N**ozigiole. 3. 5. cice. ru. 3. ii. ſe. melo. ſi mūdatoz. 3. i
buliāt lb. i. aq̄ oul. vſqz d deat ad. 3. vi. et dēf. 3. ii. p vice cū
modico zuc. ſtō ieiūo et 3 d renulas. **P**uluis. **R.** ſā. hirc. exie
cati. 3. i. dēf cū aliq̄ diuretica aq̄. Et no. q̄ ſic pparat ſā. hirc. p
cibēf hirci cū herbis ſtilariz et iſciſiſ ſicut pipi. ſaxifra. ſe.

da pte
m mby

dm m
fmg

melonū ⁊ filia. postea decolet hirc primū sāguis ⁊ vltim⁹ oz
abyci sꝫ se retineri ⁊ exicari ad vmbꝛā. icid i mnti sic fiat
troci. ⁊ vlti refuēt. Et no. q alii lapis i vesica claudit forā
vess. vt nil possit egredi dꝛia ⁊ tē sꝫ tria remedia. p. ē vt
pōat oigir⁹ i ano ⁊ pmať vesica sic q lapis retrocedat it⁹ ⁊
reoueāt dꝛia vꝛie. S. q patiens ster supi⁹ ⁊ q eleuēt crura
⁊ pstrigāt aī ⁊ retrovꝛsquo lapis dscēdat ad fūdū vesice.
Tertiu⁹ ē q striga linat oleo amig. dulce. ⁊ ipōat p collū vge.
sic q pellat la. ad itra ⁊ ē bonū vald. sꝫ bñ pōat striga. **Ca**
plm de apate i renib⁹ ⁊ vesica pferēs i p qñ ē d mā calā. **R.**
mucil. pily mucil. se. citōioꝝ aī. 3. y. ole. ro. 3. y. aq ēdi. lb. s.
se. portu. se. papa. al. aī. 3. 5. fari. ord. q. sufficit ⁊ fiat ēplz me
diocriter ligdū cū. 3. 5. acetī. Si sit i pꝛio mā frā b pferet. **R.**
pulueris ro. abfin. aī. 3. y. olei ro. ol. cāomil. ol. amig. dulciū
aī. 3. 5. floꝝ camo. mellī. aī. 3. 5. fari. ordi. fa. frumē. aī. q.
suf. ⁊ fiat ēplm. **Emplz** maturatū qñ ē d mā calā. **R.** radi
cū altee malue aī. 3. 5. ficū caricaz piguiū. 3. i. medulle
cruris vitu. butiri adipis anatis aī. 3. 5. olei camo. ol. amig.
dulciū. aī. 3. i. 5. floꝝ camo. mellī. aī. 3. 5. farie ordi frumēti
aī. q. suf. ⁊ fiat ēplz. **S** si fuerit d mā frā b pferet ad matu
rādū. **R.** piguiū ficū caricaz. 3. y. radi. lily. 3. i. mucī. fenu
greci mucil. se. lini aī. 3. 5. ole. amig. dulciū ydromel. pauce
cōestitōis aī. 3. i. farie tritici. q. suf. ⁊ fiat ēplz. **Ad idē vꝛz** ēplz
d mellī. fm mesue. **Scā** maturatū pferūt mūdificatiā et
cōsolidatiā qōia scribēt i caplis i mediate seqntib⁹. **Ca**
plm d ardore vꝛie. **Nō** q ardore vꝛie pūit a duplici cā. vna
qñ vꝛina ē acuta rōe colēt p mīxte vlt flegmatis falsi ⁊ d illo
logi b. **Alia** cā pōt ēē qñ ē vlt⁹ i vesica ⁊ i vꝛs vꝛie. q lꝫ non
sit vꝛia acuta trāsēs p vlt⁹ ardore causat ⁊ d illo logi ifra.
Pluis rasis optim⁹ ⁊ expꝛt⁹ ē sepe p me ⁊ vꝛ mltum. **Stē** lac
amig. dul. cū dcoctiōe melonū vltū aq ē mltū vꝛ si de f
potu stō ieiuno. **Jrē** vꝛ sirup⁹ vio. cū aq melonū. **Emplz** san
daloꝝ al. ⁊ ru. spody sumac mirtilo. aī. 3. y. acacie ypog. aī.
3. i. se. por. se. cu. se. cucur. aī. 3. i. 5. succi plā. aq ro. aī. 3. y. far.
or. q. suf. ⁊ fiat ēplz ⁊ pōat ad renes ⁊ sꝫ pectē. **P**luis se. lac.
⁊ portu. cū zuc. ē mīdicia ex pꝛa cui dā viro ātiq g āno icurrit
ter vlt qter istū morbū ⁊ liberaf i duob⁹ dieb⁹ ⁊ d eo sumit cū
oi cibo ⁊ i oi suo potu i magna q̄titate ⁊ ē. l. ānoꝝ calid⁹ ⁊ sic
ce p̄lonis i oib⁹ mēbris e⁹ ⁊ qñ excoꝛiat i capite vge. iā feci
appōi stuelū ifusū i aq ro. i q liq factū fuit apū ⁊ stati cessa
uit dolor. **Ca** d muctu sāguis ⁊ saniei ⁊ p pñs d vlcirib⁹
renū ⁊ vesice ⁊ vꝛaz vꝛie. **Nota** q mict⁹ sāguis lꝫ possit p
cedere a vesica reib⁹ epate ⁊ aly s mēbris. rāf hic solū ponit
curam qñ pꝛocedit a renibus vlt vesica. **Nota** q trocisci de
karabe sꝫ fri stiptici pglutiatini ⁊ a ppetate fstrigūt sang.
p e⁹ simplicia. **Nō** q cūchabit. i. karabe lapis ematites ⁊ co
ral⁹ vꝛ a ppetate fstrigēdo sāg. vñcūq fluat. **Trocisci.** alkē/
gi f vltimi iunāt i ātiq mictu sāg. ⁊ i vlcirib⁹ renū ⁊ vesice
⁊ vꝛaz vꝛie nā p rmittūt malā p̄lonē calāꝝ acutoꝝ būoꝝ
qꝫ fri. sō mūdificāt vlcera p̄ apitū q sꝫ i eis vt se. apy. 3. cō/
solidatiā vlcera p̄ solidatiā q sꝫ i eis ⁊ bol⁹ arme. olibanū
fā. dꝛa. gūmi ara. q tria r̄piū i oivlcē r̄ceptā vīd mesue. dāf
vñ⁹ p vice stō ieiuno cū aq melonū vlt mucilagiē se. cōiuz vlt
cū lacte capno vlt cū aq plātag. dāf ē cū. 3. ii. siru. d papa. ⁊
aq ordeī. **Trocisci** d terra sigil. ē valēt ⁊ dāf cū aq plātag.
Ungtū ad fnes ⁊ ēt ad vesicā. **R.** olī ro. 3. y. oil mirti. succi
plātag. aī. 3. 5. trocisci d terra sigil. trocisci d karabe aī. 3. i.
aceti. 3. y. cere al. q. suf. acetī pap ⁊ fiat ūgtū. **Alī** regrif. in
ātiq mictu sāg. p mūdificare p̄ea solidat. **Mūdificatiā**
solū mūdificatiā fit ⁊ solidatiā ecce p ordinē. **Siru.** mūdi
ficās solū. **R.** capill. vene. fctiū. 3. iii. ligritie mūdiate. 3. i.
se. melo. mūdati. 3. i. mel. zuc. aī. 3. i. 5. fiat siru. fꝫ artē log⁹.
De eo dāf. 3. iii. q lꝫ mē. **Alī.** **R.** capil. vene. recētis folio
rū arnoglose aī. 3. y. se. melo. mūdati. 3. y. se. cucu. se. cu
cūb. citru. mūdati. aī. 3. i. se. papa. al. se. citōio. se. altee aī. 3.
i. 5. zuc. mellī. q. suf. ⁊ fꝫ artē fiat siru. **Dāf.** 3. y. cū aq melonū

Alī mūdificās ⁊ bonū. **R.** se. melo. mūdati. g. alkēgi se. al.
tee aī. 3. iii. amigd. amar. se. citru. capil. ven. recētis se. yreos
ozobi ligri. mūda. aī. 3. i. 5. se. lactu. apy. bāucie aī. 3. y. ⁊ cū
zuc. fiat ellz. **Dāf.** 3. i. p vice bis i die cū aq melonū ⁊ fñ illa
ēlꝫ solidās. **R.** pfolide maioris ⁊ mino. aī. 3. iii. sang. dꝛa.
boliar. thuris masti. aī. 3. y. acacie mirrhe aī. 3. 5. piloz spice
nardi. 3. i. dragagati gūi ara. aī. 3. y. ⁊ cū zuc. fiat ellī. pōt
ē fieri siru. ex istis si res duplēt vlt triplēt. **Siru.** mūdificās
⁊ cōsolidās. **R.** folioꝝ pētafiloz. 3. iii. zuc. q. suf. ⁊ fiat si
rup⁹. i. lb. de f. 3. ii. cū aq. plāt. ⁊ ē remediū optimū ⁊ velocif
iuuamētū pstat. **Ad idē siru.** fact⁹ ex dcoctiōe folioꝝ agrio
nie. flo. plāt. aī. cū zuc. **Ellī** ad id. **R.** ligri. mūd. 3. ii. se. mel.
mūda. 3. 5. se. citruli cucurb. mūda. se. papa. al. g. alkekegi aī.
3. i. cinami. mirtiloꝝ aī. 3. 5. dragagā. gūmi arab. ifusoz p
noctē i aq ro. amig. dulciū excoꝛtica. pineaz mūdataꝝ aī.
3. 5. mel. ro. co. 3. i. aq ro. aq plāta. an. 3. ii. zuc. q. suf. ⁊ fiat ele
ctuariū. **Et** nō q lac capnū qmōcūq sumat ceteris pua
let ⁊ maxie si sumat cū vno trocisco alkekegi. 3. i. **Nā** q dꝛa
nobilis etatis. lꝫ. annoꝝ vel circa ex folo medicamie isto
fuit liberat⁹ d vlcirib⁹ coli vesice a sex mēib⁹ citra. **Siru**
gam⁹ i vlcirib⁹ vesice pꝛio cū mūdificatis sic aqua mel aq
ordei dcoctio yreos ⁊ filia. **Scō** appōim⁹ p̄solidatiā sic pul
uis san. dꝛa. boliar. terre sigilate ⁊ filū ⁊ istū pluerē pōim⁹
cū lacte vlt aliq liqre. **Et** nō q vꝛaz vge ē tortuosa ⁊ iō caute
⁊ sine vlcētia fstrigēt i vlcera.

Capitulum. d cura emissiōis vꝛie inuoluntarie.

Emplastrū siue cero. **R.** laudani mast. aī. 3. y. olibani
nu. cipīsi aī. 3. y. ligni alo. stōza. calami. galāge cinamo. aī.
3. i. terbētie. 3. y. oia misceāt cū pistelo ⁊ cū succo mēte fiat
ēplz q apponit i forma ceroti sup coꝛio pōat sup pectē pꝛi⁹
pills abraſie ne accidat enulſio piloz i r̄mōtiōe. **Ad id** ⁊ p lꝫ
vꝛ i polutionē. **R.** succi mēte. lb. s. masti. olib. aī. 3. 5. nu. ci.
3. y. lig. alo. galāge aī. 3. i. plueris ciamo. q. suffi. **Et** si ē paup
pōat cimini aī loco ciamo. ⁊ fiat ēplz. mediocriter ligduz
Et pōt fieri i forma vngti cū cera ⁊ modico aceto ⁊ iungat
pectē. **En** diabetica passiōe a calitate fñū. **R.** vngti populeo
olī ro. olī nenu. olī mirti. aī. 3. 5. acacie. 3. y. turis 3. i. ypogstī.
laudāi aī. 3. i. galaz. 3. 5. mucila. pily. 3. i. 5. acetī. 3. y. cū cera
fiat vngtū. **Ad id** vꝛz ad polutōēz plastra plūbi i mltis locis
pfoꝛata ifusa p noctē vñā ⁊ d iē i aceto posita supra renes ⁊
fit i clericiis q i spmate abūdāt mltū. **Alī** vngtū. **R.** succi
lactu. portula. solatri aī. 3. i. 5. aq ro. 3. i. acetī. 3. 5. farie papa.
al. 3. i. cere. q. suf. de q fiat vngtū ⁊ iungant renes.

Cap. d vñib⁹ q i ano ⁊ vētre generāt. **Siplices** medicie
cale iterficiētes vñmes. alo. turbit cologni. oia gñā felīū spe
cialr fel lup. tau. nuclea. pſicoꝝ lupi. amig. ama. cētaurea co
stū absinthiū ciamo. ru. yreos enu. ale. po. se. cauli. abꝛota.
gētia. pſi. gramī. calamī. santo. siue sticados. g. lauri lūbꝛici
tereſtres agrimo. ⁊ se. alexādrinū cōiter pñalz dāf. 3. i. vl. 3.
i. 5. cū vīo tpe frigido ⁊ cū aliq succo frio tpe calo. qꝫ calefa
cit mltū. **Medicie** frie terra sigil. coziād. succi plāta. radicū
arboris gñati sumac ypogstī. se. portla. ēdiuina lactu. amara
granata acetosa pomū arāciū. g. citri siligo. coꝛ. cer. vstū lac
asine oia acetosa. qꝫ icidūt ⁊ subtiliāt māz q est cā vñiū vel
mā vñiū rē. **Inungat** circa ūbilitū cū olo petrolei vꝛ d ver
mes qꝫ eos iterficiē. ab eꝫ vngtū optimū circa ūbilitū. **R.** olī
d absinthio olī michael scoti olī fel tauri. acetī aī. 3. 5. terre
sigil. 3. y. ossis d coꝛ. cer. 3. i. yerepig. alo. aī. 3. i. 5. farie lupino.
3. 5. cere. q. suf. ⁊ vngtū fiat. **Ad olū** michael scoti p vñib⁹
optimū. **R.** abꝛo. dōestici. 3. y. absinty. 3. y. coꝛ. laureole. 3. i.
stica. 3. iii. gētiāe. 3. i. vñicloꝝ. 3. iii. pſicarie. 3. iii. pomi gra
nati corticum radicū canne ana. 3. iii. graminis. 3. iii. poli
idi. 3. y. 5. sauiue. 3. y. lingue auis. 3. y. 5. radi. bacharum lau
ri aī. 3. 5. alo. 3. i. oia buliāt i oleo ⁊ aceto ⁊ p̄ea cōseruetur
tradať vñi cū fuerit necesse. **Alī** d. **R.** fermēti. 3. i. croci. 3. i.
aceti. q. suffi. ⁊ liq fiat de q iungant tepoꝛa acetia loc⁹ medi

us i pre fugiozi capitis vbi ē cōmissura nā mltū v3 ad rep/
mēdū z resoluendū vapores ascendētes adeo q̄ repmit ac
cidētia mala vmiū optie significat subet z filia. **Ad idē iun**
gāf narces sū cū furela gutturis cū tiriaca antiq̄ v̄ l'ierapi/
gra. **Ad id v3** b̄ epl̄z qñ ē feb. **R.** suc v̄ miclaris. 3. y. succi fo
lioz p̄fici añ. 3. i. aceti fēl̄ thauri añ. 3. 5. aloes pulpe cologn
tide. se. alexādrini añ. 3. i. oli amigdalaz amara. 3. y. farine
lupinoz. q. suffi. z fiat epl̄z. **Ungtū** p̄fuerū mibi. **R.** lig. alo
es croci añ. 3. y. farine lupinoz. 3. 5. fēl̄ tauri. 3. i. yerepigre. 3
v. oli amig. amar. v̄l̄ michael̄ scoti. 3. i. terre sigillate cornu
cerni v̄sti sumach añ. 3. iiii. cere. q. suf. aceti fortissimi. 3. y. z
fiat vngtū. **Tōpōstra** tiriaca antiq̄ pille de aloes ierepigre
aq̄ gramis distilata ē. n. optim' pot' **Ad idē qñ ē febris.** **R.**
ordei. 3. iiii. se. gal. gramis añ. 3. i. buliāt i aq̄ sufficienti v̄l̄q̄
ad p̄sup̄tōez tertie p̄tis coles z d̄ illa def ad potādū z addit
paz aceti n̄ noc. **Et si v̄mes** s̄ i ano fiat suppositōziū d̄ f̄b'
molestātib' expulsiūā s̄c̄ d̄ carnib' b̄n̄ salitis. **Et clistere** la
natiū z educitiū. **Et nō q̄ sup̄i** d̄bēt amara darivmib' z p
iferi' administrari dulcia z cliste. d̄ lacte. p̄fectio p̄sueta mibi
R. ligni alo. 3. 5. 33. macis. añ. 3. i. cornu cerni v̄sti. 3. 5. mente
maruby zedoarie añ. 3. i. 3. 5. 3. al. lb. y. dissoluāt p̄dcā in
decoctiōe lupino. z radicia graminis z fiat formule parue.
Cap. d̄ emorroidib' fistul' z ragadys q̄ i ano fiūt. **Ad hu**
gū sang. restrigēdū trocisci d̄ karabe f̄z mēsie daticiū deco
ctiōe sumac sanguinē restrigūt optie. **Ad id v3** electuariū
de scorzia ferri alinaforis f̄z sumac i parua q̄stitarē qz mltū
restrigit. **Ad idē trocisci** de karabe f̄z alina. ab extra. **Ad id**
R. aloes turis sang. draco. bo. armc. piloz leporis subtilr i
cifoaz añ. 3. y. puluerizē p̄dcā demū accipe telā araneā mo
lédini z cū alburnie oui p̄dcā misceāt z liniaf loc' v̄n sang.
emanat. cū illo medicamie sēl̄ restrigi sang. fluēre ex arte
ria icisa sub genu a pte d̄estica tibie p. iiii. dies n̄ poterat re
strigia medicā q̄ p̄fuerā cure lucrat' sui ouca. xii. z. x. bra
chia pāni pulchri ex curialitate patiētis. **Ad idē.** **R.** balau
stiaz ros. galaz nu. ci. p̄ssī sumac corticiū. g. mirti acatie turis
añ. 3. 5. aquassent aliq̄stulū z buliāt i v̄io nigro stiptico z aq̄
añ. p̄rib' eql̄ib' z fiat cataplasma v̄l̄ fometatio cū spōgia.
ad idē. **R.** olei ro. 3. y. sumac mirti añ. 3. i. cere. q. suf. aneti pa
rū. fiat vngtū z iungat loc'. ad aperiēdū emorroides vt s̄g.
fluat. **Nota q̄. v** mōis aperiūt emorroides vt ide fluat san.
P̄zio z ē securior cū floboromo vt nō claudant qz facti f̄so
lidant. **Iungat** isto vngtō qd ē **R.** olei p̄ficor. 3. y. medule
crisolomilozū corticiū aleoz añ. 3. y. cere. q. suffi. aceti paz
z fiat vngtū. **Sēdo** aperiāt cū sanguisugis p̄ aliq̄z cānam
vt nō vadāt p̄ alia loca qz ille euacuant sang. meliciū vt ait
auic. fen. iiii. primi canonis. i hoc differūt a v̄etosis. **Tertio**
mō aperiunt cū solys sic' v̄l̄ cepeira vt fricent cū istis soli
is fortiter a pte exteriori v̄l̄q̄ quo icipiat emittere sanguinē
z ē cōis mod' m̄liez. **Quarto** mō cū eo qd pōit **R.** asis vt pā
nus d̄ lana ifundat i succo cepe z loc' fricet qz ille succ' est
multū apitin' z ideo aperit. **Quinto** mō conoz apire cū isto
vngtō **R.** aloes sucotrini subtilr p̄luerizati. 3. y. felis tauri
ni. 3. i. aceti. 3. y. misceant s̄m̄l' z cū lana v̄l̄ filtro i isto liquo
re ifuse fricet loc'. **Aliā** medicinā pōit rasto z exptū vide
ibi. **Ad** mitigādū dolorē emorroidaz. **Nota q̄** trib' modis
sedat dolor emorroidaz. **Resoluēdo** materiā minozādo ma
teriā z molificādo z stupefaciēdo. z mltū v3 empl̄z **B** ras. c.
d̄ epate qd d̄r empl̄z de epate. **R.** spice masticis cipi s̄gnāti
calami aroma. croci mēte. deiñ mastix z mēta i v̄io dissoluto
cū alyo misceant z ex his oib' fiat epl̄z. **Ad id** **R.** mucilagis
fenugre. mucilag. se. lini añ. 3. y. butiri sine sale sepi snū cap.
añ. 3. i. viteli vni' oui. oli ro. 3. y. cere modicuz z fiat vngtū
Ad idē. **R.** folioz ligue auis fo. ligue cāis fo. malue an. **Ad**
y fenugre. se. lini an. cōquassent z buliāt i aq̄ demū ponat
spōgia ifusa i illa aq̄ z exp̄ssa ponat i ano. **Vel** fiat sacul' ex
dictis herbis z ponat i ano. ad idē oli d̄ crisolomis. 3. i. olei

ro. 3. 5. piguedis anatis butiri loti. an. 3. iiii. b̄dely i p̄dcō olo
dissoluti. 3. y. cere. q. suffi. z fiat vngtū mole. **Ad idē** qñ ē do
lor mltū ifestās. **R.** diaglō. 3. i. oli. ro. 3. 5. viteluz vni' oui
croci opii. an. 3. i. misce iungat loc'. ad idē qñ maxim' do
lor ē. **R.** opii. 3. i. dissoluāt i aq̄ ro. deide accipe stuellū de bō
bace z ifude i d̄cā aq̄ postea appone ano z teneat modicū. z
staticeffabit z sepe sui expt'. **Et nota q̄** lauare anū cū aq̄
tepida dolci p̄hibz euenit emorroidas ad ragadias i ano n̄
saniosas. **Si** sunt cū adustiōe v3 vngtū de cerusa. si sūt s̄n̄
iflāmatioe v3 **B.** mucilagis p̄sily. 3. i. piguedis galie rceē
tis. 3. i. z. 5. vitelū vni' oui croci. 3. i. oia misceāt z iungat lo
c'. ad ragadias saniosas appone medicamē corrosiuū p̄ius
descriptū. c. d̄ polipo. p'ea cōsolidā cū sanies cessauerit cum
vngueto de cerusa. **Et** seda dolorē cū medicā descripta c.
de polipo. vide ibi receptas. ad emorroidas apparentes pu
tridas. nota q̄ tales emorroides p̄nt curari plurib' modis
primo per apertionem venarum z de illo dictuz c. alio mō
dolorē sedando z de illo ē dictū est. tertio modo q̄ incida
tur totalr z tē p̄r purget totuz corp' aut flebotōet spāl̄r
qñ sūt nouele qz qñ sūt ātiq̄ p̄us debēt restrigi postea icidi
z hoc fit multel modis. **Uno** mō sine dolore q̄st. accipe filuz
sircivl' pillū eg forē z ifude i aq̄ ro. i q̄ fuerit dissolutum
modicū opy z alburnie oui z ole ro. z cum illo frica emoroi
das multis vicib' nā rōe fritatis n̄ p̄cipit dolor p̄p scissurā
illi' fili. z isto mō curo ēt verucas. fo ligat si sunt parue i ra
dicē si sunt magne i medio z sic strigat donec icidat. **Tertio**
mō icidūt cum forficib' z d̄ sup ad mitigādū dolorē ponit
emplm̄ d̄ vitelo oui z ole. ro. p'ea itēditur ad cōsolidādū
cū hoc vngtō. **R.** ceruse lote alo. loti masti. turis sang. dra
añ. 3. 5. olei ro. 3. i. 5. cere. q. suff. aceti paz z fiat vngtū. **Quā**
to mō icidat cum medicis causticis z ē magis piculofū **R.**
vide eris anacardi s̄btilr puluerizati añ. 3. i. misceāt. ad idē
valet medicamē corrosiuū descriptū ca. d̄ polipo. **Ad** fistu
las ani fist. v̄l̄ c. cautū sordidū strictū exteri' et iteri' aplū
cū calostate i fūdo. p̄zio q̄ it' ponat i indicamia corrosiua di
cta supi' p' cōsolidātia sp̄ itēdēdo mūdificatiōi. **Et** si expe
dit mitigātia doloris iā hēs. caucas icissionē cū ferro vt diē
Cap. de egressiōe ani et m̄ficus. **Egressio** ani fit a ou
plici cā p̄ria ab hūiditate molificāte siue relaxāte lacertos
f̄tētios fecū z tē cū digito pōt itroduci. fo ab apate ani in
ducēte grauitatē z tē cū digito n̄ pōt itroduci. **p̄** luis apone
d' sup itestio egr̄sso n̄ apato. **R.** suac. 3. 5. galaz ātere nu. ci.
olib. an. 3. i. p̄luerizē s̄l̄ s̄btilr z p' ūgat cū ole. ro. itestiniū z
p'ea addat p̄luis ite sup eo circū q̄q̄ z fiat sic oī vice q̄ egre
dit itestiniū. ad id v3 balne. s̄c̄m̄ d̄ p̄dictia imo f̄gult fiat p̄zio
balneū fo iungat ol. ro. z. 3. apōat p̄luis. qñ egredit an' cū
apate fiat balneū cū aq̄ casbulita cū camo. melilo. mal. bif.
mal. se. li. fēug. aneto p'ea ūgat cū olo anc. postea aspgat d̄
plue. p̄dcō. ad exitū m̄ficus. **Mō** triplex ē sit' n̄ nāl m̄ficus. f.
asfē' z vocat p̄focatō m̄fic. ad lat' z vocat p̄cipitatio. adeē
z vocat exit' z d̄ illo vltio ē b̄ dicēdū. **h̄s** triplex ē cā hūidi
tates ibibire i m̄fic. f̄dētes palitica. fa āpa faciēs cā sui gra
uitate descēdere. **Tertia** mltitudo supfluitatū descenden
tium ad p̄cauitatem m̄ficus. p̄zio debz fieri purgatio toti'
cōpis cū indicis sp̄iciētib' tales supfluitates z cū vōim q̄ est
melior cūo q̄ fieri possit. z si expedit flebo. diuersiua. fo po
nāt. iiii. v̄etose magne vna pōat sup ūbelico. fa i latere sinis
stro v̄l̄ p̄ectē. 3. i. latē d̄stro. g. vna pōit sub m̄l̄. tertio fiat
suffumigatō ad m̄fic cū isto puluer' **R.** tormitile acatie ra.
bistorre añ. 3. iiii. p̄s̄die balau. añ. 3. y. galā. nu. ci. fo. mirte añ
3. v. z fiat p̄luis z aspgat sup carbonesita vt nō p̄cipiat ipe
odorē z fiat v̄etof adhuc p̄manētib'. **Quarto** odorēt redo
lentia sibi grata sicut muscum ambra violas z similia.
Quinto balneet se in aqua bulita cum istis. **R.** ro. ru. mirti
radi. tasi barba ana. **Ad** y. tormentile rad. bistorre ātere
mast. olib. an. 3. 5. m̄ficarie kalēdule sicce an. **Ad** y. ale. feti.

3. y. coq̃ssent cōqua s̃anda. 7 radi. 7 herbe buliāt i aq̃ faba
rū sufficiēt. **Alia** ligent i sacclo vno 7 ille buliāt i vino stipti
co postea misceat vinū cū illa aq̃ 7 fiat balneū. **Sexto** cum
egrediet balneū iungat ozificiū m̃ricis int̃ 7 extra 7 circa re
nes 3 vngtō. **R.** ole. mirtini ole. d̃ lilio: olei de masti. añ. 3. y.
asse fetid radi. bistorte tormētile añ. 3. y. cere. q. suffic̃: 7 fiat
vngtū. **Seprio** pōat sibi suppositoriū ṽl pefariū tale i colo
m̃ricis p̃ exirū a balneo. **R.** asse fetide. 3. i. masti. turis se:
mirti galāge nu. cip̃ssi añ. 3. i. pluerizēf subtilr 7 cū olo. mir
tino fiat massa. **Octauo** ṽraē i s̃o ceroto q̃st p̃tine posito ab
ymbilico. s̃ ṽsq̃ ad vuluā. **R.** gūmi pini. 3. y. thuris masti.
añ. 3. i. g̃ūi cip̃ssi. 3. s̃. liq̃fiāt oīa cū olo d̃ mastice 7 fiat cerotū
lōgū ṽsq̃ ad q̃ritatē vni palmi 7 latū ad q̃ritatē medy pal
mi. **Ad idē** **R.** masti. 3. s̃. oliv. 3. s̃. nu. ci. galaz mirtiloꝝ añ. 3. i.
psidie balaustia. añ. 3. s̃. verbē. 3. y. 7 cū oleo masti. fiat cero
tum i q̃ritatē p̃dicta. **Cap. de cura fluxus mēstruoꝝ.**

Nō q̃ fluxus mēstruoꝝ supfluoꝝ accidit ex trib⁹ p̃rio q̃ū mē
brū eēt raro dilatātū 7 apertū 7 relaxatū nālr ṽl p̃cūsiōe.
Fo q̃ū eēt mltitudo ṽl acuitas vel fluxibilitas hūoꝝ. q̃d b̃z
cognosci ex receprādo ei⁹ i pāno 7 lotōe pāni p̃ 7 añ exicca
tionē i s̃p̃: ciat color q̃z citrin⁹ arguit sang. colici. albedo fle
gmaticū. liuiditas aquosū. **Tertio** ex debilitate retentive 7
fortitudinis expulsiue. **Et i p̃lib⁹** ex rōe acuitatis sang. **Et iō**
p̃mo purget colā cū m̃roba. citri. **Medicē** posite. c. d̃ vo
mitu sang. 7 d̃ fluxu sang. nariū 7 d̃ mictu i b̃ valēt. **R.** plue
ris coraio. ru. 3. i. aq̃ plātagi. 3. iii. misceat 7 potēt q̃ū vadit
dormitū nulla cena p̃cedere 7 ē res mirabilis ex p̃a. **Ad idē**
R. sirupi mirtiloꝝ. 3. y. aq̃ plātaginis. 3. iii. potēt q̃ū vadit
dormitū nulla cena p̃cedere. **Suppositoria 7 pefaria** q̃ū s̃a
guis ē coleric⁹. **R.** fo. plāta. **Ad idē** aq̃. s̃. ñf 7 suppōat ēt f̃
c⁹ solus. **Ad idē** trociscoꝝ de karabe 3. io. mesue. 3. y. succi
plātagi. 3. i. misceat 7 fiat pefariū. **ad idē** ṽz sterc⁹ asini recēs
ip̃os̃it m̃rici. **Empl̃** ad idē. **R.** succi plātagi. l̃b. i. aq̃ ciuidē
l̃b. 5. saceti. 3. y. coral. ru. karabe lapidis ematris boli ar. mir
tilloꝝ copulaz glādū olivā añ. 3. i. terre sigilate. 3. i. farine
ordei. 3. iii. 7 cū olo mirti. 7 oleo citonioꝝ oleo ro. ana. p̃tes
e q̃les fiat duo empla 7 vnū ponat pectini a pte āte aliud a
parte post supra renes. **Et ex istis** potēt fieri balneū. **No**
ta q̃ fluxus iste etiam potēt p̃ouenire ex emorroidib⁹ ma
trix 7 tunc curatur sicut curantur emorroides añ.

Capitulu de puocatiōe mēstruoꝝ 7 fet⁹ mortui 7 his q̃
faciūt ad cōceptionē. **Nota** q̃ cā r̃etidiō ē triplex p̃ opposi
tū cāe fluxus mēstruoꝝ. **Sirup⁹** ad mēstrua puocāda 7 q̃
pos assumunt **R.** rubee. 3. y. radi. sparagi brusci radi. ciperi
añ. 3. i. neptite valerianē saune cal. m̃ti pulegy añ. **Ad idē** me
lisse. **Ad idē** y. se. s̃seleos. 3. y. xilobalsami carpobalsami se. me
lonū mūdatorz añ. 3. i. spice nar. 3. s̃. ligritie rase vnaꝝ passa
rū mūdatorz ab aril⁹ añ. 3. s̃. mell. ell. zuc añ. l̃b. 5. fiat sirup⁹
3. artē lōg⁹ d̃ quo sumat oī mane. 3. iii. hora 7 grua. **Cū** sum
pserit decēter d̃ illo sirupo sumat b̃ndicta distēpata cū d̃co
ctiōe rubee tictioꝝ i doss debita vt b̃n purget. **Post purga**
tionē oī mane sumat vnū vitrū aq̃ rubee tictioꝝ distilare d̃
capellū. **Itē** ṽs ut mane de artemisia duos bolos añ pran
diū p̃ lōgū t̃ps. **Itē** ṽs ut trisere magne sem opii q̃ritate. 3. i.
cū brodio cicerū ṽz multū. **Itē** pot⁹ iste si p̃tinuet bis i die
7 p̃ vice. 3. iii. mltū ṽz. **R.** ra. rubee tictioꝝ maioris. 3. s̃. seis
s̃seleos se. fēua. f̃aseoloꝝ ciceꝝ nigroz añ. **Ad idē** buliāt i aq̃
sufficiēt ṽsq̃ q̃ redeat ad q̃r. part. 7 colet 7 dulcoref colan
tia illa cū zuc. 7 ē mltū valida i hoc. **Balneū** **R.** artemisie sa
uine añ. **Ad idē** folioꝝ costi dulcis folioꝝ malue b̃simalue
b̃rāce ṽs sine añ. **Ad idē** y. se. malue b̃simalue se. haucie se lini
fenugre. cuscute se. sinapis se. lauēdule se. s̃seleos añ. 3. i. s̃.
se. petrosili se. se. aneti asari d̃auci añ. 3. s̃. floꝝ camo. floꝝz
sambuci floꝝz anthos sticados añ. 3. i. seia ligent i saclo con
quassate 7 oī buliāt parū i aq̃ suffic̃ 7 sup saclo sedeat mlti
er i d̃co balneo. **Pefaria** quodā mō dure substatie. **R.** radi.

gentia pulegy regal⁹ añ. 3. y. nigelle. 3. i. carniū ficūū. q. suf.
ad icorpozādū. 7 quassēt 7 quassāda 7 cū modico mercurial⁹
fiat masa 7 illo mltū ṽroꝝ q̃ nō iducit ardore neq̃ excozia
tionē aliquā sic faciūt aliq̃ cōiter 7 forti⁹ fieret masa si fie
ret cū succo cucu. asini. **Ad idē** 7 ē forti⁹ **R.** radi. gētia. 3. y.
cologntide nigele añ. 3. i. s̃. carniū ficūū q. suf. ad icorpozā
dū 7 fiat masa cū succo mercurial⁹ ṽl cucu. asini. **Ad idē** **R.**
b̃ndict. 3. s̃. cologntide nigele añ. 3. i. misceat cū succo cucu.
asini. 7 p̃d̃ fortificari cū ello al. **Pefaria liq̃da.** **R.** succi cu
cumeris asini. 3. s̃. succi mercurial⁹. 3. y. misceant 7 itromit
tat b̃bix 7 iponāt vulue. **Aliud** 7 ṽz ē ad impregnationē **R.**
radic. rubee maioris radic. cipi añ. 3. y. artemisie yfopi saue
calamē. pulegy mercurial⁹ añ. **Ad idē** s̃. s̃seleos. 3. i. nigelle. 3.
y. pulpe colognti. 3. s̃. mell. olei de lilio. añ. 3. y. succi artemi.
3. i. benedicte. 3. vi. fiat pefariū suffic̃. p̃ trib⁹ vicib⁹. **Empl̃**
R. benedicte 3. s̃. turbit. 3. y. nigelle. 3. iii. mell. 3. s̃. 7 fiat ex l̃z
q̃ appōatur in ozificio vulue. **Et iterum** fiat aliud super pe
ctē q̃d habet mollificare vt hoc **R.** mucil. lini fenugre. añ.
3. i. butiri sine sale. 3. i. x̃ungie galline x̃ungie anatis x̃ū
gie anferis medulle vituli añ. 3. s̃. armo. 3. y. olei amig. dul.
olei s̃i amī. añ. 3. i. cum modico cere fiat vnguentum de quo
inungatur ab ymbilico 7 a parte retro. **Glebotomia** saphe
ne pris iter⁹ ozis mltū ṽz. s̃ilr 7 ṽtose. **Nota** q̃ nig. lla 7 eu
forbiū p̃p̃ acuitatē corū iducit rag̃d̃ias i m̃rice facili⁹. **Ad**
puocādū fetū mortuū nota q̃ ex trib⁹ agnosceatur q̃ fet⁹ ē
mortu⁹. **P̃rio** ex motu mulieris de latere ad lat⁹ q̃z sic fet⁹
mouet q̃z nō adheret ligamēto. **Secdo** ex fetore m̃leris in
odore anhelit⁹. nā p̃ tres dies fetet. **Tertio** ex lōga retēti
ōe man⁹ calefacte i aq̃ cala supra vētrē q̃z si fet⁹ nō mouet
ē signū mortis. 7 i hoc attēre agas. **Expta.** **R.** galbāi. 3. y. la
ctis caprini. 3. i. dissoluat galbanū i lacre 7 deē ad potādū mi
rabiliter puocat. **Pefariū** ad idē **R.** elebori nigri saxifragie
aristol. ro. buchoꝝ mariē. q̃. laureole pul. cologn. armoni añ.
3. y. fel. tauri. 3. i. dissoluat armo. i succo artemisie 7 fiat sup
positoriū ex istis. **Cerotū** ad idē. fiat cero. ex galbāo dissolu
to i succo artemisie ad q̃ritatē vni palmi 7 duozū digitoꝝz
i lōg⁹ tudinē. **Ad idē** 7 forti⁹ **R.** succi rute. l̃b. 5. mirre. 3. iii. co
lognt. q. suffi. 7 fiat cerotū vt p̃us **Ad** facili⁹ parū faciēdū
sumat p̃gñs cū trāserit octo mēses cū die sic⁹ siccas p̃tine
p̃gues affatas añ. p̃adiūz 7 cenā. Fo illo t̃pe ascēdat 7 d̃scē
dat sepe. alā. **Tertio** aliq̃ū it̃rēt bathēū aq̃ dulcis vbi sint
malue b̃simalue i t̃pe p̃d̃co. **Ad** facili⁹ p̃rū i actu p̃ ad intra
R. casie. 3. iii. buliāt i bono ṽio albo subtili sufficiēt ṽsq̃ ad
p̃s̃uptionē medietatis 7 colet 7 deē vitrū vnū cū aq̃ cicerū
7 ē securū 7 co ṽroꝝ 7 addo cina. **Ad idē** **R.** asari casto. añ.
3. i. pluerizēf subtilr 7 d̃tur cū brodio cicerū rub. **R.** ad idē
R. mirre casto. stora. calāi. añ. 3. s̃. cia. electi saue añ. 3. s̃. fi
at puluis 7 icorpozet cū melle ad modū pillarū deē vna pro
vice d̃ hora i horā. **Decubat** mulier sup vētrē gēibus flexis
7 explicatis ymblico 7 puocet sternutatio ṽl vomit⁹. q̃z fa
cile fet⁹ expellit. **Nota** q̃ si agrimōia liget core p̃pe vuluā
puocat fetū. s̃ilr 7 magne. imo si teneat i manu s̃ilr coral.
ru. alligat⁹ core dextre. s̃ilr ēt croc⁹ 7 quassat⁹ 7 d̃eo scm̃ sic
nux alligata core. **Ad** itigātia dolore p̃ p̃tuz. **R.** cam. se. lini
q̃ssēt 7 fiat sacculus 7 calefact⁹ i vi calō pōat supra vētrez
Ad idē **R.** cepe al. vnū coq̃t i cinē ca. vt pistet. demū misce
at secū butirū vaccinū sine sale 7 extēdat supra pānū 7 ap
pliceet vētri. **Cap. de his q̃ faciunt ad cōceptionē.** **Et** hec
sūt ṽrilia q̃uis iptinētia. 7 iō nota. q̃ tria faciūt ad cōcepti
onē purgata m̃rice vt supra. **P̃rimū** ē d̃lectatio ṽri cū mu
liere 7 hoc faciat diasatirō. **Et** hoc ē ē optimū elluz i puo
cādo corū. **R.** plue diasatirō. 3. s̃. galā. 33. beē al. ru. se. bau
cepe añ. 3. i. caudarū sticorū 3. s̃. cōfue sticados arabici cor
ticū citri cōditi añ. 3. y. cerbelozū passerū colūbarū paz asa
toꝝz añ. 3. i. sisticoꝝz mūdatorz. 3. y. 7 cū zuc. fiat ellz
d̃ quo comedat vnūz colear āte p̃adiūz 7 āte cenā q̃ū va

no p̃ parū

dit dormitū. Et adde illo mulieris pulueris trifere magne sine opio. 3. i. **Ad idē** auclane adite cū zuc. 7 modico. 33. **Ad idē** 35. aditū. **Balneu** ad cōfortādū retentiū matricis. **R.** sumitātū mirre recētis. **AD.** iiii. folioꝝ valerīe nepite melise artemisie añ. **AD.** i. ro. ru. **AD.** 5. q̄senf 7 fiat balneum postq̄ fuerit a mēstruis mūdificata 7 def. 3. i. Et de illo puluere mae 7 sero sumat i exitu balnei. **R.** testiculoꝝ leporis exiccatōꝝ. 3. 5. se. siseleos se. artemisie se. mercurial añ. 3. i. ra sure eboꝝis. 3. iiii. zuc. ad pōdus oliuꝝ 7 fiat puluis 7 paz boni vini odoriferi bibat p̄ 7 fiat hoc p̄ dies tres cōtinue. Et post fieri cū solo puluere mixto cū vino. Et post tres dies ponat hoc pessariū añq̄ viro cōiungat. **R.** testiculoꝝ leporis ligni aloes rasure eboꝝis añ. 3. y. cōficiat cū aq̄ decoctiōis cameleote supponat collam matricis. Et qñ vlt se viro cōiungat amoueat 7 tūc viro cōiungat p̄missis q̄ auic. docet p̄mittere vt mulier bñ apetat. Et nota q̄ emissio seīs ē i matrice. Stet vir strict cū muliere p̄ tps. p̄ mōz voluat se ad lat̄ 7 ipōat istō pefariū. **R.** galle nō pforate. 3. i. signati. 3. 5. pluerizent 7 fiat sacul⁹ oblung. cū pāno lineo raro 7 subtili. **Balneu** restrictiū colī matricis ē istō. **R.** folioꝝ quere⁹ fo. sorbe foliorū nespilloꝝ armōiaci sumitātū betōice gariofil. cipressi añ. **AD.** i. sumitātū valariē nepite añ. **AD.** y. buliat herbe i aq̄ suff. ciētī 7 reliq̄ ligent i saculo 7 et buliat cū dicto balneo. **Ad idē** **R.** nuc. ci. galax nō pforataꝝ galax quere⁹ floriū sq̄ nātī flo. camelote añ. 3. 5. ro. ru. 3. y. pilloꝝ lepo. 3. 5. fiat puluis 7 ponat i pāno lineo raro ad lōgitudinē vni. digiti 7 ei⁹ grossitiē 7 infundat i vino decoctiōis floꝝ camo. 7 i exitu balnei iponat collo m̄ficiis 7 fricef. **Nota** q̄ si vir hz v̄gā par uā oꝝ ponere puluinar sub ano mulieris 7 si hz eā nimis lōgā oꝝ ponere puluinar sub ei⁹ coris. Et añq̄ se iungat ad actū sciter bñ mulierē ad coitū osculādo tādēdo bñ mamillas 7 fricādo pitoneā 7 ē loc⁹ medi⁹ iter anū 7 vuluā. De ludo ligue taceo p̄ honestatē. Cūq̄ fuerit mulier cala q̄ cognoscit ex ei⁹ anhelitu pmutato 7 q̄ si balbuciēdo loq̄ se vir ac tui expōat 7 sit hora q̄ p̄leta p̄ia digestio ē. Et vir emittat magnā quātitatē se. 7 iō oꝝ raro coire q̄ stare p̄ dies. xv. vlt circa. De his 7 alijs scriptis loq̄ i meo tractatu de dispōib. mēbroꝝ generatiuoꝝ. **Epimētū** **R.** plueris veretri tauri bñ exiccati pulueris mēte añ. p̄fice cū mele 7 da mane 7 sero. 3. i. mulieri qñ vadit dormitū. **Electuariū** d̄ margaritis de scriptū ab auic. fen. xxi. c. d̄ p̄seruatiōe aborsus p̄hibz aborsus quocūq̄ tpe. vide ibi receptā 7 inuamēta. **Electuariū** de margaritis 3z auic. fen. xxi. c. de regimie vli p̄gnātis. **R.** margaritaz nō pforataꝝ p̄retri añ. 3. i. 35. mastic. añ. 3. iiii. zedoarie dozonici se apy casie cardamo. vlt taspie nu. mu. ci namo. ana. 3. y. been al. 7 ru. pipis macropipis ana. 3. iiii. cina mōi. 3. y. zuc. al. ad pōd⁹ oiz. 7 pl⁹. fiat elix. dofis ē coclear. i. **Capitulū** de ragadys vulue 7 vlcibus eius. **Pessariū** mundificatiū vlcis putridi matricis. **R.** yso pi absinthij ana. **AD.** i. buliat i aqua suff. ciētī 7 tunc sumat. vit. vñū mell ro. co. 3. iiii. 7 misceat 7 iniciat i matrice. **Ad idē** decoctio yreos cū mele. Cōsolidatiū **R.** dragagati gū mirabici ifusoꝝ i aq̄ rosacea ceruse lote olibāi sang. drac. an. 3. i. litargirū. 3. 5. olei ro. 3. y. cere. q. suff. 7 fiat yngtū. ad idē **R.** ceruse aloesolib. san. dra. boli ar. ana. 3. y. q̄senf 7 buliat i. iiii. lb. lactis caprini vsqz q̄ fdeat ad medietatē 7 colēf 7 inyciat i matrice. **Ad remouēdū ardorē** valet bōbix ifusus in oleo ro. lb. iiii. aq̄ plantaginis 7 similia 7 d̄. **Capitulū** de cera apatis m̄ficiis. Scias q̄ hic cōpetūt medicamīa eadē 7 eodē mōq̄ dca sunt i. c. de apatib⁹ renū 7 vesice 7 ideo ibi recnras. **Capitulū** de vlcibus 7 cancris q̄ fiunt i matrice. **Nota** q̄ i plus se hz vlcus q̄ cancer q̄ vbi cācer ibi vlc⁹ 7 nō ecōuerfo. **Qñ** vlcus ē sine cancro eā d̄ dicta sunt in. c. de ragadys hic competunt. Si autem ē cancer malum acutū cōpetit sed oꝝ pcedere cura paleatina

7 modicū se ipedire qz morb⁹ ē icurabil⁹ 7 maxie i tali loco. **Capitulū** de suffocatiōe matricis. **Nota** q̄ hec passio causat ex spmate fitento sic i viduis vlt ex sanguine mēstruo rereto 7 i illa nūquā fit spuma i ore ligatio extremitatū 7 fricatio corūdez eductio rerū acutaz ad extrema ipositio divgiti i vulua 7 cōmotio labioꝝ vulue cū eo v3. Et iferi⁹ fiāt odoramēta placibilia supi⁹ odoramēta displicibilia mule⁹ iposit⁹ i pāno lineo 7 apposit⁹ colo matricis mltū v3. **Ad idē** **R.** ligni aloes storacis calamite gariofil. ana. 3. i. musci ambre an. 3. i. fiat pluis 7 ponat i pāno lineo 7 supponat. ad idē v3 suppositoria dicta i. c. de retētiōe mēstruoꝝ. **Ad eadē** p̄ci / pitationē m̄ficiis ea q̄ dicta sūt ad exitū m̄ficiis 7 ani hic p̄ferūt maxie qñ ē ab hūiditate molificatē 7 silt balnea 7 ēptā stiprica dicta i. c. de fluxu mēstruoꝝ 7 ēt dca. c. d̄ p̄ficiētib⁹ ad ipregnationē. f̄curre ibi. Et spāl̄ illd̄ balneu qd̄ icipit balneu restrictiū colī m̄ficiis. **R.** folioꝝ querci. 7 sequēs. prius tam fiat purgatio cū bñdicta 7 siru. descripto supi⁹ i. c. d̄ pro uocatiōe mēstruoꝝ. **Capl̄** de mola m̄ficiis q̄cūq̄ mod⁹ distiguit mola 7 vā ipregnatio n̄ piguedie. prio qz fer⁹ post xxx. dies mouet ad q̄libz p̄tē corpis 7 mola nō mouet p̄ se ad aliq̄ p̄tē. fo. pedes 7 man⁹ aliqñ mōstrāt defectū caloris nālīs q̄ nō ē vera ipregnatiōe. Tercio q̄ mulier i mola nō ē fortis 7 debil. ideo nō pōt moueri. Quarto qz i mola venter durior ē q̄ i vō ceptu. Quinto fer⁹ portat tpe d̄termina tiōis mola n̄. p̄fariū eductiū mole. **R.** elebori al. oppo naci añ. 3. y. fel tauri. 3. y. puluerizet 7 fiat suppositoriū i mltū v3. **Ad idē** valē q̄ dicta sūt i puocatiōe mēstruoꝝ 7 i eductiōe fer⁹ mortui 7 si vis fortius adde ellebozi. 3. y. **Capitulū** de hernia sine ruptura. **Empl̄** ad rupturā i testialē. **R.** glutinis pisciū colofōie añ. 3. y. picis naual. 3. i. 5. cidan⁹ p̄ frustra 7 infundant i olo masticis 7 aceto añ. cql̄. q. suffic. p̄ diē 7 noctē. postea liq̄fiat in patella 7 colef 7 colatur addat masticis thuris boli ar. san. dra. dragagati fenugre. subtilr puluerizatoꝝ añ. 3. y. 7 misce añ diu agitādo 7 fiat empl̄. **Ad idē** radices triū p̄solidaz fabe iuerse visci quercini sang. dra. boli ar. galarū nu. cipfi. gūi ara. añ. 3. i. acacie p̄fidie balaustie añ. 3. 5. pil. lepo. 3. iiii. se pi. yrei. 3. i. pi. naual. 3. ii. cere noue. 3. v. 7 cū olo ro. fiat ep̄sm 7 oꝝ pōi sup loco 7 postea appōi brachale. Et nota q̄ si dat. 3. 5. radi. valerīe pluerizate cū bono vīo mltū v3. **Somēta** tio ad herniā aq̄sas. **R.** rute agni casti origāi cala. an. **AD.** i. anisi maratri seīs rute seīs siseleos an. 3. i. flo. camo. meliloti an. 3. y. q̄senf 7 buliat i trib⁹ lb. aq̄ vsqz quo redeat ad lb. duas 7 colef 7 p̄petit ad resolutionē aq̄. **Empl̄** qd̄ cōpetit post q̄ f̄soluta fuerit aq̄ ne f̄d̄deat. **R.** masti. 3. i. nu. cipfi. 3. 5. dragag. gūi arab. an. 3. i. 7 cū olo ro. fiat empl̄. **Saccl̄** ad herniā v̄tōfā. **R.** furfuris 7 cimini an. 7 fiat sacul⁹ 7 buliat i bono vīo al. 7 calid̄ apponat burse. **Empl̄** ad idē **R.** succi kebuli vini al. an. 3. y. olī camo. 3. iiii. mel ro. co. 3. i. farie farbarū. q. suffic. 7 fiat ep̄l̄. **Regimē** quo genti l̄ diē se curasse multos ab hernia intestinali. Et iā fui exp⁹ 7 bene successit. p̄mo accipiat pell vni⁹ castrati d̄pilata 7 triturrata optie 7 ponat ad capellū 7 ex aq̄ distilata inungat locus 7 stat supi⁹ apponat b̄ empl̄. **R.** pi. naual aloes inq̄gami aristologie lō ge bec croci radices anagal maioris an. 3. y. cere al. colofonie ana. 3. i. 5. litargirū galbani masticis galarum cipressi ar moniaci mumie sanguinis draconis oppoponaciana. 3. i. bo li armeni. 3. ii. 5. gipfi mirre thuris termentine ana. 3. y. 5. visci quercini lb. i. sanguinis humani lb. i. 7 fiat emplastrū cū decoctiōe pellis castrati depilati 7 radices maluarū apponāt 7 ide nō remoueāt nisi qñ renouat. Et fiat hoc electuariū d̄ q̄ sumat mae 7 fo i q̄ritate nucis cū vīo subtili. **R.** radices p̄solide maioris 7 minoris an. lb. 5. boli ar. sang. drac. mumie an. 3. i. radic. brusci herbe 7 radices salipēdile an. 3. ii. y. galarū cipfi. 3. 5. san. dra. co. 3. y. radices figili salamonis

et sancte marie cucurbite agrestis añ. 3. y. radices spagi. 3. iii. colofonie. 3. y. radices nucleor. lb. y. satiregie. 3. iii. pilloz leporis. 3. ii. fiat electuariū. Et sumat d illa aqua distillationis die et nocte. R. radices cōsolide maioris et minoris caude eq/ne. añ. lb. i. rad. milceto. lb. ii. cresdis rad. cucur. agrestis añ lb. y. herbe et radices filipēdule añ. lb. 5. radices malua. lb. y. fiat aq p distillationē et sēp laceat supin⁹ et curabif. i. xxxix dieb⁹.

Caplin de podagra siatica et artetica:

In gutta cala duplici medicia vtimur vna circa locū doloris ne mā fluat ad locū dolorosū alia super loco doloroso. **Pria ē.** R. sumac mirtilo. boli. ar. añ. 3. i. sādali q. et ru. acacie galaz pſidie balaustie añ. 3. i. aq ro. aq plātagis añ. 3. i. 5. olei ro. 3. iii. aceti. 3. i. farie lētiū vſordei. q. suffic et fiat ēplastrū. **Emplz sup loco doloroso mitigādo.** R. lactis vacini. lb. 5. opy. 3. i. pāis filigis fortissime aquasati. q. suffic. et fiat emplastrū mediocriter liqdū. **Ad idē.** R. sādalo. al. et ru. ami. di ceruse lote añ. 3. y. se. papauē. al. 3. 5. cāphore. 3. i. olei ro. 3. iii. butiri sine sale. 3. i. 5. vitelo. duoz ouozū bñ agitatoz et cū cera fiat ēplm. **Ad idē.** R. olei ro. 3. ii. aceti. 3. i. agitet et loc⁹ iungat. **Ad idē.** folia iungami calefacta sup tegla et posita sup locū dolorē mitigat. **Ad idē.** fricef loc⁹ fortiter cū aceto forti. Et nota q fiēde sūt euacuatiōes respectu colere et maxie cū medicia almāsois qz pria ē hic. **Comētatio q dbe tur i dclatiōe gutte.** R. floz camo. meliloti añ. 3. i. ro. ru. 3. ii. 5. se. fenugr. se. lini añ. 3. y. surfuris pugillū buliat i aq sufficiēti sufficiēter q sit. lb. i. vsqz ad sūptionē. iii. ptis et coler et colature addat aceti al. 3. y. **Ad guttā fraz sūt et. ii. medicie.** vna circa locū alia supra. **pria ē.** R. nu. cip. mirre mastice thuris añ. 3. 5. oragagati gūmi ara. añ. 3. y. aq saluē. lb. 5. aq ro. 3. i. aceti. 3. 5. fabe lentii. q. sufficit et fiat ēplastrū. **Emplastrā cōferētia i pzo mitigātia dolorē.** R. mucilagis se. li. mi fenugreci añ. 3. i. butiri sine sale. 3. y. ol. sſamini olei ro. añ. 3. i. 5. radices caulii. 3. 5. cere qstū sufficit et fiat vnguētū et iungat loc⁹ gutte. **Ad idē.** v3 facul⁹ fact⁹ de seie lini aquasat⁹ bulit⁹ i aq et expresus possit sup loco guttoso. **Ad idē.** valer sterc⁹ vacini recēs positū sup loco doloroso. **Ad idē.** R. se. fenugreci qstati lb. 5. aceti. 3. y. buliat i aq diu et i fine addat mell. 3. iii. et fiat ēplastrū. **Ad idē.** R. vitellos duoz ouorum pulueris hermodactilo. añ. 3. 5. misceant sſl et poat sup loco. **Ad guttā frigidā qñ ē i dclatiōe resolutiua et remolitiua.** R. diaglon cū gūmis et molificet cū oleo costio et extēdat sup locū. **Ad idē.** R. armo. opopo. galbāi tēpatoz in aceto añ. 3. i. pic. nana. 3. 5. malefēt oia et cū oleo costio fiat emplastrū. **Ad idē.** vngtū d ranis et expitū bonū. R. sepi ranarū. 3. i. 5. butiri agripe añ. 3. i. olei camo. olei aneti. olei casto. añ. 3. ii. olei ro. 3. iii. olei de costo termentū añ. 3. ii. cere al. 3. i. euforby. 3. i. rasi. 3. ii. et fiat vngtū et iungat locus. **Oleū de ranis p gutta quo vtebat dñs guido de canosa p suis guttis.** R. ranarū excorticatarū nūero. xxxix. i. olei lb. vi. buliat fortiter i cācabo bono copto vsqz quo rane liqscāt et facilliter cōfrāgant et ad cōsūptionē medietatis oli. oemū accipiant et pistent fortiter cū ossib⁹ oib⁹ qbus pistatis iterū ponant i pdictū oleū et aliquātulū buliat oemū dmittat i frigidi oleū cū eis postea exprīmant p vnā petiā lineam valde fortiter et reseruet oleū et iungat locis guttosis. B ē qdē mirabile et expitū. **Ad idē.** v3 balneū sulfureū. **Ad idē.** v3 oleū costinū. **ad idē.** R. foliozū lauri rute maiorane ana. 3. ii. flozū camo. flozū anthos vtriusqz sticados añ. 3. i. qst fent et buliat i aq sufficiēti et sufficiēter cū aq fiat fomētatio. **Pro purgatiōib⁹** fiēdis i pzo rurre ad pria. c. vbi docef dīgeri et euacuari hūoz q libz de pſe. **De sciatica.** R. asis pōit curā pletā. vide ibi. **Emplz.** R. plueris hermodactilo. 3. ii. mellilo. 3. i. camo. 3. 5. ro. ru. 3. iii. croci. 3. i. vitel. vi. ono. farie ozobi. 3. ii. acet. 3. i. 5. icorpo. et oia cū aqua decoctiōis graminis. Et fiat emplastrum ad omnem dolorem arteticum.

Capl3 de gibbositate. In principio stādū ē ad euacuatoī ne medicie relaxatis musculos cū hys q pmissim⁹ et cū apiruis icissuis leniētib⁹ vētrē. i etate pueritie facim⁹ mollificātia sepe et postmodū apponim⁹ empla pſtrigētia vt mēbra ad suū redeāt sitū postqz vidim⁹ gibbositatē. Et fiat mollificatio p dices nouē. **Emplm stipticū et restrigēs** apponat sup pzdiles et iaceat puer supin⁹. **Capl3 d varicib⁹.** Nota q circa varices solū itēdo ad euacuatiōē melie. Et vtoz flebotōia neqz aliqd circavarices opoz qz n sūt ipedimti ali cui⁹ i vita: si tñ curare velles fiat cauteriū supzavarices f3 longū vene a qua varices oriunt⁹ et post modū pone empl3 stipticū supra ne materie nouiter fluāt ad varices. aut pde empl3 solū factū ex faria lupinoz et bono vino et sſlib⁹ et atē de ad supiora membra mādātia ipsa emendando.

Caplin d elefātia. Elefātia causat⁹ ex hūore grosso et viscoſo ibibito flegmatico vſmelacolico. Et curat⁹ cū vomitu spisso et flebotomia et emēdāt⁹ pus mēbra naturalia. **Md.** lin gua arietis empla posita sup elefantia augumētū phibet et detumescere facit. **Bſl** lutū sigillatū distēperatū cū aceto forti pprietatē h3 iuncto mēbro. tñ cura hui⁹ ē tediosa nisi i pncipio et maxie sit mediante sensatiōe vt dicit rasis. Et pone empla stiptica q supra sunt dicta i. c. de podagra frigida. **Resolūētia** sūt sic oleū d castoreo et sulphur cū rasina pini et aceto. curat eaz si cōtinuet supra mēbz postea facit.

Capl3 de vlceratiōe renū q fit exteri⁹ i cute. **Preseruat⁹** qz cū oleo ro. mixto cū aceto paz. Si at adsint vlcera vnguenta frigida admistret⁹ exiccata sic vgtū d cerusa et sſilia.

Caplin de dolore q fit in māifestis membris.

Anodina dca sup et plrics i hoc pferūt oleū c. homilinū anetiniū de seie lini fenugreci flos camomille se. aneti et farie ordeī et h3. **Tñ** si ē purgatio necessaria pmittēda ē exprius. Et si sola mala pplexio sit pparia apponant alteratiua. **Emplm mitigatiuū** cuiuscūqz doloris. R. vitellos ouozum v. opy. 3. y. olei camemilini mīce panis qstū. 5. ad malaxadū et fiat emplastrum bene mole et applicet membro dolenti. **Cōtra lūbricos.** R. abrotāi dōestici. 3. i. absinty. 3. i. 5. corticū laureole sticados añ. 3. 5. gētiāe. 3. vi. ferūcelo. 3. i. 5. pſicarie. 3. y. cētauree maioris et minoris añ. 3. i. radiciū mori. 3. y. corticū radiciū pſici corticū radiciū arūdis añ. 3. i. 5. gmic. 3. 5. poly mōtāi. 3. i. 7. 3. y. sauiue. 3. i. ligue anis. 3. i. 3. i. bachaz lauri aloes. 3. 5. buliat i oleo et aceto vsqz ad aceti cōsūptionē et de B iunge vētrē et renes expitū et bonū. **Ad finitū aurii et dilitatē audiet⁹.** R. elebori al. castorei costi añ. 3. y. rute m tri pipis lōgi añ. 3. i. 3. i. d. inde accipe succi radices q comeditur succi porzi olei d spica olei camōile oli amigdala. ama. olei aneti añ. 3. i. euforby. 3. 5. coquāt oia vsqz ad succoz cōsūptiōē et de hoc tepido distillet i aurē. **Md.** **Ad difficul tatē vrinādi.** R. alkēkegi. 3. 5. malnaste fialā. i. deiñ distilla palēbicū et de illa aq ponas. 3. i. vl. 3. i. 5. i vno ciato lactis se minū cōiuz calū. et da i potu. **Liciniū ad tenasmonē.** R. mirte corticū thuris croci opy gallaz corticū gnatoy balausti arū gūmi arabici añ. 3. 5. terant subtiliter et pficiant cū succo plātagis et albūie oui. **Epithia cordiale.** R. aq rosate aq buglose añ. 3. iii. aq melisse. 3. y. pulueris vtriusqz sandal ro saz rubeaz corticū citri añ. 3. i. 5. ligni aloes ossia de corde cerui añ. 3. i. cāphore croci añ. 3. 5. qñqz addit puluis basiliconis et puluis electuary d yemis f3 diuersas icētiōes. **Ille** i dolore renali ex lapide. R. spēz diaolibai. 3. i. pillaz allefā ginaz pillaz de serapio añ. 3. 5. agarici pparati. 3. i. 5. lapidis lincis. 3. y. icorpo. et cū aq cressonū aut paritarie et fi ant pillule. v. pro dragma. et sunt efficacissime.

Excellētissimi doctoris dñi Petri d Aſsignano **Recepre** sup nono almāsois. feliciter finit⁹. **Impresse** Venetiis iussu et ipēsis nobilis viri Octauiani Scoti ciuis Modetiēsis. anno **Salutis** MCCCCXC. decima die aprilis.

Recepte domini Petri de Lussi
gnano supra nonum Almanforis

Accession no.

HC

Author

Razi, Abd.
Liber monus ad
Almansorem, 10 Apr. 1440

Call no.

Incunabula
+ R-183
(Goff)

